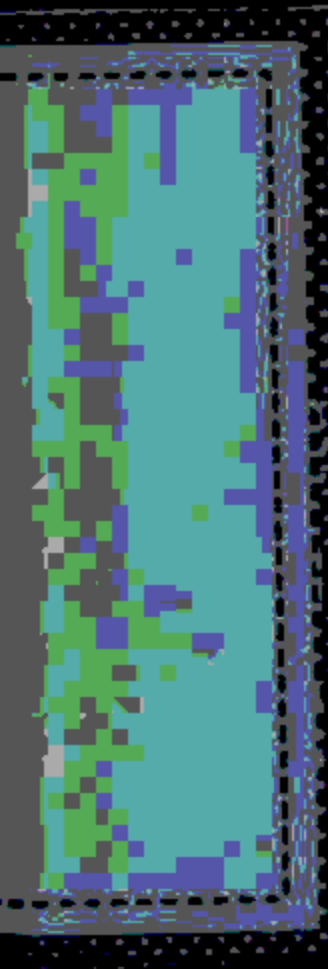

1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892

1893

1894

အန္တရာယ်ကင်းတံဆိပ်တော်။

ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဖြေကြား ဆုံးဖြတ်တော် မူအပ်သော

လယ်တီစ

ပစ္စာအဖြေပေါင်းချုပ်

ကျမ်းကြီး။

ပထမတွဲ။

ရတနာပုံ-လယ်တီစ ကြိန်ကျောင်းအမကြီးဒေါ်လှ

(က)

ဒုတိယအကြိမ်-ရိုက်နှိပ်ပါသည်။

အမျိုးသားစာပုံနှိပ်တိုက်။

နံပါတ် ၄၇။ ၅၁-လမ်း။

ရန်ကုန်မြို့။

(နိဒါန်း။)

ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး။ သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်။ အကြင်သို့သောမြို့ရွာခရိုင်။ နိုင်ငံအရပ်ရပ်သို့။ ဒေသစာရီ။ ကြံချီတော်မူရာတွင်။ လျှောက်လာသမျှ ပုစ္ဆာအရပ်ရပ်တို့ကို၎င်း။ ။ ရဟန်းရှင်လူ၊ ခပ်သိမ်းသူတို့။ အယူဝါဒ။ ယုံမှားကြသော။ ပသက်များစွာ။ ပြဿနာတို့ကို၎င်း။ ။ မြေခြား-ရေခြား။ တိုင်းတပါးက။ ထူးခြားစွာလှ။ ခဲယဉ်းလှသော။ ပိဝါဒါမိကရုဏ်း။ ဖြေထုံးနက်နဲ။ ခက်ခဲစွာတိ၊ အံ့ဘွယ်ရှိသော။ ပိသေသပဉ္စာ။ ပြဿနာတို့ကို၎င်း။ ။ ဘာသာမတူ။ မြှေးတုအဝိဇ္ဇာ။ ပိတ်ဆီးကာသော။ မဟာတမ။ လူအန္ဓတို့က။ သဗ္ဗညုတ၊ သခင်။ ဘုရားရှင်ကို။ အတင်တင်စွပ်စွဲ၍။ အနဲနဲပုတ်ခတ်သော။ အရပ်ရပ်ပုစ္ဆာတို့ကို။ ဖြေဆိုရာအခဏ်းခဏ်းတို့ဖြင့်၎င်း။ ။ ဗုဒ္ဓဘုရား။ ထင်ရှားရှိစဉ်။ မာန်လွင်တံခွန်။ ကဲကဲချွန်သော။ လူလွန်သစ္စက။ ပမာဏာသို့။ ဒုဗ္ဗစံသတ္တဝါ။ လူမသမာတို့၏။ အဖြာဖြာသောမေးခွန်းတို့ကို။ ရှုန်းရှုန်းဝေအောင်ဖြေကြားတော်မူခြင်း တည်းဟူသော-ပုစ္ဆာအရပ်ရပ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဥရောပရဋ္ဌာန်၊ အင်္ဂလန်တိုင်းသူ။ သရိုင်းထူလောက်သော။ မစွပ်ဒေဗစ်ခေါ် “ပါဠိဒေဝီဆရာမကြီး” ၏။ အနည်းနည်းအဝဝ။ ခဏခဏမေးမြန်းအပ်သော။ အဘိဓမ္မတ္ထအရာ။ များစွာသောခဲဆစ်ပုစ္ဆာအပေါင်းတို့ကို၎င်း။ ။ သက်သတ်စားထိုက်၊ မစားထိုက်။ စရိုက်အယူ လွဲမလွဲ။ ခက်ခဲသောပုစ္ဆာအရပ်ရပ်တို့ကို။ ကင်းပြတ်ပသက်ရှိကြစေရန်။ ရည်သန်တော်မူသောအားဖြင့်။ ဖြေကြားတော်မူခဲ့သော-ပုစ္ဆာအရပ်ရပ်တို့ကို။ ကစဉ့်ကလျား။ တဖြင့်တပါးပျက်ပြားမြုပ်တိမ်ခြင်းမရှိရန်။ ရည်သန်သောအားဖြင့်။ သားနားကောင်းမွန်စွာ-စက်တင်ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်ပါသည်။

လယ်တီတေဇာဝုဓ

၁၂၀၅-ခုပြာသိုက္ခန်း(၈)ရက်။

မန္တလေးမြို့။

လယ်စိုက်ပျက်စီးမှုအခြေပေါင်းချုပ်

ကျမ်းကြီး။

ပထမတွဲ-မာတိကာ။

ဦးရေ။	အကြောင်းအရာ။	မျက်နှာ နံပါတ်။
၁	ဝေဂေလ်-ပုစ္ဆာအဖြေ	
၂	ခရစ်ယန်အဆို အပြစ်-၁၁-ချက်ကိုပြခြင်း	၉
၃	၎င်းအပြစ်ဆိုချက်-၁၁-ချက်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြေဆိုချက်	၁၅
၄	ဇီးကုန်းကြီးခရစ်ယန်အသင်းသားတို့မေးခွန်းပုစ္ဆာ	
၅	၁၆-ချက်နှင့်-၎င်းအဖြေ	၄၉
၆	ပြင်သစ်ပုစ္ဆာ-ဝိသဇ္ဇနာအဖြေ	၇၂
၇	အသားစားခြင်း, ပုစ္ဆာအဖြေ	၉၀
၈	လန်ဒန်ဒေဝီ၏နိယာမ, ပုစ္ဆာအဖြေ	၉၇
၉	လန်ဒန်-အာကာသ-ပုစ္ဆာအဖြေ	၁၃၄
၁၀	မာတုဂါမ, ရဟန်းပြုပုစ္ဆာအဖြေ	၁၃၉
၁၁	သီဟိုဠ်-ကိုလံဗို-ပုစ္ဆာအဖြေ	၁၅၄
၁၂	မော်လမြိုင် ကောနွတ်ပုစ္ဆာအဖြေ	၁၅၈
၁၃	လန်ဒန်ပါဠိဒေဝီ၏-၂၄-ပစ္စည်းပုစ္ဆာအဖြေ	၁၆၆
၁၄	ကမ္ဘောဇ, ပုစ္ဆာအဖြေ	၂၂၀
၁၅	လန်ဒန်ပါဠိဒေဝီ၏သညာပုစ္ဆာအဖြေ	၂၂၄
၁၆	ဓားဝယ်ပုစ္ဆာအဖြေ	၂၂၈
၁၇	အတ္တ, အနတ္တ, ပုစ္ဆာအဖြေ	၂၄၄
၁၈	ရွှေဥဒေါင်း ပုစ္ဆာအဖြေ	၂၇၅
၁၉	ဇေယျာပူရဇာမဂီရှင်စန္ဒာဝရပုစ္ဆာအဖြေ	၃၃၁
၂၀	ဗုဒ္ဓဘာသာ-မြဟ္မဏဘာသာရှင်းလင်းချက်ပုစ္ဆာအဖြေ	၃၈၀
၂၁	ပရမတ္ထသဒ္ဓါနှင့် ပညတ္တိသဒ္ဓါခွဲခွဲပုစ္ဆာအဖြေ	၄၂၃
၂၂	ညောင်တီပုစ္ဆာအဖြေ	၄၂၈
၂၃	ရှင်ရာဇိန္ဒပုစ္ဆာအဖြေ	၄၃၆
၂၄	ဥက္ကံပုစ္ဆာအဖြေ	၄၄၁

မာတိကာ။

ဦးရေ။	အကြောင်းအရာ။	မျက်နှာ နံပါတ်။
၂၅	ရန်ကုန်ပုစ္ဆာအဖြေ	၄၄၈
၂၆	ဥာဏ်အသင်း-မာရ်အသင်း-ခန္ဓာအသင်း,ရှင်းလင်းချက်	၄၅၅
၂၇	ကျန်းကျန်းကြီး-ပုစ္ဆာအဖြေ	၄၈၄
၂၈	ဦးရွှေစံအောင်-နိဗ္ဗာန်,ပုစ္ဆာအဖြေ	၄၉၈
၂၉	အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယ	၅၂၂
၃၀	ဝါဆိုသင်္ကန်းအမေးအဖြေ	၅၃၃

လယ်တီပုစ္ဆာအဖြေပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး

ပထမတွဲ

မာတိကာပြီး၏။

လျှောက်လွှာ။

နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ--ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်စီ

၈၃-ကျုံးကြီးလမ်း။

လမ်းမတော်ရပ်။

ရန်ကုန်မြို့။

လယ်စီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ထံလျှောက်လွှာ။

ရိုသေလေးမြတ်စွာ။ ခြေတော်ဦးခိုက်လျှောက်ထားပါသည်။
သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံတော်မူပါသော ကျေးဇူးတော်ရှင်
ဆရာတော်ကြီးဘုရား။ ။ အောက်နှိုက်(မူရင်း)ရေးသားပါရှိပါ
သော၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာလူမျိုးတို့ ထုတ်ဝေသည့်၊ “ဧဝံဂေလိ
သတင်းစာ” ပါ၊ အကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ဥာဏ်ပညာနုနယ်
သော အင်္ဂလိပ်ပညာသင်ကျောင်းသားတို့မှာ၊ များစွာယုံမှားခြင်း
ဖြစ်ကြရုံမျှမက၊ အလွန်မှပင် နာကျင်ဘွယ်ရာကောင်းသော အ
ကြောင်းအရာစကားများဖြစ်သည်ဟု ထင်ယူသဘောရရှိသဖြင့်။
၎င်းတို့အဆင့်ဆင့်ပြောဆိုနှိုးနှောကြပြီးလျှင်။ ဘုရားတပည့်တော်
တို့။ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့၊ အစည်းအဝေးပြုလုပ်စဉ်း
စားကြရာ။ ၎င်းကော်မီတီစုံညီတို့ကပင်။ အရှင်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးထံ။ အဖြေရေးသားချီးမြှင့်တော်မူပါမည့်အကြောင်းနှင့်၊ ပန်
ထွာလျှောက်ထားရန် သဘောတူညီ လွှဲအပ်ကြသည့် အတိုင်း

လျှောက်လွှာ။

ဘုရားတပည့်တော်-အောက် အမည်ပါသူက။ လျှောက်ထားပါသည်။ကျေးဇူးတော်အရှင်၊ဆရာတော်ဘုရားကြီးဘုရား။

ဇေယျဝံသတင်းစာမူရင်း။
ဗျာဒိတ်ခံရာအင်္ဂါရှစ်ပါး။

(မည်သည့်ဗုဒ္ဓမဆို၊ ရှေးဦးစွာဗုဒ္ဓဖြစ်အောင်။ ဗျာဒိတ်ကိုဗုဒ္ဓတပါးနှိုက်ခံရမည့်။ထိုဗျာဒိတ်ခံပြီးမှသာ၊ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ရောက်နိုင်လေသည်။ ယခုနောက်ဆုံးဗုဒ္ဓဖြစ်သော ဂေါတမဘုရားသည်။ ဒီပင်္ကရာဗုဒ္ဓထံနှိုက် ဗျာဒိတ်ရ၍။ ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဟု ကျမ်းစာနှိုက်အဆိုရှိ၏။ထိုသို့ဗျာဒိတ်ခံရန်လိုအပ်သောအင်္ဂါ(၈)ပါးမှာ။)

- (၁) လူစင်စစ်ဖြစ်ခြင်း။
- (၂) ယောက်ျားစင်စစ်ဖြစ်ခြင်း။
- (၃) တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း။
- (၄) ရသေ့ရဟန်းပြုသည်လည်းဖြစ်ခြင်း။
- (၅) ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြွပ်ဖူးတွေ့ရခြင်း။
- (၆) ဈာန်သမာပတ်နှင့်လည်းပြည့်စုံခြင်း။
- (၇) ဘုရားဆုကိုအလိုဆန္ဒလည်းရှိခြင်း။
- (၈) ဘုရားဆုကိုလည်းတောင်းယူခြင်း။

မှတ်ရန်။ ။ဤအင်္ဂါ-၈-ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ၊ဗုဒ္ဓဖြစ်ရမည်ဟု ကျမ်းလာသောကြောင့်။ ယခုဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင်ပွင့်တော်မူပြီးသော နေခံဆုံးဗုဒ္ဓမှာ။ ဒီပင်္ကရာဗုဒ္ဓထံ ဆုပန်သည့်မှန်ပ၊စေတော့၊ဒီပင်္ကရာ မှစသောနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူသောဗုဒ္ဓတို့သည်။ဘယ်ဗုဒ္ဓထံ၌။အထက် အင်္ဂါ ၈ပါးနှင့်ပြည့်စုံသောလူဖြစ်၍။ဗျာဒိတ်ခံယူဘူးပါသနည်း။ “ဂင်္ဂါဝါဠုကဗုဒ္ဓ”တို့တွင်၊လက်ဦးပထမဗုဒ္ဓကား။အခြားဗုဒ္ဓတ

လျှောက်လွှာ။

ဦး။ တဆူထူးမှ မပွင့်ဘူးသေးသဖြင့်။ မည်သူ့ထံ နှိုက်ဖျာဒိတ်ခံပါ
သနည်း။ စဉ်းစား၍ ယုံကြည်ကြပါလေကုန်။

ပညာနုနယ်သော အင်္ဂလိပ်ပညာသင်ကျောင်းသားတို့အား။ ယုံ
မှားကင်းပျောက်ရန် တကြောင်း။ ခရစ်ယန်ဘာသာယူ။ လူမျိုးတို့၌
အထင်အယူမှားယွင်းခြင်းမှ။ ကင်းရှင်းရန် တကြောင်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ယူအပေါင်းတို့၌။ ကောင်းစွာနှစ်ချိုက်။ အစဉ်တစိုက် မှတ်ပိုက်ရန်
တကြောင်း။ စုပေါင်းများပြားသော အကြောင်းအရာတို့ကို ရှုမြှော်
တော်မူအပ်သော အားဖြင့်။ ကရုဏာရှေ့ထားတော်မူပြီးလျှင်။ အ
ဖြေရေးသားချီးမြှင့်တော်မူပါမည့် အကြောင်း။ လျှော်သားပါသည်
ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဘုရား။

မောင်စိန်။

အကျိုးဆောင် စန္ဒရီ တေရီ။

ခရစ်ယာန်ဘာသာ“ဇေဝ်ဂေလိယုဇ္ဈာ”ကို

ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရား

ကြီးဖြေဆိုတော်မူချက်။

“ဇေဝ်ဂေလိ”အဖြေနှိုက်။ ဂှေးဦးစွာဗုဒ္ဓဘာသာ အလိုကိုပြဆို
 ရာ၏။ ။အနမတဂ္ဂိယံဘိက္ခဝေ။ သံသာရောပုဗ္ဗကောဋိနပညာ
 ယတိ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံသတ္တာနံ။ တဏှာသံယောဇနာနံ။ သန္ဓာဝ
 တံသံသရတံ။ ။အနမတဂ္ဂိယသံယုတ်ပါဠိတော်။ ။ဘိက္ခဝေ။
 ရံဟန်းတို့။ အယံသံသာရော။ ဤသံသာရာကြီးသည်။ အနမဘဂ္ဂေါ။
 အစမရှိ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာ ရှိနေကြကုန်သော။
 တဏှာသံယောဇနာနံ။ တဏှာသံယောဇဉ် ရှိနေကြကုန်သော။
 သန္ဓာဝတံ။ သန္ဓာဝန္တာနံ။ တဘဝမှသည်တဘဝသို့ပြေးသွား၍နေ
 ကြကုန်သော။ သံသရတံ။ သံသရန္တာနံ။ တဘဝမှသည်တဘဝသို့
 ကျင်လည်၍ နေကြကုန်သော။ သတ္တာနံ။ သတ္တဝါတို့အား၊ ပုဗ္ဗ
 ကောဋိ။ ဧ၍အစွန်းသည်။ နပညာယတိ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ပင်မ
 ထင်လေ။ ။ဤကားအနက်။ ။ဤပါဠိဘော်နှိုက်။ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်မည်သည်။ အလုံးစုံသောအရာမျိုးကို အကြွင်းအကျန်
 မရှိသိတော်မူ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ နပညာယတိ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 ၌မထင်လေဟူ၍ဆိုသဖြင့်။ ထိုပုဗ္ဗကောဋိဆိုသောဧ၍အစွန်းသည်
 မရှိ၍မထင်သည်။ မထင်သောကြောင့်မရှိပြီဟုအမှန်သိအပ်၏။ ။
 ဤအနမတဂ္ဂိယသုတ် ပါဠိတော်ကို ထောက်၍။ သံသာသည်
 လည်းအစမရှိ။ ကမ္ဘာသည်လည်းအစမရှိ။ သတ္တဝါသည်လည်း
 အစမရှိ။ ဘုရားသည်လည်း အစမရှိဟုဗုဒ္ဓဘာသာပညာရှိကြီးအ

ဆက်ဆက်တို့ယူရိုးယူစဉ်။ ပြောရိုးပြောစဉ်ဖြစ်၏။ ထိုတွင်သံသရာဆိုသည်ကား။ အသက်ရှိကြသော သတ္တဝါခန္ဓာတို့၏ တတံ့မှသည်တတံ့။ တတဝမှသည်တတဝသို့ပြောင်းရွှေ့ ကျင်လည်၍နေကြရသည်ကိုသံသရာဆို၏။ ထို့ကြောင့်။ သံသရာသည်။ အစမရှိဟုဆိုသဖြင့်။ ကမ္ဘာလည်းအစမရှိ။ သတ္တဝါလည်းအစမရှိဟုဆိုခြင်းကိစ္စပြီး၏။ သတ္တဝါအစမရှိဟုဆိုသဖြင့်။ ဘုရားလည်းအစမရှိဟုဆိုခြင်းကိစ္စပြီး၏။ ။ ကမ္ဘာအစမရှိ ဆိုသောစကားမှာလည်း။ ဖြစ်တုံပျက်တုံ အစဉ်အဆက်၌၊ အစမရှိဟုဆိုလိုသည်။ တခုခုသောကမ္ဘာ၌မူကား။ အစလည်းရှိ၏အဆုံးလည်းရှိ၏။ ။ အဘယ်သို့အစရှိသနည်းဟူမူကား။ ရှေးရှေးကမ္ဘာပျက်ဆဲအခါ၌။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ ကမ္ဘာပျက်ဘေးလွတ်ရာ အထက်ဘုံတို့၌ ဖြစ်၍နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ၌။ သတ္တဝါတို့သည်အလွန်စိတ်နှလုံးကောင်းကြကုန်၏။ မေတ္တာ။ ကရုဏာ။ မုဒိတာ။ ဥပေက္ခာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရား အမြဲတည်ရှိကြကုန်၏။ ထိုကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်းကြောင့်။ ကမ္ဘာသစ်တည်ထောင်ရန်ကမ္ဘာပြုရိုးကြီးသည်ကြီးကျယ်စွာရှာရလေ၏။ ယခုရှိနေကြသော မဟာပထဝီမြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင်အစရှိသောကမ္ဘာ့အဆောက်အဦးတို့သည်။ ထိုကမ္ဘာပြုရိုးကြီး။ ထိုကမ္ဘာပြုရိုးကြီးတို့မှစ၍ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ဤစကား၌။ ယုတ္တိသက်သေကား။ လောကနိက်။ မင်းစိုးရာဇာတို့မှစ၍။ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါး အမြဲတည်ရှိကြကုန်သောအခါ။ မိုးသည်ကောင်းစွာရွာမြေမွတာဖြစ်၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားပျက်ပြယ်ကြသောအခါ။ မိုးသည်ကောင်းစွာမရွာမြေမွတာဖြစ်၏။ ဤမွေတာတရားကြီးသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်အစဉ်အဆက်ထင်ရှား၍လာခဲ့သောမွေတာတရားရိုးကြီးပေတည်း။ ။ ဤမွေတာတရားရိုးကြီးကိုထောက်၍။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကြီးလေးပါးသည်။ မိုးကိုကောင်းစွာ ရွာစေနိုင်သော အကြောင်းရင်းကြီး ဖြစ်သည်ဟုသိရ၏။ ။ ကမ္ဘာပျက်၍ နေဆဲအခါ၌။ သတ္တဝါတို့သည် ကမ္ဘာပျက်မီးဘေးကြီး ခြိမ်းချောက်မှု အတွက်ကြောင့်။ ထိတ်လန့်

ခြင်းသံဝေဂတရား အလွန်အားကြီးကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မဝိ
 ဟာရတရားလေးပါး အလွန်မြဲကြလေကုန်သတည်း။ ။ကမ္ဘာ
 ပျက်မှုမည်သည်လည်း။ စကြာဝဠာပေါင်းကုဋေ တသိန်းတပြိုင်
 နက်ပျက်မြဲဓမ္မတာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုအခါနှိုက်စကြာဝဠာ
 ပေါင်းကုဋေ တသိန်း၌ ရှိနေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ထို
 ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါးအမြဲတည်ရှိကြလေကုန်၏။ ။ဤမျှ
 လောက်ကြီးကျယ်သောဗြဟ္မဝိဟာရတရား အထူးကြီး၏အရှိန်အ
 ဝါကြောင့်။ စကြာဝဠာကုဋေ တသိန်းလုံးမှာ အလွန်ကြီးကျယ်စွာ
 သောကမ္ဘာပြုမိုးကြီးသည်ရှာရလေသတည်း။ ထိုကမ္ဘာပြုမိုးကြီး
 ကမ္ဘာပြုရေကြီးသည်မဟာပထဝီအစရှိသော။ ကမ္ဘာအဆောက်
 အဦးတို့၏အကြောင်းဖြစ်ပုံဥပမာကား။ လူသတ္တဝါ။ နွား၊ ကျွဲ၊ မြင်း၊
 ဆင်၊ အစရှိသော ဂမ္ဘာသေယျက သတ္တဝါတို့သည်။ ဧှေးဦးစွာအမိ
 ဝမ်း၌ကလလရေကြည်မှစ၍ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဖြစ်ပုံကား။ ဧှေးဦးစွာ
 ကလလရေကြည် - ၇ - ရက်။ ထိုနောက်အမြှုပ် - ၇ - ရက်။ ထိုနောက်
 သွေးခဲ - ၇ - ရက်။ ထိုနောက်သားတစ် - ၇ - ရက်။ ထိုနောက် ၃ - ရက်
 မှစ၍ဦးခေါင်း။ ခြေလက်။ ခက်မင်း။ ဖြာကိုယ်အင်္ဂါတို့သည်ဖြစ်ပေါ်
 ကြကုန်၍။ လူကောင်။ နွားကောင်။ ကျွဲကောင်။ မြင်းကောင်။ ဆင်
 ကောင်စသည်တို့ဖြစ်လာကြကုန်၏။ ။ဤအတူမဟာပထဝီမြေ
 ကြီးအစရှိသောကမ္ဘာ အဆောက်အဦးတို့သည်လည်း။ ထိုကမ္ဘာ
 ပြုမိုးကြီး။ ကမ္ဘာပြုရေကြီးမှစ၍ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ။ဤကား။
 တခုတခုသောကမ္ဘာ၏အစဖြစ်ပုံတည်း။ ။တခုတခုသောကမ္ဘာ
 ၏ပျက်ဆုံးမှုမှာမူကား။ သင်္ခါရမျိုးအနိစ္စမျိုးဖြစ်၍။ ဖြစ်လျှင်ပျက်မြဲ
 ဓမ္မတာအတိုင်းပျက်ကြကုန်၏။ ။ကမ္ဘာတည်ပုံပျက်ပုံကိုစေ့
 စုံစွာသိလိုမှ “ဥရောပအလင်းပြကျမ်း” မှာကြည့်လေ။ ။ဤသို့
 လျှင်။ အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ကမ္ဘာအဆက်ဆက်တို့၏ဖြစ်တုံပျက်တုံ
 အစဉ်မပြတ် ရှည်လျား၍ နေမှုသည်။ ဧှေး၌လည်းအစမရှိ။ နောက်
 ၌လည်းအဆုံးမရှိဟု ဗုဒ္ဓဘာသာတရားထင်ရှားရှိ၏။ ။ကမ္ဘာ
 အစအဆုံးမရှိလျှင်လည်း။ သတ္တဝါ အစအဆုံး မရှိခြင်းသည်ဆို

ဘွယ်မရှိပြီးစီးလေ၏။ ။ ဤသတ္တဝါ အဆုံးမရှိဆိုသည်ကား။
 ကမ္ဘာပေါ်မှာ။ သတ္တဝါတွေ အကုန်ကွယ်ဆုံးမှုကြီးမရှိသည်ကိုဆို
 သတည်း။ ။ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြ
 ကုန်သော သတ္တဝါတို့မှာမူကား။ ရှေး၌ အစကားမရှိ။ နောက်၌ မှာမူ
 ကားအဆုံးရှိကြကုန်၏။ သတ္တဝါအစအဆုံးမရှိလျှင်လည်း။ ဘုရား
 လည်းအစအဆုံးမရှိ ဟုသိအပ်မှတ်အပ်၏။ ယုံကြည်အပ်၏။ ။
 ဘုရားအစအဆုံးမရှိဆိုသည်မှာလည်း။ ရှေးဘုရားအစဉ်အဆက်
 အစအဆုံးမရှိသည်ကိုဆိုသတည်း။ ရှေးလွန်လေပြီးသော ဘုရား
 အစဉ်အဆက်မှာလည်း။ အစဟူ၍ မရှိအနန္တဖြစ်လေ၏။ နောက်
 လာလတံ့သော ဘုရားအစဉ်အဆက်မှာလည်း အဆုံးမရှိအနန္တ
 ဖြစ်လေ၏။ ။ ဤမျှသောစကားရပ်တို့ဖြင့် “မောင်စိန်” ၏လျှောက်
 လွှာတွင်ပါရှိသော။ (ဇေယျဝံသီသတင်းစာပါ။ ကြောင်းရာအဖြေ
 သည်) ပြီးပြေလေ၏။ ။ ပြီးပြေပုံကား။ ဒီပင်္ကရာမှစသောနှစ်ကျိပ်
 ရှစ်ဆူသော ဗုဒ္ဓတို့သည်။ ဘယ်ဗုဒ္ဓထံ၌ အထက်အင်္ဂါ-၈-ပါးနှင့်
 ပြည့်စုံသောလူဖြစ်၍။ ဗျာဒိတ်ခံယူပါသနည်းဟူသော ပထမမေး
 ခွန်း၌ ဒီပင်္ကရာဘုရားမှရှေးအတိတ်ကာလ၌။ ဘုရားတွေအနန္တရှိ
 ကြောင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာအလိုပြဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်၍။ ဒီပင်္ကရာမှစသောနှစ်
 ကျိပ်ရှစ်ဆူသော ဗုဒ္ဓတို့သည်။ အသီးအသီးအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်အညီ
 အညွတ်ကြိုကြိုက်ရာဗုဒ္ဓထံ၌။ ဗျာဒိတ်ခံရကုန်သည်ဟုပြီးပြေလေ
 သတည်း။ ။ ဝင်္ဂါဝါဠုကဗုဒ္ဓတို့တွင်လက်ဦးပထမဗုဒ္ဓကား။ အခြား
 ဗုဒ္ဓတဦးတဆူထူးမှမပွင့်ဘူးသေးသဖြင့်။ မည်သူထံ၌ ဗျာဒိတ်ခံယူ
 ပါသနည်းဟူသောဒုတိယမေးခွန်း၌။ ပြင်ဆင်ရန်အချက်ရှိ၏ (ဝင်္ဂါ
 ဝါဠုကဗုဒ္ဓတို့တွင်) ဟူသောစကားသည်။ မပြည့်မစုံဖြစ်၍ နေ၏။
 ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုရိုးမှာမူကား။ “ဝင်္ဂါဝါဠုသေဝမက” ဟူ၍သာဆိုရိုး
 ဖြစ်၏။ ။ ဤ၌ “မက” ဟူသောစကားဖြင့်။ ဝင်္ဂါဝါဠုသေဝထက်အ
 ဆ, တရာမက။ အဆ, တထောင်မက။ အဆ, တသောင်းမက။ အဆ,
 တသိန်း, တသန်း, တကုဇေ, မကဟုဆိုလို၏။ ။ ဤသို့အပြည့် အ
 စုံဆိုခဲ့သော်။ လက်ဦးပထမ, ဗုဒ္ဓ, ဟူ၍ ပင်မရှိသောကြောင့်။ လက်

ဦး ဗုဒ္ဓ၊ သည်။ ဘယ် ဗုဒ္ဓ၊ ထံမှ-ဗျာဒိတ် ခံပါသနည်း ဟူ၍လည်း
မေးဘွယ်မရှိ။ စည်းစား၍ ယုံကြည်ကြပါလေကုန်ဟူ၍လည်း။ သ
တိပေးဘွယ်မရှိ။ ပြီးပြေလေ၏။ ။ ဤ၌ “ဂင်္ဂါဝါဠုသေရမက”
ဟူသော။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုရိုးစကား၏ အထောက် ပါဠိဘော်ကား။
မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်၌။ ပုဏ္ဏားတယောက်သည်။ မြတ်
စွာဘုရားအား။ ဤသို့လျှောက်ထား၏။ အရှင်ဂေါတမ။ လွန်လေပြီး
သောကမ္ဘာတို့သည်။ အဘယ်မျှ များပြား ကုန်ပါသနည်း ဟူ၍
လျှောက်ထား၏။ ။ မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။ ။

သေယျထာပိ ပြာဟ္မဏ။ ယတောစာယံ ဂင်္ဂါနဒီပဟောတိ။
ယတ္ထစ မဟာသမုဒ္ဒံ အပ္ပေတိ။ ယာဝေတာသ္မိံ အန္တရေဝါလိကာ။
သာနသုကရာသင်္ဂါတံ။ ။ တတောဗဟုတရာခေါပြာဟ္မဏ။ ကပ္ပါ
အတ္တဘတိတာအတိက္ကန္တာ။ တေနသုကရာသင်္ဂါတံ။ ။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်။ အနမတဂ္ဂသံယုတ်ပထမဝဂ်
အဋ္ဌမသုတ်ပါဠိတော်။

အနက်ကား။ ။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာဆို
သည်ရှိသော်ကား။ ယတောစ၊ အကြင်အရပ်မှလည်း။ အယံ ဂင်္ဂါ
နဒီ၊ ဤဂင်္ဂါမြစ်ကြီးသည်။ ပဟောတိ၊ အစဖြစ်၍စီးလာ၏။ ယတ္ထစ၊
အကြင်အရပ်၌လည်း။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့။ အပ္ပေတိ၊
စီးဝင်လေ၏။ ယာဝေတာသ္မိံ အန္တရေ၊ ဤအတွင်း၌။ ယာဝါလိကာ၊ အ
ကြင်သဲမှုန့်အရသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုသဲမှုန့်အရသည်။ သင်္ဂါ
တံ၊ ရေတွက်ခြင်းငှါ။ နသုကရာ၊ မလွယ်လေ။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ တ
တော၊ ထိုဂင်္ဂါသဲရထက်။ အတ္တဘတိတာ၊ လွန်လေကုန်ပြီးသော။ အ
တိက္ကန္တာ၊ လွန်လေကုန်ပြီးသော။ ကပ္ပါ၊ ကမ္ဘာတို့သည်။ ဗဟုတ
ရာ၊ အလွန်များကုန်၏။ တေ၊ ထိုလွန်လေပြီးသောကမ္ဘာတို့သည်။
သင်္ဂါတံ၊ ရေတွက်ခြင်းငှါ။ နသုကရာ၊ မလွယ်ကုန်။ ။ ဤပါဠိ
တော်၌လွန်လေပြီးသောကမ္ဘာတို့ကို။ ဂင်္ဂါသဲရထက် အလွန်များ
ကုန်၏ဟူ၍ဟောတော်မူသဖြင့်။ အတိတ်သံသရာ၌ပွင့်တော်မူကြ

ကုန်သောတုရားတို့သည်လည်း။ ဂင်္ဂါသဲရထက် အလွန်များကုန်
၏ဟုသိအပ်သေသတည်း။ ။ ဤကား ဂင်္ဂါသဲရမျှမက၊ ဟူသော
စကား၏သက်သေပေတည်း။

ကမ္ဘာ၏အစသည်ရှိ၏။ သတ္တဝါ၏အစသည်ရှိ၏ဟုယူသော
ဒိဋ္ဌိအတွက်။ ဒိဋ္ဌိအဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွား၍သွားပုံကိုပြဆိုချက်။ ။
တပါးသောဘာသာတို့၌။ ကမ္ဘာသည်အစရှိ၏။ သတ္တဝါသည်
လည်းအစ၊ ရှိ၏ဟုယူသောကြောင့်။ ထိုအခါ၌။ ကမ္ဘာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်
ရန်အကြောင်း။ သတ္တဝါဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန်အကြောင်းကို ရှာကြံမရရှိ
နေကြသည်အတွက်။ ကမ္ဘာကို၎င်း။ သတ္တဝါကို၎င်း။ ဖန်ဆင်းသူရှိ
သည်ဟုအိုင်အမြဲယူကြ၏။ ထိုအယူကို ဗုဒ္ဓဘာသာ၌။ ဝိသမဟေ
တု ဒိဋ္ဌိအယူဟူ၍၎င်း။ ဣဿရနိမ္မာန ဒိဋ္ဌိအယူဟူ၍၎င်း။ ကျမ်းဂန်
တို့၌ဆို၏။ ။ ဝိသမဟေတု ဒိဋ္ဌိ ဆိုသည်ကား။ ကမ္ဘာဖြစ်ပေါ်ရန်။
သတ္တဝါဖြစ်ပေါ်ရန် ဟုတ်မှန်သောအကြောင်းကိုလွှတ်၍။ မဟုတ်
မမှန်သော အကြောင်းကို ယူခြင်းတည်း။ ။

ဣဿရနိမ္မာန ဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ ကမ္ဘာကိုအစိုးရသောကမ္ဘာ
သခင်ကြီးသည်ရှိ၏။ ထိုသခင်ကြီးသည်။ ကမ္ဘာကို၎င်း။ သတ္တဝါ
ကို၎င်း။ တန်ဆင်းသည်ဟု ယူခြင်းတည်း။ ။ ဤကား—ကမ္ဘာ
သည်အစ၊ ရှိ၏။ သတ္တဝါသည်အစ၊ ရှိ၏ဟုယူသည့်အတွက်။ ဒုတိ
ယဒိဋ္ဌိဖြစ်ပွား၍သွားပုံတည်း။ တဘန်-ထိုကမ္ဘာကိုတန်ဆင်းသော
သခင်ကြီးသည်။ အစ၊ ရှိသလော။ အစ၊ မရှိသလောဟုမေးရန်ရှိ၏။
အစ၊ ရှိသည်ဟုဆိုခဲ့သော်။ ထိုသခင်ကြီးကိုတန်ဆင်းသူပေါ်ရလိမ့်
မည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ အဆင့်ဆင့် တန်ဆင်းသောသူ မဆုံး
နိုင်ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုသခင်ကြီးကို အစ၊ လည်းမရှိ။ အဆုံး
လည်းမရှိ။ နိစ္စထာဝရ၊ ဖြစ်၏ဟု ခိုင်မြဲစွာယူပြန်၏။ ဤအယူကို
ဗုဒ္ဓဘာသာ၌။ သဿတဒိဋ္ဌိဟုခေါ်၏။ ။ ဤကား။ တတိယဒိဋ္ဌိဖြစ်
ပွား၍သွားပုံတည်း။ ။ ထိုအစ၊ မရှိအနန္တကာလ၌။ ကမ္ဘာသတ္တဝါ
ကိုမတန်ဆင်းဘဲ။ တပါးတစ်ဦးတစ်ကိုယ်တည်းနေခဲ့လေသလော။ သို့
မဟုတ်ကမ္ဘာသတ္တဝါကိုတန်ဆင်းလိမ့်မည်လောဟု တွေးတော

ဘွယ်ရှိ၏။မတန်ဆင်းဘဲ။တပါးထည်းတကိုယ်ထည်းနေခဲ့သော်။
အကျိုးမရှိ ကေနန်တန်ဆင်းလိမ့်မည်ဟုကြံဘွယ်ရှိ၏။ တန်ဆင်းခဲ့
သော်။ထိုသခင်ကြီးသည်လည်း။ အစ,မရှိသောကြောင့်။ ကမ္ဘာ
သည်လည်းအစမရှိ။ဖြစ်တုံ-ပျက်တုံ-အဆက်ဆက်ရှည်လျား၍ နေ
သည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ရောမိကြ၏။ ။ထိုသခင်ကြီးသည်လည်း
ကမ္ဘာ,သတ္တဝါတို့ကိုတန်ဆင်းနိုင်သော အလွန်ကြီးကျယ်သော
တန်ခိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ဒိဗိကိုယုံကြည်စွာ ကိုးကွယ်သော သူတို့ကို။
ဒုစရိုက်အပြစ်တို့မှ-ပ,ပျောက်စေ၍သေကြသည်မှ နောက်၌။ အ
ထက်ကောင်းကင်ဘုံသို့ကယ်တင်နိုင်သော တန်ခိုး ရှိသည်ဟူ၍
လည်းယုံကြည်ကြ၏။ ။ဤကား။ စတုတ္ထဒိဋ္ဌိဖြစ်ပွား၍သွား
ပုံတည်း။ ။

သို့သော်-ကမ္ဘာကိုတန်ဆင်းသည်ဟူသော အချက်သည်ပင်
လျှင်။တွေးပုံ-ကြံပုံထုတ်၍ယူဆ,ရသောအချက်မျှသာဖြစ်၍။ အ
ခိုင်အမြဲယူသင့်မည်-မယူသင့်မည်ကြံဆ,ရန်ရှိသေး၏။ကမ္ဘာကို
တန်ဆင်းသည်ဟူသောအယူ မဟုတ်မမှန်ဘဲ။ ချော်လွဲခဲ့သည်ရှိ
သော်။ ဒုစရိုက်အပြစ်တို့ကို တန်ခိုးတော်ဖြင့်။ ပ,ပျောက်စေနိုင်
သည်။ကောင်းကင်ဘုံသို့ ကယ်တင်နိုင်သည်ဟူသော ယုံကြည်
ခြင်းများသည်လည်း။ကေနန်ချော်လွဲလေရာ၏။ ။ဤသည်လည်းတ
ကြောင်း။ ခရစ်တော်ဆရာသည်။တပည့်များကိုဆုံးမခန်းတခု၌။
မျက်စိကိုမတော်ရာကိုမကြည့်စေရန်။နိုင်နင်းအောင်ဆုံးမရမည်။
ဆုံးမ၍မနိုင်လျှင်မျက်စိကိုဖောက်၍ထားရမည်။မျက်စိကိုဖောက်၍
ထားခဲ့သော်-ဒုက္ခကြီးမရောက်ပါလော့ဆိုမူ။ဤဒုက္ခသည် မပြော
စလောက်။မျက်စိကိုမဆုံးမ,နိုင်၍ မတော်ရာကို ကြည့်သည့်အ
တွက်။သေသည်မှနောက်၌။အနန္တ ငရဲကြီးသို့ကျတတ်၏။ ထို့အ
တူ။နားကိုဆုံးမရမည်။နှာခေါင်း။နှုတ်,လျှာ,တို့ကိုဆုံးမရမည်။ ခြေ,
လက်တို့ကိုဆုံးမရမည်။ဆုံးမ၍မရနိုင်ခဲ့သော်ဖြတ်၍ထားရမည်။
ဖြတ်၍ထားခဲ့သော်-ဒုက္ခကြီးမရောက်ပါလော့ဆိုမူ။ဤဒုက္ခသည်
မပြောစလောက်။ခြေ,လက်ကို မဆုံးမနိုင်၍ မတော်ရာသို့သွား

သည့်အတွက်။ မတော်ရာကိုပြုလုပ်သည့်အတွက်။ သေသည်မှ
 နောက်၌။ အနန္တ ငရဲကြီးသို့ကျဘတ်၏ဟု ခရစ်တော် ဆုံးမချက်
 များကိုဘတ်ရှုရဘူး၏။ အလွန်ကောင်းလှပေ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌။ ဣန္ဒြိ
 ယသံဝရာသီလခေါ်၏။ ဤဆုံးမချက်ကိုထောက်သော်။ ထာဝရဘု
 ရားကို ယုံကြည်စွာ ကိုးကွယ်လျှင်။ ဒုစရိုက်အပြစ်မှ-ပ,ပျောက်
 သည်ဟူသောအယူသည်။ ဟုတ်မှ-ဟုတ်ပါမည်လားဟု တွေး
 တောတွယ်ရှိ၏။ အကြောင်းမူကား။ ဒုစရိုက်ကို ပ,ပျောက်စေနိုင်
 သောတန်ခိုးရှိသည် မှန်ခဲ့သော်။ ခရစ်တော်သည် ဤဆုံးမခန်းကို
 ဟောတွယ်မရှိ။ မျက်စိကိုမဆုံးမနိုင်၍ ဒုစရိုက်အပြစ်ပင် ရောက်
 သော်လည်း။ ထာဝရဘုရားအမြဲကိုးကွယ်သောသူတို့မှာ။ ထိုဒုစ
 ရိုက်အပြစ်သည် ပ,ပျောက်ရမည်ကောန်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ကားမဟုတ်
 ခရစ်တော်သည်။ မျက်စိကိုဖောက်၍ပစ်ရမည်အစရှိသည်ဖြင့်။ အ
 လွန်ကြပ်တည်းစွာဆုံးမပေ၏။ ထိုကြောင့် ဒုစရိုက်အပြစ်ကို တန်
 ခိုးတော်ဖြင့်ပယ်ပျောက်နိုင်သည် ဟူသော ယုံကြည်ခြင်းသည်။
 ဟုတ်မှဟုတ်ပါမည်လောဟုတွေးတော်တွယ်ရှိ၏။ ဤသည်လည်း
 တကြောင်း။ ။

ခရစ်တော်သည်။ လက်ဝါးကပ်တိုင်၌အသတ်ခံရသည်မှာ။ ထာ
 ဝရဘုရားကိုယုံကြည်စွာကိုးကွယ်သောသူတို့၌။ ဒုစရိုက် အပြစ်
 များကိုပြေးပျောက်စေခြင်းငှါ။ အသေခံတော်မူသည်ဟုပြောဟော
 ကြသည်များကိုများစွာကြားဘူးရ၏။ ထာဝရဘုရားကို ယုံကြည်
 စွာကိုးကွယ်ကြလျှင်။ ဒုစရိုက်အပြစ်တို့မှ ပ,ပျောက်ရိုးမှန်ခဲ့သော်။
 ခရစ်တော်သည်။ သတ္တဝါတို့၌။ ဒုစရိုက်အပြစ်ပပျောက်စေခြင်းငှါ
 အသေခံတွယ်ကံစွမရှိ။ အသေခံရမှုသည်။ အကြီးဆုံးသော ဆုံးရှုံး
 မှုကြီးဖြစ်၏။ တန်ခိုးတော်ဖြင့်။ ဒုစရိုက်အပြစ်ကို ပယ်ပျောက်နိုင်
 သည်ဟူသောအယူသည်။ ပျက်ကွက်သော အယူဖြစ်လျှင်လည်း။
 တန်ခိုးဖြင့်နိဗ္ဗာန်တုံ့ဆို ကယ်တင်နိုင်သည်ဟူသော အယူသည်
 လည်းပျက်ကွက်သောအယူဖြစ်လေတော့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်
 နည်းဆိုသော်။ ဒုစရိုက်ပျောက်ကင်းမှုမရှိလျှင်။ ကောင်းကင်တုံ့ဆို

ရောက်နိုင်ခွင့်မရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ စဉ်းစား၍ ယုံကြည်ကြ
ပါလေကုန်။ ။

ဤသို့သော အကြောင်းများကြောင့် ထိုကမ္ဘာ့သင်ကြီးသည်။
တန်ခိုးတော်ဖြင့် ဒုစရိုက်အဖြစ်ကိုပယ်နိုင်သည်။ ကောင်းကင်ဘုံ
သို့ကယ်တင်နိုင်သည်ဟူသော အယူ၌။ အလွန်စဉ်းစားချက်များ
ကြောင်းကို သဘိထားကြ ရန်ကောင်းလှ၏။ စဉ်းစား၍ ယုံကြည်
ကြပါလေကုန်။

၁၂၈၁-ခု။ တန်းဆောင် မုန်းလ ပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်နေ့။ ရန်
ကုန်မြို့။ ဆင်လမ်း ခြံနံပါတ် ၃၃-မာဖီရား၊ လယ်တီ စံကျောင်း၌
နေစဉ်။ ဤအဖြေ (မူ) ကို။ “လယ်တီ ဦးဝဏ္ဏိတ” ရေးကူး စု
ဆောင်းအပ်သည်။ ။

[ဇဝံဂေလိကျမ်း။ ဤတွင်ပြီး၏။]

ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်သူတိုင်းကပုံနှိပ်ဝေငှသောစာ။
ရှေးဦးစွာပြုသည်။ နောက်ထပ်ခါဖြေချက်နှင့်
တပုဒ်စီဟပ်၍ပြုလိမ့်မည်။

(ယခုစာ-ခရစ်ယန်အဆို။)

၁။ သံသရာ၌ကျင်လည်ရခြင်းကို။ ဗုဒ္ဓဘာသာကမကောင်း
ဟုဟော၏။ နိဗ္ဗာန်သို့မရောက်မီအတွင်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားအ
တိုင်းကျင့်သော်လည်း။ ကောင်းသောအကျိုးကိုမပေးဘဲမကောင်း
သောသံသရာအကျိုးကိုသာပေး၏။

၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားအတိုင်းအကုန်လွှတ်ကျင့်သောအခါ
လည်း။ သံသရာမှထုတ်ပြီးလျှင်။ ရှိနှင့်ရင်းကိုယ်ခန္ဓာ။ နာမ် ဝိညာဉ်
ကို။ တခါပြန်မဖြစ်လေအောင်။ အစဉ်ပျက်စီးခြင်း။ နိဗ္ဗာန်အကျိုးကို
သာပေး၏။ ထိုကြောင့်အမှုငယ်ကို လုပ်သောအခါ ထောင်မှာချ

သည်။ ကြီးသောအမှုကိုလုပ်မိပြန်သော်။ ထောင်ကထုတ်သတ်
သည့်အရာနှင့်တူ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရား၊ မှားသည်။ မှားသောတ
ရားကိုကျင့်သောကြောင့်။ ကောင်းသောအကျိုးကိုမပေးဟု သ
တောရသည်။

၃။ နာမ်ပိညာဉ်နှင့်ကိုယ်ခန္ဓာရှိသ၍။ သံသရာ၌။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တ၊ တည်းဟူသောမကောင်းကျိုးကိုခံရမည်။ သို့နှင့်နိဗ္ဗာန်ဝင်
၍ ဘာမျှမကျန်လိုက်ဘဲ။ လုံးလုံးပျက်စီး သေကြခြင်း ကိုပင်။
ကောင်းသည်ဟုဗုဒ္ဓဘာသာကဟောပြန်၏။ ဟောသည့်အတိုင်း
ကောင်းသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အယူရှိကြ၏။ ဤအယူသည်။
မကောင်းသောဆေးသမား၏ဆေးကိုစားမိ၍ သေသောအခါ။ လူ
နာမှာဝေဒနာကင်းသည်ဟုဆိုသောအရာနှင့်တူ၏။ သေသောအ
ခါ။ ဝေဒနာကင်းသည်ဟုဆိုသောစကားမှန်၏။ မသေဘဲ ဆရာ
ကောင်းကိုတွေ့၍ဆေးကောင်းကို စားရသောကြောင့်။ ဝေဒနာ
ကင်းသည်လည်းမှန်၏။ ဤနည်း၊ နှစ်နည်းမှာ။ မသေဘဲ ဝေဒနာ
ကင်းသောနည်း ကောင်း၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာကထာရားမရှိ ဆိုသော
ကြောင့်။ ရှိသည့်အခါလည်း ဘုရားမတတ်နိုင်။ သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မ
ယကော-ဆိုသောကြောင့်မသေရဘဲဝေဒနာကို ကင်းစေနိုင်သော
ဆေးသမားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌မရှိ။

၄။ ကိုယ်နှင့်-နာမ်၊ ပိညာဉ်သည်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ ဖြစ်၏။
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကို။ ဘယ်သူမျှ မဖြစ်ချင်။ မဖြစ်ချင်သော
ကြောင့်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကိုညည်းတွားပတီးစိပ်ကြ၏။ အနိစ္စ၊
ဒုက္ခ၊ အနတ္တကိုအလိုမရှိလျှင်။ နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တကိုလိုချင်ကြ၏။ အနိစ္စ
သေခြင်းဖြစ်၍။ နိစ္စ၊ မသေအမြဲနေခြင်းကိုဆို၏။ ဒုက္ခ၊ နာခြင်းဖြစ်
၍။ သုခ၊ ချမ်းသာခြင်းကိုဆို၏။ အနတ္တ၊ မိမိလိုဘာရှိသည်အတိုင်း။ မ
အို-မသေဘဲမနေရ။ အိုရ-သေရသောကြောင့်။ အတ္တ၊ မအို-မသေ
ဘဲနေနိုင်ခြင်းကိုဆို၏။ ထိုကြောင့်။ နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တကို လိုချင်သည်
ဆို၍ပတီးစိပ်ပြီးနောက်။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၍ အစဉ်သေကြေပျက်

စီးရပါလို၏။ ဆုတောင်းရသောတရားသည်။ မှားကြောင်း ထင်ရှား၏။

၅။ အကုသိုလ်အတွက်။ ကိုယ်ခန္ဓာ၊ နာမ်၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွ။ အမေ၊ အဘေကို တရအောင်။ ငရဲတွင်ခံစေ၏။ ကုသိုလ်အတွက်။ ကိုယ်ခန္ဓာဝိညာဉ်နှင့်တကွ။ ချွင်းလန်းခြင်း ဖြစ်စေရအောင် မစံစားဘဲ။ ဗျက်ဆီး နိဗ္ဗာန်သို့ပို့သည်ဟု။ ဗုဒ္ဓဘာသာကဆိုချက်သည်။ အသွားအလာမညီသောကြောင့်။ မကောင်း မမှန်ဟု သဘောရ၏။

၆။ ဗုဒ္ဓ သရဏံ ဝတ္ထု သမိ။ အနက်ကား။ ဘုရားသည်လည်း လျောင်းမြို့ကို ကိုးကွယ်ရာဆို၏။ သို့သောကြောင့်။ မိမိ၌ရှိသော ဝေဒနာကို ကွယ်ပျောက်စေလို၍။ နတ်ကို-ကိုးဘိသကဲ့သို့ မိမိတို့၌ရှိသော မကောင်းမှု ဒုစရိုက်အပြစ်ကွယ်ပျောက်ရအောင်။ ဘုရားကို-ကိုးရမည်။ ဘုရား တန်ခိုးကို ခိုယုံရ-ရမည်ဖြစ်၏။ ဘုရားသည် လည်းလျောင်း မှီ ခို ကိုးကွယ်ရာ ဆိုသောကြောင့်။ ကိုးလျှင်-ကွယ်မည်။ ခိုလျှင်-လုံမည်မှန်၏။ ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း မှီခိုလို၍။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ဘုရားကို ရှာသော် မတွေ့ ဘုရားမရှိ။ ရှိသည့်အခါလည်း မကွယ်နိုင်။ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာ-ဟုသာ ဘုရားကဆို၏။ ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ပင်။ ဝဋ်တော်ဆိုက် အနိစ္စ ဖြစ်ရသည်။ ထိုကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ကိုးကွယ်ရာမရှိ။ မရှိ၍ ပျက်စီးရာလမ်းဟု နေရာကျ၏။

၇။ ဘုရားမရှိသော်လည်း။ မိမိကိုယ်ကျင့်တရားရှိ၏။ ကိုယ်ကျင့်တရားကိုပင် အားကိုးဟု ဗုဒ္ဓဘာသာက ပီရိယပိုက် ဟောပြန်၏။ ဤအရာသည်။ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အားမကိုးနှင့်။ မိမိဂုဏ်ကိုသာ အားကိုးဟု သွန်သင်ရာရောက်၏။ အနတ္တကောင်မှာ၊ တန်ခိုးဘယ်မှာရှိသနည်း။ ရှိလျှင် အနတ္တဟုခေါ်ဦးမည်လော။ ထိုကြောင့် ဟောသောသူသည်။ အနတ္တအကြောင်းကို လုံးလုံးမသိရာ ထင်ရှားသည်။ သတ္တဝါတို့သည် အနတ္တဖြစ်၍။ မိမိလိုဘိသည် အ

တိုင်းဖြစ်စေရအောင်အစွမ်းမရှိ။လောက၌မင်းမှုကိုထမ်းသည့်အခါဖြစ်စေ၊ကုန်သွယ်၊ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည့်အခါ ဖြစ်စေ။လယ်ယာလုပ်စားသည့်အခါဖြစ်စေ။ တဦးဦးကို မခိုမလှုံလျှင်မဖြစ်ထွန်းနိုင်။လောကီအကျိုးစီးပွားထက်။ လောကုတ္တရာအကျိုးအလွန်ကြီးကျယ်၏။ဘာမျှမဟုတ်သည့်လောကီအကျိုးကိုမျှ မိမိစွမ်းအားနှင့်မရနိုင်-မတတ်နိုင်ခဲ့လျှင်၊လောကုတ္တရာအကျိုးကို မိမိအစွမ်းနှင့်ရနိုင်၏ဟုဟောသောတရားကို။အဘယ်သို့ကြည်ညိုနှစ်သက်နိုင်ပါမည်နည်း။

၈။ လောဘနှင့်ဒေါသသည်။လာနိုင်သမျှ အပြစ်တကာတို့မှာ။မိနှင့် ဘာဖြစ်၏။ထိုကြောင့်။လောဘနှင့် ဒေါသကို ရှေးဦးစွာ ဖြတ်ရမည်တရားရှိ၏။လောဘကိုမတိုက်မလှန်ဘဲ။ဗုဒ္ဓဘာသာက ကြီးစေသည်ကိုမသိ။အမှတ်မဲ့ ကောင်းသည်ထင်၍။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့တရားဆုကိုတောင်းကြ၏။တရားသည် အကြီးဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ဘာမျှမဟုတ်သည့်အနတ္တဒုစရိုက်ကောင်သည်။ မိမိအပြစ်ကိုမမြင်ဘဲ။တရားဖြစ်ရပါလိမ့်ဟု တောင်းသောအရာသည်။လောဘမဟုတ်လား။သည်လောဘထက်ကြီးနိုင်စရာမရှိ။သူကြီးတယောက်သည်အရေးပိုင်မင်းအရာကိုရလိုပါသည်ဟုလျှောက်လျှင်။လူတကာတို့ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်၏။အရေးပိုင်မင်းအရာနှင့်-တရားအရာကိုပြိုင်နှိုင်းဘွယ်မရှိ။တရားအရာသည်။ အတိုင်းမသိကြီး၏။အရေးပိုင်မင်း အရာကိုမရနိုင်သောဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့သည်။ တရားအရာကိုမလိုကြောင်းနှင့်လျှောက်ကြ၏။ အဘယ်မျှ လောဘကြီး သလဲဟုစဉ်းစားကြပါ။ ထိုအတွက်အပြစ်မှလွတ်နိုင်ရာ မထိုက်မတန်ဘဲ။အရေးပိုင်မင်းအရာကို လျှောက်မိသော သူကြီးသည်။ဤလောကမှာပင် အရှုံးဟုအခေါ်ခံရလျှင်။တရားအရာကိုခံလိုသောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကို။အဘယ်သို့ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ ထိုပြင်အချို့တို့သည်။တရားဆုကိုမတောင်းဘဲ။အဆုံးစွန်သောဘဝ၌။နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်လိုပါ၏ဟုဆုတောင်းကြ၏။တရားမရှိ။ တရားမရှိသော်လည်းနိဗ္ဗာန်ကိုတရားပင်လိုချင်၍ တောင့်တ၊ ရသေးသည်

ဖြစ်သောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာတရားကိုမပေးနိုင်။ သို့ဖြစ်၍ တရားထံ နိဗ္ဗာန်ကိုတောင်းသောသူတို့သည် မှားလေပြီ တကား။

၉။ ဘာသာတိုင်းက-တရားသည်။ အမြတ်ဆုံးအကြီးဆုံးဟု ဆိုကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာကသာမဆို။ နိဗ္ဗာန်ကိုပင်တရားတို့တောင့်တရသေးသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာက ဆိုသောကြောင့်။ တရားထက် နိဗ္ဗာန်ကသာ၍ မြတ်သည်ကြီးသည်ဟု ဆိုစရာဖြစ်၏။ တရားကိုပင် အမြတ်ဆုံးမဆိုသောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်မှန်သောဘာသာဟု ဆိုနိုင်စရာအခွင့်မရှိ။

၁၀။ အဘယ်ကြောင့်။ ဤကဲ့သို့ရှေ့အဆိုနှင့်-နောက်အဆိုမညီလွဲချွတ်မှားယွင်းရသနည်း။ အကောင်းကိုကျင့်သောအခါလည်း။ ကောင်းကျိုးကိုမပေး။ မကောင်းသောသံသရာအကျိုးကိုသာပေးသည်ကိုထောက်၍။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို တရားထားသည်။ မထားသည်ဟုလိုက်စစ်စရာသင့်၏။ တရားထားခဲ့လျှင်-မှန်ရမည်။ ဤကဲ့သို့ချွတ်ယွင်းသောကြောင့်။ တရားမထားဟုထင်ရ၏။ ထင်သည်အတိုင်း မှန်-မမှန်ကိုလိုက်စစ်သော်။ တရားကို တရားထားသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာကမဆို။ ဂေါတမလည်းမထား။ ရှိနှင့်ရင်း တရားကိုမြင်၍သာဟောပြောသည်။ တရားကိုကျင့်မှ တရားဖြစ်သည်ဟုဆိုသောကြောင့်။ တရား မဖြစ်ခင်ကပင်-တရားရှိနှင့်ပြီးဖြစ်၍၊ တရားထားသည်ဟုဆိုရန်အခွင့်မရှိ။ တရားမထားလျှင်။ လူထား၏ လူထားသည်ဟုဆိုသော်-လူထားသော တရားကို မကျင့်ဘဲရှိလိမ့်မည်။ မရှိသော် ရှိလိမ့်မည်ကို မြင်သောကြောင့်။ ဘယ်သူမျှမထား။ ဓမ္မနိယာမဟု ဆို၏။ ဓမ္မနိယာမအနက်ကား။ တရားသည်အစဉ်ထာဝရရှိ၏ဟုဆို၏။ စာတစောင်ကိုဘယ်သူမှ မရေးဘဲ။ အလကားဖြင့်သည်ဟုဆိုလျှင် မယုံနိုင် မယုံသင့်ဟု လူတိုင်းကဆိုကြ၏။ တရားသည်။ လောကီ-လောကုတ္တရာအချုပ် အချာဖြစ်သောကြောင့်။ ထိုစာတစောင်ထက်တရားသာမြတ်၏။ ဤကဲ့သို့ကြီးကျယ်သောတရားကို ဘယ်သူမျှ မထားဆိုလျက် ယုံလျှင်။ သည်ထက်မယုံသင့်သောအရာ ရှိနိုင်သေး၏လား။ တရား

သာလျှင်အစိန္တိယျမကြံစည်နိုင်-မကြံစည်အပ်။ တရားသည် အစိန္တိယျမဟုတ်၍။ တဦးဦးကထားရမည်။ ဓမ္မနိယာမ ဆိုသည်အတိုင်း တပယ်သူမျှမထားလျှင်။ အလကားဖြစ်လာသည်ဟုဆို၏။ ထိုကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားသည် အလကားတရားဖြစ်၏။ အလကားတရားကို-အလကားလူများကျင့်စရာဖြစ်၏။ အလကားတရားကိုကျင့်လျှင်။ အလကားပင်ဖြစ်ရမည်မှန်၏။ ဆိုသည်အတိုင်းလည်း အလကားတရားကိုကျင့်မိသောကြောင့်။ မကောင်းသောသံသရာ၌ကျင်လည်ရ၏။ အဆုံးမှာ ဘာမျှမရှိဘဲ နိဗ္ဗာန်၌ အလကားပင်ဖြစ်လေ၏။

၁၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားသည်အလကားတရားဖြစ်၍။ အထက်ကပြခဲ့သည်အတိုင်း။ အချွတ်ချွတ်အလွဲလွဲမမှန်ဘဲ။ ရှေ့နောက်မညီ အလကားဖြစ်ကြောင်းကိုသဘောမရ၍။ ဗုဒ္ဓနိယာမ။ ဓမ္မနိယာမ။ တရားအစဉ်-တရားအစဉ်ရှိတော်မူသည်။ တရားအစဉ် ရှိတော်မူသောကြောင့်။ တရားတော်ကိုတရားထားတော်မူသည်။ တရားနှင့်တရားအတူတူအစဉ်ရှိတော်မူ၏။ တရားမရှိဘဲတရားမဖြစ်နိုင်ဟု-ခရစ်ယန်ဘာသာကပြသည်မရှိဘဲလျက်။ ဖြစ်နိုင်သည်ဆိုသောအရာသည်။ တရားကို-ကိုးကွယ် လည်းလျောင်း မှီခိုရာမရောက်။ တရားကိုပယ်ထားရာရောက်၏။ တရားမရှိဘဲဖြစ်နိုင်ဆိုသောအရာသည်။ တရားကို လည်းလျောင်းမှီခိုရာကျ၏။ ခရစ်ယန်ဘာသာသည် ယုံတွယ်ကောင်းသောကြောင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သည်လျောင်းမှီခိုဆည်းကပ်ပါ၏။

ဤတွင်ခရစ်ယန်အဆို-၁၁-ချက်ပြီး၏။

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြေဆိုချက်။

ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်သူ တဦးက။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အပြစ်ဆို
ချက်-၁၁-ချက်ကိုဖြေဆိုတော်မူပါမည့်အကြောင်းနှင့်။ တောင်း
ပန်သျှောက် ထားလိုက်သော စာလွှာသည်။ မြန်မာ သက္ကရာဇ်
၁၂၆၂-ခု။ ပြာသိုလဆုတ်-၃-ရက်နေ့တွင် ရောက်လာသည်ဖြစ်
၍။ ၎င်းအပြစ်ဆိုချက်-၁၁-ချက်ကိုဖြေဆိုပေအံ့သတည်း။ ။ ဖြေ
ဆိုလတံ့သောအချက်စုကို။ ပြက်ပြက်ကွင်းကွင်း။ ရှင်းလင်းစွာ
ထင်နိုင်မြင်နိုင်ရန်။ အခြေပါဒ။ သဘာဝဓာတ်ရင်းစုကိုခင်းကျင်း၍
ပြဦးအံ့။ ။ စက္ခုဓာတ်-၁။ သောတဓာတ်-၁။ ဗာနဓာတ်-၁။ ဇိ
ဝှါဓာတ်-၁။ ကာယဓာတ်-၁။ ရူပဓာတ် ၁။ သဒ္ဓဓာတ်-၁။ ဂန္ဓ
ဓာတ်-၁။ ရသဓာတ်-၁။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်-၁။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်-၁။
သောတဝိညာဏဓာတ် ၁။ ဗာနဝိညာဏဓာတ် ၁။ ဇိဝှါဝိညာဏ
ဓာတ် ၁။ ကာယဝိညာဏဓာတ် ၁။ မနောဓာတ် ၁။ မနောဝိညာ
ဏဓာတ် ၁။ ဓမ္မဓာတ် ၁။ ဟူ၍။ ဓာတ်ရင်းဓာတ်မှန်-၁၀-ပါးပင်
တည်း။ ။ အနုမတဂ္ဂသံသရာဓမ္မဟူသည်လည်း။ ဤဓာတ်-၁၀-
ပါးပင်တည်း။ ။ ၃၁-ဘုံဟူသည်လည်း။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါးပင်
တည်း။ ။ ၀-အဘိဓမ္မာ-၇-ကျမ်းသည်လည်း။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါး
ပင်တည်း။ ။ အနုမတဂ္ဂသံသရာဓမ္မဟူသည်လည်း။ ဤဓာတ်
၁၀-ပါးပင်တည်း။ ။ ၃၁-ဘုံဟူသည်လည်း။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါး
ပင်တည်း။ ။ စကြာဝဠာအနန္တဆိုသည်လည်း။ ဤဓာတ်- ၁၀-ပါး
ပင်တည်း။ ။ သတ္တဝါအနန္တဆိုသည်သည်။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါး
ပင်တည်း။ ။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်း
ဖြစ်၏။ ။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်အနုမတဂ္ဂသံသရာကြီး
ဖြစ်၍နေ၏။ ။ ဤဓာတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်။ ၃၁-ဘုံဖြစ်၍ နေ

၏။ ။ ဤခေတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်။ စကြာဝဠာအနန္တတွေ
 ဖြစ်၍နေ၏။ ။ ဤခေတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်။ သတ္တဝါအနန္တ
 တွေဖြစ်၍နေ၏။ ။ ဤခေတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်။ ပုထုဇန်
 သတ္တဝါတွေ ဖြစ်၍ နေ၏။ ။ ဤခေတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်။
 သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်။ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်။
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ရ၏။ ။ ဤခေတ်-၁၀-ပါးသည်ပင်လျှင်။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတွေ။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာတုရားတွေဖြစ်ရ၏။ ။ မုချဆတ်
 ဆတ်အားဖြင့်။ ဤခေတ်-၁၀-ပါးကိုလွှတ်၍။ အဇယုမြို့မျှသာတာဝဟူ
 ၍မရှိပြီ။ ။ ဤကား။ အတိတ် အနာဂတ်။ သံသရာ။ ကမ္ဘာအနန္တ။
 စကြာဝဠာအနန္တ။ သတ္တဝါအနန္တ။ သင်္ခါရအနန္တ။ ဓမ္မအနန္တ တို့ကို။
 သဗ္ဗညုဘဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ညွှန်စွာထောင်းထု။ အမှန်ပြု၍။ သတ္တ
 ချတော်မူသော အခါ။ အမှန်ရရှိသော ခေတ်သားသတ္တ။ ဓမ္မရူပ
 တည်း။ ။ ဥပမာကား။ ယူဇနာပေါင်း။ ၈၄၀၀၀-နှစ်ပြန်ဆောင်
 သောမြင့်မိုရ်တောင်ကြီးကို။ ဥာဏ်မီးမှာချ။ သတ္တုရအောင်ထုတ်
 ယူခဲ့လျှင်။ ။ မြေခေတ် ၁။ ရေခေတ် ၁။ မီးခေတ် ၁။ လေခေတ် ၁။
 အဆင်းခေတ် ၁။ အနံ့ခေတ် ၁။ ရသခေတ် ၁။ ဩဇာခေတ် ၁။ ။
 ဤခေတ်မှန် ခေတ်စစ် ရှစ်ပါးသာ အသားတင်ရ၏။ စကြာဝဠာ
 တောင်ကြီး။ မဟာပထဝီမြေကြီးတို့မှာလည်း။ ထိုနည်းအတူပင်
 တည်း။ ယခုရှိသောမြင့်မိုရ်စကြာဝဠာ။ မဟာပထဝီမြေကြီးမှာကဲ့
 သို့။ ထိုအတူ။ အနုမတဂ္ဂသံ သရာမှာ။ ရှိဘူးသမျှရှိလတံ့ သမျှသော။
 မြင့်မိုရ်စကြာဝဠာ။ မဟာပထဝီမြေကြီးဟူသမျှမှာလည်းထိုနည်းအ
 တူ။ ခေတ်ရှစ်ပါးသာသတ္တုအသားမှန်ရ၏။ ဥာဏ်တည်းဟူသော
 လှော်အိုးမိုက်လုံမှာချ၍ မီးကုန်ကျိုချက်သည်ရှိသော်။ အဟုတ်အ
 မှန်ရှိရင်းဖြစ်သောထိုခေတ်-၁၀-ပါးသာ။ အသားတင်တွေ့မြင်ရ၏။
 ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဗြဟ္မာနတ်လူ ဟူသမျှသည် ပပျောက်၍ကုန်၏။
 မြင့်မိုရ်စကြာဝဠာ။ မဟာပထဝီရသည် ပပျောက်၍ကုန်၏။ ။
 ထိုကြောင့်အနိစ္စ။ ဒုက္ခ။ အနတ္တနိဗ္ဗာန်နှင့် ဆိုင်သောတရားစကား
 ကို။ ပြောဆိုသောသူသည်။ အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိဖြစ်သော ထိုခေတ်

၁၀-ပါးကိုလက်ကိုင်ပြု၍။ ပြေး ဆိုတတ်မှအဟုတ်အမှန်နေရာကျ နိုင်မည်။ မျက်လှည့်ဆရာဘန်ဆင်း၍ ပြသောဝတ္ထုနှင့် အလားတူ သော။ လူနတ်ဖြူဟောသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအသဘာဝ။ သဗ္ဗာန ပညာ။ ခြိမ်အထည်စုကိုလက်ကိုင်ပြု၍ပြောခဲ့လျှင်။ သဘောထွေး ရှုပ်၍။ ယုတ္တိအဆင်ကောင်းရာကိုဟုတ်သလိုမှန်သလိုထင်ယောင် ထင်မှားပါ၍သွားတတ်သည်။ သတိကြပ်ကြပ်မူကြလေ။

ထို-၁၀- ရပ်သော ဓာတ်စစ်ဓာတ်မှန်တို့တွင်။ ဓမ္မဓာတ်ဆို သည်ကား။ ။ စေတသိက်-၅၂-ခု။ သုခုမရုပ်-၁၆-ခု။ နိဗ္ဗာန်။ ဤ သုံးမျိုးကိုဆိုသည်။ ။ စေတသိက်-၅၂-ခုမှာ၊ ပညာဆိုသောဓမ္မ ဓာတ်ပါသည်။ ထိုပညာသည်၊ လောကီပညာ-လောကုတ္တရာပညာ ဟူ၍-၂-ပါးရှိ၏။ လောကီပညာသည်၊ အနည်းငယ်သာသိသော ပညာ။ ထိုထက်အများသိသောပညာ။ ထိုထက်အများ သိသော ပညာဟူ၍ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်၊ အသိန်းအသန်းမက များရာ၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အဖြစ်သို့ ရောက်သော ပညာသည်အကြီးဆုံး သောပညာဖြစ်၏။ ဘယ်ဟာတခုမျှအကြွင်းအကျန်မရှိသိနိုင်၏။ ။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်သည် လောကုတ္တရာပညာမည်၏။ ထိုလော ကုတ္တရာ ပညာသည်ကား။ နိဗ္ဗာန်တခုကိုသာ အာရုံပြု၏။ သစ္စာ လေးပါး၌ ဖုံးလွှမ်းသော မောဟကို ပယ်ဖျက်ပေသည့်အတွက်။ သစ္စာလေးပါးကိုသိနိုင်သည်ဟူ၍လည်းဆိုရ၏။ ။ ထိုစေတသိက် ၅၂-ခုတွင်။ လောဘာခေါ်သော အလိုချင်ဓာတ်တခု။ ဆန္ဒခေါ်သော အလိုချင်ဓာတ်တခုဟူ၍။ အလိုချင်ဓာတ်-၂-ပါးပါရှိ၏။ မကောင်း သောအရာကိုလိုချင်သည်ကား လောဘတည်း။ ကောင်းသောအ ရာကိုလိုချင်သည်ကား။ လောဘမဟုတ်ဆန္ဒသာတည်း။

ထို-၂-ပါးတို့၏အထူးသည်၊ နောက်ထင်ရှားလာလတ္တံ့။ ။ ဤ ဓာတ်-၁၀-ပါးတို့တွင်၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်တွင်ပါ ဝင်သောနိဗ္ဗာန်သည်ကား။ အသစ်တဓာတ်တည်း။ နိဗ္ဗာန်မှကြွင်း သောဓာတ်-၁၀-ပါးစုကား။ သစ်တ ဓာတ်စုသာတည်း။ ။ ဤ သစ်တဓာတ်စုကား။ ဖြစ်ချည်။ ပျက်ချည်။ ရှင်ချည်။ သေချည်။ အ

တည်မမြဲ၊ ဘောက်လဲ ဘောက် ပြန်မှု ရှိနေသော အနိစ္စ ဓာတ်စု
 တည်း။ ။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသစ်တစ်ခုတစ်ခုသည်ကား။ ပျက်မှု
 သေမှု မရှိသော နိစ္စဓာတ်ပေတည်း။ ဤနိဗ္ဗာန်ဓာတ်တစ်ခုသည်သာ အ
 စဉ်ထာဝရမြဲသော နိစ္စဓာတ်ဖြစ်သည်။ ။ ဤကား ဖြေဆိုသတ္တံ့
 သော အချက်စုကို။ ပြက်ပြက်ကွင်းကွင်း။ ရှင်းလင်းစွာ သိသာနိုင်
 ရန်။ အခြေပါဒ၊ သဘာဝ ဓာတ်ချင်းစုကို။ အကျဉ်းမျှဖြေဆိုလိုက်
 သော စကားရပ်တည်း။ ။ တရပ်။

ယခုအခါ။ ထိုဗုဒ္ဓဘာသာ-သာသနာပြုသတင်းစာတွင်
 ပါရှိသော ခရစ်ယာန်ဘာသာဆရာ၏ စကားကို
 အစဉ်အတိုင်း ထုတ်ပြုရှင်းလင်း၍
 အကျဉ်းသိသာရုံမျှဖြေဆိုအံ့။

၁။ ။ သံသရာ၌ ကျင်လည်ရခြင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာကမကောင်း
 ဟု ဟော၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်မီ အတွင်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားအတိုင်း
 ကျင့်သော်လည်း ကောင်းသော အကျိုးကို မပေးဘဲ။ မကောင်း
 သော သံသရာအကျိုးကိုသာ ပေး၏။ ။ ဤကား။ တစ်ဝဏ်းအရ
 ပထမအပြစ်ဆိုချက်တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကား။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
 မှာ။ သံသရာကို မကောင်းဆို၏။ ဘုရားဟောတိုင်း ကျင့်ပြန်လျှင်။
 နိဗ္ဗာန်မရောက်မီ အကြား။ ထိုအကျင့်ကြောင့်။ ထိုမကောင်းသော
 သံသရာနှိုက်ပင်ကျပြန်၏။ ထိုမကောင်းသော သံသရာနှိုက်ကျစေ
 တတ်သော ထိုအကျင့်ကို။ အကျင့်ကောင်းအကျင့်မှန်မဟုတ်။ အ
 ကျင့်ဆိုး အကျင့်မှားဟူ၍သာ သိအပ်၏။ အကျင့်ကောင်းအကျင့်
 မှန်ဟုတ်ခဲ့လျှင် ကောင်းမြတ်ရာသို့သာ ချရမည်။ မကောင်းသော
 သံသရာသို့ ချတို့မဟုတ်။ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်မီ အကြား
 ၌။ လူနတ်ဗြဟ္မာသံသရာနှိုက်အကျိုးပေးတတ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ
 လူများတို့၏။ ဒါနမှု။ သီလမှု။ ဘာဝနာမှု။ ကုသိုလ်စုသည် မကောင်း
 သော အမှု။ မှားသော အမှုသာ ဖြစ်၏ဟု သိသာထင်ရှား၏ ဟူလို
 သည်။

၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားအတိုင်းအကုန်လွှတ်၍ ကျင့်သောအခါ နှိုက်လည်း၊ သံသရာမှထုတ်ပြီးလျှင်။ ရှိနှင့်ရင်း ကိုယ်ခန္ဓာနာမ် ဝိညာဏ်ကိုဘာခါပြန်၍ မဖြစ်လေအောင်။ အစဉ်ပျက်စီးခြင်း ဟူသော နိဗ္ဗာန် အကျိုးကိုသာပေး၏။ ထိုကြောင့်။ အမှုငယ်ကိုလုပ်သောအခါ။ ထောင်မှာချသည်။ ကြီးသောအမှုကို လုပ်မိပြန်သော် ထောင်မှထုတ်၍ သတ်သည့်အရာနှင့်တူ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားမှား၏။ မှားသောတရားကို ကျင့်သောကြောင့်။ ကောင်းသောအကျိုးကို မပေးဟု သဘောရ၏။ ။ ဤကား နှစ်ဂဏန်းအရ ဒုတိယအပြစ်ဆိုချက်တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကား။ နိဗ္ဗာန်မည်သည် ဝိညာဏ်နှင့် တကွခန္ဓာ ပျက်ကြေသေဆုံးမှုကြီး တစ်ခုဖြစ်၏။ အလွန် အားထုတ်၍ ကောင်းကောင်းကြီးကျင့်သည့်အတွက်။ သံသရာထက် မကောင်းကျိုးနက်ထွသော။ အသေကြီးသေရလေ၏။ သင့်လျော်ရုံ ကျင့်လျှင် သေပြီးနောက် တဘန်ရှင်ပြန်ရသော အသေငယ်သာသေရ၏။ ကောင်းကောင်းကြီးကျင့်လျှင်။ တဘန်မရှင်ရသော အသေကြီးသေရ၏။ ထိုကြောင့်။ အသေကြီးသေရသော-ထိုအကုန်လွှတ်၍ ကျင့်မှုသည်လည်း။ အမှားကြီး မှားသော အကျင့်သာဖြစ်သည် ဟု သိသာထင်ရှား၏ဟု လိုသည်။

ထို-၂-ချက်ကိုပေါင်း၍ ဖြေဆိုအံ့။ *။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ သံသရာကို မကောင်းဆိုသည်မှာ နိဗ္ဗာန်နှင့် ထောက်စာ၍ ဆိုပေသည်။ အပါယ်လေးပါးနှင့် ထောက်စာသော်။ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ကောင်း၏။ ထိုထက် ဗြဟ္မာ့ဘဝကောင်း၏။ ထိုထက် နိဗ္ဗာန်သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ ထိုအကောင်းဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်နှင့် ထောက်စာသော်။ လူ့ဘဝ-နတ်ဘဝ-ဗြဟ္မာ့ဘဝဟူသော သံသရာကို မကောင်းဆိုရ၏။ အပါယ်ဘဝ အပါယ်သံသရာကို ထောက်စာသော်။ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ-ဗြဟ္မာ့ဘဝ-သံသရာကို အကောင်း ဆိုထိုက်သည်မှာ သိသာထင်ရှားလှပြီ။ လူ့ဘဝ-နတ်ဘဝ-ဗြဟ္မာ့ဘဝ-သံသရာထက် နိဗ္ဗာန်ကို အကောင်းဆုံးဆိုသည်မှာ။ ထိုလူ့ဘဝ-နတ်ဘဝ-ဗြဟ္မာ့ဘဝ-ဆိုရသော ဓာတ်ရသည်။ သစ်တခတ်ရသာတည်း။

အနိစ္စဓာတ်စုသာတည်း။ ဖြစ်ချည်။ ပျက်ချည်။ သေချည်။ အတည်မ
 ဖြစ်ဘောက်လဲဘောက်ပြန်မှုရှိနေသော ဝိပရိကာမ ဓာတ်စုသာ
 တည်း။ ။ လူ့ ၁၀-လူ့ ဝိညာဏ်လူ့ ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သောဓာတ်စု
 သည်။ အနိစ္စဓာတ်စု။ ဝိပရိကာမဓာတ်စုဖြစ်ခဲ့၍။ ယခုနေ့လူ့ ၁၀
 မှာပဋိသန္ဓေနေ၍ရရှိပြီးသော လူ့ ဝိညာဏ်လူ့ ခန္ဓာသည်။ ယခုနေ့
 ပင်သေပျက်ချင်ကွယ်၍။ အပါယ်ငရဲမီးပုံထဲမှာ ယခုနေ့ပင်ကျ
 ကြသသူမရေတွက်နိုင်များပြား၏။ ပဋိသန္ဓေနေ၍ လူ့ ဝိညာဏ်
 လူ့ ခန္ဓာကိုရပြီးနောက်။ ၂-ရက်မြောက်တွင်သေ၍အပါယ်ငရဲမှာ
 ကျရောက်လေသောသူမရေတွက်နိုင်။ ၃-ရက်မြောက်တွင်။ ၄-
 ရက်။ ၅ရက်။ ၁၀ရက်။ ၁၀၀။ ၂၀၀။ စသည်အသက်တမ်းဆုံးအောင်
 နေ့စဉ်။ လစဉ်။ နှစ်စဉ်ပိုင်းခြား၍ဆိုလေ။ ။ အမိဝမ်းတွင်းမှမျက်
 မြင်မဟုတ်သော်လည်း။ သွားမြင်၍ပြီးသည့်နောက်။ တရက်တွင်
 ပျက်ဆုံးမှု နှစ်ရက်တွင်ပျက်ဆုံးမှုစသည်ကားမျက်မြင်ပင်ဖြစ်ကြ
 ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုး မှာသာမဟုတ်။ ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်စ
 သောခပ်သိမ်းသောလူမျိုး။ သတ္တဝါမျိုး။ ခန္ဓာမျိုးမှာပင်။ ဤနည်းနှင့်
 နှင်ချည်းသာတည်း။ ။ ပဋိသန္ဓေနေသောနာရီမိနစ်မှစ၍။ အသက်
 တမ်းဆုံးသည့်တိုင်အောင်နာရီတွေကိုစဉ်၍ ထား။ မိနစ်တွေကိုစဉ်
 ၍ထား။ လက်ပစ်တံတွက်။ လျှပ်တံပြက်တွေကိုစဉ်၍ ထားထိုနာရီ
 မိနစ်-လက်ပစ် လျှပ်ပြက်တို့တွင်။ သေဘေးသာလျှင် မသေနိုင်။
 ကောင်းသောနာရီဟူ၍တနာရီမရှိ။ တမိနစ်မရှိ။ တလက်ပစ်မရှိ။ တ
 လျှပ်ပစ်မရှိ။ သေအံ့သော နာရီမိနစ်၊ လက်ပစ်၊ လျှပ်ပြက်ချည်းသာ
 ဖြစ်၏။ ။ ဥပမာကား။ အလွန်ထက်မျက်လှစွာသော ဘိလပ်ခား
 ငယ်တွေကို ကိုယ်တွင်းမှာတကိုယ်လုံးအပြည့် သွင်းထားသော
 သူသည်။ အလျှပ်အလက်အခန့်မသင့်ခဲ့လျှင်။ ဘယ်နာရီမိနစ်လက်
 ပစ် လျှပ်စစ်မှာမဆို သေခွင့် သေပေါက်အပြီးပါရှိ၍နေသကဲ့သို့
 တည်း။ ။ ဘယ်နာရီမိနစ် လက်ပစ်လျှပ်ပြက် မဆိုနိုင်ကောင်း
 သောခန္ဓာဝိညာဏ်ဓာတ်စုဓာတ်ခဲဖြစ်သည်ဖြစ်၍လည်း။ ဘယ်နာ
 ရီမိနစ်လက်ပစ်လျှပ်ပြက်မှာမဆို။ အပါယ်ငရဲကျပေါက်ကျလမ်း

လည်းထက်ကြပ်ပါရှိ၍နေသည်သာဖြစ်၏။ ။ ငလက်တို့နှင့်ငည့်
တချက်ထည်းဆိုဘိသကဲ့သို့။ အပါယ်ငရဲသို့ ချတတ်သောလော
ဘ,ဒေါသ,မောဟ,ဒိဋ္ဌိတို့နှင့်။ ထိုသေမှုအနိစ္စတရားသည်။ တချက်
ထည်းဖြစ်ကြ၏။ ပုထုဇ္ဇန်သတ္တဝါတို့၏အမြစ်မှာ။ လောဘ,ဒေါ
သ,မောဟ,တို့လည်း။ မနိုင်တရားဖြစ်ကြ၏။ မိမိ၏ဝိညာဏ်ခန္ဓာ
တို့၏သေခြင်းအမှုလည်း။ မနိုင်တရားဖြစ်၏။ ။ သေသောအခါတွင်
လောဘ,ဒေါသ, မောဟ, ဒိဋ္ဌိတို့ဝင်၍ကပ်လာခဲ့သည်ရှိသော်။ အ
ပါယ်ငရဲသို့ကျရောက်၏။ ။ လောဘ,ဒေါသ,မောဟ,ဒိဋ္ဌိတို့သည်
ရှေးရှေး၌ပြုသမျှသောမကောင်းမှုဒုစရိုက်တို့၏သဟဲတို့ပေတည်း။
သေခါနီးမှာ။ လောဘ,ဒေါသ,မောဟ, ဒိဋ္ဌိကပ်ဝင်ခဲ့လျှင်။ ပြုပြုခဲ့
သမျှသောမကောင်းမှုဒုစရိုက်ကံဟောင်းတို့သည်။ အပါယ်ချခွင့်ရ
ကြကုန်၏။ ။ ဤလူ့ဝိညာဏ်,လူ့ခန္ဓာရသည်။ သေတတ်သော
ဓာတ်မျိုးမဟုတ်ခဲ့လျှင်။ လောဘ,ဒေါသ,မောဟ,ဒိဋ္ဌိတို့ပင် ရှိနေ
သော်လည်း။ အပါယ်ကျပေါက်မရှိ။ သေတတ်သော ဓာတ်မျိုးပင်
ဖြစ်သော်လည်း။ လောဘ,ဒေါသ,မောဟ,ဒိဋ္ဌိမရှိခဲ့လျှင်။ အပါယ်
ကျပေါက်မရှိ။ ။ နှစ်ပါးစုံရှိနေကြသည့်အတွက်။ အနမတဂ္ဂသံသ
ရာမှာ။ အပါယ်ငရဲသို့ကျရောက်ခဲ့သည်လည်း။ ဘဝ,အနန္တိများလှ
ပြီ။ ယခုဘဝမှာလည်း ကျမည်ကိုစိုးရိမ်ရလျက်ရှိနေ၏။ နောင်သံ
သရာမှမလွတ်သမျှလည်း။ ကျက်နိုး,တင်းလင်းထက်ကြပ် ပါရှိ၍
နေသည်သာဖြစ်၍။ ထိုကြောင့်သေခြင်းအနိစ္စသဘောထက်ကြပ်
တင်းလင်းပါရှိ၍နေသော လူ့ဝိညာဏ် လူ့ခန္ဓာဟူသော ဓာတ်ရ
ဓာတ်ခဲသည်။ အပါယ်ပေါက်တင်းလင်းပါရှိ၍နေသောကြောင့်။ မ
သေနိုင်သောနိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကိုထောက်ဆသော်။ မကောင်းဆိုရသ
တည်း။ ။ နတ်ဝိညာဏ်,နတ်ခန္ဓာ။ ဗြဟ္မာ့ဝိညာဏ်,ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ,ဆို
သောဓာတ်ခဲရသည်လည်း။ လူ့ဝိညာဏ်လူ့ခန္ဓာနှင့်အတူ သေမှု
ထက်ကြပ် တင်းလင်း အမြဲနိစ္စပါရှိ၍ နေသည်သာဖြစ်၍။ လူ့
ဝိညာဏ်လူ့ခန္ဓာနှင့်အတူတူသိလေ။ ။ ဤကား။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော
နိစ္စဓာတ်ကိုထောက်စာ၍။ လူနတ်ဗြဟ္မာသံသရာဟူသော အနိစ္စ

ခတ်မျိုးကိုမကောင်းဆိုရော၌။ သိသာအောင်ပြဆိုသော စကား
 ရပ်တည်း။ ။ အနိစ္စခတ်မျိုးချင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း။ အပါယ်
 ဝိညာဏ်အပါယ်ခန္ဓာရက်ထောက်စာသော်။ လူနတ်ဗြဟ္မာ ခန္ဓာရ
 သည်။ အလွန်ကောင်းမြတ်သော ဝိညာဏ် ခန္ဓာရပင်ဖြစ်၏။ ။
 ကောင်းမြတ်သော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့နိစ္စခတ်မျိုး မဟုတ်သည်
 ဖြစ်၍။ အစဉ်ထာဝရစိတ်ချရသောခတ်မျိုးမဟုတ်။ ။ ထိုကြောင့်။
 ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သံသရာ၌ကျင်လည်ခြင်းကို မကောင်း ဆိုပေ
 သည်။ ။ အပါယ်ခန္ဓာရထက်မူကား။ အဆအရာ၊ အဆအထောင်၊
 အသိန်းအသန်းမက ကောင်းမြတ်လှသည်သာ ဖြစ်၏။ ကောင်းပုံ
 ကား။ အပါယ်ဝိညာဏ်ရမှာ- သုစရိုက်- ဒုစရိုက်ကို သိနိုင်သော
 ပညာဟူသော ဓမ္မခတ်မဖြစ်နိုင်ကြ။ ။ လောဘဒေါသမောဟ
 ဟူသောခတ်ဆိုးခတ်ဝါးရနှင့်သာနေကြ၏။ လူနတ်ဗြဟ္မာ သု
 ဂတိဝိညာဏ်ရမှာ။ ပညာဟူသော အသိခတ်ဖြစ်နိုင်ကြ၏။ သုစ
 ရိုက်ဒုစရိုက်စသော တရားဓမ္မကို သိနိုင်သော ပညာဆိုသောခတ်
 သည်။ ထန့ဘန့အတို့တွင်။ အနည်းငယ်မျှပင် ဖြစ်သော်လည်း။
 အတိုးဘယ်မျှထိုက်တန်သည်ဟု ပြတ်ဆိုနိုင်သော ခတ်မဟုတ်
 ပေ ပညာ၏ ကျေးဇူးကိုခရစ်ယန်ဆရာတို့လည်း သိနိုင်ရာပါ၏။ အ
 နေအထိုင်နှင့်တကွ အသက်ရှည်သမျှအကျိုးပေးပုံ။ အပါယ်ခန္ဓာရ
 ထက်-လူ့ ခန္ဓာက ကောင်းမြတ်သည်မှာ။ ထင်ရှားမျက်မြင်ရှိပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့ပြုကြသော-ဒါနုမူ။ သီလမူ၊ တာဝနာမူရ
 သည်။ နိဗ္ဗာန်သို့မရောက်မီအကြားမှာ အပါယ်ခန္ဓာသို့ မကျစေမူ
 ၍။ လူ့ ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာဗြဟ္မာ့ခန္ဓာဟူသော သုဂတိသံသရာ။ ကောင်း
 မြတ် ရာသံဘဝတို့သို့ရောက်စေတတ်သော အမှုရဖြစ်ပေ၍ ကောင်း
 မြတ်သော အကျင့်ရပင်ဖြစ်၏။ အလတ်အားဖြင့် အကျင့်ကောင်းအ
 ကျင့်မှန်ပင်ဖြစ်၏။ ခရစ်ယန်ဆရာဆိုတိုင်း အကျင့်ဆိုးအကျင့်မှား
 မဟုတ်။ ။ ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့သော်။ သံသရာ၌ ကျင်လည်ခြင်းကို
 မကောင်းဟု ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အတယ့်ကြောင့် ဟောသနည်းဆို
 သော်။ နိဗ္ဗာန်လောက်မကောင်းသောကြောင့် ဟောပေသည်။ ။

ဥပမာကား။ဟနေ့တနေ့လုပ်လျှင်တကျပ်တန်မျှသာရသော ပညာလည်းရှိသတတ်။တနေ့လုပ်လျှင် ရွှေတသိန်းရ၍အသက်ထက်ဆုံးချမ်းသာစေနိုင်သောပညာအလုပ်လည်းရှိသတတ်။ ။ထိုသို့ရှိရာမှာ-ရွှေတသိန်းတန်ပညာကိုထောက်စာသော်။ တခုတန်ပညာကိုပင်မကောင်းဆိုရ၏။မဆိုခဲ့လျှင်တရာတန်နှင့်အားရ၍နေလိမ့်မည်။ တကျပ်တန်နှင့်အားရ၍နေလိမ့်မည်။ တကျပ်တန် အလုပ်နှင့်နေသည်ကိုပင်။တခုတန်နှင့်အားရ၍နေလိမ့်မည်။ ထိုသို့အားရ၍ မနေရအောင်။တရာတန်အလုပ်နှင့်နေသည်ကိုပင် မကောင်း ဆိုရသကဲ့သို့တည်း။သိသာလှပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကိုအလွန်ကြီးကျင့်ပြန်လျှင်။အသေကြီးသေရသောနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရသည်ဖြစ်၍။ အမှားကြီး မှားပြန်၏ ဟူသောနောက်အဆိုမှာ။ ။သံသရာဆိုရသော ဝိညာဏ်စု ခန္ဓာစု ဓာတ်စုသည်သာ။ ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်-ရှင်ချည် သေချည်၊နေကြသော။အသေဓာတ်မျိုးအနိစ္စဓာတ်မျိုးစုဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုသော အသစ် တဓာတ်သည်မူကား။ထာဝရဓာတ်နိစ္စဓာတ်ဖြစ်ပေ၍ သေတတ်သောဓာတ်မျိုးမဟုတ်။ ။အထက်၌သတ္တုချစ်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း။ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ။ဗြဟ္မာနတ်လူ၊ငါသူတပါး။ယောက်ျားမိန်းမ၊ဟူ၍အစစ်အမှန်အားဖြင့်မရှိ။တဆဲ ရှစ်ရပ် ဓာတ်သဘာဝ စုသည်သာ။အဟုတ်အမှန်အားဖြင့်ရှိသည်။ထိုဓာတ်သဘာဝစုတွင်လည်း။နိဗ္ဗာန်မှတပါးသောဓာတ်စုသည်ကား။ အနိစ္စဓာတ် ဝိပရိဏာမဓာတ်စုသာဖြစ်သည်။နိဗ္ဗာန်ဆိုသောဓမ္မဓာတ်၊တပါးသည်သာလျှင်။နိစ္စဓာတ်၊ထာဝရဓာတ်ဖြစ်သည်။ ။နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်မှုဆိုသည်မှာ။အနိစ္စဓာတ် ဝိပရိဏာမဓာတ်စုကိုချုပ်ဆုံးစေ၍။ နိစ္စဓာတ်၊ထာဝရဓာတ်ပြောင်းမှုသာဖြစ်သတည်း။ ။လောက၌ ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာလမ်းကိုလုပ်ကြံ၍ အထမြောက်ကြကုန်သော သူတို့သည်။ပကတိသောလူ ခန္ဓာကိုလဲလှယ်ပယ်ရှား၍။ ပညာဖြင့် ပြီးသော ဝိဇ္ဇာခန္ဓာသို့ ပြောင်းသကဲ့သို့တည်း။ ။ခရစ်ယန်ဆရာသည်ကား။နိဗ္ဗာန်ကိုအသစ်တဓာတ်ကြီးတပါးဟု မသိသည့် အ

တွက်။ ထောင်မှထုတ်၍ သတ်သောသူ ဥပမာကိုဆိုမိလေသည်။ ။
 ခရစ်ယန်ဘာသာမှာလည်း။ ထာဝရနိဗ္ဗာန်ကြီးဟု အယူရှိသည်
 သာဖြစ်၏။ ချိဟာမက်ဘာသာမှာလည်း အယူရှိ၏။ ။ ထိုဘာသာ
 တို့မှာလည်း ယခုရှိမြဲတိုင်းသောလူ့ ခန္ဓာနှင့်ရောက်နိုင်ကြသည်ဟု
 မယူကြ။ ခန္ဓာပြောင်းမှရောက်နိုင်ကြသည်ဟုယူကြသည်ပင်။ ။
 ငါတို့ဗုဒ္ဓဘာသာနိဗ္ဗာန်မှာလည်း။ အနိစ္စဓာတ်စုကို အဆုံးတိုင်စွန့်
 ပစ်ပြီးမှ။ နိစ္စဓာတ်ကြီးသို့ပြောင်းနိုင်သည်။

ဤကား။ ပထမ-ဒုတိယအဖြေတည်း။

၃။ နာမ်ဝိညာဏ်နှင့်ကိုယ်ခန္ဓာရှိသ၍ သံသရာ၌ အနိစ္စ။ ဒုက္ခ။
 အနတ္တတည်းဟူသော မကောင်း ကျိုးကို ခံရမည်။ သို့နှင့်နိဗ္ဗာန်
 ဝင်၍ ဘာမျှမကျန်လိုက်ဘဲ။ လုံးလုံးပျက်စီး သေကြေခြင်းကိုပင်
 ကောင်းသည်ဟုဗုဒ္ဓဘာသာကဟောပြန်၏။ ဟောသည့် အတိုင်း
 ကောင်းသည်ဟုဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ အယူရှိကြ၏။ ဤအယူသည်။
 မကောင်းသောဆေးသမား၏ဆေးကိုစားမိ၍ သေသောအခါ။ လူ
 နာမှာဝေဒနာကင်းသည်ဟုဆိုသော အရာနှင့်တူ၏။ သေသောအခါ
 ဝေဒနာကင်းသည်ဆိုသောစကားမှန်၏။ မသေဘဲ ဆရာကောင်းကို
 တွေ့၍ ဆေးကောင်းကို စားရသောကြောင့် ဝေဒနာ ကင်းသည်
 လည်းမှန်၏။ ဤနှစ်နည်းမှာ။ မသေဘဲ ဝေဒနာကင်းသောနည်း
 ကောင်း၏။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကဘုရားမရှိဆိုသောကြောင့်။ ရှိသည့်
 အခါသည်းဘုရားမတတ်နိုင်။ သဗ္ဗေသက္ကာကမ္မဿကာ၊ ဆိုသော
 ကြောင့်မသေရဘဲ ဝေဒနာကိုကင်းစေနိုင်သောဆေးသမားလည်း
 ဗုဒ္ဓဘာသာ၌မရှိ။ ။ ဤကား။ ၃-ဝဏန်းအရ။ တတိယ အပြစ်
 ဆိုချက်တည်း။

ဤတတိယဆိုချက်မှာ* ကိုယ်ခန္ဓာရှိသ၍ သံသရာ၌ အနိစ္စ။
 ဒုက္ခ။ အနတ္တတည်းဟူသော မကောင်းကျိုးကို ခံရသည် ဟူရာ၌။
 အထက်ဆိုချက်တွင်ဖြေခဲ့သည့်အတိုင်း။ အမြဲနိစ္စထာဝရမဟုတ်
 သော-လူနတ်ပြိဟွာသံသရာဓာတ်စုသည်။ အနိစ္စဓာတ်မျိုးပင် အ

မှန်ဖြစ်၏။ အနိစ္စသတ်မျိုးဖြစ်သည့်အတွက်။ လူ့ခန္ဓာ၊ နတ်ခန္ဓာ
 ဗြဟ္မဒုခန္ဓာကို။ ယခုရရှိသော်လည်း။ သေခွင့်ဆိုက်လျှင် သေဆုံးပြီ
 ဓမ္မတာဖြစ်ချေ၍။ နောင်လူ့ခန္ဓာသစ်နတ်ခန္ဓာသစ်။ ဗြဟ္မဒုခန္ဓာသစ်
 ဖြစ်ပြန်ရအောင်။ ဒါနုပြုမှုဒုက္ခ၊ သီလပြုမှုဒုက္ခ။ ဘာဝနာကို အား
 ထုတ်မှုဒုက္ခဖြစ်ရပြန်သည်နှင့်။ ဒုက္ခသတ်မျိုးအမှန်ဖြစ်၏။ မသေ
 အောင်လည်းအစိုးမရ၊ ဒါနုသီလဘာဝနာမှုကိုမပြုဘဲ။ မိမိအလိုရှိ
 ရာမှာဖြစ်နိုင်တို့လည်းအစိုးမရသောကြောင့်။ အနတ္တသတ်မျိုး
 လည်းအမှန်ဖြစ်၏။ ထိုအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တသတ်မျိုးကိုမကောင်း
 ကျိုးဆိုသည်မှာလည်း။ နိစ္စသုခဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်နှင့်ထောက်စီ၍ဆို
 သင့်၏။ ။ ဥပမာကား။ လူ့ပြည်၌ အလွန်ချမ်းသာ၍ထမင်း တထပ်
 တထပ်ကို။ တထောင်တန်စားသောသူရှိသတတ်။ ။ နတ်ပြည်မှာ။
 တကြိမ်စားသောနတ်ဩဇာသည်။ အနှစ်ချနစ်ရာ-ရှစ်ရာစသည် မ
 ဆာမမွတ်ဝပြိုး၍နေသတတ်။ ထိုနတ်ဩဇာကိုထောက်စာသော်။
 တနေ့တနေ့လျှင် နှစ်ခါ-နှစ်ခါစားရသောတထောင်တန်ထမင်းကို။
 အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တမကောင်း ကျိုးဟု ဆိုရသကဲ့သို့တည်း။ ထို
 တထောင်တန်ထမင်းသည်။ တနေ့တနေ့တထပ်တထပ်လျှင် တ
 ကျပ်တန်မျှကိုစားရသောသူ၏ထမင်းနှင့်ထောက်စာသော်။ အဆ
 ပေါင်း၊ ကိုးရဲကိုးဆယ်၊ ကိုးဆ၊ သာသော ချမ်းသာကောင်းကျိုး
 သာဖြစ်၏။ ။ သို့သော်လည်း။ တထပ်စားလျှင်အနှစ်ချနစ်ရာ၊ ရှစ်ရာ
 အစီ၍အချမ်းသာကြီးချမ်းသာစေနိုင်သော နတ်ဩဇာကိုမသိက။
 တထောင်တန်ထမင်းမျှနှင့်အားရတင်းတိမ်၍။ နတ်ဩဇာကို နေခံ
 နောက်ဘဝခံစားရအောင်။ ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာမှုကို မပြုဘဲနေ
 တတ်သည်ဖြစ်၍။ ထိုတထောင်တန်ထမင်းကို။ အနိစ္စမျိုး၊ ဒုက္ခမျိုး
 မကောင်းကျိုးဟုပြောဟောရပြန်သကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော
 အကျင့်ကိုအားမကျဘဲ နေမည်ပိုး၍။ လူ့ခန္ဓာ-နတ်ခန္ဓာ-ဗြဟ္မဒု
 ခန္ဓာ၊ သံသရာဓမ္မကို။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ မကောင်းကျိုးဟု ပြော
 ဟောရပြန်သတည်း။ ။ ခရစ်ယန်ဆရာကား။ ဤကဲ့သို့ဗုဒ္ဓဘာသာ
 အလိမ္မာမှုကိုမသိ၍။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တမျိုး ဆို သံကြားဘူးရုံမျှ

နှင့်၊ ရစရာမရှိ။ အတိဒုက္ခကြီး အသံနှင့် အပြစ်ဆိုလေသည်။ ။
 သို့နှင့်နိဗ္ဗာန်ဝင်၍ ဘာမျှမကျန်လိုက်ဘဲ လုံးလုံးပျက်စီးသေကြေ
 ခြင်းကိုပင်ကောင်းသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာက ဟောပြန်၏ဟူသော
 စကားမှာ။ အနိစ္စသစ်တခတ်ညံ့ခတ်နှုတ်ရမှ။ နိစ္စထာဝရ ဖြစ်
 သော အသစ်တခတ်ကြီးသို့ပြောင်းသောအမှုမှာ။ ဘာမျှမကျန်
 လိုက်ဘဲ အနိစ္စသစ်တခတ်ညံ့-ခတ်နှုတ်ရ ပျက်ဆုံးမှုသည်။ အ
 လွန်ဝမ်းမြောက်ဘွယ်သောဖြစ်၏။ (ဥပမာကား။) ခဲတပိဿာနှင့်
 ရွှေတပိဿာရောနှော၍နေရာ။ ရွှေကိုမသုံးရရှိနေသည်နှင့်။ ဖိုသို့ချ
 ရာခဲအညစ်အကြေးလုံးသုံးကုန်ဆုံးလေသေ။ ကောင်းမြတ်လေလေ
 ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ တယောက်သောသူသည်။ အလွန်ရုန့်ရင်းသော
 ထန်းရှက်သက်ကယ်မီးသောဝါး သစ်သားအိမ်တခုမှာနေရ၍ပြုမှု
 ပြင်မှုနှစ်စဉ် ဒုက္ခဖြစ်ရရာ၏။ ထိုသူကို သူဗွေးကြီးတဦးကဆိုပေရာ
 ၏။ သင့်အိမ်လုံးလုံးမရှိလျှင်။ တသောင်းတန်အခိုင်အလုံတိုက်ကြီး
 တခုကိုယူတော့ဟုဆိုပေရာ၏။ ဆို၍မကြာမီ ထိုထန်းရှက် သက်
 ကယ်မီးအိမ်ကြီးကိုမီးလောင်လေ၏။ အကုန်လောင်လေလေ အ
 တိုးတန်တိုက်ကြီးပေါ်သို့စိတ်ချလက်ချပြောင်းတဲ့ရရန် အခွင့်နှင့်
 ဝမ်းမြောက်ဘွယ်ကောင်းလေလေသာဖြစ်၏။ ။ ထိုကြောင့်။ မိ
 ထွေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံမည်ရှိရာ။ များစွာသော သူအ
 ပေါင်းတို့ပိုကြသည်ကို။ မိထွေးတော်ဂေါတမီက။ မငိုကြကုန်လင့်
 ငိုရမည့်အခွင့်မဟုတ်။ ဝမ်းမြောက်ရမည့်အခွင့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုပေ
 ၏။ ။ ခရစ်ယန်ဆရာကား။ အနိစ္စသစ်တဖြစ်သော ခတ်နှုတ်
 ခတ်ရုတ်တို့ကို။ ခတ်ကောင်းခတ်မြတ်တွေထင်၍ အပြစ်တင်
 ဆိုမိလေသည်။ သေတတ်သောခတ်ရုတ်ကိုစွန့်၍။ မသေသောခတ်
 သို့ပြောင်းသည်ကိုမသိ။ မသေသောခတ်ကြီးတပါး ရှိသည်ကို
 မသိဘူး၍ အပြစ်တင်ဆိုမိလေသည်။ ။ လူသေသည်ဟုဆိုရန်
 အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ လူဟူ၍တစ်တယောက်မျှမရှိ။ ပရမတ္ထခတ်
 သဘာဝမျှသာရှိသည်။ အနိစ္စသစ်တခတ်ရပျောက်ကွယ်၍။ နိစ္စ
 အသစ်တခတ်သို့ပြောင်းလဲမှုသာဖြစ်လေရကား။ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်

မှုသည်။ သူနာရောဂါသည်။ ဆေးသမားကောင်းနှင့်တွေ့၍။ ရောဂါ
 ရုပ်စုပျောက်၍။ ပကတိမာရုပ်ကျန်းရုပ်ကိုရသည်နှင့်သာတူသည်။
 ခရစ်ယန်ဆရာဆိုတိုင်း။ ဆေးသမားမကောင်းနှင့်တွေ့၍ သေဆုံး
 သောအားဖြင့် ရောဂါပျောက်ငြိမ်းသည်နှင့်မတူပေ။ ။ ခရစ်ယန်
 ဆရာကား။ အသစ်တန်ခွင့်တော်ကြီးသို့ပြောင်းကူးမှုကို မသိ၍သေ
 သောသူနှင့်တူ၏ဟုဥပမာပြုလေသည်။ ။ ပကတိလူ့ခန္ဓာနတ်
 ခန္ဓာ။ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာဖြစ်၍နေသောဘဝသည်။ ရောဂဓမ္မ။ ဂဏ္ဍဓမ္မ။
 အာဗါဓဓမ္မရဖြစ်ချေ၍။ အနာမျိုးတွေ့ရောဂါမျိုးတွေ့သာ ဖြစ်၏။
 မရဏဓမ္မဖြစ်ချေ၍။ အသေမျိုးတွေ့သာဖြစ်၏။ အသစ်တန်ခွင့်
 ဘဝကြီးကား။ အစာတိမဇရာဗျာဓိ။ အမတံနိဗ္ဗယံ ဂတံ-ဟူ
 သည်နှင့်အညီ။ ရောဂါအနာဟူ၍မငွေ့နိုင်။ သေခြင်းဟူ၍မငွေ့နိုင်
 သောဘဝကြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုဘဝကြီးသို့ရောက်သည်
 ကိုသေသူနှင့်တူသည်ဟုမဆိုသင့်။ သေခြင်းသဘောမှထွက်မြောက်
 သူဖြစ်၍။ အမြဲနိစ္စ မာကျန်းမှုသို့ရောက်သည်ဟူ၍သာဆိုသင့်သ
 တည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ယခုဘုရားမရှိဟုဆိုသည်တရပ်။ ဘုရားရှိစဉ်
 အခါ၌လည်း မသေအောင် ဘုရားမတတ်နိုင်။ သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မ
 သကာဟူ၍ဆိုသည်တရပ်။ သည်နှစ်ရပ်ကြောင့်။ မသေဘဲဝေဒ
 နာကိုကင်းစေနိုင်သောဆေးသမားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာမရှိဟုရာ
 နှိုက်။ ယခုရှိသော လူ့ခန္ဓာကိုတယ်တော့မှ မသေဘဲ ဝေဒနာကို
 ကင်းစေနိုင်သောဆေးသမားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာသာ မရှိသည်
 မဟုတ်။ ခရစ်ယန်ဘာသာမှာလည်း မရှိသည်သာဖြစ်၏။ မသေ
 အောင်တတ်နိုင်သော ဆေးသမားရှိ၍။ ခရစ်ယန်ဘာသာမှာ။ အ
 နှစ်တထောင်မက မအိုမသေနေရသော ခရစ်ယန် ဆရာကြီးမည်
 သူမည်ဝါတဦးတယောက်ရှိသည်ဟုမကြားဘူးပေ။ ။ ယခု-လူ့
 ပကတိခန္ဓာကို ရောဂါရှိလျှင်ကုစားသော ဆေးသမားမှာ။ ခရစ်
 ယန်မှာလည်း ဆေးဆရာဝန်ကြီးအများရှိကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ
 လည်း။ ဆေးဆရာအများရှိကြ၏။ ယခုရှိသောလူ့ခန္ဓာသေဆုံးကွယ်

လွန်ပြီးသောနောက်မသေရအောင်ဆေးသွားများရှိနိုင်သည်။ ။
 လောက ဆေးသမားအရာမှာ။ ခရစ်ယန်ဘာသာမှာ ယခုဆရာ
 ဝန်တို့လက်ကိုင်ပြု၍ ကုကြသော နည်းနိဿရသည်။ ယခုရှိကြ
 သောဆရာဝန်တို့တွင်မှဖြစ်ကြသောနည်းချည်းမဟုတ်။ သေလွန်
 လေပြီးသောရှေးရှေးသောပညာရှိကြီးတို့ ကြံစည်၍ ထားခဲ့သော
 နည်းနာနိဿယာသာများချေသည်။ ထိုပညာရှိကြီးတို့ပင်မရှိသော်
 လည်း။နည်းနာနိဿယ ရှိရစ်လေသည့်အတွက်။ ယခုလူနာကိုကု
 စားနိုင်ကြသည်သာဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း။ ဘုရားရှိစဉ်အ
 ခါ။ဇိဝကဆရာကြီးရှိ၏။ ထိုဆရာကြီးသေလွန်သည့်နောက်။ထို
 ဆရာကြီးနည်းနာနိဿကိုယခုတိုင်လက်ကိုင်ပြု၍ကုစားကြ၏။ ။
 ထို့ကြောင့် လောကမှာအထက်အထက်သောဆရာကြီးများ သေ
 လွန်၍မရှိကာမျှနှင့်။ လောကမှာသူနာကိုကုစားနိုင်သောဆေးသ
 မားမရှိဟုမဆိုသင့်။ဤအတူ။ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ။ယခုသဗ္ဗညုမြတ်စွာ
 ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်၍ မရှိကာမျှနှင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာမသေရဘဲ
 ဝေဒနာကိုကင်းစေနိုင်သော ဆေးသွားမရှိဟုမဆိုသင့်။ မြတ်စွာ
 ဘုရားဟော၍ ထားခဲ့သော ဓမ္မက္ခန္ဓာအပေါင်းရှစ်သောင်းလေး
 ထောင်သည်။ မသေဘဲဝေဒနာကို ကင်းစေနိုင်သော ဆေးသွား
 ပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်ပင်ထင်ရှားရှိ၏။ ။ယောဝေါအာ
 နန္ဒမယာဓမ္မာစဝိနယောစဒေသိတောပညတ္တော။ သောဝေါမမစ္စ
 ယေနသတ္တော။ ။ဟူ၍ဘုရားဗျာဒိတ်တော်မြတ်လည်းရှိ၏။ ။ယခု
 ရှိကြသောကျမ်းတတ်ဂန်ထတ်ရဟန်းတော် သင်္ဃာတော် ဆရာ
 တော်တို့သည်။ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာအပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကို
 လက်ကိုင်ပြု၍ကုနေကြသောဆေးသမားတို့ပေတည်း။ ။ဤလော
 ကုတ္တရာဆေးသမားတို့မှာ။ ယခုလူ့ခန္ဓာကို မအိုမသေအမြဲနေရ
 အောင်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ-ခရစ်ယန်ဘာသာ-ဘယ်ဘာသာမှာမျှမရှိပြီ။
 ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း။အမြိုက်ဆေးဆရာဖြစ်သူ ဆရာတော်တို့ပင်
 ပြန်လွန်တော်မူကြကုန်သေးသည်။ ခရစ်ယန် ဘာသာမှာလည်း။
 ခရစ်ယန်ဘာသာဆရာကြီးတွေပင် သေလွန်ကြသည်များလှလေ

တော့မည်။ ။ ထို့ကြောင့်ဘုရားမရှိဆိုရုံမျှနှင့်။ ယခုဗုဒ္ဓဘာသာ
 မှာမသေအောင်တတ်နိုင်သော ဆေးသမားမရှိဟုမဆိုသင့်။ ။
 ဘုရားရှိစဉ်အခါနှိုက်လည်း။ မသေရအောင် မတတ်နိုင်။ သဗ္ဗေ
 သတ္တာကမ္မဿကာဆိုသောကြောင့်ဘုရားရှိစဉ်ကပင်ဗုဒ္ဓဘာသာ
 မှာမသေရအောင် ကိုးကွယ်ရန်မရှိ ဟူရာမှာလည်း။ ။ သဗ္ဗေ
 သတ္တာကမ္မဿကာ-ဆိုသည်ကား။ လောကမှာဆေးသမားဆရာ
 ဝန်ကြီးတတ်တတ်ရှိသော်လည်း။ ရောဂါကြီး ဝေဒနာကြီးရှိသော
 သူအား။ ထိုဆရာဝန်ကြီးကိုခိုး၍ကိုးကွယ်၍နေရုံမျှနှင့်။ ထိုရောဂါ
 မပျောက်။ ထိုဆရာဝန်ကြီးပြောဆိုရာကို နားထောင်၍။ ဆေးကို
 သောက်ခြင်းဟူသော မိမိပြုထိုက်သောအမှုကိုမိမိပြုမှပင်ပျောက်
 သည်။ ထိုသို့ ဆရာဝန်ကြီးပြောဆိုတိုင်း နေရာကျအောင်။ မိမိပြု
 ထိုက်သောအမှုကိုမိမိကပြုပေလျှင်။ ဆရာဝန်ကြီးရှိရာသို့မလာမ
 ရောက်ဘဲ။ တတိုင်းတနိုင်ငံကနေ၍သောက်သော်လည်း။ ပျောက်
 ၏။ ဤသို့လျှင်။ လောကမှာပင်-သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာ-ဆို
 သည့်အတိုင်း။ မိမိပြုထိုက်သောအမှုကို။ မိမိပြုမှပင်။ အကျိုးခံရ
 သည်။ ဆရာဝန်ကြီးမှာ။ နေရာကျပြန်ပြန်ပြောရုံဆေးပေးရုံသာတတ်
 နိုင်သည်။ ဤအတူ-ဇာတိမြတ်စွာဘုရားမှာလည်း။ မအိုမသေအမြဲ
 နေရသောနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြအောင်နည်းလမ်းကိုပြန်ပြောရုံတရား
 ဒေသနာတည်းဟူသောအမြောက်ဆေးကို။ ပေးရုံမျှသာတတ်နိုင်သည်။
 သတ္တဝါတို့ဆုံးမပြောဟောသည်ကိုနာခံခြင်း။ တရားဒေသနာကို
 နာခံ၍ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဟူသော မိမိတို့ပြုထိုက်သောအမှုကိုမိ
 မိတို့ပြုကြမှ မိမိတို့ပြုသောအကျိုးကိုမိမိတို့ခံကြစံကြရသည်။ ။
 ခရစ်ယန်တို့ထာဝရဘုရားမှာလည်း။ သူတရားကိုနာယူမှုကျင့်ကြံ
 မှုဟူသောမိမိတို့ပြုထိုက်သော အမှုကိုဘာသာဝင်လူတို့က ပြုကြ
 မှသာကယ်ဆယ် နိုင်သည်ဟုရှိရာသည်။ ခရစ်ယန်ဘာသာသို့မ
 ဝင်။ မိမိပြုထိုက်သောခရစ်ယန်တရားအနည်းငယ်မျှမရှိသော။ အ
 ခြားတပါးသော သတ္တဝါတွေကို ကယ်ဆယ်နိုင်၏ဟုမရှိလေရာ။
 ထိုသို့ကယ်ဆယ် နိုင်ခဲ့လျှင်တရားဟူ၍ပင် ထားရန်မရှိပြီ။ ထို

ခ,ချမ်းသာခြင်းကိုဆို၏။ အနတ္တ,မိမိလိုတာရှိသည့်အတိုင်း မအိုမ
သေဘဲမနေရ။ အိုရသေရသောကြောင့်။ အတ္တ,မအိုမသေဘဲနေနိုင်
ခြင်းကိုဆို၏။ ထို့ကြောင့်။ နိစ္စ,သုခ,အတ္တကိုလိုချင်သည်ဆို၍ပတီး
စိပ်ပြီးနောက်။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၍ အစဉ်သေကြေပျက်စီးရပါလို၏
ဟုဆုတောင်းရသောတရားသည်မှားကြောင်းထင်ရှား၏။ ။ ဟူ
သောစတုတ္ထဆိုချက်မှာ။ * ။ နိဗ္ဗာန်သည်သာနိစ္စဖြစ်၏။ အမြီထွာ
ဝရတည်နေသောသုခဖြစ်၏။ ။ ထိုအတုမရှိ မြင့်မြတ်သောနိစ္စ
ကြီး,သုခကြီးကိုရနိုင်ရန်အခွင့်မှာလည်း။ လူ့ခန္ဓာ,နတ်ခန္ဓာ,ဗြဟ္မာ
ခန္ဓာဟူသော တေဘုမ္မကသံသရာဓမ္မတို့နှင့်တကွ။ ယခု ရရှိ၍နေ
သောမိမိကိုယ်ခန္ဓာဓမ္မတို့ကိုပြီးငွေ့မှ။ မုန်းမှ။ စက်ဆုတ်မှ။ တွယ်
တာခြင်းကင်းမှ။ ထိုနိစ္စ။ သုခကြီးကိုရောက်နိုင်သည်။ ။ ဥပမာ
ကား။ ။ အကျင့်အမူယုတ်မာညစ်ငြမ်းထွသောမယားနှင့်ပေါင်း
ဘော်၍နေရသောယောကျ်ားသည်။ ကိုယ်စိတ်နှလုံး ပင်ပန်းခြင်း
ဖြစ်၍နေလေရာ။ ထိုဒုက္ခဝန်မှလွတ်၍။ ရဟန်းပြု၍ချမ်းသာစွာနေ
လိုသော်။ ထိုမယား၌ခင်တွယ်ခြင်းပြတ်ကင်းမှနေနိုင်ခွင့် ရှိသကဲ့
သို့တည်း။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာနှင့်တကွ။ သံသရာဓမ္မတို့ကိုတပ်ခြင်း။ ခင်
တွယ်ခြင်းကင်းပြတ်ရန်အခွင့်မှာလည်း။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ သံသရာ
ဓမ္မတို့၌ရှိသော အနိစ္စဘေး။ ဒုက္ခဘေး။ အနတ္တဘေးတို့ကို လင်း
လင်း-ထင်ထင်မြင်နိုင်မှ။ တပ်ခြင်း-ခင်တွယ်ခြင်း-ပြတ်ကင်းနိုင်
သည်။ ။ ထိုမယား၏အကျင့်ဆိုးအမူဆိုးတို့ကိုများများကြီး မြင်
နိုင်မှ။ အဘန်ဘန်အခါခါ အပြစ်ရှာ၍ကြည့်နိုင်မှ။ ထိုမယား၌
ခင်တွယ်ခြင်းပြတ်ကင်းနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ။ ထို့ကြောင့်။ တေ
ဘုမ္မကသံသရာဓမ္မတို့နှင့်တကွ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို။ အနိစ္စ,ဒုက္ခ,အ
နတ္တဟုပတီးစိပ်မှုသည်။ အတုမရှိသောနိစ္စသုခကြီးသို့ ရောက်နိုင်
ရန်ပြောင့်မှန်သောအကျင့်စင်စစ်ဖြစ်၏။ ။ နိစ္စ,သုခ,အတ္တကို လို
၍ ပတီးစိပ်ပြီးနောက်။ နိဗ္ဗာန်ကိုဆုတောင်းပြန်သည်မှာအစဉ်သေ
ကြေပျက်စီးရခြင်းဒုက္ခကြီးကို တောင်းမှုဖြစ်ပြန်၍ မှားကြောင်း
ထင်ရှား၏ဟူသောစကားကိုကား။ သည်းချေပျက်၍သွက်သွက်ရှူး

သောအရူးသည်။ ရှေ့တောင်ကြီးကိုမီးပုံကြီးထင်၍။ မီးပုံကြီးကို ရှေ့
 တောင်ကြီးထင်သကဲ့သို့။ ခရစ်ယန်ဆရာသည်။ အဇာတိမဇရာဗျာ
 မိ။ အမတ်နိဗ္ဗယံ ဂတံ-ဟူသည်နှင့်အညီ။ နိဗ္ဗာန်တရားတပါး
 သည်သာလျှင်။ သေကြေပျက်စီးခြင်းအခါခပ်သိမ်းကင်းသော တ
 ရားဖြစ်၏။ လူ့ ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာပြဟ္မဒုခန္ဓာ, သံသရာဝဋ်တရားတို့သည်
 သာအစဉ် သေကြေပျက်စီး၍နေကြသောမရေ့ဏဓမ္မမျိုးအစစ် ဖြစ်
 ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် ခရစ်ယန်ဆရာသည်။ အမတ်။ သေ
 ကြေပျက်စီးခြင်းအစဉ်ကင်းသော အသစ်တခေတ်ကြီးကိုပင်လျှင်
 အစဉ်သေကြေပျက်စီးမှုနှင့် အဘန်ဘန်စွပ်စွပ်တိ၏။

စတုတ္ထအဖြေပြီး၏။

၅။ အကုသိုလ်အတွက်ကိုယ်ခန္ဓာဝိညာဏ်နှင့်တကွ။ အ
 မေ, အဘေကို တ, ရအောင်ငရဲတွင်ခံစေ၏။ ကုသိုလ် အတွက်
 ကိုယ်ခန္ဓာဝိညာဏ်နှင့်တကွ။ ချွင်လန်းခြင်းဖြစ်စေရအောင်မခံစား
 တဲ။ ပျက်ဆီးနိဗ္ဗာန်သို့ပို့သည်ဟုဗုဒ္ဓဘာသာက ဆိုချက်သည်။ အ
 သွားအလာမညီသောကြောင့်မကောင်းမမှန်ဟုသဘောရ၏။ ။ ဟူ
 သောပဉ္စမဆိုချက်မှာ * အထက်၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ကိုယ်
 ခန္ဓာဝိညာဏ်မည်သည်။ သေခြင်းဘေးထက်ကြပ်ပါ၍ နေ၏။ လူ
 ဖြစ်စေ၊ နတ်ဖြစ်စေ။ ပြဟ္မဒုဖြစ်စေပဋိသန္ဓေနေမိသည့်နေ့နောက်ဘယ်
 နာရီ။ ဘယ်မိနစ်။ ဘယ်လက်ပစ်။ ဘယ်လျှပ်ပြက်မဆို သေကြေ
 ပျက်စီးတတ်သောအလေ့ ရှိ၏။ လောဘဒိဋ္ဌိ တင်းလင်းရှိနေသည်
 ဖြစ်၍လည်း။ သေပြန်လျှင်ဘယ်ဘုံ, ဘယ်ဘဝကိုရောက်လိမ့်မည်
 ကျသိမ့်မည်မသိနိုင်။ ပေါက်လွှတ်ထားကြရသောသတ္တဝါအများ
 ထုံးနည်းဖြစ်၏။ သည်ကသလျှင်ဘယ်ဘုံဘယ်ဘဝသို့သွားမည်
 ဟုမှတ်ချက်ရည်ရှယ်ချက်နှင့်သွားနိုင်ကြသော သတ္တဝါထုံးမရှိ။
 ကုသိုလ်တရားအားရှိလှသသူဖြစ်၍သေခါနီးမှာအလောဘအဒေါ
 သဘာရားများကပ်၍သေပါမှကောင်းရာ မြတ်ရာသို့ရောက်နိုင်၏။
 ထိုတာဘဝစွပ်မိ၍ရောက်သော်လည်းနေ့နောက်ဘဝစောက်ထိုးသွား

လိုလျှင်သွားပြန်၏။ ဤသို့ ကိလေသာဘေး။ မရုဏဘေး။ အပါယ်
 ဘေး။ အမြဲအစဉ်။ သုံးလွန်းတင်ထွေး၍။ အေးစရာအကွက်။ လျှပ်
 တပြက်မျှမရှိသောကိုယ်ခန္ဓာဝိညာဏ်ကိုပင်။ ရှင်လန်းခြင်း ဖြစ်
 စေရအောင်မစံစားဘဲဟုခရစ်ယန်ဆရာ ဆိုခြင်းသည်။ ယခုရှိ
 သောမိမိကိုယ်။ မိမိခန္ဓာ။ မိမိဝိညာဏ်။ သေရမည့်ဖြစ်အင်။ လူတ
 ကာမြင်ကြသောထုံးအစဉ် ဓမ္မတာကြီးကိုပင်။ မြင်စရာမျက်စိမရှိ
 ၍ဆိုသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ။ ထိုကဲ့သို့သုံးလွန်းတင်ထွေး၍နေကြသည့်
 အတွက်။ အပါယ် ဘေးတင်းလင်းနှင့် နေကြရသော ကိုယ်ခန္ဓာ
 ဝိညာဏ်သည်။ အလျင်အမြန်ကွယ်ပျောက်၍။ ထိုဘေးသုံးပါးအ
 လျဉ်းလွတ်ကင်းရာမဟာအမတဓာတ်သို့ပို့နိုင်မှ။ ချမ်းသာ သု
 စစ်၊ ရသတည်း။

ပဉ္စမအဖြေပြီး၏။

၆။ ဗုဒ္ဓိသရဏံဂစ္ဆာမိ။ အနက်ကား။ ဘုရားသည် လည်း
 လျောင်းမြို့ကို ကိုးကွယ်ရာဆို၏။ သို့သောကြောင့်။ မိမိ၌ ရှိသော
 ဝေဒနာကိုကွယ်ပျောက်စေလို၍။ နတ်ကို ကိုးဘိသကဲ့သို့။ မိမိ၌
 ရှိသောမကောင်းမှုဒုစရိုက်အပြစ်ကွယ်ပျောက်ရအောင်။ ဘုရား
 ကိုကိုးရမည်။ ဘုရားတန်ခိုးကို ခိုးယူရမည်ဖြစ်၏။ ဘုရားသည်
 လည်းလျောင်းမြို့ကို-ကိုးကွယ်ရာဆိုသောကြောင့်။ ကိုးလျှင်-ကွယ်
 မည်။ ခိုလျှင်-လုံမည်မှန်၏။ ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းမြို့လို၍ ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာတွင်ဘုရားကိုရှာသော်မထွေ။ ဘုရားမရှိ။ ရှိသည့်အခါ
 လည်း မကွယ်နိုင်။ ဘဗ္ဗေသတ္တာကမ္မဿကာ-ဟူ၍သာဘုရား
 ကဆို၏။ ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ပင်။ ဝဋ်တော်ဆိုက် အနိစ္စ ဖြစ်ရ
 သည်။ ထိုကြောင့်ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ကိုးကွယ်ရာမရှိ။ မရှိ၍ပျက်စီးရာ
 လမ်းဟုနေရာကျ၏။ ။ ဟူသောဆဋ္ဌမအဆို၌*ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ကိုး
 ကွယ်ကြသောဘုရားသည်။ ကိုးကွယ်ရာ အမှန်ဖြစ်ခဲ့လျှင်။ မိမိပြု
 ကျင့်သောဒုစရိုက်အပြစ်တို့ကိုပျောက်ငြိမ်းစေလို၍ကိုးကွယ်လျှင်

ကောန်ပျောက်ငြိမ်းခွင့်ရရမည်။ သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မသာကာဟု ဘုရားကဆို၍ထားသောကြောင့်။ မိမိပြုသော ဒုစရိုက်တို့ကို ဘုရားပျောက်ငြိမ်းအောင်မတတ်နိုင်ဟုသိရ၏။ ပျောက်ငြိမ်းအောင်မတတ်နိုင်လျှင်။ ကိုးကွယ်ရာမဟုတ်ဟုဆိုလို၏။ ခရစ်ယန်ဘုရားမှာ။ ဒုစရိုက်အတွက်ကိုးကွယ်လျှင်။ ဒုစရိုက်ပျောက်ငြိမ်း၏ဟုဆိုလို၏။ ဒုစရိုက် ပျော်ငြိမ်းသည်မပျောက်ငြိမ်းသည်မှာရှိစေဦး။ သက်သေရှိသောအချက်မဟုတ်။ နောက်ဘဝမှသိရမည့် အချက်ဖြစ်သည်။ နောက်ဘဝကိုမြင်နိုင်ကြသည်လည်းမဟုတ်။ ထားတိဦး။ ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်လူတို့မှာ ကိုယ်တွင်း၌ကိုးဆွဲခြောက်ဖြာ ဝေဒနာကပ်ရောက်သူအများပင်ရှိကြလိမ့်မည်။ ဆေးဝါးမစားဘဲ ထာဝရဘုရားကိုကိုးကွယ်ကာ။ ထာဝရဘုရား ကွယ်မှုနှင့်ချည်း ပျောက်ငြိမ်းရာ၏ဆရာဝန်တွေဆေးဝါးတွေ။ ဆေးရုံတွေသည်အပိုသက်သက်သာဖြစ်ရာ၏။ ထာဝရဘုရားကိုကိုးကွယ်သည့်သူတိုင်းရောဂါဝေဒနာဖြစ်ခဲ့လျှင်။ ဆေးဝါးစားရိုးမရှိဘုရားကွယ်မှုနှင့်ချည်း ပျောက်ငြိမ်းရိုးအစဉ်ဖြစ်ခဲ့ပေလျှင်။ ဒုစရိုက်ပျောက်ငြိမ်းမှု၌ရောဂါဝေဒနာပျောက်ငြိမ်းမှုသည် ဒိဋ္ဌသက်သေဖြစ်ထိုက်၏။ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်သည်အခါ။ ဘုရားကွယ်မှုနှင့်ပျောက်ငြိမ်းရိုးမရှိ၍ဆေးရုံထွက်ရဆေးဝါးစားရမှု ရှိခဲ့လျှင်။ ထိုအမှုသည်။ ထာဝရဘုရားကိုကိုးကွယ်သည့်အတွက် ဒုစရိုက် ပျောက်ငြိမ်းသည် ဆိုသောကောင်းအမှားစင်စစ်မှန်ကြောင်းနှိုက် ဒိဋ္ဌသက်သေဖြစ်၏။ ။ ကိုးကွယ်၍ရောဂါဝေဒနာပျောက်ငြိမ်းခဲ့လျှင်။ အကျွန်ုပ်မှာ။ ရောဂါဝေဒနာဆို၍အဏုမြူမျှမရောက်ပါစေလင့်ဆို၍။ ကိုးကွယ်လျှင်။ အဏုမြူမျှမရောက်ရအောင် ဘုရားကကွယ်နိုင်ရလိမ့်မည်။ ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်လူမျိုး မကျန်းမမာသည်ဟူ၍မရှိရ။ မရှိပေလျှင်ဒုစရိုက်ပျောက်ငြိမ်းမှုနှိုက်ဒိဋ္ဌသက်သေဖြစ်၏။ မကျန်းမမာသည်ရှိခဲ့လျှင် ဒုစရိုက်ပျောက်ငြိမ်းမှု မဟုတ်ကြောင်း ဒိဋ္ဌသက်သေဖြစ်၏။ ။ ဘုရားကိုကိုးကွယ်၍အစိုးရဥပဒေကိုလွန်ကျူးခဲ့သော်၎င်း။ သူတပါးကိုသတ်ခဲ့သော်၎င်း။ သူခိုးခားပြု လုပ်ခဲ့သော်၎င်း။ မင်းပြစ်

မင်းဒဏ်လွတ်ငြိမ်းရမည်။ မင်းဖြစ်မင်းဒဏ် သင့်သည်ဟုမရှိရ။ မရှိပေလျှင်ဒုစရိုက်လွတ်ငြိမ်းမှုနှိုက် သက်သေရ၏။ မလွတ်လျှင် ဒုစရိုက်၌မလွတ်မှုသက်သေဖြစ်၏။ ။ဤသို့လျှင်အရာအထောင် မကသောလောကမှုတို့မှာ။ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်လူတို့လည်းဘုရား ကိုကိုးကွယ်၍မပျော့သောကြောင့်။ကိုယ်အမှုနှင့် ကိုယ်ကမ္မဿကာ ဖြစ်၍နေကြသော မျက်မြင်ဒိဋ္ဌတွေ အထောင်မကရှိကြပါလျက်။ မျက်မြင်မဟုတ်သက်သေမရှိရာဒုစရိုက်မှုမှာဘုရားကို ကိုးကွယ် လျှင်ပျောက်ငြိမ်းသည်ဟု ပြောဆိုမှုသည်။ ဥာဏ်မျက်စိ သက် သက်မရှိသောလူပြိန်းတို့ကို လည်စယ်မှုသာဖြစ်၏ဟု သိသာလှ ၏။လူတို့မှာအတတ်ပညာသင်ကြားမှုသည်အလွန်ဆင်းရဲ၏။ခရစ် ယန်ဘာသာဝင်လူများသည်။ အတတ်ပညာကို မသင်ဘဲ၊ဘုရား ကိုအတတ်ပညာတတ်ပြီးဖြစ်အောင် ကိုးကွယ်လျှင် တတ်ပြီးဖြစ် ပါမည်လော။ တတ်ပြီးဖြစ်ရိုးမှန်ခဲ့လျှင် ကမ္မဿကာဟူသောဗုဒ္ဓ ဘာသာမှား၏။ကိုယ်ဟာကိုကိုယ်သင်မှတတ်ရိုးမှန်ခဲ့လျှင်ကမ္မဿ ကာသာအမှန်ဖြစ်၏။ ဒုစရိုက်ကို ကွယ်နိုင်သည်ဆိုသော ခရစ် ယန်စကားမှား၏။ အသက်မွေးမှု အလုပ်ရသည် ဆင်းရဲ၏။တစုံ တခုကိုမျှမလုပ်ဘဲ၊ ဘုရားကိုကိုးကွယ်မှုနှင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာကြ သောအရိုးမှန်ခဲ့လျှင်။ကမ္မဿကာဟူသောစကားမှား၏။ ဒုစရိုက် ပျောက်ငြိမ်းမှုမှန်၏။ကိုယ်တို့ကိုကိုယ်လုပ်ကိုင်မှစားသောက်ရရိုး အမှန်ဖြစ်ခဲ့လျှင်။ကမ္မဿကာသာအမှန်ဖြစ်၏။ကိုးကွယ်၍ဒုစရိုက် ငြိမ်းသည်ဆိုသောစကားမှား၏။ ။ဤစကားရင်စုနှင့်ပင်။ ခရစ် ယန်တို့။ကိုးကွယ်သောဘုရားလည်း။ ကမ္မဿကာမှုမျိုးမှာ ကိုး သော်လည်း မကွယ်နိုင်။ ခိုသော်လည်း မလုံစေနိုင်ဟုထင်ရှား ၏။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာမှာဘုရားရှာ၍မတွေ့ဟူသောစကားနှိုက်။ခရစ် ယန်မှာဘုရားရှာ၍ တွေ့သည်ဟုဆိုလို၏။ တွေ့လျှင်ကြည့်ရှုပါရ စေ။ထာဝရဘုရားကြီးကို မြင်အောင် ဖြစ်ပါ ဆိုလျှင်။ ခရစ်ယန် ဆရာအဘယ်သို့ဒိဋ္ဌဖြစ်အောင်ပြုရှာလိမ့်မည်နည်း။ ယခုကောင်း

ကင်ဘုံမှာဝိညာဏ်တော်နှင့်ထင်ရှားရှိကြောင်းကိုကျမ်းစာဆိုအ
ရနှင့်ပြောလိမ့်မည်။ ငါတို့ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားလည်း။ ယခုအသစ်တ
မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးမှာ ရှိသည်ပင်ဖြစ်၏။ ။ အနိစ္စသစ်တဖြစ်သော
ဝိညာဏ်နှင့် တကွသောခေတ်ကြမ်းစုကိုစွန့်တော်မူ၍။ နိစ္စထာဝ
ရဖြစ်သောအသစ်တ အမတခေတ်ကြီးအနေနှင့် ထာဝရတည်နေ
တော်မူ၏။ ။ ကုသိနာရုံပြည်မှာ ခန္ဓာတော်ကိုသာ စွန့်တော်မူ
သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်သည်မူကားအနန္တဂုဏ်တော်တို့နှင့်တကွ
အမတမဟာနိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာဘုံကြီးမှာ။ အသစ်တ
ခေတ်ကိုယ်တော်မြတ်အဖြစ်ဖြင့်၊ စံတော်မူလျက်ရှိသည်ပင်ဖြစ်၏။
ထာဝရဘုရားမှာဝိညာဏ်တော်တော်။ ငါတို့ဘုရားမှာ။ အသစ်တ
ခေတ်တော်။ ဤမျှသာကွဲကြသည်။ ကုသိနာရုံပြည်မလွှာမင်းတို့၏။
အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော်မှာ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်ဟု။ ခရစ်
ယန်ဆရာ မကြားဘူးသလော။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ကိုးကွယ်
ရာမရှိ။ မရှိ၍ပျက်စီးရာလမ်းဟုနေရာကျ၏ဟူသောစကားမှာ။ ။
ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားမှာလူမှဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ တိုင်းတော်ပြည်တော်
ဆွေတော် မျိုးတော်အစရှိသော။ ယုံဘွယ်ရာသော သက်သေ
အခြေအဖြစ်တို့သည်။ ယခုထက်တိုင် အထင်အရှား များစွာရှိ
ကုန်၏။ ခရစ်ယန်တို့ဘုရားမှာ တစွန်းတစမျှမရှိ။ ထိုသို့သက်သေ
ဒိဋ္ဌပြရန်မရှိသည့်အတွက်ကြောင့်။ ဘုရားဟူက အတုမရှိဖြစ်၍။
လူကဖြစ်သည်။ နတ်ကဖြစ်သည်မရှိ။ ဘယ်ကမှဖြစ်သည်မဟုတ်။
အစဉ်ထာဝရမြဲ၍ နေသော ဝိညာဏ်တော်တစ်ခုသာ ရှိသည်
ဟုခြေရာပျောက် ပြောကြကုန်၏။ ။ ခရစ်ယန်တို့ဘုရားနှင့်။ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဘုရားသည်။ နိဗ္ဗာန်ဘုံကြီးမှာ ထင်ရှားရှိနေကြခြင်းအတူ
တူဖြစ်၍ရှိမရှိအတွက်နှင့်အထူးပြောဆိုဘွယ်မရှိ။ ပျက်စီးရာလမ်း
လည်းမဟုတ်။ ခရစ်ယန်မှာလည်း။ နိဗ္ဗာန်ဘုံမှာစံနေရာကိုမှန်း၍စိတ်
ထဲမှာတွေ့သည်ကို အတွေ့လုပ်ရသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကို
လည်းနိဗ္ဗာန်ဘုံကြီးမှာစံနေရာကိုမှန်း၍ စိတ်ထဲမှာအတွေ့လုပ်နိုင်
သည်သာဖြစ်၏။ စိတ်ထဲမှာတွေ့၍သာ ဘုရားကို ကိုးကွယ်သော

စိတ်။ ကြည်ညိုသောစိတ်။ ရှိခိုးပူဇော်မှု။ ဘုရားစကားပြောမှုဖြစ်
 နိုင်ကြသည်။ စိတ်ထဲမှာမတွေ့လျှင်။ အောက်မေ့ရုံမျှမှစိတ်ထဲမှာ
 ပေါ်တော့မည်မဟုတ်။ ပျက်စီးရာလမ်းမဟုတ်ပုံမှာ။ အထက်ဆရာ
 ကြီးကိုယ်တိုင်။ ဤတိုင်းပြည်မှာရှိသော်လည်း။ ဆရာဝန်ကြီးနည်း
 ကိုလက်ကိုင်ရရှိသောနောက်ဆရာဝန်တို့ရှိခဲ့သော်၎င်း။ အမှာနံပါတ်
 နှင့်အပြည့်အစုံ ဆေးဝါးရှိခဲ့သော်၎င်း။ ဆေးကျမ်း-ဓာတ်ကျမ်း။
 ဆေးစာ-ဓာတ်စာအုပ်ထင်ရှားရှိခဲ့သော်၎င်း။ ဤတိုင်းပြည်မှာ။ ရော
 ဝါရှိသူအား ကိုးကွယ်ရာ မရှိမဆိုရသကဲ့သို့။ ပျက်စီးရာလမ်း
 လည်းမဆိုရ။ ဤအတူသတ္တဝါတို့အကျိုး၌။ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာလော
 ကီလောကုတ္တရာနည်းလမ်းတို့ကို။ မကြွင်းမကျန်အကုန် အစဉ်
 တော်ပြု၍ထားခဲ့သောဓမ္မက္ခန္ဓာအပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်
 နှင့်တကွ။ ဘပည့်တပန်း။ ရဟန်းတော်အဆက်ဆက်။ ဆောင်ရွက်
 လေ့လာသူအစဉ်မပြတ် ယခုထက်တိုင်ရှိနေသည်ဖြစ်၍ ပျက်စီး
 ရာလမ်းမရှိ။ နောက်နောင်ဘဝအဆက်ဆက်နှင့် တကွမဂ်ဥာဏ်
 ဖိုလ်ဥာဏ် နိဗ္ဗာန်ဆိုက်ရောက်အောင် ပွားစီးရာလမ်းသာဖြစ်သ
 တည်း။

ဆဋ္ဌအဖြေပြီး၏။

၇။ ဘုရားမရှိသော်လည်းမိမိကိုယ်ကျင့်တရားရှိ၏။ ကိုယ်ကျင့်
 တရားကိုပင်အားကိုးဟု။ ဗုဒ္ဓဘာသာကမိရိယံစိုက်ဟောပြန်၏။
 ဤအရာသည် ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုအားမကိုးနှင့်။ မိမိဂုဏ်ကိုသာ
 ကိုးဟုသွန်သင်ရာရောက်၏။ အနတ္တကောင်မှာ တန်ခိုးဘယ်မှာရှိ
 သနည်း။ ရှိလျှင်အနတ္တဟုခေါ်ဦးမည်လော။ ထို့ကြောင့်ဟောသော
 သူသည်အနတ္တအကြောင်းကို။ လုံးလုံးမသိရာထင်းရှားသည် သတ္တ
 ဝါတို့သည်အနတ္တဖြစ်၍မိမိလိုဘာရှိသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရအောင်
 အစွမ်းမရှိ။ လောကနို့က်မင်းမှုကိုထမ်းသည့် အခါဖြစ်စေ။ ကုန်
 သွယ်ရောင်းဝယ်ဘောက်ကားသည့်အခါဖြစ်စေ။ လယ်ယာလုပ်

စိတ်။ ကြည်ညိုသောစိတ်။ ရှိခိုးပူဇော်မှု။ ဘုရားစကားပြောမှုဖြစ်
 နိုင်ကြသည်။ စိတ်ထဲမှာမတွေ့လျှင်။ အောက်မေ့ရုံမျှမှစိတ်ထဲမှာ
 ပေါ်တော့မည်မဟုတ်။ ပျက်စီးရာလမ်းမဟုတ်ပုံမှာ။ အထက်ဆရာ
 ကြီးကိုယ်တိုင်။ ဤတိုင်းပြည်မှာရှိသော်လည်း။ ဆရာဝန်ကြီးနည်း
 ကိုလက်ကိုင်ရရှိသောနောက်ဆရာဝန်တို့ရှိခဲ့သော်၎င်း။ အမှာနံပါတ်
 နှင့်အပြည့်အစုံ ဆေးဝါးရှိခဲ့သော်၎င်း။ ဆေးကျမ်း-ဓာတ်ကျမ်း။
 ဆေးစာ-ဓာတ်စာအုပ်ထင်ရှားရှိခဲ့သော်၎င်း။ ဤတိုင်းပြည်မှာ။ ရော
 ဝါရှိသူအား ကိုးကွယ်ရာ မရှိမဆိုရသကဲ့သို့။ ပျက်စီးရာလမ်း
 လည်းမဆိုရ။ ဤအတူသတ္တဝါတို့အကျိုး၌။ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာလော
 ကီလောကုတ္တရာနည်းလမ်းတို့ကို။ မကြွင်းမကျန်အကုန် အစဉ်
 တော်ပြု၍ထားခဲ့သောဓမ္မက္ခန္ဓာအပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်
 နှင့်တကွ။ ဘပည့်တပန်း။ ရဟန်းတော်အဆက်ဆက်။ ဆောင်ရွက်
 လေ့လာသူအစဉ်မပြတ် ယခုထက်တိုင်ရှိနေသည်ဖြစ်၍ ပျက်စီး
 ရာလမ်းမရှိ။ နောက်နောင်ဘဝအဆက်ဆက်နှင့် တကွမဂ်ဥာဏ်
 ဖိုလ်ဥာဏ် နိဗ္ဗာန်ဆိုက်ရောက်အောင် ပွားစီးရာလမ်းသာဖြစ်သ
 တည်း။

ဆဋ္ဌအဖြေပြီး၏။

၇။ ဘုရားမရှိသော်လည်းမိမိကိုယ်ကျင့်တရားရှိ၏။ ကိုယ်ကျင့်
 တရားကိုပင်အားကိုးဟု။ ဗုဒ္ဓဘာသာကမိရိယံစိုက်ဟောပြန်၏။
 ဤအရာသည် ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုအားမကိုးနှင့်။ မိမိဂုဏ်ကိုသာ
 ကိုးဟုသွန်သင်ရာရောက်၏။ အနတ္တကောင်မှာ တန်ခိုးဘယ်မှာရှိ
 သနည်း။ ရှိလျှင်အနတ္တဟုခေါ်ဦးမည်လော။ ထို့ကြောင့်ဟောသော
 သူသည်အနတ္တအကြောင်းကို။ လုံးလုံးမသိရာထင်းရှားသည် သတ္တ
 ဝါတို့သည်အနတ္တဖြစ်၍မိမိလိုဘာရှိသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရအောင်
 အစွမ်းမရှိ။ လောကနို့က်မင်းမှုကိုထမ်းသည့် အခါဖြစ်စေ။ ကုန်
 သွယ်ရောင်းဝယ်ဘောက်ကားသည့်အခါဖြစ်စေ။ လယ်ယာလုပ်

ကို ကျင့်ကြံလိုသော သူတို့ကို ကျင့်စွမ်းပေးမှု၊ ခြင်္သေ့ သစ်
ကျား-သားရဲ-ငါးရဲတို့ကို ရဲစွမ်းပေးမှု စသော။ လောက၌ မ
ကောင်းညစ်ညမ်း။ ဆိုးစွမ်းမိက်မဲသမျှကို ခရစ်ယန်ဘုရား ပေး
သောအစွမ်းနှင့်ညစ်ညမ်းနိုင်ကြသည်။ ဆိုးစွမ်းနိုင်ကြသည်။ မိက်
မဲနိုင်ကြသည်ဟု ထင်ရှား၏။ ဘုရားပေးသော အစွမ်း မဟုတ်။
သူ့အစွမ်းနှင့် သူဆိုးစွမ်း မိက်မဲပါသည် ဆိုပြန်လျှင်။ အနတ္တ
ကောင်မှာ တန်ခိုးအစွမ်းမရှိဆိုသောခရစ်ယန်ဆရာစကား ပျက်
၏။ ။ အနတ္တကောင်ကိုမဆိုထားလင့်။ အသက်ဝိညာဏ်မရှိသော
ဆေးဝါးမှာပင်။ ဆေးထန်ခိုး၊ ဝါးတန်ခိုး။ အနာမျိုး ရောဂါမျိုးကို
ပျောက်ငြိမ်းစေနိုင်သောအစွမ်းရှိသည်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ။ မီး
အခွင့်မှာမီးတန်ခိုး။ ရေအခွင့်မှာ၊ ရေတန်ခိုး။ လေအခွင့်မှာ၊ လေတန်
ခိုး။ မြေအခွင့်မှာ၊ မြေတန်ခိုးအစရှိသဖြင့်။ သက်ရှိသက်မဲ့ အလုံးစုံ
မှာပင်တန်ခိုးအစွမ်းအသီးသီးရှိကြသည်ချည်းဖြစ်သည်။ မရှိဘူး
ဘုရားပေးမှအစွမ်းရသည်ဆိုလျှင်။ အထက်စကားအတိုင်း ခရစ်
ယန်ဘုရားအပေါ်ကိုအမှုလဲ၍သွားလိမ့်မည်။ ။ တန်ခိုးအစွမ်းအ
သီးသီးရှိကြသည်ရှိသော်။ အဘယ်ကြောင့် အနတ္တဆိုသနည်းဟူ
မူ။ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ဖောက်လဲဖြစ်ခြင်းတို့၌။ အ
စိုးမရ၍ အနတ္တဆိုသတည်း။ ။ ထို့ကြောင့်မိမိကိုယ်ကျင့်တရား
ကိုအားကိုးရမည်ဟောသောသူသည်။ အနတ္တကိုလုံးလုံးမသိရာ မ
ကျ။ ခရစ်ယန်ဆရာသည်သာ။ အနတ္တအနက်သွားကို။ လားလား မ
သိရာကျလေသည်။ ။ သတ္တဝါတို့သည်။ အနတ္တဖြစ်၍။ မိမိလိုတို
သည့်အတိုင်းဖြစ်စေရအောင်အစွမ်းမရှိဟူသောစကားသည်။ အ
ထက်ကပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ခရစ်ယန်ဘုရားအပေါ်ကိုလဲ၍ စ
ကားဖြစ်သည်။ ။ ဘာမျှမဟုတ်သောလောကီအကျိုးမျှကိုပင်။ တ
ဦးဦးဆိုလျှင် ရှိမှဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။ ထိုထက်ကြီးကျယ်သော လော
ကုတ္တရာအကျိုးမှာဆိုဘွယ်ရာမရှိ။ မိမိကိုယ်ကျင့်တရားကိုအား
ကိုးရမည်ဟုဟောသောသူသည်ကား။ အလွန်ကြီးကျယ်စွာသော

လောကုတ္တရာအကျိုးကြီးသို့ပင်။ မိမိအစွမ်းနှင့်ရနိုင်၏ဟောသည်ကို။ အဘယ်သို့ကြည်ညိုနိုင်ဘွယ်ရှိမည်နည်းဟူရာမှာ။ မိမိကိုယ်ကျင့်တရားကိုအားကိုးရမည်ဟောသည်မှာ။ မြတ်စွာဘုရား တရား၏တရားဒေသနာနည်းလမ်းတော်ကြီးကို။ အကျင့်တိုက်တွန်းမှုဖြစ်ပေသည်။ ကျင့်သောသူသည်လည်း။ ဒေသနာ နည်းလမ်းနှင့် ကျင့်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ဟောသောသူ-ကျင့်သောသူ နှစ်ဦးလုံးသည်ပင်လျှင်။ ဘုရားကိုလိုယုံရင်းပင်ဖြစ်သတည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်စွမ်းဒေသနာစွမ်းထင်ရှားရှိပြီ။ မိမိကလုံ့လ အစွမ်းလို၍နေတတ်သည်။ လုံ့လအစွမ်းကိုသာ ကြင်ကြင်အားကိုးဟု-လို၍ နေတတ်ရာကိုသိ၍ ဟောသောစကားသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဒေသနာတော်ကိုအားမကိုးနှင့်။ ဂုဏ်တော်ကိုအားမကိုးနှင့်ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ မဟုတ်ကြောင်းသည်လည်း။ ဒေသနာတော်ကို စွဲမြဲကြ။ ဂုဏ်တော်များကိုစွဲမြဲ ကြသောအရာသည်။ နိုင်ငံပေါ်မှာ အလွန်ထင်ရှားပါ၏။

သတ္တမအဖြေပြီး၏။

၈။ လောဘနှင့်ဒေါသသည်။ လာနိုင်သမျှ အပြစ်တကာတို့မှာအမိနှင့်အဘဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လောဘနှင့်ဒေါသကို ရှေးဦးစွာ ဖြတ်ရမည်တရားရှိ၏။ လောဘကို မတိုက်မထွန်ဘဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကကြီးစေသည်ကိုမသိ။ အမှတ်မဲ့ ကောင်းသည်ထင်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ဘုရားဆုကိုတောင်းကြ၏။ ဘုရားသည် အကြီးဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဘာမျှမဟုတ်သည့် အနတ္တ ဒုစရိုက်ကောင်သည်။ မိမိအပြစ်ကိုမမြင်ဘဲ။ ဘုရားဖြစ်ရပါလို၏ တောင်းသော အရာသည်လောဘမဟုတ်လား။ သည်လောဘထက် ကြီးနိုင်စရာ မရှိ။ သူကြီးတယောက်သည်။ အရေးပိုင်မင်းအရာကို ရလိုပါသည်ဟု လျှောက်လျှင်။ လူတကာကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်၏။ အရေးပိုင်မင်း အရာနှင့် ဘုရားအရာကို ပြိုင်နိုင်ဘွယ်မရှိ။ ဘုရားအရာသည်။ အတိုင်းမသိ

ကြီး၏။ အရေးပိုင်မင်းအရာကိုပင်မရနိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည်။ ဘုရားအရာကို ရလိုကြောင်းနှင့် လျှောက်ကြ၏။ ဘယ်မျှလောဘကြီးသလဲဟုစဉ်းစားကြပါ။ သို့အတွက် အပြစ်မှလွတ်နိုင်ရာမထိုက်မတန်ဘဲ။ အရေးပိုင်မင်းအရာကို လျှောက်မိသောသူကြီးသည်။ ဤလောကမှာပင်အရူးဟုအခေါ်ခံရလျှင်။ ဘုရားအရာကိုခံလိုသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကို အဘယ်သို့ ဆိုဘွယ် ရှိအံ့နည်း။ ။ ထို့ပြင်အချို့တို့သည်။ ဘုရားဆုကိုမတောင်းဘဲအဆုံးစွန်သောဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လိုပါ၏ဟု ဆု တောင်း ကြ၏။ ဘုရား မရှိ။ ဘုရား ရှိသော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကို ဘုရားပင် လိုချင်၍ တောင့်တ၊ ရသေးသည်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာဘုရားကို မပေးနိုင်သူဖြစ်၍။ ဘုရားထံမှာနိဗ္ဗာန်ကိုတောင်းသောသူတို့သည်။ မှားလေပြီတကား။ ။ ဟူသော အဋ္ဌမဆိုချက်၌* ခရစ်ယန်ဆရာသည်။ လိုချင်သမျှသည်။ လောဘချည်းဟုမှတ်ထင်၏။ လောဘနှင့် ဒေါသသည်လှာနိုင်သမျှအပြစ်တကာတို့မှာ။ မိနှင့်-ဘ-ဖြစ်၏ဟူသောစကားဖြင့်လည်း။ လောဘနှင့်ဒေါသသည်။ အပြစ်တကာတို့၏အဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ အကြီးဆုံးသောအပြစ်တရားစုလည်းဖြစ်၏ဟုဆိုလို၏။ ။ လိုလုံး၊ ပါရှိသမျှကိုလောဘဆိုခဲ့သော်။ ခရစ်ယန်ဆရာတို့သည်။ ဇမ္ဗူဒီပါ၌ရှိသမျှသောလူစုကိုခရစ်ယန်ဘာသာဝင်ဖြစ်စေလိုချင်ကြ၍ များစွာအားထုတ်ကြ၏။ အပြစ်ကြီးမားလှ၏။ ကြီးမားသောမကောင်းမှုကို ပြုကြသောသူများဖြစ်၏။ သေသည်မှ-နောက်၌ ထာဝရဘုရား စံနေရာ နိဗ္ဗာန် သို့သို့ ရောက်လိုကြ၍ကျင့်ကြံမှုသည်လည်း။ ကြီးမားသောမကောင်းမှုကြီး။ လောဘမှုကြီးဖြစ်ရာ၏။ ခရစ်ယန်ဘာသာတရားကိုသင်ကြားစေလိုခြင်းသည်။ မိမိတတ်လိုသည်။ သွားလိုသည်။ လာလိုသည်အစရှိသည်ဖြင့် ပြုလို၍ ပြုသမျှသည်။ လိုလုံးနှင့်ချည်းဖြစ်၍။ လောဘမှု မကောင်းမှုချည်းဖြစ်ရာ၏။ လောဘမှု မကောင်းမှုမည်သည်။ ယုတ်ညံ့သောခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်စသောအပါယ်သို့ ချတတ်ချေ၏။ ဒုစရိုက်မှုကို ထာဝရဘုရားပျောက်ငြိမ်းအောင် မတတ်နိုင်မှုမှာ

အထက်ကထင်ရှားခဲ့ပြီ။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရား၌ကား။ လိုချင်မှု သည်မကောင်းသော ကိလေသာအစီးအပွားကို လိုချင်မှု လော တာ။ ကုသိုလ်ကိုလိုချင်သည်။ မဂ်ဖိုလ်ကိုလိုချင်သည်။ နိဗ္ဗာန်ကို လို ချင်သည်။ သာဝကဆုကိုလိုချင်သည်။ ပစ္စေကဆုကိုလိုချင်သည်။ တရားဆုကို လိုချင်သည် စသော အလိုချင်မျိုးကား။ အ လွန် ကောင်းမြတ်သောကုသလ နှစ် နှစ်သာတည်း။ လောဘာနှင့်ဝေဝေစွာ။ ။ စပါးဆန်ချေ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ မုတနာစသည်ကိုလိုချင်မှုမှာ။ လောဘ အလို ချင်လည်းရှိ၏။ ဆန္ဒအလိုချင်လည်းရှိ၏။ မိမိခံစားခံစားဘို့အလိုရှိ မူလောဘ။ ဣတို့ဒါနိးဘို့ ကုသိုလ်ပြုဘို့အလိုရှိမူ- ကုသလဆန္ဒ။ ။ ဒါနဝတ္ထု ဝိသန္ဓနဝသပဝတ္ထုကာလေပိ စေသဝိသာန္တိတဗ္ဗေနတေ နအတ္ထိကောယေဝ။ ဝိပိတဗ္ဗဥဿုနံ ဂဟကောအတ္ထိကောဣဿာ သောဝိယ။ ။ ဆန္ဒအဖွင့်ဋီကာကျော်။ ။ ဒါနဝတ္ထု ဝိသန္ဓနဝသ ပဝတ္ထုကာလေပိစ၊ ဣဘွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ် သောကာလ၌လည်း။ ဝေ။ ဤဆန္ဒသည်။ ဝိသန္ဓန ဝေဗ္ဗေန။ စွန့်ခြင်း ငှါထိုက်သော။ စွန့်စရာဘို့ဖြစ်သော။ တေန။ ထိုဣဘွယ်ဝတ္ထုဖြင့်။ အတ္ထိကောယေဝ။ အလိုရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ကောဝိယ။ အ ဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ဝိပိတဗ္ဗဥဿုနံ။ ပစ်ရန်ဘို့ဖြစ်သော မြှားဘို့ ကို။ ဂဟဏေ။ ယူခြင်း၌။ အတ္ထိကော။ အလိုရှိသော။ ဣဿာသော ဝိယ။ လေးသမားကဲ့သို့တည်း။ ။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ မြှားဘို့မည်သည်။ ရန်သူရှိလျှင်ပစ်ဘို့သာဖြစ်ကုန်၏။ မိမိအိမ်မှာ အဘွယ်အရာ-သုံးဆောင်ဘို့ မဟုတ်ကုန်။ ပစ်လိုက်စရာ သက် သက်ဖြစ်သောမြှားကိုပင်လေးသမားဘို့ယူလိုရလိုကုန်၏။ မြှားအ လို့ငှာဝါးစသည်ကိုရှာကြံ၍များစွာသော မြှားဘို့ကိုလုပ်ဆောင် ၍ထားကြကုန်၏။ ထိုအတူ အဗျူဝတ္ထုမည်သည် အဗျူခံပုဂ္ဂိုလ် ဘို့အားစွန့်ဣတို့သာဖြစ်၏။ မိမိအိမ်တွင် သုံးဆောင်ဘို့မဟုတ်။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲလျက်။ ထိုအဗျူဝတ္ထုမျိုးကိုအလိုရှိကြကုန်၏။ ကျောင်းဆောက်၍ ဣလိုသောသူသည်။ ကျောင်း ဆောက်ဘို့ ကြေးငွေကိုအလိုရှိကြကုန်၏။ သားကိုရှင်ပြုလိုသောသူသည်။ သား

ကိုရှင်ပြုရန်တောင်သူမှုကိုပိုမို၍လုပ်၏။ ကြေးငွေကိုအားထုတ်၍
 ရှာ၏။ ဤသို့လျှင်အိမ်ထဲသို့ကုသိုလ်ပြုဘို့လိုချင်သမျှသည်။ ကုသိုလ်
 ဆန္ဒသာဖြစ်၏။ လောဘမဟုတ်ဟု။ လောဘနှင့် ဆန္ဒအထူးအပြား
 ကိုမိကာရှင်ပြုတော်မူသည်။ ။ အယူဝါဒအထူးထူးအထွေထွေ
 များကြသောပါဠိဖြစ်၍။ ပါဠိအနက်နှင့်တကွ နေရာကျပြဆိုလိုက်
 သည်။ ။ ဤသို့လျှင်ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ။ လောဘလိုချင်မှုဆန္ဒလိုချင်
 မှုနှစ်ပါးခြားနားလျက်ရှိသည်။ ။ (ခရစ်ယန်ဆရာသည်အဘိဓမ္မာ
 နှင့်ဝေးလှ၍ရောက်တတ်ရာကိုဆိုမိလေသည်)။

ယခုဘဝတွင်အရေးပိုင်အရာမျှကိုမှရအောင်မတတ်နိုင်သော
 ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူသည်။ အလွန်ကြီးကျယ်လှ၍ အရာမျှမဟုတ်
 သောဘုရားဆုကြီးကို။ တောင်းသည်မှာ အရှုံးဆိုဘွယ်သာဖြစ်၏။
 ဟူရာနှိုက်။ အရေးပိုင်အရာကိုယခုဘဝရအောင် မတတ်နိုင်သော်
 လည်း။ ဘုရားဆုကို တောင်းထိုက်သည်သာဖြစ်၏။ အရေးပိုင်အ
 ရာမှာအင်္ဂလိပ်မင်းတို့သည် အမျိုးကွဲဖြစ်သောသူကိုအရေးပိုင်အ
 ရာခန့်ခြင်းမရှိသောဥပဒေအတွက်ကြောင့်။ ယခုဘဝဗုဒ္ဓဘာသာ
 ဝင်လူသည်အရေးပိုင်ဖြစ်အောင်မကြံနိုင်ရှိရသည်။ ဘုရားဆုမှာ
 မူကား။ ယခုဘဝဘုရားဖြစ်သည့်ဘို့မဟုတ်။ ဝါသနာဘာဂီ။ ပါရမီ
 မျိုးစဖြစ်ဘို့မျှသာရှိပေသည်။ ယခုဘဝကဝသီ ဝါသနာအထုံပါ
 သဖြင့်။ ဖြစ်လေရာရာဘဝတို့နှိုက်လည်း။ ပြုပြုသံမျှကုသိုလ်သည်။
 တဲဘုရားပါရမီ။ အနေတည်သဖြင့်။ ရှည်မြင့်လှသောအခါ ဘုရားဖြစ်
 ဘို့ဖြစ်နိုင်ရန်အခွင့်ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ။ အရေးပိုင်အရာကိုယခု
 ဘဝမရနိုင်မှုနှင့်။ ဘုရားဆုပန်သူကို။ ငြ။ စ။ သောအချက်မှာ။ ။ အ
 ခွင့်မဟုတ်က။ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ။ မြတ်သည်ဖြစ်စေ။ ယခုဘဝရ
 အောင်မကြံနိုင်သည်သာဖြစ်၏။ ယခုဘဝခန္ဓာမပြောင်းဘဲ။ သန်း
 ဖြစ်အောင်မျှမကြံနိုင်ဘဲလျက်။ နောက်ဘဝ ဆင်ပြောင်ကြီးဖြစ်
 အောင်ကြံနိုင်မည်ဝေးစွာဟု မဆိုအပ်။ ယခုဘဝဖြစ်နိုင်သောအ
 ခွင့်မရှိ၍သန်းဖြစ်အောင် မကြံနိုင်သည်။ နောက်ဘဝနှိုက်ဆင်
 ပြောင်ကြီးဖြစ်အောင်မူကား အခွင့်ရှိ၍ကြံနိုင်၏။ ယခုဘဝတိဖြစ်

အောင်မကြံနိုင်က။ နောက်ဘဝနဂါးမင်းကြီး ဖြစ်အောင်ကြံနိုင်
မည်ဝေးစွာဟုမဆိုအပ်။ ယခုဘဝဖြူတ်ကောင်ဖြစ်အောင်မျှမကြံ
နိုင်မူ။ နောင်ဘဝဂဠုန်ငှက်ကြီးဖြစ်အောင် ကြံနိုင်မည်ဝေးစွာဟု
မဆိုအပ်။ ယခုဘဝသာအရေးပိုင်ဖြစ်အောင်မကြံနိုင်သည်။ နောက်
နောက်ဘဝနှိုက်ကားအင်္ဂလိပ်တိုင်းပြည်မှာ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်အောင်
ကြံနိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ခရစ်ယန်လူပျက်။ ကတောက်ကတက်
ဆိုမြည်၍ထားသည်ကိုနားမယောင်ကြလေလင့်။ ။ ထို့ပြင်အချို့
တို့သည်။ ဘုရားဆုကိုမတောင်းကြဘဲ။ အဆုံးစွန်သောဘဝနိဗ္ဗာန်
သို့ရောက်လိုပါ၏ဟုဆုတောင်းကြ၏။ ဘုရားမရှိ။ ဘုရားရှိသော်
လည်း။ နိဗ္ဗာန်ကိုဘုရားပင် လိုချင်၍တောင့်တ ရသေးသည် ဖြစ်
သောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာဘုရားကိုမပေးနိုင်။ သို့ဖြစ်၍ဘုရား
ထံမှာနိဗ္ဗာန်ကိုတောင်းသောသူတို့သည်မှားလေ၏ဟုရာနှိုက်။ ဆု
တောင်းဆိုသည်ကား။ ဝေသာန္တရာမင်းကြီးထံမှာထမင်းကိုလို
၍တောင်းလျှင် ထမင်းပေးသည်။ အဝတ်ကိုလို၍တောင်းလျှင်အ
ဝတ်ပေးသည်။ ငွေကိုလို၍တောင်းလျှင်။ ငွေပေးသကဲ့သို့။ မိမိပြု
သောကုသိုလ်အတွက်နှင့်။ ဘုရားထံမှာနိဗ္ဗာန်ကို ဆုတောင်းရာ။
ဘုရားကယခုလက်ငင်းဘန်ဆင်းယူငင်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုပေးနိုင်သည်
မဟုတ်။ ။ ခရစ်ယန်ဘုရားလည်း ပေးနိုင်မည်မဟုတ်။ ပေးနိုင်
ခဲ့လျှင်ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်လူစုသည်။ အရေးပိုင်ဆု။ မင်းကြီးဆု။
သူဌေးဆုကိုတောင်းကြ၍။ အရေးပိုင်မင်းကြီး။ သူဌေးချည်းဖြစ်၍
ကုန်လတ္တံ့။ မျက်မြင်ဆုကိုမပေးနိုင်လျှင်။ နိဗ္ဗာန်ကိုပေးနိုင်သည်။
ဘယ်ဟံ့ကိုပေးနိုင်သည်ဆိုသော မျက်ကွယ်ဆုကိုလည်း တခုမျှ
မယုံလင့်။ ။ ဆုတောင်းဆိုသည်မှာ။ မိမိပြုသောကုသိုလ်အတွက်
နှင့်ဘုရားကိုတိုင်တည်၍ အလိုရှိရာတောင်းမှုသာဖြစ်၏။ ဘုရား
လည်းရတန်လောက်သော အခွင့်ရှိလျှင်။ တောင်းတိုင်းပြည့်စုံစေ
ဟုဆုပေး၏ ပြည့်စုံအံ့သောအခွင့်မရှိသူကိုမူကားဆုပင်မပေး။ ဆု
ပေးဆိုသည်ကား။ သူတောင်းသောဆုကိုတောင်းတိုင်း ပြည့်ပါ
စေဟုကူညီ၍ ပေးရုံမျှသာတည်း။ ။ ရဟန်းတို့မှာ မူကား။ သူ

တောင်းတိုင်းပြည့်မည်မပြည့်မည်ကို မသိနိုင်ကြ။ ဆုပေးရိုးထုံး အစဉ်ကဲ့သို့ဖြစ်နေ၍။ ဆိုရိုးနှုတ်တက်ရာပတ္တနာစကားနှင့်ဆုပေး ကြရတော့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာဘုရားထံ ဆုတောင်းမှုသည်။ ဘုရားမရှိပါဘဲ နှင့်တောင်းသည့်အတွက်အမှားတချက်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်ကိုသူတပါးအားပေးနိုင်မည်ဝေးစွာ။ မိမိပင်နိဗ္ဗာန်ကိုတောင့် တရေလျက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုရားထံနိဗ္ဗာန်ဆုတောင်းမှားပုံတချက်။ ပြဆိုသော စကားများမှာလည်း။ ဆုတောင်းမှုဆုပေးမှုအချက်များ ကိုအထက်ကပြဆိုခဲ့ပြီးသော အမှုသွားကိုမသိ၍-ဗလိဗလစ်ဆို မြည်သောစကားရသာမှတ်။

အဋ္ဌမအဖြေပြီး၏။

၆။ ဘာသာတိုင်းက-ဘုရားသည် အကြီးဆုံးအမြတ်ဆုံးဟု ဆိုကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာကသာမဆို။ နိဗ္ဗာန်ကိုပင်ဘုရားတို့တောင့် တရေသေးသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာကဆိုသောကြောင့်။ ဘုရားထက် နိဗ္ဗာန်သာ၍ကြီးမြတ်သည်ဟုဆိုစရာဖြစ်၏။ ဘုရားကိုပင်အမြတ် ဆုံးမဆိုသောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်မှန်သော ဘာသာဟုဆို နိုင်စရာအခွင့်မရှိ။ ။ ဟူသောနဝမဆိုချက်နှိုက်*နိဗ္ဗာန်ကိုဘုရား ကတောင့်တရေသည့် အတွက်ကြောင့်။ ဘုရားထက် နိဗ္ဗာန်ကြီး မြတ်သည်ဟုတောင့်တမှုကိုစွဲ၍ဆို၏။ တောင့်တမှုကိုစွဲ၍ဆိုလျှင်။ လူသည်ထမင်းကိုတောင့်တရေသည်။ ရေကိုတောင့်တရေသည်။ ထ မင်း-ရေတို့သည်။ လူထက်ကြီးမြတ်ကုန်၏ဆိုမည်လော။ လောက မှာအလိုရှိသမျှအသုံးကြသော အခါတောင့်တကြရသည်။ အလွန် များ၏။ တောင့်တတိုင်းတောင့်တသူကအယုတ်အညံ့ ထိုထိုဝတ္ထု ကအကြီးအမြတ် ဆိုမည်လော။ ခရစ်ယာန်ဆရာ-ကတောက်က တက်ဆိုမည်ချက်မျှသာတည်း။

နဝမအဖြေပြီး၏။

၁၀။ အဘယ့်ကြောင့်ဤကဲ့သို့ရှေ့အဆိုနှင့် နောက်အဆိုမညီ
 လွဲချွတ်မှားယွင်းရသနည်း။ အကောင်းကိုကျင့်သောအခါလည်း။
 ကောင်းကျိုးမပေး။ မကောင်းသောသံသရာ အကျိုးကိုသာပေး
 သည်ကိုထောက်၍။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကိုဘုရားထားသည်မထား
 ဟုလိုက်စစ်စရာသင့်၏။ ဘုရားထားခဲ့လျှင် မှန်ရမည်။ ဤကဲ့သို့
 ချွတ်ယွင်းသောကြောင့်။ ဘုရားမထားဟုထင်ရ၏။ ထင်သည့်အ
 တိုင်းမှန်မမှန်ကိုစစ်ဆေးသော်။ တရားကိုဘုရားထားသည်ဟုဗုဒ္ဓ
 ဘာသာကမဆို။ ရှင်ဂေါတမလည်းမထား။ ရှိနှင့်ရင်းတရားကိုမြင်
 ၍သာဟောပြောသည်။ တရားကိုကျင့်မှ ဘုရားဖြစ်သည်ဟုဆို
 သောကြောင့်။ ဘုရားမဖြစ်ခင်ကပင် တရားရှိနှင့်ပြီးဖြစ်၍။ ဘုရား
 ထားသည်ဟုဆိုရန် အခွင့်မရှိ။ ဘုရားမထားလျှင်လူထား၏။ လူ
 ထားသည်ဟုဆိုသော် လူထားသောတရားကိုမကျင့်ဘဲ။ ရှိလိမ့်
 မည်။ မရှိသေဘဲ ရှိလိမ့်မည်ကို မြင်သောကြောင့်။ ဘယ်သူမှမ
 ထား။ ဓမ္မနိယာမဟုဆို၏။ ဓမ္မနိယာမအနက်ကား။ တရားသည်အ
 စဉ်ထာဝရရှိ၏ဟုဆို၏။ စာတစောင်ကို ဘယ်သူမှမရေးဘဲအလ
 ကားဖြစ်သည်ဟုဆိုလျှင်။ မယုံနိုင်မယုံသင့်ဟု လူတိုင်းကဆိုကြ
 ၏။ တရားသည် လောကီသောကုတ္တရာ အချုပ်အချာ ဖြစ်သော
 ကြောင့်။ ထိုစာတစောင်ထက် တရားသာမြတ်၏။ ဤကဲ့သို့ကြီး
 ကျယ်သောတရားကို ဘယ်သူမျှမထားဆိုလျက်။ ယုံလျှင် သည်
 ထက်မယုံသင့်သောအရာရှိနိုင်သေး၏လား။ ဘုရားသာလျှင် အ
 စိန္တေယျ မကြံစည်နိုင်-မကြံစည်အပ်။ တရားသည် အစိန္တေယျ
 မဟုတ်၍ တဦးဦးကထားရမည်။ ဓမ္မနိယာမ ဆိုသည့်အတိုင်း
 ဘယ်သူမျှ မထားလျှင် အလကား ဖြစ်လာသည်ဟု ဆို၏။ ထို့
 ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားသည် အလကားတရားဖြစ်၏။ အလ
 ကားတရားကို။ အလကားလူများ ကျင့်စရာဖြစ်၏။ အလကား
 တရားကိုကျင့်လျှင် အလကားပင်ဖြစ်ရမည် မှန်၏။ ဆိုသည့် အ
 တိုင်းလည်း။ အလကားတရားကို ကျင့်မိသောကြောင့်။ မကောင်း
 သောသံသရာ၌ကျင်သည်ရ၏။ အဆုံးမှာဘာမျှမရှိဘဲ နိဗ္ဗာန်၌အ

လကားပင်ဖြစ်ရလေ၏။ ။ဟူသော ဒသမ, အဆို၌* ရှေ့အဆို နောက်အဆို မညီ၊လွဲချွတ်မှားယွင်းသည်ဟု ခရစ်ယန်ဆရာ ဆိုချက်မှာ။ ၎င်းဆရာ ဥာဏ်သေးထွ၍ အဆိုမညီရှိသည်ကိုဖြေဆိုခဲ့ပြီ။ ။တရားကိုစစ်မည်ဟုခရစ်ယန်ဆရာဆိုချက်သည်တခု သော့နှိုအိုင်တွင်းမှာရှိသောတီငယ်တခုသည်။ ယူဇနာ,နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုရှိသော။မဟာပထဝီမြေကို။ ငါကုန်အောင်စားမည်ဟုကြိမ်းဝါးသည်နှင့်အလားတူချေသည်။ တရားကို ဘုရားထားသည်-မထားသည်။ဘုရားနှင့်တရား,ဘယ်သူက အလျင် ဖြစ်သည်ဟုစစ်မှုမှာ။ဟရားအချက်ကိုသက်သက် မသိဘဲ။ ရိပ်ဘမ်းသံဘမ်းနှင့် စစ်သော အရာဖြစ်သည်။ ။တရားမည်သည် အလွန်များပြားသည်။အနုမတဂ္ဂသံသရာကြီးသည်။ တရားချည်းပင် ဖြစ်သည်။ သုံးဆယ့်တတံနှင့်တကွ။ စကြာဝဠာအနန္တတွင် ရှိသမျှသည်။ တရားချည်းပင်ဖြစ်သည်။ဘုရားနှင့်စပ်၍ ဆိုပြန်လျှင်။ လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်းအတွင်း။ဘုရားမဖြစ်မီ ရှေးရှေးဘဝတို့၌။ ဖြည့်ကျင့်တော်မူသော ပါရမီတရားလည်းရှိသည်။ ဘုရားမဖြစ်မီ တောထွက်ပြီးနောက်။ကျင့်တော်မူသော တရားလည်း ရှိသည်။ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ပေါ်မှ ရတော်မူသော။ မင်္ဂလေးပါး။ ဖိုလ်လေးပါး။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်။ ဒသဗလ ဥာဏ် စသောတရားလည်းရှိသည်။ ခန္ဓာတော်တည်းဟူသော တရားလည်းရှိသည်။ မိဂဒါဝုန်တော၌ဟောတော်မူသောဓမ္မစကြာ တရားတော်မှစ၍။ လေးဆယ့်ငါးဝါကာလပတ်လုံးဟောကြားတော်မူသော။ ဝိနည်း သုတ္တန်၊အဘိဓမ္မာဟူသောပိဋကတ်အားဖြင့် သုံးပါး။ နိကာယ် အားဖြင့် ငါးပါး။ အင်္ဂါအားဖြင့် ကိုးပါး။ ဓမ္မက္ခန္ဓာ အားဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောဒေသနာတရားလည်းရှိသည်။ ။ဓမ္မနိယာမ,ဟူရာ၌။ ဓမ္မအရသည်။ဘုရားအလောင်းတော်ပဋိသန္ဓေ ယူသောအခါစသည်၌။စကြာဝဠာတသောင်းတုန်လှုပ်ခြင်းစသည်ကို ဓမ္မနိယာမဆိုသည်။ အနုမတဂ္ဂသံသရာ၌ တယောက်-တယောက်သော သတ္တဝါ၏ ခန္ဓာအစဉ် ဖြစ်မှု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို

လည်း၊ ဓမ္မနိယာမဆိုသည်။ ခရစ်ယန်ဆရာကား။ ရိပ်ဘမ်း သံဘမ်းနှင့်—စမ်းရမ်း၍ ဓမ္မနိယာမကိုဆို၏။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို ဘယ်သူထားသည်ဟူရာ၌။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်မှစ၍။ လေးဆယ့်ငါးဝါကာလပတ်လုံး။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသည်။ မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူသည့်နောက်။ လေးဆယ့်ငါးဝါကာလပတ်လုံး ဟောတော်မူသည့်တရားတော်တို့ကို ပိဋကတ်သုံးပုံဖွဲ့စည်း၍။ ပထမသင်္ဂါယနာ၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ။ တတိယသင်္ဂါယနာ။ စတုတ္ထ သင်္ဂါယနာတင်၍။ အစဉ်မပျက်ဆောင်ရှက်ခြင်းဖြင့် ယခုရှိနေသည်။ ။ ဤသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားသည်။ ငှေးဦးစွာမြတ်စွာဘုရား ဟောထားကြောင်း။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်သည့်နောက်။ မဇ္ဈိမ၊ တိုင်းတွင်။ ပထမသင်္ဂါယနာ၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ။ တတိယသင်္ဂါယနာ တင်၍။ အစဉ်လာရှိကြောင်း။ ၎င်းနောက် သီဟိုဠ်သို့ရောက်၍။ ပေါတ္တကာရုဋ္ဌ-စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်၍။ အစဉ်အဆက် လာရှိကြောင်း။ ၎င်းနောက် သုခဗ္ဗ ပုရ သထုံပြည်မှ စ၍။ တလှိုင်းပြည်၊ ယိုးဒယားပြည်၊ မြန်မာပြည်။ ရာဇဝင်။ သာသနာဝင် အစဉ် အဆက်လာကြောင်း။ မဟာဝင်။ ရာဇဝင်။ သာသနာဝင်။ မိရိုးဘဝာပြောရိုးဆိုစဉ်။ လူရှင်အများ။ အလွန်ထင်ရှားသော အစဉ်အလာကြီးဖြစ်ပါလျက်။ ခရစ်ယန်ဆရာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားကို မည်သူထားသည်ဟု။ ရှာကြံမရရှိရသည်မှာ။ ခရစ်ယန်ဆရာသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးထဲကမဟုတ်။ အရိုင်းအပိုင်းမျိုးထဲက ဖြစ်ရာသည်ဟုတွေးထင်ရန်ရှိချေသည်။ ။ ဤဒသမဆိုချက်နှင့်တကွ နောက်ကောဒသမ ဆိုချက်များသည်။ ကတောက်ကဘက်ဆို မြည်ချက်မျှသာဖြစ်၍။ အဖြေစကားရေးသားဘွယ်မရှိပြီ။

(ဒသမ-ကောဒသမအဖြေပြီး၏။)
ဤတွင်ပြီးပြီ။

နမောတဿဘဂဝတောအရဟတော
သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မီးရထားလမ်း၊ ဇီးကုန်းကြီးမြို့၊ ခရစ်ယာန်အသင်သားတို့၏
မေးခွန်း (၁၆-ချက်ကို) အကျဉ်းဖြေဆိုချက်။

မြို့စဉ်-ရွာစဉ်၊ ထွဉ်လည်လျှောက်သွားခိုက် ကြိုကြိုက်သည်
တကြောင်း၊ ရောက်လ ရာရာ မြို့ရွာတို့ နှိုက်။ လူပရိသတ်
ရှင်ပရိသတ် တို့နှင့်၊ နေ့မစဲ၊ ညဉ့်မစဲ၊ ရောနှောဆက်ဆံ၍ နေရ
သည်တကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်း
ဂန်နှိုက်လာရှိသော ပါဠိဘာသာစကားတော်များကို ထုတ်တော်
ညွှန်ပြ၍၊ အကျယ်ဝိတ္ထာရအားဖြင့်ဖြေဆိုခွင့်မရ။ ကျမ်းဂန်လာရှိ
သည့်အတိုင်း၊ သိမှတ်၍နေသော အနက်သဘောကို၊ ပြောပြဖြေ
ဆိုပေအံ့။

(၁) အမေး။ ။ အရိယာသူတော်တို့၏ရှေးကာလနေရင်းအ
ရပ်သည်၊ အဘယ်ဒေသမှာရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမှာရှိသည်။ ကာသိတိုင်း
ဗာရာဏသီပြည်၊ ကောသလတိုင်းသာဝတ္ထိပြည်၊ မာဂဓတိုင်းရာ
ဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းဝေသာလီပြည်၊ အစရှိသောအရပ်ဒေသ
များသည်ရှေးကာလမှစ၍အရိယာသူထော်တို့၏၊ နေရပ်ဒေသများ
ဖြစ်ကြပေသတည်း။

(၂) အမေး။ ။ ထိုအရိယာလူမျိုးတို့ကို၊ အဘယ်ကြောင့်အ
ရိယာဟုခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ။ အရိယာဟူသောစကားသည်၊ စင်ကြယ်ခြင်းအ
နက်၊ မြင့်မြတ်ခြင်းအနက်ကိုဟော၏။ ပစ္စန္ဒရစ်ခေါ်သော။ အစွန်
အဖျားကျသောတိုင်းသားပြည်သားတို့ထက်။ ထိုအရိယာသားတို့
သည်၊ အယူသီလစင်ကြယ်ကြကုန်၏။ အယူစင်ကြယ် ကြကုန်

သည်ဖြစ်၍မြင့်မြတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုလူမျိုးတို့ကိုအရိယာဟုခေါ်သည်။

(၃) အမေး။ ။ထိုအရိယာလူမျိုးတို့သည်။ ဘယ်အတွက်ကြောင့်မဏ္ဍိမတိုက်သို့ရောက်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ။ထိုလူမျိုးတို့သည်။ရှေးအခါနို့ကဲမဏ္ဍိမတိုက်တွင်တိုင်းရင်းသား ပြည်ရင်းသားများဖြစ်ကြ၏။ တခြားဘဝါးသောပစ္စန္ဒရစ်တိုင်းပြည်တို့မှလာရောက်ကြသောတတိုင်းသား။တပြည်သားမဟုတ်ကြကုန်။

(၄) အမေး။ ။ယခုထိုအရိယာလူမျိုးတို့သည်။ ဘယ်မှာရှိကြပါကုန်သနည်း။

အဖြေ။ ။ယခုကာလနို့ကဲထိုအရိယာခေါ်သောဟိန္ဒူလူမျိုးတို့သည်။မဏ္ဍိမဒေသခေါ်သောဟိန္ဒူတို့ပြည်မှာရှိကြကုန်၏။အချို့အချို့သောသူတို့သည်။ အယူသိလဘောက်ပြားကြ ကုန်သဖြင့်။ ထိုင်းချင်းပြည်ချင်းတိုက်ခိုက်ကြကုန်၍။ ရှင်ဂေါတမဘုရားမပေါ်ထွန်းမီ။ ရှေးအနှစ်သုံးရာခန့် ကာလကပင်။ အရှေ့ဘက်သို့အချို့ရောက်လာကြကုန်၍။ သဗ္ဗာဝတီမြစ်စဉ်တလျှောက်။ ဇရာဝတီမြစ်စဉ်တလျှောက်။ မြို့ပြ-ပြည်ရွာများတို့ကိုတည်ထောင်၍နေကြကုန်သည်။ မြန်မာလူမျိုး။ တလိုင်းလူမျိုး။ ရခိုင်လူမျိုးတို့သည်။ အရိယာလူမျိုးတို့၏။ အနွယ်အဆက် ဖြစ်ကြောင်းကို။ ရှေးရာဇဝင်ဟောင်းများတွင်သာရှိသည်။ ။မြန်မာသက္ကရာဇ်-၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင်။ မာဂခတိုင်းရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့။ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင်ရောက်ရှိ၍။ ထိုအရိယာပညာရှိကြီးများနှင့်တွေ့ဆုံကြရာ။ မြန်မာလူမျိုးတို့သည်ဇာတ်ပျက်သဖြင့်။ အိန္ဒိယ။ မဏ္ဍိမဒေသမှ။ အရှေ့ဘက်သို့နှင်ထုတ်ထွက်သွားရသော။ အိန္ဒိယ။ မဏ္ဍိမ။ အနွယ်အဆက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်ကို ကြာသိခဲ့ရသည်။ ။မြန်မာရာဇဝင်ဟောင်းများအထွက်နှင့်။ မာဂခတိုင်းသား။ ပညာရှိကြီးများပြောဆိုချက်။ ညီညွတ်သကဲ့သို့ထင်ပေသည်။

(၅) အမေး။ ။ရှေးကာလမှာရှိခဲ့လျှင်။ ယခုကာလမှာမရှိသင့်ပါလော့။

အဖြေ။ ။ရှေးကာလမှာရှိသကဲ့သို့။ ယခုကာလမှာလည်း။ ထိုဒေသမှာရှိကြပါ၏။ ရှိကြသော်လည်း။ ရှေးကာလမှာရှိကြသော အရိယာလူမျိုးတို့သည်။ စည်းစိမ်ချမ်းသာဥာဏ်ပညာတုန်းတန်ခိုးကြီးကြကုန်၏။ နောက်ကာလနှိုက်။ အရိယာတရား ဘောက်ပြားကြသဖြင့်။ တတိုင်းနှင့်တတိုင်း။ တပြည်နှင့်တပြည်တိုက်ခိုက်ခြင်း ချမ်းခေါင် လေရှားများပြားကြသဖြင့်။ ယခုကာလရှိနေကြသော အရိယာလူမျိုးတို့သည်။ စည်းစိမ်ချမ်းသာ။ ဥာဏ်ပညာတုန်းတန်ခိုးသေးသိမ်ယုတ်ညံ့လျက်ရှိကြကုန်၏။ ဤလူမျိုးတို့သည်။ ရှေးအခါနှိုက်တုန်းတန်ခိုးကြီးဘူးသည်ဟု။ ပြော၍ပင် မယုံနိုင်လောက်အောင်ရှိနေကြကုန်၏။ ။မြန်မာသက္ကရာဇ်- ၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင်။ တုန်းကြီးကိုယ်တိုင်။ ဗင်္ဂလားမြို့သို့ရောက်၍။ ဗင်္ဂလားမြို့ရှိဆေးရုံတော်ကြီးများနှိုက်။ ဆေးပညာကိုသင်ကြား၍ နေကြကုန်သော။ ဆေးရုံတော်သားများနှင့်တွေ့ဆုံကြရာ။ အစိုးရဆေးရုံတော်မှာရှိနေကြကုန်သော ဆေးပညာကြီးများသည်။ ဤအိန္ဒိယတိုင်းမှအရင်းမူလဖြစ်ကြောင်း။ ဥပမာပတိုက်တိုင်းများနှိုက်။ ယခုအခါရှိနေကြသောဗေဒင်ပညာ။ လောကဓာတ်ပညာများသည်။ ဤအိန္ဒိယနိုင်ငံမှနည်းဟောင်းမူဟောင်းတို့ကိုတွေ့ရှိကြ၍။ ဥာဏ်ပညာပွားများကြကြောင်း။ ဆရာဝန်ကြီးတို့ မိန့်ဆိုကြကုန်သည်ဟုပြောဆိုကြသည်ကို။ ကိုယ်တိုင်ကြားသိခဲ့ရသည်။

(၆) အမေး။ ။ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည်။ ဘယ်မှာရှိပါသနည်း။ ၎င်းကိုနယ်နိမိတ်သတ်၍ပြပါ။

အဖြေ။ ။ဥပရာပတိုက်။ အာဖရိကတိုက်။ အာရှတိုက်တည်းဟူသော။ တိုက်ကြီးသုံးတိုက်တို့ဖြင့်။ ခြားနားလျက် တည်ရှိသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့။ နယ်နိမိတ်နှင့်တကွသိလိုသော်။ ပထဝီဝင်ချုပ်အဟောင်းအသစ်။ အကျယ်အကျဉ်းနှင့် တကွ။ ပထဝီမြေပုံအ

ကျယ်အကျဉ်းရှိလေ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်တို့ရှိကံ။ ဇမ္ဗူဒိပ်
 ကျွန်းသည်၊ ယူဇနာတသောင်းရှိသည်ဟုလာ၏။ ပထဝီဝင်ကျမ်း
 အလို၊ ယူဇနာတသောင်းမရှိ။ ကမ္ဘာဦးအခါရှိကံ။ ယူဇနာတ
 သောင်းပင်ရှိပေရာ၏။ နောက်ကာလရှိကံ။ အချို့အချို့သောနိုင်ငံ
 အရပ်ဒေသများသည်။ ပင်လယ်ရေလွှမ်းသဖြင့်။ ပင်လယ်ရေပြင်
 ဖြစ်သည်လည်းအလွန်များ၏။ သတင်းစာများမှာပင်၊ မကြာမကြာ
 တွေ့ရှိရ၏။ ယခုအခါရှိကံ။ ယူဇနာတသောင်းမရှိနိုင်ပြီ။ ကျမ်းစာ
 နှစ်ပါးလုံးပင် အမှန်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း
 ကြီးမှာ။ ကျွန်းငါးရာအရံရှိသည်ဟူသော။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်စ
 ကားများသည်သည်။ ကမ္ဘာဦးအခါနှင့်ညီပေရာ၏။ ယခုအခါရှိကံ
 ကား။ ကျွန်းငယ်အထောင်မကများပြားသည်ကို။ ပထဝီဝင်ကျမ်း
 များရှိကံတွေ့မြင်ရ၏။ ရှေ့ကိုလည်းကျွန်းငယ်အများတိုးပွားလိမ့်
 ဦးမည်။ ရေကြောင်းလေကြောင်းမည်သည်။ အတည်အမြဲမရှိ။ ရေ
 ကြောင်းလေကြောင်းရွှေ့ပြောင်းတိုင်း။ ကျွန်းသောင် အများပေါ်
 ထွန်းရ၏။

(၇) အမေး။ ။ မြင့်မိုရ်တောင်ဘယ်မှာရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ ။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမှ မြောက်အရပ်မျက်နှာမှာရှိသည်ဟု
 ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းတို့မှာလာ၏။ ဥရောပတိုက်သားတို့သည်။ သင်း
 ဘောဖြင့်မြောက်စူးစူးသို့။ သုံးလတိုင်တိုင်သွားကြ၏။ ရှုကြယ်
 ၏အောက်သို့ရောက်၏။ မြင့်မိုရ်တောင်ကိုမတွေ့။ မြင့်မိုရ်တောင်မ
 ရှိဟုဆိုကြ၏။ ။ မြင့်မိုရ်တောင်ကိုပတ်ပိုက်၍ နေသောမဟာသ
 မုဒ္ဓရာသည်။ အနံအားဖြင့် ယူဇနာရှစ်သောင်း လေးထောင်ကျယ်
 သည်ဟုလာ၏။ အင်္ဂလိပ်နိုင်ပေါင်းတသန်း-ကိုးသောင်းနှစ်ထောင်
 ခန့်ကျယ်၏။ ပြင်ဘက်မှာ။ သတ္တရာဘန်နှင့်။ သမုဒ္ဓရာခုနစ်ထပ်အရံ
 ရှိသေး၏။ ဥရောပတိုက်သဘော်သည်။ တနေ့တနေ့လျှင်။ မိုင်ပေါင်း။
 သုံးရာပင်သွားသော်လည်း။ မြင့်မိုရ်တောင်အကွာခရီးကိုမဖီနိုင်။
 ရှုကြယ်၏အောက်သို့ရောက်၏ ဟူသောစကားသည်။ အမှန်ပင်

ဖြစ်ပေရ၏။ ရှုကြပေသည်။ တခုသောကောင်းကင် အတို့နှိုက် အမြဲထည်သော ကြယ်တခုပေတည်း။ မြောက်အရပ်သို့ခရီးတာ ရှည်သွားခဲ့လျှင်၊ ထိုကြယ်၏မြောက်သို့ပင်ရောက်နိုင်လေတံ့။

(ဂ) အမေး။ ။ မြစ်ကြီးငါးသွယ်၊ မြစ်ငယ်ငါးရာသည်၊ ဘယ် မှလာသနည်း။

အဖြေ။ ။ မဇ္ဈိမဒေသမြောက်အရပ်နှိုက် ရှိသောဟိမဝန္တာ တောကြီးမှလာ၏။ ထိုတောကြီးကို၊ ပထဝီဝင်ကျမ်းများနှိုက်၊ ဟိမ လတောင်၊ ဟိမလတောဟုလာ၏။

ဤမေးခွန်း(ဂ)ချက်သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာနှင့်မဆိုင်။ ဓမ္မ ဟောင်းကျမ်း။ ဓမ္မသစ်ကျမ်းတို့မှာ။ ထိုဝေါဟာရမျိုးမလာမရှိ။ ပထဝီဝင်ကျမ်း လောကီမှတ်စု စာအုပ်များမှာတွေ့ရှိ၍ ဖြစ်လာ သောမေးခွန်းပေတည်း။

မေးခွန်းပေါင်း(ဂ)ချက်ပြီး၏။

(ဇ) အမေး။ ။ ရှင်ဂေါတမတရားသည်။ မပေါ်ထွန်းမီ။ မာဂ ဓတိုင်းတွင်။ ဘယ်ဘာသာများ ရှိပါသနည်း။ ရှင်ဂေါတမတရား ပေါ်ထွန်းပြီးမှ။ ဘယ်ဘာသာများ ရှိပါသနည်း။ ရှိသောဘာသာ များကိုအတိုချုပ်ပြပါ။

အဖြေ။ ။ ထိုအခါ၌။ မာဂဓတိုင်းမှာ။ အကျဉ်းအားဖြင့်ကြိယ ဘာသာ။ အကြိယဘာသာဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ အလတ်အားဖြင့်ဗြာဟ္မ ဇာဘာသာ၊ ပုရာဇာဘာသာ၊ မက္ခလိဘာသာစသည်တို့ဖြင့်။ ခုနစ် ပါးရှိ၏။ အကျယ်အားဖြင့် (၆၆)ပါးရှိ၏။ ကြိယဘာသာဆိုသည် ကား။ ဒါနသီလစသော သုစရိုက်မှုကိုပြုခဲ့လျှင်။ နောက်ဘဝနှိုက် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကိုခံစားရ၏။ အသက်ရှိသောသတ္တဝါကို။ သတ်ခြင်းအစရှိသော ဒုစရိုက်မှုကိုပြုခဲ့လျှင်။ နောက်ဘဝနှိုက်မ ကောင်းဒုက္ခကို ခံစားရ၏ဟူသော အယူဘာသာတည်း။ ။ အ ကြိယဘာသာသည်နှစ်ပါးရှိ၏။ ဣဿာရနိမ္မာနဘာသာတပါး။ အ ဟေတုကဘာသာတပါး။ ဣဿာရနိမ္မာနဘာသာ ဆိုသည်ကား။

လောကနိုက်ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုး ဟူသမျှကို။ ထာဝရဘုရားသည်သာပြုလုပ်နိုင်၏။ ကောင်းကျိုးကိုလည်း။ ထာဝရဘုရားသာပေးနိုင်၏။ မကောင်းကျိုးကိုလည်း ထာဝရဘုရားသာပေးနိုင်၏။ ထာဝရဘုရားသည်သာအစိုးရ၏။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုးကိုမပေးနိုင်ဟူသော အယူဘာသာတည်း။

။ အဟောတုကဘာသာဆိုသည်ကား။ ကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုးမည်သည်။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ထာဝရဘုရားဘန်ဆင်း၍ ဖြစ်သည့်လည်းမဟုတ်။ တွေ့ကြုံလာသော အခွင့်အားလျော်စွာ။ ဘောက်သောက်လျောက်လျားသာဖြစ်၏ဟူသောအယူဘာသာတည်း။

။ အလတ်အကျယ်တို့ကိုသရုပ်မထုတ်ပြီ။

။ ဤကားရှင်ဂေါတမဘုရားမပေါ်ထွန်းမီ။ မဂဓဘိုင်းနိုက်ရှိသောဘာသာအပြားတည်း။

။ ရှင်ဂေါတမဘုရားပေါ်ထွန်းလာသောအခါနိုက်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုး၍လာ၏။

။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုသည်ကား။ ကြိယဘာသာဝင်ဖြစ်၏။ ရှေ့အခါ၌ရှိနှင့်သော ကြိယဘာသာသည်။ သံသရာနယ်အတွင်းနိုက်သာကောင်း၏။ သံသရာနယ်ကိုလွန်၍မသွားနိုင်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်မူကား။ သံသရာနယ်အတွင်းနိုက်လည်းကောင်း၏။ သံသရာကိုအလိုမရှိသောအခါနိုက်။ သံသရာကိုလွန်နိုင်၏။

(၁၀) အမေး။ ။ ရှင်ဂေါတမဘိုးဘွား၊ မိတ်ဆွေတို့ကိုးကွယ်သောဘာသာကား။ အဘယ်ဘာသာပါနည်း။ ထိုဘာသာကိုသိခဲ့ပါလျှင်။ ၎င်းဘာသာ၏မူလ။ ၎င်းဘာသာ၏အဆုံးထိအောင်အတိုချုပ်ပြပါ။

အဖြေ။ ။ ရှင်ဂေါတမ။ ဘိုးဘွားမိတ်ဆွေတို့ကိုးကွယ်သောဘာသာကား။ ကြိယဘာသာပေတည်း။ ၎င်းဘာသာ၏မူလကား။ ကမ္မသကတာဥာဏ်ပညာပေတည်း။ ၎င်းဘာသာ၏အဆုံးကား။ ဘဝဂ်ခေါ်သောဘုံသို့ပေါက်ရောက်နိုင်၏။ ၎င်းထက်မလွန်နိုင်။ ။ ဘဝဂ်ခေါ်သောဘုံဆိုသည်ကား။ ဗြဟ္မာဘုံနှစ်ဆယ်တွင်။ အထက်

ဆုံးဘုံပေတည်း။ ။ ဗြဟ္မာဘုံနှစ်ဆယ် ဆိုသည်ကား။ ပထမ
 ဈာန်သုံးဘုံ။ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ။ တတိယဈာန်သုံးဘုံ။ စတုတ္ထဈာန်
 တဆဲ့တဘုံ။ ထိုဘုံနှစ်ဆယ်တို့တွင်။ ထာဝရဘုရားဟု ခေါ်ဆိုကြ
 သောမဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်ကား။ ပထမဈာန် ဗြဟ္မာ မင်းကြီး
 ပေတည်း။ ။ ၎င်းဗြဟ္မာမင်းကြီးကို။ ပုဏ္ဏားလူမျိုးတို့မှမဟာဗြဟ္မာ
 မင်းကြီးဟူ၍ပင် ခေါ်ဆို ကိုးကွယ်ကြ၏။ ခရစ်ယာန်ဘာသာမှာ
 (ဂေါ)ဟူ၍ခေါ်ဆိုကိုးကွယ်ကြ၏။ မိဟာမက်ဘာသာမှာ။ (အာ
 လာ)ဟူ၍ခေါ်ဆိုကိုးကွယ်ကြ၏။ ထိုမဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။
 အလွန်တန်ခိုးကြီးသည်ဟု။ ရှင်ဂေါတမလည်းဟော၏။ ထိုမဟာ
 ဗြဟ္မာမင်းကြီးနေရာ။ ပထမဈာန်ဘုံမှ။ အထက်၌ ဗြဟ္မာဘုံပေါင်း
 တဆဲ့ ခုနစ်ဘုံအဆင့်ဆင့်တည်ရှိ၏။ တဆင့်တဆင့်သည်။ ယူဇနာ
 ပေါင်း ငါးသိန်း-ငါးသောင်း-ရှစ်ထောင်စီ ကွာလှမ်းကြသည်ဟု
 ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်၌ဆို၏။ ရှင်ဂေါတမ-ဘိုး၊ ဘွား၊ မိတ်ဆွေ
 တို့ ကိုးကွယ်ကြသော ကြိယ ဘာသာသည်။ ဗြဟ္မာ နှစ်ဆယ်
 တွင်။ အထက်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝင်ခေါ်သောဘုံသို့ပေါက်ရောက်
 နိုင်၏။ ထိုထက်မလွန်နိုင်။ ပထမဈာန်ကုသိုလ်သုံးမျိုး။ ဒုတိယဈာန်
 ကုသိုလ်သုံးမျိုး။ တတိယဈာန်ကုသိုလ်သုံးမျိုး။ စတုတ္ထဈာန် ကု
 သိုလ်တဆဲ့ တမျိုး။ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်၏ဆိုင်ရာ။ ကုသိုလ်ကံပေါင်းနှစ်
 ဆယ်ဖြစ်၏။ ရသေ့ ရဟန်းပြုလုပ်၍တောထွက်၍။ အထက်ဆုံးကု
 သိုလ်ကံသို့ရောက်အောင်အားထုတ်နိုင်သောသူသည်။ သေသည်
 မှနေ့ကံ၌။ ဘဝင်ခေါ်သောအထက်ဘုံသို့ ပေါက်ရောက်နိုင်၏။
 ထိုထက်မလွန်နိုင်။ ဤကား။ ၎င်းဘာသာ၏ အဆုံးထိအောင်။
 အကျဉ်းချုပ်ပြချက်တည်း။

(၁၁) အမေး။ ။ ရှင်ဂေါတမသည်။ မိဘ၊ ဘိုးဘွား၏ ဘာ
 သာကို။ ဘယ့်အတွက်စွန့်ပစ်လိုပါသနည်း။

အဖြေ။ ။ ရှင်ဂေါတမသည်။ ထိုမိဘ၊ ဘိုးဘွားတို့၏ဘာသာ
 ကို။ လုံးလုံးစွန့်ပစ်ပေသည်မဟုတ်။ ထိုကမ္မကြိယ ဘာသာကိုအ

ရင်းမူလထား၍၊ ထိုဘာသာမှအထက်ကို။ အဆင့်ဆင့်တိုးတက်
ရန်နည်းလမ်း။ သံသရာနယ်ကိုလွန်နိုင်သောနည်းလမ်းတို့ကို။ အ
မှန်အကန်သိမြင်နိုင်သော။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်သို့ ပေါက်ရောက်
အောင်ကျင့်ဆောင်တော်မူ၍။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်သို့ ပေါက်ရောက်
တော်မူသဖြင့်။ ထိုမိဘ၊ တိုးဘွားတို့၏ဘာသာကို။ ပထမတန်း။ ဒု
တိယတန်း။ တတိယတန်းထားတော်မူ၍။ တတိယတန်းမှ စ၍။
အထက်ငါးတန်းတို့ကို။ ကိုယ်တိုင် ပေါက်ရောက်အောင်။ ကျင့်
ဆောင် ထ၊ မြောက်တော်မူသဖြင့်။ သတ္တဝါ အများတို့ကိုလည်း။
ကျင့်ဆောင်ကြစေခြင်းငှါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတို့ကို။ ဟောကြား
တော်မူပေသတည်း။ သီလဝိသုဒ္ဓိ။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ကင်္ခါဝိတ
ရဏဝိသုဒ္ဓိ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ ပဋိပဒါဥာဏဒဿန ဝိ
သုဒ္ဓိ။ လောကုတ္တရာဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ ဤကား။ တန်းချစ်ဆင့်
တည်း။ ထိုချစ်ဆင့်တို့တွင်။ ပထမကုသိုလ်ကံစုသည်။ သေသည်
၏အခြားမဲ့၌။ လူ့ပြည်နှင့်နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်သို့ရောက်နိုင်၏။ ဒု
တိယတန်းကုသိုလ်ကံစုသည်။ ဗြဟ္မာဘုံနှစ်ဆယ်သို့ရောက်နိုင်၏
လူလောက။ နတ်လောက။ ဗြဟ္မာလောကဟူသော။ သံသရာလော
ကအတွင်း၌။ အလွန်ကြီးကျယ်သောတန်းတန်ခိုးကို ဖြစ်စေနိုင်၏။
လောက၌သာဝရတရားခေါ်ကြသော။ မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်
ရှေးဘဝ၌ဒုတိယတန်းတွင်။ ပထမချာန်ခေါ်သော။ ဘာဝနာကံ အ
လုပ် ထ၊ မြောက်သောသူဖြစ်ပေ၍။ ယခုတန်းတန်ခိုး ကြီးကျယ်
သော မဟာဗြဟ္မာမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပေ၏။ အသက်လည်း
ကမ္ဘာဆုံးအောင်ရှည်ပေ၏။ မဟာ ဗြဟ္မာ မင်းကြီး နေရာဘုံမှ။
အောက်တစ်ခွင်၌ရှိကြသော ဘုံသားတို့သည်။ အလွန်အသက် တို့
ကြကုန်၏။ ထိုမဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးတစ်သက်ကို။ အသက်ပေါင်း
တသောင်း၊ တသိန်းလိုက်သော်လည်း မမြီနိုင်ကြကုန်။ ထိုကြောင့်
မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးကို။ မအိုမသေအမြဲနေသောသာဝရမင်းကြီး
ဟု အယူရှိကြကုန်၏။ ထိုမဟာ ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် မူကား။
လောဘ-ဒေါသ-မောဟဟူသော အဓိကံတံရားကြီးသုံးပါးနှင့်။

ဒိဋ္ဌိ။ မာန။ ဣဿာ။ မစ္ဆေရ။ အစရှိသော အဓိကံတရားများတို့ကို လုံးလုံးမစွန့်နိုင်သေး။ ကမ္ဘာဦးကျမ်းမှစ၍၊ ဓမ္မဟောင်းကျမ်းစု။ ဓမ္မသစ်ကျမ်းစုကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ။ ထာဝရဘုရား၏လောဘအချက်။ အမျက်ဒေါသအချက်။ မောဟအချက်။ ဒိဋ္ဌိ။ မာန။ ဣဿာ။ မစ္ဆေရအချက်တို့ကို။ အလွန်များစွာပင် တွေ့မြင်ရ၏။ ဤဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟူသော ဒုတိယတန်းအရသည်။ လောဘ ဒေါသစသည်တို့ကို အပြီးတိုင် မစွန့်နိုင်ကြသေးသောကြောင့်။ သံသရာလောကကို မလွန်နိုင်ကြကုန်။ အိုခြင်း၊ သေခြင်း၊ စုတေခြင်း၊ အပါယ်လေးပါးသို့ တဖန်ကျရောက် လာကြပြန်ခြင်းကို။ လုံးလုံးမလွန်နိုင်ကြကုန်သေးအသက်အရှည်ကြီးရှည်ကြာစွာနေ့ဦးနောက်စုတေ၍ လူ့ပြည်လူ့မျှာသို့ ၎င်း။ အပါယ်လေးပါးသို့ ၎င်း တဖန်ကျရောက်လာကြကုန်လတ္တံ့။ ။ ထိုကြောင့်။ ထိုအဓိကံ တရားတို့ကို ပယ်သတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ငါတို့သခင် အရှင်ဂေါတမဘုရားသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိအစရှိသော။ အထက်တန်း၊ ငါးတန်းတို့ကို။ ကျင့်ဆောင်ပေါက်ရောက်။ ထ၊ မြောက် တည်ထောင် တော် မူပေသတည်း။

(၁၂) အမေး။ ။ ရှင်ဂေါတမလက်ထက်တွင်။ စာရှိ-မရှိ။ ရှိခဲ့လျှင်-၎င်းစာကို။ ရှင်ဂေါတမ တတ်-မတတ်။ တတ်ခဲ့လျှင်-ရှင်ဂေါတမကို။ ဘယ်သူသင်ပေးသနည်း။

အဖြေ။ ။ ရှင်ဂေါတမလက်ထက်တွင်။ သင်ရိုး၊ ကြားရိုး၊ မိရိုးဘာလာ။ ကျမ်းစာများပင်အမှန်ရှိ၏။ ၎င်းစာကို ရှင်ဂေါတမငယ် ရွယ်စဉ်ကပင် တတ်သည်အမှန်ဖြစ်၏။ ကပိလဝတ်ပြည့်ရှင်-ဘုရင်မင်းမြတ်၏ သားတော်မြတ်ဖြစ်ပေ၍။ သင်ကြားပေးသည့်သူဆရာအများပင်ရှိပေရာ၏။ ။ ဤမေးခွန်းကိုမူကား။ ရှင်ဂေါတမကို သင်ကြား၍ပေးသူဆရာရှိခဲ့ပါလျှင်။ ရှင်ဂေါတမသည်။ ဆရာထက်တတ်နိုင်မည်လော။ ရှင်ဂေါတမသည်။ အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတဘုရားဖြစ်ခဲ့လျှင်။ ဆရာလည်း သဗ္ဗညုတဘုရားဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်လော။ ဆရာဘုရား မဟုတ်ခဲ့

လျှင်။ တပည့်ဖြစ်သူရှင်ဂေါတမလည်း။ ဘုရားမဟုတ်ရာ ဟူသော အနက်သွားကို ရည်ရွယ်၍ ထုတ်သည် ထင်၏။ အနောက် နိုင်ငံ များ၌။ ဧရှေးအခါကမပေါ်ဘူးသော အချို့သောပညာကြီးများသည် ရှိကြ၏။ မည်သည့်ပညာကြီးမှာ မည်သူသည် အစ၊ ဟူ၍ မှတ် သားချက်များကို ကြားသိဘူးရ၏။ အဆင့်ဆင့်သင်ကြား၍ တတ် မြောက် ပေါက်ရောက်ကြသောပညာကြီးမျိုးလည်း ရှိ၏။ ဝိရိယ အစွမ်း။ အကြံအစည်-ဥာဏ်စွမ်းရှိသူတို့သည်။ ဆရာမရှိဘဲ မိမိ သဘောဥာဏ်နှင့်မဖြစ်လျှင်။ ဖြစ်အောင်ကြံဖန်လုပ်ဆောင်၍။ ဖြစ် မြောက်ပေါ်ပေါက်လာသောပညာသစ်ကိုလည်း ကြားသိရသည်။ ရှင်ဂေါတမသည်။ လောကီ ပညာမျိုးမှာ။ ဆရာထံတွင် သင် ကြား၍။ တတ်မြောက်ပေါ်ပေါက်သော ပညာမျိုးလည်းရှိ၏။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာပညာမျိုးမှာ။ ဝိရိယအစွမ်းကိုအားကိုး၍။ ဆရာမရှိဘဲ။ မိမိ သဘောဥာဏ်နှင့်မဖြစ်လျှင်။ ဖြစ်အောင်ကြံဖန် လုပ်ဆောင်၍။ ဖြစ်မြောက်ပေါ်ပေါက်သောသူဖြစ်ပေသတည်း။ ။ မေးခွန်းဆရာ များအလိုမှာ။ ဧရှေးကမီးရထားမရှိဘူးလျှင်။ နောက်မှမီးရထား မ ပေါ်လာသင့်။ ဧရှေးကမီးသင်းဘောမရှိဘူးလျှင်။ နောက်မှ မီးသင်း ဘောမပေါ်လာသင့်။ ဧရှေးကလျှပ်စစ်ခတ်မီးမရှိဘူးလျှင်။ နောက်မှ လျှပ်စစ်ခတ်မီးမပေါ်သင့်ဟူ၍ ဆိုရာကျ၏။ ဧရှေးက မရှိဘူးဘဲ။ နောက်မှအကြံအစွမ်းအလျောက်။ ပေါ်ပေါက်ကြသော ပညာကြီး များသည်။ ယခုအခါ၌အများပင်ရှိကြပေသတည်း။ ။ ထိုကြောင့် သင်ကြား၍ပေးသောဆရာ။ ဘုရားမဟုတ်လျှင်။ ရှင်ဂေါတမသည် ဘုရားမဟုတ်သင့်။ ဧရှေးအခါက။ ဗုဒ္ဓဘာသာမရှိခဲ့ဘူးလျှင်။ နောက် အခါ။ ရှင်ဂေါတမလက်ထက်မှာမှ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမ ပေါ်ပေါက်သင့် ဟူသောအကြံကို။ အခိုင်အမြဲမစွဲလမ်းရာ။

(၁၃) အမေး။ ။ ဧရှေးအနှစ်သုံးရာကျော်လောက်က။ နှုတ် ဖြင့်မှတ်သားသောအရာကို။ ယခုမှန်ကန်စွာဘော်ပြနိုင်မည်။ မပြ နိုင်မည်။

အဖြေ။ ။အချိုတော်ပြန်ရာ၏။ အချို မတော်ပြန်ရာ။ အ
 တယ်သို့အချိုတော်ပြန်ရာသနည်း ဟူမူကား။ ပြောဟောသော
 သူသည်။ အလွန်တုန်းတန်ခိုးကြီးသောသူ ဖြစ်၍။ ထိုသူ၏ အမိန့်
 ဩဇာဒေသနာစကားကို ခံယူကြသူ။ အသိန်းများစွာ။ အသန်း
 များစွာ။ အကုဇေများစွာ။ အသင်္ချေများစွာရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အနှစ်
 သုံးရာလောက်မျှမက။ အနှစ်သုံးထောင်လောက်က။ နှုတ်ဖြင့်မှတ်
 ထားသောအရာကိုပင်။ ယခုမှန်ကန်စွာတော်ပြန်ရာ၏။ ။အ
 တယ်သို့အချိုမတော်ပြန်ရာသနည်းဟူမူကား။ ပြောဟောသော
 သူသည်။ တုန်းတန်ခိုးနည်းပါးသောသူဖြစ်၍။ ထိုသူ၏ အမိန့်ဩဇာ
 ကိုခံယူသူအနည်းငယ်မျှဖြစ်ခဲ့အံ့။ အနှစ်သုံးရာကို မဆိုထားဘိ။
 ဆယ်နှစ်လောက်ကပင်။ နှုတ်ဖြင့်မှတ်ထားသောအရာကို။ ယခုမှန်
 ကန်စွာမတော်ပြန်ရာ။

(၁၄) အမေး။ ။တိုး,ဘေး,ဘီ,ဘင်,လက်ထက်က။ သုံးစွဲ
 ကြသောစကားနှင့်။ တီ,တွတ်။ ကျွတ်-ဆတ်။ ကာလလောက်တွင်
 ပြောသောစကားများသည်။ အသုံးအားလုံး-အမျိုးအားလုံးတို့နှင့်
 ကြမည်လော။

ဤမေးခွန်းအဖြေမှာ။ အထက်မေးခွန်းအဖြေနှင့်ပြီးပြေသင့်ပြီ။

(၁၅) အမေး။ ။ဆရာတော်၏ကျမ်းစာအရ။ ဓာတ် (၁၈)
 ပါးအားဖြင့်။ အရာခပ်သိမ်း ဖြစ်ပျက်ပုံတို့ကို။ သရုပ်နှင့်တကွ
 တော်ပြပါ။

အဖြေ။ ။ဓာတ်(၁၈)ပါးအားဖြင့်။ အရာခပ်သိမ်း ဖြစ်ပျက်ပုံ
 သရုပ်နှင့်တကွတော်ပြနိုင်မည်ပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း။ အရာ
 ခပ်သိမ်းဖြစ်ပျက်ပုံမည်သည်။ အသင်္ချေယျ အနန္တများပြားလှ၏။
 ဓာတ်(၁၈)ပါးမနှ့် စပ်နိုင်ရှိလိမ့်မည်ထင်သောဝတ္ထုမျိုး။ အမှုမျိုး
 ကို။ ပိသေသရွေးကောက်၍မေးခွန်းထုတ်တို့ကောင်း၏။ ။ဤမေး
 ခွန်းကို။ နောက်မေးခွန်းနှင့်ပေါင်း၍ဖြေမည်။

(၁၆) အမေး။ ။တစ်စုံတစ်ခုသောအရာသည်။ အကြောင်းနှင့်ကင်း၍မဖြစ်။ ပြုသူမရှိလျှင်အမှုဖြစ်မည်လား။

အဖြေ။ ။လောက၌ရှိကြသော တစ်စုံတစ်ခုသော အရာသည်။ အကြောင်းနှင့်ကင်း၍မဖြစ်။ ကောက်စပါးမည်သည်။ လယ်မြေမိန့်ပေးရေနှင့် တောင်သူယောက်ျား၏ လုပ်ဆောင်မှု ဟူသော အကြောင်းတရားစုစုလင်ပါမှဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့။ ခပ်သိမ်းသောသက်ရှိသက်မဲ့သစ်၊ ရဝတ္ထုမျိုး။ သစ်၊ ရအမှုမျိုးဟူသမျှသည်ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြောင်းရှိမှဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြသည်။ ။ဤအရာ၌။ ရန်ကုန်မြို့။ ဟိုက်စကူးကျောင်းကြီးမှာ။ ဘုန်းကြီးဟောတူးသော တရားကို။ အကျဉ်းအားဖြင့်ပြဆိုလိုက်အံ့။ ။သဘာဝံဝါကိစ္စံဝါ ဓာရေတီတိဓာတု။ ။သဘာဝံဝါ။ မိမိသဘောကို၎င်း။ ကိစ္စံဝါ။ မိမိကိစ္စကို၎င်း။ ဓာရေတီ။ ရှက်ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ။ ထိုကြောင့်။ ဓာတု။ ဓာတ်မည်၏။ ။မီးသည်ပူခြင်းဟူသောမိမိသဘောကို ရှက်ဆောင်တတ်၏။ မီးစာဝတ္ထုကိုကျက်စေခြင်းဟူသောကိစ္စကိုရှက်ဆောင်တတ်၏။ ထိုကြောင့် မီးကိုဓာတ်ဟူ၍ ခေါ်၏။ ထိုအတူ ခပ်သိမ်းသောရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ တို့သည်။ မိမိသဘော-မိမိကိစ္စကို။ မိမိတို့အားရှိသလောက်ရှက်ဆောင်ကြကုန်သောကြောင့်။ ဓာတ်မည်ကုန်၏။ ။ထိုဓာတ်တို့သည်။ အကျဉ်းအားဖြင့်ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်ဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ အလတ်အားဖြင့် တဆယ့်ရှစ်ပါးရှိ၏။ အကျယ်အားဖြင့်မူကား။ ရုပ်ဓာတ်မျိုးတို့တွင် ခက်မာမှု-နူးညံ့မှု ဟူသောပထဝီမြေဓာတ်သည်။ အထွေထွေအပြားပြားအသင်္ချေယျ။ အနန္တများပြား၏။ ထိုအတူ-ရေဓာတ်-မီးဓာတ်-လေဓာတ် အစရှိကုန်သောရုပ်ဓာတ်တို့သည်လည်း။ အသင်္ချေယျ အနန္တ များပြားကြကုန်၏။ ။စိတ်ဝိညာဏ်ဓာတ်။ ဖဿဓာတ်။ ဝေဒနာဓာတ်။ သညာဓာတ်။ စေတနာဓာတ်။ ဝိဘက်ဓာတ်။ ဝိစာရဓာတ်။ ဝိရိယဓာတ်။ ပီတိဓာတ်။ ဆန္ဒဓာတ်။ လောဘဓာတ်။ ဒေါသဓာတ်။ မောဟဓာတ်။ မာနဓာတ်။ သဒ္ဓါဓာတ်။ ပညာဓာတ်အစရှိကုန်သော နာမ်

ဓာတ်အပြားတို့သည်၎င်း။ ထိုနာမ်ဓာတ်အပြားတို့တွင်။ တခု-တခု
 သောနာမ်ဓာတ်အပြားသည်၎င်း။ အသင်္ချေယုအနန္တ များပြား၏။
 လောကီသားတို့သည်။ ရုပ်ဓာတ်တို့ကိုလည်း။ ခွဲခြမ်း၍မသိကြ
 ကုန်။ နာမ်ဓာတ်တို့ကိုလည်းခွဲခြမ်း၍မသိကြကုန်။ နာမ်ဓာတ်တို့
 ၏ တန်ခိုးအစွမ်းကိုလည်း ခွဲခြမ်း၍ မသိကြကုန်။ ထိုထိုသော
 ဝတ္ထုကို တွေ့မြင်ကြသောအခါ။ စိတ်ထင်ရာအမည်ပေး၍။ သစ်
 ပင်ဟူ၍၎င်း။ အချိုသရက်ပင်ဟူ၍၎င်း။ အချိုကိုပိန်းနဲ့ပင်ဟူ၍
 ၎င်း။ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ လူဟူ၍၎င်းနွားဟူ
 ၍၎င်း။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ နောင်လာနောက်
 သားအစဉ် အဆက်တို့သည်လည်း ဈေးဈေးသူတို့ ခေါ်ဝေါ်ကြ
 သည့်အတိုင်း။ သိမှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ လူတို့သစ်ပင်ခေါ်ကြ
 သောဝတ္ထုမျိုးမှာ။ ရှိသောဓာတ်အထွေအပြားကို မသိကြကုန်။
 လူဟုခေါ်ကြသောဝတ္ထုမျိုးမှာ။ ရှိနေသောဓာတ်အထွေအပြားကို
 လည်းမသိကုန်။ ဆေးပညာကိုကောင်းစွာတတ်ကြကုန်သောဆရာ
 ဝန်ကြီးတို့သည်။ လူသတ္တဝါတို့၌ရှိသောအချို့သောဓာတ်။ အစား
 စားတို့၌ရှိသော အချို့သောဓာတ်တို့၏ တန်ခိုးအစွမ်းကိုသိကြ
 ကုန်သော်လည်း။ ရုပ်ဓာတ် အချို့၌သာသိကြကုန်၏။ နာမ်ဓာတ်
 ဘက်နှိုက်မသိကြကုန်။ ပညာကိုကောင်းစွာ တတ်ကြကုန်သော
 ဓာတ်စက်ပညာဆရာကြီးတို့သည်လည်း။ စိန်-ဆေးဒန်း-ကန့်၊
 ဒုတ္တ၊ အစရှိသည်တို့၌။ အချို့သောဓာတ်တို့၏တန်ခိုးအစွမ်းကိုသိ
 ကြ၍။ ဓာတ်အိုးအမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်စီရင်၍။ ချိမ်းရှာခြင်း။
 ချိမ်းကြိုးပစ်ခြင်း။ သျှပ်ပြက်ခြင်းအစရှိသော အံ့ဩဘွယ်အမျိုး
 မျိုးတို့ကို။ ဓာတ်တို့၏ တန်ခိုးဖြင့်ဘော်ပြုကြကုန်သော်လည်း။ ရုပ်
 ဓာတ်အချို့၌သာသိကြကုန်၏။ နာမ်ဓာတ်ဘက်၌မသိကြကုန်။

မြေ-ရေ-တော-တောင်-သစ်ပင်-နွယ်-မြက် = အစရှိသော
 သက်မဲ့ ဝတ္ထုမျိုး။ လူ-နတ်-ဗြဟ္မာ-ဘုရား = ရဟန္တာ = နွား-ကျွ
 ဆင်-မြင်း-အစရှိကုန်သော သက်ရှိဝတ္ထုမျိုးတို့သည်။ ဓာတ်တုံး

ဓာတ်ခဲတို့သာတည်း။ ဓာတ်သည်လည်း။ တန်ခိုး အစွမ်းငယ်သော
 ဓာတ်။ တန်ခိုးအစွမ်းကြီးသောဓာတ်။ တန်ခိုးအစွမ်း ကြီးသည်
 ထက်ကြီးသောဓာတ်ဟူ၍။ အယုတ်-အလတ်-အမြတ်။ အဆင့်
 ဆင့်အသင့်၊ ယုတ်ညံ့သောဓာတ်တုံး။ ဓာတ်ခဲတို့ကို ယုတ်ညံ့သောသစ်ပင်မျိုး၊ ယုတ်ညံ့သော လူမျိုး၊
 ယုတ်ညံ့ သောနတ်မျိုး၊ ဗြဟ္မာမျိုးဟူ၍ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ တန်ခိုး
 အစွမ်းရှိသောဓာတ်တုံးဓာတ်ခဲတို့ကို။ ကောင်းမြတ်သောသစ်ပင်
 မျိုး၊ ကောင်းမြတ်သောလူ။ ကောင်းမြတ်သောနတ်၊ ကောင်းမြတ်
 သောဗြဟ္မာဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ။ သစ်ပင်-နွယ်-မြက်။
 ကောက်-စပါး ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်သော-ရုပ်ဓာတ်ခဲတို့သည်။ မြေ
 ကောင်းရေကောင်းတို့နှင့်ပေါင်းဘက်ရလျှင်။ ပေါက်ရောက်စည်
 ကားကြီးပွားတိုးတက်၍သွားကုန်၏။ သို့မဟုတ်လျှင်။ ဆုတ်ယုတ်
 သိမ်ဖျင်း၍သွားကြကုန်၏။ ။ နှာမ်ဓာတ်တို့သည်လည်း။ အပြု
 အပြင် မရှိခဲ့သော်။ အဆင့်ဆင့် ယုတ်ညံ့သွားကုန်၏။ အလိမ္မာ
 ဓာတ်မျိုးနှင့်အဆင့်ဆင့်ချိုးပင့်ပြုပြင်၍သွားခဲ့သော်။ တဆင့်ထက်
 တဆင့်၊ မြင့်ထက်မြင့်။ မြတ်ထက်မြတ်။ တိုးတက်ကြီးပွား၍သွား
 ကုန်၏။ တန်ခိုးခေါ်သော ဣန္ဒြိဓာတ်မျိုး။ ပညာခေါ်သောဗုဒ္ဓိဓာတ်
 မျိုးဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဣန္ဒြိဓာတ်မျိုးကို။ အဆင့်ဆင့် ချိုးပင့်ပြုပြင်၍
 သွားခဲ့သော်။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံကြီးတို့၌ တန်ခိုးကြီးကျယ်
 လှသော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီး အဖြစ်သို့ရောက်နိုင်၏။ ။ ဗုဒ္ဓိ
 ဓာတ်မျိုးကိုအဆင့်ဆင့်ချိုးပင့်ပြုပြင်၍သွားခဲ့သော်။ လောဘ-ဒေါ
 သ-မောဟအစရှိဘော။ အဓိကဓာတ်မျိုးကုန်ဆုံးသော ဘုရား
 ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်၏။ ထာဝရဘုရားခေါ်သောမဟာ
 ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။ ဣန္ဒြိဓာတ်မျိုးဖြစ်၍တန်ခိုးအလွန်ကြီး၏။ ။
 ဗုဒ္ဓိဓာတ်မျိုးမဟုတ်သောကြောင့်။ လောဘ။ ဒေါသ။ မောဟတို့ကို
 ကုန်ဆုံးအောင် မတတ်နိုင်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာနှိုက်လည်း။ ဓမ္မ
 ဘောင်းကျမ်း။ ဓမ္မသစ်ကျမ်းများကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ။ ထာဝရ

ဘုရား၏လောဘာ။ဒေါသ။ မောဟအချက်တို့ကို။ များစွာတွေ့မြင်ရ
 ၏။ ယခုလူ့လောက၌လည်း။ အတတ်ပညာ အကြီးအကျယ်မ
 တတ်ဘဲ။ဘုန်းတန်ခိုးကြီး၍ နေကြသော မင်းစိုးရာဇာစသောသူ
 တမျိုး။ ဘုန်းတန်ခိုးကား မရှိ။ အတတ်ပညာ အကြီးအကျယ်
 တတ်ကြသောလူဆရာကြီး။ ရသေ့ရဟန်းဆရာကြီးတမျိုးဟူ၍။
 ဣဒ္ဓိလမ်း။ ဗုဒ္ဓိလမ်း။ နှစ်လမ်းခြားနားထင်ရှားလျက်ရှိကြ၏။ တဦး
 တယောက်ဖြစ်လျက်ပင်။ ဣဒ္ဓိလမ်း။ ဗုဒ္ဓိလမ်း။ နှစ်လမ်းပေါက်
 ရောက်သူလည်းရှိကြ၏။ ။ဤကားရုပ်ခေတ်၊နာမ်ခေတ်တို့၏အ
 လားကို၊အကျဉ်းအားဖြင့်ပြဆိုခြင်းတည်း။

ကမ္ဘာတည်ပုံ၊ကမ္ဘာပေါ် မှာရှိနေကြကုန်သောသက်မဲ့ဝတ္ထု
 မျိုး။သက်ရှိဝတ္ထုမျိုးတို့၏ကမ္ဘာဦးအခါ နှိုက်။အစစွာဖြစ်ပေါ်ပုံကို
 ဗုဒ္ဓဘာသာအလိုတချက်။ကမ္ဘာဦးကျမ်းခေါ်သော။ခရစ်ဘာသာ
 အလိုတချက်။ဤနှစ်ချက်တို့ဖြင့်ပြဆိုရာ၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာအလို၌။ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည်။တည်ချည်။ပျက်ချည်
 ကမ္ဘာအစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ ရှေးနှိုက်လည်းအစမရှိ။ နောက်၌
 လည်အဆုံးမရှိ။ တခုတခုသောကမ္ဘာနှိုက်မူကား။ အစအဆုံးရှိ
 ၏။တခုတခုသောကမ္ဘာ၏အစစွာ။ တည်ထောင်ပုံကိုပြဆိုရာ၏။
 ကမ္ဘာပျက်သောအခါနှိုက်။ ဤမဟာပထဝီမြေကြီးမှစ၍လူ့ဘုံ။
 ၎င်းအထက် နတ်ပြည်ခြောက်ဘုံ။ ၎င်းအထက် ထာဝရဘုရား
 ခေါ် ကြသောမဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးတည်နေရာ။ပထမဈာန်သုံးဘုံ။
 ၎င်းအထက် ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ။ ၎င်းအထက် တတိယဈာန်သုံးဘုံ။
 တိုင်အောင်ပျက်၏။၎င်း။ အထက်(၁၁)ဘုံတို့ကား။ကမ္ဘာပျက်ဟူ
 ၍မရှိပြီ။

သက်မဲ့ဝတ္ထုမျိုး။သက်ရှိဝတ္ထုတို့ကို။ အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်
 လေအောင်ဘန်ဆင်းတည်ထောင်သော ပခာနခေတ်ကြီးနှစ်ပါးရှိ
 ၏။ဥတုခေါ် သောရုပ်ခေတ်ကြီးတပါး။စေတနာကံခေါ်သောနာမ်
 ခေတ်ကြီးတပါး။ သက်မဲ့ဝတ္ထုမျိုးတို့ကို ဥတုခေါ်၏။ရုပ်ခေတ်

ကြီးသည်ဘန်ဆင်း၏။ ။သက်ရှိဝတ္ထုမျိုးတို့ကို စေတနာကံ
 ခေါ်သော၊ နာမ်ခတ်ကြီးသည်ဘန်ဆင်း၏။ ။ဥတုခေါ်သောရုပ်
 ခတ်ကြီးမှာလည်း။ အကူအပံ့ဖြစ်သောခံတ်ကောင်း၊ ခတ်ဆိုး
 အလွန်များပြား၏။ ။စေတနာကံခေါ်သောနာမ်ခတ်ကြီးမှာ
 လည်း။ သဒ္ဓါ၊ ပညာစသောခတ်ကောင်း၊ လောဘ၊ ဒေါသအစရှိ
 သောခတ်ဆိုး၊ အမျိုးမျိုးအကူအပံ့အလွန်များပြား၏။ ။ဥတု
 ခေါ်သောရုပ်ခတ်ကြီးသည်။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်အစဉ်မပြတ်
 တည်ရှိ၏။ ။ထိုခတ်ကြီးသည် ကမ္ဘာမြေကြီးကိုလည်းတည်
 ထောင်၏။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ၊ သစ်ပင်-တော-တောင်။ နေ-လ-နက္ခတ်
 တာရာအစရှိသော။ ကမ္ဘာအဆောက်အဦးတို့ကိုလည်းတည်ထောင်
 ၏။ လောက၌ညောင်မျိုးစေ့ တွေသည်။ ညောင်ပင်ကြီးတွေကိုဘန်
 ဆင်းတည်ထောင်သကဲ့သို့တည်း။

ခတ်ကိုမသိကြသောလောကီသားတို့အလိုအားဖြင့်။ ညောင်
 ပင်ကြီးသည်။ ညောင်စေ့ မှဖြစ်သည်ဟုဆိုရ၏။ ခတ်ကိုသိသော
 သူတို့၏အလိုအားဖြင့်။ ညောင်စေ့၏အတွင်းမှာ။ ဥတုခေါ်သော
 ခတ်စွမ်းကောင်းရှိ၏။ ထိုဥတုမှညောင်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ကမ္ဘာ
 ဦးနှိုက်မူကား။ ကမ္ဘာအဆက်အဆက်အစဉ်မပြတ်တည်ရှိသော
 ထိုဥတုမှ။ ဤကမ္ဘာတွင်ညောင်စေ့။ ညောင်ပင်။ အစဉ် အဆက်
 ဖြစ်ပွား၍နေရ၏။ ခပ်သိမ်းသောသစ်ပင်။ နွယ်မြက်။ ကောက်စပါး
 စသည်တို့မှာလည်း။ ဤနည်းအတူတည်း။ ။စေတနာကံခေါ်
 သောနာမ်ခတ်ကြီးမူကား။ တယောက်တယောက်သောသတ္တဝါ
 တို့၏သဏ္ဍာန်တွင်။ အစဉ်အဆက် တည်ရှိ၏။ တယောက်တ
 ယောက်သောသတ္တဝါ။ ဘဝအစဉ်မှာ။ ဦးခေါင်း။ ခြေ။ လက်အစရှိ
 သောရုပ်ခတ်ခဲရသည်သာ။ တဘဝလျှင် တခါတခါအစဉ်ပြတ်
 ၏။ နာမ်ခတ်ရကား အစဉ်ပြတ်သည်ဟူ၍မရှိ။ အနန္တရဖြစ်၍
 ဘဝအဆက်ဆက်။ အစဉ်တဆက်တည်းသွား၏။

အောက်တစ်ခွင်၌ကမ္ဘာပျက်၍နေသောအခါ။ ကမ္ဘာမပျက်သော
 အထက်ဘုံတို့၌ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ ။အောက်တစ်ခွင်၌ကမ္ဘာ

တည်ထောင်၍လာသောအခါ။ အထက်အထက်ဘုံတို့မှ သေလွန်
ကြသောအချို့အချို့သောသတ္တဝါတို့သည်။ စေတနာကံဘန်ဆင်း
ချက်နှင့်၊ အောက်အောက်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ထိုမှ
ဆက်လက်၍၊ ယခုထက်တိုင်သားစဉ် မြေးဆက်ဖြစ်ပွါ ၍နေကြ
ကုန်၏။ ယခုတည်ရှိ၍နေသောဤကမ္ဘာပျက်ပြန်သောအခါ၊ ကမ္ဘာ
ပျက်သောအထက်ဘုံသို့ရောက်ကြပြန်ကုန်လိတံ့။ ။ နောင်
ကမ္ဘာသစ် တည်ထောင်ပြန်သောအခါ။ အောက်အောက်ဘုံတို့၌
ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်လိတံ့။ ။ ဤကားဗုဒ္ဓဘာသာအလိုတည်း။

ခရစ်ယာန်ဘာသာအလိုကား။ ကမ္ဘာမြေ။ ရေ။ မိနင်း။ ကောင်း
ကင်မှစ၍။ သက်ရှိသက်မဲ့အလုံးစုံသည်။ ထာဝရတရားဘန်ဆင်း
၍ဖြစ်ရသည်။ အကျယ်ကိုမူကား။ ကမ္ဘာဦးကျမ်းခေါ်သောဓမ္မ
ဟောင်းကျမ်းမှာကြည့်လေ။

ရေသတ္တဝါကုန်းသတ္တဝါ အပေါင်းတို့တွင်။ တတ်သိလိမ္မာရှိ
သောသတ္တဝါသည်အလွန်နည်းပါး၏။ မတတ်မသိသောသတ္တဝါ
မိက်မဲသော သတ္တဝါတို့သည်သာ။ အလွန်များပြားကုန်၏။ လူ
သတ္တဝါတို့မှာပင်။ လိမ္မာသောလူအလွန်နည်းပါး၏။ မိက်မဲသော
လူအလွန်များ၏။ ။ ထာဝရတရားသည်။ မိက်မဲသောလူ။ မိက်မဲ
သောစိတ်။ မိက်မဲသောဒုစရိုက်တို့ကို အဘယ်ကြောင့်ဘန်ဆင်းရ
လေသနည်း။ ။ လူတို့၌လည်း။ ချမ်းသာသောသူအလွန်နည်းပါး
၏။ ဆင်းရဲသောသူ အလွန်များပြား၏။ ။ ထာဝရတရားသည်။
ဆင်းရဲသောသူတို့ကိုအဘယ်ကြောင့် ဘန်ဆင်းလေသနည်း ။
ထာဝရတရားကို မကိုးကွယ်သောသူတို့သည် အလွန်များပြား
ကုန်၏။ ထာဝရတရားသည်။ ထိုသူတို့ကို အဘယ်ကြောင့်ဘန်
ဆင်းလေသနည်း။ လူတို့တွင်အနာဆိုး။ ရောဂါဆိုးတို့သည်များ
စွာရှိကြကုန်၏။ လူတို့တွင်မကောင်းသောအမှုမျိုးတို့သည်များစွာ
ရှိကြကုန်၏။ ထာဝရတရားသည်။ ရောဂါဆိုး။ အနာဆိုး။ မကောင်း
သောအမှုမျိုးတို့ကို၊ အဘယ်ကြောင့်ဘန်ဆင်းလေသနည်း။ ။

ရေ-မြေ-ကော-တောင်။ ကျောက်လုံး-ကျောက်ပြား-သစ်ပင်-ချုံ
 မြက်တို့မှာလည်း။ အကောင်းကားအလွန်နည်း၏။ မကောင်းသည်
 သာအလွန်များ၏။ ထာဝရတရားသည်မကောင်းသည်ကို။ များ
 များကြီးအလို ရှိလေသလော။ ။ သို့တည်းမဟုတ်။ ဘန်ဆင်း
 တော်မူသောတန်ခိုးတော်က။ မျိုးမစင်ကြယ်၍။ မကောင်းမှုတွေ
 များများဖြစ်ထွန်း၍နေရသလော။ သို့တည်းမဟုတ်ထာဝရတရား
 ဘန်ဆင်းသည်ဆိုသောစကားသည်။ ရုဋ္ဌီစကားပင် ဖြစ်လေသ
 လောဟုတွေ့တော့ဆင်ခြင်တွယ်ရှိချေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအလိုကား။ ဥတုခေါ်သောရုပ်ခတ်ကြီးသည်။ အ
 ကောင်းအမျိုးမျိုး။ အဆိုးအမျိုးမျိုးအနန္တရှိသည်တွင်။ အကောင်း
 အမျိုးမျိုးတို့မှ။ ကောင်းသော- ရွှေ-ငွေ-စိန်-ကျောက်=သရက်။
 ဝိန်းနဲ-ပြောင်း-ပဲ-စပါးစသော ဝတ္ထုတို့ဖြစ်ပေါ်ပွားများ၍ နေကြ
 ကုန်သည်။ ။ အဆိုးမျိုးအနန္တတို့မှ။ မကောင်းသော။ မြေ-ရေ။
 ကျောက်။ သံ။ သစ်ပင်။ တော။ ချုံ။ နွယ်။ မြက်စသည်ဖြင့်ဖြစ်ပေါ်ပွား
 များ၍နေကြသည်။ ။ စေတနာကံ ခေါ်သော နာမ်ခတ်ကြီး
 သည်လည်း။ ဒါန။ သီလ။ ဘာဝနာ။ သဒ္ဓါ။ ပညာ။ မေတ္တာ။ ကရု
 ဏာ။ မုဒိတာ၊ စသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော အကောင်းအမျိုးမျိုး။ ။
 လောဘ။ ဒေါသ။ မာန။ ဣဿာ။ မဇ္ဈိမရစသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော။
 အဆိုးမျိုးအနန္တရှိသည်တွင်။ အကောင်းအမျိုးမျိုးတို့မှ။ လူခေါ်
 သောခတ်တု်းခတ်ခဲအမျိုးမျိုး။ နတ်ခေါ်သောခတ်တု်းခတ်ခဲ
 အမျိုးမျိုး။ ဗြဟ္မာခေါ်သောခတ်တု်းခတ်ခဲအမျိုးမျိုး။ ဖြစ်ပေါ်ပွား
 များ၍နေကြကုန်သည်။ ။ အဆိုးမျိုးအနန္တတို့မှ။ နွား။ ကျွဲ။ ခွေး။
 ဝက်။ ကြက်။ ငှက်။ တိရစ္ဆာန်။ ငရဲ။ ပြိတ္တာ။ အသုရကာယ်ခေါ် ကြ
 သောခတ်တု်းခတ်ခဲအနန္တ ဖြစ်ပေါ်ပွားများ၍နေကြကုန်သည်။

ရုပ်ခတ်။ နာမ်ခတ်နှစ်မျိုးလုံးသည်။ အားရှိသော အကောင်း
 မျိုးတို့နှင့်ရောနှောမိပြန်လျှင်။ အကောင်းဖြစ်၍သွားကုန်၏။ အားရှိ
 သောအဆိုးမျိုးတို့နှင့်ရောနှောမိပြန်လျှင်။ အဆိုးဖြစ်၍သွားကုန်၏။
 သူ့အလိုအလျောက်။ ပေါက်လွှတ်ထားခဲ့လျှင်။ အဆိုးဘက်သို့

သာလဲမြဲဖြစ်၏။ ။အပြုအပြင် ကောင်းပြန်လျှင် ဣဒ္ဓိလမ်း။ သ
 မာဓိလမ်းဖြစ်ငြားအံ့။ ။ထာဝရဘုရားခေါ် သောမဟာဗြဟ္မာ
 မင်းကြီးအဖြစ်တိုင်အောင်၎င်း။ ။ ထိုမှအထက် အဆင့်ဆင့်သော
 ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့အဖြစ်တိုင်အောင်၎င်း။ ပေါက်ရောက်နိုင်၏။ ။
 ဗုဒ္ဓိလမ်း၊ ပညာလမ်းဖြစ်ငြားအံ့။ သဗ္ဗညုဘုရား အဖြစ်တိုင်အောင်
 ပေါက်ရောက်နိုင်၏။ ။ဤကားဗုဒ္ဓဘာသာအလိုတည်း။ ။ဤ
 ကားခပ်သိမ်းသောသက်ရှိ၊ သက်မဲ့ ဝတ္ထုမျိုး အမှုမျိုးသည်။ အ
 ကြောင်းနှင့်ကင်း၍ဖြစ်နိုင်မည်၊ မဖြစ်နိုင်မည်ဟူရာ၌။ အကြောင်း
 နှင့်ကင်း၍မဖြစ်နိုင်။ အကြောင်းဟူသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာအလို။
 ဥတုခေါ်သောရုပ်ဓာတ်ကြီး။ စေတနာခေါ်သော နာမ်ဓာတ်ကြီးပေ
 တည်း။ ။ခရစ်ယာန်ဘာသာအလို။ ထာဝရဘုရား၏တန်ခိုးတော်
 ပေတည်းဟုထုတ်တော်မူ၍ ဖြေဆိုချက်ပေတည်း။

ပြုသူမရှိလျှင်။ အမှုဖြစ်နိုင်မည်လော ဟူသော နောက်ဆုံးစ
 ကား၌။ ။ပြုသူဆိုသည်ကား။ ဗုဒ္ဓဘာသာအလို။ ဓာတ်တုံးဓာတ်
 ခဲတို့ပေတည်း။ ။ လူခေါ်သောဓာတ်တုံးဓာတ်ခဲကြီးတို့၌။
 ရုပ်ဓာတ်အမျိုးမျိုးတို့သည်ကား။ မြေဓာတ်။ ရေဓာတ်။ မီးဓာတ်။
 လေဓာတ်။ အဆင်းဓာတ်။ အသိဓာတ်။ အနံ့ဓာတ်။ ရသာဓာတ်။ ဩ
 ဇဓာတ်။ စက္ခုဓာတ်။ သောတဓာတ်။ ဗာဏဓာတ်အစရှိသည်တည်း။
 နာမ်ဓာတ်အမျိုးမျိုးဆိုသည်ကား။ အမြင်ဓာတ်။ အကြားဓာတ်။
 အနံ့ဓာတ်။ အရသာကိုသိသောဓာတ်။ အတွေ့အထိကို သိသော
 ဓာတ်။ ထွေထွေလာလာကြံ့မှုသိမှုကိုပြုသောဓာတ်။ လောဘဓာတ်။
 ဒေါသဓာတ်။ သဒ္ဓဓာတ်။ ပညာဓာတ်။ ကိုယ်အင်္ဂါ ချိုကြွေလှုပ်ရှား။
 သွားလာမှုတို့ကိုပြုပြင်သောဓာတ်။ စကားပြောဆိုမှုကို ပြုပြင်
 သောဓာတ်အစရှိသည်တည်း။ ။ ထိုရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တို့
 သည်သဘောအားဖြင့်အသီးအခြားတို့သာတည်း။

ဥရောပတိုက်သား ဆရာဝန်ကြီးတို့သည်၎င်း။ (ဆိုင်းယင်း)
 ပညာကိုတတ်ကြကုန်သော။ လောကဓာတ်ပညာ ဆရာတို့သည်
 ၎င်း။ ထိုထိုသောဝတ္ထုတို့၌ဓာတ်ထုတ်မှု။ ဓာတ်တော်မှု။ ဓာတ်ခွဲမှု

တို့ကိုလေ့ကျက်ကြကုန်၏။ ။ထိုပညာရှိတို့သည်ရုပ်ခေတ်တုံး
 ရုပ်ခေတ်ခဲတို့ကိုသာ။ခေတ်ခွဲနိုင်ကြကုန်သည်။နာမ်ခေတ်စုကိုမခွဲ
 နိုင်ကြကုန်။ ။လောက၌။ထိုထိုကောင်းသောအမှု။ မကောင်း
 သောအမှုတို့ကို။ခေတ်တို့သည်သာပြုလုပ်နိုင်သည်။ ခေတ်တို့ကို
 လွှတ်၍။ထိုထိုသောအမှုကိုပြုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍မရှိ။ သတ္တဝါ
 ဟူ၍မရှိ။ကောက်စပါးတို့၏ဖြစ်ထွန်းမှု၌။လောကီသားတို့၏အလို။
 အားဖြင့်လယ်မြေ။မိုးရေ။မျိုးစပါး။လုပ်ဆောင်သူ ယောက်ျား
 ဟူ၍ အကြောင်းလေးပါးကို ပြဆိုရာ၏။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာ အဘိ
 ဓမ္မာအလိုအားဖြင့်။လယ်မြေဟူသည်။မြေဥတုပေတည်း။ မိုးရေ
 ဟူသည်။ရေဥတုပေတည်း။မျိုးစပါးဟူသည်ပေါက်ပွားတတ်
 သောဥတုခေတ်အထူးပင်တည်း။

လုပ်ဆောင်သူယောက်ျားဟူသည်။ ရုပ်ခေတ်။ နာမ်ခေတ်အရ
 အခဲသာတည်း။ရုပ်ခေတ်ရသည်။အကောင်အထည်ဖြစ်၏။ နာမ်
 ခေတ်ရတွင်ပညာဇာတ်ခေတ်။ပညာခေတ်တို့သည်။ လယ်လုပ်မှုတို့
 ၌။တတ်သိ လိမ်မာသောခေတ်ပေတည်း။စေတနာခေတ်။ ပီရိယ
 ခေတ်တို့သည်။လယ်လုပ်မှုကိုယ်အင်္ဂါ။နှုတ်အင်္ဂါ။စိတ်အင်္ဂါတို့
 ကိုလှုံ့ဆော်ဘိုက်တွန်းသောခေတ်တို့ပေတည်း။ ။ဤနည်းအတူ။
 လယ်ယာလုပ်မှု တမျိုး၌ပင်လျှင်။ မီးသင်းဘော။ မီးရထား စ
 သော ခေတ်စက် ကြံယာမျိုးတို့၌ကဲ့သို့။ ဆိုင်ရာ-ဆိုင်ရာ လှုံ့
 ဆော်ကြသောခေတ်မျိုးတို့သည်။ လယ်လုပ်သော ယောက်ျား
 သန္တာန်မှာ များစွာရှိနေ၏။ ရုပ်ခေတ် နာမ်ခေတ်တို့ကို မသိကြ
 ကုန်သော လောကီသားတို့သည်။လူဟူ၍။ ယောက်ျားဟူ၍သာ
 ခေါ်တတ်ကြကုန်၏။ရုပ်ခေတ် နာမ်ခေတ်တို့ကို။တတ်သိလိမ်မာ
 ကြသောသူတို့သည်မူကား။ လောကီသားတို့အလိုက်။ လူဟူ၍။
 ယောက်ျားဟူ၍လည်းခေါ်၏။ ။အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် အ
 လိုက်။အမှန်မချအားဖြင့်။ ခေတ်တုံးခေတ်ခဲဟူ၍၎င်း။ မြင်သည်
 ကား ဘယ်ခေတ်။ကြားသည်ကားဘယ်ခေတ်။လှုပ်ရှား သွားလာ
 ပြုလုပ်သည်ကားဘယ်ခေတ်။ စကားစမြည် ပြောဆိုသည်ကား

ဘယ်ခါတော်။ ထွေထွေလာလာကြံတန်သည်ကား ဘယ်ခါတော်ဟူ၍ လည်းခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြကုန်၏။ ခါတော်တို့၏အစွမ်းသတ္တိ၊ တန်ခိုး ဣဒ္ဓိ ဆန်းကြယ် ကြီးကျယ်မှုကို မသိကြကုန်သည့် အတွက်။ လောကကြီးကို သိကြား ဘန်ဆင်းသည်။ ငြိဟွာမင်း ဘန်ဆင်း သည်။ ထာဝရဘုရားဘန်ဆင်းသည်ဟု ကြံတန်တွေးဆ၊ မှတ် ယူကြကုန်၏။ ။ ဤကား ပြုသူမရှိလျှင် အမှု ဖြစ်နိုင်မည်လော ဟူသော မေးခွန်း၌။ ဗုဒ္ဓဘာသာအလိုအားဖြင့် ခါတော်တို့သည် သာပြုသူဖြစ်သည်။ ခပ်သိမ်းသော အမှုတို့သည်။ ခါတော်ပြုလုပ်မှ ဖြစ် နိုင်ကြသည်ဟူ၍ ဖြေဆိုခြင်းတည်း။

ခရစ်ယာန်ဘာသာအလိုအားဖြင့်မူကား။ ထာဝရဘုရားသည် သာပြုသူဖြစ်သည်။ ထာဝရဘုရားတန်ခိုးတော်နှင့်ပြုမှ။ အမှု ခပ် သိမ်းဖြစ်နိုင်သည်ဟူ၍ ဖြေဆိုရာ၏ ထိုသို့ဖြေဆိုခဲ့သော်။ အမှု ဟူ သောမေးခွန်းစကား၌။ ဖြစ်မှု။ ပျက်မှု။ ရှင်မှု။ သေမှု။ သာမှု။ နာမှု။ လိမ္မာမှု။ ခိုက်မဲ့မှုစသည်ဖြင့် ကောင်းသောအမှု။ မကောင်း သော အမှုအလွန်များပြား၏။ အသက်ခန္ဓာချမ်းသာစီးပွားဖြစ်သမျှသည် ထာဝရဘုရားပြုလုပ်၍ဖြစ်သည်။ အသက်ခန္ဓာ ချမ်းသာစီးပွား ပျက်သမျှသည်။ ထာဝရဘုရားပျက်၍ ပျက်ရသည်။ အသက်ရှင် သမျှသည်။ ထာဝရဘုရားပြု၍ရှင်ရသည်။ လောက၌ သေကြသမျှ သည်။ ထာဝရဘုရားသတ်၍သေကြရသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ထာဝရဘုရားအပေါ်၌ အပြစ်တင်ဆိုဘွယ် မများလောဟုတွေး တောဆင်ခြင်ဘွယ်ရှိချေသည်။ ။ အပြစ်တင်ဆိုဘွယ်မဟုတ်။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်မှု-ပျက်မှု။ ရှင်မှု-သေမှု စသည်အလုံးစုံကို။ အကုန် ပြုလုပ်နိုင်သောအနန္တတန်ခိုးရှင်ဖြစ်၍။ ဘုရားဟုခေါ်ရသည် တ ကားဟူခြားအံ့ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ထာဝရဘုရားကို မကိုးကွယ် ကြသောသူတို့မှာလည်း။ ဖြစ်မှု။ ပျက်မှု။ ရှင်မှု။ သေမှုအပြည့်ရှိနေကြ သည်။ ထာဝရဘုရားကို-ကိုးကွယ်ကြသောသူတို့မှာလည်း။ ဖြစ် မှု။ ပျက်မှု။ ရှင်မှု။ သေမှု အပြည့်ရှိနေကြသည်။ ကိုးကွယ်သည့် အ တွက်။ ကိုးကွယ်သူတို့အား။ ထာဝရဘုရား၏ ညွှာတာချက်ဟူ၍။

အပိုအမိမိရှိသောကြောင့်။ ထာဝရဘုရားကို။ ကိုးကွယ်ကြမှုသည်။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာဖြစ်သည်ဟုဆိုဘွယ်ရှိပြန်သည်။ ။
 ယခုထာဝရဘုရားအကျိုးမထင်ရှား။ သေသည်မှနောက်၌။ ကောင်းကင်ဘုံကြီးသို့ရောက်အောင်ကယ်တင်၍။ ထာဝရအသက်။ ထာဝရစည်းစိမ်ကိုရကြကုန်လိမ့်မည်ဟူသြားအံ့။ ကိုးကွယ်ကြသောသူတို့အား။ တခြားတပါးသူတို့ကဲ့မဆိုထားဘိဦး။ သားတော် ဟူ၍ ယုံကြည်ကြသောခရစ်တော်ကိုပင်။ မင်းဘေး၊ သေဘေးမှမကယ်။ လောက၌ကိုးကွယ်ကြသောသူအများ။ ထင်ရှား တွေ့မြင် ကြရသောကယ်တင်ချက်ဟူ၍မရှိပါဘဲလျက်။ သေသည်မှနောက်၌။ ကယ်တင်လိမ့်မည်ဟူသောစကားကိုစိတ်ချ၍။ အလွတ်ယုံကြည်ရမည်မခက်လော။ ခရစ်တော်သေဆုံးရသည်မှာ။ ကိုးကွယ်ကျသူအများတို့အား။ ဒုစရိုက်အပြစ်တို့မှလွတ်ငြိမ်းကြစေရန် အသေခံတော်မူမှုဖြစ်သည်။ ထာဝရဘုရား မကယ်နိုင်၍ သေရသည်မဟုတ်ဟူသြားအံ့။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ထာဝရဘုရားကို ကိုးကွယ်လျှင်။ ဒုစရိုက်အပြစ်တို့မှ လွတ်ငြိမ်းသည်။ ထာဝရဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ကိုဒုစရိုက်အပြစ်မှ လွတ်ငြိမ်းစေနိုင်သည်ဟူ၍ ယုံကြည်ကြလျက်ရှိသည်။ ထိုစကားမှန်ခဲ့ပါလျှင်။ သတ္တဝါတို့၏ ဒုစရိုက်အပြစ်လွတ်ငြိမ်းစေရန်ကိစ္စနှင့် ခရစ်တော်အသေခံဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ သတ္တဝါတို့၏ဒုစရိုက်အပြစ်လွတ်ငြိမ်းကြစေရန်။ ခရစ်တော်အသေခံသည်မှန်ခဲ့ပါလျှင်လည်း ထာဝရဘုရားသည်သတ္တဝါတို့ကိုဒုစရိုက်အပြစ်မှလွတ်ငြိမ်းစေနိုင်သည်။ ကယ်တင်နိုင်သည်ဟူသောစကားသည်။ ရှုငွေစကားမျှသာဖြစ်သည်။ မချအမှန် ယူရသောစကားမဟုတ်ဟုဆိုဘွယ်မရှိလော။ ။ ဤကား ပြုသူမရှိလျှင်အမှုရှိနိုင်မည်လောဟူသောမေးခွန်း၌ဖြေဆိုချက်တည်း။

ယခုမျက်မြင်လောက၌ရှိနေကြသောခပ်သိမ်းသောအမှုတို့မှာ။ ယခု မျက်မြင် လောက၌ ရှိနေကြသူ အပေါင်းတို့သည်။ ပြုသူအမှုသည်တို့ပေတည်း။ ။ ကမ္ဘာဦးအခါ၌။ အစ၊ စွာကမ္ဘာကိုပြုသူသက်ရှိသက်မဲ့ဝတ္ထုတို့ကို။ ကမ္ဘာဦးအစ၌။ ပြုသူကိုဆိုလိုသော

မေးခွန်းပါဟူသြားအံ့။ ခရစ်ယာန်ဘာသာအလိုထာဝရဘုရားသည် ပြုသူပေတည်း။ ထာဝရဘုရားတည်းဟူသော ပြုသူရှိ၍။ ကမ္ဘာတည်ထောင်မှုသက်ရှိသက်မဲ့တို့ဖြစ်ပေါ်မှုဟူ၍ ရှိနိုင်လေသည်ဟု ဖြေရန်ရှိ၏။

ထာဝရဘုရားကို အလွန်ချစ်မြတ်နိုးသော ခရစ်တော်ကိုပင်။ မင်းဘေးသေဘေးမှမကယ်နိုင်ပါဘဲလျက်။ ကမ္ဘာကို ဘန်ဆင်းနိုင်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်၌ သက်ရှိသက်မဲ့တို့ကို ဘန်ဆင်းနိုင်သည် ဟူသောစကားကို။ ပြုသူမရှိလျှင် အမှုရှိနိုင်မည်လော ဟူသော အတွေးအဆယုတ္တိမျှနှင့် မျချယုံကြည်ရမည်မခက်လော။ ။ ထာဝရဘုရားသည် ယခုပစ္စက္ခဘဝအကျိုး၌ ကြောင့်ကြမဖိုက်။ သေသည်မှနှောက်၌။ ကယ်တင်မှုကိုသာ ကြောင့်ကြမိက်သည်။ ခရစ်တော်ကိုလည်း ကောင်းကင်ဘုံသို့ ကယ်တင်သည်ဟူသြားအံ့။ ခရစ်တော်သည် သေသည်မှနေ၍။ ကောင်းဘုံသို့ ချောက်သည်ကို ခရစ်တော်၏တပည့်လက်သားတို့ပြောဆိုကြသော အရာသာဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ယုံကြည်ရမည်မခက်တောင်း။ ။ ဤကား ပြုသူ မရှိလျှင် အမှုရှိနိုင်မည်လော ဟူသောမေးခွန်း၌။ ခရစ်ယာန်ဘာသာအလိုတနည်းဖြေဆိုချက်။ ။ ၎င်းအဖြေမှာ အပြစ်ဆိုဘွယ်ကို ပြဆိုချက်တည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာအလို၌။ ရုပ်ခတ်နာမ်ခတ်တို့မှတစ်ပါး။ ကမ္ဘာကို ပြုသူဘန်ဆင်းသူဟူ၍မရှိ။ ရုပ်ခတ် နာမ်ခတ်တို့သည်လည်း။ ကမ္ဘာအဆက်မျိုးစ၊ ပြတ်ဆုံးသည်ဟူ၍မရှိကုန်။

ဤအရာ၌ ဂြောဟ်သော အတိတ်ကာလ၊ အတိတ်သံသရာ။ အတိတ်ကမ္ဘာအဆက်ဆက်တို့သည်။ အစ၊ ဟူ၍မရှိကုန်။ အစ၊ မရှိဟူသည်ကို အချို့သူတို့မယူကြကုန်။ အစ၊ ရှိတန်ရာသည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အတွေးအဆ၊ ယုတ္တိမျှနှင့် ပြောဆိုကြသည်ကို ပမာဏမပြုအပ်။

ဇီးကုန်းကြီးခရစ်ယာန်မေးခွန်းအဖြေနှင့်။ သောဠသဝိသဇ္ဇနာကျမ်း ဤတွင်ပြီး၏။

ဤသည်လျှင် (မုန်ရွာမြို့-လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး) ဖြေဆိုရေးသားတော်မူသော။ ခရစ်ယာန်ပုစ္ဆာအဖြေကျမ်းသည်။ ဆုံးခန်းတိုင်ဖြောက်အပြီးသို့ရောက်သတည်း။

လျှောက်လွှာ။

တပည့်တော်-မန္တလေးမြို့။ အထက်မြန်မာနိုင်ငံတရားဌာနချုပ် ဝန်ကြီးမင်း ရုံးတော် စာရေးကြီး-ပြင်သစ်လူမျိုး။ “ဗိုလ်ရှင်” လျှောက်ပါသည်။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရား။

ပြင်သစ်ပြည်-ပါရမ်မြို့တော်ပညာရှိလူကြီးမင်းများက ဗုဒ္ဓဘာသာတရားဓမ္မဒေသနာတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်တော်ရေးသားလိုက်သော အမေးပုစ္ဆာ-၅-ရပ်တို့ကို အဖြေရေးသားပေးသနားတော်မူပါဘုရား။

(၁) သားသွီးတို့၏ ကံ-ကမ္မသည်။ ၎င်းတို့၏မိဘများ(ကံ-ကမ္မ)နှင့် တူမတူ။

(၂) မိဘကံနူသည်ဖြစ်စေ၊ ရောဂါဆိုးကပ်သည် ဖြစ်စေ။ ရူးသည်ဖြစ်စေ ထိုသူတို့မှပေါက်ဘွားသော သားသွီးတို့မှာ။ ဆေးကျမ်းပညာအရကူးတတ်သည်။ ရူးတတ်သည်ဆိုကြသည်။ (ကံ-ကမ္မ)ချင်းမတူကြလျှင်။ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် နှိုင်း။ ရူးနိုင်။ ကူးနိုင်ကြပါသနည်း။

(၃) ဝိညာဏ်သည် အတွယ်ရှိပါမှဖြစ်ပါသလား။ မသို့ဟုတ်မတွယ်မီ အလျောက်ဖြစ်နေပါသလား။ အစိမ်းတစ္ဆေဖြစ်သည်ဆိုကြသောစကားမှန်ပါသလား။

(၄) လူဝင်စားဟူ၍လောကနို့ကံ ပြောရိုးဆိုရိုးရှိကြ၏။ ဝင်စားခြင်းအကြောင်းသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်တွင် သက်ဝင်ခြင်းရှိပါသလား။

(၅) အဘိညာဏ်ပါးပါး။ (၁) ဣဒ္ဓိဝိစ အဘိညာ။ (၂) ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာ။ (၃) စေတောပရိယ အဘိညာ။ (၄) ပုဗ္ဗေနိဝါသ အဘိညာ။

(၅) ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာ၊ ဤငါးပါးတို့သည်၊ မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး။
ရဟန္တာ အစရှိသော အရိယာသင်္ဂဟများနှင့် ဆက်ဆံပါသေး၏
လား။

နမောတဿာဘဂဝတော အရဟတော

- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) သား။ သိဒ္ဓိတို့ကံကမ္မသည်။ ၎င်းတို့၏ မိဘများ (ကံ။ ကမ္မ)
နှင့်တူ၊ မတူဟူသော မေးချက်မှာ။ တူသည်လည်းရှိ၏။ မတူသည်
လည်းရှိ၏။ ။ တူမတူဆိုသည်ကား။ အားရှိ၊ အားမဲ့ခြင်း၊ တူ၊ မ
တူကိုဆိုဆိုသည် ငါတို့ဘုရားအလောင်းသိဒ္ဓိတ်မင်းသား၏။ ကံ။
ကမ္မနှင့်။ အမိမယ်တော်မာယာ။ အဘသုဒ္ဓေါနေမင်းကြီးတို့၏။ ကံ။
ကမ္မသည်မတူကြ။ သိဒ္ဓိတ်မင်းသား၏။ ကံ။ ကမ္မသည် အလွန်ကြီး
၏။ အလွန်အားရှိ၏။ ၎င်းသိဒ္ဓိတ်မင်းသား၏။ ကံ။ ကမ္မနှင့်နှိုင်းရှင်
သော်၊ မယ်တော်ခမည်းတော်တို့၏။ ကံ။ ကမ္မသည် အလွန်ငယ်၏။
အလွန်အားမဲ့၏။ ဤကားမတူရာ၌ သက်သေတည်း။ ။ တူရာ၌
သက်သေမှုကား။ လောက၌။ မြော်မြင်ဘွယ် အလွန်ပေါများလေပြီ။
မျက်မြင်ဘဝ၌။ အကျိုးပေးကြပုံချင်းတူ၊ မတူကိုထောက်မြှော်၍။
ကံ၊ ကမ္မ။ မြင်းတူ၊ မတူကိုဆိုနိုင်ခွင့်ရှိလေသတည်း။

(၂) မိဘကနူသည်ဖြစ်စေ။ ဧညောဂါဆိုးစွဲကပ်သည်ဖြစ်စေ။
ရူးသည်ဖြစ်စေ။ ထိုသူတို့မှပေါက်ဘွားသော သားသိဒ္ဓိတို့မှာ။ ဆေး
ကျမ်းပညာအရ၊ ကူးတတ်သည် ရူးတတ်သည်ဆိုကြသည်။ (ကံ။
ကမ္မ)ချင်းမတူကြလျှင်။ မည်သည်အတွက်ကြောင့်။ နှုနိုင်း၊ ရူးနိုင်း။
ကူးနိုင်းပါသနည်းဟူသော မေးချက်မှာ။ ။ အမိ၏ဥတုအတွက်။ အ
ဘ၏ဥတုအတွက်ကြောင့်။ နှုနိုင်း၊ ရူးနိုင်း၊ ကူးနိုင်းလေသည်။ ။ ဤအ
ရာ၌။ ပန်းပင်ငယ်ဥပမာကိုပြဆိုရာ၏။ အလွန်မြေဩဇာဩဇာ
ညံ့ဖျင်းလှသော မြေအရပ်တခု။ အလွန်မြေဩဇာ ဩဇာ
ကောင်းမွန်လှသောမြေအရပ်တခုရှိရာ၏။ တခုသောပန်းမျိုးစေ့ကို

ရရှိ၍။ညံ့ဖျင်းလှသော မြေအရပ်၌စိုက်ပျိုးခဲ့ပါမူ။ တထွာခန့်မျှရှိ
လျှင်။နာ၍နူ၍နေတတ်၏။ ။ထိုမျိုးစေ့ကိုပင်ကောင်းမွန်သောမြေ
အရပ်၌စိုက်ပျိုးခဲ့ပါမူကား။တထောင်ခန့်မျှကြီးပွား၍နာမှု။နူမှု။ကင်း
ရှင်းလျက်။အလွန်ရွှင်လမ်းတတ်၏။ ။မျိုးစေ့တခုတံည်းဖြစ်ပါ
လျက်။အဘယ့်ကြောင့် ပန်းပင်ချင်းမတူရှိကြလေသနည်း။မြေအ
တွက်ရေအတွက်ကြောင့်ပန်းပင်ချင်းမတူရှိကြလေသတည်း။ ။
ရှေးကံဟောင်းသည်ပန်းမျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ အမိ၏အသွေးအသားစု
သည်။ပန်းမျိုးစေ့စိုက်ပျိုးရာမြေအရပ်နှင့်တူ၏။အဘ၏အသွေးအ
သားစုသည်။ထိုမြေအရပ်၌ကျရောက်သောရေနှင့်တူ၏။ပန်းမျိုးစေ့
၏အဘို့သည်။ပန်းပင်ငယ်မှာဆယ်ဘို့တွင်တဘို့ခန့်ပါဝင်၏။ မြေ
၏အဘို့သည်။ ပန်းပင်ငယ်မှာဆယ်ဘို့တွင် ခြောက်ဘို့ခန့်ပါဝင်
၏။ ရေ၏အဘို့သည်။ပန်းပင်ငယ်မှာ။ ဆယ်ဘို့တွင်သုံးဘို့ခန့်ပါဝင်
၏။ ။မြေအဘို့ရေအဘို့ဆိုသည်ကား။ပန်းပင်ငယ်ဘို့၌။မြေရေဘို့
မှလိုက်ပါကြသော အဆင်းသဏ္ဍာန်။ ရသဩဘာဘို့၏။ကောင်း
ခြင်းမကောင်းခြင်းတို့ပေတည်း။ ။ကံနှင့်မိဘ သားသမီးတို့မှာ
လည်းထိုနည်းတူမှတ်လေ။ ။မိဘတို့၏အဘို့ဆိုသည်ကား။မိဘ
တို့သည်လူဖြစ်ကုန်အံ့။ သားသမီးတို့သည်။လူသဏ္ဍာန်ဖြစ်ကြကုန်
၏။မိဘတို့သည်နွားဖြစ်ကြကုန်အံ့။ သားသမီးတို့သည်နွားသဏ္ဍာန်
ဖြစ်ကြကုန်၏။လူတို့တွင်လည်းမိဘတို့သည်။တရုပ်လူမျိုးဖြစ်ကုန်
အံ့။သားသမီးတို့သည်။တရုပ်သဏ္ဍာန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ မိဘတို့သည်
ကုလားလူမျိုးဖြစ်ကြကုန်အံ့။သားသမီးတို့သည်ကုလားသဏ္ဍာန်ဖြစ်
ကြကုန်၏။အနာရောဂါတို့သည်လည်းထိုမိဘတို့၏။ အဘို့တွင်
ပါဝင်လျက်ရှိကုန်၏။ ။ထိုကြောင့်မိဘတို့၏ကံနှင့်သားသမီးတို့၏
ကံသည်မတူကြကုန်ငြားသော်လည်း။ အတန်ငယ်မျှကြီးမြတ်ကြ
ကုန်ငြားသော်လည်း။မိဘတို့၏အဘို့ကိုမလွန်ဆန်နိုင်မချခံနိုင်။ မိ
ဘနူလျှင်။သားသမီးနူတတ်၏။မိဘရောဂါသည်ဖြစ်ခဲ့လျှင်။ သားသမီး
လည်းကြီးလျှင် ရောဂါသည်ဖြစ်တတ်၏။ မိဘရှေးလျှင် သားသမီး

လည်းကြီးလျှင်ရှားတတ်၏။ မိဘတို့၏ကံထက်။ အလွန်အားကြီး
 သောကံမှသာလျှင်။ သားသမီးသဏ္ဍာန်၌မိဘတို့မှ လိုက်ပါသော
 ဓာတ်ဆိုးဝါးတို့၏ပွားစီးခြင်းကိုလွန်ဆန်နိုင်ချေမရှိ။ ဆေး
 ကောင်းဝါးကောင်းတို့ဖြင့်ကိုယ်သဏ္ဍာန်၌။ ဓာတ်ကောင်းဝါးကောင်းတို့
 တို့ကိုပွားစီးလေအောင်တည်ထောင်ပြုစုနိုင်ခဲ့ပါမူကား။ မိဘနှစ်ယောက်
 လည်းမနှုတ်အောင်တတ်နိုင်လေသတည်း။ ။ အမိဝမ်း၌ပဋိသန္ဓေ
 ကိန်းရသောသတ္တဝါတို့မှာ။ မျိုးစေ့ သုံးပါးနှင့်ဖြစ်ပွားရကုန်၏။ ဧကန်
 ကံဟောင်းလည်း မျိုးစေ့ တပါး။ အမိရသဓာတ်လည်း မျိုးစေ့
 တပါး။ အဘ၏ရသဓာတ်လည်းမျိုးစေ့ တပါး။ ထိုတွင်အမိဓာတ်
 အဘဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ အားရှိအားမဲ့ချင်း တူ၊ မတူနှစ်
 ပါးရှိကြကုန်၏။ မိဘနှစ်ပါးစုံကျန်းမာမှုဆူဖြိုးမှုတူကြလျှင်။ ရသ
 ဓာတ်နှစ်ပါးအားရှိချင်းတူကြ၏။ ထိုအခါပဋိသန္ဓေ တည်နေသော
 သားသမီးတို့မှာ။ အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည် နှစ်ဘက်မျှတလျက်ရှိ
 တတ်ကြ၏။ မိဘတို့မှာ။ ရသဓာတ်တဘက်ကအားရှိ၍။ ဟဘက်
 ကအားနည်းသောအခါ။ ပဋိသန္ဓေတည်နေသောသားသမီးတို့မှာ။
 အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်တဘက်ဘက်ကသာလွန်တတ်ကြ၏။

(၃) ဝိညာဉ်သည်။ အတွယ်ရှိမှပြုတ်ပါသလား။ သို့မဟုတ်
 မတွယ်မီအလိုအလျောက် ဖြစ်နေပါသလား။ အစိမ်းဘဝေ့ဖြစ်
 သည်ဆိုကြသောစကားနှင့်ပါသလား။ ။ ဟူသောမေးချက်မှာ။
 အတွယ်ရှိမှပင်ပြုတ်သည်။ အတွယ်မရှိမီအကြားမှာ။ တစုံတခု
 သောအဖြစ်၌။ အလွတ်အလျောက်ဖြစ်၍နေရသည်မဟုတ်။ ။ အ
 တွယ်မရှိမီအကြားမှာ။ တစုံတခုသောအဖြစ်၌အလွတ်အလျောက်
 ဖြစ်၍နေရသေးသည်ဟူသော အယူသည်။ အန္တရာတဝဒိဋ္ဌိအယူ
 မည်၏။ ထိုအယူကို။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်တို့၌ ပယ်ဖျက်လျက်ရှိ
 ကြ၏။ ။ ထိုအယူဖြစ်ပုံကား။ ဤဘဝမှသေလွန်လျှင်။ နောက်
 ဘဝ၌။ လူဖြစ်မည်သူ၊ နတ်ဖြစ်မည်သူ၊ ဗြဟ္မာဖြစ်မည်သူ၊ အောက်
 ဇရဲ၌ဖြစ်မည်သူ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာတို့၌ဖြစ်မည်သူ။ အမျိုးမျိုးရှိကြ

၏။ ထိုသူတို့သည်။ ဤလူတဝ။ သေလွန်ရာဌာနမှ။ နောက်လူတဝသို့
 နတ်ဘဝသို့။ ဗြဟ္မာဘဝသို့။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်။ ပြိတ္တာဘဝသို့။ အဘယ်
 သို့ကူးပြောင်းသွားရောက်နိုင်ကြပါကုန်သနည်း။ အကြား၌သွား
 လွင့်ကူးသန်းမှုကေန္တ ရှိရလိမ့်မည်မဟုတ်လော။ သွားလွင့်ကူး
 သန်းမှုရှိခဲ့သော်ထိုသွားလွင့်ကူးသန်းသူသည်။ အကောင်အထည်
 ရှိသောသူသည်မဟုတ်သေး။ နတ်ဗြဟ္မာလည်းမဟုတ်သေး။ ငရဲ၊
 တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာလည်းမဟုတ်သေး။ အလွတ်တမျိုးမဟုတ်လော။
 ထိုသူကိုအန္တရာဘဝခေါ်၏။ ထိုသူသည်။ ခန္ဓာငါးပါး အပြည့်
 အစုံရှိသည်ဟူ၍လည်းယူကြ၏။ ဝိညာဉ်ချည်းသက် သက်ရှိသည်
 ဟူ၍လည်းယူကြ၏။ ။ ထိုသူသည်။ နတ်မျက်စိအမြင်နှင့်ပြည့်စုံ
 ၏။ ။ အလိုရှိရာဘဝသို့ခဏခြင်းရောက်နိုင်သော တန်ခိုးလည်း
 ရှိ၏။ ထိုသူသည်။ ကံတိုက်တွန်းရာ၊ ထွေထွေလာလာဆင်တတ်
 ၏။ လူဆင်းရဲဖြစ်ရန် ကံတိုက်တွန်းခဲ့လျှင်။ လူဆင်းရဲ ကိုပင်လူ
 ချမ်းသာဆင်၏။ ။ ငရဲ၌ကျရောက်ရန် ကံတိုက်တွန်း ခဲ့လျှင်။
 ငရဲပြည်ကိုပင်နတ်ပြည်ဆင်၏။ ထိုအန္တရာဘဝမှ တဆင့်အလို
 ရှိရာဘဝသို့ခဏခြင်းသွားရောက်၍။ ပဋိသန္ဓေစွဲနေဖြစ်ပေါ်လေ၏။
 ဤကားအန္တရာဘဝဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အယူတည်း။ ။ ဤအယူကို
 ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်တို့၌ပယ်ဖျက်၏။

ပယ်ဖျက်ပုံကား။ အန္တရာဘဝဟူ၍မရှိ။ ဤဘဝမှသေလွန်လျှင်
 နောက်ဘဝ၌။ လူဖြစ်မည့်သူသည်လူဖြစ်လေ၏။ နတ်ဖြစ်မည့်သူ
 သည်နတ်ပြည်၌နတ်ဖြစ်လေ၏။ ငရဲ၌ဖြစ်မည့်သူသည်။ ငရဲနိုင်
 ဦးတိုက်ဖြစ်လေ၏။ ။ အကြား၌အန္တရာဘဝမရှိခဲ့သော်လျှင်ပြည်
 မှနတ်ပြည်သို့။ လူပြည်မှငရဲပြည်သို့။ အဘယ်သို့သွားလိမ့်မည်
 နည်းဆိုငြားအံ့။ ။ ဘဘဝမှတဘဝသို့သွားသည်လာသည်။ ကူး
 သန်းသည်။ ပြောင်းရွှေ့သည်။ ကျင်လည်သည်ဟူသောစကားမျိုး
 သည်။ လောကစကားမျိုးသာဖြစ်၏။ ဓမ္မစကားမျိုး။ ဓာတ်စကားမျိုး
 မဟုတ်။ ။ ဓမ္မစကားမျိုးနှင့်ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ တခုသောရုပ်

ဓမ္မနာမ်ဓမ္မသည်။ တဘဝမှ တဘဝသို့ သွားသည်လာသည်မရှိ။
 ကူးသန်းပြောင်းရွှေ့သည်။ ကျင်လည်သည်ဟူ၍မရှိ။ ဤအရာ၌။
 အရိပ်ခတ်ပုံပြခန်း။ ခတ်သီချင်းဖွင့်ခန်းများကိုစေ့စပ်စွာထောက်
 မြှောက်၍။ ရုပ်ဓမ္မနာမ်ဓမ္မတို့၏အစီအစဉ်အားဖြင့်။ အဆက်ဆက်
 အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွား၍သွားပုံကိုယုံကြည်ထိုက်လှ၏။ ။ အကြင်သူ
 သည်။ လူ့ပြည်မှသေ၍နတ်ပြည်၌ဖြစ်လေ၏။ ထိုသူ၌လူဘဝအဆုံး
 နှင့်နတ်ဘဝအစသည်။ ဌာနအားဖြင့်ဝေးကွာသော်လည်း။ ကာလ
 အားဖြင့်အခြားမရှိ။ တစပ်တည်း။ တဆက်တည်း။ စပ်ဆက်လျက်
 ဖြစ်၏။ အကြင်သူသည်။ လူ့ပြည်မှသေ၍ အောက်မဟာ အစိစိငရဲ
 ကြီး၌ဖြစ်လေ၏။ ထိုသူ၌လည်းလူ့ဘဝအဆုံးနှင့်ငရဲဘဝအစသည်
 ဌာနအားဖြင့်ကွာဝေးသော်လည်း။ ကာလအားဖြင့်အခြားမရှိ။ လော
 ကမျက်မြင်အားဖြင့်မဟာပထဝီမြေအထုချခံကွယ်ခြား၍နေသော်
 လည်း။ ကံဟူသောနာမ်ဓမ္မ၏အစွမ်းသတ္တိကို။ ထိုမဟာပထဝီမြေ
 အထုချခံကွယ်ခြားနိုင်သည်မဟုတ်။ လူ့ဘဝမှာအဆုံး နာမ်ဓမ္မ
 အဟောင်းချုပ်လျှင်။ မဟာအစိစိငရဲကြီးမှာ။ အစ၊ နာမ်ဓမ္မအသစ်။
 ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လေတော့သည်။ ။ အကြား၌မျက်တောင်တ
 ခပ်လျှပ်တပြက်မျှကြွကြွခြင်းမရှိလေပြီ။ ။

အကြောင်းမူကား။ အသီးအသီး သူ့ကံနှင့်သူ့ဘုံ။ သူ့ဘုံနှင့်
 သူ့ဘဝသတ်မှတ်ပိုင်းခြားလျက်ရှိလေသောကြောင့်တည်း။

(သတ်မှတ်ပိုင်းခြားပုံကား)

ကံသည်အမျိုးမျိုးရှိ၏ ကံ၏အကျိုးသည် အမျိုးမျိုးရှိ၏။ ဒါန
 ဟူသောကုသိုလ်ကံတမျိုးမှာပင်။ အချို့သောဒါနကံသည် လူ့ဘ
 ဝကိုဖြစ်စေနိုင်၏။ အချို့သောဒါနကံသည်။ စတုမဟာရာဇ် နတ်
 ဘဝကိုဖြစ်စေနိုင်၏။ အချို့သောဒါနကံသည်။ တာဝတိံသာနတ်
 ဘဝကိုဖြစ်စေနိုင်၏။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် အဆင့်ဆင့်သွားလေ။
 သီလဟူသော ကုသိုလ်ကံတမျိုးမှာလည်း။ ဒါနကံအတိုင်း ဝေ

ဘန်လေ။ ။မဟာဂ္ဂုတ်ဘာဝနာကံရုမ္မာလည်း။ ပထမဈာန် ကု
 သိုလ်ကံသည်။ ပထမဈာန်ပြဟ္မဒ္ဒဘုံ၌ ပထမဈာန် ငြိဟ္မဒ္ဒဘဝကို
 ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်ကံသည်။ ဒုတိယဈာန်ပြဟ္မဒ္ဒဘုံ
 ၌ ဒုတိယဈာန်ငြိဟ္မဒ္ဒဘဝကိုဖြစ်စေနိုင်၏။ တတိယဈာန် စတုတ္ထ
 ဈာန်စသည်တို့၌လည်း သူ့ ကုသိုလ်ကံနှင့်။ သူ့ ဘုံသူ့ဘဝ အသီး
 အသီးရှိကြလေပြီ။ အထက်ဆုံးဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယ
 တနဈာန်ကုသိုလ်ကံသည်။ အထက်ဆုံးဖြစ်သော နေဝသညာ နာ
 သညာယတနပြဟ္မဒ္ဒဘုံ၌။ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မဒ္ဒဘဝ
 ကိုဖြစ်စေ၏။

ပါဏာတိပါတ, ဟူသော အကုသိုလ်ကံတမျိုးမှာပင်။ အချို့
 ကံသည်။ သဗ္ဗိဝငရဲဘုံ၌ သဗ္ဗိဝငရဲဘဝကိုဖြစ်နိုင်၏။ အချို့ ကံ
 သည်။ ကာလသုတ္တငရဲဘုံ၌ ကာလသုတ္တငရဲဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်၏။
 ဤနည်းအတူ။ အောက်ဆုံး ဖြစ်သော မဟာအဝိဗိ ငရဲဘုံတိုင်
 အောင်ဆိုလေ။ ။ အဒိန္နာဒါနကံ, စသည်တို့ကိုလည်း။ ပါဏာတိ
 ပါဘကံအတိုင်းဝေဘန်လေ။

ကံ၏အကျိုးအမျိုးမျိုးဆိုသည်ကား။ လူ့ဘဝစတုမဟာရာဇ်
 နတ်ဘဝ ကာဝတိံသာ နတ်ဘဝအစရှိသည်ဖြင့်။ ဆိုခဲ့ပြီးသော
 စကားရပ်ရ၌။ ဘဝဟူသောစကားသည်။ ကံ၏အကျိုးကိုဆိုသော
 စကားပင်တည်း။ ဘဝအမျိုးမျိုးကိုကံ၏အကျိုး အမျိုးမျိုးဟူ၍ဆို
 ပေသည်။ ။ ဤသို့လျှင်ပကတိအားဖြင့်သူ့ ကံနှင့်သူ့ဘုံ၊ သူ့ဘုံ
 နှင့်သူ့ဘဝ။ အသီးအသီး သတ်မှတ်ပိုင်းခြားလျက် ရှိလေသော
 ကြောင့်။ လူ့ပြည်မှသေလွန်လျှင်၊ သေလွန်သူ၌အားရှိဆုံး ဖြစ်သော
 ကံတခုသည်။ မိမိ၏သက်ဆိုင်ရာဘုံ၌ မိမိသက်ဆိုင်ရာ ဘဝကို
 သာဖြစ်စေတတ်၏။ တခြားသောဘုံ၌တခြားသောဘဝကို မဖြစ်
 စေတတ်။ ။ ဤကား၊ အန္တရာဘဝအယူကိုဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်
 တို့၌ပပတ်ဖျက်ပုံပေတည်း။

အစိမ်းတစ္ဆေဖြစ်သည်ဆိုကြသောစကားမှန်ပါသလား။ ဟူ

သောစကားဖြင့်။ အစိမ်းတစ္ဆေဖြစ်သည်ကိုပင်။ အန္တရာဘဝ၊ ဖြစ်သည်ဟုအယူရှိကြသည်ကို ထုတ်တော်၍ပြပေ၏။ ။ အစိမ်းတစ္ဆေဟူသည်။ အခြားတပါးမဟုတ်။ နတ်ဘဝစုတွင်။ အယုတ်ဆုံးအညံ့ဆုံးဖြစ်သောစတုမဟာရာဇ်နတ်ဘဝပေတည်း။ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ။ ဗြဟ္မာဘဝ။ ငရဲဘဝ။ တိရစ္ဆာန်ဘဝ။ ပြိတ္တာဘဝတို့မှအလွတ်အလပ်။ အသီးအခြားမဟုတ်ပေ။ ။ ထိုဘဝသို့ရောက်လေသောသူသည်။ လူနှင့်အလွန်နီးစပ်၏။ ထိုဘဝ၌ဆင်းရဲရန် ကံအခွင့်ကုန်လျှင်။ လူ့ထုသို့ပြန်လာနိုင်၏။ အခွင့်သင့်လျော်ရာ အမိဝမ်းမှာပဋိသန္ဓေယူနိုင်၏။ ။ ထိုဘဝကို ချမ်းသာသော နတ်ဘဝမဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့်။ နတ်ဘဝဟူ၍အယူမရှိကြဘဲ။ အန္တရာဘဝဟူ၍တမျိုးတမည်ထင်မှတ်ကြ၏။ မြန်မာတို့၌ အစိမ်းတစ္ဆေဟူသောအမည်တမျိုးနှင့်ခေါ်ကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်တို့၌။ “ဝိနိပါတိကအသုရာ” ဟူ၍ခေါ်၏။ နတ်ဘဝစုတွင်အယုတ်ဆုံးအညံ့ဆုံးသောနတ်ဘဝတမျိုးဖြစ်ပေသတည်း။ လူ့ပြည်မှသေလွန်ကြသူအပေါင်းတို့သည်။ ထိုဘဝသို့ချည်း ရောက်ကြကုန်သည်မဟုတ်။ အချို့မျှသာရောက်ကြကုန်၏။ ရုတ်တရက် အခွင့်နှင့်သေဆုံးကြသောသူများသည်။ ထိုဘဝသို့ ရောက်တတ်ကြ၏။ မနုဿဂတိ။ ဒေဝဂတိ။ နိရယဂတိ။ တိရစ္ဆာန်ဂတိ။ ပေတဂတိ၊ ဟူ၍။ ဂတိငါးပါးတို့မှ။ အလွတ်အလပ်အသီးအခြားမဟုတ်ပေ။

(၄) လူဝင်စားဟူ၍လောက၌ပြောရိုး၊ ဆိုရိုးရှိကြ၏။ ဝင်စားခြင်းအကြောင်းသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်တွင်သက်ဝင်ခြင်းရှိပါသလား၊ ဟူသောမေးချက်၌။ လူဝင်စားဟူသည် အသီးအခြားတပါးတမျိုးမဟုတ်။ လူ့ဘဝသို့ရောက်လာကြသူအပေါင်းတို့တွင်။ ဈေးဘဝကိုပြန်၍သိနိုင်သူအနည်းငယ်မျှရှိကြ၏။ ထိုသူတို့ကိုလူဝင်စားဟူ၍ခေါ်ကြ၏။ ထိုသူကိုဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်တို့၌။ “ဇာတိသရ” ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ခေါ်၏။ ဈေးဘဝကိုပြန်၍ အောက်မေ့နိုင်သောသူ။ သိနိုင်သောသူဆိုလိုသည်။

ရှေးဘဝကိုပြန်၍မသိနိုင်ခြင်း။ သိနိုင်ခြင်း အကြောင်းကား။
 (၁) ဤလူ့ဘဝ၌နေ့ရက်ရှည်ကြာ။ အနာရောဂါနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း
 စိတ်အားကုန်ခန်း၍သေခြင်းတပါး။ (၂) နောက်ဘဝ၌။ ဂဟ္ဗသေ
 ယျမျိုးဖြစ်၍အလွန်သေးငယ်လှသော ကလလ ရေကြည်။ အစ
 တည်ယျက်။ နေ့ရှည်ရက်များ။ ဖြည်းနှေးစွာကြီးပွားရသဖြင့်။ စိတ်
 အားသေးနုတ်။ မှေးတုပ်မိန်းမော၍နေခြင်းတပါး။ ဤအကြောင်း
 နှစ်ပါးနှင့်တွေ့ကြုံ၍လာကြကုန်သောသူတို့သည်။ ရှေးဘဝကို မေ
 ကြကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး။ အလွန်ငယ်ကလေးကလေးခွဲကြသောသူ။
 အလွန်အိုမင်းထိုင်းမှိုင်းလှမှသေခွဲကြသောသူ။ ယစ်မျိုး ကြီးလှ
 သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ နောက်ဘဝ၌။ အမိသည်ရောဂါ
 သယ်မ၊ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း။ အလုပ်ကြမ်း၊ အကိုင်ကြမ်း လုပ်ကိုင်ရသူ
 ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှု၌အလိမ္မာမရှိသူ။ အစောင့် အ
 စည်းမရှိသူဖြစ်ခဲ့သော်လည်း။ အမိဝမ်းတွင်း၌ သူငယ်သည်အလွန်
 ထိတ်လန့်ချောက်ချားခြင်း များသဖြင့်လည်း။ ရှေးဘဝကိုမေကြ
 ကုန်၏။ ဤကား။ ရှေးဘဝကိုပြန်၍မသိနိုင်ခြင်းအကြောင်းတည်း။
 ဤလူ့ဘဝ၌သေလွန်၍။ ဥပ၊ ပတ်နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝသို့ရောက်
 ကြသောသူ။ ငရဲဘဝ။ ပြိတ္တာဘဝသို့ရောက်ကြသော သူတို့သည်။
 ရှေးဘဝကိုသိနိုင်ကြကုန်၏။ ။ ဤလူ့ဘဝ၌အားရှိတုန်းအခါမှာ
 လက်နက်ဘေး၊ ကပ်ဥပါဒ်ဘေးတို့နှင့်။ ရုတ်တရက် သေဆုံးကြ
 ကုန်၍။ နောက်ဘဝ၌အနာရောဂါကင်း၍ သန့်ရှင်းငြိမ်သက်သော
 အမိဝမ်း၌ဖြစ်ရသောသူများသည်။ ရှေးဘဝကိုသိတတ်ကြ၏။ ရှေး
 ဘဝကိုပြန်၍သိရလို၏ဟုကုသိုလ်ကောင်း၍ဆုတောင်းပတ္တနာပြု
 ခဲ့သောသူများသည်လည်း။ ရှေးဘဝကိုပြန်၍သိတတ်ကြ၏။ ။
 ပုဗ္ဗေနိဝါသအဘိညာဉ်ကိုရကြကုန်သော ရသေ့တို့သည်လည်း
 ကောင်း။ ထုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဟန္တာတို့သည်လည်း။ ရှေးဘဝကိုသိ
 တတ်ကြကုန်၏။

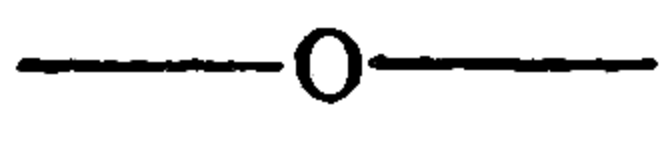
(၅) အဘိညာဉ်တစ်ပါး။ (၁) ဣန္ဒြိယအဘိညာ။ (၂) ဒိဗ္ဗသောတ
 အဘိညာ။ (၃) စေတောပရိယအဘိညာ။ (၄) ပုဗ္ဗေနိဝါသအဘိညာ။

(၅) ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာ။ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဖြတ်စွာတုရားမှတပါး။
ရဟန္တာအစရှိသော။ အရိယာသာဝကများနှင့် ဆက်ဆံပါသေး၏
လား။ ဟူသောမေးချက်၌၎င်း။ အဘိညာငါးပါးတို့သည်။ ရဟန္တာ
အစရှိသော။ အရိယာသာဝကများနှင့်လည်း ဆက်ဆံပါသေး၏။ ။

အရိယာသာဝကများနှင့်သာမဟုတ်သေး။ သမထဘာဝနာတ
ရားကို။ ထမြောက်အောင်အားထုတ်နိုင်ကြကုန်သောပုထုဇန်သာ
ဝကများတို့နှင့်၎င်း။ ကမ္ဘာဦးအခါတို့၌ဈာန်ရသောသမဏ။ ဗြာဟ္မ
ဏရသေ့ရဟန်းတို့နှင့်၎င်း။ ဆက်ဆံပါသေး၏။ ။ တုရားမပွင့်မီ ရှေး
ကမ္ဘာဦးအခါ၌။ ကောင်းကင်မြေမိုဗ်း ပျံလျှိုးသွားလာနိုင်ကြကုန်
သော။ သာသနာဗ၊ ဈာန်ရ၊ ရသေ့တို့သည် အလွန်ပေါများကုန်၏။
ယခုအခါ၌လည်း။ ထိုအဘိညာငါးပါးတို့ကို။ ထမြောက် ပေါက်
ရောက်အောင်အားထုတ်ရန် နည်းလမ်းများသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ကျမ်းဂန်တို့မှာထင်လျားစွာလာရှိ၏။ ယခုအခါမှာလည်း။ ထိုနည်း
လမ်းများအတိုင်း။ ထမြောက် ပေါက်ရောက်အောင်အားထုတ်နိုင်
ကြပါလျှင်။ ထိုအဘိညာငါးပါးတို့ကိုရနိုင်ကြကုန်၏။ ကာယဗလ၊
ဝီရိယဗလ၊ နည်းပါးကြသည်ဖြစ်၍။ ယခုကာလ၌။ ထိုအဘိညာငါး
ပါးတို့ကိုပေါက်ရောက်သူမရှိကြလေသည်။

၁၂၇၅-ခု။ နယုန်လဆုတ်(၁၀)ရက်နေ့တွင်။
အပြီးအဆုံးနိဂုဏ်ခါးပတ်သတ်သတည်း။

ပြင်သစ်ပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓါနာ-ဤတွင်ပြီး၏။

လျှောက်လွှာ။

နမောတဿဘဂဝတောအရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကာလကတ္တားမြို့သိပ္ပံကျောင်းကြီးနေ။မြန်မာလူမျိုး
မောင်ချစ်ဘေဖေပုစ္ဆာလျှောက်ချက်။

တပည့်တော်ဒကာငယ် မောင်ချစ်ဘေ၊ ခြေတော် ဦးခိုက်။
လျှောက်လိုက်ပါသည်။ကျေးဇူးတော်ရှင်လပတ်တီဆရာတော် ဘု
ရားကြီး--ဘုရား။

ကာလကတ္တားမြို့၊မြန်မာကျောင်းသားအသင်း၌၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်တို့နှင့်၊ အသားစားခြင်းအကြောင်းကိုပြောဟောငြင်းခုံကြရာ။
အချို့ကမြတ်စွာဘုရားသည်။ အသားစားခြင်းကိုမမြစ်တားခဲ့ ။ အ
သက်သတ်ခြင်းသာမြစ်တားခဲ့ကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ စားသူမှာ၊ အပြစ်
မရှိ။ သတ်သူသာအပြစ်ရှိကြောင်း။ အချို့ကစားသူရှိ၍ သတ်သူ ရှိ
သည်။ သို့ဖြစ်၍ စားသူလည်း အပြစ်ရှိကြောင်း။ အချို့ကသတ်ပင်၌
လည်း အသက်ရှိ၍။ သတ်သီးသတ်မှုက်ကိုစားခြင်းသည်လည်း အ
ပြစ်ဖြစ်ကြောင်းပြောပြကြရာ။ တပည့်တော် ကျောင်းသားတို့မှာ။
ဓမ္မက္ခန္ဓာကျမ်းအစောင်စောင်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ မတတ်ကြ
သည်လည်း တကြောင်း။ ဗဟုသုတနည်းကြပါ၍။ ၎င်းအထက်အ
ဆိုပါငြင်းခုံချက်တို့ကိုသက်သေသာခံကနှင့်တကွ။ မျက်ဝါးထင်
ထင်သိမြင်ကြစေရန်မည်သူမျှကောင်းစွာမပြောနိုင်ကြပါဘုရား။

သို့ဖြစ်ပါ၍။ တပည့်တော်မှစ၍။ အခြားကျောင်းသား ဒကာ
ငယ်များနှင့်။ အမျိုးလေးပါးတို့အား သိမှတ်သားရန် ဂရုဏာရှေ
ထား၍။ အထက်အဆိုပါခဲရာ၊ ခဲဆတ်တို့ကိုဖြေကြားတော်မူပါမည့်
အကြောင်း။ ရှိခိုးဝပ်တွား။ လျှောက်ထားပါသည်။ ကျေးဇူးတော်
သခင်အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

Mg Chit Pe.
38. Guriamalane
CALCUTTA.

၎င်းအမေး၌စစ်ဆေးချက်။

မောင်ချစ်တော၏အမေးပုစ္ဆာသည်အပြည့်အစုံ မဟုတ်သေး။ အကြွင်းအကျန်ရှိနေသည်။ အပြည့်အစုံမေးရန်ကား။ သားငါးတို့၏၊ အရေ၊ အရိုး၊ အစွယ်၊ စသည်တို့ကို အသုံးပြုကြသည့် အတွက်လည်း၊ အသုံးပြုသူတို့မှာ။ အသားစားသူတို့နှင့်အတူသက်သတ်ကံထိုက်၊ မထိုက်ငြင်းခုံဘွယ်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ။ ထိုအတူ-လောက၌ ပျားဖယောင်းတို့ကို ဝယ်ယူသုံးဆောင်ကြရာ၌ ၎င်း၊ ပင်လယ်ဖြစ်ပုလဲရတနာတို့ကို ဝယ်ယူ သုံးဆောင်ကြရာ၌ ၎င်း ။ ပိုးချည်အထည်တို့ကို ဝယ်ယူသုံးဆောင်ကြရာ၌ ၎င်း။ ။ ကြွသွေးကြွချိုတို့ကို ဝယ်ယူသုံးဆောင်ကြရာ၌ ၎င်း။ ။ စပါးကြီးသည်းခြေတို့ကို ဝယ်ယူသုံးဆောင်ကြရာ၌ ၎င်း။ ။ ပင်လယ်ငါးကြီးဆီနှင့် ပြုလုပ်သောဖယောင်းတိုင်ကို ဝယ်ယူသုံးဆောင်ရာ၌ ၎င်း။ ။ ကတိုးခေါ်သောသားကောင်၏အသွေးအမွှေးတို့နှင့်ပြုလုပ်သော ရေမွှေးအမျိုးမျိုး၊ ဆေးအမျိုးမျိုးတို့ကို ဝယ်ယူ သုံးဆောင်ကြရာ၌ ၎င်း။ ။ ဟိမဝန္တာတောခြေ၌။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပေါက်ပွား၍ နေလေ့ရှိသော။ ယစ်ခေါ်သောသားကောင်မတို့၏ဝမ်းတွင်း၌တည်ရှိသော သားကောင်ငယ်တို့၏အရေအမွှေးတို့ကို။ သားမွှေးအင်္ကျီ၊ လည်ပတ်၊ လည်စည်းပြုလုပ်သောသူ။ ၎င်းတို့ကို ဝယ်ယူ သုံးဆောင်ကြသောသူတို့၌ ၎င်း။ ။ သက်သတ်ကံ ထိုက်၊ မထိုက်=ငြင်းခုံဘွယ်ရာရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ။ ထိုတွင် အရေဟူသောစကားဖြင့်လည်း။ သားရေကုန်ကူးသောသူ။ သားရေ၊ ခြေစွပ်၊ သားရေ ဘိနပ်၊ သာရေအိတ်၊ သားရေကြိုး၊ ပြုလုပ်ကြသောသူ။ ထိုသားရေခြေစွပ်၊ စသည်တို့ကို ဝယ်ယူသုံးဆောင်ကြသောသူတို့ကိုဆိုသည်။ ။ အရိုးဟူသောစကားဖြင့်လည်း။ အရိုးကုန်ကူးသောသူ။ ထိုအရိုးတို့ကို။ ဓားရိုး၊ ဆံထိုး၊ ပတီး၊ ဆပ်ပြာခဲ စသည် ပြုလုပ် ရောင်းချသောသူ။ ထိုဓားရိုး၊ ဆံထိုး စသည်တို့ကို ဝယ်ယူ သုံးဆောင်ကြသောသူတို့ကိုဆိုသည်။ ။ အစွယ်ဟူသောစကားဖြင့်လည်းဆင်

စွယ်ကုန်ကူးသောသူ။ထိုဆင်စွယ်တို့ကို။ထိုထိုကြိယာ တန်းဆာ ပြုလုပ်ဆောင်းချသောသူ။ထိုထိုကြိယာတန်းဆာတို့ကိုဝယ်ယူသုံး ဆောင်ကြသောသူတို့ကိုဆိုသည်။ ။ပျားရေ၊ပျားဖယောင်း၊ စသည်တို့၌လည်းထိုအတူပူလေ။

ပထမစကား၌အပြည့်အစုံထုတ်တော်ရန်ပြီး၏။

ဒုတိယစကား၌။သစ်ပင်၊ချုံ-မြက်၊တို့မှာအသက်ရှိသည် ဆို သောကြောင့်။အသီးကိုစားသောက်သူတို့မှာသာ။သက်သတ်ကံ၊ ထိုက်၊မထိုက်၊ငြင်းခုံဘွယ်ရှိသည်မဟုတ်။ တောတောင်၌ သစ် ဝါးတို့ကိုခုတ်လှင်သောသူ။သစ်ကုန်ဝါးကုန်ကူးသောသူ။ထိုသစ် ဝါးတို့ကိုဝယ်ယူ၍တိုက်အိမ်စသည်ပြုလုပ်၍သုံးဆောင်ကြသော သူ။ စပါးမျိုး၊ပဲမျိုး၊ပြောင်းမျိုး၊ကြံ့မျိုး၊ထိုထိုဟင်းသီး၊ဟင်းရွက် မျိုး၊ထိုထိုသစ်ပင်ချုံမြက်မျိုးတို့ကို။ခုတ်လှည်း၊ရိတ်ဖြတ်၊ကြိတ် နယ်ချက်ပြုတ်၊ စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်သုံးဆောင်ကြသော သူတို့၌ လည်းငြင်းခုံဘွယ်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။

ဒုတိယစကား၌အပြည့်အစုံထုတ်တော်ရန်ပြီး၏။

၎င်းအမေး၌။မု်ရွာမြို့လယ်တီဆ ရာတော်တုရားကြီး ဖြေဆိုချက်။

သားငါးတို့၏အသားကိုဝယ်ယူစားသောက်သော။သူတို့မှာ လည်း။သက်သတ်ကံထိုက်၏ဟူသောအယူစကားသည်။ ကမ္ဘာ ဦးအခါ၌ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတို့၏အယူစကားပေတည်း။ထိုလူမျိုးတို့ သည်။ဗာရာဏသီအမှုကိုမပြုကြကုန်မူ၍။ တောတောင်သို့ထွက် ကြကုန်ပြီးလျှင်။သတ္တဝါတို့၌မေတ္တာဈာန်တရား၊ကရုဏာ ဈာန် တရားတို့ကိုပွားများကုန်၍သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အထက်ဗြဟ္မာ

ပြည်သို့လားကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်။ လောက၌သက်သတ်မှုကို အလွန်စက်ဆုပ်ကြကုန်၏။ မေတ္တာဈာန်၊ ကရုဏာဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့် တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၌ အလွန်သနားကြကုန်၏။ လောက၌ သက်သတ်မှုနှင့်ဝယ်ယူစားသောက်မှုတို့သည်။ အကြောင်း၊ အကျိုးသက်တွဲလိုက်ရှိကြ၏။ ဝယ်ယူစားသောက်မှုရှိခဲ့လျှင်။ သက်သတ်မှုကန်ရှိမြဲဖြစ်၏။ ဝယ်ယူစားသောက်မှုမရှိပါမှ သက်သတ်မှုကင်းရှင်းနိုင်မည်။ သက်သတ်မှုကင်းရှင်းပါမှ။ ရေသတ္တဝါကုန်းသတ္တဝါတို့သည်။ သတ်ဖြတ်ဘေးမှလွတ်ကင်းနိုင်ကြကုန်မည်ဟု မြော်မြင်မိကြကုန်၍။ ဝယ်ယူစားသောက်သူတို့မှာလည်း။ သက်သတ်ကံထိုက်သည်ဟု။ ပညာရှိပရိယာယ်ဖြင့်။ စာအုပ် ရေးထုတ်ခြင်း။ နှုတ်ဖြင့်ပြောဟော ဆုံးမခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ ။ နောက်နောက်သောဗြာဟ္မဏလူမျိုးတို့သည်ကား။ ထိုကျမ်းစာများကိုတွေ့ရှိကြရာ။ ပညာရှိပရိယာယ်စကားဟုမယူကြကုန်မူ၍။ ဇနန်မုချစကားဟုမှတ်ယူကြကုန်ပြီးလျှင်။ သားငါးတို့ကိုစားသေခံခြင်းမှဝေးစွာကြဉ်ရှောင်ကြကုန်၏။ မိမိတို့မှာလည်းပါဏာတိပါတကံမှကင်းဝေးကြကုန်၏။ မိမိတို့အတွက်တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၌လည်းသက်သတ်ဘေးမှ ချမ်းသာရကြကုန်၏။ အလွန်၊ ကောင်းမြတ်လှသော ပညာရှိပရိယာယ် ချည်းပေတည်း။ သူတော်ကောင်းတို့အလေ့အလာချည်းပေတည်း။ ။ ဤအရာ၌ဝယ်ယူ စားသေခံသူတို့မှာ။ သက်သတ်ကံမထိုက်ပါတဲလျက်။ ထိုက်သည်ဟုပြောဟောခြင်းများ။ ဇနန်မုချပင်သက်သတ်ကံထိုက်၏ဟုမှတ်ယူခြင်းများသည်။ အပြစ်ရှိသောမုသာဝါဒမျိုးမိစ္ဆာအယူမျိုးမဟုတ်ပေ။ ။ ဥပမာကား။ ရုပ်ရှု၏အနီး၌။ တခုသောရေအိုင်ကြီးသည်ရှိရာ ။ အလွန်နက်သောရေရှိ၏။ ထိုရှု၌ရှိကြသောသူတို့သည်။ မိမိတို့၏သားငယ်သွီးငယ်တို့ကို။ ထိုရေအိုင်ကြီးသို့ ဆင်းသက်ခဲ့လျှင်။ နစ်မြုပ်သေဆုံးအံ့သောဘေးကြီးမှ ကင်းဝေးကြစေခြင်းငှာ။ ထိုရေအိုင်ကြီးမှာ။ ရေဘီလူး၊ ရေသူရဲကြီးတွေရှိသည်ဟု၊ သားငယ်သွီးငယ်တို့အားပြောကြား၍ ထားကြကုန်၏။ သားငယ်သွီးငယ်တို့လည်း။

ထိုရေအိုင်ကြီးမှာ။ ရေဘီလူး၊ ရေသူရဲရှိသည်ဟု ကောက်မှတ်ယူကြ
 ၍။ ထိုရေအိုင်ကြီးအနီးအပါးသို့ပင်မသွားမရောက်ကြကုန်။ ရေနှစ်
 အံ့သောဘေးမှကင်းဝေးကြကုန်၏။ ဤဥပမာ၌မိဘဖြစ်သူတို့၏စ
 ကားသည်။ ပညာရှိတို့၏ပရိယာယ်စကားမျိုးပေတည်း။ သားငယ်
 သွီးငယ်တို့၏။ မှတ်ယူခြင်းသည်လည်း။ မိမိတို့၌အသက်ဘေးမှ
 ကင်းဝေးရန် အကြောင်းပေတည်း။ အပြစ်ရှိသော မုသာဝါဒစ
 ကားမျိုးမဟုတ်။ အပြစ်ရှိသောမိစ္ဆာအယူမျိုးမဟုတ်။ ဤဥပမာ
 အတိုင်းမှတ်ယူလေ။

စေတနာသာပဓာနဖြစ်ပုံကိုပြခြင်း။

ကမ္ဘာဦးအခါ၌။ ပြာဟ္မဏလူမျိုးတို့မှတစ်ပါး။ ခတ္တိယလူမျိုး။
 ဝေဿလူမျိုး။ သုဒ္ဒလူမျိုးတို့သည်မူကား။ အိမ်ရာထောင်သောလူ
 ဘောင်၌နေကြကုန်၍။ ဒုစရိုက်တရားတို့မှကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ ဒါန၊ သီ
 လ၊ တရားတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ နတ်ရှာ သုဂတိလမ်းတို့ကို
 တည်ထွင်ကြကုန်၏။ ထိုအမျိုးသုံးပါးတို့မှလည်း။ ဗာရာဏသီကီရိ
 ကိုစွန့်ပစ်ကြကုန်၍။ တောထွက်ကြကုန်ပြီးလျှင်။ ရသေ့ရဟန်းပြု
 လုပ်ကြသူ။ မေတ္တာစာပျာန်၊ ကရုဏာစာပျာန်ပွားများ ကြသူတို့လည်း အ
 လွန်များပြားကြကုန်၏။ ထိုလူမျိုးသုံးပါးတို့၏အယူသည်ကား။ စိတ်
 စေတနာသည်သာလျှင်ပဓာနဖြစ်၏။ ။ ဥပမာကား။ လောက၌တ
 ယောက်သောသူမှာ။ အမိသည်အဖျားအနာရောဂါကပ်ရောက်၏။
 ထိုသူသည်။ အမိဖြစ်သူအား။ ထိုရောဂါမှလွတ်ငြိမ်းစေလိုလှ၍။
 ခြေဖျားမှစပြီးလျှင်။ ဦးခေါင်းတိုင်အောင်။ တကိုယ်လုံးအားတိုက်
 ဘိစီး၍နင်း၏။ စေတနာကောင်းသည်အတွက်ကြောင့်။ ထိုသူမှာ
 အပြစ်မရှိ။ အနင်းချော်ချွတ်သည့် အတွက်နှင့်။ အမိဖြစ်သူသည်
 သေအုံး၍သွားသော်လည်း။ ထိုသူမှာ အပြစ်မရှိသည်သာတည်း။
 တနည်း။ အမိဖြစ်သူမှာအနာဆိုးကြီးတခုပေါ်ပေါက်၍လာ၏။
 သားဖြစ်သူသည်။ ထိုအနာအတွက်နှင့်။ အသက်ဘေးမှချမ်းသာရ
 စေခြင်းငှာ။ မိမိကိုယ်တိုင်အမိ၏ ခြေကိုဖြတ်၏။ လက်ကိုဖြတ်၏။

ဝမ်းကိုခွဲ၏။ အမိသည်ထိုဒဏ်ချက်နှင့်သေဆုံး၍သွားသော်လည်း အပြစ်မရှိဟု တကမ္ဘာလုံးကြေနပ်ကြ၏။ ။ထိုသူသည်။အမိ၌ ပြစ်မှားလိုသောစိတ်ဖြင့်။ ဒန်ပူလက်ဝါးနှင့်ထိပါးပုတ်ခတ်ခြင်းမျှ ကိုပြုမိလျှင်။ထိုသူမှာအပြစ်အလွန်ကြီး၏ဟု။တကမ္ဘာလုံးကြေနပ် ကြသောအယူပေတည်း။

ဤကားစိတ်စေတနာသာပစာနုဖြစ်ပုံတည်း။

စိတ်စေတနာ-၂-မျိုးခြားနားပုံကိုပြခြင်း။

သက်သတ်မှုတွင်ပါဝင်ထိုက်သောစိတ်စေတနာလွတ်ကင်းခဲ့ လျှင်။ဝယ်ယူစားသောက်သူတို့၌။ သက်သတ်ကံ မထိုက်ဟုယူ ကြကုန်၏။ဤစကား၌သက်သတ်မှုတွင်ပါဝင်ထိုက်သော စိတ်စေ တနာဆိုသည်ကား။သတ်ဖြတ်မှုမှာ။ကာယကံ၊ဝစီကံတို့ဖြင့်တိုက် တွန်းခြင်း။သတ်ဖြတ်မှုကိုချီးမွမ်းချီးမြှောက်ပြုခြင်း။ သတ်ဖြတ်မှု၊ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၏သေဆုံးမှုကို။ကောင်းလေစွဟုအားရစိတ် တူဖြစ်ခြင်းတို့ ပေတည်း။ ။ထိုကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ တို့မှကင်းလွတ်၍။အသားကိုမြင်လျှင်စားသောက်ချင်တတ်သော ရသ တဏှာကြီး ရှိနေကြသည့် အတွက် ဝယ်ယူ စားသောက် ကြသူတို့မှာ။ သက်သတ်ကံထိုက်သည်ဟု မဆိုသာပေ။ သက် သတ်မှုတွင်ပါဝင်ထိုက်သော စိတ်စေတနာကားတမျိုး။ အသား ကိုမြင်လျှင်စားသောက်ချင်တတ်သောစိတ်စေတနာတမျိုး။ စိတ် စေတနာ-၂-မျိုးခြားနားလျက်ရှိကြ၏။

ဥပမာကား။တယောက်သောသူမှာ။ နွားခြံ၌နွားအမြောက်အ များရှိနေရာ။နွားတို့အပေါ်၌တစုံတခုသောရောဂါဥပဒ်ကျရောက် ရာ၏။နွားရှင်သည်ထိုနွားတို့ကို။ရောဂါဥပဒ်မှချမ်းသာစေခြင်းငှါ။ အားထုတ်၏။နွားတို့သေကြေပျက်စီးမည်ကိုအလွန်စိုးရိမ်၏။အား ထုတ်မှုမနိုင်မနင်းရှိ၍နွားတို့သေကြေပျက်စီးခဲ့သော်။ ကြေးငွေလို

ချင်သောတဏှာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ နွားရေနွားသားတို့ကိုရောင်းချလို
သောစိတ်စေတနာ ဖြစ်ပွား၍လာ၏။ အသားကို စားသောက်လို
သောရသတဏှာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အသားတို့ကိုချက်ပြုတ်၍ စား
သောက်၏။ စားသောက်လိုသောစိတ်စေတနာဖြစ်ပွား၍လာ၏။ အ
စိုအခြောက်တို့ကိုချက်ပြုတ်ကြော်လှော်၍စားသောက်၏။ ဤဥပ
မာ၌၊ နွားတို့ကိုမသေမီ စိတ်စေတနာကားတမျိုး။ သေပြီးသည်
နောက်၌စိတ်စေတနာကားတမျိုး။ စိတ်စေတနာ - ၂ - မျိုးခြားနား
ကြ၏။ ဤဥပမာအတိုင်းမှတ်လေ။

ထိုအမျိုးလေးပါးတို့တွင်၊ ကမ္ဘာပေါ်၌ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတို့သည်
နည်းပါးကြကုန်၏။ ကျန်ရှိသောလူမျိုးသုံးပါးတို့သည် အလွန်များ
ပြားကြကုန်၏။ ထိုတွင်ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတို့သည်။ အထက်ကောင်း
ကင်ဆံ၌ရှိသောမဟာဗြဟ္မာကြီးကို၊ ဘုရား အစစ်အနေနှင့်အလွန်
ယုံကြည်အားကိုးကြကုန်၏။ ယခုအခါထိုဗြဟ္မာကိုထာဝရဘုရား
ဟုခေါ်ကြ၏။ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သောမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ ထိုဗြဟ္မာ
ကြီး၏ကိုယ်စားလှယ်ကိုယ်စား အနေမျှသာ ယုံကြည်ကြကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကိုကြားနာရ၍ အကျွတ်ရကြသော
ဗြာဟ္မဏတို့သည်သာလျှင်။ လူ့မြစ်သော ဘုရားကိုယုံကြည်ကြ
ကုန်၏ ထိုကြောင့်ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်သည်။ ဗြာဟ္မ
ဏလူမျိုးတို့၏ အလယ်၌များစွာတည်ထွန်းနိုင်။ ကျန်ရှိသောအ
မျိုးသုံးပါးတို့သည်မူကား။ ထိုဗြဟ္မာကြီးကိုယုံကြည်အားကိုးမရှိ
ကြကုန်။ နောက်ဘဝအတွက်၊ မိမိတို့ပြုကြသောဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝ
နာအစရှိသောကုသိုလ်ကံကိုသာ။ ယုံကြည်အားကိုးရှိကြကုန်၏။
ထို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်သည်။ ထိုလူမျိုးသုံးပါးတို့
၏အလယ်၌သာများစွာတည်ထွန်းနိုင်၏။ ထိုလူမျိုးသုံးပါးတို့တွင်
လည်း။ အချို့သောသူတို့သည်။ လူ့အဖြစ်၌တည်၍ပင်။ အကျွတ်
တရားကိုရနိုင်ကြကုန်၏။ အချို့သောသူတို့သည်။ လူ့အဖြစ်ကိုစွန့်၍
ရဟန်းပြုကြမှ အကျွတ်တရားကို ရနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုတွင်လည်း။
သားငါးစားမှုကိုရှောင်ကြဉ်နိုင်သူကနည်းပါး၏။ လူတရားမှာ- ၂၀

ခန့်။လူတထောင်မှာ နှစ်ရာခန့်မျှသာရှိရာ၏။ သားငါး စားမှုကိုမ
ရှောင်ကြဉ်နိုင်သောသူကားများပြား၏။ လူတရာမှာ-၈၀-ခန့်လူ
တထောင်မှာရှစ်ရာခန့်ရှိရာ၏။ သားငါးတို့၏ အသားကိုမစားကြ
စေရန်အတင်းအကြပ်ပညတ်ခဲ့သော်။မရှောင်မကြဉ်နိုင်သောလူ
အပေါင်းတို့သည် ရဟန်းပြုခြင်းငှာမစွမ်းနိုင်ကြကုန်သဖြင့်။ အ
ကျွတ်တရားကိုမရကြကုန်ရာ။ သက်သတ်ရှောင်မှု ပညတ်တော်
သည်။ထိုသူတို့မှာဓမ္မန္တ ရာဟုကြီးဖြစ်လေရာ၏။ ထို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓ
ဘာသာမှာအသားစားမှုကိုရှောင်ကြဉ်ကြစေရန်။အတင်းအကြပ်
ပညတ်ခြင်းမရှိလေသတည်း။ ။ဤအရာ၌ပြောဆိုရန်ရှိပြန်သည်
ကား။အသားစားမှုကိုမစွမ်းနိုင်သောသူတို့မှာဓမ္မန္တ ရာဟုကြီးဖြစ်
သည်ဖြစ်စေ။မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုကိုပခာနမပြုသင့်
တရားကိုသာပခာနပြုသင့်၏။ အထက်၌ထုတ်ဖော် ပြဆိုခဲ့သည့်အ
တိုင်း။အသားစားခြင်းမှကြဉ်ရှောင်မှုသည်။ အလွန်ကောင်းမြတ်
သောကိုယ်ကျင့်တရားကြီးဖြစ်ပေက။ ထိုတရားကိုဗုဒ္ဓဘာသာမှာ
လည်းအသားစားခြင်း ကြဉ်ရှောင်ကြစေရန်။ ပညတ်တို့ကောင်း
ပါသည်ဟုဆိုရန်ရှိ၏။အဖြေကား။အသားစားခြင်းမှကြဉ်ရှောင်မှု
သည်။ အလွန်ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့် တရားကြီးဖြစ်ပေ
သည်ဆိုငြားသော်လည်း။ဗုဒ္ဓဘာသာမှာအထက်အထက်သောသ
မထဘာဝနာ၊ဝိပဿနာဘာဝနာ၊ မဂ်ဉာဏ်၊ဖိုလ်ဉာဏ်၊တရားတို့
နှင့်နှိုင်းစာသည်ရှိသော်။ ထိုသက်သတ် ရှောင်မှုသည်။ အလွန်
အောက်ကျသောကိုယ်ကျင့်တရားဖြစ်၍သီလဝိသုဒ္ဓိဟူသော ပထ
မတန်း၏အခြေအရံမျှသာဖြစ်၏။အသားစားမှုကိုမကြဉ်ရှောင်သော်
လည်း။ စိရိယတရားကိုလုံလောက်စွာအားထုတ်နိုင်ပါလျှင်။ မဂ်
ဉာဏ်၊ဖိုလ်ဉာဏ်၊ဈာန်၊သမာပတ်အစရှိသောအထက်ထက်သော
တရားကြီးတို့ကို ရောက်နိုင်ရနိုင်သည်သာဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ဗုဒ္ဓ
ဘာသာမှာ။အသားစားမှုကို ရှောင်ကြဉ်စေရန်။ အတင်းအကြပ်
ပညတ်ခြင်းမရှိလေသတည်း။

ဆိုရန်တနည်းရှိသေး၏။ ထိုသူတို့မှာ။ ဓမ္မန္တရာယ်ဖြစ်ငြားသော်
လည်း။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့နှင့် နှိုင်းစာသည့်ရှိသော်။ ထိုသူဆို
သောလူသတ္တဝါများသည်။ အသိနိုးအသန်းမျှသာရှိရာ၏။ တိရစ္ဆာန်
သတ္တဝါတို့သည်မူကား။ အသင်္ချေ အနန္တများပြားလှ၏။ ထို့ကြောင့်
အများကိုဥံ့၍ပညတ်တော်မူသင့်ပါ၏ဟုဆိုရန်ရှိ၏။

အဖြေကား။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့မှာ။ ယခုရှိကြသောအသက်
ဘေးမှ ကင်းလွတ်ရုံမျှသာတတ်နိုင်ရာ၏။ ဘဝအဆက်ဆက်အ
သက်ဘေးမှကင်းလွတ်ကြစေရန်လည်း မတတ်ကောင်း။ သံသ
ရာဝဋ်မှကျွတ်လွတ် ကြစေရန်လည်း မတတ်ကောင်း။ ထိုသူဆို
သောလူတို့မှာ။ သံသရာဝဋ်မှဘခါတည်း။ ကျွတ်လွတ်စေရန်တတ်
ကောင်း၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုလူတို့အတွက်သာ အထူးအရေးယူ
ထိုက်၏။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့အတွက် အထူးအရေးယူဘွယ်မ
ရှိလှ။ ။ ဥပမာကား။ တကျိပ်သောသူတို့မှာ။ အသီးအသီးတရာ
တန်ဖိုးကြွေးမြီဘင်ရှိကြ၏။ တထောင်သောသူတို့မှာ။ အသီးအသီး
တကုဋေတန်ဖိုး ကြွေးမြီတင်ရှိကြ၏။ သူဌေးကြီး တဦး သည်။
ကြွေးမြီဘင်ရှိသူတို့ကိုအလွန်သနားတတ်၏။ ထိုသူဌေးကြီးသည်
တရာစီတင်ရှိသောသူများကို။ ထိုကြွေးမြီမှကျွတ်လွတ် စေခြင်း
ငှာအထူးအလေးပြုရာ၏။ အကြောင်းမူကားငွေတရာစီပေးလိုက်
လျှင်။ ထိုသူတို့သည် တခါတည်း ကျွတ်လွတ်ကြလေရာ၏။ တ
ထောင်စီကြွေးမြီရှိသော သူတို့ကိုမူကား။ ထိုကြွေးမှကျွတ်လွတ်
အောင်မတတ်နိုင်ရာ။ ထို့ကြောင့်ထိုသူများကိုလစ်လျူရှု၍။ တ
ကျိပ်သောသူတို့အတွက်အထူးကြောင့်ကြပိုက်ရ၏။ ဤဥပမာအ
တိုင်းမှတ်လေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလူနှင့်ရဟန်းအသားစားခြင်း၌
ထူးခြားပုံကိုပြခြင်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၌။ အသားစားမှုမှာလူဖြစ်သူတို့နှင့်ရဟန်းဖြစ်သူတို့

အထူးရှိပြန်သည်ကား။ လူဖြစ်သူတို့မှာ။ အထက်၌ပြဆိုခဲ့သည်အတိုင်း၊ သက်သတ်မှုတွင် ပါဝင်ထိုက်သော စိတ်စေတနာမျိုးမှ လွတ်ကင်းခဲ့သည်ရှိသော်။ စားလိုလျှင်စားရ၏။ ရဟန်းဖြစ်သူတို့မှာ။ အစွန်းသုံးပါးလွတ်ကင်းမှ စားအပ်လေသည်။ အစွန်းသုံးပါးကား။ ဒိဋ္ဌဘပါး။ သုဘတပါး။ ပရိသင်္ကတတပါးပေတည်း။

ထိုတွင်ဒိဋ္ဌ ဆိုသည်ကား။ ရဟန်းတို့ကို ကျွေးမွေးရန်သတ်ဖြတ်သည်ကို။ ရဟန်းကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်သိရှိခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌမည်၏။ သုတဆိုသည်ကား။ ရဟန်းတို့ကိုကျွေးမွေးရန် သတ်သည်ဟု။ ကိုယ်တိုင်ကြားသိခြင်းသည်။ သုတမည်၏။ ပရိသင်္ကတဆိုသည်ကား။ ရဟန်းတို့ကိုကျွေးမွေးရန်သတ်လေသလောဟု။ တွေးတောယုံမှားခြင်းသည်။ ပရိသင်္ကတမည်၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးရှိနေခဲ့သော်။ ရဟန်းတို့မှာ။ ထိုအသားကိုမစားအပ်။ ထိုသုံးပါးမှလွတ်ကင်းခဲ့သော်စားအပ်၏။ ဤကားလူနှင့်ရဟန်း အထူးပေတည်း။

ဆိုဘွယ်အထူးရှိသေး၏။ အထက်ပြဆိုခဲ့သော ဗြာဟ္မဏတို့၏ သာသနာမှာ။ တောတောင်ထွက်၍ ကိုယ်ကျိုးကိုယ်စီးပွားကိုသာလိုရင်းထား၍ အားထုတ်ကြကုန်၏။ ဗုဒ္ဓတာဝာသာသနာမှာ။ လူသတ္တဝါတို့၏အတွက်သာသနာအကျိုးစီးပွားကိုအားထုတ်ရန်အရေးသည်။ ရဟန်းတော်တို့၏တာဝန်ကြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတော်တို့၏အသက်မွေးမှုသည်လည်း။ လူဖြစ်သူတို့၏တာဝန်ကြီးဖြစ်၏။ လူဖြစ်သူတို့၏ စားဦးသောက်ဦးကိုခံယူ၍ အသက်မွေးကြကုန်၏။ မြို့ရွာနေလူတို့မည်သည်လည်း။ အသားစားမှုမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်သူအလွန်နည်းပါးကြ၏။ ရဟန်းတော်တို့၌ အသားစားမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရန်ပညတ်ခဲ့သော်။ ထိုမြို့ရွာနေလူတို့နှင့်အသက်မွေးမှုတလမ်းစီကွဲပြားလျက်ရှိရာ၏။ ကွဲပြားလျက်ရှိခဲ့သော်။ ရဟန်းတို့မှာမိမိတို့အသက်ကိုမိမိတို့ကိုတိုင်လုပ်ကိုင်ရှာကြံ၍မွေးကြကုန်ရာ၏။ လောက၌အသက်မွေးမှုမည်သည်။ အလွန်ဝန်လေးသော အရေးအရာ

ကြီးဖြစ်၏။ ထိုအသက်မွေးမှုကြီးသည်။ ရဟန်းတို့မှာ ပရိယတ်
 ၏အန္တရာယ်ကြီး၊ ပဋိပတ်၏ အန္တရာယ်ကြီး။ ပဋိဝေဓ၏ အန္တ
 ရာယ်ကြီးဖြစ်လေရာ၏။ ထိုကြောင့်ရဟန်းတော်တို့မှာ။ တိကော
 နိပရိသုဒ္ဓိရှိလျှင်။ အသားစားမှုကို ဝိနည်းတော်၌ ခွင့်ပြုတော်မူ
 လေသတည်း။ ။ဝိနည်းပညတ်တော်မည်သည်ကား။ အာဏာ
 ဒေသနာတော်ဖြစ်၏။ ပညတ်တော်မူတိုင်းကျင့်နိုင်သူတို့မှာ။ သီ
 လဝိသုဒ္ဓိဖြစ်၏။ ပညတ်တော်မူတိုင်းမကျင့်နိုင်သူတို့မှာ။ ဘုရား
 အာဏာတော်ကိုကျူးလွန်သည့်အတွက်။ အပါယ်လေးပါးသို့ကျ
 ရောက်တတ်၏။ ထိုကြောင့်။ ဝိနည်းပညတ်မည်သည်။ အယုတ်၊ အ
 လပ်၊ အမြတ်သုံးပါးတို့နှင့်တိုင်းတာ၍။ မလျှော့မတင်းပညတ်တော်
 မူရ၏။ ။ဤကားစေတနာကိုပခာနပြု၍လာရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာအ
 လိုပေတည်း။ ။ဤဗုဒ္ဓဘာသာအလိုအတိုင်း။ စေတနာကို ပခာန
 ပြု၍ယူခဲ့သော်။ အထက်၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအသားကိုဝယ်ယူစား
 သောက်သောသူတို့သည်။ သတ်ဖြတ်မှုတွင်ပါဝင်ထိုက်သော စိတ်
 စေတနာမရှိခဲ့လျှင်။ သက်သတ်ကံမှလွတ်ကင်း စင်ကြယ်ကြလေ
 ကုန်၏။ ထို အတူအရေကိုဝယ်ယူ၍သားရေဘိနပ်စသည်လုပ်ကိုင်
 ရောင်းချသူတို့သည်၎င်း။ ထိုဘိနပ်စသည်တို့ကို ဝယ်ယူ သုံး
 ဆောင်ကြသောသူတို့သည်၎င်း။ သက်သတ်ကံမှကင်းလွတ် စင်
 ကြယ်ကြံ့ကုန်၏။ ထိုအတူ။ အစွယ်၊ အရိုး၊ အသွေး၊ အမွှေး၊ အဆီ၊
 သည်းခြေ၊ ပျားရေ၊ ပျားဖယောင်း၊ ပုလဲ၊ ကတိုး၊ ပိုးချည်၊ ပိုးထည် စ
 သည်တို့ကိုဝယ်ယူသုံးဆောင်ကြသောသူတို့သည်လည်း။ သက်
 သတ်ကံမှကင်းလွတ်စင်ကြယ်ကြလေကုန်တော့သည်။

အသားစားမှုမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း၏အကျိုး။ မကြဉ်ရှောင်
 ခြင်း၏အပြစ်ကိုပြခြင်း။

သုတ္တန်ဒေသနာတော်များ၌မူကား။ အသားစားမှု၏အပြစ်အ
 သားစားမှုမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း၏အကျိုးသည်။ များစွာလာရှိ၏။ ထို

တွင်သုတ္တန်နိပါတ်ပါဠိတော်-ဗြာဟ္မဏ်ဓမ္မိယသုတ်၌လာသော အ
 ပြစ်အကျိုးများကိုပြဆိုလိုက်အံ့။ ။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရား၏ အ
 လောင်းတော်သိဒ္ဓတ္တမင်း၏သာဓကိန္ဓယဝင်တွင်။ ဥက္ကာမုခ မင်း
 သည်အစဖြစ်၏။ ထိုမင်း၏အဘကား ဩက္ကာကမင်းတည်း။ ထို
 ဩက္ကာကမင်း၏လက်ထက်သို့မတိုင်မီရှေးကာလ၌။ လူ့လောက
 မှာ။ သားငါးတို့ကိုသတ်လေ့ စားလေ့ မရှိကြကုန်သေး။ အထူး
 အားဖြင့်နွားသတ္တဝါတို့၌အလွန်အလေးပြုကြကုန်၏။ အဘယ်သို့
 ပြုကြကုန်သနည်းဟူမူကား။ ဤနွားသတ္တဝါတို့သည်။ ငါတို့၏ အမိ
 နှင့်လည်းတူပေကုန်၏။ အဘနှင့်လည်းတူပေကုန်၏။ ဘကြီးဘထွေး
 စသောဆွေရင်းမျိုးရင်းတို့နှင့်လည်းတူပေကုန်၏။ ဤနွားသတ္တဝါ
 တို့သည်။ ငါတို့မှာအလွန်ကောင်းမြတ်သောမိတ်ဆွေကြီးများဖြစ်
 ကြကုန်၏။ ငါတို့၏အသက်ရှည်ရာရှည်ကြောင်း။ အနာ ကင်းရာ
 ကင်းကြောင်းဖြစ်သောထောပတ်ဆီဥအစရှိသော ဆေးကောင်း
 ဆေးမြတ်တို့ကို။ ထိုနွားသတ္တဝါတို့မှရနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုနွားသတ္တ
 ဝါတို့သည်။ ငါတို့အားအစာထမင်းကိုလည်း ပေးကြကုန်၏။ အ
 ဆင်းအရောင်ကိုလည်းပေးကြကုန်၏။ ကိုယ်၊ စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ
 ခြင်းတို့ကိုလည်းပေးကြကုန်၏။ ဤသို့သောနွားတို့၏ အကျိုး
 ကျေးဇူးတို့ကို။ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းကောင်းစွာမြော်မြင်ကြကုန်
 ၍နွားတို့ကိုသတ်မည်စားမည်ကိုဝေးစွာ။ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ခြင်းကို
 မျှမပြုကြလေကုန်။ ထိုအခါ၌အထက်ကောင်းကင်ရှိ နတ်သိကြား
 ဗြဟ္မာတို့သည်။ လူတို့ကိုအလွန်ကြည်ညိုလေးမြတ်ကြကုန်၍။ လူ့
 လောကကိုကောင်းစွာကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုအ
 ခါ၌။ လောကတွင်ရှိနေကြသောဘီလူး၊ သားရဲ၊ သံဘက်၊ ဟု ခေါ်
 ကြသော နတ်ဆိုးနတ်ဝါး အပေါင်းတို့သည်။ လူသတ္တဝါတို့ကို
 ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းငှါ အခွင့်မရကြလေကုန်။ လူ့လောကမှာ
 ရောဂါဆိုး၊ အနာဆိုး၊ ကပ်ဥပန်ဆိုးဟူ၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိပေ။ ။
 ဤကား နွားသတ်မှု၊ နွားသားစားမှု မှကင်းလွတ်ခြင်း၏ အကျိုး
 ကြီးပေတည်း။

ဩက္ကာကမင်း၏ လက်ထက်သို့ တိုင်ရောက်သော အခါ၌မူ
 ကား။ ယုတ်မာသော ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတို့ပေါ်ပေါက်လာကြ၍။ ကာ
 မဂုဏ်စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုများစွာမက်မောခြင်းရှိကြကုန်သဖြင့်။
 ယုတ်မာသော အကြံကိုလုပ်ကြံကြကုန်၏။ အဘယ်သို့လုပ်ကြံကြ
 ကုန်သနည်းမဟုတ်မတရားသောကျမ်းစာအုပ်ကိုပြုလုပ်ကြကုန်
 ၏။ ထိုကျမ်းစာအုပ်၌ နွားသတ္တဝါတို့မည်သည်။ စပါး၊ ဆန်၊ ရေ၊
 ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာစသည်တို့ကဲ့သို့။ လူတို့၏အသုံးအဆောင်မျိုး ဖြစ်
 ၏။ သတ်ဖြတ်စားသောက်သော်လည်း တစုံတခုအပြစ်မရှိ။ ထို
 နွားတို့ကို သတ်ဖြတ်၍ ဗြာဟ္မဏ လူမျိုးတို့အား ကျွေးမွေး ပေးလှူ
 ခြင်းကိုပြုလေသလည်း။ မြင့်မြတ်သော နတ်ရွာ သုဂတိဘဝသို့
 ရောက်ရာ၏ဟု။ ထိုစာအုပ်၌ ဂါထာဗန္ဓု ဖွဲ့စီလျက်များစွာပါလေ၏။
 ထိုစာအုပ်ကို ကမ္ဘာဦးမှ ဖြစ်လာသော ကျမ်းထူးကျမ်းမြတ်ဆို၍။
 ဩက္ကာကမင်းအား ဆက်သကြကုန်၏။ ထိုမင်းသည် အဆင်ခြင်
 ပညာမရှိသည်ဖြစ်၍။ ထိုကျမ်းစာအုပ်ကို အလွန်ယုံကြည်ပြီးလျှင်။
 အထောင်မကသော နွားသတ္တဝါတို့ကို။ ကိုပင်တိုင် သတ်ဖြတ်၍။
 ပုဏ္ဏားလူမျိုးတို့အား များစွာ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍
 လူ့လောကမှာ။ နွားသတ်မှု၊ နွားသားစားမှု၊ သားငါးသတ်မှု အသား
 စားမှုတို့သည် ပေါ်ပေါက်လာကုန်၏။ ထိုအခါ၌ လူ့လောကကို
 ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ကြကုန်သော။ နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာအပေါင်း
 တို့သည်။ လူ့လောကကို အလွန်စက်ဆုတ်ကြကုန်၍။ ကြည့်ရှု
 စောင့်ရှောက်မှုတို့ကို မပြုကြလေကုန်ပြီ။ ထိုအခါ၌ လောကတွင်ရှိ
 နေကြကုန်သော တိလူး၊ သားရဲ၊ သံဘက်ဟုခေါ်ကြသော နတ်ဆိုး
 နတ်ဝါးအပေါင်းတို့သည်။ အခွင့်ရကြကုန်သဖြင့်။ လူတို့နေရာထိုထို
 မြို့ရွာသို့ သာရောက်ကြကုန်၍။ လူအပေါင်းတို့၌ မိမိတို့ တန်ခိုးဖြင့်။
 ပိဇ္ဇိတ်ဖျားရောဂါ။ ကာလဝမ်းရောဂါ အစရှိသော ရောဂါဆိုးအနာ
 ဆိုး၊ ကပ်ဥပဒ်မျိုးတို့ကို ကျရောက်ဖြစ်ပွားစေကြကုန်ပြီးလျှင်။ လူ
 တို့၏အသွေးအဆီတို့ကို။ စုတ်ယူမျှိုသောက်၊ သေကြေ ပျက်ဆုံး

သည်တိုင်ရောက်အောင်။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းကြကုန်၏။ လူတို့၌ပြု
 လုပ်ခွင့်မသာသည့်အခါ။ ကျွဲနွားသတ္တဝါတို့၌၎င်း။ သိုးဆိတ်၊ ဝက်
 ကြက်အစရှိသောတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၌၎င်း။ မိမိတို့တန်ခိုးဖြင့်။
 လည်ပင်းကြီးနာ၊ အဆုပ်ကြီးနာ၊ အသဲကြီးနာ၊ ကျောက်ကြီးနာ၊ အ
 စရှိသောရောဂါဆိုး၊ အနာဆိုး၊ ကပ်ဥပဒ်မျိုးတို့ကို ကျရောက်ဖြစ်
 ပွားစေကြကုန်ပြီးလျှင်။ ထိုကျွဲနွားအစရှိသောတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့
 ၏အသွေးအဆီကိုရုတ်ယူမျှိသောက်သေကြေပျက်ဆုံးသည် တိုင်
 ရောက်အောင်နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းကြကုန်၏။ ။ ဤစကား၌အင်္ဂုတ္တိရ
 တိကနိပါတ်ပါဠိတော်မှာ။ ကပ်သုံးပါးတို့တွင်။ ရောဂါနက္ခရကပ်
 သည်။ နတ်ဆိုးတို့ပြုလုပ်၍ဖြစ်ကြောင်း တိုက်ရိုက်လာရှိ၏။ ။ ဤ
 ကား။ နွားသတ်မှု၊ နွားသားစားမှု၌အပြစ်ကြီးပေတည်း။

ဤသို့လာသောပါဠိတော်များကိုထေခံမြော်၍။ ယခုလောကမှာ
 ဖြစ်ပွားလျက်ရှိနေကြသောကပ်ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့သည်။ ထိုနတ်
 ဆိုးနတ်ဝါးတို့ပြုလုပ်၍ဖြစ်သော ကပ်ဥပဒ်မျိုး အမှန်ဖြစ်ကြကုန်
 သည်ဟုယုံကြည်ကြကုန်ရာ၏။

• ထိုကပ်ဥပဒ်မျိုးတို့ကိုမူကား။ လောက၌ နတ်ဆိုးတို့နှင့် သက်
 ဆိုင်သောတန်ခိုးသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသောမန္တန်၊ မန္တရား၊ ဆေးဝါး၊
 အင်း၊ အိုင်တို့သည်ကွယ်ကာနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုကပ်ဥပဒ်မျိုးတို့၏
 အကြောင်းအရာကို။ အသေအချာမှန်ကန်စွာသိလိုကြလျှင်။ ဆရာ
 တော်စီရင်သောရောဂါနက္ခရဒီပနိခေါ်သောစာအုပ်ငယ်ကို။ လက်
 ကိုင်လက်စွဲပြု၍ကြည့်ရှုကြကုန်ရာ၏။ ။ ဤတွင်ရှေ့ကား။ သက်
 သတ်စားမှုနှင့်စပ်သောပထမစကားရုပ်ဖြေဆိုချက်ပြီး၏။

သစ်သီးသစ်ရွက်နှင့်စပ်သောစကားကိုဖြေခြင်း။

သစ်သီးသစ်ရွက်နှင့်စပ်သောစကား၌။ သစ်သီးများ
 ကိုစားမှုသည်လည်းသက်သတ်ကံ ထိုက်သည်ဟူသော အယူ

သည်။ ကမ္ဘာ၏အရိုးအစဉ်နှင့်ဆန့်ကျင်သောအယူဖြစ်၏။ ကမ္ဘာ
 ၏အရိုးအစဉ်ဆိုသည်ကား။ အမျိုးလေးပါးတို့မှ တောထွက်ကြ
 ကုန်ပြီးလျှင်။ ရသေ့၊ ရဟန်းပြုကြကုန်၍။ သစ်ဥ၊ သစ်မြစ်၊ သစ်ရွက်
 သစ်သီးတို့ကိုစားသောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် မေတ္တာကရုဏာ အစ
 ရှိသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတို့ကိုပွားများကြကုန်၍။ သေသည်၏အ
 ခြားမဲ့၌ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ အထက်နတ်ပြည်တို့၌ သော်
 ၎င်း၊ ဗြဟ္မာပြည်တို့၌သော်၎င်းဖြစ်ကြကုန်၏ဟု။ ကမ္ဘာအရိုးအ
 စဉ်ရှိ၏။ သစ်သီးများကိုစားမှုသည်လည်း။ သက်သတ်ကံထိုက်၏
 ဟုအမှန်ယူခဲ့သော်။ ထိုရသေ့၊ ရဟန်းတို့သည်။ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ
 ပြည်သို့မသွား။ သစ်ဥ၊ သစ်မြစ်၊ သစ်ရွက်၊ သစ်သီးတို့ကိုစားသော်
 မှုကြောင့်။ အပါယ်လေးပါးသို့သာ ကျရောက်ကြလေကုန်ရာ၏။
 သည်မျှမကသေး။ လောက၌ စပါး၊ ဂျုံ၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ ဗူး၊ ခရမ်း၊ စ
 သည်တို့ကိုစားသောက်ကြသောသူတို့သည်၎င်း။ သစ်၊ ဝါး၊ နွယ်၊
 မြက်တို့ကိုအသုံးပြုကြသောသူတို့သည်၎င်း။ အပါယ်လေးပါးသို့
 သာကျရောက်ကြလေကုန်ရာ၏။ ဤသို့လျှင်ထိုအယူသည် ကမ္ဘာ
 ၏အရိုးအစဉ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လေ၏။ ထိုကြောင့် သစ်ပင်တို့
 မှာအသက်ရှိသည်ဟူသောအယူ။ သစ်သီးတို့ကိုစားခြင်း၌သက်
 သတ်ကံထိုက်သည်ဟူသောအယူကို။ အလျင်အမြန် စွန့်ပစ်ကြ
 ကုန်၍။ အထက်၌လာခဲ့သည့်အတိုင်းသစ်ပင်၊ ချမြက်တို့မှာသတ္တ
 ဝါတို့၌ကဲ့သို့။ အာယု။ ပါဏဇိဝိတဟူသော မုချအသက်မျိုးမရှိ။
 ဟရိတခေါ်သော။ စိမ်းရှင်ပေါက်ရောက် ကြီးပွားစေတတ်သော။
 တေဇောဓာတ်အထူးကိုအစွဲပြု၍။ ထိုဓာတ်ရှိနေလျှင်။ အရှင်ဟု
 ခေါ်ရသည်။ ထိုဓာတ်မရှိလျှင်။ အသေဟုခေါ်ရသည်ဟူသော အ
 ယူကိုသာ။ အမှန်အားဖြင့်ယုံကြည်လေးမြတ်မှတ်ယူကုန်ရာ၏။ ။
 ဤတွင်ရှေ့ကား။ သစ်သီးစားမှုနှင့် စပ်သော ဒုတိယစကားရပ်
 ဖြေဆိုချက်ပြီး၏။

ဤကား။ကာလကတ္တားမြို့။သိပ္ပံကျောင်းကြီးနေ မြန်မာလူမျိုး
မောင်ချစ်ဘေ၏။အံသာစားခြင်းနှင့်။အံသာစားခြင်း လျှောက်လွှာ
အဖြေကားပြီး၏။

မန္တလေးမြို့။

မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်
ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်(၁၀)ရက်။

ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးထံလျှောက်လွှာ။

ရိုသေလေးမြတ်စွာ။ရှိခိုးလျှောက်ထားဝံ့ပါသည်။ကျေးဇူးရှင်
ဆရာတော်ဘုရား။ အကြောင်းမှာ။ဘိလပ်မှ။မစွပ်ရိုက်ဒေဗစ်
ဒကာမကြီးထံမှစာတစောင်ရရှိပါကြောင်း။ ။၎င်းစာမှာ။နိယာ
မငါးပါးနှင့်စပ်လျဉ်း၍။ဓမ္မနိယာမအတွက်။စိတ်မကျေမနပ်ရှိနေ
ကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ဓမ္မနိယာမသဒ္ဓါကို။အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆို
ကြရာ။မူလပထမပြန်ဆိုသူ။“မစ္စတာဘရူးအား”က။ (**Philoso-
phie order or cas-ual order**) အကျိုးတရား။ သို့မဟုတ်
အကြောင်း တရား တို့၏ အစဉ်နိယာမ,ဟု ပြန်ဆို ပါသည်။
ဦးရှေ့ဖ်အောင်က။ (**Natural phenomenal sequence**)
ပြုကတေ့ဖြစ်ပေါ်သောဝတ္ထုဓမ္မတို့၏ အကြောင်းအကျိုးအဆက်
ဆက်။နိယာမ,ဟု ပြန်ဆိုပါသည်။ ထိုနှစ်ရပ်ကို သဘောမကျ
သေး၍။တပည့်တော်၏ ပြန်ဆိုချက်ကိုတောင်းပန်ပြန်ပါသည်။ တ
ပည့်တော်က။ (**Natural order of things other than
the above mentioned**) အထက်နိယာမ, လေးပါးတွင်။မပါ
ဝင်သေးသော။သဘာဝဓမ္မတို့၏။ ပြုကတေ့ အစဉ်နိယာမဟုပြန်

ဆိုပါသည်။ ဤကဲ့သို့။ ပြန်ဆိုပေးလိုက်သည်ကိုလည်း။ ကြွနပ်
 ဘွယ်မရှိသေးကြောင်း။ ယခုအကျယ်တဝင့် ပြန်စာရေးပါသည်။
 ၎င်းပြန်စာကို။ မြန်မာပြန်၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ။ ယခုဆက်
 သပေးပို့လိုက်ပါသည်။ နိယာမဒီပနီ။ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်နိယာယ၌
 လည်း။ ၎င်းဓမ္မသဒ္ဒါကို။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့ သိနိုင်သော။ ထိထိ
 ရောက်ရောက်။ ကျကျနန။ အင်္ဂလိပ်စကားအသုံးအစွဲဝေါဟာရမရှိ
 ကြောင်းကို။ “မစ္စစ်ရိုက်ဒေဗန်” က။ မှတ်သားချက်ရေးထားသည်
 ကိုလည်းတွေ့သိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍။ ဤစာနှင့်အတူ။ ဆက်ကပ်
 လိုက်သော။ ၎င်းပြန်စာကိုကြည့်ရှုတော်မူပြီးလျှင်။ ဓမ္မသဒ္ဒါကိုသုံး
 သင့်မသုံးသင့်။ ဓမ္မသဒ္ဒါအစား။ သေသပင်္ကဏ္ဍကစသောသဒ္ဒါမျိုး
 ကိုသုံးက။ အကျိုးအပြစ်မည်သို့ဆိုက်ရောက်ကြောင်း။ ဗုဒ္ဓနိယာမ
 တပါးတိုး၍။ နိယာမခြောက်ပါး ဆိုသင့်မဆိုသင့်စသည်ကို။ ရှင်း
 လင်းအောင်အမိန့်ရှိတော်မူပါမည့် အကြောင်းကို။ ရှိခိုးလျှောက်
 ထားဝံ့ ပါသည်ဘုရား။

ဦးဥာဏထံ။ မစ္စစ်ရိုက်ဒေဗန်၏ပြန်စာ။

တပည့်တော်မ၏သဘောကို။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းလျှောက်ထား
 ရမည်မှန်ပါက။ ဓမ္မသဒ္ဒါ၏အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းတော်ပြုချက်
 များကို။ မည်သည့်ဟာကိုမျှသဘော မကျေနပ်သေးပါ။ တပည့်
 တော်မတို့၏။ အနောက်နိုင်ငံသူ-နိုင်ငံသားတို့ဥာဏ်အမြင်မှာ။ အ
 စိတ်အစိတ်တောဒတို့သည်။ အချင်းချင်းဂုဏ်ရည်တူ၍။ တသီးတ
 သန့်စီဖြစ်ရမည်ဟုသဘောရပါသည်။ ။ ဆိုလိုရင်းမှာ။ ဗီဇနိယာ
 မသည်။ ဥတုနိယာမနှင့်မရောမရှက်ရ။ ကာမနိယာမနှင့်မရောမ
 ရှက်ရ။ စိတ္တနိယာမနှင့်မရောမရှက်ရ။ ဓမ္မနိယာမနှင့်မရောမရှက်ရ။ ဓမ္မ

နိယာမမျိုးမဖြစ်ရဆိုလိုသည်ဦးဥာဏ။ ။ယခုတော့ခါ။ ဓမ္မသဒ္ဓါ
ကိုထည့်၍အသုံးပြုခြင်းကြောင့်။ အထက်နိယာမ လေးပါးသည်။
ဓမ္မနိယာမနယ်တွင်းကမလွတ်နိုင်ဖြစ်နေပါသည်။ ဗိဇ္ဇာ၊ ဥတု၊ ဗိတ္တံ၊
ကမ္မတို့သည်။ ဓမ္မပင်ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုလိုသည်ဦးဥာဏ။ ။
ဤကဲ့သို့နိယာမဗိဇ္ဇာကိုခွဲစိတ်ခြင်းသည်။ တပည့်တော်မ၊ တို့အ
နေခံနိုင်ငံက၊ ဘေဒခွဲစိတ်ခြင်းနည်း။ ဥပဒေသမျိုးနှင့်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်
ဆန့်ကျင်ယောင်ဖြစ်နေပါသည်။ ။ အကယ်၍၊ အထက်လေးပါး၌
မပါသောတရားတို့၏နိယာမကိုဆိုလိုရိပ်ရှိ၍၊ သေသနိယာမဟု။
သုံးစွဲခဲ့ပါလျှင်၊ တပည့်တော်မ၊ တို့ကောင်းကောင်းကြီး စိတ်ကြေ
နပ်ပါသည်။ ။ အကယ်စင်စစ်သည်အတိုင်းမှန်လျှင်၊ သေသနိယာ
မဟုသာသုံးရမည်။ ဓမ္မနိယာမဟုမသုံးစွဲသင့်ပါ။ အရှင်ဘုရားတို့
မြန်မာလူမျိုးတို့၏၊ အာစရိယ—လဒ္ဓေါပဒေသအတိုင်း အမှန်ယူရ
မည်ဖြစ်လျှင်၊ နိယာမငါးပါးကို၊ ပဉ္စကနိယာမဟုခေါ်သင့်ပါသည်။
ယင်းသို့ ခေါ်လျှင်လည်း။ ပဉ္စမမြောက် နိယာမကို၊ သေ သ
နိယာမ၊ ပကိဏ္ဍကနိယာမဟု တခုခု သောအမည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်
သုံးစွဲသင့်ပါသည်။ ။ ဗုဒ္ဓနိယာမ၊ တပါးတိုး၍၊ နိယာမ မြောက်ပါး
ထားမည်ဆိုလျှင်သင့်ပါမည်လော။ ထားထိုက်သည်ဟု ထင်ပါ
သည်။ ။ အရှင်ဘုရားတို့ အာစရိယလဒ္ဓေါပဒေသအရ ကောက်
ယူပုံကိုမကြားသိရသေးမီအခါက၊ ဤစကားကို ထောက်သဖြင့်။
ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အရကိုရိပ်မိဟန်တူပါသည်ဦးဥာဏ။ ။ ၁၆၁၂ ခုနှစ်
တွင်၊ (**Buddhism**) ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းစာအုပ်တပည့်
တော်မ၊ ရေးသားထုတ်ဝေရာ၊ စာမျက်နှာ (၁၁၇) ၌။ နိယာမအ
ကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ထော်ပြရာတွင်။ ၎င်းစာအုပ်တပည့်မမှာမ
ရှိ၍။ ဘယ်လိုရေးထားသည်ကိုအသေအချာ မသိရသောကြောင့်။
ဆရာတော်ဘုရားကြီးသိတော်မူရန်ထည့်သွင်း မတော်ပြလိုက်ရ
ပါဦးဥာဏ။ ။ ပဉ္စမမြောက်နိယာမသည်။ များစွာသော ဓမ္မတို့၏
နိယာမမဟုတ်။ တခုသောဓမ္မ၏နိယာမမျှသာဟု ရေးသားတော်
ပြမိခဲ့ပါသည်။ ။ တပည့်တော်မသည်။ ဤကဲ့သို့ရေးသားတော်

ပြုလိုက်ခြင်းမှာ။လောကကြီး၌ ဘုရားဖြစ်ထွန်း ပေါ်လာခြင်းအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍။ ဓမ္မတာသဒ္ဒါကို ဘွင့်ဆိုရေးသား သော အရှင်ဗုဒ္ဓဗောဓိသဏီ ပြဆိုချက်များကိုတွေ့မြင် မှတ်သားရခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့တွေ့စဉ် အခါကပင်။ လောကကြီး၌ဖြစ်လျက်ရှိသောနိယာမတရား ဘို့တွင်။ အခါကာလအားလျော်စွာ ဘုရားတွေဖြစ်ခြင်းကိုထည့်သွင်းထားခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့၌အရေးကြီးသောအချက်တခု ဖြစ်ဟန်ရှိသည်ကို အံ့ဩခံပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့သည်။ မိမိတို့အပူ ဝါဒအားလျော်စွာ။ ဘုရားပွင့်ခြင်းကိုဓမ္မတာဟုခေါ်ဆိုရပေသည်။ အကယ်၍ ဓမ္မတာဟုမခေါ်လျှင်တပည့်ကဲ့သို့အရှင်ဘုရားတို့ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုပြသကြပါမည်နည်း။ အကယ်၍ဓမ္မတာဖြစ်သောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓနိယာမတခုတိုး၍အထက်နိယာမလေးပါးနှင့်တန်းတူထား၍။ ၆-ပါးလုပ်ပြန်လျှင်လည်းသာ၍ပင်မကြေနပ်ဘွယ်ရှိလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ တပည့်တော်မသည်။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးအား။ အနောက်နိုင်ငံနည်းတွေကိုပြ၍။ မြန်မာလိုချေချေငံငံလျှောက်ထားလိုသော စိတ်ဆန္ဒတွေတပည့်လောက်များအားကြီးတယ်ဆိုတာတွေမပြောနိုင်အောင်ရှိပါသည်။ နိယာမငါးပါးကို။ အရှင်ဗုဒ္ဓဗောဓိသဏီမှတစ်ပါးအခြားသောမည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များရေး သားသေးသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည်။ မဟာပဓာနသုတ်အဋ္ဌကထာမှတစ်ပါးအခြားနေရာ၌ မတွေ့ဘူးသေးပါ။ တပည့်တော်-၎င်းနိယာမအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍။ စာတအုပ်ရေးမည်ကြံစည်နေပါကြောင်း။ ကုညီစေလိုပါသည်။

“မစ္စင်ရိုက်ဒေဗစ်”

(*၎င်းအမှတ်တွင်းရှိစာများကို။ ဦးဥာဏစကားဟုမှတ်ယူရမည်။)

အထူးလျှောက်ထားရန်မှာ။ တပည့်တော်သည်။ သေသနိယာ
 မ။ ပကိဏ္ဍကနိယာမခေါ်ဆိုလျှင်။ အဓိပ္ပါယ်သဘောအားဖြင့်ခေါ်
 ဆိုသင့်သော်လည်း။ သဒ္ဓါနေအခေါ်ဝေါ်ဟာရ အသုံးအစွဲအားဖြင့်
 မသင့်ကြောင်း။ သာမညစာပြန်ရေးလိုက်ပါသည်။ ဓမ္မာရတနာ။ ဓမ္မ
 ဓာတ်။ ဓမ္မာရုံစသည်သုံးစွဲကြရာ။ သဒ္ဓါအထူးကိုဥပမာပြု၍။ ဓမ္မ
 သဒ္ဓါကိုအသုံးပြုခြင်းသည်။ အရပ်သုံး။ လွတ်သုံး။ ကျောင်းသုံး။ သို့
 မဟုတ်အရပ်သားသုံးမင်းသုံး။ ကျမ်းဂန်တတ်သုံး။ သုံးမျိုးတို့တွင်
 ကျမ်းဂန်သုံးဖြစ်ကြောင်း။ ရှိရှိသမျှဓမ္မမည်သော်လည်း။ စက္ခာယ
 တနာ။ စက္ခုဓာတ်။ ရူပါရုံစသည်မှာ။ သဒ္ဓါနာမ ဝိသေသဖြစ်ကြကုန်
 သောကြောင့်။ ဓမ္မသဒ္ဓါနယ်ကလွတ်ခြင်း။ ဓမ္မသဒ္ဓါက မလွှမ်းမိုး
 နိုင်ခြင်းစသည်ကို။ သာမညရေးသား ပြန်ကြားလိုက်ရ ပါသည်။
 ဗုဒ္ဓ နိယာမကို လည်း။ အသီးအခြားမထုတ်သင့်။ ဘုရားလောင်း
 များပါရမီပြည့်က။ အခါသင့်ကပွင့်မြဲဓမ္မတာသာဖြစ်၍။ ဓမ္မနိယာ
 မမှာသွင်းသင့်သည်။ သို့မဟုတ်ဘုရားဖြစ်ထိုက်သော။ ကံ-ပါရမီ
 ကိုဖြည့်က။ ထိုဟံအားလျော်စွာဘုရားဖြစ်နိုင်သောကြောင့်။ ကမ္မ
 နိယာမမှာသွင်းသင့်သည်ဟူ၍၎င်း။ ဥတုနိယာမမျိုး မဟုတ်
 သောကြောင့်။ အသီးမထုတ်သင့်ဟူ၍၎င်း။ စာပြန်လိုက်ပါသည်။
 ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံက။ အသေအခြာရှင်းလင်းချက်ရမှာ။ ဆ
 ရာတော်ဘုရားကြီး၏အလိုတော်ကျကို။ ထပ်မံသေချာစွာ ရေး
 သားပါဠိမည်ဟု။ “မစွပ်ရိုက်ဒေဗစ်” ထံစာပြန်ပါသည်။ သို့ဖြစ်
 ပါသောကြောင့်။ သေချာစွာ ရှင်းလင်း ပေးသနားတော်မူပါမည့်
 အကြောင်းကို။ ရှိခိုးလျှောက်ထားဝံ့ပါသည်အရှင်ဘုရား။

ဦးဥာဏ်။
U. Nyana

ဦးဥာဏ်၏လျှောက်လွှာပြီး၏။

၎င်းလျှောက်လွှာကို။ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ ပြန်ကြား ဖြေဆိုတော်မူချက်။

နိဿာမငါးပါးတို့တွင်၊ ဓမ္မနိဿာမကိုဖြေဆိုချက်။

နိဿာမငါးပါးကို။ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတို့ ပြဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကိုရှေးဦးစွာတော်ပြုရ၏။ ။လောက၌။ ဣဿရကုဋ္ဌအယူ။ ဗြဟ္မကုဋ္ဌအယူ။ ဤအယူနှစ်ပါးသည်။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌အနှံ့အပြားတည်ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဣဿရကုဋ္ဌအယူဆိုသည်ကား။ လောကသုံးပါးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး အစိုးရသော။ လောကသုံးပါး၏အရှင်ကြီး သခင်ကြီးသည်။ အထက်ကောင်းကင် ဘုံကြီး၌ အစဉ်ထာဝရ တည်ရှိ၏။ လောကသုံးပါးသည်လည်း။ ထိုအရှင်ကြီး သခင်ကြီးပြုလုပ်တိုင်း ဖြစ်ရ၏ဟု ယူခြင်းသည်။ ဣဿရကုဋ္ဌအယူမည်၏။ ဣဿရနိဗ္ဗာနအယူ ဟူ၍လည်းခေါ်၏။ ထိုအရှင်ကြီးသခင်ကြီးဖန်ဆင်းတိုင်းဖြစ်၏ ဟုလိုသည်။ ဗြဟ္မကုဋ္ဌအယူဆိုသည်ကား။ လောကသုံးပါးကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင်ကြီးအစိုးရသော။ လောကအဘကြီး၊ အဘိုးကြီးဖြစ်သော ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။ အထက်ကောင်းကင် ဘုံကြီး၌။ အစဉ်ထာဝရ တည်ရှိ၏စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။

ဣဿရနှင့်။ ဗြဟ္မာမျှသာကွဲကြ၏။ ထိုတွင်ဗြဟ္မာအမည်သည်။ လူ့ဘုံ။ နတ်ဘုံ။ ဗြဟ္မာဘုံဟူ၍။ ကမ္ဘာအရိုးအစဉ် ထင်ရှားရှိကြသော။ ဗြဟ္မဏဟိန္ဒူလူမျိုးတို့၏ အမည်ပေတည်း။ ဣဿရအမည်သည်ကား။ ကမ္ဘာအရိုးအစဉ်မရှိကြမူ၍။ ကမ္ဘာ၏ဖြစ်ကြောင်းကို တွေးဆယူကြလေသောလူမျိုးခြားဘုံ၏ အမည်ပေတည်း။ ဤအယူကြီးနှစ်ပါးကိုပယ်ဖျက်ခြင်းငှာ။ နိဿာမငါးပါးကို။ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ပြဆိုကြပေကုန်၏။ ။နိဿာမတရားငါးပါး ဆိုသည်ကား။ ဥတုနိဿာမ။ ဗီဇနိဿာမ။ ကမ္မနိဿာမ။ ဝိတ္တနိဿာမ။ ဓမ္မ

နိယာမ။ ဤငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတို့တွင်။ ဓမ္မနိယာမ၌။ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်ကို ရှေးဦးစွာ ဆိုရာ၏။ ။ နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ်။ အာဟာရဝင်။ ဒသမသုတ်စာမျက်နှာနံပါတ်(၁၆၂) ၌။

ဇာတိပစ္စယာဘိက္ခဝေ၊ ဇရာမရဏံ၊ ဥပ္ပါဒါဝါတထာဂတာနံ။ အနုပ္ပါဒါဝါ တထာဂတာနံ။ ဋ္ဌတာဝ၊ သာဓာတု။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ။ ဓမ္မနိယာမတာ။ ဣဓပ္ပစ္စယထာ။ ဘဝပစ္စယာ ဘိက္ခဝေဇာတိ။ ဥပ္ပါဒါဝါတထာဂတာနံ။ (လ)။ ဣဓပ္ပစ္စယတာ။ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ ဘိက္ခဝေသင်္ခါရာဥပ္ပါဒါဝါတထာဂတာနံ။ (လ)။ ဣဓပ္ပစ္စယတံ။ အယံဝုစ္စတိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ။ ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ။ ဤပါဠိတော်၌။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော၊ သဘာဝဓမ္မတို့ကိုရှေးဦးစွာ ထုတ်ပြပြီးမှ။ နိယာမသဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ ဥပ္ပါဒါဝါတထာဂတာနံ၊ အစရှိသည်ဖြင့်ပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်ဓမ္မသဒ္ဓါသည်အကြောင်း တရား။ အကျိုးတရားဟူသော သဘာဝဓမ္မကိုဟော၏။ နိယာမ သဒ္ဓါသည် ထိုအကြောင်းတရားအကျိုးတရား အစဉ်မပြတ်ဘဲ။ အမြဲတည်ရှိ၍နေသည်ကိုဟော၏။ ။ ဋ္ဌိတာဝသာဓာတု။ ထိုခေတ် သဘောသည်။ သာဓမ္မဋ္ဌိတာ။ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘာဝ ဓမ္မတို့၏အကြောင်းအကျိုးအစဉ်အဆက်မြဲမှုသည်သာ။ ဣဓပ္ပစ္စယ တာ။ ဤတရားကား ဤအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤတရား ကား ဤအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ညွှန်ပြထိုက်သော ပစ္စယာကာရအခြင်းအရာသည်။ ဋ္ဌိတာဝ။ သံသရာလောက၌ အစဉ် အမြဲတည်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ။ နေ့ခိုပါဠိအနက်။ ။ ဤပါဠိ၌။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာပုန်သည်။ ဓမ္မတာပုန်၏ပရိယာယံပေတည်း။ ဓမ္မနိယာ မတာဟူသော ပုန်သည်။ ဓမ္မတာနိယာမော ဟူသောပုန်၏ပရိယာယံပေတည်း။ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ အသီးအသီးဘာသာပြန် ကြရာနှိုက်။ မောင်ရွှေစံအောင်၏ပြန်ဆိုချက်။ မောင်ဥာဏ၏ပြန် ဆိုချက်များသည်။ ဤပါဠိတော်နှင့်ညီပေ၏။ ။ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ဖြေဆို ချက်ပြီး၏။

အဘိဓမ္မာယာမိကံဆယ်ကျမ်းတို့ကိုဟောတော်မူရာ၌။ ဆယ်
ကျမ်းလုံးမှာပင်၊ ပံဒသောနနည်းကို။ ရှေးဦးစွာပြဆိုရသကဲ့သို့။
ဤနိယာမငါးပါးကိုဝေဘန်ရာ၌လည်း။ ပဒသောနေဝကားကိုရှေး
ဦးစွာပြဆိုရာ၏။ ပြဆိုပုံကား။

ဓမ္မနိယာမ၌။ ဓမ္မသဒ္ဓါသည်။ အလုံးစုံသော ရုပ်တရားနာမ်တ
ရားများကိုဟောသည်ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့်။ ဥတု၊ ဗီဇ၊ ကမ္မ၊ ဗိတ္တ၊ ဤ
လေးပါးသည်လည်း။ ဓမ္မချည်းပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်။ ဥတုမှာလည်း။
ဓမ္မဟူသောသာမညအမည်။ ဥတုဟူသောဝိသေသအမည် - ၂ပါး
ရှိ၏။ ထိုအတူ။ ဗီဇ။ ကမ္မ။ ဗိတ္တတို့၌လည်း။ သာမညအမည်။ ဝိသေ
သအမည်နှစ်ပါးစီရှိကြ၏။ ထိုတွင်။ နိယာမအပြားကိုပြဆိုရာ၌န
ှိ။ ဓမ္မဟူသောသာမညအမည်ကိုအသုံးမပြုလို။ ဥတု၊ ဗီဇ။ ဗိတ္တ။ ကမ္မ
ဟူသောဝိသေသအမည်တို့ကိုသာအသုံးပြုလိုသောကြောင့်။ နိယာ
မအမည်ကို။ ထိုဝိသေသအမည်လေးပါးနှင့်သာတွဲဘက်၍။ ဥတုနိ
ယာမ၊ ဗီဇနိယာမ၊ ကမ္မနိယာမ၊ ဗိတ္တနိယာမဟုအထူးထုတ်တော်
၍ထားပေ၏။ ။ ထိုလေးပါးမှကြွင်းသော။ ရုပ်တရား။ နာမ်တရား
သာဘဝတရားများမှာမူကား။ ဝိသေသအမည်နှင့်ထုတ်တော်ခြင်း
ကိုမပြုသောကြောင့်။ ဓမ္မဟူသောသာမညအမည်၌သာပါဝင်ကြ
၍။ ဓမ္မနိယာမအမည်ကိုသာရကြလေ၏။ ထိုဓမ္မနိယာမဟူသောအ
မည်သည်လည်း။ ထိုလေးပါးမှအလွတ်ဖြစ်သောရုပ်တရား။ နာမ်
တရား။ သဘာဝတရားတို့၌သာအတည်ဖြစ်ရလေ၏။ ဥတုကိုနိယာ
မအရာ၌ဆိုလိုသော်။ ဥတုနိယာမဟူ၍သာဆိုရမည်။ ဓမ္မနိယာမ
ဟူ၍ မဆိုရ။ မဆိုထိုက်။ ဆိုခဲ့သည်ရှိသော်။ ဝိသေသ ထုတ်ပြမှု
သည်အကျိုးမရှိဖြစ်ရာ၏။ ဗီဇ။ နိယာမ။ ကမ္မနိယာမ။ ဗိတ္တနိယာမ
တို့၌လည်း။ ထို အတူဆိုလေ။ ။ ဥပမာကား။ ။ သင်္ဘောပေါ်၌
သင်္ဘောအလုပ်ကို လုပ်ကြသော သူများသည် ငါးမျိုးရှိ၏။ ကပ္ပ
တန်ဟူ၍တမျိုး။ မာလိန်ဟူ၍ တမျိုး။ ဆလင်ဟူ၍တမျိုး။ ရေ
ကြောင်းပြဟူ၍တမျိုး။ သင်းတောသားဟူ၍တမျိုး။ ။ သင်္ဘောသူ
ဌေးဖြစ်သူက။ ထိုသူတို့ကို အထူးအားရ နှစ်သက်ရှိသည်နှင့်။

ပစ္စည်းဝတ္ထုနှင့်တကွ၊ တယောက်သောသူကို လေ့လာ၍ ဆုပေး
စေရာ၌၊ ကပ္ပိတန်အတွက်မည်မျှ၊ မာလိမ်အတွက်မည်မျှ၊ ဆလင်
အတွက်မည်မျှ၊ ရေကြောင်းပြအတွက် မည်မျှ၊ သင်္ဘောသားများ
မှာလည်းတယောက်အတွက်မည်မျှစီဟု၊ မှာစာနှင့်တကွ ပေးလေ
ရာ၏။ ထိုသို့ပေးလေရာ၌၊ ကပ္ပိတန်၊ မာလိန်၊ ဆလင်။ ရေကြောင်း
ပြ၊ လေးဦးသားတို့မှာ၊ သင်္ဘောသားဟု သာမညအမည်နှင့်။ သင်း
ဘောသားတရတွင်ပါဝင်ရန်ရှိသော်လည်း၊ အမည်ပိသေသ၊ ဆု
လပ်ပိသေသ၊ အသီးအသီးထုတ်တော်ဖြီးဖြစ်၍ သင်းဘောသား
အရကိုမရနိုင်ပြီ။ ။ ဤဥပမာကဲ့သို့မှတ်လေ။

ဤကားနိယာမငါးပါး၌၊ ပဒသောဓနနည်းကို
ပြဆိုချက်တည်း။

ထိုမှတပါးလည်း၊ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ အစရှိသော အာရုံခြော်
ပါးမှာလည်း၊ ဓမ္မာရုံသည် အဆုံးကျ၏။ ။ စက္ခယတံတန၊ သောတာ
ယတန၊ ဗာနာယတန အစရှိသော၊ အာယတန-၁ ၂-ပါးမှာလည်း၊
ဓမ္မာယတနသည် အဆုံးကျ၏။ ။ စက္ခယတံ၊ သောတတံ၊ ဗာ
နတံ အစရှိသော၊ ဓာတ်-၁၀-ပါးမှာလည်း၊ ဓမ္မဓာတ်သည် အဆုံး
ကျ၏။ ။ ဤအာရုံခြောက်ပါး၊ အာယတန-၁ ၂-ပါး ဓာတ်-၁၀-ပါး
တို့နှိုက်လည်း၊ နိယာမငါးပါးမှာကဲ့သို့ ပဒသောဓနစစ်နည်းကိုသိ
လေ။ ။ ဤမျှသောစကားရပ်တို့ဖြင့်၊ လျှောက်လွှာနှိုက်၊ (၁)ယခု
တော့အခါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါကိုထည့်၍ အသုံးပြုခြင်းကြောင့်၊ အထက်နိယာ
မလေးပါးလည်း၊ ဓမ္မနိယာမနယ်တွင်းက မလွတ်နိုင်ဖြစ်နေပါ
သည်။ ဤကဲ့သို့နိယာမဘေဒကိုခွဲစိတ်ခြင်းသည်။ တပည့်တော်မ
တို့အနောက်နိုင်ငံက။ ဘေဒခွဲစိတ်ခြင်း နည်းဥပဒေသ မျိုးနှင့်၊
ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ယောင် ဖြစ်နေပါသည် ဟူသောလျှောက်
ချက်၌အဖြေပြီး၏။

ဤသို့သာကောပါဠိတော်ကိုလည်း။ အနည်းငယ်
ထည့်လိုက်ဦးအံ့။

အာယတနံ။ ယဇ်ပိပါဠိတော်၌။ ။ ဓမ္မောဓမ္မာယတနန္တိ။ ဓမ္မာ
ယတနဋ္ဌပေတွာ။ အဝသေသော ဓမ္မော။ ဓမ္မော နုဓမ္မာ ယတနံ။
ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မောစေဝ။ ဓမ္မာယတနဉ္စဓမ္မာယတနံ။ ဓမ္မာတိအာ
မန္တာ။ ။ ဓာတုယဇ်ပိပါဠိတော်၌လည်း။ ။ ဓမ္မောဓမ္မဓာတု
တိ။ ဓမ္မာဓာတုဋ္ဌပေတွာ။ အဝသေသောဓမ္မောဓမ္မာ။ နုဓမ္မဓာတု။
ဓမ္မဓာတုဓမ္မောစေဝ။ ဓမ္မဓာတုစ။ ဓမ္မဓာတုဓမ္မာတိအာမန္တာ။
ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။ ဤမှနောက်၌ (၂) ဓမ္မသဒ္ဓါကိုပယ်ထား၍။
သေသနိယာမ။ သို့မဟုတ်။ ပကိဏ္ဍကနိယာမဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲ
သင့်ပါသည်ဟူသောလျှောက်ချက်အဖြေကား။ ။ သေသနိယာ
မဟုဆိုခြင်းသည်။ ငှေးနိယာမလေးပါးနှင့် မရောရှက်ရုံမျှသာ အ
နက်ရှိသည်။ ပကိဏ္ဍကနိယာမဆိုခဲ့လျှင်။ ငှေးနိယာမလေးပါးတို့
နှင့်လည်းမရောရှက်။ ဗုဒ္ဓနိယာမအစရှိသောနိယာမအမျိုးမျိုးကို
လည်း ထုတ်တော်နိုင်ရန် အခွင့်ရှိ၏။ သို့သော်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌။
ဓမ္မသဒ္ဓါသည် အလွန်အရေး ကြီး၏။ ။ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ အနက်
အဓိပ္ပါယ် အရေး အခွင့်သည် အလွန်ကြီးကျယ်၏။ အဘယ်သို့
ကြီးကျယ်သနည်းဟူမူကား။ ကမ္ဘာပေါ်၌ရှိနေကြသော။ ဣဿရ
ကုဋ္ဌဒိဋ္ဌိ။ ဗြဟ္မကုဋ္ဌဒိဋ္ဌိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိကုန်သော။ ခပ်သိမ်း
သောဒိဋ္ဌိတို့ကို။ ဤဓမ္မသဒ္ဓါဖြင့် ပင်လျှင်။ တွန်းလှန် ပယ်ဖျက်မှု
အရေးအခွင့်ကြီးသည်အလွန်ကြီးကျယ်၏။ ။ အဘိဓမ္မာချနစ်
ကျမ်းကြီးသည်။ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ အနက်သက်သက်ဖြစ်၏။ အထူး
အားဖြင့်။ ဤနိယာမတရားငါးပါးကို။ အဋ္ဌကထာဆရာထုတ်ပြ
ခြင်းသည်။ ဣဿရကုဋ္ဌဒိဋ္ဌိ။ ဗြဟ္မကုဋ္ဌဒိဋ္ဌိတို့ကို တွန်းလှန်ပယ်ဖျက်
ခြင်းငှါထုတ်ပြခြင်းဖြစ်၏။ တွန်းလှန်ပယ်ဖျက်ပုံကိုနောက်၌တော်
ပြုလတံ့။ ။ ဤအရာ၌။ ဣဿရခေါ်သော မဟာ ဗြဟ္မာကြီး၏
တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာနှင့်။ နိယာမတရားတို့၏ဆိုင်ရာ။ ခြားနားချက်ကို

ပြဆိုရာ၏။ ။ထိုမဟာ ဗြဟ္မာကြီးသည်။ မိမိနေရာ၌ နေ၍အထောင်မကသော လောကဓာတ်တို့ကို။ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေနိုင်၏။ ထိုလောကဓာတ်တို့၌ရှိသောအဆင်းတို့ကို လည်းမြင်နိုင်၏။ အသံတို့ကိုလည်းကြားနိုင်၏။ ကိုယ်တိုင်သွားလိုလျှင်။ အလိုရှိရာလောကဓာတ်သို့ခဏခြင်းရောက်အောင် သွားနိုင်၏။ ခဏခြင်းပြန်လာနိုင်၏။ ထိုလောကဓာတ်၌ ရှိသော။ လူအပေါင်း နတ်အပေါင်းတို့၏ စိတ်ကို သိလိုလျှင် သိနိုင်၏။ တန်ခိုးတန်ဆင်းရာ၌မူကား။ သတ္တဝါကိုတန်ဆင်းသည်ရှိသော်။ သတ္တဝါအတုအယောင်ကိုသာ။ ဆင်တထောင် မြင်းတထောင်အစရှိသည်ဖြင့်တန်ဆင်းနိုင်၏။ သတ္တဝါအစစ်ကိုမူကား။ သန်းကောင် ငယ်တချို့။ သန်းဥတလုံးကိုမျှမတန်ဆင်းနိုင်။ ။ သစ်ပင်ဥယျာဉ်တို့ကိုတန်ဆင်းသည်ရှိသော်။ သစ်ပင်အတုအယောင်။ ဥယျာဉ်အတုအယောင်။ အထောင် အသောင်းမက တန်ဆင်း နိုင်၏။ သစ်ပင်အစစ်ကိုမူကား။ မြက်ပင်ငယ်တချို့ကိုမျှမတန်ဆင်းနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ သတ္တဝါအစစ်ဖြစ်ပေါ်မှုများသည် တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာမဟုတ်။ ကမ္မနိယာမ။ ဗီဇနိယာမတို့၏ ဆိုင်ရာဖြစ်ပေသောကြောင့်တည်း။ အတုအယောင် မည်သည်လည်း။ ကာလ အရှည် တည်နိုင်သည်မဟုတ်။ မကြာမီ ကွယ်ပျောက်၍ကုန်မြဲပေတည်း။ ဥတုနိယာမ အရာ၌လည်း။ နွေဥတု။ မိုးဥတု။ ဥတု။ ဆောင်းဥတု။ အစဉ်အဆက်သည်။ တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာမဟုတ် ဥတုနိယာမ၏သာဆိုင်ရာဖြစ်ပေ၏။

ဓမ္မနိယာမတရား၌လည်း။ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည်။ လူသတ္တဝါတို့ကိုယခုဘဝတွင်။ မိမိနေရာအထက်ကောင်းကင် ဘုံကြီးသို့တင်လိုလျှင်။ လူပေါင်း ထောင်သောင်း များစွာကိုပင် တင်နိုင်၏။ ထိုဘုံ၌နေကြသောလူတို့ကိုမူကား။ မအိုရအောင် မတတ်နိုင်။ မသေရအောင်မတတ်နိုင်။ သေကြပြန်လျှင်လည်း။ အောက်ဘုံအောက်ဘဝ။ အပါယ်ဘုံ အပါယ်ဘဝသို့မကျရအောင် မတတ်

နိုင်။အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်၊ ထိုလူအပေါင်းတို့၏ သန္တာန်
 ဌ်ရှိသော၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ ဟူသော။
 ဓမ္မနိယာမ တရားကြီးသုံးပါးကို မလွန်နိုင် သောကြောင့်တည်း။
 ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် လူသတ္တဝါတို့ကို၊ သေကြသည်၏အခြားမဲ့၌။
 ကောင်းကင်ဘုံ ကြီးသို့ ရောက်အောင် မတတ် နိုင်။ အဘယ့်
 ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ သတ္တဝါတို့သေသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဘဝအ
 သစ်ဖြစ်ပေါ်မှုသည်။ တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာမဟုတ်။ ကမ္ဘာနိယာမ၏
 ဆိုင်ရာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

လောက၌။ အကြင်သူသည်။ ကြက်ဥ။ ဘဲဥ။ ကြက်ကောင်။ ဘဲ
 ကောင်အစရှိသောတိရစ္ဆာန်တို့ကိုလည်း။ နေ့စဉ်သတ်၍စားကြ
 ၏။ သေရည်သေချက်တို့ကိုလည်း။ အမြဲသောက်ကြ၏။ ဘုရားရှိခိုး
 ကျောင်းကိုလည်းနေ့စဉ် သွား၍ရှိခိုးကြ၏။ ဆုတောင်း၏။ ဗြဟ္မာ
 မင်းကြီးသည်။ ထိုသူကိုသေသည်၏ အခြားမဲ့၌။ အပါယ်သို့မ
 ကျရအောင်။ ဘယ်လိုနည်းနှင့်မှမ တတ်နိုင်။ အဘယ့် ကြောင့်
 နည်းဆိုသော်။ တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာမဟုတ်။ ကမ္ဘာနိယာမ၏ဆိုင်ရာ
 ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ အကြင် သူသည်။ ဣဿရကုဋ္ဌ။
 ဗြဟ္မကုဋ္ဌအယူကိုမယူမူ၍။ ကမ္ဘဝါဒီအယူကိုသာ ခိုင်မြဲစွာယူ
 ပြီးလျှင်။ ဒုစရိုက်တရားတို့ကိုရှောင်ကြဉ်၍။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘဝနာ
 အစရှိသော သုစရိုက်တရားကိုကိုအမြဲအားထုတ်၏။ သေသည်
 ၏အခြားမဲ့၌။ ထိုသူကိုဗြဟ္မာကြီးသည် အထက် ကောင်းကင်ဘုံ
 သို့မလာရအောင်မတားဆီးနိုင်။ အကြောင်းကိုဆိုမြဲဆိုလေ။ ထို
 ဗြဟ္မာကြီးသည်။ နိယာမတရားတို့၏ဆိုင်ရာသို့ကျလျှင်။ သူတပါး
 တို့ကိုကယ်နိုင်မည်ဝေးလေစွ။ မိမိကိုယ်ကိုမျှ။ မိမိမကယ်နိုင်ချေ။

ဤတွင်၍ကား။ တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာနှင့်နိယာမတရားတို့၏
 ဆိုင်ရာခြင်း။ ခြားနားချက်ကိုအမြွက်မျှပြဆိုချက်ပြီး၏။

ယခုအခါဣဿရကုဋ်ဒိဋ္ဌိ၊ ဗြဟ္မကုဋ်ဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတို့ကိုတွန်းတွန်း
 ပယ်ဖျက်ပုံကိုပြဆိုရာ၏။ ။လောက၌၊ အကြင်လူမျိုးတို့သည်၊
 ကမ္ဘာဆိုလျှင်ယခုရှိနေသော ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုသာ ရှိသည်ဟု
 မှတ်ယူကြကုန်၏။ ရှေး၌လည်းကမ္ဘာကြီး အဆက်ဆက်ရှိသည်
 ကိုမသိကြကုန်။ နောက်၌လည်းကမ္ဘာကြီး အဆက်ဆက်ရှိသည်
 ဟုအယူမရှိကြကုန်။ ယခုရှိသော ကမ္ဘာကြီးမှာလည်း။ အစက။
 အဆုံးသည်ရှိရာ၏ဟု ယူကြကုန်ပြီးလျှင်၊ အစ၌ကမ္ဘာ ဖြစ်ပေါ်
 ရန်အကြောင်းကို ရှာကြံမရရှိနေကြသည့်အတွင်း၊ ဤသို့အကြံ
 ပေါက်ကြကုန်၏။ လောကနို့ကံ။ တိုက်အိမ်ရှိသည်ကို မြင်ကြသ
 ဖြင့်။ တိုက်အိမ်ဆောက်လုပ်သူရှိသည်ကို အမှန်သိနိုင်သကဲ့သို့။
 ဤယခုကမ္ဘာကြီး ရှိနေသည်ကို တွေ့မြင်ကြသဖြင့်။ ကမ္ဘာကို
 ဘန်ဆင်းသောသူရှိသည်ကို။ အမှန်သိနိုင်၏ဟု အကြံပေါက်ပြီး
 လျှင်။ ဣဿရကုဋ်အယူ။ ဗြဟ္မကုဋ်အယူကို ခိုင်မြဲစွာ ယူကြ
 ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၌မူကား။ ဤယခုရှိသောကမ္ဘာကြီးမှ၊ ရှေး၌လည်း
 ကမ္ဘာကြီးအဆက်ဆက်တွေအသေချ်အနန္တ အဆုံးမရှိဖြစ်ပွား
 ၍သွားလကံ။ ။ တခုခုသောကမ္ဘာကြီး၌လည်း။ အစလည်းရှိသည်
 အဆုံးလည်းရှိသည်ဟုဟောတော်မူ၏။ ကမ္ဘာ၏ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း
 ဖြစ်သောနိယာမ တရားမျိုးသည်လည်း။ အစမရှိ။ အဆုံးမရှိ။
 အစဉ်အဆက်တည်ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့်ယခုရှိနေသောကမ္ဘာကြီး
 ၏အစ၌။ ဣဿရကုဋ်အကြံ။ ဗြဟ္မကုဋ်အကြံကို ကြံယူတွယ်မရှိ
 လေပြီ။

ဤတွင်၍ကား။ ဣဿရကုဋ်ဒိဋ္ဌိ၊ ဗြဟ္မကုဋ်ဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတို့ကို
 တွန်းတွန်းပယ်ဖျက်ချက်ပြီး၏။

ဤအကြောင်းကိုလည်း။ ဆရာတော်စီရင်သော နိယာမဒီပနီ
 ကျမ်းမှာသုံးလောက်စွာ ပါရှိလေပြီ။ ။ နိယာမ တရားငါးပါးတို့

တွင်လည်း။ ဓမ္မနိယာမသည်။ အရေးအရာအကြီးကျယ်ဆုံးဖြစ်
 ၏။ ဒီဃာနိကာယပါထေယျဝဂ်။ စက္ကဝတ္တိ သုတ်ကြီး။ အဂ္ဂည
 သုတ်ကြီးများသည်။ ဓမ္မနိယာမ၏အရာဖြစ်၏။ ထိုသုတ်ကြီး၌ ကု
 သလဓမ္မ။ အကုသလဓမ္မတို့ အတွက် အသက်အသင်္ချေ တမ်းမှ
 သည်။ ဆယ်နှစ်တမ်းတိုင်အောင်။ တဘန်ဆယ်နှစ်တမ်းမှ သည်
 အသက်အသင်္ချေတမ်းတိုင်အောင်။ ဆုတ်ချည်တက်ချည်အစဉ်
 လည်၍နေသော နိယမကြီးသည်။ လာရှိ၏။ ထိုမှတပါးလည်း။
 ဤဓမ္မနိယာမ အချက်သည်။ ပိဋကတ်တော်တို့၌ များစွာလာရှိ
 သေး၏။ အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိတော်။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း၌၎င်း။ အဋ္ဌ
 ကအင်္ဂုတ္တိရ ပါဠိတော်-ဥပေါသထ သုတ်တို့၌၎င်း။ နတ်ပြည်
 ခြောက်ထပ်-ဗြဟ္မာ-၂၀-တို့၌အာယုကပ္ပနိယာမတွေကို။ အသေ
 အချာဟောတော်မူ၏။ တာသာတပါးတို့၌မကြားဘူးကြသော ဓမ္မ
 နိယာမတရားမျိုးပင်ဖြစ်၏။ အာယုကပ္ပနိယာမ ဟူ၍လည်းဆို
 အပ်၏။ ။ကမ္မနိယာမနှင့်လည်းလျော်၏။

ဗုဒ္ဓနိယာမတပါးတိုး၍။ နိယာမခြောက်ပါးထားမည်ဆိုလျှင်။
 သင့်ပါမည်လောဟူသောပုစ္ဆာ၌။ ။သင့်ပါ၏။ အရေးအလွန်ကြီး
 လှသောဗုဒ္ဓ၏အံ့ဩဝွယ်ကြီးတမျိုး။ အသီးအခြား ထင်ရှားပေရာ
 ၏။ ဆရာတော်သည်လည်း သုတ္တ နိပါတ်ပါဠိတော် မဟာဝဂ်
 ငါသေဋ္ဌသုတ်၌လာသော။ ဇာတိ နိယာမ တပါးတိုး၍ နိယာမ
 ခြောက်ပါးထားခွင့်ရှိသည်ကို။ နိယာမဒီပနိစာအုပ်မှာရေးလိုက်
 ပေ၏။ အကြောင်းမူကား။ ထိုသုတ်၌လာသော။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ
 တို့၏ဇာတိနိယာမသည်။ ဗီဇနိယာမ။ ကမ္မနိယာမတို့မှအသီးအ
 ခြားကွဲသို့ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓနိယာမဆိုရာမှာလည်း။ ကမ္ဘာတိုင်းကမ္ဘာ
 တိုင်း။ ဘုရားဖြစ်ခြင်းကိုမဆိုနိုင်။ ဘုရားဖြစ်ပေါ်သောကမ္ဘာသည်
 အလွန်တရာနည်းပါးလှ၏။ တဆူသောဘုရား၏ အထံ၌ရှေးဦးစွာ
 နိယာတဗျာဒိတ်ကိုခံယူသောအခါမှစ၍။ ပရိဗ္ဗာန်စံယူသည်တိုင်
 အောင်အသင်္ချေများစွာကာလအတွင်း၌။ အကြောင်းအားလျော်

စွာဖြစ်ပေါ်လာသောလောကဓာတ်တသောင်းတုန်လှုပ်ခြင်းအစ
 ရှိသော။ အတ္တရိယအတ္တ။ တဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဗုဒ္ဓနိယာမဟု
 ဆိုရလိမ့်မည်။ ထိုအတ္တရိယအတ္တ။ တဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်ဗုဒ္ဓ
 ဝင်ပါဠိတော်တွင်။ သုံမေခာရသေ့ဗျာဒိတ်ခံခန်း၌များစွာလာရှိ၏။
 ထို၌လာသောအတ္တရိယအတ္တ။ တဓမ္မများသည်။ ပစ္ဆိမဘဝတွင်
 ပဋိသန္ဓေယူသောအခါ၌၎င်း။ ဘွားမြင်တော် မူသောအခါ၌၎င်း။
 ဓမ္မစကြာ ဟောတော်မူသောအခါ၌၎င်း။ အာယု သင်္ခါရလွတ်
 တော်မူသောအခါ၌၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသောအခါ၌၎င်း။ ဖြစ်
 ပေါ်မြဲဓမ္မတာဟုအဋ္ဌကထာတို့၌ဆို၏။ ဒိဃာနိကာယ်မဟာဝါ ပါဠိ
 တော်—မဟာပဒါနသုတ်၌ဓမ္မတာဟူသော အမည်နှင့် လာသော
 နိယာမမျိုးလည်းရှ်သေး၏။ ထိုနိယာမဓမ္မမျိုးကိုပင်လျှင်။ မဇ္ဈိမ
 နိကာယ်ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိကော်။ တတိယဝဂ်တတိယသုတ်၌။
 အတ္တရိယအတ္တ။ တဓမ္မဟုလာ၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌မူကား။ ထိုအတ္တ
 ရိယအတ္တ။ တဓမ္မတို့ကိုဓမ္မနိယာမ၌တော်ပြု၏။ ဗုဒ္ဓနိယာမကိုအ
 သီးထုတ်ဆိုခဲ့သော်။ သာဝကနိယာမကိုလည်း အသီးထုတ်ဆို
 ခွင့်လျှောက်ပြန်၏။ ။ သာဝကနိယာမဆိုသည်ကား။ အနမတဂ္ဂ
 သံသရာ၌။ ဝင်္ဂါဖြစ်ထဲတွင်။ သဲသုံးအရေအတွက်မျှမက။ ဖြစ်
 ပွင့်တော်မူကြကုန်သောဗုဒ္ဓမြတ်စွာအပေါင်းတို့တွင်။ ဟဆူတဆူ
 သောဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ၌။ အကျွတ်တရားကို
 ရကြသော။ လူသာဝကအပေါင်း။ နတ်သာဝကအပေါင်း။ ဗြဟ္မာ
 သာဝကအပေါင်းတို့၏သီလနိယာမစသည်ကို။ သာဝကနိယာမ
 ဆိုပေသတည်း။ ။ ဤအရာ၌ပုထုဇ္ဇနဘူမိ။ ပုထုဇ္ဇနဂတိကို ရှေး
 ဦးစွာပြဆိုရာ၏။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိဆိုသည်ကား။ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုနှင်မြီစွာ
 ယူလျက်ရှိကြသဖြင့်။ ကိလေသာတို့၏ ထက်သန်ခြင်း။ ဒုစရိုက်
 ကံတို့၏များပြားခြင်း။ အပါယ်လေးပါးတံခါး ဟင်းလင်းပွင့်လျက်
 ရှိနေခြင်းသည်။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိမည်၏။ ။ ထိုတွင်ကိလေသာတို့၏
 ထက်သန်ခြင်းဆိုသည်ကား။ မာတုဃာတကကံ။ ပိတုဃာတက

ကံ။ အစရှိသော။ အနန္တရိယကံကြီးကိုပြုနိုင်ခြင်း။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ။ အကြိယဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော။ နိယတဒိဋ္ဌိကြီးများကို ယူနိုင်ခြင်းတည်း။ ဒုစရိုက်ကံတို့၏များပြားခြင်းဆိုသည်ကား။ တဦးတယောဝံသောပုထုဇန်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဒုစရိုက်ကံဟောင်း အနန္တတို့သည်လည်းအမြဲဝန်းဝိုင်းလျက်ရှိနေ၏။ အဘယ်သို့ရှိနေသနည်းဟူမူကား။ မနုဿတ္တဒုလ္လဘံကိုထောက်၍၊ သံသရာ၌ ကျင်လည်၍နေသော။ ပုထုဇန်သတ္တဝါမှာ။ အပါယ်၌ ဘဝအပေါင်းအသိန်းများစွာရှိမှ။ လူ့ဘဝကိုတကြိမ်တခါမျှရနိုင်၏။ အပါယ်၌ဘဝပေါင်းများစွာရှိမှ နတ်ကောင်းနတ်မြတ် ဘဝကိုတကြိမ်တခါမျှရနိုင်၏။ အပါယ်ဘဝတွေများပြားသမျှသည်လည်း။ ဒုစရိုက်ကံဟောင်းတွေများပြားရန်အခွင့်ကြီးဖြစ်၏။ ထိုဒုစရိုက်ကံဟောင်းတွေလည်းအသင်္ချေအနန္တရှိခဲ့ပြီ။ အပါယ်၌ အကျိုးပေးခွင့်မရသေး၍၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၌တွယ်တာပြီးလျှင်၊ အကျိုးပေးရန်အခွင့်ရသောအခါ၌။ အကျိုးပေးခြင်းငှာ။ ပုထုဇန်၏သန္တာန်မှာ။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသမျှကာလပတ်သုံး၊ နောင်အသစ်အသစ် ဖြစ်လတ္တံ့သော ဒုစရိုက်ကံတွေ အနန္တလည်းရှိနေ၏။ ထိုပုထုဇန် သန္တာန်မှာ ကုသိုလ်ကံလည်းရှိ၏။ သို့သော်ကုသိုလ်ကံသည်။ လက်ဆုပ်ထဲမှာရှိသော သဲလုံးအရေအတွက် ကဲ့သို့နဲပါး၏။ အကုသိုလ်ကံသည်မူကား။ ဂင်္ဂါမြစ်ထဲမှာ သဲလုံးအရေအတွက် ကဲ့သို့အလွန်များပြား၏။ ဤကားတဦးတယောက်သော ပုထုဇန် သန္တာန်မှာ။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသည့်အတွက်- ဒုစရိုက်ကံတို့၏များပြားပုံတည်း။

အပါယ်လေးပါးတံခါးဟင်းလင်းပွင့်လျက်ရှိနေခြင်းဆိုသည်ကား။ ပုထုဇန်သတ္တဝါသည်။ လူအဖြစ်၌ တည်နေသော်လည်း။ အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ။ ဒုစရိုက်တွေ အသင်္ချေအနန္တပါရှိနေသည့်အတွက်။ အပါယ်လေးပါးသို့သာ ကိုင်းရှိုင်းလျက်ရှိနေ၏။ ပုထုဇန်သတ္တဝါမည်သည်။ လူ့ဘုံလူ့ဘဝကသေလွန်လျှင်။ အပါယ်လေးပါးသို့ကျရောက်သူအလွန်များကုန်၏။ ထိုထိုနတ်ဘုံနတ်ဘဝတို့မှသေလွန်လျှင်လည်း။ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်သူအလွန်

များကုန်၏။ ဗြဟ္မာဘုံ ဗြဟ္မာဘဝတို့မှသေလွန်ကြလျှင်လည်း။ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်။ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်သူ အလွန်များကုန်၏။ အလွန်များကြောင်းကိုလည်း။ သံယုတ္တနိကာယ်-မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်။ ပဉ္စမအာမက ခညပေယျာလဝဂ်။ နသီသုတ်တို့၌ ဟောတော်မူ၏။ အပါယ်လေးပါးသို့ တကြိမ်ကျရောက် ပြန်လျှင်လည်း။ လူ့ဘုံ လူ့ဘဝသို့ပြန်လာနိုင်ရန်အလွန်ခဲယဉ်း၏။ အပါယ်လေးပါးနှိုက်။ တဝပေါင်းအသိန်းများစွာကျပြီးမှ။ တကြိမ်တခါမျှ လူ့ဘုံလူ့ဘဝသို့ပြန်ခွင့်ရနိုင်၏။ ဤအကြောင်းကိုလည်း။ မဇ္ဈိမနိကာယ် ဥပရိ မဏ္ဍာသ=ဗါလ ပဏ္ဍိတသုတ်။ သုညတဝဂ်နှိုက်။ ။ သေယျထာဝိတိက္ခဝေ ပုရိသော ဧကန္တိဂ္ဂလံယုဂံ မဟာသမုဒ္ဒေ ပက္ခိပေယျ-အစရှိသည်ဖြင့်ဟောတော်မူ၏။

ဤတွင်၍ကား။ အနမတဂ္ဂသံသရာ၌။ ကျင်လည်၍နေကြကုန်သောပုထုဇန်သတ္တဝါတို့၏ဂတိလေးပါးကို ပြဆိုချက် ပြီး၏။

ယခုအခါ သာဝကနိယာမကိုပြဆိုရာ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလက်ထက်တော်ရှိက်။ သုညတဓမ္မဒေသနာမျိုးကိုကြားနာကြကုန်၍အမြစ်အရင်းနှင့်တကွအတ္တဒိဋ္ဌိ ကြီးကျယ်လွတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်။ ပရမတ္ထအရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်သဖြင့်။ ခပ်သိမ်းသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ ခပ်သိမ်းသောဒုစရိုက်ကံဟောင်းအနန္တတို့၏အကုန်ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ ခပ်သိမ်းသောဒုစရိုက်ကံသစ်တို့၏ အကုန်ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ ခပ်သိမ်းသောအပါယ်ဘဝအနန္တတို့၏အကုန်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်သာဝကနိယာမဘူမိမည်၏။

ထိုဘုံသို့ရောက်ကြသောလူသာဝက။ နတ်သာဝက။ ဗြဟ္မာသာဝကများသည်။ နောက်ဘဝ၊ နောက်သံသရာတို့ရှိက် ကောင်းမြတ်သော၊ လူ့ဘုံလူ့ဘဝ။ ကောင်းမြတ်သော နတ်ဘုံနတ်ဘဝ

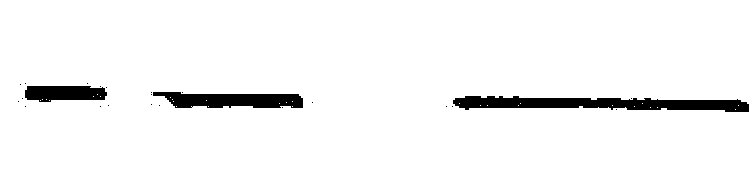
ကောင်းမြတ်သောဗြဟ္မာ့ဘုံဗြဟ္မာ့ဘဝတို့၌သာ ကျင်လည်ကြရကုန်တော့သည်။ ထိုသူတို့မှာ လွတ်ငြိမ်းလေပြီးသော ဒုက္ခနှင့် နှိုင်းစာသော် ကျန်ရှိသော ဒုက္ခသည် အလွန်နည်းပါး၏။ ဤအကြောင်းကိုလည်း သံယုတ္တနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဘိဿယဝဂ်၌ ဟောတော်မူ၏။

« ငါတို့ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလက်ထက်တော်၌ ဤကဲ့သို့ အကျတ်ဘုရားကိုရကြကုန်သော လူသာဝကအပေါင်း၊ နတ်သာဝကအပေါင်း၊ ဗြဟ္မာသာဝကအပေါင်းတို့သည် အဘယ်မျှများပြားကြသနည်း ဆိုသော်- မိလိန္ဒပဉ္စာကျမ်း၊ နဝမဝဂ်- ဇာတင်္ဂပဉ္စာ၌ ကျွတ်သူပေါင်း တဆဲ့သုံးအသင်္ချေ၊ ကုဇေ သုံးရာ၊ သုံးဆဲ့ခုနစ်၊ အစွန်းခြောက်သန်း၊ ငါးသိန်းခြောက်သောင်းသာရှိ၏။ ဤမိလိန္ဒပဉ္စာကျမ်း၌ ဂဏနပထမတိတာနံ- ဒေဝတာနံ၊ ဟူ၍ ၎င်း၊ အပရိ မာဏ ဒေဝတာယော၊ ဟူ၍ ၎င်း၊ လာရာတို့၌ အသင်္ချေ အရေအတွက်ကို မှတ် သူရ၏။ ဤကျမ်း၌ သောင်းဂဏန်းမှ အထက်၊ ကျွတ်ကိန်းကြီးများကိုသာ ပြဆို၏။ ဆယ်၊ ရာ၊ ထောင်၊ ကျွတ်ကိန်းငယ်များ ရှိကြသေး၏။ ရဟန်းသင်္ဃာမှတစ်ပါး၊ လူနတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ကျွတ်ကိန်းကိုသာ ပြဆို၏။ ရဟန်းသင်္ဃာများ ကျွတ်ကိန်းကျန်ရှိသေး၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလက်ထက်တော်၌ ကျွတ်ကိန်းကြီးတို့ကို ပြဆို၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးနောက် ကျွတ်ကိန်းကြီးတွေများစွာ ကျန်ရှိသေး၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌ မူကား။ ကျန်ရှိသော ကျွတ်ကိန်းတွေပါ အကုန်သိမ်းကြိုး၍ နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေနှင့် ကုဇေခြောက်ဆယ် အစွန်းတသိန်း ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ ဤသို့ လာသော ကျွတ်တမ်း အရေအတွက် မှာလည်း လူသတ္တဝါ အရေအတွက် အလွန်နည်းပါး၏။ နတ်ဗြဟ္မာ အရေအတွက် အလွန်များပြား၏။ အကြောင်းမူကား။ လူသတ္တဝါ ကျွတ်တမ်းသည် ငါတို့လောကဓာတ်တစ်ခုသာပါ ဝင်နိုင်၏။ ငါတို့လောကဓာတ်တွင်း မှာလည်း ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်း၌သာပါ ဝင်နိုင်၏။ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းတွင်း မှာလည်း ဣန္ဒြိယနယ်ပယ်တို့၌သာပါ ဝင်နိုင်၏။ နတ်ဗြဟ္မာတို့ ကျွတ်တမ်း မှာမူကား။ ဤငါတို့လောကဓာတ်ကို အလယ်ထား၍ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ ပတ်လည်စိုင်းရံကာ တည်ရှိကြ

ကုန်သောလောကဓာတ်တို့သည်။ ငါတို့ လောကဓာတ်နှင့် တကွ။
 လောကဓာတ်ပေါင်းတသောင်းအရေအတွက်ရှိကြကုန်၏။ တခုခု
 သောလောကဓာတ်မှာလည်းနတ်ဘုံကြီးခြောက်ဘုံစီရှိကြရကား။
 လောကဓာတ်တသောင်းမှာနတ်ဘုံကြီးခြောက်သောင်း။ တခုခုလော
 လောကဓာတ်မှာဗြဟ္မာဘုံကြီးနှစ်ဆယ်စီရှိနေကြရကား။ လောက
 ဓာတ်တသောင်းမှာဗြဟ္မာဘုံကြီးပေါင်းနှစ်သိန်းရှိ၏။ ဤအလုံးစုံ
 သောနတ်ဘုံဗြဟ္မာဘုံအရသည်။ တခုသောဗုဒ္ဓခေတ်မည်၏။ ဇာ
 တိခေတ်လည်းမည်၏။ ဤလောကဓာတ်တသောင်းအတွင်း၌ ရှိနေ
 ကြကုန်သော။ နတ်သိကြားဗြဟ္မာတို့သည်။ လူ့ဘုံလူလောက၌။ ဗုဒ္ဓ
 မြတ်စွာဖြစ်ပေါ်ရန်အရေးကိုကြောင့်ကြစိုက်ကြမြဲ ကမ္ဘာအရိုးအ
 စဉ်ကြီးရှိနေကြကုန်၏။ ထိုနတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာတို့၏ အစည်းအ
 ဝေးကြီးသည်။ အလောင်းတော်နတ်သားတုလီတာဘုံ၌နေစဉ်အ
 ခါ။ ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်ချိန်တိုင်ပါပြီ။ လူ့ ပြည်သို့သက်ဆင်း၍ ဘုရားဖြစ်
 တော်မူပါဟုတောင်းပန်ကြသောအဘိယာဝနအစည်းအဝေးကြီး
 တပါး။ အလောင်းတော်သူမြတ် မယ်တော်ဝမ်းမှာ ပဋိသန္ဓေယူ
 သောအခါ၌။ ပဋိသန္ဓေအစည်းအဝေးကြီးတပါး။ ဘွားမြင်တော်မူ
 သောအခါ၌။ အဘိဇာတအစည်းအဝေးကြီးတပါး။ တောထွက်
 တော်မူသောအခါ၌။ အဘိနိက္ခမနအစည်းအဝေးကြီးတပါး။ ဗုဒ္ဓ
 မြတ်စွာပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ အဘိသမ္ပောဓိအစည်းအဝေးကြီး
 တပါးအစရှိသည်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာနအစည်းအဝေးကြီးသို့တိုင်ရောက်
 အောင်အစည်းအဝေးကြီးပေါင်းများစွာရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွတ်
 တမ်းဝင်ရာ၌လည်း။ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏အရေအတွက်သည်။ အလွန်
 များပြား၏။ အသင်္ချေကျွတ်ကိန်းဟူသမျှသည်။ နတ်တို့၏ ကျွတ်
 ကိန်းကြီးဖြစ်၏။ ကောဋိကျွတ်ကိန်းဟူသမျှသည်။ လူနတ် ဗြဟ္မာ
 ကျွတ်ကိန်းဖြစ်၏။ သာဝတ္ထိပြည်နယ်အတွင်း။ လူအရိယာသာဝက
 ပေါင်းငါးကုဋေ၊ ငါးသန်း၊ ခုနစ်သိန်း၊ သုံးသောင်းအရေအတွက်ရှိ
 သည်ဟုမိလိန္ဒပဉ္စာ၌လာ၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နယ်အတွင်း။ လူအရိ
 ယာသာဝကပေါင်းငါးသန်း၊ သုံးသိန်း၊ အရေအတွက်ရှိသည်ဟု

လာ၏။နတ်သိကြားဖြူဟောတို့သည်။ လူ့ဘုံလောက၌ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
 ဖြစ်ပေါ်ရန်အရေးကိုကြောင့်ကြံစိုက်မြဲကမ္ဘာအရိုးအစဉ်ကြီးရှိနေ
 ကြကုန်၏ဟုဆိုရာ၌။အကြောင်းမူကား။နတ်ပြည်ဖြူဟောပြည်၊မည်
 သည်။သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမြတ်စွာတို့ဖြစ်ရာဌာနလည်းမဟုတ်။သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ
 ဖြစ်ရန်ပါရမီပုညသမ္ဘာရတို့၏ ဖြည့်ရာဌာနလည်းမဟုတ်။ ပစ္စေ
 ကဗုဒ္ဓါတို့၏ဖြစ်ရာဌာနလည်းမဟုတ်။ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ရန်ပါ
 ရမီပုညသမ္ဘာရတို့၏ဖြစ်ရာဌာနလည်းမဟုတ်။သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမြတ်
 စွာတို့၏ကိုယ်စားထွယ်ကိုယ်စား။တပည့်သားသစ်ာတော်တို့၏
 ဖြစ်ရာဌာနလည်းမဟုတ်။ထိုနတ်ဖြူဟောတို့၏နတ်ဘုံဖြူဟောဘုံတို့၌
 ဖြစ်ရခြင်းသည်လည်း။လူ့ပြည်၌ပြုလုပ်အားထုတ်ခဲ့သောကုသိုလ်
 တို့ကြောင့်ဖြစ်ရခြင်းသာများ၏။ထို့ကြောင့်နတ်ပြည် ဖြူဟောပြည်
 တို့၌ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဖြစ်ခြင်းမရှိ။လူ့ဘုံ၌သာသဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ ဖြစ်ခြင်းရှိ
 ၏။လူ့ဘုံ၌ဖြစ်ပြီးလျှင်။လောကဓာတ်တသောင်းအတွင်းရှိသော။
 နတ်၊သိကြား၊ ဖြူဟောအပေါင်းတို့အားလည်း။ အကျွတ်တရားကို
 ပေးတော်မူနိုင်၏။ထို့ကြောင့်နတ်သိကြားဖြူဟောတို့သည်။ လူ့ဘုံ
 လောက၌ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဖြစ်ပေါ်ရန်အရေးကို။ ကြောင့်ကြံစိုက်ကြံမြဲ
 ကမ္ဘာအရိုးအစဉ်ကြီးရှိနေကြကုန်သတည်း။

သာဝကနိယာမပြီး၏။

၁၂၀၂ ခု။ပြာသိုလဆန်း (၇)ရက်နေ့စွဲနှင့်။ လန်ဒန်ဒေဝီခေါ်
C. A. F. Rice Davis. က။နိယာမအကြောင်းနှင့် နောက်
 ထပ်မေးလိုက်သောမေးခွန်းကို။ ကျိုက်ထိုမြို့စံကျောင်းတော်တွင်
 သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်။ ကျေးဇူးရှင်-လယ်တီ ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးဖြေဆိုချက်။

(၁) ဆရာတော်ဘုရားကြီးရေးသားဖြေဆိုတော်မူချက်အဦးအ
 စဉ်။ဣဿရကုဋ္ဌ။ဖြူဟောကုဋ္ဌအယူဝါဒကြီးနှစ်ပါးကို။ နှိပ်နင်းပယ
 ဖျက်၍။ မိမိဂကတိသဘောအတိုင်းတည်နေသော နိယာမစက်

ကြီးသည်သာ။ ကမ္ဘာလောကကြီး၌ လည်လျက် ရှိနေသည်ဟု
 တော်ပြပါရှိရာတွင်။ ဆရာတော်ဘုရားသည်။ ဤနိယာမစက်ကြီး
 မှာအစ၊ မရှိ။ အစ၊ ကင်းသည်ဟု မှတ်ယူယုံကြည်တော် မူပါသ
 လောဟူသောအမေး၌။ အဖြေကား။ ဤနိယာမစက်ကြီးမှာအစ၊
 မရှိအစ၊ ကင်းသည်ဟုဆရာတော်မှတ်ယူယုံကြည်ပေသည်။ ။ အ
 ကြောင်းမူကား။ ဤနိယာမစက်ကြီးမှာ။ ရှေး၌တစုံတခုမျှ မရှိဘူး
 သေးမူ၍။ တစုံတခုမျှသောအခါ၌။ အစ၊ စွာဖြစ်ပေါ်၍ လာသည်ဟု
 ယူခဲ့သည်ရှိသော်။ (၁) အဟောတုကဒိဋ္ဌိမှစ၍ ဒိဋ္ဌိ အမျိုးမျိုးသော်
 လည်းဖြစ်ပွား၍သွားလေရာ၏။ (၂) ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိမှစ၍။ ဒိဋ္ဌိအ
 မျိုးမျိုးသော်လည်းဖြစ်ပွား၍သွားလေရာ၏။ (၃) အဘိဓမ္မာပဋိစ္စ
 သမုပ္ပါဒ်ဒေသနာပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်များနှင့်လည်း။ ဆန့်ကျင်
 နေရာ၏။ (၄) ဤနိယာမစက်ကြီးမှာ။ အစ၊ မရှိ။ အစ၊ ကင်းသည်ဟု
 ယူခဲ့သော်။ ထိုဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးတို့မှလည်းလွတ်ကင်း၏။ အဘိဓမ္မာ ပ
 ဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်ကြီးများနှင့်လည်း
 ညီညွတ်၏။ ဤစကား၌ (၁) အဟောတုကဒိဋ္ဌိမှစ၍ ဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးဖြစ်
 ပွား၍သွားပုံကား။ သံသရာလည်းအစရှိ၏။ ကမ္ဘာလည်း အစ၊ ရှိ၏။
 သတ္တဝါလည်းအစရှိ၏။ နိယာမစက်ကြီးလည်း အစရှိ၏ဟု ယူခဲ့
 လျှင်။ ထိုအစ၊ သည် အသယံသို့ဖြစ်ပေါ်သာသနည်းဟု မေးခွန်း
 ဆိုက်လေရာ။ အချို့သောသူတို့ကအကြောင်းမရှိ။ သူ့ပကတိ သ
 ဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟုယူကြကုန်၏။ အဟောတုက
 ဒိဋ္ဌိပေတည်း ။ ဤအဟောတုကဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူများသည်။ ယ
 ခုအခါသတ္တဝါတို့ဘဝအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်ကြရာ၌လည်း။ ရှေး
 ဘဝကပြုခဲ့ကြသော။ ကံတည်းဟူသောအကြောင်းမရှိ။ သူ့ပက
 တိသဘာဝအလျောက်ဖြစ်ကြကုန်၏။ သေကြပြန်လျှင်လည်း။ ဘဝ
 တပါးသို့ပြောင်းသွားသည်မရှိ။ သေရာတွင် ဆုံးကြတုံးကြကုန်၏
 ဟုယူကြကုန်၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတည်း။ ။ ဤဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူ
 တို့မှာနောံဘာဟူ၍မရှိသောကြောင့်နောံဘဝ၌ကောင်းကျိုးကိုပေး
 တတ်သောကုသိုလ်ကံဟူ၍လည်းမရှိ။ မကောင်းကျိုးကိုပေးတတ်

သောအကုသိုလ်ကံဟူ၍လည်းမရှိဟု ယူကြကုန်၏။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အ
 ကိရိယဒိဋ္ဌိများပေတည်း။ ။ ဤကားသံသရာအစရှိသည်။ ကမ္ဘာ
 အစရှိသည်။ သတ္တဝါအစရှိသည်။ နိယာမစက်ကြီးအစရှိသည်ဟု ယူ
 ကြရာ၌။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိမှစ၍ဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးဖြစ်ပွား၍သွားပုံတည်း။
 (၂) ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိမှစ၍ဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးဖြစ်ပွား၍သွားပုံကား။ ထို
 အစသည်အဘယ်သို့ဖြစ်ပေါ်လာပါသနည်းဟုမေးခွင့်ဆိုက်လေရာ။
 အချို့သောသူတို့ကအကြောင်းမရှိလျှင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန်အခွင့်မရှိ။ သံ
 သရာကမ္ဘာသတ္တဝါနိယာမစက်တို့ကိုတန်ခိုးဖြင့်တန်ဆင်းသော
 သူကောန်ရှိပြီဟု ယူကြကုန်၏။ ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိတည်း။ ဤဒိဋ္ဌိအ
 ယူရှိသောသူတို့မှာကမ္ဘာကို၎င်း။ သတ္တဝါကို၎င်း။ ဖန်ဆင်းနိုင်
 သောထိုသူသည်အဘယ်မျှလော့ တန်ခိုးကြီးလေသနည်းဟု ဆင်
 ခြင်ခဲ့သော်။ တန်ခိုးတော်အနန္တကြီးကျယ်လှ၏။ ထိုအနန္တတန်ခိုး
 တော်ဖြင့်ကမ္ဘာသတ္တဝါတို့အပေါ်၌သူအလိုရှိတိုင်း ပြုပြင်နိုင်၏။
 သူ့ကိုယုံကြည်စွာရှိခိုးကိုးကွယ်ကြသည်ရှိသော်။ ထိုသူတို့၌ရှိနေ
 သမျှသောဒုစရိုက်အဖြစ်တို့ကိုတန်ခိုးတော်ဖြင့်ပယ်ဖျောက်၍သေ
 ကြသည်မှနေောက်၌။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံသို့ပင်တင်ပို့နိုင်၏ဟု
 ယူကြကုန်၏။ သူ့ကိုမယုံကြည်မှုရှိခိုးခြင်းကိုးကွယ်ခြင်းမပြုကြ
 သောသူတို့မှာ။ ကယ်တင်သူမရှိသည့်အတွက်သေသည်မှနေခံ၌။
 သူ့ကိုမယုံကြည်ခြင်းရှိမခိုးခြင်းမကိုးကွယ်ခြင်းဟူသောဒုစရိုက်
 ကြောင့်။ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်ကြလေကုန်၏ဟု ယူကြ
 ကုန်၏။ ဤအယူ၌လည်းထိုကမ္ဘာသတ္တဝါတို့ကိုဖန်ဆင်းသောသူ
 ၏တန်ခိုးတော်မှတစ်ပါး။ သတ္တဝါကိုကယ်ဆယ်နိုင်သော ကုသိုလ်
 ကံဟူ၍မရှိဟုဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာစသောကုသိုလ်ကံကိုတားမြစ်
 လျက်ရှိ၏။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိမျိုးပင်တည်း။ ။ ထို ကမ္ဘာ
 သတ္တဝါကိုဖန်ဆင်းသောသူသည်မူကား။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံ
 ကြီး၌နိစ္စထာဝရတည်ရှိ၏ ဟု ယူကြကုန်၏။ ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိ
 ကြီးပေတည်း။ ။ ဤကားသံသရာအစရှိသည်။ ကမ္ဘာအစရှိသည်
 သတ္တဝါအစရှိသည်။ နိယာမစက်ကြီးအစရှိသည်ဟု ယူကြရာ၌။

ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဗ္ဗိမှစ၍ ဒိဗ္ဗိအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွား၍သွားပုံတည်း။ (၃)
 အဘိဓမ္မာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်ကြီးများနှင့်
 ဆန့်ကျင်ပုံကား။ ထိုအယူ၌ကမ္ဘာသတ္တဝါနိယာမစက်ကြီးတို့ကို
 ဖန်ဆင်းသောသူသည်။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံကြီး၌နိစ္စထာဝရ
 တည်ရှိ၏။ သူ့ကိုယုံကြည်စွာကိုးကွယ်ကြသောလူအပေါင်းနတ်
 အပေါင်းတို့သည်။ သေသည်မှနောက်၌ထိုကောင်းကင်ဘုံကြီးသို့
 ရောက်ကြကုန်၍အိုခြင်း။ နာခြင်းသေခြင်းကင်းသောနိစ္စထာဝရချမ်း
 သာကြီးကို ရကြကုန်၏ဟုယူ၏။ ကောင်းကင်ဘုံကြီးဆို သည်
 ကားဗြဟ္မာ့ဘုံကြီးကိုဆို၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာအဘိဓမ္မာ၌မှာမူကား။ ပိ
 တင်းပါဠိတော်တွင်။ နောက်ဆုံးဖြစ်သောဓမ္မဟဒယဝိဘင်းမျက်နှာ
 နံပါတ် ၃၆၂-၌။ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံကြီးသည်နှစ်ဆယ် အရေအတွက်ရှိ
 ကြောင်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုဘုံတို့သို့ ရောက်စေ တတ်သော
 အပ္ပနာဈာန်တည်းဟူသောမဟာဂ္ဂုတ်ကံတို့ကိုလည်း။ အသီး အ
 သီးဟောတော်မူ၏။ ထိုဘုံတို့သို့ ရောက်ကြကုန်သော ဗြဟ္မာတို့
 ၏အသက်တမ်းတို့ကိုလည်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်
 လည်းနိစ္စထာဝရမဟုတ်ကြကြောင်းမိမိတို့အသက်တမ်းကုန်လျှင်
 သေဆုံး၍အောက်မဟာအဝိစိရေတိုင်အောင်ကျရောက်လာကြရ
 ကြောင်းဟောတော်မူ၏။ ထိုနှစ်ဆယ်သော ကောင်းကင်ဘုံကြီး
 တို့တွင်နိစ္စထာဝရချမ်းသာကြီးကိုရနိုင်သောဘုံ ဟူ၍ တာဘုံ မျှမ
 ရှိချေ။ ထိုနှစ်ဆယ်သော ကောင်းကင်ဘုံကြီးတို့မှအလွတ်၌။ နိစ္စ
 ထာဝရချမ်းသာကြီးကိုရနိုင်သောကောင်းကင်ဘုံကြီးအသီးအ
 ခြားရှိသေးသည်ဟူ၍လည်းဟောတော်မူချေ။ ဤသို့လျှင်ထိုအ
 ယူသည်အဘိဓမ္မာနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ အဘိဓမ္မာ၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေ
 သနာပဋ္ဌာန်းဒေသနာကြီးများကို ဟောတော်မူခြင်းသည် ပြဆိုခဲ့
 ပြီးသောအဟောတုကဒိဗ္ဗိဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဗ္ဗိကြီးတို့ကိုပယ်ရှားခြင်း
 ဌာဟောတော်မူပေ၏။ ထိုဒိဗ္ဗိကြီး နှစ်ပါးတို့ကို ပယ်ရှားသဖြင့်
 လည်း။ သံသရာသည်အစရှိ၏။ ကမ္ဘာသည်အစရှိ၏။ သတ္တဝါ
 သည်အစရှိ၏။ နိယာမစက်ကြီးသည်အစရှိ၏ဟုယူသော အယူ

ကိုလည်းပယ်ရှားခြင်းကိစ္စပြီးလေ၏။ သံသရာသည်အစမရှိ။ ကမ္ဘာသည်အစမရှိ။ သတ္တဝါသည်အစမရှိ။ နိယာမစက်ကြီးသည် အစမရှိဟူသောဆုံးဖြတ်ချက်ကြီးသည်ထင်လျားစွာပေါ်လေ၏။

ဤသို့လျှင်ထိုအယူသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်များနှင့်ဆန့်ကျင်၏။ (၄) ဤနိယာမစက်ကြီးမှာအစမရှိအစကင်းသည်ဟုပူခဲ့သော်။ ထိုဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးမှလည်းလွတ်ကင်း၏။ အဘိဓမ္မာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်ကြီးများနှင့်လည်းညီညွတ်၏ဟူသောစကားမှာ။ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပြဆိုဘွယ်မရှိ။ သိသာထင်လျားလှလေပြီ။ ။ လောက၌မှာမူကား။ အစရှိသည်ဟူသောအယူဆန့်ဆင်းယူ ရှိသည်ဟူသော အယူကို ခိုင်မြဲစေခြင်းငှါအကြောင်းတူအကြောင်းယောင်အကြောင်းသေးအကြောင်းနှုတ်တို့ကို ရှာကြံ၍ပြောဟောကြံကုန်သေး၏။ ဥာဏ်ပညာမရှိသောဗာလသတ္တဝါတို့ကို မျက်စိလှည့်စားနားလှည့်စားထင်ယောင်ထင်မှားရှိကြလေအောင်သွေးဆောင်ဖြားယောင်းကြသောအကြောင်းတူအကြောင်းယောင်အကြောင်းသေးအကြောင်းနှုတ်မျှသာတည်း။ ။ ဤအရာနှိုက်။ စောဒနာရန်ရှိ၏။ ရှိပုံကား။ အကယ်၍သံသရာသည်အစမရှိ။ ကမ္ဘာသည်အစမရှိ။ သတ္တဝါသည်အစမရှိ။ နိယာမစက်ကြီးသည် အစမရှိသည် ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ ပါဠိတော်တို့နှိုက်။ ပုဗ္ဗကောဋိနတ္ထိ၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ကားဟောတော်မူ။ ပုဗ္ဗကောဋိနပညာယတိ၊ ဟူ၍သာ ဟောတော်မူချေသည်။ ဤသို့ ဟောတော် မူသောကြောင့်။ သံသရာ ကမ္ဘာသတ္တဝါ နိယာမစက်ကြီးတို့မှာ။ အစမူကားရှိပါ၏။ ရှိကြောင်းကိုလည်း။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်ရှင်တို့ သိကြပါကုန်၏။ သို့သော်လည်း။ ထိုအစသည်။ အလွန်အဝေးကြီး ဝေးလှသည်ဖြစ်၍။ သတ္တဝါတို့ဥာဏ်တွင် ထင်နိုင်မြင်နိုင်ကောင်းသော အရာမဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကောဋိနပညာယတိ၊ ဟူ၍ဟောတော်မူသည်မဟုတ်ပါလောဟုမေးရန်ရှိ၏။ အဖြေကား။ ဤပုဗ္ဗကောဋိနပညာယတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပုဗ္ဗကောဋိနတ္ထိ

ဆိုသည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်အရတူကြသည်ပင်ဖြစ်၏။ သဒ္ဒါအနက်မျှသာကွဲကြ၏။ အဓိပ္ပါယ်အရတူကြကြောင်းကိုလည်းဒီဗန်နိကာယ် သုတ်မဟာဝါမဟာနိဒါနသုတ်ပါဠိတော်ကြီးကိုထေဝံ၍သိအပ်၏။

အတ္ထိဣဒပ္ပယော ဇရာမရဏန္တိ၊ ဣတိပုဋ္ဌေန သတာအာနန္ဒ အတ္ထိတိဿဝစနိယံ ကိံပဗ္ဗယော ဇရာမရဏန္တိ။ ဣတိစေဝဒေ ယျဇာတိပစ္စယောဇရာမရဏန္တိဣစ္စဿဝစနိယံ၊(ပ)ဇာတိပစ္စယော ဇရာမရဏန္တိ ဣတိခေါပနေတံ ဝုတ္တံတဒါနန္တိ။ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေနဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာဇာတိပစ္စယောဇရာမရဏံ၊ဇာတိစဟိ အာနန္ဒနာဘဝိဿ၊(ပ)သဗ္ဗသောဇာတိယံ အသတိ ဇာတိနိရောဓာအဝိနုခေါဇရာမရဏံ၊ပညာယေထာတိနောဟေတံဘန္တေ။ ။ ၎င်းသုတ်ပါဠိတော်။စာမျက်နှာနံပါတ်-၄၂-၄၃။

အနက်ကား။ ။အာနန္ဒ၊အာနန္ဒာ၊ဣဒပ္ပယော၊ဤမည်သောအကြောင်းကြောင့်၊ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏမည်သည်၊ အတ္ထိ၊ရှိပါသလော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ပုဋ္ဌေန၊မေးအပ်သည်၊သတာ၊ရှိသည်ရှိသော်အတ္ထိ၊ရှိပါ၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊အဿ၊ ထိုမေးသောသူအား၊ ဝစနိယံ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ကိံပဗ္ဗယော၊ အဘယ်မည်သော အကြောင်းကရားကြောင့်၊ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏမည်သည်၊အတ္ထိ၊ ရှိပါသနည်း။ဣတိ၊ဤသို့၊စေဝဒေယျ၊အကယ်၍ဆိုငြားအံ့၊ဇာတိပစ္စယော၊ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ဇရာမရဏံ၊ဇရာမရဏသည်၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊အဿ၊ ထိုမေးသောသူအား၊ ဝနိယံ၊ဖြေဆိုအပ်၏။(ပ)ဇာတိပစ္စယော၊ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ၊ဇရာမရဏသည်၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊ ဣတိခေါ၊ ဤသို့လျှင်၊ဇေတံ၊ ဤစကားကို၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ၊အာနန္ဒ၊အာနန္ဒာ၊တံဇေတံ၊ထိုစကားကို၊ဣမိနာပိပရိယာယေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။သိအပ်၏။ဇာတိပစ္စယံ။ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်၊ဇာတိပစ္စယော၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏၊တထာ၊ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သိအပ်၏။အာနန္ဒ။

အာနန္ဒာ။ ဇာတိစ။ ဇာတိသည်၊ နဘိဿ။ မရှိငြားအံ့။ ပ။ သဗ္ဗ
 သော။ အခြင်းခပ်သိမ်း။ ဇာတိယာ။ ဇာတိသည်။ အသတိ။ မရှိခဲ့
 သော်။ ဇာတ်နိရောဓ။ ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခဲ့သော်။ ဇရာမရဏံ။ ဇရာ
 မရဏသည်။ ပညာယေထ အပိနူခေါ။ ထင်ရှားသေး၏လော။
 တန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ။ ဤဇရာမရဏသည်။ နောပညာယေထ။
 မထင်ရှားပါ။ ။ ဤပါဠိတော်၌။ ရှေ့စကားမှာ အတ္ထိဟုဆိုပြီး၍။
 နောက်စကားမှာ အတ္ထိနုရာ၌ (ပညာယေထဟု-ပညာယနကြိ
 ယာနှင့်လာ၏) ပညာယေထဟု ပညာယနကြိယာနှင့် လာသော
 ကြောင့်။ ပညာယေထ နောပညာယေထ ဟူသော ၂ ပုဒ်သည်။
 အတ္ထိနုတ္ထိပုဒ်တို့၏ ပရိယာယ်မျိုး ဖြစ်သည်ကို သိအပ်၏။ ဇာတိရှိခဲ့
 လျှင်။ ဇရာမရဏဧကန်ရှိ၏။ ဇာတိမရှိခဲ့လျှင်။ ဇရာမရဏဧကန်
 မရှိဟုဆိုလိုရင်းဖြစ်၏။ ။ ဤကား။ ပုဗ္ဗကောဋိန ပညာယတိဆို
 ရာ၌။ ပုဗ္ဗကောဋိနတ္ထိဆိုသည်နှင့် အတူတူယူကုန်သည်။ ။ နေတ္ထိ
 ပါဠိတို့၌ ဖြေပုံကား။ ပုဗ္ဗဘိက္ခဝေကောဋိန ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာ
 နိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သင်္ကံ နိရယံ တိရစ္ဆာ
 နယောနိံ။ သင်္ကံ ပေတ္တိဝိသယံ သင်္ကံ အသုရယောနိံ သင်္ကံ ဒေဝ
 သင်္ကံ မနုဿသန္ဓာဝကံ သံသရတံ။ ကတမာပုဗ္ဗကောဋိတိ အ
 ဝိသန္ဓာနိယံ ပညာယတိတိသာဝကောနံ ဥာဏဝေကလ္လေနုဒ္ဓိပေ
 ဗုဒ္ဓါနံ တဂဝန္တိနံ ဒေသနာအတ္တုပနာယိကာစပရူပနာယိကာစ
 နပညာယတိတိ။ ပရူပနာယိကာနုတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓါနံ တဂဝန္တိနံ အပ္ပဇာ
 နနာတိအတ္တုပနာယိကာ။ ။ နေတ္ထိပါဠိတော် စာမျက်နှာနံပါတ်
 ၁၄၄။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။ နပညာယတိတိ။ အညသဉ္စာဏဝိသ
 ယောနဟောတိတိပနအတ္ထံ။ သန္ဓာယနပညာယတိတိသာဝကောနံ
 ဥာဏဝေကလ္လေနာတိ အာဒိဝုတ္တံ။ တတ္ထအတ္တုပနာယိ ကာတိ
 အတ္တာဥပနေတဗ္ဗေတိယာတိ အတ္တုပနာယိကာနုတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓါနံ
 တဂဝန္တိနံ အပ္ပဇာနနာတိဧတေနပုရိမာယကောဋိယာ။ အဘာ
 ဝတောဝေနပညာယတိ။ နတတ္ထဥာဏသပဋိဗာတာတိဒေသ
 တိ။ ။ ဟူ၍ ဘွင့်၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာစာမျက်နှာနံပါတ်- ၂၄၇။

ပါဠိတော်အနက်ကား။ ။ ဘိက္ခုဝေ။ ရဟန်းတို့၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရ
 ဏာနံ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာရှိနေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယော
 ဇနာနံ။ တဏှာသံယောဇဉ်ရှိနေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ကံ။ တ
 ကြိမ်။ နိရယံ။ ငရဲတုသို့။ သင်္ကံ။ တကြိမ်။ တိရစ္ဆာန်ယောနိံ။
 တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့။ သင်္ကံ။ တကြိမ်။ ပေတ္တိဝိသယံ။ ပြိတ္တာတုသို့။
 သင်္ကံ။ တကြိမ်။ အသုရယောနိံ။ အသုရကာယံမျိုးသို့။ သင်္ကံ။
 တကြိမ်။ ဒေဝေ။ နတ်ဘဝတို့သို့။ သင်္ကံ။ တကြိမ်။ မနုဿေ။ လူ
 ဘဝတို့သို့။ သန္ဓာဝတံ-သန္ဓာဝန္တာနံ။ အတန်တန်ပြေးသွား၍နေကြ
 ကုန်သော။ သံသရတံ။ သံသရန္တာနံ။ အတန်တန်ကျင်လည်၍နေ
 ကြကုန်သော။ သတ္တာနံ။ သတ္တဝါတို့အား။ ပုဗ္ဗကောဋီ။ ရှေ့အစွန်း
 သည်။ နပညာယတိ။ မထင်။ ပုဗ္ဗကောဋီ။ ရှေ့အစွန်းသည်။ ကတမာ။
 အဘယ်နည်း။ ဣတိ။ ဤသို့မေးသည်ရှိသော်။ အဝိဿန္ဓနိယံ။ မဖြေ
 ဆိုအပ်။ နပညာယတိတိ။ နပညာယတိဟူသည်ကား။ သာဝကာနံ။
 သာဝကတို့အား။ ဥာဏဝေကလ္လေန။ ဥာဏ်၏မျိုး။ တဲခြင်းကြောင့်။
 နပညာယတိ။ မထင်နိုင်။ ဘဂဝန္တာနံ။ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။
 ဗုဒ္ဓါနံ။ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဒေသနာ။ ဒေသနာသည်။ အတ္တပနာ
 ယိကာစ။ မိမိလျှင်ရည်ညွှန်းရာရှိသော ဒေသနာ၎င်း။ ပရူပနာယိ
 ကာစ။ သူတပါးလျှင်ရည်ညွှန်းရာရှိသောဒေသနာ၎င်း။ ဣတိ။ ဤသို့။
 ဒုဝိဓာ။ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ နပညာယတိတိ။ နပညာယတိဟူသော
 ဒေသနာသည်။ ပရူပနာယိကာ။ သူတပါးလျှင် ရည်ညွှန်းရာရှိသော
 ဒေသနာတည်း။ အပ္ပဇာနနာတိ နတ္ထိဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ။ အပ္ပဇာ
 နနာတိ-နတ္ထိဗုဒ္ဓါနံဘဂဝန္တာနံ။ ဟူသောဒေသနာသည်။ အတ္တပနာ
 ယိကာ။ မိမိလျှင်ရည်ညွှန်းရာရှိသောဒေသနာတည်း။ ။ ဤကား
 ပါဠိတော်အနက်တည်း။

အဗ္ဗကထာအနက်ကား။ ။ နပညာယယတိတိ။ နပညာယတိဟူ
 သည်ကား။ အညဿ။ သူတပါး၏။ ဥာဏဝိသယော။ ဥာဏ်၏အရာ
 သည်။ နဟောတိ။ မဖြစ်။ ဣတိပနအတ္ထံ။ ဤသို့သောအနက်ကို။ သန္ဓာ
 ယ။ ရည်၍။ နပညာယတိတိသာကာဝနံ။ ဥာဏဝေကလ္လနာတိ။

နပညာယတိတိသာဝကာနံဥာဏံဝေကလ္လေနဟူ၍။ ဂုတ္တံ။ ဆိုအပ်
 ၏။ တတ္ထံ။ ထိုစကားနှိုက်။ အတ္တံ။ ပနာယိကာတိ။ အတ္တံပနာယိကာ
 ဟူသည့်ကား။ ဇေတိသာဝ။ ထိုဒေသနာအား။ ဥပနေတဗ္ဗော။ ရည်ညွှန်း
 အပ်သော။ အတ္တာ။ မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသောမိမိသည်။ အတ္ထိ။
 ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မိံ။ ထို့ကြောင့်။ အတ္တံပနာယိကာ။ အတ္တံပနာယိ
 ကာမည်၏။ နတ္ထိဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တောနံ အပ္ပဇာနနာတိ ဇေတေန။
 နတ္ထိဗုဒ္ဓါနံဘဂဝန္တောနံ အပ္ပဇာနနာဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ပုရိမာ
 ယကောဋိယာ။ သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်း၏။ အဘာဝတောဇေဝ။
 မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ နပညာယတိ။ မထင်လေ သတည်း။
 တတ္ထံ။ ထိုသတ္တဝါတို့၏အစွဲ။ ဥာဏာယ။ သဗ္ဗညုတဥာဏံတော်
 ၏ ပဋိဗ္ဗာတာ။ မမြင်နိုင်ရန် အခုအခံရှိနေသောကြောင့်။ နပညာ
 ယတိ။ မထင်နိုင်သည်။ န။ မဟုတ်။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒသေတိ။ ပြတော်
 မူ၏။ ။ ဤကားအဋ္ဌကထာအနက်တည်း။

ဤပါဠိအဋ္ဌကထာတို့နှိုက် နပညာယတိဟူသောဒေသနာကို
 ပဥပနာယိကဒေသနာဟုဆိုရာ နှိုက်။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏ဥာဏံတော်အလိုအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗကောဋိနတ္ထိဟူ၍ ဟော
 တော်မူရမည်ပင်ဖြစ်၏။ ။ ထိုသို့ဟော ခဲ့သော်။ ထိုစကားကို
 ကြားနာကြကုန်သော။ ပုထုဇနသတ္တဝါတို့မှာ။ တရားသဘောကို
 မြင်နိုင်ရန်ဥာဏံမရှိကြ။ ဥာဏံမရှိသည့် အတွက်ကြောင့်။ ယံ
 ကြည်နိုင်ရန်သဒ္ဓါတရားလည်းဖြစ်ခွင့်မရှိ။ နတ္ထိဟူ၍ ဟောတော်
 မူသောမြတ်စွာဘုရား၏ဥာဏံတော်ကိုပင်။ မယုံကြည်နိုင်ခြင်း
 ဖြစ်ရ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ဥာဏံတော်ကိုမယုံကြည်ခြင်းသည်။ ထို
 ပုထုဇနသတ္တဝါတို့၌အလွန်အပြစ်ကြီး၏။ ထိုအပြစ်ကိုမဖြစ်ကြ
 စေခြင်းငှါ။ ပုဗ္ဗကောဋိနတ္ထိဟု မဟောမူ၍။ ပုဗ္ဗကောဋိနပညာယ
 တိဟုပဥပနာယိကဒေသနာကိုဟောတော်မူ၏ဟုလိုသည်။ သတ္တ
 ဝါ၏အစရှိမရှိဟူသောအရာသည်။ လွန်ခဲ့ပြီးသော အရာဖြစ်၍။
 အရေးကြီးတခုကြောင့်ကြပြုဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ နောင်လာလတ် သော
 နောက်အစွန်း၌သာတွေ့ကြိုလတ် သောအရာဖြစ်၍။ အရေးကြီးတ

ခုကြောင့်ကြပြုဘွယ်ကိစ္စရှိလေသတည်း။ ကြောင့်ကြ ပြုဘွယ် ကိစ္စဆိုသည်ကား။ ယခုအခါ၌ အပါယ်လေးပါးမှ ကျွတ်လွတ် နိုင်ကြရန်။ ဒါနု၊ သီလ၊ သမထတာဝန်။ ဝိပဿနာတာဝန်မှ များကိုဆိုပေသတည်း။

ဒိဃာနိကာယ်၊ သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် ဗြဟ္မဇာလ သုတ်ကြီး၌၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိ-၁၀-ပါး။ အပရန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိ-၄၄-ပါးဟူ၍ ဒိဋ္ဌိပေါင်း ၅၄ ပါးလာ၏။ ထိုတွင် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစရှေ့အစွန်းကို ရှာကြံကြရာတွင်။ ထွေထွေ လာလာဖြစ်ပွားကြသော ဒိဋ္ဌိမျိုးပေတည်း။ အပရန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိဆို သည်ကား။ သေသည်မှနောက်၌ သတ္တဝါတို့၏ နောက်အစွန်းကို ရှာကြံကြရာတွင်။ ထွေထွေလာလာဖြစ်ပွားကြသော ဒိဋ္ဌိမျိုးပေ တည်း။ ထိုတွင် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိမျိုးနှစ်ပါး။ ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိဖြစ် ပုံကိုပြဆိုရာ၏။

ရှေးကမ္ဘာပျက်ပြီး၍။ ယခုကမ္ဘာသစ် တည်ထောင်၍ လာ သောအခါ။ ပထမဈာန်တုံသည် ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တဦး သောဗြဟ္မာကြီးသည်။ အထက်အာဘဿရာတုံမှစတင်၍ ပထမ ဈာန်တုံ၌ရှေးဦးစွာဖြစ်လာ၏။ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည်။ ဤသို့တောင့်တ ခြင်းဖြစ်၏။ တပါးသောဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ ဤတုံ၌ဖြစ်လာသော် ကောင်းလေ၏ဟုတောင့်တ၏။ ထိုအခါဗြဟ္မာ အများတို့သည် လည်း။ အထက်အာဘဿရာတုံမှစတင်၍ ထိုဗြဟ္မာ ကြီး၏ အခြံအရံ ဗြဟ္မာတွေများစွာ ဖြစ်လာကြကုန်၏။ အထက်အာ ဘဿရာတုံမှစတင်၍ လာကြသည်ကို။ ထိုဗြဟ္မာ ကြီး သည် လည်းမသိ။ အခြံအရံဗြဟ္မာများစွာတို့ သည်လည်း မသိကြကုန်။ ထိုအခါ၌။ ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိ အယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဖြစ် ပေါ်ပုံကား။

အဟာမသိဗြဟ္မာ မဟာ ဗြဟ္မာအဘိဘူ နအဘိ ဘူဘော။ အညဒတ္တဒသောဝသဝတ္တိဣဿရောကတ္တာနိဗ္ဗာတာ။ သေဠေါ သဇိတာဝသိ ဝိတာဘူတအဗျာနံ မယာဣမေ သတ္တာ နိဗ္ဗိတာ။

တံကိဿဟေတု။ မမံ ဟိပုဗ္ဗေ တေဒဟောသိ။ အဟောဝတ
 အညေပိသတ္တာဇုတ္တိ အာဂစ္ဆေယျန္တိ။ ဣတိမမစ မနောပဏိ
 ဝိ။ ဣမေစသတ္တာဇုတ္တိ အာဂတာတိ။ ယေပိတေ သတ္တာပစ္ဆာ
 ဥပန္နာ တေသံပိဇေံဟောတိ။ အယံခေါဘဝံဗြဟ္မာမဟာဗြဟ္မာ။
 ပ။ ပိတာဘူတအဗျာနံ။ ဣမိနာမယံဘောတာဗြဟ္မုနာ နိဗ္ဗိတာ
 တံကိဿဟေတု။ ဣမံ ဟိမယံအဒ္ဒဿာမ။ ဣပေထမံဥပပန္နံ
 မယံပနမှာပစ္ဆာဥပပန္နာ။ ။ အနက်ကား။ ။ အဟံ၊ ငါသည်။
 ဗြဟ္မာ။ ဗြဟ္မာသည်။ အသိ။ ဖြစ်၏။ မဟာဗြဟ္မာ။ အကြီးဆုံးသော
 ဗြဟ္မာသည်။ အသိ။ ဖြစ်၏။ အဘိဘူ။ တပါးသော သတ္တာဝါတို့ကို။
 မိမိတန်ခိုးဖြင့်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ အနဘိဘူတော။ မိမိကိုသူတပါးတို့
 က မလွှမ်းမိုးနိုင်။ အညဒတ္တဒသော။ အလုံးစုံကို အဟုတ်
 အမှန်အားဖြင့် သိနိုင်မြင်နိုင်၏။ ဝသဝတ္တိ။ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်
 နိုင်၏။ ဣဿရော။ လောကကိုအစိုးရ၏။ ကတ္တာ။ လောကကိုအလို
 ရှိတိုင်းပြုလုပ်နိုင်၏။ နိဗ္ဗာတာ။ လောကကိုအလိုရှိတိုင်း ဘန်ဆင်း
 နိုင်၏။ သေဋ္ဌော။ လောကတွင် အကြီး ဆုံး ဖြစ်၏။ သဇိတာ။
 လောကကိုအလိုရှိတိုင်းစီရင်နိုင်၏။ ဝသိ။ ဈာန်တန်ခိုးကိုအစိုးရ
 ၏။ ဘူဘအဗျာနံ။ ဘူဘခေါ်သောဥပပတ်သတ္တ ဝါမျိုး။ အဗျခေါ
 သောတပါးသော သတ္တဝါ မျိုးတို့၏။ ပိတာ။ အဘကြီး ဖြစ်၏။
 မယာ။ ငါသည်။ ဣမေသတ္တာ။ ဤသတ္တဝါတို့ကို။ နိဗ္ဗိတာ။ ဘန်ဆင်း
 အပ်ကုန်၏။ တံ။ ထိုဘန်ဆင်းသည်ဟူသောစကားသည်။ ကိဿ
 ဟေတု။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဆိုထိုက်သနည်းဟူမူကား။
 ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ပုဗ္ဗေ။ ရှေး၌။ မမံ။ ငါ့အား။ ဇေတံ။ ဤသို့သောအကြံ
 သည်။ အဟောသိ။ ဖြစ်၏။ အညေပိ။ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
 သတ္တာ။ သတ္တဝါတို့သည်။ ဣတ္တိ။ ဤတို့သို့။ အာဂစ္ဆေယျန္တိ။ ပေါ်
 လာကြကုန်မူကား။ အဟောဝတ။ ဪဘိကောင်းလေစွတကား။ ဣ
 တိ။ ဤသို့။ မမစ။ ငါ၏လည်း။ မနောပဏိဝိ။ စိတ်ဖြင့်တောင့်တခြင်း
 သည်။ ဟေံတိ။ ဖြစ်၏။ ဣမေစသတ္တာ။ ဤသတ္တဝါတို့သည်လည်း။
 ဣတ္တိ။ ဤတို့ သို့။ အာဂတာ။ ပေါ်လာကြကုန်၏။ ဣတိဘသ္မာ။

ထိုကြောင့်၊ ဝဒါမိ။ ဤသတ္တဝါတို့ကို ငါဘန်ဆင်း သည်ဟု ဆိုပေ၏။ ယေဝိသတ္တာ။ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ပစ္ဆိမ။ နောက်မှ။ ဥပပန္နာ။ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ တေသံပိ။ ထိုသတ္တဝါ တို့အားလည်း။ ဧဝံ။ ဤသို့သော အကြံ သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ အယံ ဘဝံ။ ဤအရှင်ကြီးသည်။ ဗြဟ္မာ။ ဗြဟ္မာတည်း။ မဟာဗြဟ္မာ။ အကြီးဆုံးသောဗြဟ္မာတည်း။ ပ။ ဘူတအဗျာနံ။ ဘူတ ခေါ်သော ဥပပတ်သတ္တဝါမျိုး။ အဗျခေါ်သော တပါးသော သတ္တဝါ မျိုး တို့၏။ ပိတာ။ အဘကြီး ပေတည်း။ ဣမိနာဘောတာ ဗြဟ္မုနာ။ ဤအရှင်ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။ မယံ။ ငါတို့ကို။ နိဗ္ဗိတာ။ ဘန်ဆင်း အပ်ကုန်၏။ တံ။ ထိုသို့ဘန်ဆင်းသည်ဟူ၍ဆိုခြင်းသည်။ ဂဝိဿ ဟေတု။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်းဟုမူကား။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ဣမံ။ ဤဗြဟ္မာကြီးကို။ ဣဓ။ ဤဘု၌။ ပထမံ။ ရှေးဦးစွာ။ ဥပပန္နံ။ ထင် ရှားဖြစ်နေသည်ကို။ မယံ။ ငါတို့သည်။ အဒ္ဓဿမ။ မြင်ရကုန်၏။ မယံပန။ ငါတို့သည်မူကား။ ပစ္ဆိမ။ နောက်မှ။ ဥပပန္နာ။ ဖြစ်ပေါ် လာကြကုန်သည်။ အမှာ။ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဣတိဘသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ ဝဒါမိ။ ဤဗြဟ္မာကြီးသည်ပင်လျှင်။ ငါတို့ကို ဘန်ဆင်းသည်ဟု ဆိုပေသတည်း။ ။ ဤကားဗြဟ္မာပြည်၌ဣဿရနိဗ္ဗာနဒိဗ္ဗိစရား ဦးစွာဖြစ်ပုံတည်း။

ဤစကား၌။ ဘူတခေါ်သောသတ္တဝါမျိုးဆိုသည်ကား။ ဖြစ်ပေါ် သည်နှင့်တပြိုင်နက်ကြီးပွားမှုကိစ္စပြီးစီးလျက်ရှိသောဗြဟ္မာ။ ဥပ ပတ်နတ်ပြည် ၆-ထပ်။ နတ်ဥပပတ်မျိုးကို ဆိုပေသတည်း။ အဗျ ခေါ်သောသတ္တဝါမျိုးဆိုသည်ကား။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သေးငယ်စွာ ဖြစ်ရ၏။ နောက်၌ကြီးပွားခြင်းကို မြှော်လင့်ရသော သံသေဒဇ သတ္တဝါမျိုး။ အဏှဇသတ္တဝါမျိုး။ ဇလာဗုဇသတ္တဝါ မျိုးကိုဆို သတည်း။ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည်။ ပထမဈာန်ဘုံမှစ၍နတ်ဘုံလျှာဘုံတို့ ၌။ ထိုအခါဖြစ်ပေါ်လာကြသော သတ္တဝါတို့ကိုသူ့အလိုနှင့်ဖြစ်ရ သည်။ သူဘန်ဆင်း၍ဖြစ်ရသည်ဟု အခိုင်အမြဲယူ၏။ တပါးသော ဗြဟ္မာတို့ ကလည်း။ ဤအတိုင်း ယူကြ၏။ ဣဿရ နိဗ္ဗာနဒိဗ္ဗိပေ

တည်း။ ဣဿရကုဋ္ဌ။ ဗြာဟ္မဒုကုဋ္ဌဒိဋ္ဌိဟူ၍လည်းခေါ်၏။ ထိုဗြဟ္မာ
 ငယ်အပေါင်းတို့တွင်၊ အချို့သော ဗြဟ္မာတို့သည် ထိုဘဝမှစ
 တေ၍၊ လှူတုံသို့ရေခံလာကြကုန်ပြီးလျှင်၊ အချို့သောသူတို့သည်။
 ရသေ့ရဟန်းပြုကြကုန်၍ဘာဝနာတရားကိုအားထုတ်ကြကုန်ရာ။
 ဈာန်အဘိညာဉ်ကိုရ၍၊ ရှေ့ဘဝကို ကြည့်ရှုကြကုန်သောအခါ။
 ထိုဗြဟ္မာကြီးကို၎င်း။ မိမိတို့ဘဝကို၎င်း။ မြင်ကြကုန်၍။ ထိုဗြဟ္မာ
 ကြီးကား။ နိစ္စထာဝရ အမြဲ တည်၏။ ဗြဟ္မာငယ်အပေါင်းတို့ကား
 အမြဲမရှိ။ အနိစ္စ တို့သာတည်းဟုယူကြ ကုန်၏။ ဧကစ္စသဿတ
 ဒိဋ္ဌိသည်။

ပါဠိတော်ကား။ ယောသော ခေါဘဝံ ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ
 အဘိဘူအနဘိဘူတော။ အညဒတ္တဒသော ဝသဝတ္တိ ဣဿရော
 ကတ္တာနိမ္မာတာ။ သေဋ္ဌောသဇိတာဝသိပိတာဘူတအဗျာနံ။ ယေန
 မယံ တောတာဗြဟ္မနာ နိမ္မိတာ သောနိစ္စော ဇဝေါသဿတော
 အဝိပရိကာမဓမ္မောသဿတိ။ သမံဘထေဝဋ္ဌဿတိ။ ယေပနမ
 ယံအဟုမ္မာ။ တေနတောတာ ဗြဟ္မနာ နိမ္မိတာတေမယံအနိစ္စာ
 အဇဝါ အပ္ပါယုကာ ဝစနဓမ္မာ ဣတ္ထတ္ထံ အာဂတာတိ။ ဗြဟ္မ
 ဇာလသုတ်ပါဠိတော်။ စာမျက်နှာနံပါတ်-၁၆။

အနက်ကား။ ။ ခေါ။ စင်စစ်။ ယောသောဘဝံဗြဟ္မာ။ အကြင်
 အရှင်ဗြဟ္မာသည်။ မဟာဗြဟ္မာ။ အကြီးဆုံးသော ဗြဟ္မာတည်း။
 အဘိဘူ။ တပါးသောသတ္တဝါတို့ကို။ မိမိတန်ခိုးဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။
 အနဘိဘူတော။ မိမိကိုသူတပါးတို့က မလွှမ်းမိုးနိုင်။ အညဒတ္တ
 ဒသော။ အလုံးစုံကို အဟုတ်အမှန် အားဖြင့် သိမြင်နိုင်၏။ ဝသ
 ဝတ္တိ။ အလိုရှိတိုင်းဖြစ်နိုင်၏။ ဣဿရော။ လောကကို အစိုးရ၏။
 ကတ္တာ။ လောကကိုအလိုရှိတိုင်းပြုလုပ်နိုင်၏။ နိမ္မာတာ။ လောက
 ကိုအလိုရှိတိုင်း ဘန်ဆင်းနိုင်၏။ သေဋ္ဌော။ လောကတွင် အကြီး
 ဆုံးဖြစ်၏။ သဇိတာ။ လောကကိုအလိုရှိတိုင်း စီရင်နိုင်၏။ ဝသိ။
 ဈာန်တန်ခိုးကိုအစိုးရ၏။ ဘူတအဗျာနံ။ ဘူတခေါ်သောဥပပတ်သတ္တ
 ဝါမျိုး။ အဗျခေါ်သော တပါးသောသတ္တဝါမျိုးတို့၏။ ပိတာ။ အဘ

ကြီးဖြစ်၏။ဘောတာ။အရှင်သခင်ကြီးဖြစ်သော။ ယေဒုဗြဟ္မာနာ။
 အကြင်ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။ မယံ။ ငါတို့ကို။နိမ္မိတာ။ ဘန်ဆင်း
 အပ်ကုန်၏။သော။ ထိုဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။နိစ္စော။ အစဉ် ထာဝ
 ရဖြေ၏။ဇဝေါ။ဘဝတပါးသို့ မရွေ့မယိုင်ခိုင်ခံ့၏။ သဿတော။
 မအိုမသေအမြဲနေ၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော။ မဘောက် ပြန်ခြင်း
 သဘောရှိ၏။သဿတိသမံ။ ကမ္ဘာ၌ အမြဲတည်သော ခြေကြီး
 မြင့်မီရဲတောင်နေလတို့နှင့်တူစွာ။တထေဝ။ ထိုတည်မြဲတိုင်းသာ
 လျှင်။ဌဿတိ။ နောက်၌လည်းအဆုံးမရှိ တည်နေလတံ့။ ယပန
 မယံ။အကြင်ငါတို့သည်ကား။ ဘောတာ။ အရှင်သခင်ကြီး ဖြစ်
 သော။တေဒုဗြဟ္မာနာ။ထိုဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။နိမ္မိတာ။ဘန်ဆင်း
 အပ်ကုန်သည့်။အဟုမ္ပါ။ဖြစ်ကုန်၏။တေမယံ။ထိုငါတို့သည့် အနိစ္စာ။
 မမြဲကုန်။အဇဝါ။ မခိုင်ခံ့ကုန်။ အပ္ပါယုကာ။ တိုသော အသက်
 ရှိကုန်၏။ စဝနဓမ္မာ။ ဘဝတပါးသို့ ရွှေ့လျှားခြင်း သဘော
 ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ဣတ္ထတ္ထံ။ဤလူ့ဘဝသို့။အာဂတာ။ ရောက်လာ
 ကြကုန်၏။ ဣတိဇေံ။ ဤသို့သော ကေမ္မသဿတဒိဋ္ဌိအယူသည်။
 ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။ဤကားအနံက်။

ဤအယူသည်လူ့ပြည်မှစ၍နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တိုင်အောင်
 ပြန့်နှံ့လေ၏။ ဤကားဣဿရနိမ္မာနဒိဋ္ဌိအရင်းရှိသော သဿတ
 ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံတည်း။ ဗြဟ္မာပြည်မှ စ၍ဖြစ်သော ပထမ ဌာန ပြီး၏။
 ဒုတိယာဌာန တတိယဌာနတို့သည်ကား။ နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်
 နှင့်စပ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဖြစ်ပုံကား။အထက်နတ်ပြည်ကြီးတို့၌အလွန်
 အသက်ရှည်သော နတ်တန်ခိုးကြီးတို့သည်လည်း ရှိကြကုန်၏။
 အသက်တိုသော နတ်တို့သည်လည်း များစွာရှိကြကုန်၏။ ထိုအ
 သက်တိုသောနတ်တို့သည်။ထိုဘဝမှစတင်ကြကုန်၍။ လူ့ဘဝသို့
 ရောက်လာကြကုန်ပြီးလျှင်။ အချို့သောသူတို့သည်။ ရသေ့ရဟန်း
 ပြုကြကုန်၍ ဘာဝနာတရားကိုအားထုတ်ကြကုန်ရာ။ ဈာန်အတိ
 ညာဉ်ကိုရ၍ရှေ့ဘဝသို့ကြည့်ရှုကြကုန်သောအခါ။ထိုနတ်တန်ခိုး
 ကြီးတို့ကို၎င်း။မိမိတို့ဘဝကို၎င်းမြင်ကြကုန်၍။ထိုနတ်တန်ခိုးကြီး

တို့ကား။ နိစ္စံထာဝရအမြဲတည်ကုန်၏။ ငါတို့သည်မူကား။ အမြဲမ
 ရှိအနိစ္စတို့သာတည်း။ ဟုယူကြကုန်၏။ ဒုတိယဌာန။ တတိယဌာန
 တည်း။ ဤအယူ၌ထိုအမြဲတည်ရှိကြသောနတ်တန်ခိုးကြီးတို့သည်။
 လောကကိုစောင့်ရှောက်ပြုပြင် စီရင်ဖန်ဆင်းမှုကိုပြုကြကုန်သည်
 ဟုယူကြကုန်သော ကြောင့်။ ဣဿရန်ဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိနှင့် အလား တူ၏
 ဤအကြောင်းကိုလည်း။ ၎င်းပါဠိတော်၌။ ဒုတိယေဝ-ဘောန္တော
 သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ အစရှိ သည်ဖြင့် ဟော တော်မူ၏။ ဤကား
 ကမ္ဘာဦးအခါမှစ၍။ ဗြဟ္မာ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ လူ့ပြည်တို့၌။ ဣဿရ
 နိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိ အရင်းရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးဖြစ်ပွား၍သွားပုံ
 တည်း။ ။ ဤဣဿရန်ဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိကို။ ဣဿရကုဋ္ဌိ ။ ဗြဟ္မကုဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိ
 ဟူ၍လည်းဟောတော်မူ၏။ ပါဠိတော်ကား။ ။ အဂ္ဂညဉ္ဇာဟံဘဂ္ဂ
 ဝပဇာနာမိ။ တဗ္ဗပဇာနာမိ။ တတောစဥတ္တရိတရံပဇာနာမိ။ တဗ္ဗပ
 ဇာနနံနာပရာမသာမိ။ အပရာမသဘောစမေပစ္စတ္တ ညေဝနိဗ္ဗုတိ။
 ဝိဒိတာယဒဘိဇာနံ တထာဂတော။ နောအနယံအာပဇ္ဇတိ။ သန္တိ
 ဘဂ္ဂဝဇေကသမဏဗြဟ္မဏာဣဿရကုဋ္ဌိဗြဟ္မကုဋ္ဌိအာစရိယကံ
 အဂ္ဂညံပညပေန္တိ။ ။ ဒိဗ္ဗာနိကာယံ။ သုတ်ပါထေယျပါဠိတော်။
 ပါထိကသုတ်။ စသျှက်နာနံပါတ် - ၂၀။ စာကြောင်းရေ - ၂၂။

အနက်ကား။ ။ ဘဂ္ဂဝ။ ဘဂ္ဂဝပရမိုဇ်။ အဂ္ဂညဉ္ဇ။ အဂ္ဂညအယူ
 ကိုလည်း။ ပဇာနာမိ။ သိ၏။ တတောစ။ ထိုထက်လည်း။ ဥတ္တရိတရံ။
 လွန်ကဲသောအရာကို။ ပဇာနာမိ။ သိ၏။ တဗ္ဗပဇာနနံ။ ထိုသိခြင်း
 ကိုလည်း။ နပရာမသာမိ။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါသိသည်ဟူ၍ မ
 သုံးသပ်။ အပရာမသဘော။ အပရာမသန္တဿ။ မသုံးသပ်သော။
 မေ။ ငါ့အား။ ပစ္စတ္တညေဝ။ ယခုမျက်မှောက်၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗုတိ။ ကိ
 လေသာမီးငြိမ်းခြင်းကို။ ဝိဒိတာ။ သိအပ်၏။ ယံ။ အကြင်အဂ္ဂညအ
 ယူကို။ အဘိဇာနန္တော။ အလွန်သိသော။ တထာဂတော။ ငါတုရား
 သည်။ အနယံ။ အစီးအပွားမဲ့ခြင်းသို့။ နောအာပဇ္ဇတိ။ မရောက်။ ဘဂ္ဂ
 ဝ။ ဘဂ္ဂဝပရမိုဇ်။ သန္တိ။ လောက၌ ရှိကြကုန်၏။ ဇေက။ အချို့ကုန်
 သော။ သမဏဗြဟ္မဏာ။ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဣဿရကုဋ္ဌိ။

လောကကိုအစိုးရသောသူပြုလုပ်ဘန်ဆင်းအပ်သော။ ဗြဟ္မာ့ကုဋ် ။
ဗြဟ္မာကြီး ပြုလုပ်ဘန်ဆင်းအပ်သော။ အာစရိယကံ။ ဆရာစဉ်
ဆက်လာသော။ အဂ္ဂညံ့။ အစဦးဟူ၍သိအပ်သော။ ရှေ့ အစွန်းကို။
ပညာပေန္တိ။ ပညတ်ကြံကုန်၏။ ။ ဤကားအနက်။

ယဒတ္တိဇာနံတထာဂတောနောအနယံအာပဇ္ဇတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌
အဓိပ္ပါယ်ကား။ လောက၌။ ဤဣဿရကုဋ်။ ဗြဟ္မာ့ကုဋ်။ အဂ္ဂညကို
ယူကြကုန်သောသူတို့သည်။ အစီးအပွားမဲ့ ခြင်းသို့ရောက်ကုန်ကြ
၏။ အဘယ်သို့ရောက်ကြကုန်သနည်းဟူမူကား။ ဤလူ့ဘုံ လူ့ဘ
ဝမည်သည်။ အလွန်ရခြင်းငှါခဲယဉ်း၏။ အစပေါင်း တသိန်းတွင်
တကြိမ်မျှရခဲလှ၏။ ဘဝပေါင်းတသန်း။ ဘဝပေါင်းတကုဋေတွင်
တကြိမ်မျှရခဲလှ၏။ အပါယ်လေးဘုံ၌သာ ဘဝတွေ အလွန်များ၍
နေကြ၏။ နောက်သံသရာ၌အစပေါင်းများစွာ။ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ
လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာကိုပေးနိုင်သောဒါနကု
သိုလ်အမျိုးမျိုး။ သီလကုသိုလ်အမျိုးမျိုး။ ဘာဝနာကုသိုလ် အမျိုး
မျိုးတို့သည်။ လူ့ဘုံလူ့ဘဝ၌သာ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ နောင်ဘုရားဖြစ်နိုင်
ရန်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်နိုင်ရန်။ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်ရန်ပါရမီ ကုသိုလ်မျိုး
တို့သည်သည်။ လူ့ဘုံလူ့ဘဝ၌သာဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ သေကြသည်မှ
နောက်၌။ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံဟူသော အထက်ကောင်းကင်ဘုံသို့
ရောက်ကြခြင်းမည်သည်။ ကုသိုလ်ကံ၏ ဆိုင်ရာသာဖြစ်၏။ နတ်
တန်ခိုး၊ ဗြဟ္မာတန်ခိုး၏ဆိုင်ရာမဟုတ်။ ဣဿရခေါ်သောထိုဗြဟ္မာ
မင်းကြီးသည်။ အလွန်တန်ခိုးကြီးလှ၏ ဆိုသော်လည်း။ တန်ခိုး၏
အရာ၌သာ စွမ်းနိုင်၏။ ကံ၏ အရာ၌ကွဲ မစွမ်းနိုင်။ ဤ ဣဿရ
နိမ္မာနဒိဋ္ဌိကိုခိုင်မြဲစွာယူကြကုန်သောသူတို့သည်ကား။ ထိုဣဿရ
သခင်ကြီး၏အနန္တတန်ခိုးတော်ဖြင့်။ ကယ်တင်မှုကိုသာယုံကြည်
အားကိုးပြုကြကုန်၏။ ထိုကုသိုလ်အမျိုးမျိုး။ ပါရမီအမျိုးမျိုးတို့မှ
ဆိတ်ကင်းကြကုန်၏။ တန်ခိုး၏ အရာမဟုတ်သည့်အတွက်။ ထိုဣ
ဿရသခင်ကြီး၏ ကယ်တင်မှုမှလည်း။ ဆိတ်ကင်းကြကုန်၏။ သေ
သည်မှနောက်၌။ အဘယ်သို့ဖြစ်လိမ့်မည်နည်းဟု စဉ်းစားကြရန်

အရေးကြီးငှ၏။ ဤကားဣဿရကုဋ္ဌ၊ ဗြဟ္မာကုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂညကို ယူ
ကြကုန်သော သူတို့သည်။ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းသို့ ရောက်ကြပုံ
တည်း။

အလောင်းတော်သုမေဓာရသေ့ အဖြစ်မှစ၍။ ဘဝအဆက်
ဆက်တို့၌။ ထိုကုသိုလ်အမျိုးမျိုး။ ပါရမီအမျိုးမျိုးတို့ကိုသာ အား
ကိုးအားထားပြု၍လာခဲ့၏။ ထိုဣဿရသခင်ကြီး၏ကယ်တင်မှုကို
အားကိုး အားထားမပြုသည်ဖြစ်၍။ ငါတုရားသည်မူကား။ ထိုကဲ့
သို့။ အစီးအပွားမဲ့သို့မရောက်ဟူလိုသည်။ ဤကား။ ယဒဘိဇာနံတ
ထာဂတောနောအနယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်
တည်း။ ဤအရာ၌ကံ၏သက်ဆိုင်ရာ၊ ဥာဏ်၏သက်ဆိုင်ရာ၊ တန်
ခိုး၏သက်ဆိုင်ရာ သုံးပါးကိုခြားနား၍သိရ၏။ သေလွန်သည်မှ
နောက်၌။ ဘဝအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ကံ၏ဆိုင်ရာသာ
တည်း။ တန်ခိုး၏ ဆိုင်ရာမဟုတ်။ ရှေးကံကောင်းလျှင်ကောင်း
သည့်အလျောက်မြင့်မြတ်ရာ၌ဖြစ်ပေါ်၏။ ရှေးကံမကောင်းလျှင်။ မ
ကောင်းသည့်အလျောက်ယုတ်နိမ့်ရာ၌ဖြစ်ပေါ်၏။ နတ်တန်ခိုး၊ သိ
ကြားတန်ခိုး၊ ဗြဟ္မာတန်ခိုးတို့နှင့်ပြုပြင်နိုင်သော အရာ မဟုတ်။
ကယ်တင်နိုင်သောအရာမဟုတ်။ သတ္တဝါတို့၏သဏ္ဍာန်၌ရှိနေကြ
သောဒုစရိုက်အဖြစ်တို့ကိုပပျောက်စေခြင်းသည်။ ဥာဏ်၏ဆိုင်
ရာသာတည်း။ တန်ခိုး၏ဆိုင်ရာမဟုတ်။ ဝိပဿနာဥာဏ်။ မဂ်
ဥာဏ်တို့ဖြင့်။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိကိလေသာတို့ကိုပယ်ရှား၍ပစ်မှသာ
လျှင်ထိုဒုစရိုက်အဖြစ်တို့သည် ပပျောက်ကြလေကုန်၏။ နတ်တန်
ခိုး၊ သိကြားတန်ခိုး၊ ဗြဟ္မာတန်ခိုးတို့နှင့် ပြုပြင်နိုင်သော အရာမ
ဟုတ်။ မြေထဲဟူသုတ်လျှိုးခြင်း။ မြေစင်းကောင်းကင်သို့ ပျံသွားခြင်း။
အကု၊ အယောင်၊ အကောင်၊ အထည်။ အထူးထူးအထွေထွေ ဘန်
ဆင်းခြင်းတို့သည်သာလျှင်။ နတ်တန်ခိုး၊ သိကြားတန်ခိုး၊ ဗြဟ္မာ
တန်ခိုးတို့အရာပေတည်း။ ထိုကြောင့်။ ဣဿရသခင်ကြီးသည်။ မိမိ
ကိုယုံကြည်စွာကိုးကွယ်သောသူတို့ကို သေကြသည်မှနောက်၌။
မိမိတန်ခိုးဖြင့်။ အထက်ကောင်းကင်သို့သို့ကယ်တင်နိုင်သည်ဟူ

သောအယူသည်။ အမှောက်အမှားဝါကြားသောအယူသာဖြစ်လေ
 သတည်း။ ဤတွင်ရှေ့ကား။ အင်္ဂလန်ပြည်-ဆာရေးမြို့။ လန်ဒန်ဒေ
 ဝီခေါ် **C. A. F. Rice David.** ၏ သျှောက်လွှာတွင်။
 (ဣသရုကုန်၊ ပြိဟွကုန်အယူဝါဒကြီးနှစ်ပါးကိုနှိပ်နင်းပယ်ဖျက်
 ၍။ မိမိပကတိသဘာဝအတိုင်းတည်နေသော နိယာမ စက်ကြီး
 သည်သာ။ ကမ္ဘာလောကကြီး၌ လည်လျက်ရှိနေသည်ဟုတော်ပြ
 ပါရှိရာတွင်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ ဤနိယာမစက်ကြီးမှာ။
 အစမရှိ။ အစကင်းသည်ဟုမှတ်ယူယုံကြည်တော် မူပါသလော။
 သို့တည်းမဟုတ်။ ဤနိယာမစက်ကြီး၏အစသည်မထင်။ (နပညာ
 ယတိ)ဟုသာ မှတ်ယူတော်မူပါသလော ဟူသော ပုစ္ဆာအဖြေ
 ပြီး၏။ ။

၁၂၀၂ ခ။ တပို့တွဲလထန်း (၁၀) ရက်

ကျိုက်ထိုမြို့။

လန်ဒန်မြို့ (အက်ဒမ်-ဂျေဒီလစ) ၏အမေးပုစ္ဆာနှစ်ရပ်သည်
 ပြာသိုလဆန်းနှစ်ရက်နေ့တွင်။ ဆရာတော်၏လက်သို့ ရောက်လာ
 ပေသည်။ ၎င်းပုစ္ဆာရောက်လာပေသည့်အတွက်ဆရာတော်ဝမ်း
 မြောက်ပါ၏။ ။ လန်ဒန်မြို့ ပါဠိ ဇေဗစ်ထံမှ။ မောင်ရွှေစံအောင်
 ထံသို့ပေးပို့လိုက်သည့်အမှာစာတစ်စောင်တွင်။ ယခုလန်ဒန်မြို့မှာ။
 “အဘိဓမ္မာပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ” စာအုပ်ရိုက်ဆဲရှိနေရာ။ လယ်တီဆရာ
 တော်၏ “ပဋ္ဌာန ၂၄-ပဗ္ဗယ” အတွက်ကို။ ၎င်းပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာစာအုပ်
 တွင်။ နောက်ဆက်တွဲအနေနှင့် တွဲဖက် ထည့်ရိုက်နေ့ အလိုရှိ
 ကြောင်းပါရှိတွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍။ ၎င်းပဋ္ဌာနပဗ္ဗယ၏အတွက်ကိုပါ
 ဦးဘာသာနှင့်တွဲဆိုဆဲ။ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာဖြင့်ဆဲရှိနေသော်လည်း။
 “အက်ဒမ်-ဂျေဒီလစ” ၏အမေးပုစ္ဆာနှစ်ရပ်သည်။ ဖြေဆိုတဲ့နေ့။
 အလျင်အမြန်ပြီးစီးလွယ်လိမ့်မည်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌာန ၂၄-ပဗ္ဗည်းတွင်
 ဆဲအလုပ်တွင်းမှာ။ ကြားချင်၍ ၎င်းပုစ္ဆာနှစ်ရပ်ကိုပင်။ အလျင် အ
 မြန်ဖြေဆိုလိုက်လေသည်။

(၁) ပထမအာကာသပုစ္ဆာအဖြေ။

အာကာသအမျိုးသည်။ ဂူပကလာပ၊ ပရိစ္ဆေဒါကာသတပါးသု
 သိရာကာသတပါး။ ဝိဝရာကာသတပါး။ ကသိဏုန္ဒ ၂၁၄ မာကာ
 သတပါး။ အဇမ္ဘာကာသတပါးဟူ၍ ငါးမျိုးလာရှိ၏။ ထိုတွင် ဂူပ
 ကလာပပရိစ္ဆေဒါကာသဆိုသည်ကား။ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ တခုနှင့်
 တခုပိုင်းခြားမှုကိုဆိုသည်။ ထိုအာကာသသည်။ ကျောက်တုံး သံ
 တုံးတို့၏ အတွင်းမှာပင် အပြည့်ရှိနေ၏။ ထိုအာကာသအပြည့်ရှိနေ
 သည့်အတွက်ကြောင့်။ ၎င်းကျောက်တုံး သံတုံးတို့ကို ခွဲစိတ်
 ခြင်းငှါ ၎င်း။ အမှုန်ပြုခြင်းငှါ ၎င်း။ တတ်ကောင်းလေသတည်း။ ခြေခံ
 သွေ့သော သဲပုံသဲရတို့၌။ သဲသုံးတို့၏ အကြား။ စပါးပုံ-စပါးစု
 ဆန်ပုံ-ဆန်စုတို့၌။ စပါးလုံး-ဆန်လုံးတို့၏ အကြား။ အဝတ် ပုဆိုး
 တို့၌။ ချည်ကြောင်းတို့၏ အကြားတို့မှစ၍။ စေ့စပ်စွာ စီစဉ်ထား
 အပ်သော အုတ်ချပ်တို့၏ အကြား။ ပျဉ်ချပ်တို့၏ အကြားစသည်ဖြင့်
 နေရောင်-မီးရောင်တို့ မဝင်နိုင်လောက်သော အကြားတို့သည်။ ထို
 ပရိစ္ဆေဒါကာသ၌ပါဝင်ကုန်၏။ ။ ထိုပရိစ္ဆေဒါကာသကို။ အ
 တိဓမ္မာ၌။ ပရိစ္ဆေဒရုပ်ခေါ်၏။

ပကတိမီးရောင်-နေရောင်-တို့ မဝင်နိုင်ကြကုန်သော်လည်း။
 မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အလောင်းတော်ကြီးများ သွားမြင် တော် မူ
 သော အခါစသည်တို့၌ ဖြစ်ပွားသော အရောင် အလင်းကြီးများတို့
 သည် မူကား။ မဝင်နိုင် မဖောက်နိုင်သော အရာဟူ၍ တစုံတခုမျှ
 မရှိကြကုန်။ လောက၌။ ဖြစ်ပေါ်ကြသော လျှပ်စစ်ခါတ်မီ ရောင်တို့
 သည် ပင်လျှင်။ အတန်အရာတွင်းပေါက်နိုင်ကြကုန်၏။ ။ သုသိရာ
 ကာသဆိုသည်ကား။ ဝါးလုံးစသည်တို့၏ အတွင်း၌ ပကတိအား
 ဖြင့် မြင်ဘက်သို့ မပေါ်သော အခေါင်းမျိုးကိုဆိုသတည်း။ ။ ဝိဝရာ
 ကာသဆိုသည်ကား။ နေရောင်မီးရောင်တို့ ဝင်နိုင်လောက်သော ခံ
 တွင်းပေါက်နှာခေါင်းပေါက်တို့မှစ၍ ကျောင်းအိမ်တို့၌ နံရံပေါက်
 ပြုတင်းပေါက်တံခါးပေါက်စသည်ကိုဆိုသတည်း။ ။ ထိုဝိဝရာ

ကာသသည်။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတွင်အာကာသ ကသိုဏ်း၏အ
 ရာဖြစ်ပေ၏။ အာကာသခတ်၏အတွင်များမှာလည်း။ ထိုသုသိရာ
 ကာသ။ ဝိဝရာကာသတို့ကိုလည်းဟောပါ၏။ ။ ကသိဋ္ဌာဒိမာ
 ကာသဆိုသည်ကား။ ကသိုဏ်းဝန်းကိုပယ်ခွါ၍ ရအပ်သောအာ
 ကာသကိုဆိုသည်။ ပထဝီကသိုဏ်းစသော ကသိုဏ်းဝန်းတို့၌။
 တသိုဏ်းချာန်တို့ကိုရရှိပြီးနောက် အရူပချာန်တို့ကိုရလိုပြန်သော်။
 စိတ်ထဲတွင်စွဲ၍ရှိနေသောကသိုဏ်းဝန်းအာရုံကိုစိတ်နှင့်ပင်ပျော်
 ဖျက်ရလေ၏။ ထိုကသိုဏ်းဝန်းအာရုံပျော်ကွယ်လေသောအခါ။ ထို
 နေရာမှာထိုကသိုဏ်းဝန်းပမာဏရှိသော။ အာကာသအဝန်းကိုရ
 လေ၏။ ထိုအာကာသသည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ်၏အရာ
 မှာသာရှိပေ၏။ အဇဇာကာသဆိုသည်ကား။ တစုံတခုဝတ္ထုခြံအ
 ထွေးအရှက်မရှိသည်ဖြစ်၍လဟာပြင်ဟုဆိုအပ်သော အာကာသ
 ကြီးကိုဆိုသတည်း။ ကိုအဇဇာကာသသည်မူကား။ ကမ္ဘာမြေရေ
 လေ၏အောက်မှာလည်း။ ဖိလာအတို့၊ အောက်အတို့အားဖြင့်အ
 ဆုံးမရှိအနန္တဖြစ်၏။ အထက်မှာလည်းအဆုံးမရှိအနန္တဖြစ်၏။ ။
 ဤသည်ကား။ အာကာသငါးမျိုးခွဲခွဲတည်း။

ပကတိသဘောအားဖြင့်မူကား။ ထိုအာကာသဟူသောအာရုံမျိုး
 သည်။ တစုံတခုသောခတ်သားဝတ္ထုအမှုကိုရိယာရှိသော ခတ်
 မျိုးမဟုတ်။ စိတ်မနောတွင်ခတ်သားဝတ္ထုအမှုကိုရိယာ ရှိသကဲ့
 သို့။ ထင်ရုံမြင်ရုံမျှထင်မြင်ရသောအာရုံမျိုးဖြစ်၏။ နိစ္စအာရုံမျိုး။ ရ
 ဝအာရုံမျိုးဖြစ်၏။ ကျောင်းအိပ်ပြုတင်းပေါက်တို့၌။ ပြုတင်းတံ
 ခါးရှက်ကို ဖွင့်လှစ်၍ထားခဲ့သော်။ ထိုအပေါက်အာကာသသည်။
 လေးထောင့်သဏ္ဍာန်နှင့်တကွ။ မှန်ချပ်မှန်ပြားသကဲ့သို့စိတ်မနော
 တွင်ထင်မြင်ရ၏။ ပြုတင်းတံခါးရှက်ကိုပိတ်၍ထားခဲ့ပြန်လျှင်။ ထို
 အပေါက်အာကာသသည် ကွယ်ပျောက်၍သွားပြီဟုထင်မြင်ရ၏။
 ထိုအပေါက်၌ရောက်ရှိသောအရောင်ခတ်အလင်းခတ်တို့၏ဖြစ်
 ပေါ်မှုပျောက်မှုသည်သာရှိ၏။ အပေါက်အာကာသ၏ဖြစ်ပေါ်
 မှုပျောက်ပျက်မှုဟူ၍မူရှိ။ သက်သက်သော အာကာသခတ်မည်

သည် အရောင်ခတ် အဆင်းခတ် မျိုး မဟုတ်။ နေရောင် မီးရောင်စသော အရောင်ခတ်မျိုး အလင်းခတ်မျိုးနှင့်ကင်းခဲ့လျှင်၊ ထင်မြင်ရသည်မဟုတ်။ ရှိသည်ဟူ၍လည်းမထင်မြင်ရ။ အရောင်အလင်းသည် အာကာသ၏ ခတ်သားဝတ္ထု၊ အမှုကိရိယာ အရာ၌ တည်၍၊ အာကာသနှင့် တခုတည်းကဲ့သို့ ထင်မြင်ရ၏။ ။ ဤမျှသော စစ်ဆေးချက်တို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိဒါ ကာသနှင့်တကွ အလုံး စုံသော အာကာသမျိုးဟူသမျှသည်၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ပြက်ခြင်းမှကင်းသော နိဗ္ဗာန်မျိုး၊ ရဝမျိုးသာ အမှန်ဖြစ်၏ဟု ထင်လျှားလေပြီ။ ။ ထိုသို့ခတ်သားဝတ္ထု၊ အမှုကိရိယာ ရှိသော အာရုံမျိုးအဟုတ်လေရကား၊ တခုတည်းသာ အမှန်ဖြစ်၏။ ၂-ခု၊ ၃-ခု၊ ၄-ခု၊ ၅-ခု၊ စသည်များ ပြားရန်မရှိ။ သို့ရာတွင် ပြုတင်းတံခါးအများရှိခဲ့လျှင်၊ အပေါက်အာကာသအများပင် ထင်မြင်ခေါ်ဆိုကြရ၏။ ပြုတင်းတံခါးအကြီးအငယ်ရှိခဲ့ပြန်လျှင်၊ အပေါက်အာကာသ အကြီးအငယ်အများပင် ထင်မြင်ခေါ်ဆိုကြရ၏။ ထိုအတူ၊ အာကာသငါးမျိုးဟူ၍ခေါ်ဆိုရပြန်၏။ ပြုတင်းတံခါးကို ဖွင့်လျှင် အပေါက်အာကာသ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပြုတင်းတံခါးကို ပိတ်လျှင်၊ ထိုအပေါက်အာကာသ ပျက်ကွယ်ပြန်၏ဟု ထင်မြင်ပြောဆိုရ၏။ ထိုအတူ၊ ထိုရှေ့အာကာသလေးပါးတို့မှာ ဖြစ်ပေါ်သည်ပျက်ကွယ်သည်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပြန်၏။ သို့သော်လည်း၊ စင်စစ်အားဖြင့်မူကား၊ ရှေ့အာကာသ လေးပါးတို့သည်လည်း ဖြစ်မှုပျက်မှုမရှိဘဲ၊ မြဲသော အာရုံမျိုးသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ လဟာပြင်ဟုဆိုအပ်သော အဇရုကာသအနန္တကောင်းကင်ကြီးသည်မူကား၊ ဖြစ်မှုပျက်မှုတို့နှင့် ဝေးကွာလျက်၊ အခါခပ်သိမ်း နိဗ္ဗာန်ရဝအသွင်ထင်လျှားလေပြီ။ ။ ထို့ကြောင့်၊ အင်္ဂုတ္တိ၊ ရိပါဠိတော်၌ အာအာသကို၊ နိဗ္ဗာန်၊ ရဝ။ သဿတ၊ အဝိပရိကာမဓမ္မဟုတောတော်မူပေသည်။

“ရှေ့ခံအောင်” အဘိဓမ္မာကျမ်းစာတွင် ထပ်ကာထပ်ကာလာသော အာကာသများသည်မူကား၊ ရှေ့အာကာသများ ဖြစ်ကြပေသည်။ အနောက်နိုင်ငံပညာရှိကြီးတို့လည်း၊ ဤကဲ့သို့ပင်သဘော

ကျွန်ုပ်တို့ယူနေကြပါသည်ဟူသော လျှောက်လွှာပါစကားမှာလည်း။ ၎င်းပညာရှိကြီးတို့သည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်းပင် သဘောကျ၍ ယူနေကြသူများဖြစ်ပေသည်။ ။လျှောက်လွှာတွင်။ နောက်၌ ကျွန်ုပ်၏သဘောအရမှာ။ လဟာစင်စစ် မည်သည်။ ဘာမျှမရှိခြင်းစင်စစ်သာပင်တည်းဟု ပါရှိသောကြောင့်။ လျှောက်လွှာရှင် “ဖီလစ်”သည်လည်း။ အာကာသဥပဒေအမြင်မှာ။ ၎င်းပညာရှိကြီးများနှင့်ထပ်တူ ထပ်မျှပင်ဖြစ်ပေသည်။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်ကို အနက်ပြန်ဆိုသူ ရဟန်းတော်တိလောကသည်လည်း။ ပါဠိတော်ရှိသည်အတိုင်းသာပြန်ဆိုပေသည်။ တစ်စုံတစ်ရာအပိုအမိမြောဆိုသည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့်ထိုပါဠိတော်အရ အာကာသဥပဒေအမြင်မှ ထူးခြားကွဲလွဲခြင်းမရှိကြဟု ဆရာတော်သဘောရရှိပေသည်။ သို့ရာတွင်။ လျှောက်လွှာရှင် “ဖီလစ်” ၏စိတ်မှာမူကား။ ကေရပ်စသခင် စီရင်ရေးသားသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်းအရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်၌ အရာဝတ္ထုဟူသမျှတို့သည်။ တခုတည်းသော မူလသဘာဝမှ ဖြစ်ပွားလာကြသောကြောင့် တခုတည်းသော တရားအတိုင်းသာလျှင်။ ကြီးပွားဖြစ်ထွန်း၍လာကြသည်။ ။ ၎င်းပြင် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောရည်ရွယ်ချက် တခုတည်းသို့သာလျှင် ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့။ အမှန်သည်တခုသာလျှင်ရှိသကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာန်သည်လည်းတခုသာလျှင်ရှိ၏။ ၂-ခု။ ၃-ခုဟူ၍မရှိချေ၊ ဟူ၍ပါရှိသောစကားကိုအစွဲပြု၍။ ဝိစိကိစ္ဆာတရားဖြစ်ပွားလျက်ရှိနေပြန်၏။ ဖြစ်ပွားပုံကား။ အဆုံးသတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဝတရားသည်။ တခုတည်းသာဖြစ်ရာပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါလျက်။ ထိုပါဠိတော်မှာ အာကာသလည်း နိဗ္ဗာန်ဝတရားတပါး။ နိဗ္ဗာန်လည်း နိဗ္ဗာန်ဝတရား တပါးဟူ၍ နိဗ္ဗာန်ဝတရားနှစ်ပါးဖြစ်၍ နေပြန်ပါသည်ဟု ဝိစိကိစ္ဆာတရားဖြစ်ပွားလျက်နေပြန်လေသည်။

အဖြေမူကား။ ။ ကေရပ်စသခင်၏စာအုပ်မှာ။ အရာဝတ္ထုဟူသမျှတို့သည်ဟုဆိုသော်လည်း။ နောက်၌ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရည်ရွယ်ချက်တခုတည်းသို့သာလျှင် ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဟူ၍

အချုပ်စကားပါရှိသောကြောင့်နိဗ္ဗာန်နှင့်သက်ဆိုင်သောသတ္တဝါ
 ၏ကိုယ်ခန္ဓာအရာဝတ္ထုဟူသမျှတို့ကိုသာလျှင် ယူသင့်ပေသည်။
 မြေ၊ ရေ၊ တော၊ တောင်၊ အဇုဒ္ဓါကာသကောင်းကင်တို့သည်ကား။
 နိဗ္ဗာန်နှင့်သက်ဆိုင်ကြသောအရာဝတ္ထုမျိုးမဟုတ်ကြပေကုန်။ ဤ
 မြေ၊ ရေ၊ တော၊ တောင်စသောအရာဝတ္ထုဟူသမျှတို့သည်။ အနိစ္စ
 နိုင်ငံသို့ပါကြ၍။ အဇုဒ္ဓါကာသတခုတည်းသို့သာ ရောက်ကြကုန်
 လတံ့ဟုဆိုသင့်ပေသည်။ ထိုသို့ဆိုခဲ့သော်။ သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်မှု
 ပျက်မှု၏ကုန်ဆုံးရာဌာနသည်ကားနိဗ္ဗာန်ပေတည်း။ ။ သတ္တဝါမ
 ဟုတ်သောမြေ၊ ရေ၊ တော၊ တောင်စသောဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုတို့၏ ဖြစ်မှု
 ပျက်မှု၏ကုန်ဆုံးရာဌာနသည်ကား။ အဇုဒ္ဓါကာသပေတည်းဟု
 ယူ နှ်အနက်ပေါ်ထွက်လာသောကြောင့်။ ၎င်းကေရပ်စ၏စကား
 သည်လည်း။ ဧဒေမတိက္ခဝေဓမ္မာနိစ္စရဝါသသတာအဝိပရိဏာ
 မဓမ္မာ။ ကတမေဒ္ဓေ။ အာကာသောစနိဗ္ဗာနဉ္စ။ ။ ဟူသောပါဠိတော်
 နှင့်ရောနှောမိကြသည်ပင်ဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာန်သည်တခုသာရှိ၏။ ၂ ခု
 ၃-ခုဟူ၍မရှိချေဟူသောစကားမှာလည်း။ စင်စစ်အားဖြင့် တခု
 သာရှိသည်မှန်၏။ သို့ရာတွင်- ၂ ခု။ ၃ ခုပြု၍ပြောထိုက်ဟောထိုက်
 သောပရိယာယ်အကြောင်းနှင့်ဘက်တွဲ၍ နိဗ္ဗာန်သည် နှစ်ပါးရှိ
 သည်။ သုံးပါးရှိသည်။ လေးပါး။ ငါးပါးဆယ်ပါး ရှိသည် စ
 သည်ဖြင့်ပြောဟောလိုလျှင်။ ပြောဟောထိုက်သော အခွင့်ရှိပြန်၏။
 ကောင်းကင်သည်စင်စစ်အားဖြင့်။ နိစ္စရူပအနေနှင့် တခုတည်းရှိ
 ငြားသော်လည်း။ ဤပြု။ တင်းပေါက်မှာကောင်းကင်တခု။ ထိုပြု။
 တင်းပေါက်မှာကောင်းကင်တခုဟူ၍ ပြောဟောထိုက်ပြန်သကဲ့
 သို့တည်း။

နောက်၌ ရှေးအထက်က နှစ်ကြောင်း။ နှစ်သွယ် ထွက်သော
 ကိစ္စတို့ကိုဆုံးဖြတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များတို့သည်။ ဤအချက်
 ကိုသွတ်သွင်း၍ဆုံးဖြတ်ခဲ့တို့ကောင်းပါသည်ဟူသော လျှောက်
 လွှာရှင်၏စကားမှာလည်း။ မိလိန္ဒပဉ္စာကျမ်းသည်နှစ်ကြောင်း၊ နှစ်
 သွယ်ထွက်သောကိစ္စတို့ကိုဆုံးဖြတ်သော ကျမ်းရင်း၊ ကျမ်းမ၊

ဖြစ်ပေသည်။ လျှောက်လွှာရှင်၏အထက်စကားမှာ (မိလိန္ဒ ပဉ္စပ တွင်လည်း။ ဤကဲ့သို့ပင်။ ပါပါသည်ဟုပါရှိသည့်အတိုင်း။ အာကာ သသင်္ဂါနိစ္စရူပမျိုးစင်စစ်ဖြစ်ကြောင်းကို။ ထိုကျမ်းတွင်ဆိုပြီးဆုံး ဖြတ်ပြီးပင်ဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မာရုပ်ပိုင်းတွင်လာသောပရိစ္ဆေဒါ ကာသသည်ကား။ ရုပ်ဆိုင်ရုပ်ခဲတို့နှင့်ဘက်စပ်၍ထင်မြင်ရသော အာကာသမျိုးဖြစ်ချေ၍။ ရုပ်ဆိုင်ရုပ်ခဲတို့နှင့်အလားတူအနိစ္စမျိုး၊ အရူပမျိုးဖြစ်သည်ဟုပြောဆိုရန်ပရိယာယ်အကြောင်းရှိ၏။ လ ဟာဟုခေါ်ရသောအဇနာကာသအနန္တကြီးမှာမူကား။ ရုပ်ဆိုင် ရုပ်ခဲတို့မှဆိတ်ကင်းရာ။ အနန္တနယ်ကြီးဖြစ်ပေသည်နှင့်အနိစ္စမျိုး အရူပမျိုးဖြစ်သည်ဟုပြောဆိုရန်ပရိယာယ်အကြောင်းမျှပင် မရှိ တဲ။ ကမ္ဘာအစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ နိစ္စရိုးရာကြီးရူပရိုးရာကြီးဖြစ် ပေရကား။ ဘယ်သူတဦးတယောက်မျှ ထိုအာကာသကြီးကို အ နိစ္စ။ အရူပဟုယူဆခြင်းမရှိကြလေ။ ။ ဤမျှသောဖြေရှင်းချက်တို့ ဖြင့်။ လျှောက်လွှာမှာပထမပုစ္ဆာနောက်ပိုင်းတွင်။ အဆိုင်အခဲနှင့်။ ဘက်တွဲ၍။ အနဲနဲရှုပ်ထွေးချက်များသည်လည်း။ ဖြေရှင်းပြီး ဖြစ် လေတော့သည်။

ဒုတိယမာတုဂါမ-ရဟန်းပြုပုစ္ဆာ။

မာတုဂါမ-ရဟန်းပြုပုစ္ဆာဒုတိယအဖြေကား။ ။ ၎င်းပုစ္ဆာ မှာ။ (၁) ခွင့်ပေးခန်း၌ဖြေရှင်းရန်တချက်။ (၂) သာသနာ၌ဖြေရှင်း ရန်တချက်ဟူ၍ဖြေရှင်းရန်နှစ်ချက်ရှိ၏။ ။ (၁) ခွင့်ပေးခန်း၌ဖြေ ရှင်းရန်အချက်ကား။ ။ မိထွေးတော်ဂေါတမီသည်။ မာတုဂါမ များရဟန်းပြုခွင့်ရကြစေရန်။ မြတ်စွာဘုရားအားကပိလဝတ်ပြည့် မှာ။ ပထမအခါသုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ခွင့်တောင်း၏။ မြတ်စွာဘုရား ကသုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ပယ်တော်မူ၏။ ခွင့်မရသည့် အတွက်။ မိ ထွေးတော်ဂေါတမီသည်။ အလွန်ဝမ်းနည်းခြင်း။ စိတ်နှလုံး ဆင်း

ရဲခြင်းဖြစ်၍နေရ၏။ ။ တဖန် ရဟန်းပြုလိုကြသော သာသနာ့ဝင်မ၊
 ပေါင်း ငါးရာ၊ တို့နှင့်စိတ်တူသဘောတူဆံ့ပင်ရိတ်ခြင်း။ ဖန်ရည်
 ဆိုးသော အဝတ်ကိုဝတ်ရုံခြင်းတို့ဖြင့်။ သီလရှင်မ၊ ပြုလုပ်ကြကုန်
 ပြီးလျှင်။ ကပိလဝတ်ပြည်မှ ငါးဆဲ့တယူ ဇနာကွာဝေးသော။ ဝေ
 သာလီပြည်သို့။ ခြေလျှင်ခရီးဖြင့်။ မင်ပန်းကြီးစွာ လာရောက်ကြရ
 ကုန်၏။ အကြီးမှူးဖြစ်သူ-မိထွေးတော်ဂေါတမီသည်။ မာတုဂါ
 မ၊ များရဟန်းပြုခွင့်ရကြစေရန် မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝေသာလီ
 ပြည်မှာဒုတိယအခါ။ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခွင့်တောင်းပြန်၏။ မြတ်
 စွာဘုရားက ဝေသာလီပြည်မှာလည်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပယ်
 တော်မူသည်သာတည်း။ ထိုအခါမှာလည်း။ မိထွေးတော်ဂေါတမီ
 သည်။ ရှေးအခါကထက်အဆ၊ များစွာသာလွန်၍ အလွန်ဝမ်းနည်း
 ခြင်း။ စိတ်နှလုံးဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ရပြန်၏။ ထိုအကြောင်းကိုအရှင်
 အာနန္ဒာမြင်၍။ မိထွေးတော်၏ကိုယ်စားပြုလုပ်ပြီးလျှင်။ တတိယ
 အခါ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ခွင့်တောင်းပြန်၏။ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ပင်
 ပယ်ဖြဲ ပယ်တော်မူပြန်၏။ အခါပေါင်သုံးခါ။ အကြိမ်ပေါင်း- ၉
 ကြိမ်ရှိပြီ။

ထိုအခါမှာ။ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကြီးစွာသော အကြောင်း
 ကြီးနှစ်ပါးကိုထုတ်တော်၍။ ဝေသာလီအခါတကြိမ် 'တောင်းပန်ပြန်
 ၏။ အကြောင်းကြီးနှစ်ပါးဆိုသည်ကား။ မြတ်စွာဘုရားတို့၏သာ
 သနာတော်မှာ။ မာတုဂါမ၊ များ ရဟန်းပြုခဲ့သော်။ မင်ဥာဏ်ဖိုလ်
 ဥာဏ်ကိုရထိုက်ပါ၏လားဘုရားဟုမေးလျှောက်၏။ ရထိုက်ပါ၏
 ဟုဖြေတော်မူရ၏။ ဤသည်လည်းအကြောင်းတပါး။ ။ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏အပေါ်မှာ။ မိထွေးတော်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးအနန္တကို တော်
 ပြခြင်းသည်လည်း အကြောင်းတပါး။ ဤအကြောင်း နှစ်ပါးပေ
 တည်း။ ။ ဤအကြောင်းနှစ်ပါးကိုထုတ်တော်၍။ မိထွေးတော်
 အထွက်ခွင့်တောင်းသောအခါမှာ။ တတျမ်ထည်းနှင့်ပင် ခွင့်ပေး
 တော်မူရ၏။ သို့ရာတွင်။ ရှေးရှေး ခွင့်တောင်းချက်တို့မှာ။ အ
 ကြောင်းနှစ်ပါးမပါသေး၍။ အခွင့်မပေးသည်မဟုတ်။ ပေါ့လျော့ရန်

ရှိသေး၍အခွင့်မပေးခြင်းဖြစ်သတည်း။ အကြောင်းနှစ်ပါးပါရှိမှခွင့်ပေးတော်မူသည်မှာ။ ပညာရှိတပါးတို့ကြောင့်ပင်ကြစေရန်မျှဖြစ်ပေသတည်း။ ခွင့်ပေးသည့်အခါမှာလည်း။ အလွတ် သက်သက်အားဖြင့်ခွင့်ပေးတော်မူသည်မဟုတ်။ ။ ဂရုဓမ်တရား ရှစ်ပါးကို တော်ပြုတော်မူပြီးမှ။ ဤဂရုဓမ်တရားရှစ်ပါးကို။ မိထွေးတော်ဝန်ခံနိုင်ပါလျှင်ရဟန်းပြုရန်ခွင့်ပေး၏။ ဝန်ခံနိုင်လျှင်အခွင့်မပေးဟု အချုပ်စကားနှင့်ခွင့်ပေးတော်မူ၏။

ထိုအခါရှင်အာနန္ဒာသည်။ မိထွေးတော်အားပြန်ကြားလေရာ။ မိထွေးတော်သည်အရှင်အာနန္ဒာအား။ ဂရုဓမ်တရားရှစ်ပါးကို။ ရိုသေလေးမြတ်စွာခံယူပါမည်ဟုလျှောက်လေ၏။ ။ မိထွေးတော်ပင်ပန်းမှုကိုနေ့ရက်ကြံကြာစွာပြု၍။ လစ်လျူ ရှုတော်မူခြင်း၏အကျိုးသည်။ ဤမိထွေးတော်လျှောက်ခန်းမှာ ထင်ရှားစွာပေါ်လာပေ၏။ ဤကဲ့သို့မိထွေးတော်ကြီးပင်ပန်းခွင့်ကိုမြင်တော်မူသဖြင့်။ မိထွေးတော်ကြီးဆင်းရဲဒုက္ခ မဖြစ်ရစေရန်။ တခါတကြိမ် ခွင့်တောင်းကာမျှနှင့်အခွင့်ပေးတော်မူပြန်လျှင်လည်း။ ဂရုဓမ်တရားကိုအလေးဂရုပြုမှုနည်းပါးကြလိမ့်မည်အမှန်ဖြစ်၏။ မိထွေးတော်ကြီး၏ပင်ပန်းမှုသည်။ ဂရုဓမ်တရားကိုအလေးဂရု ပြုကြခြင်း၏အကြောင်းရင်းစင်စစ်ဖြစ်၏။ ဂရုဓမ်တရားကိုအလေးဂရုပြုကြခြင်းသည်။ သာသနာတော်ကြီးကာလမြင့်ရှည် တည်မြဲ တည်နိုင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်မိထွေးတော်ကြီး၏ ပင်ပန်းမှုသည်။ သာသနာတော်၏အကျိုးစီးပွားများမြတ်ရန်အကြောင်းကြီးစင်စစ်ဖြစ်ပေသောကြောင့်။ မိထွေးတော်ကြီး ထိုမျှလောက်ပင်ပန်းသည်တိုင်အောင်။ လစ်လျူ ရှုတော်မူပြန်သတည်း။

ဝိနည်းပိဋကတ်ဂူဇ္ဇဝါပါဠိတော်သိက္ခာနိဒ္ဒိက၌။ ။ သစေအာနန္ဒနာ လဘိဿာမာတုဂါမောတထာဂတပဝေဒိတေ ဓမ္မဝိနယေ အဂါရုသ္မာ အနာဂါရိယံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ စိဋ္ဌိတိကံအာနန္ဒ။ ဗြဟ္မစရိယံအဘဝိဿာ။ ဝဿသဟသံ သဒ္ဓမ္မောတိဋ္ဌယျ။ ။ အာနန္ဒာ။ မာတုဂါမများသည်။ ငါတုရားသာသနာ၌ ရဟန်းပြုခွင့် မရ

ပါမူကား။ ငါတုရားသာသနာသည် နှစ်ပေါင်း တထောင်၊ တိုင်
အောင်တည်လေရာ၏ဆိုလိုသည်။ ။ ဤစကားသည်လည်း ဖြစ်
ထိုက်သော အခွင့်ရှိသည့်အတိုင်း ဟောတော် မူသော စကား
တော်ပင်ဖြစ်သတည်း။ ။ ယတောစ ခေါအာနန္ဒမာတုဂါမော။
ဟထာဂတပဝေဒိတေ။ ဓမ္မဝိနယေ အဂါရသ္မာ။ အနာ ဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇ္ဇိတော၊ နဒါနိအာနန္ဒဗြဟ္မစရိယံ စိရေဋ္ဌိတိကံတဝိဿတိ။ ပဉ္စေ
ဝဒါနိအာနန္ဒဝဿသတာနိသဒ္ဓဓမ္မာဌဿတိ။ ။ အာနန္ဒာ၊ အ
ကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မာတုဂါမများသည်။ ငါတုရားသာသနာ
၌ရဟန်းပြုခွင့်ကိုရ၍ရဟန်းပြု၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ယခုအခါ
ငါတုရားသာသနာသည် နှစ်ပေါင်း ငါးရာ၊ သာသျှင်တည်တော့
လတံ့ ဆိုလိုသည်။ ဤစကားသည်လည်း ဖြစ်ထိုက်သောအခွင့်ရှိ
သည်အတိုင်းဟောတော်မူသော စကားတော်ပင် ဖြစ်၏။ ။ အ
သက်ရှည်သောကာလ၌ဖြစ်တော်မူကြသော မြတ်စွာတုရားတို့၏
လက်ထက်မှာ။ လူသတ္တဝါတို့အား။ ကိလေသာတရား အားနည်း
ကြ၏ ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်သောတရားအားကြီးကြ၏။ ထို့ကြောင့်
ထိုတုရားတို့၏လက်ထက်မှာ။ မာတုဂါမများရဟန်းပြုကြသော်
လည်း။ သာသနာတော်ဆုတ်ယုတ်ခွင့်မရှိ။ ငါတို့မြတ်စွာတုရား၏
ဖြစ်ပွင့်ရာကာလ၌မူကား။ လူသတ္တဝါတို့အား ကိလေသာတရား
အလွန်အားကြီးကြ၏။ ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်သောတရားအလွန်အား
နည်းကြ၏။ ထို့ကြောင့် ငါတို့တုရားလက်ထက်မှာ။ မာတုဂါမ
များရဟန်းပြုမှုသည်။ သာသနာတော်ဆုတ်ယုတ်ရန် အခွင့်ကြီး
စင်စစ်ဖြစ်လေသတည်း။ ဤသို့သာသနာတော်ဆုတ်ယုတ်ရန် အ
ခွင့်ကြီးစင်စစ်ဖြစ်သည့်အတွက်။ ထိုအခွင့်ကြီးကိုတားဆီးကွယ်
ကာရန်အရေးကြီးလည်း။ ကြီးမားလျက်ရှိလေသောကြောင့်။ ရုတ်
တရက်ခွင့်မပေးမူ၍။ အလိုတော်ရှိတိုင်းအမှုပါအောင်ကြံ့ကြာ
စွာပြုရလေသတည်း။ ။ ဤစကားနှစ်ရပ်ဖြင့်။ အခါခါအကြိမ်ကြိမ်
ခွင့်တောင်းကြရာ၌။ အခါခါ အကြိမ်ကြိမ် ပယ်တော်မူခြင်း၏ အ
ကြောင်းကိုထုတ်ဖော်၍ပြတော်မူ၏။

သေယျထာဝိအာနန္ဒ။ ယာနိကာနိစိကုလာနိဗဟုတ္ထိကာနိအပ္ပ
ပုရိသကာနိ၊ တာနိသုပ္ပဝံသိယာ နိဟောန္တိ။ စောရေဟိကုမ္ဘထေ
နကေဟိဇေဝမေ။ ။ အာနန္ဒာ။ အကြင်လူမျိုးတို့သည် မိန်းမတို့
သာများကုန်၏။ ယောက်ျားတို့နည်းပါးကုန်၏။ ထိုလူမျိုးတို့ကို သူ
ခိုးခါးပြုတို့သည် ဖျက်ဆီးရန်အလွန်လွယ်ကုန်၏။ ထို အတူဟူ၍
ဟောတော်မူသည် တချက်။ ဤပါဠိ၌ ကုမ္ဘထေနက ဆိုသည်
ကား၊ ညဉ့်အခါမှာအိုးအုံတွင်း၌မီးအလင်းကိုဆောင်ယူ၍ ခိုးကြ
တိုက်ကြသူတို့ကိုဆိုသည်။

သေယျထာဝိအာနန္ဒ။ သမ္ပန္နောသလိခေတ္တံ သေတဋ္ဌိကာနာမ။
ရောဂဇာတိနိပတတိ၊ ဇေတံသာလိခေတ္တံ။ နစိရုဋ္ဌိတိကံဟောတိ
သေယျထာဝိအာနန္ဒ သမ္ပန္နောသလိခေတ္တံ။ မဉ္ဇုဋ္ဌိကာနာမရောဂ
ဇာတိနိပတတိ။ ဇေတံညစ္ဆုခေတ္တံနစိရုဋ္ဌိတိကံဟောတိ ဇေဝမေ
ဝ။ ။ အာနန္ဒာ၊ ပြည့်စုံစွာသောသလေးစပါးခင်းကြံခင်းတို့၌ အ
နာရောဂါဆိုးကျရောက်ခဲ့ငြားအံ့။ ထိုသလေးစပါးခင်း၊ ကြံခင်း
များသည် ကြာမြင့်စွာပွားစီးတည်နေခြင်းမရှိ။ အလျင်အမြန်ပျက်
စီးရာ၏။ ထိုအတူဟူ၍ ဟောတော်မူသည်တချက်။ ဤပါဠိ- ၂-ပု
ဋ်။ သေတဋ္ဌိကဆိုသည်ကား၊ အဆန်မပါသော စပါးနှံဖြူထွက်
အောင်နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါမျိုးကိုဆိုသည်။ မဉ္ဇုဋ္ဌိကဆို
သည်ကား ကြံ၏အရိုးတလျှောက်ကိုဖောက်စားသောပိုးရောဂါ
မျိုးကိုဆိုသည်။ ဤစကားရပ်များသည် အထူးမဟုတ်။ ယောက်
ကျားများကဲ့သို့၊ စိတ်မခိုင်မာတတ်သောမာတုဂါမများ ရဟန်း
ပြုကြသည့်အတွက်သာသနာအနှစ်ငါးရာယုတ်လျော့ခြင်း၏ ဥပ
မာများဖြစ်ကြပေသတည်း။

သေယျထာဝိအာနန္ဒ။ ပုရိသောမဟတောတဋ္ဌာကဿပဋိ
ကဇ္ဈေဝအာဋ္ဌိ ဗန္ဓေယျ။ ယာဝဒေဝဥဒကဿအနတိက္ကမနာယ။
ဇေဝမေဝခေါအာနန္ဒ။ မယာပဋိကဇ္ဈေဝတိက္ခုနိနံ အဋ္ဌဂရုဓမ္မာ
ပညတ္တာ။ ယာဝဇိဝံအနတိက္ကမနိယာ။ ။ အာနန္ဒာ၊ ကျိုးပေါက်၍
နေသော တဘက်သည်ကန်မှာ ရေမလာမီတင်ကူး၍ ခိုင်လုံစွာ

ဆည်၌၍ထားခဲ့သော်။ လာသမျှရေရသည်လွန်၍မသွားရဘဲ။ တ
 ဘက်ဆည်ကန်တွင်းမှာတည်ရသကဲ့သို့ ထိုအတူ။ ငါတုရားသာ
 သနာမှာမာတုဂါမများမမျှာပြားမီ။ တင်ကူး၍အသက်ထက်ဆုံး
 မကြုံးမလွန်သော ဂရုဓမ္မတရား ရှစ်ပါးတို့ကို ငါတုရားပညတ်၍
 ထားလေပြီ။ ။ ဟူသော ဤနောက်ဆုံးစကားဖြင့်။ မာတုဂါမ
 များကိုရဟန်းပြုကြစေရန်ခွင့်ပြုတော်မူသည့်အတွက်။ သာသနာ
 အနှစ်ငါးခု ယုတ်လျော့ရန်အခွင့်ကိုပိတ်ဆို့ ထားဆီး၍ ထားပြီးရှိ
 လေပြီဟု ပြဆိုတော်မူသဖြင့်။ မာတုဂါမများရဟန်းပြုကြစေရန်
 ခွင့်ပြုတော်မူရသည့်အတွက်။ အပြစ်တင်ဆိုဘွယ်ရှိသမျှကို ဖြေ
 ရှင်းတော်မူပေ၏။ ။ သာသနာနှစ်ပေါင်းတထောင် အတိုင်းပင်
 အတည်ပြုရာရောဝံ့ပြန်လေ၏။ ဂရုဓမ္မတရားရှစ်ပါးတို့၏အလိုမှာ
 လည်း။ စိတ်မခိုင်မာတတ်သော မာတုဂါမရဟန်းမများတို့ကို။
 တုရားသာသနာတော်၌ ဘယ်မျှလောက်ပင်တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ် ကြီး
 မြတ်ငြားသော်လည်း။ ဘယ်လောက်မျှပင်ပရိယတ်ပဋိပတ်တတ်
 မြောက်ငြားသော်လည်း။ အဘယ်မျှလောက်ပင် အသက်သိက္ခာ
 ကြီးမြတ်ငြားသော်လည်း။ သာသနာတော်၌ အကြီးအကဲအရာဌာ
 နုမှအခြင်းခင်သိမ်းနှိမ့်ချ၍ ထားတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ စိတ်ခိုင်မာ
 တတ်သောယောကျ်ားရဟန်းတော်များတို့ကိုသာ အကြီးအကဲအ
 မြဲခန့်ထားတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာကား။ ယခုအခါ။ အင်္ဂလန်နိုင်
 င်မှာပင်။ မာတုဂါမတို့က အစိုးရဥပဒေပညတ်ကြီးများကို တတ်
 မြောက်ကြသည့်အတွက်။ အကြီးအကဲအရာဌာနကြီးများကို ရ
 ကြလိုသည်ဟု။ အခိုင်အမာတောင်းဆို၍နေကြရာ။ စိတ်မခိုင်မာ
 တတ်သောမာယုဂါမများကို။ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှုအကြီးအကဲအရာ
 များနှိုက်ခန့်ထားခဲ့သော်။ အုပ်ချုပ်မှု ရာဇသတ်ဥပဒေကြီးများ
 လျော့ပါး၍ ကုန်သဖြင့်။ တန်ခိုးအာနာပျက် ပြား၍ ကုန်ရာ၏ဟု မြင်
 မြင်ကြကုန် သကဲ့သို့တည်း။ ။ ထိုစကားမှန်၏။ မိန်းမတို့မည်
 သည်။ မိမိတို့၏အမျိုးသားမြေးပွားများစေရန်အလွန်သိမ်မွေ့စွာ
 သော အလိမ္မာမှုမျိုးတို့နှင့်သာ ထိုက်တန်ကြကုန်၏။ အလွန်ကြမ်း

ထမ်းစွာသော နိုင်ငံကိုစီရင်အုပ်ချုပ်မှုမျိုးတို့နှင့် မထိုက်တန်ကြ ကုန်။ ယောက်ျားဖြစ်သူ အစိုးရမင်းတို့ကလည်း။ မိမိတို့အမျိုး အရိုး၌။ သား၊ လင်၊ ခင်ပွန်းမရှိကြသောမိန်းမများတို့ကို။ စိတ်အ လိုမပြည့်သည့်အတွက်နှင့်။ ခက်ထန်သောင်းကြမ်းခြင်း မရှိကြ စေရန်၊ အစိုးရမင်းတို့၏အကျိုးကျေးဇူးများကိုခံစားရကြစေရန်။ စီမံအားထုတ်သင့်လှပေ၏။ စီမံချက်မှာလည်း။ မြတ်စွာဘုရား ကြီးသည်။ မိန်းမများအတွက်အသီးအခြားဂရုစစ်တရားစီနည်း ဥပဒေကြီးများကို ထားတော်မူသကဲ့သို့။ မိန်းမများအတွက်အ သီးအခြားရာဇသတ်ဥပဒေကြီးများကိုထားကြကုန်ရာ၏။

(၁) ခွင်ပေးခန်း၌ဖြေရှင်းရန်အချက်ပြီး၏။

(၂) သာသနာ နှစ်၊ အပိုင်းအခြား၌ ဖြေရှင်းချက်။

သစေအာနန္ဒနုလဘိဿာမာတုဂါမော။ တထာဂတပဝေဒိ တော။ ဓမ္မဝိနယေအဂါရုသ္မာအနာဂါရိယံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံစိဋ္ဌိဘိကံ။ အာ နန္ဒ ဗြဟ္မစရိယံအဘဝိဿာ။ ဝဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေ ယျ။ ။ ဟူသောပါဠိတော်စကား၌။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ အနှစ် တ ထောင်တိုင်အောင်ပြည့်စုံစွာတည်ခြင်းကို။ “ဝဿသဟဿံ တိဋ္ဌေယျ” ဆိုသည်။ ထိုစကားကိုထင်ရှားစေဦးအံ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်၏ပြည့်စုံခြင်းမည်သည်။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး တို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး ဆိုသည်ကား။ သုက္ခဝိပဿက အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ တေဝိဇ္ဇအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မျိုး။ ဆဋ္ဌာဘိညအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မျိုး။ ပဋိသန္တိဒါပတ္တအရိယာပုဂ္ဂိုလ် မျိုး။ ဤလေးမျိုးတို့ပေတည်း။

ဝဿသဟဿံသဒ္ဓမ္မောတိဋ္ဌေယျ၊ ဆိုသည်ကား။ အနှစ်တ ထောင်၊ မျှသာပြည့်စုံစွာတည်ရာ၏။ အနှစ်တထောင်မှနောက်၌။ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါး၍သွားရာ၏ဟူ၍ ဆိုလိုပေသည်။ အနှစ် တ

ထောင်၊ ပြည့်သည့်နေ့ရက်မှာ။ တချက်တည်း အကုန် ကွယ်
 ပျောက်ရာ၏ဟုဆိုလိုသည်မဟုတ်။ ။အနှစ်တထောင်ပြည့်သည်
 မှနောက်၌။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သာသနာမှာ။ ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တပုဂ္ဂိုလ်မျိုး
 မရှိပြီ။ ဆုတ်ယုတ်လေ၏။ ထိုနောက်ကာလ ကြာညောင်းလတ်
 သော်။ ဆဋ္ဌာဘိညပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဆုတ်ယုတ်လေ၏။ ထို့နောက် တေ
 ဝိဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ ထိုနောက်သုက္ခဝိပဿကအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မျိုး။ အ
 စဉ်အတိုင်းဆုတ်ယုတ်လေ၏။ ဤသို့လျှင်အနှစ်တထောင်မျှသာပြည့်
 စုံစွာဘည်ရာ၏။ အနှစ်တထောင်ကျော်လျှင်ပြည့်စုံစွာမတည်နိုင်
 ဘဲဆုတ်ယုတ်လျော့ပါး၍သွားလေရာ၏ဟု ဆိုလိုရင်း အမှန်ဖြစ်
 သည်။ လောက၌အချို့သောသူတို့သည်ကား။ ဝဿသဟသံသဒ္ဓ
 မ္မောတိဋ္ဌေယျ၊ ဟူသောစကားသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပြဋ္ဌာန်းချက်
 ထားခဲ့သောဗျာဒိတ်စကားတော်ကြီးဟုထင်မှတ်၍။ တထောင်မှ
 နောက်၌။ တနေ့တရက်မျှသာသနာသက်မရှိပြီ။ သာသနာခေတ်မ
 ရှိပြီ။ သာသနာခေတ်မရှိကလျှင်သိမ်ဟူ၍မရှိပြီ။ သိမ်မရှိကလည်း
 ရဟန်းဟူ၍မရှိပြီ။ ယခုကာလရှိနေကြသောရဟန်းများသည်။ ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာ၊ သာသနာရဟန်းစစ် မဟုတ်ကြ။ ရဟန်းတု၊ ရဟန်း
 ယောင်မျှသာဖြစ်ကြလေသည်ဟုဆို၍မြဲစွာယူကြ ပြောဆိုကြကုန်
 ၏။ ။ ဤဝဿသဟသံသဒ္ဓမ္မောတိဋ္ဌေယျ၊ ဟူသောပါဠိစကား
 သည်ကား။ ပြဋ္ဌာန်းချက်ထားသော စကားတော်မျိုးပင်မဟုတ်။
 ဗျာဒိတ်စကားမျိုးပင်မဟုတ်။ ဝိနည်းပညာပင်ချက် အာဏာစက်
 စကားမျိုးလည်းမဟုတ်ဆိုက်တိုက်ရာအရေးအခွင့်မှအကြောင်း
 အားလျော်စွာဆက်လက်၍လာသော။ ဓမ္မကထာဒေသနာ စကား
 မျိုးသာဖြစ်၏။ သာသနာနှစ်မည်သည်လည်း။ ပိုင်းပိုင်း-ခြားခြား
 ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်ထားရသောအရာမျိုးပင်မဟုတ်။ ခေတ်ကာလ သ
 မယနှင့်။ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်အဆက်ဆက်တို့၏။ အစွမ်းသတ္တိ အ
 လိုက်တည်ရှိရသောအရာမျိုးပေတည်း။

ထို့ကြောင့်အဆက်ဆက်သင်္ဂါယနာတင်ခြင်း။ သာသနာပြု
 ပုဂ္ဂိုလ်ခန့်ထားခြင်း။ တိုင်းတပါး နိုင်ငံတပါးတို့သို့။ သာသနာပြု

ပုဂ္ဂိုလ်စေတနာကြောင့်တို့ကို။ အစဉ်အဆက် ရှက်ဆောင်ကြရလေ သတည်း။

ခန္ဓာသောကမင်းကဲ့သို့။ သာသနာပြု မင်းကောင်း၊ တဦး တယောက်ပေါ်ပေါက်လာလျှင်။ သာသနာအသစ် ထွန်းကား၏။ အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်ကဲ့သို့။ သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်း၊ တဦးတယောက်ပေါ်ပေါက်လာလျှင်သာသနာပြန့်ပွား၏။ ။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း သာသနာမည်သည်။ ပရိယတ္တိသာသနာ။ ပဋိပတ္တိသာသနာ။ ပဋိဝေဓ၊ သာသနာဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်လည်း။ ဓမ္မဝိနယဟုဆိုအပ်သောပိဋကတ်သုံးပုံပရိယတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်။ အဖြစ်ပင်မကြီးဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားကြီးသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးတွင်။ ယောဝေါအာနန္ဒ မယာဓမ္မောစဝိနယောစဒေသိတောပညတ္တော။ သောဝေါမပစ္စယေနသတ္တော။ ဟူ၍ ထိုပရိယတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီးကိုပင်လျှင်။ ကံယင်တော်မြတ်၏နေရာ၌။ ကိုယ်စားလှယ်၊ ကိုယ်စားခန့်ထားတော်မူခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့်။ ထိုပရိယတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီးရှိခဲ့လျှင်။ မြတ်စွာဘုရားကြီးရှိသည်ပင်မည်၏။ ထိုပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးသည်။ ယခုအခါ၌လောကတွင်နေလအသွင်မျက်မြင်ဒိဋ္ဌထင်သျှားရှိနေလေပြီ။ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီး ပဋိဝေဓသာသနာတော်မြတ်ကြီးနှစ်ပါး သည်အဖြစ်ပင်မကြီးမှပေါက်ပွားကြသောအကိုင်အခက်အရှက်အညွန့်အပွင့်အသီးများ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးမှ ပေါက်ပွားကြသော သီလသမာဓိပညာသိက္ခာသုံးပါးဟူသောပဋိပတ္တိသာသနာ ပဋိဝေဓသာသနာကြီးများသည်လည်း။ ယခုလောကတွင်ယုံကြည်လေးမြတ်။ ဆည်းကပ်ကျင့်ကြံရည်သန်တောင့်တလျက်။ နေလအသွင်ထင်ပေါ်ထင်ရှားလျက်ရှိနေကြ၏။ အဖြစ်ပင်မကြီးနှင့် အကိုင်အခက်သည်တို့၌ အဖြစ်ပင်မကြီးသည်သာလျှင် ထာဝရခိုင်မြဲတတ်၏။ အကိုင်အခက်သည်တို့မှာမူကား။ ပြုစုသူပျက်သီးသူတို့၏ အတွက်၎င်း။ မိုးကောင်းမှုမိုးခေါင်မှုအတွက်၎င်း။ ဖြစ်လွယ်ပျက်

လွယ်ရှိတတ်ကြကုန်၏။ ။ အနှစ်တထောင်မှနောက်၌တနေ့တနေ့တနေ့ မှုသာသနာသက်မရှိပြီ သာသနာခေတ်မရှိပြီဟု ခိုင်မြဲစွာ ပြောဆိုကြသောသူတို့သည်မူကား၊ ဤလောက၌နေကိုနေဟူ၍ မသိကြ။ လ၊ကိုလဟူ၍မသိကြသဖြင့်၊ လောကမှာနေဟူ၍မရှိပြီ။ လ၊ဟူ၍ မရှိပြီဟုဆိုကြသူများနှင့် အလားတူကြကုန်၏။ ။ ဤ ကားမိထွေးတော်ဂေါတမီ၏ ရဟန်းပြုရန်ခွင့်တောင်းခန်းတွင်။ ယခုကာလရှိနေကြသောပါဠိတော်များအတိုင်း။ ပါဠိရင်းပါဠိမှန် ပြု၍ဖြောင့်ချက်ဖြေရှင်းချက်ပေတည်း။ ဤဖြောင့်ချက် ဖြေရှင်း ချက်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အင်္ဂဒမိ-ဂျေ-မိလစ၏ ဒုတိယ ပုစ္ဆာကြီး သည်။ ပြီးပြေနိုင်လောက်ပြီ။

သို့သော်လည်းအလွန်အရေးကြီးလှသောသာသနာ့အချက်ကြီး ဖြစ်ပေ၍။ ပြီးပြေသည်ထက် ပြီးပြေစေခြင်းငှါ။ ပုစ္ဆာစကားရင်စု ကိုအစိတ်အစိတ်ထုတ်တော်၍အစဉ်အတိုင်းဖြေဆိုပေးဦးအံ့။

(၁) အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်ပါးသို့ချဉ်းကပ်၍ မာတုဂါမတို့အား။ ဘိက္ခုနီ၊ ပြုလုပ်နိုင်စေရန် ခွင့်တောင်း၍အ ခွင့်ပေးတော်မူရသည်ဟု ကျမ်းအစောင်စောင်တို့၌ ပါပါသည်။ ပုစ္ဆာပါစကား။

(၁) ဤစကားရပ်ကို ပုစ္ဆာရှင် မယုံကြည်နိုင်ရှိ၏။ အ ကြောင်းမှာ။ နောက်၌ထင်ရှားလတ် ။ အဖြေ။

(၂) မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဤကဲ့သို့ခွင့်ပြုရန်ကိုသဘော တော်မပါဟူ၍လည်းပြောကြပါသည်။ ပုစ္ဆာ။

(၂) သဘောတော်မပါဟုပြောကြသည်မှာ။ မာတုဂါမ များရဟန်းပြုကြသည့်အတွက် နောက်၌အပြစ်တော်ပြချက်များ စွာပါရှိသောကြောင့်။ သဘောတော်မပါဟုယူဆကာ ပြောကြ ပေသည်။ ပြောကြသော်လည်း သဘောတော် မပါသည်မဟုတ်။ သဘောတော်ပါသည်သာဖြစ်၏။ အကြောင်းမူကား။ ခပ်သိမ်း သောမြတ်စွာဘုရားတို့၏သာသနာတို့မှာ။ ဘိက္ခုပရိသတ်၊ ဘိက္ခု နီပရိသတ်။ ဥပသကာပရိသတ်။ ဥပါသိကာပရိသတ်ဟူ၍ ပရိ

သတ်လေးပါးရှိမြဲဖြစ်၏။ ။မာရသံယုတ် ပါဠိတော်၌၊ ဘုရား
 ဖြစ်တော်မူ၍အစပါလညောင်ပင်၌နေတော်မူစဉ်အခါတွင်။ ပရိ
 နိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါဟု မာရ်နတ်လျှောက်ထားရာ၌ ငင်လျှင်၊ အ
 ကြင်မျှလောက်ငါဘုရား၏ပရိသတ်လေးပါးတို့သည်။ ငါဘုရား
 ၏သာသနာဓမ္မ၌ကောင်းစွာမလိမ္မာကြကုန်သေး။ ထိုမျှလောက်
 ငါဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်မစံသေးဟူ၍ဟောတော်မူချက်ရှိ၏။ ထိုအခါ
 ကပင်လျှင်။ ဘိက္ခုနီပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သာသနာ
 တော်မြတ်၏ပြည့်စုံခြင်းအင်္ဂါတပါးအဖြစ်ဖြင့် ရည်မှတ်တော်မူ
 ရင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ထိုက်လှ၏။ ။ထိုမှနောက်၌ ဥပရိ
 ပဏ္ဏာသဝဇ္ဇာသုတ်အစရှိသော ထိုထိုသုတ္တန် ကြီးငယ်တို့မှာ
 လည်း။ထိုနည်းတူ လာရှိလျက်ရှိ၏။ သို့ရာတွင်။ မာတုဂါမတို့၏
 အပေါ်မှာကြီးမားစွာသောဥပဒေအချုပ်ကြီးများကို ထားတော်
 မူရန် အရေးအလွန်ကြီးလှသောကြောင့်။ ထိုအလွန်ကြီးလှသော
 အရေးကို။အလိုတော်ကျပြုလုပ်လွယ်စေခြင်းငှါ။ မာတုဂါမများ
 ရဟန်းပြုကြသည့်အတွက်ဖြစ်ထိုက်ရာသော အပြစ်ကြီးများကို
 ထုတ်တော်၍။ဟောတော်မူပြန်သတည်း။ ။အဖြေ။

(၃) အာနန္ဒာသည်။ တတိယမြောက်။ လျှောက်ထားမြစ်
 ပယ်ပြီးနောက်။ တဖန်-ပယ်ခွင့်မရသောအောင်။ ကြီးစွာသောအ
 ကြောင်းကိုဘော်ပြု၍။ စတုတ္ထမြောက်၊ ခွင့်တောင်းပြန်သောအ
 ခါခွင့်ပြုတော်မူချေသည်ဟူ၍လည်း။ ပါဠိတော်စာအုပ်များမှာ
 ပါသည်။ ။ပုစ္ဆာ။

(၃) ပါသည်မှန်ပေ၏ ပါသော်လည်း။အလိုတော်မရှိပါဘဲ
 သျက်၊ပယ်ခွင့်မသာလှ၍ခွင့်ပေးရသည်မဟုတ်။ ရှေ့အတို့ကပင်
 ဤကဲ့သို့သောလျှောက်ထားချက်ကြီးသို့ဆိုက်ရောက်သောအခါမှ
 ခွင့်ပြုတော်မူမည်ဟုမြော်လင့်စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိကြောင်း ကို။
 ၂-ပုစ္ဆာအဖြေမှာ ဘော်ပြခဲ့သော အကြောင်းများနှင့်ပင် ထင်
 ရှားလျက်ရှိလေပြီ။

(၄) ထိုမှတစ်ပါးလည်းအရှင်အာနန္ဒာ လျှောက်ထားဘန်များ
 လှ၍၊ မြတ်စွာဘုရားမနှစ်သက်သော်လည်းခွင့်ပြုတော်မူရပြီးနောက်
 အရှင်အာနန္ဒာအားမိန့်ကြားတော်မူပြန်သည်မှာ၊ အာနန္ဒာ၊ ယခုငါ
 ဘုရား၏သာသနာသည်၊ မာတုဂါမများ ရဟန်းပြုကြသည်အ
 တွက်အနှစ်ငါးရာသာတည်တော့လတ် ဟူ၍မိန့်တော်မူကြောင်း
 ပါရှိပါသည်။ ။ အကျွန်ုပ်တို့၏ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်
 စွာဘုရားကြီးသည်၊ ဤကဲ့သို့ မိန့်တော်မူလိမ့်မည်ဟု မထင်ပါ။
 ပုစ္ဆာ။ ။

(၄) မထင်ခြင်း၏အကြောင်းကား၊ ယခုသာသနာတော်အနှစ်
 နှစ်ထောင်ကျော်ရှိသည်တိုင်အောင်၊ အမြစ်ပင်မကြီးဖြစ်သောပိဋ
 ကတ်သုံးခု၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီးထင်ရှားရှိနေသည်
 ကို၊ ပုစ္ဆာရှင်မျက်မြင်ဒိဋ္ဌတွေ့ကြုံရလျက် ရှိနေသည်နှင့်အနှစ်ငါးရာ
 သာတည်လတ် ဟူသောစကားသည်၊ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌနှင့်အလွန်ကွာ
 လွှမ်းလျက်ရှိနေသောကြောင့်တည်း။ ။ ထိုစကားသည်ဂရုဓမ္မ
 တရားရှစ်ပါး ပညတ်တော်ကြီးများကိုမထားခဲ့လျှင်၊ မာတုဂါမ
 များရဟန်းပြုကြသည့်အတွက်၊ သက်သက် ဖြစ်ထိုက်သော အ
 ဖြစ်ကိုပြဆိုသောစကားသာတည်း။ ထိုစကားကိုလည်း၊ နောက်၌
 တဘက်ဆည်ကန်ဥပမာဖြင့်၊ သေချာစွာ ပယ်ဖျက်တော်မူခဲ့လေ
 ပြီ။ ဖြစ်ထိုက်သောအဖြစ်ကို ပြဆိုရခြင်းသည်လည်း။ မာတုဂါမ
 တို့အပေါ်၌ အလွန်ဝန်လေးလှစွာသောဂရုဓမ္မတရားကြီးများကို
 ထားထိုက်လှပေသည်ဟု၊ ကြေနပ်သမှု၊ အလေးပြုကြစေရန် အ
 တွက်ပေတည်း။

(၅) မာတုဂါမတို့၊ ဘိက္ခုနီမ၊ မပြုထိုက်ဟု မြတ်စွာဘုရား
 သဘောရှိတော်မူပါလျှင်၊ ဘိက္ခုနီ ပြုခွင့်ကိုပင်၊ အခွင့်ပေးတော်မူ
 လိမ့်မည်မဟုတ်ဟုထင်ပါသည်။ ပုစ္ဆာပါ-စကား။

(၅) မာတုဂါမတို့ဘိက္ခုနီမ၊ မပြုထိုက်ဟူ၍ သဘောမရှိ
 သည့်အတွက်ကြောင့်ပင်လျှင်၊ ခွင့်ပေးတော်မူလျက် ရှိလေပြီ။
 အဖြေ။

(၆) ရုတ်တရက်ခွင့်မပေးဘဲ။ နေ့ရက် ကြံကြာအောင်ပြု၍ ထားခြင်းကို။ အကျွန်ုပ်တို့နားလည်ပါ၏။ သဘောကျနိုင်ပါ၏။ ပုစ္ဆာပါစကား။

(၆) နေ့ရက်ကြံကြာအောင် ပြု၍ထားခြင်းကို သဘောကျနိုင်ပါလျှင်။ ခွင့်တောင်းမှုနေ့ရက်ကြံကြာစေပြီးမှ။ ခွင့်ပေးမှုအပြစ်ကြီးများကိုတော်ပြုမှုအလုံးစုံသည်လည်း။ အကုန် ကြေလယ်လေတော့သည်။ ခဲယဉ်းစွာသောအရေးအရာကြီးတို့၌။ လူအများတို့ကို မိမိအလိုရှိရာသို့။ ပိုင်နိုင်စွာပါနိုင်ကြစေရန်။ ပညာရှိကြီးတို့အသုံးပြုကြရိုးဖြစ်သောပရိယာယ်မှုကြီးပေတည်း။ အဖြေ။

(၇) ခေတ်ကလည်းခေတ်ပျက်။ လျှောက်ထားချက်ကလည်းကြီးကျယ်သောအချက်ကြီးတရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ။ ရဟန်းတော်များကလည်းသဘောမကျ။ ထို့ကြောင့်။ ကောင်းမွန်သောနည်းလမ်းဥပဒေသတို့ကို။ သေချာစွာစဉ်းစားပြီးမှ။ ထုတ်တော် မေးလျှောက်ရပါသည်။ ပုစ္ဆာပါ-စကား။

(၇) ဤစကားသည်။ ဖြေသောသူအားလည်း။ သတိပေးလိုက်သောစကားဖြစ်ပေသည်။ အဖြေ။

(၈) အနှစ်ငါးရာသာ တည်လတ်ဟု ဗျာဒိတ်စကား ထားတော်မူခဲ့ခြင်းသည်။ မြတ်စွာဘုရားကြီး၏ပါရမီတော်ဉာဏ်တော်ဘုန်းတန်ခိုးတော်များနှင့်နှိုင်းစာသည်ရှိသော်။ မလျော်မသင့်ဟု ထင်ပါသည်။ ပုစ္ဆာပါ-စကား။

(၈) ဗျာဒိတ်စကားထားတော်မူခဲ့သော နိယာဏ စကားမျိုးမဟုတ်ကြောင်း။ လောက၌ အချို့သောသူတို့၏ အယူ အပြောကို ဖြေဆိုရာ၌ပြီးစီးခဲ့လေပြီ။ ။ ၄-ပုစ္ဆာအဖြေမှာလည်းပြီးစီးခဲ့လေပြီ။

(၉) ထိုမှတပါးလည်းနောက်နောက်သောအခါတို့၌ချီးမွမ်း ထိုက်သော သိက္ခာနိမတို့ကိုလည်း။ သီးခြား၍ သီးခြား၍ချီးမွမ်း တော်မူသည်များကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရဟန်းပြုမှုကို အလို တော်မရှိခဲ့ သျှင်။ ချီ မွမ်းတော်မူလိမ့်မည်မထင်ပါ။ ပုစ္ဆာ။

(၉) မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်ရှိရင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရှေး ၌ထင်ရှားခဲ့ လေပြီ။

(၁၀) ဤအနှစ်ငါးရာဟူသောစကားသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်မဟုတ်။ ပထမသင်္ဂါယနာပွဲအပြီးတွင်။ ထိုအစည်း အဝေးမှာပင်။ အရှင်အာနန္ဒာကိုအပြစ်ဆိုကြသော ရဟန်းများထဲ က၊ တပါး၊ ပါး၏စကားသာဖြစ်ရာပါသည်။ ပုစ္ဆာ။

(၁၀) မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ပင် ဖြစ်ကြောင်း။ ထိုစ ကားသည်လည်း။ နိယတဗျာဒိတ်စကားမျိုးမဟုတ်။ အနိယတ စ ကားမျိုးသာဖြစ်ကြောင်းရှေ့၌ ထင်ရှားစေခဲ့ပြီ။ ။ အချို့သော ပုစ္ဆာများမှာ။ အသိဥာဏ်အဖြေရှင်းလင်းစေနေပြင်ဆင်လိုက်ပေ သည်။ အနှစ်ငါးရာ၊ ဟူသောစကား၌ဖြေရှင်းချက်ငြီး၏။

ဤပုစ္ဆာအဖြေမှာ။ အနှစ်တထောင်တိုင်အောင် အတည်ပြုရာ ရောက်ပြန်၏ဟူသောစကား၌။ ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် မျိုးတို့နှင့်တကွ။ ပြည့်စုံစွာတည်ခြင်းကိုမိန့်ဆိုတော်မူသဖြင့်။ အ နှစ်တထောင်မှနောက်၌။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး အဆင့်ဆင့် ယုတ် လျော့၍သွားလတ် ဟူ၍လည်းမိန့်တော်မူရာရောက်၏။ အမြစ်ပင် မှနှင့်အကိုင်းအခက်ဥပမာအတိုင်း။ ပြုရသူ-ဗျက်ဆီးသူ-ကောင်း စွာကျင့်ကြသူ-မကျင့်ကြသူတို့အတွက်။ သာသနာတော် မြတ် ကြီးသည်။ ရံခါ-ရံခါ-ထွန်းကားခြင်း။ ရံခါ-ရံခါမှေးမှိန်ခြင်း။ အရိ ယာပုဂ္ဂိုလ်မျိုးများ။ ရံခါ-ရံခါပေါ်ပေါက်ခြင်း။ ရံခါ-ရံခါ-ပပျော် ခြင်း။ ဆုတ်တုံ-တက်တုံ။ တက်တုံ- ဆုတ်တုံ သွားလတ် ဟူ၍ ဟောတော် မူရာကျ၏။ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတို့ကား။ အနှစ်ငါး ထောင်ကိုအမှန်ပြုကြကုန်၏။ ပါဠိတော်နှင့် အလျော်ပင်ဖြစ်၏။ လို ရင်းအချုပ်မှာမူကား။ လောက၌ ပါဠိစကား တတ်ကျွမ်းသူများ

နှင့်။ ပိဋကတ်သုံးပုံပါဠိတော်ကြီးတည်ရှိသမျှကာလပတ်လုံး။ သာ
 သနာတော်ကြီးသုံးပါးတည်ရှိသည်သာဟုယုံကြည်ထိုက်၏။ ။
 ငါးထောင်ဟူသည်လည်း။ လူ့ပြည်နှိုက်အပိုင်းအခြားပေတည်း။
 အထက်နတ်ပြည်တို့၌မူကား။ သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်။ အ
 နှစ်ငါးထောင်မျှမက။ ငါးသိန်းမျှမကတည်ရှိရလေတံ့။ အကြောင်း
 မူကား။ ဘုရားလက်ထက်တော်ရှိက်။ မဏ္ဍိမတိုက်ကြီးမှာ လူ
 သောတာပန်ပေါင်းကုဋေများစွာဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုလူတို့သည်။ ယ
 ခုအခါအထက်နတ်ပြည်တို့မှာရှိနေကြကုန်၏။ နတ်ပြည်တို့မှသော
 တာပန်ဖြစ်ကြကုန်သောနေ့၊ နတ်သား။ လ၊ နတ်သား။ စတုမဟာ
 ရာဇ်နတ်မင်းကြီးများ။ တာဝတိံသာသိကြားမင်း။ နတ်မင်းကြီး
 များ။ နတ်သားနတ်သမီးပေါင်းလည်းကုဋေများစွာပင်ရှိကြ၏။ ထို
 နတ်အရိယံတို့။ ထိုထိုနတ်ပြည်မှာရှိနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။
 စတုမဟာရာဇ်စသော အထက်နတ်ပြည်တို့မှာသာ သနာတည်
 လျက်ပင်ရှိပေလေတံ့။ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌မူကား။ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား
 မှစ၍။ ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တော်တိုင်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ
 သည်။ သုဒ္ဓါဝါသနတ်ပြည်မှာတဆက်တည်းတည်ရှိ၏။ ။ ဤအ
 ကြောင်းကို။ မဟာဝါပါဠိတော်။ မဟာနိဒါနသုတ်။ သက္ကပဉ္စာသုတ်။
 မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်တို့ကို မြင်၍ သိကြရကုန်၏။ ။ ယခုအခါ နတ်
 ပြည်ခြောက်ထပ်လုံး။ ဗြဟ္မာ့ပြည်အလုံးသည်။ အရိယာ တို့ဖြင့်
 ပြည့်လျက်ရှိကြ၏။ ယခုအခါ၌လူ့ပြည်မှသေလွန်၍နတ်ပြည်သို့
 ရောက်ကြသူများသည်။ နိဗ္ဗာန်နှင့်အလွန်နီးစပ်လျက်ရှိ၏။ ဘုရား
 လက်ထက်တော်၌အလုံးစုံသောအကြောင်းအရာတို့ကို နတ်ပြည်
 သို့ရောက်မှစေ စုံစွာကြားသိကြရကုန်လေတံ့။ ။ ဤအကြောင်းကိုမူ
 ကား။ ဆရာတော်စီရင်သည့်သာသနသပတ္တိဒီပနီတွင်။ သတ္ထာဝေ
 မနူဿာနံ၊ ဂုဏ်တော်အတွင်းမှာပြည့်စုံစွာပါရှိလေပြီ။

သာသနပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

၁၂၇၅-ခုပြာသိုလဆန်း(၇)ရက်နေ့။ နံနက်-၈-နာရီ
အချိန်တွင်။ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်၏။

၁၆ ၂၀-ပြည့်နှစ်။ နိုဝင်ဘာလ ၂၆-ရက်နေ့စွဲပါ။ Colombo ကိုလံဗိုမြို့။ ဗုဒ္ဓဘာသာသတင်းစာတွင်ပါလာသော မေးခွန်းပုဆွဲများ။

၁- ပုဂ္ဂိုလ်။ သတ္တဝါ။ ငါ သူတပါး၊ ဟူ၍။ ခြားနားခြင်းမရှိလျှင်။ ဒုစရိုက်အတွက်မည်သို့တာဝန်ရှိနိုင်ပါမည်နည်း။

၂- ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ။ ငါသူတပါး၊ ဟူ၍ ခြားနားခြင်း ရှိလျှင်။ ၎င်းသဘောတရားသည်။ အနိစ္စသဘောတရားနှင့် ညီညွတ်ပါ၏လား။

၃- နိဗ္ဗာန်သည်။ တာဝလော။ အဘာဝလော။ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွဖြေဆိုပါ။

၄- ခန္ဓာတရားများကို။ ရုက္ခားဥပမာဖြင့်ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ပြခြင်းသည်။ “ဟယွန်း” အမည်ရှိသောပညာရှိက။ စိတ်တရားကိုခွဲခြားပြသကဲ့သို့။ ရုပ်သက်သက်နှင့်သာလျှင်ဆိုင်သောခွဲခြားခြင်းဟုတ်ပါသလား။

၅- ၎င်းအချက်တွင်ပညာရှိဟယွန်းကို။ ပညာရှိ“ကန့်”က။ မှားသည်ဟုဆို၏။ ပညာရှိကန့်ဆိုချက်နှင့်သက်ဆိုင်သော အဘိဓမ္မာတရားတို့သည်။ အဘယ်တရားတို့ပါနည်း။

၆- စိတ်အစဉ်တို့သည်။ သေသည့်အခါ၌။ ကျိုးပြတ်ခြင်းဖြစ်ပါသလား။ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွဖြေဆိုပါ။

ဤကားအမေးတည်း။

အထက်မေးခွန်းပုဆွဲကို။ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးဖြေဆိုချက်။

ရှေးဦးစွာဗုဒ္ဓဘာသာရှိက်။ ဒေသနာအပြား။ သာသနာအပြားကိုပြဆိုရာ၏။ ။ ဒေသနာသည်။ ဝေါဟာရဒေသနာ။ ပရမတ္ထဒေသနာဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်- ဝေါဟာရ ဒေသနာဆိုသည်

ကား။လောက၌ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည်၊သတ္တဝါရှိသည်၊အတ္တရှိသည်၊ ဇီဝရှိသည်ဟု။လောကီဘုံသား။ လူအများတို့ မှတ်ယူပြောဆိုကြသောစကားမျိုးသည်။ဝေါဟာရမည်၏။ထိုဝေါဟာရရှိကြသည့်အတိုင်း။ဟောတော်မူသော-ဝိနည်းဒေသနာ။သုတ္တန်ဒေသနာများသည်။ဝေါဟာရဒေသနာမည်၏။

ပရမတ္ထဒေသနာဆိုသည်ကား။ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍မရှိ။ သတ္တဝါဟူ၍မရှိ။အတ္တဟူ၍မရှိ။ဇီဝဟူ၍မရှိ ရုပ်ခတ်အရ။နာမ်ခတ်အရမျှသာရှိသည်ဟုဟောတော်မူသောအဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်သည်။ပရမတ္ထဒေသနာမည်၏။ ။အဓိသီလသာသနာ။ အဓိစိတ္တသာသနာ။အဓိပညာသာသနာဟူ၍။သာသနာအပြား သုံးပါးရှိ၏။ထိုတွင်-သူ၏အသက်ကိုမသတ်အပ်။ သူ၏ဥစ္စာကို မခိုးအပ်။အစရှိသည်ဖြင့်ဆုံးမတော်မူသောသာသနာသည်။အဓိသီလသာသနာမည်၏။သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု။ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု၊အစရှိသည်ဖြင့်။ပွားများကြစေရန် ဆုံးမတော် မူသောသာသနာသည်။အဓိစိတ္တသာသနာမည်၏။ပုဂ္ဂိုလ်။သတ္တဝါအတ္တဇီဝ၊ဟူ၍မရှိ။ရုပ်ခတ်အရ။ နာမ်ခတ်အရမျှသာ ရှိ၏။ ထိုရုပ်ခတ်အရ။နာမ်ခတ်အရသည်လည်း။အနိစ္စသာဖြစ်၏။ ဒုက္ခသာဖြစ်၏။အနတ္တသာဖြစ်၏ဟုပွားများကြစေရန်။ ဆုံးမတော်မူသောသာသနာသည်။အဓိပညာသာသနာမည်၏။ ။ထိုတွင်။အဓိသီလသာသနာ။အဓိစိတ္တသာသနာနှစ်ပါးသည်။ ဝေါဟာရဒေသနာ၏ဆိုင်ရာဖြစ်၏။အဓိပညာသာသနာသည်။ပရမတ္ထဒေသနာ၏ဆိုင်ရာဖြစ်၏။

ဒေသနာအပြား-သာသနာအပြား
ခွဲခန်းပြီး၏။

အထက်က။ ကိုလံဗိုပုစ္ဆာ (၆) ချက်တွင်။ ။(၁) ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၊ငါ၊သူတပါးဟူ၍။ခြားနားခြင်းမရှိလျှင်ဒုစရိုက်အတွက် မည်သို့တာဝန်ရှိနိုင်မည်နည်း ဟူသောပထမပုစ္ဆာ၌။အဖြေကား။

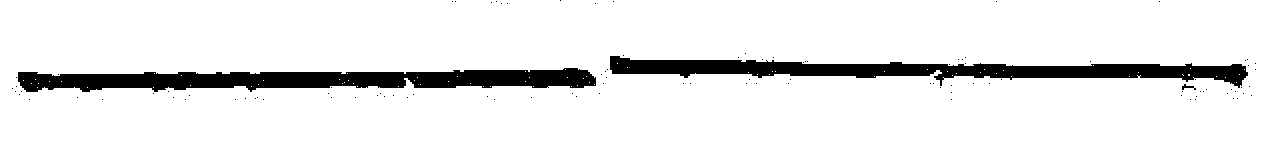
ပုဂ္ဂိုလ်။ သတ္တဝါ။ ငါ။ သူတပါးဟူ၍ ခြားနားခြင်းမရှိ ဟူသောစကားသည်။ ပရမတ္ထဒေသနာ၏ဆိုင်ရာပေတည်း။ ။ ဒုစရိုက်အတွက်။ မည်သို့တာဝန်ရှိနိုင်မည်နည်းဟူသောစကားသည်။ ဝေါဟာရဒေသနာ၏ဆိုင်ရာပေတည်း။ ။ အဓိသီလသာသနာ၊ အဓိစိတ္တသာသနာဟူသော၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကိုပြဆိုရာ၌။ ဝေါဟာရဒေသနာကိုလွှတ်၍ပြဆိုခြင်းငှါမတတ်ကောင်း။ အဓိပညာသာသနာဟူသောဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကိုပြဆိုရာ၌။ ဝေါဟာရဒေသနာနှင့်ပြဆိုခြင်းငှါမတတ်ကောင်း။ ပရမတ္ထဒေသနာ၏ဆိုင်ရာသာဖြစ်၏။ ပုစ္ဆာ၌မူကား။ ဝေါဟာရဒေသနာအရာနှင့်။ ပရမတ္ထ ဒေသနာအရာထွေးရှက်လျက်ရှိ၏။ အထက်ကပြဆိုခဲ့သော ဒေသနာအပြား။ သာသနာအပြားနှင့်ထောက်ထား၍ယူလေ။

ပထမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

(၂) ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ။ ငါ၊ သူတပါးဟူ၍ ခြားနားခြင်းရှိလျှင်။ ၎င်းသဘောတရားသည်။ အနိစ္စသဘောတရားနှင့် ညီညွတ်ပါ၏လား-ဟူသောဒုတိယပုစ္ဆာ၌။ အဖြေကား။ ။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ငါ၊ သူတပါးမည်သည်။ တဘဝမှာတခါသာသေမြဲဖြစ်၏။ တဘဝမှာအခါခါသေသည်ဟူ၍မရှိ။ နိစ္စမျိုးမည်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အနိစ္စဆိုသည်ကား။ ရုပ်တရားနာမ်တရားတို့၏ချုပ်ခြင်းကိုဆိုလို၏။ ထိုရုပ်ဘရား။ နာမ်တရားတို့၏ချုပ်ခြင်းမည်သည်။ မျက်ထောင် တခတ်၊ လျှပ်တပြက်ခဏအတွင်းမှာ၊ အကြိမ်များစွာချုပ်၏ ပျက်၏။ ထိုကြောင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ။ ငါ၊ သူတပါးဟူ၍အမှန်မရှိ။ ကေန်ရှိယူခဲ့လျှင်။ အနိစ္စဝိပဿနာဥာဏ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ အနိစ္စဝိပဿနာဥာဏ်ကိုပေါက်ရောက်လျှင်။ ထိုအယူသည်ပျက်၏။ ထိုအယူပျက်မှပင်။ မဂ်ဥာဏ်။ ဖိုလ်ဥာဏ်သို့ရောက်နိုင်၏။

ဒုတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

(၃) နိဗ္ဗာန်သည်ဘာဝလော၊ အဘာဝလော။ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပါဟူသော၊ တတိယပုစ္ဆာနှိုက် အဖြေကား။ နိဗ္ဗာန်သည်ဘာဝလည်းဟုတ်၏။ အဘာဝလည်းဟုတ်၏။ ထိုတွင်ဘာဝဟုတ်ပုံကား။ မဂ်ဥာဏ်လေးပါးသို့ဆိုက်ရောက်သောအခါ။ ကိလေသာတရားတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှုမည်သည် ဧကန်ရှိ၏။ အမှန်ရှိ၏။ ထိုချုပ်ငြိမ်းမှုကိုပင် သျှင်၊ သန္တိ သဘောဟုခေါ်၏။ ထိုချုပ်ငြိမ်းမှုဧကန်ရှိသောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်သည်ဘာဝဟုတ်၏။ အဘာဝဟုတ်ပုံကား။ နိဗ္ဗာန်၌။ ကိလေသာတို့၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဘာဝဟုတ်၏အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကိလေသာတရား။ သင်္ခါရတရားတို့၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဘာဝဟုတ်၏။ ချုပ်ငြိမ်းမှုဧကန်ရှိခြင်းကြောင့်။ ဘာဝဟုတ်၏ဟူလိုသည်။

တတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

(၄) ခန္ဓာတရားကို။ ရုဏ္ဏာဥပမာဖြင့်။ ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ပြခြင်းသည်။ “ဟယွန်း” အမည်ရှိသော-ပညာရှိက။ စိတ်တရားကို ခွဲခြားပြသကဲ့သို့။ ရုပ်သက်သက်နှိုက်သာလျှင် ဆိုင်သောခွဲခြားခြင်းဟုတ်ပါသလားဟူသောပုစ္ဆာနှိုက်။

(၅) ၎င်းအချက်တွင်။ ပညာရှိ ‘ဟယွန်း’ကို။ ပညာရှိ ‘ကန့်’ က။ မှားသည်ဟုဆို၏။ ပညာရှိ-ကန့် ဆိုချက်နှင့် သက်ဆိုင်သော။ အဘိဓမ္မာတရားတို့သည်။ အဘယ်တရားတို့ပါနည်းဟူသောပုစ္ဆာနှစ်ချက်နှိုက်။ ခန္ဓာတရားကိုရုဏ္ဏာဥပမာဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ပြပုံအခြင်းအရာလည်း။ လျှောက်လွှာနှိုက်မပါ။ ကန့် ဆိုသူ၏ပယ်ပုံအခြင်းအရာလည်းမပါသောကြောင့်။ ဖြေဆိုရန်အခွင့်မသာရှိချေသည်။

စတုတ္ထ-ပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

(၆) စိတ်အစဉ်တို့သည်။ သေသည့်အခါနှိုက်။ ကျိုးပြတ်ခြင်းဖြစ်ပါသလား။ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပါဟူသော

ပုစ္ဆာနိုက်။အဖြေကား။ ။အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ကျင်လည်၍နေရ
 သောသတ္တဝါ၏စိတ်အစဉ်သည်။ အသညာသတ်သံမှာ ဖြစ်ခိုက်။
 နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်တို့နိုက်။စိတ်အစဉ်ရပ်တန့်၏။ ဤမှ
 တပါးစိတ်အစဉ်တို့သည်သေသည့်အခါနိုက်။ပြတ်သည်ဟူ၍မရှိ။
 စုဘိနောင်ပဋိသန္ဓေဖြစ်မြဲ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်၏။ ဘုရားရဟန္တာ
 ဖြစ်၍။ပရိနိဗ္ဗာန်ဝံသောအခါမှသာလျှင်စိတ်အစဉ်ပြတ်၏။

ဆဋ္ဌ-ပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

၁၂၈၂-ခု။နတ်တော်လဆုတ်(၁၄)ရက်နေ့ဖြေဆိုသည်။

၁၂၈၃-ခု။နတ်တော်လဆန်း (၂) ရက်။

မော်လမြိုင်မြို့။ကောနုတ်တိုက်နေ။သင်္ဘာတော်-ခြောက်ဆယ်
 ကျော်တို့က။ရိုသေစွာလျှောက်ထားပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင်။
 ဆရာတော်မြတ်ကြီးဘုရား။

(၁) အချို့သောသင်္ဘာတော်တို့က။ ။ပုရေ ဥပသမ္ပန္နန
 ပုစ္ဆာဥပသမ္ပန္နအဝဋ္ဋိယော။ ။ဟူသော ပါဠိကိုထောက်သ
 ဖြင့်။ဝါငယ်သောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။အာသဝေါတရားကုန်ခန်း
 သော်လည်း။ဝါငယ်သည့်အတွက်ကြောင့်။အာသဝေါတရား မ
 ကုန်သေးသော ဝါကြီးသောပုထုဇန်ရဟန်းကို။ ရိုသေမြတ်နိုး။ ရှိ
 ခိုးဦးချ။ကန်တော့ရမည်။

(၂) အချို့သောသင်္ဘာတော်တို့က။ အာဟုနေယျော ပါဟု
 နေယျော,ဟူသောပါဠိကိုထောက်သဖြင့်။ပုထုဇန်ရဟန်း ကာဝါ
 ကြီးသော်လည်း။အာသဝေါတရားမကုန်သေးသောကြောင့်။ အာ
 သဝေါတရားကုန်ပြီးသော။ဝါငယ်သောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကိုရိုသေ
 မြတ်နိုး။ရှိခိုးဦးချ။ကန်တော့ရမည်။

ဤသို့ဝါဒနှစ်မျိုးကွဲပြားနေသည်ကို။ ဘုရား တပည့်ထော်တို့
 အား။ကရုဏာရှေ့ထား၍။ဖြေကြား ပေးသနားတော်မူပါမည့် အ
 ကြောင်း။ရိုသေစွာလျှောက်ထားပါသည်။ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာ

တော်မြတ်ကြီးတုရား-ဟူသောသျှောက်လွှာ၌။ (၁) အဖြေကား။
ဝါငယ်သောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်က။ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းသော်
လည်း။ ဝါငယ်သည့်အတွက်ကြောင့်။ အာသဝေါတရား မကုန်
သေးသော။ ဝါကြီးသောပုထုဇန်ရဟန်းကို။ ရှိသေမြတ်နိုး၊ ရှိခိုးဦးချ
ကန်တော့ရမည်ဟူသော အယူဝါဒသည်သာသင့်မြတ်သည်။ သင့်
မြတ်ကြောင်းကိုလည်း။ စုဇ္ဇဝါ ပါဠိတော်။ သေနာသန ခန္ဓက-
နံပါတ် ၂၂၅-၂၂၆။ ကြောင်းရေ ၁၃=၅။

ကောဘိက္ခဝေ အရဟတိ။ အဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒကံ
အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစ္စေဘိက္ခူဇေမာဟံသု။ ယော
ဘဂဝါခတ္တိယကုလာ ပဗ္ဗဇိတော။ သောအရဟ
တိအဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒကံ။ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစ္စ
ဘိက္ခူဇေမာဟံသု။ ယောဘဂဝါဗြဟ္မဏကုလာ
ပဗ္ဗဇိတော။ သောအရဟတိ။ အဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒ
ကံ။ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစ္စေဘိက္ခူဇေမာဟံသု။ ယော
ဘဂဝါဂဟပတိကုလာပဗ္ဗဇိတော။ သောအရဟ
တိအဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒကံ။ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစ္စ
ဘိက္ခူဇေမာဟံသု။ ယောဘဂဝါသုတ္တန္တိကော
သောအရဟတိ။ အဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒကံ။ အဂ္ဂ
ပိဏ္ဍန္တိ။ ။

ဧကစ္စေဘိက္ခူဇေမာဟံသု။ ယောဘဂဝါဝိန
ယဇရော။ သောအရဟတိ။ အဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒကံ။
အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစ္စေဘိက္ခူဇေမာဟံသု။ ယော
ဘဂဝါဓမ္မကထိကော။ သောအရဟတိ။ အဂ္ဂါသ
နံ။ အဂ္ဂေါဒကံ။ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစ္စေဘိက္ခူဇေမာ
ဟံသု။ ယောဘဂဝါပထမသဈာနသလာဘိ။
သောအရဟတိ။ အဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂေါဒကံ။ အဂ္ဂပိဏ္ဍ

နို့၊ ဧကစွေတိက္ခူ၊ ဧဝမာဟံသု၊ ယော ဘဂဝါ
 ဒုတိယဿ ဈာနဿလာဘိ၊ သောအရဟတိ၊
 အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါဒကံ၊ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ၊ ဧကစွေတိက္ခူ၊
 ဧဝမာဟံသု၊ ယောဘဂဝါတတိယဿဈာနဿ
 လာဘိ၊ သော အရဟတိ၊ အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါဒကံ၊
 အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ၊ ဧကစွေတိက္ခူ၊ ဧဝမာဟံသု၊ ယောဘ
 ဂဝါစတုတ္ထဿဈာနဿလာဘိ၊ သောအရဟတိ၊
 အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါ ဒကံ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစွေ
 တိက္ခူ ဧဝ မာဟံ သု။ ယောဘဂဝါ သော တာ
 ပနော၊ သောအရဟတိ၊ အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါဒကံအဂ္ဂ
 ပိဏ္ဍန္တိ၊ ဧကစွေတိက္ခူ ဧဝမာဟံသု ယောဘဂ
 ဝါ သကဒါဂါဒိ၊ ယောဘဂဝါအနာဂါဒိ၊ ယော
 ဘဂဝါအရဟာ၊ သော အရဟတိ၊ အဂ္ဂါ သနံ၊
 အဂ္ဂေါဒကံ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစွေ တိက္ခူ၊ ဧဝမာ
 ဟံသု၊ ယောဘဂဝါ တေဝိဇ္ဇော၊ သော အရဟ
 တိ၊ အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါဒကံ၊ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ဧကစွေ
 တိက္ခူ ဧဝမာဟံသု။ ယော ဘဂဝါ ဆဋ္ဌာ တိ
 ညော၊ သောအရဟတိ၊ အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါဒကံအဂ္ဂ
 ပိဏ္ဍန္တိ။ ။ ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား။ ။ တိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ ကော၊ အဘယ်ရဟန်း
 သည်။ အဂ္ဂါသနံ၊ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ၊ ရေဦးကို။
 အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ၊ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ၊ ခံထိုက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မြတ်စွာဘုရားကမေးတော်မူ၏။ ။ ဧကစွေ၊ အချို့ကုန်သော။
 တိက္ခူ။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဟံသု၊ ယျောက်ကြကုန်၏။
 ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ခတ္ထိယကု
 လာ၊ မင်းမျိုးမှ၊ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်
 အဂ္ဂါသနံ၊ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ၊ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍ

ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်
 ကြကုန်၏။ ဧကဇ္ဈေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။
 ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။
 အကြင်ရဟန်းသည်။ ဗြဟ္မဏကုလာ။ ပုဏ္ဏားမျိုးမှ။ ပဗ္ဗဇိတော။ ရ
 ဟန်းပြု၏။ သော။ ထိုရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာ
 ကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံ
 ထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဧကဇ္ဈေ။ အချို့
 ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်
 ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဂ
 ဟပတိကုလာ။ သူကြွယ်မျိုးမှ။ ပဗ္ဗဇိတော။ ရဟန်းပြု၏။ သော။ ထိုရ
 ဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦး
 ကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အ
 ဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဧကဇ္ဈေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရ
 ဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘ
 ဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ သုတ္တန္တိ
 ကော။ သုတ္တန်ကိုဆောင်၏။ သော။ ထိုသုတ္တန်ဆောင် ရဟန်း
 သည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။
 အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်လေ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။
 အဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဧကဇ္ဈေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရ
 ဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘ
 ဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝိနယဇရော။ ဝိနည်းကို
 ဆောင်၏။ သော။ ထိုဝိနည်းဆောင်ရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်
 မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။
 အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဧ
 ကဇ္ဈေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု
 လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်း
 သည်။ ဓမ္မကထိကော။ အဘိဓမ္မာကိုဆောင်၏။ သော။ ထိုအဘိဓမ္မာ
 ဆောင်ရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါ

ဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဧကဋ္ဌေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပဌမဿ ဈာနဿ။ ပထမဈာန်ကို။ လာဘီ။ ရသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ သော။ ထို ပဌမဈာန်ရသောရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက် ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဧကဋ္ဌေ။ အချို့ကုန် သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြ ကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဒုတိ ယဿဈာနဿ။ ဒုတိယဈာန်ကို။ လာဘီ။ ရသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ သော။ ထိုဒုတိယဈာန်ရသောရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သော နေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဧကဋ္ဌေ။ အချို့ကုန် သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ တတိယဿ ဈာနဿ။ တတိယဈာန်ကို။ လာဘီ။ ရသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ သော ထိုတတိယဈာန်ရသောရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေ ရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံ ထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဧကဋ္ဌေ။ အချို့ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခ ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ စ တုတ္ထဿဈာနဿ။ စတုတ္ထဈာန်ကို။ လာဘီ။ ရသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ် ၏။ သော။ ထိုစတုတ္ထဈာန်ရသောရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ် သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရ ဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံသု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဧ ကဋ္ဌေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အဟံ သု။ ယျောက္ခကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်း

သည်။ သောတာပဇ္ဇော။ သောတာပန်တည်း။ သော။ ထိုသော တာ
 ပန်ရဟန်းသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေ
 ဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။
 အဟံ သု။ ယျောက်ကြကုန်၏။ ဧကစ္စေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။
 ရဟန်းတို့သည်ဇေံ။ ဤသို့။ အဟံ သု။ ယျောက်ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။
 မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ သကဒါဂါဒိ။ သကဒါ
 ဂါမ်တည်း။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင် ရဟန်းသည်။
 အနာဂါဒိ။ အနာဂါမ်တည်း။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အ
 ကြင်ရဟန်းသည်။ အရဟာ။ ရဟန္တာတည်း။ သော။ ထိုရဟန္တာ
 သည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။
 အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံ သု။
 ယျောက်ကြကုန်၏။ ဧကစ္စေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။ ရဟန်းတို့
 သည်။ ဇေံ။ ဤသို့။ အဟံ သု။ ယျောက်ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘု
 ရား။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ တေဝိဇ္ဇော။ တေဝိဇ္ဇာရဟန္တာ
 တည်း။ သော။ ထိုတေဝိဇ္ဇာရဟန္တာသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်
 သောနေရာကို။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရ
 ဟတိ။ ခံထိုက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံ သု။ ယျောက်ကြကုန်၏။ ဧ
 ကစ္စေ။ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။ ရဟန်းတို့သည်။ ဇေံ။ ဤသို့။ အဟံ
 သု။ ယျောက်ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား။ ယော။ အကြင်ရ
 ဟန်းသည်။ ဆဇ္ဇာဘိညော။ ဆဇ္ဇာဘိညရဟန္တာတည်း။ သော။ ထို
 ဆဇ္ဇာဘိညရဟန္တာသည်။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ်သော နေရာကို။
 အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကို။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦးကို။ အရဟတိ။ ခံထိုက်
 ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဟံ သု။ ယျောက်ကြကုန်၏။

ဤကား။ မြတ်စွာဘုရား၏အမေးတော်ကို။ ရဟန်းတို့က။ မိမိတို့
 အလိုအလျောက်ဖြေကြပုံတည်း။

မြတ်စွာဘုရား၏အဖြေတော်ကား။ နောက်မှလာလတ်။
 အဖြေတော်ဆိုသည်ကား။

အနံဇာနုဒါဘိက္ခဝေ။ ယထာရဗု အဘိဝါဒနံ

ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဗ္ဗလိကမ္ပံ သာမိစိကမ္ပံ အဂ္ဂါသနံ
အဂ္ဂေါဒကံအဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ နုတ်ကွဝေသံဃာဏံ။ ယ
ထာဝရနံ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ။ ယောပဋိဗါဟေယျ။ အာ
ပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ။

ဒသယိမေတိကွဝေအဝဗ္ဗိယာ။ ပုရေဥပသမ္ပန္န
န။ ပစ္စုဋ္ဌာဥပသမ္ပန္နောအဝဗ္ဗိယော။ အနုပသမ္ပန္နော
အဝဗ္ဗိယော။ နာနာသံဝါသကောဝရနုတရောအဓမ္မ
ဝါဒိအဝဗ္ဗိယော။ မာတုဂါမော အဝဗ္ဗိယော။
ပဏ္ဍကော။ အဝဗ္ဗိယော။ ပါရိပါသိကော။ အဝဗ္ဗိ
ယော။ မူလာယပဋိကဿနာရဟောအဝဗ္ဗိယော။
မာနတ္တာရဟော အဝဗ္ဗိယော။ မာနတ္တစာရိကော
အဝဗ္ဗိယော။ အတ္တာနာရဟောအဝဗ္ဗိယော။ ဣမေ
ခေါတိကွဝေဒသအဝဗ္ဗိယာ။ ။

ဟူ၍။ စူဠဝါပါဠိတော်။ သေနာသနန္ဒကနံပါတ် (၂၇၇) နှိုက်
ဟောတော်မူသည်။

အနက်ကား။ ။ တိကွဝေ။ ရဟန်းတို့။ ယထာဝရနံ။ သီတင်း
ကြီးအစဉ်အတိုင်း။ အတိဝါဒနံ။ ရှိခိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စု
ဋ္ဌာနံ။ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဗ္ဗလိကမ္ပံ။ လက်
အုပ်ချီခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သာမိစိကမ္ပံ။ အရိုအသေ ပြုခြင်း
ကိုလည်းကောင်း။ အဂ္ဂါသနံ။ မြင့်မြတ် သော နေရာကို လည်း
ကောင်း။ အဂ္ဂေါဒကံ။ ရေဦးကိုလည်းကောင်း။ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ။ ဆွမ်းဦး
ကိုလည်းကောင်း။ အနုဇာနာမိ။ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ။ တိကွဝေ။
ရဟန်းတို့။ သံဃာဏံ။ သံဃာဏဖြစ်သော။ ယထာဝရနံ။ သီတင်း
ကြီးအစဉ်အတိုင်းကျသောနေရာကို။ နုပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ။ မတားမြစ်
အပ်။ ယော။ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပဋိဗာဟေယျ။ တားမြစ်ငြားအံ့။
ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့။ အာပတ္တိအာပဇ္ဇနံ။ ရောက်ခြင်း

သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။ဘိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့။အဝန္တိယာ။ရှိမခိုး
 အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဣမေဒသ။ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ကာတ
 မေဒသ။အဘယ်ဆယ်ပါးတို့နည်းဟူမူကား။ ။(၁) ပုရေ။ရှေး
 နို့က်၊ဥပသမ္ပန္နော။ ပဉ္စင်းဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္ဆာ။ နောက်
 နို့က်၊ဥပသမ္ပန္နော။ပဉ္စင်းဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။အဝန္တိယော။ ရှိမခိုး
 အပ်။ ။(၂) အနုပသမ္ပန္နော။ပဉ္စင်းမဟုတ်သောသူကို။အဝန္တိယော။
 ရှိမခိုးအပ်။ ။(၃) အဓမ္မဝါဒီ။အဓမ္မဝါဒီဖြစ်သော။ဝုဗ္ဗတရော။
 သိတင်းကြီးသော။နာနာသံဝါသကော။ နာနာသံဝါသကပုဂ္ဂိုလ်
 ကို။အဝန္တိယော။ရှိမခိုးအပ်။ ။(၄) မဇတုဂါမော။လူမိန်မ၊ဘိက္ခု
 နိမကို။အဝန္တိယော။ရှိမခိုးအပ်။ ။(၅) ပဏ္ဍကော။ပဏ္ဍုက်ကို။
 အဝန္တိယော။ရှိမခိုးအပ်။ ။(၆) ပါရိဝါသိကော။ပါရိဝါသိကနှင့်
 ဆဲဖြစ်သောရဟန်းကို။ အဝန္တိယော။ရှိမခိုးအပ်။ ။(၇) မူလာယ
 ပဋိကဿနာရဟော။ အရင်းသို့ငင်ခြင်းငှါထိုက်သောဒဏ်သား
 ရဟန်းကို။ အဝန္တိယော။ ရှိမခိုးအပ်။ ။(၈) မာနတ္ထာရဟော။
 မာနတ်ထိုက်သော- ဒဏ်သားရဟန်းကို။ အဝန္တိယော။ ရှိမခိုး
 အပ်။ ။(၉) မာနတ္ထစာရိကော။ မာနတ်ကျင့်ဆဲ ဖြစ်သော-
 ဒဏ်သားရဟန်းကို။အဝန္တိယော။ရှိမခိုးအပ်။ ။(၁၀) အတ္တာနာရ
 ဟော။အတ္တာနံထိုက်သောရဟန်းကို။အဝန္တိယော။ရှိမခိုးအပ်။ ။
 ဘိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့။အဝန္တိယာ။ ရှိမခိုးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဣမေဒသ။ဤဆယ်ပါးတို့တည်း။

ဤကားခွင့်ပြုတော်မူခြင်း။ အာပတ်ထပ်၍ ပဉ္စုတ်တော် မူ
 ခြင်း။အဝန္တိယပုဂ္ဂိုလ်တကျိပ်ကိုပြုတော်မူခြင်းတို့ကို အရင်းပြုသ
 ဖြင့်။ ကောစဘိက္ခဝေအရဟတိ။ အဂ္ဂါသနံ။ အဂ္ဂါဒကံ အဂ္ဂ
 ပိဏ္ဍန္တိ။ ။ဟူသောအမေးတော်ကို၊ ဖြေဆိုတော် မူခြင်းပေ
 တည်း။ ။အမေးနှိုက်မူကား။နေရာဦး၊ရေဦး၊ဆွမ်းဦး၊သုံးချက်
 သာပါရှိ၏။အဖြေမူကား။ရှိခိုးခြင်း။ခရီးဦး၊ကြိုဆိုခြင်း။ လက်အုပ်
 ချီခြင်း၊ အရိုအသေ ပြုခြင်း၊ မြင့်မြတ်သောနေရာ။ ရေဦးဆွမ်းဦးဟူ
 ၍၊ ခုနစ်မျိုးပါရှိ၏။ ။ဤအဖြေတော်ကြီးဖြင့်။ယောဘဂဝါ။ခတ္တိယ

ကုလာပဗ္ဗဇိတော၊ သောအရဟတိ၊ အဂ္ဂါသနံ၊ အဂ္ဂေါဒကံအဂ္ဂ
ပိဏ္ဍန္တိ။ လ။ ယောဘဂဝါအရဟာ။ လ။ ယောဘဂဝါတေဝိဇ္ဇော။
လ။ ယောဘဂဝါဓာဇ္ဇာဘိညော။ သောအရဟတိ၊ အဂ္ဂါသနံ၊
အဂ္ဂေါဒကံ၊ အဂ္ဂပိဏ္ဍန္တိ။ ။ ဟူသော ရဟန်းတို့ဖြေဆိုချက်ကို
မြတ်စွာဘုရားပယ်ဖျက်တော်မူ၏။ အာဟုနေယျော၊ ပါဟု
နေယျော၊ ဟူသောပါဌ်ကိုထောက်၍ ယူကြသော အယူသည် မြတ်
စွာဘုရားပယ်ဖျက်တော်မူချက်တွင် ပါဝင်လေ၏။

ဤတွင်-မော်လမြိုင်မြို့၊ ကောနှုတ်တိုက်နေသည့်တော်
၆၀-ကျော်တို့အမေးပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

၁၂၀၃-ခုနှစ်တော်လဆန်း(၄)ရက်နေ့၊ စစ်ကိုင်းတောင်
ရိုး၊ ဇေတဝန်မဟာလယ်တိဝကြံတိုက်ကျောင်းတွင်။ သီတင်း
သုံးနေစဉ်ဖြေဆိုတော်မူသည်။

လန်ဒန်ပါဠိဒေဝီမေးချက်များ။

၁- ဗုဒ္ဓဘာသာအဘိဓမ္မာ၌။ ။ ပစ္စယသဒ္ဒါ၏ အနက်အ
ဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုပါသည်တရပ်။

၂- ပစ္စည်းတရား(၂၄)ပါးတို့သည် ပရမတ်တရားများပါ
လား။ သို့မဟုတ် ၎င်း(၂၄)ပါးတို့သည် ဗိတ္တမယဓမ္မများပါလား-
တရပ်။

၃- ၎င်းပစ္စည်းတရား(၂၄)ပါးတို့သည်။ (ဣဒပ္ပတ္တိယတာ)
အမျိုးမျိုးပင်ဖြစ်ကြ၍၊ ဂှေ့ဂှေ့သောဇဏိက တရားတခုသည်။
နောက်နောက်သော ဇဏိကတရားတခုအား ဥပကာရ ဖြစ်ကြပါ
သလော။ ။ ဂှေ့ဂှေ့တရားသည်။ နောက်နောက်တရား၏ အ
ကြောင်းဟုတ်ပါသလော-မဟုတ်ပါသလော။ တရပ်။

အထက်အမေးသုံးရပ်တို့ကိုဖြေဆိုချက်။

၁-ဗုဒ္ဓဘာသာအဘိဓမ္မာရှိက်။ ။ပစ္စယသဒ္ဓါ၏ အနက် အဓိပ္ပါကို သိလိုပါသည်။ ။ဟူသော မေး ချက်၏ အဖြေမှာ။ မောင်ရွှေစံအောင်၏မေးချက်အဖြေရှိက်ပါရှိလေပြီ။ ဤမှာလည်း အတန်ငယ်ပြဆိုဦးအံ့။ ။

ပစ္စယသဒ္ဓါ၏အနက်သည်။ ဝဇနတ္ထအနက်။ အဓိပ္ပါယ်ယတ္ထအနက်ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ။ထိုတွင်။ (အတ္တာနံ၊ ပဋိစ္စ၊ အယန္တိ၊ ဝန္တိန္တိ။ ပဝတ္တန္တိ။ ဗလဓမ္မာ။ ဇေတနာတိပစ္စယော) ဟုဝိဂ္ဂဟပြု၍။ အကျိုးတရားတို့၏ မိမိကိုအစွဲပြု၍ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြရန်၊ တည်နေနိုင်ကြရန်။ အကြောင်းတရားသည်ပစ္စယမည်၏။ ဥပမာကား။ သစ်ပင်တည်းဟူသော အကျိုးတရား တို့မှာ။ မျိုးစေ့ သည်လည်း ပစ္စယမည်၏။ မြေသည်လည်းပစ္စယမည်၏။ မိနင်းရေသည်လည်း ပစ္စယမည်၏။ နေဥတုဟူသောမီးသည်လည်းပစ္စယမည်၏။ လေသည်လည်း။ ပစ္စယမည်၏။ ထိုပစ္စယငါးပါးကိုအစွဲပြု၍ သစ်ပင်တို့သည်ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ကြီးပွားကြကုန်၏။ ကြီးပွားပြီးနောက် အမျိုးဇာတိအားလျော်စွာ။ ကာလဖြင့်ရှည်တည်နေကြကုန်၏။

ထိုတွင်မျိုးစေ့တို့၏ပစ္စယကိစ္စသည်။ သစ်ပင်ငယ်တို့၏ အစွဲဖြစ်ပေါ်မှုရှိက်လွန်ကဲ၏။ ကျွင်းသော။ မြေ၊ ရေ၊ မီး၊ လေ၊ ဟူသော ပစ္စယတရားလေးပါးတို့သည်။ အစွဲဖြစ်ပေါ်မှုရှိက်အကူအညီမျှဖြစ်ကြကုန်၍။ ကြီးပွားမှု၊ တည်နေမှု၊ တို့ရှိက်လွန်ကဲကြကုန်၏။

သို့သော်။ မျိုးစေ့၏အာနုဘာဝသည်။ ကြီးပွားရာ၊ တည်နေရာတို့၌လည်း။ အုပ်စိုးလျက်ပါရှိ၏။ မျိုးစေ့သို့လိုက်၍ အမျိုးဇာတိအားလျော်စွာသာကြီးပွားနိုင်ကြကုန်၏။ တည်နေနိုင်ကြကုန်၏။ အပင်သဏ္ဍာန်အကင်း၊ အခက်၊ အရှက်၊ အသီးသဏ္ဍာန် အလုံးစုံတို့သည်လည်း။ အမျိုးဇာတိသို့လိုက်ကြကုန်၏။

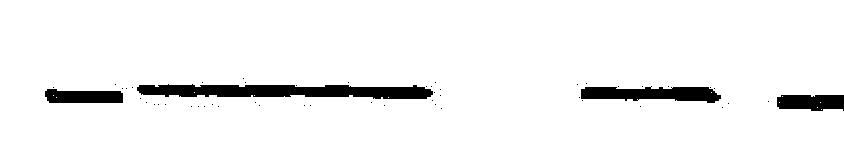
မန်ကျည်းမျိုးစေ့မှ ပေါက်ပွားသည်ရှိသော်။ မန်ကျည်းပင်သဏ္ဍာန်။ မန်ကျည်းကိုင်း၊ မန်ကျည်းခက်၊ မန်ကျည်းရှက်၊ မန်

ကျည်းသီးသဏ္ဍာန်တို့သာဖြစ်ကြကုန်၏။ နေကျည်း မျိုးစေ့မှ၊ သရက်ပင်၊ သရက်ကိုင်း၊ သရက်ခက်၊ သရက်ရွက်၊ သရက်သီး၊ စသည်မဖြစ်နိုင်ကြကုန်ဟူလို။ ဤကား။ မျိုးစေ့၏အာနုဘာဝ တည်း။ ။ ဤဥပမာ၌။ သစ်ပင်တို့၏ပေါက်ရောက်ကြီးပွားကြရန် အကြောင်းတရားငါးပါးတို့ကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသောသစ်တ-တရား တို့၏ဖြစ်ပေါ်ရန် ကြီးပွားရန် အစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ ကာလဖြင့် ရှည်တည်နေနိုင်ကြရန်အကြောင်းတရားမျိုးကိုပစ္စယဆိုသည်။

ပစ္စယသဒ္ဓါ၏ဝစနုတ္တအရက်ပြဆိုချက်ပြီး၏။

ပစ္စယသဒ္ဓါ၏ အဓိပ္ပါယ်ထွက်ကို။ ကျမ်းဂန်တို့၌။ ဥပကာရ ကော။ ဟုဖွင့်ကြ၏။ ကျေးဇူးပြုဘတ်သည်ဟု။ ဘာသာပြန်ဆိုရိုးရှိ ၏။ ။ မျိုးစေ့တို့သည်သစ်ပင်ငယ်တို့ကိုပေါက်ဖွားမှုနှင့် ကျေးဇူး ပြုကုန်၏။ မြေသည်မျိုးစေ့တို့နှင့်သစ်ပင်ငယ်တို့ကို။ တည်နေနိုင် ကြရန်ထမ်းဆောင်မှုမြေကြီး၏ အတွင်း၌ရှိသော မြေဩဇာ၊ ရေ ဩဇာ တို့ ကို။ သစ်ပင် တို့ သို့ အမြဲ တင် ပို့မှု၊ မလဲ၊ မပျို ဝေမှုတို့ဖြင့်ကျေးဇူးပြု၏။ မိဗန်းရေသည်။ မြေကြီးကိုမြေဩဇာ၊ ရေ ဩဇာမယုတ်မလျော့စေမှုဖြင့်သစ်ပင်တို့ကိုကျေးဇူးပြု၏။ နေဥတု ဟူသောနည်းမီးသည်။ မြေကြီးနှင့်သစ်ပင်တို့ကို။ ဓာတ်ခိုး၊ ဓာတ် ကင်းပွင့်လင်းစေမှုဖြင့်ကျေးဇူးပြု၏။ လေဓာတ်သည်။ သစ်ပင်တို့ နှိုက်ရှိသောဥတုမီးကိုပွားစီးစေမှုဖြင့်ကျေးဇူးပြု၏။ ဤသို့ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်ကို။ ဥပကာရကဆို၏။

ပစ္စယသဒ္ဓါ၏အဓိပ္ပါယ်ထွက်ကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

၂။ ပစ္စည်းတရား (၂၄) ပါးတို့သည်။ ပရမတ်တရားများ ပါလော။ သို့တည်းမဟုတ်။ ၎င်း(၂၄) ပါးတို့သည်။ စိတ္တမယ ဓိတ္တများပါလော။ ။ ဟူသောမေးခွန်းသည်။ ပစ္စည်းတရား (၂၄) ပါးတို့၏အမည်နာမများက။ နာမ်တရား။ ရုပ်တရား။ ပရမတ်တ

ရားတို့၏မူလ, အမည်နာမရင်းများ မဟုတ်ကြသည့်အတွက်မေး
 ခွန်းဖြစ်ရလေသည်။ ၎င်းတို့၏ မူလ, အမည်ရင်းနှင့် ဘော်ပြမှ
 ပစ္စည်း (၂၄) ပါးတို့သည်၊ နာမ်တရား။ ရုပ်ထရားများပင်ဖြစ်ကြ
 ကြောင်း။ ပရမတ်တရားများပင် ဖြစ်ကြကြောင်း။ ထင်လျားလေ
 သည်။ ၎င်း (၂၄) ပါးသော အမည်နာမတို့သည်။ ပစ္စယာကိစ္စ။ ပစ္စ
 ယသတ္တိတို့၏ အမည်နာမများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ နာမ်တရား။ ရုပ်တ
 ရားတို့၏ အမည်ရင်းများ မဟုတ်ကြကုန်။ ။ ၎င်း (၂၄) ပါးတို့
 တွင်။ ဟေတုပစ္စည်းသည်။ အစ, ဆုံးပစ္စည်းပေတည်း။ ထိုဟေတု
 ပစ္စည်းသည်။ အဘယ်တရားများပေနည်း။ လောဘ, ဒေါသ, မော
 ဟ, ဟူသော အကုသိုလ်စေတသိက်။ နာမ်တရားသုံးပါး။ အလော
 ဘ, အဒေါသ, အမောဟ, ဟူသော။ သောဘဏစေတသိက် နာမ်
 တရားသုံးပါး။ ဤစေတသိက်နာမ်တရားခြောက်ပါးကို။ ဟေတု
 ပစ္စည်းခေါ်သည်။ ။ ဟေတုပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ထိုနာမ်တရား
 ခြောက်ပါးတို့ကိုဆိုသည်။ ဤသို့နာမ်တရားတို့၏ အမည်ရင်းနှင့်
 ဘော်ပြမှသာလျှင်။ ဟေတုပစ္စည်းဟူသည် နာမ်တရားခြောက်ပါး
 ပေတည်းဟု သိရလေသည်။ ဟေတုပစ္စယော, ဟူသော ပါဠိတော်
 ဋီ။ ဟေတုဟူသော အမည်သည်။ နာမ်တရားခြောက်ပါး၏ အမည်
 ရင်းမဟုတ်။ ပစ္စယာကိစ္စ၏ အမည်ပေတည်း။ ပစ္စယဟူသော အမည်
 သည်လည်း။ ပစ္စယသတ္တိ၏ အမည်ပေတည်း။ ဥပမာကား-ညအ
 ခါဋီ၊ အနုကြမ်း, စီးသော ဒါးမြဲ, ဗိုလ်ကြီး ခြောက်ယောက်တို့ကို။
 ဘမ်းမိသည်ဟု ပြောကြရာ၏။ ဤစကားကို ကြားကြသော်လည်း။
 ထိုသူများသည်။ မည်သူ-မည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟု လူတိုင်း မသိနိုင်ကြ။
 အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဒါးမြဲ ဟူသော အမည်။ ဗိုလ်ကြီး ဟူ
 သော အမည်များသည်။ ထိုသူတို့၏။ မူလ, အမည်ရင်း မဟုတ်ကြ။
 ထိုသူတို့၏ ကိစ္စအမည်။ သတ္တိ, အမည်များ ဖြစ်ကြ၏။ ဒါးမြဲ, ဟူ
 သည်ကား။ တိုက်ခိုက်လုယက်-သတ်ဖြတ်မှုကိစ္စ၏ အမည်ပေ
 တည်း။ ဗိုလ်ကြီးဟူသည်ကား။ ထိုကိစ္စ၌ သာလွန်သော အစွမ်း
 သတ္တိ၏ အမည်ပေတည်း။ ထိုသူခြံယောက်၏ မူလအမည်ရင်း

မူကား။ တခြားတပါးပေတည်း။ ဒါးပြုမိလ်ကြီးတယောခံဆိုသည်
မှာ။ ဘယ်သူများဖြစ်လေသနည်းဟု-မေးခဲ့လျှင်။ မည်သူမည်သူ
များဖြစ်သည်ဟု။ မူလအမည်ရင်းနှင့် ထုတ်ဘော်၍ ပြောသည့်အ
ခါမှ။ မည်သူမည်ဝါဟုသိကြလေရာ၏။

ဤဥပမာအတိုင်း။ ဟေတုပစ္စယောဟူသောပါဠိမှာ။ ဟေတု
ကား။ ကိစ္စ၏အမည်ပေတည်း။ ပစ္စယကား။ သတ္တိ၏အမည်ပေ
တည်း။ ထိုဟေတုကိစ္စ။ ထိုပစ္စယသတ္တိသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊
မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့၏ ကိစ္စသတ္တိများဖြစ်
ကြ၏။ ။ ဟေတုကိစ္စဆိုသည်ကား။ မူလကိစ္စပေတည်း။ မူလကိစ္စ
ဆိုသည်ကား။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို။ အာရုံ၌ခိုင်မြဲစွာတည်နိုင်ကြ
စေရန်။ အာရုံ၌ခိုင်မြဲစွာတည်မှုကိစ္စပေတည်း။ ပစ္စယသတ္တိဆို
သည်ကား။ ထိုကိစ္စဖြင့်။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို။ အာရုံ၌ခိုင်မြဲစွာ
တည်နိုင်ကြစေရန်။ ရှက်ဆောင်ခြင်း၊ ငှါစွမ်းနိုင်သောအစွမ်းသတ္တိ
ပေတည်း။ ။ လောဘ၊ သည်။ ချစ်မှု၊ သာယာမှု၊ တတ်စွမ်းမှု၊ စွဲလမ်း
မှု၊ ဖြင့်။ တခုခုသောအာရုံ၌ခိုင်မြဲစွာတွယ်တာတတ်သော တရား
ဖြစ်၏။ လောဘ၊ ၏ခိုင်မြဲစွာတည်ခြင်းကြောင့်။ လောဘ၊ နှင့်ယှဉ်
ဘော်ယှဉ်ဘက်ဖြစ်ကြကုန်သော။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ဟူသောနာမ်
တရားတို့သည်လည်း။ ထိုအာရုံ၌ခိုင်မြဲစွာတွယ်တာကြကုန်၏။
ခိုင်မြဲစွာဆိုသည်ကား။ ထိုအာရုံကိုမစွန့်နိုင်။ မပစ်နိုင်ခိုင်မြဲသည်
ကိုဆိုသည်။

ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ထိုကဲ့သို့သောတွယ်တာမှုအတွက်နှင့်ရက်
များစွာ၊ လ၊ များစွာ၊ နှစ်များစွာ။ ထိုအာရုံဝယ်၊ တဝဲလယ်လယ်နေ
ကြသည်ကား။ လောက၌မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ၏။ ထိုသို့နေကြရာ၌
လောဘ၊ ဟူသောနာမ်တရားသည်။ ဟေတုပစ္စည်းမည်၏။ လော
ဘ၊ နှင့် ယှဉ်ဘော်ယှဉ်ဘက်ဖြစ်ကြကုန်သော။ စိတ်၊ စေတသိက်၊
နာမ်တရားတို့သည်။ ဟေတုပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို
အာရုံအတွက်နှင့်။ ထိုလောဘ၊ ယှဉ်ဘော်တိုင်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါအမှုအ
ရာ၊ နှုတ်အင်္ဂါအမှုအရာဟူသောရုပ်တရားတို့သည်လည်း။ ထိုလော

ဘ,ဟေတုပစ္စည်းတရား၏ ပစ္စယုပ္ပန် မည်ကုန်၏။ ။ထိုအခါ
 သည်မူကား။ထိုလောဘ,အား၎င်း။ထိုလောဘနှင့် ယှဉ်သောစိတ်,
 စေတသိက်နာမ်တရားတို့အား၎င်း။အာရမ္မဏကိစ္စနှင့်ကျေးဇူးပြု
 ပေ၏။ ။ထိုအခါ၌။ထိုလောဘတရားကျွတ်လွတ်၍သွားသော
 အခါမှ။ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ ထိုအခါမှ ကျွတ်လွတ်ကြ
 လေကုန်၏။ ။ဤကား-လောဘ,ဟူသော။ ဟေတု ပစ္စည်းတ
 ရားနှင့်။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ဆက်ဆန်ခြင်းကိုပြု
 ဆိုချက်တည်း။

လောဘ,ဒေါသ,မောဟ။ အလောဘ,အဒေါသ, အမောဟ,
 ဟေတုပစ္စည်းတရားတို့မှာလည်း။ ဤနည်းတူ-အသီးအသီး သူ
 ပစ္စည်းနှင့် သူပစ္စယုပ္ပန်-ဆက်ဆန်ကြပုံကိုအကျယ်ဆိုလေ။ ။ငါ
 တို့စီရင်သော ပဋ္ဌာနုဒ္ဒေသဒီပနိကျမ်းမှာ။စုံလင်စွာပါရှိလေပြီ။ အ
 ကျဉ်းအားဖြင့်မူကား။ဒေါသသည်လည်း။ အာရုံ၌ခိုက်တိုက်မှုနှင့်
 ခိုင်မြဲစွာတည်၍။ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို။ထိုအခါအတွက်နှင့်။ပွား
 များစေတတ်၏။မောဟ,သည်လည်း။ အာရုံ၌မသိမှုနှင့် ခိုင်မြဲစွာ
 တည်တတ်၏။အလောဘ,အဒေါသ, အမောဟ, တို့သည်လည်း။
 ကုသိုလ်အရာဋ္ဌာနတို့မှာ။မိမိတို့၏ကိစ္စနှင့်ခိုင်မြဲစွာ တည်ကြကုန်
 ၍။ကောင်းမြတ်သောသန္တိ။သတိ,ဟိရိ,ဩတ္တပ္ပ,အစရှိသောနာမ်
 တရားတို့ကို၎င်း။ကိုယ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားမှု။နှုတ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားမှုအစ
 ရှိသောရုပ်တရားတို့ကို၎င်း။ကောင်းမြတ်သောဒါနမှုသီလမှု,ဘာ
 ဝနာမှု,စသည်တို့၌ခိုင်မြဲစွာတည်စေနိုင်ကြကုန်၏။ ခိုင်မြဲစွာဆို
 သော်လည်း။အားရှိ-အားမဲ့ကိုထောက်၍ယူရမည်။

အလောဘ,၏ခိုင်မြဲမှုသည်။နိက္ခမပါရမီ,ဟူသောတောထွက်
 မှုတို့နှင့်။ကသိုဏ်းဆယ်ပါး။ဈာန်တရားပွားများမှုတို့၌ ထင်လျား
 ၍။အဒေါသ,၏ခိုင်မြဲမှုသည်။ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်တရားပွားများမှုတို့
 ၌ထင်လျား၏။အမောဟ,၏ခိုင်မြဲမှုသည်။ သုတ္တန်တရား။ အဘိ
 ဓမ္မာတရား,တတ်ကျွမ်းမှုတို့နှင့်။ သစ္စာလေးပါး ထိုးထွင်းမှုတို့၌
 ထင်လျား၏။ ။ဤကားဟေတုပစ္စည်း။ ထိုဟေတုကိစ္စနှင့် ပစ္စ

ယသတ္တိနှစ်ပါးတို့တွင်။ဟေတုကိစ္စဆိုသည်ကား။ မူလ,ကိစ္စပေ
 တည်း။ မူလ ကိစ္စဆိုသည်။ သစ်ပင်တို့မှာ။ သစ်မြစ်တို့နှင့် တူ
 သောကိစ္စတည်း။ သစ်မြစ်တို့သည်။သစ်ပင်တို့ကို။ကိစ္စအမျိုးမျိုး
 တို့နှင့်ကျေးဇူးပြုပေကုန်၏။သစ်မြစ်တို့သည်။မြေ၏အတွင်း၌ခိုင်မြဲ
 စွာတည်နေကြကုန်ပြီးလျှင်။မြေဩဇာ,ရေဩဇာတို့ကိုရုပ်ယူ၍။
 သစ်ပင်များသို့ တိုင်ရောက်အောင်အမြဲတင်ပို့ကြကုန်၏။ သစ်ပင်
 တို့သည်။ထိုမြေဩဇာ,ရေဩဇာတို့ဖြင့်ကြီးပွားကြကုန်၏။ရေ
 လေတို့၏ဘိုက်ခိုက်မှု။လူသူ,နွား,ကျွဲတို့၏ဘိုက်ခိုက်မှုတို့ကြောင့်။
 သစ်ပင်တို့ကိုမလဲမပြုကြစေရန်။သစ်မြစ်တို့သည်မြေကြီးအထဲမှ
 ဆွဲကိုင်၍ထားကြပေကုန်၏။ သစ်မြစ်တို့အသက်ရှည်၍။ စည်ပင်
 စည်ကားရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး။သစ်ပင်တို့သည်အဆက်ဆက်
 အားဖြင့်။ပေါက်ရောက်ကြီးပွား။စိမ်းရှင်-စည်ကားနိုင်ကြကုန်၏။
 ဤသို့လျှင်။သစ်မြစ်တို့သည်။သစ်ပင်တို့အား။ကောင်းစွာ တည်ရာ
 မှီရာ။ပွားစီးရာအခြေအမြစ်အဖြစ်ဖြင့်။ကျေးဇူးပြုကြပေကုန်သည်
 ဖြစ်၍။၎င်းသစ်မြစ်တို့ကို (မူလ) ဟူ၍ခေါ်ကြကုန်၏။ ။ပရမတ္ထ
 ဓမ္မအရာ၌လည်း။ထိုခြောက်ပါးသောတရားတို့သည်။ သစ်မြစ်တို့
 နှင့်အလားတူလှကုန်သည်ဖြစ်၍။ (မူလ) တရားတို့ မည်ကုန်၏။

လောက၌သတ္တဝါအပေါင်းတို့ပြုလုပ်၍နေကြကုန်သော။ အ
 ကုသိုလ်မှု-ကုသိုလ်မှုတို့သည်။ သစ်ပင်တွေနှင့်တူကြကုန်၏။ မူ
 လ တရားခြောက်ပါးတို့သည်။ သစ်မြစ်တွေနှင့် တူကြကုန်၏။
 လောက၌။လှုပ်လှုပ်-ရွရွ-ပြုလုပ်၍နေကြသော။ကာယကံမှု,ဝစီကံ
 မှု-မနောကံမှုတို့သည်။ထိုမူလတရားခြောက်ပါးတို့မှချည်း ဖြစ်
 ပွားကြကုန်၏။ဖြစ်ပွားကြပုံကား။ ။လောက၌အလုံးစုံသော။အ
 ကုသိုလ်မှု-ကုသိုလ်မှုတို့၏အရင်းအမြစ်ကို ရှာသည်ရှိသော်။ အ
 ကုသိုလ်မှုမျိုးဘက်၌သုံးပါး။ကုသိုလ်မှုမျိုးဘက်၌သုံးပါးဟူ၍။အ
 ရင်းအမြစ်ခြောက်ပါးသာရှိ၏။ ။အလုံးစုံသောအကုသိုလ်ဘက်
 ၌သုံးပါးဆိုသည်ကား။ လောဘ,အမြစ်တပါး။ဒေါသ, အမြစ်တ
 ပါး။မောဟ,အမြစ်တပါး။ဤသုံးပါးပေတည်း။ ။ခင်တွယ်မှုတ

ပါး။ မုန်းပယ်မှုတပါး။ မသိမှုတပါးဟူလိုသည်။ ။ အချို့သော အကုသိုလ်မှုတို့သည်။ ခင်ထွယ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားကုန်၏။ အချို့သော အကုသိုလ်မှုတို့သည်။ မုန်းပယ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ အချို့သော အကုသိုလ်မှုတို့သည်။ အကျိုးအပြစ်ကို မသိမှုကြောင့် ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ အကုသိုလ်ကံ ဘက်၌ အမြစ်တရား ဤသုံးပါး သာရှိ၏။

ကုသိုလ်မှုမျိုးဘက်၌ သုံးပါးဆိုသည်ကား။ ။ အလောဘ အမြစ်တပါး၊ အဒေါသ၊ အမြစ်တပါး၊ အမောဟု၊ အမြစ်တပါး။ ဤသုံးပါးပေတည်း။ ။ ခင်ထွယ်မှုမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းတပါး။ မုန်းပယ်မှုမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းတပါး။ မသိမှုမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းတပါးဟူလိုသည်။ အချို့သော ကုသိုလ်မှုတို့သည်။ စိတ်၏ ခင်ထွယ်မှုမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားလာကုန်၏။ အချို့သော ကုသိုလ်မှုတို့သည်။ စိတ်၏ မုန်းပယ်မှုမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားလာကုန်၏။ အချို့သော ကုသိုလ်မှုတို့သည်။ မသိမှုမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားလာကုန်၏။ ကုသိုလ်ကံဘက်၌ အမြစ်တရား ဤသုံးပါးသာရှိ၏။ ။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် တိကနိပါတ်။ တတိယပဏ္ဏာသပထမဝဂ် အဆုံး၌။ ။

တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ ကတမာနိတိဏိလောဘောနိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ဒေါသောနိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ မောဟောနိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ။ ယံဘိက္ခဝေလောဘပကတံ ကမ္မံ တံ ကမ္မံ အကုသလံ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ။ ။ အစရှိသည်ဖြင့် ၎င်း။ တိဏိမာနိဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ ကတမာနိတိဏိ အလောဘောနိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ။ အဒေါသောနိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ။ အမောဟောနိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ။ ယံဘိက္ခဝေလောဘပကတံ ကမ္မံ တံ ကမ္မံ ကုသလံ တံ

ကမ္ဘာ့ အနုဝဇ္ဇာ တံကမ္ဘာ့ သုခဝိပါကံ။ ။ အစရှိသည်ဖြင့်
၎င်း။ အကျယ်ဟောတော်မူ၏။

ထိုမှတစ်ပါး။ ဤဟောတုပစ္စည်း၏ဆိုင်ရာဖြစ်သောဒေသနာတော်
တို့သည် သုတ္တန်ပိဋကတ်၌ အလွန်ပင်များပြား၏။ အဘိဓမ္မာပိဋ
ကတ်၌။ မူလ၊ ယဇ်ကတ်၌။ ဤဟောတုပစ္စည်းကတ်၌ပင်ဖြစ်
၏။ လောဘ၊ ကြောင့်။ တဏှာရာဂ၊ ကြောင့်။ ဘယ်အပြစ်ဖြစ်သည်
ဟူ၍၎င်း။ ဒေါသ၊ ကြောင့်။ ဗျာပါဒ၊ ကြောင့်။ ဘယ်အပြစ်ဖြစ်သည်
ဟူ၍၎င်း။ မောဟကြောင့်အဝိဇ္ဇာ၊ အညာဏကြောင့်ဘယ်အပြစ်ဖြစ်
သည်ဟူ၍၎င်း။ ဆိုသမျှသည်။ ဤဟောတုပစ္စည်းစကားချည်းမှတ်။
လောဘကိုပယ်နိုင်၍တယ်အကျိုးဖြစ်သည်။ ဒေါသကိုပယ်နိုင်၍
တယ်အကျိုးဖြစ်သည်။ မောဟကိုပယ်နိုင်၍တယ်အကျိုးဖြစ်သည်
ဟူ၍ဆိုသမျှသည်လည်း။ ဤဟောတုပစ္စည်းစကားချည်းမှတ်။ ။ ဤ
ကား။ ပစ္စည်းတရား (၂၄) ပါးတို့တွင်။ ဟောတု ပစ္စည်းသည်။
နာမ်တရားခြောက်ပါးဖြစ်သည်ဟုဖြေဆိုချက်တည်း။

နောက်ကျန်ရှိသောပစ္စည်းတရား (၂၃) ပါးတို့ကိုလည်း။ ပစ္စယ
ကိစ္စပစ္စယသတ္တိတို့နှင့်တကွ။ ပစ္စည်းတရားတို့ကိုအကျဉ်းအားဖြင့်
ပြဆိုဦးအံ့။ ။

၂ အာရမ္မဏပစ္စယော။ ။ ဤပစ္စည်း၌။ အာရမ္မဏ၊ ဟူ
သောအမည်သည်ကား။ ပစ္စယကိစ္စ၏အမည်ပေတည်း။ ။ ပစ္စယ
ဟူသောအမည်သည်ကား။ ပစ္စယသတ္တိ၏အမည်ပေတည်း။ ။
ပစ္စည်းတရားကား။ အဘယ်နည်း။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်
ဟူသော။ ပရမတ္ထတရားလေးပါးသည်လည်း။ အာရမ္မဏပစ္စည်းတ
ရားချည်းပင်တည်း။ ပညတ်တရားဟူသမျှသည်လည်း။ အာရမ္မဏ
ပစ္စည်းတရားချည်းပင်တည်း။ အာရမ္မဏပစ္စည်းတရား မဟုတ်
သောအရာဟူ၍။ တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိလေ။ ။

၎င်းပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်ပွားသော။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားများမူကား။
အာရုံကိုသိတတ်သောစိတ်၊ စေတသိက်၊ ဟူသော ပရမတ္ထတရား

သည်။ အာရမ္မဏပစ္စည်း။ မနောဒွါရီထိ၌ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်၊ အပေါင်းသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်။ နှူပါရုံအစရှိသောရှေ့အာရုံငါးပါးတို့သည်လည်း။ မနောဒွါရီကစိတ်၊ စေတသိက်တို့အား။ အာရမ္မဏပစ္စည်းတတ်သည်သာတည်း။

ဤမနောဒွါရီကစိတ်၊ စေတသိက်တို့မည်သည်။ ကာမစိတ်။ နှူပစိတ်။ အနူပစိတ်။ လောကုတ္တရာစိတ်။ ဈာန်စိတ်။ အဘိညာဓိတ်။ မဂ်စိတ်။ ဒိုလ်စိတ်-စသည်ဖြင့်အလွန်များပြားကုန်၏။ ထိုစိတ်၊ စေတသိက်တို့အား။ ပစ္စည်းတတ်ကောင်းသော အာရုံတရားတို့သည်လည်းအလွန်များပြားကုန်၏။ ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏အာရုံ။ အလုံးစုံနှင့်ဆက်ဆံ၏။ ရှေးရှေးအတိတ်ကာလ။ အတိတ်ဘဝ။ အတိတ်ကမ္ဘာ။ အတိတ်သံသရာတို့၌။ ကွယ်လွန်ကြကုန်ပြီးသော။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည်လည်း။ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ရှိနေကြကုန်သော။ အဘိညာရ၊ ရသေ့၊ ရဟန်းတို့၏။ ဉာဏသမ္ပယုတ်။ စိတ်၊ စေတသိက်တို့အား။ အာရမ္မဏပစ္စည်းတတ်၏။ နောက်နောက်သော အနာဂါတ်ကာလ။ အနာဂါတ်ဘဝ။ အနာဂါတ်ကမ္ဘာ။ အနာဂါတ်သံသရာတို့၌ဖြစ်ပေါ်လတ်ကုန်သော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည်လည်း။ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ရှိနေကြကုန်သော အဘိညာရ-ရသေ့၊ ရဟန်းတို့၏။ ဉာဏသမ္ပယုတ်-စိတ်၊ စေတသိက်တို့အား။ အာရမ္မဏပစ္စည်းတတ်၏။ ။ ယခုရှိနေကြသော။ လူ့လောက။ နတ်လော၊ ဗြဟ္မာ့သောကအာရုံရမှာ။ ဆိုဘွယ်ရာ မရှိပြီ။ ။ ဤအာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ ပိဋကတ်သုံးပုံတွင်- အကုန်လုံးပျံ့နှံ့လျက်တည်၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်းပြီး၏။

၃။ အဓိပတိပစ္စယော။ ။ ဤပစ္စည်း၌။ အဓိပတိဟူသော အမည်သည်။ ပစ္စယကိစ္စ၏အမည်ပေတည်း။ ပစ္စယဟူသောအမည်သည်။ ပစ္စယသတ္တိ၏အမည်ပေတည်း။ အဓိပတိ ဆိုသည်ကား။ အတုမရှိသောအကြီးအကဲဆိုလိုသည်။ အတုမရှိသောအ

ကြီးအကဲကိစ္စနှင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရားမျိုးကို အဓိပတိ ပစ္စည်းဆိုသည်။ ။ထိုအဓိပတိပစ္စည်းသည်။ သဟဇာတဓိပတိပစ္စည်း။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။

ထိုတွင်အတူတကွဖြစ်ကြသော။ သဟဇာတ- တရားတို့၏ အပေါ်၌။ အကြီးအကဲဖြစ်သောတရားကို သဟဇာတာ ဓိပတိ ပစ္စည်းခေါ်သည်။ အဘယ်တရားများပါနည်း ဆိုမူ၊ ဆန္ဒစေတ သိက်တပါး။ ဝီရိယစေတသိက်တပါး။ စိတ်ဝိညာဏ်တပါး။ ဝိမံ သာပညာတပါး။ ဤလေးပါး ပေတည်း။ ။ဟိမဝန္တာ တော တွင်။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏အပေါ်၌ ကောသရသိဟ ရာဇာခေါ်သောသားမင်းသည်။ အဓိပတိဖြစ်၏။ ဘယ်တိရစ္ဆာန် မျိုးမှသူ့ကိုမချခံနိုင်။ ထိုအတူ။ နာမ်တရားတို့၏အပေါ်၌လည်း။ ထိုလေးပါးသောတရားတို့သည် အဓိပတိဖြစ်ကုန်၏။ ဘယ်နာမ် တရားမျိုးမှ၊ သူတို့ကိုမချခံနိုင်လေ။ အဓိပတိဖြစ်ကုန်၏ ဆိုသော် လည်း။ အဓိပတိဖြစ်လောက်အောင်အားရှိမှဖြစ်နိုင်ကြကုန်သည်။ လောက၌သူအများတို့မလုပ်နိုင်ကြသော။ အလွန်ကြီးမားသောအ တတ်ပညာကြီးများ၊ အလုပ်အကိုင်ကြီးများ၊ အကျင့်သိက္ခာကြီး များတို့ကိုပြီးစီးထမြောက်၊ ပေါက်ရောက်လေအောင်။ လုပ်ကိုင် နိုင်ရန် အခြေခံတရားကြီးလေးပါးတို့ ပေတည်း။ ။လောက၌ ၎င်း၊ ဓမ္မ၌၎င်း၊ ကုသိုလ်မှု၌၎င်း။ အကုသိုလ်မှု၌၎င်း၊ ဘယ်ဟာမ ဆိုအလွန်လိုချင်၊ အလွန်ရချင်၊ အလွန် ထမြောက်အောင်မြင်ချင် လှသောဆန္ဒကြီးတစ်ခုရှိခဲ့လျှင်။ ထိုအလိုသည်ပြည့်တတ် ၏။ မြန်မြန်ပြည့်ခြင်း၊ နှေးနှေးပြည့်ခြင်းသာ ရှိတတ်၏။ ဤသည် လည်းအဓိပတိကြီးတပါး။ ဝီရိယထုတ်နိုင်လျှင် ပြီးစီးကောင်း သောကုသိုလ်မှု၊ အကုသိုလ်မှု၊ အရေးကိစ္စကြီးတို့၌။ ဝီရိယထုတ် မှုကိုဘာလောက်မှန်မလေးသောသူဖြစ်ခဲ့အံ့။ ထိုအမှုပြီးစီးတတ် ၏။ ဤသည်လည်းအဓိပတိကြီး တပါးတည်း။ ။ကြီးမားသော ကုသိုလ်မှု၊ အကုသိုလ်မှု၊ အရေးအရာအမှုကိစ္စကြီးကို ပြုလုပ်ရာ

၌။ အလွန်စိတ်ခိုင်မြဲတတ်သောသူဖြစ်ခဲ့အံ့။ ထိုအမှုပြီးစီးတတ်၏။
ဤသည်လည်းအဓိပတိကြီးတပါးတည်း။

ကြီးမားသော၊ ခက်ခဲသော၊ ပညာမှု၊ အရေးအရာကြီးကို။ ကြံ
တန်ရာ၌နေရာကျ၊ အချက်ကျ၊ ပေါက်ရောက်အောင် ကြံနိုင်သူဖြစ်
ခဲ့အံ့။ ထိုအမှုပြီးစီးတတ်၏။ ဤသည်လည်းအဓိပတိကြီး တပါး
တည်း။ ။ ထိုအဓိပတိကြီးလေးပါးတို့နှင့်အတူတကွဖြစ်ကြရကုန်
သောနာမ်တရား။ ရှင်တရားတို့သည် ပစ္စယုပ္ပန်တို့ပေတည်း။ ။
ဤသဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းသည်။ သုတ္တန်ပိဋကတ် မဟာဝဂ္ဂ
ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ်တွင်များစွာလာရှိ၏။ အဘိဓမ္မာ၌။ ဝိဘင်းကျမ်း
တွင်။ ဣဒ္ဓိပ္ပာဒဝိဘင်းသည်။ ဤသဟဇာတာဓိပတိ ဝိဘင်းပင်
ဖြစ်၏။

သဟဇာတာဓိပတိပြီး၏။

အာရမ္မဏာဓိပတိဆိုသည်ကား။ အာရမ္မဏပစ္စည်း တရားစု
ထဲတွင်။ သတ္တဝါတို့အလွန်ကြိုက်နှစ်သက်လောက်သော။ ဣဋ္ဌာရုံ
များကိုပင်။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းဆိုသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအာ
ရုံတရားများသည်။ အာရမ္မဏိကဖြစ်သောစိတ်၊ စေတသိက်တ
ရားတို့၏အပေါ်၌လွန်စွာဘိစီးနိုင်၏။ ရှေ့ကိုအလွန်အလိုရှိသောသူ
ကို။ ထိုရှေ့သည်လွန်စွာဘိစီးနိုင်၏။ ထိုသူသည်။ ထိုရှေ့အတွက်နှင့်
ဒုက္ခများစွာခံရငြားသော်လည်း။ ထိုရှေ့ကို။ မမုန်းနိုင်၊ မပစ်နိုင်၊ မ
စွန့်နိုင်ရှိနေ၏။ ငွေကိုအလွန်အလိုရှိသောသူ။ အစရှိသည်ဖြင့် အ
ကုန်ဆိုလေ။ ။ ဒါနကုသိုလ်ကို အလွန်အလိုရှိသောသူကို။ ထို
ဒါနကုသိုလ်မှုသည်လွန်စွာဘိစီးနိုင်၏။ ထိုသူသည်။ ထိုဒါနကု
သိုလ်မှုအတွက်နှင့်ဒုက္ခများစွာခံရငြားသော်လည်း။ ထိုဒါနမှုကို
မမုန်းနိုင်၊ မပစ်နိုင်၊ မစွန့်နိုင်ရှိနေ၏။ သီလကုသိုလ်မှုကိုအလွန်အ
လိုရှိသောသူအစရှိသည်ဖြင့်အကုန်ဆိုလေ။ ။ ဤသို့လျှင်အာရမ္မဏိ
ကဖြစ်သောစိတ်စေတသိက်တရားတို့ကိုလွန်စွာဘိစီးနိုင်သော။
ဣဋ္ဌာရုံမျိုးဖြစ်သော။ အာရမ္မဏပစ္စည်းတရားအချို့ကိုပင်။ အာရမ္မ

ဏာမိပတိပစ္စည်းဆိုသည်။ ။ထိုအာရုံမျိုးကို အာရုံပြုကြသော
စိတ်,စေတသိက်,တရားစုကိုပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်။

အာရမ္မဏာမိပတိပြီး၏။

၄ အနန္တရပစ္စယော။ ။ဤပစ္စည်း၌အနန္တရသဒ္ဓါသည်။အခြား
မရှိဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ရှေးဖြစ်သော ပစ္စည်းတရားနှင့်။
နောက်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏ အလယ်အကြား၌ နာမ်
တရားတပါးအခြားမရှိသည်ကို အနန္တ ရဆိုသည်။ ။ဤပစ္စည်း
မျိုး၌စိတ်ဟူ၍ဆိုလျှင်။ထိုစိတ်၌ယှဉ်သော စေတသိက်အပေါင်း
လည်းပါလေပြီဟူ၍မှတ်။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။အနန္တရပစ္စည်း
ပထမဘဝင်စိတ်သည်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ပထမဘဝင်စိတ်သည်။ အ
နန္တရပစ္စည်း။ဒုတိယဘဝင်စိတ်သည်။ပစ္စယုပ္ပန်။ဤသို့စသည်ဖြင့်
တဘဝလုံးသွားလေ၏။တဘဝအဆုံးတွင်။ စုတိစိတ်သည်အနန္တ
ရပစ္စည်း။ နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။
ပဋိသန္ဓေ စိတ်သည်။ အနန္တရပစ္စည်း။ ပထမ ဘဝင်စိတ်သည်
ပစ္စယုပ္ပန်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပရိနိဗ္ဗာန်
စုတိစိတ်တိုင်အောင်။ဘဝအနန္တသွားလေ၏။

ဤအနန္တရပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် အစဉ်အဆက်သည်။ သတ္တဝါ
တယောံ,တယောံမှာ။ အနမတဂ္ဂ သံသရာကာလ၌တစဉ်တည်း
တဆက်တည်း ဖြစ်၏။ ပဋုယကိစ္စ။ ပစ္စယသတ္တိတို့၌ မူကား။
ရှေးရှေးစိတ်သည်အမိနှင့်တူ၏။ နောက်နောက်စိတ်သည် အမိမှ
ပေါက်ဘွားသော။သားသိမ်းနှင့်တူ၏။လောက၌အမိသည်။ သားသိမ်း
ပေါက်ဘွားရာ၌အမိအသက်ဝိညာဏ်ရှိစဉ်ပေါက်ဘွား၏။ ဤအ
နန္တရပစ္စည်း၌မူကား။ ရှေးရှေးစိတ်ချုပ်ပြီးမှ။ နောက်နောက်စိတ်
ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ဤမျှသာထူးကြ၏။ ဤဥပမာဖြင့်ပင်။ရှေးရှေးစိတ်၏
ကျေးဇူးပြုမှု။ နောက်နောက် စိတ်၏ ကျေးဇူးခံစံရမှု ထင်လျား

အနန္တရပစ္စည်းကိုပင်။ပစ္စည်း တရားချုပ်ပျက်ပြီးမှ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားဖြစ်ပေါ်ခွင့်ရသောကြောင့်၊ နန္ဒိပစ္စည်းခေါ်၏။ ပစ္စည်းတရားကင်းပျောက်ပြီးမှ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ဖြစ်ပေါ်ခွင့်ရသောကြောင့်။ ဝိဂတပစ္စည်းခေါ်၏။

၎င်းနှစ်ပစ္စည်းပြီး၏။

၁၂။ အာသေဝနပစ္စယော။ ။ဤပစ္စည်းသည်လည်း။ အနန္တရပစ္စည်းမျိုးပင်ဖြစ်၏။ ။ဇဝနကိစ္စရှိကြသောစိတ်ချင်းချင်း အခြားမဲ့ကိစ္စနှင့် ကျေးဇူးကြသည်ကို အာသေဝနပစ္စည်း ဆိုသည်။ဇဝနကိစ္စဆိုသည်ကား။ရန်းမီး၏အဟုန်အားဖြင့်။ အလွန်ပြင်းထန်စွာထွက်သွားသော သေနပ် ကြည်ဆံ အမြောက်ကြည်ဆံတို့၏အဟုန်ကဲ့သို့။ အလွန်ပြင်းထန်သောအဟုန်ရှိသည်ကို ဆိုသည်။

အလုံးစုံသောကုသိုလ်,အကုသိုလ်။ ကာယကံ,ဝစိကံ,မနောကံဟူသမျှတို့သည်လည်း။ဤဇဝနကိစ္စရှိကြကုန်သော စိတ်တို့မှ ဖြစ်ကြကုန်၏။အလုံးစုံသောအင်္ဂါကြီးငယ်လှုပ်ရှားမှုပြောမှုဆိုမှုစသည်တို့သည်လည်း။ဤဇဝနကိစ္စရှိကြကုန်သောစိတ်တို့မှဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။ဤဇဝနကိစ္စရှိကြကုန်သောစိတ်တို့၏ အနန္တရပစ္စည်းအထူးကို။အာသေဝနပစ္စည်းခေါ်သည်။ ။အာသေဝန ဆိုသည်ကား။ဘာဝနာပေတည်း။ဘာဝနာဆိုသည်ကား။တခုသောအမှုကို အထပ်ထပ်အခါခါ။အကြိမ်များစွာ,အခါများစွာ လေ့ကျက်မှုပေတည်း။စာတပုဒ်ကိုကြေကြေချောချောရအောင်။အထပ်ထပ်ရှုတ်အံကြရာနှိုက်။တခေါက်ထက်တခေါက်ချောမော၍လာ၏။ ထိုသို့ချောမောခြင်းတိုးတက်၍လာသည်ကို။ ပါဂုဏဘာဝဟူ၍ခေါ်၏။ဤကဲ့သို့တဆင့်ထက်တဆင့် တိုးတက်ကြီးပွား၍ လာသည်ကို။ဘာဝနာခေါ်သည်။ဤဘာဝနာကိုအာသေဝနခေါ်သည်။

ထို သို့တဆင့်ထက်တဆင့်ကြီးပွား၍လာခြင်းမည်သည်။ ရှေး
ရှေးစိတ်က။ ချီးပင့်မြှောက်စားနိုင်သော အားခွန်ဗလရှိမှဖြစ်နိုင်၏။
ထိုကဲ့သို့သော အရှိန်အဟုန်အားခွန်ဗလတို့ဖြင့်။ ရှေးရှေးစိတ်က။
နောက်နောက်စိတ်အား အဆင့်ဆင့်ချီးပင့်မြှောက်စား။ အားပေး
၍သွားမှုကိုအာသေဝနပစ္စည်းခေါ်သတည်း။ ထိုသို့တဆင့်ထက်
တဆင့်တိုးတက်၍သွားသည်ဆိုငြားတော်လည်း။ ကာမာဝစရ
ဇဝနစိတ်တို့သည်။ ဝိထိစိတ်ကိစ္စနှင့်တခါဖြစ်ပေါ်လျှင်။ ခုနစ်ကြိမ်
မျှသာဇဝနအသက်ရှိကြကုန်၏။ စတုတ္ထအကြိမ်တိုင်အောင်။ တ
ဆင့်ထက်တဆင့်တိုးတက်ပြီးလျှင်။ စတုတ္ထအကြိမ်မှနောက်နှိုက်
လျှောက်၍သတ္တမအကြိမ်တွင်ဆုံး၏။

ဤအာသေဝနပစ္စည်းသည်။ လောက၌လည်းအလွန်အသုံးကျ
၏။ လောက၌အတတ်ပညာသင်ကြားရာတို့၌၎င်း။ ကိုယ်အင်္ဂါ
ကိုအလေ့အကျင့်ပြု၍ လုပ်ကြရသော။ အလုပ်မျိုးအတတ်မျိုး။
နှုတ်အင်္ဂါကိုအလေ့အကျင့်ပြု၍ လုပ်ကြရသော။ အလုပ်မျိုး၊ အ
တတ်မျိုး။ စိတ်ကိုအလေ့အကျင့်ပြု၍လုပ်ကြရသော။ အလုပ်မျိုး၊
အတတ်မျိုး။ အယုတ်သဖြင့်စောင်းတီးသောအတတ်။ နှုပလေ့
မှုတ်သော အတတ်မျိုးတို့နှိုက်ပင်သော်လည်း။ အကြိမ်များစွာ
လေ့လာလေ့ကျက်ခြင်းဟူသော။ အာသေဝနကိစ္စနှင့်လုပ်နိုင်မှ
ဖြစ်မြောက်ကြလေသည်။

ခြောက်စွါရုနိုက်ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သော။ ဝိထိစိတ် အစဉ်တို့
တွင်။ ဇဝနစိတ်တို့၏အတွင်း၌သာ။ ဤအာသေဝန၊ အနန္တရပစ္စည်း
ကိုရအပ်၏။ ပထမဇဝန စိတ်သည်အာသေဝနပစ္စည်း။ ဒုတိယ
ဇဝနစိတ်သည်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ဒုတိယဇဝနစိတ်သည်အာသေဝန
ပစ္စည်း။ တတိယဇဝနစိတ်သည်။ ပစ္စယုပ္ပန်။ စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။ ။ ဤ
အာသေဝနပစ္စည်းသည်ဘနေ့တရက်တွင်။ အခါများစွာအကြိမ်
များစွာပြုလုပ်နိုင်ပါလျှင်။ တခါထက်တခါ။ ထိုအလုပ်ကျေလည်၍
လာ၏။ ရှေးရှေးလုပ်မှုက။ နောက်နောက်လုပ်မှုအားကျေးဇူးပြုမှု

ထင်လျား၏။ နေ့ရက်များစွာ။ လ,နှစ်,များစွာ ပြုလုပ်ရာနှိုက်ဆို
ဘွယ်မရှိ။ဘဝများစွာပင်ဆက်လက်နိုင်၏။

ယခုဘဝတွင်။ မဂ်ဥာဏ်,ဖိုလ်ဥာဏ်, ဈာန်,အဘိညာ,သမာ
ပတ်တို့ကို။ ရအောင် အားထုတ်မှု သည်သည်း။ ဤအာသေဝန
ပစ္စည်းပင်တည်း။ ။အလောင်းအလျာတို့သည်။ နောက်နောက်
ဘဝတို့နှိုက်။မဂ်ဥာဏ်,ဖိုလ်ဥာဏ်,သို့ပေါက်ရောက်နိုင်ရန်။ ပါ
ရမီတရားတို့ကိုဖြည့်ကျင့်ဆည်းဘူးကြရာ၌။ ပါရမီဆယ်ပါး,ကျ
သိုလ်တရားတို့သည်။ တဘဝထက်တဘဝ- ထက်သံတိုးပွား၍
လာမှုသည်လည်း။ဤအာသေဝနပစ္စည်းပင်ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင်။ ဤ(၂၄)ပစ္စည်းအရာနှိုက်မူကား။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း
ဖြစ်သည်နှင့်အညီ။ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏အနက်အားလျော်စွာ။ အနန္တရ
ဖြစ်ကြသောဇဝနစိတ်ချင်းချင်းသာ။ပစ္စည်း,ပစ္စယုပ္ပန် ဆက်ဆန်
မှုကိုဟောတော်မူ၏။ ပထမဇဝနစိတ်သည် အနန္တရ ဖြစ်သော
ဒုတိယဇဝနစိတ်အားသာ။အာသေဝနပစ္စည်းတတ်၏။ပထမဇဝ
နစိတ်သည်။ အနန္တရမဟုတ်သောတတိယဇဝနစိတ်အား။ အာ
သေဝနပစ္စည်းမတတ်။ဤသို့စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။

ဤကဲ့သို့အနန္တရမဟုတ်သော။တတိယဇဝနစိတ်၊စတုတ္ထဇဝ
နစိတ်တို့မှစ၍။ ပထမဇဝနစိတ်၏အရှိန်အဝါကိုခံယူကြသမျှကုန်
သော။ နောက်နောက်စိတ်တို့အားမူကား။ ပထမဇဝနစိတ်သည်။
ဥပနိဿယပစ္စည်းတတ်သည်ဟုဆိုရ၏။ ။အာသေဝနအရှိန်
အဝါကိုခံယူခြင်းမည်သည်။လောဘမှု,လောဘမှုခြင်း။ဒေါသမှု,
ဒေါသမှုခြင်း။ မောဟမှု,မောဟမှုခြင်း-စသည်ဖြင့်။ သဘောတူ
ခြင်းမှသာခံယူနိုင်၏။သဘောမတူလျှင်မခံယူနိုင်။ ။ဤအာသေ
ဝနပစ္စည်းကို။ သုတ္တန်ပိဋကတ်တွင်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ကျမ်း၌
များစွာဟောပေ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာဝေတိ။စသည်ဖြင့်။ ဘာဝနာ
ကိစ္စနှင့်စပ်ဆိုင်သမျှသည်။အာသေဝနပစ္စည်းချည်းမှတ်။

အာသေဝနပစ္စည်းပြီး၏။

၆။ သဟဇာတပစ္စယော။ ။ဤပစ္စည်း၌။ အတူတကွဖြစ် သည်ကိုသဟဇာတဆို၏။ မီးတောက်တခုပေါ်လာခဲ့လျှင်။ မီး၏အ ရှိန်၊ မီး၏အရောင်၊ မီး၏အနံ့ တို့သည်။ မီး၏အစွမ်းသတ္တိကြောင့်ထို မီးနှင့်အတူတကွဖြစ်ပေါ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ မိမိ၏ ပစ္စယုပ္ပန်တ ရားတို့ကို။ မိမိနှင့်အတူတကွ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြစေရန်။ ကျေးဇူးပြု တတ်သောရုပ်တရား၊ နာမ်တရားများကို။ သဟဇာတ ပစ္စည်းဆို သည်။ ။ဤသဟဇာတပစ္စည်း၌။ (၁) နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စ ယုပ္ပန်။ (၂) နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၃) ရုပ်ပစ္စည်း-ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ (၄) ရုပ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ဟူ၍ အချက် လေးခုရှိ၏။ ထိုတွင် (၁) နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည် ကား။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း စေတသိက်ပိုင်း၌။ နာမ်သင်္ဂဟ နည်းပေါင်း (၃၃) နည်းသာရှိရာတွင်။ နာမ်သင်္ဂဟနည်း-တနည်း။ တနည်းမှာ ပါရှိကြသော နာမ်အပေါင်းစုသည်။ သဟဇာတ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ချင်းဖြစ်ကြ၏။ ဘယ်နာမ်က ပစ္စည်းမတတ်ဟုဆို ရန်မရှိ။ ဘယ်နာမ်ကား ပစ္စယုပ္ပန်မထိုက်ဟူ၍လည်း ဆိုရန်မရှိ။ ဤကား-နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ကိုပြဆိုချက်တည်း။

(၂) နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်ကား။ ။ပဋိသန္ဓေ ခဏ၌။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါးသည်။ သဟဇာတပစ္စည်း။ ၎င်း နှင့်တပြိုင်နက်။ အတူတကွဖြစ်ပေါ်ကြသောကမ္မဇရုပ်စုသည်။ ပစ္စ ယုပ္ပန်။ ။ပဋိသန္ဓေခဏမှ။ နောက်ပဝတ္တိကာလ၌။ နာမက္ခန္ဓာလေး ပါးသည်။ ပစ္စည်း။ ၎င်းနာမက္ခန္ဓာလေးပါးကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ရသော စိတ္တဇရုပ်စုသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ဤကား-နာမ်ပစ္စည်း။ ရုပ် ပစ္စ ယုပ္ပန်ကိုပြဆိုချက်တည်း။

(၃) ရုပ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်ကား။ ။ ၎င်းအဘိ ဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းရုပ်ပိုင်း။ ကလာပ၊ ယောဇနာခဏ်း၌။ ရုပ်က လာပ်ပေါင်း (၂၁) စည်းသာရှိရာတွင်။ ရုပ်ကလာပ်စည်း။ တ စည်း-တစည်းမှာပါရှိကြသောရုပ်တရားအပေါင်းစုသည်။ သဟ ဇာတပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ချင်းဖြစ်ကြ၏။ ထိုရုပ်တရား အပေါင်းစု

တွင်။မဟာဘုတ်ကြီးလေးပါးသည်ပစ္စည်း။ ၎င်းမဟာဘုတ်ကြီးလေးပါးနှင့်တကွ။ ဥပ္ပါဒါရုပ်ရသည့်ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဤ၌ဥပါဒါ ရုပ်ရသည့်ပစ္စည်းကားမတတ်။ပစ္စယုပ္ပန်မျှသာဖြစ်ကြ၏။ ဤကားရုပ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ကိုပြဆိုချက်တည်း။

(၄) ရုပ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်ကား။ ။ပဋိသန္ဓေခဏ၌ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ သဟဇာတပစ္စည်း-ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးသည် ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဤကား-ရုပ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ကိုပြဆိုချက်တည်း။

ဤသဟဇာတပစ္စည်း၌လည်း။ရုပ်တရားတို့သည်။အချင်းချင်းဖွဲ့စည်းမှုတို့နှင့်ကျေးဇူးပြုကြကုန်လျက်။ တပြိုင်နက်တချက်တည်းအားဖြင့်။အလွန်များစွာပင်ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။အချင်းချင်းအဖွဲ့ အစည်းအခြေအနေကောင်းကြသည်အတွက်။ အလွန်ကာလရှည်စွာပင် တည်နေနိုင်ကြကုန်၏။ရေသတ္တဝါ၊ ကုန်းသတ္တဝါ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ရုပ်ခန္ဓာကြီးငယ်တို့နှင့်။ သံတုံး၊သံခဲ၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ-မဟာပထဝီမြေကြီး၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးတိုင်အောင် ဖြော်လေ။ ။သို့ရာတွင်-ဤ (၂၄)ပစ္စည်းအရာ၌မူကား။ပဋ္ဌာန်းကျမ်းဖြစ်သည်နှင့်အညီ။ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏အနက်အားလျော်စွာ၊ တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ်အတွင်း၌ ပါရှိကြသော။ ရုပ်တရား ချင်းချင်းတို့၌သာ။ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ဆက်ဆန် မှုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ဟောတော်မူသဖြင့်လည်း။မဟာပထဝီမြေကြီးတခုလုံး။မြင့်မိုရ်တောင်ကြီးတခုလုံး။ရုပ်တရားတို့၏အချင်းချင်းဖွဲ့စည်းမှု အတွက်။အကျိုးကျေးဇူးများကြပုံကိုအကုန်မြင်နိုင်ကြရာ၏။

ဤသဟဇာတပစ္စည်းကြီးသည်။သဟဇာတပစ္စည်းမျိုး(၁၅) ပါးတို့ကိုအကုန်သိမ်းချုပ်ငြိ၏။ ။(၁၅) ပါးဆိုသည်ကား။ (၁) နိဿယပစ္စည်းတွင်။ သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းတပါး။ (၂) အတ္ထိပစ္စည်းတွင်။ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စည်းတပါး။ (၃) အဓိဂတပစ္စည်းတွင်။သဟဇာတအဓိဂတပစ္စည်းတပါး။ဤသုံးပါးသည် အထက်သဟဇာတပစ္စည်းကြီးနှင့်အလုံးစုံ ထပ်တူကျ၏။ သဟ

ဇာတကြီးလေးပါးဖြစ်၏။ (၄) အညမညပစ္စည်းတပါး။ (၅) ဝိပါကပစ္စည်းတပါး။ (၆) သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းတပါး။ (၇) ဝိပယုတ္တပစ္စည်းတပါး။ ။ဤလေးပါးသည်။ အထက်သဟဇာတပစ္စည်းကြီးအထဲမှခွဲ၍ထွက်လာသော။ သဟဇာတ အလုပ်များဖြစ်ကြ၏။ ။(၈) ဟေတုပစ္စည်းတပါး။ (၉) အဓိပတိပစ္စည်းတွင်။သဟဇာတအဓိပတိပစ္စည်းတပါး။ (၁၀) ကမ္မပစ္စည်းတွင်။သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းတပါး။ (၁၁) အာဟာရပစ္စည်းတွင်။နာမ်အာဟာရပစ္စည်းတပါး။ (၁၂) ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတွင်။ နာမ်ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပါး။ (၁၃) ဈာနပစ္စည်းတပါး။ (၁၄) မဂ္ဂပစ္စည်းတပါး။ ဤခုနစ်ပါးသည်။သဟဇာတအလုပ်များ ဖြစ်ကြ၏။ အထက်သဟဇာတပစ္စည်းကြီးနှင့်ပေါင်းသော်။ သဟဇာတပစ္စည်းမျိုး (၁၅) ပါးဖြစ်၏။ ။ထိုတွင်-သဟဇာတကြီးသည်။ ပင်လယ်သင်္ဘောကြီးနှင့်တူ၏။ သဟဇာတအလုပ်လေးပါး။သဟဇာတအလုပ်ခုနစ်ပါး။ ဤ(၁၁)ပါးသည်။ပင်လယ်သင်္ဘောကြီး၏အမှုဆောင်လူအမျိုးမျိုး။သင်္ဘောကြီးယာအမျိုးမျိုး။ စက်ကြီးယာအမျိုးမျိုး။ ရွက်ကြီးယာအမျိုးမျိုးတို့နှင့်တူကြ၏။ ။

(၁) နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၂) နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၃) ရုပ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၄) ရုပ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ဟူ၍သဟဇာတအချက်လေးခုကိုအတည်ပြု၍ထားရာ၏။ ။

သဟဇာတပစ္စည်းကြီးလေးပါး။ထင်တူကျပုံကိုပြဆိုရာ၏။ သဟဇာတပစ္စည်းတရားကိုပင်လျှင်။ ပစ္စယုပ္ပန်တို့၏မှီရာသဘောရှိပြန်သည့်အတွက်။နိဿယပစ္စည်းဆိုရပြန်၏။ ကျေးဇူးပြုဆဲအခါ၌။ပစ္စည်းတရားထင်ရှား ရှိဆဲဖြစ်ပြန်သည့် အတွက်။ အတ္ထိပစ္စည်း-အဝိဂတပစ္စည်း ဆိုရပြန်၏။ ။ဤကား-သဟဇာတပစ္စည်းကြီးလေးပါးထင်မိကြပုံတည်း။ ။

သဟဇာတအလုပ်လေးပါးကိုပြဆိုပေအံ့။

(၁) အညမညပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ။သဟဇာတပစ္စည်းတတ်ကြသောပစ္စည်းတရား အချင်းချင်း-အပြန်အလှန် ပစ္စည်းတတ်ကြသည်ကိုဆိုသည်။ ။သဟဇာတ အချက်လေးခုတွင်၊

၁။ နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။အကုန်လုံး-အည မညပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ချည်း။ ၂။ ရုပ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တွင်။မဟာဘုတ်ကြီးလေးပါးအချင်းချင်း အညမညပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ချည်း။ ပဋိသန္ဓေ နာမ်နှင့်။ဟဒယဝတ္ထု ရုပ်အချင်းချင်း အညမညပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်။

၂။ ဝိပါကပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ။ဝိနွဲသီး။ သရက်သီးတို့သည်။မှည့်ခြင်းသို့ရောက်ကြသည့်အခါ၌။ အကုန်လုံး-နူး၊နပ်၊ ပျော့ပြောင်း၊ကြကုန်ဘိသကဲ့သို့။ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဖြစ်ကြကုန်သောကာမာဝစရိပါက်။ရူပါဝစရိပါက်။ အရူပါဝစရိပါက်။လောကုတ္တရာဝိပါက်တရားတို့သည်။အကုန်လုံး နူး၊နပ်၊ ငြိမ်သက်ကြကုန်၏။ကုသိုလ်။အကုသိုလ်တို့ကဲ့သို့။လှုပ်ရှားထကြွ၊မရှိကြကုန်။ဤသို့သောငြိမ်သက်မှုကို။ဝိပါကပစ္စည်းဆိုသည်။ဤသို့သောငြိမ်သက်မှုကြောင့်။အိပ်ပျော်၍နေကြသော သူတို့မှာ။ဘဝင်စိတ်ဟူသောဝိပါကပစ္စည်းတရားဖြစ်ပွား၍နေစဉ်အခါ။အသေကောင်နှင့်တူစွာငြိမ်သက်ခြင်းသို့ရောက်၍ နေကြကုန်၏။ ။နေ့အခါ၌ စိတ္တဗျာပါရအတွက်။အတ္တတ္တရုပ်တို့၏ ပူလောင်ချောက်ချားမှုတို့သည်။ထိုဝိပါကပစ္စည်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းကြကုန်၏။ဤဝိပါကပစ္စည်းသည်။သဟဇာတပစ္စည်းကြီး၏အထဲမှ။ ဝိပါက်ဖြစ်သော။စိတ်၊စေတသိက်၊နာမ်တရားစုပေတည်း။ ။သဟဇာတလေးချက်တွင်။ ၁။ နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၂။ နာမ်ပစ္စည်းရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ဤနှစ်ချက်သာရ၏။ ။

၃။ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းဆိုသည်ကား။အထက်မြစ်ညာ၌ချောင်း၊ အမျိုးမျိုး။မြောင်း၊အမျိုးမျိုး။စိန်၊ အမျိုးမျိုး။စမ်းအမျိုးမျိုးတို့မှ အသီးအသီးစီးဆင်းလာကြကုန်သောရေအမျိုးမျိုးတို့သည်။ မြစ်မ၊ ကြီးသို့ရောက်၍ပေါင်းဆုံယောနောကြသောအခါ။ ဓာတ်ခွဲပညာ

ဖြင့်သော်လည်း ခွဲခြားခြင်းငှါမတတ်ကောင်းအောင်။ ရေအချင်း
ချင်းယောအောချက် ကောင်းကြသကဲ့သို့။ အတူတကွ ဖြစ်ကုန်
ကြသော။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ နာမ်တရားတို့၏။ အချင်းချင်း အလွန်
ယောအောချက်ကောင်းသောအားဖြင့်ကျေးဇူးပြုမှုကို၊ သမ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းဆိုသည်။ ။ သဟဇာတလေးချက်တွင်။ ၁။ နာမ်ပစ္စည်း
နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ကချက်သာရ၏။ ။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ။ သတ၊ ဟူ၍၎င်း။ ရသ၊ ဟူ
၍၎င်းခေါ်ဆိုကြသော။ ပြဒါးဟူသော ဓာတ်ရည်အထူးသည်။ အ
ရည်အချင်းချင်းဖြစ်ပါလျက်၊ ရေ၌ထဲ သော်လည်း။ ရေနှင့် ယော
စပ်ခြင်းမရှိ။ အုံးရေ၌ထဲ သော်လည်း။ အုံးရေနှင့်ယောစပ်ခြင်းမရှိ
သကဲ့သို့။ ရုပ်နှင့်-နာမ်။ နာမ်နှင့်ရုပ်။ ယောစပ်ခြင်းမရှိမှု၍။ ကျေး
ဇူးပြုမှုသည်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းမည်၏။ သဟဇာတလေးချက်တွင်
၂။ နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၄။ ရုပ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်
နှစ်ချက်သာရ၏။ ။

သဟဇာတအငယ်-ခုနစ်ပါးကိုပြဆိုပေအံ့။

၁။ ဟေတုပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ။ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသော
ဟေတုပစ္စည်းပင်တည်း။ ။ အဟိတ် စိတ် ၁၈-ခုတို့၌ ယှဉ်
သောစေတသိက်တို့ကို ကြည့်ဖတ်၍။ သဟိတ် စိတ် ၇၁-ခုတို့၌
ယှဉ်သောစေတသိက်တို့ကို ကွက်ခြား၍ယူလေ။ ။ သဟဇာတ
လေးချက်တွင်။ ၁။ နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၂။ နာမ်ပစ္စည်း
ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ချက်သာရ၏။ ။

၂။ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းဆိုသည်လည်း။ ရှေး၌ ပြဆိုခဲ့
ပြီးသော။ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းပင်တည်း။ ။ အားခွန်ဗလကြီး
မားကြသဖြင့်။ အဓိပတိအရာမြောက်ကြသော။ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စိတ်၊
ပညာတို့နှင့်ယှဉ်ကြကုန်လျက်။ ဇဝနကိစ္စ တတ်ကြကုန်သော။ နှိ
ဟိတ်စိတ်။ တိဟိတ်စိတ်တို့ကိုယူလေ။ သဟဇာတလေးချက်တွင်။
၁။ နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၂။ နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်
နှစ်ချက်သာရ၏။ ။

၃။ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ စေတနာစေတ
 သိက်ပေတည်း။ ။ ဤ၌ ကမ္မဆိုသည်ကား။ နာမ်တရား-ရုပ်တ
 ရားတို့ကိုစေ့ဆော်မှု-လှုံ့ဆော်မှု-ဆော်ဩမှု-စီရင်မှုဟူသောကြိ
 ယာအထူးပေတည်း။ ။ ကိုယ်အင်္ဂါတို့ကို ထ၊ ဩ၊ ဣပ် ရှား
 အောင်။ လှုံ့ဆော်သောစေတနာကို-ကာယကံခေါ်၏။ နှုပ်အင်္ဂါတို့
 ကိုထကြွ၊ ဣပ်ရှားအောင်စေ့ဆော်သောစေတနာသည်ကို-ဝစီကံ
 ခေါ်၏။ စိတ်အင်္ဂါတို့ကို-ထကြွ၊ ဣပ်ရှားအောင်စေ့ဆော်သောစေ
 တနာကို-မနောကံခေါ်၏။ ။ ဤကဲ့သို့လှုံ့ဆော်မှုနှင့် ကျေးဇူး ပြု
 တတ်သောစေတနာစေတသိက်ကို။ သဟဇာတကမ္မ ပစ္စည်းဆို
 သတည်း။ ။ သဟဇာတလေးချက်တွင်။ ၁။ နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်
 ပစ္စယုပ္ပန်။ ၂။ နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ချက်သာရ၏။ ။ နာ
 နက္ခဏိကပစ္စည်းသည်မူကား။ ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကနောက်ကာလမှဖြစ်
 ကြကုန်သောကြောင့်။ ဤသဟဇာတအရာ၌မဝင်သာချေ။ သုတ္တန်
 ပိဋကတ်၌။ သုစရိတဆယ်ပါး။ ဒုစရိတဆယ်ပါး။ ကုသလကမ္မပ
 ထ ဆယ်ပါး။ အကုသလကမ္မပထဆယ်ပါးတို့ကိုပြဆိုသောဒေ
 သနာဟူသမျှသည်။ ဤသဟဇာတကမ္မပစ္စည်းချည်းမှတ်။ ။

၄။ သဟဇာတအာဟာရပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ဖဿစေ
 တသိက်။ စေတနာစေတသိက်ပိညာဏ်တို့ပေတည်း။ ။ ဤသုံး
 ပါးတို့ကို နာမ်အာဟာရသုံးပါးဆိုသည်။ ဤ၌အာဟာရဆိုသည်
 ကား။ လွန်စွာဆောင်ရွက်တတ်သည်ကိုဆိုသည်။ ။ ထမင်း အ
 စာ၊ အာဟာရတို့သည်။ လူတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာကို။ လွန်စွာဆောင်ရွက်
 တတ်ကုန်၏။ ထိုအတူ ဤသုံးပါးသော နာမ်တရားတို့သည်။ မိမိ
 မိမိတို့၏ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကိုလွန်စွာ ဆောင်ရွက်တတ်ကြကုန်
 ၏။ ဖဿသည်။ အာရုံကိုခံစားမှုတို့၌ဝေဒနာအမှူးရှိသော စေတ
 သိက်နာမ်တရားတို့ကိုလွန်စွာဆောင်ရွက်တတ်၏။ စေတနာသည်
 ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံတို့၌။ ဖဿအစရှိသောစေတသိက်
 နာမ်တရားတို့ကိုလွန်စွာဆောင်ရွက်တတ်၏။ ပိညာဏ်သည်။ အာ

ရုံကိုသိမှု-ယူမှု၊ မှု-ရှာကြံမှုတို့၌။ ဖဿအစရှိသော စေတသိက် နာမ်တရားတို့ကိုလွန်စွာဆောင်ရွက်တတ်၏။ စေတသိက်နာမ်တရားတို့ကိုဆောင်ရွက်လျှင်လည်း။ သဟဇာတ်ရုပ်တရားတို့သည် ပါကြကုန်တော့သည်။ ဤသို့ လွန်စွာဆောင်ရွက်တတ်သည်ကို အာဟာရဆို၏။ ထိုအာဟာရကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသည်ကို၊ အာဟာရပစ္စည်းဆို၏။ သဟဇာတလေးချက်၌ (၁) နာမ်ပစ္စည်း-နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်၊ (၂) နာမ်ပစ္စည်း-ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ချက်သာရ၏။ ။

ထမင်းအစာ၊ ဟူသောရုပ်အာဟာရကိုမူကား။ မိမိသည်ဖြစ် ဆဲးခဏ၌ဆောင်ရွက်နိုင်သည်မဟုတ်။ ဤသို့ရောက်မှဆောင်ရွက်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့်။ ဤသဟဇာတမျိုးတွင်မပါသော်လည်း။ အလျော်အားဖြင့် သဟဇာတမျိုးတွင်ထည့်သွင်းရ၏။ အလုံးစုံသော ကာမဘုံသားတို့၏ရူပကာယတို့သည်။ ဖြစ်စေမှုအတွက်အားဖြင့် ၎င်း။ ထောက်ပံ့မှုအတွက်အားဖြင့်၎င်း။ ဤရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ချည်းသာတည်း။ ။ ဤအာဟာရပစ္စည်းသည်။ နိဒါနဝတ္တသံယုတ်၊ သတ္တမဝဂ်၌အကျယ်လာ၏။ ။

၅။ သဟဇာတဣန္ဒြိယပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ။ ဇိဝိတ၊ စိတ်။ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝိရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ။ ဤနာမ်တရား ခုနစ်ပါးကိုဆိုသည်။ ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယ၊ မနိန္ဒြိယ၊ သုခိန္ဒြိယ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယ၊ သောမနသိန္ဒြိယ၊ ဒေါမနသိန္ဒြိယ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယ၊ သတိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊ ပညာပစ္စည်း။ ဤနာမ်ဣန္ဒြိယတဆဲ နှစ်ပါးတို့ ပင်တည်း။ ဤဣန္ဒြိယဆိုသည်ကား။ အစိုးရမှုပေတည်း။ ထိုနာမ်တရားတို့သည်။ အသီးအသီးမိမိ-မိမိတို့၏ ဆိုင်ရာဋ္ဌာနရှိက်။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏အပေါ်မှာ အုပ်ချုပ်နိုင်ကြကုန်၏။ ။ ဇိဝိတသည်။ သန္တတိအစဉ်အားဖြင့်။ နာမ်တရားတို့၏အသက်ရှည်မှုရှိက် အစိုးရ၏။ စိတ်သည်။ အာရုံကို။ သိမှု၊ ယူမှု၊ ရှာကြံမှု၌အစိုးရ၏။ သုဝေဒနာသည်။ ကိုယ်အင်္ဂါချမ်းသာမှု၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်။ ကိုယ်အင်္ဂါဆင်းရဲမှု၌။ သောမနဿဝေဒနာသည်။ ဝမ်းသာမှု၊ ဝမ်း

မြောက်မှု၌။ဒေါမနသဝေဒနာသည်။ဝမ်းနဲမှု စိတ်နှလုံးဆင်းရဲမှု
 နှိုက်၊ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ လစ်လျူ၊ရှုမှု၌ အစိုးရ၏။ ။သဒ္ဓါ
 သည်။ ဘုရားဂုဏ်၊တရားဂုဏ်၊သံဃာဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်ကို ယုံ
 ကြည်မှု၌။ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကိုအစိုးရ၏။ဝီရိယသည်။သမ္ပပ္ပဓာန်
 ကိစ္စတို့၌။သတိသည်။သတိပဋ္ဌာန်ကိစ္စတို့၌။သမာဓိသည်။ ဈာန်သ
 မာပဟိကိစ္စတို့၌။ပညာသည်။ သစ္စာလေးပါးကိုထိုးတွင်းမှုတို့၌။
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကိုအစိုးရ၏။အစိုးရမှုဆိုသည်ကား။ ပြဆိုကဲ့
 ပြီးသောကိစ္စတို့၌။ သူတို့သည်သာ ထင်ပေါ်လျက် ရှိကြကုန်
 တော့သည်။ သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်မူကား။ မရှိသကဲ့သို့ မှေး
 မှိန်၍နေကြကုန်တော့သည်။

ကိုယ်အင်္ဂါ၌ပြင်းထန်စွာထိခိုက်မိ၍။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပွား၍
 နေဆဲအခါ၌။ နာမှုဟူသော ဒုက္ခဝေဒနာတခုသည်သာ။ ထင်ပေါ်
 လျက်ရှိ၏။ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်လျက်ပါရှိသောစိတ်၊ဖဿ၊သညာ၊
 စသောနာမ်တရားများ။ မှေးမှိန်၍ နေကြကုန်တော့သည်။ ဤ
 ကားဒုက္ခဝေဒနာ၏အစိုးရမှုတည်း။ ကျွင်းသောဣန္ဒြေတရားတို့၏
 အစိုးရမှုတို့မှာလည်း။ ဤနည်းအတိုင်းသိလေ။ ။ဤသို့ အသီး
 အသီးမိမိ-မိမိတို့၏ ဆိုင်ရာဌာန၌အစိုးရမှုနှင့်။ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သည်ကိုဣန္ဒြေပစ္စည်း ဆိုသတည်း။ ။သဟဇာတ လေးချက်
 တွင်။ ။(၁) နာမ်ပစ္စည်းနာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၂) နာမ်ပစ္စည်း။ရုပ်
 ပစ္စယုပ္ပန်။နှစ်ချက်သာရ၏။

(အဓိပတိပစ္စည်းနှင့်။ ဣန္ဒြေပစ္စည်းအထူးကား။ အဓိပတိ
 ပစ္စည်းသည်။ ပြိုင်ဘက်မရှိကြီးမားသည်ဖြစ်၍။ ကျွန်းကြီးလေး
 ကျွန်းလုံးကိုအစိုးရသော။ စကြာမင်းကြီးနှင့် တူ၏။ ။ဣန္ဒြေ
 ပစ္စည်းသည်။ဣန္ဒြေချင်းပြိုင်ဘက်အများရှိသည်ဖြစ်၍။ စကြာမင်း
 ကြီး၏အောက်၌။ မိမိ-မိမိတို့၏ဆိုင်ရာတိုင်းပြည်အသီးအသီးတို့
 ကိုအစိုးရကြသော ပဒေသရာဇ်မင်းများနှင့်တူ၏။ ။တနည်း။
 အဓိပတိသည်။တိုင်းပြည်ကိုအစိုးရသောရှင်ဘုရင်နှင့်တူ၏။ ဣန္ဒြေ
 ပစ္စည်းသည်။ ရှင်ဘုရင်၏အောက်၌အသီးအသီး အစိုးရကြ

သော။မူး၊မတ်အရာရှိအစိုးရများနှင့်တူကြ၏။ အပိပတ်ပစ္စည်းမှာ။ အပိပတ်တရားနှစ်ပါးယှဉ်တွဲ၍ဖြစ်သည်မရှိ။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမှာ။ နာမ်ဣန္ဒြေတရား အများယှဉ်တွဲ၍ဖြစ်နိုင်၏။ တခုသောဣန္ဒြေတရား၏ဆိုင်ရာကိစ္စနှိုက်တပါးသောဣန္ဒြေတရားတို့က။အကူအညီ ပြုလုပ်ကြရ၏။ (ဤကား ပစ္စည်းနှစ်ပါးအထူးတည်။)

ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတွင်။ပူရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းသည်။ ဤသဟဇာတအရာ၌မဆို။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်းသည်သည်။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်းကဲ့သို့ပင်။ ဌာနဏ၌သာ။ ပစ္စယကိစ္စ ပြဋ္ဌာန်းသည် ဖြစ်၍။ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ။လိုရင်းကျသော။ဤသဟဇာတပစ္စည်းအရာ၌မပါနိုင်သော်သည်။ အလျော်အားဖြင့်။သဟဇာတမျိုး၌သွင်းရ၏။ကမ္မဇရုပ်ကလောင်ဟူသမျှသည်။စောင့်ရှောက်မှုအတွက်အားဖြင့်။ဤဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန်ချည်းသာတည်း။ ဤဣန္ဒြိယပစ္စည်းသည်။ အဘိဓမ္မာတွင်။ ဣန္ဒြိယယဒိက်ကျမ်း၌ အလွန်ကျယ်ဝန်းစွာလာ၏။သုတ္တန်ပိဋကတ်တွင်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၌ ဣန္ဒြိယသံယုတ်ရှိသေ၏။ "ရဟန်းတို့၏ ကျင့်ပတ်ဟရားတွင်။ ဣန္ဒြိယယသံဝရသိလသည်။ဤဣန္ဒြိယပစ္စည်းပင်ဖြစ်၏။

၆။ ဈာနပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ဝိတက်။ဝိစာရ။ ဝိတိ။ဝေဒနာ။ဧကဂ္ဂတာ။ဤစေတသိက်ငါးပါးပေတည်း။ ။ဈာနဆိုသည်ကား။ တခုတခုသောအာရုံ၌စိုက်၍ရှုခြင်းတည်း။ သားမုဆိုး။ ငှက်မုဆိုးတို့သည်။ လေးမြားတို့ဖြင့်သားငှက်တို့ကို ပစ်ကြရာ၌။ တည့်မတ်စွာချိန်ရွယ်မှု။ တည့်မတ်ပြန်လျှင်လည်း။ မြားဦးတည်ငြိမ်စွာနေစေရန် ထိမ်းချုပ်မှုတို့ကဲ့သို့။ အာရုံ၌တည့်မတ်စွာချိန်ရွယ်မှုထိမ်းချုပ်မှုတို့ကိုဈာနပစ္စည်းဆိုသတည်း။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုအာရုံသို့ရှေ့ရှု။ထင်ခြင်းလက္ခဏာရှိသောဝိတက်သည်။ အလိုရှိရာအာရုံသို့။စိတ်ကိုဖြောင့်မတ်စွာသွားနိုင်ရန်။ ချိန် ရွယ်မှုမည်၏။အာရုံ၌တရစ်ဝဲဝဲနေတတ်သော။ဝိစာရ-အာရုံကိုနှစ်သက်တတ်သောဝိတိ။အာရုံ၏အရသာကိုခံစားတတ်သောဝေဒနာ။ အာရုံ၌စိတ်ကိုတည်ငြိမ်စွာ ချုပ်ထားတတ်သော ဧကဂ္ဂတာ တို့သည်။

အာရုံ၌ စိတ်ကိုထိမ်းချုပ်မှုများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ဒေါသတရား ဖြင့်ပစ်မှားရာ၌လည်း။ ဒေါမနုဿ ဝေဒနာသည်။ အာရုံနှိုက်မ ကောင်းစွာခံစားမှုနှင့်စိတ်ကိုချုပ်ထိမ်းသည်သာဖြစ်၏။ ။ဤဈာန ပစ္စည်းရှိပေသည့်အတွက်ကြောင့်။ ကုသိုလ်တရား။ အကုသိုလ် တရားတို့နှိုက်။ တရုတရသော။ ကာယကံမှု။ ဝစီကံမှု။ မနောကံမှု တို့ကို။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးတိုင်ရောက်အောင်ပြုလုပ်နိုင်ကြ ကုန် ၏။ ဈာနပစ္စည်းမရှိခဲ့သော်။ အထက်ကပြဆိုခဲ့သော သားမုဆိုး သည်လည်း။ သားကောင်ကိုမှန်အောင်ပစ်နိုင်မည်မဟုတ်။ ငှက် မုဆိုးသည်လည်း။ ငှက်ကောင်ကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်မည်မဟုတ်။ အဆင်းသဏ္ဍာန်တရုကိုမျှ။ အကောင်အထယ် ဘယ်သူဘယ်ဟာ ပေါ်အောင်ကြည့်နိုင်ကြမည်မဟုတ်။ ခြေတလှမ်းကိုမျှ တည့်မတ် စွာလှမ်းနိုင်ကြမည်မဟုတ်။ အစနှိုက်အရှေ့ကိုရှုယ်၏။ အလယ် နှိုက်တောင်သို့ထိမ်း၏။ အဆုံး၌အနောက်သို့ကု၏။ ဤသို့သော် လည်းဖြစ်၍သွားရာ၏။ ထိုခြေလှမ်းမတ်တတ်နှင့်ပင် တခြားတပါး အာရုံသို့။ စိတ်ပြောင်းရွှေ့သဖြင့်။ မေ့၍သော်လည်းနေရာ၏။ နမော တဿ၊ တရုကိုမျှချောမောအောင်မရှုတ်ဆိုနိုင်ရှိလေရာ၏။ စိတ် မည်သည်။ ဤမျှလောက်လွင့်ပါးရွှေ့ရှားမှုလျှင်မြန်၏။ စိတ်သည် အလွန်ရိုင်းစိုင်းလှသော နွားသားငယ်နှင့် တူ၏။ ။ဈာနပစ္စည်း သည်။ ကြိုး၊ လွန်၊ ချည်တိုင်၊ မြက်၊ ရေ၊ နှင့်တူ၏။ ။သဟဇာတ လေးချက်တွင်။ (၁) နာမ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၂) နာမ်ပစ္စည်း။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ချက်သာရ၏။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်တို့ နှိုက်။ ဤဈာနပစ္စည်းကိုမရအပ်။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်တို့၏ ရှေ့သွားနောက်လိုက်ဖြစ်သော စိတ်တို့၌မူကား ရထိုက်၏။ ။ အဘိဓမ္မာနှိုက်ဈာနဝိဘင်း၊ သုတ္တန်တို့၌၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟူ သောသာသနာသုံးပါးကို ဟောတော်မူရာ။ ပထမဈာန်။ ဒုတိယ ဈာန်အစရှိသော။ သမာဓိ၊ ဘာဝနာ၊ ဒေသနာအရပ်ရပ်များသည်။ ဤဈာနပစ္စည်းအရာချည်းမှတ်။

၇။ မဂ္ဂပစ္စည်းဟူသည်ကား။ ပညာ၊ဝိတက်၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ။ သမ္မာအာဇီဝ။ ဝီရိယ။ သတိ။ ဇေတုတာ။ ဒိဋ္ဌိ။ ဤ ကိုးပါးသောစေတသိက်။ နာမ်တရားတို့ပေတည်း။ ။ဝိတက်။ ဝီရိယ။ ဇေတုတာတို့သည်။ ကုသိုလ်အကုသိုလ် နှစ်ဘက်နှင့် ဆက်ဆန်ကြကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိသည်အကုသိုလ်ဘက်သက်သက်ဖြစ်၏။ ကျွင်းကျန်သမျှတို့သည်။ ကုသိုလ်ဘက်တို့ သာတည်း။ ။အ ကုသိုသိုလ်ဘက်၌လည်း။ မိစ္ဆာဝါစာ။ မိစ္ဆာကမ္မန္တ။ မိစ္ဆာ အာဇီဝ။ မိစ္ဆာသတိ၊ ဟူ၍ရှိကြသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ရှိကြ၏။ ရှိကြသော်လည်း။ အကုသိုလ်စေတနာနှင့် အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးလုံး၏။ အမည်များဖြစ်ကြ၏။ မဂ္ဂင်တရားအသီးအခြားမ ဟုတ်ကြပေကုန်။ ။မဂ္ဂဆိုသည်ကား။ လမ်းခရီး၏ အမည်ပေ တည်း။ မိမိနေရာဌာနမှ။ အနီးအဝေးဖြစ်သော အရပ်လေးမျက်နှာ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သို့ သွားကြလာကြရာ၌။ တွင်ကျယ်စွာသော လမ်းကြီးလမ်းငယ်၏ကျေးဇူးသည်ထင်လျား၏။ အလိုရှိရာ အ ရပ်သို့ သွားလာဆောင်ပို့ကြကုန်သော။ ဟည်း၊ ငွေ၊ သင်းဘော၊ ဝေးရထား၊ မြင်းရထားတို့သည်လည်း။ ထိုလမ်း၏ အင်္ဂါတို့ပင်ဖြစ် ကြကုန်၏။ ထိုအတူ။ ဤမိစ္ဆာမဂ္ဂင်တရား။ သမ္မာမဂ္ဂင်တရားတို့ သည်လည်း။ ဒုဂ္ဂတိအရပ်မျက်နှာ။ သုဂတိအရပ်မျက်နှာ။ နိဗ္ဗာန် အရပ်မျက်နှာတို့သို့ပို့ဆောင်ကြကုန်သောတရားများ ဖြစ်ကြကုန် ၍။ မဂ္ဂင်တရားတို့မည်ကုန်၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ ဒုဂ္ဂတိလမ်းမကြီးပေတည်း။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ။ မိစ္ဆာဝါယာမ။ မိစ္ဆာသတိ။ မိစ္ဆာသမာဓိတို့သည်။ ထိုဒုဂ္ဂတိ လမ်းမကြီး၌။ အတွင်သွားလာပို့ဆောင်၍ နေကြသော။ ဟည်း၊ ငွေ။ သင်းဘော။ ရထားတို့ပေတည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ သုဂ တိနိဗ္ဗာန်လမ်းမကြီးပေတည်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာ ကမ္မန္တ။ သမ္မာအာဇီဝ။ သမာဝါယာမ။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာသမာဓိ တို့သည်။ ထိုသုဂတိလမ်းမကြီး၌။ အတွင်သွားလာပို့ဆောင်၍ နေ ကြသော။ ဟည်း။ ငွေ။ သင်းဘော။ ရထားတို့ပေတည်း။ ။စိတ်၊

စေတနာ၊ အစရှိသော။ ကျွင်းသောနာမတရားတို့သည်။ မိမိ-မိမိတို့
၏ကိစ္စကြီးငယ်အတွက်နှင့်။ ထိုလမ်းမကြီးတို့၌။ ထိုလမ်း၊ လှေ၊
သင်းဘော၊ ရထားတို့၌ စီး၍သွားလာနေကြကုန်သော ခရီးသည်
တို့ပေတည်း။

အနမတဂ္ဂသံသရာနှိုက်။ သွားလာ၍နေကြကုန်သော။ သတ္တ
ဝါတို့ကိုလည်း။ ထိုလမ်းကြီးနှိုက်ခရီးသည်တို့ဟူ၍ဆိုရ၏။ ။
သဟဇာတ လေးချက်တွင်။ (၁) နာမ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်။
(၂) နာမ်ပစ္စည်း။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ နှစ်ချက်သာရ၏။ ။ ဟေတု
ပစ္စည်းနှင့်။ မဂ္ဂပစ္စည်းသည်။ ရှေ့သွားနောက်လိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်ကြ
သောကြောင့်။ ဟေတုပစ္စည်းကောင်းသော။ သဟိတ်စိတ်ကေ
သတ္တတိတို့နှိုက်သာ။ ဤမဂ္ဂပစ္စည်းကိုရထိုက်၏။ အဟိတ်စိတ်
အဋ္ဌာရသတို့နှိုက်။ ဤမဂ္ဂပစ္စည်းကိုမရထိုက်။ ။ ဤမဂ္ဂပစ္စည်း
သည်လည်း။ အဘိဓမ္မာတွင်။ မဂ္ဂဝိဘင်းသုတ္တန်ပိဋကတ်တွင်။
မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၌။ မဂ္ဂသံယုတ်။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်တွင်။ အဋ္ဌ
နိပါတ်နဝနိပါတ်တို့၌များစွာလာ၏။ ။

ဤတွင်ရှေ့ကား။ သဟဇာတပစ္စည်းမျိုး(၁၅)ပါးကို
ပြဆိုချက်ပြီး၏။

ပူရေဇာတပစ္စည်းမျိုး(၆)ပါးကိုပြဆိုအံ့။
ပူရေဇာတပစ္စယော။

ပူရေဇာတပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ပစ္စည်းတရားက။ အဖြစ်အ
လျှင်ကျ၍ရင့်သံခြင်းသို့ရောက်မှ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ပေါက်
သွားနိုင်ကြကုန်သောကြောင့်။ အဖြစ်အလျှင်ကျသည်ကို။ ပူရေ
ဇာတဆိုသည်။ ချုပ်လေပြီးလွန်လေပြီးကို။ ပူရေဇာတဆိုသည်မ
ဟုတ်။ ထိုပူရေဇာတပစ္စည်းသည်။ ဝတ္ထုပူရေဇာတပစ္စည်း။ အာ
ရမ္မဏ ပူရေဇာတပစ္စည်းဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ။ ထိုတွင်။ ဝတ္ထု

ပူရေဇာတပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ စက္ခုဝတ္ထုရုပ်၊ သောတဝတ္ထု
ရုပ်။ ဗာနဝတ္ထုရုပ်၊ ဇိဝှါဝတ္ထုရုပ်။ ကာယဝတ္ထုရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထု
ရုပ်။ ဟူသောဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါးကို။ ဝတ္ထုပူရေဇာတပစ္စည်းဆို
သည်။

အာရမ္မဏပူရေဇာတပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။
ရူပါရုံ။ သဒ္ဓါရုံ။ ဂန္ဓာရုံ။ ရသာရုံ။ ဖေါတဗ္ဗာရုံတို့နှင့်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော
နိဗ္ဗန္ဓရုပ်တရားရက်ဆိုသည်။ ။ ထိုနှစ်ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဉ္စဒ္ဓါရ
ဗိထိစိတ်တို့မှာ အမြဲရ၏။ ။ အမြဲရပုံကား။ စောင်းကြိုးနှိုက်။
စောင်းဒဏ်ဖြင့်။ တချက်တီးခပ်လိုက်သည်ရှိသော်။ စောင်းသံ
အဆင့်ဆင့်တွေ့။ များစွာဖြစ်၍သွားလေသကဲ့သို့။ ပူရေဇာတဖြစ်
သော။ ပဉ္စဝတ္ထုရုပ်တို့နှိုက်ပူရေဇာတဖြစ်သောပဉ္စာရုံတို့သည်။
တကြိမ်ထိခိုက်ကြကုန်သည်ရှိသော်။ ဘဝင်စိတ်လှုပ်ရှားပြီးလျှင်
ပဉ္စဒ္ဓါရဗိထိစိတ်အဆင့်ဆင့်တို့သည်။ ထိုပဉ္စာရုံတို့ကို အာရုံပြု
လျက်။ များစွာဖြစ်ပွား၍သွားကုန်၏။ ထိုပဉ္စာရုံတို့ချုပ်ဆုံးမှ။ ထို
ဗိထိစိတ်အစဉ်တို့သည်ချုပ်ဆုံးကုန်၏။ ။ ထိုတွင်။ ကျွန်ုပ်တို့
ဗိထိစိတ်အစဉ်နှိုက်။ ပူရေဇာတဖြစ်သော စက္ခုဝတ္ထုရုပ်သည်။
ကျွန်ုပ်ညာဏ်စိတ်အား။ ဝတ္ထုပူရေဇာတပစ္စည်းတတ်၏။ ပူရေဇာ
တဖြစ်သောရူပါရုံတို့သည်။ စက္ခုရိညာဏ်စိတ်နှင့်တကွ။ ထိုရူပါရုံ
တို့ကိုအာရုံပြုလျက်။ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွားကြကုန်သောဗိထိစိတ်တို့
အား။ အာရမ္မဏပူရေဇာတပစ္စည်း တပ်ကြကုန်၏။ ။ ဤစက္ခု
ဒ္ဓါရဗိထိစိတ်စက္ခုရိညာဏ်စိတ်သည်။ မျက်လုံးတွင်းမှာဖြစ်ပေါ်
သောကြောင့်။ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီရ၏။ ဘဝင်စိတ်။ အာဝဇ္ဇနစိတ်။
သမ္ပဒိတ္တနစိတ်။ သန္တိရဏစိတ်။ ဝေါဠုပ္ပနစိတ်။ ဇဝနစိတ်။ တဒါရမ္မ
ဏစိတ်တို့သည်မူကား။ နှလုံးတွင်းမှာဖြစ်ပေါ် ကြသောကြောင့်။
စက္ခုဝတ္ထုရုပ်ကိုမမှီကြကုန်။ မိမိ-မိမိတို့၏ရှေ့အနန္တရစိတ်နှင့်
ပြိုင်၍ဖြစ်ပေါ်သောအသီးအသီးသောဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကိုသာ မှီ
ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုစိတ်တို့မှာ။ အသီးအသီးသောဟဒယ
ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဝတ္ထုပူရေဇာတပစ္စည်းတင်၏။ ။ သောတ

ဝတ္ထုသဒ္ဒါရုံ။ သောတဝိညာဏ်စိတ်နှင့်တကွသော။ သောတဒ္ဒါရုံ
ဝိထိစိတ်တို့နှင့်သင်း။ ဗာနဝတ္ထု။ ဝတ္ထုရုံ။ ဗာနဝိညာဏ်စိတ်နှင့်
တကွသော။ ဗာနဒ္ဒါရုံ။ ဝိထိစိတ်တို့နှင့်သင်း။ ဇိဝါဝတ္ထု။ ရသာရုံ။
ဇိဝါဝိညာဏ်စိတ်နှင့်တကွသော။ ဇိဝါဒ္ဒါရုံ။ ဝိထိစိတ်တို့နှင့်သင်း။
ကာယဝတ္ထုပေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ကာယဝိညာဏ်စိတ်နှင့်တကွသော။ ကာ
ယဒ္ဒါရုံ။ ဝိထိစိတ်တို့နှင့်သင်း။ သူ့ဝတ္ထုနှင့်သူ့။ အာရုံ။ သူ့ဝိထိစိတ်။ အ
သီးအသီးထုတ်တော်၍ဆိုလေ။

မနောဒ္ဒါရုံ။ ဝိထိစိတ်တို့သည်မူကား။ မိမိ-မိမိတို့၏။ ရှေ့အနန္တ
ရစိတ်နှင့်ပြိုင်၍ဖြစ်ပေါ်သော။ အသီးအသီးသောဟဒယဝတ္ထု ရုပ်
ကိုဖွဲ့ကြကုန်၏။ ။ ဤမနောဒ္ဒါရုံဝိထိတို့သည်မူကား။ ဝတ္ထုပုရေဇာ
တပစ္စည်းသာဖြစ်၏။ အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်းကိုမူကား။ ရန်ခါ
ရန်ခါသောကြေကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ ဤပုရေဇာ
တပစ္စည်းမည်သည်။ စိတ္တက္ခဏတဆဲ့ချနစ်ပြန်စာမျှ အသက် ရှည်
ခြင်းရှိကြသော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗန္ဒရုပ်အဋ္ဌာရသတို့၏။ ကိစ္စပေ
တည်း။ ထိုမှကျင်းကုန်သောရုပ်တရား။ နာမ်တရား။ နိဗ္ဗာန်တရား။
ပညတ်တရားတို့၏ကိုစွဲ မဟုတ်ပေ။ ။ မနောဒ္ဒါရုံ ဝိထိ စိတ်တို့
သည်မူကား။ ထိုအလုံးစုံသောအာရုံတို့ကိုထိုက် သည်အားလျော်
စွာအာရုံပြုကြကုန်၏။ ။ အတိတ်ကိုလည်းအာရုံပြုကြကုန်၏။ အ
နာဂါတ်ကိုလည်းအာရုံပြုကြကုန်၏။ ကာလ, သုံးပါးမှ လွတ်သော
ပညတ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကိုလည်း။ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အာရုံပြုကြ
ကုန်၏။ ။ ထိုသို့ပြုကြရာတွင်။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗန္ဒရုပ်အဋ္ဌာရ
သတို့ကိုအာရုံပြုကြသည့်အခါ။ မနောဒ္ဒါရုံဝိထိစိတ်တို့မှာ။ အာရမ္မ
ဏပုရေဇာတပစ္စည်းကို ရသည်ဟု ဆိုရ၏။ ။ မိမိ၌ ယခုရှိနေ
သောပထဝီကို။ အာပေါကို။ တေဇော။ ဝါယောတို့ကို။ ဇက္ခယ, သော
တ, တို့ကို။ ဂူပ, သဒ္ဓ, စသည်တို့ကို။ မနောဒ္ဒါရုံဝိထိစိတ်ဖြင့်အာရုံပြုခဲ့
သော်လည်း။ တခြားတပါး၌ယခုရှိနေသော။ သက်ရှိသက်မဲ့ ဝတ္ထု
တို့ကိုမနောဒ္ဒါရုံဝိထိစိတ်ဖြင့်အာရုံပြုခဲ့သော်လည်း။ အာရမ္မဏပုရေ
ဇာတပစ္စည်းကိုရသည်ဟု ဆိုရ၏။ ။ ဤပုရေဇာတပစ္စည်း၌။

ပစ္စည်းတရားကားရုပ်တရားပေတည်း။ ပစ္စယုပ္ပန်ကား။ နာမ်တရားသက်သက်ပေတည်း။ ။

ထိုပူရေဇာတပစ္စည်းနှစ်မျိုးတွင်။ ဝတ္ထုပူရေဇာတပစ္စည်း၌။ ဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါးတို့သည်နာမ်တရားတို့၏ဇီရာကိစ္စရှိကြသည့်အတွက်။ နိဿယပစ္စည်းလည်းတပ်ကြကုန်၏။ မိမိ၌ မှီကြသော နာမ်တရားတို့နှင့် ရောရှက်ခြင်းမရှိကြသည့်အတွက်။ ဝိပဿနာပစ္စည်းလည်းတပ်ကြကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန်အနေနှင့်ရှိနေဆဲဖြစ်ကြသည့်အတွက်။ အတ္တိပစ္စည်း။ အဝိဂတပစ္စည်းလည်းတပ်ကြကုန်၏။ ဟဒယဝတ္ထုမှတစ်ပါးသော။ ပဉ္စဝတ္ထုတို့သည်။ မိမိတို့မှာ မှီသော ပဉ္စဝိညာဏ်၊ နာမ်တရားတို့ကို အစိုးကြေသည့်အတွက်။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းလည်းတပ်ကြ၏။ ။ အာရမ္မဏ ပူရေဇာတပစ္စည်းတို့သည်လည်း။ (အာရမ္မဏပစ္စည်း)လည်းတပ်ကြကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန်အနေနှင့်ရှိနေဆဲဖြစ်ကြသည်အတွက်။ အဝိဂတပစ္စည်းလည်း တပ်ကြကုန်၏။ ။ ထိုအာရမ္မဏပူရေဇာတပစ္စည်းတို့သည်။ အလွန်အလှိုရှိအပ်သော အာရုံများဖြစ်ခဲ့သော်။ လောဘတရားနှင့်အလွန်သာယာခြင်းများရှိခဲ့သော်။ (အာရမ္မဏာ သိပတိပစ္စည်း) (အာရမ္မဏ၊ ပနိဿယ ပစ္စည်း)လည်းတပ်ကြကုန်၏။ ။ ဤပူရေဇာတပစ္စည်းသည်။ အဘိဓမ္မာ၌။ အာယတနဝိဘင်းနှင့်။ အာယတနယဓိက်ကျမ်း-သုတ္တန်၌။ သဗ္ဗာယတနသံယုတ်ကျမ်းတို့မှာ-ကျယ်လှစွာ၏။ ။

ပူရေဇာတပစ္စည်းမျိုး (၉) ပါးပြီး၏။

ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်းမျိုး (၄) ပါးကိုပြဆိုပေအံ့။

ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်းမျိုးလေးပါးဆိုသည်ကား။ ၁။ ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း။ ၂။ ပစ္ဆိမာဇာတဝိပဿနာပစ္စည်း။ ၃။ ပစ္ဆိမာဇာတအတ္တိပစ္စည်း။ ၄။ ပစ္ဆိမာဇာတ အဝိဂတပစ္စည်း။ ဤလေးပါးပေတည်း။

ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စယော။ ။ပဋိသန္ဓေခဏ၌ဖြစ်သေ ၁ပဋိသန္ဓေ စိတ်မှတစ်ပါး။ရုပ်ရှိရာ၌ဖြစ်ကြသောအလုံးစုံသော။ စိတ်,စေတ သိက်,နာမ်တရားများကို။ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်းဆိုသည်။ ။ထိုနာမ် တရားများသည်။မိမိ၏ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်တရားများကအလျှင် ဖြစ်၍။ဋ္ဌိခဏသို့ရောက်ကြကုန်မှ။မိမိတို့ကဖြစ်ပေါ် ကြသည်ဖြစ်၍ ပစ္ဆိမာဇာတဆိုသည်။ ။မိနားဦး၌ပိုက်ပျိုးကြကုန်သော။ကောဝံစ ပါးတို့မှာ။ မိနားလယ်-မိနားနှောင်း၌ ရှာသောမိနားများသည်။ထို ကောက်စပါးတို့ကိုမခြောက်မညှိုး။ တိုးပွားစည်ကားနိုင်ကြစေ ရန်။ချီးမြှောက်စောင့်ရှောက်ထောက်ပံ့မှုနှင့်။ကျေးဇူးပြုပေသကဲ့ သို့။နောက်မှဖြစ်ပေါ်သောထိုနာမ်တရားတို့သည်။ရှေ့၌ဖြစ်၍ ဋ္ဌိသို့ ရောက်ကြကုန်သော။ကမ္မဇကာယ,စိတ္တဇကာယ,ဥတုဇကာယ, အာဟာရဇကာယရုပ်တရားတို့အား။ ချီးမြှောက် စောင့်ရှောက် ထောက်ပံ့မှုတို့နှင့်ကျေးဇူးပြုသည်ကို။ ပစ္ဆိမာဇာတ ပစ္စည်းဆို သည်။ ။ဤပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း၌။ ပစ္စည်းတရားကား။ နာမ်တ ရားသက်သက်ပေတည်း။ ပစ္စယုပ္ပန်ကား။ ရုပ်တရားသက်သက် ပေတည်း။ ။

ဤပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ရုပ်တရားတို့ကိုကျေး ဇူးပြုဆဲးအခါ၌ ရောရှက်ခြင်းမရှိမူ၍။ ကျေးဇူးပြုကြသည် အ တွက်။(ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း)လည်းတပ်ကြကုန်၏။ မိမိတို့ရှိနေဆဲးအ ခါ၌သာ။ကျေးဇူးပြုကြသည်အတွက်။ (အတ္ထိပစ္စည်း) (အဝိဂတ ပစ္စည်း)လည်းတပ်ကြကုန်၏။ ။ဤပစ္ဆိမာဇာတ ပစ္စည်းသည်။ မန္တိမနိကာယ မူလ,ပဏ္ဏာသ,ပဉ္စမဝဂ်တွင်။ မဟာဝေဒလ္လသုတ် ၌။ ၁။ အာယုတပါး။ ၂။ ဥသ္မာတပါး။ ၃။ ဝိညာဏ်တပါး။ ဟူ၍ကိုယ်စောင့်တရားသုံးပါးတွင်။ ဝိညာဏ်,ဟူသော ကိုယ် စောင့်တရားကြီးပေတည်း။ ။အာယု,ဟူသော ကိုယ်စောင့်တ ရားသည်ကား။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတွင်။ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းတရား ပေတည်း။ ဥသ္မာ, ဟူသောကိုယ်စောင့်တရားသည်ကား။ သဟ

ဇာတပစ္စည်းတွင်၊ ကမ္မဇတေဇော၊ ဟူသော မဟာဘုတ်၊ ရုပ်တရားပေတည်း။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းမျိုးလေးပါးပြီး၏။

ဥပနိသယသစ္စည်းတစ်စုံနှင့်၊ ကမ္မပစ္စည်းတစ်ကျိပ်ရှိ၏။ ။ ကျိပ်ရှိပုံကား။ ။ ထိုနှစ်ပါးတွင်၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်၊ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းသည်၊ သဟဇာတပစ္စည်းမျိုး ၁၅-တွင်ပါဝင်ခဲ့ပြီ။ နာနက္ခဏိကမ္မပစ္စည်းတမျိုးသာ ကျန်ရှိ၏။ နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ထိုသဟဇာတကမ္မပစ္စည်းခေါ်သော စေတနာတခုတွင်။ ကုသိုလ်စေတနာ။ အကုသိုလ်စေတနာတခုကို။ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းလည်းဆိုရ၏။ နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းလည်းဆိုရ၏။ အတူတကွဖြစ်သော နာမ်တရား၊ ရုပ်တရားတို့ကို စေ့ဆော်မှု။ စိရင်မှုဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေသည်အတွက်။ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းဆိုရ၏။ ထိုစေ့ဆော်မှု၊ စိရင်မှုများသည်။ ထိုစေတနာချုပ်ကွယ်၍ သွားပြီးနောက်။ ခဏတပါး။ ကာလတပါးတို့၌။ ဝိပါက်တရားကမ္မဇရုပ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပြန်သည့်အတွက်။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းဆိုရ၏။ ။ ထိုနာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံ။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ။ အပရာပရိယဝေဒနိယကံ။ အဟောသိကံ၊ ဟူ၍ လေးပါးရှိ၏။ ယခုဘဝတွင်။ အကျိုးပေးနိုင်သော ကုသိုလ်- အကုသိုလ်ပထမ၊ ဇဝနစေတနာကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံမည်၏။ ။ အနန္တရဖြစ်သော နောက်ဘဝ၌။ ဘဝတခုဖြစ်ပေါ်အောင် ထူထောင်နိုင်သော။ ကုသိုလ်- အကုသိုလ်သတ္တမဇဝနစေတနာသည်။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံမည်၏။ ။ အနန္တရဘဝမှ။ နောက်ဘဝများစွာ သံသရာကာလ၌။ အခွင့်ရရာဘဝတို့၌။ ဘဝကို ထူထောင်မှု၊ ဘဝကို ချိုးမြှောက်

မှုတို့ဖြင့်။ ကျေးဇူးပြုနိုင်သော ကုလုလ်-အကုသိုလ်အလုပ်စေတနာစာရသည်။ အပရာပရိယ ကံမည်၏။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းတွင်။ ဘုံပိုင်း၌ ကမ္မစတုက္ကတခုလုံးသည်။ ဤနာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း၏။ စတုက္ကပင်တည်း။ ဘုမ္မိစတုက္က။ ပဋိ သန္တိစတုက္က။ မရဏ၊ ပုပ္ဖိစတုက္ကများသည်။ ဤပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို ဝေဘန်ခွဲခြမ်းခဏ်း များပေတည်း။ ။ ဤနာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းသည်။ အနမတဂ္ဂ သံသရာလောကတွင် အလွန်အရေးအရာကြီးကျယ်သော သတ္တဝါအနန္တတို့သည်လည်း။ ဤပစ္စည်းမှဖြစ်ပွား၍နေကြကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ဖြစ်ရာဌာန။ ဘုံဘဝတို့သည်လည်း။ ဤပစ္စည်းမှဖြစ်ကြကုန်၏။ အကုသိုလ်စေတနာဟူသော ကမ္မပစ္စည်းမှ။ အပါယ်လေးဘုံနှင့်အပါယ်သတ္တဝါမျိုးအနန္တဖြစ်ပွား၏။ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စေတနာဟူသော ကမ္မပစ္စည်းမှ။ လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ နတ်ဘုံ။ လူ့သတ္တဝါအနန္တ။ နတ်သတ္တဝါအနန္တဖြစ်ပွား၏။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စေတနာဟူသော ကမ္မ ပစ္စည်းမှ။ ရူပါဝစရဗြဟ္မာတထာယံ့ခြောက်ဘုံ။ ရူပဗြဟ္မာသတ္တဝါအနန္တဖြစ်ပွား၏။ အရူပကုသိုလ်စေတနာဟူသော ကမ္မပစ္စည်းမှ။ အရူပလေးဘုံ။ အရူပဗြဟ္မာအနန္တဖြစ်ပွား၏။ ဤကမ္မပစ္စည်း၏ နိဿန္နအကျိုးဆက်အားဖြင့်။ ထိုသတ္တဝါတို့၏ဆင်းရဲချမ်းသာ။ ခံစား၊ စံစားကြရန်။ ဘုံ၊ ဗိမာန်၊ ရေ၊ မြေ၊ ထော၊ တောင်၊ အလုံးစုံဖြစ်ရ၏။ ။ မြက်သစ်ပင်တို့သည်။ အသီးအသီးမျိုးစေ့တို့မှပေါက်ပွားကြကုန်သကဲ့သို့။ သတ္တဝါအနန္တတို့သည်။ ဤကမ္မပစ္စည်းမှပေါက်ပွားကြကုန်၏။ ကမ္မပစ္စည်းသည်။ သတ္တဝါအနန္တတို့၏မျိုးစေ့အစစ်အမှန်ဖြစ်၏။ သုတ္တန်ပိဋကတ်တစ်ခုလုံးမှာ။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကံတို့၏အကျိုး။ ဒုစရိုက်သုစရိုက်တရားတို့၏အကျိုးအပစ်တို့ကိုပြဆိုသမျှတို့သည်။ ဤနာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်တို့ချည်းပင်တည်း။ အထူးအားဖြင့်။ မစ္ဆိမနိကာယမူလ၊ ပဏ္ဍာသကျမ်း။ ပဉ္စမဝဂ်တွင် သာလေယျကသုတ်။ ဝေရဇ္ဇကသုတ်။ ရုဇ္ဇ ဓမ္မသမာဒါနသုတ်။ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်။ ဥပရိပဏ္ဍာသကျမ်း၊ ဒုတိယဝဂ်တွင်။ ဗါ

လပဏ္ဍိတသုတ်။ တတိယဝဂ်တွင်။ ဒေဝဒုတသုတ်။ စတုတ္ထဝဂ်
တွင်။ စ။ ဣန္ဒကမ္ပဝိဘင်္ဂသုတ်။ မဟာကမ္ပဝိဘင်္ဂသုတ်။ ။ ခုဒ္ဒကနိ
ကာယကျမ်းစုတွင်။ အပဒါနိ ကျမ်း။ ဝိမာနဝတ္ထု ကျမ်း။ ပေတဝတ္ထု
ကျမ်း။ ဤသုတ္တန်စုသည်။ နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ကို
ပြဆိုသောသုတ္တန်များပေတည်း။

ဤကမ္မပစ္စည်းကို အယုမဂ္ဂိကြသူ-မသိကြသူ-ငြင်းပယ်ကြ
သူတို့သည်။ အတ္ထိဒိန္နံ အတ္ထိယိဋ္ဌံအစရှိသော။ ဆယ်ပါးသောသမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ ဘိမ္မလွတ်ကြကုန်၍။ သုံးပါးသောနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးတို့နှင့်။
နတ္ထိဒိန္နံ နတ္ထိယိဋ္ဌံအစရှိသောဆယ်ပါးသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဣဿရနိမ္မာ
ဒိဋ္ဌိတို့၌သက်ဝင်ကြလေကုန်၏။ သို့မဟုတ်-သံသရာအရေး၌။ ခွေး
ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်၊ အစရှိသောတိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့။ နောက်တဝ
ဟူ၍၎င်း။ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်။ သုဂတိ-ဒုဂတိဟူ၍၎င်း။ မသိကြ
သော။ သမ္မောဟတုန်းတို့သာဖြစ်ကြလေကုန်၏။

ကမ္မပစ္စည်းပြီး၏။

ဥပနိဿယပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ။ အလွန်အားကြီးသော
ဖိုရာဖြစ်သောပစ္စည်းဆိုလိုသည်။ ထိုဥပနိဿယပစ္စည်းသည်။ အာ
ရမ္မဏ၊ ပနိဿယပစ္စည်း။ အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်း။ ပကတူ ပ
နိဿယပစ္စည်းဟူ၍သုံးမျိုးရှိ၏။ ။ ထိုတွင်-အာရမ္မဏ၊ ပနိဿယ
ပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းပင်တည်း။ ။
အနန္တရူပ နိဿယပစ္စည်း ဆိုသည် လည်း။ အနန္တရပစ္စည်းပင်
တည်း။ ထိုပစ္စည်းနှစ်ပါးကိုရှေ့၌ပြဆိုခဲ့ပြီ။ ။ ပကတူပနိဿယ
ပစ္စည်းတမျိုးသာကျန်ရှိ၏။ ။

ပကတူပနိဿယဆိုသည်ကား။ အားကြီးသောဖိုရာကို။ ဥပ
နိဿယဆို၏။ ထိုဥပနိဿယသည်။ ။ ပကတောဟုတွာ ဥပ
နိဿယယော၊ ပကတူပနိဿယော။ ။ ပကတော၊ ရှေ့၌မိမိက ပြု
အပ်ဘူးသည်။ ဟုတွာ။ ဖြစ်၍။ ဥပနိဿယော။ နောက်၌။ မိမိ၏ အား
ကြီးသောဖိုရာတည်း။ ပကတူပနိဿယော၊ ရှေး၌ပြုအပ်ဘူးသည်

ဖြစ်၍။နောက်၌အားကြီးသောမြို့ရာဟူသော ဝိဂ္ဂဟနှင့်အညီ။ ပကတူပနိဿယမည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။လောက၌မိတ်ဆွေမည်သည် ရှိကြ၏။ ထိုမိတ်ဆွေသည်။မိမိအိမ်သို့ရောက်လာသည့်အခါ။ မိမိကမိတ်ဆွေဝတ္တရားကိုကျေကုန်စွာပြုအပ်ဘူး၏။ထိုမိတ်ဆွေသည်။ပကတ၊မည်၏။ထိုမိတ်ဆွေသည်နောင်အခါသို့ အိမ်သို့မိမိကရောက်သည်ရှိသော်။အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်၏။မိမိအိမ်သို့မိတ်ဆွေ ရေခံလာသည့်အခါ၌။အလေးမပြုဂရုမစိုက်ခဲ့သော်။ ပကတ၊ မဖြစ်။ပကတမဖြစ်ခဲ့သော်။နောင်ထိုသူ့ အိမ်သို့မိမိရောက်သည်ရှိသော် အားကြီးသောမြို့ရာမဖြစ်။ ထိုမိတ်ဆွေကလည်းအလေးပြုမည် မဟုတ်။ဂရုစိုက်မည်မဟုတ်။မိမိက ကောင်းကောင်း ပြုလေလေ-နောင်ခါအဖို့။ထိုသူကိုမိမိကအားကိုးရလေလေဖြစ်၏။ အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်၏။ ။အားကြီးသောမြို့ရာဆိုသော်လည်း။ ထိုမိတ်ဆွေ၏အင်အားရှိသမျှကိုဆိုသည်။ထိုမိတ်ဆွေသည်။ သူဆင်းရဲလည်းရှိ၏။သူကြွယ်လည်းရှိ၏။သေဋ္ဌေးလည်းရှိ၏။မင်းစိုးရာ ဇာလည်းရှိ၏။ ။အိမ်၌နေရသောသူသည်။အိမ်ကို ဆောက်လုပ်သောအခါ၌။ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခဲ့သော်။ နောင်ထိုအိမ်သည်။ထိုသူ၏အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်၏။ထိုသူ၏။သား၊ မြေး၊စဉ်ဆက်ပင်။အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်တတ်၏။ လယ်ယာ လုပ်သမားသည်ထိုလယ်ထိုယာကိုကောင်းမွန်စွာတည်ထောင်ခဲ့သော်နောင်ထိုလယ်ထိုယာသည်။ထိုသူ၏အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်၏။ထိုသူ၏ သားမြေးစဉ်ဆက်ပင်အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်တတ်၏အတတ်ပညာ သင်ကြားသောသူသည်။ သင်ကြားစဉ်အခါ၌ ကျေလည် ဖွဲ့စွာ သင်ကြားခဲ့ သော်။နောင်ထိုအတတ်ပညာသည်။ ထိုသူ၏ အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်၏။ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာပုဂ္ဂိုလ်များ။ပြုစဉ် အခါ၌ကောင်းမွန်စွာပြုခဲ့ သော်။နောင်ဘဝ၌။ ထိုဒါန၊ သီလ၊ဘာဝနာကုသိုလ်သည်။ထိုသူ၏အားကြီးသောမြို့ရာဖြစ်၏။ ဤကုသိုလ်ကံဘက်၌ကောင်းစွာပွားများအပ်ပြီးသောမဟုတ္တုတ် ကုသိုလ်ကံ

မင်္ဂလာသို့လက်ကံများသည်။ အလွန်အားကြီးသော ပကတူပနိဿယများဖြစ်ကြ၏။ ။အကုသိုလ်အရာ၌လည်း။ သူတပါးကို အလွန်အကြူးပြုခဲ့သော်။ နောင်ထိုသူမှာခိုက်ရန်ပွားများဘို့ အားကြီးသောမြီရာဖြစ်၏။ အားကြီးသောမြီရာဆိုသည်ကား။ ပြယ်ပျောက်စေခြင်းငှါမတတ်ကောင်းအောင်အားကြီးသော အကြောင်းဖြစ်သည်ကိုဆိုသည်။ ။ပါဏာတိပါတမှုကို။ စိတ်ရောက်ပယ်ပါ၊ ထက်သန်စွာပြုခဲ့သော်။ နောင်ထိုသူမှာ။ အပါယ်ဒုက္ခပွားများဘို့ သာမညအားဖြင့်မတားမဆီးနိုင်အောင်။ အားကြီးသောမြီရာဖြစ်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ လောကဓမ္မအကုန်မြင်လေ။ မာတုဃာတကကံ။ ပိတုဃာတကကံ။ အရဟန္တဃာတကကံ။ လောဟိတုပ္ပါဒကံ။ သံဃာဒေဒကကံ။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံကြီးသုံးပါးတို့သည်။ ဤအကုသိုလ်ဘက်၌အကြီးဆုံးသောပကတူပနိဿယကြီး ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကိုသေလွန်ကြသည်ရှိသော်။ အပါယ်သို့ မကျကြစေရန်။ ဘယ်ကုသိုလ်တပါးမှမတားဆီးနိုင်ကြကုန်ပြီ။ ။

ပဋ္ဌာနုဒ္ဒေသဒိပနိ၌ကား။

လောကပကတိယာ။ ပဏ္ဍိတာနံငါကဇော ဥပနိဿယော။ ပကတူပနိဿယောဟုဝိဂ္ဂဟာပြု၍ လောကအရိုးအစဉ်အားဖြင့်။ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ထင်လျှား၍နေကြသော ဥပနိဿယမျိုးသည်။ ပကတူပနိဿယမည်၏ဟုဖွင့်၏။ အထက်က ပြဆိုခဲ့ပြီးသောပကတူပနိဿယအမှုများသည်လည်းလောက၌ အရိုးအစဉ်ထင်လျှား၍နေကြသော။ ဥပနိဿယကြီးများပင်ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်တူကြ၏။ လောက၌ဘယ်အမှုမျိုးမဆို။ ပြုလုပ်စဉ်အခါ၌။ နာကြည်းစွာ။ လေးနက်စွာပြုခဲ့သော်။ နောက်အခါ၌အကျိုးတရားအားကြီးစွာလာလတ္တံ့ ဟုဆိုကြ၏။

ဤပကတူပနိဿယပစ္စည်းသည်(၁)။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ (၂)အတိတ်ပစ္စည်းပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်၊ (၃)အနာဂတ်ပစ္စည်းပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်၊ (၄)ကာလဝိမုတ်ပစ္စည်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဟူ၍လေးပါးရ၏။

ထိုထွင်။(၁)ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန် ဆိုသည်ကား။
 လောက၌မိမိ၏သဒ္ဓါတရားအားကောင်းသည့်အတွက်။ မိမိနှိုက်
 ကုသိုလ်တရားအဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပွားခြင်း။ မိမိ၏သဒ္ဓါတရား အား
 ကောင်းသည့် အတွက်။ မိမိနှင့် စပ်နွယ်သမျှ။ သူတပါးတို့၌ ကု
 သိုလ်တရားပွားများခြင်း။ သူတပါးတို့၏သဒ္ဓါတရား အားကောင်း
 သည့် အတွက်။ မိမိ၌ကုသိုလ်တရားပွားများခြင်း။ ထို့အတူမိမိ၏
 သီလတရား။ မိမိ၏ဗာဟုသုတ-တရား။ မိမိ၏ အသိအလိမ္မာ
 ဥာဏ်ပညာတရား၊ စသည်ဖြင့် ချဲ့လေ။ ။မိမိ၏ တဏှာ၊ ရာဂ၊
 လောဘ၊ တရားအားကြီးသည့်အတွက်။ မိမိ၌အကုသိုလ်တရားအ
 ဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွားခြင်း။ မိမိ၏တဏှာ။ ရာဂ။ လောဘ၊ တရား အား
 ကြီးသည့်အတွက်။ သူတပါးတို့၌တဏှာ၊ ရာဂ၊ လောဘ၊ စသော
 အကုသိုလ်တရားပွားများခြင်း။ ထို့အတူ။ မိမိ၏ ဒေါသ။ မာန။
 တရားအားကြီးသည့်အတွက်။ မိမိ၏ဒိဋ္ဌိအယူအမှား အားကြီး
 သည့်အတွက်။ အစရှိသည်ဖြင့်ချဲ့လေ။

သူတပါးတို့ဟူသောစကား၌။ သဒ္ဓါတရား ကောင်းကြသော
 မိဘတို့၏သားသမီးများသည်။ သဒ္ဓါတရားကောင်းတတ်ကြ၏။ အ
 ကျင့်သီလရှိကြသောမိဘတို့၏ သားသမီးများသည်။ အကျင့်သီ
 လကောင်းတတ်ကြ၏။ ပညာဗဟုသုတကောင်းကြသောမိဘ
 တို့၏သားသမီးများသည်။ ပညာဗဟုသုတကောင်းတတ်ကြ၏။ မ
 ကောင်းသောဘက်၌လည်း။ အမျိုးအရိုး လိုက်မှုကို အကုန်မြင်
 လေ။ ဆရာကောင်း၊ သွားကောင်း။ မိတ်ဆွေကောင်းတို့နှင့်ပေါင်း
 ဖော် ခဲ့လျှင်။ ကောင်းမြတ်တတ်ကြ၏။ ယုတ်ညံ့ သောဆရာ။ ယုတ်
 ညံ့သော မိတ်ဆွေတို့နှင့် ပေါင်း ဖော် ခဲ့လျှင်။ ယုတ်ညံ့ တတ်ကြ
 ၏။ ကာလကောင်းနှင့်ကြိုကြိုက်ခဲ့ သော်။ တရားကောင်း ပွားများ
 တတ်ကြ၏။ ကာလဆိုးနှင့်ကြိုကြိုက်ခဲ့ သော်။ တရားယုတ်ပွားများ
 တတ်ကြ၏။ အရပ်ဒေသကောင်းမြတ်ခဲ့ သော်။ အလိမ္မာတရား
 ပွားများတတ်ကြ၏။ အရပ်ဒေသယုတ်ညံ့ ခဲ့ သော်။ အမိုက်တရား

ပွားများတတ်ကြ၏စသည်ဖြင့်။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ဥပနိဿယပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကိုအကုန်မြင်လေ။

မဟာပထဝီမြေကြီးသည်။ မြေကိုမှီကြရသော သတ္တဝါခန္ဓာ တို့၏အားကြီးသောမှီရာဖြစ်၏။ သစ်ပင်။ တော။ တောင်။ ချုံ။ မြက် တို့သည်။ သားဌာန်တိရစ္ဆာန်ခန္ဓာအပေါင်းတို့၏ အားကြီးသော မှီရာဖြစ်၏။ ။ ရေကံ။ ရေတွင်း။ အိုင်။ အင်း။ မြစ်။ သမုဒ္ဒရာရေတို့ သည်။ ရေသတ္တဝါခန္ဓာအပေါင်းတို့၏ အားကြီးသော မှီရာဖြစ် ကုန်၏။ ။ မိဗန်းရေမိဗန်းပေါက်တို့သည်။ မိဗန်းကို မှီကြရကုန် သောသတ္တဝါတို့၏ အားကြီးသောမှီရာဖြစ်ကုန်၏။ ။ ကောင်း ကင်သည်။ ကောင်းကင်ယုံဌာန်တို့၏၎င်း။ ကောင်းကင်ဘုံသား နတ်သိကြားဗြဟ္မာတို့၏၎င်း။ အားကြီးသော မှီရာဖြစ်၏။ ။ ဤ သို့အစရှိသည်ဖြင့်။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ဖြစ်ကြကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန်ဥပ နိဿယပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်တို့ကိုသိကြရကုန်၏။

အတိတ်ပစ္စည်း။ ပစ္စယုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်ကား။ ကွယ်လွန်ကြလေ ကုန်ပြီးသောမိဘဘိုးဘွားတို့သည်။ ထိုသူတို့၏အထွင်းဥစ္စာ။ အပ ဥစ္စာ။ အယူဝါဒကိုဆက်ခံရကုန်သော။ သားမြေးတို့၏ အားကြီး သောမှီရာဖြစ်ကြကုန်၏။ ကွယ်လွန်ကြကုန်ပြီးသော။ ငါတို့မြတ် စွာဘုရား၏တပည့်သား။ ရဟန်းတော်။ သင်္ဃာတော်အပေါင်းတို့ သည်။ ငါတို့နောက်ဖြစ်နောက်ပွားတပည့်သားတို့၏အားကြီးသော မှီရာဖြစ်ကုန်၏။ ရှေးရှေးသောဘဝ၌ ပြည့်စုံစွာပြုခဲ့ကြကုန်သော။ ကုသိုလ်ကံဟောင်း။ အကုသိုလ်ကံဟောင်းတို့သည်။ နောက်ဘဝ တို့၌ချမ်းသာသူကို၎င်း။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို၎င်း။ ခံစားကြရန် အား ကြီးသောမှီရာဖြစ်ကုန်၏။ ရှေးရှေးသောဘဝတို့၌။ ပြည့်စုံစွာစွ ယူကျင့်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်သော။ ကောင်းမြတ်သောအယူအကျင့်။ ဆိုးယုတ်သောအယူအကျင့်တို့သည်။ နောက်ဘဝတို့၌။ ထိုအယူ ထိုအကျင့်တို့သို့သက်ရောက်ခြင်းငှါ အားကြီးသောမှီရာဖြစ်ကုန်၏။ ရှေးရှေးသောဘဝတို့၌ ပြည့်ကျင့်ခဲ့ကြကုန်သော။ ဝါသနာ၊ ဝသီ၊ ပါရမီကုသိုလ်မှုတို့သည်။ တဘဝထက်တဘဝ၊ ထက်သံရဲရင့်

အဆင့်ဆင့်တိုးပွားကြီးမြင့်၍သွားခြင်းငှါအားကြီးသောဓိရာ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ယခုဘဝတွင်လည်း။ ရှေးရှေးသော-နေ့,ရက်,လ,နှစ်တို့၌ပြည့်စုံစွာပြုခဲ့ကြကုန်သော။ဝီရိယမှုတို့သည်။ နောက်နောက်သော-နေ့,ရက်,လ,နှစ်တို့၌ အားကြီးသောဓိရာဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။အတိတ်ဥပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကိုသိမြင်ကြကုန်ရာ၏။

အနာဂတ်ပစ္စည်း။ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်ကား။ ရှေ့သို့တွေ့လတ္တံ့သောအနာဂတ်အကျိုးသည်ပစ္စည်း။ တွေ့လတ္တံ့သော အကျိုးကိုအားကိုးအားထားပြု၍။ထိုအကျိုးကို အလွန်အလိမ္မာသောကြောင့်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ထိုအကျိုးကို တွေ့စေတတ်သောအမှုကို။ အားထုတ်ပြုလုပ်ခြင်းသည်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ရှေ့သို့ ရလတ္တံ့သော အနာဂတ်အကျိုးသည်ပစ္စည်း။ရလတ္တံ့သောအကျိုးကို အားကိုးအားထားပြု၍။ထိုအကျိုးကိုရလိမ္မာသောကြောင့်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ထိုအကျိုးကို ရစေတတ်သောအမှုကို အားထုတ်ပြုလုပ်ခြင်းသည်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို။ရှေ့သို့တွေ့လတ္တံ့။ရလတ္တံ့။ခံစားရလတ္တံ့။ခံစားရလတ္တံ့ ဟူ၍မြော်လင့်ခြင်းသည်။ အမြဲအုပ်စိုးလျက်ရှိ၏။ရှေ့အလားသည်။သတ္တဝါအများတို့ကို အမြဲဆွဲငင်၍နေ၏။ ယခုပစ္စယုပ္ပန်နိဗ္ဗာန်မေ့လျော့ပေါ့စား၍ မနေသာအောင် အမြဲနှိုးဆော်တိုက်တွန်း၏။ ရှေ့သို့တွေ့ရလတ္တံ့သော ကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုးတို့သည်။ ယခုပစ္စယုပ္ပန်နိဗ္ဗာန်။ သတ္တဝါတို့ကို လွန်စွာဆုံးမနိုင်ကုန်၏။အလွန်မကောင်းသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်ဆိုလျှင်။ထိုလမ်းကိုမသွားဝံ့ ကြကုန်။အလွန်ကောင်းသည်ကိုတွေ့ရလိမ့်မည်ဆိုလျှင်။ ထိုလမ်းကိုတားဆီးမရ သွားကြကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ရှေ့သို့တွေ့လတ္တံ့။ရလတ္တံ့။ခံစားရလတ္တံ့။ ခံစားရလတ္တံ့ ဟူသောအနာဂတ်အကျိုးသည်။ သတ္တဝါတို့၌ အကြီးဆုံးသော ဥပနိဿယပစ္စည်းကြီးဖြစ်၏။ မကောင်းသော ရှေ့အကျိုးမျိုးကို လွတ်ကင်းစေခြင်းငှါ။ ကောင်းသော ရှေ့အကျိုးမျိုးကို ရရှိစေ

ခြင်းငှါ။ယခုအားထုတ်ကြသော လူတို့၏ကိစ္စ။ရှင်တို့၏ကိစ္စ ကြီး
ငယ်အလုံးစုံသည်။ပစ္စုပ္ပန်။ပစ္စယုပ္ပန်မည်၏။

ဤပစ္စုပ္ပန်။ ပစ္စယုပ္ပန်ကိစ္စကြီးငယ်ကိုပြည့်စုံစွာ အားထုတ်
ကြသည့်အတွက်။ နောက်ရက်။နောက်လ။ နောက်နှစ်။နောက်
ဘဝတို့၌အကျိုးကိုရကြပြန်သောအခါ။ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကိစ္စကြီးငယ်
များသည်။ အတိတ်ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်ပြန်၏။ မရှိကြသောအ
ကျိုးများသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်လာကြပြန်၏။ ဤသို့အစရှိ
သည်ဖြင့်။လောကတွင်မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြကုန်သော အနာဂတ်။
ဥပနိဿယပစ္စည်းမျိုး။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိပညာရှိကြီးတို့၏ ဟောပြောမှု
နှင့်သိရှိကြရကုန်သော။ အနာဂတ်ဘဝ ဥပနိဿယပစ္စည်းမျိုးတို့
ကိုသိကြကုန်ရာ၏။ ။ကာလဝိမုတ်ပစ္စည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယုပ္ပန်ဆို
သည်ကား။နိဗ္ဗာန်တရား။ပညတ်တရားတို့သည်။ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း
မှကင်းလွတ်ကြကုန်သဖြင့်။ကာလသုံးပါးမရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။
ကာလဝိမုတ်မည်ကုန်၏။ ထိုတွင်။နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ သံသရာ
ဘေးမှကြောက်လန့်ကြကုန်သောပညာရှိတို့မှာ။ ဒါနပါရမီ။သီလ
ပါရမီ။ အစရှိသောပါရမီကုသိုလ်တရား။ ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါး။ဗောဓိ
ပက္ခိယတရားတို့၏ ဖြစ်ပွားခြင်းငှါ အလွန်အားကြီးလှသော။ဥပ
နိဿယကြီးဖြစ်၏။ငြိမ်းမှုမည်သည်။ ထိုအသစ်တမဟာ နိဗ္ဗာန်
ကြီးကိုမဆိုဘားဘိဦး။ လောက၌ မီးဘေးဟူ၍ရှိ၏။ မီးဘေး၏
ငြိမ်းမှုဟူ၍ရှိ၏။ ရေဘေးဟူ၍ရှိ၏။ ရေဘေး၏ငြိမ်းမှုဟူ၍ရှိ၏။ခိုး
သူခမ်းမြဘေးဟူ၍ရှိ၏။ ခိုးခမ်းမြဘေး၏ငြိမ်းမှုဟူ၍ရှိ၏။ ရန်သူ
ဘေးဟူ၍ရှိ၏။ ရန်သူဘေး၏ငြိမ်းမှုဟူ၍ရှိ၏။ ဆင်ဘေး။ ကျား
ဘေးစသည်အကုန်သွားလေ။ ရောဂါဘေး။ အနာဘေးဟူ၍ရှိ၏။
ရောဂါဘေးအနာဘေး၏ ငြိမ်းမှုဟူ၍ရှိ၏။ ထိုထိုဘေးနှင့်တွေ့ရှိ၍
နေကြသောသူတို့မှာ။ ထိုထိုဘေး၏လွတ်ငြိမ်းခြင်းကို။ လွန်စွာ
ရှာကြံတောင့်တအားကိုးကြရကုန်၏။

အဇဇာကာသ ကောင်းကင်ပညတ်ကြီးသည်။ ကောင်းကင်
နှင့်စပ်၍ဖြစ်ပွားကြရကုန်သော။ သတ္တဝါခန္ဓာအပေါင်းမှာ။ အား

ကြီးစွာသောမြို့ရာကြီးဖြစ်၏။ အရှေ့။ အနောက်။ တောင်။ မြောက်။
အထက်အောက်ဟူသော။ ဒီသာပညတ်။ ဒေသပညတ်များသည်
လည်း။ အမှတ်သညာထား၍ ကြည့်လည်ကြကုန်သော။ သတ္တဝါ
ခန္ဓာအပေါင်းတို့မှာ။ အားကြီးစွာသောမြို့ရာနိဿယကြီးဖြစ်၏။ အ
ထွေထွေသောသဗ္ဗာနပညတ်။ အထွေထွေသော သန္တတိပညတ်
တို့သည်လည်းကောင်း။ ထိုပညတ်တို့ကိုခေါ် ဆိုကြရန်။ အထွေ
ထွေသောအမည်သညာနာမပညတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဗေ
ဒင်ကျမ်းတို့၌လါသောအထွေထွေသောဗေဒင်ပညတ်။ ဆေးကျမ်း
တို့၌လာသောအထွေထွေသောဆေးပညတ်။ ထိုမှတပါးလောကီ
အတတ်ပညာကျမ်းမျိုးတို့၌လာသော။ အထွေထွေသောအတတ်
ပညတ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွင်။ ဝိနည်းကျမ်းဝန်တို့၌လာသော ဝိနယ
ပညတ်။ သုတ္တန်တို့၌လာသောဓမ္မပညတ်။ အဘိဓမ္မာတို့၌လာသော
အဘိဓမ္မာနာမပညတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အသိညာဏ်အရာ
အလိမ္မာတရား ဖြစ်ပွားကြရန် အလွန်အားကြီးသော မြို့ရာနိဿယ
ကြီးတွေဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာလဝိမုတ်
ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်တရား။ ပညတ်ဘုရား။ ဥပနိဿယပစ္စည်းကြီးများ
တို့ကိုသိကြကုန်ရာ၏

ကာလအားဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စည်းအပြားလေပါးပြီး၏။

တနည်းကား။ ။ (၁) ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။
(၂) ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၃) ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အ
ဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်ဟူ၍သုံးပါး။ ။ (၁) အကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အကု
သိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။ (၂) အကုသိုလ်ပစ္စည်း။ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။
(၃) အကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်ဟူ၍သုံးပါး။ ။
(၁) အဗျာကတပစ္စည်း။ အဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်။ (၂) အဗျာက
တပစ္စည်း။ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (၃) အဗျာကတပစ္စည်း။ အ

ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ဟူ၍သုံးပါးအားဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စည်းအ
ပြားကိုးပါးရှိ၏။ ထိုကိုးပါးတို့တွင်။

၁။ ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကား။ ကုသိုလ်ကံ
အကုသိုလ်ကံတို့၌၎င်း။ ထိုကံတို့၏ အကျိုးတို့၌၎င်း။ ယုံကြည်ခြင်း
သဒ္ဓါတရား ရှိခဲ့သော်။ မိမိ၌လည်း အမျိုးမျိုးသော ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတို့သည်ဖြစ်ပွားတတ်ကုန်၏။ မိမိနှင့်စပ်နွယ်သူအများ
တို့မှာလည်း။ ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားတတ်၏။ ။ တရား၌ယုံ
ကြည်သောသဒ္ဓါတရား။ ဒေသနာတရား၌ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ
တရား။ သံဃာ၌ယုံကြည်သောသဒ္ဓါတရား။ တရားရှိခဲ့သော်။ မိမိ
၌၎င်း။ သူတပါးတို့၌၎င်း။ အဆင့်ဆင့်သောကုသိုလ်တရားဖြစ်ပွား
တတ်၏။ မိမိနှိုက်သီလတရားရှိခဲ့သော်။ ဗာဟုဿုတ ပညာ
တရားရှိခဲ့သော်စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။ ။ ဤကား။ ကုသိုလ်ပစ္စည်း
ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။

၂။ ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်ကား။ ။
မိမိနှိုက်ထိုကဲ့သို့သော သဒ္ဓါဂုဏ်။ ဗာဟုဿုတဂုဏ် စသည်ရှိ
ခဲ့သော်။ ထိုဂုဏ်အတွက်မိမိကိုယ်ကိုမော်မောက်ခြင်း။ သူတပါး
ကိုရှုပ်ချခြင်း။ ထိုအတွက်နှင့်အမျှင်ဒေါသဖြစ်ပွားခြင်း။ ခိုက်မုန်
ပွားခြင်းစသည်ဖြင့်။ မိမိနှိုက်၎င်း။ သူတပါးတို့နှိုက်၎င်း။ အကု
သိုလ်တရားဖြစ်ပွားတတ်၏။ ဤကား။ ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အကုသိုလ်
ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။

၃။ ကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကား။ ။
ယခုဘဝ၌ဒါနတရား။ သီလတရားကိုအားတုတ်ခဲ့လျှင်။ နောက်
ဘဝတို့၌။ လူချမ်းသာ။ နတ်ချမ်းသာတို့ကိုရနိုင်သည်ဟူသော ယုံ
ကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားရှိသည့်အတွက်။ ထိုထိုကုသိုလ်တရား။ အ
ကျင့်တရားတို့ကို ပွားများအားထုတ်မှုနှင့်။ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း
ဒုက္ခ။ ပရိယတ္တိဓမ္မကိုသင်ကြားအားထုတ်မှုနှင့်။ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲ
ခြင်းဒုက္ခ ရုတင်ပဋိပတ်ကိုကျင့်ဆောင်မှုနှင့်ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း
ဒုက္ခ။ သမထဘဝနာတရားများကိုပွားများအားထုတ်မှုနှင့် ကိုယ်

၏ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ။ ဝိပဿနာတာဝနာတရားများကို ပွားများအားထုတ်မှုနှင့်ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ။ ဘုရားအလောင်းအလျာကြီးများကဲ့သို့။ အလွန်ကြီးမြတ်သောပါရမီကုသိုလ်ကြီးများကိုပွားများအားထုတ်မှုနှင့် အလွန်ကြီးမားသော ဒုက္ခကြီးများကို ခံရခြင်းစသည်ဖြင့်။ ကုသိုလ်ကိုပျက်စီးအတုအကွဲအတုအကွဲ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံကြရသည်ကားအလွန်များပြား၏။ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခတရားမည်သည်။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်မှအလွတ်ဖြစ်၍ အယုဂကတ-တရားမည်၏။

လောက၌။ ကုသိုလ်မှအလိမ္မာမှုမည်သည်။ သင်္ခါရမျိုးဖြစ်၏ဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံနိုင်မှတတ်၏။ ယခုလက်ငင်းဆင်းရဲမည်ကို ကြောက်သောသူသည်။ ကုသိုလ်အလိမ္မာနှင့်ဝေးကွာတတ်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုအနည်းငယ်ခံနိုင်သောသူသည်။ အနည်းငယ်မျှသောကုသိုလ်အလိမ္မာကိုရနိုင်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုအလယ်အလတ်မျှ ခံနိုင်သောသူသည်။ အလယ်အလတ်မျှသောကုသိုလ်အလိမ္မာကိုရနိုင်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုများများကြီးခံနိုင်သောသူသည်။ များများကြီးသော ကုသိုလ်အလိမ္မာကိုရနိုင်၏။ သဗ္ဗညုဘုရားဖြစ်လိုသောသူများသည် အနည်းဆုံးအားဖြင့်။ ကမ္ဘာပေါင်း-လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင်-ပါရမီကုသိုလ်တရားတို့ကိုဖြည့်ကျင့်မှုနှင့် အလွန်ကြီးကျယ်သောဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံတော်မူကြရ၏။ အလွန် ကြီးကျယ်သောဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံနိုင်တော်မူကြသည့်အတွက်။ အလွန် ကြီးကျယ်သောကုသိုလ်အလိမ္မာတို့နှင့်ပြည့်စုံကြသော သဗ္ဗညု ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူကြကုန်၏။ ။ ထို့အောက်ထက်ထက်မျှဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံနိုင်ကြသူများသည်။ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့အောက်-ထက်ထက်မျှ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံနိုင်ကြသူများသည်။ ဘုရားလက်ထက်တော်တွင်။ အဂ္ဂသာဝကကြီးများ ဖြစ်ကြရ၏။ ထို့အောက်အလွန်နည်းစွာဆင်းရဲဒုက္ခ ခံနိုင်ကြသူများသည်။ မဟာသာဝကများဖြစ်ကြ၏။ ထို့အောက်-ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်မှုနှင့်

ဆင်းရဲဒုက္ခအနည်းဆုံးခံနိုင်ကြသူများသည်၊ ပကတိသာဝကဖြစ်
ကြ၏။

ယခုဘဝတွင်။ သီလ၊ ကုသိုလ်ကောင်းသည့်အတွက်။ လူတို့
၏ဒုက္ခမျိုးတို့မှလွတ်ကင်း၍။ ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်းကိုရကြကုန်၏
ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်းသည်။ အဗျာကတ၊ တရားပေတည်း။ ယခုဘ
ဝ၌ကောင်းမွန်စွာပြုကြသော ဒါနမှု။ သီလမှု။ ဘာဝနာမှု။ ကုသိုလ်
ကံတို့ကြောင့်။ နောက်နောက်ဘဝတို့၌။ လူ့ချမ်းသာ။ နတ်ချမ်းသာ
ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတို့ကိုရကြကုန်၏။ ဤကား။ ကုသိုလ်ပစ္စည်း အ
ဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။ ။

၁။ အကုသိုလ်ပစ္စည်း- အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကား။ မိမိ
ကိုယ်ကိုခင်တွယ်မှု။ သားမယားကိုခင်တွယ်မှု။ တဏှာ ရာဂအ
တွက်ကြောင့်။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ သူ့ဥစ္စာကိုခိုးယူခြင်း၊ စ
သည်ကိုပြုကြ၏။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် တခုတခုသော အကုသိုလ်
တရားအတွက်မိမိ၌၎င်း၊ သူတပါးတို့၌၎င်း။ အကုသိုလ်အမျိုးမျိုး
အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွား၍နေကြသည်မှာ။ လောကမျက်မြင်ထင်လျား၏
ဤကား။ အကုသိုလ်ပစ္စည်း၊ အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။

၂။ အကုသိုလ်ပစ္စည်း- ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကား။ အ
နာရောဂါရှိနေသောသူများသည်။ ထိုအနာရောဂါကို ပျောက်ငြိမ်း
စေတတ်သောဆေးကောင်းဝါးကောင်းကိုရှာ၍ ဖြစ်ကြရသကဲ့သို့။
မီးကိုကြောင့်ကြရသည့်အတွက်။ ရေကိုရှာဖွေကြံရသကဲ့သို့။ ရန်
သူဘေးကိုကြောင့်ကြရသည့်အတွက်။ လက်နက်ကြိယာကိုရှာဖွေ
ကြရသကဲ့သို့။ သတ္တဝါတို့မှာလည်း။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အ
စရှိသော အကုသိုလ်တရားတွေရှိနေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထိုအကု
သိုလ်တရားတို့ကိုပယ်ရှားခြင်းငှါ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့အတွက်
ဒါန၊ သီလ၊ အစရှိသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုအားထုတ်ကြကုန်
၏။ သူ့အသက်ကိုသတ်မိသောသူသည်။ ထိုအပစ်ကို ပေးပျောက်စေ
ခြင်းငှါ သီလကိုဖြည့်ကျင့်၏။ သမာဓိဘာဝနာတရားကိုပွားများ၏
ဈာန်အဘိညာဏ် သမာပတ်တရားကိုပွားများ၏။ အရိယာမဂ်

လေးပါးကိုပွားများ၏။ သူ့အသက်ကိုသတ်မိသော ပါဏာတိပါတ၊ အကုသိုလ်သည်။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ သီလကုသိုလ်များအဘိညာဏ် သမာပတ်ကုသိုလ်-အရိယာမဂ်လေးပါး ကုသိုလ်များသည်ပစ္စယုပ္ပန်။ သူ့ဥစ္စာကိုခိုးယူမိသောသူ စသည်တို့မှာလည်းထိုနည်းတူ။ ။

လောက၌။ အကြောင်း၊ အကျိုး၊ အလုံးစုံကို။ အကုန် သိနိုင်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗညု ဘုရားကိုရှာကြံကြကုန်သည်မှာ။ ထိုကုသိုလ်တရားများကိုရလို၍ ရှာကြံကြကုန်၏။ ထိုကုသိုလ်တရားများကို ရလိုကြရသည်မှာလည်း။ မိမိတို့၏ သန္တာန်၌ အနမတဂ္ဂ သံသရာတွင်။ မိန့်မှား၍လာခဲ့ ကြကုန်သော။ အကုသိုလ်ကံဟောင်း။ မကောင်းသောကျွေးဆိုး၊ မြိဆိုး၊ အပါယ်မျိုးတို့သည်။ တယောက်မှာပင်အသင်္ချေယအနန္တပါရှိ၍နေကြကုန်၏။ ယခုဘဝ၌၎င်း။ နေခံနောက်ဘဝတို့၌၎င်း။ အမိက်အမှားအမျိုးမျိုးတို့ကိုဖြစ်ပွားကြစေရန်။ ကိလေသာဆိုး။ အမိက်မျိုးတို့သည်လည်းရှိနေကြကုန်၏။ ထိုကျွေးဆိုး၊ မြိဆိုး၊ အပါယ်မျိုးတို့နှင့်။ ထိုကိလေသာဆိုး၊ အမိက်အမှားမျိုးတို့ကို။ အကုန်အစင်ပယ်ရှင်းကြရန်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာ၊ သုံးပါး။ ကုသိုလ်တရားတို့ကိုရလိုကြကုန်၏။ ကျင့်ဆောင်ပွားများအားထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုကြောင့်-ထိုအကုသိုလ် ကံဟောင်းတို့နှင့်။ ထိုကိလေသာဆိုး၊ အပါယ်မျိုးတို့သည်။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ထိုသိက္ခာသုံးပါးကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ဤကားအကုသိုလ်ပစ္စည်း-ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။

၃။ အကုသိုလ်ပစ္စည်း။ အဗျာကတပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပုံကား။ တဏှာဖြင့်အလိုရှိရာအာရုံ၁၈၈၂ တို့ကိုရှာကြံလိုက်စားရာတို့၌။ သုခလည်းတွေ့ကြ၏။ ဒုက္ခလည်းတွေ့ကြ၏။ တဏှာသည်ကားပစ္စည်းသုခ၊ ဒုက္ခတို့ကား-ပစ္စယုပ္ပန်။ ဒေါသဖြင့်မိက်မဲ့မှုကြောင့် ဒုက္ခတွေ့တတ်၏။ ဒေါသကား-ပစ္စည်း။ ဒုက္ခကား-ပစ္စယုပ္ပန်။ မောဟဖြင့် မသိမှုကြောင့်ဒုက္ခတွေ့တတ်၏။ မောဟကား-ပစ္စည်း။ ဒုက္ခကား-ပစ္စယုပ္ပန်။ မာနဖြင့် မော်မှုကြားမှုကြောင့်ဒုက္ခတွေ့တတ်၏။ မာနကား

ပစ္စည်း၊ ဒုက္ခကား-ပစ္စယုပ္ပန်။ ဒိဋ္ဌိဖြင့်အယူမှား၍အကျိုးမရှိသောအ
လွန်ဆင်းရဲသောအတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်မျိုးတို့ကိုကျင့်
၏။ ဒိဋ္ဌိကား-ပစ္စည်း။ ထိုဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကား၊ အဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်။
ရှေးရှေးသောဘဝတို့၌ဒုက္ခရိုက်မှုတို့ကိုပြုကြကုန်၍။ နောက်နောက်
သောဘဝတို့၌မကောင်းသောအကျိုးတို့ကိုခံစားကြရာ၌။ ရှေးရှေး
ဒုက္ခရိုက်တို့ကား-ပစ္စည်း။ နောက်နောက်မကောင်းကျိုးတို့ကားပစ္စ
ယုပ္ပန်။ ဤကား-အကုသိုလ်ပစ္စည်း-အဗျာကတ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံ
တည်း။ ။

၁။ အဗျာကတပစ္စည်း-အဗျာကတ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပုံကား။
မျက်စိရှိသည့်အတွက်။ ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်းကိုလည်း ရကြ၏။
ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်းရကြ၏။ နားရှိသည့်အတွက်။ နှာ
ခေါင်းရှိသည့်အတွက်။ လျှာရှိသည့်အတွက်။ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်
ရှိသည့်အတွက်။ ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းနှစ်ပါးကိုပင် ရ
ကြ၏။ အဆင်း၊ လှသည့်အတွက်မလှသည့်အတွက်အသံကောင်း
သည့်အတွက်။ မကောင်းသည့်အတွက်။ အနံ့ကောင်းသည့် အ
တွက်။ မကောင်းသည့်အတွက်။ ဆင်းရဲ-ချမ်းသာနှစ်ပါးနှင့် သက်
ဆိုင်သည်ချည်းဖြစ်၏။ အသား၊ အရသာ ကောင်းကြကုန်သော၊
ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်၊ သား၊ ငါး၊ တိရစ္ဆာန်တို့အား။ မိမိတို့၏ အသား
တို့သည်။ မိမိတို့၏အသက်အန္တရာယ်ကြီးအမြဲဖြစ်ကြကုန်၏။ အ
မွေးအမြင်၊ ကောင်းကြသော သားငှက်တို့အား။ မိမိတို့၏ အမွေး
အမြင်တို့သည်။ မိမိတို့၏အသက်အန္တရာယ်ကြီး အမြဲဖြစ်ကြကုန်
၏။ အရေ-ကောင်းသောတိရစ္ဆာန်။ အရိုးကောင်းသောတိရစ္ဆာန်။
အစွယ်ကောင်းသောတိရစ္ဆာန်။ အသွေး၊ အဆီ၊ ကောင်းသော တိ
ရစ္ဆာန်-စသည်တို့မှာလည်း။ ထိုနည်းတူတည်း ။ ။ ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတ
နာစသောအတွင်းဥစ္စာ။ အိမ်။ တိုက်။ လှည်း။ လှေလယ်ယာဥယျာဉ်
အစရှိသောအပ၊ ဥစ္စာအဗျာကတတို့အတွက်။ ကိုယ်၏ ချမ်းသာ
ခြင်း။ ဆင်းရဲခြင်းရှိနေကြသည်များလည်းထင်လျားလေပြီ။ ဤ
ကား-အဗျာကတပစ္စည်း။ အဗျာကတပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။

၂။ အဗျာကတပစ္စည်း။ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၃။ အဗျာက
တပစ္စည်း-အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကား။ မျက်စိ ရှိနေသည့်အ
တွက်။ ကုသိုလ်လည်းအမျိုးမျိုးဖြစ်ကြ၏။ အကုသိုလ်လည်း အမျိုး
မျိုးဖြစ်ကြ၏။ နားရှိနေသည့်အတွက်။ နှာခေါင်းရှိနေသည့်အတွက်
လျှာခံတွင်းရှိနေသည့်အတွက်။ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိနေသည့်အ
တွက်။ ကုသိုလ်လည်းအမျိုးမျိုး။ အကုသိုလ်လည်း အမျိုးမျိုးဖြစ်
ကြ၏။ အဆင်းလှသည့်အတွက်။ အဆင်းမလှသည့်အတွက် အစ
ရှိသည်ဖြင့် အကျယ်ဆိုလေ။ ။ ဤကား-အဗျာကတပစ္စည်း
ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံတည်း။ ။

ဤဥပနိဿယပစ္စည်းကိုအကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်ပြဆိုမှုကား။ ဤဥ
ပနိဿယပစ္စည်းမှတစ်ပါးသော ၂၃-ပစ္စည်းတို့သည်ရှိကြကုန်၏။
ထို ၂၃-ပစ္စည်းတို့၏အရာအချက်တို့ကိုချန်လှပ်၍။ လောက၌ အ
ကြောင်းအကျိုးအဖြစ်ဖြင့်ဆက်ဆန်သမျှ အလုံးစုံတို့ကို။ ဤဥပ
နိဿယပစ္စည်း၏အရာအချက်ချည်းဟူ၍ မှတ်ရာ၏။ ။ ၂၃-
ပစ္စည်းတွင်လည်း။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းမျိုး၊ အနန္တရပစ္စည်း
မျိုး။ ဗလဝဖြစ်သောနာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းမျိုးတို့ကိုလည်း။ ဤ
ဥပနိဿယပစ္စည်း၌သိမ်းကြိုးလျက်ရှိကြ၏။ ။ ဤတွင်ရှေ့ကား။
ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ၂၄-ပါး တို့ကို။ ပစ္စယကိစ္စ။ ပစ္စယသတ္တိတို့နှင့်
တကွပြဆိုခြင်းတည်း။

(၂၄) ပစ္စည်းတို့၏ပေါင်းစုနည်းကိုပြဆိုပေအံ့။

၁။ သဟဇာတမျိုး။ ၂။ ပူဇရဇာတမျိုး။ ၃။ ပစ္စာဇာတ
မျိုး။ ၄။ အနန္တရမျိုး။ ၅။ နာနက္ခဏိကကမ္မမျိုး။ ၆။ အာရမ္မ
ဏမျိုး ၇။ ပကတူပနိဿယမျိုး ဟူ၍။ ခုနစ်မျိုးရှိ၏။ ။ ထို
တွင်။ ၁။ သဟဇာတမျိုးသည်ကား။ ပစ္စည်းနှင့်ပစ္စယုပ္ပန် အတူတ
ကွဖြစ်ကြသောပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။ ထိုသဟဇာတပစ္စည်းသည်။
သဟဇာတကြီးလေးပါး။ သဟဇာတလတ်၊ လေးပါး။ သဟဇာတ

ငယ်-ခုနစ်ပါးဟူ၍။ ၁၅-ပါးရှိ၏။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်းနှင့်။ ရူပဇီဝိတပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့ကိုလည်း။ သဟဇာတမျိုး၌ပင် ထည့်သွင်းခဲ့ပြီ။ ဤသဟဇာတမျိုးသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။ ။

၂။ ပူရေဇာတမျိုးဆိုသည်ကား။ ပစ္စည်းတရားက။ အဖြစ်အလျင်ကျ၍ သို့ရောက်သဖြင့် အားရှိသော အခါမှ။ ပစ္စုပ္ပန် တရားကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။ ထိုပူရေဇာတမျိုးသည်။ ဝတ္ထုပူရေဇာတမျိုး ခြောက်ပါး။ အာရမ္မဏပူရေဇာတမျိုး ၇-ပါးဟူ၍။ ၁၃-ပါးရှိ၏။ ဤပူရေဇာတမျိုးသည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။

၃။ ပစ္ဆာဇာတမျိုးဆိုသည်ကား။ ပစ္စည်းတရားက အဖြစ်နောက်ကျ၍။ ရှေးခဏက ဖြစ်၍ လာခဲ့သော ပစ္စုပ္ပန်ကို။ မိမိနှင့် တွေ့ဆုံကြသော အခါ။ ထောက်ပံ့မှုနှင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းပေတည်း။ ထိုပစ္စည်းမျိုးသည် လေးပါးရှိ၏။ ဤပစ္ဆာဇာတမျိုးသည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။

၄။ အနန္တရမျိုးဆိုသည်ကား။ ရှေးပစ္စည်းတရားနှင့် နောက်ပစ္စုပ္ပန်တရား၏ အကြားမှာ။ အခြားမရှိစေမူ၍။ တစဉ်တည်း-တဆက်တည်း။ တချချုပ်လျှင် တချစ်ပေါ်စေနိုင်သော ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။ ထိုပစ္စည်းမျိုးသည် ခြောက်ပါးရှိ၏။ ဤအနန္တရမျိုးသည် အတိတ်ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။

၅။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ရှေးရှေးနှစ်မှ ဖြစ်ပြီး၍။ ရင့်မာအောင် မြင်ခဲ့ကြပြီးလျှင်။ နောက်နောက်နှစ်၌။ မိဗန်းဥတုနှင့် ပေါင်းမိမှ-အပင်သစ်တို့ကို ပေါက်ဖွားကြကုန်သောမျိုးစေ့တို့ကဲ့သို့။ ရှေးရှေးဘဝတို့၌ ဒုစ္စရိုက်ကိစ္စ၊ သုစရိုက်ကိစ္စတို့နှင့် အောင်မြင်စွာ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်ပြီးလျှင် နောက်နောက်ဘဝတို့၌ မိမိအကျိုးပေးနိုင်ရန် အကြောင်းအခွင့်များနှင့် ပေါင်းမိမှ။ ဘဝသစ်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သော ပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။ ။ ထိုပစ္စည်းသည် ဗလဝ၊ ဖြစ်ခဲ့သော်။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ လည်းပါဝင်၏။ ဒုဗ္ဗလ၊ ဖြစ်ခဲ့သော်

ကမ္မ,သက်သက်သာဖြစ်၏။ဤကမ္မပစ္စည်းလည်း အတိတ်ပစ္စည်း မျိုးပေတည်း။

၆။ အာရမ္မဏမျိုးဆိုသည်ကား။ ကုန်းရိုး-ကုန်းပြင် ကျ သောအရပ်ဒေသတို့၌။ နွေလအခါ။လိင်မျိုး-ဘားမျိုး အစရှိကုန် သောသတ္တဝါမျိုးတို့သည်။အနည်းငယ်မျှသောရေအတွင်း။ မြေ အတွင်းမှာကျဉ်းကြပ်စွာခိုအောင်း၍နေကြကုန်၏။ မိဗန်းဦးကျ သောအခါ။သည်းထန်စွာရှာသောမိဗန်းရေမိဗန်းပွင့်တို့သည်။ ထို သတ္တဝါမျိုးတို့ကိုကျဉ်းမြောင်းရာမှထွက်ပေါ်ကွန်မြူး ပွားများကြ စေရန်။လွန်စွာကျေးဇူးပြုနိုင်ကြသကဲ့သို့။ စိတ်စေတသိက်တရား တို့ကို လွန်စွာဖြစ်ပေါ်ကွန်မြူးပွားများစေနိုင်သော ပစ္စည်းမျိုးပေ တည်း။ ထိုပစ္စည်းမျိုးသည်။(၇) ပစ္စည်းဆိုင်၏။ ဤအာရမ္မဏမျိုး သည်။အတိတ်,အနာဂတ်,ပစ္စုပ္ပန်,ကာလဝိမုတ် လေးမျိုးဆိုင်၏။

၇။ ပကတူပ နိဿယမျိုး ဆိုသည်ကား။ တခြားသော ပစ္စည်းမျိုးတို့မှအလွတ်ဖြစ်သော အကြောင်းအကျိုး ဆက်ဆန် ခြင်းတို့ကို။ အကုန်သိမ်းကြီးနိုင်သောပစ္စည်းမျိုးပေတည်း။ ဤပ ကတူပနိဿယသည်လည်း ။အတိတ်,အနာဂတ်,ပစ္စုပ္ပန်,ကာလ ဝိမုတ်,လေးပါးဆိုင်၏။ ။ဤသဟဇာတမျိုးအစရှိသည်တို့ကို။ ရှေး၌လည်းအသီးအသီးပြဆိုခဲ့ပြီး။

ပစ္စည်း(၇)ပုံရနည်းပြီး၏။

တနည်းအကျဉ်းချုန်းနည်းကား။

- (၁) အတ္ထိပစ္စည်းမျိုး။(၂) နာနက္ခဏိက-ကမ္မပစ္စည်းမျိုး။
- (၃) အာရမ္မဏပစ္စည်းမျိုး။(၄) ဥပနိဿယပစ္စည်းမျိုးဟူ၍ အ ကျဉ်းအားဖြင့် လေးပါးသာရှိ၏။ ။ရှေ့(၇)မျိုးတို့တွင်။ သဟ ဇာတမျိုး။ ပူရေဇာတမျိုး။ ပစ္ဆိမဇာတမျိုး။ ဤသုံးမျိုးတို့သည်။ ပစ္စည်းတရားလည်းရှိနေဆဲ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားလည်းရှိနေဆဲ၌သာ။

ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ဆက်ဆန်ကြသော ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ကြ၍။ အတ္တိ
ပစ္စည်း၌အကုန်သက်ဝင်ကြကုန်၏။ ၅၅.(၇)မျိုးတို့တွင်။ အနန္တရ
မျိုးသည်။ ဥပနိဿယ၌ဝင်၏။ ။ ၅၅.(၇)မျိုးတို့တွင်။ နောက်ဆုံး
သုံးမျိုးတို့သည်။ ဤစတုက္ကနည်း၌နောက်သုံးမျိုးဖြစ်ကြကုန်၏။

ပစ္စည်း(၄)ပုံရနည်းပြီး၏။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း ပစ္စည်းပိုင်း၌။ ။ ဆရာနာမန္တ
နာမဿ။ ချီသောနှစ်ဂါထာအရပစ္စည်း(၆)ပုံရနည်းကား။

(၁) နာမ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ခြောက်ပါး။ (၂) နာမ်
ပစ္စည်း။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ငါးပါး။ (၃) နာမ်ပစ္စည်း။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တ
ပါး။ (၄) ရုပ်ပစ္စည်းနာမ်ပစ္စယုပ္ပန်တပါး။ (၅) နာမ်, ရုပ်, ပညတ်
ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်နှစ်ပါး။ (၆) နာမ်, ရုပ်ပစ္စည်း။ နာမ်ရုပ်ပစ္စ
ယုပ္ပန်ကိုးပါး။ ။

ထို(၆)ပုံရတွင်။ ။ (၁) နာမ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ခြောက်
ပါးဆိုသည်ကား။ အနန္တရခြောက်မျိုးဟု အထက်ကပြဆိုခဲ့ ရာ၌။
ဥပနိဿဟပစ္စည်းမျိုးကို နှုတ်၍။ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းကို ထည့်သော်
နာမ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ခြောက်ပါးဖြစ်၏။ ထိုပစ္စည်းခြောက်ပါး
တို့မှာ။ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်မဆိုင်လေပြီ။

(၂) နာမ်ပစ္စည်း။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ငါးပါးဆိုသည်ကား။ ဟေတု
တပါး။ ကမ္မတပါး။ ဝိပါကတပါး။ ဈာနတပါး။ မဂ္ဂတပါး။ ဤငါးပါး
ပေတည်း။

(၃) နာမ်ပစ္စည်း။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တပါးဆိုသည်ကား။ ပစ္ဆာ
ဇာတပစ္စည်းပေတည်း။

(၄) ရုပ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်တပါးဆိုသည်ကား။ ပူရေ
ဇာတပစ္စည်းပေတည်း။

(၅) နာမ်,ရုပ်,ပညတ်ပစ္စည်း။ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ပါးဆိုသည်ကား။အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဥပနိဿယပစ္စည်း။ ဤနှစ်ပါးပေတည်း။

(၆) နာမ်ရုပ်ပစ္စည်း။ နာမ်ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ကိုးပါး ဆိုသည်ကား။အဓိပတိတပါး။သဟဇာတ-တပါး။အညမညတပါး။ နိဿယတပါး။ အာဟာရတပါး။ဣန္ဒြိယတပါး။ ဝိပွယုတ္တတပါးအတ္ထိတပါး။အဝိဂတ-တပါး။ ဤကိုးပါးပေတည်း။ ဤကိုးပစ္စည်းတို့သည်အသီးအသီးပစ္စည်းဘက်၌လည်း။ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးရှိကြကုန်၏။ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်၌လည်း။နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးရှိကြကုန်၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား(၂၄)ပည်းပုံရနည်းပြီး၏။

—
မှာထားချက်။

လန်ဒန်ပါဠိဒေဝီ၏အမေးပုစ္ဆာဖြေကြားချက်ကြီးကို။ ပထမအကြိမ်ရိုက်။ “လယ်တီပုစ္ဆာအဖြေပေါင်းချုပ်ကျမ်း”ကြီးတွင်။ ထည့်သွင်းတော်ပြုခဲ့သည်မှာ။ တပိုင်းတပြစ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဖြေကြားချက်။ ကော်ဖီမူများကိုရှာတွေ့စစ်ဆေးကာလ။ အစအဆုံးဆရာတော်ဘုရားကြီးလက်ရေးကော်ဖီမူကို။ တွေ့ရှိသည့်အတိုင်း။ ဤဒုတိယအကြိမ်ရိုက်နှိုင်းသော။ “လယ်တီပုစ္ဆာအဖြေပေါင်းချုပ်” ကျမ်းကြီးတွင်။ နောက်ထပ်ဖြည့်စွက်တော်ပြုရသည်ဖြစ်ကြောင်း။

လယ်တီဦးစဏ္ဍိတ။
၁၂၈၇-ခု။တပေါင်းလဆန်း
(၁၅)ရက်နေ့။

တောင်ပိုင်းရှမ်းပြည်-စကားမြို့။
 ဒကာတော်စော်ပွားကြီးက။ ကျေးဇူးတော်ရှင်-မု' ရွာမြို့။
 လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးထံလျှောက်လွှာ။

ဘုရားတပည့်တော်-စကားမြို့။ ဒကာတော် စော်ပွားကြီးက။
 ရိုသေလေးမြတ်စွာလျှောက်ထားပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင်-ဆရာ
 ဘော်မြတ်ကြီးဘုရား။ လျှောက်ထားရန် အကြောင်း ထူးမှာ။
 ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးထုတ်နှုတ်တော်မူသည့်။ အ
 မျိုးမျိုးသော ကျမ်းစာများကို။ ဘုရားတပည့်ထော် ဝါသနာ အ
 လျှောက်လေ့ လာကြည့်ရှုရာ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဂုဏ်ကျေး
 ဇူးကြောင့်အနည်းငယ်သိရှိရင်မိပါ၏ဘုရား။ ဥပဇာတ်မြေ၍ဝါဒမ
 ကွဲသည့်အချက်မှာအောက်ပါအချက်များဖြစ်ပါသောကြောင့်။ ဘု
 ရားတပည့်တော်တို့စိတ်ဒွိဟကင်းရှင်းပါရအောင်။ သနားတော်မူ
 ပါသဖြင့်။ ဥပမာအမျိုးမျိုးနှင့် ဖြေကြားတော်မူပါမည့်အကြောင်း
 ကို။ ရိုသေစွာလျှောက်ထားအသနားတော်မြတ်ခံပါသည်။ ကျေး
 ဇူးတော်သခင်အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

(၁) ငယ်စဉ်အခါကလည်း။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရနှင့်)
 ဖြစ်ကြပါသည်။ ကြီး၊ လာလည်း၎င်းအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ (၂
 ငယ်စဉ်အခါကလည်း။ ဇဏိကဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ ဥပါဒ်၊ ဋ္ဌိ၊ ဘင်
 နှင့်ဖြစ်ကြပါသည်။ ကြီးလာလည်း၎င်းအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ (၃)
 သို့ပါလျက်၊ ဘုရားတပည့်တော်တို့ လူများသည်။ မည်သည့် အ
 တွက်ကြောင့် အို-ရေကြောင်းကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

ဒကာတော်-စကားစော်ဘွားကြီး။

အထက်လျှောက်လွှာ။ အဆိုပါတောင်ပိုင်းရှမ်းပြည်စကားမြို့
 ဒကာတော်-စော်ဘွားကြီးမဟာရာဇာ၏အမေးပုစ္ဆာကိုလယ်တီ
 ဆရာတော်ဘုရားကြီးကဖြေဆိုချက်။

သတ္တဝါတို့၌တေဇောဓာတ်လေးပါးရှိကြောင်းကို ပါဠိတော်၌
 လာရှိ၏။လေးပါးဆိုသည်ကား။ (၁) သန္တပ္ပနတေဇော။ (၂) ဒါ
 ဟတေဇော။ (၃) ဇိရုဏတေဇော။ (၄) ပါစကတေဇော။ ဤ
 လေးပါးတည်း။ထိုလေးပါးတို့တွင်။ သန္တပ္ပန တေဇောဆိုသည်
 ကား။ရက်ဆက်ရက်ခြားဖျားခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် အလွန်ပူသော
 တေဇောပေတည်း။ ။ဒါဟတေဇောဆိုသည်ကား။ကျောက်နာ။
 ဝက်သက်နာ။ဝက်ခြင်နာအစရှိသည်ဖြင့် ပကတိအသွေးအသား
 တို့ကို။သွေးပုပ်ပြည်ပုပ်ဖြစ်အောင် လောင်တတ်သော တေဇော
 ပေတည်း။ဇိရုဏတေဇောဆိုသည်ကား။ ၊ဆံဖြူခြင်း၊ သွားကျိုး
 ခြင်း။အရေတွန့်ခြင်း။မျက်စိနာစသောအင်္ဂါတို့၏ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။
 အားခွန်ဗလလျော့ပါးခြင်းစသည်ဖြင့်။အိုချိန်ကျလျှင် အိုရုပ် ပေါ်
 အောင်လောင်တတ်သောတေဇောပေတည်း။ပါစကတေဇောဆို
 သည်ကား။စားအပ်မျှ အပ်သောအစာအာဟာရတို့ကိုကြေကွက်
 စေတတ်သောတေဇောပေတည်း။အထက်လျှောက်လွှာတွင်(၁)
 ငယ်စဉ်အခါကလည်း။ ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊ အာဟာရနှင့် ဖြစ်ကြပါ
 သည်။ ကြီးလာလည်း ၎င်းအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ (၂) ငယ်
 စဉ်အခါကလည်း။ ဓာတ်လေးပါး အဋ္ဌကလာပ ရုပ်ရှစ်ပါးနှင့်
 ဖြစ်ကြ ပ,သည်။ ကြီးလာလည်း ၎င်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။
 (၃) ငယ်စဉ် အခါကလည်း။ ခဏိက ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊
 ဥပါဒ်၊ဋ္ဌိ၊ဘင်နှင့်ဖြစ်ကြပါသည်။ ကြီးလာလည်း။ ၎င်းအတိုင်းပင်
 ဖြစ်ပါသည်။ (၄) သို့ပါလျက် တပည့်တော်တို့ လူများသည်။
 မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အိုရကြောင်းကို သိလိုပါသည် ဟူ
 သောပုစ္ဆာလေးချက်၌အဖြေကား။ပြဆိုပြီးသော တေဇောလေး
 ပါးတို့တွင်။ဇိရုဏတေဇော၊လောင်မှုကြောင့်အိုရသည်ဟု မှတ်ရ
 မည်။ ။ထိုတေဇောသည်။ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊ မရဏမီး၊ ဟူ
 သော သုံးပါးတို့တွင်။သန္တ တိဇရာမီးကိုလွန်စွာတောက်ပစေနိုင်
 ၏။မြက်ပင်မျိုး။ ကောက်စပါးမျိုး။ သစ်ပင်မျိုး။ ချုံနွယ်မျိုးတို့၌။

ရင့်ချိန်ကျလျှင်ရင့်ရခြင်း၊ အိုချိန်ကျလျှင်အိုရခြင်းများသည်လည်း။
 ထိုဖိရုဏတေဇော၏လောင်မှုပေတည်း။ မီး၊ နှစ်ပါးတို့၏ အထူး
 ကား၊ ပူလောင်မှုသည်။ ဖိရုဏတေဇောမီးပေတည်း။ ပူလောင်
 သည့်အတွက်။ အပူလောင်ခံရသောဝတ္ထုတို့၌ ဆုတ်ယုတ်လျော့
 ပါးဖောက်ပြန်၍သွားမှုသည်။ ဇရာမီးပေတည်း။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊
 အာဟာရဟူသောအကြောင်းတရား လေးပါး ရှိသည်တွင်။ အ
 ကြင်အခါ။ ကမ္ဘာနေလူအပေါင်းတို့၌။ ကောင်းသောစိတ်သည်ပွား
 စီး၏။ ထိုအခါ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ မြေ၊ ရေ၊ တော၊ တောင်၊ နေ၊ လ၊
 နက္ခတ်၊ တာရာတို့မှဖြစ်ကုန်သော ဥတုအာဟာရတို့သည်။ အလွန်
 နှစ်ဆီဩဇာနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌။ ဥတုအာဟာ
 ရတို့၏အထောက်အပံ့ကိုခံရသော ဇိဝိတိန္ဒြေစသော ကမ္မဇရုပ်
 တရားတို့သည်။ အလွန်ထက်သန် ရှင်လန်းကုန်၏။ ဖိရုဏ တေ
 ဇောပွားစီးနိုင်၏။ သတ္တဝါတို့အသက်ရှည်ကြကုန်၏။ တက်
 ကပ်အလားပေတည်း။

အကြင်အခါ။ ကမ္ဘာနေလူအပေါင်းတို့၌။ မကောင်းသောစိတ်
 သည်ပွားစီး၏။ ထိုအခါ။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ မြေ။ ရေ။ တော။ တောင်။
 နေ။ လ။ နက္ခတ်။ တာရာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုအာဟာရတို့သည်။
 နှစ်ဆီကုန်ခန်း။ ကြမ်းထမ်းကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌။ ထိုဥတု
 အာဟာရတို့၏ အထောက်အပံ့ကိုခံရသော။ ဇိဝိတိန္ဒြေစသော
 ကမ္မဇရုပ်တရားတို့သည်အလွန်နဲ့ နဲ့ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဖိရုဏတေ
 ဇောပွားစီးနိုင်၏။ သတ္တဝါတို့အသက်တိုကြကုန်၏။ ဆုတ်ကပ်အ
 လားပေတည်း။

သတ္တဝါတို့ အရွယ်သုံးပါးရှိသည်တွင်။ ပထမအရွယ်၌ ရုပ်
 တရားတို့သည်တိုးပွားကုန်၏။ ဒုတိယအရွယ်၌တိုးပွားပြီးသည်အ
 တိုင်းတည်နေကုန်၏။ တတိယအရွယ်၌ဆုတ်ယုတ်၍သွားကုန်၏။
 ဤကား ဓမ္မတာပေတည်း။ ။ ထိုတွင်။ တိုပွားသောအခါ၌။ အစ
 စွာတခုသော ဥတု။ တခုသော အာဟာရမှ။ ရုပ်ကလောင်ပေါင်းအ

ရသာယာနတေသဇ္ဇံပန။ ရသာယာနဆေးမျိုးသည်ကား။ သုစိ
 ရံပိကာလံ။ အလွန်ရှည်မြင့်စွာသော ကာလတိုင်အောင်လည်း။
 ဇီဝိတံ။ အသက်ကို။ ပဝတ္တေတုံ။ တည်စေခြင်းငှါ။ သက္ကာတိ။
 တတ်နိုင်၏။ ဤကား။ ၎င်းမဟာဋီကာအနက်။ ။ တရာတမ်းမှာ
 ပင်တထောင်ရှည်အောင်။ တသောင်းရှည်အောင်တတ်နိုင်၏ ဟူ
 လို။ ရသာယာနဆေးဆိုသည်ကား။ အထက်၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောခါတ်
 ပြာကြီးပွားမှုပေတည်း။ ဒဗ္ဗဂုဏဆေးကျမ်းများ။ သာရကောမုဒိ
 ဆေးကျမ်းများတွင်လည်း။ ရသာယာနဆေးအမျိုးမျိုးတို့လာရှိ၏။
 ခါတ်ပြာကြီးလုပ်လမ်းများသည်။ သာသနာတော်ထမ်း။ ရဟန်း
 တော်များ၏ လုပ်ငန်းမဟုတ်။ ကံရိုး၊ ဥာဏ်ရိုး၊ ဝိရိယရိုးများ၏ အ
 လုပ်မျိုးမဟုတ်။ ကံထူး၊ ဥာဏ်ထူး၊ ဝိရိယထူးများ၏ အလုပ်ပေ
 တည်း။

ဤတွင်-ကမ္မောဇပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

မုံရွာမြို့။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားထံ

လန်ဒန်ပါဠိဒေဝီကလျှောက်ထားချက်။

ဘုရားတပည့်တော်၏ သင်္ကြိုတ်စာအုပ် မျက်နှာနံပါတ် ၄၂
 တွင်။ သညာစေတသိက်သည်။ နောင်မှတ်မိသိရှိစေခြင်းငှါအမှတ်
 ကိုပြုသည်။ ၎င်းအမှတ်သညာသည်။ ရှေးစိတ္တပျာဒ်နှင့် ချုပ်လေပြီ။
 ပြုအပ်သောအမှတ်သည်လည်း။ ထိုအာရုံနှင့်တကွ ချုပ်လေပြီ။
 နောက်အသစ်အသစ်ဖြစ်သောစိတ္တပျာဒ်သည်။ အသစ် အသစ်ဖြစ်
 သောအာရုံကိုချုပ်လေပြီးသောအာရုံကဲ့သို့ပင်။ ထင်မှတ်ခြင်းငှါ
 အနန္တရာဒိပစ္စည်းလေးပါးကို အရိပ်အမြွက်မျှဘော်ပြုလျက် ပါရှိ
 လေသည်ကိုအကျယ်ချဲ့စေလိုပါကြောင်း။

သညာစေတသိက်သည်။ နောင်မှတ်မိသိရှိစေခြင်းငှါ။ အမှတ်ကိုပြုသည်။ ထိုဝတ္ထုကိုနောက်တခါတွေ့မြင်လျှင်။ ဘယ်ဝတ္ထုတဲ့ဟူ၍အမည်နှင့်တကွပြောနိုင်သည်။ ။ ဤအရာမှာ။ ရှေးအမှတ်ပြုစဉ်အခါ။ ထိုဝတ္ထုရုပ်၌ရုပ်တရားစုကားတခြား။ နောက်တွေ့မြင်စဉ်အခါ။ ရုပ်တရားစုကားတခြား။ ရှေ့ရုပ်တရားစုနှင့် ရှေ့အမှတ်ပြုသောသညာရှေ့၌ချုပ်လေပြီ။ နေဝံတခါတွေ့မြင်၍ဘယ်ဝတ္ထုတဲ့ဟုမှတ်မိသိရှိစဉ်အခါ။ ထိုဝတ္ထု၌ရှိနေသောရုပ်တရားစုနှင့်၊ မှတ်မိသိရှိကြသောစိတ္တုပ္ပါဒ်စုကား။ နောက်မှအသစ်ဖြစ်ပေါ်ကြသောရုပ်သစ်များ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်သစ်များ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်သစ်များသည်။ ရှေ့ရုပ်တရားစုကိုမသိနိုင်ရာ။ ရှေ့ရုပ်တရားစုကို မသိနိုင်လည်း။ ရှေ့ဝတ္ထုကိုပြန်၍မမှတ်မိမသိရှိနိုင်ရာ။ ပြန်၍မမှတ်မိ မသိရှိနိုင်လျှင်လည်း။ နောင်မှတ်မိသိရှိစေခြင်းငှါ။ အမှတ်ပြုသော ရှေ့သညာသည်။ အကျိုးမရှိအချည်းနှီးသာဖြစ်ရာ၏။ ရှေ့သညာအချည်းနှီးဖြစ်လျှင်လည်း။ ဤလောကမှာမိမိ၏အမည်ကိုပင်မိမိမသိနိုင်သူဟူ၍။ တစုံတယောက်မျှမရှိလေရာ။ ။ ဤကား။ အမေးစကား၏အဓိပ္ပာယ်ပေတည်း။

အဖြေကား။ ။ လောက၌အချို့သောသူတို့က။ ဤအမေးကို ဤသို့ဖြေကြကုန်၏။ ရှေ့ရုပ်စုနှင့်ရှေ့ဝတ္ထုကို။ နောက်ဖြစ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စုကပြန်၍မှတ်မိသိရှိနိုင်သည်မှာအတ္တ၏အစွမ်းပေတည်း။ ရုပ်တရား။ နာမ်တရားစုများမှာရှေ့အမှတ်ပြုစဉ်အခါ၌တခြား။ နောက်ထိုအမှတ်အတိုင်းသိရှိစဉ်အခါ၌တခြားစီပင်ဖြစ်သော်လည်း။ အတ္တသည်မူကား တခြားစီမဟုတ်။ ရှေ့အခါ၌လည်း ထိုအတ္တပင် နောက်အခါ၌လည်းထိုအတ္တပင်ဖြစ်၍။ ထိုအတ္တသည်နောက်အခါ၌။ ဒိဋ္ဌသက်သေဖြစ်လေ၏။ ။ ဤသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာနှိုက်အတ္တဟူ၍အသီးအခြားရှိကြောင်းမှာလည်း။ ဤရှေ့နှိုက်အမှတ်ပြုခဲ့၍။ နောက်နှိုက်ထိုရှေ့အမှတ်အတိုင်း သိမှုသည်။ ခိုင်လုံသောသက်သေကြီးပေတည်းဟူ၍။ အတ္တဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဖြေဆိုကြကုန်၏။

အနတ္တဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား။ ဤသို့ဖြေဆိုကြကုန်၏။ ရှေ့နိုက် အမှတ်ပြုမှုနှင့်နောက်နိုက်ထိုရှေ့အမှတ်အတိုင်းသိမှုသည်။ အတ္တ၏ အစွမ်းမဟုတ်။ အတ္တဟူ၍မရှိ။ အနန္တရာဒိပစ္စည်းအစွမ်းပေတည်း။ အဘယ်သို့အနန္တရာဒိပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နောက်နိုက် သိခြင်း ကိစ္စပြီးစီးနိုင်ပါသနည်းဟူမူကား။ အနန္တရာဒိ ဟူသောစကား၌ အနန္တ ရူပနိဿယပစ္စည်းလည်းပါဝင်သည်ဖြစ်၍ ထိုပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ထိုမှတစ်ပါးပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း ပြီးစီးနိုင်လေသတည်း။ ။ ဤနိုက်။ အနန္တ ရူပနိဿယပစ္စည်း။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းတို့ အစွမ်းဖြင့်ပြီးစီးနိုင်ပုံကို။ ယခုဆရာတော်စီရင်သည်ပဋ္ဌာနုဒ္ဒေသဒိပနိမှာပင် ဘွင့်ဆိုချက်ပါရှိလေ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုအံ့။ ။ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏အထူးကိုပြဆိုချက်မှာ။ အနန္တ ရူပနိဿယပစ္စည်း၏အစွမ်းသည်နေဝံအနန္တ ရေမိတ္တုပြား၌ သာပြန်နှံ့၏။ သို့ရာတွင်။ ရှေ့စိတ်၊ နောက်စိတ်၊ အဆင့်ဆင့်အဆက်ဆက် အမွေပေး၊ အမွေခံ၊ အနေအားဖြင့်။ ကာလတစ်ပါး တိုင်အောင် ပြန်နှံ့၍ သွားသည်သာဖြစ်၏။ ။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ အစွမ်းသည်မူကား။ ထိုစိတ်အစဉ်မှာ။ ရှည်ဝေးစွာတိုင်အောင် ပြန်နှံ့နိုင်၏။ ထင်ရှားစေအံ့။ ယခုဘဝ၌။ ရှေးရှေးသော ရက်၊ လ၊ နှစ်တို့၌ မြင်ခဲ့ဘူး။ ကြားခဲ့ဘူး။ နံခဲ့ဘူး။ လျက်ခဲ့ဘူး။ တွေ့ထိခဲ့ဘူး။ သိမှတ်ခဲ့ဘူးသော အာရုံဟောင်းတို့သည်။ နောက်ကာလ၌ ထိုအားလျော်သော အကြောင်းဆိုက်တိုက်လာခဲ့သော်။ အနှစ်တရာ၊ ကြာမြင့်မှသော်သည်။ မနောဗ္ဗါရ၌ထင်လာကုန်၏။ ငါသည်ရှေးအခါနိုက် ဤမည်သော အဆင်းကိုမြင်ဘူး၏။ ဤမည်သော အသံကို ကြားဘူး၏အစရှိသည်ဖြင့်။ ဤသတ္တဝါတို့သည်အမှတ်ရနိုင်ကြကုန်၏။ နတ်သိကြား။ ဗြဟ္မာအစရှိသော။ သြပပါတိက သတ္တဝါတို့သည်ကား။ ရှေးဘဝကိုပင် အမှတ်ရနိုင်ကြကုန်၏။ ။ ထိုအတူ လူတို့တွင်လည်း။ အချို့ကုန်သော ဇာတိသရဉာဏ်ကို ရကြကုန်သောသူတို့သည်။ ရှေးဘဝကိုပင်ပြန်၍ သိနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုအတူ ရှေးအခါ၌ အလွန်ထင်ရှားစွာမြင်ဘူး၊ ကြားဘူး၊ တွေ့ဘူး၊ ကြိုဘူး၊ ကုန်သော။

အသိန်းမကသောအာရုံတို့ထဲက။နောက်ကာလ၌တချခုသောအာ
ရုံကိုမြင်ကြရ၊ ကြားကြရသည် ရှိသော်။ ထိုစကားနှိုက်ပင်လျှင်။
ထိုအသိန်းမကသောအာရုံတို့ကို။မနောဝိညာဏ်စိတ်သည်။တပြိုင်
နက်ကဲ့သို့ပြန်နှံ့နိုင်၏။ ဥပမာကား။

ဘိလပ်မြို့ကြီးနှိုက်ကြီးပွားသောသူသည်။ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်
လာရာ။ရန်ကုန်မြို့၌ ဘိလပ်ဖြစ်အထည်ဝတ္ထုတချခုကို မြင်လိုက်
လျှင်။ဘိလပ်မြို့ရှိဝတ္ထု အာရုံအသိန်းအသန်းတို့သည်။ထိုသူ၏စိတ်
တွင်တပြိုင်နက်ကဲ့သို့ထင်လာကုန်၏။ဤအတိုင်းပင်တည်း။ ။ရှေး
၌ထင်ရှားစွာမြင်ဘူး၊ ကြားဘူး၊တွေ့ကြုံဘူးရာနှိုက် ပါရှိသောအ
မှတ်သညာရသည်။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နောက်နှိုက်ပြန်၍
သိနိုင်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်ရသည်။ငှင်း၏ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ပကတူပနိဿ
ယပစ္စည်းဆိုသည်ကား။ ရှေးသညာမှတ်ချက် အားကြီးခဲ့သော်။
နောင်အနှစ်တရာတိုင်မှသော်လည်း။ထိုစိတ်အစဉ်မှာ ထိုအမှတ်
ပေါ်နိုင်၏။ နောက်ဘဝတပါးမှာပင်။ထိုအမှတ်ပေါ်နိုင်၏။နောက်
စတုတ္ထအဖြေမှာ။ထိုပစ္စည်း၏ကျေးဇူးအထူးတင်ရှားလာလက်။
ရှေး၌အမှတ်သညာများပြားလေလေ-စိတ်အသိ၏ပြန်နှံ့ခြင်းလျှင်
မြန်ချက်ထင်သွားလေလေ ဖြစ်၏။ ။ဤလျှောက်ချက်နှိုက် ရှေ့
သညာသည်လည်းချုပ်လေပြီ။ ရှေ့ရုပ်ရသည်လည်း ချုပ်လေပြီ
ဟူသောစကားရပ်ဖြင့်။ချုပ်ပြီး၍မရှိသောတရားသည်။ ဘယ်တ
ရားကိုကျေးဇူးပြုနိုင်မည်နည်းဟုဆိုလို၏။ထိုအဆိုမျိုးကိုပယ်ခြင်း
ငှါ။နတ္ထိပစ္စယော။ဝိဂတပစ္စယောကိုဟောပေ၏။ ။ရှေ့သညာနှင့်
ရှေ့ရုပ်ရကားတခြား။နောက်စိတ္တုပ္ပါဒ်ရနှင့် နောက်ရုပ်ရကားတ
ခြားဟူသောစကားရပ်ဖြင့်။ရှေ့နှင့်နောက် တဦးတယောက်ထည်း
ဖြစ်မှသာလျှင်။ရှေ့နှိုက်တွေ့ကြုံဘူးသည်ကို နောက်နှိုက်ပြန်၍ သိ
နိုင်သည်ဟူသောလောကဒိဋ္ဌကိုအခိုင်အမြဲပြု၍ မှတ်သူနှင့် သိသူ
ရှေ့နောက်တခြားစီဖြစ်ခဲ့သော်။ရှေ့အမှတ်ကို နောက်ကပြန်၍ မ
သိနိုင်ရာဟုစောဒနာလေသည်။ ။ရှေ့တခြား နောက်တခြားဆို
သည်မှာ။ပရမတ္ထတရားအလိုနှင့်ဆိုပေသည်။လောကသမ္မုတိအ

လိုအားဖြင့်မူကား။ရှေ့သညာလည်း ထိုသူပင်။ နောက်စိတ္တပွား
 လည်းထိုသူပင်။ ရှေ့နှင့်နောက်တဦးတယောက်ထည်းပင်ဖြစ်ပေ
 ၍။ရှေ့နောက်တခြားစီဟူသောပရမတ်စကားနှင့်။ရှေ့နောက် တ
 ဦးတယောက်ထည်းဟူသောလောကသမ္မုတိစကားသည်။ ဆန့်
 ကျင်ကြသည်မဟုတ်။အကြောင်းမူကား။ ပရမတ္ထ တရားအလို။
 လောကသမ္မုတိအလိုဟူ၍အဖြေပိသေသနပါရှိပေပြီ။ ဤနှိုက်။
 သမ္မုတိသစ္စာ။ပရမတ္ထသစ္စာနှစ်ပါးခွဲနည်းအတိုင်း။အကျယ်ချဲ့ရာ
 ၏။ ။အတ္တဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အတ္တကိုသက်သေထား၍ဖြေကြား
 ချက်သည်။လောကီဘုံသား၊လူအများတို့၏စွဲလန်းရင်းအတိုင်းပင်
 ဖြစ်ချေ၍။ဥာဏ်အထူးနှင့်ကြံရသည်မဟုတ်။အနတ္တဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်တို့
 ၏ဖြေဆိုချက်မူကား။ပရမတ်ဓာတ်ခွဲမှုနှင့်ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ အရှိန်
 အဝါပြန့်နှံ့မှုပတ်တရား၏စိန္တနုဗျာပါဒသျှင်မြန်မှု။ဆန်းကြယ်မှု။
 ကျယ်ပွားမှုတို့သည်။နက်နဲသောဥာဏ်၏ဆိုင်ရာသာဖြစ်ကုန်၏။

လျှောက်ချက်အဖြေပြီး၏။

ဘုရားတပည့်တော်တို့။စိတ်ဒွိဟ-မကင်း၍။
 အလင်းကိုမသိရသောဒါယံကာ-ဒါယိကာမ တရတို့ကလက်စုံ
 မိုး၍။ရှိခိုးလျှောက်ထားတောင်းပန်ကြပါသည်။

လယ်တီဆရာတော်ကြီးဘုရား။

တပည့်တော်-တပည့်တော်မတို့အား။ အစဉ်သနားသည်ကို
 အကြောင်းပြု၍။အောက်နှိုက်ဘော်ပြုထားသောအချက်များကို။ဇံ
 ကွက်ခြင်းမရှိ။ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ။ အကျိုး အပြစ်ကို
 ထင်ရှားသိသာကြစေရန်။အလုံးစုံ အကုန် အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် တကွ။
 ရှင်းလင်းအောင်အတိုကောက်ရေးသား၍။ဖြေကြားဟောတော်မူ
 မှ။စိတ်ဒွိဟကင်းကြပါမည်ဖြစ်ပါသောကြောင့်။မနှောင့်မနှေး-ပြေ

ရှင်းအောင်။ အမြိုက်ဆေး-တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့စေလိုပါကြောင်း။
တောင်းပန်လျှောက်ထားကြပါသည်အရှင်ဘုရား။

၁။ လောကမာရဇိန်ဘုရားကြီးဝတ်တော်အတွင်း။ ရဟန်း
များဝါကပ်သော်-မည်သို့အပြစ်။ အာပတ် သင့်-မသင့်ကိုသိလို
ပါကြောင်း။

၂။ လောကမာရဇိန်ဘုရားကြီးဝတ်အတွင်း။ ရုပ်ပွားဆင်း
တုတော်နှင့်ပလ္လင်ချင်းကျောခိုင်း၍။ ရဟန်းတော်များသင်္ကန်းဝတ်
ရုံလျက် တရား ဟောသော်။ မည်သို့ အပြစ် အာပတ် သင့်ပါ
မည်နည်း။

၃။ သာသနာမြေအပေါ်တွင်။ ဂိုဏ်း၊ ဂဏ၊ သင်္ဘောကြီးများ
ထံကိုဖြစ်စေ၊ မြို့လူကြီးများထံကိုဖြစ်စေ၊ မပန်ကြားဘဲ။ မည်သည့်
အဆောက်အဦမျိုးမဆို။ ရဟန်းသင်္ဘောတို့ ဆောက်လုပ်အပ်။ မ
အပ်ကိုသိလိုပါကြောင်း။

၄။ ၎င်းဆောက်လုပ်သော အဆောက်အဦးသည်။ ရဟန်း
သင်္ဘောတော်ကိုယ်တိုင်တောင်းရမ်းပြုပြင်စီမံဆောက်လုပ်ပါက။
ဆောက်လုပ်သောရဟန်းမှာ။ ဘယ်လိုနေထိုင်မိသောရဟန်း သံ
ဃာတော်များမှာ။ ဘယ်လိုအပြစ်ရှိမည်ကိုသိလိုပါကြောင်း။

၅။ အလှူဝတ်ဆယ်မျိုးအတွက်။ အသုံးချရန်ဝတ္ထု ကြေးငွေများ
ကို။ ဒါယကာ-ဒါယိကာမတို့ကရေစက်သွန်းချ၍လှူဒါန်းထားခဲ့
ကြသောဝတ္ထုကြေးငွေများကို။ ရဟန်း သံဃာတို့က သိမ်းပိုက်
လက်ခံထားပြီးနောက်။ ထိုငွေများကိုအလှူဆယ်မျိုး စေ့အောင်
သုံးစွဲခြင်းမပြုခဲ့ပါက။ ထိုရဟန်းသံဃာမြားမှာ။ ဘယ်လို အပြစ်။
ဘယ်လိုအာပတ်ထိုက်သင့်ပါမည်နည်း။

၆။ ရဟန်းသင်္ဘောဖြစ်ပါလျက်။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်မင်းကြီးမှတစ်ပါး။ အ
ခြားသောနတ်ကို ရှိခိုးထိုက်ပါသေးသလော။ အကယ်၍ ရှိခိုးငြား
အံ့။ ရှိခိုးသောရဟန်းသင်္ဘောများမှာမည်သို့ အပြစ်အာပတ်များရှိ
ပါသနည်း။

၇။ ရဟန်းသားမြေးဖြစ်ပါလျက်။ ရပ်ရွာရှိနတ်ကွန်း။ နတ်ကန္တာရများကိုအသစ်ဆောက်လုပ်စီမံအားထုတ်ခြင်း။ မိမိကိုယ်တိုင်နတ်ရုပ်ကြီးများကံကျွေးလက်ခပေး၍ထုလုပ်ခြင်း။ ၎င်းနတ်ရုပ်ကြီးများအားအသက်သွင်းသည်ဆို၍။ ဝွဲတင်မြှောက်ပူဇော်ခြင်း။ ဤသို့စသဖြင့်ပြုလုပ်ခြင်းများသည်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်အတိုင်း။ ထိုသင်္ဘော၌အပြစ်ရှိသည်မရှိသည်ကိုသိလိုပါကြောင်း။

၈။ ညာတိပဝါရိတ္တ မဟုတ်သော ဒါယကာ။ ဒါယိကာမတို့အား။ တောင်းရမ်းပြောဆို၍ရအပ်သောပစ္စည်းနှင့်။ အခြားသောသင်္ဘောတို့အားကျွေးမွေးလှူဒါန်းခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုသုံးစားသောရဟန်းတို့အားအပ်မအပ်။ ပြုလုပ်တောင်းရမ်းသော ရဟန်းတို့အား အဘယ်ကဲ့သို့သောအပြစ်ဟူ၍သေချာစွာသိချင်ပါကြောင်း။

၉။ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာ။ ဒါယိကာမတို့ထံဖြစ်စေ။ ပစ္စည်းလေးပါးမဟုတ်သောဒါယကာ- ဒါယိကာမတို့ထံဖြစ်စေ။ ခေတ္တကြေးငွေများကိုချေးငှားပြီး။ တခုခုတွင်အသုံးချလိုက်ပြီးနေခံထိုဝတ္ထုငွေများကိုပြန်၍မပေးနိုင်သောရဟန်းတော်များမှာ။ ဘယ်လိုအပြစ်။ ဘယ်လိုအာပတ်သင့်မည်ကိုသိချင်ပါကြောင်း။

၁၀။ ဒါယကာ။ ဒါယိကာမတစ်ဦးတယောက်ထံက။ အကြေးငွေ ၁၀၀-တိုးလောက် ဝယ်ခြမ်းသုံးစွဲပြီး။ ထိုအကြေးကိုမဆပ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါ။ ထိုရဟန်းမှာဘယ်လိုကံဘယ်လိုအာပတ်ဟု သိလိုပါကြောင်း။

၎င်းအထက်ကတော်ပြုထားသော အမေးပုစ္ဆာ ဆယ်ချက်ကို။ ရှာထောင်အလံမြဝတီဆရာတော်ထံဖြေရှင်းပေးတော်မူပါမည့်အကြောင်းနှင့်။ ၁၂၀၂-ချ။ တပို့တွဲလဆန်း(၅)ရက်။ စနေနေ့ ၁၀-နာရီအချိန်လျှောက်ထား တောင်းပန်ရာ။ အဖြေမပြု။ တုဏှိဘာဝ၊ ဖြစ်နေသောကြောင့်။ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏ တကယ့်မှီခိုရာ။ ကမ္ဘာ့မဏ္ဍိုင်ကြီးဖြစ်တော်မူသော။ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ။ ဤအမေးပုစ္ဆာ ဆယ်ချက်လျှောက်

ဣဒါကြီးဆိုက်ရောက်လာပြန်ရာ။ အောက်ပါအတိုင်း-အဖြေရေး
သား။ပေးသနားတော်မူပါကြောင်း။

ဝေးဝယ်မြို့ပုစ္ဆာဆယ်ချက်အဖြေ။

(၁) လောကမာရဇိန် ဘုရားကြီးဝတ်တော်အတွင်း။ ရ
ဟန်းတော်များဝါကပ်သော်။မည်သို့အပြစ်အာပတ် သင့်မသင့်ကို
သိလိုပါကြောင်းဟူသောပုစ္ဆာနှိုက်။ ။အဖြေကား။

ဘုရားကြီးဝတ်တော်အတွင်းဝါကပ်သော် ဝတ်နိဗ္ဗာန်ဆောင်
ရှက်၍နေပေက။မည်သည့်အာပတ်မျှမသင့်။ ဝါဆို၍နေအပ်ပါ၏။
ဝါတွင်းအခါ။အရှင်အာနန္ဒာသည်။မြတ်စွာဘုရား ကိန်းဝတ်တော်
မှုရာဂန္ဓကုဋိတိုက်တော်အတွင်း၌။ ဝါကပ်ရလေသကဲ့သို့တည်း။

(၂) လောကမာရဇိန် ဘုရားကြီး ဝတ်အတွင်း။ ရုပ်ပွား
ဆင်းတုတော်နှင့်ပလ္လင်ချင်းကျောခိုင်း၍ရဟန်းတော်များသင်္ကန်း
ဝတ်ရုံလျက်။တရားဟောသော်။မည်သို့အာပတ်သင့်ပါမည်နည်း၊
ဟူသောပုစ္ဆာနှိုက်အဖြေကား။

ဘုရားကြီးဝတ်အတွင်း။ ရုပ်ပွားဆင်းတုနှင့်ပလ္လင်ချင်းကျော
ခိုင်း၍ရဟန်းတော်များ သင်္ကန်းဝတ်ရုံလျက် တရားဟောသော်။
ကန့်လန့်ကာအကွယ်အကာရှိသည်ဖြစ်အံ့ ။ မည်သည့်အာပတ်မျှ
မသင့်။ကန့်လန့်ကာအကွယ်အကာမရှိသည်ဖြစ်အံ့ ။ဗုဒ္ဓအဂါရဝ
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်တတ်၏။ ။ရဟန်းတော်များနေရာကျောင်း
ခန်းတွင်းနှိုက်။စာတိုက်ပလ္လင်နှင့်ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များ ရှိနေခဲ့
သော်။ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်၏ရှေ့၌ကန့်လန့်ကာ-ကာရံ၍နေကြမြဲ
ထုံးစံဖြစ်၏။

(၃) သာသနာမြေအပေါ်တွင်။ဂိုဏ်းဂဏ။သံဃာကြီးများ
ထံကိုဖြစ်စေ၊မြို့လူကြီးများထံကိုဖြစ်စေမပန်ကြားဘဲ မည်သည့်
အဆောက်အဦးမျိုးမဆို။ ရဟန်းသံဃာတို့ဆောက်လုပ် အပ်မ
အပ်ကို။သိလိုပါကြောင်းဟူသောပုစ္ဆာနှိုက်။ ။အဖြေကား။

ဆောက်လုပ်သောရဟန်းသည်၊ မိမိနေထိုင်ရန်အဘို့ဆောက်လုပ်သည်လည်းရှိရာ၏။ ဘုရားရှင်ပွား တည်ထားရန် အဘို့ကိုလည်း၊ ဆောက်လုပ်သည်ရှိရာ၏။ ရောက်လာသမျှသော ရဟန်းသင်္ဃာများနေထိုင်ရန် ဆောက်လုပ်သည်လည်းရှိရာ၏။ ထိုတွင်သာသနာမြေပေါ်တွင်။ ရဟန်းသင်္ဃာတော်ကြီးများထံကိုဖြစ်စေ။ မြို့လူကြီးများထံကိုဖြစ်စေ။ မပန်ကြားဘဲ မိမိနေထိုင်ရန် အဘို့ဆောက်လုပ်သည်ဖြစ်အံ့။ မပန်ကြားဘဲ ဆောက်လုပ်သည့် အတွက်။ စောင့်ရှောက်သူဘို့ကိုမရိသေမှုအဖြစ်ရှိ၏။ ။ ဘုရားရှင်ပွားတည်ထားရန်အဘို့ဆောက်လုပ်ခဲ့သော်၎င်း။ ရောက်လာသမျှသောရဟန်းသင်္ဃာများနေထိုင်ရန်အဘို့ဆောက်လုပ်ခဲ့သော်၎င်း။ အပြစ်မရှိ။ သို့သော်။ ထိုသာသနာမြေကိုစောင့်ရှောက်သောဂိုဏ်းဂဏသင်္ဃာကြီးများ။ မြို့လူကြီးများကိုတိုင်ကြားပြောဆို၍ထိုသူတို့ကအခွင့်ပေးရာနှိုက်ဆောက်လုပ်ခြင်းငှါသင့်လျော်၏။

(၄) ၎င်းဆောက်လုပ်သောအဆောက်အဦးသည်၊ ရဟန်းသံဃာတော်ကိုယ်တိုင်တောင်းရမ်းပြုပြင်စီမံဆောက်လုပ်ပါက။ ဆောက်လုပ်သော ရဟန်းမှာဘယ်လို။ နေထိုင်မိသော ရဟန်းသံဃာတော်များမှာဘယ်လို အပြစ်ရှိမည်ကိုသိလိုပါကြောင်းဟူသောပုစ္ဆာ၌။ ။ အဖြေကား။ ။ ရွှေငွေစသော အကပ္ပိယဝတ္ထုများကိုအကပ္ပိယစကားဖြင့် ခံယူဆောက်လုပ်ခဲ့သော်။ ခံယူဆဲအခါ၌ ခံယူမှုအတွက်နိဿဂ္ဂိယပါပိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုရဟန်းနေထိုင်ခဲ့သော်နေထိုင်သည့်အတွက် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ နေထိုင်မိသောရဟန်းသံဃာများမှာ။ အကပ္ပိယ အဆောက်အဦးမှန်း သိလျက်နေထိုင်ခဲ့သော်ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ မသိ၍နေထိုင်ခဲ့သော် အာပတ်လွတ်၏။ ဤပုစ္ဆာ၌။ အကျယ်ဖြေဆိုရန် နည်းလမ်းကိုမူကား။ “ပဏ္ဍိတ” ဆရာဖြေဆိုလိုက်သောပိသဇ္ဇနာမှာ ပြည့်စုံစွာပါရှိလေ၏။

(၅) အလှူဝတ်ဆယ်မျိုးအတွက်။ အသုံးချရန် ဝတ္ထုကြေးငွေများကို။ ဒါယကာ-ဒါယိကာမတို့ကရေစက်သွန်းချ၍ လှူဒါန်း

ထားခဲ့ကြသောဝတ္ထုကြေးငွေများကို၊ ရဟန်းသံဃာတို့ကသိမ်း
ပိုက်လက်ခံထားပြီးနောက်။ ထိုငွေများကို အလှူဆယ်မျိုး စေ့
အောင်သုံးစွဲခြင်းမပြုခဲ့ပါက။ ထိုရဟန်းသံဃာများမှာ ဘယ်လိုအ
ပြစ်ဘယ်လိုအာပတ်ထိုက်သင့်ပါမည်နည်းဟူသော ပုစ္ဆာနှိုက်။
အဖြေကား။

- ၁။ အနံ့။ ဆွမ်းတည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၂။ ပါနံ။ အပျော်တည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၃။ ဃာရံ။ ရဟန်းသံဃာတို့နေရန်ကျောင်းတည်း ဟူသော
အလှူဝတ္ထု။
- ၄။ ဝတ္ထံ။ အဝတ်သင်္ကန်းတည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၅။ မာလာ။ ပန်းတည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၆။ ဂန္ဓောနံ။ သာတည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၇။ ဝိလေပနံ။ နံ့သာပျောင်းတည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၈။ သေယျာ။ ညောင်စောင်းဖထိုင်။ ဖျာယိုင် သင်ဖြူးစ
သောအိပ်ရာထိုင်ရာတည်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၉။ အာဝါသထော။ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်တန်
ဆောင်းဟူသောအလှူဝတ္ထု။
- ၁၀။ ပဒိပေယျံ။ ဆီမီးထွန်းရန် အဆောက်အဦ ဟူသော
အလှူဝတ္ထု။

ဤကားအလှူဝတ္ထုဆယ်ပါးတည်း။ ဤဆယ်ပါးကို လှူရာမှာ
လည်း။ (၁)စေတီတော်အတို့လှူသည်လည်းရှိ၏။ (၂)စာတုန္ဒီ
သာသနာအတို့သံဃာ့ကလှူသည်လည်းရှိ၏။ (၃) ပုဂ္ဂိုလ်အတို့
ပုဂ္ဂလိကလှူသည့်လည်းရှိ၏။ ထိုသုံးပါးလုံး၌ပင်။ လှူဒါန်းသူဒါယကာ
မှာ။ စေတနာပြုခန်း၍ လှူဒါန်းပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ တောင်းရမ်း
ပြောဆိုနိုင်ခွင့်မရှိပြီ။ စေတီအတို့လှူဒါန်းသောအရာဖြစ်ခဲ့အံ့။ စေ
တီယသန္တကဖြစ်၏။ စာတုန္ဒီသာ သံဃာအတို့လှူဒါန်းသည်ဖြစ်
အံ့။ သံဃာ့ကဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်အတို့ လှူဒါန်းသည်ဖြစ်အံ့။ ပုဂ္ဂလိက

ဖြစ်၏။ ထိုတွင်၊ စေတီယသန္တကဋ္ဌ။ ထိုစေတီမှာစေတီပေါင်များ ဘုရားဘဏ္ဍာတော်ထိန်းလူကြီးများရှိခဲ့သော်။ ထိုဝတ္ထုများကို သိမ်းပိုက်၍ထားသော ရဟန်းတော်များကို။ ထိုစေတီ ဘဏ္ဍာ တော်ထိန်းများက၊ တောင်းရမ်းပြောဆိုနိုင်၏။ မပေးမဆပ်ဘဲသုံး စွဲ၍နေခဲ့သော်။ ထိုရဟန်းမှာစေတီနှင့်စပ်သော ဘဏ္ဍာစားထိုက် ၏။ ။ သံဃာကသန္တကဋ္ဌ။ ထိုဝတ္ထုများကို သိမ်းပိုက်၍ ထား သောရဟန်းတော်များကို။ သံဃာကတောင်းရမ်းပြောဆိုနိုင်၏။ မပေးမဆပ်ဘဲသုံးစွဲ၍နေခဲ့သော်။ ထိုရဟန်းမှာ သံဃာနှင့် စပ် သောဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။ ။ ပုဂ္ဂလိကသန္တကဋ္ဌထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လှူဒါန်း၍ထားသော အရာဖြစ်သောကြောင့်။ အလှူဆယ်မျိုးစေ့ အောင်သုံးစွဲခြင်းမပြုသော်လည်းဘဏ္ဍာစားအဖြစ်မဆိုသာပြီ။ မ စွန့်ထိုက်သောအရာ၌ စွန့်ခဲ့သော်၎င်း။ မသုံးထိုက်သောအရာ၌သုံး ခဲ့သော်၎င်း။ ထိုရဟန်းမှာ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အလှူဆယ်မျိုး အတွက်အသုံးချရန် လှူဒါန်းရာ၌လည်း၊ ပြည့်စုံလုံလောက် ရှိရန်အသုံးမချမူ၍။ မပြည့်စုံမလုံမလောက်ရှိ ရာ၌၊ အသုံးချလျှင်အသုံးချထိုက်၏။ ။ အထူးမှာမူကား။ ဗာရ၊ သေယျ၊ အာဝ၊ သထဟူသောအလှူဝတ္ထုများသည်။ ထာဝရမျိုး ဖြစ်၍။ ထိုဝတ္ထုများ အတွက်ကို။ ထိုဝတ္ထုများ၌ သာအသုံးပြု ထိုက်၏။

၆။ ရဟန်းသံဃာဖြစ်ပါလျက်။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်မင်းကြီးမှတစ်ပါး။ အခြားသောနတ်ကိုရှိခိုးထိုက်ပါသေးသလော။ အကယ်၍ရှိခိုးငြား အံ့။ ရှိခိုးသောရဟန်းသံဃာများမှာ။ မည်သို့ အပြစ်အာပတ်များ ရှိပါသနည်း၊ ဟူသောပုစ္ဆာ၌။ ။ အဖြေကား။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်မင်းကြီး မှတစ်ပါး။ အခြားသော နတ်များကိုရှိမခိုးအင်။ ရှိခိုးခဲ့သော်။ ရှိခိုးသော ရဟန်းမှာ။ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

၇။ ရဟန်းသားမြေးဖြစ်ပါလျက်။ ရပ်ရွာရှိနတ်ကွန်းနတ် ကန္နားများကိုအသစ်ဆောက်လုပ်စီမံအားထုတ်ခြင်း။ မိမိကိုယ် တိုင်နတ်ရုပ်ကြီးများကံကျေးလက္ခပေး၍ ထုလုပ်စေခြင်း။ ၎င်း

နတ်ရုပ်ကြီးများအား အသက်သွင်းသည်ဆို၍။ ဝွဲတင်မြှောက်ပူ
ဇော်ခြင်း။ ဤသို့စသည်ဖြင့်ပြုလုပ်ခြင်းများသည်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်
တော်အတိုင်း။ ထိုသံဃာ၌ အပြစ်ရှိသည်မရှိသည်ကို သိလိုပါ
ကြောင်းဟူသောပုစ္ဆာ၌။ ။ အဖြေကား။ လူဖြစ်သူတို့မှာ။ နတ်တို့
၌ပြုသင့်ပြုထိုက်သောအမှုကိုရှေးဦးစွာပြဆိုရာ၏။ အင်္ဂုတ္တိရ်ပါ
ဋီတော်။ ပဉ္စကနိပါတ်။ မုဗ္ဗရာဇဝဂ်။ ပထမသုတ်၌။ အနာထပိဏ်
သေဋ္ဌေးကြီးအား။ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

ပုနစပရံ ဂဟပတိအရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာန
ဝိရိယာမိဂတေဟိ။ ဘောဂေဟိ။ ဗဟာဗလပရိပိ
တေဟိ။ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ။ ခမ္မိကေဟိ။ ဓမ္မလဒ္ဓေ
ဟိ။ ပဉ္စဗလိံ ကတ္တာ ဟောတိ။ ဥာတိဗလိံ။ အတိ
ထိဗလိံ။ ပုဗ္ဗပေတဗလိံ။ ရာဇဗလိံ။ ဒေဝတာဗ
လိံ။ အယံစတုတ္ထော ဘောဂါနံ အာဒိယော။ ။
၎င်းပါဠိတော်။ ။ အနက်ကား။ ။

ဂဟပတိ။ သူကြွယ်။ ပုနစပရံ။ ထိုမှတပါးလည်း။ အရိယသာဝ
ကော။ တပည့်သားဖြစ်သောသူသည်။ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာမိဂတေဟိ။
ထကြွလုံ့ လဝီရိယတို့ဖြင့်ရအပ်ကုန်သော။ ဗဟာဗလပရိပိ
တေဟိ။ လက်ရုံးအားဖြင့်ရဆောင်းအပ်ကုန်သော။ သေဒါဝက္ခိတ္တေ
ဟိ။ ချွေးထွက်စာဖြစ်ကုန်သော။ ခမ္မိကေဟိ။ တရားနှင့်လျော်ကုန်
သော။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ။ တရားသဖြင့်ရအပ်ကုန်သော။ ဘောဂေဟိ-
စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့်။ ပဉ္စဗလိံ။ ငါးပါးသောပူဇော်ခြင်းကို။ ကတ္တာ
ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဥာတိဗလိံ။ ယခုဘဝတွင်အသက်
ပိညာဏ်ထင်ရှားရှိသော။ မိဘ၊ ဘိုးဘွားစသော ဆွေမျိုးတို့အား
ကျေးမွေးပံ့ထောက်။ ချီးမြှောက်ပူဇော်ခြင်းကို။ ကတ္တာ။ ပြုလေ့ရှိ
သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ အတိထိဗလိံ။ မိမိနေရာသို့ရေခံလာသော
ညွှန်သည်အာဂန္တုတို့အား။ ကျေးမွေးပံ့ထောက် ချီးမြှောက်ပူ
ဇော်ခြင်းကို။ ကတ္တာ။ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗပေတ

ဗလီ။ တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားလေပြီးသော မိဘ၊ တိုးဘွား
 တို့အား။ မိမိပြုသော ကုသိုလ်အတို့ကို အမျှပေးဝေခြင်းတည်းဟူ
 သောပူဇော်မှုကို။ ကတ္တာ။ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ရာဇဗ
 လီ။ အစိုးရမင်းတို့အား မိမိ၌ ကျရောက်သော အခွန်ဘဏ္ဍာတို့ကို။
 ကြေကုန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဟူသော ပူဇော်မှုကို။ ကတ္တာ။ ပြု
 လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဒေဝတာဗလီ။ ကိုယ်စောင့်နတ်။
 အိမ်စောင့်နတ်။ ရပ်စောင့်နတ်။ ရွာစောင့်နတ်။ မိရိုးဘလားကိုး
 ကွယ်ရာပြုကြသော နတ်အပေါင်းတို့အား ပြုလုပ်တင်သဖြင့် ဖြစ်
 သောပူဇော်မှုကို။ ကတ္တာ။ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ အယံ။
 ဤသည်ကား။ စတုတ္ထော။ လေးခုမြောက်သော။ ဘောဂါနံ။ စည်း
 စိမ်တို့၏။ အာဒိယော။ ယူထိုက်ရထိုက်သော အကြောင်းအရာများ
 ပေတည်း။ ။ ဤငါးပါးတို့တွင်။ ဒေဝတာဗလီ၊ ဟူသော ပုဒ်အ
 ရကို။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌။ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

ကိန္တိတေအာနန္ဒ။ သုတံဝဇ္ဇိယာနိတာနိဝဇ္ဇိ
 နံဝဇ္ဇိဝေတိယာနိ အတ္တန္တရာနိဝေဝ။ ဗာဟိရာနိ
 စတာနိသက္ကရောန္တိ။ ဂရုံကရောန္တိ မာနေန္တိပူ
 ဇေန္တိ တေသဉ္စဒိန္နုပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗံ ဓမ္မိကံဗလီ
 နောပရိဟာပေန္တိတိ။ သုတမေတံဘန္တေဝဇ္ဇိယာ
 နိတာနိဝဇ္ဇိနံဝဇ္ဇိဝေတိယာနိအတ္တန္တရာနိဝေဝ
 ဗာဟိရာနိစတာနိ။ သက္ကရောန္တိ။ ဂရုံကရောန္တိ။
 မာနေန္တိပူဇေန္တိ။ တေသဉ္စဒိန္နုပုဗ္ဗံ။ ကတပုဗ္ဗံ။
 ဓမ္မိကံဗလီ။ နောပရိဟာပေန္တိတိ။ ယာဝကိဝဉ္စ
 အာနန္ဒ။ ဝဇ္ဇိယာနိတာနိ။ ဝဇ္ဇိနံဝဇ္ဇိဝေတိယာနိ။
 အတ္တန္တရာနိ ဝေဝ ဗာဟိရာနိစ တာနိ သက္က
 ရိဿန္တိ။ ဂရုံကရိဿန္တိ။ မာနေဿန္တိ။ ပူဇေ
 သန္တိ။ တေသဉ္စဒိန္နုပုဗ္ဗံ။ ကတပုဗ္ဗံ ဓမ္မိကံဗလီ။

နောပရိဟာပေဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ အာနန္ဒဝဇ္ဇီနံပါ
ဋီကင်္ဂါ။ နောပရိဟာနိ။ ။ ၎င်းပါဠိတော်။ ။

အနက်ကား။

အာနန္ဒ။ အာနန္ဒာ။ ကိန္တိ။ အသို့လျှင်။ တေ။ သင်သည်။ သုတံ။
ကြားဘူးသနည်း။ ဝဇ္ဇီ။ ဝေသာလီပြည်။ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည်။ ဝဇ္ဇီ
နံ။ ဝဇ္ဇီမင်းအစဉ်အဆက်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရာနိစေဝ။ မြို့တွင်း
၌လည်းဖြစ်ကုန်ထသော။ ဗာဟိရာနိစ။ မြို့ပ၌လည်း ဖြစ်ကုန်ထ
သော။ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇီ စေတိယာနိ။ အကြင် ဝဇ္ဇီဘိုင်းသူ၏ပု
ဇော်ရာဖြစ်သော။ နတ်စင်နတ်ကွန်းနတ်နန်း၊ နတ်နေရာ သစ်ပင်
တည်းဟူသောနတ်စေတီတို့သည်။ သန္တိ။ ရှိကုန်၏။ တာနိ။ ထိုနတ်
စေတီတို့ကို။ သက္ကရာဇ်န္တိ။ အရိုအသေပြုမြဲပြုကြကုန်၏လော။ ဂရုံ
ကရာဇ်န္တိ။ အလေးအမြတ်ပြုမြဲပြုကြကုန်၏လော။ မာနေန္တိ။ အ
မြတ်တန်းပြုမြဲပြုကြကုန်၏လော။ တေသဉ္စ။ ထိုနတ်စေတီတို့အား
လည်း။ ဒိန္နုပုဗ္ဗံ။ ရှေးတင်မြဲသ မြဲအရိုးအစဉ်ဖြစ်ထသော။ ကဝုပုဗ္ဗံ။
ရှေးပြုလုပ်မြဲအရိုးအစဉ်ဖြစ်ထသော။ ဓမ္မိကံ။ သတ်မှုဖြတ်မှု ဒုစွ
ရိုက်မှလွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍တရားနှင့်လျော်သော။ ဗလိံ။ ပုဇော်
မှုကို။ နောပရိဟာပေဿန္တိ။ မဆုတ်မယုတ်စေဘဲပြုမြဲပြုကြ ကုန်၏
လော။ ဣတိ။ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ။ မေးတော်မူ၏။ ။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။
တေ။ ဤအကြောင်းအရာကို။ မေ။ အကျွန်ုပ်သည်။ သုတံ။ ကြားဘူး
ပါ၏။ ဝဇ္ဇီ။ ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည်။ ဝဇ္ဇီနံ။ ဝဇ္ဇီမင်း
အစဉ်အဆက်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရာနိစေဝ။ မြို့တွင်း၌လည်း ဖြစ်
ကုန်ထသော။ ဗာဟိရာနိစ။ မြို့ပ၌လည်းဖြစ်ကုန်ထသော။ ယာနိ
တာနိဝဇ္ဇီစေတိယာနိ။ အကြင် ဝဇ္ဇီဘိုင်းသူတို့၏ပုဇော်ရာဖြစ်သော။
နတ်စင်၊ နတ်ကွန်း၊ နတ်နန်း၊ နတ်နေရာသစ်ပင်တည်း ဟူသော
နတ်စေတီတို့သည်။ သန္တိ။ ရှိကုန်၏။ တာနိ။ ထို နတ်စေတီတို့
ကို။ သက္ကရာဇ်န္တိ။ အရိုအသေပြုမြဲပြုကြကုန်၏။ ဂရုံကရာဇ်န္တိ။ အ

လေးအမြတ်ပြုမြဲပြုကြကုန်၏။ မာနေန္တိ။ အမြတ်တန်းပြုမြဲပြုကြ
 ကုန်၏။ ပူဇော်ပူဇော်ကြကုန်၏။ တေသဉ္စ။ ထိုနတ်စေတီ
 တို့အားလည်း။ ဒိန္နုပုဗ္ဗံ။ ဂှေးတင်မြဲသမြဲအရိုးအစဉ် ဖြစ်ထသော။
 ကတပုဗ္ဗံ။ ဂှေးပြုလုပ်မြဲအရိုးအစဉ်ဖြစ်ထသော။ ဓမ္မိကံ။ သတ်မှု
 ဖြတ်မှုဒုစရိုက်မှ လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ တရားနှင့်လျော်သော။
 ဗလိံ။ ပူဇော်မှုကို။ နောပရိဟာပေန္တိ။ မဆုတ်မယုတ်စေဘဲပြုမြဲပြု
 လုပ်ကြကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ သုတံ။ ကြားဘူးပါ၏။ အာနန္ဒ။ အာနန္ဒာ။
 ယာဝကိဝဉ္စ။ အကြင်မျှလောက်လည်း။ ဝဇ္ဇိ။ ဝေသာလီပြည်ဝဇ္ဇိ
 မင်းတို့သည်။ ဝဇ္ဇိနံ။ ဝဇ္ဇိမင်း အစဉ်အဆက်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရာနိ
 စေဝ။ မြို့တွင်း၌လည်းဖြစ်ကုန်ထသော။ မာမိရာနိစ။ မြို့ပ၌လည်း
 ဖြစ်ကုန်ထသော။ ယာနိတာနိဝဇ္ဇိ စေတိယာနိ။ အကြင်ဝဇ္ဇိတိုင်း
 သူတို့၏ပူဇော်ရာဖြစ်သော။ နတ်စင်နတ်ကွန်းနတ်နန်းနတ်သစ်ပင်
 တည်းဟူသောနတ်စေတီတို့သည်။ သန္တိ။ ရှိကုန်၏။ တာနိ။ ထိုနတ်
 စေတီတို့ကို။ သက္ကရိဿန္တိ။ အရိအသေပြုမြဲပြုကြကုန်လတ်။
 ဂရုံ ကရိဿန္တိ။ အလေးအမြတ် ပြုမြဲပြုကြ ကုန်လတ်။ မာ
 နေဿန္တိ။ အမြတ်တန်း ပြုမြဲပြုကြ ကုန်လတ်။ ပူဇေဿန္တိ။
 ပူဇော်မြဲ ပူဇော်ကြ ကုန်လတ်။ တေသဉ္စ။ ထိုနတ်စေတီ တို့
 အားလည်း။ ဒိန္နုပုဗ္ဗံ။ ဂှေးတင်မြဲသမြဲအရိုးအစဉ် ဖြစ်ထသော။
 ကတပုဗ္ဗံ။ ဂှေးပြုလုပ်မြဲ အရိုး အစဉ် ဖြစ်ထသော။ ဓမ္မိကံ။
 သတ်မှုဖြတ်မှု ဒုစရိုက်မှလွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ တရားနှင့်လျော်
 သော။ ဗလိံ။ ပူဇော်မှုကို။ နောပရိဟာပေဿန္တိ။ မဆုတ်မယုတ်
 စေဘဲပြုမြဲပြုကြကုန်လတ်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ချမ်းသာ
 နှစ်ပါးပွားများခြင်းကိုသာလျှင်။ ပါဒိကင်္ဂါ။ အလိုရှိအပ်၏။ ပရိဟာ
 နိ။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ နောပါဒိကင်္ဂါ။ အလိုမရှိအပ်။ ဤကား
 အနက်။

ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ လူဖြစ်သောသူတို့မှာ။ ပစ္စုပ္ပန်အ
 ကျိုးအတွက်။ လောကပါလနတ်များကို ရှိခိုးကောင်း၏။ ပူဇော်
 ကောင်း၏။ နတ်ကွန်းနတ်ကန္ဓားကိုဆောက်လုပ်ကောင်း၏။ စိမံ

ကောင်း၏။ မိမိကိုယ်တိုင်နတ်ရုပ်ကြီးများ ကံကြွေးလက္ခပေး၍လှ
 လုပ်ကောင်း၏။ ဝွဲတင်မြောက်ပူဇော်ခြင်းကိုပြုလုပ်ကောင်း၏။ ရ
 ဟန်းဖြစ်သောသူတို့မှာမူကား။ နတ်များကိုရှိခိုးခြင်းငှါမအပ်။ နတ်
 ကွန်းနတ်ကန္တာများကိုကိုယ်တိုင်မဆောက်ကောင်း။ လူများကို
 ဆောက်လုပ်ကြစေရန်ပေ့ဆော်ကောင်း၏။ နတ်ရုပ်ကြီးများကို။
 ရဟန်းကိုယ်တိုင်မထုလုပ်ကောင်း။ လက္ခကံကြွေးပေး၍ လူများ
 ကိုထုလုပ်စေအပ်၏။ ၎င်းနတ်ရုပ်ကြီးများအား။ ဝွဲတင်မြောက်ပူ
 ဇော်ခြင်းကိုရဟန်းကိုယ်တိုင်မပြုအပ်။ လူများကိုပြုလုပ်စေအပ်၏
 ဤအလုံးစုံကိုလည်း။ ယခုဘဝ၌။ အန္တရာယ်ကင်း၍ချမ်းသာသုခ
 ကိုရခြင်းငှါပြုအပ်၏။ ရတနာသုံးပါးကိုလည်း။ အမြတ်တနိုး။ ကိုး
 ကွယ်လျက်ရှိသောကြောင့်။ နတ်များကို။ ထိုသို့ပြုသော်လည်း။
 သရဏဂုံမပျက်။

၈။ ညာတိပဝါရိတ္တမဟုတ်သော ဒါယကာဒါယိကာမတို့
 အား။ တောင်းရမ်းပြောဆို၍ ရအပ်သောပစ္စည်းနှင့် အခြားသော
 သဗ္ဗာတို့အားကျွေးမွေးလှူဒါန်းခဲ့ပါလျှင်။ ထိုသုံးစားသောရဟန်း
 တို့အားအပ်မအပ်။ ပြုလုပ်တောင်းရမ်းသောရဟန်းတို့အား အ
 ဘယ်ကဲ့သို့သောအပြစ်ဟူ၍သေချာစွာသိချင်ပါကြောင်း။

၉။ ပစ္စည်းလေးပါးတိတ်ကြားသူ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ
 တို့ထံဖြစ်စေ။ ပစ္စည်းလေးပါးမတိတ်ကြားသူ။ ဒါယကာ၊ ဒါယိ
 ကာမတို့ထံဖြစ်စေ။ ခေတ္တကြေးငွေများကိုချေးငှါးပြီး။ တခုခုတွင်
 အသုံးချလိုက်ပြီးနောက်။ ထိုဝတ္ထုငွေများကိုပြန်၍မပေးနိုင်သော
 ရဟန်းတော်များမှာ။ ဘယ်လိုအပြစ်ဘယ်လိုအာပတ်သင့်မည်ကို
 သိချင်ပါကြောင်း။

၁၀။ ဒါယကာဒါယိကာမ၊ တဦးတယောက်ထံက အကြွေး
 ငွေ ၁၀၀-တိုးလောက်။ ဝယ်ခြမ်းသုံးစွဲပြီး။ ထိုအကြွေးကို မဆပ်
 ပေးနိုင်ခဲ့ပါ။ ထိုရဟန်းမှာ။ ဘယ်လိုကံဘယ်လိုအာပတ်ဟုသိလို
 ပါကြောင်း။ ။ ဤအမေး ၃-ချက်မှာ။ “ပဏ္ဍိတ” ဆရာ၊ အဖြေရှိ
 လေပြီ။

၁၂၀၂-ခု။ တပေါင်းလဆန်း(၁၅)ရက်နေ့၊ ၃-နာရီမိနစ်-၃၀ အချိန်တွင်။ ပဲခူးဒီစကြိတ်-ကဝမြို့။ ငါးထပ်ကြီးဘုရား ပရဂုန်အထွင်း။ ခေတ္တလယ်တီစံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်။ ဖြေဆိုတော်မူအပ်သောခင်းဝယ်ပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ပဏ္ဍိတဆရာဖြေဆိုချက်။

ဇံယတု။ ။ မြဝတီ ဆရာတော်ဘုရားထံ လျှောက်ထားသောပုစ္ဆာဆယ်ချက်ကို မဖြေမကြားဘဲနေသည့်အတွက်။ ဒါယကာတို့ကစိတ်နွှဲဟမကင်း။ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုစေလိုကြောင်းနှင့် လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြရာ။ ဆရာပဏ္ဍိတက။ အကျဉ်းသင်္ခါပဖြင့်။ အများသိကြစေရန်။ ပါဌသံပါဠိ။ မရှိမပါ။ ကျမ်းလာအဟုတ်စကားပြင်ဖြင့်ဖြေထုတ်လိုက်သောပိသန္ဓနာကာ။ ။ ဆယ်ချက်သောပုစ္ဆာတို့တွင်။ အစဉ်ကိုမပြဘဲ။ မိဿကရောယှဉ်တွဲ၍။ ကွဲကွဲပြားပြား၊ ခြားနားသိသာအောင်ဖြေဆိုပေတော့အံ့။ ကောသလအိမ်မက်ခန်းတွင်။ ဘုရားသခင် ဟောကြားထားတော်မူခဲ့သည်မှာ။ ငါဘုရား၊ သာသနာဆုတ်ယုတ်သောအခါ။ ပါပမင်း၊ လက်ထက်လောလုပ္ပာဏှာအတွက်ကြောင့်ပစ္စည်းများကိုကွက်ခြင်းသဘောထား၍။ ငါဘုရား၊ တရားကို၊ သာယာစွာ အသံနေအသံထားနှင့်ဟောကြားပြသကုန်လတံ့။ ထိုရောအခါ၎င်းသဒ္ဓတဏှာကာမဂုဏ်အဟုန်သံကိုကြားနာရ၍။ များစွာသောပစ္စည်း၊ များစွာသောရွှေငွေတို့ကို ဣန္ဒြေကုန်လတံ့။ ထိုသို့ဟောပြောသောအလင်္ဂီပါပတိက္ခ၊ ရဟန်းတို့သည်။ အဘိုးအနန္ဒ ထိုက်သော စန္ဒကူးနဲ့ သာများကို။ မစင်ဘင်ပုပ်နှင့်လဲ၍စားဘိသကဲ့သို့။ အဘိုးအနန္ဒ ထိုက်သောလောကုတ္တရာတရားကို။ မစင်ဘင်ပုပ်နှင့်တူသောရွှေငွေပစ္စည်းဘဏ္ဍာတို့နှင့်လဲ၍စားသော။ အလင်္ဂီပါပတိက္ခ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပေါ်ပေါက်လာလတံ့ဟု ဟောတော်မူသော။ ပါရာဇိ

ကဏ်အဋ္ဌကထာတေရသကဏ်ဋီကာတွင်လာသည်ကိုထောက်
ထား၍၊ သာသနာတော်မရွှေ့ရှားရအောင် သတိထားကြရမည်။
ဤကား။ ပထမသာသနာပြုစာတမ်းတည်း။ ။

၈။ ရဟန်းတို့မှာ။ ဉာတိပဝါရိတမဟုတ်သောသူတို့ထံ။ ဝ
စိစိညတ်ဖြင့်။ တောင်းခံ၍ရသောပစ္စည်းများကို၊ သုံးစွဲစားသေခံခဲ့
လျှင်အာပတ်သင့်ကြောင်း။ ရွှေငွေတို့ကိုကိုယ်တိုင်ခံခြင်း။ သူတပါး
ကိုခံစေခြင်း။ အနီး၌ထားသည်ကိုသာယာခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိ
ပါစိတ်အာပတ်သင့်ခြင်း။ ၎င်းရွှေငွေတို့ဖြင့် ရောင်းဝယ်၍ရသော
ပစ္စည်းများနှင့်။ ဇရပ်တံဆောင်း၊ ကျောင်းကန် အာဝါသ ပြုလုပ်
ခြင်း။ ၎င်းဇရပ်တံဆောင်း၊ ကျောင်းကန်အာဝါသတို့၏ အရိပ်ကို
ပင်မခိုအပ်ကြောင်း။ ၎င်းရွှေငွေတို့ဖြင့်ရောင်းဝယ်၍ ရအပ်သော
ပစ္စည်းရပ်ဟူသမျှကိုပင်မသုံးဆောင်အပ်ကြောင်းထိုဝတ္ထုပစ္စည်း
ဖြင့်တူးအပ်သော-ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ စသည်တို့မှထွက်သော ရေ
ကိုပင်မသောက်အပ်ကြောင်း။ ၎င်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်ဝယ်၍ရအပ်သော
မျိုးစေ့တို့ကိုစိုက်၍ ရအပ်သော သစ်သီးများကိုလည်း၊ မစား
ကောင်း။ ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ မအပ်ကြောင်းကို။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌ
ကထာတို့၌များစွာပင်လာသည်။ မယုံလျှင်ကြည့်ကြပါလေ။ ။ သိ
တင်းသုံးတော် ငါးယောက်တို့မှာကား။ အကြင်မျှလောက်သော
ကာလပတ်လုံးမသိသေး။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးသုံး
ဆောင်ခဲ့လျှင်၊ အာပတ်မှလွတ်ပါသေး၏။ သိသောအခါကစ၍ သုံး
ဆောင်ခဲ့လျှင်အာပတ်သင့်တော့သည်။ ၎င်းမအပ်သောအမှုတို့
ကိုပြုကျင့်သောရဟန်းတို့ကို၊ တပါးသောသူတို့က ချီးမွမ်းထောမ
နာခြင်း။ တရားဟောတိုက်တွန်းခြင်းပာည်တို့ကိုပြုလုပ်သော။ ရှင်
လူရဟန်းတို့ကိုလည်း။ သာသနာတော်ကိုကွယ်စေသောသူဟူ၍
မှတ်ကြရမည်ဟု ၎င်းအဋ္ဌကထာတွင်လာသည်။ မယုံလျှင်လှန်
၍ကြည့်ကြလေ။ ဤကား။ ဒုတိယသာသနာပြုစာတမ်းတည်း။

၃-၄- မအပ်မရာသော သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ပရိက္ခရာတို့ကို။
ဝတ်ရုံသုံးစွဲသောရဟန်းတို့ကိုမြင်ခဲ့ပါလျှင်။ ၎င်းသင်္ကန်း၊ သပိတ်၊

ပရိက္ခရာဘို့ကို။ ဖျက်ဆီးဖြိုခွဲခြင်းကိုပြုကြသောရဟန်းများမှာ အပြစ်မရှိဟုလာသည်တရပ်။ ကပါးသောသူတို့ စိုးပိုင်သောသိမ်တွင်းအရာဝဲတွင်း၌၊ မင်းကျမ်းဝင်သောရဟန်းတို့က။ အသင်း အပင်းကိုရ၍၊ အတင်းအဓမ္မဆောက်လုပ်ထားသော ဝတ္ထုများကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ပြောဆို၍ မရခဲ့လျှင်။ အစဉ်အတိုင်းအမိုးအကာများကိုဖျက်ဆီး၍ပုံထား။ တိုင်အုတ်စသော ဝတ္ထုများကိုဖျက်ဆီး၍ပုံထားပြီးလျှင်။ ဥစ္စာရှင်တို့ကိုလာ၍ယူကြပါဟု စေခိုင်းရမည်။ လာ၍မယူဘဲပျောက်ပျက်သွားခဲ့သော်လည်း။ ဖျက်ဆီးဖြိုခွဲသောသူမှာ အပြစ်မရှိကြောင်းကို။ ၎င်းအဋ္ဌကထာအဒိန္နဒါနံ သိက္ခာပုဒ်မှာ ကြည့်ကြပါလေ။ တွေ့ပါလိမ့်မည်။ ။ ဤကား။ တတိယ သာသနာပြုစာတမ်းတည်း။

၆-၇- နတ်တို့ကို-ကိုးကွယ်သောအရာမှာ။ နတ်ငင်မ (နတ်ကတော်) တယောက်သည်။ နတ်တို့၏နေရာ-နတ်ကွန်း၊ နတ်တဲဉ် နေပြီးလျှင်။ လာလာသမျှသောသူတို့ကို။ နတ်တို့အား ပူဇော်ကိုးကွယ်သောသူတို့မှာ။ အကျိုးစီးပွားများလတ် ဟုအယူမှားအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။ လှည့်ဖြား၍စားသောက်ခြင်းကြောင့်။ ပြိတ္တာသံဃ်ကြီးစွာသောဒုက္ခ နှိမ်စား၍နေကြောင်းကိုပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်တွင်လာသည်ကိုထောက်၍။ အလွန် ကြောက်အပ်ကြောင်း။ ရှိခိုး-ကိုးကွယ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ထဲတွင် မပါခြင်းကြောင့်။ ရဟန်းတို့မှာ နတ်ဘို့ကို။ ရှိခိုး-ကိုးကွယ်လျှင်။ အာပတ်သင့်ကြောင်းကို သိကြလေ။ ။ ဤကား-စတုတ္ထ သာသနာပြုစာတမ်းတည်း။

၆-၁၀- ရဟန်းတို့မှာ။ ဘဇုံတယောက်သောသူတို့ထံ။ ဝတ္ထုကြေးငွေကိုချေးငှား၍မပေးနိုင်လျှင်။ ဘဏ္ဍာစား၊ ထိုက်ကြောင်း။ ဘဏ္ဍာစား၊ ဆိုသည်မှာ။ ဥစ္စာရှင်ကတောင်း၍မရလျှင်။ ငါတို့ဥစ္စာမရပြီဟုဝန်ချခြင်း။ ရဟန်းကလည်းမပေးပြီဟုဝန်ချခြင်း။ နှစ်ပါးစုံဝန်ချလျှင်။ ရဟန်းတို့မှာ အဒိန္နဒါနံကံထိုက်၍ ပါရာဇိက ကျကြောင်းကို။ အဒိန္နဒါနံသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ

၌လာသည်။မယုံလျှင်ကြည့်ကြပါလေ။ ။ဤကား-ပဉ္စ သာသနာပြုစာတမ်းတည်း။

၅။ အလှူဆယ်ပါးတို့တွင်တပါးပါးကို ညော်မှတ်၍ လှူလိုက်သောပစ္စည်းတို့ကို။ အလှူဆယ်ပါးတို့တွင်။ တပါးပါးကိုမျှမပြုလုပ်ဘဲ။ သုံးစွဲစားသောက်ခဲ့လျှင်။ ဈေးနည်းအတူ။ တဏှာစားထိုက်၍။ နှစ်ဦးနှစ်ဝ၊ ဝန်ချခဲ့လျှင်။ ရဟန်းမှာပါရာဇိကကျကြောင်း။ ၎င်းအဋ္ဌကထာတွင်လာပြန်သည်။ မယုံလျှင်ကြည့်ကြပါလေ။ ။ဤကားဆဋ္ဌမသာသနာပြုစာတမ်းတည်း။

ဤမျှလောက်အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတ-ဆရာဖြေဆိုလိုက်သောဝိသဇ္ဇနာကို။ ယခုထင်ရှားရှိသော-မြဝတီဆရာတော်။ လယ်တီဆရာတော်၏တပည့်။ ဦးပညာသိဟ၊ အောင်မင်္ဂလာ ဆရာတော်ကလေး။ ခမ်းဝယ်မြို့ပညာရှိတို့ထံ။ ဟုတ်-မဟုတ်။ မှန်-မမှန်ကို။ ဇကန်-ဇက။ သိကြံလိုလျှင်။ မြန်မြန်ပင်ပုံနှိပ်တင်၍ပြုကြလေ။

၁၂၀၂ ခု။ တပို့တွဲလဆုတ်(၅)ရက်နေ့တွင်။ ပဏ္ဍိတဆရာဖြေဆိုလိုက်သောဝိသဇ္ဇနာ-သာသနာပြုစာတမ်းတည်း။

ရပ်ရပ်ရွာရွာ။ သာသနာ။ ရောင်ဝါဇကန်ညှိုးလတံ့။ ။ အသံ၊ သာသာ။ တရားစာ။ ဆွေခါ-ငင်ခါဟောလတံ့။ ။ တရားနာရာ။ ထိုသူမှာ တဏှာဇကန်ပွားလတံ့။ ။ တဏှာပွားလျှင် ဒုက္ခပင်လျှင်လျှင်ခံရပေလတံ့။ ။ တဏှာကိုပင် ကုသိုလ်ထင်။ အမြင်မှားလတံ့။ ။ တရားမှန်းမသိလူဒုဗ္ဗိ။ ပေါ် ရှိထိုခါများလတံ့။ ။ တရားဆိုတာ။ ဘယ်လိုဟာ။ မသိရှာ။ ထိုခါများလတံ့။ ။ တရားအမှန်။ ဟောကြပြန်။ မနာခံသူများလတံ့။ ။ များသောခါမှ။ သာသနာပ။ ကွယ်ကြသည်ဘဲမျှ။ ။

“ပဏ္ဍိတ” ဆရာ-ဖြေဆိုချက်ပြီး၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်းသား-ကျောင်းဆရာကြီး၏။
အတ္တ, အနတ္တ, ပုစ္ဆာကို-ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဖြေဆိုတော်မူချက်။

အတ္တ ခွဲနည်း။

အတ္တ, ဆိုသည်ကား။ သာရတ္ထေန အတ္တာ, ဟူသော ပါဠိနှင့်အ
ညီ။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထည်ခံ-အမာခံဖြစ်သော အနှစ်သာရ။ သတ္တဝါ၏
အထည်ခံ-အမာခံဖြစ်သော အနှစ်သာရကို ဆိုသတည်း။

ပရမတ်နှင့်ပညတ် နှစ်ပါး ခွဲနည်း။

ဤအရာ၌။ ပရမတ္ထတရားနှင့်။ ပညတ်တရားခွဲခမ်းကို ပြဆိုရာ၏။
ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်အစရှိသော ရုပ်ဓာတ်တရားမျိုးတို့သည်။
လောက၌ကို ယ့်သဘောနှင့်ကိုယ်-အသီးအသီး ဧကန် မချထင်
ရှားရှိကြကုန်၏။

စိတ်ဝိညာဏ်ဟူသော နာမ်ဓာတ်တရား။ ဖဿ, ဝေဒနာ,
သညာ, စေတနာ, အစရှိသော။ စေတသိက်ဟူသော နာမ်ဓာတ် တ
ရားတို့သည်လည်း။ လောက၌ကို ယ့်သဘောနှင့်ကိုယ်-အသီးအ
သီးဧကန်မချထင်ရှားရှိကြကုန်၏။ ထိုရုပ်ဓာတ်တရား။ နာမ်ဓာတ်
တရားတို့သည်သာလျှင်။ ဧကန်မချ ထင်ရှား ရှိကြသောကြောင့်။
ပရမတ္ထတရားတို့မည်ကုန်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအစရှိသော ပညတ်တရားတို့သည်ကား။ ကိုယ့်
သဘောနှင့်ကိုယ်-အသီးအသီး ထင်ရှားမရှိကြကုန်။ ရုပ်ဓာတ်
တရား။ နာမ်ဓာတ်တရားတို့၏အပေါင်းအရကို အမှီပြု၍။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့
၏စိတ်သဘောထဲတွင် ထင်မြင်ကြရာသော ပညတ်တရားမျှတို့
သာတည်း။

ဥပမာကား။မြေသပိတ်။သံသပိတ်ဟူသောစကား၌။ ပထဝီ
ဓာတ်မျိုးဖြစ်သောမြေ။ပထဝီဓာတ်မျိုးဖြစ်သော သံတို့သည်။ သ
ဘောအားဖြင့်ထင်ရှားရှိကုန်၏။သပိတ် ဆိုသည်ကား။ သဘော
အားဖြင့်ထင်ရှားမရှိ။ထိုမြေအရအခဲ၊ သံအရအခဲတို့ကို အဖို့ပြု၍။
သတ္တဝါတို့၏စိတ်မနောထဲတွင်။အဝန်းအဝိုင်းအနေအားဖြင့်ထင်
မြင်ကြရသောသဏ္ဍာန်ပညတ်မျှသာတည်း။

မြေသံတို့သည်ကား။လောက၌ကမ္ဘာအဆက်ဆက်အရိုး အ
စဉ်အားဖြင့်ထင်ရှားရှိနေကြကုန်၏။သပိတ်သည်မူကား။ ထိုကဲ့
သို့အရိုးအစဉ်အားဖြင့်ထင်ရှား ရှိနေသည်မဟုတ်။ သပိတ် လုပ်
သောသူ၏ပြုပြင်ချက်နှင့်။ အဝန်းအဝိုင်းအနေအားဖြင့်ထင်ရှား မြင်
လာရသောအာဂန္ထကသဏ္ဍာန်နိမိတ်အရိပ်အရောင်မျှသာတည်း။
တဖန်ထိုသံပိတ်ကိုပင်ထူနှက် ကြိတ်နယ်၍ ဖျက်ဆီးပြန်သည်ရှိ
သော်။မြေ၊ သံတို့သည်။ပကတိအတိုင်းပင်ရှိနေကြကုန်၏။ အဝန်း
အဝိုင်းသဏ္ဍာန်သည်မူကားကွယ်ပျောက်လေ၏။ အဝန်းအဝိုင်း
သဏ္ဍာန်ကွယ်ပျောက်ခဲ့လျှင်။သပိတ်ဟူသောအမှတ်သညာသည်
လည်းကွယ်ပျောက်လေ၏။ဤဥပမာ၌။မြေသံတို့နှင့်။ ထိုရုပ်ဓာတ်
နာမ်ဓာတ်ဟူသောပရမတ္ထတရားတို့သည်တူကုန်၏။ ဤဥပမာ၌။
သပိတ်ဟူသောအဝန်းအဝိုင်းသဏ္ဍာန်ပညတ်နှင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တ
ဝါဟူသောသဏ္ဍာန် ပညတ်နိမိတ်အရိပ်အရောင်တို့သည် တူကြ
ကုန်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၌လည်း။ဦးခေါင်း၌ရှိသော ရုပ်ဓာတ် နာမ်
ဓာတ်တို့သည်သာလျှင်အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိဖြစ်ကုန်၏။ဦးခေါင်းသည်
မူကား။အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိမဟုတ်။ သဏ္ဍာန်ပညာတ်မျှသာတည်း။
ကျန်ရှိသောခြေသဏ္ဍာန်၊လက်သဏ္ဍာန်အစရှိသော သဏ္ဍာန်ကြီး
ငယ်တို့၌လည်း။ထို အတူ-ပရမတ်၊ပညတ်၊နှစ်ပါးခွဲခြမ်းဝေဘန်
၍သိလေ။ ။

ဆံပင်မွေးညှင်းစသည်တို့တွင်လည်း။ဆံပင်တို့၌ရှိသော ပထ
ဝီ၊အာပေါ၊တေဇော၊ဝါယော၊ဝဏ္ဏ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ဩဇာ၊အစရှိသော

ရုပ်ခေတ်တို့သည်သာလျှင်။ အဟုတ်အမှန်ရှိဖြစ်ကုန်၏။ ဆံပင်
သည်မူကား။ အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိမဟုတ်။ လုံးလုံးရားရား ဟူသော
သဏ္ဍာန်ပညတ်မျှသာတည်း။

မွေးညှင်းတို့၌လည်းဤအတူတည်း။ ခြေသည်။ လက်သည်။
သွား။ အခရေ။ အကြော။ အရိုး။ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ။ အညှို့။ နှလုံး။ အမြှေး။
အဆုတ်။ အ။ မ။ အ။ သိမ်။ အစာသစ်။ အစာဟောင်း စသည်တို့၌
လည်း။ ရုပ်ခေတ်တို့သာလျှင်။ ကေနံမချ အဟုတ်အမှန်ရှိကုန်၏။
အဝန်း။ အပိုင်း။ အလုံး။ အပြား၊ အစရှိသည်တို့သည်ကား။ အဟုတ်
ရှိအမှန်ရှိမဟုတ်ကုန်။ သဏ္ဍာန်ပညတ်မျှတို့သာတည်း။ ပညတ်ပေါ်
လျှင်။ ပရမတ်ဂုတ်မြို့။ ပရမတ်ပေါ်လျှင်ပညတ်ကွယ်ပျောက်မြို့ ဟူ
သောဆိုရိုးစကားနှင့်အညီ။ ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန်စသောပညတ်ပေါ်
၍နေသည့်အခါထိုဦးခေါင်းစသည်တို့၌ရှိကြကုန်သောရုပ်ခေတ်တို့
သည်။ ဂုတ်မြို့၍နေကြကုန်၏။ ထိုဦးခေါင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုတု
နုက်ကြိတ်နယ်၍ဖျက်ဆီးပြန်သည်ရှိသော်။ ပရမတ် ပထဝီခေတ်
မှုန့်တို့သည်ပေါ်ထွက်၍လာကုန်၏။ ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန် အစရှိသော
ပညတ်သဏ္ဍာန်တို့သည်ကွယ်ပျော့လေကုန်၏။ ဆံပင်မွေးညှင်း
စသောပညတ်ပေါ်၍နေသည့်အခါ။ ထိုဆံပင်မွေးညှင်းစသည်တို့၌
ရှိနေကြသောပရမတ်ရုပ်တရားတို့သည်ဂုတ်မြို့၍နေကြကုန်၏။
ထိုဆံပင်မွေးညှင်းသဏ္ဍာန် စသည်တို့ကို။ ထုနုက်ကြိတ်နယ်၍
ဖျက်ဆီးပြန်သည်ရှိသော်။ ပရမတ်ပထဝီခေတ်မှုန့်တို့သည်။ ပေါ်
ထွက်၍လာကုန်၏။ ဆံပင်မွေးညှင်းအစရှိသော ပညတ်သဏ္ဍာန်
တို့သည်ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ဤကား။ ပရမတ်၊ ပညတ်၊ နှစ်ပါးခွဲနည်းတည်း။

နိစ္စ-အနိစ္စ-ခွဲနည်း။

နိစ္စ-အနိစ္စ-ခွဲနည်းကိုပြဆိုရာ၏။ ပညတ်မည်သည်။ သဘော
အားဖြင့်အဟုတ်ရှိမျိုးအမှန်ရှိမျိုးမဟုတ်။ ဖြစ်မှုပျက်မှုဟူ၍လည်း

အမှန်မရှိ။စိတ်မနောတွင်ထင်ခွင့်ရှိနေသောအခါ သပိတ်မှာကဲ့သို့ ထင်ပေါ်၍။ထင်ခွင့်မရှိသောအခါသပိတ်ကို အမှန်ပြုရာ၌ကဲ့သို့မ ထင်ဘဲရှိနေတတ်၏။ထိုကြောင့်ခပ်သိမ်းသောပညတ်မျိုးတို့သည် နိစ္စမျိုးသာဖြစ်ကုန်၏။ ရုပ်ခတ်နာမ်ခတ်တို့သည်မူကား။ သ တောအားဖြင့်အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိမျိုးဖြစ်ကြကုန်၏။ ဖြစ်မှု ပျက်မှု လည်းအမှန်ရှိကြကုန်၏။ထို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါးသော ထိုရုပ် ခတ်မျိုးနာမ်ခတ်မျိုးတို့သည်။အနိစ္စမျိုးတို့သာတည်း။

ထင်ရှားအောင်ပြဆိုဦးအံ့။တယောက်သောလူ၏ဦးခေါင်းခြေ လက်စသောပညတ်မျိုး။ ဆံပင် မွေးညှင်းစသော ပညတ်မျိုးတို့ သည်။အသက်ထက်ဆုံးမြဲကုန်၏။ ထိုသူသေဆုံး၍ အလောင်း ကောင်ဖြစ်သည်တိုင်အောင်။ထိုပညတ်မျိုးတို့သည် ရှိနေကြကုန် ၏။အလောင်းကိုမြင်လျှင်မည်သူ့အလောင်းဟူ၍သိနိုင်ကြကုန်၏။ ဤကားဦးခေါင်းဤကားခြေလက်စသည်ဖြင့်လည်းသိနိုင်ကြကုန် ၏။ဤကားဆံပင်ဤကားမွေးညှင်းစသည်တို့ဖြင့်လည်း သိနိုင်ကြ ကုန်၏။အလောင်းကိုမီးမြှိုက်၍ပြာမှုန့်အရဖြစ်သော အခါမှသာ လျှင်။ထိုပညတ်တို့သည်ပျောက်ကွယ်၍ ကုန်လေ၏။ ။ဤကား ပညတ်တရား၏နိစ္စမျိုးဖြစ်ပုံကိုပြဆိုချက်တည်း။

ထိုလူ၌ ရှိနေကြကုန်သော ရုပ်ခတ်တရား နာမ်ခတ်တရား တို့သည်မူကား။တနေ့တရက်အတို့မှာပင်။အကြိမ်တရာမကဖြစ် ပျက်ပြောင်းလဲကြကုန်၏။ပြောင်းလဲပုံကား။ဣရိယာပထပြောင်း လဲမှုကိုအစဉ်လျှောက်၍ဆိုပေအံ့ ။ဣရိယာပထသည်လေးပါးရှိ၏ ။အိပ်ခြင်းတပါး။ထိုင်ခြင်းတပါး။ ရပ်ခြင်းတပါး။ သွားခြင်းတပါး ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အိပ်ခြင်းဣရိယာပထ၏ သက်ဆိုင်ရာရုပ် ခတ်အသင်းနာမ်ခတ်အသင်းတို့ကားတမျိုး။ထိုင်ခြင်းဣရိယာ ပထ၏ သက်ဆိုင်ရာရုပ်ခတ်အသင်းနာမ်ခတ် အသင်းတို့ကား တမျိုး။ရပ်ခြင်းဣရိယာပထ၏သက်ဆိုင်ရာရုပ်ခတ်အသင်းနာမ် ခတ်အသင်းတို့ကားတမျိုး။သွားခြင်းအရိယာပထ၏ သက်ဆိုင် ရာရုပ်ခတ်အသင်းနာမ်ခတ်အသင်းတို့ကားတမျိုး။သွားခြင်းဣ

ရိယာပထ၏သက်ဆိုင်ရာရုပ်ဓာတ်အသင်းနာမ်ဓာတ်အသင်းတို့ သည်လည်း။ပထမခြေလှမ်း၏သက်ဆိုင်ရာရုပ်ဓာတ်အသင်းနာမ် ဓာတ်အသင်းတို့ကားတမျိုး။ဒုတိယခြေလှမ်း၏ သက်ဆိုင်ရာရုပ် ဓာတ်အသင်းနာမ်ဓာတ်အသင်းတို့ကားတမျိုးစသည်ဖြင့်ဆိုလေ

ထိုတွင်အိပ်ခြင်း ဣရိယာပထ၏ သက်ဆိုင်ရာ ရုပ်ဓာတ်အ သင်းနာမ်ဓာတ်အသင်းတို့သည်။ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပထသို့ မ ရောက်နိုင်ကြကုန်။အိပ်ခြင်းအရိယာပထ၌သာ အကုန် ချုပ်ဆုံး ကြကုန်၏။အိပ်ရာမှထ၍ထိုင်လိုသည်ရှိသော်။စိတ်ရော ကိုယ်ပါ။ လှုပ်မှု၊ ရှားမှု၊ အားယူမှုတို့ကိုအသစ်တမျိုးထူထောင်၍။ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပထ၏ဆိုင်ရာရုပ်ဓာတ်အသင်း နာမ်ဓာတ်အသင်းတို့ကို။ အသစ်တမျိုးဖြစ်ပေါ်စေကြကုန်ရာ၏။ထိုအခါအိပ်ခြင်းဣရိယာပ ထ၏သက်ဆိုင်ရာရုပ်ဓာတ်အသင်း နာမ်ဓာတ်အသင်းတို့သည်။ မီးတောက်ကြီးသေပျောက်သကဲ့သို့။ခဏခြင်း ကွယ်ပျောက်ကြ လေကုန်၏။ဤသို့အိပ်ခြင်းအမှုနှင့်ထိုင်ခြင်းအမှု၌။ရုပ်ဓာတ် နာမ် ဓာတ်အသင်းတို့၏ပြောင်းလဲမှုကြီးသည်။လောက၌ကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပထနှင့် ရပ်ခြင်းဣရိယာပထတို့၏ ပြောင်းလဲမှု။ရပ်ခြင်းဣရိယာပထနှင့်။ သွားခြင်းဣရိယာပထတို့၏ ပြောင်းလဲမှု။သွားခြင်းဣရိယာပထတွင်လည်း။ ပထမခြေလှမ်းနှင့် ဒုတိယခြေလှမ်းတို့၏ပြောင်းလဲမှုစသည်တို့၌လည်း။ထိုနည်း အ တူဆိုလေ။

ဣရိယာပထလေးပါးတို့တွင်။တခုတခုသော ဣရိယာပထမှာ လည်း။ အစအဆုံးအသီးအသီး ထင်ရှားရှိကြ၏။ ခြေလှမ်းတို့မှာ လည်းအစအဆုံးအသီးအသီးထင်ရှားရှိကြ၏။အသီးအသီးသော ရုပ်ဓာတ်အသင်းနာမ်ဓာတ်အသင်းတို့၏ဖြစ်မှုပျက်မှု ပြောင်းလဲ မှုတို့ပေတည်း။ဤသို့လျှင် ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် တရားတို့သည်မူ ကား။တနေ့တရက်အတို့မှာပင်။ အကြိမ် တရာမက ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲကြကုန်၏။ ဤကား။နိစ္စ-အနိစ္စ-ခွဲခွဲစားစားပြီ။၏။

အတ္တ-အနတ္တ-ဝတ်တန်းကိုပြခြင်း။

အတ္တဆိုသည်ကား။ သာရတ္ထေန အတ္တာ၊ ဟူသောပါဌ်နှင့်အညီ။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အထည်ခံအမာခံဖြစ်သောအနှစ်သာရ၊ သတ္တဝါ၏ အထည်ခံအမာခံဖြစ်သောအနှစ်သာရတို့ကို ဆိုသတည်း။ ။ ထင်ရှားအောင်ပြဆိုဦးအံ့ ။ ရုပ်ခတ်နာမ်ခတ်တို့ကို၎င်း။ ရုပ်ခတ်နာမ်ခတ်တို့နှင့်ပညတ်တို့၏ အထူးအပြားကို၎င်း။ မသိကြကုန်သောသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်၊ ရုပ်ခတ်နာမ်ခတ်တို့ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဘဲ၊ သတ္တဝါဘဲ၊ ငါဘဲ၊ သူဘဲဟု။ အခိုင်အမြဲစွဲလမ်း-ကြကုန်၏။ ဤသို့စွဲလမ်းရာ၌ အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိဖြစ်သောရုပ်ခတ်နာမ်ခတ်တို့သည် အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိမဟုတ်သောပညတ်တို့၏ အထည်ခံအမာခံ အနှစ်အသားဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသို့အထည်ခံအမာခံ အနှစ်အသားဖြစ်ကြသည်ကို၊ အတ္တဟူ၍ဆိုသတည်း။ ။ ဤကား၊ သတ္တဝါအများတို့နှင့်သက်ဆိုင်သောအတ္တဒိဋ္ဌိသာမညပေတည်း။

အချို့သောသူတို့သည်ကား။ စိတ်ဝိညာဏ်တရားကိုသာသျှင်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထည်ခံ အမာခံ အနှစ်သာရအတ္တဟူ၍ စွဲလမ်းကြကုန်၏။

အချို့သောသူတို့သည်ကား ။ ရုပ်ခတ် နာမ်ခတ်တို့သည်။ အတ္တမဟုတ်ကုန်။ အတ္တ၏တည်နေရာခန္ဓာအိမ်မျှသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုခန္ဓာအိမ်၌တည်နေ၍။ ထိုခန္ဓာအိမ်ကိုအုပ်စိုးလျက်။ မြင်မှုကြားမှုစသည်ကိုစီရင်ချက်ရှိနေသောတရသောအနှစ်သာရသည် အတ္တဖြစ်၏။

အချို့သောသူတို့သည်ကား။ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏အတ္တမည်သည်။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံ၌ရှိသော မဟာဗြဟ္မာကြီး၏။ ပရမအတ္တမှဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ဖြစ်ပွားပုံကား။ ထိုမဟာဗြဟ္မာကြီးသည်။ ကမ္ဘာဦးအခါ၌လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ကို။ မိမိတန်းခိုးဖြင့်ဖန်ဆင်းသောအခါ။ မိမိ၏ပရမအတ္တမှ။ အတ္တအစိတ်အငယ်တို့ကိုလောက၌ ဖြန့်ကြဲလေ၏။ ထိုအတ္တ အစိတ်ငယ်တို့သည်။

သတ္တဝါတို့၌ အသီးအသီးသော အတ္တဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုအတ္တရှိ
နေကြသည်အတွက်။ မြင်မှုကြားမှုအစရှိသော သတ္တဝါတို့၏ကိစ္စ
ကိုပြုလုပ်နိုင်ကြကုန်၏ဟုမှတ်ယူကြကုန်၏။

အချို့သောသူတို့သည်ကား။ ထိုအတ္တသည်ဖြစ်ပေါ်ရာဘုံဘဝ
၌။ ပစ္စုပ္ပန်တဘဝသာရှိ၏။ တဘဝမှတဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့သည်
ဟူ၍မရှိ။ သေရာ ပြတ်ဆုံး၏ဟုယူကြကုန်၏။ ။ ဥစ္ဆေဒအယူ
ပေတည်း။

အချို့သောသူတို့သည်ကား ထိုအတ္တသည်။ သံသရာ၌ အစဉ်
မြဲ၏။ ဖြစ်သည် ပျက်သည်ဟူ၍မရှိ။ တဘဝအဆက်ဆက် အစဉ်
လိုက်ပါ၍နေ၏ဟုယူကြကုန်၏။ ။ ဤကား သဿတဒိဋ္ဌိ အယူ
ပေတည်း။ ။ အတ္တကိုပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

အနတ္တစစ်တမ်းကိုပြခြင်း။

အနတ္တဆိုသည်ကား။ အသာရကတ္ထေနအနတ္တာ၊ ဟူသောပါဠိ
နှင့်အညီ။ ရုပ်ခေတ်နာမ်ခေတ်တို့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အထည်ခံအမာခံ
အနှစ်သာရမဟုတ်ကြ။ သတ္တဝါ၏အထည်ခံအမာခံအနှစ်သာရမ
ဟုတ်ကြသည်ကိုဆိုသည်။ ။ ထင်ရှားအောင်ပြဆိုဦးအံ့။ ရုပ်
ခေတ်နာမ်ခေတ်တို့သည်ကားတခြား။ ပညတ် တရားတို့သည်
ကားတခြား။ ရုပ်ခေတ်နာမ်ခေတ်တို့သည်ကား။ တနေ့တရက်အံ
တို့မှာပင်အကြိမ်များစွာဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲ၍နေကြကုန်သော အ
နိစ္စတရားတို့သာတည်း။ ပညတ်တရားတို့သည်ကား။ ဖြစ်မှုပျက်မှု
မရှိ။ တဘဝတွင်အစဉ်မြဲ၍ ရှိနေကြကုန်သော နိစ္စ တရားတို့
သာတည်း။

စက္ခု၌၊ အတ္တ-အနတ္တ-စစ်တမ်း။

ဤအရာ၌။ မဇ္ဈိမနိကာယံ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် စာအုပ် နံပတ် (၃၀၆) တွင်လာရှိသော။ ဆဆက္ကသုတ်ကို ထုတ်ပြရာ၏။

စက္ခုအတ္တာတိ ယော ဝဒေယျ။ တံ နဥပပဇ္ဇတိ။
စက္ခုဿ ဥပ္ပဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယ
ဿခေါပန ဥပ္ပဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ အ
တ္တာမေ ဥပ္ပဇ္ဇတိစ ဝေတိစာတိ ဣတ္ထဿ ဇေမာ
ဂတံဟောတိ။ ကသ္မာတံ နဥပပဇ္ဇတိ။ စက္ခုအတ္တာ
တိယော ဝဒေယျ။ ဣတိ စက္ခု အနတ္တာ။ ။

စက္ခု။ မျက်စိသည်။ အတ္တာ။ သတ္တဝါတို့၏ အထည်ခံအမာခံအ
နှစ်သာရအတ္တပေတည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ယော။ အကြင်သူသည်။ ဝ
ဒေယျ။ ဆိုငြားအံ့။ တဿ။ ထိုသူ၏။ ဇေတံ။ ဤစကားသည်။ နဥပပဇ္ဇ
တိ။ မသင့်မြတ်။ ကသ္မာ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ စက္ခုဿ။
မျက်စိအား။ ဥပ္ပဒေါပိ။ ခဏ၊ ခဏ၊ အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်
လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။ ဝယောပိ။ ခဏခဏချုပ်ကွယ်ခြင်း
သည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။ ဣတိ။ ထိုကြောင့်။ နဥပပဇ္ဇတိ။
မသင့်လေသတည်း။ ယဿခေါပန။ အကြင်တရားအားကား။ ဥပ္ပ
ဒေါပိ။ အဖန်ဖန်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။
ဝယောပိ။ အဖန်ဖန်ချုပ်ပျောက်ခြင်းသည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်
ရှား၏။ ဘသ္မိံ။ ထိုတရားကို။ အတ္တာတိ။ သတ္တဝါတို့၏ အထည်ခံအ
မာခံ အနှစ်သာရ အတ္တဟူ၍။ ဂဟိကော။ ယူခဲ့သည်ရှိသော်။ မေ။
ငါ၏။ အတ္တာ။ အမာခံဖြစ်သော အတ္တသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိစ။ ခဏ၊ ခဏ
အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ဝေတိစ။ ခဏခဏလည်း ချုပ်ဆုံးသေ
ပျောက်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဿ။ ထိုစက္ခုကို အတ္တဟူ၍ ပြောဆိုသူ
အား။ ဇေံ။ ဤသို့သော အပြစ်သည်။ အာဂတံ။ ဆိုက်ရောက်သည်။
ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ စက္ခု။ မျက်စိသည်။ အတ္တာ။

သတ္တဝါတို့၏အထည်ခံအာမခံအနှစ်သာရအတ္တဟူ၍။ ယော။ အကြင်သူသည်။ ဝဒေယျ။ ဆိုငြားအံ့။ တဿ။ ထိုသူအား။ ဇေတံ။ ဤစကားသည်။ နဥပပဇ္ဇတိ။ မသင့်မြတ်။ ဣတိတဿော။ ထိုကြောင့်။ စက္ခု။ မျက်စိသည်။ အနတ္တာ။ အတ္တမဟုတ်, အနတ္တသတည်း။

ထိုဥပရိပဏ္ဍာသပါဠိတော်ဝယ်။ အဓိပ္ပါယ်သော်ကား။ မျက်စိသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အတ္တဟုဆိုခဲ့သော်။ ထိုစကားသည်။ မသင့်မြတ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူ၍။ မျက်စိသည် တနေ့တရက်အတို့မှာပင် ခဏခဏအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၏။ ဖြစ်ပွားတိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်းခဏခဏပျက်ဆုံးခြင်းရှိ၏။ အတ္တသည်မူကား။ ခဏခဏအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူ၍မရှိ။ ခဏခဏပျက်ဆုံးသည်ဟူ၍လည်းမရှိ။ တဘဝလုံးအစဉ်နိုင်မြဲ၏ဟု စွဲလမ်းခြင်းရှိကြ၏။ ထိုကြောင့်ထိုစကားသည် မသင့်မြတ်။ အကယ်၍ခဏခဏဖြစ်ခြင်း။ ခဏခဏပျက်ခြင်းရှိသော ထိုတရားကို။ အတ္တဟူ၍ ယူခဲ့သည်ရှိသော်။ အတ္တသည်လည်းခဏခဏဖြစ်၏။ ခဏခဏပျက်၏။ သတ္တဝါသည်ဘနေ့ဘရက်အတို့မှာပင်။ အခါများစွာအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်မြဲဖြစ်၏။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ခဏခဏပျက်ဆုံးမြဲဖြစ်၏ဟူ၍ အလိုမရှိသော အနက်သည် ရောက်လေ၏။ ထိုကြောင့်စက္ခုသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏အတ္တဟု ယူခြင်းငှါမသင့်မြတ်။ ထို့ကြောင့်။ စက္ခုသည်အနတ္တသာအမှန်ဖြစ်၏ ဟုလိုသည်။ ဤစကား၌မျက်စိဖြင့်ဘယ်ဟာကိုငါမြင်သည်ဟူ၍ စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်းများသည်။ စက္ခုကိုအတ္တဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းပေတည်း။

ဤအရာ၌တနေ့၏ အတို့မှာပင်။ စက္ခု၏ခဏခဏ ဖြစ်ပေါ်မှု။ ခဏခဏပျက်ဆုံးမှုကို။ အထက်၌နိဗ္ဗာန်အနိစ္စခွဲခွဲခွဲခွဲတွင်။ ဣရိယာပထပြောင်းလဲမှုနှင့်ပြုဆိုခဲ့သော ရုပ်ခတ်နမ်ခတ်အသင်းတို့၌။ ဤစက္ခုသည်လည်း။ ပါဝင်လေပြီ။

လောက၌။ ဒိဋ္ဌမျက်မြင်အားဖြင့်။ လူတို့၏ စက္ခုပသာဒရုပ်သည်။ ပဋိသန္ဓေ နေပြီးသော နောက်၌။ ရက်ပေါင်း ၇၇-ရက်

မြောက်မှာမှဖြစ်ပေါ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ဆို၏။ ထိုစက္ခုပသာဒရုပ်သည်။ အမိဝမ်း၌ပင်ပျက်စီး၍။ ဝမ်းတွင်းကန်းခေါ်ရသော သူများလည်းရှိကြ၏။ ဖွားမြင်ပြီးနောက် ၇-ရက်အတွင်းမှာ ပျက်စီးသောသူ။ တလအတွင်းမှာပျက်စီးသောသူ။ တနှစ်အတွင်းမှာပျက်စီးသောသူအစရှိသည်ဖြင့်။ လောကမှာပျက်စိကန်းသောသူ အမျိုးမျိုးရှိကြ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ခေါ် ရသော အတ္တသည်မူကား။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ဖြစ်လာ၏။ ထဝအဆုံးသို့ရောက်မှသေဆုံး၏။ ဤသို့ စက္ခု၏ဖြစ်မှုပျက်မှုကားတလမ်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ခေါ် ရသော အတ္တ၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုကား တလမ်း။ ကွဲပြား ခြားနားလျက်ရှိကြ၏။ ထိုကြောင့်စက္ခုသည်ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္တဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်၏ ဟုမယူထိုက်ချေ။ အဥတွင်းမှာဖြစ်ကြသောကြက်ဌက်တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့၌။ သတ္တဝါ၏ဖြစ်ရာကာလ၊ ပျက် ရာကာလ ခြားနားချက်ဒိဋ္ဌပျက်မြင် ထင်ရှားလှ၏။ ၊ စက္ခု၌။ အတ္တ, အနတ္တ, စစ်တမ်းပြီး၏။

ရူပါရုံ၌ အတ္တ, အနတ္တ, စစ်တမ်း။

ရူပါအတ္တာတိယောဝဒေယျ။ တံနဥပပဇ္ဇတိ။ ရူပါနံ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိပညာယတိ။ ယဿခေါပနဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိပညာယတိ။ အတ္တာမေဥပ္ပဇ္ဇတိဝဝေတိစာတိ ဣစ္စဿဝေမာဂတံဟောတိ။ တသ္မာတံနဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ရူပါအတ္တာတိယောဝဒေယျ။ ဣတိစက္ခု အနတ္တာ။ ရူပါအနတ္တာ။ ။ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်။ စာအုပ် နံပါတ် ၃၀၆-တွင်လာရှိ၏။

ရူပါ။ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ရှိသော အဆင်း အမျိုးမျိုးတို့သည်။ အတ္တာ။ သတ္တဝါတို့၏အထည်ခံအမာခံဖြစ်သော အတ္တတို့ပေတည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ယော။ အကြင်သူသည်။ ဝဒေယျ။ ဆိုငြားအံ့။ တဿ။ ထိုသူ၏။ ဧတံ။ ဤစကားသည်။ နဥပပဇ္ဇတိ။ မသင့်မြတ်။ ကသ္မာ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ရူပါနံ။ အဆင်းတို့၏။

ဥပ္ပါဒေါပိ။ တနေ့အတို့မှာပင်ခဏခဏအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
သည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။ ဝယောပိ။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း
ခဏခဏ ချုပ်ကွယ်ခြင်းသည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။
ဣတိတသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ နဥပပဇ္ဇတိ။ မသင့်မြတ်လေ သတည်း။
ယဿခေါပန။ အကြင်တရားအားကား။ ဥပ္ပါဒေါပိ။ အတန်တန်ဖြစ်
ပေါ်ခြင်းသည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။ ဝယောပိ။ အတန်
တန်ချုပ်ကွယ်ခြင်းသည်လည်း။ ပညာယတိ။ ထင်ရှား၏။ တသ္မိံ။
ထိုတရားကို။ အတ္တတိ။ သတ္တဝါတို့၏အထည်ခံအမာခံအနှစ်သာ
ရအတ္တဟူ၍။ ဂဟိတေ။ ယူခဲ့သည်ရှိသော်။ မေ။ ငါ၏။ အတ္တာ။ အမာ
ခံဖြစ်သောအတ္တသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိစ။ ခဏခဏအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်
၏။ ဝေတိစ။ ခဏခဏလည်းချုပ်ဆုံး၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဿ။ ထိုအ
ဆင်းကိုအတ္တဟူ၍ပြောဆိုသောသူအား။ ဇေံ။ ဤသို့သောအပြစ်
ဒေါသသည်။ အာဂတံ။ ဆိုက်ရောက်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။
တသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ။ အဆင်းသည်။ အတ္တာ။ သတ္တဝါတို့၏ အ
ထည်ခံအမာခံအနှစ်သာရ အတ္တဟူ၍။ ယော။ အကြင်သူသည်။
ဝဒေယျ။ ဆိုငြားအံ့။ တဿ။ ထိုသူအား။ ဇေတံ။ ဤစကားသည်။ နဥပ
ပဇ္ဇတိ။ မသင့်မြတ်။ ဣတိတသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ စက္ခု။ မျက်စိသည်။
အနတ္တာ။ အတ္တမဟုတ်၊ အနတ္တသာတည်း။ ရူပိ။ အဆင်းတို့သည်။
အနတ္တာ။ အတ္တမဟုတ်၊ အနတ္တတို့သာတည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ။ စက္ခု
ဝါရကိုမှီ၍ဆိုလေ။ ။ စက္ခုပိညာဏံအတ္တာတိ။ လ။ စက္ခုသမ္ပ
သောအတ္တာတိ။ လ။ ဝေဒနာအတ္တာတိ။ လ။ တဏှာအတ္တာတိ။ လ။
ဤလေးဝါရတို့၌လည်း။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားပြီ။ ။ ဤကား
မျက်စိဖြင့်ထိုထိုအဆင်းတို့ကိုမြင်ကြရာနှိုက်။ မြင်မှု၏ဆိုင်ရာရုပ်
ဓာတ်နမ်ဓာတ် တရား ၆-ပါးတို့၌။ အတ္တ, အနတ္တ, စစ်ချက်ပေ
တည်း။ ။ ထိုအတူ။ လောက၌။ နားဖြင့်ထိုထိုအသံတို့ကို ကြား
ရာမှာလည်း။ ကြားမှု၏ ဆိုင်ရာရုပ်ဓာတ်နမ်ဓာတ်တရား ၆-ပါး။
လောက၌နားခေါင်းဖြင့် ထိုထိုအနံ့တို့ကိုနံကြရာမှာလည်း။ နံမှု၏
ဆိုင်ရာရုပ်ဓာတ်နမ်ဓာတ် ၆-ပါး။ ။ လောက၌။ လျှာဖြင့်ထိုထို

အရသာ တို့ကို ခံစားကြရာ မှာလည်း။ ခံစားမှု ဆိုင်ရာ ရုပ်
 ဓာတ်နာမ်ဓာတ် ၆-ပါး။ လောက၌ ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ထိုထိုအ
 တွေအထိတို့ကိုသိကြရာမှာလည်း။ အတွေ့အထိသိမှု၏ ဆိုင်ရာ
 ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် ၆-ပါး။ ။လောက၌။စိတ်မနောသက်သက်
 ဖြင့်။ထိုထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်အစရှိသောတရားတို့ကို သိကြကြံ
 ကြတွေးဆကြရာမှာလည်း။သိမှုကြံမှုတွေးဆမှု၏ဆိုင်ရာ-ရုပ်ဓာတ်
 နာမ်ဓာတ် ၆-ပါး။ ။ဤသို့လျှင်။၎င်းဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်
 ကြီးမှာ။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်ပေါင်း ၃၆-ချက် လာရှိ၏။ ။ထို
 ၃၆ချက်တို့တွင်။ဓမ္မာဟူသောနောက်ဆုံးအချက်၌။ခပ်သိမ်းသော
 အဓိကံတရားမျိုး။အဓိကံထက်အဓိကံတရားမျိုး။ ခပ်သိမ်းသော
 အလိမ္မာတရားမျိုး။အလိမ္မာထက်အလိမ္မာတရားမျိုးတို့သည်။ အ
 ကုန်ပါဝင်ကုန်လေ၏။ အခြားတပါးသော ပါဠိတော်တို့၌ မူကား။
 ရူပသညာ,သဒ္ဓသညာ, ဂန္ဓသညာ,ရသသညာ, ဖေါဠဗ္ဗသညာ,
 ဓမ္မသညာဟူ၍။သညဓာတ် ၆-ပါး။ ။ရူပသဉ္ဇေတနာသဒ္ဓသဉ္ဇေ
 တနာ။ဂန္ဓသဉ္ဇေတနာ။ရသသဉ္ဇေတနာ။ ဖေါဠဗ္ဗသဉ္ဇေတနာ။ ဓမ္မ
 သဉ္ဇေတနာဟူ၍။ စေတနာဓာတ် ၆-ပါး။ ။ရူပဝိတက္က။ သဒ္ဓ
 ဝိတက္က။ဂန္ဓဝိတက္က။ရသဝိတက္က။ဖေါဠဗ္ဗဝိတက္က။ ဓမ္မဝိတက္ကဟူ၍
 ဝိတက်ဓာတ် ၆-ပါး။ရူပဝိစာရ။သဒ္ဓဝိစာရ။ဂန္ဓဝိစာရ။ ရသဝိစာ
 ရ။ဖေါဠဗ္ဗဝိစာရ။ဓမ္မဝိစာရဟူ၍။ဝိစာရဓာတ် ၆-ပါးဟူ၍။ နာမ်
 ဓာတ်အပြား ၂၄ ပါးလာရှိ၏။ အတ္တ, အနတ္တစစ်ချက်မှာမူကား။
 အထက် ၃၆-ပါးတို့နှင့်ထပ်တူပင်ဖြစ်၏။ ၂-ရပ်ပေါင်းသော်။ ရုပ်
 ဓာတ် နာမ်ဓာတ်ပေါင်း ၆၀- ရ၏။ထို ၆၀-တို့ သည်လည်း။
 အယုတ်အညံ့အမျိုးမျိုး။အလတ်အမျိုးမျိုး။အမြတ်အမျိုးမျိုး, အ
 မြတ်ထက်အမြတ်အမျိုးမျိုးမျိုးရှိကြကုန်၏။ ။ထိုတွင်။ရုပ်ဓာတ်
 နာမ်ဓာတ်အယုတ်အညံ့ အမျိုးမျိုးကို အစွဲပြု၍။ ယုတ်ညံ့သော
 သတ္တဝါအမျိုးမျိုးရှိနေကြကုန်၏။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်အလတ်အ
 မျိုးမျိုးတို့ကိုအစွဲပြု၍။အလတ်အမျိုးမျိုးဖြစ်သောသတ္တဝါ အမျိုး
 မျိုးရှိနေကြကုန်၏။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်အမြတ် အမျိုးမျိုးတို့ကို

အစွဲပြု၍ အမြတ်ဖြစ်သော သတ္တဝါအမျိုးမျိုးရှိနေကြကုန်၏။ ရုပ်
ဓာတ်နံ ဓာတ်အမြတ်ထက် အမြတ်အမျိုးမျိုးတို့ကို အစွဲပြု၍ မဟာ
ဗြဟ္မာကြီး၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကြီးတို့ တိုင်အောင်။ အမြတ်
ထက် အမြတ်အမျိုးမျိုးရှိနေကြကုန်၏။

မြင်မှုကြားမှုသည်။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တို့၏
အစွမ်းသတ္တိကိုပြခြင်း။

လောက၌၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ မြင်မှုကြားမှု အစရှိကုန်
သော ခပ်သိမ်းသော အရေးအခွင့်ကိစ္စကြီးငယ်တို့သည်။ ထိုရုပ်
ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တို့၏ အစွမ်းသတ္တိတို့သာတည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်း၊
သတ္တဝါ၏အစွမ်း၊ အတ္တ၏အစွမ်း၊ ဇီဝ၏အစွမ်းဟူ၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှ
မရှိလေ။

လောက၌။ အချို့သောသူတို့သည်ကား။ ထိုရုပ်ဓာတ် တရား
နာမ်ဓာတ်တရားတို့မည်သည်။ အနတ္တမျိုးဖြစ်ကြ၍။ ကြားမှု၊ မြင်မှု၊
ကြံစားမှု၊ စသည်တို့တွင် တစ်စုံတစ်ခုမျှ မပြုတတ်ကြကုန်။ သစ်
ရွက်၊ ခြောက်မြောက်ခြောက်တို့ကဲ့သို့။ အချည်းနှီးသော တရားတို့
သာဖြစ်ကြကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်တွင်း၌၊ အသီးအသီးရှိနေ
ကြကုန်လေ။ အသီးအသီးသော အတ္တတို့သည်သာလျှင်။ ထိုမြင်
ခြင်းကြားခြင်းအစရှိသော ခပ်သိမ်းသော အရေးအခွင့်ကိစ္စကြီး
ငယ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ကြပေကုန်၏ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏ ထို
စကားသည် သက်သက်မှားယွင်းသော စကားပေတည်း။ စင်စစ်
အမှန်မှာမူကား။ ထိုအလုံးစုံသော အရေးအခွင့်ကိစ္စကြီးငယ်တို့ကို
ပြုလုပ်ပြီးစီးစေနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိတို့သည်။ ရုပ်ဓာတ် နာမ်
ဓာတ်တို့၌သာရှိကုန်၏။ ပညတ်မျှသာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
အတ္တဇီဝတို့၌ ထိုအစွမ်းသတ္တိမျိုးမရှိ။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တို့ကို
ခွဲခြမ်း၍မသိသော သူတို့သည်မူကား။ ထိုအစွမ်း သတ္တိတို့ကို

ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အစွမ်းသတ္တိဟုအထင်အယူမှားယွင်း၍ နေကြကုန်၏။

ဤစကား၌ဇီဝဆိုသည်ကား၊ တခုခုသောတဝတွင် တသက်လုံးခိုင်မြဲသော အသက်မည်သည် ရှိ၏ဟု။ လူအများတို့ မှတ်ယူကြသောအသက် ဇီဝကို ဆိုသတည်း။ အမှန်အားဖြင့်မူကား။ တတဝလုံးခိုင်မြဲသောအသက် ဇီဝမည်သည်မရှိ။ ရုပ်၏အသက် နာမ်၏အသက်မျှသာရှိ၏။ ထိုရုပ်၏အသက်နာမ်၏အသက်သည်လည်း။ ရုပ်တရားနာမ်တရားတို့နှင့်ဖြစ်အတူပျက်အတူတွဲ၍ နေသောတရားပေတည်း။ ထိုရုပ်သက်နာမ်သက်တို့သည်။ ဖြစ်တုံပျက်တုံအလျင်မပြတ် ဆက်လက်ရှိနေဆဲအခါ၌။ သတ္တဝါသည် အသက်ရှည်၏ဟုမှတ်ယူကြ၏။ အလျဉ်အဆက်ပြတ်စဲ၍ သွားသောအခါ၌။ သတ္တဝါသည်သေ၏ဟုမှတ်ယူကြကုန်၏။

ဤအရာ၌။ ပညတ်မျှသာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝတို့၌။ ထိုအစွမ်းသတ္တိမျိုးမရှိ။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တို့၌သာ။ ထိုအစွမ်းသတ္တိရှိကြောင်းကိုထင်ရှားစေဦးအံ့။ ။ သတ္တဝါတို့၌။ မျက်စိတို့ဖြင့်ထိုထိုအဆင်းတို့ကိုမြင်မှုသိမှုကြီးတပါး။ နားတို့၌ထိုထိုအသံတို့ကိုကြားမှုသိမှုကြီးတပါး။ နှာခေါင်းတို့ဖြင့် ထိုထိုအနံ့တို့ကိုနံမှုသိမှုကြီးတပါး။ လျှာတို့ဖြင့်ထိုထိုအရသာတို့ကို လျက်မှုသိမှုကြီးတပါး။ ကိုယ်အင်္ဂါတို့ဖြင့်ထိုထိုအတွေ့အထိတို့ကို သိမှုကြီးတပါး။ နှလုံးအိမ်၌ရှိသော စိတ်မနေတို့ဖြင့်။ သတ္တဝါအား လျော်စွာအရာခပ်သိမ်းတို့ကိုကြံမှုသိမှုကြီး။ ဣရိယာပထလေးပါးတို့၌ကျင်လည်မှုကြီး၊ အသက်မွေးမှုကြီး၊ ဒုဗ္ဗရိုက်သုဗ္ဗရိုက် အမိုက်တရားအလိမ္မာတရားတို့ကို ပွားများစေမှုကြီး တပါးဟူ၍။ ဣရိ-ပ-ပါးမှ ဖြစ်ပွားကြကုန်သော အရေးအခွင့်ကြီး တို့သည်။ သတ္တဝါတယောက်တယောက်မှာ ပ-ပါး-ပ-ပါးစီရှိကြကုန်၏။

ထို ပ-ပါးတို့တွင်။ ထိုထိုအဆင်းတို့ကိုမြင်မှုသိမှုအစွမ်းသတ္တိသည်။ စက္ခုဟူသောရုပ်ဓာတ်, စက္ခုဝိညာဏ်ဟူသော နာမ်ဓာတ်တို့၏အစွမ်းသတ္တိသာဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝတို့၏ အ

စွမ်းသတ္တိမဟုတ်။ မဟုတ်ပုံကား။ စက္ခုဟူသော ရုပ်ဓာတ်ရှိနေမှသာ။ ထိုမြင်မှုကြီးသည်ရှိနိုင်၏။ စက္ခုရုပ်ဓာတ်ပျက်ဆုံး၍။ မျက်စိအင်္ဂါချို့တဲ့လျက်ရှိသောသူကန်းတို့မှာ။ ထိုမြင်မှုကြီးသည် မရှိလေပြီ။ အကယ်၍သတ္တဝါ၏ကိုယ်တွင်း၌ မြင်ခြင်းသိခြင်းစသည်ကိုစွမ်းနိုင်သောအတ္တမည်သည်ရှိခဲ့ငြားအံ့။ မျက်စိအင်္ဂါ ချို့တဲ့သောသူကန်းတို့မှာလည်း။ ထိုအတ္တ၏အစွမ်းဖြင့်။ ထိုမြင်မှုကြီးသည်ရှိနေလေရာ၏။ ထိုသို့မူကားမရှိ။ ထိုကြောင့်။ ဤမြင်မှုသိမှုအရေးအခွင့်ကြီးအတွက်မှာလည်း။ ထိုအတ္တသည်အသုံးမကျလေ။ ထိုအတူထိုထိုအသံတို့ကိုကြားမှုသိမှုကြီးသည်လည်း။ သောတဟူသောရုပ်ဓာတ်, သောတဝိညာဏ်ဟူသော နာမ်ဓာတ်တို့၏အစွမ်းသတ္တိသာဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝတို့၏ အစွမ်းသတ္တိမဟုတ်။ မဟုတ်ပုံကိုလည်း။ လောက၌သောတဟူသောရုပ်ဓာတ်ပျက်ဆုံး၍။ နားပင်းသောသူတို့မှာ။ ကြားမှုသိမှုဟူ၍ မရှိသည်ကိုဒိဋ္ဌမျက်မြင်ဖြစ်ကြ၏။ ထိုကြောင့်။ ဤကြားမှုကြီးအတွက်မှာလည်း။ ထိုအတ္တသည်သက်သက်အသုံးမကျလေ။

ထိုထိုအနံ့တို့ကို နံမှုသိမှုကြီးမှာလည်း။ ဗာဏဟူသောရုပ်ဓာတ်ပျက်ဆုံး၍။ ဗာဏအင်္ဂါချို့တဲ့သောသူ ထိုထိုအရသာတို့ကိုလျက်မှုသိမှုကြီးမှာလည်း။ ဇိဝှါဟူသော ရုပ်ဓာတ်ပျက်ဆုံး၍ ဇိဝှါအင်္ဂါ ချို့တဲ့သောသူ။ ထိုထိုအတွေ့အထိတို့ကို သိမှုကြီးမှာလည်း။ ထိုထိုကိုယ်အင်္ဂါကာယဟူသောရုပ်ဓာတ်ပျက်ဆုံး၍ကာယချို့တဲ့သောသူတို့ကို ထုတ်တော်၍။ စက္ခုမှာကဲ့သို့ အကျယ်ထုတ်တော်၍ဆိုလေ။

နှလုံးအိမ်၌ရှိသောစိတ်မနေအင်္ဂါပျက်ဆုံးသော သူတို့သည် မူကား။ ထိုခဏ၌သေဆုံးကြကုန်၏။ ထိုအင်္ဂါဆိုင်ရာဖြစ်သော ကြံမှုသိမှုကြီး။ ဣရိယာပထလေးပါးတို့၌ကျင်လည်မှုကြီး။ အသက်မွေးမှုကြီး။ ဒုစွရိုက်။ သုစွရိုက်။ အရိုက်တရား။ အလိမ္မာတရားတို့ကိုပွားများစေမှုကြီးသည်လည်း။ အကုန်ကွယ်ဆုံးလေတော့သည်။

ဤအမှုကြီးအတွက်မှာလည်း။ ထိုအတ္တသည်သက်သက် အသုံး
မကျကြောင်းထင်ရှားလေပြီ။

ဤသို့လျှင်ပညတ်မျှသာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တဇီဝ
တို့၌။ ထိုအစွမ်းသတ္တိဟူ၍တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ။ ရုပ်ခေတ်နာမ်ခါတ်တို့၌
သာ။ ထိုအစွမ်းသတ္တိတို့သည်ရှိကြကုန်၏။

အကြီးဆုံးသောတန်ခိုးသည်၊ နာမ်ခေတ်တို့၏
အစွမ်းသတ္တိကိုပြခြင်း။

ထိုအတူလောက၌အကြီးဆုံးဖြစ်သော တန်ခိုးဣဒ္ဓိဟူသောအ
ရေးအခွင့်ကြီးအလုံးစုံအကုန်သိမြင်နိုင်သောဥာဏ်ပညာဟူသော
အရေးအခွင့်ကြီးများသည်လည်း။ အမြတ်ထက်အမြတ်ဖြစ်သော
နာမ်ခေတ်တရားတို့၌သာရှိကုန်၏။ ပညတ်မျှသာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝတို့၌မရှိကြကုန်။

အကြီးဆုံးဖြစ်သောဣဒ္ဓိတန်ခိုးဆိုးဆိုသည်ကား။ အတုမရှိသော
မြတ်စွာဘုရားတို့၏တန်ခိုးတော်ပေတည်း။ ။ အလုံးစုံ သိစွမ်း
နိုင်သောဥာဏ်ပညာဆိုသည်ကား။ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ သဗ္ဗညု
တဥာဏ်တော် ပေတည်း။ ။ ထိုတန်ခိုး, ထိုဥာဏ်များသည်
လည်း။ နာမ်ခေတ်အထူးတို့ပေတည်း။

ထိုအတူသံသရာကမ္ဘာအဆက်ဆက်၌၊ သတ္တလောက။ ဩ
ကာသလောက။ သင်္ခါရလောကဟုဆိုအပ်သော လောကသုံးပါး
တို့ကို။ တည်ထောင်တန်ဆင်းနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိသည်လည်း။
ရုပ်ခေတ်နာမ်ခေတ်တို့၌သာရှိကုန်၏။ ပညတ်မျှသာဖြစ်သော မ
ဟာဗြဟ္မာကြီးအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝတို့၌ မရှိ
လေပြီ။

မရှိပုံကိုထင်ရှားရုံမျှပြဆိုပြီးအံ့။ ကမ္ဘာလောကခေတ်မည်သည်၊
ဖြစ်တုံပျက်တုံ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် အစမရှိအဆုံးမရှိ ဆက်

လက်၍သာနေ၏။ ရှေးအတိတ်ကာလ၌လည်း။ အစအဆုံးကမ္ဘာဟူ၍မရှိ။ နေခံအနာဂတ်ကာလ၌လည်း။ အဆုံးဆုံးကမ္ဘာဟူ၍မရှိ။ ။ အရပ်မျက်နှာအားဖြင့်လည်းကမ္ဘာလောကဓာတ်တို့အရှေ့အရပ်၌လည်းအဆုံးမရှိအနန္တရှိနေကြကုန်၏။ အနောက် အရပ်၌လည်းအဆုံးမရှိအနန္တရှိနေကြကုန်၏။ တောင်အရပ်၌လည်းအဆုံးမရှိအနန္တရှိနေကြကုန်၏။ မြောက်အရပ်၌လည်းအဆုံးမရှိ အနန္တရှိနေကြကုန်၏။ ။ ကမ္ဘာလောကဓာတ်တို့၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုမှာလည်း။ အလှည့်အလည်အားဖြင့် ဖြစ်ကြပျက်ကြကုန်၏။ အကုန်လုံးတပြိုင်နက်တည်းပြိုင်၍ဖြစ်ကြပျက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်။ ။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း။ အနန္တလောကဓာတ်တို့၌ အလှည့်အလည်အားဖြင့် ကျင်လည်၍နေကြကုန်၏။ ။ သူ့လောကဓာတ်နှင့်သူ့လောကဓာတ်၏ဆိုင်ရာသတ္တဝါဟူ၍အမြဲမရှိကြကုန်။ ။ တခုသောလောကဓာတ်ပျက်နေချိန်၌။ မပျက်သောလောကဓာတ်တပါးသို့။ မိမိတို့ကံ၏အစွမ်းဖြင့်ပြောင်း၍နေကြကုန်၏။ တဖန်ထိုပျက်သောလောကဓာတ်သည်တည်ထောင်၍လာပြန်သော်။ လောကဓာတ်တပါးတို့မှ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ ထိုအသစ်တည်ထောင်သောလောကဓာတ်သို့ပြောင်း၍လာကြကုန်၏။

ဤအရာ၌။ မဟာပထဝီ, မဟာသမုဒ္ဒရာအစရှိသော လောကဓာတ်အဆောက်အအုံတို့၏။ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် အကြောင်း။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် အကြောင်းတို့ကိုပြဆိုရာ၏။

အကြောင်းဆိုသည်ကား ။ ရုပ်ဓာတ်အပေါင်းတို့တွင်၊ ဥတုခေါ်သော တေဇောဓာတ်အထူးဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်ဗိဇမာတ်ကြီးတပါး။ နာမ်ဓာတ်အပေါင်းတို့တွင်။ ကံဟူ၍ခေါ်သော ကုသိုလ်စေတနာ, အကုသိုလ်စေတနာအထူးဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ဗိဇမာတ်ကြီးတပါးဟူ၍ အကြောင်းတရားနှစ်ပါးရှိ၏။ ရုပ်ဗိဇတို့၏ အစွမ်းသတ္တိကြီးကျယ်ပုံကိုပြခြင်း။

ထိုတွင်။ ရုပ်ဗိဇဓာတ်ကြီးသည်။ အသစ်မျှလောက် အစွမ်း

သတ္တိကြီးမားသနည်းဟု ဆိုသော်။ လောက၌၊ ညောင်မျိုးစေ့၊ သရက်မျိုးစေ့၊ ပိန်းနဲမျိုးစေ့၊ အစရှိသောမျိုးစေ့ ဓာတ်တို့၏ အစွမ်း သတ္တိတို့သည်။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ အလွန်သေးငယ်သောညောင်မျိုးစေ့ တခုမှ။ ညောင်ပင်ကြီးတပင်ဖြစ်နိုင်၏။ ထိုညောင်ပင်ကြီးမှ။ ညောင်သီးညောင်စေ့ တို့သည်၊ တနှစ်တနှစ်အတိုတွင် အသောင်းအသန်းမကဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ထိုအသီးအစေ့တို့ သည် အရပ်တပါးသို့အနှံ့ အပြားရေခံ၍ ညောင်ပင်ငယ်တွေပေါက်ပွားကြစေရန်အခွင့်ကိုရကြပါမူကား။ ထိုပထမ ညောင်စေ့ငယ် တခုမှဖြစ်ပွားသောညောင်ပင်တို့သည်။ အနှစ်ငါးရာခြောက်ရာအတွင်းမှာပင်၊ တကမ္ဘာလုံးပြည့်လေရာ၏။ ကြွင်းကုန်ကုန်သော သရက်ပိန်းနဲစသောမျိုးစေ့တို့မှာလည်း။ ဤနည်းအတိုင်းမြော်လေမြင်လေ။ ။ ဤကား။ ဥတုခေါ် သောတေဇောဓာတ်အထူးဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်ဗီဇဓာတ်ကြီး၏ အစွမ်းသတ္တိကြီးကျယ်ပုံကို အမြွက်မျှဘော်ပြချက်ပေတည်း။

ကမ္ဘာသစ်တည်ထောင်ပုံကိုပြခြင်း။

ဤရုပ်ဗီဇကြီးသည်ကား။ အသက်ဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော ဓာတ်မျိုးမဟုတ်သောကြောင့်။ အသက်ဝိညာဏ်ရှိသောသတ္တဝါကောင်တို့ကိုဖြစ်စေနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိမရှိ။ အသက်ဝိညာဏ်မရှိသောမဟာပထဝီ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၊ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်၊ တာရာ စသောလောကဝါတ်အဆေခံအ ဦးတို့ကိုသာဖြစ်စေနိုင်၏။ ။ ဤရုပ်ဗီဇဓာတ်မျိုးတို့သည်လည်း လွန်လေပြီးသောကမ္ဘာအနန္တ၊ လာလတံ့သော ကမ္ဘာအနန္တတို့မှာ။ ပြတ်စဲကုန်ဆုံးသည်ဟူ၍ မရှိ။ အစဉ် အဆက် အားဖြင့် ဆက်လက် ဖြစ်ပွား လျက်။ အစဉ်ထာဝရ အားဖြင့် ပါရှိ၍ နေကြကုန်၏။ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌။ ထိုရုပ်ဗီဇဓာတ်မျိုးတို့မှ အလွန်သိမ်မွေ့သဖြင့်။ ပကတိသော

မျက်စိတို့နှင့် မမြင်ကောင်းသော ဗီဇဓာတ်စွမ်းကောင်းတို့သည် နောင်ကမ္ဘာသစ်တည်ထောင်ရန်ကျန်ရှိ၍နေကြကုန်၏။

ကမ္ဘာသစ်တည်ထောင်ပုံကား၊ ပျက်ပြီး၍ကောင်းကင်အတိရှိ နေကြကုန်သောလောကဓာတ်အပြင်တို့၌။ ထိုရုပ်ဓါတ်မျိုးစေ့အ ထူးတို့မှ။ အခိုးနဲ့၊ အခိုးရင့်တို့သည်ဖြစ်ပွားကြကုန်၏ ၎င်းတို့မှယူဇ နာအသိန်း၊ အသန်း၊ မက။ကြီးကျယ်လှစွာသော မိဗန်းတိမ်တိုက် မိဗန်းတိမ်လွှာတို့သည်ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ၎င်းတို့မှ။ မိဗန်းရေ မိဗန်း ပေါက်တို့သည် ဖြစ်ပွားကြ၍။ ကမ္ဘာပြု မိဗန်းကြီးသည်။ သည်း ထန်စွာရှာလေ၏။ လောကဓါတ်အပြင်တို့သည်ရေပြင် တခုတည်း ဖြစ်၍ကည်လေ၏။ ကာလကြာညောင်းလတ်သော်၎င်း ရေမှသည် ညွန်နဲ့၊ ညွန်ကြမ်း၊ မြေနဲ့၊ မြေကြမ်း။ ကျောက်နဲ့၊ ကျောက်ကျမ်း ကျောက်ပျာကျောက်လုံးကျောက်တုန်း။ ကျောက်ဆောင်၊ ကျောက် တောင်ကြီးငယ်တို့သည်ဖြစ်ကြကုန်သဖြင့်။ မဟာပထဝီ၊ မြင့်မိုရ် သတ္တရဟ္မာန်၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၊ မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်၊ အိုင်ကြီးအိုင်ငယ် အစရှိသော။ ကမ္ဘာလောက အဆောက်အဦတို့သည်။ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။

ထိုရုပ်ဗီဇဟုဆိုအပ်သောကမ္ဘာမျိုးစေ့တို့၏ အတွင်း၌ ပါရှိ ကြကုန်သောညောင်မျိုးစေ့။ သရက်မျိုးစေ့။ ပိန်းနဲမျိုးစေ့ အစရှိ သောမျိုးဓာတ်အထူးတို့မှလည်း။ ညောင်ပင်။ သရက်ပင်။ ပိန်းနဲ ပင်အစရှိသော သစ်ပင်နွယ်မြက်တို့သည်လည်း။ ထိုမြေရေတို့မှ ပေါ်ပေါက်ကြကုန်၏။

တို့အခါ၌မြေရေတို့သည်။ အလွန် နှစ်ဆီဩဇာနှင့်ပြည့်စုံကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ညောင်စေ့၊ သရက်စေ့၊ ပိန်းနဲစေ့ အစရှိသော မျိုးစေ့ အထူးမရှိဘဲပင်။ မြေရေတို့မှပေါ်ပေါက်နိုင်ကြကုန်၏။ နေခံ အခါ၌မူကား။ လူသတ္တဝါတို့မှာ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တရား ပွားများ၍လာသဖြင့်။ မြေ၊ ရေ၊ တော၊ တောင်တို့၌။ နှစ်ဆီ ဩဇာတို့ သည်။ အစဉ်အတိုင်းခန်းခြောက်လေကုန်၏။ ထိုအခါ၌ ရုပ်ဗီဇ တို့ သည်။ အမြစ်အသီးစသည်တို့၌ရဝေးကြကုန်၏။ ထိုအခါမှစ၍။ အ

ချိုသောသစ်ပင်တို့သည်။ အမြစ်ကိုစိုက်မှပေါက်နိုင်ကြကုန်၏။ အချို့တို့သည်။ ပင်စည်ကိုစိုက်မှ။ အချို့တို့သည် အဆစ်ကိုစိုက်မှ။ အချို့တို့သည် အကိုင်းအခက်ကိုစိုက်မှ။ အချို့တို့သည် အစေ့ကိုစိုက်မှပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ။ ဤကား။ ရုပ်ဗီဇ တို့၏အစွမ်းသတ္တိကြီးကျယ်ပုံကိုအမြွက်မျှပြဆိုချက်ပေတည်း။

နာမ်ဗီဇဝတ်၏အစွမ်းသတ္တိကြီးကျယ်ပုံကိုပြခြင်း။

နာမ်ဗီဇဝတ်ကြီးသည်။ အဘယ်မျှလောက်အစွမ်းသတ္တိကြီးမားသနည်းဟုဆိုသော် ရုပ်ဗီဇဝတ်ကြီးသည်။ အသက်ဝိညာဏ်နှင့်မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အသက်ဝိညာဏ်ရှိသောသတ္တဝါကောင်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါမတတ်နိုင်။ နာမ်ဗီဇဝတ်သည်မူကား။ အသက်ဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အသက်ဝိညာဏ်ရှိသော သတ္တဝါကောင်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါစွမ်းနိုင်၏။ ကမ္ဘာအသစ်တည်ထောင်မိသောအခါ။ ကမ္ဘာမပျက်သောစကြဝဠာတို့မှ။ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္ဘာသစ်အပြင်သို့ပြောင်းရွှေ့ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ကမ္ဘာမပျက်သောအထက်ပြုဟွာတုံတို့မှာလည်း။ ကမ္ဘာသစ် အပြင်သို့ပြောင်းရွှေ့ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ။ ထိုအခါ မိန်းမယောက်ျားဟူ၍လည်းအထူးမရှိသဖြင့်။ အမိအဘဟူ၍မရှိသေး။ ရှေးအခါ၌။ မိမိတို့ပြုခဲ့ သောကုသိုလ်ကံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ သျှင်။ ဥပပတ်နတ်၊ သိကြားပြုဟွာတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ နောက်အခါ၌မူကား။ ထိုသတ္တဝါတို့မှ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မေဃတရားပွားများ၍လာသဖြင့်။ မိန်းမယောက်ျားထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ မေထုန်သံဝါသတရားလည်း။ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါမှစ၍အချို့သောသတ္တဝါတို့သည်။ အမိအဘကို အစွဲပြုရမှဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြကုန်၏။

ထိုတွင်။ ညောင်မျိုးစေ့၊ သရက်မျိုးစေ့၊ ပိန်းနဲမျိုးစေ့ စသည်တို့

မှ၊ညောင်ပင်, သရက်ပင်, ပိန်းနဲပင် စသည်တို့၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည်။
 လောကမှာဒိဋ္ဌမျက်မြင်ဖြစ်ကြ၏။ ကုသိုလ်ကံ - အကုသိုလ်ကံ ဟု
 ဆိုအပ်သောနာမ်ဗီဇခေတ်ကြီးမှ။ သတ္တဝါကောင်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်
 မှုသည်ကား၊ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌမျိုးမဟုတ် ထို သို့ မဟုတ်သော်လည်း။
 မျက်မြင်ဒိဋ္ဌကဲ့သို့ပင်။ လောက၌ထင်ရှားသျှက်ရှိနေကြ၏။

အဘယ်သို့ ထင်ရှားသနည်းဟူမူကား။ လောက၌ ဇာတိသ
 ရဉာဏ်ကိုရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ မိမိဖြစ်၍ လာခဲ့
 သော၊ ရှေးရှေးသောဘဝတို့ကိုမြင်နိုင်ကြကုန်၏။ နတ်, သိကြား,
 ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ မိမိတို့၏လည်းကောင်း။ သူတပါး တို့၏
 လည်းကောင်း။ ရှေးဘဝ, နောက်ဘဝတို့ကိုမြင်နိုင်ကြကုန်၏။ ရှေး
 ဘဝ၌ဘယ်ကုသိုလ်ကိုပြု၍၊ နောက်ဘဝ၌ဘယ်သံမှာဖြစ်ရသည်
 ရှေးဘဝ၌ဘယ်အကုသိုလ်ပြု၍၊ နောက်ဘဝ၌ ဘယ်အပါယ်ဘဝ
 သို့ကျရောက်သည်ဟုပစ္စက္ခဒိဋ္ဌထင်မြင်နိုင်ကြကုန်၏အဘိညာဏ်
 ကိုရကြသောရေသေ့ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ထို့ အတူထင်မြင်နိုင်
 ကြကုန်၏။ ငရဲဘုံ၌ကျရောက်သောသတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ငါ
 သည်ရှေးဘဝ၌ဘယ်အကုသိုလ်ကိုပြုမိ၍ယခုဘဝ၌ဤငရဲမှာဖြစ်
 လာရ၏ဟုသိကြကုန်၏။ ထိုအတူဗြဟ္မာဘုံ၌ ကျရောက်ကြသော
 သတ္တဝါ၊ အသူရကာယ်ဘုံ၌ ကျရောက်ကြသောသတ္တဝါတို့သည်
 လည်း။ ငါသည်ရှေးဘဝ၌ဘယ်အကုသိုလ်ကိုပြုမိ၍ယခုဘဝ၌ဤ
 ဗြဟ္မာဘဝဤအသူရကာယ်ဘဝမှာဖြစ်လာရ၏ဟုသိကြကုန်၏။

ဤသို့ရှေးဘဝ၌ပြုကြသောကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံ၏ အ
 စွမ်းကြောင့်။ နောက်ဘဝ၌သုဂတိဘဝ ဒုဂ္ဂတိဘဝတို့၌ ဖြစ်ကြရ
 ကုန်၏ဟုယုံကြည်ခြင်းသည်။ ကမ္မသကတာသမ္ပါဒိဋ္ဌကြီးမည်၏။
 ထိုသမ္ပါဒိဋ္ဌအယူရှိကြကုန်သောလူမျိုးတို့၌သာလျှင်။ ပါဏာတိပါတ
 စသောဒုစ္စရိုက်မှုတို့ကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ ပါဏာတိပါတဝိရတိ
 စသောသုစရိုက်မှုတို့ကိုပြုကျင့်ခြင်း။ ထိုထိုဒါန, သီလ, ဘာဝနာစ
 သောကုသိုလ်တရားတို့ကိုပွားများခြင်းဟူသော သူတော်ကောင်း
 လမ်းကြီးသည်ထင်ရှားရှိလေ၏။ ။ ထိုသမ္ပါဒိဋ္ဌအယူမရှိမူ၍။ မ

ဟာဗြဟ္မာကြီးဖန်ဆင်းမှုကိုယုံကြည်ကြသောလူမျိုးတို့၌ မူကား။
ပါဏာတိပါတအစရှိသော ဒုက္ခရိုက်မှုတို့ကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ ပါ
ဏာတိပါတဝိရတိအစရှိသော သုက္ခရိုက်မှုတို့ကို ပြုကျင့်ခြင်း။ ထို
ထိုဒါန, သီလ, ဘာဝနာကုသိုလ်မှုတို့ကို ပြုကျင့်ခြင်းဟူသော သူ
တော်ကောင်းလမ်းကြီးမရှိကြကုန်ပြီ။ ။ ဤကား။ နာမ်ဗီဇဝတ်
မျိုးတို့၏ အစွမ်း သတ္တိ ကြီးကျယ်ပုံကို။ အမြွက်မျှ ပြဆိုချက်
ပေတည်း။

ဤကမ္ဘာလောက၏အကြောင်းအရာကိုမူကား။ ဆရာတော်စီ
ရင်သော “နိယာမဒီပနီ” ခေါ်သော။ ဥရောပတိုက် အလင်းပြကျမ်း
၌။ ပညာရှိအပေါင်းတို့ကြော့နပ်လောက်အောင် ပြည့်စုံလုံလောက်
သောအကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွပါရှိလေ၏။ ၎င်းကျမ်းသည်။ ယခု
အခါမြန်မာနိုင်ငံတွင်။ မြန်မာဘာသာနှင့်ရှိကြ၏။ ပါဠိဘာသာနှင့်ရေး
၍လန်ဒန်မြို့ (Mis Rys david) မစ်စီရိုင်းစဒေဗစ်ဆိုသူ
ဆရာမကြီးထံသို့ပေးပို့လိုက်ရာ။ ယခုအခါအင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆို
၍ (Reviue) ရီဗျူးခေါ်သော သတင်းစာတွင်။ ဂရိဘာရန် အာ
ယာလံဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီးက။ ကမ္ဘာအနှံ့ ဖြန့်ဝေလျက်ရှိ၏။

ဤသည်ကား။ အထက်ကပြဆိုခဲ့သော ရုပ်ဓာတ်တရား။ နာမ်
ဓာတ်တရားတို့မည်သည်။ အနတ္တမျိုးဖြစ်ကြ၍။ ကြားမှု, မြင်မှု, ကြံ
ဖန်မှုစသည်တို့တွင်။ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မပြုတတ်ကြကုန်။ သစ်ရှက်
ခြောက်, မြက်ခြောက်တို့ကဲ့သို့။ အချည်းနှီး သော တရားတို့သာဖြစ်
ကြကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်တွင်း၌ အသီးအသီး ရှိနေကြကုန်
သော။ အသီးအသီးသော အတ္တတို့သည်သာလျှင်။ ထိုမြင်ခြင်း
ကြားခြင်းအစရှိသောဝေဖန်သိမ်းသောအရေးအခွင့်ကံ့မွကြီးငယ်တို့
ကိုဆောင်ရွက်ကြပေကုန်၏ဟုပြောဆိုသော မိစ္ဆာဝါဒ ကြီးကို
၎င်း။ ကမ္ဘာသတ္တဝါတို့ကို။ မဟာဗြဟ္မာကြီး ဖန်ဆင်းသည် ဟူ
သောမိစ္ဆာဝါဒကြီးကို၎င်းတွန်းလှန်ပယ်ဖျက်လိုက်သောအချက်
ကြီးပေတည်း။ ။ ဤတွင်၍ကား။ အထက်ကပြဆိုခဲ့သော သာ
မညအတ္တဒိဋ္ဌိတပါး။ စိတ်ဝိညာဏ်ကိုသာအတ္တဟုယူသော ဒိဋ္ဌိတ

ပါး။ ရုပ်ခေတ်နာမ်ခေတ်တို့မှအလွတ်ဖြစ်သောအတ္တကိုယူသော
ဒိဋ္ဌိတပါး။ ဤဒိဋ္ဌိသုံးပါးတို့ကိုပယ်ဖျက်ချက်ပြီး၏။

ထာဝရဘုရားကိုစွပ်စွဲဆဲရေးခြင်းသို့
ရောက်ကြောင်းကိုပြခြင်း။

လောက၌။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာမှာ။ အသီးအသီး
ရှိနေကြသောအတ္တတို့သည်။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံရှိ မဟာ
ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ပရမအတ္တ၏အစိတ်ဖြစ်သောအတ္တတို့ပေတည်း။

အတ္တတို့ပေတည်းဟူသောအယူစကားသည်မူကား။ ထာဝရ
ဘုရားခေါ်သောမဟာဗြဟ္မာကြီးကို အလွန်ကြီးမားသော စွပ်စွဲ
ခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲရာရောက်၏။ အလွန်ကြီးမားသောဆဲရေးခြင်းဖြင့်
ဆဲရေးရာရောက်၏။ ရောက်ပုံကား။ ထိုမဟာဗြဟ္မာကြီးသည်။
တန်းခိုးအနန္တနှင့်ပြည့်စုံသည်။ အသိအလိမ္မာ ဥာဏ်ပညာအနန္တ
နှင့်ပြည့်စုံသည်ဟု။ ထိုသူတို့အခိုင်အမြဲစွဲယူကြ၏။ လောက၌။ မိုက်
သောသူ။ လိမ္မာသောသူနှစ်မျိုးတို့တွင်။ မိုက်သောသူကား အလွန်
များ၏။ လိမ္မာသောသူကားအလွန်နည်း၏။ အကယ်၍ ထိုမဟာ
ဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ပရမအတ္တသည်။ အသိအလိမ္မာဥာဏ်ပညာ အ
နန္တနှင့်ပြည့်စုံငြားအံ့။ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ အတ္တတို့သည်
လည်းထိုပရမအတ္တ၏အစိတ်အပေတ်တို့အမှန်ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့လော
က၌မိုက်သောသူဟူ၍တစ်စုံတယောခံမျှမရှိရာလိမ္မာသောသူချည်း
သာဖြစ်ရာ၏။ လောက၌မှာမူကား။ မိုက်သောသူတို့သာအလွန်များ
ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုမဟာဗြဟ္မာကြီး၏ ပရမအတ္တမှာလည်း။
လိမ္မာသောအစိတ်အလွန်နည်းပါး၏။ မိုက်သော အစိတ်သည်သာ
အလွန်များ၏ဟုထိုမဟာဗြဟ္မာကြီးကိုစွပ်စွဲဆဲရေးရာ ရောက်၏။
ခပ်သိမ်းသောတိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့မှာလည်း။ မြင်ခြင်း ကြားခြင်း
အစရှိသောအတ္တ၏ကိစ္စ အတ္တ၏အရေးအခွင့်တို့သည်လည်း။ အ

သီးသီးရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအတ္တတို့ကိုလည်း။ ပရမအတ္တကြီး၏အစိတ်မဟုတ်ဟုမဆိုသာပေ။ ထိုတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့မှာလည်း။ အဓိကကားအလွန်များ၏။ အလိမ္မာကားအလွန်နည်းကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ထိုမဟာဗြဟ္မာကြီး၏ ပရမအတ္တမှာလည်း။ လိမ္မာသောအစိတ်အလွန်နည်း၏။ ခိုက်သောအစိတ်သည်သာ အလွန်များ၏ဟုထိုမဟာဗြဟ္မာကြီးကို စွပ်စွဲ ဆဲရေးရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအယူစကားကိုအလျင်အမြန်စွန့်ပစ်ကြကုန်ရာ၏။

ဤအရာ၌ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ အဓိကတရားမည်သည်။ လောဘဒေါသ၊ မောဟဟူသောနာမ်တရားသုံးပါးတို့ပေတည်း။ သတ္တဝါအများတို့ ခိုက်ကြသည်မှာ။ ပရမအတ္တ၏ အစိတ်ဖြစ်သော အတ္တတွေကခိုက်သည်မဟုတ်။ စိတ်ရှိသည့်အတွက်ကြောင့်။ ထိုစိတ်မှအလိုအလျောက်ဖြစ်ပွားကြသောအဓိကတရားတို့၏အစွမ်းသတ္တိပေတည်းဟုဆိုရန်ရှိသေး၏။ ဤသို့ဆိုခဲ့သော။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တရားတို့မည်သည်။ အနတ္တမျိုးဖြစ်ကြ၍။ တစုံတခု အစွမ်းသတ္တိမရှိကြဟူသောအထက်စကားနှင့်ဆန့်ကျင်လေရာ၏။

တနည်းကား။ ထိုလောဘ, ဒေါသ, မောဟဟူသော အဓိကတရားတို့သည်။ မဟာဗြဟ္မာကြီးဖန်ဆင်း၍ဖြစ်ကြကုန်သလော။ သို့တည်းမဟုတ်အလိုအလျောက်ဖြစ်ကြကုန်သလောဟုမေးရာ၏။ မဟာဗြဟ္မာကြီးဖန်ဆင်း၍ ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟုဖြေခဲ့သော်။ မဟာဗြဟ္မာကြီးကိုစွပ်စွဲ, ဆဲရေးရာ ရောက်သည်ဟူသော အထက်စကားအတိုင်းကျရောက်လေ၏။ သို့တည်းမဟုတ်။ အလိုအလျောက်ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟုဆိုခဲ့သော်။ ထိုလောဘဒေါသမောဟဟူသော အဓိကတရားတို့ကဲ့သို့။ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ ဟူသော အလိမ္မာတရားတို့သည်လည်း။ မဟာဗြဟ္မာကြီး ဖန်ဆင်းသည်မဟုတ်လေကိန္နီ။ လိမ္မာရန်အကြောင်းတို့နှင့်ပေါင်းဆုံမိကြသဖြင့်အလိုအလျောက်ဖြစ်နိုင်ကြကုန်သည့်သာတည်းဟုဆိုဘွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ သတ္တဝါတို့မှာ အကြီးအမှူးဦးစီးဦးကိုင်ဖြစ်သော ထိုအဓိကတရား, အလိမ္မာတရားတို့သည်ပင်လျှင်။ မဟာဗြဟ္မာ

ကြီးဖန်ဆင်းသည် မဟုတ်ဘဲ။ သူ့အကြောင်းနှင့်သူ။ အလို အ
 လျောက်ဖြစ်နိုင်ကြကုန်သည်ရှိသော်။ ထိုမှကြွင်းကျန်သော ရုပ်
 ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တရားအလုံးစုံတို့သည်လည်း။ သူ့အကြောင်းနှင့်
 သူ့အလိုအလျောက်ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏ဟုဆိုခဲ့လျှင်။ ငြင်းဘွယ်မရှိ
 လေပြီ။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်လောကကို မဟာဗြဟ္မာကြီး ဖန်ဆင်း
 သည်ဟူသော အယူစကားသည်။ အဝါအကြွားမျှသာ ဖြစ်လေ
 ရာ၏။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအယူ၌။ သတ္တဝါဟု ဆိုအပ်သောအတ္တမည်သည်။
 ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသာရှိ၏။ တဘဝမှတဘဝပြောင်းသွားခြင်း မရှိဟု
 အမှန်ယူခဲ့သော်လောက၌အကုသိုလ်အမှုကိုပြုကြသော်၎င်း။ ကု
 သိုလ်အမှုကိုပြုကြသော်၎င်း။ နောက်ဘဝမရှိသည်ဖြစ်၍။ ကောင်း
 ကျိုးမကောင်းကျိုးဟူ၍လည်းမရှိဟု။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၊
 ကိုလည်းပယ်ရာရောက်၏။ ကံ၏အကျိုးကိုလည်းပယ်ရာ ရောက်
 ၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုအယူသည်အလွန်အပြစ်ကြီး၏။

သဿဘဒိဋ္ဌိ၌။ သတ္တဝါခေါ်သောအတ္တသည်။ ဘဝသံသရာ
 တွင်အစဉ်မြဲ၏။ ချုပ်သည်၊ ပျက်သည်၊ သေဆုံးသည်ဟူ၍ မရှိ။
 ခန္ဓာအိမ်ကြီးငယ်တို့သည်သာလျှင်။ တဘဝတခါပျက်ဆုံးပြောင်း
 လဲကြကုန်၏ဟုအမှန်ယူခဲ့သော်။ ထိုအယူမှာ။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကု
 သိုလ်ကံ၊ ကို၎င်း။ ကံ၏အကျိုးကို၎င်း။ ပယ်ဖျက်ခြင်းမရှိ။ ဒုက္ခတိ၊
 သုဂတိ အလားအလာကိုလည်း ပယ်ဖျက်ခြင်းမရှိ။ သံသရာမှ
 ကျွတ်လွတ်ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သောလမ်းကိုမူကား။ ပယ်
 ဖျက်ရာရောက်၏။ သံသရာမှထွက်မြောက်သော သဗ္ဗညုတရား
 ဟူ၍လည်းမရှိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟူ၍လည်းမရှိ။ အရိယာသာဝကဟူ
 ၍လည်းမရှိဟုဆိုရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုအယူကိုလည်းစွန့်
 ပစ်ကြကုန်ရာ၏။ ။ ဤတွင်၍ကား။ အတ္တ, အနတ္တ, ပုစ္ဆိဒါ အဖြေ
 ပြီး၏။

အတ္တစွဲလမ်းမှု၏အပြစ်၊ အနတ္တထင်မြင်မှု၏
အကျိုးကိုပြခြင်း။

ဤအရာ၌။ အတ္တစွဲလမ်းမှု၏ အပြစ်အနတ္တထင်မြင်ခြင်း၏အ
ကျိုးကို။ အနည်းငယ်ပြဆိုရာ၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာပဟာနေ
နပဟိနာပါယဂမနော။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိ။ ။ သက္ကာ
ယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာပဟာနေန။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာကို အကြွင်း
မရှိပယ်ခြင်းကြောင့်။ ပဟိနာပါယဂမနော။ ပယ်အင်ပြီးသောအ
ပါယ်လားကြောင်းမကောင်းမှုရှိ၏။

ဤပါဠိဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုပယ်သည်ရှိသော်။ အလုံးစုံသော
အပါယ်လားကြောင်းမကောင်းမှုဒုစွရိုက်တို့သည် ချုပ်ငြိမ်းကုန်
၏။ အပါယ်လေးပါးတို့မှတစ်ပါးတည်းကျွတ်လွတ်လေ၏ ဟူသော
အနက်ကိုပြဆိုတော်မူ၏။ ထိုသို့ပြဆိုသဖြင့်လည်း။ လောက၌ ခပ်
သိမ်းသော အပါယ်လားကြောင်း မကောင်းမှုဒုစွရိုက်တို့သည်။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိသည့်အတွက်ကြောင့်။ လောက၌ ရှိနေကြကုန်၏။
ထိုဒုစွရိုက်တို့ ရှိနေကြသောကြောင့်။ အပါယ်လေးပါးတို့ သည်
လည်းရှိနေကြကုန်၏ဟုအမှန်သိရာ၏။

ဤစကား၌။ အပါယ်လားကြောင်းမကောင်းမှုဒုစွရိုက်တို့သည်
တယောက်တယောက်သောသတ္တဝါ၏ သန္တာန်မှာ။ နှစ်မျိုးနှစ်မျိုး
စီရှိကြ၏။ နှစ်မျိုးဆိုသည်ကား။ အနမတဂ္ဂသံသရာ နှိုက် ဖြစ်ပွားကြ
ကုန်ပြီးလျှင်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်မှာသွားလေရာရာအစဉ်ပါရှိ၍ နေ
ကြကုန်သော ဒုစွရိုက်ဟောင်းတို့လည်း တမျိုး။ နောက်နောက်
ဘဝတို့နှိုက် အသစ်အသစ်ဖြစ်လတ် ကုန်သော ဒုစွရိုက်သစ်တို့
လည်းတမျိုး။ ဤနှစ်မျိုးတို့ပေတည်း။

ထိုတွင်။ ဒုစွရိုက်ဟောင်းအနန္တတို့သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိချုပ်
ငြိမ်းလျှင်အကုန်ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်၏။ တယောက်သော သူသည်။
ယမန်နေ၌နွားကောင်ရေတထောင်တို့ကိုကိုယ်တိုင်သတ်ဖြတ်လေ
ရာ၏။ ထိုသူသည်။ နောက်နေ၌ပိပသာနာ ဘဝနာတရားကိုအား

ထုတ်လေရာ။ အနတ္တဥာဏ်ပေါက်ချောက်ထမြောက်လေ၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ ထိုအခါထိုသူမှာ။ ယမန်နေ့၌နွားတထောင် တို့ကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့သောပါဏာတိပါတကံတို့သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိချုပ်ငြိမ်းရာတွင်။ အကုန်ချုပ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ရှေးရှေးအတိတ်သံသရာမှငါ့ရှိ၍ နေကြကုန်သော ဒုက္ခရိုက်ကံဟောင်းတို့ သည်လည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့်အတူချုပ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ထိုခဏမှ နောက်၌။ အသစ်အသစ်ဖြစ်လတံ့ ကုန်သော။ ဒုက္ခရိုက်ကံတို့သည်လည်း။ တဖန်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိကြကုန်မူ၍။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ အကုန်ချုပ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်။ ထိုခဏမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည်ဘဝတိုင်အောင်။ အပါယ်လေးပါးမှတစ်ပါးဘည်း ကျွတ်လွတ်လေ၏။

ဤစကား၌။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ ရုပ်တရားနာမ်တရားတို့ကို။ ငါ၏အတ္တဟုခွဲလန်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိကို ဆိုသတည်း။ ဤအတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြကုန်သောသတ္တဝါအပေါင်းတို့မှာမူကား။ အပါယ်လေးဘုံကြီးသည်။ ထာဝရနေအိမ်ကြီးသဘွယ်ဖြစ်ကြ၏။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်ဟူသော သုဂတိဘုံများသို့ရံခါရံဘန်မျှရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ အပါယ်လေးဘုံ၌ဘဝပေါင်းထောင်သောင်းများစွာရှိမှ။ လူ့ဘုံနတ်ရွာဟူသော သုဂတိဘဝသို့။ တကြိမ်တလှည့်မျှရောက်လာကြကုန်၏။ ရောက်လာပြီးနောက်၌။ အပါယ်လေးဘုံသို့သာ အဘန်တလဲလဲကျရောက်ကြပြန်ကုန်၏။ ။ ဤကားအတ္တစွဲလမ်းမှု၏အပြစ်၊ အနတ္တဥာဏ်ပေါက်ရောက်မှု၏အကျိုးပေတည်း။ ။
အတ္တ, အနတ္တအဖြေပြီး၏။

အသက်မွေးမှု၏အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ, ဝိပဿနာ
ရှုနည်းကိုပြခြင်း။

အသက်မွေးမှုကြီးကိုအမြဲပြု၍။ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ, ဝိပဿနာ
ရှုနည်းကိုပြဆိုပေအံ့။ ။ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာ,

ဒုက္ခလက္ခဏာ, အနတ္တလက္ခဏာတို့ကို။ သင်္ခါရအလုပ်ကြီးသည် ဖုံးလွှမ်း၍နေ၏။ ထိုသင်္ခါရအလုပ်ကြီးကို ပယ်ခွါခဲ့သည်ရှိသော်။ ထိုလက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့သည်။ ထင်လျှားစွာ ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုလက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့ကို။ သင်္ခါရအလုပ်ကြီးသည်။ အဘယ် သို့ဖုံး လွှမ်း၍ နေသနည်းဟူမူကား။ အမိဝမ်းတွင်း၌။ သူငယ်၏ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ရှိနေကြကုန်သော ရုပ်ခေတ် နာမ်ခေတ် တရားတို့ သည်။ အမိ၏အစာအာဟာရသုံးဆောင်မှုဟူသောသင်္ခါရအလုပ် ကြီးရှိနေသည့်အတွက်။ နေ့ရက်ရှည်ကြာ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပွား လျက်နေကြကုန်၏။ ထိုအတွင်း၌ ဖြစ်မှုပျက်မှုဟူသော လက္ခဏာ ရေးသုံးပါးတို့သည်။ တင်ရှားပေါ်ခွင့်မရကြကုန်ပြီ။ ၎င်းမြုပ်၍နေကြ ကုန်၏။ ။ ဤကား။ အမိဝမ်းတွင်း၌တည်ရှိခိုက်။ သူငယ်၏ခန္ဓာ မှလက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့ကို အမိ၏သင်္ခါရအလုပ်ကြီးဖုံးလွှမ်းပုံ တည်း။

အဘယ်သို့လျှင်။ ထိုသင်္ခါရအလုပ်ကြီးကို။ ပယ်ခွါခဲ့သည်ရှိ သော်။ ထိုလက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့သည်ထင်လျှားစွာပေါ် လာကုန် သနည်းဟူမူကား။ ထိုသူငယ်ပဋိသန္ဓေယူသောနေ့မှစ၍။ ဘယ် နေရာမှာမဆို။ အမိသည်အစာ, ရေစာ, စားသောက်မှုကို မပြုမူ၍။ ပယ်ဖြတ်ခဲ့ သည်ရှိသော်။ သူငယ်၌ရှိသောရုပ်နာမ်တရားတို့သည် အမိဝမ်းတွင်း၌ပင် ဧကန်ချုပ်ဆုံးသေကြကုန်လတံ့။ လက္ခဏာ ရေးသုံးပါးတို့သည်။ အသိဥာဏ်တွင် ဧကန်ထင်လျှားစွာပေါ် လာ ကုန်လတံ့။ ဤစကား၌။ သူငယ်၏ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ပဋိ သန္ဓေအခါမှစ၍။ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်မျှဖြစ်မှုလည်း မစဲ, ချုပ်မှုလည်းမစဲဖြစ်တုံပျက်တုံနေကြကုန်၏။ သို့သော်လည်း။ အမိမျိုးသော အစာ, ရေစာမှ။ အာဟာရထောက်ပံ့မှုကို ရရှိကြ သောကြောင့်။ အစဉ်အစဉ်, အလျှင်မပြတ်, ရှိနေသည်ဖြစ်၍။ ချုပ်မှု တို့သည်မထင်မရှား၎င်းမြုပ်၍ နေလေ၏။ ၎င်းမြုပ်၍ နေသည်ကို။ သင်္ခါရအလုပ်ဖုံးလွှမ်းမှုဆိုသတည်း။ ။ အမိသည်။ အစာရေစာ,

စားသောက်မှုကိုမပြုမူ၍ပယ်ခဲ့သည်ရှိသော်ဟုဥာဏ်ဖြင့်ကြံတန်
၍ကြည့်မှုကိုသင်္ခါရအလုပ်ကြီးကိုပယ်ခွါမှုဆိုသတည်း။

ဤအရာ၌။လက္ခဏာရေးသုံးပါးဆိုသည်ကား။ ရုပ်နာမ်တရား
တို့၏ချုပ်မှုပျက်မှုသည်။အနိစ္စလက္ခဏာမည်၏။ ထိုချုပ်မှုပျက်မှု
ဟူသောအနိစ္စလက္ခဏာသည်ပင်လျှင်။ ဘေးတကာထွင်အကြီး
ဆုံးသောသေဘေးကြီးဖြစ်၍။ ကြောက်မက်ဘွတ်အလွန်ကောင်း
သောကြောင့်။ ဒုက္ခသက္ခဏာမည်၏။ ထိုချုပ်မှုပျက်မှုဟူသောအ
နိစ္စလက္ခဏာသည်ပင်လျှင်။ အလိုသို့မလိုက်, အစိုးမရ, အနှစ်သာ
ရမရှိခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အာမခံအတ္တပြုလုပ်ခြင်းငှါမ
ထိုက်လေရကား။အနတ္တလက္ခဏာမည်၏။

ဘွားမြင်ပြီးနောက်၌လည်း။အမိသည် သူငယ်၏ခန္ဓာနှင့်သက်
ဆိုင်သောရေခါးမှု, ပွေ့ပိုက်မှု, နို့တိုက်မှုအစရှိသော သင်္ခါရအ
လုပ်ကြီးကို အမြဲပြုလုပ်လျက်ရှိသောကြောင့်။ ထိုသူငယ်၏ခန္ဓာ
ကိုယ်သည်။ ချုပ်မှုပျက်မှုရှိနေသော်လည်း။ မထင်မလျှား။ချမ်း
သာကြီးပွား၍လာလေ၏။ အမိသည်။ ထိုသင်္ခါရအလုပ်ကြီးကို။
တစုံတခုကိုမျှမပြုဘဲစွန့်ပစ်၍ထားခဲ့သော်။ထိုသူငယ်သည်။ မွေး
ဖွားသည်မှနောက်၌။ တယံ့နာရိမှာမဆို ဧကန်ချုပ်ပျက်သေဆုံး
လတံ့။

ဤကားသူငယ်၏ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ရှိသော ရုပ်နာမ် တရားတို့၏
လက္ခဏာရေးတို့ကို။အမိ၏သင်္ခါရအလုပ်ကြီးဖုံးလွှမ်းပုံ။ထိုသင်္ခါ
ရအလုပ်ကြီးကိုပယ်ခွါမှလက္ခဏာရေးသုံးပါးထင်လျှားပေါ် ပုံကို
ပြဆိုချက်ပေတည်း။

ထိုမှနောက်၌။ထိုသူငယ်သည်။ အစာရေစာ စားသောက်မှု,
စားသောက်ရန်ရှာကြံလုပ်ဆောင်မှုဟူသော သင်္ခါရအလုပ်ကြီး
ကိုအသက်ထက်ဆုံးလက်ကိုင်လက်စွဲအမြဲလုပ်ဆောင်၍ ရုပ်သစ်
နာမ်သစ် အသက်သစ်တို့ကို အလျင်မပြတ်ထူထောင်စိုက်ပျိုးမှု
ဟူသောအသက်မွေးမှုကြီးကိုအမြဲလုပ်ဆောင်နေလေ၏။ တနေ့တ
နေ့လျှင်ထမင်းအစာ- ၂ - ကြိမ်ကျ, တလလျှင်အကြိမ်ပေါင်း- ၆၀ -

ကျ, တနှစ်လျှင် အကြိမ်ပေါင်း - ၇၂၀ - ကျ, စားသောက်၍။ မိမိ၏ သေပေါက်သေလင်းတို့ကို ဝိတ်ဆို ဖုံးလွှမ်းရလေ၏။ ထိုသို့မလုပ်ဘဲ။ ထိုသစ် ၂ ရအလုပ်ကြီးကို ပယ်လွှတ်၍ ထားခဲ့သော်။ မွေးဘွားသောနေ့မှစ၍။ တယ်နေ့တယ်နာရီ၌မဆို။ ထိုသူသည် ကေန့်ချုပ်ပျက်သေဆုံးလတ်။ ။ ထိုသစ် ၂ ရအလုပ်ကြီးကို အမြဲလုပ်ဆောင်မွေးမြူပါသော်လည်း။ အိုချိန်ကျလျှင် အိုရခြင်း၊ နာချိန်ကျလျှင် နာရခြင်း၊ သေချိန်ကျလျှင် သေရခြင်း ဓမ္မတာသဘောကို မလွန်နိုင်။ သေပြန်လျှင်လည်း ကျန်ရှိသော ဆွေမျိုးတို့က။ ထိုသူ၏ အလောင်းကို စရိတ်ကြေးငွေအကုန်ခံပြီးလျှင်။ သုသာန်သို့ ထုတ်၍။ မီးကြီးထင်းကြီးနှင့် ဖုတ်မြှိုက်ပြီးလျှင်။ အစွန်းအစမကျန်ရအောင် ဖျောက်ဖျက်ကြရကုန်၏။ ထိုသူသည် မူကား။ ထိုဘဝတွင် ထိုခန္ဓာအတွက် နှင့် ဖြစ်ပွားရကုန်သော ကိလေသာမှ၊ ဒုက္ခရိုက်မှုတို့ကို ယူဆောင်၍။ အပါယ် ငရဲသို့ ကျရောက်ရလေ၏။ ကျရောက်ပြီးလျှင် ထိုဘဝ၌ တပ်ရှိသော ကိလေသာဒဏ်၊ ဒုက္ခရိုက်ဒဏ်တို့ကို။ အပါယ် ငရဲ၌ ဘဝပေါင်းထောင်သောင်း ဒုက္ခခံ၍ မဆုံးနိုင် ရှိလေ၏။ ။ ဤကား အနမတဂ္ဂသံသရာ၌။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသော ပုထုဇနသတ္တဝါတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီးပေတည်း။

ဤဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီးကို သိမြင်ကြသဖြင့်။ ထိုခန္ဓာ၏ အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခအချက်၊ အစိုးမရသော အနတ္တအချက်တို့သည် ထင်ရှားလေကုန်၏။ ထိုသူသည်။ အကြင်အခါ၌ အတ္တဒိဋ္ဌိအကြွင်းမဲ့ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ထိုအခါ၌။ ထိုပုထုဇနသတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီးမှ ကျွတ်လွတ်၍ သောတာပန်အရိယာတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီးသို့ ရောက်လေ၏။ ။ သောတာပန်အရိယာတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီးဆိုသည်ကား။ မိမိသန္တာန်နှိုက် အနမတဂ္ဂသံသရာမှ ပါရှိ၍ နေသော ဒုက္ခရိုက်ကံဟောင်းတို့မှ ကျွတ်လွတ်ခြင်း။ နောက်နောက်သော ဘဝတို့၌ ဖြစ်လတ်သော ဒုက္ခရိုက်ကံသစ်တို့မှ ကင်းရှင်းခြင်း။ အပါယ်လေးပါးတို့မှ အချင်းဝပ်သိမ်း လွတ်ကင်းခြင်း ကောင်းမြတ်သော လူ့ဘဝ၊ ကောင်းမြတ်သော နတ်ဘဝ၊ ကောင်းမြတ်

သောဗြဟ္မာဘဝတို့သည်သာလျှင်။ လားရာဂတိရှိခြင်းဖြစ်လေရာ
 ရာဘဝတို့၌လည်း။ ထိုသူမှာသာသနာကွယ်သောဘဝ။ သာသနာ
 ကွယ်သောကမ္ဘာဟူ၍ မရှိခြင်း။ အနတ္တသမ္မာဒိဗ္ဗိအမှူးရှိသော
 မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာတော်မြတ်ကြီး
 သည်။ ထိုသူ၏စိတ်သန္တာန်မှာ အမြဲပါရှိခြင်းဖြစ်လေ၏။ ။ ဤကား
 သောတာပန် အရိယာတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီးပေတည်း။

ဤတွင်၍ကား၊ အတ္တ, အနတ္တဟူသည် အဘယ်နည်း
 ဟူသော ပုစ္ဆိ၏ အဖြေပြုံး၏

တပည့်တော်၊ ရွှေမြို့။ ဥဒေါင်းတောရ-ဘုန်းကြီး ဦးကုသလ။ ရှိ
 သေစွာလျှောက်ထားပါသည် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

သဗ္ဗုတိသန္တာ။ ပရမတ္ထသန္တာ။ ထိုသန္တာ - ၂-ပါးတို့ကို၊ ပိုင်းခြား
 ဝေဖန်၍၊ မှန်ရာတည့်တည့်။ သိမြင်လိုပါသည်တရပ်။ သဿတ
 ဒိဗ္ဗိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဗ္ဗိတရားများကိုလည်း ခြားနားသေချာ။ သိလိုပါ
 သည်တကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာဝင်။ လူရှင် အပေါင်း
 တို့သည်။ သိအပ်သိထိုက်လှပေသော၊ အနတ္တအချက်တို့ကိုလည်း။
 ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း။ ထင်လင်းသေချာ။ ဝိပဿနာဥာဏဒဿန
 အတွင်ကို၊ ချီးမြှင့်ရေးသားပေးသနားတော်မူပါမည့်အကြောင်း၊ ဦး
 ခေါင်းရိုကျိုး၊ ရှိရုံးလျှောက်ထား။ အသနားတော်မြတ်ခံပါသည်
 ဘုရား။

ဦးကုသလ (ပုံ)

ရွှေဥဒေါင်းတောရဘုန်းကြီး။

ရွှေမြို့။

ရွှေဥဒေါင်းပုစ္ဆာအဖြေ။

နမောတေသံသတ္တန္တံဘဂဝန္တောနံအရဟန္တာနံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

ယခုအခါဗုဒ္ဓဘာသာ၌။လွန်စွာအရေးကြီးသောအနတ္တအချက်
ကြီးတို့ကို။တပည့်ရှင်ကုသလလျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ။
မုဂ္ဂါသယံတိတောရ ဆရာ၊ငါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်။ ရှင်လူအ
ပေါင်းမှစ၍ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။တောတောင်ခို၍။ ကြည်ညိုလေး
မြတ်။ဝိပဿနာလုပ်ရပ်။ အထပ်ထပ်ကြိုးစားကြသဖြင့်။ ဥာဏ်
သွားဝရဖိနံ။တက်ထွန်းထိန်၍။ အရှိန်ကြီးမား။အမျိုးသားတို့အား။
ထောက်ထားမြော်ရှု။ ဟောပြောမှုအရာဝယ်။ ပဒေသာဥာဏ်ကွဲ
သို့။ဝေဘန်ပိုင်းခြား။ဟောကြားဆုံးမ။သာသနာတော်ကိုပြုရကြ
ရန်။ရည်သန်စိတ်ထားဖြင့်။တရားသဘောပေါ်လွင်၍။ဥာဏ်အမြင်
ဖောက်ထွင်း။သန့်ရှင်းစေသောအား။ မေးလျှောက်သောတရားတို့
ကို။ရေးသားချီးမြှောက်ပေအံ့သတည်း။

သစ္စာနှစ်ပါးခွဲပြခဏ်း။

ရှေးဦးစွာသစ္စာနှစ်ပါးခွဲခဏ်းကိုပြဆိုရာ၏။သစ္စာနှစ်ပါးဆိုသည်
ကား။၁။သမ္မုတိသစ္စာ။ ၂။ပရမတ္ထသစ္စာဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ထို
တွင်သမ္မုတိသစ္စာဆိုသည်ကား။လောက၌သတ္တဝါမည်သည်အ
မှန်ရှိ၏။ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်အမှန်ရှိ၏။အတ္တမည်သည်အမှန်ရှိ၏။ ဇီ
ဝမည်သည်အမှန်ရှိ၏။ ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊အတ္တ၊ ဇီဝ၊တို့
သည်။အနမတက္ကသံသရာ၌။ကုသိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံပစ်ချရာသို့။
အစဉ်တစိုက်လိုက်၍။ အစဉ်မပြတ်ကျင်လည် ပြောင်းရွှေ့၍နေ

ကြရကုန်၏။ အဆင်အမြဲမှတ်ပူစွဲလမ်းခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြခြင်းသည်၊ သမ္မုတိသန္တာမည်၏။ ထိုတွင်သတ္တဝါရှိ၏ ဟူသောစကားဖြင့်၊ လူဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ နတ်ဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ နွား-ကျွဲ-ခွေး-ဝက်-ကြက်-ငှက်-တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ ယောက်ျားမိန်းမဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ ငါဟူ၍သူတပါးဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ ဦးခေါင်း၊ ခြေလက်-မျက်စိ-နား-နှာခေါင်းစသောအင်္ဂါကြီးငယ်ဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ ဆံပင်-မွှေးညှင်း- ခြေသည်း-လက်သည်း-သွား-အရေ-အသား-အကြော-အရိုး-ဟူ၍အမှန်ရှိ၏။ သေသည်ဖြင့်၊ ထင်မှတ်စွဲလမ်းခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းများသည်လည်း၊ သတ္တဝါရှိ၏ ဟူသောစကား၌ ပါဝင်လေ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟူသော စကားသည်၊ သတ္တဝါရှိ၏ဟူသောစကားနှင့်အထူးအခြားမရှိကြ။

အတ္တရှိ၏ဟူသောစကား၌။ အတ္တဆိုသည်ကား။ ။ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်မှာအမာခံဖြစ်သော အနှစ်သာရကို၊ အတ္တဟူ၍ဆို၏။ ။ ဥပမာကား။ ။ မြေအိုးဟူသောစကား၌။ မြေဆိုသည်ကား ပထဝီဓာတ်၏အမည်ပေတည်း။ အိုးဆိုသည်ကား။ အဝန်းအပိုင်းစသောအိုးသဏ္ဍာန်ဟုဆိုအပ်သော သဏ္ဍာန်ပညတ်၏အမည်ပေတည်း။ ။ ပညတ်ဟူသည်လည်းသတောအားဖြင့်။ အမှန်ရှိရင်းမဟုတ်။ မြေဓာတ်အပေါင်းအစုကိုအစွဲပြု၍။ သတ္တဝါတို့၏စိတ်ထဲတွင်၊ ဝန်းသည်ဝိုင်းသည်ဟူ၍ထင်မြင်ရသောအခြင်းအရာမျှသာတည်း။ သို့သော်ပရမတ်နှင့်ပညတ်ကိုခြားနား၍သိနိုင်ရန်။ ဥာဏ်ပညာမရှိသောလောကီတို့သားတို့မှာ။ မြေဓာတ်အပေါင်းအစုသည်ပင်လျှင်။ အိုးဖြစ်၏ဟုမြေနှင့်အိုးကို တရတည်းပြု၍မှတ်ယူကြ၏။ ထိုသို့မှတ်ယူရာ၌အမှန်ရှိသောမြေသည်၊ အမှန်မရှိသော အိုး၏အမာခံအနှစ်သာရအတ္တဖြစ်ရလေ၏။ မြေမရှိခဲ့သော်။ မြေအိုးဟူ၍မရှိနိုင်။ မြေရှိမှသာလျှင်မြေအိုးဟူ၍ရှိနိုင်၏။ ထိုကြောင့်မြေသည်အိုး၏အနှစ်သာရအတ္တမည်ပေသတည်း။ ။ ထိုအတူအမှန်ရှိဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးနှင့်။ အမှန်ရှိမဟုတ်သော သတ္တဝါဟူသောသဏ္ဍာန်ပညတ်ကိုတရတည်းပြု၍မှတ်ယူကြရာ၌လည်း၊ ခန္ဓာငါးပါးသည်။

သတ္တဝါဗညုတ်၏ အမာခံအနှစ်သာရအတ္တဖြစ်ရှိလေ၏။ ခန္ဓာငါးပါးမရှိခဲ့သော်။ သတ္တဝါဟူ၍မရှိနိုင်။ ခန္ဓာငါးပါးရှိမှသာလျှင်။ သတ္တဝါဟူ၍ရှိနိုင်၏။ ထိုကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါးသည်သတ္တဝါ၏အနှစ်သာရအတ္တမည်လေသတည်း။ ဤကားခန္ဓာငါးပါးကိုအတ္တဟူ၍ပြဆိုချက်တည်း။ ထိုမှတပါးလည်း။ ခန္ဓာငါးပါးမှ အလွတ်ဖြစ်သော။ ခန္ဓာအိမ်၏အရှင်သခင်ဟူသောအတ္တသည်ရှိ၏။

ဥပမာကား။ ။ လူသေကောင်မှာ။ ဘုတ်တစ္ဆေ ဝင်ပူး၍နေရာ၌။ လူသေကောင်သည်တခြား။ ဘုတ်တစ္ဆေသည်တခြားဖြစ်သကဲ့သို့။ ခန္ဓာငါးပါးတခြား။ ခန္ဓာငါးပါးကိုအုပ်ပိုး၍နေသောအတ္တသည်တခြားဟူ၍လည်းယူကြ၏။ ။ ဇိဝဆိုသည်ကား။ ထိုအတ္တ၏ဦးခေါင်းသဘွယ်ဖြစ်၍။ ထိုအတ္တကိုနှစ်ရှည်လများတည်နေနိုင်အောင်စောင့်ရှောက်၍နေသောအသက်ရှိ၏။ ထိုအသက်ကိုဇိဝဆို၏။

ဤကား။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ အတ္တ၊ ဇိဝ၊ လေးပါးခွဲခေတ်တည်း။ ။ သဏ္ဍာန်သည်အမှန်ရှိ၏။ သန္တတိသည်အမှန်ရှိ၏။ နိမိတ္တသည်အမှန်ရှိ၏။ အနုဗျဉ္ဇနသည်အမှန်ရှိ၏ဟူ၍မှတ်ယူကြ၏။

ထိုတွင်သဏ္ဍာန်ဆိုသည်ကား။ ပရမာဏ၊ မြူသဏ္ဍာန်အဏု၊ မြူသဏ္ဍာန်တို့မှစ၍။ မဟာပထဝီမြေကြီးသဏ္ဍာန်။ မြင်မိရ်တောင်သဏ္ဍာန်တိုင်အောင်။ အဝန်းအဝိုင်းအလုံးအပြား။ အထောင့်အကွေးအရှည်အတိုစသောသဏ္ဍာန်ပညတ်သဏ္ဍာန်ဆိုသည်။

သန္တတိဆိုသည်ကား။ တခုတည်းသော ဝတ္ထုသည်တမိနစ်ကည်နေ၏။ တနာရီတည်နေ၏။ နာရီပေါင်းများစွာတည်နေ၏။ ရက်ပေါင်းများစွာလပေါင်းများစွာတည်နေ၏။ နှစ်ပေါင်းများစွာတည်နေ၏။ သတ္တဝါတယောက်သည်။ အနုမတဂ္ဂသံသရာ၌ ဘဝပေါင်းများစွာကျင်လည်၍နေရ၏ဟုယူခြင်းပေတည်း။

နိမိတ္တဆိုသည်ကား။ ။ သတ္တဝါသဏ္ဍာန်။ ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန်။ ခြေသဏ္ဍာန်။ လက်သဏ္ဍာန်စသောသဏ္ဍာန်နိဇိတ်မျိုးကိုဆို၏။ ။ ထိုနိမိတ်သည်။ သုတ၊ နိမိတ္တ-အသုတ၊ နိမိတ္တဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ။ ထိုတွင်ဗုဒ္ဓပတင်္ဂတယ်သည်ဟူ၍မှတ်ယူကြသောသဏ္ဍာန်မျိုးသည်။

သုဘနိဝိတ်မည်၏။ ။အသုဘနိဝိတ်ဆိုသည်ကား။ ။မထွမပ
မတင့်မတယ်ဟူ၍ မှတ်ယူကြသောသဏ္ဍာန်မျိုးသည်။ အသုဘ
နိဝိတ်မည်၏။

အနုဗျဉ္ဇနဆိုသည်ကား။ ။အနေ-အထိုင်-အထ-အကြွ-အ
သွား-အလာ-အပြု-အမူ-အပြော-အဆို-အမူ-အရာမျိုးကို။ အနု
ဗျဉ္ဇနဆို၏ ။ထိုအနုဗျဉ္ဇနသည်လည်း။သုဘ-အသုဘဟူ၍ နှစ်ပါး
ရှိ၏။ထိုတွင် နေပုံယဉ်ကျေးသည်။ ကြပုံ-ထပုံ-ယဉ်ကျေးသည်
စသည်ဖြင့်မှတ်ယူကြသော အမူအရာမျိုးသည်။ သုဘအနုဗျဉ္ဇန
မျိုးမည်၏။အနေအထိုင်ရိုင်းစိုင်းသည်။အကြွအထရိုင်းစိုင်းသည်။
စသည်ဖြင့်မှတ်ယူကြသောအမူအရာမျိုးသည်။ အသုဘအနုဗျဉ္ဇန
မျိုးမည်၏။ ။သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်အင်္ဂါ၌၊ ကောင်းသောလက္ခ
ဏာ။မကောင်းသောလက္ခဏာ။သူမြတ်၏လက္ခဏာ။ သူယုတ်၏
လက္ခဏာစသော လက္ခဏာများသည်လည်း။ သုဘ-အသုဘ-အ
နုဗျဉ္ဇနမည်၏။

ဤကားသဏ္ဍာန်၊သန္တတိ၊နိမိတ္တ၊အနုဗျဉ္ဇနခွဲခွဲတည်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်-သတ္တဝါ-အတ္တ-ဇီဝ-သဏ္ဍာန် သန္တ
တိ-နိမိတ္တ-အနုဗျဉ္ဇန-အလုံးစုံသည်။သမ္မုတိသစ္စာမည်၏။

ဤကားသမ္မုတိသစ္စာကိုပြဆိုခွဲခွဲပေတည်း။

ပရမတ္ထသစ္စာဆိုသည်ကား။ လောက၌သဘောအားဖြင့်ထင်
ရှားရှိနေကြသောပထဝီဓာတ်-အာပေါဓာတ်။ တေဇောဓာတ်-ဝါ
ယောဓာတ်။အာကာသဓာတ်၊ဝိညာဏဓာတ်။ဖဿဝေဒနာအစရှိ
သောစေတသိက်ဓာတ်-စက္ခုသောတာစသော ရုပ်ဓာတ်-နိဗ္ဗာန်
ဟူသောအသိဓာတ်များကိုပရမတ္ထသစ္စာဟူ၍ဆို၏။

ဤကားပရမတ္ထသစ္စာကိုပြဆိုခဏ်းတည်း။

ထိုသစ္စာနှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မုတိသစ္စာဟူသောစကား၌ အဘယ်
 ကြောင့်သမ္မုတိဆိုသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်သစ္စာဆိုသနည်းဟူ
 မူကား။ သတ္တ-ပုဂ္ဂလ-အတ္တ-ဇီဝ-အစရှိသည်တို့သည်။ ပထဝီ
 ဓာတ်, အာပေါဓာတ်အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့သဘောအာဖြင့်။ အသီး
 အခြားထင်ရှားရှိကုန်သည်မဟုတ်။ ပထဝီဓာတ်, အာပေါဓာတ်အ
 စရှိသည်တို့ကိုခွဲခြားသတ္တဝါတို့၏စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်အပ်သော
 အခြင်းအရာမျှတို့သာတည်း။ ထိုအခြင်းအရာမျှတို့ကိုပင် ဧကန်ရှိ
 အမှန်ရှိဟုအခိုင်အမြဲစွဲလမ်းကြကုန်ပြီးလျှင်။ အမည်နာမအသီးအ
 သီးတင်၍လောကီဘုံသား လူအများတို့အစဉ်အဆက် ခေါ်ဝေါ်
 သမုတ်၍နေကြသည်အတွက်ကြောင့်။ သမ္မုတိခေါ်ပေသတည်း။ ။
 ထိုသို့ခေါ်ဝေါ် ကြရာ၌လည်း။ လောကီဘုံသားတို့ အများညီညာ
 ခေါ်ဝေါ် ရိုးရှိကြသည့်အတိုင်း။ ပုဂ္ဂိုလ်သည်အမှန်ရှိ၏။ သတ္တဝါ
 သည်အမှန်ရှိ၏။ အတ္တဇီဝသည်အမှန်ရှိ၏ဟူ၍ ထိုသူတို့အလယ်၌
 ပြောဆိုငြားသော်လည်း။ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကိုမျှလှည့်စား
 ခြင်းမဖြစ်။ မုသာဝါဒမဖြစ်။ မုသာဝါဒမဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာ
 ဟူ၍ဆိုရသတည်း။ ။ ဤကားသမ္မုတိခေါ်ကြောင်းသစ္စာခေါ်
 ကြောင်းကိုပြဆိုချက်ပေတည်း။

ဤသမ္မုတိသစ္စာသည်။ မုသာဝါဒမျှကိုသာပါယ်နိုင်၏။ သဘော
 အားဖြင့်ဧကန်ရှိဟု မှတ်ယူသိမြင်ကြသော။ သညာဝိပလ္လာသ။
 စိတ္တဝိပလ္လာသ။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသဟူသော ဝိပလ္လာသတရားများကိုမူ
 ကားမပါယ်နိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဆိုသော်။ ဝိပလ္လာသ
 တရားတို့၏ ပညာတ်ချက်ထဲတွင်။ အပါအဝင်ဖြစ်သောကြောင့်
 တည်း။ ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပုဂ္ဂိုလ်။ သတ္တဝါ။ အတ္တ။ ဇီဝ။ အစ
 ရှိသော အခြင်းအရာများသည်။ ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ဖြစ်တတ်
 သောကြောင့်သမ္မုတိသစ္စာဟူ၍သာဆိုအပ်၏။ ပရမတ္ထသစ္စာဟူ
 ၍မဆိုအပ်။ အဘယ်သို့ ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ဖြစ်သနည်းဟူမူ

ကား။ဝိပလ္လာသ တရားထင်ရှား ရှိနေသောသူမှာ။ ထိုသဏ္ဌာန် ပညာတ်သန္တတိပညတ်အစရှိသောပညတ်များသည်။ ဇောန်ရှိအ မှန်ရှိဟုဖြစ်၍နေ၏။ဝိပလ္လာသတရားကိုပါယ်ပြီးသောအခါ။ ထိုသူ မှာပင်ထိုပညတ်များသည်။ ဇောန်ရှိမဟုတ်အမှန်ရှိမဟုတ်ဟုဖြစ် ရပြန်၏။ဤသို့ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ ပရ မတ္တသစ္စာဟူ၍မခေါ်အပ်။ ။ပထဝီဓာတ်။ အာပေါဓာတ်အစရှိ သည်ဘို့ကိုအဘယ်ကြောင့်ပရမတ်ခေါ် သနည်းဟူမူကား။ပထဝီ ဓာတ်။အာပေါဓာတ်။အစရှိသောဓာတ်သဘာဝများသည်။ပုဂ္ဂိုလ် သဏ္ဌာန်။သတ္တဝါသဏ္ဌာန်။ အစရှိသည်များကဲ့သို့ စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်ရသောအနက်မျိုးမဟုတ်။သဘောအားဖြင့်။ဇောန်ရှိသော အနက်မျိုးဖြစ်သောကြောင့်။ သမ္ပုတိပညတ် အနက်များထက်။ လွန်ကဲသောအနက်များဖြစ်ချေ၍။ပရမတ္တခေါ် ဆိုရသတည်း။ ။ ထိုပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်အစရှိသောသဘောများသည်လည်း။ လောကတွင်ဇောန်ရှိအမှန်ရှိဟုမှတ်ယူသည်အတိုင်း။ ဘယ်အခါ မှာမှ။ဇောန်ရှိမဟုတ်ပြန်ပြီ။ အမှန်ရှိမဟုတ်ပြန်ပြီဟု ဘောက်ပြန် ခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်။ သစ္စာခေါ်ပေသတည်း။ ဤပရမတ္တသစ္စာ သည်သာဠျင်။မုသာဝါဒနှင့်တကွ သညာဝိပလ္လာသ။စိတ္တဝိပလ္လာ သ။ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသဟူသောဝိပလ္လာသတရားတို့ကို။ အကုန်အစင် ပါယ်ပျောက်နိုင်၏။ ။ဤကားပရမတ္တသစ္စာ မည်ကြောင်းကိုပြ ဆိုချက်တည်း။

ဤပရမတ္တသစ္စာသည်လည်း သဘာဝသစ္စာ။အရိယသစ္စာဟု ချွန်နှစ်ပါးရှိ၏။ထိုတွင်သဘာဝသစ္စာဆိုသည်ကား။ ကောင်းသော ချမ်းသာကိုပေးတတ်သောသဘာဝကြောင့်။ ကုသိုလ်ဆိုရသော တရားသည်ရှိ၏။ချမ်းသာစွာခံစားမှုသဘာဝကြောင့်။သုခဝေဒနာ ခေါ် ရသောဝေဒနာကောင်းသည်လည်းရှိ၏။ ။ဤကားသဘာဝ သစ္စာပေတည်း။ ။သဘာဝဆိုသည်ကား။ မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်သောသဘာဝကြောင့်။ အကုသိုလ် ဆိုရသောတရား သည်ရှိ၏။ဆင်းရဲစွာခံစားမှုသဘာဝကြောင့်။ ဒုက္ခဝေဒနာခေါ်ရ

သောဝေဒနာဆိုးသည်လည်းရှိ၏။ ဤသို့သဘာဝချင်း ခြားနား
လျက်ရှိနေသောကြောင့်။ ကုသလ။ အကုသလဟူ၍နှစ်မျိုးခေါ်ရပြန်
၏။ ဤသို့သဘာဝနှစ်ပါးခြားနားလျက်ရှိနေသောကြောင့်။ သုခဝေဒ
နာ။ ဒုက္ခဝေဒနာဟူ၍နှစ်မျိုးခေါ်ရပြန်၏။ ။ ဤကားသဘာဝသစ္စာ
အလိုတည်း။

အရိယသစ္စာ ဆိုသည်ကား။ ။ ဘယ်အခါမှာမှသဘာဝဝေါ
ဟာရအားဖြင့်၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသောကြောင့်အရိယသစ္စာဆိုပေ
သတည်း။ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိပုံကား။ သဘာဝသစ္စာ၌။ လောကီကု
သိုလ်တဆွဲခုနစ်ခုသည်။ ကောင်းသောအကျိုးကိုပေးတတ်သည်
ဟုဆို၏။ ။ အရိယသစ္စာသို့ရောက်သည်ရှိသော်။ ထိုလောကီကု
သိုလ်တဆွဲခုနစ်ခုသည်။ ဖြစ်ချုပ်တတ်သောမကောင်းသောတရား
မျိုးဖြစ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ရပြန်၏။ ထိုကုသိုလ်တို့၏
အကျိုးဖြစ်သောကုသလဝိပါက်တရားများသည်လည်း။ ဒုက္ခသစ္စာ
ဖြစ်ရပြန်၏။ မကောင်းသောသစ္စာမကောင်းသောတရားမချမ်းသာ
သောတရားများဟူ၍ဆိုလို၏။ ။ အဘယ်ကြောင့်မကောင်းသ
နည်းမချမ်းသာသနည်းဆိုသော်။ ကိလေသာတရားတို့၏စားဖတ်
ဝါးဖတ်သုံးသပ်နင်းနယ်ရာအာရုံတရားများဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။
လောဘမီး။ ဒေါသမီး။ မောဟမီး။ အစရှိသောမီးဆွဲတပါးတို့၏
တောက်လောင်ရာ မီးစာတရားများ ဖြစ်လေသောကြောင့် ၎င်း
တည်း။ ဤသို့လျှင်သဘာဝသစ္စာသည်။ အရိယသစ္စာကိုထောက်
သော်။ လှုပ်ရှားခြင်းရှိ၏။ အရိယသစ္စာမှာမူကား။ အသစ်တဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်သည်သာလျှင်။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာအမွန်ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်စေတတ်သော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးသည်သာလျှင်။
ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပေးတတ်သောတရားဖြစ်၏။ ဤ၌နိဗ္ဗာန်ကို
ကောင်းကျိုး ချမ်းသာဆိုခြင်းသည်။ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိ။ အခါခပ်
သိမ်းမြဲ၏။ မြဲသောကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပေးတတ်သောကြောင့်။
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပေးတတ်သောတရား

အမှန်ဖြစ်၏။ ထုပ်ရှားခြင်းမရှိ။ ထိုကြောင့်အရိယသစ္စာခေါ် ပေသတည်း။ ။ ဤကားသဘာဝသစ္စာအရိယသစ္စာနှစ်ပါးခွဲခွဲတည်း။

ဤသို့သမ္မုတိသမ္ပိ။ ပရမတ္ထသစ္စာအားဖြင့်နှစ်ပါးရှိသည်တွင်။ သတ္တ, ပုဂ္ဂလ, အစရှိသောသမ္မုတိသစ္စာဘက်၌၎င်း။ သမ္မုတိသစ္စာကိုအစွဲပြု၍ ဖြစ်ပွားသောတရားမျိုးကား။ အကုသိုလ်တရား။ ကုသိုလ်တရားဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင်အကုသိုလ် တရားမျိုးဆိုသည်ကား၊ ဒုစရိုက်တရားဆယ်ပါး။ အကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါး။ မာတုဃာတက။ ပိတုဃာတကအစရှိသောပဉ္စနန္ဒရိယကံကြီးငါးပါး။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ- ၂၀-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိခြောက်ဆဲ့ နှစ်ပါး။ နိယာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးသုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် သမ္မုတိသစ္စာကိုအစွဲပြု၍ဖြစ်ပွားသောအကုသိုလ်တရားတို့ပေတည်း။ သမ္မုတိသစ္စာကိုအစွဲပြု၍ဖြစ်ပွားသောကုသိုလ်တရားမျိုးကား။ ဒါနသီလဘာဝနာတရားသုံးပါး။ သုစရိုက်တရားဆယ်ပါး။ သမာပတ်ရှစ်ပါး။ လောကီအဘိညာဏ် ခြောက်ပါး။ သဗ္ဗေသတ္တာသဗ္ဗေပါဏာ အစရှိသည်ဖြင့် လာသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကြီးလေးပါး။ တရားအလောင်းပစ္စေကဗုဒ္ဓါအလောင်း အရိယာသာဝက အလောင်းဟူသောအလောင်းအလျာတို့ဖြည့်ကျင့်ပွားများကြမူသော ဒါနပါရမီ သီလပါရမီအစရှိသောပါရမီဆယ်ပါး။ ဒါနဥပပါရမီ။ သီလဥပပါရမီအစရှိသောဥပပါရမီဆယ်ပါး။ ဒါနပရမတ္ထပါရမီ။ သီလပရမတ္ထပါရမီအစရှိသောပရမတ္ထပါရမီဆယ်ပါး။ ဤတရားတို့သည်။ သမ္မုတိသစ္စာကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပွားသော ကုသိုလ် တရားတို့ပေတည်း။

ပထဝီဓာတ်၊ အင်္ဂုပေါဓာတ်အစရှိသော။ ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌၎င်း။ ပရမတ္ထသစ္စာကိုအစွဲပြု၍ ဖြစ်ပွားသော ကုသိုလ်တရားမျိုးကား။ ။ ဝိသုဒ္ဓိရနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိအစရှိသော အသက်ဝိသုဒ္ဓိငါးပါး။ ဝိပဿနာဥပပါရမီဆယ်ပါး။ မဂ်လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်တရားများပေတည်း။ ။ ဤတရားတို့သည်။ ပရမတ္ထသစ္စာကိုအစွဲပြု၍ ဖြစ်ပွားသောတရားတို့ပေတည်း။ လောကနိက္ခ

အကြင်သူတို့သည်။ သမ္မုတိသစ္စာကို ငြင်းပါယ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်။ ဒါနသီလတာဝနာအစရှိသော ကုသိုလ်တရားမျိုး။ အလောင်းအလျာတို့ ဖြည့်ကျင့်ပွားများ အပ်သော ပါရမီမျိုးနှင့် ဝေက္ခာကြကုန်၏။ ။အကြင်သူတို့သည် ပရမတ္ထ သစ္စာကို ငြင်းပါယ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အစရှိသောတရား မဂ်ဥာဏ်ဖိုလ်ဥာဏ်နိဗ္ဗာန်တရားတို့မှဝေးကွာကြကုန်၏။ ။ဤ အရာ၌ပရမတ်သ ဣန္ဒြိယကိုလေ့ကျက်ကြကုန်သော အချို့သောသူ တို့သည်။ သမ္မုတိသစ္စာကိုလုံးလုံးပါယ်ကြကုန်၏။ ။ပါယ်ပုံကား။ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ အတ္တ၊ ဇီဝ၊ ဟူ၍မရှိ။ ရုပ်နာမ်တရား ခန္ဓာငါးပါးသာအမှန်ရှိ၏။ ထိုခန္ဓာငါးပါးသည်လည်း။ ဘဝအဆုံးသို့ ကျ၍။ စုတိကမ္မဇရုပ်ချုပ်ရာတွင်။ အကုန်လုံးချုပ်ဆုံးကြလေကုန် ၏။ ဘဝတပါးကူးပြောင်း၍ သွားနိုင်သောတရားဟူ၍တစ်ခုမျှမရှိ။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ အတ္တ၊ ဇီဝဟူ၍လည်းခန္ဓာငါးပါးကိုစွဲမှီ၍ သမုတ် အပ်သောပညတ်တရားမျှသာတည်း။ ။ထိုကြောင့်ထိုပညတ် တရားများသည်လည်း။ ယခုဘဝသေကြသောအခါ၊ ခန္ဓာငါးပါး ပျက်ဆုံးရာတွင်။ အကုန်ပျက်ဆုံးကြရ၏။ ဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွား နိုင်သော။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ အတ္တ၊ ဇီဝဟူ၍တစ်ခုမျှမရှိ။ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည်။ သတ္တဝါရှိသည်။ အတ္တရှိသည်။ ဇီဝရှိသည်။ ဟု ယူ မှတ်ပြောဆိုကြသောအရာသည်အလွန်မှား၏။

ဤကားသမ္မုတိသစ္စာကိုလုံးလုံးပါယ်ပုံတည်း။

ဤ၌အဖြေကား။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ အတ္တ၊ ဇီဝဟူသောပညတ်များ သည်။ ခန္ဓာငါးပါးကိုအစွဲပြု၍ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပုံကား။ ။ခန္ဓာငါးပါးအ ပေါင်းအစုကိုအစွဲပြု၍။ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏။ သတ္တဝါရှိ၏။ အတ္တရှိ၏။ ဇီဝရှိ၏ ဟုဖြစ်၏။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ အစဉ်မပျက် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက် နေသည်ကိုအစွဲပြု၍။ ဤသတ္တဝါသည်။ ပထမအရှယ်မှလည်း။ ဒုတိယအရှယ်သို့ရောက်၏။ ဤဘဝမှလည်း။

ထိုဘဝသို့ရောက်၏။ ထိုဘဝမှလည်း။ ဤဘဝသို့ရောက်၏ဟုသမ္မု
 တိသစ္စာတရားထင်ရှားရှိနေ၏။ အကြင်မျှလောက်သော ကာလ
 ပတ်လုံး။ ကိလေသာအာသဝေါကင်း၍။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသို့ မ
 ရောက်သေး။ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ခန္ဓာငါးပါးသည်
 လည်း။ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပွားလျက်သာနေ၏။
 ခန္ဓာငါးပါးမြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့အစဉ်မပြတ် ဖြစ်သမျှကာလပတ်
 လုံး။ ဤသတ္တဝါသည်။ ထိုဘဝသို့ရောက်၏။ ထိုသတ္တဝါသည်။ ဤ
 ဘဝသို့ ရောက်၏ ဟူသော သမ္မုတိသစ္စာတရားသည်လည်း၊
 အစဉ်တည်ထွန်းလျက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ။ ဤအရာ၌မေးရန်
 ရှိ၏။ အဘယ်သို့မေးရန်ရှိသနည်းဟုမူကား။ ဤဘဝတွင်မသေမီအ
 တွင်း၌၊ ခန္ဓာငါးပါးသည် မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်
 နေခြင်းကြောင့်သတ္တဝါပညတ်သည်လည်း ထိုအစဉ်ကိုအမြဲပြု၍
 တည်နေသည်ကားမှန်ပေ၏။ ဤလူ့ပြည်မှတော့၍ အထက်နတ်
 ပြည်ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ဖြစ်ရသည်ဟူသောစကား။ ဤလူ့ပြည်မှတ
 ဝေ၍အောက်ငရဲပြည်တို့၌ဖြစ်ရသည်ဟူသောစကားများမှာ။ ရ
 တီ၊ ရာဇ္ဇာနန္ဒနှင့်ဖြစ်ရာဌာနများသည်။ အလွန်ဝေးစွာကွာခြားလျက်
 ရှိသောကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါးသည်အစဉ် အပြတ်ကြီးပြတ်သည်မ
 ဟုတ်ပါလော။ ခန္ဓာငါးပါးအစဉ် အပြတ်ကြီးပြတ်ခဲ့သော်။ ပုဂ္ဂိုလ်
 သတ္တဝါသည်လည်း။ အပြတ်ကြီးပြတ်လေတော့သည်မဟုတ်ပါ
 လောဟုမေးရန်ရှိ၏။ ။ အဖြေကား။ ။ ဤလူ့ပြည်မှတော့၍။ အ
 ထက်နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ဖြစ်ရသည်ဟူသောစကား။ ဤလူ
 ပြည်မှတော့၍အောက်ငရဲပြည်တို့၌ ဖြစ်ရသည်ဟူသောစကားများ
 မှာလည်း။ ရတေရာဌာနနှင့်ဖြစ်ရာဌာနများသည်။ အလွန်ဝေးစွာကွာ
 ခြားလျက်ရှိသောကြောင့်။ ဌာနဒေသအလိုအားဖြင့် အလွန်ဝေးစွာ
 ကွာခြားလျက်ရှိသော်လည်း။ ခဏကာလအလိုအားဖြင့် အစဉ်မ
 ပြတ်သည်သာဖြစ်၏။ မပြတ်ပုံကား။ ဤလူ့ပြည်မှတော့၍အထက်
 နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်၌ဖြစ်ကြရသည်မှာလည်း။ ဤလူ့ပြည်၌ရတီ
 စိတ်၏ဘင်ဏေနှင့်။ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်၌ပရိသန္ဓေဥပါဒ်ဏေသည်

မျက်တောင်တစ်စုံ။ လျှပ်တပြက်ခဏကာလကို အစိတ်အထောင်စိတ်သော်လည်း။ တစ်စိတ်စာမျှကွာခြားခြင်းမရှိ။ တစ်စဉ်တည်းတစ်ဆက်တည်းပင်ဆက်လျက်ရှိ၏။ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ နတ်မျက်စေ့အဘိညာဉ်ရ-ရသေ့-ရဟန်းတို့၏။ အဘိညာဉ်မြက်စေ့တို့ကို။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်ငရဲပြည်အနှံ့ အပြားဖြန့်ခင်း၍။ ထိုလူ့ပြည်မှသေသောသူ၏ အလားအလာကိုကြည့်ရှု၍နေခဲ့သော်။ ဤသူသည်လူ့ပြည်မှစုတေ၍။ အထက်ဘယ်ဘုံ ဘယ်ဘဝမှာဖြစ်လေ၏ဟူ၍၎င်း။ အောက်ဘယ်ငရဲပြည်မှာဖြစ်လေ၏ဟူ၍၎င်း။ တစ်ဆက်တည်း။ တစ်စဉ်တည်း။ ထင်နိုင်ကြမြင်နိုင်ကြ သည်သာဖြစ်၏။ ။ဥပမာကား။ ။ တိမ်တိုက်မှာလျှပ်ပြက်သည်ကိုကြည့်ရှု၍နေကြရာ၌လျှပ်ပြက်ရာဋ္ဌာနနှင့်။ လျှပ်ရောင်ရောက်ရာမြေအပြင်သည်။ အလွန်ကွာခြားလျက်ရှိသော်လည်း။ တိမ်တိုက်၌လျှပ်ဖြစ်ပေါ်သောခဏနှင့်မြေအပြင်၌လျှပ်ရောင်ကျရောက်သောခဏသည် တပြိုင်နက်တချက်ထည်းကဲ့သို့ ဆက်လက်လျက်ရှိသောကြောင့်။ တိမ်တိုက်က လျှပ်သည်ပင်လျှင် မြေအပြင်သို့ရောက်လာသည်ဟုမျက်မြင်ဒိဋ္ဌမှတ်ယူနိုင်ကြသကဲ့သို့တည်း။ ။ဤစကား၌နတ်မျက်စေ့အဘိညာဉ်မျက်စေ့တို့ဖြင့်။ ကြည့်ရှု၍နေသောသူတို့မှာ။ စုတေသောသူ၏ စုတိစိတ်၏ဘင်ခဏကိုပင် မြင်နိုင်ကြသည်မဟုတ်။ ထိုသတ္တဝါသည်ပင်လျှင်။ ထိုခန္ဓာမှထွက်၍။ ဘယ်ဘုံဘယ်ဘဝမှာဖြစ်လေ၏ဟုတစ်ဆက်တည်းဆက်လျက် ထင်မြင်ရလေ၏။ အကြား၌မူကား။ အတ္တဇီဝမည်သည်အလွန်သိမ်မွေ့လှ၏။ အကူးအပြောင်းလည်းအလွန်လျင်မြန်လှ၏။ ဤသို့အလွန်သိမ်မွေ့လှအလွန်လျင်မြန်လှသောကြောင့်။ ရှေ့ဘဝစုတိနှင့်။ နောက်ပဋိသန္ဓေ၏အကြား၌ကူးပြောင်း၍သွားသည်ကိုမူကား။ မထင်နိုင်ကြမမြင်နိုင်ကြရှိ၏ဟုမှတ်ယူကြကုန်၏။ လျှပ်ဥပမာ၌လည်း။ လျှပ်ဖြစ်ကြရာဋ္ဌာနနှင့် လျှပ်ရောက်ရာဋ္ဌာန၏အကြား။ ကောင်းကင်ပြင်တွင်လျှပ်သွားသည်ကို မမြင်ရသော်လည်း။ အလွန်လျင်မြန်လှသောကြောင့်သာလျှင်မမြင်ရသည်။ ထိုလျှပ်သည်မူကား။ ဖြစ်ရာ

တိမ်တိုက်မှသည်။ မြေအပြင်ကျအောင်ကောင်းကင်မှာပင်လွင့်
 စင်၍လာခဲ့သည်အမှန်ဖြစ်၏ဟုမှတ်ယူနိုင်ကြသကဲ့သို့တည်း။ ။
 ဤသို့လျှင်လူ့ပြည်မှစတင်၍ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည် ငရဲပြည်တို့မှာ
 ဖြစ်ကြရာ၌လည်း။ ခန္ဓာအစဉ်သည်မပြတ်သည်သာဖြစ်၏။ ခန္ဓာအ
 စဉ်မပြတ်ခဲ့သော်။ ထိုသတ္တဝါပညတ်သည်လည်းမပြတ်လေတော့
 သည်သာလျှင်တည်း။ ။ လောက၌မူကား။ အချို့အချို့သောသူတို့
 သည် စုတိနှင့်ပဋိသန္ဓေသည်ခဏကာလအားဖြင့်။ တဆက်တည်း
 ဆက်လျက်ရှိနေသည်ကိုမကြိမ်ကြမူ၍ဋ္ဌာနဒေသအားဖြင့်။ အလွန်
 ဝေဇာက္ခာခြားချက်ကိုသာထင်မြင်၍နေကြသဖြင့်။ ရှေ့ဘဝနေ၍
 ဘဝဆက်လက်နိုင်ရန်မရှိဟုယောင်ဝါးကြီးဖြစ်၍နေကြ၏။

ဤတွင်ရွှေကား။ သမ္မုတိသစ္စာ။
 ပရမတ္ထသစ္စာခွဲခမ်းပြီး၏။

လျှောက်လွှာထွင် ပါရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှစ်
 ပါးကိုပြဆိုပေအံ။ ထိုဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးသည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင်အရင်းရှိ၏။
 အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသောသူတို့၌သာဖြစ်၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေပုံကား။ အတ္တ
 ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းသတ္တိသည်။ ဝိတိက္ကမအစွမ်းသတ္တိတပါး။ ပရိယုဋ္ဌာ
 နအစွမ်း သတ္တိတပါး။ အနုသယ အစွမ်း သတ္တိတပါးဟူ၍ သုံး
 ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်ဝိတိက္ကမအစွမ်းသတ္တိဆိုသည်ကား။ အတ္တဒိဋ္ဌိ
 နှင့်ယှဉ်သောလောဘမူစိတ်ဖြင့်ကိုယ်အင်္ဂါနှုတ်အင်္ဂါတို့ကိုလှုပ်ရှား
 စေနိုင်သောသတ္တိဆိုလိုသည်။ ပရိယုဋ္ဌာန အစွမ်းသတ္တိဆိုသည်
 ကား။ စိတ်မနေ့၏ အတွင်း၌သာဇောက်စွနှင့် ထကြွခြင်းဌာစွမ်း
 နိုင်သောအစွမ်းသတ္တိသည်။ ပရိယုဋ္ဌာနအစွမ်းသတ္တိမည်၏။

အနုသယအစွမ်းသတ္တိဆိုသည်ကား။ ဇောက်စွနှင့်မျှထကြွခြင်း
 မရှိမူ၍စိတ်အစဉ်၌အမြဲကိန်းဝပ်ငုပ်လျှိုးလျှက်ပါရှိ၍ နေသောအ
 စွမ်းသတ္တိသည်။ အနုသယအစွမ်းသတ္တိမည်၏။ စိတ်သန္တာန်၌ထို

အနုသယံအစွမ်းသတ္တိရှိနေသေးသ၍ ကာလပတ်လုံး၊ ထိုသူမှာ အတ္တဒိဋ္ဌိမရှိပြီဟူ၍မဆိုအပ်။ အတ္တဒိဋ္ဌိမျိုးပြတ်သည်မဟုတ်သေး။ နောင် အတ္တဒိဋ္ဌိဖြစ်ပေါ်ခွင့်ဆိုက်လာခဲ့သော်။ ဝိတိက္ကမကိစ္စတိုင်အောင်ထကြွသောင်းကျန်း၍လာလတ်။ ဥပမာကား။ ဗြဟ္မာပြည်၌ ဖြစ်သောသူတို့မှာ။ အသက်ထက်ဆုံးဒေါသဟူ၍။ အငွေ အသက် မျှမထင်။ အထက်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝင်္ဂဘု၌ဖြစ်သောသူတို့၏စိတ် သန္တာန်မှာ။ ကမ္ဘာကြီးရှစ်သောင်းလေးထောင် ကာလပတ်လုံး။ ဒေါသဟူ၍အငွေ အသက်မျှမထင်။ သို့သော်ထိုသူတို့မှာ။ ဒေါသ မရှိဟုမဆိုရ။ ထိုသူတို့၏ စိတ်သန္တာန်မှာဒေါသသည်။ အနုသယံ ကိစ္စနှင့်တည်ရှိ၏။ ထိုသူများသည် ကာမဘုံသို့ ရောက်လာကြ၍ အနိဋ္ဌအာရုံနှင့်တွေ့ကြုံကြသောအခါ။ ထိုဒေါသသည်ဝိတိက္ကမကိစ္စ တိုင်အောင်ထကြွသောင်းကျန်း၍ လာလတ်။ ထိုအတူအတ္တဒိဋ္ဌိ သည်လည်း။ အကြင်မျှလောက်သောကာယပတ်လုံး။ သမထဝိပဿ နာတာဝနာတို့ဖြင့်။ ဘိနိပ်ပယ်ရှား၍ထား၏။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ထိုသူ၏စိတ်သန္တာန်မှာ။ အတ္တဒိဋ္ဌိသည်အငွေ အ သက်မျှမထင်။ သို့သော်ထိုသူမှာအတ္တဒိဋ္ဌိမရှိပြီဟူ၍မဆိုရ။ အနုသ ယံကိစ္စနှင့်တည်ရှိသည်သာဖြစ်၏။ နောင်သမထဝိပဿနာအလုပ် ကိုလက်လွှတ်၍အတ္တဒိဋ္ဌိဖြစ်ရန်အခွင့်နှင့်တွေ့ကြုံသောအခါ။ အတ္တ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဝိတိက္ကမကိစ္စတိုင်အောင် ထကြွသောင်းကျန်း၍လာလ တ်။ ဤသို့အနုသယံကိစ္စနှင့် တည်ရှိသောသူသည် အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေ သောသူမည်၏။ ဤအတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသောသူ၌သာလျှင်။ ထိုဒိဋ္ဌိနှစ်ပါး သည်ဖြစ်နိုင်၏။ ထိုတွင်အကြင်သူသည်ခန္ဓာငါးပါးနှင့်အတ္တဇီဝကို တခုတည်းပြု၍ယူ၏။ ထိုသူသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ရောက်၏။ ။ ရောက်ပုံကား။ ။ ခန္ဓာငါးပါးနှင့်အတ္တဇီဝသည်တခုတည်းဖြစ်၏။ ခန္ဓာငါးပါးသည်လည်းတဘဝတွင်တခါအကုန်လုံးချုပ်ဆုံးမြဲဓမ္မ တာဖြစ်၏။ ခန္ဓာငါးပါးချုပ်ဆုံးလျှင်လည်း။ အတ္တဇီဝသည်ချုပ်ဆုံး လေတော့သည်သာဖြစ်၏။ အတ္တဇီဝသည် ချုပ်ဆုံးလျှင်လည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်ချုပ်ဆုံးလေတော့သည်သာဖြစ်၏။ ဘုံတပါး

ဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွားခြင်းဟူ၍မရှိ။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်သေ
သည်မှနောက်၌။ ဘုံတပါးဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွားရသည်ဟူ
သော အယူစကားသည်မဟုတ်။ မှား၏။

ဤကားဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံတည်း။

ဤဒိဋ္ဌိ သည် အလွန်ဆိုးဝါး၏။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့ကို
၎င်းထိုကံ၏အကျိုးတို့ကို၎င်း။ ပါယ်ဖျက်၏။ ပါယ်ဖျက်ပုံကား။
ထိုဒိဋ္ဌိအလိုအားဖြင့်။ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့မှာ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ
သာရှိကြ၏။ အတိတ်ဘဝဟူ၍လည်းမရှိကြ၊ အနာဂတ်ဘဝဟူ၍
လည်းမရှိကြသောကြောင့်။ အနာဂတ်ဘဝ အကျိုးဌာပဋ္ဌုပ္ပန်ဘဝ
၌ပြုလုပ်ကြသောကုသိုလ် အကုသိုလ်မှုတို့သည်လည်း အကျိုးမရှိ
အချည်းနှီးသာဖြစ်ကုန်၏။ ကုသိုလ်အရာ၌ ဈာန်သမာပတ်ကြီးတို့
ကိုပွားများ၍ထားသော်လည်း။ နောက်ဘဝအတွက်အကျိုးမရှိ။ အ
ကုသိုလ်အရာ၌ အဓိအဘကို သတ်သော်လည်းနောက်ဘဝအ
တွက်အပြစ်မရှိ။ ဤကားကံကို၎င်း။ ကံ၏အကျိုးကို၎င်းအခြင်းခပ်
သိမ်းပါယ်ခြင်းတည်း။ ။ ဤကား။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူ
သည်သေသည်၏အခြားမဲ့၌သုဂတိဘဝသို့မရောက်နိုင်ပြီ။ အပါယ်
လေးပါးတာဝန်သွားသာရှိ၏။ ထိုမှတပါးလည်း။ အတ္တဇီဝသည်
အထက်နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့တွင်။ ဘယ်တုံ့ဆိုရောက်မှပြန်သည်
ဟူ၍ယူကြသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအယူများသည်ရှိသေး၏။
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဘောကိုပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

သဿတဒိဋ္ဌိအကြင်သူသည် ခန္ဓာငါးပါးနှင့်။ အတ္တဇီဝကို
တခြားစီ ဟုယူ၏။ ဥပမာကား။ ။ လောက၌အိမ်ဟူ၍ရှိ၏။ အိမ်
ရှင်ဖြစ်သောလူဟူ၍ရှိ၏။ ထိုလူသည်အိမ်နှင့်စပ်သောအမှုကိစ္စတို့
ကိုစီရင်ဆောင်ရွက်ပေ၏။ အိမ်စောင့်နတ်ဟူ၍လည်းရှိ၏။ ထိုနတ်

သည်ရှိသေစွာကိုးကွယ်သည်ရှိသော်။ ထိုအိမ်ကို၎င်း။ ထိုအိမ်ရှင်
 ကို၎င်း။ အန္တရာယ်မရှိအသက်ရှည်စွာနေရအောင်စောင့်ရှောက်
 ပေ၏။ ဤဥပမာ၌။ ခန္ဓာငါးပါးသည်အိမ်နှင့်တူ၏။ အတ္တသည်အိမ်ရှင်
 နှင့်တူ၏။ ခန္ဓာငါးပါးကို အုပ်စိုး၍ မြင်ခြင်း။ ကြားခြင်း။ သွား
 ခြင်း။ လာခြင်း။ ပြောခြင်း။ ဆိုခြင်း။ ကြံခြင်း။ စည်ခြင်းအစရှိသော
 ကိစ္စတို့ကိုစီရင်ဆောင်ရွက်ပေ၏။ ဇီဝသည်အိမ်စောင့်နတ်နှင့်တူ
 ၏။ ထိုခန္ဓာ ထိုအတ္တတို့ကို။ အသက်ရှည်အောင် စောင့်ရှောက်
 ပေ၏။ ။ သေသောအခါ၌မူကား။ ခန္ဓာသည်သာလျှင်ချုပ်ဆုံး၏။
 အတ္တဇီဝသည်မူကား။ ချုပ်ဆုံးသည်ဟူ၍မရှိ။ ထိုခန္ဓာမှထွက်၍ ကူ
 ဆိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံပစ်ချရာခန္ဓာ အသစ်သို့ပြောင်းရွှေ့လေ၏။
 ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်လည်း။ အတ္တဇီဝပြောင်ရွှေ့ရာအမြဲလိုက်ပါ
 ရလေ၏။ အနမတဂ္ဂသံသရာမှာ ဤနည်းအတိုင်း ကျင်လည်ပြေး
 သွား၍နေကြရလေ၏။

ဤကားသဿတဒိဋ္ဌိသဘောတည်း။

ဤ၌ ဒိဋ္ဌိကံ နှစ်ကံအကျိုးကိုဖြစ်ပယ်ခြင်း မရှိ။ စုတေသည်မှ
 နောက်၌သုဂတိဘဝသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။ ဤဒိဋ္ဌိကိုမစွန့်သမျှ
 ကာလပတ်လုံး။ ပရမတ္ထ သစ္စာနှင့်ဝေးကွာ၏။ ထိုမှတပါးလည်း။ အ
 ထက်နတ်ဘုံဖြူဖွားဘုံတို့တွင်။ ဘယ်ဘုံသို့ရောက်လျှင်။ အိုးခြင်း
 သေခြင်း။ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းမရှိ။ ထာဝရအမြဲတည်နေ၏။ ထိုဘုံသို့
 မရောက်သမျှကာလပတ်လုံး။ အိုးခြင်းသေခြင်း ပြောင်းရွှေ့ခြင်း
 ကိုမလွန်ကြဟုယူသောသဿတဒိဋ္ဌိများလည်းရှိကြ၏။ ထိုမှတ
 ပါးလည်း။ အထက်ဆုံးဖြစ်သောကောင်းကင်ဘုံကြီးမှာအနမတဂ္ဂ
 သံသရာတွင်။ အစဉ်ထာဝရအမြဲတည်နေသော မဟာဖြူဖွားမင်း
 ကြီးသည်ရှိ၏။ ကမ္ဘာကိုလည်းကောင်း။ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ ထိုဖြူဖွားမင်းကြီးသည် ဘန်ဆင်းပေ၏ ထိုဖြူဖွားမင်း
 ကြီးသည်။ မိမိကိုယ့်ကြည်စွာကိုးကွယ်ကြသော သူဒေဝေါင်းတို့

ကို။သေသည်၏အခြားမဲ့၌အနန္တ တန်ခိုးတော်ဖြင့်။မိမိထံသို့ရောက်
 အောင်ကယ်တင်ပေ၏။ထိုသို့ရောက်ကြကုန်သောသူအပေါင်းတို့
 သည်။ ထိုအနန္တကောင်းကင်ထုံကြီးမှာ။ အိုခြင်းသေခြင်း ကင်း
 လွတ်၍ထာဝရချမ်းသာကြီးကို ရကြလေကုန်၏ဟူ၍ ယူသော
 သဿတဒိဋ္ဌိသည်ရှိ၏။ထိုမှတပါးလည်း။ ဤသတ္တဝါအပေါင်းတို့
 သည်။မဂ်ဥာဏ်ဖိုလ်ဥာဏ်နိဗ္ဗာန်ကိုမရသေးသမျှကာလပတ်လုံး။
 သံသရာမှာအတ္တဇီဝနှင့်တကွ ကျင်လည်၍နေကြကုန်၏။ မဂ်
 ဥာဏ်ဖိုလ်ဥာဏ်ကိုရ၍။ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြသောအခါမှ။ အတ္တဇီဝနှင့်
 တကွပြတ်ငြိမ်းကြကုန်၏ဟူ၍ ယူသောသဿတ ဒိဋ္ဌိသည်ရှိ၏။
 အချို့သောသူတို့က။ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြသောအခါ၌လည်း။ မပြတ်ကြ
 ကုန်သေး။အသစ်တန်ဗျာန်ဘုံသို့ကူးပြောင်းကြကုန်၍။ထိုနိဗ္ဗာန်ဘုံ
 မှာ။အိုခြင်းနာခြင်းသေခြင်းမရှိ။ထာဝရချမ်းသာကိုခံစား၍နေကြ
 ကုန်၏ဟူသောသဿတဒိဋ္ဌိလည်းရှိ၏။

ဤကား သဿတဒိဋ္ဌိ သဘောတည်း။

ထိုဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးကိုပါယ်နိုင်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်သည်ကား။သမ္မု
 တိသစ္စာဘက်၌။သမ္မုတိသစ္စာအနေနှင့်။ဖြောင့်မတ်စွာမြင်နိုင်သော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်လည်းတပါး။ ။ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌။ပရမတ္ထ
 သစ္စာအနေနှင့်ဖြောင့်မတ်စွာမြင်နိုင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥာဏ်လည်း
 တပါးဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 ဥာဏ်သည်။ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်တပါး။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်
 တပါး။ဝိပဿနာဥာဏ်တပါး။ အရိယမဂ်ဥာဏ်တပါးဟူ၍လေး
 ပါးရှိ၏။ထိုလေးပါးသောဥာဏ်တို့ဖြင့်။ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုပယ်ဖျက်ရာ၏။
 အတ္တဒိဋ္ဌိသည်။ အနုသယကိစ္စမျှအကြွင်းအကျန်မရှိ။ ချုပ်ငြိမ်း
 သည်ရှိသော်။ အထက်နတ်ဘုံ။ ဗြဟ္မာဘုံတို့တွင်။ သဿတဒိဋ္ဌိ
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ အကြွင်းအကျန်မရှိ။ ချုပ်ငြိမ်း
 ကုန်၏။ ။သမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်လေးပါးတို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်

ဆိုသည်ကား၊ ပရမတ္ထတရားနှင့်။ ပညတ်တရားတို့၏ခြားနားချက်ကိုကောင်းစွာမြင်နိုင်သောဥာဏ်တည်း။ ။ ထိုဥာဏ်သည်အတ္တဒိဋ္ဌိမှ အထူးစင်ကြယ်သောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်မည်၏။ ။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်ဆိုသည်ကား။ ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း။ ပဋ္ဌာန်းနည်းတို့ဖြင့်။ အကြောင်းတရားအကျိုးတရားတို့ကိုကောင်းစွာမြင်နိုင်သောဥာဏ်တည်း။ ။ ထိုဥာဏ်သည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင်အရင်းရှိသောယုံမှားခြင်းရှစ်ပါး။ ယုံမှားခြင်းတစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးတို့မှအထူးစင်ကြယ်သောကြောင့်။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဆိုသည်ကား။ ။ ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌။ လောကီခန္ဓာတရားတို့၏အနိစ္စအချက်ဒုက္ခအချက်အနတ္တအချက်တို့ကိုကောင်းစွာမြင်နိုင်သောဥာဏ်တည်း။ ။ အရိယမဂ်ဥာဏ်ဆိုသည်ကား ။ လောကုတ္တရာမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတွင်ပါဝင်ရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိပေတည်း။ ။ ထိုဥာဏ်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ်ဥာဏ်။ သကဒါဂါမိမဂ်ဥာဏ်။ အနာဂါမိမဂ်ဥာဏ်။ အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်ဟူ၍လေးပါးရှိ၏။ ။ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ သောတာပတ္တိမဂ်ဥာဏ်သည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိဝိကိစ္ဆာတို့ကို။ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်နိုင်၏။ ။ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုပယ်သည်ဟူသောစကား၌လည်း။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၏အနုသယကိစ္စကိုပယ်သည်ဟုဆိုလို၏။ ထိုအနုသယကိစ္စသည်လည်း။ အကြမ်း။ အလတ်။ အနု။ အနုထက်အနုဟူ၍လေးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်သည်။ အကြမ်းကိုသာပယ်နိုင်၏။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဥာဏ်သည်အလတ်ကိုပယ်နိုင်၏။ ဝိပဿနာဥာဏ်သည်။ အနုကိုပယ်နိုင်၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဥာဏ်သည်။ အနုထက်အနုကိုအကြွင်းအကျန်မရှိပယ်နိုင်၏။ ဝိဝိကိစ္ဆာကိုပယ်သည်ဟူသောစကား၌လည်း။ ထိုအဘူအနုသယကိုပယ်ခြင်းပင်တည်း။ ။ ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌။ အဘယ်မျှလောက်သောတရားကိုကောင်းစွာမြင်သည်ရှိသော်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၏အနုသယကိစ္စလေးချက်တို့ကိုအစဉ်အတိုင်းပယ်နိုင်ပါသနည်းဟူမူကား။ ။ ရုပ်တရားဘက်၌။

ပထဝီဓာတ်တပါး၊ အာပေါဓာတ်တပါး၊ တေဇောဓာတ်တပါး၊ ဝါ
ယောဓာတ်တပါး၊ အာကာသဓာတ်တပါးဟူ၍ ငါးပါး။ ။ နာမ်တ
ရားဘက်၌၊ ဝိညာဏ်တပါး၊ ဝေဒနာတပါး၊ သညာတပါး၊ စေတနာ
တပါးဟူ၍ လေးပါး။ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့၌ ရှိနေသော။ ဇာတိတပါး
ဇရာတပါး၊ မရေဏတပါးဟူ၍ သုံးပါး။ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဖြစ်
ပွါ စေတတ်သော။ ကံ၊ ဗိတံ၊ ဥတု။ အာဟာရဟူ၍။ အကြောင်းတရား
လေးပါး။ ဤတဆွဲငါးပါးသောတရားတို့ကို ကောင်းစွာမြင်သည်ရှိ
သော်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၏ အနုသယကိစ္စ လေးချက်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း
ပယ်နိုင်၏။ ။ ထိုတွင်။ အကြောင်းတရားလေးပါးကို ရှေ့ဦးစွာ
ပြဆိုရာ၏။ ။ ကံဆိုသည်ကား။ ကုသိုလ်စေတနာ။ အကုသိုလ်
စေတနာတို့ဆို၏။ ထိုကံ၏ အခိုက်အတန့်သည် သုံးပါးရှိ၏။ စေတ
နာ အခိုက် အတန့်တပါး၊ ပရိယုဋ္ဌာန်အခိုက်အတန့်တပါး။ ကမ္မပစ္စ
ယ အခိုက်အတန့်တပါးပေတည်း။ ။ ထိုတွင်။ စေတနာအခိုက်
အတန့်ဆိုသည်ကား။ ပါဏာတိပါတအမှုကို ပြုရာ၌။ ရိုက်ခြင်း၊ နှက်
ခြင်း၊ နှစ်ရှိသော အမှုကို ပြုဆဲအခိုက် အတန့်သည်။ စေတနာအ
ခိုက်အတန့်မည်၏။ ပရိယုဋ္ဌာန်အခိုက်အတန့် ဆိုသည်ကား။
ထိုစေတနာချုပ်ပြီးသည်နောက်။ ထိုသူ၏စိတ်သန္တာန်မှာ။ ထိုအမှု
အတွက်နှင့် ဣဝံရှားလျက် နေရစ်သော အခိုက်အတန့်သည်။ ပရိ
ယုဋ္ဌာန်အခိုက်အတန့်မည်၏။ ။ ကမ္မပစ္စယ အခိုက်အတန့်ဆို
သည်ကား။ ထိုဣဝံရှားခြင်းငြိမ်းသည်မှ နောက်၌လည်း။ အခွင့်သာ
ရာ၌ အကျိုးပေးရန်။ ထိုပဏာတိပါတအမှုသည်။ ထိုသူဖြစ်လေ
ရာရာအစဉ်ပါ၍ နေ၏။ ထိုပါရှိ၍ နေသော အခိုက်အတန့်သည်။ ကမ္မ
ပစ္စယအခိုက်အတန့်မည်၏။ ။ ဥပမာကား။ ။ ကြမ်းထမ်း
လှစွာသော အမိသည်။ သားငယ်ကလေးကို ပြင်းထန်လှစွာရိုက်ရာ
၌။ ထိုရိုက်မှုမှာ။ အခိုက်အတန့်သုံးပါးရှိ၏။ ရိုက်ဆဲကြိယာအခိုက်
အတန့်တပါး။ ထိုကြိယာပြတ်စဲပြီးနောက်။ ထိုသားငယ်မှာ ငါးရက်
ဆယ်ရက်စသည်ဖြင့်။ ကျင်နာ၍ နေသော အခိုက် အတန့်တပါး။

ကျင်နာခြင်းပျောက်ငြိမ်းသောအခါ၌။ ထိုသားငယ်သန္တာန်မှာအ
သက်အရှယ်ကြီးရင့်သောအခါ၌။ ဒဏ်နာကြီးဖြစ်ပေါ်ရန် ပါရှိ၍
နေသောဒဏ်မှုကြီးအခိုက်အတန့်တပါး။ ။ဤသုံးပါးပေတည်း။

ထိုသူငယ်မှာ။ ဆယ်နှစ်ရှယ်ကရိုက်နှက်သော ဒဏ်ရာဒဏ်
ချက်သည်။ အရှယ်ကောင်းတုန်းအခါ၌မပေါ်သေး။ အရှယ်ဆုတ်
ယုတ်သောအခါ။ ထိုဒဏ်နာသည်ပေါ်လာတတ်၏။ မောနာပန်းနာစ
သည်တပါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။ ။ထိုတွင်။ သူငယ်၌ရိုက်
နှက်ဆဲကြိယာအခိုက်အတန့်နှင့်။ ကံအရာ၌စေတနာအခိုက်အတန့်
သည်တူ၏။ သူငယ်မှာကျင်နာ၍နေသောအခိုက်အတန့်နှင့်။ ကံအ
ရာ၌ပရိယုဋ္ဌာနအခိုက်အတန့်သည်တူ၏။ ။ သူငယ်ဒဏ်ပါ၍နေ
သောအခိုက်အတန့်နှင့်။ ကံအရာ၌ကမ္မပစ္စယ အခိုက်အတန့်သည်
တူ၏။ သူငယ်မှာဒဏ်ရာမပေါ်သေးမီအခိုက်အတန့်နှင့်။ ကံအရာ၌
ထိုကံအကျိုးမပေးသေးသောအခိုက်အတန့်သည်တူ၏။ ။ အထူး
မူကား။ ။ သူငယ်၌ဒဏ်နာသည် ရုပ်တရားမျိုးဖြစ်၍။ ထိုဘဝ
တွင်သာလိုက်နိုင်၏။ ဘဝတပါးသို့မလိုက်နိုင်။ ကံအရာမှာပါဏာ
တိပါတဒဏ်သည်။ နာမ်တရားမျိုးဖြစ်၍ အကျိုးပေးခွင့်မရသေး
လျှင်။ ထိုကံသည်သတ္တဝါတို့မှာဘဝများစွာကမ္ဘာများစွာလိုက်ပါ
လေ၏။ ။ ကံအရာ၌ဇောချနစ်ချက်ရှိသည်တွင်။ ပထမဇောသည်ဒိဋ္ဌ
ဓမ္မဝေဒနိယကံမျိုးဖြစ်၍အကျိုးပေးခွင့်ရလျှင်။ ယခုဘဝ၌အကျိုး
ပေး၏။ အကျိုးပေးခွင့်မရလျှင်။ ယခုဘဝတွင်ကုန်ဆုံး၏။ သတ္တမ
ဇောသည် ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံမျိုးဖြစ်၍။ အကျိုးပေးခွင့်ရလျှင်။ အ
နန္တရဘဝ၌အကျိုးပေး၏။ ။ အကျိုးပေးမှုဆိုသည်ကား။ ယခုဘဝ
သေသည်မှနေောက်၌။ ထိုသတ္တမဇောကံ၏ဒဏ်ချက်သည်။ အပါယ်
ဘုံပင်သန္ဓေမှစ၍။ ဘဝတချစ်ပေါ်၍သွားလေ၏။ အကျိုးပေးခွင့်
မရလျှင်။ ဒုတိယဘဝ၏အဆုံးမှာကုန်သေး၏။ ။ အလယ်ဇော
ငါးချက်သည်။ အပရာပရိယဝေဒနိယကံမျိုးဖြစ်၍။ ဒုတိယဘဝ၏
နေောက်၌တတိယဘဝမှစ၍။ အခွင့်ရရာဘဝ၌ အသီးအသီးတ

ဘဝစီအကျိုးပေး၏။ ။အခွင့်မရခဲ့သည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗာန်ရသည်
ဘဝတိုင်အောင်လိုက်ပါသည်ဟုကျမ်းဂန်တို့၌ဆို၏။

ဤကားပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးပုံတည်း။

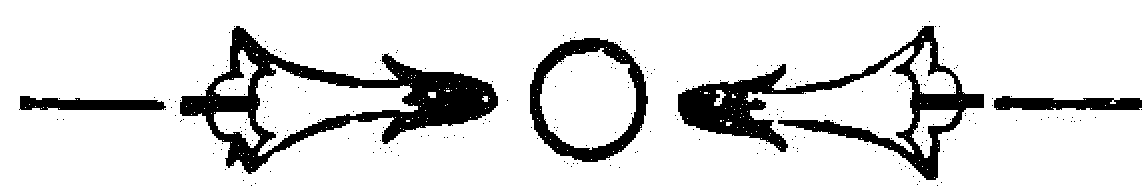
ဝိပါက်အကျိုးရှိသေး၏။ ။ထိုငါချက်သောစောစေတနာတို့
တွင်။ ဒုတိယစောစေတနာကံသည်။ ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးခွင့်ရ၍။
အပါယ်၌တဘဝထွက်ပေါ်ပြီးနောက်။ ဝိပါက်အကျိုးမှာဘဝငါး
ရာစသည်တိုင်အောင်။ အကြိမ်ပေါင်း ငါးရာစသည်ဖြင့်။ ပဝတ္တိ
ဝိပါက်အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏။ ။ဤပါဏာတိပါတကံ၌ပဝတ္တိအကျိုး
ဆိုသည်ကား။ တပါးသောကံသည်။ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေး၍။ လူ့
ဘဝစသည်၌ထိုသူဖြစ်၍နေရာမှာ။ အသက်တိုခြင်း။ အနာရောဂါ
များခြင်း။ ရန်သူရန်ဘက်များခြင်းအစရှိသည်တည်း။ ။ကြွင်းကျန်
သောဒုစ္စရိုက်ကံ၊ သုစ္စရိုက်ကံတို့၌လည်း။ စေတနာအချိန်အတန်
ပရိယုဋ္ဌာန်အချိန်အတန်။ ကမ္မပစ္စယအချိန်အတန်ဟူ၍။ အချိန်
အတန်သုံးပါးစီရှိကြောင်းကိုသိလေ။

ဤကား။ ကံဟူသောအကြောင်းတရား၏ အခြင်းအရာကိုပြဆို
ချက်ပေတည်း။

စိတ်ဆိုသည်ကား။ ကြံမှုသိမှုကိုဆို၏။ အနန္တရပစ္စည်း။ သမနန္တ
ရပစ္စည်း။ အာသေဝနပစ္စည်းအစွမ်းဖြင့်။ စိတ်အစဉ်ကို မြစ်ရေအ
လျှင်ကဲ့သို့အစဉ်မပြတ်ဖြစ်ပွားလျက်နေစေရန် ကျေးဇူးပြုပေ၏။
ကိုယ်ခန္ဓာတကောင်လုံး၌ စိတ္တဇရုပ်တို့ကို အနှံ့အပြားဖြစ်ပွား
၍နေပေရန်အမြဲကျေးဇူးပြုပေ၏။ ကိုယ်အင်္ဂါနှုတ်အင်္ဂါတို့၏။ ယှဉ်
ရှားမှု သွားလာမှု ပြောဆိုမှုစသည်တို့၌။ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ကိစ္စ
သည်ထင်ရှား၏။ ။ထိုစိတ်ဟူသော အကြောင်းမှာလည်း။ ကု
သိုလ်စိတ်အကုသိုလ်စိတ်တို့၌အချိန်အတန်သုံးပါးစီရှိကြ၏။ အာ
ရုံတင်းလင်း။ အမှုတင်းလင်းနှင့်ဖြစ်နေဆဲကိစ္စတပါး။ ထိုမှနေောက်၌

ထိုအာရုံထိုအမှုလွန်ပြီးသောအခါ၌။လွန်ပြီးသောထိုအာရုံထိုအမှုကိုအာရုံပြု၍။ တကြွကြွတရွရွထကြွထွပ်ရှား၍နေသောအခိုက်အတန့်တပါ။ထိုအခိုက်အတန့်ပျောက်ငြိမ်းပြီးနောက်။ စိတ်သန္တာန်မှထိုအလေ့ထိုအလာဝါအနာအထုံပါ၍ နေသော အခိုက်အတန့်တပါးဟူ၍သုံးပါးရှိ၏။ထိုတွင်ဝါသနာအခိုက်အတန့်သည်နောက်နောက်ဘဝသို့ပင်လိုက်ပါ၍နေတတ်၏။

စိတ်အကြောင်းအရာကိုပြဆိုချက် ပြီး၏။

ဥက္ကဆိုသည်ကား။ ။တေဇောဓာတ်ပေတည်း။ တေဇောဓာတ်ဆိုသည်ကား။မီးဓာတ်ပေတည်း။ ထိုမီးဓာတ်သည်။ သီတာ၊ ဥဏှနှစ်ပါးရှိ၏။ဥဏှဆိုသည်ကား။ပူမှုပေတည်း။ သီတာဆိုသည်ကား။ဖေ့ပေတည်း။ပူမှုတွင်လည်း။ ပူသည်ထက်ပူမှုအဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ ဖေ့သည်လည်း။ ဖေ့သည်ထက်ဖေ့မှုအဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ ဤဥတုခေါ်သောမီးဓာတ်သည်။ ရုပ်တရားတို့ကို ပွားစေမှု၌ အကြီးအကျယ်ဆုံးသောအကြောင်းဖြစ်၏။ ။ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်မှာကမ္ဘာတည်မှုကမ္ဘာပျက်မှုသည်။ဥတုကိစ္စပေတည်း။ ။ထိုဥတုတွင်လည်း။ အလွန်သိမ်မွေ့၍တန်ခိုးအစွမ်းသတ္တိအထူးရှိသော ဗီဇခေါ်သောမျိုးစေ့ဓာတ်အထူးသည်လည်းရှိ၏။ သရက်မျိုးစေ့။ ပိန်းနဲမျိုးစေ့အစရှိသည်ဖြင့်။ထိုမျိုးစေ့ဓာတ်သည်အနန္တများပြား၏။ ထိုမျိုးစေ့ဓာတ်၏အစွမ်းသည်လည်း၊အလွန်ကြီးမာ၏။ ကြီးမားပုံကား။ ။သရက်ပင်ဟူ၍ မရှိဘူးသေးသော အရပ်ဒေသ၌။ သရက်မျိုးစေ့ကိုစိုက်ပျိုး၍ထားခဲ့သော်။ ထိုအရပ်ဒေသမှာသရက်ပင်ပေါင်း သိန်းသောင်း မက ဖြစ်ပွား စေတတ်၏။ ဖြစ်ပွားရာ၌လည်း။အပင်းသဏ္ဍာန်၊အကိုင်းသဏ္ဍာန်၊အခက်သဏ္ဍာန်၊အရွက်

သဏ္ဍာန်။ အပွင့်သဏ္ဍာန်။ အသီးသဏ္ဍာန်တို့သည် ပထမမျိုးစေ့
ရင်း၏။ သရက်ဟူသော အနွယ်ကိုမကျူးလွန်မှု၍။ ထိုအနွယ်အ
တိုင်းသာဖြစ်ကြကုန်၏။

ဤကားမျိုးစေ့ ခေတ်၏တန်ခိုးသတ္တိ
ကြီးကျယ်ပုံပေတည်း။

သတ္တဝါတို့၏ အဏ္ဏိတ္တသန္တာန်မှာမူကား။ ။ ရှေ့ကံဟောင်း
သည်လည်းမျိုးတပါး။ အမိအဘတို့မှဆက်နွယ်၍လာသော ဥထု
ဟူသောမီးခတ်သည်လည်း။ ဗီဇမျိုးတပါးဟူ၍။ မျိုးခတ်နှစ်ပါး
ရှိ၏။ ထိုတွင်ကံဟောင်းဟူသော မျိုးခတ်သည်။ သတ္တဝါတို့၏
သန္တာန်မှာ။ ပခာနအင်္ဂါဖြစ်သောစိတ်ခတ်။ ဇက္ခယခတ်။ သောတ
ခတ်အစရှိသောအတွင်းခတ်နို့တို့ကိုဖြစ်ပွားစေတတ်၏။

ဥထုဟူသောမျိုးခတ်သည်။ အဆင်းအမျိုးမျိုး သဏ္ဍာန်အ
မျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်၏။ ကျိုးတိရုစ္ဆာန်မျိုးမှ ဖြစ်ပွား
သောသားသီး အဆက်ဆက်သည်။ ကျိုးအဆင်း။ ကျိုးသဏ္ဍာန်
အတိုင်းသာဖြစ်ပွားကြရ၏။ မျိုင်းတိရုစ္ဆာန်မျိုးစသည်တို့၌လည်း
ထိုအတူတည်း။

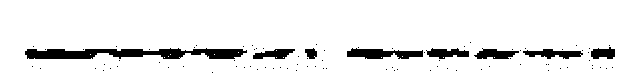
ဤကားဥထုအကြောင်းအရာကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

အာဟာရဆိုသည်ကား။ ။ မျိုအပ်သောအရေမျိုအပ်သောအ
ဖတ်မျိုးကိုလည်းဆိုရ၏။ ထိုအရေမျိုး။ အဖတ်မျိုးတို့၌။ ပါရှိသော
ဩဇာဟူ၍ခေါ်ဝေါ် အပ်သောအဆီခတ်မျိုးသည်။ မျချအာဟာရ
မည်၏။ ထိုအာဟာရသည်လည်း။ စားဆဲအခိုက်အတန့် တပါး။
ဝမ်းတွင်း၌ တည်ရှိဆဲအခိုက်အတန့်တပါး။ တကိုယ်လုံး၌ခုနစ်

ရက်တိုင်တိုင်ကြေစာဟူသော အဆီခတ်တို့၏ ပျံ့နှံ့မှုအခိုက်အ
တန့်တပါးဟူ၍အခိုက်အတန့်သုံးပါးရှိ၏။

ဤကားအာဟာရအကြောင်းအရာကို
ပြဆိုချက်ငြီး၏။

ဤကားအကြောင်းတရားလေးပါးကိုပြဆိုချက်ဘည်း

ကျန်ရှိသောတရားတဆဲ့တပါးတို့ထွင်ပထဝီခါတ်ဆိုသည်ကား။
ခက်မာမှုပေတည်း။ ခက်မာမှုဆိုသည်လည်း။ ခပ်သိမ်းသောရုပ်
ကလောင်တို့၏အမာခံမှုပေတည်း။ ခပ်သိမ်းသောရုပ်ကလောင်တို့
သည်။ ထိုအမာခံမှုကိုဖွဲ့ဖို့၍ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။လ၊ရောင်ခေါ်သော
ရုပ်ကလောင်။နေရောင်ခေါ်သောရုပ်ကလောင်တို့မှာသည်။ ထိုအမာ
ခံမှုသည်ပါရှိ၏။

ထိုပထဝီခါတ်သည်လည်း။ခက်မာသောပထဝီခါတ်။ နူးညံ့
သောပထဝီခါတ်ဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ။ထိုတွင်ခက်မာသောပထဝီ
ခါတ်သည်လည်း။ခက်မာသည်ထက်ခက်မာမှု အဆင့်ဆင့်ရှိ၏။
နူးညံ့သောပထဝီခါတ် သည်လည်း။ နူးညံ့သည်ထက် နူးညံ့မှု
အဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ပထဝီခါတ်၏ အနိစ္စအချက်ကိုရှုသော ယောက်
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခက်မာမှုအဆင့်ဆင့် ပြောင်းရွှေ့ချက်။ နူးညံ့မှုအ
ဆင့်ဆင့်ပြောင်းရွှေ့ချက်တို့ကို။ ကိုယ့်ဥာဏ်ဖြင့်စေ့စပ်စွာရှာကြံ၍
ကြည့်ရှုရသည်။ ပြောင်းရွှေ့မှုတို့သည်လည်း။ ကိုယ်အင်္ဂါတို့၏
လှုပ်ရှားမှုတို့မှာထင်ရှားကုန်၏။ ။လှုပ်ရှားမှုဆိုသည်ကား။ ။
ရုပ်ကလောင်ဟောင်းတို့၏အကုန်ကွယ်ပျောက်၍၊ ရုပ်ကလောင်သစ်
တို့၏ဖြစ်ပေါ်မှုဆို၏။

အာပေါခါတ်ဆိုသည်ကား။ ။ဖွဲ့တွယ်မှု၊ စေးကပ်မှု၊ စေး၍
မှု၊ အရည်ကျ၊ အရည်ကြည်ဖြစ်မှု၊ ခိုဆိုသတည်း။ ထိုအာပေါခါတ်

သည်လည်းကျပ်တင်းစွာ ဖွဲ့မှု၊ ရေခဲစွာ ဖွဲ့မှုဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ။
 ထိုတွင်ကျပ်တင်းစွာ ဖွဲ့မှုသည်လည်း။ ကျပ်တင်းသည်ထက် ကျပ်
 တင်းမှုအဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ ။ ရေခဲစွာ ဖွဲ့မှုသည်လည်း။ ရေခဲသည်
 ထက်ရေခဲမှုအဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ ။ ဤကျပ်တင်းမှုရေခဲမှုတို့၏အ
 ဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းသည် အာပေါဓာတ်၏ အနိစ္စအချက်ပင်
 တည်း။

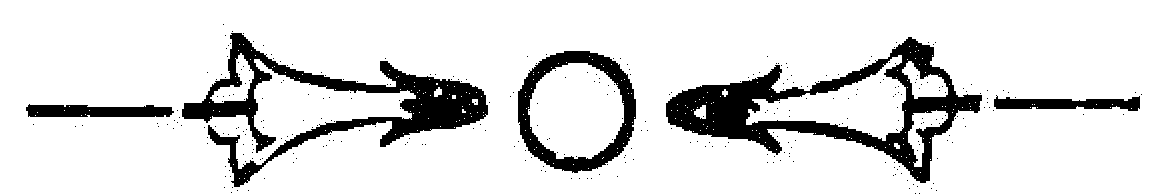
တေဇောဓာတ်ဆိုသည်ကား။ ။ မီးဓာတ်ပေတည်း။ ထိုမီးဓာတ်
 ဆိုသည်ကား။ ပူမှုဇေးမှုပေတည်း။ ထိုတေဇောဓာတ်သည်။ သိတ
 ဥဏှဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ။ သိတဆိုသည်ကား။ ဇေးမှုပေတည်း။ ဥဏှ
 ဆိုသည်ကား။ ပူမှုပေတည်း။ ဇေးမှုသည်လည်း။ ဇေးသည်ထက်ဇေးမှု။
 အဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ ပူမှုသည်လည်း။ ပူသည်ထက်ပူမှုအဆင့်ဆင့်ရှိ၏။
 ထိုဇေးမှုပူမှုတို့၏အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းသည်။ တေဇောဓာတ်၏
 အနိစ္စအချက်ပင်တည်း။

ဝါယောဓာတ်ဆိုသည်ကား။ ။ ထောက်ကန်မှု၊ ဖောင်းပွမှု၊ ကြွ
 ရှမှု၊ လှုပ်ရှားမှု၊ တွန်းငှေ့မှု၊ လွင့်ပါးမှုကိုဆိုသတည်း။ ထိုဝါယော
 ဓာတ်သည်။ တောင့်တင်းစွာထောက်ကန်မှု၊ ရေခဲစွာထောက်ကန်
 မှုဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်တောင့်တင်းစွာ ထောက်ကန်မှုသည်
 လည်း။ တောင့်တင်းသည်ထက် တောင့်တင်းမှု အဆင့်ဆင့်ရှိ၏။
 ရေခဲစွာထောက်ကန်မှုသည်လည်း။ ရေခဲသည်ထက် ရေခဲမှုအ
 ဆင့်ဆင့်ရှိ၏။ ထိုအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲမှု သည်လည်း။ ဝါယော
 ဓာတ်၏အနိစ္စအချက်ပေတည်း။ ။ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့တွင်လည်း
 တပါးတပါးပြောင်းလဲခဲ့လျှင်။ ကျန်သုံးပါးတို့သည်လည်း။ ပြောင်း
 လဲကြကုန်ရသည်သာတည်း။

အာကာသဓာတ်ဆိုသည်ကား။ ။ ရုပ်ကလာပ်တို့၏အချင်း
 ချင်းခြားမှုတည်း။ ။ ဤခြားမှုကိုအစွဲပြု၍။ ဤသည်ကား။ ရုပ်က
 လာပ်တခု။ ဤသည်ကား။ ရုပ်ကလာပ်တည်းဟုပိုင်းခြားမှု။ ။ ဤဝတ္ထု
 ဌ်ရုပ်ကလာပ်ပေါင်းတဆယ်ရှိသည်။ တရာရှိသည်။ တထောင်ရှိ
 သည်ဝသည်ဖြင့် ရေထွက်မှုများသည်ထင်ရှားရှိနေ၏။ ။ ဥပမာ

ကား။ ။ အလွန်ခက်မာသောမြေဆိုင်ခဲကိုကြည့်ရှုရာ၌။ ဤကား
 မြေမှုန့်တခု။ ဤကားမြေမှုန့်တခုဟုခွဲနိုင်ခြင်းသည်။ အာကာသ
 ဓာတ်၏အစွမ်းပေတည်း။ ။ ဤ၌ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အချင်းချင်း
 ခြားမှုဆိုသည်ကား။ ကလာပ်တခုတွင်း၌ရှိသောရုပ်တို့၏ အချင်း
 ချင်းခြားမှုမဟုတ်။ တခုသောကလာပ်အတွင်း၌ရုပ်ချင်းချင်းခြားမှု
 အာကာသဟူ၍မရှိပြီ။ ရှိသည်ဟူ၍ဆိုခြားအံ့။ ကလာပ်တခုအတွင်း
 ၌ရှိသောရုပ်တို့တွင်။ ဤရုပ်ကားအထက်။ ဤရုပ်ကားအောက်။ ဤ
 ရုပ်ကားလက်ဝဲ။ ဤရုပ်ကားလက်ျာဟူ၍ပိုင်းခြားနိုင်ရာ၏။ ထိုထို
 ပိုင်းခြားနိုင်ကောင်းသည်မဟုတ်။ လောကမှာထိုထိုအထည်ဝတ္ထု
 တို့ကိုထုခွဲကြိတ်နယ်ကြရာ၌။ ထိုအာကာသရှိသေးသမျှ ကာလ
 ပတ်လုံး။ အပိတ်အပိတ်အမွှာအမွှာကွဲလေရာ၏။ အလွန်သေးနှင်၍
 သွားသဖြင့်။ ကလာပ်ကခုစီအသီးအသီးဖြစ်ကြသော အခါ၌။ ကွဲ
 ပြားခြင်းမရှိပြီ။ ကုန်ဆုံးခြင်းသို့သာရောက်ကြကုန်ရာ၏။ ။ ရုပ်က
 လာပ်တို့၏ကွဲပြားမှုသည်။ အာကာသဓာတ်အနိစ္စပင်တည်း။

ရုပ်ဓာတ်ငါးပါးပြီး၏။

နာမ်ဓာတ်လေးပါးတို့တွင်။ စိတ်ဆိုသည်ကား။ ကြိမှုသိမှုပေ
 တည်း။ ဝိညာဏ်လည်းခေါ်၏။ ထိုဝိညာဏ်သည်လည်း။ စက္ခု
 ဝိညာဏ်။ သောတဝိညာဏ်။ ဗာဓာနဝိညာဏ်။ ဇိဝှာဝိညာဏ်။ ကာယ
 ဝိညာဏ်မနောဝိညာဏ်ဟူ၍ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်မျက်
 စိ၌ဖြစ်၍။ မျက်စိတွင်ပျက်ရသော ဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုဝိညာဏ်
 မည်၏။ အဆင်းအမျိုးမျိုးကိုမြင်မှုပေတည်း။ ။ နားတွင်း၌ပျက်ရ
 သောဝိညာဏ်သည်သောတဝိညာဏ်မည်၏။ အသံအမျိုးမျိုးကို
 ကြားမှုပေတည်း။ ။ နှာခေါင်းတွင်း၌ဖြစ်၍။ နှာခေါင်းတွင်း၌ပျက်
 ရသောဝိညာဏ်သည်ဗာဓာနဝိညာဏ်မည်၏။ အနံ့အမျိုးမျိုးကို
 မြင်ပေတည်း။ ။ ဤသို့မျိုးစုံဖြစ်၍။ ဤသို့ပျက်ပျက်ရသောဝိညာဏ်

သည်ဇိဝှာရိညာဏ်မည်၏။ အရသာအမျိုးမျိုးကိုသိမှုပေတည်း။ ။
 အောက်၌ ခြေတဝါးပြင်မှစ၍။ အထက်၌ ငယ်ထိပ် အပြင်တိုင်
 အောင်တကိုယ်လုံးတွင်။ ထိုထိုအပအင်္ဂါ အတွင်းအင်္ဂါတို့၌ ဖြစ်
 ပေါ်၍။ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန၌ပျက်ရသောဝိညာဏ်သည်။ ကာယဝိညာဏ်
 မည်၏။ ပထဝီ၏အတွေ့အထိ။ တေဇော၏အတွေ့အထိ။ ဝါယော၏
 အတွေ့အထိတို့ကိုသိမှုပေတည်း။ ။ ရင်တွင်းနှလုံးတွင်း၌ စမ်း
 ရေထွက်သကဲ့သို့အစဉ်အမြဲဖြစ်ပေါ်၍နေသော ဝိညာဏ်သည်မ
 နောဝိညာဏ်မည်၏။ ခပ်သိမ်းသော အာရုံတို့ကိုကြံမှုသိမှုပေ
 တည်း။ ။ ထိုတွင်။ စက္ခုဝိညာဏ်ဟူသော မြင်မှု၌မြင်သေး၏။
 မမြင်ပြီဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ။ မြင်သေး၏ဆိုသည်ကား။ စက္ခုဝိညာဏ်
 ဖြစ်ပေါ်မှုပေတည်း။ ။ မမြင်ပြီဆိုသည်ကား။ စက္ခုဝိညာဏ်၏
 ချုပ်ဆုံးမှုပေတည်း။ ။ ထိုအတူ။ သောတ ဝိညာဏ်၌လည်း။
 ကြားသေး၏။ မကြားပြီဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဃာနဝိညာဏ်၌လည်း။ နံ
 သေး၏။ မနံပြီဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဇိဝှာရိညာဏ်၌လည်း။ အရသာကို
 သိသေး၏။ မသိပြီဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ကာယဝိညာဏ်၌လည်း။ တွေ့
 ထိမှုရှိသေး၏။ မရှိပြီဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ။ ဤဝိညာဏ်လေးပါးတို့၌
 လည်း။ ရှိသေး၏ဆိုသည်ကား။ ထိုထိုညာဏ်၏ဖြစ်ပေါ်မှုပေတည်း။
 မရှိပြီဆိုသည်ကား။ ထိုထိုဝိညာဏ်၏ချုပ်ဆုံးမှုပေတည်း။ ။ မ
 နောဝိညာဏ်သည်။ ကုသိုလ်မနောဝိညာဏ်။ အကုသိုလ်မနော
 ဝိညာဏ်။ ဝိပါက်မနောဝိညာဏ်။ ကြိယာမနောဝိညာဏ်ဟူ၍လေး
 ပါးရှိ၏။ ထိုတွင် အကုသိုလ် ဝိညာဏ်မှာလည်း။ ငါ၌ယခုအကု
 သိုလ်စိတ်ဖြစ်၍ နေသည်။ ယခုထိုအကုသိုလ်စိတ်မရှိပြီဟုသိကြ
 ၍။ အကုသိုလ်တွင်လည်း။ လောဘအကြံဖြစ်မှု။ ထိုအကြံပျောက်
 ကွယ်မှု။ ကုသိုလ်တွင်လည်း။ သဒ္ဓါစိတ်ပညာစိတ်ဖြစ်မှု။ ထိုသဒ္ဓါ
 စိတ်ပညာစိတ်ပျောက်ကွယ်မှုတို့ကိုထင်ရှားသိကြ၏။ ထိုလေးပါး
 သောဝိညာဏ် တို့တွင်လည်း။ တပါးပါးသော ဝိညာဏ်ချုပ်
 ကွယ်မှ။ တပါးတပါးသောဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။ ။ ဤ၌လည်း
 ချုပ်ဆုံးမှုဟူသမျှသည်။ ထိုထိုဝိညာဏ်၏အနိစ္စအချက်ပင်တည်း။

ဝေဒနာဆိုသည်ကား။ ခံစားမှုပေတည်း။ သညာဆိုသည်ကား။
 မှတ်သားမှုပေတည်း။ စေတနာဆိုသည်ကား။ သမ္ပယုတ်တရားတို့
 ကိုစေ့ဆော်မှုပေတည်း။ ဤတရားလေးပါးတို့သည်၊ ဝိညာဏ်နှင့်
 ဖြစ်အတူပျက် အတူအမြဲပွင့်တော်ယှဉ်ဘက်တရားတို့ပေတည်း။
 ထိုဝိညာဏ်၏ အနိစ္စအချက်အရသည်။ ဤတရားတို့၏အနိစ္စအ
 ချက်အရပင်တည်း။ ။ တနည်းကား။ ဝေဒနာသည်။ သုခဝေဒနာ။
 ဒုက္ခဝေဒနာ။ သောမနဿဝေဒနာ။ ဒေါမနဿဝေဒနာ။ ဥပေက္ခာ
 ဝေဒနာဟူ၍ ငါးပါးရှိ၏။ ။ သုခဝေဒနာဆိုသည်ကား။ ချမ်းသာစွာ
 ခံစားမှုပေတည်း။ ဒုက္ခဝေဒနာဆိုသည်ကား။ ဆင်းရဲစွာခံစားမှုပေ
 တည်း။ သောမနဿဝေဒနာဆိုသည်ကား။ ဝမ်းမြောက်မှုဝမ်းသာ
 မှုပေတည်း။ ဒေါမနဿဝေဒနာဆိုသည်ကား။ နှလုံးမသာယာမှုပေ
 တည်း။ ဥပေက္ခာဝေဒနာဆိုသည်ကား။ မထင်မရှားလျစ်လျူအား
 ဖြင့်ခံစားမှုပေတည်း။ ထိုတွင်သုခဝေဒနာဒုက္ခဝေဒနာနှစ်ပါးသည်။
 ခြေဘဝါးအပြင်မှစ၍။ ငယ်ထိပ်အပြင်တိုင်အောင်။ တကိုယ်လုံး
 တွင်အထိအပါးရှိရာဌာန၌ဖြစ်ပေါ်၏။ သောမနဿဒေါမနဿနှစ်
 ပါးသည်။ နှလုံးအိမ်တွင်း၌သာဖြစ်ပေါ်၏။ ဥပေက္ခာသည်။ စက္ခု
 သောတဃာနဇိတ္တိတို့၌၎င်း။ နှလုံးအိမ်တွင်း၌၎င်းဖြစ်ပေါ်၏။ ဤဝေ
 ဒနာငါးပါးတို့သည်၊ တပါးချုပ်ဆုံးမှတစ်ပါးဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်
 ၏။ နှစ်ပါးပြိုင်၍ဖြစ်သည်မရှိ။

ဤကားဝေဒနာ၏အနိစ္စအချက်ပင်တည်း။

သညာသည်ကုသိုလ်သညာ။ အကုသိုလ်သညာစသည်ဖြင့်၎င်း။
 ရူပသညာ။ သဒ္ဓသညာ။ ဂန္ဓသညာစသည်ဖြင့်၎င်း။ အလွန်များပြား
 ၏။ များပြားရာတွင်လည်းတစ်ချုပ်ဆုံးမှတစ်ချုပ်ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ နှစ်ချုပ်ပြိုင်
 ၍ဖြစ်ပေါ်သည်မရှိ။

ဤကားသညာ၏အနိစ္စပင်တည်း။

စေတနာသည်လည်း။ ကုသိုလ်စေတနာအကုသိုလ်စေတနာစ
သည်ဖြင့်၎င်း။ ရူပသဇ္ဇေတနာ။ သဒ္ဓသဇ္ဇေတနာ။ ဂန္ဓသဇ္ဇေတနာစ
သည်ဖြင့်၎င်း။ အလွန်များပြား၏။ များပြားရာတွင်လည်း။ တချချုပ်
ထုံးမှတချုပ်ပေါ်၏။ နှစ်ချုပ်ပြိုင်၍ဖြစ်ပေါ်သည်မရှိ။

ဤကားစေတနာ၏ အနိစ္စပင်တည်း။

နာမ်ဓာတ်လေးပါးပြီး၏။

ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သုံးပါးတွင်။ ဇာတိဆိုသည်ကား။ ရုပ်နာမ်
ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ပေါ်မှုပေါက်ပွားမှု။ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု။ တိုးတက်မှု။
စည်ကားမှုပေတည်း။ ။ ဇရာဆိုသည်ကား။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏အို
မင်းမှု။ ရင့်ဆွေးမှု။ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးမှု။ ညှိုးနွမ်းပိန်ချုံးမှုများ
ပေတည်း။ ။ မရဏဆိုသည်ကား။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ သေကြေ
ပျက်စီးမှု။ ကုန်ဆုံးကွယ်ပျောက်မှု။ ဆုံးပါးပျောက်ပျက်မှုပေတည်း။
သဗ္ဗတိဇာတိ။ သဗ္ဗတိဇရာ။ သဗ္ဗတိမရဏ။ သန္တတိဇာတိ။ သန္တ
တိဇရာ။ သန္တတိမရဏ။ ခဏိကဇာတိ။ ခဏိကဇရာ။ ခဏိကမရ
ဏဟူ၍သုံးပါးစီရှိကြ၏။ ။ ထိုတွင်။ လောကီဘုံသား လူအများ
တို့သည်။ တဘဝတခါပဋိသန္ဓေနေမြဲဓမ္မတာ။ တဘဝတခါအိုမြဲဓမ္မ
တာ။ တဘဝတခါသေမြဲဓမ္မတာဟူ၍ခေါ်ဝေါ်သမုတ်လျက်ရှိကြ
သော။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏသည်။ သဗ္ဗတိဇာတိ။ သဗ္ဗတိဇရာ။ သဗ္ဗ
တိမရဏမည်၏။ ။ ဤ၌အနှစ်ဘရာဘမ်းမှာ တကြိမ်တခါသာ
သေမြဲဓမ္မတာရှိ၏။

ဤကားသဗ္ဗတိဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏပေတည်း။

သန္တတိဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၌။ ။ သန္တတိသည်အမျိုးမျိုးရှိ၏။
အသက်တရာတမ်း၌။ ဝထမအရွယ်၊ ဒုတိယအရွယ်။ တတိယအ
ရွယ်ဟူ၍။ အရွယ်သုံးပါးဟူသောသန္တတိကြီးသုံးပါး။ ။ မန္ဒာဒသ

ကအရှယ်၊ ခါနုဒသကအရှယ်။ ဝဏ္ဏာဒသကအရှယ်အစရှိသည်
 ဖြင့်လာသော။ အရှယ်ဆယ်ပါးဟူသော သန္တတိဆယ်ပါး။ ပွေးဘွား
 သည်မှစ၍။ တနှစ်ရှယ်။ ၂-နှစ်ရှယ်။ သုံးနှစ်ရှယ်စသည်ဖြင့်လာသော
 နှစ်သန္တတိတရား။ တနှစ်တနှစ်တွင်လည်း။ နွေဥတု။ ဆောင်းဥတု
 ချမ်းဥတုဟူ၍လာသော ဥတုသန္တတိပေါင်းသုံးရာ။ တနှစ်တနှစ်
 တွင်လည်း။ တန်ခူးလ။ ကဆုန်လ စသည်ဖြင့်ခေါ်ဆိုကြသောလ
 သန္တတိပေါင်းတထောင်နှစ်ရာ။ တလတလတွင်လည်း။ တရက်။
 နှစ်ရက်စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုကြသော ရက်သန္တတိ ပေါင်း သုံး
 သောင်းခြောက်ထောင်။ တရက်တရက်၌လည်း။ နေ့အတိုညဉ့်အ
 တိုဟူ၍ခေါ်ဆိုကြသော။ နေ့ညဉ့်သန္တတိပေါင်းခုနစ်သောင်း နှစ်
 ထောင်။ နေ့အတိုညဉ့်အတိုမှာလည်း။ ပထမယာဝ။ ဒုတိယာဝ။
 တတိယာဝဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြသော။ အယာဝ သန္တတိပေါင်းနှစ်
 သိန်းတသောင်း ခြောက်ထောင်ရှိ၏။ ။ အယာဝသုံးပါးတွင်
 လည်း။ တပါးတပါး၌အစအလယ်အဆုံးဟူ၍အပိုင်းအခြားသုံးပါး
 စီရှိကြ၏။ ထိုတွင်။ အစသည်သန္တတိဇာတိ၏ ခေတ်မည်၏။ အ
 လယ်သည်သန္တတိဇရာ၏ခေတ်မည်၏။ အဆုံးသည် သန္တတိမရ
 က၏ခေတ်မည်၏။ အရှယ်ဆယ်ပါးစသည်တို့၌လည်း။ ထိုအတူ။
 သန္တတိဇာတိ။ သန္တတိဇရာ။ သန္တတိမရကဟူ၍။ သုံးပါးသုံးပါးစီ
 ဝေဘန်လေ။ ဤ၌သန္တတိအမျိုးမျိုးဆိုသည်ကား။ အမျိုးမျိုးသော
 ရုပ်ခန္ဓာ။ နာမ်ခန္ဓာတို့၏အစဉ်အမျိုးမျိုးကိုဆို၏။ အရှယ်သုံးပါးတို့
 တွင်။ ပထမအရှယ်သည်ပျိုနုသော ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာမျိုးတို့၏အ
 စဉ်ပေတည်း။ ထိုအရှယ်၏ကုန်ဆုံးမှုသည်။ ပထမအရှယ်၏သေ
 ဆုံးခြင်းဟူသော သန္တတိမရကကြီးတပါးပေတည်း။ အနှစ်တရာ
 တမ်းတွင်သန္တတိမရကကြီးသုံးစားရှိ၏။ သေမြေဓမ္မတာကြီးပေါင်း
 သုံးခါဖြစ်၏။ သို့သော်ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာအစဉ် ပြတ်ဆုံးခြင်းမရှိ
 သည့်အတွက်။ သတ္တဝါသေဆုံးသည်ဟူ၍ မခေါ်ကြ။ ပထမအ
 ရှယ်ဆုံးသည်ဟူ၍သာခေါ်ကြ၏။ ။ ဒုတိယအရှယ်သည်။ ရင့်
 သန်သောရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာမျိုးတို့၏အစဉ်ပေတည်း။ ။ တတိယအ

ရှယ်သည်။ ဆုတ်ယုတ်သောရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာမျိုးတို့၏အစဉ်ပေ
 တည်း။ ။ ဤအရှယ်နှစ်ပါး၌လည်း။ သေဆုံးမှုကြီး အသီးသီးရှိ
 ကြ၏။ တတိယအရှယ်၏သေဆုံးမှုသည်။ သမ္ဗုတိမရဏကြီးပင်
 ဖြစ်သတည်း။ ။ ဤနည်းတူ။ အရှယ်ဆယ်ပါးမှစ၍။ အသာသနာသုံး
 ပါးပိုင်းခြားမှုတိုင်အောင်။ အမျိုးမျိုးသော ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာအစဉ်
 တို့၏သေဆုံးမှုကြီး အသီးအသီးရှိသည်ကို သိကြလေ။ ။ ထိုမှ
 တပါးလည်း။ သွားခြင်းဣရိယာပထသန္တတိဘပါး။ ရပ်ခြင်းဣရိ
 ယာပထသန္တတိတပါး။ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပထ သန္တတိ တပါး။
 အိပ်ခြင်းဣရိယာပထသန္တတိဘပါးဟူ၍။ ဣရိယာပထသန္တတိ
 ကြီးလေးပါးရှိ၏။ ။ ထိုလေးပါးတို့တွင်လည်း တပါးတပါး၌။ အ
 ဆုံးဟူသောသန္တတိမရဏကြီးအသီးအသီးရှိကြ၏။ ။ သွားမှု
 တွင်လည်း။ ပထမခြေလှမ်း။ ဒုတိယခြေလှမ်း။ တတိယခြေလှမ်းစ
 သည်ဖြင့်။ ခြေလှမ်းအပိုင်းအခြားအရေအတွက်များစွာရှိ၏။ တခု
 တခုသောခြေလှမ်း၏အဆုံးသည်။ တခုတခုသောခြေလှမ်း၏သေမှု
 ကြီးပေတည်း။ ခြေလှမ်းသေမှုဆိုသည်လည်း တခုတခုသောခြေ
 လှမ်းအတွင်း၌ ရှိနေကြကုန်သော။ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးငယ်တို့၏သေ
 ဆုံးမှုပင်တည်း။ ထိုစကားမှန်၏။ တခုတခုသောခြေလှမ်းအတွင်း
 ၌ရှိနေကြကုန်သော ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ နောက်နောက်ခြေ
 လှမ်းသို့ကူးပြောင်း၍ လိုက်နိုင်သောရုပ်တရား နာမ်တရားဟူ၍
 တခုမျှမရှိကြကုန်။ သူ့ခြေလှမ်းအဆုံးမှာသူ့ အကုန်ကွယ်ကြလေ
 ကုန်၏။ ။ ထိုတွင်းသွားခြင်း ဣရိယာပထ ဆိုသည်ကား။ ပရ
 မတ္တသစ္စာဘက်၌အစဉ်အားဖြင့်သွားသောအခြင်းအရာနှင့်ဖြစ်ပွား
 ၍နေကြကုန်သောရုပ်ခန္ဓာ။ နာမ်ခန္ဓာတို့ကိုသွားခြင်းဟူ၍ဆို၏။ ။
 သမ္ဗုတိသစ္စာဘက်၌။ ပုဂ္ဂိုလ်သွား၍နေသည်။ သတ္တဝါသွား၍နေ
 သည်ဟုခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ရပ်ခြင်းဣရိယာပထဆိုသည်ကား။
 ပရမတ္တသစ္စာဘက်၌အစဉ်အားဖြင့်ရပ်သော အခြင်းအရာကိုဆို
 ၍။ သမ္ဗုတိသစ္စာဘက်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ရပ်နေသည်သတ္တဝါရပ်နေသည်
 ဟုခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုအတူရပ်ခြင်းဣရိယာပထ။ ထိုင်ခြင်းဣရိ

ယာပုထ်၊ အိပ်ခြင်း၊ ဣရိယာပုထ်တို့၌လည်း၊ ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌ အစဉ်အားဖြင့် ရပ်သော အခြင်းအရာနှင့် ဖြစ်ပွားနေကြကုန်သော ရုပ် ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာတိုင်သော အခြင်းအရာနှင့် ဖြစ်ပွားနေကြကုန်သော ရုပ် ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာ။ အိပ်သော အခြင်းအရာနှင့် ဖြစ်ပွားနေကြကုန်သော ရုပ် ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာတို့ကို။ ရုပ်ခြင်းထိုင်ခြင်း။ အိပ်ခြင်းဟူ၍ ဆို၏။ သဗ္ဗတိ သစ္စာဘက်၌ ကား။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရပ်သည်။ သတ္တဝါရပ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ် ထိုင်သည်။ သတ္တဝါ ထိုင်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်အိပ်သည်။ သတ္တဝါအိပ် သည်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ။ ထိုဣရိယာပုထ် လေးပါးသည်။ သစ္စာ နှစ်ပါးပင် တခြားစီဖြစ်ကြ၏။ တပါးနှင့်တပါး ကူးစက်ခြင်းမရှိ။ ရောနှော၍ မရကောင်း။ သဗ္ဗတိသစ္စာဘက်၌လည်း သွားဆဲအခါမှာ ဤသူသွားနေသည်ဟု မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ၏။ နောက်ရပ်ခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ သွားနေသော အခြင်းအရာနှင့် တကွ သွားနေသော သဏ္ဍာန်ကြီးကွယ်ပျောက်၍ သွားသည်ကိုလည်း မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိ မြင်ကြ၏။ ရပ်ဆဲအခါမှာ။ ဤသူရပ်နေသည်ဟု မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ ၏။ နောက်ထိုင်ခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ။ ရပ်နေသော အခြင်းအရာ နှင့် တကွ ရပ်နေပုံ သဏ္ဍာန်ကြီးကွယ်ပျောက်၍ သွားသည်ကိုလည်း မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြ၏။ ။ ထိုင်နေဆဲအခါမှာ ဤသူထိုင်နေသည် ဟု မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ၏။ နောက်အိပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော အခါ။ ထိုင်နေသော အခြင်းအရာနှင့် တကွ။ ထိုင်နေပုံ သဏ္ဍာန်ကြီးကွယ် ပျောက်သွားသည်ကိုလည်း။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြ၏။ အိပ်နေဆဲ အခါမှာ။ ဤသူအိပ်နေသည်ဟု မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ၏။ နောက်ထိုင် ခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ။ ထိုအိပ်နေသော အခြင်းအရာနှင့် တကွ အိပ်နေပုံ သဏ္ဍာန်ကြီးကွယ်ပျောက်၍ သွားသည်ကိုလည်း မျက် မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြ၏။ ။ သွားခြင်းဣရိယာပုထ်၌လည်း ပထမခြေ လှမ်းသို့ ရောက်နေဆဲအခါမှာလည်း။ ဤသူပထမခြေလှမ်းကိုလှမ်း နေသည်ဟု မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမျှင်ကြ၏။ ။ နောက်ဒုတိယခြေလှမ်း သို့ ရောက်သောအခါ။ ပထမခြေလှမ်း၊ လှမ်းနေသော အခြင်းအရာ နှင့် တကွ။ ပထမခြေလှမ်း၊ လှမ်းနေပုံ သဏ္ဍာန်ကြီး ကွယ်ပျောက်၍

သွားသည်ကိုလည်းမျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြ၏။ ။ဒုတိယခြေလှမ်း
 လှမ်းနေဆဲအခါမှာလည်း၊ ဤသူဒုတိယခြေလှမ်း၊ လှမ်းနေသည်ဟု
 မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြ၏။ ။ နောက်တတိယ ခြေလှမ်းသို့ရောက်
 သောအခါ။ ဒုတိယခြေလှမ်း၊ လှမ်းနေသော အခြင်းအရာနှင့်တကွ
 ဒုတိယခြေလှမ်း လှမ်းနေပုံသဏ္ဍာန်ကြီးကွယ်ပျောက်၍ သွားသည်
 ကိုလည်း မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြ၏။ ။ နောက်နောက်ခြေလှမ်းတို့
 ၌လည်း။ ထို အတူသိလေ။ ခြေတလှမ်းအတွင်းမှာလည်း ချီနေပုံ
 သဏ္ဍာန်ကြီးဘမျိုး၊ ချနေပုံသဏ္ဍာန်ကြီးတမျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိကြ၏။
 ချီနေပုံသဏ္ဍာန်ကြီးကွယ်ပျောက်မှ၊ ချနေပုံသဏ္ဍာန်ကြီး ဖြစ်နိုင်
 သည်ကိုလည်း၊ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသိမြင်နိုင်ကြ၏။ ။ ချီနေပုံသဏ္ဍာန်
 မှာလည်း၊ အဆင့်ဆင့်မြင့်ရာသို့ပြောင်းရွှေ့၍ သွားသည်ကိုလည်း
 မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ၏။ ချနေသောသဏ္ဍာန်မှာလည်း အဆင့်ဆင့်နိမ့်
 ရာသို့ပြောင်းရွှေ့၍ သွားသည်ကိုလည်း မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ သိမြင်ကြ
 ၏။ ။ ဤအရာ၌ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတရားတို့သည်။ မိမိတို့ဖြစ်ရာဌာနမှ။
 ဌာနတပါးသို့တဆံပျားမှ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းမရှိကြကုန်ဟု ကျမ်း
 ဝန်တို့မှာအဆိုရှိကြ၏။ ။ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း မရှိပုံကား။ ။ ခြေ
 လှမ်းဘုအတွင်းမှာခန္ဓာကိုယ်ကြီးပေါင်းအရာမက။ နဘောထင်စိ
 စဉ်ဆက်သက်ဖြစ်ပွားနိုင်မှ ခြေတလှမ်းဖြစ်ပွားနိုင်ရာ၏။ ထိုတွင်
 ရှေ့သို့အဆင့်ဆင့်အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်၍ သွားသော ခန္ဓာကိုယ်
 ကြီးပေါင်းလည်းအရာမကရှိရာ၏။ နောက်နောက်ကအဆင့်အဆင့်
 ချုပ်ပျက်ကွယ်ပျောက်၍ သွားသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ပေါင်းလည်း
 အရာမကရှိရာ၏။ ထိုကြောင့် မျက်မြင်မှာခန္ဓာကိုယ်ကြီး တခုသာ
 ထင်မြင်ရ၏။ ဒိဋ္ဌသက်သေမှာမူကား။ ခြေလှမ်းတခုအတွင်းမှာ
 ခန္ဓာကိုယ်ကြီးတခုလုံး အနှံ့ အပြားလှုပ်ရှားမှုကြီး ထင်ရှားရှိနေ
 သည်ကား။ ဒိဋ္ဌသက်သေပေတည်း။ ။ ဤစကား၌ လှုပ်ရှားမှုဆို
 သည်ကား။ ရုပ်တရားအသစ်အဟောင်းပြောင်းလဲမှုပေတည်း။ လှုပ်
 ရှားမှုအကြိမ်ပေါင်းအရာမကရှိ၍။ ရုပ်တရားပြောင်းလဲမှုပေါင်းအ
 ရာမကရှိမှ။ ခြေတလှမ်းဆုံးရာ၏။ ။ ဤအရာ၌ ကျမ်းဝန်တို့မှာ။ နဒိ

သောတောဝိယ။ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ဟူ၍၎င်း။ ဒီပဇာလာဝိယ။ ဆီ
မီးလျှံဆီမီးတောက်ကဲ့သို့ဟူ၍၎င်း။ ဥပမာကိုပြဆိုကြပေ၏။ ။ ထို
တွင်မြစ်ရေဥပမာ၌။ အစဉ်မပြတ်စီးသွား၍ နေသော မြစ်ရေကို
ကြည့်ရှု၍နေကြရာမျက်မြင်အလိုမှာ။ ရေသည်စီးသွား၍နေ၏။ ဤအ
ရပ်မှရေသည်ပင်ထိုအရပ်သို့ရောက်လေ၏ဟု ပြောရိုးဆိုရိုးဖြစ်၏။
ဥာဏ်မြင်အလိုမှာ။ မြစ်ရေကိုအနီးမှကပ်၍ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ။
လှုပ်လှုပ်ရှုရှုရှိနေသည်ကိုထိမြင်ရသဖြင့်အဆင့်ဆင့်အသစ်အသစ်
ဖြစ်ပေါ်တိုးပွား၍နေသောရေကို၎င်း။ နောက်နောက်ကရှေ့သို့အ
ဆင့်ဆင့်ကွယ်ပျောက်၍ သွားသောရေကို၎င်း။ အမှန်ထိမြင်နိုင်
လေ၏။ ။ မြစ်ရေသည်ဖြစ်ရာဌာနမှ။ ဌာနတပါးသို့။ တဆံ့ဖျားမျှ
ရွေ့ရှားခြင်းမရှိ။ ဖြစ်ရာဌာန၌သာပျောက်ကွယ် လေသည်ဟုအ
မှန်ဆိုနိုင်၏။ ။ ဤအရာ၌လှုပ်ရှားမှုသည်။ အသစ်အဟောင်း
ပြောင်းလဲမှုမှာခိုင်လုံစွာသောသက်သေဖြစ်၏။ လှုပ်ရှားမှုရှိသည်
ဆိုလျှင်အသစ်အဟောင်းပြောင်းလဲမှုရှိသည်ဟု အမှန်ဆိုနိုင်၏။
လှုပ်ရှားမှုရှိသည်ဆိုလျှင်။ အခြေပျက်အနေပျက်ရှိသည်ဟု အမှန်
ဆိုနိုင်၏။ အခြေပျက်အနေပျက်ဆိုသည်ကား။ ။ ရုပ်ခန္ဓာဟောင်း
တို့ပျက်ဆုံးမှုပင်ဖြစ်၏။ ဆီမီးလျှံဥပမာ၌။ တညဉ့်လုံး အစဉ်မ
ပြတ်တောက်၍နေသောမီးတောက်မီးလျှံကိုကြည့်ရှု၍ နေကြရာ။
မျက်မြင်အလိုမှာ။ ညဉ့်ဦးယံက မီးတောက်သည်ပင်လျှင်။ သန်း
ခေါင်ယံတိုင်အောင်ရှိနေ၏။ ဤအရာမှာ။ ညဉ့်ဦးယံကမီးတောက်
သင်္သန်းခေါင်ယံ ချိတ်သောက်ယံတိုင်အောင် ရှိ၏ဟုပြောရိုး
ဆိုရိုးဖြစ်၏။ စိတ်၌လည်းထင်၍နေ၏။ ဥာဏ်မြင်အလိုမှာမီးတောက်
ကိုအနည်း၌ကပ်၍ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ။ လှုပ်လှုပ်ရှုရှုရှိနေသည်
ကိုမြင်ရသဖြင့်။ ရှေ့သို့အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပေါ် တိုးပွား၍ နေသောမီး
ကို၎င်း။ နောက်နောက်ကအဆင့်ဆင့်ကွယ်ပျောက်၍ သွားသော
မီးကို၎င်း။ အမှန်ထိမြင်နိုင်လေ၏။ မိ. ဓာတ်သည်ဖြစ်ရာဌာနမှ။ ဌာန
တပါးသို့။ တဆံ့ဖျားမျှ။ ရှုရှုရှားခြင်းမရှိ။ ဖြစ်ရာဌာန၌သာ ပျောက်
ကွယ်လေသည်ဟုအမှန်ဆိုနိုင်၏။ ။ ဤမီးဓာတ်၌လည်း မြစ်

ရေ၌ကဲ့သို့။ သက်သေထောက်ခံမှုကို အပြည့်အစုံဆိုလေ။ ။ ဤ သို့ကျမ်းဂန်တို့၌လာသောမြစ်ဥပမာ။ ဆီးမီးတောက်ဥပမာအ တိုင်းခြေထွမ်းတခုအတွင်း၌လည်း။ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးပေါင်းအရာမ ကပြောင်းလဲဆက်လက်၍သွားပုံကိုသိလေ။ ဤနည်းအတိုင်းသွား ခြင်းဣရိယာပုထ်ကွယ်ဆုံး၍ ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်သို့ ပြောင်းလဲ ရာ၌၎င်း။ ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်ကွယ်ဆုံး၍ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ် သို့ပြောင်လဲရာ၌၎င်း။ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်ကွယ်ဆုံး၍ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်သို့ပြောင်းလဲရာ၌၎င်း။ ယှပ်ရှားမှုခြောင်းလဲမှုအခြေအ နေပျက်မှုတို့ကို။ စေ့ စုံစွာသိမြင်လေ။ တဘန်အိပ်ခြင်းဣရိယာပုထ် မှထ၍ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရာ၌။ အိပ်ရပ်။ အိပ် ဟန်။ အိပ်သဏ္ဍာန်ကတမျိုး။ ထိုင်ရပ်။ ထိုင်ဟန်။ ထိုင်သဏ္ဍာန်က တမျိုး။ ထရပ်။ ထဟန်။ ထသဏ္ဍာန်ကတမျိုးဟူ၍သုံးမျိုးရှိ၏။ ထို တွင်အိပ်ရပ်ထိုင်ရပ်တို့သည်။ ယှပ်ရှားခြင်းမရှိ။ ငြိမ်သက်ကြ ကုန်၏။ အကြား၌ထရပ်သည် ငြိမ်သက်ခြင်းမရှိယှပ်ရှား၏။ အိပ် နေသော သူသည်ထတော့မည်ဟု အားယူလိုက်သော အခါ၌။ တကိုယ်လုံး ယှပ်ရှားမှုကြီးသည်။ မျက်တောင် တခတ် လျှပ် တပြက်အတွင်းမှာပင်။ တကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့ယှပ်ရှား၍သွား၏။ ယှပ် ရှားသော ရုပ်တို့သည်ကား။ အိပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်၏ ဆိုင်ရာမ ဟုတ်။ ထခြင်းဣရိယာပုထ်၏ဆိုင်ရာသာဖြစ်ကုန်၏။ ။ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်၌တည်ရှိသောရုပ်ခန္ဓာကြီးသည်။ ထိုယှပ်ရှားမှုကြီး ပျံ့နှံ့သည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်အ တွင်းမှာပင်အကုန်လုံးကွယ်ဆုံးလေ၏။ ။ ဤအရာ၌။ ကိုယ်ခန္ဓာ ကြီးတကောင်လုံးသည် မျက်တောင်တခတ်လျှပ်တပြက်အတွင်း မှာ။ ရုတ်တရက်ဖြစ်ပေါ် နိုင်ရာ။ ကွယ်ပျောက်နိုင်ရာတို့၌။ ။ ဥပ မာကား ။ ဓာတ်ရှင် ရုပ်စုံပွဲကျင်းပရာ၌။ လူလောက် ရှိသော လူရုပ်သဏ္ဍာန်ကြီး၏ အရိပ်တို့သည်။ တခဏခြင်း ဖြစ်ပေါ်မှု။ ပျောက်ကွယ်မှုသည်။ လုံလောက်သောဥပမာ။ လုံလောက်သော သက်သေကြီးပေတည်း။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌာပြောင်းလဲပုံ ထင်လျားစွာ

ပြဆိုချက်ပေတည်း။ ။ရှေ့၌ပြဆိုခဲ့သောခြေတလှမ်း၏အတွင်း၌၊
ခန္ဓာကိုယ်ကြီးပေါင်း အရာမက။ ဆက်လက်ရသံည် ဟူသော
စကားမှာလည်း။ဤခတ်ရှင်ရုပ်ကြီးခြေတလှမ်းသွားရာ၌။ ခါတ်
ရှင်ရုပ်ကြီးပေါင်းအကြိမ်များစွာ ဆက်လက်ခြင်းသည်။ ခိုင်လုံ
သောဥပမာ၊(ခိုင်လုံသောသက်သေကြီးပေတည်း။)

ဝိပဿနာယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာမူကား။ ဤသို့ပြဆိုခဲ့ပြီးသော
ဣရိယာပုယ်လေးပါးပြောင်းရွှေ့မှု၌လည်း။ အစအလယ်အဆုံးအ
သီးသီးရှိနေသည်ကိုသိကြ၏။အဆုံးဟူသမျှသည်။အနိစ္စ၏အချက်
ကြီးပေတည်း။ ထိုတွင်။အိပ်ခြင်းဣရိယာပုယ်၏အတွင်း၌။ ထွက်
သက်ရှုမှုနှင့် ထွင်ရှားခြင်း။ ဝင်သက်ရှုက်မှုနှင့် ထွင်ရှားခြင်း။
ကိုယ်အင်္ဂါတို့ကိုမှောက်မှု။ ထွန်မှု။ ဝဲယာစောင်းမှု။ ကွေးမှု။ ဆန့်မှု
စသည်ဖြင့်ထွင်ရှားခြင်းအမျိုးမျိုးရှိပြန်၏။ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုယ်
၌လည်း။ ရှေ့သို့ထိုင်ခြင်း။ နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း။ လက်ဝဲလက်ျာ
ကိုင်းရှိုင်းခြင်း။ ကွေးခြင်း။ ဆန့်ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်။ ထွင်ရှားခြင်း
အမျိုးမျိုးရှိပြန်၏။ ရပ်ခြင်းဣရိယာပုယ်၌လည်းထိုအတူပင်တည်း။

(ဤကား။ သန္တတိဇာတိ။ သန္တတိဇရာ။ သန္တတိမရဏာတို့ကို
ပြဆိုခဏ်းပေတည်း။)

ဤ၌ အရှုယ်သုံးပါးမှစ၍။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သန္တတိတို့တွင်။
ဝိပဿနာယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ။ဣရိယာပုယ်သန္တတိသည် လိုရင်း
ပဝာနဖြစ်၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား။ သန္တတိဇာတိ။ သန္တတိဇရာ။
သန္တတိမရဏာတို့ကိုပြဆိုခဏ် ပြီ ၏။

ခန္ဓာငါးပါးသည်။ ဒုက္ခမျိုးအစစ်အမှန်ဖြစ်သည်ဟုအတတ်
သိနိုင်ရန်၊ အကျဉ်းအမြွက်မျှပြဆိုပေအံ့။

ခဏိကဇာတိ၊ ခဏိကဇရာ။ ခဏိကမရဏသုံးပါးတို့တွင်။
ခဏိကဇရာဆိုသည်ကား ။ တခုသောရုပ်။ တခုသောနာမ်တရား
တို့၏အစဉ်ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဇာတိဆိုသတည်း။ ။ ခဏိကဇရာ ဆို
သည်ကား။ အလယ်၌ရင့်ရော်ဆုတ်ယုတ်မှုကိုဇရာဆိုသတည်း။ ။
ခဏိကမရဏဆိုသည်ကား။ အဆုံး၌ချုပ်ကွယ်မှုကို မရဏဆိုသ
တည်း။ ။ ဤခဏိကဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့သည်မူကား။ မျက်
တောင်တခတ်လျှပ်ဘပြက်အတွင်းမှာ။ အကြိမ်ပေါင်းကုဋေအရာ
မက။ ဖြစ်မှုပျက်မှုလျင်မြန်လှကုန် သည်ဟုကျမ်းဂန်တို့၌လာရှိသော
ကြောင့်သာပြဆိုလိုက်သည်။ သပဝကဝိပဿနာ ယေဝဂီပုဂ္ဂိုလ်
တို့ဥပာဏ်မှီနိုင်ကြသော အရာမဟုတ်ကုန်။ ထိုကြောင့်။ ။ ဤအရာ၌
ကျယ်ဝန်းစွာမဆိုလိုက်ပြီ။

ဤတွင်ရှေ့ကား။ ပရမတ္ထသစ္စာဘက်၌အကျဉ်းအားဖြင့်။ ရုပ်၌
ငါးပါး။ နာမ်၌လေးပါး။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏသုံးပါး။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊
အာဟာရတည်းဟူသောအကြောင်းတရားလေးပါး။ ဤတဆဲ့ ငါး
ပါးသောအရာအချက်တို့ကို၊ ကောင်းကောင်းကြီး သိနိုင်မြင်နိုင်
ထင်နိုင်ကြလျှင်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစသော အထက်ဝိသုဒ္ဓိကြီး ငါးပါး
ပေါက်ရောက်နိုင်ရန်။ အစီအရင်ကိုပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့ကိုပြဆိုပေအံ့။

လက္ခဏာရေးသုံးပါးဆိုသည်ကား။ အနိစ္စလက္ခဏာတပါး။ ဒုက္ခ
လက္ခဏာတပါး။ အနတ္တလက္ခဏာတပါးပေတည်း။ ။ ထိုတွင်အ
နိစ္စဆိုသည်ကား။ မမြဲတတ်သောတရားမျိုးပေတည်း။ အနိစ္စလက္ခ
ဏာဆိုသည်ကား။ ထိုအနိစ္စဘုရားမျိုး၌ပါရှိ၍နေသောဇာတိအချက်။
ဇရာအချက်။ မရဏအချက်များပေတည်း။ ထိုအချက်များကိုမြင်
၍။ ဤတရားမျိုးသည်မမြဲတတ်သောတရားမျိုးတည်းဟု။ အတတ်

သိနိုင်၏။ ဤသို့လျှင်မမြဲတတ်သောတရားမျိုးတို့ကို။ ဤတရားကား။
 မမြဲတတ်သောတရားဘည်းဟုအတတ်သိနိုင်ရန် အကြောင်းမျိုး
 ဖြစ်၍။ ဇာတိ။ ဇရာ။ မရဏသုံးပါးကို။ အနိစ္စလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်
 ၏။ ။ လက္ခဏာသဒ္ဒါသည်။ အတတ်သိကြောင်း အနက်ကိုဟော
 ၏။ ဤလက္ခဏာသုံးပါးတို့ကို။ အချက်ကျမသိတတ်။ မမြင်တတ်။
 မထင်တတ်ကြလေသော။ လောကီဘုံသားလူအများတို့မှာ။ တနေ့
 တရက်မျှမမြဲတတ်သောပထဝီဓာတ်ကိုပင်။ တသက်လုံးတထဝ
 သုံးမြဲသည်ဟုစွဲလမ်းမှုကြီးရှိနေ၏။ ထိုစွဲလမ်းမှုကြီးကိုပယ်ဖျောက်
 ၍။ ပထဝီဓာတ်သည်။ တနေ့တရက်မြဲသော တရားမဟုတ်ဟုအ
 တတ်သိနိုင်ကြစေခြင်းငှာ။ ပထဝီဓာတ်၌ ရှိနေသော၊ ဤဇာတိ
 အချက်။ ဇရာအချက်။ မရဏအချက်ကိုသက်သေပြု၍။ ပထဝီဓာတ်
 သည်။ တနေ့တရက်မျှ မြဲနိုင်သောဓာတ်မဟုတ်။ မမြဲတတ်သော
 တရားဘည်းဟု။ ပြောကြဟောကြရကုန်၏။ ။ ဤအနိစ္စလက္ခဏာ
 ကိုလည်း။ အရှယ်ကြီးသုံးပါး ပိုင်းခြားသည်မှစ၍။ ဣရိယာပထ
 ခဏ်းတွင်။ မြစ်ရေအယဉ်ဥပမာ။ ဆီမီးလျှံ ဥပမာများတိုင်အောင်။
 သေချာစွာပြဆိုခဲ့ပြီ။

အနိစ္စပြီး၏။

ဒုက္ခလက္ခဏာဆိုသည်ကား။ ။ ထိုအနိစ္စ အချက် စုပင်လျှင်
 ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းသောအနက် ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏာ
 မည်၏။ ဤ၌လည်း။ ပထဝီဓာတ်သည်။ ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်း
 သောတရားမျိုးဖြစ်၍။ ဒုက္ခတရားမျိုးအဖြစ်ဖြစ်၏။ ကြောက်မက်
 ဘွယ်ကောင်းကြောင်းကိုလည်း။ ထိုပထဝီ၌ပါရှိ၍နေသောဇာတိ
 အချက်။ ဇရာအချက်။ မရဏအချက်တို့ကိုမြင်သဖြင့်သိအပ်၏။ ။
 ထိုကြောင့်။ ထိုအချက်တို့ကိုဒုက္ခလက္ခဏာဆို၏။ ကြောက်မက်
 ဘွယ်ကောင်းသုံကား။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့မှာပဋိသန္ဓေစွဲနေသည်
 မှစ၍။ ပထမရက်။ ဒုတိယရက်။ တတိယရက်အစရှိသည်ဖြင့်ရှိနေ
 ကြသောရက်အစဉ်တို့တွင်။ မသေနိုင်သောရက်။ မသေတတ်

သောရက်ဟူ၍၊ တနေ့တရက်မျှမရှိ။ ဤနေ့ဤရက်သည်ကား။ မ
 သေနိုင်သောရက်။ မသေဘတ်သောရက်တည်းဟုပိတ်ချ၍။ နေ
 ချင်တိုင်းနေနိုင်သောရက်။ ကျင့်ချင်တိုင်းကျင့်နိုင်သောရက် တ
 ရက်မျှမရှိဆိုလို သည်။ ။ထိုစကားမှန်၏။ ပဋိသန္ဓေစွဲနေသော
 ပထမရက်အတွင်း၌ပင်လျှင်။ အမိဖြစ်သူသည်။ နေချင်တိုင်းနေ။
 ကျင့်ချင်တိုင်းကျင့်ခဲ့ငြားအံ့။ သူငယ်၏ ရုပ်အစဉ်နာမ်အစဉ် သည်
 ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ဖြစ်၍။ ထိုနေ့အတွင်းမှာပင်ပျက်ဆုံးလေ
 ရာ၏။ ။နောက်နောက်သောရက်တို့မှာလည်း။ ထိုအတူပင်တည်း။
 ဘွားမြင်ပြီးသော နောက်၌လည်း။ ထိုသူငယ်ကိုတစုံတယောက်
 သောသူမျှပြုစောင့်ရှောက်သူမရှိငြားအံ့။ ထိုသူငယ်သည်ဘွား
 မြင်ရာဌာန၌ပင်ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ဖြစ်၍သေဆုံးလတ်။ ။ ဤ၌
 ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ဟူသောစကားသည်။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ
 တို့ကိုဆိုသောစကားပင်တည်း။ ။ထိုတွင်။ ဇာတိဆိုသည်ကား။
 ပကတိညီညွတ်စွာဖြစ်၍နေသောရုပ်အစဉ်။ နာမ်အစဉ်သည်ပင်
 လျှင်မညီမညွတ်သောအနေနှင့်ဖြစ်၍လာသောသူကိုဆိုသတည်း။
 ဇရာဆိုသည်ကား။ ညီညွတ်စွာဖြစ်၍နေသောရုပ်အစဉ်။ နာမ်အ
 စဉ်၏ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးခြင်းကို ဆိုသတည်း။ ။မရဏဆို
 သည်ကား။ ညီညွတ်စွာဖြစ်သောရုပ်အစဉ်။ နာမ်အစဉ်၏ကုန်ဆုံး
 ခြင်းကိုဆိုသတည်း။ ။ဤသို့လျှင်။ ထိုသူငယ်မှာ ပထမရက်
 အတွင်း၌ပင်လျှင်။ ဇာတိဘေး၊ ဇရာဘေး၊ မရဏဘေးဟုဆိုအပ်
 သောဘေးကြီးသုံးပါးသင့်နိုင်သောအခွင့်၊ သင့်တတ်သောအခွင့်
 ကြီးပါရှိသျှက်နေ၏။ ။ထိုကြောင့်။ ထိုပထမ ရက်တွင်း၌ရှိနေ
 သောရုပ်အစဉ်။ နာမ်အစဉ်ရသည်လည်း။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြာဘွယ်
 ရှိနေသော။ ရုပ်အစဉ်။ နာမ်အစဉ်ဖြစ်ချေ၍။ ဒုက္ခသာအမှန်ဖြစ်၏။
 နောက်နောက်ရက်တို့၌လည်းထိုအတူပင်တည်း။ ။ဘွားမြင်ပြီး
 နောက်၌လည်း။ ထိုသူငယ်ကိုတစုံတယောက်သောသူမျှပြုစောင့်
 ရှောက်သူမရှိငြားအံ့။ ထိုသူငယ်သည် ဘွားမြင်ရာဌာန၌ပင်လျှင်။
 ဘောက်လဲဘောက်ပြန် ဖြစ်၍ သေဆုံး လတ်။ ။ ဤ၌ဘောက်လဲ

ဘောက်ပြန်ဟူသောစကားသည်။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရေ့ဏကို ဆိုသော စကားပင်တည်း။ ဤ၌နောက်နောက်ရက်တို့၌လည်း။ အစာအာဟာရစားသောက်ခြင်းအစရှိသောပြုပြင်စောင့်ရှောက်မှုကိုမပြုမူ၍။ နေချင်တိုင်းကျင့်ချင်တိုင်းကျင့်ခဲ့သော်။ ထိုသူ၏ရုပ်ခန္ဓာ။ နာမ်ခန္ဓာအစဉ်သည်။ ထိုရက်ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ဘောက်လဲဘောက်ပြန်ကြီးဖြစ်၍သေဆုံးလတ်။ ဘယ်အခါ၌မဆိုသေဆုံး ပြန်လျှင်လည်း။ ထိုခန္ဓာသည်သေသည်၏ အခြားမဲ့၌။ ဘယ်ဘဝကမျှရောက်တတ်သောအလေ့ရှိ၏။ ။ ဘယ်ဘဝကမျှရောက်ခြင်းဆိုသည်ကား။ ပုထုဇန်ဖြစ်ကြသော။ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ သေသည်မှနောက်ဘယ်ဘုံသို့ ငါသွားမည်။ ဘယ်သတ္တဝါမျိုး၌ ငါဖြစ်မည်ဟု ရည်ရွယ်မှန်းထား၍ သွားနိုင်သောသတ္တဝါမည်သည်။ အလွန်နည်းပါးကြကုန်၏။ သတ္တဝါတစ်သိန်းတစ်သိန်းတွင် တယောက်တလေမျှသာရှိသော၏။ ကျန်ရှိသောသတ္တဝါတို့မှာ။ ဘယ်ဘုံဘယ်ဘဝသို့ကျရောက်မည်မသိ။ ထန်းပင်ပေါ် အုန်းပင်ပေါ်တို့မှာ။ ထန်းသီးခိုင်အုန်းသီးခိုင်များကျသကဲ့သို့။ ဤခန္ဓာကြီးသည်အပါယ်ဘုံသို့သာဘယ်ဘဝကမျှ တတ်သောအလေ့ရှိ၏။ ခန္ဓာကျလျှင်လည်း။ ထိုခန္ဓာကို ငါ၏ ကိုယ်ငါ၏ အတ္တဟုခွဲလမ်းသူသတ္တဝါလည်း။ ပါရလေတော့သည်။ အပါယ်ဘုံသို့ တကြိမ်ကျပြန်လျှင်လည်း။ လူ့ဘုံလူ့ဘဝသို့ပြန်ရရန်အရေးအလွန်ဝေးလှပေ၏။ ။ အပါယ်ဘုံတွင်သာယုတ်နိမ့်သည်ထက် ယုတ်နိမ့်ရာသို့။ ဘဝအဆက်ဆက်လျော့ကျ၍။ တပေါင်း အသောင်းများစွာထိုခန္ဓာသည်။ အပါယ်ဘုံ၌သာအဆက်ဆက်ဖြစ်လေ၏။ ။ ဤကား။ ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုက္ခမျိုးအစစ်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု အတတ်သိနိုင်ရန်အကျဉ်းအမြစ်ပြဆိုချက်ပေတည်း။

အနတ္တလက္ခဏာ၌။ ပဋိသန္ဓေနေပြုံး၍။ ပထမနေအတွင်းမှာသေရသောသူ၌။ သမ္မုတိသစ္စာအလိုအားဖြင့်။ တရက်မျှအသက်ရှည်သောသတ္တဝါသည်ရှိ၏။ ထိုသတ္တဝါ၏အတ္တသည်ရှိ၏။ ဇီဝသည်ရှိ၏ဟုခွဲလမ်းချက်ကြီးရှိကြ၏။ ။ ဘယ်ဝတ္ထုကိုအတ္တဇီဝခေါ်သ

နည်းဟုမေးခဲ့သော်။ ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာကိုပင်။ အတ္တဇီဝခေါ်သည်
 ဟုပြောကြကုန်ရာ၏။ ။ ဤ၌အတ္တဆိုသည်ကား။ သတ္တဝါ၏
 အမာခံအနှစ်သာရဟုဆိုလို၏။ ။ အမာခံအနှစ်သာရ ဆိုသည်
 ကား။ ထိုအတ္တရှိမှသတ္တဝါမည်သည်ရှိနိုင်၏။ ထိုအတ္တမရှိခဲ့သော်
 သတ္တဝါမည်သည်မရှိနိုင်။ မြေရှိမှမြေအိုးမည်သည်ရှိနိုင်၏။ မြေမ
 ရှိခဲ့သော်။ မြေအိုးမည်သည်မရှိနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ။ ထိုအတ္တ
 သည်မချုပ်မပျက်။ အသက်ရှည်စွာတည်နေပါမှ။ သတ္တဝါမည်
 သည်သည် မချုပ်မပျက်တည်နေနိုင်၏။ ။ ထိုအတ္တချုပ်ရာ၌။
 သတ္တဝါသည်လည်းချုပ်ဆုံးရလေ၏။

ဤကား။ သတ္တဝါ၏အမာခံအနှစ်သာရဟူသော စကား၏ အ
 ဝိပ္ပာယ်တည်း။ ဤသမ္မုတိသစ္စာအလို၌။ ထိုသတ္တဝါအတ္တဇီဝများ
 သည်။ တဘဝအတွင်းမှာ တကြိမ်သာသေဆုံးမြဲရှိ၏။ တဘဝအ
 တွင်းမှာအခါခါသေဆုံးသည်ဟူ၍မရှိကြ။ ဤကားသမ္မုတိသစ္စာ
 ၏အလိုတည်း။

ပရမတ္ထသစ္စာအလိုမှာမူကား။ ပထမရက်မျှနေ၍သေဆုံးရသော
 ထိုသတ္တဝါမှာ။ ထိုပထမနေ့ရက်အတွင်း၌။ အမိဖြစ်သူ၏ ဣရိယာ
 ပထပြောင်းရွှေ့ချက်။ ထွက်သက်ရှုချက်။ ဝင်သက်ရှုချက်စ
 သောလှုပ်ရှားချက်အမျိုးမျိုးကိုအစွဲပြု၍။ ထိုရက် အတွင်းမှာပင်။
 ထိုသူ၏ရုပ်ခန္ဓာအစဉ်။ နာမ်ခန္ဓာအစဉ်။ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲချက်
 ပေါင်း။ ထောင်ထောင်မကရှိလေရာ၏။ ဇာတိမှုဇရာမှုမရဏမှုအ
 ပေါင်းလည်း။ ထောင်ထောင်မကရှိလေရာ၏။ ။ ထိုကြောင့်။ ထိုရုပ်
 ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ ထိုရက်အတွင်းမှာပင်။ အကြိမ်ပေါင်းများ
 စွာသေဆုံးမှုရှိနေသည်ဖြစ်၍။ ထိုရက်အတွင်းမှာ။ အနိစ္စမျိုးသာဖြစ်
 လေ၏။ ဤသို့လျှင်။ ထိုသတ္တဝါအတ္တဇီဝများသည်နိစ္စမျိုးဖြစ်၍။ ရုပ်
 ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာသည်အနိစ္စမျိုးဖြစ်၏။ ။ ထိုကြောင့်။ အနိစ္စမျိုးဖြစ်
 သောရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာသည်။ နိစ္စမျိုးဖြစ်သော။ ထိုသတ္တဝါအတ္တဇီ
 ဝ၏အမာခံအနှစ်သာရဖြစ်သည်ဟူသောအယူသည်လွဲ၏။ ရုပ်ခန္ဓာ
 နာမ်ခန္ဓာသည်ပင်လျှင်။ သတ္တဝါဖြစ်၏။ အတ္တဖြစ်၏။ ဇီဝဖြစ်၏ဟူ

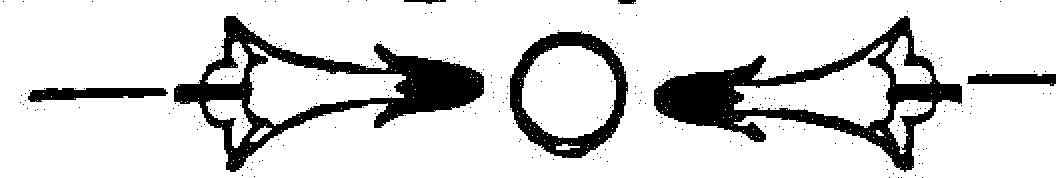
သောအယူသည်မှား၏။ ။ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာ။သတ္တဝါမဟုတ်၊အတ္တ
မဟုတ်၊ဇီဝမဟုတ်။အနတ္တသာဖြစ်၏ဟူကော အယူသည်ဖြောင့်
မှန်၏။ ။နိဗ္ဗာန်နှင့်အနိဗ္ဗာန်သည်။ အလွန်ကွာခြားကြသည်ဖြစ်
၍။ဤရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာသည်ပင်လျှင်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါဖြစ်၏။
ငါဖြစ်၏။သူဖြစ်၏ဟုတခုတည်းပြုခြင်းငှာမထိုက်ချေ။

ဤကား။အသာရကဋ္ဌေနအနတ္တာဟူသောစကား၏ အနက်အ
ဓိပ္ပါယ်ပေတည်း။

အဝသဝတ္တနဋ္ဌေနဟူသောစကား၏အနက် အဓိပ္ပါယ်ကား။
ထိုသူငယ်သည်တနေ့တရက်မျှသာနေ၍။သေခြင်းကိုအလိုမရှိ။သူ
တပါးများကဲ့သို့။ အသက်ရှည်ရှည် နေခြင်းငှာအလိုရှိ၏။ ထိုသူ
ငယ်၏ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာသည်မူကား။ထိုသူငယ်၏အလိုသို့မလိုက်။
တရက်မျှနေ၍သေဆုံးလေ၏။ ထိုသူငယ်၏အလိုနှင့်။ အလွန်ဝေး
ကွာလျက်ရှိ၏။ထိုသို့ဝေးကွာလျက်ရှိသောကြောင့်။ ရုပ်ခန္ဓာနာမ်
ခန္ဓာသည်ပင်လျှင်။ငါဖြစ်၏။ငါ၏အတ္တဖြစ်၏။ဇီဝဖြစ်၏ဟုမှတ်ယူ
ခြင်းသည်အလွန်မှား၏။ ။ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာသည်။ငါမဟုတ်ငါ၏
အတ္တလည်းမဟုတ်။ဇီဝလည်းမဟုတ်။ အနတ္တသာဖြစ်၏ဟုမှတ်
ယူခြင်းသည်။မှန်ကန်၏။ ။တသက်လုံးနေ့ရက်ရှည်သမျှတို့မှာ
ဤနည်းအတိုင်းစစ်လေ။ ။ဤ၌အနတ္တာ။ အစိုးမရဟူသောအ
နက်တချက်။အနတ္တာ။အလိုသို့မလိုက်ဟူသောအနက်တချက်။ဤ
နှစ်နက်သည်အတူတူပင်တည်း။ ။အလိုသို့ လိုက်မှသာလျှင်။
အစိုးရသည်ဟုဆိုနိုင်၏။ ။အလိုသို့မလိုက်လျှင်။ အစိုးရသည်
ဟုမဆိုနိုင်။ ။အနတ္တာ။ငါ၏ကိုယ်မဟုတ်ဟူသောအနက်သည်
ကား။အနှစ်သာရမဟုတ်ဟူသောအနက်။အလိုသို့မလိုက်ဟူသော
အနက်နှစ်ချက်နှင့်ဆက်ဆံ၏။

ဤကား။အနတ္တဟူသောစကား၏အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေတည်း။

လက္ခဏာရေးသုံးပါး၏အနက်ကို
အမြွက်မျှပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ အနုမတဂ္ဂသံသရာ၌၊ တဝအဆက်ဆက်
 ဖြစ်ပွားလျက်နေသောဤခန္ဓာကြီးမှာ၊ ရန်လမ်းဆန်လမ်းဟူ၍။ နှစ်
 လမ်းရှိ၏။ ။ ဓမ္မတာလမ်းသင်္ခါရလမ်းဟူ၍လည်း။ နှစ်လမ်းရှိ
 ၏။ ။ ထိုတွင်။ အပါယ်လေးဘုံသည်။ ဤခန္ဓာကြီး၏ ရန်လမ်း
 မည်၏။ ဓမ္မတာလမ်းလည်းမည်၏။ ။ လူဘုံနတ်ဘုံဗြဟ္မာဘုံ
 ဟူသောသုဂတိဘုံသည် ဆန်လမ်းမည်၏။ သင်္ခါရလမ်းလည်းမည်
 ၏။ ။ ထိုတွင်၊ ရန်လမ်းဓမ္မတာလမ်းသည်လည်း။ ယုတ်ညံ့သည်
 ထက်ယုတ်ညံ့ရာ။ မိုက်မဲသည်ထက်မိုက်မဲရာ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကြီး
 မားသည်ထက်ကြီးမားရာသို့ ကျရောက်ခြင်းသည်။ ရန်လမ်းဓမ္မ
 တာလမ်းပင်ဖြစ်၏။ ။ ဆန်လမ်းသင်္ခါရလမ်းမှလည်း။ မြင့်မြတ်
 သည်ထက်မြင့်မြတ်ရာ။ လိမ်မာသည်ထက် လိမ်မာရာ။ ချမ်းသာသု
 ခကြီးမားသည်ထက်ကြီးမားရာသို့ ဆန်တက်ခြင်း။ ရောက်နိုင်ခြင်း
 သည်ဆန်လမ်းသင်္ခါရလမ်းမည်၏။ ။ အဘယ်ကြောင့်။ သင်္ခါရ
 လမ်းဖြစ်သည်နည်း။ အထက်အထက်သို့ဆန်တက်မှုမည်သည်။ ဒါ
 နှမူ။ သီလမူ။ ဘာဝနာမူကို ပြုနိုင်ပါမှ ဆန်တက်နိုင်၏။ ဆန်တက်နိုင်
 ပါသော်လည်း။ ဒါနအဟုန်၊ သီလအဟုန်၊ ဘာဝနာအဟုန်ရှိနေချိန်
 ၌သာတည်တန်နိုင်၏။ ထိုအဟုန်ကုန်ဆုံးခဲ့သော်။ ရန်လမ်းဓမ္မတာ
 လမ်းသို့သာ ကျရောက်လာပြန်၏။ ။ ထိုကြောင့်။ ဤခန္ဓာကြီး
 သည်။ အနိစ္စမျိုးသာအမှန်ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခမျိုးသာအမှန်ဖြစ်သည်။
 အနတ္တမျိုးသာအမှန်ဖြစ်သည်ဟု သိရ၏။

အဘယ်ကြောင့်။ ရန်လမ်းကို ဓမ္မတာလမ်းဟု ဆိုသနည်းဟူမူ
 ကား။ ရန်လမ်းမည်သည်။ နိမ့်ရုံးတို့လျှောက်လမ်းဖြစ်၍။ ပြဆိုခဲ့ပြီး
 သောသင်္ခါရမှနှင့်ကင်းကွာခဲ့သည်ရှိသော်။ မကျချင်သော်လည်းမ
 နေနိုင်။ ကျရောက်မြဲဖြစ်သောနိယာမတရားမျိုးဖြစ်၍။ ဓမ္မတာလမ်း
 မည်၏။ ။ သို့သော်။ အပါယ်ခန္ဓာအပါယ်တဝ များသည်လည်း။
 သင်္ခါရမျိုးပင်မဟုတ်ပါလောဟုဆိုရန်ရှိ၏။ သင်္ခါရမျိုးပင်မှန်၏။
 ထိုသင်္ခါရများသည်မူကား။ နိမ့်သည်ထက် နိမ့်ရာ။ နက်သည်
 ထက်နက်ရာသို့။ တွင်တွင်ကြီးပို့နိုင်ရန်သင်္ခါရများဖြစ်ကြ၏။ ။

ထိုစကားမှန်၏။ အပါယ်တုံသားတို့၏သန္တာန်၌၊ နေ့ညဉ့်မစဲဖြစ်ပွား
 ၍နေသော။ ကာယကံမှု။ ငစိကံမှု၊ မနောကံမှု၊ များသည်။ ဘဝအ
 ဆက်ဆက်နိမ့်သည်ထက်နိမ့်ရာ။ နက်သည်ထက်နက်ရာသို့။ ဘ
 ဝအဆက်ဆက် တွင်တွင်ကျသို့သာဖြစ်လေ၏။ ။ ထိုကြောင့်။
 အပါယ်သို့တကြိမ် ကျလေသောသူသည်။ တဘဝထက်တဘဝ။
 ယုတ်နိမ့်ရာသို့သာမြုပ်မျော၍သွားလေတော့သည်။ သုဂတိဘဝ
 သို့ပြန်ရောက်ရန်အရေး။ ဝေးကြီး ဝေးလေတော့သည်။ ကာဏံ
 ကစ္ဆောပမသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကြီးကို။ ထောက်မြှင့်လေ။ ။
 ဆန်တက်မှုဟူသော သင်္ခါရလမ်းမှာလည်း၊ ဒါနမှု၊ သီလမှု၊ ဘာဝနာ
 မှု၊ မည်သည်။ အလွန်ဖြစ်နိုင်ခဲ့၏။ ကုသိုလ်မှန်၊ အကုသိုလ်မှန်၊ သဂ
 တိမှန်၊ ဒုက္ခတိမှန်။ သိနိုင်သောဘဝသည်။ အလွန်နည်းပါး၏။ ။
 ဘဝထောင်သောင်းတွင်။ သိနိုင်သော ဘဝ တကြိမ်တခါမျှအ
 လွန်ကြိုကြိုက်ခဲ့လှ၏။ ။ ဤအရာ၌ သင်္ခါရလမ်းနှင့်။ ဓမ္မတာ
 လမ်းနှစ်ပါးအားရှိအားမဲ့ ကိုသိနိုင်ရန်။ ဥပမာကား။ ။ ဂင်္ဂါမြစ်
 ရေမှာ၊ ရန်သမ်းဆန်လမ်းဟူ၍ နှစ်လမ်းရှိ၏။ ဓမ္မတာလမ်းသင်္ခါရ
 လမ်းဟူ၍လည်းနှစ်လမ်းရှိ၏။ ။ ထိုတွင်။ ရန်လမ်းဆိုသည်ကား။
 နိမ့်သည်ထက်နိမ့်ရာသို့စီးသွားမှု။ လျှောက်မှုပေတည်း။ ။ ဆန်
 လမ်းဆိုသည်ကား။ အထက်မြစ်ညာသို့ဆန်တက်မှုပေတည်း။ ရန်
 လမ်းသည်ဓမ္မတာလမ်းမည်၏။ အဆီးအတားမရှိခဲ့သော်။ မျက်
 တောင်တခင်လျှပ်တပြက်မျှရပ်တန့်၍နေနိုင်သောလမ်းမျိုးမဟုတ်
 ထိုမြစ်ရေသည်အောက် မြစ်စဉ်တလျှောက်သို့။ မရပ်မနားစီးသွား
 ပြီးလျှင်။ ကမ်းမမြင်သောပင်လယ်ပြင်ကြီးသို့ဆိုက်ရောက်၍။ တဝဲ
 လည်လည်နေရလေတော့သည်။ ။ ဤကား။ ဂင်္ဂါမြစ်ရေ၏ဓမ္မ
 တာလမ်းဆိုပြဆိုချက်ပေတည်း။

သင်္ခါရလမ်း ဆိုသည်ကား။ ။ ထိုမြစ်ရေကိုအညာသို့ ဆန်
 တက်စေရန်။ လှော်မှု။ ပက်မှု။ ခပ်မှု။ ပိတ်မှုများပေတည်း။ ထိုအမှု
 များကိုပြုမှပင်ဆန်တက်၏။ ။ ဆန်တက်သော်လည်း။ ထိုပြုပြင်
 မှု၏အရှိန်ရှိသမျှသာလျှင်ဆန်တက်၏။ အရှိန်ကုန်လျှင်၊ ရန်မြဲမျောမြဲ

ဓမ္မတာအတိုင်းသာရန်လေမြောလေ၏။ ။သံသရာကြောင်းကြီးသည်၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကြောင်းနှင့်တူ၏။ အပါယ်ဘုကြီးသည်။ ကမ်းမမြင်သော ပင်လယ်ကြီးနှင့်တူ၏။ ။ပုထုဇန်သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာတွေသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်ရေနှင့်တူ၏။ ထိုဂင်္ဂါမြစ်ရေသည်။ ကမ်းမမြင်သောပင်လယ်ပြင်ကြီးသို့ရောက်သောအခါ၊ ပင်လယ်ကြီး၌သာ တစ်လည်လည်စီးသွား၍ နေလေတိသကဲ့သို့။ ဤခန္ဓာတွေသည်လည်း။ အပါယ်ဘု အပါယ်ဘဝသို့ကျရောက်သောအခါ။ အပါယ်ကြီးအတွင်း၌သာ၊ ဘဝအဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွား၍နေရလေတော့သည်။ အကြောင်းမူကား။ ထိုခန္ဓာအစဉ်မှာ။ အနီးအစပ်ဖြစ်သောဘဝတို့၌ဖြစ်ခဲ့သော အကုသိုလ်ကံမျိုးထိန်းသန်းကုဋေ အသင်္ချေများစွာပါရှိလျက်နေသည်တကြောင်း။ အပါယ်ဘဝတို့၌လည်း။ အကုသိုလ်ကံတရားနေ့စဉ်ဖြစ်ပွားသဖြင့်။ ထိုအပါယ်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံသစ်တွေတာဘဝထက်တာဘဝ ပွားများ၍သွားသည်တကြောင်း။ ထိုအကြောင်းများကြောင့်။ ထိုခန္ဓာမှာ။ အပရာပရိယဝေဒနိယကုသိုလ်ကံဟောင်းများပါရှိသော်လည်း။ ထိုကံဟောင်းများအခွင့်ရနိုင်ရန်အလွန်ဝေးကွာလျက်ရှိလေ၏။ ။ဤကား။ လူနတ်ဗြဟ္မာပုထုဇန်သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကြီးငယ်သည်။ သုခမျိုးမဟုတ်။ အလွန်ကြီးကျယ်သောဒုက္ခမျိုးသာဖြစ်သည်။ ဒုက္ခအချက်ကြီးကိုပြဆိုခဏ်းပေတည်း။

အတ္တစွဲလမ်းမှု၏အဖြစ်။ အနတ္တထင်မြင်မှု၏အကျိုးကို ပြဆိုရာ၏။ ။စွဲလမ်းမှုသည်သုံးပါးရှိ၏။ တဏှာစွဲလမ်းမှုဟုခေါ်။ မာနစွဲလမ်းမှုဟုခေါ်။ ဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းမှုဟုခေါ်။ သုံးပါးရှိ၏။ ။ထိုတွင် ငါ၏အင်္ဂါ။ ငါ၏ဦးခေါင်းအင်္ဂါ။ ငါ၏ခြေအင်္ဂါ။ လက်အင်္ဂါ။ ငါ၏မျက်စိအင်္ဂါ။ နားအင်္ဂါ စသည်ဖြင့်၎င်း။ ငါ၏အမိ။ ငါ၏အဘ။ ငါ၏မယား။ ငါ၏သား။ ငါ၏သမီး စသည်ဖြင့်၎င်း။ ငါ၏နွား။ ငါ၏ကျွဲ။ ငါ၏မြင်း စသည်ဖြင့်၎င်း။ ငါ၏အိမ်။ ငါ၏တိုက်။ ငါ၏လယ်။ ငါ၏ယာ။ ငါ၏ရွာ။ ငါ၏ငွေ စသည်ဖြင့်၎င်း။ ။မိမိကိုယ်ကို အပိုင်အရှင်ပြု၍။ ကိုယ်အင်္ဂါ။ ဦးခေါင်းအင်္ဂါ စသည်တို့ကို။ ပိုင်နိုင်ရာဥစ္စာပြု၍။ စွဲလမ်းမှုသည်တဏှာ၏စွဲလမ်းခြင်းမည်၏။

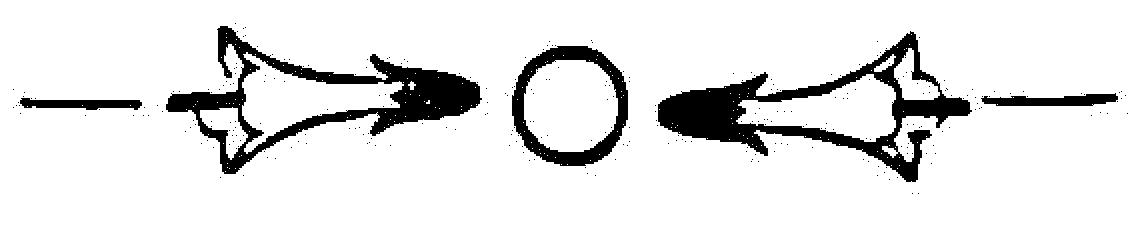
မာန၏စွဲလမ်းခြင်းမည်သည်ကား။ ။ဤကိုယ်အင်္ဂါသည် ပင်လျှင်ငါဖြစ်၏။ ဤဦးခေါင်းသည်ပင်လျှင်ငါဖြစ်၏ စသည်ဖြင့်။ မိမိကိုယ်အင်္ဂါ၌။ ထောင်ထောင်လွှားလွှား။ ငါတကားဟုစွဲလမ်းမှု သည်။ မာန၏စွဲလမ်းခြင်းမည်၏။

ဒိဋ္ဌိ၏ စွဲလမ်းခြင်းမည်သည်ကား။ ။ဤကိုယ်အင်္ဂါသည် ပင်လျှင်။ ငါ၏အနှစ်သာရအတ္တဖြစ်၏စသည်ဖြင့်။ ကိုယ်ခန္ဓာကိုအ မာခံအနှစ်သာရအတ္တအနေနှင့်စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၏စွဲလမ်းခြင်း မည်၏။

ထိုသုံးပါးသောစွဲလမ်းခြင်းတို့တွင်။ တဏှာစွဲလမ်းခြင်းသည် လျော့သေး၏။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာမှအပဝတ္ထုများသို့ထွက်၍ စွဲလမ်း၏။ မာနစွဲလမ်းချက်သည်။ တဏှာစွဲလမ်းချက်ထက်တင်းကြပ်၏။ အ ပဝတ္ထုသို့မထွက်ပြီ။ ဤမာနစွဲလမ်းချက်ထက်။ ဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းချက် သည်အလွန်တင်းကြပ်၏။ ဥပမာကား။ မာန၏စွဲလမ်းချက်သည်။ ဝင်္ဂါရေနှင့် ယမုနာရေကို။ တခုတည်းဖြစ်အောင် ရောနှောသ ကဲ့သို့။ ငါနှင့်ခန္ဓာကိုယ်တခုတည်းဖြစ်အောင် ရောနှောခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။ ။ခဲနှင့်ငွေကို၎င်း။ ရွှေကို၎င်း။ တခုတည်းဖြစ်အောင် ရော နှောရာ၌။ ခဲသည်ကားအကာမျှသာဖြစ်၏။ ရွှေငွေသည်ကား။ အနှစ် သာမဖြစ်၏ဟုဆိုရသကဲ့သို့။ ငါသည်ကား။ အကာမျှကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ငါ၏ရုပ်ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာသည်ကား။ ငါ၏အနှစ်သာရအတ္တဖြစ်ပေ၏ ဟုစွဲလမ်းမှုဖြစ်၍။ ဤဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းမှုသည်။ တဏှာ စွဲလမ်းမှုထက်အ လွန်တင်းကြပ်၏။ ခင်တွယ်မှုအပေါင်းတို့တွင်။ ကမ်းကုန်လမ်းကုန် ခင်တွယ်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။ အတ္တသမာပေမာနုတ္တိ၊ ဟု ဆိုရိုး ကြီးရှိကြ၏။ ။ဤကား။ အတ္တစွဲလမ်းမှု၏နက် နဲသုံးနက် နဲချက်ကိုပြ ဆင့်ခြင်းတည်း။ ဤမျှလောက်နက် နဲသောစွဲလမ်းခြင်းဖြင့်။ မိမိခန္ဓာ ကိုယ်ငါ၏အတ္တဟုအခိုင်အမြဲစွဲလမ်းခြင်းသည်။ မိမိ၏အလိုကိုလုံး လုံးလွှတ်ထား၍။ ခန္ဓာ၏ အလိုကိုသာလျှင်လိုက်မည်ဟု။ သံသရာစာ ချုပ်ကြီးချုပ်လုပ်မှုဖြစ်၏။ ။ထိုသံသရာစာချုပ်ကြီး အတိုင်း။ ခန္ဓာ၏အလိုကိုလိုက်စား၍ နေကြသည်အတွက်။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ

သွားရာဓမ္မထိသမ်းကြီးသို့ယနေ့ထက်တိုင်လိုက်ပါ၍နေကြကုန်၏။ ထိုသံသရာစာချုပ်ကြီးသည်။ အဘယ်မျှသောက်နိုင်မြဲသနည်း ဟူမူကား။ အပါယ်လေးဘုံ၌ကျရောက်၍နေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ အဘယ်သူပစ်ချ၍ကျရောက်ကြလေသနည်းဆိုသော်။ အဘယ်သူတဦးတယောက်မျှပစ်ချနိုင်သည်မဟုတ်။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာသည်သာလျှင်။ ပစ်ချ၍ကျရောက်ကြလေကုန်၏။ အပီပီငရဲဒီးထဲမှာ။ အနှစ်တသိန်းနှစ်သိန်းစသည်ဖြင့်။ နစ်မြုပ်၍နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ တဘယ်သူတချောက်မျှပစ်ချရသည်မဟုတ်။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာသည်သာလျှင်ပစ်ချ၏။ ။ ထိုငရဲ၌။ အနှစ်တသိန်းနှစ်သိန်းစသည်ဖြင့်။ အလွန်ကာလရှည်ကြာစွာ လှောင်ထားမှုသည်လည်း။ သူတပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည်မဟုတ်။ မိမိခန္ဓာသည်ပင်လျှင်လှောင်ထား၏။ ။ ထိုငရဲသားတို့သည်။ ထိုမျှလောက် နှိပ်စက်တတ်သောခန္ဓာကိုယ်ပင်လျှင် အပြစ်မထင်နိုင်။ ထိုစာချုပ်ကို မဖျက်နိုင်။ ငါ၏အတ္တ ငါ၏အတ္တဟု။ မိမိခန္ဓာကိုပင်။ အခိုင်အမြဲစွဲသမ်းလျက်ပင်ရှိကြ၏။ ။ ဤစကားရပ်ဖြင့်မိမိတို့မှာ။ မိမိတို့၏ခန္ဓာကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သောရန်သူဟူ၍မရှိ။ မိမိတို့၏ခန္ဓာသည်သာလျှင်။ မိမိတို့မှာအကြီးအကျယ်ဆုံးသောနေသူဖြစ်၏ဟု ထင်ရှားလှလေ၏။ ။ ထိုကြောင့်။ “အတ္တသမာဓေဇီနာမနတ္ထိ” ဟုဆိုရိုးကြီးရှိကြ၏။

ဤကား။ အတ္တစွဲလမ်းချက်၏အပြစ်ကြီးပုံကို ပြဆိုချက်ငြီး၏။

အကြင်အခါ၌။ အနတ္တဥာဏ်သည်ပေါက်ရောက်၏။ ထိုအခါ၌။ အတ္တဒိဋ္ဌိသည်အကြွင်းခွဲချုပ်ငြိမ်း၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့် တပြိုင်နက်။ အနမတဂ္ဂသံသရာ၌။ အတ္တ၏ သိမ်းပိုက်ချက်တွင်။ ထိုခန္ဓာမှာအစဉ်ပါရှိ၍နေကြကုန်သော။ ဒုဗ္ဘဒ္ဓိကံကံဟောင်းပေါင်းအနန္တတို့သည်။ အကုန်ချုပ်ငြိမ်းရကုန်၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိကို အကြီးအမှူးပြု

၍။ထိုခန္ဓာမှ။ သောင်းကြမ်း၍ နေကြကုန်သော။ ကိလေသာအပေါင်းတို့သည်လည်း။ ကမ္မပထမြောက်လောက်အောင်။ ထကြွသောင်းကြမ်းခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။ ။ထိုအခါမှစ၍။ဤခန္ဓာကြီးမှာ အောက်သို့လျှောက်ခြင်းဟူသော ဓမ္မတာလမ်းကြီးကွယ်ဆုံးလေ၏။အထက်သို့ဆန်တက်ခြင်းဟူသော သင်္ခါရ လမ်းကြီးသည်။ အတည်အမြဲဖြစ်၍။ထိုသတ္တဝါသည်။တဘဝထက်တဘဝ။ မြတ်သည်ထက်မြတ်ရာ။ မြင့်သည်ထက် မြင့်ရာသို့သာ ဆန်တက်၍ သွားလေတော့၏။

ဤကား။အနတ္တဉာဏ်ပေါက်ရောက်ချက်၏အကျိုးကြီးပုံကိုပြဆိုချက်တည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာနိဗ္ဗာန်ကိုပြဆိုရာ၏။

သံသရာဒုက္ခမှ။ကျွတ်လွတ်ခြင်းထွက်မြောက်ခြင်းကိုဆိုပေအံ့။ ဤစကား၌(၁)သံသရာသည်ရှိ၏။(၂)သံသရာဝဋ်သည်ရှိ၏။(၃)သံသရာဝဋ်ဒုက္ခသည်ရှိ၏။ (၄)သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းသည်ရှိ၏။ ။ထိုတွင်။(၁)သံသရာဆိုသည်ကား။တယောက်တယောက်သောသတ္တဝါဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော။ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့၏။ အနုမတဂ္ဂသံသရာကာလ၌။ ဘဝ အဆက်ဆက်၊ ကမ္ဘာ အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ မပြတ်မလပ် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက်နေသောအစဉ်သည်။သံသရာမည်၏။ ။ထိုသံသရာသည်။ အောက်သံသရာ။အလယ်သံသရာ။ အထက်သံသရာဟူ၍။သုံးကြောင်း သုံးသွယ်ရှိ၏။ အပါယ်သံသရာ။ ကာမသုဂတိသံသရာ။ ဗြဟ္မာသံသရာဟူ၍လည်းဆိုရ၏။ ။ထိုတွင်။အပါယ်လေးဘုံနယ်ပယ်ကြီးသည်။အောက်သံသရာမည်၏။ ။လူ့ပြည်နှင့်နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်သည်။အလယ်သံသရာမည်၏။ ။ဗြဟ္မာပြည်နှစ်ဆယ်သည်။အထက်သံသရာမည်၏။

ဤကား။သံသရာသုံးကြောင်းကိုပြဆိုချက်တည်း။

(၂) သံသရာဝဋ်သည်။(၁)ကိလေသာဝဋ်တပါး။(၂)ကမ္မဝဋ်
 တပါး။(၃)ဝိပါကဝဋ်တပါးဟူ၍။ သုံးပါးရှိ၏။ ။ထိုသုံးပါးသည်
 လည်းအောက်သံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဖြစ်သော ဝဋ်သုံးပါးတမျိုး။
 အလယ်သံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဖြစ်သောဝဋ်သုံးပါးတမျိုး။အထက်
 သံသရာကြီး၏ ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါး တမျိုးဟူ၍။ သုံးမျိုးသုံးလီရှိ
 ၏။ ။ထိုတွင်အောက်သံသရာ၏ဆိုင်ရာဖြစ်သော ဝဋ်သုံးပါး၌။
 ကိလေသာဝဋ်ဆိုသည်ကား။အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးကိုဆို၏။ ။ကမ္မဝဋ်ဆို
 သည်ကား။တပေသကံသောသတ္တဝါ၏သန္တာန်မှာ။ရှေးရှေးသော
 ဘဝအနန္တတို့၌၎င်း။ယခုဘ၌၎င်း။အဓိကအမှားဖြစ်ပွားခဲ့၍။အတ္တ
 ဒိဋ္ဌိ၏သိမ်းပိုက်ချက်ဖြင့်။အတ္တဒိဋ္ဌိ၏လက်ဆုပ်ထဲတွင်။ယနေ့ထက်
 တိုင်ပါရှိ၍နေကြကုန်သော။ အပါယ်လားကြောင်း အကုသိုလ်
 ကံဟောင်းအနန္တတို့သည်လည်းရှိကုန်၏။နောင်အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသမျှ
 ကာလပတ်လုံး။ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိမှဖြစ်ပွားလာတံ့ ကုန်သောအပါယ်လား
 ကြောင်းအကုသိုလ်ကံပေါင်းအနန္တသည်ကမ္မဝဋ်မည်၏။

ဝိပါကဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ။ဇရဲ၊တိရစ္ဆာန်၊ဗြိတ္တာ။ အသုရ
 ကာယ် ဘုဆိုအပ်သော။အပါယ်လေးဘုံသားတို့၏နွှာကိုယ်တွေ
 ကို။ဝိပါကဝဋ်ဆို၏။

အဘယ်ကြောင့်။အတ္တဒိဋ္ဌိကိုအပါယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ကိ
 လေသာဝဋ်ဟူ၍ဆိုသနည်းဟူမူကား။ ။ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသော
 သူသည်လူ့ဘုံလူ့ဘဝမှာဖြစ်နေသော်လည်း။ အပါယ်ဘုံသို့တ
 လဲလဲသာကျရောက်၏။ ။ထိုအတူ။ နတ်ဘုံနတ်ဘဝ၊ဗြဟ္မာ
 ဘုံဗြဟ္မာဘဝမှာဖြစ်နေသော်လည်း။အပါယ်ဘုံသို့တလဲလဲသာ
 ကျရောက်၏။ ။ထို့ကြောင့်။အတ္တဒိဋ္ဌိကို အပါယ်သံသရာ၏
 ဆိုင်ရာ ကိလေသာဝဋ်ဆိုသည်။

အလယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ကိလေသာဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ။
 ကာမတဏှာကြီးကိုဆို၏။ ကာမတဏှာကြီးဆိုသည်ကား။မျက်
 စိအရသာအကောင်းကြိုက်မှုကြီးတပါး။ နားအရသာအကောင်း
 ကြိုက်မှုကြီးတပါး။ နှာခေါင်းအရသာအကောင်းကြိုက်မှုကြီးတ

ပါး။လျှာအရသာအကောင်းကြိုက်မှုကြီးတပါး။ ကိုယ်အင်္ဂါအရ
 သာအကောင်းကြိုက်မှုကြီးတပါး။ ဤအကောင်းကြိုက်မှုကြီးငါး
 ပါးကို။ကာမတဏှာဟုဆို၏။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌။ သာယာ
 မက်မောမှုကြီးငါးပါးတို့ပေတည်း။ ။ အလယ်သံသရာ၏ ဆိုင်
 ရာကမ္မဝင်္ဂဆိုသည်ကား။ လူ့ချမ်းသာနတ်ချမ်းသာကိုတောင့်တ
 ချွံပြုအပ်သောဒါနမှု။ သီလမှု။ ဘဝနာမှုတို့ကို။ အလယ်သံသရာ၏
 ဆိုင်ရာကမ္မဝင်္ဂဆို၏။ ။ ထိုကမ္မဝင်္ဂသည်လည်း။ ကံဟောင်းကံ
 သစ်နှစ်မျိုးရှိ၏။ ။ အလယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ဝိပါကဝင်္ဂဆိုသည်
 ကား။ လူ့ဘုံသား။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်ဘုံသားတို့၏။ ခန္ဓာ
 တွေကို။ ဝိပါကဝင်္ဂဆို၏။ ။ အဘယ်ကြောင့်။ ကာမတဏှာကြီး
 ကို။ အလယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ကိလေသာဝင်္ဂဟူ၍ဆိုသနည်း။ ဟူ
 မူကား။ ထိုကာမတဏှာနုသယကြီးရှိနေသောသူသည်။ အထက်
 ဘဝဂံဘုံမှာဖြစ်နေသော်လည်း။ အောက်လူ့ဘုံနတ်ဘုံသို့။ တလဲ
 လဲသာကျရောက်၏။ ။ ထို့ကြောင့်။ ကာမတဏှာနုသယ ကြီး
 ကိုအလယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ကိလေသာဝင်္ဂဆိုသတည်း။ ။
 နောက်၌လည်းထိုအတူပင်တည်း။

အထက်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ ကိလေသာဝင်္ဂဆိုသည်ကား။ ဘဝ
 တဏှာကြီးကိုဆို၏။ ။ ဘဝတဏှာဆိုသည်ကား။ ဗြဟ္မာတို့၏
 သန္တာန်၌ရှိသော၊ ဈာန်အဘိညာဏ်။ သမာပတ်ဟုဆိုအပ်သော
 ကမ္မဘဝ၌သာယာသောတဏှာတပါး။ ထိုကမ္မဘဝ၏ အကျိုး။
 တန်ခိုးဆူ၌ပါရှိတို့၌သာယာသောတဏှာတပါး။ ဤတဏှာနှစ်ပါး
 ကို။ အထက်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ ကိလေသာဝင်္ဂဆို၏။ ကမ္မဝင်္ဂဆို
 သည်ကား။ ပထမဈာန်ကုသိုလ်။ ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်အစရှိသော
 ရူပကုသိုလ်ငါးပါး။ အရူပကုသိုလ်လေးပါး။ ဤမဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်
 ကိုးပါးကို။ ကမ္မဝင်္ဂဆို၏။ ။ ဝိပါကဝင်္ဂဆိုသည်ကား။ ရူပဗြဟ္မာ
 အရူပဗြဟ္မာတို့၏ခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဝိပါကဝင်္ဂဆို၏။

ဤကား။ ဝင်္ဂသုံးပါးသုံးလီကိုပြဆိုချက်တည်း။

(၃) သံသရာဝဋ်ဒုက္ခဆိုသည်ကား။ ။(၁)ဇာတိဒုက္ခတပါး (၂)ဇရာဒုက္ခတပါး (၃)မရဏဒုက္ခတပါး။ (၄)သောကဒုက္ခတပါး။ (၅)ပရိဒေဝဒုက္ခတပါး။ (၆)ဒုက္ခ-ဒုက္ခတပါး။ (၇)ဒေါမနုဿဒုက္ခတပါး။ (၈)ဥပါယာသဒုက္ခတပါး။ (၉)အပိယသမ္ပယောဂဒုက္ခတပါး။ (၁၀)ပိယပိပ္ပယောဂဒုက္ခတပါး။ (၁၁)ဣန္ဒြာဓိဗာတဒုက္ခတပါး။ ဤတဆဲ့တပါးသောဒုက္ခအချက်ကြီးတို့ကို။ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခဟုဆို၏။ ။ ထိုဒုက္ခ၏အကျယ်မူကား။ ဒုက္ခသံစွာ၏နိဒ္ဒေသတို့၌ကြည့်လေ။ ထိုသံသရာဝဋ်ဒုက္ခသည်လည်း။ အောက်သံသရာ၏ဆိုင်ရာသံသာရဝဋ်ဒုက္ခတမျိုး။ အလယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာသံသာရဝဋ်ဒုက္ခတမျိုး။ အထက်သံသရာ၏ဆိုင်ရာသံသာရဝဋ်ဒုက္ခတမျိုးဟူ၍။ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သုံးမျိုးစီရှိကြ၏။

ဤကား။ သံသာရဝဋ်ဒုက္ခသုံးမျိုးကိုပြဆိုချက်တည်း။

(၄) သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ်ခြင်း ဆိုသည်ကား။ နိဗ္ဗာန်ကိုဆိုသတည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်လည်း။ ပထမနိဗ္ဗာန်။ ဒုတိယနိဗ္ဗာန်။ တတိယနိဗ္ဗာန်ဟုသုံးပါးရှိ၏။ ။ ထိုတွင်။ ပထမနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ အပါယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြွင်းအကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို။ ပထမနိဗ္ဗာန်ဆို၏။ ။ ဒုတိယနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ လူ့ဘဝနတ်ဘဝ အဆက်ဆက်ဟုဆိုအပ်သော။ အလယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြွင်းအကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို။ ဒုတိယနိဗ္ဗာန်ဆို၏။ တတိယနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ ရူပ, အရူပ, ဗြဟ္မာဘဝအဆက်ဆက်ဟုဆိုအပ်သော။ အထက်သံသရာ၏ဆိုင်ရာ။ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြွင်းအကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို။ တတိယနိဗ္ဗာန်ဆို၏။ ။ ထိုတွင်။ ပိမိခန္ဓာ၌။ အနတ္တဥာဏ် အမြင်ပေါက်ရောက်၍။ အတ္တဒိဗ္ဗိအကြွင်းအကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းပြီးသောသူသည်

ခပ်သိမ်းသောဒိဋ္ဌိ အမှောက်အမှားတို့မှလည်း။ ကျွတ်လွတ်ကြ
 လေ၏။ ။ခပ်သိမ်းသောအပါယ်လားကြောင်း။ မကောင်းမှုကံ
 ဟောင်း။ မကောင်းမှုကံသစ်တို့မှလည်း။ ကျွတ်လွတ်ကြလေ၏။
 နောင်အပါယ်သံသရာ၌ဖြစ်လတံ့ သောအပါယ်ခန္ဓာ။အပါယ်ဘဝ
 အနန္တတို့မှလည်း။ အတ္တဒိဋ္ဌိကျွတ်လွတ်သည်နှင့်ပူးပြိုင်နက်။ အ
 ကြွင်းအကျန်မရှိကျွတ်လွတ်ကြလေ၏။ ။ထိုသူများ၏ ခန္ဓာအ
 စဉ်မှာ။အပါယ်ဘုံ။ အပါယ်ဘဝ။အောက်ဘုံ။ အောက်ဘဝသို့
 လျှောက်ကျမြဲဓမ္မတာလမ်းကြီးသည်လည်း။ပျောက်ကွယ်လေ၏။ ။
 မိမိအလိုရှိရာသုဂတိဘုံဘဝ။မြင့်သည်ထက်မြင့်ရာ ဘဝအဆက်
 ဆက်သို့။ဆန်တက်ခြင်းဟူသောဓမ္မတာလမ်းသစ်ကြီးတခုသည်
 သာတည်ရှိလေ၏။ ။လူ့ဘုံလူ့ဘဝတွင်လည်း။ သီလသိက္ခာ
 အလိမ္မာယုတ်ညံ့သောလူ့ဘဝ။စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုယ်အင်္ဂါယုတ်
 ညံ့သောလူ့ဘဝတို့မှလည်းကျွတ်လွတ်လေ၏။ ။သီလသိက္ခာအ
 လိမ်မာကြီးမြတ်သောလူ့ဘဝ။စည်းစိမ်ချမ်းသာ ကိုယ်အင်္ဂါမြင့်
 မြတ်သောလူ့ဘဝ၌သာဖြစ်ရလေ၏။ ။နတ်ဘုံ နတ်ဘဝတို့၌
 သာဖြစ်ရလေ၏။ ။နတ်ဘုံနတ်ဘဝတို့၌လည်း။ ထိုအတူပင်
 တည်း။ထိုပထမနိဗ္ဗာန်၌ တည်သောသူသည်။ ပုထုဒန်အဖြစ်မှ
 ကျွတ်လွတ်၍။အရိယာအဖြစ်၌တည်လေ၏။ လောကီဘုံသားအ
 ဖြစ်မှကျွတ်လွတ်၍။လောကုတ္တရာဘုံသားအဖြစ်၌ တည်လေ၏။
 ပထမနိဗ္ဗာန်ဘုံသားအဖြစ်၌ တည်ရှိလေ၏။ ထိုသူသည်။လူ့ဘုံ
 နတ်ဘုံ။ဗြဟ္မာဘုံတို့၌။ဘဝများစွာကမ္ဘာများစွာသံသရာ၌ကျင်
 လည်ရငြားသော်လည်း သံသရာအလျဉ်၌မြုပ်သော သွားခြင်း။
 မျောသောသွားခြင်းဟူ၍မရှိလေပြီ။ ။အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသောသူ
 တို့၏သံသရာ၌ကျင်လည်ခြင်းသည်။ မြစ်ရေအယဉ်၌ကျချောက်
 ခြောက်သွေ့သောသစ်တုံးကဲ့သို့။ မြုပ်သောကျင်လည်ခြင်း။မျော
 သောကျင်လည်ခြင်းဖြစ်လေ၏။အတ္တဒိဋ္ဌိအကြွင်းအကျန်မရှိ။ကျွတ်
 လွတ်ကြကုန်သောသူတို့၏ကျင်လည်ခြင်းမှာမူကား။ မြုပ်သော
 ကျင်လည်ခြင်း။မျောသောကျင်လည်ခြင်းလည်းမဟုတ်။ ။မြစ်

ရိုးမြက်စဉ်တလျှောက် နှိုက် သဘောကြီးငယ်တို့ သည်။ အလိုရှိရာ
 မြစ်စဉ်တလျှောက်သွားလာ၍နေကြဘိသကဲ့သို့။ မိမိတို့အလိုရှိရာ
 သုဂတိဘုံဘဝတလျှောက်သို့သွားလာ၍သာနေကြကုန်၏။ ။ဖြစ်
 လေရာဘုံဘဝ၌လည်း။ လောကီချမ်းသာ။ လောကုတ္တရာချမ်းသာ
 နှစ်ပါးကို။ အစုံခံစားရလေ၏။ လူဖြစ်သောဘဝနှိုက်။ လူချမ်းသာ။
 နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟုဆိုအပ်သောချမ်းသာနှစ်ပါးကို။ စွယ်စုံခံစားရ
 လေ၏။ ။ထိုတွင် လူချမ်းသာကိုခံစားမှုကား။ ထင်ရှားသိသာ
 ပြီ။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ အဘယ်သို့ခံစားသနည်းဟူမူကား။ ဒုက္ခရိုက်
 မှုကိုပြုကျင့်၍နေသောသူများကို။ မြင်ကြားရသည်ရှိသော်။ ဤသူ
 များသည် ဒုက္ခရိုက်အမှုကိုပြုကြပေ၏။ အပါယ်သို့ကျရှာကြရလိမ့်
 မည်။ ငါ့မှာဤကဲ့သို့သောဒုက္ခရိုက်မှ။ ဘဝအဆက်ဆက်လွတ်ငြိမ်း
 ပေပြီဟု။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြီးစွာဖြစ်ရလေ၏။ ခွေး။ ဝက်။ ကြက်။
 ဌာန်အစရှိသောအပါယ်ဘုံသာ။ သတ္တဝါများကိုတွေ့မြင်ရာ၌။ ဤ
 သတ္တဝါများသည်။ ဆင်းရဲတွင်းကြီးနက်နဲလေစွ။ ငါ့မှာ။ ဤကဲ့သို့
 သောအပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှလွတ်ငြိမ်းပေပြီဟု။ ဝမ်းမြောက် ကြီး
 စွာဖြစ်ရလေ၏။

ဤကား။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုခံစားရငုံတည်း။

ဤ၌လောကီချမ်းသာမှာ။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြ၍။ အလွန်ကြီး
 ကျယ်ကောင်းမြတ်သည်ဟုထင်ကြတတ်၏။ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာမှာ
 လွတ်ငြိမ်းမှုဖြစ်၍။ အထည်ဝတ္ထုကို မမြင်ရသောကြောင့်။ ကြီး
 မြတ်သည်ဟုမထင်တတ်ကြ။ ထိုသို့ကားမဟုတ်။ လောကီချမ်း
 သာတို့ဆက်။ လွတ်ငြိမ်းမှုဟူသောနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသည်ကြီးကျယ်
 မြင့်မြတ်၏။ လေးကျွန်းလုံးကိုအစိုးရသော စကြာမန္တာတ်မင်းတို့၏
 စည်းစိမ်ချမ်းသာထက်။ ငရဲဘဝမှ အစဉ်ထာဝရ လွတ်ငြိမ်းမှု
 သည်။ အဆယ်နိး သန်းကုဋေ မရေတွက်နိုင်အောင်ကြီးမြတ်၏။ ထို
 အတူ။ နတ်မင်း။ သိကြားမင်း။ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ လောကီစည်းစိမ်

ချမ်းသာထက်။ အဆသိန်းသန်းကုဋေ မရေတွက်နိုင်အောင် ကြီး
မြတ်၏။ ။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကြီးကိုတွေ့ကြုံလိုသည်
ဟု။ လွန်မင်းစွာတောင့်တကြရာ၌။ သောကီချမ်းသာအတွက်နှင့်။
တောင့်တကြရသည်မဟုတ်။ ဤလွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော နိဗ္ဗာန်ချမ်း
သာအတွက်နှင့်သာတောင့်တကြကုန်၏။

ဤကား။ ပထမနိဗ္ဗာန်ဘုံ သူ့ ပထမနိဗ္ဗာန်ဘုံ သားတို့၏။
ပထမနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုခံစားရပုံတည်း။

ဒုတိယနိဗ္ဗာန်၌။ ။ ကာမတဏှာကြီးကိုပယ်ဖြတ်ခြင်း၌။ လူ့
ခန္ဓာ။ နတ်ခန္ဓာတို့၏ ဒုက္ခအချက်တို့ကိုထင်လင်းစွာကြည့်ရှုရာ။ အနာ
ဂါမိမင်္ဂကိုရသဖြင့်။ ထိုကာမတဏှာကြီးသည်။ အကြွင်းအကျန်
မရှိချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ ကာမတဏှာကြီးချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့် တပြိုင်
နက်။ လူ့ အဖြစ်နတ်အဖြစ်ကိုပေးနိုင်သော ကုသိုလ်ကမ္မဘဝတို့
သည်လည်းကောင်း။ လူ့ ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာ အဆက်ဆက်တို့ သည်
လည်းကောင်း။ အကြွင်းအကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ။
လူ့ ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာတို့၏ ဒုက္ခအချက်ကို မြင်ရာရှိက်။ ဥပမာကား။ မ
စင်ဘင်ပုပ်သေတ္တာကြီးတခုသည်ရှိလေရာ၏။ ထိုသေတ္တာ၏ပြင်
ပရှိက်။ အနီအဝါစသောဆေးအမျိုးမျိုး။ ပိုး ဖဲကတိပါအစရှိသော
အထည်အမျိုးမျိုးခြယ်လယ်လျက်ရှိ၏။ အတွင်း၌မူကား။ မစင်
ဘင်ပုပ်တွေအပြည့်ရှိ၏။ ဘီလူးကြီး၊ သူရဲကြီး။ သဘက်ကြီးသုံး
ကောင်လည်းရှိ၏။ အဆိပ်ထန်သောငြေဆိုး။ ကင်းဆိုးအမျိုးမျိုး
လည်းရှိလေ၏။ မစင်ဘင်ပုပ်ကိုစားသောက်၍နေသောပိုးလောက်
တွေလည်းအပြည့်ရှိလေရာ၏။ ။ ဤဥပမာရှိက်။ ကာမဘုံသား
တို့၏ခန္ဓာသည်။ မစင်ဘင်ပုပ်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ သေတ္တာကြီးငယ်
နှင့်တူ၏။ ။ တဏှာ။ မာန။ ဒိဋ္ဌိသုံးပါးသည်။ သေတ္တာတွင်း၌ရှိသော
ဘီလူးကြီး၊ သူရဲကြီး၊ သဘက်ကြီး၊ သုံးကောင်နှင့်တူ၏။ ။ ကျန်ရှိ
သောကီလေသာအများသည်။ ထိုသေတ္တာတွင်း၌ရှိနေသော။ အ

ဆိပ်ထန်သောမြွေဆိုးကင်းဆိုး အမျိုးမျိုးနှင့်တူ၏။ ။ ဇာတိ၊
ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ပရိဒေဝစသော ဒုက္ခ အချက်များသည်။
ထိုသေတ္တာတွင်း၌။ မစင်ဘင်ပုပ်တို့ကိုစားနေကြသောပိုးလောက်
အများနှင့်တူ၏။

ဤကား။ လူ့ ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာတို့၌။ ဒုက္ခထင်မြင်ပုံတည်း။
ဒုတိယနိဗ္ဗာန်ပြီး၏။

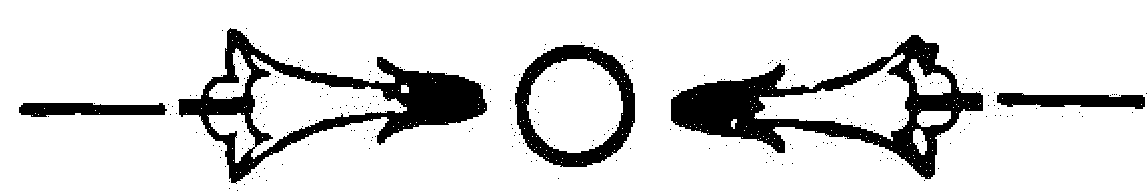

တတိယနိဗ္ဗာန်၌။ ။ ဘဝတဏှာကြီးကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း၌။
ဗြဟ္မာခန္ဓာတို့၏ဒုက္ခအချက်ကြီးကို။ ထင်လင်းစွာ ကြည့်ရှုကြလေ
ရာ၏။ အရဟတ္တမဂ်ကိုရသဖြင့်။ ဘဝတဏှာကြီးသည်။ အကြွင်း
အကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းသေ၏။ ဘဝတဏှာကြီးချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့် တ
ပြိုင်နက်။ ဗြဟ္မာအဖြစ်ကိုပေးနိုင်သော။ ကုသိုလ်ကမ္မဘဝတို့သည်
လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မာခန္ဓာအဆက်ဆက်တို့သည်လည်းကောင်း။
အကြွင်းအကျန်မရှိ ချုပ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ။ ဗြဟ္မာခန္ဓာတို့၏
ဒုက္ခအချက်ကိုမြင်ရာ၌။ ဥပမာကား။ ။ ဖွဲ့သေတ္တာကြီး တခု
သည်ရှိလေရာ၏။ ထို ဖွဲ့သေတ္တာကြီး၏ပြင်ပ၌။ အနီအဝါအစရှိသော
ဆေးအမျိုးမျိုး။ ပိုးဖဲကတိပါ အစရှိသောအထည် အမျိုးမျိုးချယ်
လှယ်လျက်ရှိ၏။ အတွင်း၌မူကား။ ဖွဲ့ကြမ်းတွေလည်းရှိ၏။ ဘီ
လူးကြီး။ သူရဲကြီး။ သဘက်ကြီးသုံးကောင်လည်းရှိ၏။ အဆိပ်ထန်
သောမြွေဆိုး။ ကင်းဆိုးအမျိုးမျိုးလည်းရှိ၏။ ဖွဲ့ကြမ်းတွေကိုစား
သောက်၍နေသောပိုးမျိုးလည်းအပြည့်ရှိ၏။ ။ ဤဥပမာ၌။ ဗြဟ္မာ
တို့၏ခန္ဓာသည်။ ဖွဲ့နဲ့ ဖွဲ့ကြမ်းတို့ဖြင့် ပြည့်သော သေတ္တာကြီးငယ်
နှင့်တူ၏။ ။ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိသုံးပါးတို့သည်။ ထိုသေတ္တာတွင်း၌
ရှိသောဘီလူးကြီး။ သူရဲကြီး။ သဘက်ကြီးသုံးကောင်နှင့်တူ၏။ ။
ထိုမှတစ်ပါးသော ကိလေသာတရားများသည်။ သေတ္တာတွင်း၌ရှိ

နေသောအခါပိတ်ထန်သောမြွေဆိုး။ကင်းဆိုးအမျိုးမျိုးနှင့်တူ၏။ ။
 ဇာတိ၊ဇရာ၊မရဏ၊ ဒုက္ခများသည်။ ထိုသေတ္တာ တွင်း၌။ ဖွဲ့နွဲ့
 ကြမ်းတို့ကို စားနေကြသော ပိုးမျိုးနှင့်တူ၏။ ။ဗြဟ္မာခန္ဓာသည်။
 ဖွဲ့နွဲ့ကြမ်းတို့ဖြင့်ပြည့်သော။ သေတ္တာကြီးနှင့် တူပုံကား။ ။ ဖွဲ့
 ကြမ်းမည်သည်။ဘယ်ဟာမှအသုံးမကျ။ပိုးစာမွှားစာမီးစာမျှသာ
 ဖြစ်လေ၏။ ။ထိုအတူ။ဤသတ္တဝါများသည်။အနမတဂ္ဂသံသရာ၌။
 ဘဝခန္ဓာကိုရနဲ့ကြသည်မှာ။အနန္တရှိကြလေပြီ။သို့သော်။ အပါယ
 ဝဋ်ဒုက္ခအပေါင်းတွင်။ယနေ့ထက်တိုင်အဘယ်ဝဋ်ဒုက္ခတစ်ခုကိုမျှ
 ပယ်ဖြတ်နိုင်ပြီဟုမရှိသေး။ဇရာ၊မရဏမီးစာမျှသာဖြစ်၍ ကုန်ဆုံး
 ခဲ့လေ၏။ထိုကြောင့်။ဗြဟ္မာခန္ဓာသည် ဖွဲ့ကြမ်းသေတ္တာကြီးနှင့်တူ
 လှ၏။

ဤကား။ဗြဟ္မာခန္ဓာတို့၌ဒုက္ခထင်ပုံတည်း။

တတိယနိဗ္ဗာန်ပြီး၏။

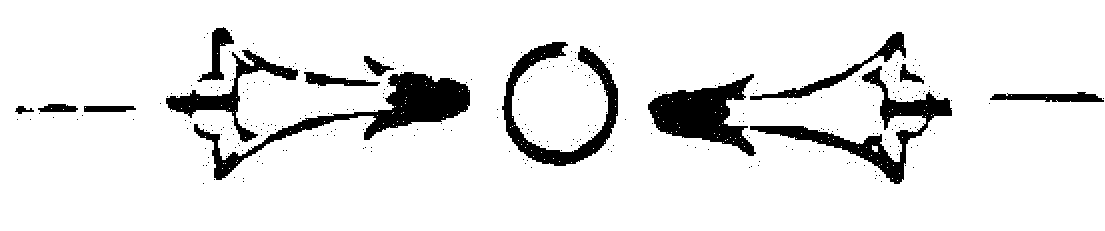

ဤနိဗ္ဗာန်သုံးရပ်တို့တွင်။ယခုအခါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာအ
 တွင်း၌ပထမနိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းငှါ။ အလွန် အရေးကြီးလှ၏။ ထို
 နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ယခုလူ့ဘဝ၌သော်လည်း။ ရနိုင်သောအခွင့်ကာ
 လရှိနေ၏။ နတ်ပြည်သို့ရောက်၍။ နတ်ဘဝ၌သော်လည်း။ ရနိုင်
 သောအခွင့်ကာလရှိနေ၏။ ဘုရားသာသနာကြီးနှင့်တွေ့ကြုံပါလျက်
 ဤပထမနိဗ္ဗာန်ကိုမျှမရခဲ့သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဒုလ္လဘကိုတွေ့ကြုံ
 ရပါလျက်။ လိုရင်းအကျိုးကိုမရဘဲရှိရလေ၏။ ယခုကာလ၌။လူ
 အများတို့သည်။မိမိတို့ကိုယ်ကို။ ယံချဘုရားသာသနာတွင်းမှာ။
 နိဗ္ဗာန်ကိုမရနိုင်ကြကုန်ပြီ။ နောက်အရိမေတ္တယျ မြတ်စွာဘုရား
 သာသနာသို့ရောက်မှ။ ရနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မှတ်ဆင်လျက်ရှိကြ
 ကုန်၏။ထိုမှတ်ဆင်ချက်သည်။နိယတဗျာဒိတ်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့မှာသာ။မှတ်ဆင်ချက်အတိုင်းရနိုင်ကြကုန်လိတံ။နိယတဗျာဒိတ်

ကိုမရဘူးသော။ အနိယာပာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာမူကား။ မှတ်ထင်ချက်အ
 တိုင်းရနိုင်ကြပါနဲ့။ အလွန်ခဲယဉ်းလှ၏။ ခဲယဉ်းပုံကား။ ။ ယခု
 ဘုရားသာသနာကွယ်လွန် ပြီးသည်နောက်။ မေတ္တေယျမြတ်စွာ
 ဘုရားပွင့်တော်မူရာကာလသည်။ အလွန်ဝေးကွာလျက်ရှိသေး၏။
 လူ့ဘဝပေါင်း။ နတ်ဘဝပေါင်းသိန်းသောင်းများစွာကျင်လည်ကြ
 မှသော်လည်း။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသာသနာသို့ ရောက်နိုင်ကြမည်
 မပုဂ္ဂိုလ်သေး။ စပ်ကြား၌လည်း။ သာသနာပ အမိက်တောကြီးမှာ
 ကျင်လည်ကြရလိမ့်မည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးတင်းလင်းနှင့်။ ထိုအမိက်
 တောကြီးအတွင်းမှာ။ ဘဝပေါင်းများစွာကျင်လည်မှသည်ရှိသော်
 အပါယ်ဘုံသို့။ ဘဝပေါင်းမည်မျှ ကျရလိမ့်မည်မသိ။ အပါယ်ဘုံ
 သို့။ ဘကြိမ်ပါစါကျခဲပြန်လျှင်လည်း။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောခန္ဓာဓမ္မတာ
 လမ်းကြီးအတိုင်း။ အပါယ်နယ်မှာပင်။ ဘဝပေါင်း သိန်းသောင်း
 များစွာကျင်လည်၍ နေမှသည်ရှိသော်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသာသ
 နာပေတ်နှင့်တွေ့ကြိုရန်။ အဝေးကြီးဝေးကွာ၍။ နေကြရလိမ့်မည်
 မသိ။ ဤကား။ ပညာရှိတို့အထူးစဉ်းစားကြရန် အချက်ကြီးပေ
 တည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား။ သဿ တဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏သဘော။ သဗ္ဗာ
 ဒိဋ္ဌိဉာဏ်၏သဘောကိုသိလိုပါသည်။ ရှင်ကုသလ ဇလျှောက်ထား
 ချက်ကိုဖြေဆိုခြင်းကိုအရင်းပြုသဖြင့်၎င်း။ ယခုအခါ။ အလွန်အရေး
 ကြီးလှစွာသောအနတ္တအချက်ကြီးကို၎င်း အထူးပြဆိုရာဖြစ်သော
 အနတ္တဒိဋ္ဌိပနိကျမ်းသစ် သည်။ မြန်မာသက္ကရာဇ်-၁၂၇၀-ပြည့်။
 ပြာသိုလ်လဆန်း(၇)ရက်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်။ အောင်မြင်ပြီးစီးပေသ
 တည်း။

ရွှေဥဒေါင်းပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ဇေယျာပူရဇာမရိရှင်စန္ဒာဝရ
(လျှောက်ချက်)

မြတ်စွာဘုရားသည် အကြည်အပြု၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်းပစ္စည်း။ ပံသုကူလသင်္ကန်းပစ္စည်း။ ရုက္ခမူလကျောင်းပစ္စည်း။ ပုတိမုတ္တဆေးပစ္စည်း။ ဤလေးပါးတရပ်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေနေယျဇ္ဈာသယကို ငဲ့သဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော။ အတိရေကလာဘာမျိုးဖြစ်သော။ ပစ္စည်းလေးပါးတရပ်။

ဤသို့ပစ္စည်းလေးပါးနှစ်ရပ်ရှိနေရာ။ ၊ ရဟန်းတော်တို့မှာ။ ဣဏပရိဘောဂမဖြစ်စေရန်ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ရာ၌။ ပထမပစ္စည်းရပ်မှာမြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်ကျ ခွင့်ပြုတော်မူသောပစ္စည်းများဖြစ်ပေ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ဘွယ်မရှိ။ မဆင်ခြင်သော်လည်းဣဏပရိဘောဂမဖြစ်။ အတိရေကလာဘာပစ္စည်းမျိုး၌သာ မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်ကျမဟုတ်။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယကိုငဲ့သဖြင့်ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ချေ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ရမည်။ မဆင်ခြင်လျှင် ဣဏပရိဘောဂ ဖြစ်မည်ဟူ၍ တဝါဒ။

ရှေ့ပစ္စည်းရပ်။ နောက်ပစ္စည်းရပ်နှစ်ရပ်လုံး၌ပင်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ရမည်။ မဆင်ခြင်လျှင်။ ဣဏပရိဘောဂဖြစ်မည်ဟူ၍ တဝါဒ။

ဤဝါဒနှစ်ရပ်တွင်ဘယ်ဝါဒသင့်မြတ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူပါမည့်အကြောင်းနှင့် မြန်မာသက္ကရာဇ်-၁၂၇၀-ခု။ တော်သလင်းလ အတွင်း။ စစ်ကိုင်းချောင်း- ဇာမရိတိုက်- ရှင်စန္ဒာဝရ လျှောက်ထားချက်။

ဝါဒနှစ်ပါးကိုရှင်းလင်းချက်။

ဤဝါဒနှစ်ပါးတွင်လိုရင်းမှာ။ ပိဏ္ဍိယာလောပ ဆွမ်းစသော

ရှေ့ပစ္စည်းရပ်၌ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်ဘဲသုံးဆောင်၍နေလျှင် ဣဏ္ဍပရိဘောဂ ဖြစ်မဖြစ်မေးလိုရင်းပေတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ပရိဘောဂ၏အရေကိုရှေးဦးစွာပြဆိုရာ၏။

လောက၌လူတို့မှာ ပစ္စည်းဝတ္ထုတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။လေးမျိုးဆိုသည်ကား။ခိုး၍တိုက်၍လိမ်လည်စဉ်းလဲ၍ရသောပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းတပါး။ သူတပါး ပစ္စည်းကို နောင်ဆပ်ပေးပါမည်ဟုအကြွေးယူ၍သုံးဆောင်ခြင်းတပါး။မိဘတို့၏ပစ္စည်းဝတ္ထုတို့ကိုသားသမီးတို့က အမွေခံကိစ္စနှင့်ရယူ၍သုံးဆောင်ခြင်းတပါး။မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်ရှာကြံ၍ရရှိသောကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းတပါးဟူ၍လေးမျိုးရှိ၏။ထိုအတူသာ သနာ၌လည်းရဟန်းတော်မှာ။ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်လေးပါးရှိ၏။ထေယျပရိဘောဂတပါး။ ဣဏ္ဍပရိဘောဂတပါး။ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂတပါး။သာမိပရိဘောဂတပါး။ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ထေယျပရိဘောဂကို ရှေးဦးစွာပြဆိုရာ၏။ ။ထေယျဆိုသည်ကား။ သူတပါးပစ္စည်းကိုလိမ်လည် စဉ်းလဲ၍ယူခြင်းတည်း။ရဟန်းသိက္ခာလုံးလုံးမရှိပါဘဲလျက်။ ငါ့ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၍ ရဟန်းအနေနှင့်ခံယူသုံးဆောင်ခြင်းသည်။အလွန်နက်နဲသောစဉ်းလဲမှုကြီးနှင့်ရယူသုံးဆောင်ခြင်းဖြစ်၍ထေယျပရိဘောဂမည်၏။

စတုတ္ထပါရာဇိကနိဒါန်းတွင်လာသော။ ပါပဘိက္ခုမဟာစောရကြီးငါးဦးတို့၏ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်မှု သည်လည်း။ ဤထေယျပရိဘောဂတွင် ပါဝင်၏ ပါပဘိက္ခုဆိုသည်ကား။။ ရဟန်းသိက္ခာလုံးလုံးမရှိသောဒုဿီလရဟန်းကို ဆိုလိုရင်းတည်း။ ထိုတွင်ပထမ မဟာစောရဆိုသည်ကား။ ရဟန်းစစ်မဟုတ်။ရဟန်းတု။ ရဟန်းယောင် ဖြစ်လျက်။ အခြံအရံ အကျော်အစောလာဘ်လာဘကို တောင့်တ၍။ ရဟန်းစစ်အနေနှင့် သာသနာပြုဆရာ၊ ဓမ္မကထိကဆရာပြုလုပ်၍။ မြို့ရွာလှည့်လည်သောသူပေတည်း။ ရဟန်းစစ်ဖြစ်ခဲ့ပေမူကား။ ထိုသို့ပင်တောင့်တ၍ လှည့်လည်ရရှိသုံးဆောင်သော်လည်း။ နက်နဲသော စဉ်းလဲမှုကြီးမပါ

သောကြောင့်မဟာစောရဟူ၍လည်းမဆိုရ။ ထေယျပရိဘောဂလည်းမဖြစ်။

ဒုတိယမဟာစောရဆိုသည်ကား။ တရားတော်ကိုခိုးယူသော ဓမ္မထေရ်ကမဟာစောရကြီးပေတည်း။ ဘုရားဟောသော တရားကိုသင်ကြား၍တတ်သိသောအခါ။ သူတပါးတို့ကို ဘုရားဟောဟု မသိစေဘဲ။ မိမိကိုယ်တိုင်သိ ပြုလုပ်၍ ပြောဟောသော သူပေတည်း။ ဤဓမ္မထေရ်ကပုဂ္ဂိုလ်သည်မူကား။ ။ ရဟန်းစင်စစ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ မဟာစောရထေယျပရိဘောဂတို့မှလွတ်ခွင့်မရှိ။ အစိမ့်သို့ကျရောက်တတ်သည်ဟူ၍။ ပညာရငတ္ထုတွင် ဟောတော်မူ၏။

တတိယမဟာစောရဆိုသည်ကား။ တပါးသော ရဟန်းစစ်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုရဟန်းဘောင်မှ ပျက်စီးစေလို၍၊ ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ ပရိသင်္ကတ၊ မြင်ခြင်း။ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းအရင်းမူလမရှိဘဲ လျက်။ ငါမြင်သည်။ ငါကြားသည်။ ငါယုံမှားသင်္ကာရှိသည်ဟုမဟုတ်တရုတ်လုပ်ကြံ၍ ပါရာဇိကမှုကြီးနှင့်စွပ်စွဲဖျက်ဆီးသောမသားခါးမြကြီးပေတည်း။ သူတပါးတို့၏ရဟန်းသီလကိုတိုက်ခိုက်ဝါဒ၊ ဖျက်ဆီးသောခါးမြကြီးဆိုလိုသည်။

စတုတ္ထမဟာစောရဆိုသည်ကား။ မစွန့်ထိုက်။ မဝေဘန်ထိုက်သော။ သံဃာ^၀ကဂရုဘဏ်ပစ္စည်း ဝတ္ထုများကို။ မိမိကိုယ်ပိုင်အနေနှင့်လူတို့အားပေးစွန့်ချိုးမြှောက်ထောက်ပင့်၍။ သံဃာ^၀ကကို ခိုးယူဖျက်ဆီးသောသူခိုးခါးမြကြီးပေတည်း။ ဤတတိယ။ စတုတ္ထနှစ်ဦးတို့ကို။ ဒုကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌။ အပါယ်ငရဲသို့မလွှဲမသွေဧကန်မချကျရောက်လိမ့်မည်ဟူ၍ဟောတော်မူချက်ရှိ၏။

ဒွေမေတ္တိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာယထာဘာတံ နိက္ခိတ္တောဇေံ နိရယေ ကတမေဒွေ။ ယောစသဒ္ဓံဗြဟ္မစာရိံ အမူလကေန အန္တိမငတ္ထုနာအနုဒ္ဓံသေတိ။ ယောစသဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါဒတတိ။ ဣမေခေါတိက္ခဝေဒွေပုဂ္ဂလာယထာဘာတံနိက္ခိတ္တော ဇေံနိရယေ။ ။ပါဠိတော်။

ဤသုတ္တန်ပါဠိတော်ရှိပြန်သောကြောင့်။ ထိုတတိယစတုတ္ထမူကြီးများကိုကံမြေခံအောင်ပြုပြီးသောသူသည် ရဟန်းစစ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ မဟာစောရထေပရိဘောဂမှလွတ်ခွင့်မရှိရာချေ။

၎င်းပါဠိတော်တွင်။ သဒ္ဓါဒေယျ ဆိုသည်ကား။ သက်သက် ကုသိုလ်ကိုလို၍။ ကုသိုဖြစ်ချင်မှ၍ ဣဒါနိးအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကိုဆိုသည်။ ဝိနိပါတေတိဆိုသည်ကား။ ပါဠိအဋ္ဌကထာများ၌ လာသောစွန့်ထိုက်။ ပေးထိုက်သောအကြောင်းအခွင့်တို့မှလွတ်၍။ သဒ္ဓါဒေယျပစ္စည်းဝတ္ထုကိုမလျော်ရာ၌ သုံးခြင်းဘည်း ဟူသော အယုတ္တပရိဘောဂဖြစ်အောင်။ စွန့်မှု။ သုံးစွဲမှု။ ပေးကမ်းမှုကို ဆိုသည်။

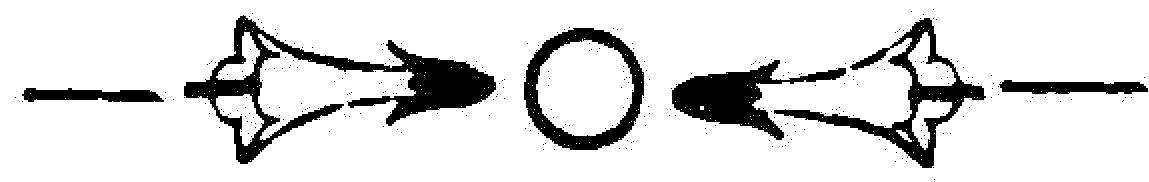
စတုတ္ထမူမှာ၊ ဝိနည်းပါဠိတော်၌ ဂရုဘဏ်သံဃာဝိက ဝတ္ထုများကိုဝိသေသထုတ်တော်လျက် ဟောတော်မူ၏။ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ သဒ္ဓါဒေယျဟူသောမညလာ၏။ သံဃာဝိက၊ ပုဂ္ဂလိက။ ဂရုဘဏ်။ လဟုဘဏ်များနှင့်ဆက်ဆံ၏။ ဝိနည်းပါဠိတော်၌၊ ဂရုဘဏ်သံဃာဝိကဟုဝိသေသထုတ်တော်သည်မှာ။ မဟာစောရဟုဝိသေသဆိုထိုက်သူကိုယူလိုသည်။ သုတ္တန်၌သာမညလာသည်မှာ စောရ။ မဟာစောရဟုအကုန်လုံးသိမ်းကြီး၍ ယူလိုသည်။ ဂရုဘဏ်သံဃာဝိက သဒ္ဓါဒေယျဝတ္ထုကို။ အယုတ္တပရိဘောဂပြုလျှင်။ မဟာစောရဖြစ်၏။ ဂရုဘဏ်သံဃာဝိကဝတ္ထုမှတစ်ပါးသော သဒ္ဓါဒေယျဟူသမျှကို အယုတ္တပရိဘောဂပြုလျှင်။ လောက၌ အစိုးရဥပဒေများတွင် သူဘဝါးတို့က အတိုးအပွားဖြစ်စေရန် အပ်နှံသော ပစ္စည်းစုကို။ အလွဲသုံးစားမှု။ မတော်မတရား သုံးစွဲမှု များကဲ့သို့ မသင့်မလျော် မတော်မတရား သုံးစွဲမှု အတွက် စောရသာမညဖြစ်၏ဟုခွဲခြမ်းရန်ရှိ၏။ သုတ္တန်၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် အပါယ်ငဲ့သို့မလွဲမသွေ ကေနိမုချ ကျရောက်လိမ့်မည်ဟု ဟောတော်မူသည်မှာ။ ဂရုဘဏ်သံဃာဝိက သဒ္ဓါဒေယျဝတ္ထုများကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်ဟု ယူရန်လည်းရှိ၏။ စွပ်စွဲမှု၌ အန္တိမဝတ္ထုဖြင့်စွပ်စွဲသည်ဟူ၍ ဝိသေသထုတ်တော် သကဲ့သို့၊ ဤ၌

လည်း။ယောစသံဃာ ဝိကံသန္ဓါဒေယျံ ဝရုဘဏ္ဍံ ပရိက္ခံာရံ ဝိနိပါ
တေတိ၊ ဟုဝိသေသထုတ်ဘော်ချက် မပါသောကြောင့်။ ကျန်ရှိ
သောသန္ဓါဒေယျဝတ္ထုများမှာလည်း မပေါ့သာချေ။ ထိုကြောင့်။
သန္ဓါဒေယျပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ခဲ့လျှင်။ မိမိ၏ပုဂ္ဂလိကရရှိသော အပ်
ချည်တမျှင်မျှပင်ဖြစ်သော်လည်း။အယုတ္တပရိဘောဂမဖြစ်စေရန်။
သတိပြုထိုက်လှချေ၏။

ပစ္စမဟောစောရ ဆိုသည်ကား။ ဈာန်မင်ဖိုသံ တရားတို့ကို
မရတဲ့လျက်။ပါရသည်ဟုလှည့်စားမှုဖြင့်ပြောကြားသော ရဟန်း
ပေတည်း။လောကသုံးပါး၌အကြီးဆုံးသောအဂ္ဂမဟာ စောရကြီး
ဟုဟောတော်မူ၏။အကြီးဆုံးသောထေယျပရိဘောဂကြီးတည်း။
သိက္ခာပုဒ်နိဒါန်းပါဠိတော်ကြီးထင်ရှားရှိလေပြီ။ဤပစ္စမအဂ္ဂမဟာ
စောရကြီး၏အခြံအရံဖြစ်သောစောရမှု၊ ထေယျမှုတို့သည်လည်း
ရှိကုန်၏။ကုဟနဝတ္ထုသုံးပါးတို့ပေတည်း။ ကုဟနဝတ္ထု ဆိုသည်
ကား။မဟုတ်မမှန်ဘဲစဉ်းလဲလိမ်လည်မှုဖြင့်။လူအများတို့၏အံ့ဩ
ဘွယ်ကိုပြုလုပ်ခြင်းတည်း။ ။လိုရင်းအချုပ်ကား။တ ဗျာသည်
မဟိစ္ဆာတဏှာ။ပါဝိစ္ဆာတဏှာဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်မိမိ၌အ
မှန်ရှိသောသန္ဓါဂုဏ်။သီလဂုဏ်။သုတဂုဏ်။စါဂဂုဏ်။ပညာဂုဏ်။
ဟိရိဩတ္တပ္ပဂုဏ်။ဆန္ဒဂုဏ်။ ဝီရိယဂုဏ်စသည်ကိုသူတပါးတို့
သိစေလိုခြင်း။ လူအများတို့အား ပြလိုခြင်း ပြောလိုခြင်းသည်
မဟိစ္ဆာတဏှာမည်၏။ဤမဟိစ္ဆာတဏှာမှုကား။လိမ်လည်စဉ်း
လဲမှုမဟုတ်ပေ။ မိမိ၌မရှိသောသန္ဓါဂုဏ်စသည်ကို မိမိ၌ရှိသည်
ဟုသူတပါးတို့မှတ်ယူစေလိုခြင်း။ ပြောလိုခြင်းသည်ပါဝိစ္ဆာတ
ဏှာမည်၏။ဤပါဝိစ္ဆာတဏှာသည်ကား။ လိမ်လည်စဉ်းလဲခြင်း
ဟူသောထေယျမျိုးပင်ဖြစ်၏။ ထိုထေယျမျိုးကိုပြု၍ ရရှိသော
ပစ္စည်းလေးပါးကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်း။ထေယျပရိဘောဂ
ဖြစ်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်သော်လည်း ထေယျပရိဘောဂမှမ
လွတ်။ဤထေယျပရိဘောဂ၏ အဖြစ်ကို အပ္ပိန္နဲခန္ဓောပမသုတ်။စ
တုတ္ထပါရာဇိကတို့မှာ ကြောက် မက်ဘွယ်ရာ ဟောတော်မူ၏။

ဝတ္ထုတို့မှာစတုတ္ထပါရာဇိက၌၎င်း။ပေတဝတ္ထုတို့၌၎င်း။ လက္ခဏာ
သံယုတ်၌၎င်း။ကြောက်မက်ဘွယ်ရာများစွာလာရှိကုန်၏။

ဤကားထေယျပရိဘောဂကိုအကျဉ်းပြဆိုချက်တည်း။

ဣဏပရိဘောဂ၌။ ဣဏဆိုသည်ကား။ ကြွေးတင်မှုမြီတင်မှု။
ဝန်တင်မှု။ အပြစ်ကြီးငယ်အဖတ်တင်မှုကိုဆိုသည်။ လောက၌
မုက်လပိုင်းခြား၍ပဋိညာဉ်စာချုပ်နှင့်ကြွေးမြီယူကြရာ၌။ ရက်လ
စေ့ရောက်သည်အခါ။ကြေလည်စွာဆပ်ပေးနိုင်သောသူလည်းရှိ
သည်။မဆပ်ပေးနိုင်၍အတိုးထက်အတိုး။ အစီးအပိုးခံရသောသူ
လည်းရှိသည်။ထိုတွင်ရဟန်းတော်တို့မှာ။ တရားသဖြင့်ရရှိသော
ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို အရုဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ သူ့နေ့နှင့်သူကြေ
လည်စွာပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်မှုရှိနေသောရဟန်းသည်။ ရက်လ
စေ့ရောက်သည့်အခါ။ကြေလည်စွာဆပ်ပေးနိုင်သောသူနှင့်တူ၏။
သူ့နေ့နှင့်သူ ကြေလည်စွာ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်မှု မရှိသော
ရဟန်းသည်။မဆပ်မပေးနိုင်၍အတိုးထက်အတိုးအစီး အပိုးခံနေ
ရသောသူနှင့်တူ၏။ ဤနောက်ရဟန်း၏သုံးဆောင်မှုကို။ ဣဏပရိ
ဘောဂဆိုသည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသော ပုထုဇန် ရဟန်းတို့မှာ
ပစ္စည်းလေးပါးကို အလှူခံမှုသည်ကြွေးမြီယူမှုနှင့်တူသည်။ ။
အကျဉ်းချုပ်အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ရဟန်းတော်တို့မှာ။ပစ္စည်းလေးပါးမှဖြစ်သော ကြွေးမြီတင်မှု
နှစ်ပါးရှိ၏။ လှူဒါန်းသူဒါယကာ၌ အကျိုးယုတ်လျော့ခြင်းတပါး။
အလှူခံ၍သုံးဆောင်သူမှာ။ သဗ္ဗောဟ။ဂေဓ။မဒ။ပမာဒ။ ဟူသော။
ကိလေသာအညစ်အပြစ်လေးချက် တိုးတက်ပွားများခြင်းတပါး။
ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ လှူဒါန်းသူဒါယကာ၌ ဒါနအကျိုးယုတ်လျော့
ခြင်းဆိုသည်ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်လျှင် ထိုရဟန်းမှာစ
တုပါရိသုဒ္ဓိသီလလေးပါးတွင်။ပစ္စယသန္နိသိတသီလမရှိ။ထိုသီ

လမရှိသည့်အတွက်ကြောင့်။ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိအင်္ဂါတွင်အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်
သီလရှိစေရမည် ဟူသောပဓာန အင်္ဂါယုတ်လျော့၏။ ထိုအင်္ဂါ
ယုတ်လျော့သည့်အတွက်လ္လင်္ဂဒါနိဒ္ဓါယကောဋ္ဌိ။ ဒါနအကျိုးယုတ်
လျော့၏။ဥပမာ။ထိုသီလရှိခဲ့ပါလျှင်၊ တထောင်တန် အကျိုးပေး
မည့်ဒါနသည်။ အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်ကထိုသီလမရှိသည့် အတွက်ငါး
ရာတန်မျှပေးနိုင်တော့သည်။ ငါးရာတန်မျှ ယုတ်လျော့ လေ၏။
ဒါယကာဘက်၌ထိုမျှလောက် အကျိုးပေးယုတ်လျော့ခြင်းသည်
အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ဖြစ်ချေ၍။ ထိုအမှုသည်။ အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်၏
အပေါ်၌ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သော အပြစ်တာဝန်ကြီးတခု အ
ဖတ်တင်လေ၏။ကြွေးကြီး မြိုကြီးဘိစီးလေ၏။ဥပမာ။ ထိုရဟန်း
သည်။ထိုကြွေးမြိုလွတ်ခဲ့ပါလျှင် တာဝတိံသာတို့မှာဖြစ်တို့ရှိလေ
ရာ။ထိုကြွေးကြီးမြိုကြီး ဘိစီးသည့်အတွက်။ စတုမဟာရာဇ်တို့
မှာဖြစ်ရလေ၏။ အထက် စတုမဟာရာဇ်တို့မှာ ဖြစ်တို့ရှိလေရာ
ဤမြေအပြင်မှာ ဘိလူးကြီးသားရဲကြီးသဘက်ကြီးဖြစ်လေ၏ စ
သည်ဖြင့်အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ် အတွက်ကြောင့်။ နှစ်ဘက်အကျိုးယုတ်
လျော့၍သွားပုံကိုသိရာ၏။ ဤစကားရပ်၌ထိုရဟန်းမှာ ထိုသီလ
မရှိဆိုသည်ကား။ထိုဒါယကာ၏အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်မခံမိကပင် ထိုသီလမ
ရှိသည်ကို ဆိုလိုသတည်း။ ။ဤကား။ ။ဣဏဝသေနပရိ
ဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ။ ပဒိုဂ္ဂါဟကတောဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိ
ယာ အဘာဝတော ဣဏံဂဟေတွာ ပရိဘောဂေါ ဝိယာတိ
အတ္ထော။ ။ဟူသောမဟာဓိုကာနှင့်အညီ။ လ္လင်္ဂဒါနိဒ္ဓါယကော
ဋ္ဌိဒါနအကျိုး ယုတ်လျော့ခြင်းသည် အလ္လင်္ဂ ရဟန်းမှာ ကြွေးမြို
တင်မှုကြီးတပါးဖြစ်ကြောင်းကိုပြဆိုချက်တည်း။ ။ဤအရာ၌
စိစစ်ဘွယ်ရှိချေ၏။ ။သီလဝတောအပစ္စင်က္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိ
ဂေါဣဏပရိဘောဂေါနာမ။ ဟုအဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့်။ ဣ
ဏပရိဘောဂသည်သီလဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်မှာရေ၏။ ။ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိ
အရာ၌သီလဝတ္တ ရဟန်းသည်အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အကျိုးကြီး
သောဘက်မှာသာရှိ၏။ ဒုသီလရဟန်းသည်သာ အလ္လင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်

အတွက် အကျိုးယုတ်လျော့သော ဘက်မှာလာရှိ၏။ ပစ္စပေက္ခ
 ဏာမဆင်ခြင်၍ပစ္စယသန္တိသိတာ သီလမရှိရုံမျှနှင့်လည်း သီလ
 ဝန္တ မဟုတ်။ ဒုသီလဖြစ်ပြီဟုမဆိုရ။ ထိုငိုကာအလို ဒုသီလဆို
 ရာကျနေတိ၏။ ပါဠိအဋ္ဌကထာများနှင့် မညီဟုဆိုရန်ရှိ၏။ ။အ
 ဖြေကား။ ပါရာဇိကလေးပါးလုံခြုံ၍ရဟန်းစစ်မှန်ပေလျှင်ဒုသီလ
 မဆိုရ။ သီလဝန္တ ဆိုရပေပြီ။ သို့သော်။ ထိုသီလဝန္တ သည်။ အဆင့်
 ဆင့်ရှိပြန်၏။ ပါရာဇိက လေးပါးတွင်လုံခြုံ၍ အထက်သိက္ခာပုဒ်
 တွေအားလုံးမလုံခြုံသောသီလဝန္တ။ ပါရာဇိကလေးပါးနှင့်သံဃာ
 ဒီသိသံတဆဲ့သုံးပါးတွင်လုံခြုံ၍အထက်သိက္ခာပုဒ်တွေ အားလုံး
 မလုံခြုံသောသီလဝန္တ စသည်ဖြင့်အဆင့်ဆင့်များပြားလျက်ရှိပြန်
 ရာ၏။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ လေးပါးတွင်လည်း။ ပထမသီလတွင်မျှ
 လုံခြုံသောသီလဝန္တ။ နှစ်ပါးသာလုံခြုံသောသီလဝန္တ။ သုံးပါးသာ
 လုံခြုံသောသီလဝန္တ။ လေးပါးလုံခြုံသောသီလဝန္တ ဟူ၍အဆင့်
 ဆင့်ရှိရာချေသည်။ သီလဝန္တ အဆင့်ဆင့်ရှိကြသည့်အတွက်။ အလှူ
 ဒါယကာ၌လည်းအကျိုးပေးအဆင့်ဆင့်ရှိရာ၏။ ထိုကြောင့်။ ငိုကာ
 ဆရာသည်လည်း။ သီလတပါး ယုတ်လျော့ခဲ့လျှင် ယုတ်လျော့
 သည့်သီလအတွက်ဒါယကာမှာ အကျိုးပေး ယုတ်လျော့ရန်ရှိ
 သည်ဖြစ်၍။ ထိုစကားကိုဆိုပေသည်ဟုဖြေလေ။ ။ ဝထမကြွေးမြီ
 အချက်ပြီး၏။

ဒုတိယကြွေးမြီအချက်၌။ သဗ္ဗောဟ။ ဂေဓ။ မဒ။ ပမာဒဟူ
 သောအညစ်အကြေးလေးပါးတွင်သဗ္ဗောဟဆိုသည်ကား။ မသိ
 မှု။ တွေဝေမှုတည်း။ ထိုတွေဝေမှုသည်။ အကြမ်းအားဖြင့် ပတီးစိပ်
 လေးပုဒ်မှာလာသော ပစ္စည်းလေးပါး၏အကျိုး အပြစ်ကိုမျှမသိ
 မှုတည်း။ အလတ်အားဖြင့်။ ပဋိကူလမနုသိကာရ။ သမ္ပဗညမနုသိ
 ကာရအချက်ကိုမျှမသိမှုတည်း။ ဂေဓ-ဆိုသည်ကား။ မသိသည်အ
 တွက်ကြောင့် ပစ္စည်းလေးပါး၌ ခင်မက်မှုတည်း။ မဒ-ဆိုသည်
 ကား။ ပစ္စည်းလေးပါးပြည့်စုံသည်အတွက်နှင့် တက်ကြွယစ်မှုမှ

တည်း။ ပမာဒ-ဆိုသည်ကား။ ယစ်မူးမှုအတွက်ကြောင့် ကုသိုလ်
ဘက်နှင့်ဝေးကွာ၍ အကုသိုလ်ဘက်မှာ။ အချိန်ကာလများစွာကုန်
ဆုံးမှုတည်း။ ဤသို့လျှင် ရဟန်းတော်တို့မှာပစ္စည်း လေးပါးနှင့်စပ်
လျဉ်း၍ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်မှုကင်းသဖြင့် ကိလေသာအညစ်အ
ကြေးလေးပါးနေ့စဉ်တိုးပွားမှုသည်လည်း။ ကြွေးမြီတင်မှုကြီးတ
ပါးပေတည်း။ ဤကားအကျဉ်းပြချက်တည်း။

ဤအရာ၌ပုတီးစိပ် လေးပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အကျဉ်းပြဆိုပေ
အံ့။ ။ သင်္ကန်းပစ္စည်း၌။ ယာဝဒေဝသီတဿပဋိဗာတာယ၌။ ။
ယာဝဒေဝါတိပယောဇနာဝဓိပရိစ္ဆေဒနိယမဝစနံ။ ဧတ္တကမေဝ
ဟိယောဂိနောစိဝရပဋိသေဝနေပယောဇနံ။ ယဒိဒံသီတဿပဋိ
ဗာတာယ။ တိအာဒိ။ နုဏ္ဏတောဘိယျော၊ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။ ။ ဆို
လိုရင်းကား။ ယာဝသဒ္ဓါသည်။ အကျိုးတို့၏ အဆုံးစွန်စည်းကမ်း
ကိုပိုင်းခြားသောသဒ္ဓါတည်း။ ဝေသဒ္ဓါသည် ထိုအပိုင်းအခြားကို
မလွန်ကျူးစေရန်ခိုင်မြဲစေသောသဒ္ဓါတည်းဟုဆိုလိုသည်။ ဧတ္တ
ကမေဝဟိစသည်ဖြင့်။ ထိုအနက်ကိုပင်ထင်ရှားစေသည်။ ထိုတွင်
နုဏ္ဏတောဘိယျောဟူသောပါဠိဖြင့်ဝိဇ္ဇာပါတ ပုတီးစိပ်မှာကဲ့သို့။
နေဝဒဝါယ။ နမဒါယ။ နမဏ္ဍနာယ။ နဝိဘူသနာယဟူသော။ ဝေ
အနက်ဝေတ္ထ လေးချက်ကိုပြဆိုသည်။ ဋီကာ၌ပြသော ဝေတ္ထ
လေးချက်သည်လည်းအသံမျှသာကွဲ၏။ အနက်မှာ ဤလေးချက်
အတိုင်းပင်ကျ၏။ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကား။ ဆောင်းရာသီ၌။ လူ
တယောက်သည်သင်္ကန်းကြီး နှစ်ထည်ကို ယူခဲ့၍။ ရဟန်းတော်
အားအလိုရှိရာတထည်ထည်ကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်ထည်လုံးကိုဖြစ်စေ။ အ
လှူခံတော်မူပါဟုဆို၏။ နှစ်ထည်တွင်လည်း တထည်ကားပိုးချည်
သင်္ကန်းတည်း။ တထည်ကား။ ဝါချည်သင်္ကန်းတည်း။ ထိုအခါ
ရဟန်းတော်မှာ။ ယာဝဒေဝသီတဿပဋိဗာတာယနှင့် ညီစွာခံ
ယူခဲ့သော်ဝါချည်သင်္ကန်းကြီးကိုသာခံယူရာ၏။ ပိုးချည်သင်္ကန်းကို
မခံလိုဟုပယ်လိုက်ရာ၏။ သို့မှယာဝဒေဝနှင့်လည်းညီမည်။ ယော
နိသောလမ်းလည်းဖြောင့်မည်။ ညီပုံ။ ဖြောင့်ပုံကား။ ရဟန်းတော်၌

ထို သင်္ကန်းအတွက် လိုအပ်သော အကျိုးမှာ။ ဟိရိဩတ္တပ္ပကို
 စောင့်ရှောက်ရန်တချက်။ဆောင်းရာသီဖြစ်၍ အေးချမ်းမှုကိုကာ
 ကွယ်ရန်တချက်။ ဤနှစ်ချက်သာ လိုရင်းဖြစ်၏။ ဤနှစ်ချက်လုံ
 လောက်လျှင်ဆောင်းရာသီ၌ သင်္ကန်းအတွက် ကိစ္စကုန်၏။ကိစ္စ
 ကုန်ရုံမျှတွင် စည်းကမ်း ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ခိုင်မြဲစွာထားရမည်။
 စည်းကမ်းကိုကျူးလွန်၍တဏှာအတွက်နှင့်မရောင့်တက်ပေ။ ယာ
 ဝသဒ္ဓါနှင့်ဝေသဒ္ဓါကိုကြည့်။ထိုလိုရင်းနှစ်ချက်တွင်လည်း။ အေး
 ချမ်းခြင်းကိုကာကွယ်မှုမှာ ဝါချည်သင်္ကန်းသည်သာ၍ စွမ်းနိုင်
 ၏။ဟိရိဩတ္တပ္ပကို စောင့်ရှောက်မှုမှာလည်း။ စွမ်းနိုင်သည်သာ
 ဖြစ်၏။ထိုလိုရင်းအကျိုးနှစ်ချက်မှာ။ ပိုးချည်သင်္ကန်းက ဝါချည်
 သင်္ကန်းလောက်မစွမ်းနိုင်။ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ပယ်ထွန်ရသောအပြစ်ရ
 နှင့်မြော်ရှုပြန်သော်။ဒဝတဏှာ။မဒမာန။မဏ္ဍနတဏှာ။ ဝိဘူသန
 တဏှာရသည်။ ဝါချည်။သင်္ကန်းမှာနည်းပါး၏။ပိုးချည်သင်္ကန်းမှာ
 အလွန်အားကြီး၏။အထက်ကပြဆိုခဲ့သောသမ္မောဟ။ ဂေဓ။မဒ။
 ပမာဒဟူသော ကိလေသာအညစ်အပြစ်လေးချက် တိုးတက်ပွား
 များရန်မှာလည်း။ဝါချည်သင်္ကန်းမှာနည်းပါး၍ပိုးချည်သင်္ကန်းမှာ
 အလွန်အားကြီး၏။ပျောက်သည်။ပျက်မည်အတွက်။ကြောင့်ကြံပျာ
 ပါရပိုမိုမှုသည်လည်း။ ဝါချည်သင်္ကန်းမှာ နည်းပါး၏။ ပိုးချည်
 သင်္ကန်းမှာများပြား၏။ရဟန်းတော်တို့ အထူးနှစ်သက်အပ်သော
 ဂုဏ်သုံးပါးနှင့်လည်း ဝါချည်သင်္ကန်းက ညီညွတ်၏။ ပိုးချည်
 သင်္ကန်းက မညီညွတ်။ ဂုဏ်သုံးပါး ဆိုသည်ကား။ အပ္ပဋ္ဌာနိစ
 ဟောန္တိ။ သုလဘာနိစ အနုဇဇ္ဇာနိဟု၊ ဟောတော် မူအပ်သော
 ဂုဏ်သုံးပါးပေတည်း။အတိုးမထိုက်ခြင်းဂုဏ်တပါး။ ဘယ်အခါ
 မဆိုဘယ်အရပ်မှာ မဆို၊ရလွယ်ခြင်း ဂုဏ်တပါး။ ပြဆိုခဲ့ပြီး
 သောအပြစ်မျိုးတို့မှကင်းလွတ်ခြင်းဂုဏ်တပါးဟူလိုသည်။ ဤ
 သို့စသည်ဖြင့်ပိုးချည် သင်္ကန်းဘက်မှာ အလွန်အပြစ်များ၏။ထို
 ကြောင့် ပိုးချည်သင်္ကန်းကိုပယ်ထွန်၍၊ ဝါချည်သင်္ကန်းကို ခံယူမှ
 ယာဝဒေဝနှင့်လည်း ညီမည်။ ယောနိသောလမ်းလည်း ဖြောင့်

မည်ဟုဆိုပေသတည်း။ဥဏှဿပဋိဃာတာယမှာ။ နွေလအခါ၌
နေပူကိုကွယ်ကာရန်ကိစ္စ။ခုသ။ခကသ။လ။ ပဋိဃာတာယမှာမိုး
လအခါ၌။ ခြင်၊မှက်၊စသည်ကို ကွယ်ကာရန် ကိစ္စတို့နှင့် ဟိရိ
ဩတ္တပ္ပကိုစောင့်ရှောက်ရန်ကိစ္စဘက်တွဲ၍ယောနိသော အနက်
သွား။ယာဝဒေဝ အနက်သွားကိုဖြောင့်မတ်စွာဆိုလေ။ နောက်ပ
တီးစိပ် သုံးမျိုးတို့မှာလည်း ဤနည်း က်မြီ၍ကြံကြလေ။ ။အ
ထက်စကားနှိုက်ဒဝဆိုသည်ကား။ ထိုသင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံ၍ စိတ်
နောက်ကိုယ်ပါ အပျော်အပါး လိုက်စားမှုတည်း။ မဒဆိုသည်
ကား။ထိုသင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံ၍ စိတ်၏ တက်ကြွ ယစ်မှု မှတည်း။
မဏ္ဍနဆိုသည်ကား။ အသွေးအရောင်ပြောင်မှုရှန်းမှုကိုသာယာ
၍ဝတ်ရုံခြင်းတည်း။ဝိဘူသနဆိုသည်ကား။ လုံးရပ်သဏ္ဍာန်တင့်
တယ်ရန်သာယာ၍ဝတ်ရုံမှုတည်း။ ဤကားပတီးစိပ်ပါဠိတွင်လာ
သောအပြစ်လေးပါးတည်း။

လောက၌လူအများတို့သည် အဝတ်ကိုဝတ်ကြ။ ရုံကြရာ၌။
ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်မှုဟူ၍ မရှိကြကုန်ပြီ။ဝတ်မြဲ။ ရုံမြဲအများနဲ့
အတိုင်းသာဝတ်ကြ။ ရုံကြကုန်၏။သဗ္ဗောဟ အမှုကြီးပေတည်း။
ရဟန်းတို့မှာပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မှု၍ဝတ်မြဲ။ ရုံမြဲအများနဲ့အ
နေနှင့်ဝတ်မှုရုံမှုကြီးသည်။သဗ္ဗောဟအမှုကြီးပေတည်း။သဗ္ဗောဟ
ရှိနေလျှင်။ဂေခ၊မဒ။ ပမာဒတို့လည်းပါရှိကြကုန်တော့သည်။ ဤ
သတ္တဝါတို့မှာအဝတ်အရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအဝိဇ္ဇာနုသယ။တဏှာ
နုသယ။မာနာနုသယတို့သည် တနေ့တခြားတိုးပွား၍သာ နေကုန်
၏။ ဤသာသနာ၌။ ရဟန်း ပြုကြရသည်မှာ အနုသယ ဟောင်း
တို့ကို အကုန်ပယ်သတ်ရန် ပြုကြရ၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်မှု
သည် အသစ်တိုးပွားသည့် အနုသယတို့ကို မတိုးပွားရအောင်
ပယ်ရှားမှုကြီးပေတည်း။ အသစ်တိုးပွားမှုကို ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်
ခြင်မှုဖြင့်သုခိသင်ပယ်ရှင်း၍ အနုသယဟောင်းတို့ကို ဝိပဿနာ
ဥာဏ်၊မဂ်ဥာဏ်တို့ဖြင့်ပယ်ဖြတ်ရသတည်း။ ဝိပဿနာကိုမလုပ်
နိုင်သေး၍ အနုသယဟောင်းတို့ကို မပယ်နိုင်သေးလျှင် ရှိစေဦး။

ရဟန်းပြုလုပ်ရာမှ အနုသယသစ်တွေ နေ့စဉ်မတိုးပွားစေအပ်ဟူ
လိုသည်။

သီလဝန္တဆိုရသောရဟန်းတော်တို့မှာပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်
ခြင်လျှင်ဣဏာပရိဘောဂဖြစ်သည်အတွက်၊ အပါယ်သို့ကျရောက်
ကြောင်းကိုဓမ္မပဒပါဠိတော်၌ဟောတော်မူ၏။

အယသာဝ မလံ သမုဋ္ဌာယံ၊
တဒုဋ္ဌာယ တမေဝခါဒတိ။
ဧဝံအတိဓောန ခါရိနံ၊
တာနိကမ္မာနိ နယန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ ။ ။

၎င်းပါဠိတော်။အနက်ကား။ ။အယသာဝ။ သံတုံး။ သံခဲမှ။မ
လံ။သံချေးသည်။သမုဋ္ဌာယ။လွန်စွာထပြီးသော်။ တဒုဋ္ဌာယ။ ထို
သံတုံးသံခဲမှထ၍။တမေဝ။ထိုသံတုံးသံခဲကိုသာလျှင်။ခါဒတိဣဝ။
စားသကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ။ ထိုအတူ။ အတိဓောနခါရိနံ။ ပစ္စည်း
သေးပါး၌သမ္မာဟ။ဂေခစသောအညစ်အကြေးတို့ကို။ ခါတွက်
ဆေးလျှင်ကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဥာဏ်ပညာကိုကျူး
လွန်၍ကျင့်သောရဟန်းကို။တာနိကမ္မာနိ။ထိုမိမိသဏ္ဌာန်၌နေ့စဉ်
ဖြစ်ပွားသော။ ဣဏာပရိဘောဂဟူတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိံ။အပါယ်လေး
ပါးသို့။နယန္တိ။ပို့ချကြကုန်၏။ ။အနက်။ ။ဤဂါထာတွင်။အ
တိဓောနခါရိနံပုဒ်၌။ ။ကိလေသမလာနိဓန္တိ ဇေတနာတိဓော
နံ။ဟူ၍၎င်း။ဓောဝန္တိ ဇေတနာတိဓောနံ။ ဟူ၍၎င်း။ ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ပစ္စ
ဝေက္ခဏာ ဥာဏ်ပညာကို။ဓောနဟူ၍ဆိုသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဆင်ခြင်မှုနှင့်ကင်းလွတ်၍သုံးဆောင်သည်ကို အတိဓောနခါရိဆို
သည်။ဝတ္ထုမှာ။ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်း၌။ တိဿအမည်ရှိ
သောရဟန်းတော်သည် ရုတ်တရက်ရောဂါနှင့် သေဆုံး လေရာ။
သင်္ကန်း၌သာယာသောတဏှာကြောင့်။ ထိုသင်္ကန်းမှပင်။ သန်း

တိရစ္ဆာန်ဖြစ်၍အပါယ်သို့ကျလေသောဝတ္ထုကို အဋ္ဌကထာရှိက် ထိုဂါထာ၏နိဒါန်းတွင်ပြဆိုသည်။

ရှေး၌သမ္မောဟ။ဂေဓ။မဒ။ပမာဒဟူသော ကိလေသာအညစ် အပြစ်လေးပါးနေ့စဉ်ပွားမှုစကားကိုလည်း။ ဤဂါထာ၌ လာသော သံချေးဥပမာကိုမြော်၍ဆိုသည်။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ဋီကာများ မှာလည်း။ထိုအပြစ်လေးပါးလင်္ဂါ၏။ ။ရဟန်းတော်တို့မှာ။ဇုဏာ ပရိဘောဂအတွက်အပါယ်သို့ကျရောက်ကြောင်းကို။ဧကနိပါတ် ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌လည်းအသေအချာလာသည်။

လိတ္တံပရမေနတေဇသာတိဣဒံသတ္တာဇေတဝနေဝိဟရန္တော အပစ္စဝေက္ခိတွာပရိဘောဂံဘိက္ခုအာရပ္ပကထေသိ။ တသ္မိံကိ ရံကာလေဘိက္ခု။ စိဝရာဒိနိ လဘိတွာ ယေ ဘုယျေန အပစ္စ ဝေက္ခိတွာပရိဘုဇ္ဇန္တိ။ တေစတ္တာရောပစ္စယေအပစ္စဝေက္ခိတွာ ဘုဇ္ဇမာနာယေဘုယျေနိယေ တိရစ္ဆာန် ယောနိတောနမုစ္စန္တိ။ အစရှိသည်ဖြင့် ဧကနိပါတ်လိတ္တံဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌လာ၏။ ။ အနက်ကား။ ။လိတ္တံပရမေနတေဇသာတိ။ ဟူသော။ ဣဒံ။ဤ လိတ္တံဇာတ်ကို။ သတ္တာ။မြတ်စွာဘုရားသည်။ဇေတဝနေ။ ဇေတ ဝန်ကျောင်းတော်၌။ဝိဟရန္တော။နေတော်မူစဉ်။ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်မှု၍။ပရိဘောဂံ။သုံးဆောင်သော။ဘိက္ခု။ ရဟန်းကို။အာရပ္ပ။ အကြောင်းပြု၍။ကထေသိ။ ဟောတော်မူ၏။ ကိရ။အစဉ်စကားကြားရဘူးသည်ကား။တသ္မိံ ကာလေ။ ထိုအခါ ရှိက်။ဘိက္ခု။ရဟန်းတို့သည်။ စိဝရာဒိနိ။ သင်္ကန်းစသောပစ္စည်း လေးပါးတို့ကို။လဘိတွာ။ရကုန်သည်ရှိသော်။ယေဘုယျေန။ များ သောအားဖြင့်။အပစ္စဝေက္ခိတွာ။ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်ကုန်မူ ၍။ပရိဘုဇ္ဇန္တိ။သုံးဆောင်ကြကုန်၏။တေ။ထိုရဟန်းတို့သည်။စတ္တာ ရောပစ္စယေ။ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ အပစ္စဝေက္ခိတွာ။ ပစ္စဝေက္ခ ဏာမဆင်ခြင်ကြကုန်မူ၍။ ပရိဘုဇ္ဇမာနာ။သုံးဆောင်ကြကုန်သော

ကြောင့်။ယေဘုယျနု။များသောအားဖြင့်။နိရယတိရစ္ဆာနယောနိ
တော။ငရဲဘဝ။တိရစ္ဆာန်ဘဝတို့မှ။နမုစ္ဆန္တိ။ မလွတ်ကြလေကုန်။

ဤပါဠိ၌ယေဘုယျနုဆိုသည်ကား။ထိုလက်ထက်တော်အခါ
မှာပင်ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်သောရဟန်းတို့သည်ပြန်လွန်တော်
မူကြသည့်အခါ။ တကျိပ်မှာ (၆-ပါး) (၇-ပါး)အောက်မနည်း
ဘဲ။ ငရဲတိရစ္ဆာန်ဘဝသို့ကျရောက်ကြလေကုန်၏။တရာမှာ(၆၀)
(၇၀)အောက်မနည်းဘဲ။တထောင်မှာ(၆၀၀)(၇၀၀)အောက်မ
နည်းဘဲ ငရဲတိရစ္ဆာန်ဘဝသို့ ကျရောက်ကြလေကုန်၏ ဟူလို
သည်။လက်ထက်တော်မှာပင်ထိုမျှလောက်ရှိနေသေး၏။ ယခုအ
ခါငါတို့လက်ထက်မှာ ဘုန်းကြီးပြန်တွေ့ဘယ်လို နေကြမည်မသိ
ဟုသံဝေဂရတို့ကောင်းလှ၏။

နမုစ္ဆန္တိ ဆိုသည်ကား။ယထာဘတံနိက္ခိတ္တောဇေံနိရယေ။ဟူ
သည်နှင့်အတူပေတည်း။ ရေနက်ထဲ၌ခဲထုပ်ကိုချလိုက်ဘိသကဲ့သို့
ဟူလိုသည်။

ဘိက္ခဝေစတ္တာရော ပစ္စယေဇေံပစ္စဝေက္ခိတ္တာပရိဘုဉ္ဇိတုံဝဋ္ဋ
တိ။ အပစ္စဝေက္ခိတ္တာ ပရိဘောဂေါနာမ ဟလာဟလဝိသပရိ
ဘောဂသဒိသော။ ။၎င်းအဋ္ဌကထာ။ ။ထိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့။
စတ္တာရောပစ္စယေ။ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ဇေံ။ဤသို့။ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ။
ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ။ အပ်၏။
အပစ္စဝေက္ခိတ္တာ။မဆင်ခြင်မူ၍။ပရိဘောဂေါနာမ။ သုံးဆောင်
ခြင်းမည်သည်။ဟလာဟလဝိသပရိဘောဂသဒိသော။ လတ်က
လောသေစေတတ်သော အဆိပ်ဆေးကိုသုံးဆောင် သည်နှင့်တူ
၏။ ။အနက်။ ။သဒ္ဓါဒေယျလ္လဒါနံအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါး
များသည်။ထေယျာရိဘောဂမှာ ရဲရဲငြိသောသံတွေခဲနှင့် တူ၏။
ဤဣဏပရိဘောဂမှာ လတ်ဘလော သေပေတတ်သော အဆိပ်
ဆေးနှင့်တူ၏။ ဤမျှသာကွဲကြ၏။ မိမိတို့သန္တာန်၌ အတ္တဒိဋ္ဌိဟူ
သောအနာဆိုးကြီး ရောဂါဆိုးကြီး ရှိနေကြသည့် အတွက်ပေ

တည်း။သက်န်းမည်သည်။ အရဟတ္တဇေယျဟန္တာတို့၏တန်ခွန်ပေ
တည်း။သက်န်းဝတ်ရုံမူသည်။ငါကားရန္တာတို့၏အနွယ်ပေတည်း။
ဟုဝန်ခံချက်ကြီးပေတည်း။ထိုဝန်ခံချက်ကြီးကိုယုံကြည်အားကိုး
၍လှူဒါန်းကြသည့် အတွက် ထိုမျှလောက်နက်နဲလျက် ရှိလေသ
တည်း။

၎င်းကေနိပါတ်ဝိသယသဘောဇနဇာတ်၌လည်း။ ။တသ္မိံ
ကိရသမယေ။ ယေတုယေျနဘိက္ခု။မာတရာနောဒိန္နံပိတရာနော
ဒိန္နံ။ဘာတရာ။ဘဂိနိယာ။စူဠမာတရာ။စုဠပိတရာ။ မာတုလေန။
မာတုလာနိယာဒိန္နံ။ အမှာကံ ဂိဟိကာလေပိ ဘိက္ခုကာလေပိ
ဧတေဒါတံယုတ္တရူပါဝါတိ ဥာတိဟိ ဒိန္နေ စတ္တာရော ပစ္စယေ
ဝိသဋ္ဌာဟုတွာအပစ္စဝေက္ခိတွာပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ သတ္တာတံကာရဏံ
ဥတွာမယာဓမ္မဒေသနံကာတံ ဝဋ္ဋတိတိဘိက္ခု။သန္တိ ပါတေတွာ
ဘိက္ခဝေဘိက္ခုနာမညာတိဟိပိအညါတိဟိပိဒိန္နကေစတ္တာရောပစ္စ
ယေပစ္စဝေက္ခိတွာဝ ပရိဘောဂေါကာတဗ္ဗော။အပစ္စဝေက္ခိတွာ
ပရိဘောဂံ ကတွာကာလင်္ကရမာနောဘိက္ခုယက္ခပေတ အတ္တာ
ဘာဝတော နမုစ္စတိ။ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘောဂေါနာမေသ
ဝိသပရိဘောဂ သဒိသော။ စသည်ဖြင့်လော၏။ ။ပါဠိလျှောက်
အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ထိုလက်ထက်တော် အခါ၌ပင်လျှင် ရဟန်း
တို့သည်။များသောအားဖြင့်။ ငါ့အမေကလှူသောပစ္စည်းဖြစ်သည်
ငါ့အဘေက။ ငါ့ဘထွေးက။ ငါ့ဦးရီးက။ ငါ့အရီးက လှူသော
ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ငါတို့မှာလှူဖြစ်သောအခါ၌သော်၎င်း။ရဟန်းဖြစ်
သောအခါ၌သော်၎င်း။ ထိုသူတို့သည်ငါတို့အား ပေးထိုက်သော
သူများဖြစ်ကြကုန်သည်ဟုနှလုံးပြုကြကုန်၍။ ဆွေမျိုးဖြစ်ကြကုန်
သောသူတို့ကလှူဒါန်းအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုရဲရဲဝံ့ဝံ့မ
ရှုံ့ကြကုန်မူ၍ ပစ္စဝေက္ခကာ မဆင်ခြင်ဘဲသုံးဆောင်ကြကုန်၏။
ထိုအကြောင်းကိုမြတ်စွာဘုရားသိတော်မူ၍ငါသည်ရဟန်းတို့အား
တရားဒေသနာဟောခြင်းဌာသင့်၏ဟုအကြံပြုတော်မူ၍။ ရဟန်း
တို့ကိုစည်းဝေးစေပြီးလျှင်။ရဟန်းတို့။ရဟန်းမည်သည် ဆွေမျိုး

တို့ကပင်ဖြစ်စေ။ဆွေမျိုးမဟုတ်သူတို့ကပင်ဖြစ်စေ။ ဗျူဒါန်းအပ်
သောပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍သာ သုံး
ဆောင်ခြင်းကိုပြုအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်
၍သေလွန်သောရဟန်းသည်ဘိလူးဘဝ။ တိရစ္ဆာန်ဘဝတို့မှာမ
လွတ်နိုင်။ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်မှု မည်သည်
လတ်တလောသေစေတတ်သောအဆိပ်ဆေးကို သုံးဆောင်သည်
နှင့်တူ၏။ စသည်ဖြင့်ဟောတော်မူသည်ဟူလို။ အစဉ်ပေံဘုယျ
နပုဒ်ကိုအပစ္စဝေက္ခဏာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ယက္ခပေတ အတ္တဘာဝ
တောနမုတ္တတိတို့၌စပ်။ တကျိပ်မှာ(၆-ပါး)(၇-ပါး)ဘိလူးသားရဲသ
ဘက်ပြိတ္တာ ဖြစ်လေ၏။ တရာမှာ(၆၀) (၇၀) တထောင်မှာ
(၆၀၀)(၇၀၀)ဘိလူးသားရဲသဘက်ပြိတ္တာဖြစ်လေ၏ဟုအဓိပ္ပါယ်
ဆိုလေ။ လက်ထက်တော်မှာပင်ထိုမျှလောက်ရှိနေသေး၏။ ယခု
ကာလငါတို့လက်ထက်မှာဘုန်းကြီးပြန်တွေ ဘယ်လိုနေကြမည်
မသိဟုသတိသံဝေဂယူကြလေ။ လက်ထက်တော်ဆိုရာမှာလည်း။
ပစ္စဝေက္ခဏာကိုဘုရားမဟောမီဆိုလိုသည်။ ။ဤအဋ္ဌကထာ
၌ဘိလူးနှင့်ပြိတ္တာဖြစ်ကြောင်း လာသည်။ ရှေ့ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌
၆ရဲနှင့်တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ကြောင်းလာသည်။ နှစ်ချက်စပ်မိလျှင်လေး
မျိုးရ၏။ ဘုန်းကြီးသေ၍ဘိလူးဖြစ်သောဝတ္ထုတို့မှာ ဟေမဝတာ
သာတာဂိရီ။ အာဠာဝက။ သူစိလောမ။ ခရလောမတို့ဝတ္ထု။ ပြိတ္တာ
ဖြစ်ကြသောဝတ္ထုမှာ။ ပေဘဝတ္ထုရှိလေပြီ။ ၁၂၆၅-ခုနှစ်မှစ၍။ အ
ထက်အောက် မြန်မာနိုင်ငံမှာ နှစ်ရှည်လများ တရားဟောလှည့်
လည်ရာ။ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်တွေမြင်ကြားသိရသောဘုန်းကြီး
ပြန်တွေကို သက်သေထုတ်ပြရန် အချက်ကြီးပေတည်း။ ဤနှစ်
ဇာတ်လုံးမှာပင်လိုရင်းမျှကို ထုတ်ပြလိုက်သည်။ အဆိပ်ဆေးကို
မျှမိကြသည့် အတွက် ဒုက္ခကြီး ရောက်ကြ။ သေဆုံးကြသော
ဇာတ်ဝတ္ထုတို့နှင့် အကျယ်ကိုအလိုရှိလျှင်။ ထိုနိပါတ်ထိုဇာတ်
တို့မှာယူကြလေ။ ။ သီလဝန္တ ရဟန်း တို့ အပါယ် ကျရန်အ
ကြောင်းရကား။ ဤပစ္စည်းလေးပါး၌တွယ်ပြီသော ဣဏပရိတော

ဂမ္ဘကြီးတပါး။ ဝိနည်းတရားစီရင်ရာ၌ ဆန္ဒာဂတိ လိုက်စားမှုကြီး
တပါး။ မာန်မာနကြီးတပါး။ ဣဿာမစ္ဆရိယကြီးမှုတပါး။ အမဲ
ယားငါးအစားကောင်းအသောက်ကောင်းကြိုက်မှုတပါး။ ဤကား
ဘုန်းကြီးသေလျှင်ဘီလူး၊ သဘက်ဖြစ်ကြောင်းစုတည်း။ ဘယ်လို
ပင်ဝိနည်းသိက္ခာသီလ ကောင်းသော်လည်း။ ဘယ်လိုပင်စာပေ
ကျမ်းဂန်တတ်သော်လည်း။ ထိုအမှုစုတခုခုအားကြီးလျက် ရှိနေခဲ့
လျှင်ဝိနည်းသိက္ခာသီလ ကောင်းမှုလည်းမကယ်နိုင်။ စာပေကျမ်း
ဂန်တတ်မှုလည်းမကယ်နိုင်။ ဘီလူး၊ သရဲ၊ သဘက်နှင့် ထိုက်သက်
ရာ၊ ငရဲတိရစ္ဆာန်ပြိတ္တာမလွဲနိုင်ပြီ။

ဤအရာ၌ အချို့သူတို့သည်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် လုံခြုံသျှင်အ
ပါယ်သို့မကျနိုင်ဟုထင်နေကြကုန်၏။ အချို့သူတို့သည်။ ကမ္မပထ
မြောက်လောက်သောဒုက္ခရိုက်မှုကင်းလွတ်လျှင် အပါယ်သို့မကျ
နိုင်ဟုထင်နေကြကုန်၏။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်လုံခြုံသော်လည်း။ အ
ပါယ်သို့ကျနိုင်သည်သာ အမှန်ဖြစ်၏။ အဘယ်သို့ကျနိုင်သနည်း
ဟူမူ။ ဤသတ္တဝါတို့မှာ အနုမတဂ္ဂသံသရာမှ ကမ္မပထမြောက်ပြီး
ဒုက္ခရိုက်ကံကြီးပေါင်း အသောင်း အသိန်းမက ဖြစ်လေရာရာအ
စဉ်ပါရှိ၍နေကြ၏။ ၊ လူတို့မှာ ယစ်မျိုးစွဲလမ်းမှုများသည် ထိုကဲ့သို့
သောကံဟောင်းမျိုး၏ဥပနိဿယကြီးဖြစ်၍ ထိုကံဟောင်းကဇ
နကကိစ္စ။ ယစ်မျိုးစွဲမြဲမှုက ဥပနိဿယကိစ္စ။ ဘက်တွဲကြပြီးလျှင်
ထိုသူကိုအပါယ်ငရဲသို့မချွတ်မလွဲအမြဲချနိုင်သကဲ့သို့။ ရဟန်းတို့
မှာလည်း။ ကံဟောင်းကဇနကကိစ္စ။ ဣဏပရိဘောဂမှု စသည်တို့
ကဥပနိဿယကိစ္စ။ ဘက်တွဲကြပြီးလျှင်ထိုရဟန်းကိုအပါယ်ငရဲ
သို့မချွတ်မလွဲ အမြဲချနိုင်ကြကုန်၏။ ဧ ရှားကံဟောင်းသည်။ စပါး
မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ယခုလက်ငင်းရှိနေကြသော ဣဏပရိဘောဂမှုစ
သည်များသည်။ တောင်သူ ယောကျ်ားနှင့်တူ၏။ တောင်သူ
ယောကျ်ားသည် မျိုးစေ့ကိုလက်ကိုင်ပြု၍ ကောက်စပါးများကို
ဖြစ်ပွားစေရ၏။ မျိုးစေ့သည် တောင်သူယောကျ်ား၏ ပြုလုပ်ချ
ထားရာမှာအပိုင်အညွှောက် ပေါက်ပွားရ၏။ ယစ်မျိုးသောက်မှု

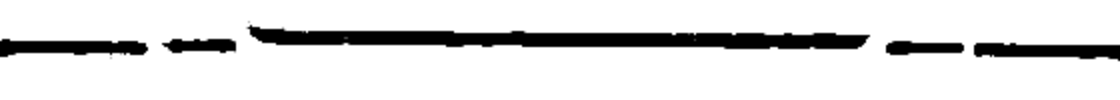
သည်ကမ္မပထမှုမျိုးမဟုတ်ဆိုသော်လည်း သေခါနီးတိုင်အောင် စွဲမြဲသောသူမှာထိုယစ်မျိုးမှအတွက်အပါယ်ငဲ့သို့ မလွဲနိုင်ရာပြီ။ သတ္တဝါတို့မှာအကုသိုလ်ကံဟောင်းသာရှိကြသည်မဟုတ်၊ ကုသိုလ်ကံဟောင်းများလည်း ရှိကြသည်ပင် မဟုတ်လော ဟူမူ။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသော သူတို့မှာကုသိုလ်၏ အင်အားထက်အကုသိုလ်၏အင်အားက အထောင်အသောင်းမကကြီးကျယ်လျက်ရှိနေကြ၏။ ထိုကြောင့်ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်လုံခြုံသော်လည်း ဣဏပရိဘောဂမှုအားကြီးစွာရှိနေကြသောရဟန်းတို့မှာ။ ထိုအမှုအတွက် ယေဘုယျအားဖြင့်အပါယ်သို့ကျရောက်ကြကုန်၏။ နောက်ကမ္မပထဒုက္ခရိုက်ဆရာတို့အထင်သည်လည်း။ ဤအဖြေမှာပါဝင်လေပြီ။

မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဣဏပရိဘောဂအတွက်ယေဘုယျအပါယ်ကျအပြစ်ကြီးကို မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်၌။ ။ ဓမ္မဒါယာဒါမေဘိက္ခဝေဘဝထ။ မာအာမိသဒယာဒါ။ အတ္ထိမေတုမေသုအနုကမ္မာ။ ကိန္တိမေသာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါဘဝေယျံ။ နောအာမိသဒါယာဒါ။ ။ ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။ ။ ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ တုမေ။ သင်တို့သည်။ မေ။ ငါဘုရား၏။ ဓမ္မဒါယာဒါ။ ဝေါဒိပက္ခိယ တရားတည်းဟူသော ဓမ္မအမွေကိုသာ ခံယူကြကုန်သည်။ ဘဝထ။ ဖြစ်ကြကုန်လော။ အာမိသဒါယာဒါ။ ပစ္စည်းလေးပါး တည်းဟူသော အာမိသအမွေကို ခံယူကြကုန်သည်။ မာဘဝထ။ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ မေ။ ငါဘုရားအား။ တုမေသု။ သင်တို့၌။ အနုကမ္မာ။ အစဉ်သနားခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ကိ အတ္ထိ။ အဘယ်သို့ရှိသနည်းဟူမူကား။ မေ။ ငါ၏။ သာဝကာ။ တပည့်သားအဆက်ဆက်တို့သည်။ ကိန္တိ။ အဘယ်သို့လျှင်။ ဓမ္မဒါယာဒါ။ တရားအမွေကိုသာ ခံယူကြကုန်သည်။ ဘဝေယျံ။ ဖြစ်ကြကုန်အံ့နည်း။ အာမိဒါယာဒါ။ ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော အာမိသအမွေကို ခံယူကြကုန်သည်။ နောဘဝေယျံ။ မဖြစ်ကြကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ အနုကမ္မာ။ အစဉ်သနားခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ။ အနက်။ ။ ဤ၌အာမိသအမွေကို ခံယူဆိုသည်ကား။ ဣဏပရိ

ဘောဂအနေနှင့် ခံယူသုံးဆောင်မှုကို ဆိုသတည်း။ ထိုအာဓိသအ
မွေကိုခံယူမှုမှကင်းလွတ်ကြ စေရန် ပတီးစိပ်လေးပုဒ်နှင့် ပစ္စယ
သန္နိဝံသိတသီလအစီရင်ကို စီရင်ဟောကြား ထားတော်မူခဲ့ပေ
သတည်း။ အနုကမ္ပါဆိုသည်ကား။ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကြောင့်
ကြတော်ကြီးဆိုလိုသည်။ ။ ဤအရာ၌ ဣဏပရိဘောဂမှုလွတ်
ကင်း၍ပစ္စယသန္နိဝံသိတသီလဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်
ခြင်ရာ၌။ အချို့ဆရာတို့သည် ပဋိသင်္ခါယောနိသော အစရှိသောပ
တီးစိပ်ပါဠိကိုအခေါက်များစွာ ရှုတ်ဆို၍ ပတီးစိပ်သျှင်ပင် ပတီး
စိပ်ကိစ္စပြီးစီး၏ဟုပြောဆိုကြကုန်၏။ အချို့ဆရာတို့သည် အနက်
ပါဆင်ခြင်နိုင်မှကိစ္စပြီးစီးသည်ဟုပြောဆိုကြကုန်၏။ အမှန်မှာမူ
ကား။ ပဋိသင်္ခါယောနိသောဟူသည်နှင့်အညီ ပစ္စယသန္နိဝံသိတ
သီလဆိုသည်ကား။ ပဋိသင်္ခါနုညာဏ်ကိုဆိုသည်။ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီး
သည်အတိုင်း။ ယောနိသောအနက်သွားလမ်း။ ယာဝဒေဝအနက်
သွားလမ်းတို့ကို ဖြောင့်တန်းစွာမြော်မြင်နိုင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ
ညာဏ်ပညာပေတည်း။ ထိုညာဏ်ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ စင်ကြယ်မှု
တည်ရှိနေသည်ကိုလည်း။ ပစ္စယသန္နိဝံသိတသီလဆိုရာ၏။ ထို
ကြောင့်အဋ္ဌကထာ ဘိက္ခု၊ ပစ္စယသန္နိဝံသိတသီလံပညာယသမ္ပာ
ဒေတဗ္ဗံ ။ ပညာသာဓနံဟိတံ။ ပညာဝတောပစ္စယေသုအာဒိနာဒါနံ
သံသဒဿနသမတ္တာဘဝတော။ ။ ဟူ၍ မိန့်ဆိုကြပေ၏။ ထို
ကြောင့်ပတီးစိပ်ပါဠိမျှကို အခေါက်များစွာရှုတ်ဆို၍ ပတီးစိပ်ရုံမျှ
နှင့်ကိစ္စမပြီးလေ။ ဆင်ခြင်မှုညာဏ်ပညာမပါဘဲ ကျက်အံ့၍ကြေ
လည်စွာရသဖြင့်အနက်မျှကိုရှုတ်ဆို၍ ပတီးစိပ်သော်လည်းကိစ္စ
မပြီးလေ။ ဣဏပရိဘောဂမှ မလွတ်ဟူလိုသည်။ ။ ယောနိ
သောအနက်လမ်းဖြောင့်တန်းစွာမြော်မြင်နိုင်ပါ၏။ မြော်မြင်ဆင်
ခြင်ပါ၏။ ပစ္စည်းလေးပါး၌ဂေဓ။ မဒ။ ပမာဒတို့သည်မူကားမလွတ်
ကင်းကုန်။ ပစ္စည်းလေးပါး၌အကောင်းထက်အကောင်းခံယူမှု၊ ခင်
တွယ်မှု၊ သိမ်းဆည်းမှုတို့သည်မူကား ရှိနေပြန်၏။ ထိုရဟန်းမှာ။
ပစ္စယသန္နိဝံသိတသီလတည်ပါမည်လောဟုမေးရန်ရှိ၏။ သမ္ပေါ

ဟလွတ်ကင်းသည်အတွက်တစ်တစ်ဒေသမျှတည်ရှိပါ၏။ဂေဓ။
မဒ၊ပမာဒ၊ ရှိနေသည့် အတွက် ဣဏပရိဘောဂမှ မလွတ်ဟု
ဖြေလေ။ ။အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်နဂါးစရိုက်စင်ကြယ်သည့်
အတွက်ပစ္စည်းလေးပါး၌။ဂေဓ။မဒ။ပမာဒတို့မှ လွတ်ကင်းပါ၏။
ဆင်ခြင်မှုကားမရှိ၊ ထိုသူမှာထိုသီလ တည်ရှိပါမည်လောဟူမူ၊
မြောက်ကျွန်းသူများ၏ ငါးပါးသီလသည်စေတနာသီလ။ ဝိရတီ
သီလ။ သံဝရသီလကားမဟုတ်၊ ပကတိသီလဟူ၍ဆိုရသကဲ့သို့။
ပဒိုသင်္ခါနသီလကားမဟုတ်။ ပကတိသီလဆိုရ၏။ သမ္မောဟအ
တွက်ဣဏပရိဘောဂအစွန်းမလွတ်ချေ။ သို့လော်သီလအရာမျှ
ဖြစ်၍သမ္မောဟကို သုခသင်္ခါသည်လည်း။ အရေးကြီးလှသော
ဂေဓ။ မဒ၊ပမာဒတို့ကိုသုခသင်္ခါရန် အတွက်ပေတည်း။ ထို
ကြောင့်သမ္မောဟ အတွက်ဝန်မလေးလှပေ။ ။အချို့သောသူ
တို့သည်ကား၊စာပေကျမ်းဂန်မှနှင့်သော်၎င်း။ ဘာဝနာမှနှင့်သော်
၎င်း။နေ့နေ့ညညအချိန်ကုန်ကြသော ရဟန်းတို့မှာပစ္စဝေက္ခဏာအ
ထူးဆင်ခြင်ဘွယ်မရှိ၊ထိုကုသိုလ်နှင့်ပင် ဣဏပရိဘောဂမှလွတ်
ကင်းစင်ကြယ်လေတော့သည်ဟုအယူရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့မှာ
အလွန်အရေးကြီးလှသော။ ဂေဓ။မဒ။ လွတ်ကင်းကြ၏လောဟု
ဆင်ခြင်ရန်ရှိချေ၏။ ပမာဒမှမရှိကြသည့်အတွက် အပြစ်မူကား
ပေါ့ရာ၏။

ဣဏပရိဘောဂအချက်အမြွက်ပြီး၏။

ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂကိုပြဆိုခဏ်း။

ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ၌ အမွေခွဲမှုနှင့်ရရှိ၍သုံးဆောင်မှုကိုဒါယဇ္ဇပ
ရိဘောဂဆိုသည်။မြတ်စွာဘုရား၏အမွေတော်ကိုခံယူသုံးဆောင်
ခြင်းဟုလိုသည်။မြတ်စွာဘုရား၏ အမွေတော်သည်။ အာမိသအ
မွေ။ဓမ္မအမွေဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ထိုတွင်ပစ္စည်းလေးပါးကို အာမိသ

အမွေဆိုသည်။ ဖေါပိပက္ခိယ တရား-၃၇-ပါးကိုခမ္ဘာအမွေဆို
သည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါးသေက္ခအရိယာပုဂ္ဂိုလ်(၇)ယောက်
တို့သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်အစစ်ဖြစ်ကြကုန်၍ အမွေခံ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပေတည်း။ သားတော်အစစ်ဖြစ်ပုံကား။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာရှိ
နေကြကုန်သော ပုထုဇန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရဟန်းတော်ပင် ဖြစ်ကြ
ကုန်သော်လည်း သားတော်အစစ်မဟုတ်ကြကုန်။ အကြောင်းမူ
ကား။ ထိုသူတို့သည် ထိုတရားနှစ်ပါးရှိကြသည့်အတွက် ယခု
နေ့မှာဘုရားတပည့်။ နက်ဖြန်မှာဘုရားရန်သူဖြစ်နိုင်သောအတိုင်း
တည်နေလျက် ရှိကြကုန်သောကြောင့်တည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
ကိုအမြစ်ပါပယ်ရှင်းကြကုန်ပြီးသော ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
မူကား။ ထိုပယ်ရှင်းသောခဏမှစ၍။ နိဗ္ဗာန်ဝင်ကြသည်တဝတိုင်
အောင်ဘုရား၏ သားတော် အဖြစ်အစဉ် မြဲကြလေတော့သည်။
ထိုကြောင့်။ ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်သာလျှင် ပရမတ္ထ သား
တော်အစစ် ဖြစ်ကြပေကုန်သည်။ သားတော်အစစ်ဖြစ်ကြကုန်
သည်နှင့်တပြိုင်နက် ဣဏာပရိဘောဂနုပင်ကိုလည်း လွန်မြောက်
ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ အမွေခံသားတော် အဖြစ်သို့ရောက်
ကြကုန်၏။ ဣဏာပရိဘောဂကို လွန်မြောက်ပုံကား။ ထိုအရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ။ သီလသိက္ခာ ပျက်ကွက် လျော့ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်။
သီလသိက္ခာ တည်ခိုင်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ အထူးမရှိကြ
ကုန်ပြီ။ သီလသုပရိပူကောရိပုဂ္ဂိုလ်ချည်းဖြစ်ကြ၍ သီလသိက္ခာ
တည်ခိုင်ပြည့်စုံသည်ချည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့အတွက်။ ဣဒါနိးသု
ဒါယကာတို့နှိုက် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အတွက်နှင့် အကျိုးပျက်ကွက်
ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိလေပြီ။ သောတာပန်ရဟန်းကို လှူလျှင်သော
တာပန်အလိုက်ရထိုက်သော အကျိုးကိုရနိုင်ကြကုန်တော့သည်။
သကဒါဂါမ်ရဟန်းကိုလှူလျှင် သကဒါဂါမ်အလိုက်။ အနာဂါမ်
ရဟန်းကိုလှူလျှင်အနာဂါမ် အလိုက် ရထိုက်သောအကျိုးကိုရ
နိုင်ကြကုန်တော့သည်။ ထိုကြောင့်အလှူဒါယကာတို့၌ အကျိုး
ပေးပျက်ကွက်ယုတ်လျော့မှုအတွက်နှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှာကြွေး

မြီအတင်အရှက်မရှိပြီ။ သက်နိုးဟူသောအရဟတ္တဇေကိုဝတ်ဆင်
သောပဋိညာဉ်မှုကြီးလည်းပြေကုန်လေတော့သည်။

အနတ္တသမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်ကြီးအလင်းပေါက်သည်အတွက်အတ္တ
ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သောအလွန်နက်နဲသောသမ္မောဟာ၊ ဂေဓ။ မဒ။ ပမာဒအ
ညစ်အမိုက်အပြစ်ကြွေးမြီတို့သည် မရှိကြကုန်ပြီ။ အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်မ
ယှဉ်သောသမ္မောဟာ။ ဂေဓ။ မဒ။ ပမာဒအညစ်၊ အပြစ်ကျန်ရှိကြ
ရာမှာလည်း။ ဗေ၊ ဝိပက္ခိယ ဓမ္မအမွေကြီးခိုင်မြဲပြီးဖြစ်ကြ၍ သုဂ
တိဘဝ၏အန္တရာယ်၊ ဗေ၊ ဝိပက္ခိယဓမ္မ၏ အန္တရာယ်ကိုမပြုနိုင်
ကြကုန်ပြီ။ ဤကား။ ဣဏံပရိဘောဂနယ်ကိုလွန်ကြပုံတည်း။ မြတ်
စွာဘုရား၏အမွေခံအစစ်အဖြစ်သို့ရောက်ပုံမှာ။ သားတော်အစစ်
အဖြစ်သို့ရောက်ပုံအတိုင်းပင်တည်း။ ဥပမာမူကား။ လောကနို့ကံ
ပစ္စည်းဥစ္စာကုဓုများစွာ ချမ်းသာသောသူဌေးကြီး၏ သားပံင်
ဖြစ်သော်လည်း။ မိဘအမွေကိုရရှိပြီးနောက် အနွယ်ကိုမစောင့်
ရှောက်ဘဲပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုအတ္တဟိတမပြု။ ပရဟိတမပြု။ ဖြုန်းတီး
မှု၌စိုးရိမ်တွယ်ရှိနေသော သားသည် အမွေခံထိုက်သော သားမ
ဟုတ်။ အနွယ်ကိုစောင့်ရှောက်၍ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို။ အတ္တဟိတ။ ပရ
ဟိတတို့၌ဖြောင့်မတ်စွာ ကြီးပွားစေနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ရ
သောသားသည်သာလျှင်အမွေကိုခံထိုက်သော သားကောင်းရတ
နာဖြစ်ပေသကဲ့သို့တည်း။

ဤအချဉ်အာမိသအမွေတော်ဘက်မှာစောဒနာရန်ရှိ၏။ ဤပ
ရိဘောအရာတွင် ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အာမိသအမွေတော်
ကိုခံယူသုံးဆောင်မှုကို။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂဖြစ်၍ အပြစ်မရှိသော
သုံးဆောင်ခြင်းဟုဆို၏။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်၌မူကား။ တပည့်သား
ရဟန်းတော်အဆက်ဆက်တို့သည်အာမိသအမွေတော်ကို ခံယူ
ကြမည်ကိုအကြောင့်ကြကြီး ကြောင့်ကြတော်မူကြောင်း ဟော
တော်မူသည်နှင့် မဆန့်ကျင်ပါလောဟု ဆိုရန်ရှိ၏။ ဓမ္မဒါယာဒ
သုတ်၌အကြောင့်ကြကြီး ကြောင့်ကြတော် မူသည်မှာ ဣဏံပရိ
ဘောဂနယ်သားများ အတွက်ဟုယူလျှင် မဆန့်ကျင်ဟုဖြေလေ။

အကြောင်းမူကား။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှင်ပုထုဇန်ရဟန်းများမှာ။ ဣဏပရိ
ဘောဂဖြစ်ခဲ့သော်။ အတ္တဟိတ၊ ပရဟိတနှစ်ပါး ပိုင်းပိုင်းလဲ၍
သွား၏။ အနတ္တသမ္မာဒိဋ္ဌိရှင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ထိုအကျိုးနှစ်
ပါးပျက်ကွက်လမ်းမရှိကြကုန်ပြီ။ သို့သော် ထိုဒါယဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်တို့
မှာပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ကြရာ၌၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်
မှုမရှိကြပြီလား။ မရှိဟုဆိုခဲ့သော် ထိုပစ္စယ သန္နိဝသိတသီလ
တည်နိုင်မည်လားဟုမေးရန်ရှိ၏။ သင်္ခါယဝေဝေဝရပညာသာဝ
ကော။ဟူသောပုဒ်အတွင်း မဟာဋီကာ၌ကား။ ။ဝရပညာသာဝ
ကောတိဥတ္တမပညာယ ဘဂဝတောသာဝကော သေက္ခောဝါပု
ထုဇ္ဇနောဝါ၊ဟုဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရမှာ သေက္ခအရိယာများ
လည်းလာပေ၏။ သို့သော်ထိုပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်မှု ဟူသော
ဉာဏ်အစိတ်သည်အနိစ္စထင်မြင်မှု၊ ဒုက္ခထင်မြင်မှု၊ အနတ္တထင်
မြင်မှု ဟူသောသမ္မာဒိဋ္ဌိနယ်ကြီးအတွင်း၌ပါဝင်လေပြီးဖြစ်၍။ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာပစ္စဝေက္ခဏာ အထူးဆင်ခြင်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆင်
ခြင်သည်ဖြစ်စေ။ ထိုသီလအမြဲတည်လေတော့သည်ဟုဖြေ။ ။
ပစ္စဝေက္ခဏာကြေလည်စွာဆင်ခြင်၍၊ပစ္စယသန္နိဝသိတသီလနှင့်
ပြည့်စုံသောပုထုဇန် ရဟန်းကို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၌ ထည့်သွင်းမြဲ
ကျမ်းဂန်ထုံးစံရှိသည်ဖြစ်၍။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သုံးဆောင်မှုကိုလည်း
ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂတွင်ထည့်သွင်းရမည်ဟူ၍ အဋ္ဌကထာတို့၌ဆို
ပေသည်

ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂအနက်ပြီး၏။

သာမိပရိဘောဂကိုပြဆိုခဏ်း။

သာမိပရိဘောဂ ဆိုသည်ကား။ မိုးမိုးပိုင်ပိုင် သုံးဆောင်ရ
ခြင်းတည်း။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ပစ္စည်းလေးပါး သုံးဆောင်မှုကို
ဆိုသည်။မြတ်စွာဘုရား၏ အမွေခံသားတော်ကြီးဖြစ်ကြကုန်၍သူ
တို့၏သုံးဆောင်မှုသည်၊ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်တ

ဣာမရှိသည် အတွက် တဏှာ၏ကျွန် အဖြစ်မှကျွတ်လွတ်ကြ
 ကုန်ပြီဖြစ်၍ပစ္စည်းလေးပါးကိုသုံးဆောင်ရာ၌၊မိမိတို့၏စိတ်ကိုမိမိ
 တို့စိုးမိတ်မှု အထူးရှိကြသည့်အတွက် သာမိပရိဘောဂဟုဆိုရ
 ပြန်သည်။တဏှာရှိနေကြသောသေက္ခပုထုဇန်တို့မှာ ပစ္စည်းလေး
 ပါးကိုသုံးဆောင်ကြရာနှိုက်မိမိတို့စိတ်ကို မိမိတို့ကအစိုးမရကြ
 ကုန်။တဏှာကသာအစိုးရ၏။တဏှာ၏အစာ။တဏှာ၏အာရုံ။တ
 ဏှာ၏အကြိုက်နှင့်တွေ့ကြုံကြလျှင်မိမိတို့ဥာဏ်က ရှံ့ဘွယ်၊စက်
 ဆုတ်ဘွယ်ဟုသိ၏။ပြော၏။ဟော၏။စိတ်ကမူကားမရှုံ့လေ။မစက်
 ဆုတ်လေ။ထိုအာရုံသို့သာဆွ၏။ စိတ်ရောကိုယ်ပါ မြန်ရှက်စွာခံ
 စား၏။မိမိတို့ဥာဏ်က။ ကြောက်ဘွယ်။ထိတ်ဘွယ်။ လန့်ဘွယ်
 ဟုသိ၏။ပြော၏။ဟော၏။ စိတ်ကမူကားမကြောက်လေ။ မလန့်
 လေ။မထိတ်လေ။ထိုအာရုံသို့သာဆွ၏။ စိတ်ရောကိုယ်ပါခင်မင်
 စွာခံစား၏။ရဟန်းကိစ္စမကုန်ကြသေးသောရဟန်းတို့မှာပံသုကာ
 လသက်န်း။ပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်း။ ရုက္ခမူလကျောင်း။ပုတ်မုတ္တ
 ဆေးများသည် အကောင်းဆုံးအမြတ်ဆုံး ပေဟုသိကြ၏။ ပြော
 တတ်ဟောတတ်ကြ၏။ စိတ်ကမူကားမကြိုက်။ အတိရေကလာ
 ဘဘက်၌သာနစ်မြုပ်၍နေကြ၏။ ဤကားမိမိတို့၏စိတ်ကိုမိမိတို့
 ကအစိုးမရ။ တဏှာကသာအစိုးရပုံ။ တဏှာကျွန် ဖြစ်နေကြပုံ
 တည်း။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာမူကား။ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ကြကုန်ပြီ။
 မိမိတို့ဥာဏ်ကရှံ့ဘွယ်။ စက်ဆုတ်ဘွယ်ဟုရှုလိုက်လျှင် စိတ်က
 လည်းရှံ့၍စက်ဆုတ်၍လိုက်တော့သည်။ ။ဤအရာ၌သုတ္တန်ပါဠိ
 တော်ရှိ၏။ ။ဣဝါနန္ဒတိက္ခု၊နောစက္ခု၊နာရူပံဒိသွာဥပ္ပဇ္ဇတိမနာ
 ပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိမနာပံ အမနာပံ။ သောသစေအာ
 ကင်္ဂတိပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညိဝိဟာရေယျန္တိ။ အပ္ပဋိကူလ
 သညိတတ္ထဝိဟရတိ။ သစေအာကင်္ဂတိ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလ
 သညိဝိဟာရေယျန္တိ။ ပဋိကူလသညိ တတ္ထဝိဟရတိ။ သစေအာ
 ကင်္ဂတိ ပဋိကူလေစအပ္ပဋိကူလေစ အပ္ပတိကူလသညိ ဝိဟာရေ
 ယျန္တိ။ အပ္ပဋိကူလသညိတတ္ထဝိဟရတိ။ သစေအာကင်္ဂတိပဋိကူ

လေစ အပ္ပဒိုကူလေစပဋိကူလသညီ ဝိဟာရေယျန္တိ။ ပဒိုကူလ
သညီတတ္ထဝိဟာရတိ။ သစေအာကင်္ဂတိပဋိကူလဉ္စ အပ္ပဒိုကူလဉ္စ
တဒုဘယံအတိနိဝဇ္ဇိတွာဥပေက္ခကောဝိဟာရေယျံ သတောသမ္ပ
ဇာနောတိဥပေက္ခကောတတ္ထဝိဟာရတိသတောသမ္ပဇာနော။ ။
အဆင်းဟူသောရူပါရုံနှင့်တွေ့ကြုံရာ နှိုက်စိတ်ကိုအစိုးရပုံငါးချက်
တည်း။ နောက်အာရုံငါးပါးတို့နှင့်တွေ့ကြုံရာတို့၌လည်း စိတ်ကိုအ
စိုးရပုံငါးချက်စီလာ၏။ အကျဉ်းချုပ်အဓိပ္ပါယ်ကား။ အာရုံခြောက်
ပါးတို့တွင်တပါးတပါး၌ဣဋ္ဌာရုံ။ အနိဋ္ဌာရုံဟူ၍ နှစ်မျိုးစီရှိကြ၏။
ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ။ ဣဋ္ဌာရုံခြောက်မျိုးတို့နှင့်
သော်၎င်း။ အနိဋ္ဌာရုံခြောက်မျိုးတို့နှင့်သော်၎င်း။ ဣဋ္ဌာရုံအနိဋ္ဌာရုံ
အရောအားဖြင့်သော်၎င်းတွေ့ကြုံကြရာ၌။ မိမိတို့စိတ်ကို အာရုံအ
လိုသို့မလိုက်စေမူ၍။ မိမိတို့အလိုရှိတိုင်းထားနိုင်ကြကုန်၏။ ရှံ့ရှာ
ဘွယ်ရှိသော အနိဋ္ဌာရုံကိုပင်* ဣဋ္ဌာရုံအနေနှင့် နှလုံးထားလိုက်
သော်စိတ်သည်မရှံ့ရှာပြီ။ နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသော ဣဋ္ဌာရုံကိုပင်
အနိဋ္ဌာရုံအနေနှင့် နှလုံးထားလိုက်သော် စိတ်သည် ရှံ့ရှာတော့
သည်။ ဣဋ္ဌာရုံအနိဋ္ဌာရုံနှစ်မျိုး၌ပင်လျစ်လျူရှုလိုက်သော်။ ဥပေက္ခာ
စိတ်တည်လေတော့သည်။ ဣဋ္ဌာရုံမှာ ဣဋ္ဌာရုံအတိုင်း။ အနိဋ္ဌာရုံ
မှာအနိဋ္ဌာရုံအတိုင်း စိတ်ထားမှုနှစ်ပါးမှာသာ၍ လွယ်ကူတော့
သည်။ ။ ဘုရားအဆင်းတော်အသံတော်အစရှိသော ဣဋ္ဌာရုံမျိုး
မှာဣဋ္ဌာရုံအတိုင်း ကြည်ညိုစိတ်နှစ်သက်စိတ်ကိုထား၏။ ကာမ
ဂုဏ်ငါးပါးနှင့်စပ်သောဣဋ္ဌာရုံမျိုးမှာ။ ရှံ့ရှာစိတ်ကိုသော်၎င်းလျစ်
လျူ။ စိတ်ကိုသော်၎င်း ထားလိုရာထားနိုင်၏ စသည်ဖြင့်ဆိုလေ
သာမိပရိဘောဂအမြွက်ပြီး၏။ ။ ဤပရိဘောဂ အနက်၌ကျန်ရှိ
သောအနက် အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကိုမူကားဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ
ဋီကာတို့မှာယူကြလေ။

ပရိဘောဂလေးပါးအမြွက်စကားပြီး၏။

ယခုအခါအတက် လျှောက်လွှာတွင်ပါရှိသည့် အချက်ကို ရှင်းလင်းပေးအံ့။ ။မြတ်စွာဘုရားသည် အကြည်အပြု။ ခွင့်ပြု တော်မူအပ်သောပိဏ္ဍိတိယာလောပဆွမ်း။ ပံသုကုသကံန်း၊ ရုက္ခမူ လကျောင်း။ ပုတိမုတ္တဆေး။ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ဘွယ်ရှိမရှိ။ မဆင်ခြင်သော်လည်း။ ဣဏပရိဘောဂဖြစ်မ ဖြစ်။ ဤကားလိုရင်း အချက်ပေတည်း။ အထက်က ပရိဘောဂ လေးပါးကိုတင်ရှားစွာဘော်ပြုရသည်မှာ ဤအချက်ကိုရှင်းလင်း တို့ပင်ဖြစ်၏။ ထိုအချက်၌ အကြည်အပြု။ ခွင့်ပြုတော်မူသောဟူ သောဟေထုပိသေသန ဝကားဖြင့် ရဟန်းတော်တို့၏ အသုံးအ ဆောင်ဖြစ်သော ပစ္စည်းလေးပါးသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏။ အမွေ တော်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အမွေရှင်ဖြစ်၏။ အမွေရှင်ကြည် ဖြူစွာခွင့်ပြုသည် အတွက်ကြောင့်။ ထိုပိဏ္ဍိတိယာလောပဆွမ်းစ သောပစ္စည်းများ၌ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်သော်လည်း ဣဏပရိ ဘောဂမဖြစ်။ မြတ်စွာဘုရားသည်အလိုတော်ရှိရင်းမဟုတ်ဘဲ။ မ လွဲသာ၍သာ ခွင့်ပြုတော်မူရသော အတိရေကလာဘပစ္စည်းမျိုး ၌မူကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်လျှင် အမွေရှင်မြတ်စွာဘုရား။ အလိုတော်မကျသည့်အတွက် ဣဏပရိဘောဂဖြစ်၏။ ပစ္စဝေက္ခ ဏာဆင်ခြင်မှ အလိုတော်ကျသည့်အတွက် ဣဏပရိဘောဂမှ လွတ်၏ဟုဆိုလိုရိပ်ထွက်၏။ ဤအလို၌မြတ်စွာဘုရား အလိုတော် မကျမှ။ မြတ်စွာဘုရားအပြစ်တင်တော်မူရန်အမှုကို ဣဏဟူ၍ဆို လို၏ ဆိုထိုက်ပေ၏။ ပိဏ္ဍိတိယာလောပစသော ပစ္စည်းများမှာလှူ ဒါန်းသူဒါယံကာအတွက်နှင့်လည်း တာဝန်ကြီးစွာမရှိ။ သမ္မောဟ ဂေဝ။ မဒ။ ပမာဒ အတွက်နှင့်လည်း တာဝန်ကြီးစွာ မရှိသော ကြောင့်လည်း။ ဣဏပရိဘောဂဖြစ်ဘွယ်မရှိဟုဆိုလို၏။ ဆိုခွင့် လည်းရှိပေ၏။ သို့သော်ပိဏ္ဍိတိယာလောပဆွမ်းမှာလှူဒါန်းသူဒါယ ကာအတွက်နှင့်လည်း မပေါ့သာချေ။ သမ္မောဟ။ ဂေဝ။ မဒတို့အ တွက်နှင့်လည်း မပေါ့သာချေ။ တအိမ်မှတလုပ်စာမျှ ဖြစ်သော် လည်းလတ်တလော သေစေတတ်သော အဆိပ်ဆေးနှင့်အလား

တူမျိုးမဟုတ်ဟူ၍လည်း မဆိုသာချေ။ လှူဒါန်းသူမရှိဘဲ ရနိုင်
သောပံသုကူသင်္ကန်း။ ရုက္ခမူလကျောင်း။ ပုတိမုတ္တဆေး တို့မှာ
လည်းသမ္မောဟအဖြစ်နှင့် လျဉ်းပါးဘွယ်ရှိချေသည်။ ရှေးပညာ
ရှိတို့သည်လည်းသောက်ရေ၊သုံးဆောင်ရေတို့၌ပင်ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဆင်ခြင်စမှတ်ပြုကြကုန်သည်။

ပိဏ္ဍိပိဟာရံသယနုဇသနုဉ္စ၊
အာဇဉ္စသံဃာဒို့ ရုဇပွဝါဟနံ။
သုတွာန ဓမ္မံသုဂတေန ဒေသိတံ၊
သင်္ခါယသေဝေဝရပညာသာဝကော။ ။

ပိသဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။ဝရပညာသာဝကော၊ မြတ်သော
သဗ္ဗညုတညာဏ်ရှင်ကြီး၏တပည့် သားတော်ဖြစ်သော ရဟန်း
သည်၊သုဂတေန၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ဒေသိတံ၊ဟောတော်မူအပ်
သော။ဓမ္မံ၊တရားကို။သုတွာန၊ကြားနာ၍။ပိဏ္ဍိဉ္စ၊ဆွမ်းကို၎င်း။ပိ
ဟာရဉ္စ၊ကျောင်းကို၎င်း။သယနုသနုဉ္စ၊အိပ်ရာနေရာကို၎င်း။အာ
ပဉ္စ၊သောက်ရေကို၎င်း။ သံဃာဒိုရုဇပွဝါဟနုဉ္စ၊ သင်္ကန်း၌လိမ်း
ကပ်သောမြူအညစ်အကျေးတို့ကို ဆေးလျှော်မျှောချကြောင်းဖြစ်
သောဆေးရေကြောရေကို၎င်း။သင်္ခါယ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်
၍။သေဝေ။ မြဲစဲသုံးဆောင်ရာ၏။ ။အနက်။ ။ဤသို့လာသော
ကြောင့်။ပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်း။ ပံသုကူသင်္ကန်းတို့မှာလည်းမ
ပေါ့သာချေ။သံဃာရက္ခိတသာမဏေရဝတ္ထု၌လည်း။

ဥပဏ္ဍာယော မံဘုဉ္စမာနံ၊သာလိကူရံ သုနိဗ္ဗုတံ။
မာဟေတွံ သာမဏေရေ၊ဇိဝံဈာပေဟိ အသညတော။ ။

ဟုလာ၏။ ။ဥပဏ္ဍာယော။ ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာသည်။ သုနိဗ္ဗု
တံ။ကောင်းကောင်းကြီးဇေးလေပြီးသော။ သာလိကူရံ၊ သလေး
ဆွမ်းကို။ဘုဉ္စမာနံ၊စား၍နေသော။မံ၊ငါ့ကို။ သာမဏေရေ၊ သာမ
ဏေ၊တွံ၊သင်သည်။အသညတော။မစောင့်စည်းမှု၍။ဇိဝံ၊လျှောက်

မာဟောဇာပေဟိ။ ဆွမ်းပူမလောင်စေနှင့်။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟားဆို
လေ၏။ ။ အနက်။ ။ အသညတောတိအပစ္စဝေက္ခဏံသန္ဓာယာ
ဟ။ ။ မဟာဋီကာ။ ။ ကောင်းကောင်းကြီးဇေးလေပြီးသောဆွမ်း
ဖြစ်ပါလျက်လျှောက်ဆိုဆွမ်းပူမလောင်စေနှင့်ဆိုသည်ကား။ အလွန်
ပူလောင်သောအဆိပ်ဆေး ဥပမာအတိုင်းဆိုပေသည်။ အသည
တောဟူသည်နှင့်အညီ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ကပိဏ္ဍိယာ
လောပဆွမ်းဟူ၍လျှောက်ဆိုမလောင်နိုင်ဘူးဟု မဆိုသာချေ။ မဆို
သာရုံမျှမက၊ ပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်း အတွက်ပျက်စီးဘူးသော
ပိဏ္ဍိပါတ် ခူတင်ဆောင် ရဟန်းဝတ္ထုနှင့်တကွ၊ တဏှာတကော
တဏှာတွင်ဤရသတဏှာသည် အကြီးကျယ်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း
ကို။ ဇေယျာပူရဇာမရီဇာတ်၌လောပေ၏။ လာပုံကား။ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ
စဉ်။ အလွန်ကြွယ်ဝသော သူဌေး၏သား တိဿအမည်ရှိသော
လုလင်သည်၊ မြတ်စွာဘုရားထံ တရားတော်ကို ကြားနာရသဖြင့်
သံဝေဂရ၍ရဟန်းပြုခြင်းဌာဇလျှောက်ထားရာ။ မိဘတို့အခွင့်ပြုသူ
ကိုမှအခွင့်ပေးသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သူဌေးသားသည်မိဘတို့
ထံပြန်၍ခွင့်တောင်းလေရာ။ တယောက်ထည်းသောသားဖြစ်၍မိ
ဘတို့ကအခွင့်မပေးနိုင်ရှိနေ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းမပြုရလျှင်သည်
နေရာအသေခံတော့မည်ဟု အစာမစားဘဲ ထိုနေရာတွင် ခုနစ်
ရက်ပတ်လုံးအိပ်နေလေ၏။ ထိုအခါမိဘတို့သည် အခွင့်ပေးရကုန်
၏။ မိဘတို့ထံမှအခွင့်ရသဖြင့်မြတ်စွာဘုရားထံသို့သွား၍ ရဟန်း
ပြုလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သူဌေးသားကို ရဟန်းပြုစေပြီး
နောက်တဆဲ့ငါးရက်မျှဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌နေတော်မူ၍သာ
ဝတ္ထိပြည်သို့ကြွတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းငယ်သည်လည်း သာဝတ္ထိ
ပြည်သို့ပါလေ၍ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာနေပြီးလျှင် ခူတင်တ
ဆဲ့သုံးပါးကိုဆောက်တည်၍ သာဝတ္ထိပြည်၌ အိမ်စဉ်အတိုင်း
ပိဏ္ဍိပါတ်ဆွမ်းအမြဲခံလေ၏။ စုပ္ပံပိဏ္ဍိပါတ်ကတိဿအမည်နှင့်
သာဝတ္ထိပြည်တွင် ထင်ရှားကျော်စောလေ၏။ ။ ကုလပုတ္တော

တေရသ ဂူသင်္ဂါနိသမာဒါယ၊ သာဝတ္ထိယံ သပဒါနံ ပိဏ္ဍာယစရ
မာနော ကာလံပီတိနာမေတိ။ စုပ္ပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေရော
တိပညာတော။ ။၎င်းဇာတ်အဋ္ဌကထာ။ ။ထိုအခါ ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်မှာမိဘဖြစ်သူများသည်ပူဆွေးဒုက္ခဖြစ်ကြ၍ ငိုယိုမြည်တမ်း
ကြရာ။အရှယ်အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သူငယ်မတယောက်က။
ကျွန်တော်မကို စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့်တကွ အပ်နှင်းကြမည် ဖြစ်ပါ
လျှင်။အရှင့်သားကို ကျွန်တော်မ ဤအိမ်ထို့ရောက် အောင်သွေး
ဆောင်မည်ဟုဆိုပေ၏။မိဘတို့ကလည်း။ အပ်နှင်းမည်ဟုဆိုကြ
၏။ထိုအခါထိုသူငယ်မသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာကို၎င်း။ သင့်လျော်ရာ
အဘော်သင်းပင်းကို၎င်းတောင်းယူ၍။ သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားပြီး
လျှင်။ထိုရဟန်းငယ်ဆွမ်းခံလမ်းတွင်အိမ်ဆောက်လုပ်၍နေထိုင်
ကြလျက်အလွန်ကောင်းမွန်စွာကြိုချက်၍ တမူတ်စာသောယာဂု
ကို၎င်း။တစွမ်းကြီးမျှသော အလွန်အရသာရှိသော ဆွမ်းကို၎င်း
လောင်းလေ၏။ရဟန်းငယ်သည်ထိုဆွမ်းအရသာ၌လွန်စွာစွဲလမ်း
ခြင်းဖြစ်၍။ ထိုသူငယ်မ ပြောဆိုရာပါလေ၏။ ထိုအခါအိမ်ပေါ်
သို့ပင့်တင်၍ ထိုင်နေစေပြီးလျှင်လောင်းလှူ၏။ ထိုသူငယ်မသည်
မိမိအလိုရှိရာ ပါရာဗြဟ္မာသိလတ်သော်။ တနေ့သ၌မကျန်းမမာ
ယောင်ပြု၍ တိုက်ခန်းမှထွက်ဘဲနေလင့်၏။ ရဟန်းငယ်ရောက်
လာသော်။ မမြင်၍မေးမြန်းလေရာ။အိမ်သားတို့ကသူငယ်မမကျန်း
မမာရှိကြောင်း။ အရှင်ဘုရားကိုလည်းဖူးမြင်ရန်အလွန်တောင့်တ
ကြောင်းလျှောက်ကြရာ။ သူငယ်မတိုက်ခန်းသို့ ဝင်ရောက်သဖြင့်။
ရဟန်းသိက္ခာ ပျက်ဆုံးပြီးလျှင် မိဘတို့ရှိရာရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ပြန်
ရလေ၏။ ဤကားပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်း အတွက်နှင့်ပျက်စီးဘူး
သောဝတ္ထုပေတည်း။

ထိုအခါ၌ တရားသတင်မှာ ထိုရဟန်းငယ်၏ အကြောင်းကို
ရဟန်းပရိသတ်တို့ ပြောဆို၍နေကြရာ။ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာ
တော်မူပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုမေးတော်မူ၍ လျှောက်ထားကြ
သဖြင့်။ဤသူငယ်မသည် ဤရဟန်းငယ်ကို ယခုမှသာပျက်ဆီး

သည်မဟုတ်။ ရှေးဘဝကလည်းပျက်ဆီးဘူးလေပြီဟု မိန့်တော်
 ပြီး၍။ဝါတမိဂဇာတ်ကိုဟောတော်မူ၏။ ဝါတမိဂဆိုသည်ကား။
 လေအဟုန်ကဲ့သို့ အပြေးလျင်မြန်သောသမင်တမျိုးဘည်း။ သမင်
 ပျံဟူ၍ခေါ်ကြ၏။ လွန်လေ ပြီးသော အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားအ
 လောင်းတော်သည်။ဗာရာဏသီမင်းဖြစ်တော်မူစဉ်။ မင်းဥယျာဉ်
 ၌။သဗ္ဗယမည်သောသူကို ဥယျာဉ်မှူးခန့်ထားလေ၏။ ထိုသမင်
 သည်တောမှလာ၍။ ထိုဥယျာဉ်၌မြက်နုတို့ကိုစား၏။ ဥယျာဉ်မှူး
 သည်ထိုသမင်ကိုမချောက်မလှန်မူ၍ယဉ်ပါးအောင်ပြု၏။ဥယျာဉ်
 ၌ဖြစ်သောပန်းသစ်သီးများကို မင်းကြီးအားဆက်သရန်နန်းတော်
 သို့ဝင်၍မင်းအားထိုသမင်အကြောင်းကိုပြော၏။သင်ရအောင်ဖမ်း
 နိုင်မည်လောဟုမေးလေရာ။ ပျားရည်လုံလောက်စွာရပါလျှင်ဖမ်း
 နိုင်ပါ၏။နန်းတော်တွင်းသို့ဝင်အောင်ပင်တတ်နိုင်ပါ၏ဟုလျှောက်
 ၍။ပျားရည်လုံလောက်စွာရ၍ ဥယျာဉ်သို့ ပြန်ရောက်လေသော်။
 ထိုသမင်စားရာဌာန၌ မြက်နုတို့ကို ပျားရည်ဆွတ်လူး၍ထား၏။
 သမင်သည်ပျားရည်လူးသောမြက်နုတို့ကိုစား၍ ပျားအရသာ၌စွဲ
 လမ်းသောအခါ။ ဘောသို့မပြန်ဘဲ ဥယျာဉ်ထဲမှာနေ၍။ တခြား
 မြက်ကိုမစားနိုင်။ ပျားရည်လူးသောမြက်ကိုသာစား၏။ ယဉ်ပါး
 လတ်သော်ဥယျာဉ်မှူး၏လက်၌ရှိသော မြက်ကိုပင်လာ၍စား၏။
 ထိုအခါနန်းတော်တွင်းသို့သွင်းရန်မင်းကြီးအားပြောကြား၍လမ်း
 တလျှောက်၌စိမ်းရှင်သောသစ်ကိုင်းသစ်ခက်တို့ကို။ ကာရန်စေပြီး
 လျှင်။ဥယျာဉ်မှူးသည်ပျားရည်လူးသောမြက်စိမ်းတို့ကိုကိုင်းယူ၍
 သမင်ကိုပြုလျက် ရှေ့ကသွားလေရာ။သမင်သည် နန်းတော်တွင်
 သို့ရောက်လေ၏။ ထိုအခါများစွာသောလူတွေကိုမြင်၍ ကြောက်
 လန့်ခြင်းပြင်းစွာဖြစ်သဖြင့်ထိုမှဤမှမရပ်မတည်ပြေး၍နေ၏။ မင်း
 ကြီးမြင်တော်မူလတ်သော်။ သနားခြင်းဖြစ်ပြီးလျှင်။ရသတဏှာ၏
 အပြစ်ကိုမြင်တော်မူ၍ တရားဂါထာဖွဲ့ပြီးလျှင် မင်းပရိသတ်အ
 ပေါင်းတို့အားဟောကြားပေ၏။ ၊တရားဂါထာကား။

နက်ရတ္ထိ ရသေဟိ ပါပိယော။
အာဝါသေဟိဝါ သန္တဝေဟိဝါ။
ဝါတမိဂံ ဂဟနနိသိတံ။
ဝသမာနေတိ ရသေဟိ သဉ္ဇယော။ ။

အနက်ကား။ ။ ကိရုပညာရှိစကား ကြားရဘူးသည်ကား။
ရသေဟိ။ ရသာရုံတို့ထက်။ ပါပိယော။ လွန်၍ယုတ်မာသောကရား
သည်။ နတ္ထိမရှိ။ အာဝါသေဟိဝါ။ တိုက်အိမ်ဘုံနန်း စသည်တို့
ထက်၎င်း။ သန္တဝေဟိဝါ။ သားမယားစသောချစ်ကျမ်းဝင်သူ
တို့ထက်၎င်း။ ရသာဝေ။ ရသာရုံတို့ သည်သာလျှင်။ ပါပိယော။
ထောင်ဒေသင်းမက အဆများစွာ။ သာလွန်ထူးကဲ၍ယုတ်မာလှ
ကုန်၏။ ဂဟနနိသိတံ ။ တောရပ်ဝန်း မြိုင်ကြီးအတွင်း၌မှီတင်း
နေထိုင်သော။ ဝါတမိဂံ။ သမင်ပျံကို။ သဉ္ဇယော။ ဥယျာဉ်မှူးသဉ္ဇ
ယသည်။ ရသေဟိ။ ပျားရည်ဟူသောရသာရုံတို့ဖြင့်။ ဝသံ။ မိမိ
အလိုသို့။ အာနေတိ။ ဆောင်နိုင်ပါ၏။ ။ ဤကားပါဠိတော်လာဂါ
ထာအနက်။ ။ အဘယ်ကြောင့် ရသာရုံ ရသာတဏှာတို့သည်
အယုတ်မာဆုံး ဖြစ်ကြ ကုန်သနည်း ဟူမူကား။ မိမိအသက်ကို
လည်း ဆုံးရှုံး စေတတ်ကုန်၏။ သူပါးတို့၏ အသက်တို့ကိုလည်း။
များစွာဆုံးရှုံးစေတတ်ကုန်၏။ ဟဦး တယောက်သော သတ္တဝါ၏
ရသာတဏှာကြောင့်။ မိမိအသက်လည်းဆုံးရှုံးတတ်၏။ အထောင်
အသောင်းမကသော သတ္တဝါတို့၏အသက်တို့သည်လည်း ဆုံး
ရှုံးရကုန်၏။ ထိုကြောင့် အယုတ်မာဆုံးဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုတွင်
သမင်ပျံဝတ္ထုသည်။ မိမိအသက်ကို ထိခိုက်ရာ၌သက်သေဖြစ်၏။
တရားစောင့်သောမင်းနှင့်တွေ့သောကြောင့် . အသက်ချမ်းသာ ရ
၏။

အဠကထာအတွင်းကား။ ။ ကိရာတိ အနုဿ ဝန ဧတ္ထ နိပါ
တော။ ရသေဟိတိ ဇိဝှိဝိညေယျေဟိ မရုရမ္ဘိလာဒိဟိ။ ပါပိယော
တိပါပတရော။ အာဝါသေဟိဝါသန္တဝေဟိဝါတိနိဗဒ္ဓဝသနဋ္ဌာန
သင်္ခါတေသုအာဝါသေသုပိ မိတ္တသန္တဝေသုပိ ဆန္ဒ ရာဂေါပါပ

ကောဝ၊ ဇေတဟိပန သဆန္ဒရာဂပရိဘောဂေဟိ အာဝါသေဟိ
ဝါမိတ္တသန္တဝေဟိဝါသတဂုဏေနစသဟဿဂုဏေနစသတသ
ဟဿဂုဏေန စရဝပဋိသေဝနဋ္ဌေန အာဟာရံဝိနာ ဇိဝိတိန္ဒြိယ
ပါလနာယ အဘာဝေနစသဆန္ဒရာဂပရိဘောဂရသာဝ ပါပတ
ရာ။ ။ အနက်ကား။ ။ ကိရာတိ။ ကိရဟူသည်ကား။ အနုဿ
ဝနဋ္ဌေ။ အဆင့်ကြားဘူးခြင်းအနက်၌။ နိပါတော။ နိပါတ်ပုဒ်
တည်း။ ရသေဟိတိ။ ရသေဟိဟူသည်ကား။ ဇိဝိတိညေယျဟိ။
လျှာဖြင့်သိအပ်ကုန်သော။ မရုရမ္ပိလာဒိဟိ။ အချို့အချဉ်စသည်
တို့ထက်။ ပါပိယောတိ။ ပါပိယောဟူသည်ကား။ ပါပတရော။ အ
လွန်ယုတ်မာသည်တည်း။ အာဝါသေဟိဝါသန္တဝေဟိဝါတိ။ ဟူ
သည်ကား။ နိပဒ္ဒဝသနဋ္ဌာနသင်္ခါတေသု။ အမြဲနေရာဋ္ဌာနဟုဆို
အပ်ကုန်သော။ အာဝါသေသုပိ။ အိမ်ရာ တိုက်တာတုံနန်း ဗိမာန်တို့
၌၎င်း။ မိတ္တသန္တဝေသုပိ။ သားမယားစသောမိတ်ဆွခင်ပွန်းချစ်
ကျမ်းဝင်သူတို့၌၎င်း။ ဆန္ဒရာဂေါ။ အားကြီးသော တဏှာရာဂ
သည်။ ပါပကောဝ။ ယုတ်မာလှသည်သာတည်း။ ပန။ ထိုထက်အ
ထူးအချွန် အလွန်ကို ဆိုပြန်သည်ရှိသော်ကား။ သဆန္ဒရာဂပရိ
ဘောဂေဟိ။ ဆန္ဒရာဂနှင့်တကွသုံးဆောင်ကြကုန်သော။ ဇေတ
ဟိအာဝါသေဟိဝါ။ ထိုအိမ်ရာတိုက်တာတုံနန်း ဗိမာန်တို့ထက်
၎င်း။ ဇေတဟိမိတ္တသန္တဝေဟိဝါ။ ထိုသားမယားစသော အဆွ
ခင်ပွန်းချစ်ကျမ်းဝင်သူတို့ထက်၎င်း။ သတဂုဏေနစ။ အဆအရာ
အားဖြင့်၎င်း။ သဟဿဂုဏေနစ။ အဆအထောင်အားဖြင့်၎င်း။ သ
တသဟဿဂုဏေနစ။ အဆအထောင်အထိန်းအားဖြင့်၎င်း။ ရဝ
ပဋိသေဝနဋ္ဌေန။ အိပ်ပျော်ဆွဲအခါကိုချန်လှပ်၍နာရီစဉ်။ ပဟိရံစဉ်။
နေ့စဉ်။ ရက်စဉ် မပြတ်မစဲအမြဲရှိရခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာဟာရံ။
အစာအာဟာရကို။ ဝိနာ။ ကြဉ်၍။ ဇိဝိတိန္ဒြိယပါလနာယ။ အသက်
ဇိဝိတိန္ဒြိယကိုစောင့်ရှောက်တတ်သောတရားတပါး၏။ အဘာဝေန
စ။ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဆန္ဒရာဂပရိဘောဂရသာဝ။ ဆန္ဒရာဂ
နှင့်တကွသုံးဆောင်အပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့သည်သာလျှင်။ ပါ

ပတရာ၊ အလွန်အကြူးအထူးအကဲယုတ်မာလှကုန်၏။ ။ ဤကား အနက်။ ။ အဓိပ္ပါယ်လိုရင်းကား။ အိမ်ရာတိုက်တာတံ့နန်းဗိမာန် တို့၌ခင်တွယ်သော အာဝါသ တဏှာသည်လည်း တခြားတပါး သောတဏှာတို့ထက်ယုတ်မာလှ၏။ သားမယားဆွေမျိုး ဥာတ ကာတို့၌ ခင်တွယ်သော တဏှာသည်လည်း တခြားတပါး သော တဏှာတို့ထက်ယုတ်မာလှ၏။ လျှာအရသာတို့၌ ခင်တွယ်သော ရသတဏှာသည်မူကား။ ထိုတဏှာတို့ထက်ပင် အဆအရာမက။ အဆအထောင်မက။ အဆအသောင်းအသိန်းမက မိမိလွန်ကဲ၍ ယုတ်မာလှ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ အိပ်နေဆဲကိုချန် လှုပ်၍။ တနာရီမျှအပြတ်မခံနိုင်ဘဲ။ အမြဲသုံးဆောင်ရခြင်းကြောင့် ၎င်းအစာအာဟာရမှတပါး အသက်ကို စောင့်ရှောက် နိုင်သော ဝတ္ထုဟူ၍ တစုံတခုမျှမရှိသော အသက်မွေးမှုကြီး ဖြစ်နေသော ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဤစကား၌ အာဝါသတဏှာ။ ဥာတိမိတ္တသန္တ ဝတဏှာတို့ထက် အဆရာထောင်မက ကြီးကျယ်လှ၏ဟူသော စကား၌။ ပေါရိသာဒမင်းသည်။ ရသတဏှာအတွက်နှင့် တိုင်း ပြည်နိုင်ငံတုံ့နန်းဗိမာန်တို့ကို၎င်း။ မောင်းမိသံ။ မိဘုရား။ သား တော်။ သမီးတော်။ ဆွေတော်မျိုးတော်အလုံးစုံတို့ကိုစွန့်ပစ်၍။ ရသ တဏှာ၏ကျွန်လုပ်၍နေရ၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ရသတဏှာ လွန် ကဲမှုနှင့်စပ်သော ဇာတ်နိပါတ်ဝတ္ထုသက်သေတို့ကို ထုတ်တော် ၍ပြဆိုလေ၏။ ။ အိပ်နေဆဲကိုချန်လှုပ်၍တနာရီမျှအပြတ်မခံနိုင် ဘဲအမြဲမိဝဲသုံးဆောင်ရခြင်းဆိုသည်ကား။ ထမင်းအစာအာဟာ ရကိစ္စများလည်း တနေ့လျှင်နှစ်ထပ်။ သို့မဟုတ်တထပ် နေ့စဉ်မြ ကြရ၏။ တနေ့တရက်မှအလပ်မခံနိုင်ကြ။ ထမင်းနပ်တို့၏အကြား ၌။ မုတ်။ သစ်သီးခဲဘွယ်။ အထွတ်အကြော် အပျော်။ အရည်။ အ ရက်မျိုး ရှိတိုင်းတွေ့တိုင်း။ စားကြရ သောက်ကြရသေး၏။ လ ဘက်ဆေးကွမ်းတို့မှာခံတွင်း၌ မပြတ်ဝါးရန်။ ငှက်ရန်။ သောက်ရန် ရှာရန်အမြဲရှိကြစေရ၏။ ဤသို့လျှင်လျှာခံတွင်းမည်သည်သာယာ ဘွယ်အာရုံ။ သာယာခြင်းတဏှာနှင့် တနာရီမျှ အပြတ်မခံနိုင်ကြ

သောဌာနဖြစ်၏။ ကျန်ရှိသောမျက်စိအရာ။ နားအရာစသည်တို့မှာ
 ကား သာယာဘွယ်သောအဆင်း။ အသံအစရှိသောအာရုံ။ သာ
 ယာခြင်းတဏှာတို့နှင့် တနာရီမက အပြတ် ခံနိုင်ကြကုန်၏။ တ
 ရက်မက၊ တလမက။ တနှစ်မကပင် အပြတ်ခံနိုင်ကြကုန်၏။ ထို
 ကြောင့်ရသတဏှာသည် အကြီးအကျယ်ဆုံးသောတဏှာဖြစ်၏
 ဟုလိုသည်။ ။ အသက်မွေးမှုကြီးဖြစ်နေကြသည် ဟူသောစ
 ကား၌။ လောက၌ အသက်မွေးမှုသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၏။ ရေ
 သတ္တဝါအနန္တ။ ကုန်းသတ္တဝါအနန္တတို့မှာ ထိုအမှုကြီးသည်အ
 ချုပ်အချာဖြစ်၏။ အသက်မွေးမှုဟူသည်မှာလည်း။ ကဗဠိ^၉ကာရ
 အစာအာဟာရဖြည့်စွမ်းမှုကြီးပေတည်း။ ထိုကဗဠိ^၉ကာရအစာ
 အာဟာရဖြည့်စွမ်းမှုကြီးသည် အသက်ကိုပွားစီးစေခြင်းရသတ
 ဏှာကိုပွားစီးစေခြင်းအကျိုးနှစ်ပါးကို အမြဲဆောင်ရွက်ပေ၏။ ဤ
 သို့လျှင် အသက်မွေးမှုသည် တခြားတပါးသော အမှုခပ်သိမ်းတို့
 ထက် အဆအရာမက၊ အဆအထောင်မက။ အဆအသောင်းအ
 သိန်းမက ကြီးကျယ်လှသော အမှုကြီးဖြစ်သောကြောင့် ရသတ
 ဏှာသည်လည်းခပ်သိမ်းသော တဏှာဟူသမျှတို့ထက် အဆအ
 ရာ၊ အထောင်၊ အသောင်း။ အသိန်းမက။ ကြီးကျယ်လှသောတဏှာ
 ကြီးဖြစ်လေတည်း။ ။ ထို ရ သ တ ဏှာ သည်။ အဘယ်မျှ
 လောက်ယုတ်မာမှု အကျိုးမဲ့မှု ကြီးကျယ်သနည်းဟူမူကား။ အ
 သက်ကိုပွားစီးစေခြင်းကိစ္စသည်လည်း အလွန်ကြီးကျယ်သော
 ဒုစွရိုက်နယ်ကြီး တပါးဖြစ်၏။ ရသတဏှာ တိုးတက် ပွားစီးခြင်း
 ကိစ္စသည်လည်း အလွန်ကြီးကျယ်သော ဒုစွရိုက်နယ်ကြီးတပါး
 ဖြစ်၏။ ဤငါတို့ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံမှာပင် နွားသတ်ရုံ။ သားသတ်ရုံတို့
 ၌ နွားကောင်ရေပေါင်း။ သားကောင်ရေပေါင်း။ ကြက်ကောင်ရေ
 ဌက်ကောင်ရေပေါင်း တနေ့ တရက် အတွက် မှာပင် အသောင်း
 များစွာသေဆုံးရာ၏။ တလတလ အတွက်မှာပင် အသိန်းများစွာ
 သေဆုံးရာ၏။ ဤရသတဏှာ၏စက်ကြီးပင်တည်း။ ကမ္ဘာပေါ်၌
 ဘီလူးသဘက်တို့၏အတတ်ကြောင့် ကပ်ရောဂါကြီးတွေ ဖြစ်ပေါ်

၍နေခြင်းသည်လည်း ဤရသတဏှာ၏စက်ကြီးပင်တည်း။ သေ
 ဆုံးကြရာ၌လည်း သေဆုံးကြသောသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာတို့၌
 ရှိနေကြသောအသား အမွှေး ရသာရုံတို့သည် အတွင်းရန်သူတို့
 ပေတည်း။ ထိုရသာရုံတို့သည် သတ်သောသူတို့ကိုလည်း တွင်
 တွင်သတ်အောင်နှိုးဆော်ကုန်၏။ စားသောသူများကိုလည်း တွင်
 တွင်စားအောင်နှိုးဆော်ကုန်၏။ ဥပမာ။ အသီးအရွက်စားကောင်း
 သောသစ်ပင်မှာ အသီးအရွက်သည်အတွင်းရန်သူဖြစ်၏။ အသီး
 အတွက်။ အရွက်အတွက် အချတ်အချိုင့်ခံရ၏။ အသီးအရွက်မ
 စားကောင်းသောသစ်ပင်သည်ချမ်းသာ၏။ ဤဥပမာကဲ့သို့တည်း။
 ရေသတ္တဝါအနန္တ။ ကုန်းသတ္တဝါအနန္တတို့မှာ အသက်လွတ်အ
 စါအာဟာရကိုစားကြသူအလွန်နည်းပါး၏။ နိုင်ရာနိုင်ရာဖမ်းယူ၍
 စားကြသူအလွန်များ၏။ ဤရသတဏှာ၏စက်ကြီးပင်တည်း။ အ
 ဘယ်မျှလောက်နည်းပါးသည်။ အဘယ်မျှလောက် များပြားသည်
 ဟူမူ။ ဤအရာ၌မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ထွင်လာသော နခသိခသုတ်
 ဒေသနာကို ထုတ်တော်ပြဆိုရာ၏။ ။ ထိုသုတ်ဒေသနာ၏ အ
 ချုပ်အဓိပ္ပါယ်မျှကိုပြဆိုပေအံ့။

မြတ်စွာဘုရားသည်လက်သည်းတော်အဖျား၌ မြေမုန့်ကိုတင်
 ထား၍ ရဟန်းတို့ကိုမေးတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ငါ၏လက်သည်း
 ဖျားမှာတင်ထားသောမြေမုန့်နှင့် မဟာပထဝီအပြင်မှာ ရှိသော
 မြေမုန့်သည် အဘယ်ကများသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ရဟန်း
 တို့ကလက်သည်းတော်ဖျား၌ တင်ထားသောမြေမုန့်က အလွန်
 နည်းငယ်ပါသောကြောင့်၊ မဟာပထဝီမြေပြင်မှာရှိသော မြေမုန့်က
 အလွန် များငယ်ပါကြောင်း လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါဤသို့
 ဟောတော်မူ၏။

ဇေမေဝခေါဘိက္ခဝေအပ္ပကာ ဘေသတ္တာ။ ယေပါဏာတိပါ
 တာပဋိဝိရတာ။ အထခေါဇေတဝဗဟုတရာသတ္တာ။ ယေပါဏာတိ
 ပါဘာပဋိဝိရတာ။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဤသတ္တလောကကြီး၌။ သူ
 အသက်သတ်မှုမှ ကြဉ်ရှောင်သူသည် လက်သည်းတော် ဖျားမှာ

တင်ထားသော မြေမုန့်ရကဲ့သို့ အလွန်နည်းပါး၏။ သူ့အသက် ကိုသတ်မှုမှမရှောင်ကြသူသည် မဟာပထဝီမြေပြင်မှာရှိနေသော မြေမုန့်ကဲ့သို့ များပြား၏ ဟုဟောတော်မူ၏။ အဒိန္နာဒါန်စသည် တို့မှာလည်း ဤနည်းတူဟောတော်မူ၏။ ဤဒေသနာတော်များကို ထောက်၍ အသက်လွတ် အစာအာဟာရကို စားကြသူ ဘယ်မျှ လောက်နည်းပါးသည်။ နိုင်ရာနိုင်ရာ စားကြသူ ဘယ်မျှလောက် များပြားသည်ဟုထိခိုင်စရာ၏။ ဤသည်လည်းရသတဏှာ၏စက် ကြီးပင်တည်း။ ဤ၌လည်း နိုင်ရာနိုင်ရာကို စားကြသူအများတွင် အသက်လွတ်စားရန်မရှိ၍ အသက်ရှိကို စားရသူများလည်း ရှိရာ ၏။ ရေသတ္တဝါများကိုမြော်လေ။ အသက်လွတ်စားရန် ရှိလျက် နှင့်ရသတဏှာအတွက် အသက်ရှိကိုစားကြသူသည် အလွန်များ ၏။ ကုန်းသတ္တဝါများကိုမြော်လေ။ ဤသို့လျှင် တလောကလုံးဒုစွ ရိုက်တောကြီးဖြစ်နေမှုသည်ရသတဏှာယုတ်မာမှုကြီးပေတည်း။ ထိုကြောင့် ဤအသက်မွေးမှုကြီး ရသတဏှာ မွေးမှုကြီး နှစ်ပါး သည်အလွန်ကြီးကျယ်သော ဒုစွရိုက်နယ်ကြီး နှစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း။ အလွန်ယုတ်မာသော တဏှာကြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ သေ ကြသည်အခါ၌လည်း သုဂတိဘဝ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါသည် လက်သည်းတော်ဖျား၌ တင်ထားသော မြေမုန့်ရကဲ့သို့ အလွန် နည်းပါး၏။ အပါယ်၌ဖြစ်ရသောသတ္တဝါသည် မဟာပထဝီမြေ ပြင်ကြီးမှာရှိနေသော မြေမုန့်ရကဲ့သို့ အလွန်များပြား၏ဟု သုတ် ဒေသနာတော်များစွာ လာရှိပြန်၏။ ဤဒေသနာ တော် များကို ထောက်၍ အပါယ်သို့ကျရောက်လေသောသတ္တဝါဟူသမျှသည် သုဂတိဘဝသို့ ပြန်ရောက်သို့ အလွန် ခဲယဉ်းကြောင်း။ ဘဝတ သောင်းနှင့်လည်းပြန်နိုင်ခွင့်မရှိ။ ဘဝတသိန်းနှင့်လည်း ပြန်နိုင်ခွင့် မရှိ။ များစွာသော ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတို့ကိုသမုဒ္ဒရာရေအ ပြင်မှာပစ်ချလိုက်ရာ။ အောက်သို့သာ နစ်မြုပ်၍သွားကြကုန်သ ကဲ့သို့။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် တဘဝထက်တဘဝနစ်မြုပ်၍သာ သွားကြကြောင်းကို ထိခိုင်ရာသတည်း။ ဤအရာ၌၎င်း မဟာဝဂ္ဂ

သံယုတ်တွင်ပင် လာရှိသောလိပ်ကန်းဥပမာ ကာဏကန္တပေါပ
မသုတ်ကိုလည်းထုတ်ဘော်၍ပြဆိုရာ၏။ ဤအလုံးစုံ သည်ကား။
ရသတဏှာသည် ခပ်သိမ်းသော တဏှာ တို့ထက် အဆ သိန်း
သောင်း လွန်ကဲကြောင်း။ ယုတ်မာ ကြွင်းကိုဘွင့်ဆိုပေသော
ဝါတမိဂဇာတ်အဋ္ဌကထာစကားကိုထင်ရှားစေရန် ဝေဘန်ဘေဉ်
ပြချက်ပေတည်း။

(ဤတွင်ရှေ့ကား ပိဏ္ဍိယာလောပ ဆွမ်းစသော ပစ္စည်းလေး
ပါးတို့မှာပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ဘွယ် မရှိဟူသော အယူဝါဒကို
သုခ်သင်ချက်ပြီး၏။)

ယခုအခါ၌ထိုရသတဏှာသည် ရဟန်းတော်တို့ ဘောင်မှာ
မင်းမူ၍နေကြ၏။ မင်းမူပုံကား။ လူတို့မှာ နေ့စဉ် ဟင်း ကောင်း
ကျွေးကောင်း စားနိုင်ကြသူအလွန်ပါး၏။ အထိုက်အလိုက်နှင့်ပြီး
ကြသူများ၏။ ရဟန်းတော်တို့မှာတတ်နိုင်သူတို့ကလျှင်ဒန်းကြသည်
ဖြစ်၍နေ့စဉ်ဟင်းကောင်းကျွေးကောင်းစားရသူများ၏။ မကောင်း
လျှင်မစားနိုင်သူများ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးလေလေ။ ဟင်းကောင်း
ကျွေးကောင်းအစားကောင်းအသောက်ကောင်း ပြည့်စုံလေလေ
ဖြစ်၏။ သက်သတ်ဟင်း မပါလျှင်မစားနိုင်သူ များ၏။ လောက၌
အာရုံအပေါင်းတို့တွင် ရသာရုံသည်အယုတ်မာဆုံးဖြစ်၏။ သူတ
ပါးတို့၏အသက်ကိုထိခိုက်သည်ဖြစ်၍ အကြီးအကျယ်ဆုံးသော
အကျိုးမဲ့ကြီးဖြစ်၏ဟု ပြဆိုခဲ့သောပါဠိအဋ္ဌကထာများနှင့် ဘယ်
လိုနေကြမည်မထိဟု သံဝေဂယူကြဘို့ ကောင်းလှ၏။ ရသတ
ဏှာတွင်လည်း လူတို့၏ အသက် သခင် စည်းစိမ်သခင် ဖြစ်ကြ
ကုန်သော နွားသတ္တဝါ။ ကျွဲသတ္တဝါတို့၏အသားတို့နှိုက် စွဲလမ်း
သောတဏှာသည် အယုတ်မာ ဆုံးသော ရသတဏှာ မျိုးစုတို့
တွင် အတုမရှိသောတုရင်ချုပ်ကြီးဖြစ်ပေ၏။ (နက်ရတ္ထိရသေဟိ
ပါပိယော) ဟူသော ဝါထာပဒကို နှုတ်တက်၍ ရကြဘို့လည်း
ကောင်းလှ၏။

အထက်၌ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဒုစ္စရိုက်နယ် အပါယ်နယ်ကြီး ဖြစ်ချေ၍အယုတ်မာဆုံးဖြစ်သော ဤရသတဏှာကြီးသည်။ ယခု အခါရဟန်း တော်တို့ဘောင်မှာ မင်းမူ၍နေရခြင်း။ ရဟန်းတော် များဖြစ်လျက် တဏှာတကာ တို့ထက် အယုတ်မာ ဆုံးကြီးဖြစ် သောရသတဏှာကြီး၏ကျွန်ဖြစ်၍နေကြရခြင်းသည်လည်း ဝမ်း နည်းဘွယ်ကောင်းလှ၏။ ဤကား ဣဏပရိဘောဂအရာ.တဏှာ ခြောက်ပါးတို့တွင် ရသတဏှာသည် အယုတ်မာ ဆုံးကြီး ဖြစ် ကြောင်း။ ဒုစ္စရိုက်နယ်ကြီးအပါယ်နယ်ကြီးဖြစ်ကြောင်း။ ပါဠိအဋ္ဌ ကထာလာဂှိသည့်အတိုင်းထုတ်တော်၍ပြဆိုချက်ပေတည်း။

ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောပါဠိတော်လာဥပမာရကိုပြဆိုခဏ်း။

ထေယျပရိဘောဂ၌သံတွေခဲဥပမာလာပုံကား။

အညုထာသန္တံ အတ္တာနံ၊ အညုထာယောပဝေဒယေ၊
 နိကစ္ဆကိုတဝသေဝ။ ဘုတ္တံထေယျာယ တဿတံ၊
 သေယျာ အယောဂုဇ္ဇောဘုတ္တော။ တတ္တောအဂ္ဂိသိဂူပမော။
 ယဇ္ဇေဘုဇ္ဇေယျဒုဿီလော။ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ အသညတော။ ။

အနက်ကား။ ။ယော။ အကြင်ရဟန်းစစ်မဟုတ်ဘဲရဟန်းစစ် လုပ်၍နေသောရဟန်းတု၊ ရဟန်းယောင်သည်။ အညုထာ။ တပါး သော ဒုဿီလအခြေအနေအားဖြင့်၊ သန္တံ။ အမှန်အဟုတ် ဖြစ်၍ နေသော။ အတ္တာနံ။ မိမိကိုယ်ကို။ နိကစ္ဆ။ ဖုံးရှက်စဉ်းလဲ၍။ အညု ထာ။ တပါးသောသီလဝန္တ အခြေအနေအားဖြင့်၊ ပဝေဒယေ-ပဝေ ဒတိ။ တော်ပြောပြကြား၏။ ယထာ။ ဥပမာကား။ ကိတဝဿ။ ဌက် သတ်မှုဆိုး၏။ နိကစ္ဆ။ စဉ်းလဲ၍။ ပဝေဒနံဣဝ။ မိမိကိုယ်ကိုတော်ပြ ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ တဿ။ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်၏။ ဘုတ္တံ။ လူတို့လှူဒါန်းသောပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ထေ

ယျာယ။အနက်အနဲ စဉ်းလဲသောခိုးခြင်းဖြင့်။ ဘုတ္တံ။သုံးဆောင်
 ခြင်းဖြစ်၏။ တက္ကော။ရဲရဲညီသော။ အဂ္ဂိသိပုပမော။မီးတောက်မီး
 လျှံနှင့်တူသော။ အယောဂုဇ္ဇော။ သံတွေခဲတွေကို။ဘု တက္ကော။စား
 အပ်မျိုးအပ်သည် ရှိသော်။ သေယျော။ ကောင်းမြတ်သေး၏။ အ
 သညတော။သီလကိုမစောင့်ထိန်းမှု၍။ ဒုသသီလော။ရဟန်းသီလ
 ပျက်ဆုံးလျက်ရှိနေသောရဟန်းတူသည်။ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ။တိုင်းသူပြည်
 သားလူအများတို့ကလွှဲဒန်း၍ရသောဆွမ်းကို။စေ။ အကယ်၍။ယံ
 ဘုဇ္ဇေယျ။ အကြင်ပားရာ၏။ တတော။ ထိုဒုသသီလ ရဟန်းတို့မှာ
 တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ဆွမ်းကိုစားရခြင်းထက်။ အယောဂုဇ္ဇော။
 သံတွေခဲတွေကို။ ဘုတ္တော။ စားအပ်သည် ရှိသော်။ သေယျော။
 ကောင်းမြတ်လှသေး၏။ ။ဌက်သတ်မှုဆိုးသည် မိမိကိုယ်ကို
 သစ်ခက်စိမ်း သစ်ရွက်စိမ်း တို့ဖြင့် စည်းနှောင်းပြီးလျှင် သစ်ပင်
 ယောင် ချုံ ယောင်လုပ်၍ ဌက်အများကျရောက်ရာ ဌာန၌နေလင့်
 ၍။ဌက်တို့သည် သစ်ပင်တောချုံမှတ်၍ အနီးအပါး၌ ကျရောက်
 ကြကုန်၏။ မူဆိုးသည်မိမိအနီးအပါး၌ ရောက်လာသောဌက်တို့
 ကိုယမ်းမီးစသည်ဖြင့်ပစ်သတ်၍ယူလေ၏။ ဒုသသီလရဟန်းသည်
 ထိုမူဆိုးနှင့်တူ၏ဟူလိုသည်။ သားကောင်တို့ကို ထိုနည်းမျိုးဖြင့်
 စဉ်းလဲ၍သတ်သော သားသတ်မှုဆိုးနှင့်လည်းတူ၏။ ။ထိုရ
 ဟန်းတုမှာရွာသူတို့ကလွှဲဒါန်းကြသော ဆွမ်းပစ္စည်း လေးပါးကို
 သုံးဆောင်ရသည်ထက်။ရဲရဲညီသော သံတွေခဲတွေကို သုံးစားရ
 ခြင်းသည်ကောင်းမြတ်သေး၏ဟူရာ၌ ကောင်းမြတ်ပုံကား။ ထိုရ
 ဟန်းတုသည် သံတွေခဲတွေကို သုံးစားခဲ့သော် သုံးစားမှုအတွက်
 ထိုခဏ၌သေသော်လည်းသေရာ၏။ သေလုပါးနီး ဒုက္ခကြီးသော်
 လည်း တွေ့ကြုံရာ၏။သံတွေခဲကိုသုံးစားမှုအတွက်နှင့် အပါယ်သို့
 ကျရောက်မှုမရှိလေ။ ရဟန်းကောင်းထင်မှတ်၍ ရွာသူတို့က လွှဲ
 ဒါန်းကြသော ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးစားမှုသည်ကား။ အပါယ်
 သို့ကျရောက်စေနိုင်သောအမှုကြီးဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းတုသည် အ
 ပါယ်သို့ကျရောက်ပြီးလျှင် ကြီးစွာသောအပါယ်ဒုက္ခကို ခံရလေ

၏။ခံရပုံကား။ထိုရဟန်းတုမှာ ယခုဘဝတွင်ရဟန်းသဃာတို့နှင့် ပေါင်းဘော်ရာတို့၌ ရဟန်းကောင်းပြုလုပ်၊စဉ်းလဲခြင်းသည်၎င်း။ လူတို့နှင့်ဆက်ဆံရာတို့၌ရဟန်းကောင်းပြုလုပ်၊စဉ်းလဲခြင်းသည် ၎င်း။ဤစဉ်းလဲမှုကြီးသည်သံဃာဘေဒကဖြစ်သော။မုသဝါဒကို ချန်လှပ်၍လောကသုံးပါးတွင် အတုမရှိနက်နဲသောမုသဝါဒကံ ကြီးပေတည်း။နောက်ဘဝ၌အလွန်ကြီးကျယ်သော အပါယဒုက္ခ သို့ပစ်ချနိုင်သော ကံကြီးပေတည်း။ ထိုသို့ရဟန်းတို့နှင့် ပေါင်း ဘော်စဉ်အခါ။လူတို့နှင့် ဆက်ဆံစဉ်အခါတို့၌ ရဟန်းတို့၏အရို အသေပြုမှု၊လူတို့၏ရှိခိုးမှုပူဇော်မှု၊အလှူအတန်းခံမှု၊ အလှူအတန်း ခံ၍ရသောပစ္စည်းတို့ကိုသုံးဆောင်မှုတို့၌နေ့ရက်ရှည်စွာ၊သာယာ ရွှင်လန်းသောကာယကံမှု၊ဝစီကံမှု၊မနောကံမှုတို့သည်နောက်ဘ ဝ၌ငရဲမီးတောက်မီးလျှံတွေ။ ပြိတ္တာမီးတောက်မီးလျှံတွေ ဖြစ်တို့ တို့ပေတည်း။သေခါနီးအခါ၌ထိုအာရုံရတို့တွင်တခုခုသော်လည်း နိမိတ်ထင်လာလတံ့ ၊ သို့မဟုတ် အပါယ်ဘဝနိမိတ်သော်လည်း ထင်လာလတံ့။ ထင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုမုသဝါဒ ကံကြီး သည် ထိုရဟန်းတုကိုအပါယ်သို့ပစ်ချခွင့်ရလေ၏။ နေ့ရက်ရှည် စွာသာယာ ရွှင်လန်းနေသောထိုကာယကံမှု၊ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှု တို့သည်လည်း ထိုသူအပါယ်သို့ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ငရဲ မီးတောက်မီးလျှံတွေ။ပြိတ္တာမီးတောက်မီးလျှံတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေ ကြကုန်သည်။ဆွမ်းပစ္စည်းမှာ သာယာမှု အတွက် နောက်ဘဝ၌ ထိုသူမှာမျှီသမျှအဟာရတို့သည်။ ခံတွင်းသို့ရောက်လျှင် ရဲရဲညို သောသံတွေခဲတွေဖြစ်၍ လည်ချောင်းတွင်း။ ရင်တွင်း။ဝမ်းတွင်း သို့အတင်ဝင်ကြလေကုန်၏။ ဇေးမြဲသောရေကိုပင် သောက်သော် လည်း။ ခံတွင်းသို့ရောက်လျှင် လျှံလျှံတောက်သော သံပူရေဖြစ်၍ ဝင်လေတော့သည်။ အရဟတ္တဇေသင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံမှုအတွက်ရဲ ရဲညိုသောသံပြားသင်္ကန်းကြီးအပြီးဝတ်လျက်နေလေ၏။ သပိတ် ပရိက္ခရာအမျိုးမျိုးတို့ကို ဆောင်မှုအတွက် နောက်ဘဝ၌ ရဲရဲညို သောသံမီးသပိတ် ပရိက္ခရာ အမြဲပါလေ တော့သည်။ ကျောင်း

ပစ္စည်းအတွက် နောက်ဘဝမှာ ရဲ့ရဲ့တောက်သော သံအိမ်ကြီးအ
ပြီးတည်ရှိလေ၏။ ဘုရားတဆူနှင့် ဘုရားတဆူ အကြားမှာ ဤမ
ဟာပထဝီမြေကြီးအထက်သို့ အမြင့်တယူဇနာ တက်သည့်တိုင်
အောင်ပင် အပါယ်ဘဝမှ မလွတ်နိုင်ကြကုန်။ ကသာပဘုရား
လက်ထက်တော်က ကျရောက်ကြကုန်သော ပါပရဟန်းမျိုးတို့
သည်။ ယခုတိုင်ပင်ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မျှာရှိနေကြကုန်၏။ ။ ထေယျ
ပရိဘောဂအဖြစ်ပြီး၏။

ဣဏပရိဘောဂ၌ အဆိပ်လောင်ပုံကို ပြဆိုခဏ်း။

အဆိပ် ကို မျှ မိသော သူမှာ ထိုအဆိပ်သည် ဝမ်းတွင်းသို့
ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် အသည်း။ အဆုတ်။ အူမ။ အူသိမ်တို့ကို
လောင်လေ၏။ အသွေး။ အဆီ။ ဩဇာတို့ကို ကုန်ခန်းစေ၏။ အပေါက်
အပေါက် အပြတ်အပြတ်တွေဖြစ်၍ ကုန်စေ၏။ ထိုသူမှာ မလွန်မီ
ကတင်ကူး၍ အန်ဆေးကိုသော်၎င်း။ အဆိပ်ပြေဆေး ကိုသော်
၎င်း။ သောက်မျှ ခဲ့လျှင်ချမ်းသာခွင့်ရသေး၏။ လွန်ခဲ့လျှင်ချမ်းသာ
ခွင့်မရပြီ။ သေဆုံးရလေတော့သည်။ ထိုအတူ ဤသာသနာတော်
၌ ရဟန်းတော်တို့မှာလည်း ပစ္စည်းလေးပါးကို ရရှိ၍ သမ္မောဟ။ ဂေ
ဓ။ မဒ။ ပမာဒပက္ခသို့ ရောက်ခဲ့လျှင် အဆိပ်ကို မျှ မိကြကုန်ပြီ။ ထို
ပက္ခသို့ ရောက်ခဲ့လျှင် အလုံးစုံသော လောကဝိသ။ လောကပသာ
ဒတို့ကိုလည်း အကျိုးပေးသမျှသာယာကြကုန်တော့သည်။ ဤသာ
သနာတော်၌ အသွေး။ အဆီ။ ဩဇာ။ အနှစ်သာရဆိုသည်ကား။ အ
ရိယဝံသတရားလေးပါးနှင့်တကွ။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။ သမ္မမဓာန်
လေးပါး။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး။ ဣန္ဒြေငါးပါး။ ဗိုလ်ငါးပါး။ ဗောဇ္ဈင်ချနစ်
ပါး။ မတင်ရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ဗောဓိပက္ခိယ တရား တို့ ပေ
တည်း။ ထိုတရားတော်တို့သည်။ ရဟန်းတော်တို့မှာ ယခုဘဝ၌ပင်
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်။ ဈာန်သမာပတ်တို့သို့ ပေါက်ရောက်ကြီးပွားနိုင်ကြ

ရန်ကျေးဇူးပြုနိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သော အသွေး၊အဆီ၊ဩဇာ၊အ
 နှစ်သာရတို့ပေတည်း။ သမ္မောဟ၊ဂေခ၊ မဒ၊ ပမာဒပက္ခန္တိ တည်
 နေကြကုန်သော ရဟန်းတော်တို့မှာမူကား၊ ပစ္စည်းလေးပါးနှင့်တ
 ကွ လောကာမိသ၊သောကပသာဒတို့၌သာ အလေးဂရုအရေးပြု
 ကြကုန်တော့သည်။ သတိပဋ္ဌာန် စသော ထိုတရားတို့ကို အား
 ထုတ်လိုသော သဒ္ဓါဆန္ဒ။အားထုတ်နိုင်သော သတိ၊ဝီရိယပင်မရှိ
 ကြကုန်ပြီ။ဂေခ။မဒ။ ပမာဒအဆိပ်ကင်းတို့သည် နေ့စဉ်တိုးပွား
 လျက်ရှိနေကြသဖြင့်၊ထိုသူတို့၏စိတ်သဏ္ဍာန်သည်။ထိုသဒ္ဓါဆန္ဒ
 တို့ခန်းခြောက်ပြီးလျှင်။နိဒ္ဒါရာမတာ။အစရှိသောအပေါက်ခြောက်
 ပါးခေါ်သော ကိလေသာတရားတို့၏ ပွားစီးချက်နှင့် အပေါက်
 ပေါက်အပြတ်ပြတ် ရုတတ်စရာမရှိနေကြ၏။ မသေမီ။ အရှယ်မ
 လွန်မီသတိပဋ္ဌာန်ဟူသောဆိပ်အန်ဆေး။ အဆိပ်ပြေဆေးများကို
 ပွားများသောက်မျိုမိကြလျှင် အပါယ်ဘေးမှ ချမ်းသာ ခွင့်ရှိသေး
 ၏။မသောက်မျိုဘဲ ထိုအနေနှင့် ပင်သေလွန်ကြလျှင်၊ ဂါဘမိဂ
 ဇာတ်အဋ္ဌကထာလာရာရှိသည့်အတိုင်း အပါယ်ကျမှ လွတ်နိုင်ကြ
 ရန် အတန်ကြီးခဲယဉ်းလှချေ၏။ အရိယဝံသ ထရား လေးပါးဆို
 သည်ကား၊စိဝရသန္တောသ-သင်္ကန်းပစ္စည်းနှိုက် ရောင့်ရဲခြင်းတ
 ပါး။ပိဏ္ဍပါတသန္တောသ-ဆွမ်းပစ္စည်း၌ရောင့်ရဲခြင်းတပါး၊သေ
 နာသနသန္တောသ-ကျောင်းပစ္စည်း၌ရောင့်ရဲခြင်းတပါး၊ဘာဝနာ
 ရာမ-သမထဘာဝနာ။ ဝိပဿနာဘာဝနာတို့၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းတ
 ပါး။ဆွမ်းပစ္စည်း၊သင်္ကန်းပစ္စည်း။ ကျောင်းပစ္စည်းတို့၌ ရောင့်ရဲ
 ခြင်းသုံးပါး။သမထဝိပဿနာဘာဝနာတို့၌ ပျော်ပိုက် ခြင်းတပါး။
 ဤလေးပါးပေတည်း။

ထိုလေးပါးတို့တွင်၊သင်္ကန်း၌ရောင့်ရဲခြင်း။ဆွမ်း၌ရောင့်ရဲခြင်း
 ဆိုသည်ကား။ သောသန္တုဋ္ဌောဟောတိ ကာယပါရိဟာရိယေန
 စိဝရေန၊ကုန္တိပါရိဟာရိယေနပိဏ္ဍပါတေန၊ သောယေနယေနစ
 ပက္ကမတိ၊ပ၊ သမာဒါယေဝပက္ကမတိ။ သေယျထာပိနာမပက္ခိသ
 ကုဏောယေနယေနစဓုတိ၊သပတ္တဘာရောဝဓုတိ၊ ဟူ၍ဟော

တော်မူသည်နှင့်အညီ၊ကျေးဇူးရှင်များသည်တောတခုမှတောတခု သစ်တပင်မှ သစ်တပင်သို့ပြောင်းသွားရာ၌၊ ကိုယ်သွားလျှင်အ တောင်ပါတော့သည်။ အတောင် အပိုအမိထားခြင်းမရှိ။ ကိုယ် သွားလျှင်ဝမ်းပါတော့သည်။ဝမ်းပါလျှင်အစားအာဟာရပါလေ့ သည်။အစာအာဟာရအပိုအမိထားခြင်းမရှိ။ ထိုအတူရဟန်းတို့ မှာလည်း။ကိုယ်သွားလျှင် ကိုယ်မှာသင်္ကန်းအပြီးပါတော့သည်။ ဆွမ်းလည်းအပြီးပါတော့သည်။ ကိုယ်မှာ ဝတ်ရုံလျက်ရှိသော သင်္ကန်းစုထက် အပိုအမိသင်္ကန်းမရှိပြီ။ ဝမ်းမှာမျို၍ထားသော ဆွမ်းထက်အာဟာရကိစ္စ၌အပိုအမိတစုံတခုမျှမရှိပြီဟုလိုသည်။

ကျောင်းပစ္စည်း၌ရောင့်ခဲခြင်းဆိုသည်ကား။ ။သောဝိဝိတ္တံ သေနာသနံဘဇတိ၊အရညံ၊ရုက္ခမူလံ၊ပဗ္ဗတံ၊ ကန္တရံ၊ဂိရိဂုဟံ၊သု သာနံ၊ဝနပတ္တံ၊အဗ္ဘောကာသံ၊ ပလာလယုဉ္ဇံ ။ ။ဟူ၍ဟောတော် မူသည်နှင့်အညီ၊မြို့ကျောင်းရွာကျောင်းမှစွန့်ခွါ၍ ဆိပ်ငြိမ်သော တောကျောင်း၊သစ်ပင်ရင်း၊တောင်ပေါ်၊ချောက်မြောင်း၊ တောင် မှာရှိနေသောကျောက်ဂူများ၊ သုသာန်ရွာမှကွာလွှမ်းသော တော အရပ်၊လွင်တီးခေါင်များ၌နေခြင်းကိုဆိုသည်။

ဘာဝနာ၌ပျော်ပိုက်ခြင်း ဆိုသည်ကား။ သမထဘာဝနာအ လုပ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ဝိပဿနာဘာဝနာအလုပ်နှင့်ဖြစ်စေ လွတ်ကင်း၍ မနေနိုင်သည်ကိုဆိုသည်။ ။မိမိတို့သည် အရိယဝံသတရား။ ဗေဒိပက္ခိယတရားတို့၌သဒ္ဓါ၊ဆန္ဒ၊ သတိ၊ဝီရိယ ခန်းခြောက်၍ နေကြကုန်သည့်အတွက်၊သူတပါးတို့အား ထိုတရားများကိုပြော ခြင်း၊ဟောခြင်းကိုမျှမပြုကြ။ သူတပါးတို့ပြောဟော သည်ကိုမျှ မကြားလိုမနာလိုကြ။မည်သူသည်။ထိုတရားများကို အားထုတ် ကျင့်ဆောင်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူလိုမိမိတို့က မကျင့်ဆောင်နိုင် ကြသည့်အတွက်။ ထိုသူကိုသာပြောပေါက် ဆိုပေါက်ရှာ၍အ ကောင်းမဖြစ်စေရန်ကြိတ်တန်အားထုတ်ကြကုန်၏။ဤကား။ ဣဏ္ဍပ ရိဘောဂအဆိပ်ဖမ်း၍လူမှန်းမသိရှိနေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏

တန်ခွန်တွေကိုပြဆိုချက်တည်း။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ နောက်ဘဝအလားကိုမူကား။ဇာတ်အဋ္ဌကထာတို့၌ပြဆိုချက်ရှိလေပြီ။

အဆိပ်ဆေးဥပမာပြီး၏။

သံချေးဥပမာ၌။ ။သံဖြူလင်ပန်းကြီးမှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ကိုထည့်၍စားကြရာ၌။စားပြီးလျှင်ထိုလင်ပန်းကိုထိုနေ့တွင်နေ့စဉ်ဆေးမိအောင်ဆေးကြောရသည်။မဆေးမိဘဲ နေ့ကူးအောင်ပစ်၍မထားရ။နေ့ကူးအောင်ပစ်ထားခဲ့သော်။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်အညစ်အကြေးကလည်းတွယ်ကိုက်။သံချေးကလည်း တနေ့တခြားအားကြီးစွာဘက်ပွားသဖြင့်။ ထိုလင်ပန်းသည်။ မကြာမီပစ်ရလတံ့။ ထို့အတူပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို သုံးဆောင်ကြရာမှာလည်း။ သုံးဆောင်၍ပြီးလျှင်နေ့မလွန်ခင်ပစ္စင်ကွဏာဆင်ခြင်၍ နေ့စဉ်ဆေးကြောရမည်။ မဆင်ခြင်မိဘဲနေ့မကူးစေရ။ မဆင်ခြင်မိဘဲ မိမိစိတ်ကိုပစ်၍မထားရ။ ပစ်ထားခဲ့လျှင် မဆေးမကြောဘဲနေ့ဆက်ရက်ဆက်သုံးဆောင်၍နေသော လင်ပန်းနှင့်အတူ။ မိမိစိတ်သည်လည်းပစ်ရတော့မည်။ အပါယ်လေးပါးသို့ သွားရတော့မည်ဟုလို။ ။ဇာတ်အဋ္ဌကထာတွင်လာရှိသည့်အတိုင်း။ဘိလူး။သဘက်။ သရဲတွေဖြစ်ကြသည်ကိုမူကား တွေ့ကြုံကြားသိဘူးလှလေပြီ။ ။ သဘိပေးဂါထာမူကား။

အတ္တာနံစေ ပိယံဇညာ။ရက္ခေယျနံ သုရက္ခိတံ။
တိဏ္ဍိ အညကရံယာမံ။ပဋိဇဂ္ဂေယျ ပဏ္ဍိတော။ ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်။ ။ပဏ္ဍိတော။ ပညာရှိသောရဟန်းရှင်လူသည်။အတ္တာနံ။မိမိကိုယ်ကို။ ပိယံ။ချစ်အပ်၏ဟူ၍။ စေဇညာ။အကယ်၍သိရင်းရှိသည်ဖြစ်ငြားအံ့နံ။ထိုမိမိကိုယ်ကို။ သုရက္ခိတံ။ကောင်းကောင်းကြီး စောင့်ရှောက်မှုကို။ကတွာ။ ပြု၍။ရက္ခေယျ။

စောင့်ရှောက်ရာ၏။ တိဏ္ဍိံ ။ အရှယ်သုံးပါးတို့တွင် ။ အညတရံယာ
မံ ။ တပါးပါးသော အရှယ်၌ ။ ပဋိဇဂ္ဂေယျ ။ ဆေးကြောသုခသင်ရာ
၏ ။ ။ အနက် ။ ။ ပရိယတ္တိ ခမ္မတို့၌ မိမိတို့ တတ်သိလိမ္မာရှိကြစေရန်
သင်မှု၊ ကြားမှု၊ သူတပါးတို့ကို တတ်သိလိမ္မာရှိကြစေရန်ချမှ ပို့မှုတို့
နှင့်နေကြရသဖြင့် ။ ထိုအရိယဝံသတရား ။ သတိပဋ္ဌာန်တရားများကို
ပထမအရှယ်မှာ အားမထုတ်နိုင်ရှိနေကြသော် ။ ဒုတိယအရှယ်မှာ
တောတောင်ထွက်၍ အားထုတ်ကြကုန်ရာ၏ ။ ဒုတိယအရှယ်မှာ
အားမထုတ်နိုင်ရှိနေကြသော် ။ တတိယအရှယ်မှာ 'တောတောင်
ထွက်၍ ။ အားထုတ်ကြကုန်ရာ၏ ။ မိမိတို့ကိုယ်ကို ချစ်ကြလို့ရှိလျှင်
လောကာမိသ ။ လောကပသာဒအသိုက်အအုံကြီးထဲမှာ သေသည့်
တိုင်အောင် အနစ်ခံ၍ မနေကြကုန်ရာဟူလိုသည် ။ ။ ပရိယတ္တိ
ခမ္မအလုပ်ပင်မရှိသော ဣဏပရိဘောဂသမားတို့မှာ ။ သံဝေဂယူ
ကြတို့သာရှိတော့သည် ။ ။ ဤဂါထာတွင် ရှေ့ဝါကျ၌ ရက္ခေယျ ။
ဟူ၍ ။ နောက်ဝါထု၌ ။ ပဋိဇဂ္ဂေယျဟူ၍ ဟောတော်မူသည့် အလို
ကား ။ ရှေ့အရှယ်တို့၌ ပရိယတ္တိခမ္မအတွက်နှင့် ။ ဣဏပရိဘောဂ
တောကြီးအတွင်းမှာ နေရခိုက်အခါ၌ မိမိတို့ကိုယ်ကို ထိုပရိဘော
ဂမှ ကင်းလွတ်အောင် ကောင်းကောင်း စောင့်ရှောက် ကြရ
မည် ။ ။ စောင့်ရှောက်ပါသော်လည်း ။ ထိုတောကြီးအတွင်းမှာ
နေရသည့်အတွက်ကြောင့် ။ လုံးလုံးစင်ကြယ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းလျက်
ရှိ၏ ။ ထိုကြောင့်လုံးလုံးစင်ကြယ်ပြီးမှ သေရလေအောင် နောက်အ
ရှယ်မှာ ထိုတောကြီးအတွင်းမှ ထွက်ကြကုန်ပြီးလျှင် ။ ထိုအရိယ
ဝံသတရား ။ သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကို အားထုတ်၍ မိမိတို့ကိုယ်ကို
ခရုသင်းပွတ်သစ်အသွင်ကဲ့သို့ ။ ကောင်းကောင်း စင်ကြယ်အောင်
သုခသင်ဆေးကြောကြရမည်ဟူ ဆိုလိုသည် ။ အသက်ငါးဆဲ့ငါး
နှစ်ထက်နောက်မကျစေကုန်မူ၍ တောတောင်သို့ ထွက်ပြီးလျှင် ။
အရိယဝံသတရား ။ သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကို အားထုတ်၍ မိမိတို့
စိတ် ။ မိမိတို့ကိုယ်ကို ဖြူဖြူဆွဆွ ခဝါချပြီးမှ သေကြပေသော် ။ အ
သေလှကြမည်ဟု မျချမှတ်ယူကြကုန်ရာသည် ။ ။ ခဝါမချခဲ့သော်

အသေမလှပုံကား။ထုတ်ပြခဲ့ပြီးသောဇာတ်တို့၌။ငရဲ။ တိရစ္ဆာန်။
 ဘိသူး။ပြိတ္တာဖြစ်ရကြောင်း။ တိုက်ရိုက်လားရှိလေပြီ။ ထိုတွင်သူ
 တပါးတို့ကို ထိခိုက်ပုတ်ခတ်မှု ဝစီကံ များလှသော သူသည်။
 ကသပဘုရားလက်ထက်၌ကပိလရဟန်းကြီးကဲ့သို့ အဝီစိငရဲသို့
 ကျတတ်၏။ငါဘုရားလက်ထက်၌ကောကာလိက ရဟန်းကြီးကဲ့
 သို့ပဒုမငရဲ၌ကျတတ်၏။ ထိုပဒုမငရဲသည်သည် အဝီစိငရဲနယ်
 တွင် အပါအဝင်ပေတည်း။ အတ္တုဒငရဲ။နိရတ္တုဒငရဲစသည်ဖြင့်။
 ငရဲမျိုးဆယ်မျိုးရှိသည်တွင်။ ထိုပဒုမငရဲအိုးကြီးသည် ဝစီကံမှု
 တွင်အကြီးဆုံးသောငရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီးပေတည်း။ ရှေ့ငရဲကိုးမျိုးတို့
 သည်ကား။ထိုပဒုမငရဲအိုးကြီး၏ဘက်ပါအခြံအရံအသင်းအပင်း
 တို့ပေတည်း။ထိုငရဲဆယ်မျိုးတို့၌ တကြိမ်ကျရောက်ခဲ့သော် အ
 နှစ်ရှည်ကြာစွာခံနေကြရသော ငရဲသက်ကိုလည်း အသေအချာ
 ဟောတော်မူလေပြီ။နှမ်းစေ့ပေါင်း အတင်းရှစ်ဆယ်သည်ကော
 သလတိုင်း၌လည်းတစ်တိုက်ဖြစ်၏။ ထိုလည်းတစ်တိုက်ရှိသော
 နှမ်းစေ့ပုံကြီးမှအနှစ်တရာတရာလျှင် တစေ့တစေ့မျှယူ၍၊ပစ်ခဲ့
 သော်ထိုနှမ်းစေ့ပုံသည်ကုန်ရာ၏။ ထိုငရဲဆယ်မျိုးတွင် အစဆုံး
 ဖြစ်သောအတ္တုဒငရဲသက်သည် မကုန်လေရာ။ထိုငရဲမှအဆနှစ်
 ဆယ်စီအစဉ်အတိုင်း တိုးပွါ၍သွားသော် ပဒုမငရဲအိုးကြီး၏ အ
 သက်တမ်းဖြစ်လေ၏။ပဒုမဆိုလျှင် ထိုငရဲအိုးကြီးကို အမှတ်ရ
 ကြတို့ကောင်းလှ၏။ ထိုပဒုမငရဲအိုးကြီးကို သံယုတ်ပါဠိတော်
 အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်တို့မှာဟောတော်မူ၏။

ထိုတိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရပုံကား။လူတို့မှာဖြေ၌ မြှုပ်ထားသောဥစ္စာ
 ကိုသာယာမှုအထုံအားကြီးသည့်အတွက်။နောက်ဘဝ၌ထိုဥစ္စာရှိ
 ရာမှာကြွက်တိရစ္ဆာန်၊ မြွေတိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရသော ဝတ္ထုများရှိ၏။
 ရှေ့မှာပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဓမ္မပဒဂါထာ၏။ နိဒါန်းတွင်။ ထိုတို့သာ
 ရဟန်းသည်သက်နိုး၌ သာယာမှုတင်းလင်းရှိနေသည့် အတွက်
 နောက်ဘဝ၌ထိုသက်နိုးမှာ သန်းတိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရသည်ဟုအဋ္ဌက

ထာရှိ၏။ ဤသို့ရှိကြသော ဇာတ်ဝတ္ထုများကို ထောက်မြော်သည်
ရှိသော်သက်န်းပစ္စည်း၌ သာယာမှုကြွေးမြီတင်းလင်းနှင့် သေလွန်
ခဲ့လျှင်။ နောက်ဘဝ၌ အဝတ်သက်န်းတို့၌ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်ဖြစ်၍ မ
ဆုံးနိုင်ရှိနေတတ်၏။

ဆွမ်းပစ္စည်း၌ သာယာမှု ကြွေးမြီတင်းလင်းနှင့် သေခဲ့လျှင်။ အ
စာအာဟာရဝတ္ထုမျိုးတို့၌ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်ဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်ရှိနေ
တတ်၏။ ဝက်သားကြိုက်မှုကြွေးမြီတင်းလင်းနှင့် သေခဲ့လျှင် ဝက်
တို့၏ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ဝက်ပိုးဝက်မွှားဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်ရှိနေတတ်၏။
ကြက်သားကြိုက်မှုကြွေးမြီတင်းလင်းနှင့် သေခဲ့လျှင် ကြက်တို့၏
ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ကြက်ပိုးကြက်မွှားဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်ရှိနေတတ်၏။ နွား
သားကြိုက်မှု၊ ကျွဲသားကြိုက်မှု စသည်တို့၌လည်း ထို အတူအကုန်
မြော်လေ။

ကျောင်းပစ္စည်း၌ သာယာမှုကြွေးမြီတင်းလင်းနှင့် သေခဲ့သော်
သိလရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုကျောင်းမှာ ကျောင်းသဘက်ကြီး။ ကျောင်း
သရဲကြီး၊ ကျောင်းတစ္ဆေကြီးသော်လည်း ဖြစ်နေတတ်၏။ သိလမ
မရှိခဲ့ပါလျှင် ကျောင်းမို၊ ကျောင်းကပ်အရပ်ရပ်သော ကျောင်းပိုး
ကျောင်းမွှားဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်ရှိနေတတ်၏။ ကမ္ဘာဦးအခါ၌ မဟာပ
နာဒမင်းအား။ သိကြားမင်းသည်။ ရတနာနန်းပြာသာဒ်ကြီးဘန်
ဆင်း၍ပေး၏။ ထိုပြာသာဒ်ကြီးသည် ယခုဂင်္ဂါမြစ်တွင်းမှာ တုံး
လုံးလဲလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုနန်းပြာသာဒ်မှာ နေကြကုန်သော
နန်းတော်သူ နန်းတော်သားအပေါင်းတို့သည် ထိုနန်းပြာသာဒ်ကို
သာယာသော တဏှာကြောင့် ထိုနန်းပြာသာဒ်ကြီး အတွင်းမှာ ရေ
ပိုးရေမွှားအမျိုးမျိုးဖြစ်ကြ၍ ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တိုင်ရှိနေကြ
သည်ဟု အဋ္ဌကထာများတွင်လာသည်ကို ထောက်မြော်လေ။ ။
ဘိလူးဘဝ။ ပြိတ္တာဘဝတို့သို့ ကျတတ်သည်ဟူရာ၌ ဝိနည်းသိက္ခာ
လုံခြုံ၍ မာန်မာနဒေါသလွန်စွာကြံခဲ့သော် ၎င်း။ ဝက်သား။ ကြက်
သား။ ငါး။ အမဲရသတဏှာလွန်စွာကြီးခဲ့သော် ၎င်း။ သေလွန်သည့်
အခါအပါယ်သို့မကျမူ၍ ဘိလူးတန်ခိုးကြီး။ သဘက်တန်ခိုးကြီး

သရဲတန်ခိုးကြီးဖြစ်တတ်၏။ နောက်ဘဝ၌လည်း။ မာန။ ဒေါသ။ ရသ
 တဏှာလွန်စွာကြီးသည်ထက်ကြီးပြန်၏။ လူတို့၏အသွေး။ အဆီ
 ကိုလွန်စွာကြိုက်၏။ နွား၊ ကျွဲ၊ သိုး၊ ဆိပ်တို့၏။ အသွေးအဆီကို
 လည်းကြိုက်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၌အနာဆိုးရောဂါဆိုးအမျိုးမျိုးတို့
 ကိုမိမိတို့တန်ခိုးဖြင့် ဖြစ်ပွားစေပြီးလျှင်။ တကိုယ်လုံးရှိသောအ
 သွေးအဆီတို့ကို စုတ်ယူမျှသောက်နိုင်၏။ ကမ္ဘာပေါ်၌ကပ်ဝေဒ
 နာ။ ကပ်ရောဂါပြုလုပ်ကြသူ မကောင်းဆိုးဝါးတို့၏ ဘောင်မှာ
 ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေဖြစ်ကြလေ၏။ သူတို့ကိုပရိတ်တော်ရိုး။ ဂုဏ်
 တော်ရိုး။ ကမ္ဘာဝါရိုးများကို ဘတ်ရှုတ်နှင်ထုတ်၍ မရနိုင်ပြီ။ သူတို့
 ကပင်သာ၍ကြေကြေလျက်ရှိနေ၏။ ထိုဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကိုမြို့ရွာ
 နယ်ပယ်မှနှင်ထုတ်နိုင်ရန် ဆရာတော်မှပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္ဘာဝါစာ
 ခေါ်သောကမ္ဘာဝါစာတမျိုးစီရင်၍ထားရ၏။

သတိထားကြရန်အချက်တခုမှာ။ ရဟန်းသေ၍ ဘိလူး။ သရဲ။
 သဘက်ဖြစ်၍သွားကြလျှင်။ ရဟန်းဘဝ၌တပည့်မင်း။ တပန်းမင်း။
 ဒကာမင်း။ ဒကာမင်း။ ဆွေမင်း။ မျိုးရင်းတွေကို ဂှေဦးစွာ
 တွင်တွင်ကြီး စားတတ်ကြ၏။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဆိုသော်။
 နောက်ဘဝ၌မိမိမှာအခြံအရံပရိသတ်လို၍နေ၏။ ထိုသူတို့ကိုပင်
 အခြံအရံပရိသတ်ပြုလို၍ဂှေဦးစွာ တွင်တွင်ကြီးစားလေသည်ဟု
 ပြောဆိုကြ၏။ ဟုတ်ဘွယ်ရှိ၏။ စားလည်းစားရသေး၏။ မိမိမှာအ
 ခြံအရံလည်း။ အလျင်အမြန်ရသေး၏။ ဟင်းလျာကောင်းကြိုက်
 သောဆရာ၏ တပည့် ဒကာများ သတိထားကြရန်။ ပြိတ္တာ
 ဖြစ်ပုံမှာ။ ပိနည်းသိက္ခာလုံခြုံလျက်။ သူတပါးတို့၌ ဣဿာတရား။
 မစ္ဆရိယတရားအလွန်အားကြီးသော ဣဏပရိဘောဂသမားတို့
 ၏လမ်းပေတည်း။ ဣဿာဆိုသည်ကား။ မိမိထက်သာသည်ကို
 မနာလိုခြင်းတည်း။ သာသောသူနှင့်စပ်၍ကောင်းစကားကိုမပြော
 ချင်။ မကြားချင်။ အကောင်းပြောသူကို မတွေ့ချင်။ မမြင်ချင်။ မ
 ကောင်းစကားကိုသာ ပြောချင်၏။ ကြားချင်၏။ မကောင်းပြောသူ
 ကိုသာတွေ့ချင်မြင်ချင်၏။ ဤကား။ ဣဿာခေါ်သောပြိတ္တာလမ်း

ကြီးတလမ်းပေတည်း။ မစ္ဆရိယသည် ငါးပါးရှိ၏။ အာဝါသမစ္ဆရိယတပါးကုလမစ္ဆရိယတပါး။ လာဘမစ္ဆရိယတပါး။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယတပါး။ ဓမ္မမစ္ဆရိယတပါး။ ထိုငါးပါးတို့တွင်။ အာဝါသမစ္ဆရိယဆိုသည်ကား။ ကျောင်းကန်တိုက်တာ။ နေရာထိုင်ခင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဝန်တိုခြင်းတည်း။ မိမိသည်သာ အစိုးတရပြုလုပ်လို၏။ သူတပါးတို့ အစိုးတရပြုလုပ်မည်ကို အလိုမရှိ။ ။ ကုလမစ္ဆရိယ ဆိုသည်ကား။ မိမိနှင့်ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံ၍ နေကြသော ရပ်သူရွာဇာား။ ဒကာ၊ ဒကာမများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဝန်တိုခြင်းတည်း။ ထိုသူများတို့သည် သူတပါး၏ဘက်သို့ပါ၍ သွားမည်ကို ပူပန်ခြင်းတည်း။ မပါရလေအောင် ကန့်ကွက်ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း။ လာဘမစ္ဆရိယဆိုသည်ကား။ ရရှိပြီးသောပစ္စည်းပရိက္ခရာ၊ ရရန်ရှိသော ပစ္စည်းပရိက္ခရာတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဝန်တိုခြင်းတည်း။ သူတပါးဘက်သို့ပါ၍ သွားမည်ကို သဝန်တိုခြင်းတည်း။ မပါရလေအောင် ကန့်ကွက်ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း။ ။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယဆိုသည်ကား။ မိမိ၌ ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ။ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ။ သူတပါးက ချီးမွမ်းဘွယ်ရာ ထင်မှတ်၍ နေကြသော လောကဂုဏ်၊ ဓမ္မဂုဏ်တစ်တဒေသသည်ရှိ၏။ ထိုဂုဏ်များသည် မိမိ၌သာရှိလို၏။ သူတပါးတို့၌ ပြန်ပွားအောင် မပြုလို။ ပြန်ပွားသည်ကို အလိုမရှိ။ သူတပါးတို့၌ ထိုဂုဏ်မျိုးပေါ်လာလျှင် မဟုတ်တယုတ်လုပ်ကြံဖျက်ဆီး၏။ ။ ဓမ္မမစ္ဆရိယဆိုသည်ကား။ တရားကျမ်းဂန်အတတ်ပညာမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဝန်တိုခြင်း။ မိမိမှာနည်းနိဿယကောင်းမွန်လှသော အတတ်ပညာတရားကျမ်းစာသည်ရှိ၏။ ထိုအတတ်ပညာ တရားကျမ်းစာသည် မိမိ၌သာရှိလို၏။ သူတပါးတို့၌ မရှိစေလို။ ဤသည်လည်း ပြိတ္တာဖြစ်ရန် လမ်းကြီးစုပေတည်း။ ဤဣန္ဒာသာတရား။ မစ္ဆရိယတရားတို့သည် ဣဏပရိဘောဂနယ်၌ တမ်းခွန်စိုက်ကြီးတို့ပေတည်း။ ထိုတမ်းခွန်ကြီးတွေကို မြင်သဖြင့်။ ထိုသူသည်။ ဣဏပရိဘောဂသမားပေဟု သိနိုင်ရာ၏။ ပြိတ္တာဖြစ်ရန် လမ်းကြီးတို့ပေတည်း။ ဤသို့လျှင် မိမိတို့စိတ် မိမိတို့

ကိုယ်ကိုအရွယ်ရောက်လျက်။အချိန်ရောက်လျက် ခဝါမချမှတ်၍
ဏပရိဘောဂတင်းလင်းနှင့်သေလွန်ကြကုန်သည်ရှိသော် အသေ
မသွကြသဖြင့်။ နောက်ဘဝတို့၌ ဘိလူးဇာတ်ထွက်၍မဆုံးနိုင်။
ပြိတ္တာဇာတ်ထွက်၍မဆုံးနိုင်။ ငရဲဇာတ်၊ တိရစ္ဆာန်ဇာတ်ထွက်၍
မဆုံးနိုင်ရှိကြမည်ကိုမြင်တော်မူ၍။ တိဏ္ဏံ အညတရံယာမံ။ ပဋိ
ဇက္ခေယျပဏ္ဍိတော။ ဟူ၍ ဟောတော်မူပေသတည်း။ ကဿပ
ဘုရားလက်ထက်က ထိုကဲ့သို့ဇာတ်ထွက် ကြကုန်သော သူတို့
သည်။ ငါတို့ဘုရားလက်ထက်မှာမှ အသီး အသီးဇာတ်လုံးပေါ်
ကြလေကုန်၏။ ယခုငါတို့ဘုရားလက်ထက်မှာ ထိုကဲ့သို့ဇာတ်
ထွက်ကြကုန်သောသူတို့သည်လည်း။ နောင်ဘုရားရှင်မေတ္တေယျ
ဘုရားလက်ထက်တော်မှာမှ အသီးအသီးဇာတ်လုံးပေါ် ကြကုန်
လတံ့။

သတိပေးဂါထာ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

ပျဉ်းမနားမြို့စမ်းကျတောကျောင်းအနီး။ အင်ကြင်မြိုင်စကြိုန်
ကျောင်း၌။ မြန်မာသက္ကရာဇ်-၁၂၇၀ ခုနှစ်တွင်။ သီတင်းဝါကပ်
ဆိုနေထိုင်စဉ်။ စစ်ကိုင်းချောင်မှ ရောက်လာသောဣဏပရိဘော
ဂပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုရာ။ သီဘင်းကျတ်လဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင်
အောင်မြင်ပြီးစီးလေသတည်း။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) ပုရာဏဗြဟ္မာဏာသာသနာကြီးထွန်းကားခြင်းအကြောင်း။

၁၉၁၈-ခု။ မတ်လ (၁၀) ရက်နေ့တွင် “အရိယ သမဂ္ဂအ
သင်းကြီး၊ ကပေးပို့လိုက်သောလျှောက်လွှာသည်။ ၁၉၁၈-ခု။
မတ်လ (၂၁) ရက်နေ့တွင်။ ဆရာတော်ထံသို့ရောက်လာသည်။
၎င်းလျှောက်လွှာကိုဘတ်ပြစေ၍။ အကြောင်းအရာ များကိုကြား

နာသိရှိရသဖြင့်။ ဆရာတော်မှာ။ များစွာဝမ်းမြောက်မမြင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤအသင်းကြီးသည်။ နှစ်-လ-မကြာမီ။ တကမ္ဘာလုံး ပြန့်နှံ့ပါစေဟု။ ဆရာတော် ဆုတောင်း မိပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆုတောင်းပါသနည်းဆိုသော်။ တကမ္ဘာလုံး လူသတ္တဝါ တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့ချမ်းသာကြံ့ခိုင်ဖြစ်ပေသောကြောင့်တည်း။

အဘယ်သို့-ချမ်းသာကြံ့ခိုင် ဖြစ်သနည်းဆိုသော်။ လျှောက်လွှာတွင်ပါရှိသော “သုတ္တန်ပါတ် ပါဠိတော်၊ မှာလာရှိသည့် အတိုင်းဖြေဆိုရာ၏။ “သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်၊ မှာလာရှိပုံကား။ ငါတို့တရားအလောင်းသိဒ္ဓတ်မင်းမြတ်၏။ သာကီဝင်နွယ်တွင်။ အစဆုံးမင်းကား။ ဥက္ကာမုခ မင်းပေတည်း။ ထိုမင်း၏ အဘကား။ ဩက္ကာကမင်းပေတည်း။ ထိုဩက္ကာကမင်း၏ လက်ထက်မတိုင်မီရှေးအခါနှိုက်။ လျှောက်လွှာတွင်ပါရှိသော “ပုရာဏဗြဟ္မာဏ၊ ဘာသာကြီးသည်။ တကမ္ဘာလုံး အနှံ့ အပြားတည်ရှိပေ၏။ ။ ထိုအခါနှိုက်။ ထိုဘာသာကြီး တည်ရှိသည့် အတွက် ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ။ ကျွန်းနားတိရစ္ဆာန် တို့ကို သတ်ဖြတ်၍အသားတို့ကို ပုဏ္ဏားတို့အားကျွေးမွေးမှု။ အသွေးတို့ကို နတ်ဆိုးနတ်တန်ခိုးကြီးတို့အား ကျွေးမွေးမှု’ ဟူသော။ ယစ်ပူဇော်ခြင်းအမှုမျိုးတို့ သည် မရှိကြကုန်။ လူသတ္တဝါတို့သည်။ ကျွန်းနားသတ္တဝါတို့၏ကျေးဇူးကို ကောင်းကောင်းကြီးသိကြကုန်၍။ ကျွန်းနားသတ္တဝါးတို့၌ ရိုက်နှက်ညှင်းဆဲခြင်းကိုမျှမပြုကြပေကုန်။

ယထာ မတာ ပိတာ ဘာတာ၊ အညေဝါပိစ ဥာတကာ။
ဂါဝေါ နောပရမာမိတ္တာ၊ ယာသု ဇေယန္တိ ဩသဓာ။ ။
အန္ဒဒါ ဗလဒါ စေတာ၊ ပဏ္ဏဒါ သုခဒါစတာ။
တေမတ္ထ ဝသံဥ တွာ၊ နာသုဂါဝေါ ဟနိံ သုတေ။

၎င်းသုတ်ပါဠိတော်၏အနက်ကား။

ဂါဝေါ။ နွါးတို့သည်။ နော၊ ငါတို့၏။ မာတာယထာစ၊ အမိကဲ့
 သို့၎င်း။ ပိတာယထာစ၊ အဘကဲ့သို့၎င်း။ ဘာတာယထာစ၊ ညီအစ်
 ကိုကဲ့သို့၎င်း။ အညေဝါပိ။ ထိုမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥာ
 တကာယထာစ၊ ဆွေရင်းမျိုးရင်းတို့ကဲ့သို့၎င်း။ နော၊ ငါတို့၏။ ပရ
 မာမိတ္တာ။ လွန်မြတ်သောမိတ်ကြီးဆွေကြီးဖြစ်ကြပေကုန်၏။ ယာ
 သု။ အကြင်နွားတို့နှိုက်။ ဩသစာ။ ငါတို့အသက်ရှည်ရာ ရှည်
 ကြောင်းအနာကင်းရာ ကင်းကြောင်း ဖြစ်သော ထောပတ် ဆီဥ
 အစရှိသော ဆေးကောင်းဆေးမြတ်တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ပေ
 ကုန်၏။ ဧတာ။ ထိုနွားတို့သည်။ နော၊ ငါးတို့အား။ အန္တဒါစ၊ အစာထ
 မင်းကိုလည်း အမြဲပေးကြပေကုန်၏။ ဗလဒါစ၊ အားခွန်ဗလကို
 လည်းအမြဲပေးကြပေကုန်၏။ တာ။ ထိုနွားတို့သည်။ ဝဏ္ဏဒါစ။ အ
 ဆင်းအရောင်ကိုလည်း အမြဲပေးကြပေကုန်၏။ သုခဒါစ၊ ကိုယ်
 စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်း တို့ကိုလည်း အမြဲပေးကြ ပေကုန်၏။
 ဧတံအတ္ထဝသံ။ ဤသို့နွားတို့၏အကျိုးကျေးဇူး ရုဏ်အထူးကို။
 ဥတွာ၊ မြော်မြင် သိရှိကြကုန်၍။ တေ၊ ထိုဗြဟ္မဏ ဘာသာကြီး
 ထွန်းကားသောအခါ။ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား လူအများ တို့သည်။
 ဂါဝေါ။ နွားတို့ကို။ နဟိနိံ သု၊ ရိုက်ပုတ်ညှင်းဆဲခြင်းကိုမျှမပြုကြ
 ပေကုန်။ ။ ဤကား။ ၎င်းသုတ္တ နိပါတ်ပါဠိတော်၏ အနက်ပေ
 တည်း။

ဤကဲ့သို့။ ကွဲ၊ နွားသတ္တဝါတို့ကို။ လူသတ္တဝါတို့က ရိုသေလေး
 မြတ်ကြသောအခါ၌။ လောကတွင်ရှိနေကြကုန်သော သမ္မာဒေဝ၊
 နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့ကလည်း။ လူသတ္တဝါတို့ကို အလွန်ရိုသေ
 လေးမြတ်ကြကုန်သဖြင့်။ လူသတ္တဝါတို့၌။ အနာဆိုး။ ရောဂါဆိုး။
 ကပ်ဥပါဒ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်တတ်ကြကုန်သော။ နတ်ဆိုးနတ်
 ဝါးတို့ထကြွသောင်းကြမ်းခြင်းမရှိကြကုန်စေရန်။ လူ့လောကကို
 ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ၌။ လူသတ္တဝါတို့၏

အသွေးတို့ကို၎င်း။ ကွဲ၊ နွား၊ သတ္တဝါတို့၏ အသွေးတို့ကို၎င်း။ အလွန်ကြိုက်နှစ်သက်ကြကုန်သော ယစ်နတ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြသော နတ်ဆိုးအပေါင်းတို့သည်။ ထကြွသောင်းကြမ်းခွင့် မရကြကုန်သဖြင့်။ လူ့ လောကမှာ။ အနာဆိုးရောဂါဆိုးကပ်ဥပါဒ်မျိုးဟူ၍။ တစုံတခုမျှပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိ။ အလွန်ချမ်းသာကြလေကုန်သတည်း။

“တယောရောဂါပုရေအာသုံ။ ဣစ္ဆာအနုသနံဇရာ”
၎င်းပါဠိတော်အနက်ကား။

ပုရေ။ ဗြဟ္မဏတာတာသာကြီးထွန်းကားရာရှေးအခါ၌။ လောကေ။ လူ့လောက၌။ တယောရောဂါ။ အနာသုံးမျိုးတို့သည်သာလျှင်။ အာသုံ။ ရှိကြကုန်၏။ ဣစ္ဆာ။ မိမိ၌မရှိသေးသောဥစ္စာနေကိုလုံချင်တောင့်တခြင်းအနာတမျိုး။ အနုသနံ။ စားချိန်ကျလျက် မစားရတဲ့လျှင်သာလောင်ခြင်း အနာတမျိုး။ ဇရာ။ အိုချိန်ကျလျှင်အိုရခြင်း အနာတမျိုး။ (ဤကားအနက်။)

ပုရာဏဗြာဟ္မဏတာတာသာကြီးထွန်းကားကြောင်းဖြီး၏။

(၂) ထိုဘာသာကြီးပျက်စီးပုံကို ပြဆိုခဏ်း။

ဩက္ကာကမင်း၏ လက်ထက်သို့ကျရောက်သောအခါမှ။ ထိုဗြာဟ္မဏတာတာသာကြီး ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားရှိလေ၍။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ။ ကွဲ၊ နွားတိရစ္ဆာန်တို့ကို သတ်ဖြတ်၍။ အသားတို့ကို ပုဏ္ဏားတို့အားကျွေးမွေးမှု။ အသွေးတို့ကို နတ်ဆိုးတို့အား ကျွေးမွေးမှုမျိုးဟူသော။ ယစ်ပူဇော်ခြင်း အမှုတို့သည်။ ပေါ်ပေါက်၍ လာကုန်၏။ ဤသို့ကွဲ၊ နွား သတ္တဝါတို့ကို။ မရိမသေ မလေးမမြတ် သတ်ဖြတ်၍ စားသောက်ကြခြင်း။ ကွဲ၊ နွား၊ သတ္တဝါတို့၏ အသွေးတို့ဖြင့်။ နတ်ဆိုးတန်ခိုးကြီးတို့အား။ ယစ်ပူဇော်မှု ပေါ်ပေါက် လာ

သောအခါ။ ကမ္ဘာလောကတွင်ရှိနေကြသော။ သမ္မာဒေဝ နတ်
ကောင်းနတ်မြတ်တို့ကလည်း။ လူသတ္တဝါတို့ကို။ အလွန်နစ်နာ။
ရှုံ့ရှာစက်ဆုပ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ လူလောကကိုမစောင့်ရှောက်
ကြကုန်ပြီ။

တတောဒေဝါ ပိတရောစာပိ၊ ဣန္ဒောအသုရရက္ခသာ။
အဓမ္မောဣတိ ပက္ခန္ဓု၊ ယံသတ္ထံ နိပတိ ဂဝေ။ ။
၎င်းပါဠိတော်။

“ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဂဝေ။ ကွဲ ၊ နွား၊ တို့အပေါ်၌။ ယံသတ္ထံ ၊
သတ်ဖြတ်ရိုက်နှက်သော အကြင်ခေးလက်နက်။ ဒုတ်လက်နက်
သည်။ နိပတိ၊ ကျရောက်လေ၏။ တတော။ ထိုသတ်မှုကြီးနွားသား
စားမှုကြီး ယဇ်ပူပတ်မှုကြီးတွေပေါ် ပေါက်လာသောအခါ၌။
ဒေဝါစ၊ လူလောကကိုစောင့်ရှောက် ကြကုန်သော နတ်ကောင်း
နတ်မြတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပိတရောစ။ ပြိဟွာတို့သည်၎င်း။
ဣန္ဒောစ။ လူလောကကို စောင့်ရှောက်သော သိကြားမင်းသည်
လည်းကောင်း။ အသုရရက္ခသာစ။ လူလောကကိုစောင့်ရှောက်
သောအသုရာနတ်။ ရက္ခိ၊ သံနတ်တို့သည်၎င်း။ အဓမ္မောဣတိ။ လူ
လောကမှာအယုတ်တမာ မိစ္ဆာတရားကြီးပေါ် ပေါက်လာပြီဟူ
၍။ ပက္ခန္ဓု။ လူလောကကိုမမြင်လိုဘဲရှောင်လွှဲစွန့်ခွါ၍ သွားကြကုန်
၍။

ထိုအခါပင်လယ်တခွင်။ ကျွန်းငယ်တခွင်။ မြို့နယ်တခွင် ရွာ
နယ်အခွင်တို့၌။ အစဉ်ထာဝရ ရှိနေကြကုန်သော။ အသွေး
ရုတ်မျိုး။ အသွေးသောက်မျိုး။ နတ်ဆိုးနတ်ဝါး တို့သည်။ မိမိတို့
နေရာမှထကြကုန်၍။ လူတို့နေရာမြို့ရွာသို့။ အရာမက။ အထောင်
မက။ လာရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင်။ လူအပေါင်းတို့အား။ ပိလိတ်၊
ဖျားရောဂါ၊ ဝမ်းရောဂါ၊ ကျောက်ဆိုးရောဂါ အစရှိသော အနာ
ဆိုး၊ ရောဂါဆိုး၊ ကပ်၊ ဥပဒ်၊ အမျိုးမျိုးတို့ကို။ မိမိတို့ တန်ခိုးဖြင့်။

ဖြစ်ပွားအောင်ပြုလုပ်ကြကုန်၍။ လူတို့၏အသဲနှလုံးတို့မှ၎င်း။ လည်ကုပ် လည်ပင်းတို့မှ၎င်း။ ထိုထိုအကြောဆုံ အရပ်တို့မှ၎င်း။ အသွေးကို စုတ်ယူမျှိုသောက်ကြကုန်သဖြင့်။ ထိုထိုမြို့ရွာတို့၌။ လူသတ္တဝါတို့သည် များစွာသေဆုံးကြကုန်၏။ လူသတ္တဝါတို့ကိုမပြုမလုပ်သာရှိခဲ့သော်။ ကွဲ, နွား, သတ္တဝါးတို့၌။ ထိုရောဂါဆိုးအနာဆိုးတို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၍။ ကွဲ, နွား, သတ္တဝါ၏ အသွေး တို့ကို လည်းစုတ်ယူမျှိုသောက်ကြကုန်၏။ ဤနတ်ဆိုးတို့၏သွေးစုတ်ယူမှုကိုပင်လောကဋီက “ဘီလူးစား, သည်ဟုခေါ်ကြ၏။ တော၌နေသော ကျားကောင်များ လူကို ကိုက်စား သကဲ့သို့။ အသားကို ကိုက် စားသည် မဟုတ်။ အပြတ်, အသတ်, အရာ, အဆာ မရှိ။ ရောင်ရုံရမ်းရုံ အဖုအကြိတ်ပေါ်ရုံမျှသာရှိ၏။ ဤသို့လျှင်အကောင်အထည်ကိုလည်းမမြင်ရ အပြတ်အသတ် အရာအဆာလည်း မထင်ရှားသည့် အတွက်ကြောင့်။ လောက, ဓမ္မ, ဒိဋ္ဌ သုတ, အသိ, အလိမ္မာမရှိကြကုန်သော ဗာလပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ မသိနိုင် မယုံကြည်နိုင်ရှိနေကြကုန်၏။

ပဿနုဗ္ဗသမာရန္တာ။ အဋ္ဌနုရုတိအာဂမ္ဘံ။ ။ ၎င်းပါဠိတော်။ ပဿနံ။ ကွဲနွား တိရစ္ဆာန်တို့ကို။ သမာရန္တာ။ သတ်ဖြတ်မှု ပေါ်ပေါက်လာသောအခါမှ။ အဋ္ဌနုရုတိ။ ကိုးဆဲ့ရှစ်ပါးသော အနာဆိုးရောဂါဆိုး ကပ်ဥပဒ် မျိုးတို့သည်။ အာဂမ္ဘံ။ လူ့လောကမှာပေါ်ပေါက်၍လာကုန်၏။ ဤသို့လျှင်လောက၌ “ဗြဟ္မဏ” ဘာသာကြီးထွန်းကားမှုသည်။ တကမ္ဘာလုံး ချမ်းသာရန် အကြောင်း ၎င်းဘာသာကြီး ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားမှုသည်။ တကမ္ဘာလုံး ကပ်ရောဂါအတွက်။ ပျက်ပြားရန် အကြောင်းဖြစ်သည်ကို၎င်း။ ပါဠိတော်ကြီးများမှာ။ ငါတို့ မြတ်စွာ ဘုရား။ ထင်လျှားစွာ ဟောတော် မူသောကြောင့်။ ယခုပုရာဏဗြဟ္မဏဘာသာကြီးကို တည်ထောင်မှုသည် တကမ္ဘာလုံးချမ်းသာတို့ဖြစ်ပေသည်ဟုဆိုပေသတည်း။

(၃) ကမ္ဘာဦးမိစ္ဆာကျမ်းပေါ်ပုံအခဏ်။

ဩက္ကာကမင်းလက်ထက်မှာ၊ ထိုဘာသာကြီး ပျက်ပြားပုံမူကား။ ထိုမင်းလက်ထက်မှာ။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကိုမယုံကြည်နိုင်ကြကုန်သော မိစ္ဆာပုဏ္ဏားတို့သည် ပေါ်ပေါက်လာကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ အထက်ပုရာဏာဗြဟ္မာကြီးတို့၏ ဘာသာကိုပျက်ဆီး၍၊ မိစ္ဆာကျမ်းစာအုပ်ကိုပြုလုပ်စီရင်ပြီးလျှင်။ ကမ္ဘာဦးကျမ်းဆို၍၊ ဩက္ကာကမင်းသို့ဆက်သွင်းကြကုန်၏။ ထိုကျမ်း၌ပြဆိုချက်ကား။ လောက၌ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါသည်။ လူတို့အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင်ရန်။ ထာဝရဘုရား ဘန်ဆင်း၍ ထားခဲ့သောကြောင့်။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်၍ အပြစ်မရှိ။ အလှူဝတ္ထုတို့တွင်လည်း။ အသွေးဟူသော အလှူဝတ္ထုသည် အမြတ်ဆုံးသောအလှူဝတ္ထုဖြစ်၏။ တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့ကို လည်ပင်၌ လှိုင်း ဖြတ်၍၊ အသွေးကိုထုတ်ယူပြီးလျှင်။ ထာဝရဘုရားကိုပူဇော်ခြင်းသည်။ အလွန်မြတ်သောအလှူဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏားလူမျိုးတို့သည်။ ထာဝရဘုရား၏ခံတွင်းတော်မှ ပေါက်ဘွားသောလူမျိုးဖြစ်ပေ၍ ထားဝရဘုရား၏ မြင့်မြတ်သော သားတော်များ ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ထိုသားတော်များကို။ တိရစ္ဆာန်တို့၏အသားဖြင့် ကျွေးမွေးခြင်း။ နွားထီး။ နွားမလှူဒါန်းခြင်း။ ရွှေငွေ ရတနာ ဝတ်စား တန်းဆာ ကညာသမီးတို့ကို လှူဒါန်းခြင်းများသည်။ အလွန်မြင့်မြတ်သော အလှူဖြစ်၏။ အထက်ကောင်းကင် ဘုံကြီးမှာ ထာဝရခံစားရ၏။ ထာဝရဘုရားကို အသွေးဖြင့် ပူဇော်ရာ၌။ ဤထာဝရ ဘုရား၏ ခံတွင်းမှဖြစ်၍။ စင်ကြယ်လှသော ဗြဟ္မဏလူမျိုးများသာ စီရင်ရ၏။ လောကနှိုက် ဥစ္စာနေ ပြည့်စုံကြ ကုန်သော သူတို့ သည်။ ဗြာဟ္မဏပုဏ္ဏားတို့ အား။ ကျွေးမွေး ပေးလှူခြင်း။ ထာဝရ ဘုရားကိုတိရစ္ဆာန် တို့၏အသွေးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဟူသော ယဇ်ပူဇော်မှုများကို ပြုကြ ကုန်ရာ၏ဟု “မိစ္ဆာ ကျမ်းစာ” သစ်တွင် ပါရှိ၏။

ဩက္ကာကမင်းသည်။ ဗညာမဂ္ဂိသောမင်းဖြစ်၍။ ထိုမိစ္ဆာကျမ်းစာကို အလွန်ယုံကြည်သဖြင့်။ ထိုပဏ္ဍိတပုဂ္ဂိုလ်ခြင်းအမှုကိုပြုလိုသောစိတ်ဆန္ဒအားကြီးစွာဖြစ်လေ၏။ ထိုမိစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နတ်ဆိုးနတ်တန်ခိုးကြီးများကို ပုဇော်ခေါ်ယူမွေးမြူပြီးလျှင်။ တန်ခိုးအထူးထူးများကိုပြုစေ၍။ ထာဝရတရားဟုခေါ်ဝေါ်သမုတ်ပြုလုပ်ကျွေးမွေးကြလေကုန်၏။

ဩက္ကာကမင်းသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုခေါ်၍ များစွာသော ဥစ္စာဓနတို့ကိုထုတ်ပေးပြီးလျှင်။ အရေးအမှုကိုစီရင်စေ၍။ အရာများစွာအထောင်များစွာ နွားသတ္တဝါတို့ကို။ လည်ပင်း၌ခါးသန်လျက်ဖြင့်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် ဟိုးဖြတ်ပြီးလျှင်။ အသွေးတို့ကိုခံယူ၍။ ထာဝရတရားဟုပုဂ္ဂိုလ်တို့ခေါ်ဝေါ်သမုတ်သော နတ်ဆိုးကြီးကိုကျွေးမွေးလေ၏။ ။နတ်ဆိုးတန်ခိုးကြီးသည်။ အရာများစွာအထောင်များစွာ နောက်ပါအမြွှာအရံ နတ်ဆိုးတို့နှင့်တကွ။ ထိုအသွေးတို့ကို စားသောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုမိစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုမူကားကောင်းစွာချက်ပြုတ်ပြီးလျှင်။ အရာများစွာအထောင်များစွာသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကျွေးမွေးလေ၏။ များစွာသော နွားထီး၊ နွားမ၊ ဓနုဥစ္စာ။ ရတနာရွှေငွေဝတ်စားတန်စာ။ ကညာသမီးများတို့ကိုလည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပေးလှူလေ၏။ မိစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ထိုနတ်ဆိုးတန်ခိုးကြီးတို့ကို ကျွေးမွေးမှုသည်။ ထိုမျှလောက်သော အကျိုးခံစားရသည်မဟုတ်သေး။ အမြို့မြို့အရွာရွာတို့သို့ လှည့်လည်ပြီးလျှင်။ ထာဝရတရားဟု ကြွေးကြော်ပြီး၍။ ထွေထွေလာလာ တန်ခိုးပြုမှုကိုပြုစေကြကုန်ပြီးလျှင်။ လာဘ်သပ်ပကာများကိုခံယူကြကုန်၍။ နတ်ဆိုးတန်ခိုးကြီးပူးဝင်သဖြင့်။ မျက်စိမြင်နားကြားပေါက်ရောက်ကြကုန်၍။ လူအများတို့ကမေးမြန်းကြသောအကြောင်းအရာများကို။ အမှန်အကန်ပြောဟောကြ၍။ ဓနုဥစ္စာများစွာရရှိကြကုန်၏။ ။မိစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ တွင်တွင်သတ်ဖြတ်၍အမြွှာကျွေးမွေးကြကုန်၏။ လောက၌ပေဒင်ဆရာများပြောဟောမှုထက်ပင်။ ထိုနတ်ကိုမွေးသူများပြောဟော

မှုသည်။ ယခုလက်ငင်းအရေးအရာများမှာ။ သာလွန်၍ထင်လျား၏။
 လောက၌ပေဒင်ပညာနှင့်ပြောဟောမှု။ ဝိဇ္ဇာမယအတတ်နှင့်ပြော
 ဟောမှု။ နတ်ကောင်းပူးဝင်၍ပြောဟောမှု။ နတ်ဆိုးတို့ကိုမွေးမြူ၍
 ပြောဟောမှု။ အမျိုးမျိုးရှိကြသည်တွင်။ ဒုန္တရိုက်ကိုမကြောက်
 သောသူတို့မှာ။ နတ်ဆိုးကိုမွေးမြူ၍ပြောဟောမှုသည် အလွယ်ဆုံး
 ဖြစ်၏။ ဤတိရစ္ဆာန်တို့၏ အသွေးကိုကျွေးမွေး၍ ယဇ်ပူဇော်မှု
 ကြီး။ နတ်ဆိုးမွေးမြူမှုကြီးသည်။ ထိုဥက္ကာက မင်းလက်ထက်
 တွင်အစပြု၍တကမ္ဘာလုံး အနှံ့အပြားပျံ့ပွားလျက်ရှိလေ၏။ ။
 ထိုမိစ္ဆာကျမ်းစာ အဆက်အနွယ်သည်လည်း။ ယခုထက်တိုင်
 ကမ္ဘာပေါ်မှာတည်ရှိလေ၏။ သို့သော်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ။ ပညာရှိ
 သောမင်း တန်ခိုးကြီးများ။ ရသေ့ရဟန်း တန်ခိုးကြီးများပေါ်
 ထွန်းသည့်အခါ။ ထိုမိစ္ဆာအယူသည်တိမ်မြုပ်ရ၏။ ငါတို့မြတ်
 စွာဘုရားမပွင့်မီအခါ။ အိန္ဒိယနယ်ပယ်မှာ။ ထိုမိစ္ဆာအယူများ
 များပြားလျက်ရှိပေ၏။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ပေါ်မှ။ အိန္ဒိယ
 နယ်ပယ်မှာထိုမိစ္ဆာအယူတိမ်မြုပ်လေ၏။ အနောက်နိုင်ငံများမှာ
 လည်း။ ခယဇ်တော်ဆရာပေါ်ပေါက်မှ။ ထိုယဇ်ပူဇော်မှုဟူသော
 ငရဲနယ်ကြီးအလွန်နည်းပါး၍ သွားလေ၏။ ခယဇ်တော်ကိုဆရာ
 တော်ကျေးဇူး တင်မိပါ၏။ ခယဇ်ဝင်ကျမ်းများ၌ ယဇ်ပူဇော်မှု
 ထက်။ ကရုဏာတရားကို မွေးမြူသည်။ သာ၍ ကောင်းမြတ်၏
 ဟုခယဇ်တော်၏ ပြောဟောချက်များကို။ ဆရာတော်တွေ့မြင်ရ
 ဘူး၏။ သို့သော်။ ခယဇ်တော်ဆရာသည်။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါများ
 ကိုသတ်ဖြတ်မှုကို။ ဒုန္တရိုက်ဖြစ်သည်ဟု တိုက်ရိုက်ပေါ်ထွက်၍။
 မဟောခဲ့သည့်အတွက် ယခုခယဇ်ဘာသာဝင်လူများသည်။ လူ
 သတ်မှုပါဏာတိပါတ ကံကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြ၏။ တိရစ္ဆာန်
 သတ်မှု ပါဏာတိပါတကံကို ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိကြ။ ယခု
 တည်ထောင်သော အရိယာသမဂ္ဂ အသင်းကြီးနှင့် နှီးနှောမိကြ
 လျှင်။ ထိုခရာဇ်ဘာသာဝင် လူများသည်လည်း။ တိရစ္ဆာန်သတ်
 မှုကိုကြောက်ဘွယ် လန့်ဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မြန်ကြီးထင်မြင် နိုင်ကြပေလိမ့်မည်ဟု ဆရာတော်မြော်လင့် ပါ၏။ ဤသို့။ “သုတ္တန်ပါတ်” ပါဠိတော်ကြီးမှာ လာဂိသောနွား သတ်မှု၊ နွားသားစားမှု၊ ကြောင့်၊ ကပ်ဥပါဒ်ကြီးဖြစ်မှု အပြစ်ကြီး ကို။ အတန်ငယ် ဖော်ပြလိုက်ပေသည်မှာ ဈေးထဲတွင်ရှိနေသော နွားသားများကိုအတိုးဖြင့် ဝယ်ယူ၍ စားသောက်သူ များမှာ။ ဘယ်အပြစ်ရှိပါသနည်းဟု ပေါ့ပေါ့စားစား ပြောဆိုလေ့ ရှိကြ သောသူများအတွက်တချက်။ လူသတ္တဝါတို့နှိုက်၎င်း။ ကွဲနွား တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါ တို့၎င်း။ ပိလိတ်ဖျားရောဂါ၊ ဝမ်းရောဂါ၊ ကျောက်ဆိုးကြီးရောဂါများကျရောက်ဖြစ်ပွားမှုသည်။ နတ်ဆိုးတို့ အတွက်ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာပေါ်မှာ။ ပိဋကတ်ကျမ်းစာ အစဉ် အလာထင်ရှားရှိပါလျက်။ “ပိလိတ်” ဖျား ရောဂါကို။ ဆရာဝန်များ ပြုလုပ်၍ဖြစ်သည်ဟု။ အထင်လွဲ။ အယူလွဲ။ စွပ်စွဲလျက်ရှိနေကြ သည်တချက်။ ဤအချက်များကို။ ပပျောက်စေခြင်းငှာ။ အတန် ငယ်အကျယ်ထုတ်ဖော်၍ ပြဆိုလိုက်ပေသတည်း။ ။ ကွဲနွား တိရစ္ဆာန်တို့ အသက်အန္တရာယ်ကိုဆရာတော် ကာကွယ်သည့် အတွက် များစွာ အောင်မြင် ထမြောက်ကြောင်း ဆိုသည်မှာ လည်း။ နွားသတ်ရုံတို့မှ ဖြစ်ပွားသောသတ်မှု။ ဖြတ်မှု အန္တရာယ် အတွက်သာမဟုတ်။ နတ်ဆိုးတို့ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားသော။ ရုတ်တရက်သေစေတတ်သော။ ဥပါဒ်အန္တရာယ်မှာ။ ကွယ်ကာမှု သည်လည်း။ ထမြောက် အောင်မြင်လျက် ရှိ၏။ ထိုထိုမြို့ရွာနယ် ပယ်အစိုးရများကို။ သင်တို့မြို့ရွာနယ်ပယ်မှာ။ လူတို့နှိုက်၎င်း။ ကွဲ နွားတိရစ္ဆာန်တို့၎င်း။ ကပ်ဥပါဒ်အန္တရာယ်များပေါ်ပေါက်ကျ ရောက်ရှိခဲ့သော်။ ဆရာတော်ထံ မြန်မြန်လူလွှတ် ကြကုန်မည် ဟုပြောဆို၍ထား၏။ မန္တလေးမြို့၊ ရန်ကုန်မြို့။ မော်လမြိုင်မြို့များမှာ ရှိနေကြသောနွားဘေးမဲ့ရုံအကြီးအကျယ်များကိုလည်း။ ထို အတူ ပြောဆို၍ထား၏။ “ငွေချေးငွေရ သမဝါယမ အသင်းကြီး” မှာ လည်း။ ကွဲနွားများ ကျန်းမာကြံ့ခေရန် ဆောင်ရွက်မှုတွင်။ ဆရာ တော်ကူညီမှုထမြောက်အောင်မြင်လျက်ရှိ၏။

(၄) ပုရာဏဗြာဟ္မဏဘာသာနှင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတူညီ
သော အရာကို ပြဆိုကြောင်း။

ဈေးကံလွှာတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရား လည်း။ သုတ္တ နိပါတ် ပါဠိတော်တွင် ပုရာဏဗြာဟ္မဏတို့၏။ အကျင့်သည်။ ကောင်း မြတ်သော အကျင့်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဟော ပါသည်ဟူ သောစကား အချက်နှိုက်။ ၎င်းပုရာဏဗြာဟ္မဏ ဘာသာနှင့်။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာသည်။ များစွာကြီး တူမျှကြ၏။ တူပုံကား။ ဗြာဟ္မဏ ဘာသာ၌။ (၁) သီလယောဂ။ (၂) စိတ္တယောဂ။ (၃) ပညာယော ဂဟူ၍ ကျင့်ဝတ်တရား သုံးပါးရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌လည်း။ (၁) အဓိသီလသိက္ခာ။ (၂) အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ (၃) အဓိပညာသိက္ခာ ဟူ၍ ကျင့်ဝတ်တရား သုံးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်။ (၁) သီလယောဂ နှင့်။ (၂) အဓိသီလသိက္ခာသည်။ ဘိက္ခုရဟန်းတို့၏။ သီလမှတ ပါး။ ရသေ့တို့၏ သီလ။ လူတို့၏ သီလမှာ တူမျှကြ၏။ ကာယဒုစ္စရိုက် သုံးပါး။ ဝစီဒုစ္စရိုက် လေးပါး။ ဒိစ္စာဇိဝ တရားတို့မှ ကြဉ် ရှောင်မှု။ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့ကို။ ထိမ်းသိမ်းချင်တည်းမှုတရား များဖြစ်ကြ၏။ (၂) စိတ္တယောဂနှင့်။ (၂) အဓိစိတ္တသိက္ခာသည်။ ရဟန်း။ ရသေ့။ လူ။ သုံးပါးလုံး တူကြ၏။ တူကြပုံကား။ ဗြာဟ္မဏ ဘာသာမှာလည်း။ ပထမဈာန်သမာပတ်။ ဒုတိယဈာန်သမာပတ် အစရှိသော။ သမာပတ်ရှစ်ပါး ဣဒ္ဓိဝိခအဘိညာဏ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ် စသော။ အဘိညာဏ် တရားများရှိ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ် စွာလက်ထက်တော်မှာပင်။ ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ တပည့်။ ပရိသတ် ပေါင်းတသောင်းခြောက်ထောင်မျှ ရှိကြသည်တွင်။ ယိုဈာန်သ မာပတ်ကိုရရှိကြသော။ ရသေ့ပုဏ္ဏားအများပါရှိကြ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ် စွာ၏အဘဖြစ်သော သုဒ္ဓေါခနမင်းကြီး၏ ပရောဟိတ်ဆရာဖြစ် သော။ “ဒေဝီဇ္ဇ” ပုဏ္ဏားကြီးသည် ရသေ့ပြုလုပ်၍ ဣဒ္ဓိဝိခအဘိ ညာဏ်ကိုရသဖြင့်။ တာဝတိံ သာ နတ်ပြည်သို့ သွားရောက်နိုင် ကြောင်း ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်တွင် အသေအချာလာရှိ၏။ “အဇ္ဇာ

ရ” ခေါ်သောရသေ့ပုဏ္ဏားကြီးနှင့်။ “ဥဒက” ခေါ်သော ပုဏ္ဏား
ရသေ့ကြီးများသည်။ အရူပဈာန်သမာပတ်ကိုရရှိကြ၏။ ငါတို့ဗုဒ္ဓ
မြတ်စွာသည်။ ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်မီ။ ထိုဆရာကြီးတို့၏
ထံမှာပင်။ ထိုဈာန်သမာပတ်များကိုနာယူရ၏။ သို့သော်။ ထိုသမာ
ပတ်များသည်။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံတွင်။ အမြင့်ဆုံးဖြစ်သော
အရူပဘုံသို့ရောက်တို့မျှသာဖြစ်၏။ သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခမှ။ ကျွတ်
လွတ်နိုင်သည်မဟုတ်ဟု။ စွန့်ခွါထွက်သွားတော်မူ၏။

(၅) ပညာယောဂနှင့်။ အဓိပညာနှစ်ရပ်ကွဲပြားခြင်းအကြောင်း။

(၃) ပညာယောဂနှင့်။ (၃) အဓိပညာသိက္ခာမှာ မူကား။
ဘာသာနှစ်ပါးကွဲလွဲကြ၏။ ဤစကားနှိုက် ပညာဆိုသည်ကား။
ဝိဇ္ဇာထရားကိုဆို၏။ ထိုဝိဇ္ဇာသည် သုံးပါးရှိ၏။ (၁) ပုဗ္ဗေနိဝါသ
ဝိဇ္ဇာတပါး။ (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခုဝိဇ္ဇာတပါး။ (၃) အာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာတ
ပါးဟူ၍သုံးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်။ (၁) ပုဗ္ဗေနိဝါသဝိဇ္ဇာဆိုသည်ကား။
လွန်လေးပြီးသောအတိတ်သံသရာနှိုက်။ ဘဝများစွာ။ ကမ္ဘာများ
စွာတို့ကို မြင်နိုင်သော အဘိညာဏ် ပညာပေတည်း။ (၂) ဒိဗ္ဗ
စက္ခုဝိဇ္ဇာဆိုသည်ကား။ ယခုဒိဗ္ဗရှိနေကြကုန်သော လူ့ဘုံ။ နတ်
ဘုံ။ အပါယ်ဘုံတို့ကိုမြင်နိုင်သော အဘိညာဏ် ပညာပေတည်း။
(၃) အာသဝက္ခယ ဝိဇ္ဇာဆိုသည်ကား။ မိမိတို့သန္တာန်၌ရှိသော။
ကိလေသာ အသဝေါ တရားတို့ကို။ အကြွင်းမကျန်မရှိ ကုန်ခန်း
စေတတ်သော လောကုတ္တရာ အဘိညာဏ် ပညာကြီးပေတည်း။
ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ပုရာဏပြာဟ္မဏ ဘာသာကြီးမှာ (၁) ပုဗ္ဗ
နေိဝါသဝိဇ္ဇာ။ (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခုဝိဇ္ဇာ။ ဤဝိဇ္ဇာနှစ်ပါး ထင်ရှားရှိကြ၏။
ပုဗ္ဗေနိဝါသဝိဇ္ဇာဖြင့်။ လွန်လေးပြီးသောအတိတ်သံသရာနှိုက် ဘ
ဝများစွာ။ ကမ္ဘာများစွာတို့ကိုမြင်နိုင်ကြကုန်၏။ (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခုဝိဇ္ဇာ
ဖြင့်။ ယခုဒိဗ္ဗရှိနေကြသော။ လူ့ဘုံ။ နတ်ဘုံ။ အပါယ်ဘုံတို့ကိုမြင်နိုင်

ကြကုန်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း ထိုဝိဇ္ဇာနှစ်ပါးရှိ၏။ ရှေးအခါ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်များသည်ထိုအတူမြင်နိုင်ကြကုန်၏။

(၆) ပြာဟ္မဏဘာသာ၌၊ အာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာမရှိခြင်း။
အကြောင်း။

(၃) အာသဝက္ခယ ဝိဇ္ဇာကြီးသည်မူကား။ ပြာဟ္မဏဘာသာမှာမရှိ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာသာရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့် ပြာဟ္မဏဘာသာမှာ မရှိလေသနည်း ဆိုသော်။ အတ္တအယူကို မစွန့်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ အဘယ့်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ရှိလေသနည်းဆိုသော်အတ္တအယူကိုစွန့်နိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ ဤသို့လျှင်ဘာသာနှစ်ပါးသည် “တတိယဝိဇ္ဇာ” အရာမှာ ကွဲလွဲကြ၏။ ပြာဟ္မဏဘာသာမှာ အတ္တကိုဟုတ်၏ဟုရှိ၏ဟုအလွန်ခိုင်မြဲစွာစွဲလမ်းကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာထိုအတ္တကိုမဟုတ်မရှိဟု အတင်းငြင်းပယ်ကြရကုန်၏။ ဤသို့အတ္တအယူ၊ အနတ္တအယူ နှစ်ပါး ကွဲလွဲသည့် အတွက်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗာန်ခေါ် သော အထွဋ် အထိပ် ဘုံချင်းလည်းကွဲလွဲကြကုန်၏။ ပြာဟ္မဏဘာသာမှာ။ အမြင့်ဆုံးဖြစ်သော “အရူပ” ဘုံ ကို။ အဘန်ဘန် မခိုသနွေ ယူရခြင်း ဟူသော ဇာတိဒုက္ခ၊ အိုရခြင်းဟူသော ဇရာဒုက္ခ၊ သေရခြင်းဟူသော မရဏဒုက္ခ၊ ဤဒုက္ခကြီး သုံးပါးမှ ကင်းရာ အမှန်။ “နိစ္စထာဝရ နိဗ္ဗာန်ဘုံ ကြီးဖြစ် ၏ဟု ယူကြ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓ ဘာ သာ မှာ မူ ကား။ ထိုအရူပဘုံ သည်။ သံသရာဘဝတွင်။ အတွင်းဝင်လျက်ရှိသောကြောင့်၊ ပြီးလျှင်ထိုဈာန်အရှိန် ဈာန်အဟုန်ကုန်ဆုံး၍ စုဘဝသေလွန်သည်ရှိသော်။ အောက်အပါယ်ဘုံ တိုင်အောင် ကျရောက်လာပြန်ကြရကုန်၏။ သံသရာမည်သည်။ လွန်ခဲ့ပြီးသောအတိတ်အဘို့မှာလည်း အစအစွန်းဟူ၍မရှိ။ အလွန်ရှည်လျားသည် ဖြစ်၍။ ယခုလောကတွင်ရှိနေကြကုန်သော၊ လူသတ္တဝါနတ်သတ္တဝါ။

ဗြဟ္မာသတ္တဝါ။ ခွေးဝက်ကြက်ငှက်အစရှိသောအပါယ်သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်။ ထိုအရူပဈာန်ကိုမကျင့်ဘူး မရဘူးသော သူတို့ အရူပဘုံသို့မရောက်ဘူးသူတို့ဟူ၍ တစ်စုံတယောက်မျှ မရှိကြကုန်။ အကြိမ်ပေါင်းအခါပေါင်း မရေမတွက်နိုင် အောင်ပင် ရောက်ဘူးကြကုန်၏။ ထိုဘုံမှာ ကမ္ဘာများစွာ တည်နေကြကုန်ပြီးလျှင်။ ထိုဈာန်အရှိန်ဈာန်အဟုန်ကုန်ဆုံး၍ စုတေ သေလွန်ကြကုန်သောအခါ။ အောက်မဟာအဝိစိငရဲတိုင်အောင်။ အောက်ဘုံအောက်ဘဝတို့သို့ ကျရောက်လာပြန်ကြရလေကုန်၏။ ထိုဘုံမှာ ကမ္ဘာကြီးများစွာသည် မျက်တောင်တစ်လျှပ်တပြက်မျှကဲ့သို့ရှိချေ၏။ ထိုကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်။ ဘုရားအဖြစ်သို့မရောက်မီ အာဇ္ဇာရဆရာကြီးတို့ထံမှာ။ နာခံအားထုတ်ရရှိပြီးသော အရူပဈာန်များကိုစွန့်ပစ်တော်မူလေ၏။ ထိုအရူပဘုံနှင့်တကွ။ သံသရာမှ ကျွတ်လွတ်ရာဖြစ်သောအသင်္ခတဘုံသည်သာလျှင် ဒုက္ခကြီးသုံးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်ရာဖြစ်သော။ နိစ္စထာ ဝရနိဗ္ဗာန်ဘုံကြီးအရာဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင်ဘာသာနှစ်ပါးမှာအတ္တအယူ။ အနတ္တအယူဟူ၍ အယူနှစ်ပါးကွဲလွဲကြသည့်အတွက်ကြောင့်နိဗ္ဗာန်ခေါ်သော အထွဋ်အထိပ်ဟူသောထာဝရဘုံကြီးနှစ်ပါးကွဲလွဲကြကုန်၏။

ဗြဟ္မဏဘာသာမှာ ထိုအတ္တကို သန့်ရှင်း ဖြူစင်စေခြင်းငှါ။ (၁) သီလယောဂ။ (၂) စိတ္တယောဂ(၃) ပညာယောဂဟူသော ကျင့်ဝတ်တရားကြီးသုံးပါးတို့ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဆေးကြောသုတ်သင်အရေအရောင်တင်ကြကုန်၏။ ပထမဈာန်ကိုရ၍ အတ္တဖြူစင်သောသူများသည်။ သေလွန်သောအခါ ပထမဈာန်ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ရောက်ကြရလေ၏။ ထိုပထမဈာန်ဘုံမှာ။ အညံ့၊ အလတ်အမြတ်အားဖြင့် ဗြဟ္မာသတ္တဝါသုံးမျိုးရှိ၏။ အညံ့စားမျိုးသည်။ ကမ္ဘာကို ၃ ပုံပုံလျှင် တပုံစာမျှ အသက်ရှည်၏။ အလတ်စားမျိုးသည် ကမ္ဘာထက်ဝက် အသက်ရှည်၏။ ထိုအမြတ်စား မျိုးသည် တကမ္ဘာလုံးအသက်ရှည်၏။ ထိုအမြတ်စားမျိုးတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်

သော မဟာဗြဟ္မာကို။လူလောက နတ်လောကတို့က။ ထာဝရ
ဘုရားဟူ၍ စွဲလမ်းကြကုန်၏။ အချို့သောဗြဟ္မဏတို့က။ ထိုဘုံ
ကိုပင်။နိစ္စထာဝရနိဗ္ဗာန်ဟူ၍စွဲယူကြကုန်၏။ ဒုတိယဈာန်ကိုရ၍
အတ္တထိုထက်ဖြူစင်သောသူများသည်။သေလွန်သောအခါ ဒုတိ
ယဈာန်ဘုံသို့ရောက်ကြ၏။ထိုဘုံမှာလည်း။ ဗြဟ္မာသတ္တဝါသုံး
စားရှိ၏။ အသက်တမ်းလည်း အဆင့်ဆင့်ထမ်းပိုး တိုးတက်၏။
အမြတ်စားမျိုးမှာ။ရှစ်ကမ္ဘာအသက်ရှည်၏။အချို့သော ဗြဟ္မဏ
တို့ကဤဒုတိယဘုံကိုပင်နိစ္စထာဝရနိဗ္ဗာန်ဟူ၍စွဲယူကြ၏။ ။
တတိယဈာန်ကိုရ၍။ အတ္တထိုထက် ဖြူစင်သော သူများသည်
သေလွန်သောအခါ။တတိယဈာန်ဘုံသို့ရောက်ကြ၏။ ထိုဘုံမှာ
လည်းဗြဟ္မာသတ္တဝါသုံးစားရှိ၏။ အသက်တမ်းလည်း အဆင့်
ဆင့်ထမ်းပိုးတိုးတက်၏။ အမြတ်စားမျိုးသည်။ ခြောက်ဆဲ့လေး
ကမ္ဘာအသက်ရှည်၏။အချို့သောဗြဟ္မဏတို့က။ ဤတတိယဘုံ
ကိုပင်။နိစ္စထာဝရနိဗ္ဗာန်ဟူ၍စွဲယူကြကုန်၏။ ။စတုတ္ထဈာန်ကို
ရ၍။အတ္တထိုထက် ဝင်းဝင်းတောက်ဖြူစင်သောသူများသည်။
သေလွန်သောအခါစတုတ္ထဈာန်ဘုံသို့ရောက်ကြ၏။ ထိုဘုံမှာမူ
ကား။ဗြဟ္မာသတ္တဝါချင်းချင်း။ အလွန်မခြားမနားကြ။ အသက်
တမ်းလည်း ကမ္ဘာ၅၀၀ချည်းရှိကြ၏။အချို့သောဗြဟ္မဏတို့က
ထိုစတုတ္ထဘုံကိုပင်။ နိစ္စထာဝရနိဗ္ဗာန်ဟူ၍စွဲယူကြကုန်၏။ တ
ဘန်စတုတ္ထဈာန်ကိုပင်တမျိုးအားဖြင့်။တိုးတက်ပွားများ ရရှိသော
သူများသည်။သေလွန်သောအခါရုပ်ခန္ဓာကားမရှိ။နာမ်ခန္ဓာမျှသာ
ရှိသောအရူပဘုံသို့ရောက်ကြကုန်၏။ထိုအရူပဘုံသည်လည်း
လေးဆင့်ရှိ၏။ ပထမဘုံမှာ ကမ္ဘာနှစ်ထောင်အသက်ရှည်၏။
ဒုတိယဘုံမှာ ကမ္ဘာ-၄သောင်းအသက်ရှည်၏။တတိယဘုံမှာ
ကမ္ဘာ-၆ သောင်းအသက်ရှည်၏။ အာဇ္ဇာရဆရာကြီးသည် ဤ
ဘုံသို့ ရောက်လေ၏။ စတုတ္ထဘုံမှာ ကမ္ဘာ ရှစ်သောင်း လေး
ထောင်အသက်ရှည်၏။ဤဘုံကို ကောင်းကင်ဘုံစုတွင် အမြင့်

ဆုံးဖြစ်၍။ တဝဂ်ဘုံ ဟူ၍ခေါ် ၏။ ဥဒကဆရာကြီးသည် ဤဘုံသို့ ရောက်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်။ သုတ္တန် အထိ ဓမ္မာတို့၌ ဤအတိုင်း ဟော ထော်မူ၏။ ဤပြောဟွဏ္ဍာနာသာမှာ၊ စွဲယူခြင်း အမျိုးမျိုးသို့လိုက် ၍၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံ အဆင့်ဆင့်ရှိကြကုန်၏။ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ ဟူသော၊ အောက်ဘုံ သားများက။ ထိုအထက်ပြဟွာဘုံ များကို နိစ္စထာဝရ ဟုစွဲယူကြကုန်၏။ စွဲယူသော ဥပမာကား အနှစ်တသောင်းရှည် သော သစ်ပင်ကြီးတပင်ရှိရာ၏။ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်၌ မြက် သစ်ပင်ငယ်မျိုး အများရှိကြကုန်၏။ ထိုသစ်ပင်ငယ်မျိုးတို့က ဆို ကြရာ၏။ ငါတို့လည်း သေချည်ရှင်ချည် အတည် မြေရှိကြ၏။ သစ် ပင်ကြီးမှာ မူကား၊ နိစ္စထာဝရ အမြဲတည်၏ဟူ၍ ဆိုကြကုန်ရာ၏။ သစ်ပင်ကြီးများနှင့်။ အထက်ကောင်းကင်ဘုံရှိ ဗြဟ္မာမင်းကြီး များနှင့်တူ၏။ မြက်သစ်ပင်ငယ်များနှင့်။ အောက်ဘုံ သားများ တူ ကြ၏။ ဤဥပမာအတိုင်းပေတည်း။ ။ ဤကား ပုရာဏပြောဟွဏ္ဍာ နာသာ၏ကြီးကျယ်ပုံအလားကို။ အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုချက်ပေ တည်း။

(၇) ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အတ္တမရှိဟု ငြင်းပယ်ခြင်းအကြောင်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ။ ထိုအတ္တကို မဟုတ်မရှိဟု ငြင်းပယ်ပြီးသော်။ ထိုအနတ္တဉာဏ်ကို ပေါက်ရောက်စေခြင်းငှါ ၁ အဓိသီလသိက္ခာ ၂ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ၃ အဓိပညာသိက္ခာ ဟူသော ကျစ်ဝတ်တရား ကြီးသုံးပါးကို ကျင့်ဆောင်ကြကုန်၏။ သို့သော် ထိုအနတ္တဉာဏ် ကို အထမြောက်အောင်။ မေါက်ရောက်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းလှ၏။ ယခု ကာလ၌၊ ၂ အဓိစိတ္တသိက္ခာ ဈာန်သမာပတ်ကိုပင် ပေါက်ရောက် အောင်မကျင့်ဆောင်နိုင်ကြ။ ပရိယတ္တိကျမ်းဝန် အလုပ်ကြီးနှင့် တကွ၊ ၁ အဓိသီလသိက္ခာ မျှကိုသာ ကျင့်ဆောင် နိုင်ကြကုန်၏။

ဗြဟ္မဏဘာသာမှာလည်း။ ၂ စိတ္တယောဂ။ ၃ ပညာ ယော ဂ
 များကိုထမြောက်ပေါက်ရောက်သူဟူ၍ယခုကာလမကြားဘူးရ။
 ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာအလုပ်ကြီးနှင့်တကွ၊ ၁ သီလယောဂမျှကိုသာ ကျင့်
 ဆောင်နိုင်ကြကုန်၏။ ဘာသာနှစ်ပါးလုံး၌ပင် သီလမျှကိုကျင့်နိုင်
 သောသူတို့သည်။လူ့ ဘဝနတ်ဘဝများသို့ ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။
 ဗြဟ္မဒုဘဝသို့မရောက်နိုင်ကြကုန်။သမာဓိဈာန်ကို ပေါက်အောင်
 ကျင့်နိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည်သာလျှင်၊ အထက်ဗြဟ္မာပြည်
 တစ်ခွင်သို့ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်။ အနတ္တဉာဏ်မ
 ပေါက်နိုင်ကြသည့်အတွက်။ နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်နိုင်ကြကုန်။ လူ့
 ဘဝ။ နတ်ဘဝတို့မှာ၎င်းအထက်ဘဝဖြစ်သော။ ဘဝဂ်ဘဝ တိုင်
 အောင်။ထိုထိုဗြဟ္မာဘဝမှ၎င်း၊အောက်အပါယ်ဘဝသို့ တာဝန်ကျ
 ရောက်ခြင်းအမှုကြီး မငြိမ်းကြလေကုန်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အနတ္တ
 ဉာဏ်ပေါက်ရောက်သောသူတို့သည်သာလျှင်။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်
 နိုင်ကြကုန်၏။

(ဂ) နိဗ္ဗာန်သုံးမျိုး၏အကြောင်း။

နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ ။ ၁ ပထမနိဗ္ဗာန်။ ။ ၂-ဒုတိယနိဗ္ဗာန်။
 ၃-တတိယနိဗ္ဗာန်ဟူ၍သုံးဘုံသုံးဆင့်ရှိ၏။ ၁ ပထမနိဗ္ဗာန်သည်
 ကား၊အပါယ်ဘဝတို့မှအစဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းမှုကြီးပေတည်း။
 ဤပထမနိဗ္ဗာန်ကြီးသို့ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်သောသူတို့သည်။
 နောက်သံသရာ၌ အပါယ်ဘဝသို့ ကျရောက်ခြင်း မရှိကြ ကုန်ပြီ။
 အထက်ဗြဟ္မာဘဝမှာဖြစ်ခဲ့သော်။ အပါယ်ဘဝသို့ကျရောက်မည်
 ဝေးစွာ။ အောက်အောက် သောဘုံများကိုမှ လျှောကျခြင်းမရှိ
 လေကုန်ပြီ။ ၂ ဒုတိယနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ကိုလေသာဒုစရိုက်ထူ
 ပြောလှသောလူ့ ဘဝ၊ နတ်ဘဝတို့မှ အစဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းမှုပေ
 တည်း။ထိုဒုတိယနိဗ္ဗာန်တိုင်ရုံမျှ၊ ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်သော

သူတို့သည် ယခုဘဝသေဆုံးကြရာ။ နောက်သံသရာ၌၊ လူ့ပြည်
 နတ်ပြည်ဟူသောကာမဘုံတို့မှအစဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းကြလေ
 ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့သာရောက်ကြလေကုန်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ
 လည်းမိမိတို့ဖြစ်ရာဘုံမှအောက်အောက်ဘုံသို့လျှောက်ခြင်းမရှိ
 လေကုန်ပြီ။ ။ ၃-တတိယနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ ဒိဋ္ဌိ။ မာနထူပြော
 ကြကုန်သော။ ရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ၊ အရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ၊ အလုံးစုံတို့မှ။ အ
 စဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းမှုပေတည်း။ ထိုတတိယနိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်
 ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည်ကား။ ရဟန္တာအစစ်
 ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ ကာမဘုံ။ ရူပဘုံ။ အရူပဘုံဟူသော ဘုံသုံး
 ပါးတို့မှ။ အစဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ယခုဘဝတွင်
 ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ကြလေကုန်၏။

(၆) အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်-အပါယ်ဘုံအကြောင်း။

ဤအရာ၌။ အဘယ်ကြောင့်အတ္တဒိဋ္ဌိ တင်းလင်းရှိနေကြပေ
 ကုန်သောသူတို့မှ။ အထက်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝဂ်ဘုံမှ
 သော်လည်းအပါယ်ဘဝသို့ အဘန်ဘန်ကျရောက် ပြန်ရလေသ
 နည်းဟုမူ။ အလွန်အပြစ်ဝန်လေးလှသော အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးရှိနေသော
 ကြောင့်ပေတည်း။ ၎င်း အတ္တဒိဋ္ဌိသည်အဘယ်သို့လျှင်အပြစ်ဝန်
 လေးလှလေသနည်းဟုမူကား။ အတ္တဒိဋ္ဌိတင်းလင်း ရှိနေသောသူ
 မှ။ ဂြောဟ်တဝသံသရာအနန္တတို့၌ ဖြစ်ပွား၍လာကြကုန်သော
 ဒုစရိုက်ဟောင်းအနန္တတို့သည်။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိကပ်ငြိတွယ်တာ၍
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကျင်လည်ရာအစဉ်အမြဲပါရှိ၍နေကြပေကုန်၏။ နောင်
 အနာဂတ်သံသရာဘဝအနန္တတို့၌လည်း။ ဒုစရိုက်ကံသစ်အနန္တ
 ဖြစ်ပွားကြရန်အတ္တဒိဋ္ဌိသည် အမြစ်မျိုးစေ့ကြီးဖြစ်၏။ ထိုစကား
 မှန်၏။ ဒုစရိုက်ကံဟောင်းအနန္တတို့သည်။ မိမိတို့ကိုယ်ခန္ဓာတွင်း၌
 ကိန်းအောင်းတည်ရှိလျက်နေကြကုန်၏။ မိမိတို့ကိုယ်ခန္ဓာတို့ကို

ငါ၏အတ္တဟု၊ အခိုင်အမြဲ စွဲလမ်းသောသူတို့သည်။ ထိုဒုစရိုက်ကံဟောင်းတို့ကို မပျောက်မပျက်မလွင့်ပါးဘဲ တလုံး တစည်းတည်းပါရှိကြစေရန်။ အခိုင်အမြဲဆွဲငင်ဆုပ်ကိုင်၍ ထားခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသည့် အတွက်ကြောင့်လည်း။ ကာမဘုံ၊ ရူပဗြဟ္မာဘုံ။ အရူပဗြဟ္မာဘုံ ဟူသောလောကကြီး၌။ မိမိတို့၏ အတ္တိက္ကသန္တာန်မှလည်း။ ငါ၏ကိုယ်။ ငါ၏ဦးခေါင်း။ ငါ၏ခြေ။ ငါ၏လက်။ ငါ၏မျက်စိ။ ငါ၏နားအစရှိသည်ဖြင့် အသီးအသီးစွဲလမ်းချက်အများအပြားရှိနေကြကုန်၏။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်မှလည်း။ ငါ၏လင်။ ငါ၏မယား။ ငါ၏သား။ ငါ၏သမီး။ ငါ့ဆွေ။ ငါ့မျိုး။ ငါ့ကျွေး။ ငါ့နွား။ ငါ့မြင်း စသည်၎င်း။ ငါ့ရွှေ။ ငါ့ငွေ။ ငါ့အိမ်။ ငါ့ယာ ငါ့တိုက်။ ငါ့တာ။ ငါ့ရွာ။ ငါ့မြို့။ ငါ့တိုင်း။ ငါ့ပြည် စသည်ဖြင့်၎င်း။ အခိုင်အမြဲစွဲလမ်း ချက်ရှိနေကြကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သူ့ဆိုင်ရာ။ ငါ့ဆိုင်ရာ။ သူ့ပိုင်နက်။ ငါ့ပိုင်နက်။ အကွက်အခြား အနန္တများ ပြားလျက်ရှိနေကြကုန်၏။ ထိုခြားနားချက်တို့ကို အစွဲပြု၍လည်း လောဘကိလေသာ။ ဒေါသကိလေသာ။ မောဟကိလေသာ။ ဣဿာမဇ္ဈရအစရှိကုန်သောကိလေသာတို့သည် ပွားများလျက် ရှိကြကုန်၏။ ထိုကိလေသာတို့ကို အစွဲပြု၍လည်း။ ဒုစရိုက်တရားတို့သည် ပွားများ၍နေကြကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိကြီးသည် ဒုစရိုက်ကံဟောင်းတို့၏ချိအောင်းတည်နေရာဌာနကြီး ဖြစ်သည်တကြောင်း။ ဒုစရိုက်ကံသစ်တို့၏ အမြစ်မူလ ဖိဖျိုးစေကြီး ဖြစ်သည်တကြောင်း။ သို့အကြောင်းများကြောင့်။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိသည် အလွန်အပြစ်ဝန်လေးသွလေသတည်း။

- ၁- ဗြာဟ္မဏတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားဟူသော သီလယောဂ။
- ၂- ဈာန်သမာပတ်တို့ကိုပွား များခြင်းတည်းဟူသော စိတ္တယောဂတို့ဖြစ်။ အပဖြစ်သောကိလေသာနယ်၊ ဒုစရိုက်နယ်တို့ကိုပယ်ရှင်း၍ ထားကြကုန်သော်လည်း။ အတွင်းသန္တာန်၌။ ငါ၏ကိုယ်။ ငါ၏ဦးခေါင်း။ ငါ၏ခြေ။ ငါ၏လက်။ ငါ၏မျက်စိ။ ငါ၏နားအစရှိသည်

ဖြင့်၎င်း။ ငါ၏စိတ်။ ငါ၏သီလ။ ငါ၏ဈာန်။ ငါ၏သမာဓိ။ ငါ၏ပညာ။
 ငါ၏ဘန်ခိုး စသည်ဖြင့်၎င်း။ အခိုင်အမြဲ စွဲလမ်းမှု ရှိနေကြကုန်
 သည့်အတွက်။ ဘဝဂံဘုံမှာပင်ဖြစ်နေကြကုန်သော်လည်း။ ဒုစွ
 ရိုက်ဟောင်းအနန္တတို့သည်။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိအတွင်းမှာ ရှိ၍နေကြ
 ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိကိုမပယ်နိုင်ကြ
 ကုန်သောသူတို့သည်။ ပထမဈာန် ဘုံမှလည်း။ ထိုဈာန်အဟုန်
 ကုန်လျှင်။ အောက်အပါယ်ဘုံသို့ကျရောက်ကြကုန်၏။ ဒုတိယ
 ဈာန်ဘုံမှလည်း။ ထိုအတူကျရောက်ကြကုန်၏။ တတိယဘုံ
 စသည်တို့မှလည်း။ အမြင့်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝဂံဘုံ တိုင်အောင်ထို
 နည်းအတူဆိုလေ။ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်သမျှသော သူခပ်
 သိမ်းတို့သည်လည်း။ အပါယ်ဘဝပေါင်း အသောင်းမကအသိန်း
 မကကျင်လည်ကြကုန်ပြီးမှ။ တသောင်းတွင် တယောက်မျှ။ တ
 သိန်းတွင် တယောက်မျှ။ လူ့ ဘုံလူ့ ဘဝသို့။ တတန်ပြန်သာနိုင်ကြ
 ကုန်၏။ ကမ္ဘာပျက်ဆုံးသည် တိုင်အောင်။ အပါယ်ဘုံတို့တွင်အ
 စဉ်ထာဝရကျင်လည်၍နေကြကုန်သော သူတို့သည်သာလျှင်။
 အသင်္ချေအနန္တများပြားလှလေကုန်၏။

ဥက္ခိတ္တာ ပုညတေဇေန။ ကာမရူပ ဂတိံ ဂတာ။
 ဘဝဂ္ဂမိစသမ္ပတ္တာ။ ပုနဂစ္ဆိန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။ ။

အဘိဓမ္မာပိဘင်းပါဠိတော်။

အနက်ကား။ ။ ပုညတေဇေန။ မိမိတို့ ပြုကြသော ဒါနသီ
 လစသောကာမကုသိုလ်။ ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန် စသောရူပ
 ဗြဟ္မာကုသိုလ်။ အရူပဗြဟ္မာကုသိုလ်တို့၏ အရှိန်အဟုန်သည်။
 ဥက္ခိတ္တာ။ ချိုးပင့်မြှောက်တင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာမရူပဂ
 တိံ။ လူ့ပြည်။ နတ်ပြည်ဟူသော ကာမဘုံ ပထမဈာန်စသောရူ
 ပဗြဟ္မာဘုံသို့။ ဂတာပိစ။ ရောက်ကြကုန်သော သူတို့သည်လည်း

ကောင်း၊ဘဝဂ္ဂံ။ဘဝဂ်ခေါ်သောအရူပဗြဟ္မာဘုသို့။သမ္ပတ္တာပိစ။
 ရောက်ကုန်သောသူတို့ သည်လည်းကောင်း။ ပုန။ဘာဝနံ။ဒုဂ္ဂတိံ။
 အပါယ်လေးဘုဟူသောဒုဂ္ဂတိဘုသို့။ဂစ္ဆန္တိ။ကျရောက်လာကြ
 ကုန်၏။ ဤကား။ ၎င်းပါဠိတော်၏ အနက်ပေတည်း။ ။အ
 ပါယ်ဘုသို့တကြိမ်ကျလျှင်။ လူ့ဘုလူ့ဘဝသို့တဘန်ပြန်ရောက်
 ရန်အရေးအခွင့် အလွန်ခဲယဉ်းကြောင်းမူကား။ မဇ္ဈိမနိကာယ်။
 မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်။ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်တွင်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
 ဟောတော်မူ၏။

(၁၀) နိဗ္ဗာန်သို့ဆိုက်ရောက်ခြင်းအကြောင်း။

အတ္တဒိဋ္ဌိကိုအကြွင်းအကျန်မရှိ ပယ်သတ် နိုင်ကြကုန်သော
 ပထမနိဗ္ဗာန်ဘုသားတို့သည်ကား။ထိုဝန်လေးလှစွာသော အတ္တ
 ဒိဋ္ဌိတာဝန်ကြီးမှ ကင်းလွတ် ကြသည်ဖြစ်၍။ လူ့ဘုနတ်ဘု
 ဗြဟ္မာဘုတို့၌တည်ရှိကြကုန်ရာ။ အောက်အပါယ်ဘုသို့ကျမည်
 ဝေးစွာ။ဒိဋ္ဌိတည်ရှိရာဘုအောက်။ ယုတ်နိမ့်သော ဘုများကို
 ပင်လျှောက်ခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။ ဥပမာကား။ လောက၌ သံခေါ်
 သောဓာတ်မျိုးသည်ရှိကြ၏။ ထိုဓာတ်မျိုးတို့၏ အတွင်းမှာအနှစ်
 သာရဖြစ်သော အစွမ်းသတ္တိ ကြီးကျယ်လှသော ဓာတ်သတ္တိ
 သည်ရှိ၏။အလွန်ယုတ်ညံ့ လှသောသံချေးတို့သည်။ ထိုအနှစ်သာ
 ရကိုကိုက်တွယ်လုံးထွေးလျက်တည်ရှိကြကုန်၏။ ထိုသံချေးတို့
 အတွက်အနှစ်သာရဖြစ်သော ဓာတ်သတ္တိသည် တန်ခိုးမရှိ။အ
 လွန်ညံ့ဖျင်းသော အနေ၌ တည်နေရ၏။ လောကဟိတ အကျိုး
 ဌာ၊ အထက် ပုရာဏာဗြာဟ္မဏကြီးတို့ လုပ်ကြံ၍ ထားခဲ့သော။
 ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာနည်းလမ်းများရရှိ၍။ ထိုသံဓာတ်ကိုကျိုချက်ပြီးလျှင်။
 ဓာတ်ခွဲဆေးကောင်းတို့ဖြင့်။ ထိုအညစ်အကြေးတို့ကို ထုတ်ပစ်
 ၍။စင်ကြယ်စွာရရှိသော သံသတ္တိကိုအဆင့်ဆင့် သိဒ္ဓိကြီးငယ်

ပေါက်ရောက်အောင် လုပ်ကိုင်နိုင်သောသူသည်။ ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာအ
 ဖြစ်သို့ရောက်၍။ အသက်ရှည်ခြင်း။ အနာကင်းခြင်း။ ကောင်းကင်
 မြေမီး။ ပျံ့လျှိုး သွားလာနိုင်ခြင်း စသော တန်ခိုးသတ္တိ အထူးနှင့်
 ပြည့်စုံသည်ဟူ၍။ လောကီကျမ်းများ၌ လာသော ဥပမာကဲ့သို့
 တည်း။ ။ ဤဥပမာနှိုက်။ သတ္တဝါတို့၏စိတ်သန္တာန်သည်။ သံ
 သတ္တုခေတ်မျိုးနှင့်တူ၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိသည်။ ထိုသတ္တု ခေတ်ကို
 ကိုက်တွယ်လုံးထွေးလျက် တည်ရှိသော သံချေးနှင့်တူ၏။ အတ္တ
 ဒိဋ္ဌိရှိနေသောသူ၏ စိတ်သန္တာန်သည်။ ထိုသံချေး အပြည့်ရှိနေ
 သောသံတုး။ သံခဲနှင့်တူ၏။ ။ အတ္တဒိဋ္ဌိမှ ကျွတ်လွတ်ပြီးသော
 သူ၏စိတ်သန္တာန်သည်။ စင်ကြယ်ပြီးသော ခေတ်ဆီ၊ ခေတ်နှစ်နှင့်
 တူ၏။ ထိုကြောင့်။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသော သူတို့မှာ။ အထက်ဘဝဂ်
 ဘုံမှသော်လည်း။ စိတ်သန္တာန်တွင်ပါရှိ၍နေသော အတ္တဒိဋ္ဌိဝန်
 လေးလှ သည့်အတွက်အောက်အပါယ်သို့ကျရောက်ရခြင်း။ စိတ်
 သန္တာန်နှိုက်အတ္တဒိဋ္ဌိကင်းလွတ်ပြီးသောသူတို့မှာ။ လေးလံခြင်းမ
 ရှိသဖြင့်အောက်သို့ မကျရအောင် ဆောင်ရွက် နိုင်သောစိတ်
 သန္တာန်ရှိနေသည့်အတွက်။ မိမိဖြစ်ရာဘုံမှ။ အောက်အောက်ဘုံ
 သို့လျှောက်ခြင်းမရှိဟူသောအထူးကိုသိအပ်၏။ သို့သော်အဟုတ်
 အမှန်ရှိနေသော ထိုအတ္တကို။ မဟုတ်မမှန်ဟု။ ကြံခြင်းယူခြင်း
 ပယ်နှုတ်ခြင်းဌာတတ်ကောင်းပါမည်လောဟုမေးရန်ရှိပြန်၏။ ။
 ဤအမေး၌။ အဟုတ်အမှန်ရှိနေသည်ဟူသောကောင်းသည်။ အတ္တ
 ဒိဋ္ဌိအလွန်ခိုင်မြဲလှသောသူများ၏စကားဖြစ်ချေ၏။ ထိုအတ္တသည်
 မူကား။ အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိမဟုတ်။ မိစ္ဆာဥပဇာန်ဖြင့် လုပ်ကြံ၍ယူ
 အပ်သော အာဂန္တုကမျှပေတည်း။ ထိုကြောင့်။ ကသိုဏ်းဈာန်။
 ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်များကို ပွားများ၍ ပယ်ဖျောက်သည် ရှိသော်။
 ကာမတဏှာ၊ ဒေါသ၊ ပဋိစာစသောကိလေသာများသည်ပျောက်
 ပျက် ရသကဲ့သို့။ ထိုမိစ္ဆာဥပဇာန် ခေါ်သော အတ္တ ဒိဋ္ဌိသည်
 လည်း။ အနတ္တ ဝိပဿနာဥပဇာန်ဖြင့် ပယ်ဖျောက်သည်ရှိသော်
 ဧကန္တပျောက်ရ၏။ သို့သော်။ အထက်သံဥပမာနှိုက်။ သံတုး။

သံခဲတို့မှာ အလွန်အစွမ်း သတ္တိရှိသော ဓာတ်သတ္တုရှိ၏ဟုသိ
 နိုင်သောသူသည်ပင်လျှင် အလွန်နည်းပါးလှ၏။ သံချေးကို ထုတ်
 ပစ်၍ ဓာတ်သတ္တုကို သိဒ္ဓိကြီးငယ် ပေါက်ရောက်သည် တိုင်
 အောင်ပင်လုပ်ကြံနိုင်သောသူသည်ကား။ အလွန်ထက်အလွန်ရှား
 ပါးသကဲ့သို့။ သတ္တဝါတို့၏စိတ်သန္တာန်မှာလည်း။ အပါယ်တုသို့
 ကျခြင်းမှ အစဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းရအောင် ဆောင်နိုင်သောအ
 စွမ်းသတ္တိရှိ၏။ ။ အတ္တဒိဋ္ဌိလုံးထွေး၍နေသည့်အတွက်ကြောင့်။
 ထိုအစွမ်းသတ္တိသည်။ အပျက်ကြီးပျက်၍နေရသည်ဟုသိနိုင်သော
 ဘဝသည်ပင်လျှင်။ အလွန်ရှားပါးလှ၏။ ထိုအစွမ်းသတ္တိကို။ ပေါ်
 ပေါက်အောင်လုပ်ကြံနိုင်သောသူသည်မူကား။ အလွန်ရှားပါးလှ
 ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပေါ်ပေါက်လာမှသာလျှင်။ လုပ်ကြံနိုင်ကြကုန်၏။
 ထိုကြောင့်။ အပါယ်လေးပါးမှအစဉ်ထာဝရလွတ်ကင်းမှုဟူသော
 ပထမနိဗ္ဗာန်ကြီးသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှိုက်သာရှိ၏။

ဤအရာ၌ အနတ္တ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ပွားရန် အစီအရင်ကို
 “အရိယသမဂ္ဂ” အသင်းသားတို့အား ထင်လျားစွာ သိမှတ်ယုံ
 ကြည်နိုင်ကြရန်၊ ဝိပဿနာအဖွင့် စကားဆက်လက်ရေးသားခွင့်
 ဆိုက်၏။

(၁၁) အတ္တ, အနတ္တ, စစ်တမ်းစစ်ချက်အကျယ်။

လောကတွင်မြေညက်တို့ကို ပြုလုပ်အပ်သော မြေအိုးဟူ၍
 ရှိကြ၏။ ထိုတွင်းမြေဟူသော အမည်နှင့် ထိုအမည်၏အနက်ဖြစ်
 သောမြေဖွံ့များသည် “ပရမတ်” မျိုးဖြစ်ကြ၏။ အိုးဟူသောအ
 မည်နှင့်။ ထိုအမည်၏ အနက်ဖြစ်သော အိုးခြံမိ သဏ္ဌာန် ခြံမိ
 သည်။ “ပညတ်” မျိုးဖြစ်ကြ၏။ ထိုတွင်း ပ ရ မတ် မျိုး သည် အ
 ဟုတ်ရှိမျိုး၊ အမှန်ရှိမျိုးဖြစ်၏။ ။ ပညတ်မျိုးသည်အဟုတ်ရှိမျိုး။
 အမှန်ရှိမျိုးမဟုတ်။ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်ရသော

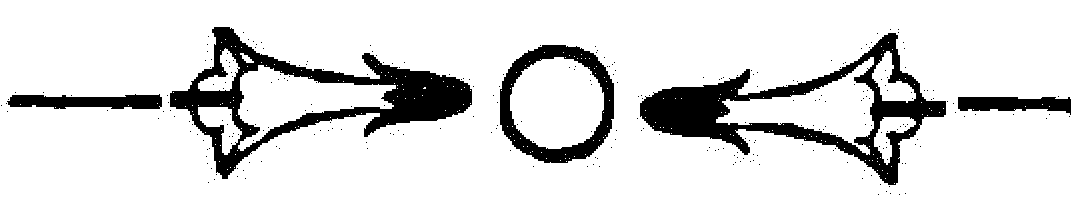
အရိပ်နိမိတ်မျိုးမျှသာဖြစ်၏။ ။ဤသို့လျှင်မြေအိုးကိုဆိုရာ၌ကံ။
 မြေသည်ကား တခြား။ အိုးသည်ကား ကခြား။ မြေသည် အိုးမ
 ဟုတ်။ အိုးသည်မြေမဟုတ်။ မြေသည်ကားအနိစ္စမျိုးတည်း။ အိုး
 သည်ကား အနိစ္စမျိုးတည်း။ အနိစ္စမျိုး ဆိုသည်ကား။ မြေသည်
 အဟုတ်ရှိ။ အမှန်ရှိမျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်မှုလည်း အမှန်ရှိ၏။ ဟောင်း
 နွမ်းမှုလည်း အမှန်ရှိ၏။ ပျက်ဆုံးမှုလည်း အမှန်ရှိ၏။ ထိုကြောင့်
 မြေသည်အနိစ္စမျိုးဖြစ်၏။ ။အိုးသည်မူကား အဟုတ်ရှိမျိုးအ
 မှန်ရှိမျိုးမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်မှုလည်းအမှန်မရှိ ဟောင်းနွမ်းမှု
 လည်းအမှန်မရှိ။ ပျက်ဆုံးမှုလည်း အမှန်မရှိ။ သို့သော် အိုးဖြစ်
 သည်။အိုးဟောင်းနွမ်းသည်။အိုးကွဲသည်။ အိုးပျက်ဆုံးသည်ဟူ
 ၍ဝေါဟာရမူကားရှိကြ၏။ ။ထိုဝေါဟာရ မူကား။ မြေမှုန့်တို့
 သည်။ အိုးသဏ္ဍာန် အနေနှင့် တခဲနက် ပေါ်ပေါက် လာသည်ရှိ
 သော်။ထိုတခဲနက်ကိုအစွဲပြု၍။သဏ္ဍာန်ပညတ်အထူးသည်။စိတ်
 ထဲတွင်ထင်မြင်ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ထိုသဏ္ဍာန်ပညတ်ကိုအားရုံ
 ပြု၍စိတ်ထဲတွင်။အိုးဟူသောနာမပညတ်ပေါ်လာရ၏။ ။ဤသို့
 လျှင်။ အိုးဖြစ်သည် ဟူသော စကားသည် ဝေါဟာရပညတ်မျှ
 သာဖြစ်သတည်း။ထိုမြေမှုန့်တို့သည် အိုးသဏ္ဍာန် အနေအားဖြင့်
 တခဲနက်ဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော်။ကာလကြာပြောင်းသဖြင့်။ဟောင်း
 နွမ်းခြင်းဖြစ်ပျက်ကုန်၏။ မြေမှုန့်တို့၏ ဟောင်းနွမ်းခြင်း ကိုပင်
 လျှင်။ အိုး၏ဟောင်းနွမ်းခြင်းဟူ၍ ဝေါဟာရပညတ်သည် ဖြစ်
 ပေါ်ရ၏။မြေမှုန့်တို့၏တခဲနက်ကွဲခြင်း ပျက်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ အိုး
 ကွဲသည်၊အိုးပျက်ဆုံးသည်ဟူ၍ ဝေါဟာရ ပညတ်သည် ဖြစ်ပေါ်
 ရှိနေ၏။သို့သော်။မြေမှုန့်တို့သည် အိုးသဏ္ဍာန်အနေနှင့် ဧကန်ဖြစ်
 ပေါ်ခြင်းရှိခဲ့သော်။ အိုးသဏ္ဍာန် သည်လည်း ဧကန်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
 ရှိသည်မဟုတ်လောမေးရန်ရှိ၏။ ။အဖြေကား။ မြေမှုန့်သည်
 ဧကန်ရှိသော သဘာဝဓမ္မ မျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်ပေါ် မှုလည်း ဧကန်ရှိ
 ၍။ ။အိုးသဏ္ဍာန်သည်မူကား။ အသီးအခြားထင်ရှားရှိသော
 သဘာဝဓမ္မမျိုးမဟုတ်။ စိတ်ထဲတွင်ထင်မြင်ရသော ပညတ္တိဓမ္မ

မျိုးမျှသာဖြစ်၍။ ထိုသဏ္ဍာန်၏ဖြစ်ပေါ်မှုသည်လည်း ဇကန်ရှိမျိုး
မဟုတ်။ စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်သော ပညတ်မျှသာ ဖြစ်၏။ ။
အိုးဟောင်းနွမ်းမှုအိုး၏ပျက်ဆုံးမှုကိုလည်းထိုအတူသိလေ။ ။
မြေမှုန့်တို့သည် ကမ္ဘာ မြေကြီးမှ စ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်၏။ အိုး
သဏ္ဍာန်သည်မူကား အိုးလုပ်သမားပြုလုပ်ရာတွင်မှဖြစ်ပေါ်လာ
ရ၏။ ။ဤဥပမာအတူသတ္တဝါတို့၏သဏ္ဍာန်၌လည်း၊ မြေခတ်
ရေခတ်၊ မီးခတ်၊ လေခတ်၊ အဆင်းခတ်၊ အသံခတ်၊ အနံ့
ခတ်၊ ရသခတ် အစရှိသော ပရမတ်ခတ်မျိုး သည်သာလျှင်
ဇကန်ရှိမျိုးဖြစ်၏။ ထိုဇကန်ရှိမျိုးနှိုက် ခေါ်ဝေါ် အပ်သော ပထဝီ၊
အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသအစရှိသော အမည်
ပညတ်မျိုးသည်သာလျှင်။ ဟုတ်မှန်သောပညတ်မျိုးဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်
သဏ္ဍာန်၊ သတ္တဝါသဏ္ဍာန်၊ လူသဏ္ဍာန်၊ နတ်သဏ္ဍာန်၊ ခွေးဝက်
ကြက်၊ ဌက်၊ အစရှိသော သဏ္ဍာန်မျိုးသည်မူကား ဇကန်ရှိမျိုး
မဟုတ်။ စိတ်ထဲတွင်ထင်မြင်ရသော အတ္တပညတ် မျိုးသာဖြစ်
ပေ၏။ ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ ဒေဝ၊ မနုဿ၊ အစရှိသော အမည် နာမ
ပညတ်မျိုးသည်လည်း ဟုတ်မှန်သောပညတ်မျိုးမဟုတ်။ ပညတ်
နှင့်ပရမတ်ခွဲနည်းကုမသိသောသတ္တဝါတို့မှာ။ ပရမတ်နှင့်ပညတ်
ကိုတခုတည်းပြု၍၊ ရုပ်ပရမတ်။ နာမ်ပရမတ်တို့ကိုပင်လျှင်။ ပုဂ္ဂိုလ်
ဟူ၍။ သတ္တဝါဟူ၍။ လူဟူ၍။ နတ်ဟူ၍အခိုင်အမြဲစွဲလမ်းကြကုန်၏။
ထိုစွဲလမ်းချက်မှာဇကန်ရှိသောရုပ်ခတ်၊ နာမ်ခတ်မျိုးတို့သည်။
ဇကန်ရှိမဟုတ်သောသဏ္ဍာန်ပညတ်မျိုးနှိုက်အမာခံဖြစ်ရလေ၏။
ဤသို့အမာခံဖြစ်သည်ကိုအတ္တဟုဆိုပေသတည်း။

(၁၂) အတ္တခေါ်ဆိုခြင်း၏အကြောင်း။

အတွဲကြောင့်အတ္တခေါ်သနည်းဟူမူကား။ ဝသဝတ္တနုတ္တေန
အတ္တာဟူသည်နှင့်အညီ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာဥာဏ်တို့၏ အလိုအား

ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသို့လိုက်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ သတ္တဝါ
 ၏အလိုသို့ လိုက်တတ်သော အနက်ကြောင့် အတ္တ ခေါ်၏။ အ
 ဘယ်သို့ အလိုလိုက်တတ်သနည်းဟူမူကား ဣရိယာပုထ် လေး
 ပါးတို့တွင်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကသွားမှုကိုအလိုရှိ၍ သွားလိုသောစိတ်ဖြင့်
 သွားမှုကိုပြုပြင်သည်ရှိသော်။ သွားရပ်သွားနာမ်ဖြစ်၍ လိုက်၏။
 ပုဂ္ဂိုလ်ကရပ်မှုကိုအလိုရှိ၍။ ရပ်လိုသောစိတ်ဖြင့်။ ရပ်မှုကိုပြုပြင်
 သည်ရှိသော်။ ရပ်ရပ်၊ ရပ်နာမ်၊ ဖြစ်၍လိုက်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်က ထိုင်မှု
 ကိုအလိုရှိ၍။ ထိုင်လိုသော စိတ်ဖြင့်။ ထိုင်မှုကို ပြုပြင် သည်ရှိ
 သော် ထိုင်ရပ်’ ထိုင်နာမ်ဖြစ်၍လိုက်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ကအိပ်မှုကိုအလို
 ၍။ အိပ်လိုသောစိတ်ဖြင့် အိပ်မှုကိုပြုပြင်သည် ရှိသော်။ အိပ်ရပ်
 အိပ်နာမ်ဖြစ်၍လိုက်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ကကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်းအစရှိသော
 ကာယကံမှု၊ ပြောခြင်းဆိုခြင်းအစရှိသော ဝစီကံမှု။ ကြံစည်ခြင်း
 အစရှိသော မနောကံမှုကို အလိုရှိ၍။ ကွေးလိုသောစိတ်။ ဆန့်လို
 သောစိတ်အစရှိသည်ဖြင့် ကွေးမှု၊ ဆန့်မှုကို။ ပြုပြင်သည်ရှိသော်။
 ကွေးရပ်၊ ကွေးနာမ်။ ဆန့်ရပ်၊ ဆန့်နာမ် အစရှိသည်ဖြစ်၍လိုက်
 ၍။ ။ ဤသို့လျှင်။ အတ္တဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာဥာဏ်တို့၏အလိုအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်
 ၏အလိုသို့ လိုက်တတ်သောကြောင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရုပ်နာမ် သည်။
 ခြားနားခြင်းမရှိရကား။ လောကနို့က်။ သွားရပ်။ သွားနာမ်ဖြစ်ပေါ်
 ၍နေသည်ကို။ ပုဂ္ဂိုလ် သွားသည်။ သတ္တဝါသွားသည်။ ငါသွား
 သည်။ သူသွားသည်ဟုစွဲလမ်းခြင်း။ လောကနို့က်ရပ်ရပ်၊ ရပ်နာမ်
 ဖြစ်ပေါ်၍နေသည်ကို။ ပုဂ္ဂိုလ်ရပ်သည်။ သတ္တဝါရပ်သည်။ စွဲလမ်း
 ခြင်းအစရှိသည်သည်။ ရုပ်နာမ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ဟု စွဲလမ်းခြင်းမည်
 ၍။ ။ အတ္တပြုဆိုခဏ်းပြီး၏။

(၁၃) အနတ္တကိုပြခြင်းအကြောင်း။

ရုပ်တရားမျိုး၊ နာမ်တရားမျိုးသည်၊ အနတ္တမျိုးစင်စစ်ဖြစ်ကြ၏။ ။ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ အနတ္တခေါ်သနည်း ဟူမူကား။ အာဝသဝတ္တနတ္ထေနအနတ္တာ' ဟူသည်နှင့်အညီ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဥာဏ်တို့၏ အလိုအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုသို့ မလိုက်တတ်ခြင်း အနက်ကြောင့်။ သတ္တဝါ၏အလိုသို့ မလိုက်တတ်ခြင်း အနက်ကြောင့် အနတ္တ ခေါ်၏။ အဘယ်သို့ အလိုသို့ မလိုက်တတ်သနည်းဟူမူကား။ ဤသံသရာနှိုက်။ ၁-ဇာတ်မှုကြီး ၂-ဇရာမှုကြီး။ ၃-ဗျာဓိမှုကြီး။ ၄-မရဏမှုကြီးဟူ၍ အမှုကြီး လေးပါးရှိ၏။ ထိုတွင် ဇာတ်မှုသည်။ ကိလေသာဇာတ်၊ ကမ္မဇာတ်၊ ဝိပါကဇာတ်ဟူ၍ အရေးကြီးသုံးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်ကိလေသာ ဇာတ်ဆိုသည်ကား။ ကိလေသာတို့၏ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှုပေတည်း။ ကမ္မဇာတ်ဆိုသည်ကား။ ဒုစရိုက်ကံတို့၏ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှုပေတည်း။ ဝိပါကဇာတ် ဆိုသည်ကား။ အပါယ်ဝိပါက်။ အပါယ်ဘဝ။ အပါခန္ဓာတို့၏ အပါယ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှု သည်လည်းကောင်း။ ထိုထိုပစ္စက္ခဘဝမှာလည်း ဘေးအမျိုးမျိုး။ ဒဏ်အမျိုးမျိုး။ ရန်အမျိုးမျိုး။ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုး။ ကာယိကဒုက္ခအမျိုးမျိုး။ စေတသိကဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှုသည်လည်းကောင်း။ ဇာတ်ဒုက္ခကြီးမည်၏။

ဇရာမှုကြီးဆိုသည်ကား။ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးမှုကြီးပေတည်း။ သုဂတိဘုံဘဝတို့နှိုက်။ ဣဋ္ဌသုခဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်။ ပဋိသန္ဓေနေပြီးသည်မှစ၍။ ဘယ်အခါ။ ဘယ်နာရီမှာ မဆို။ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးခွင့်ဆိုက်တိုက်ခဲ့သော်။ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးခြင်း သို့ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဤသို့ဣဋ္ဌသုခဖြစ်သောရုပ်နာမ်တို့၏ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးမှုကို။ ဇရာမှုကြီးခေါ်ပေသတည်း။

ဗျာဓိမှုကြီးသည်ကား။ အကျဉ်း- ၆၆-ပါး။ အကျယ်အားဖြင့်။ အထောင်အသောင်းမကသော။ ရောဂါမျိုး။ အနာမျိုး တို့သည်။

ပဋိသန္ဓေ နေပြီးသည်မှစ၍ ဘယ်အခါ ဘယ်နာရီမဆို၊ ဖြစ်ခွင့် ဆိုက်တိုက်ခဲ့သော်၊ ဖြစ်ပေါ်တတ် ကြကုန်၏။ ဤသို့ရောဂါမျိုး။ အနာမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ပေါက်ပွားမှုကို။ ဗျာဓိမှုကြီးခေါ်ပေသ တည်း။

မရုဏမှုကြီးသည်ကား။ ပဋိသန္ဓေနေပြီးသည်မှစ၍။ ဘယ်အ ခါ။ ဘယ်နာရီမဆိုသေခွင့်။ ပျက်ဆုံးခွင့်ဆိုက် တိုက်ခဲ့သည်ရှိသော် သေခြင်း။ ပျက်ဆုံးခြင်းသို့ရောက်တတ်၏။ ဤသို့သေမှု ပျက်ဆုံးမှု ကြီးကိုမရုဏမှုကြီးခေါ်ပေသတည်း။

ထိုအမှုကြီးလေးပါးတို့တွင်။ ဇာတိမှုကြီးကိုလည်း အစိုးမရ။ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ကိလေသာဇာတိရှိနေသည့်အတွက်။ ယုတ် ညံ့ညစ်နွမ်းခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုကိလေသာဇာတိကို လည်း။ မိမိတို့သန္တာန်မှာ။ တရံတဆစ်မျှဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိအောင် အစိုးမရကြကုန်။ ကိလေသာဇာတိကို အစိုးမရသည်အတွက်။ ဒုစရိုက်တရားကိုလည်း မိမိတို့သန္တာန်မှာ။ တရံတဆစ်မျှဖြစ်ပေါ် ခြင်းမရှိရအောင်အစိုးမရကြကုန်။ ကမ္မဇာတိကို အစိုးမရသည့် အတွက်။ အပါယ်ဗိပါယ်။ အပါယ်ဘဝ။ အပါက်ခန္ဓာတို့၏အပါယ် ဘုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှုတို့ကိုလည်း ဘဝအဆက်ဆက်တရံ တဆစ်မျှဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိရအောင် အစိုးမရကြကုန်။ ။ ထို့အ တူ။ ဘေးအမျိုးမျိုး။ ဒဏ်အမျိုးမျိုး။ ရန်အမျိုးမျိုး။ အန္တရာယ်အမျိုး မျိုး။ ကာယိကဒုက္ခအမျိုးမျိုး။ စေတသိကဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို။ မိမိသန္တာန်မှာ တရံတဆစ်မျှဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိရအောင် အစိုးမရ ကြကုန်။ (ဤကားဇာတိမှုကြီးအစိုးမရပုံတည်း။) ဤဇာတိမှုကြီး ကိုအစိုးမရသည့်အတွက်ကြောင့်။ ဤသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ အထက်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သောဘဝဂ်ဘုံမှသော်လည်း။ အောက်ဆုံး ဖြစ်သောမဟာအဝိဗ္ဗိင်္ဂကြီးတိုင်အောင်ကျရောက်ကြကုန်၏။

ဇရာမှုကြီး၊ မရုဏမှုကြီးကိုအစိုးမရပုံကား။ လောက၌အလွန် ရခဲလှစွာသောလူဘဝ၊ လူချမ်းသာ၊ နတ်ဘဝ၊ နတ်ချမ်းသာ။ ဗြဟ္မဒူ

ဘဝ၊ ဗြဟ္မဒုချမ်းသာတို့ကို။ ရံခါရံခါရကြ ပါကုန်သော်လည်း။
ဇရာမီးကြီး။ မရဏမီးကြီး။ လောင်မှုကျွမ်းမှုရှိနေသည်အတွက်။
ထိုလူ့ဘဝ၊ လူ့ချမ်းသာ။ နတ်ဘဝ၊ နတ်ချမ်းသာ။ ဗြဟ္မာဘဝ၊
ဗြဟ္မဒုချမ်းသာတို့သည်။ မကြာမီမကြာမီယုတ်လျော့ပျက်ဆုံးကြ
ကုန်၏။

ဤယုတ်လျော့မှု။ ပျက်ဆုံးမှုကြီးကို။ လူ့တန်ခိုး။ လူ့အာဏာ
လူ့ပညာ။ လူ့အစွမ်းတို့ဖြင့် လည်း တား မြစ် ပယ် ရှားခြင်းငှါ မ
တတ်နိုင်။ နတ်တန်ခိုး။ နတ်အာဏာ။ နတ်ပညာ။ နတ်အစွမ်းတို့ဖြင့်
လည်း တား မြစ်ပယ်ရှားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။ ဗြဟ္မဒုတန်ခိုး။ ဗြဟ္မဒု
အာဏာ။ ဗြဟ္မဒုပညာ။ ဗြဟ္မဒု အစွမ်းတို့ဖြင့်လည်း တားမြစ်ပယ်
ရှား ခြင်း ငှါ မတတ်နိုင်။ ဤ ယုတ် လျော့ ပျက်ဆုံး မှုကြီး သည်။
အောက်တု အောက်ဘဝသို့လျော့ကျမှုကြီး၏ရှေ့ဆောင်ရှေ့သွား
ဖြစ်၏။ ဤယုတ်လျော့ ပျက်ဆုံးမှုကြီး မရှိချေက။ အောက်တု
အောက်ဘဝသို့လျော့ကျမှုကြီးမရှိနိုင်ပေ။ ဗြဟ္မဒုတို့၌ သော်လည်း
ပဋိသန္ဓေနေပြီးသည်မှနောက်၌။ ဘယ်အခါ ဘယ်နာရီမှာမဆို။
ကျရောက်နိုင်သောအခွင့်ရှိ၏။ ဤကားယုတ်လျော့ခြင်းဟူသော
ဇရာမှုကြီး ပျက်ဆုံး ခြင်း ဟူသော မရဏမှု ကြီးကို အစိုး မရပုံ
တည်း။

ဤအမှုကြီးနှစ်ပါး။ အခံတရားရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့်။ အ
နာရောဂါဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှုဟူသော ဗျာဓိမှုကြီးကို အစိုးမရ
ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဘေးအမျိုးမျိုး။ ဒဏ်အမျိုးမျိုး။ ရန်အ
မျိုးမျိုး။ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုး။ ဥပဒ်အမျိုးမျိုးကို အစိုးမရခြင်း
သည်လည်းကောင်း။ ပဋိသန္ဓေနေပြီးသည်မှနောက်၌ ဘယ်အခါ
ဘယ်နာရီမှာမဆိုကျရောက် ပေါ်ပေါက်နိုင်သော အခွင့်အလမ်း
ကြီးလည်းထင်ရှားလေပြီ။

ထိုအစိုးမရမှုကြီး အမျိုးမျိုးတို့တွင်။ အထက် အမြင့်ဆုံးဖြစ်
သောဘဝဂ်တုမှသော်လည်း အောက်ဆုံးဖြစ်သော မဟာအဓိ
စိရဲကြီးတိုင်အောင် ကျရောက်မှုသည်လည်းကောင်း။ အပါယ်

ဘုရားထံသို့တကြိမ်ကျရောက်ပြန်လျှင်လည်း။ တာဝအပေါင်းအသောင်း
 များစွာ။ အသိန်းများစွာ။ အပါယ်ဘုရားသာမြုပ်မြော၍ နေခြင်း။
 ကြီးများသည်လည်းကောင်း။ ကြောက်မက်သွယ်အကောင်းဆုံး
 သောအစိုးမရမှုကြီးများပေတည်း။ ။ အပါယ်ဘုရားထံသို့ ကျရောက်
 ၍။ ငရဲမီးစာတုံးကြီး။ ပြိတ္တာမီးစာတုံးကြီးဖြစ်၍နေဆဲအခါ။ ငါ၏
 ကိုယ်ခန္ဓာသည်။ ယခုချက်ခြင်းလူ့ပြည်မှာ ဖြစ်ပါစေသတည်း။
 နတ်ပြည်မှာဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာဖြစ်ပါစေသတည်း။
 ဟု။ ဟစ်ကြွေးအော်ငြား၍တောင့်တသော်လည်း။ တောင့်တ၍မရ။
 အလိုသို့မလိုက်။ အကုသိုလ်ကံမကုန်သမျှ။ နှစ်ပေါင်းအသိန်းများ
 စွာကြာသော်လည်း။ ထိုအပါယ်ဒုက္ခမှမကျွတ်ရချေ။ မလွတ်ရချေ။
 ထိုခန္ဓာသည်။ ထိုသတ္တဝါကိုဤမျှလောက် နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ၍နေ
 ဆဲအခါမှာပင်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ထိုခန္ဓာကို။ ငါ၏ရန်သူကြီး ပါ
 တကားဟူ၍မသိ။ ငါ၏အတ္တဟူသောစွဲလမ်းခြင်းကိုမလွှတ်။ ငါ
 ၏ ကိုယ်ဟူသော ထင်မြင်ချက်ကိုမစွန့်။ အတ္တဒိဋ္ဌိသည်။ ဤမျှ
 လောက်ယုတ်ကန်း၏။ ဈေးဘဝ၌ထိုငရဲဘဝသို့ ပစ်ချတတ်သော
 အကုသိုလ်ကံဟူသည်လည်း။ ထိုခန္ဓာ၏အတတ်ပင်တည်း။ ငရဲ
 မီးစာထင်းကိစ္စကိုရှုက်ဆောင်ခြင်းသည်လည်းထိုခန္ဓာပင်တည်း။
 ထိုငရဲ၌ ထိုသူတို့နှစ်ပေါင်းအသိန်းများစွာ ကြာမြင့်အောင်ရှုက်
 ဆောင်မှုသည်လည်းထိုခန္ဓာ၏အတတ်ပင်တည်း။

ရှေး၌သွားမှု။ ရပ်မှု။ ထိုင်မှု။ အိပ်မှုသည်တို့၌။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ
 သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသို့လိုက်၏ဟုဆိုသည်မှာလည်း။ ထိုခန္ဓာ
 သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသက်သက်နှင့်။ သွားမှု။ ရောက်မှု။ ဣရိယာပ
 ထကိစ္စပြီးစီးနိုင်သည်မဟုတ်။ ရှေးရှေးနေ့တို့နို့က်။ အစာအာဟာရ
 ထောက်ပံ့ ကျွေးမွေးမှုကို ပြုခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့်။ နောက်
 နောက်ရက်တို့၌။ မတ်မတ်မားမား သွားမှုလာမှုအစရှိသော ဣရိ
 ယာပထကိစ္စပြီးစီးနိုင်လေသတည်း။ ။ တနေ့တရက်တွင်။ နံနက်
 တကြိမ် ညတကြိမ် ထမင်းနပ်ပေါင်း နှစ်ကြိမ်ရ၏။ တလ တလ
 လျှင်။ ထမင်းနပ်ပေါင်းအကြိမ်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်၏။ တနှစ်တနှစ်

လျှင်။ ထမင်းနပ်ပေါင်းခုနစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်တ
နှစ်အတွင်း၌။ မတ်မတ်မားမားသွားမှုလာမှုအစရှိသော ဣရိယာပ
ထက်စွာပြီးစီးနိုင်ရန်အတွက်။ ထမင်းနပ်ပေါင်း အကြိမ် ခုနစ်ရာ့
နှစ်ဆယ် ထောက်ပံ့ ကျွေးမွေးမှု ကုပြုရ၏။ ဤကဲ့သို့အစာအာ
ဟာရထောက်ပံ့မှုကိုမပြုမူ၍။ တခုခုသောနေ့ရက်တွင်။ အစာ
အာဟာရထောက်ပံ့ချက်ကို နေ့ရက်များစွာ ဖြတ်ထားခဲ့သော်
ထိုခန္ဓာကြီးသည် တနေ့တခြား တိုင်းတိုင်းလဲ၍သာသွားလတံ့။
ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသက်သက်နှင့်ထူထောင်နိုင်တော့မည်မဟုတ်။

ဤမျှသောစကားရပ်ဖြင့်။ သွားမှုရပ်မှုအစရှိသော ဣရိယာပ
ထက်စွာပြီးစီးနိုင်သည်မှာလည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုအတွက်မဟုတ်။
အစာအာဟာရအတွက်ဖြစ်သည်ဟုထင်လျှားလေ၏။ ။ရုပ်နာမ်
တရားသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသို့ လိုက်သည်မလိုက်သည်၏ စစ်
တမ်းစစ်ချက်ကြီးပြီး၏။ ။

(၁၄) စွဲလမ်းချက်သုံးရပ်ကိုပြဆိုခြင်းအကြောင်း။

၎င်းစစ်တမ်းစစ်ချက်၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ ရုပ်နာမ်တ
ရားသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသို့မလိုက်သည်ရှိသော်။ ပုဂ္ဂိုလ်သည်
ရုပ်နာမ်တရားကို၊ ဇတံမမ-ဟူသော။ ဗထမစွဲလမ်းချက်အရ။ ငါ
၏ရုပ်။ ငါ၏နာမ်ဟူ၍ပင်မစွဲလမ်းထိုက်။ ဇသောဟသို့၊ ဟူသော
ဒုတိယစွဲလမ်းချက်အရ။ ရုပ်နာမ်သည်ပင်လျှင်။ ငါဖြစ်၏ဟူ၍စွဲ
လမ်းချက်အရမှာ သာဝေးပေ၏။ ဇသောအတ္တာဟူသောတတိ
ယစွဲလမ်းချက် အရ။ ရုပ်နာမ်သည် ငါ၏အတ္တာဖြစ်၏ဟူ၍ စွဲ
လမ်းချက်မူကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ။ စွဲလမ်းချက်သုံးပါးတို့၏ အ
ထူးမူကား။ ဇတံမမ-ဟူသောဗထမစွဲလမ်းချက်သည် တဏှာ၏
စွဲလမ်းချက်ပေတည်း။ ဇသောဟ မသို့ဟူသော ဒုတိယစွဲလမ်း
ချက်သည်။ မာန၏စွဲလမ်းချက်ပေတည်း။ ဇသောမေအတ္တာဟူ
သောတတိယစွဲလမ်းချက်သည်။ ဒိဋ္ဌိ၏စွဲလမ်းချက်ပေတည်း။ ။

တံမမဟူသောတဏှာစွဲလမ်းချက်သည်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်။ ဗဟိဒ္ဓ
 သန္တာန်နှစ်ပါးနှင့် ဆက်ဆံ၏။ ဆက်ဆံပုံကား။ မိမိ၏အဇ္ဈတ္တ
 သန္တာန်ရှိသော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုအာရုံပြု၍။ ရုပ်တရားတို့၌
 ငါ၏မျက်စိ။ ငါ၏နား။ ငါ၏နှာခေါင်း။ ငါ၏လျှာ။ ငါ၏ကိုယ်။ ငါ၏
 အဆင်း။ ငါ၏အသံ။ ငါ၏အနံ့။ ငါ၏အရသာ။ ငါ၏မြင်မှု။ ငါ၏
 ကြားမှု။ ငါ၏လောဘ။ ငါ၏ဒေါသ။ ငါ၏သဒ္ဓါ။ ငါ၏ပညာ။ ငါ၏
 သီလ။ ငါ၏သမာဓိစသည်ဖြင့်၎င်းစွဲလမ်း၏။ ။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ငါ
 ၏လင်။ ငါ၏မယား။ ငါ၏သား။ ငါ၏သမီး။ ငါ၏ရွှေ။ ငါ၏ငွေ။ ငါ၏
 အိမ်ယာ။ တိုက်တာစသည်ဖြင့်၎င်းစွဲလမ်း၏။ ။ ဤသို့လျှင်။ ဇ
 တံမမဟူသောတဏှာစွဲလမ်းချက်သည်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်။ ဗဟိဒ္ဓ
 သန္တာန်နှစ်ပါးနှင့်ဆက်ဆံ၏။ ။ ဇသောဟမသ္မိ-ဟူသောမာန
 စွဲလမ်းချက်သည်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်နှင့်သာဆက်ဆံ၏။ ဆက်ဆံပုံ
 ကား။ ရုပ်တရားတို့၌မျက်စိသည် ငါဖြစ်၏။ နားသည် ငါဖြစ်၏။ နှာ
 ခေါင်းသည် ငါဖြစ်၏။ လျှာသည် ငါဖြစ်၏။ ကာယသည် ငါဖြစ်၏။ အ
 ဆင်းသည် ငါဖြစ်၏။ အသံသည် ငါဖြစ်၏။ အနံ့သည် ငါဖြစ်၏။
 အရသာသည် ငါဖြစ်၏။ အတွေ့အထိသည် ငါဖြစ်၏။ နာမ်တရား
 တို့၌စိတ်သည် ငါဖြစ်၏။ ငါသိ၏။ ငါကြံ၏။ ငါကြား၏။ ငါလိုချင်
 ၏။ ငါအမျက်ထွက်၏။ ငါကြည်ညို၏။ ငါလိမ္မာ၏။ ငါစောင့်စည်း
 ၏။ ငါတည်ကြည်၏ စသည်ဖြင့်၎င်း စွဲလမ်း၏။ ။ ဤသို့လျှင်
 ဇသောဟမသ္မိဟူသော မာန စွဲလမ်းချက်သည်လည်း။ အဇ္ဈတ္တ
 သန္တာန်နှင့်သာ ဆက်ဆံ၏။ ဇသောမေအတ္တာ ဟူသော ဒိဋ္ဌိစွဲ
 လမ်းချက်သည်လည်း။ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်နှင့်သာ ဆက်ဆံ၏။
 ဆက်ဆံပုံကား။ ရုပ်တရားတို့၌နိဂါဟ်။ စက္ခုသည် ငါ၏အတ္တတည်း။
 သောတာသည် ငါ၏အတ္တတည်းစသည်ဖြင့်၎င်း။ နာမ်တရားတို့၌နိဂါဟ်
 စိတ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်းစသည်ဖြင့်၎င်းစွဲလမ်း၏။ ဤသို့လျှင်။
 ဇသောမေအတ္တာ, ဟူသော ဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းချက်သည်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်
 နှင့်သာဆက်ဆံ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် တဏှာ စွဲလမ်းချက်သည်
 တိမ်၏။ မာန၏စွဲလမ်းချက်သည်နက်၏။ ဒိဋ္ဌိ စွဲလမ်းချက်သည်အ

နက်ဆုံးဖြစ်၏။ ။မာနစွဲလမ်းချက်နှင့်ဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းချက်အထူးကား။
 မာနစွဲလမ်းချက်မှာ၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားနှင့်ငါသည် တခုတည်း
 ဖြစ်၏ ။ တခုတည်းပြုရုံမျှသာဖြစ်၏။ ဥပမာကား။ ဝင်္ဂါရေနှင့်၊
 ယမုနာရေချောကျသကဲ့သို့တည်း။ ။ဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းချက်မှာမူကား။
 ရုပ်နာမ်တရားနှင့်ငါ့ကိုတခုတည်းပြုရုံမျှသာမက။ ရုပ်နာမ်တရား
 သည်။ ဖြီးရာနိဿယ။ ငါသည် မြိတတ်သော နိဿိတဖြစ်၏ဟု။ ရုပ်
 နာမ်တရားကိုအနှစ်သာရပခေပပြု၍စွဲလမ်း၏။ ဥပမာကား။ တခု
 ငံသာသစ်ပင်၌အခွံနှင့်ငါသည်တူ၏။ အကာဖြစ်သော အသားနှင့်
 ရုပ်ခန္ဓာသည်တူ၏။ အနှစ်နှင့်နာမ်ခန္ဓာသည်တူ၏။ သစ်ပင်မှာအခွံ
 အကာ၊ အနှစ်သုံးပါးပေါင်း၍။ သစ်ပင်တခုဖြစ်သကဲ့သို့။ ၁-ငါ။
 ၁-ရုပ်ခန္ဓာ။ ၁-နာမ်ခန္ဓာသုံးပါးကို ပေါင်း၍။ တယောကံသော
 ပုဂ္ဂိုလ် တယောကံသော သတ္တဝါ။ တယောသောငါဖြစ်၏။ အ
 ထက်ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း။ ရုပ်တရား။ နာမ်တရားသည်ပုဂ္ဂိုလ်
 ဖြစ်၏။ အလိုသို့မလိုက်မှုထင်လျားခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ ရုပ်တ
 ရားတို့၌။ ငါ၏စက္ခု၊ ငါ၏သောတ၊ အစရှိသဖြင့်။ နာမ်တရားတို့၌။
 ငါ၏စိတ်၊ ငါ၏အကြံအစရှိသဖြင့်စွဲလမ်းခြင်းငှာပင်မထိုက်။

(၁၅) အတ္တ, အနတ္တ, စစ်ချက်အကျဉ်း။

လောကမှာ။ ငါ၏ဥစ္စာဟုပိုင်းခြားကြရာ၌။ ငါဆိုသည်ကား။
 သာမိ-၏အမည်ပေတည်း။ သာမိ-ဆိုသည်ကား။ ဥစ္စာ၏အရှင်။
 ဥစ္စာကို ပိုင်သူ၊ နိုင်သူ၊ ဆိုလိုသည်။ သန္တက-ဆိုသည်ကား။
 ထိုသူ၏ဥစ္စာထိုသူ၏ ပိုင်ရာဆိုင်ရာ ဆိုလိုသည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့
 တွင်။ ထိုဥစ္စာကို ပိုင်သူနိုင်သူကိုမှ ထိုဥစ္စာ၏ အရှင်သခင်ဆို
 ထိုက်သည်။ ထိုဥစ္စာကိုပိုင်သူ နိုင်သူသည်သာလျှင်။ ငါ၏ဥစ္စာ
 ဟုဆိုထိုက်သည်။ မပိုင်မနိုင်ကငါ၏ဥစ္စာဟုမဆိုထိုက်။ ။ ထို
 အတူရုပ်တရားတို့၌။ ငါ၏စက္ခု။ ငါ၏သောတသည်ဖြင့်စွဲလမ်း
 ရာမှာလည်း။ ငါဆိုသည်ကား။ သာမိ၏အမည်တည်း။ သာမိ-ဆို

သည်ကား။ ထိုစက္ခုသောတစသည်တို့၏ အရှင်သခင်းထိုစက္ခု
 သောတစသည်တို့ကိုပိုင်သူနိုင်သူဆိုလိုသည်။ ငါ၏စက္ခုဆိုရာ
 ဌ။ သန္တကပြုသောစကားတည်း။ သန္တက-ဆိုသည်ကား။ သာမိ
 ဖြစ်သူ၏ဥစ္စာ။ သာမိဖြစ်သူ၏ပိုင်ရာနိုင်ရာဆိုလိုသည်။ ထိုတွင်
 စက္ခုသောတကို ပိုင်သူနိုင်သူကိုမှ။ ထိုစက္ခုသောတ စသည်၏
 အရှင်သခင်ဟုဆိုထိုက်သည်။ ထိုစက္ခုသောတစသည်ကို၊ ပိုင်
 သူ-နိုင်သူသည်သာလျှင်။ ငါ၏စက္ခု၊ ငါ၏သောတ စသည်ဖြင့်ဆို
 ထိုက်သည်။ စက္ခု, သောတ, စသည်ကို မပိုင်မနိုင်က။ ငါ၏စက္ခု၊
 ငါ၏သောတစသည်ဖြင့်မဆိုထိုက်။

လောက၌အလိုလိုက်မှုသည်။ သာမိ-ဆိုသူမှာလည်း။ သာမိ
 အင်္ဂါမြောက်ကြောင်းဖြစ်၏။ သန္တက ဆိုသော ဝတ္ထုမှာလည်း။
 သန္တကအင်္ဂါမြောက်ကြောင်းဖြစ်၏။ သန္တကဝတ္ထု၏ အပေါ်၌။
 သာမိဆိုသူကအလိုရှိတိုင်းစီရင်သည်ရှိသော်။ သန္တကဝတ္ထုက
 လည်းမသွေမယွန်နာခံလိုက်ပါမှ။ ဤသူသည်။ ဤသန္တကဝတ္ထု၏။
 အရှင် သခင်ပေတည်း။ ဤဝတ္ထုသည်ထိုအရှင်၏ အပိုင်ဥစ္စာပေ
 တည်းဟုဆိုထိုက်၏။ လောက၌ကိ။ သာမိဆိုထိုက်ရန်။ သန္တက
 ဆိုထိုက်ရန်အလိုလိုက်မှုဆိုသည်မှာ။ ယံဘဝတွင်။ မသေမီအ
 တွင်း၌သာပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာရှိကိ။ သာမိ
 ဆိုထိုက်ရန်။ သန္တကဆိုထိုက်ရန်အလိုလိုက်မှုဆိုသည်မှာ။ ဘဝ
 အဆက်ဆက်။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ အစဉ်ထာဝရအလိုလိုက်မှု
 တို့ဆိုလိုရင်းဖြစ်၏။ အလိုလိုက်ဆိုသောစကားမှာလည်း။ ပက
 တိအလိုကို ဆိုလိုရင်း စကားပေတည်း။ ။ ထိုပကတိအလို
 သည်ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ ပကတိအလိုတခြား။ ရုပ်နာမ်
 ခန္ဓာတို့၏ ပကတိအလိုတခြား။ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ ပ
 ကတိအလို သည်ကား။ ဘဝ အဆက်ဆက် ကမ္ဘာ အဆက်
 ဆက်။ ကောင်းသည်ထက်ကောင်း။ မြတ်သည်ထက်မြတ်။ တတ်
 သည်ထက်တတ်။ လိမ္မာသည်ထက်လိမ္မာ။ ချမ်းသာသည်ထက်
 ချမ်းသာ။ ငြိမ်းသည်ထက် ငြိမ်းသည်ကိုသာ အလိုရှိရင်းဖြစ်

၏။(ဤကား-ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ပကတိအလိုပေတည်း။)

ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ပကတိအလိုဆိုသည်ကား၊ ပြုပြင်မှုမရှိခဲ့သော်-ဘဝအဆက်ဆက်။ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ ဆိုးသည်ထက်ဆိုး။ ယုတ်သည်ထက်ယုတ်။ မတတ်သည်ထက်မတတ်။ မိုက်သည်ထက်မိုက်။ ဆင်းရဲသည်ထက် ဆင်းရဲ။ ပူလောင် သည်ထက်ပူလောင်သည်ကိုသာဆိုလိုရင်းဖြစ်၏။(ဤကားရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ပကတိအလိုပေတည်း။)

ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ပကတိအလို ဆိုသည်ကား၊ ပြုပြင်မှုမရှိခဲ့သော်။ ပကတိဓမ္မတာ အလားအလာကို ဆိုပေသတည်း။ ။ ဥပမာကား၊ ရေစီးအလွန်သန်သော မြစ်ကြီးနို့က်။ ငွေသင်္ဘောတို့မှာရန်ပျော့မှု ဆန်တက်မှု နှစ်လမ်းရှိ၏။ ထိုတွင်ဆန်တက်မှုမည်သည်ငွေသင်္ဘောနှင့်ဆန်တက်မှုဖြစ်၏။ ရန်ပျော့မှုမည်သည်။ ပကတိဓမ္မတာသဘောဖြစ်၏။ ဤသံသရာကြီးသည်။ ရေစီးအလွန်သန်သောမြစ်ကြီးနှင့်တူ၏။ သတ္တဝါတို့၏ ပကတိအလိုသည်။ ငွေသင်းဘောတို့၏ဆန်တက်မှုနှင့်တူ၏။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ပကတိအလားသည်။ ငွေသင်းဘောတို့၏ ရန်ပျော့မှုနှင့်တူ၏။ အထက်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝင်တုံ့မှသော်လည်း။ အောက်ဆုံး ဖြစ်သောမဟာအဝိစိ ငဲ့ကြီးတိုင်အောင် ကျရောက်မှုသည်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ပကတိအလိုဟုဆိုအပ်သော ပကတိအလား ပေတည်း။ ဒါနု။ သီလု။ ဘာဝနာမှုကြီးကိုပြုလုပ်ခြင်းသည် ငွေသင်းဘောတို့မှာဆန်တက်အောင်ပြုလုပ်မှုနှင့်တူ၏။ ။ဒါနု။ သီလု။ ဘာဝနာမှုများကိုပစ်ထားခြင်းသည်။ ငွေသင်းဘောတို့၌။ ထိုးမှုခပ်မှုစက်ချတ်မှုကျောက်စွဲမှုတို့ကိုလွှတ်ထားသည်နှင့်တူ၏။ ထိုအမှုများကိုလွှတ်ထားခဲ့သော်။ ထိုငွေသင်းဘောများသည် မိမိတို့ပကတိဓမ္မတာအတိုင်း ကမ်းမမြင်သော ပင်လယ်ပြင်ကြီးသို့ရောက်အောင်အတွင်ပျော့ကြွကုန်လတ်။ ဤအရာ၌။ နုခသိသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကြီး။ ကာနကန္တောပမသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကြီးများကိုထုတ်ဆောင်ရာ၏။

အထက်ပြဆိုခဲ့ပြီးသောစွဲလမ်းခြင်းသုံးပါးတို့တွင်။ ဇေယျာမေ
 အတ္တဟူသောဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းခြင်းသည်။ အနက်ဆုံးသောစွဲလမ်းခြင်း
 ဖြစ်၏။ နက်နဲပုံကား။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ကို။ ငါ၏အတ္တဟုစွဲလမ်းချက်
 သည်။ မိမိ၏ပကတိအလို့ကို လုံးလုံးပစ်ထား၍။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏
 ပကတိအလို့ကို လုံးလုံးပုံလွှဲ၍။ လိုက်စားခြင်းပေတည်း။ ဥပမာ
 ကား။ လောက၌တယောက်သောသူကို။ အလွန်ကြမ်းထမ်းသော
 ဘီလူးသဘက်ပူးဝင်ရာ၏။ ထိုသူသည်ပယောဂရူးဖြစ်၍နေ၏။ ဘီ
 လူးသည်ထိုသူကိုလူစိတ်လုံးလုံးပျောက်၍။ မိမိစိတ်ရှိတိုင်း။ ခွင်လုံး
 ပိုင်ဖြစ်ရလေအောင်နှောင့်ယှက်၏။ ။ ထိုသူသည်လူစိတ်မပျောက်
 မီအတွင်းတွင်ဆေးရှိသေး၏။ ရှက်ရမှန်းကြောက်ရမှန်းသိသေး၏။
 ဆေးဝါးပေးလျှင်စားသောက်သေး၏။ ဆေးသမားကိုရိုသေသေး
 ၏။ ဆေးကုခွင့်လွယ်သေး၏။ လူစိတ်ပျောက်သော အခါမှစ၍။
 ထိုအရူးမှာဆေးမရှိပြီ။ ရှက်ရမှန်း ကြောက်ရမှန်းမသိပြီ။ ဆေး
 စကားဝါးစကားကိုမကြားချင်ပြီ။ ဆေးသမားကိုရန်သူထင်လေ
 ၏။ ဆေးကုခြင်းငှါခက်ခဲလှပေ၏။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၌။ ဇေယျာမေ-ဟူ
 သောတဏှာစွဲလမ်းချက်။ ဇေယျာမေသို့ ဟူသော မာနစွဲလမ်း
 ချက်များသည်တိမ်သေး၏။ လူစိတ်မပျောက်သောအရူးနှင့်တူ၏။
 ဇေယျာမေအတ္တာ, ဟူသောဒိဋ္ဌိစွဲလမ်းချက်သည်မူကား။ အနက်နဲ
 ဆုံးဖြစ်၏။ လူစိတ်ပျောက်ပြီးသောအရူးနှင့်တူ၏။ မြတ်စွာဘုရား
 ကြီး၏ဒေသနာဆေးဝါးမှတစ်ပါးဆေးမရှိပြီ။

အထက်နှိုက်ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မြေအိုးဥပမာနှင့်တကွ။ ပုဂ္ဂိုလ်
 သတ္တဝါဟူသော သဏ္ဌာနပညတ်နှင့်။ ပရမတ်ခွဲနည်းများကို ခြား
 နားရှင်းလင်းစွာ ထင်နိုင်မြင်နိုင်သောသူတို့မှာ။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
 ဟူ၍အဟုတ်အမှန်နည်းအားဖြင့်မရှိကြောင်း။ စိတ်မနော တည်း
 တွင်ထင်မြင်ရသော သဏ္ဌာန ပညတ်မျိုး မျှသာ ဖြစ်ကြောင်း။
 အသိဉာဏ်တွင်ထင်ရှားလျက်ရှိပေ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟူ၍ အ
 ဟုတ်အမှန်အားဖြင့် မရှိဟု ထင်လင်းစွာသိကြသော သူတို့မှာ။
 အတ္တလည်းအသုံးမကျလေပြီ။ ။ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ပညတ်

နှင့်ပရမတ်ခွဲနည်းကိုမသိကြ၍။ အဟုတ်ရှိမဟုတ်သောပညတ်ကို
 ပရမတ်နှင့်တပေါင်းတည်းပြု၍။ အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိဟု အခိုင်အမြဲ
 စွဲလမ်းလျက်ရှိသောသူတို့မှာသာလျှင်။ ရုပ်နာမ်တရားကိုပုဂ္ဂိုလ်
 ၏အမာခံအထည်ခံအတ္တပြုလုပ်ဘွယ်ကိစ္စရှိချေသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။
 သတ္တဝါမရှိဟု အမှန်ထိနိုင်သောသူတို့မှာ။ ရုပ်နာမ် တရားကို
 ပုဂ္ဂိုလ်အတ္တပြုလုပ်ဘွယ်ကိစ္စမရှိသေပြီ။ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်
 ပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္တအရာမှလွတ်ကင်းကြလေ၏။ အတ္တမဟုတ်ဟု ထင်
 လျှားပေ၏။ ။ ဤသို့။ အတ္တမဟုတ်သည်ကိုအနတ္တဟုဆို၏။ ဤ
 အနတ္တဉာဏ်ကို ထင်လင်းစွာ ပေါက်ရောက်သော သူတို့မှာ။ ဇ
 သောမေတ္တာ၊ ဟူသောအတ္တဒိဋ္ဌိကြီးသည် အမြစ်အရင်းနှင့်တကွ
 ကျွတ်လွတ်လေ၏။ ပျောက်ဆုံးလေ၏။ အနတ္တသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ကြီး
 သည်တည်ထောင်မိလေ၏။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် တည်ထောင်မိ
 သည်နှင့်တပြိုင်နက်ဘချက်တည်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ သမ္မာဝါစာ။
 သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ။ သမ္မာဝါယမ။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာ။
 သမာဓိဟူသောအတော်အတက်၊ မဂ္ဂင်ခုနစ်ပါး တို့သည်လည်း
 ပေါ်ပေါက်လာကုန်၏။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားကြီးသည်။ အပြီးထူ
 ထောင်မိလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍။ ထိုသူတို့မှာ။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏
 အလိုသို့လိုက်ရခြင်းမှ ကျွတ်လွတ်ကြလေကုန်၏။ သေဆုံးသည်မှ
 နောက်၌ အောက်တုံအောက်ဘဝသို့သျှောက်ကျခြင်းမှ အစဉ်ထာ
 ဝရလွတ်ကင်းကြလေ၏။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ကသာထိုသူတို့၏အလို
 သို့လိုက်ပါကြကုန်၏။ တဘဝမှတဘဝ။ ပြောင်းရွှေ့ရသော
 အခါ၌လည်း။ ထိုသူတို့အလိုရှိရာ။ ကောင်းသည်ထက်ကောင်းရာ
 မြတ်သည်ထက်မြတ်ရာ။ တတ်သည်ထက်တတ်ရာ။ လိမ္မာသည်
 ထက်လိမ္မာရာ။ ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာရာ။ ငြိမ်းသည်
 ထက်ငြိမ်းရာ။ လမ်းကြီးစခန်းကြီးသို့။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့က လိုက်
 ပါကြကုန်၏။ အထက်သူရူးဥပမာတွင်။ ထိုသူရူးမှာ နောက်အခါ
 ၌။ ဆေးကောင်းဝါးကောင်းနှင့်တွေ့ရှိရသောအခါ။ ပူးကပ်လျက်ရှိ
 နေသောထိုဘီလူးသည် ထွက်ခွါပြေးရလေ၏။ တဘုန်ပူးဝင်ခြင်း

မရှိရလေပြီ။ ထိုသူသည်။ ပကတိမိပွေးတိုင်းဘပွေးတိုင်း ရှိရလေ
 ၏။ ဤဥပမာ၌။ အနတ္တဥာဏ်ပညာသည်။ ဆေးကောင်းဝါးကောင်း
 နှင့်တူ၏။ အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ အစဉ်ပါရှိ၍ နေသော အတ္တဒိဋ္ဌိကြီး
 ၏ ကျွတ်လွတ်မှုသည်။ ထိုသူရူးမှာ။ ဘီလူးကောင်ကြီးထွက်ခွါ
 ကျွတ်လွတ်၍ သွားသည်နှင့်တူ၏။ ။ ထိုအခါမှစ၍။ ပုထုဇ္ဇန
 ဥပမာက အဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ်၍။ အရိယာ သူမြတ်အဖြစ်သို့ ရောက်
 သဖြင့်။ အောက်တုံ အောက်ဘဝသို့ လျှောက်ခြင်းမှ အစဉ်ထာဝ
 ရလွတ်ငြိမ်းခြင်းဟူသော ပထမနိဗ္ဗာန်၌ တည်လေ၏။ ဤအရာ၌
 ဥပမာကား လူဖြစ်သောသူသည်။ မြင့်စွာသော သစ်ပင်ထက်သို့
 တက်၍။ တခုခုသော သစ်ကိုင်းကြီးငယ်၌ မှီတွယ်၍ နေလေရာ။
 ထိုသူမှာ။ သစ်ကိုင်းမှတစ်ပါး မှီတွယ်ရာမရှိသဖြင့်။ ထိုသစ်ကိုင်း
 ကျိုးသည်ရှိသော်။ ထိုသူသည် အောက်မြေကြီးသို့ ရောက်အောင်
 ပရမ်းပတာကျမြေခမ္မတာဖြစ်လေ၏။ ထိုအတူ။ အတ္တဒိဋ္ဌိစွဲလမ်း
 ခြင်းရှိကြကုန်သော ပုထုဇဉ်ဖြစ်ကြသူ။ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာသတ္တဝါ
 တို့သည်။ ကံအရှိန်ကံအဟုန်ကုန်ကြ၍။ ထိုထိုဘဝတို့မှ ရတေကြ
 ကုန်သောအခါ။ ထိုသူတို့မှာ ထိုဘဝခန္ဓာမှတစ်ပါး မှီတွယ်ရာမရှိကြ
 ကုန်သံဖြင့်။ ထိုဘဝခန္ဓာပျက်ဆုံးသည်ရှိသော်။ အောက်ဆုံးဖြစ်
 သောမဟာအဝီစိငရဲကြီးတိုင်အောင် ပရမ်းပတာ ကျရောက်ကြ
 ရလေကုန်၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိမှ ကျွတ်လွတ်ကြကုန်ပြီးသော အရိယာဖြစ်
 ကြသူလူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့မှာ။ ကံအရှိန်ကံအဟုန်ကုန်ကြ၍။
 ထိုထိုဘုံဘဝတို့မှ ရတေကြကုန်သောအခါ။ ထိုသူတို့မှာ ထိုဘဝ
 ခန္ဓာမှတစ်ပါး။ မပွင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အလွန်အားကြီးသော
 မှီတွယ်ရာကြီး။ လတ်ရှိလက်မကွာ အမြဲပါရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။
 ထိုဘဝထိုခန္ဓာ ပျက်ဆုံးသည်ရှိသော်။ အောက်တုံ အောက်ဘဝ
 တို့သို့ လျှောက်ခြင်းမရှိကြလေကုန်ပြီ။ ။ ဥပမာကား။ အတောင်
 အားနှင့်ပြည့်စုံကြကုန်သော ကျေးဌက်များတို့သည်။ ထိုထိုသစ်
 ကိုင်းကြီးငယ်တို့၌ နားနေကြကုန်ရာ။ သစ်ကိုင်းကြီးငယ်တို့ကျိုး၍
 ကျကုန်သော်လည်း။ ပရမ်းပတာကျခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။ အဘွဲ့

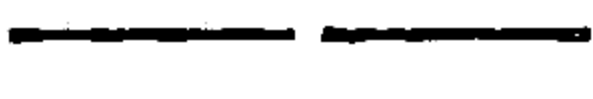
ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ ထိုကျေးဇူးတို့သည်။ သစ်ကိုင်းကို အား ပြုကြကုန်သည်မဟုတ်။ မိမိတို့အတောင်ကိုသာ အားပြုရင်းရှိ သောကြောင့်တည်း။ ။ ဤဥပမာကဲ့သို့မှတ်လေ။ ဤစကား၌ ပုထုဇ္ဇနဥမ္မတ္တကအဖြစ်မှကျွတ်လွတ်၍ အရိယာသုမြတ်အဖြစ်သို့ ရောက်ကြသဖြင့်။ အောက်တုံအောက်ဘဝသို့ လျှောက်ခြင်းမှ အစဉ်ထာဝရလွတ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ငါတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာ မှာ၊ ရှေးဦးစွာရောက်ကြရသောပထမနိဗ္ဗာန်ကြီးမည်၏။ ဤပထမ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြကုန်သောသူတို့သည်။ ဤဘဝမှစ၍။ နောက် အနာဂတ်သံသရာ၌ ကျင်လည်ကြကုန်သော်လည်း။ မိမိတို့စိတ် အစဉ်မှာ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဟူသော အားကိုးရာကြီး အပြီးပါရှိ၍နေ သောကြောင့်။ ထိုသူတို့မှာ။ သာသနာကွယ်ပသောဘဝ သာသ နာကွယ်ပသောကမ္ဘာဟူ၍မရှိကြကုန်ပြီ။ အထက်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက် သည်တိုင်အောင်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကြီး အပြီးပါရှိကြ လေတော့သည်။ ဤသို့လျှင်။ (ပုရာဏဗြာဟ္မဏဘာသာကြီးနှင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးနှစ်ပါးသည်။ အတ္တအယူအနတ္တအယူကွဲပြားကြ သည့်အတွက်ကြောင့်။ ဗြာဟ္မဏဘာသာကြီးမှာ။ အထက်ဘဝင် တုံကိုနိဗ္ဗာန်တုံဟူ၍စွဲယူခြင်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးမှာ။ ထိုဘဝင်တုံ ကြီးမှကျွတ်လွတ်ရာဖြစ်သော အသစ်တ တုံကြီးကို သာနိဗ္ဗာန်တုံ ဟူ၍ပြဋ္ဌာန်းခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ကြီးနှစ်ပါးသည် ကွဲပြားကြလေ ကုန်သတည်း။

ဤတွင်၍ကား။ ပုရာဏဗြာဟ္မဏဘာသာကြီးနှင့်
 ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးနှစ်ပါးခြားနားပုံကိုပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

အတ္တ, အနတ္တစစ်တမ်းစစ်ချက်အကျဉ်းချုပ်။

ကောသာ။ ဆံပင်။ လောမာ။ မွေးညှင်း။ နခါ။ ခြေသည်း လက်
သည်း။ ဒန္တာ။ သွား။ တစော။ အရေ။ ဖံသံ။ အသား။ နှာရူ။ အကြော။
အဋ္ဌိ။ အရိုး။ အဋ္ဌိမိဇ္ဇံ။ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ။ ဝက္ကံ။ အညှို့။ ဟဒယံ။ နှလုံး
သား။ ယကဏံ။ အသည်း။ ကိလောမကံ။ အမြှေး။ ပပ္ဖါသံ။ အဆုတ်။
အန္တံ။ အူမ။ အန္တဂုဏံ။ အူသိမ်။ ဥဒရိယံ။ အစာသစ်။ ကရိသံ။ အစာ
ဟောင်း။ မတ္တလုံဂံ။ ဦးနှောက်။ ဤနှစ်ဆယ်သောကိုယ်အစုတို့ကို
ပထဝီဓာတ်မျိုးဟူ၍ သုတ္တန်အဘိဓမ္မာတို့၌ ငါတို့မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူပေ၏။ အနတ္တလက္ခဏာကို ဗာနသံဃ်ဖုံးလွှမ်း
အပ်သောကြောင့်။ မထင်နိုင် မမြင်နိုင်ရှိကြကုန်၏။ ဗာနကိုဖျက်
သည်ရှိသော်။ အနတ္တလက္ခဏာသည်ထင်ပေါ် လာရ၏ဟုအဋ္ဌက
ထာတို့၌ ခိန့်ဆိုကြပေ၏။ ဗာနဆိုသည်ကား။ ရှင်နာမ်တို့၏ အစု
တည်းတပေါင်းတည်းတလုံးတည်းတခဲနက်တည်းဖြစ်၍တည်နေ
ကြသည်ကိုဆို၏။ ဤဗာနကိုပင်ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏အမာခံအတ္တ
ဟု စွဲလမ်းကြ၏။ ဤဗာနကြေပျက်သည်ရှိသော် ထိုအတ္တသည်
ပျက်လေ၏။ အနတ္တပေါ်လေ၏။ ဗာနကိုဖျက်ခြင်းဆိုသည်ကား။ ထို
တခဲနက်တည်နေကြသည်ကိုချေပျက်ခြင်းပေတည်း။ ချေပျက်ပုံ
ကားအောက်၌ဆိုလတံ။

(၁၆) ပညတ်ပေါ်, ပရမတ်တုပ်။ ပရမတ်ပေါ်,
ပညတ်တုပ်ပျောက်ကွယ်ပုံ။

ပညတ်ပေါ် သည်ရှိသော်။ ပရမတ်တုပ်၏။ ပရမတ်ပေါ် သည်
ရှိသော် ပညတ်ကွယ်ပျောက်၏။ ဤစကားနှစ်ခွန်းကိုဆောင်ပုဒ်ပြု
၍ထား။ ပညတ်ပေါ် သည်ရှိသော်ပရမတ်တုပ်၏ဟူသောစကား၌။
အဘယ်သို့ ပညတ်ပေါ်လျှင် ပရမတ်တုပ်လေသနည်း ဟူမူကား။

ပထဝီဓာတ်မျိုးဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော ဆံပင်တို့၌။ ဤဓာတ်
 ၏တခဲနက်တည်းတည်းရှိ၍နေခြင်းကြောင့်။ လုံးလုံးလျားလျားများ
 များရှည်ရှည်ဟူသော သဏ္ဍာန် ပညတ်သည် ထင်လျားစွာ ပေါ်
 ရှိ၍နေ၏။ မြေမှုန့်ဟူသောပရမတ်တရား ပထဝီဟူသော ပရမတ်
 အမည်များသည် ၎င်းမြုပ်၍နေလေ၏။ မပေါ် မထင်ရှိနေ၏။ ဆံပင်
 အတိုင်းကို မြင်ချေသည်ရှိသော်။ လုံးလုံးရှည်ရှည်ကိုသာ မြင်ကြ
 ၏။ ဆံပင်ဟူ၍ခေါ်တတ်ကြ သိတတ်ကြ၏။ အလွန်နုပွဲသော
 မြေမှုန့်တို့ကိုမမြင်နိုင်ကြ။ မြေဟူ၍မသိတတ်ကြမခေါ်တတ်ကြ။ ။
 ဤကားဆံပင်၌ပညတ်ပေါ်ထင်၍ပရမတ်၎င်းပုံတည်း။

အဘယ်သို့ ပရမတ်ပေါ်လျှင်။ ပညတ်ကွယ်ပျောက်သနည်း
 ဟူမူကား။ ဆံပင်နှိုက်စာနုဟူသောတခဲနက်ကို ချေဖျက်သည်ရှိ
 သော် အလွန်သေးနုပွဲသောမြေဓာတ်ပရမတ်တို့သည် ထင်လျား
 စွာပေါ်လာ၏။ မြေဓာတ်ပရမတ် ထင်လျားစွာ ပေါ်လာ သည်ရှိ
 သော်။ လုံးလုံးရှည်ရှည် ဟူသော သဏ္ဍာန် ပညတ်သည် ကွယ်
 ပျောက်လေ၏။ ဆံပင်ဟူသော နာမပညတ်လည်းကွယ်ပျောက်
 လေ၏။ ထိုသေးနုပွဲသောမြေဓာတ်မှုန့်တို့ကို မြင်ကြသော်။ ဆံပင်
 ဟူ၍မသိကြ မခေါ်ကြပြီ။ အမှုန့်ဟူသော မြေ၏အမည် ဖြင့်သာ
 သိကြခေါ်ကြကုန်၏။ ဤစကားနှိုက်စာနုဟူသော တခဲနက်ဖျက်ပုံ
 ကား။ ဆံပင်တို့ကိုကျောက်ပျဉ်ပေါ်၌ အလွန်ညက်စွာ ဥာဏ်ဖြင့်
 ကြိတ်၍ ကြည့် သည် ရှိသော်။ ရှည်ရှည် လျားလျား ဟူသော။
 သဏ္ဍာန် ပညတ်သည် ကွယ်ပျောက် လေ၏။ စာနုဟူသောတခဲ
 နက်သည် ပျက်ပြား၍ အလွန်သေးနုတ်ငှသော မြေမှုန့်တို့သည်
 ထောင်းထောင်း ထောင်းထောင်း ပေါ်ကြကုန်လတ်။ ဆံပင်ဟူ
 သော နာမပညတ် သည်လည်း ကွယ်ပျောက် လေ၏။ ပထဝီဟု
 ဟောတော်မူသောမြေမှုန့်ဟူသော အမည်သို့ပြောင်းလေ၏။ ဤ
 ကားဆံပင်၌ပရမတ်ပေါ်၍ပညတ်ပျောက်ပုံတည်း။

ဤပရမတ်ပေါ်၍ ပညတ်ကွယ်ပျောက်သည်ကိုပင်လျှင်။ အ
 နတ္တပေါ်၍အတ္တကွယ်ပျောက်သည်ဟူ၍ ဆိုလေ၏။ ။ ဤကား

ဆံပင်တို့၌အတ္တအနတ္တစစ်ချက်ပေတည်း။ ။မွှေးညှင်းတို့၌၎င်း။
ခြေသည်း လက်သည်းတို့၌၎င်း။ သွားတို့၌၎င်း။ အရေတို့၌၎င်း။
အတ္တအနတ္တစစ်ချက်ကိုဆံပင်အတိုင်းစစ်လေ။

အသားတို့၌ အတ္တ'အနတ္တစစ်ပုံကား။ ။ပထဝီဓာတ်မျိုး
ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ အသားတုံး အသားလွှာ တို့နှိုက်။
ဤဓာတ်တို့၏ တခဲနက်တည်း တည်ရှိ နေခြင်း ကြောင့်။ လုံးလုံး
လျားလျား ရှည်ရှည် များများ။ အသားတုံး အသားလွှားဟူသော
သဏ္ဍာန် ပညတ်သည် ထင်လျားစွာ ပေါ်ရှိ၍နေ၏။ မြေမှုန့်ဟူ
သောပရမတ်တရား ပထဝီဟူသော ပရမတ် အမည် များသည်။
ငုပ်မြုပ်၍နေလေ၏။ မပေါ်မထင်နိုင်ရှိနေ၏။ အသားတုံးအသား
လွှာအတိုင်းကို မြင်ကြသည်ရှိသော်။ လုံးလုံးပြားပြားကိုသာမြင်
ကြ၏။ အသားတုံးအသားလွှာဟူ၍ သိတတ်ကြ ခေါ်တတ်ကြ၏။
အလွန်နုပွဲသောမြေမှုန့်တို့ကိုမမြင်နိုင်ကြ။ မြေဟူ၍မသိတတ်ကြ
မခေါ်တတ်ကြ။ ။ဤကားအသားတုံးအသားလွှာတို့နှိုက်မညတ်
ပေါ်၍ပရမတ်ငုပ်ပုံတည်း။

အဘယ်သို့ ပရမတ်ပေါ်၍ ပညတ် ကွယ်ပျောက်သနည်း
ဟူမူကား။ အသားတုံးအသားလွှာတို့၌ ဃာနဟူသော တခဲနက်ကို
ချေဖျက်သည်ရှိသော်။ အလွန်သေးနုပွဲသော မြေဓာတ်ပရမတ်
တို့သည် ထင်လျားစွာ ပေါ်ကုန်၏။ မြေဓာတ်ပရမတ် ထင်လျား
စွာ ပေါ်လာသည်ရှိသော်။ လုံးလုံး ပြားပြား ဟူသော သဏ္ဍာန်
ပညတ်သည် ကွယ်ပျောက် လေ၏။ အသားတုံး အသားလွှာဟူ
သောနာမပညတ်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသေးနုပွဲ
သောမြေဓာတ်ကိုမြင်ကြသော်။ အသားတုံးအသားလွှာဟူ၍မသိ
ကြမခေါ်ကြပြီ။ အမှုန့်ဟူသောမြေ၏အမည်ဖြင့်သာ သိကြခေါ်ကြ
ကုန်၏။ ဤစကား၌ ဃာနဟူသောတခဲနက်ကိုဖျက်ပုံကား။ အသား
တုံးအသားလွှာတို့ကို အစိုအတိုင်း ကြိတ်သည် ရှိသော် ရှိမြေ
ဖြစ်လေ၏။ အခြောက်လှမ်း၍ ကြိတ်သည်ရှိသော်။ အမှုန့်ဖြစ်လေ
၏။ ထိုတွင် အခြောက် လှမ်း၍ ကြိတ်ရာနှိုက်။ အလွန်သေးနုပွဲ

လှစွာသောမြေမှုန့်တို့သည်။ ထောင်းထောင်း ထောင်းထောင်း ပေါ်ကြကုန်လတ်။ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း လုံးလုံးပြားပြား ဟူသော သဏ္ဍာနပညတ်ကွယ်ပျောက်လတ်။ အသားတုံး အသားလွှာဟူ သောနာမ ပညတ် သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လေ၍။ ပထဝီဟု ဟောတော် မူသော မြေမှုန့်ဟူသော ပရမတ် အမည်သို့ ပြောင်း လေ၏။ ။ ဤကားအသားတုံး အသားလွှာတို့၌ ပညတ်ကွယ် ပျောက်ပုံပေတည်း။ ဤပရမတ်ပေါ်၍ ပညတ် ကွယ်ပျောက်သည် ကိုပင်လျှင်။ အနတ္တံ၊ ပေါ်၍။ အတ္တကွယ်ပျောက်သည်ဟု ဆိုရပေ ၏။ ။ ဤကားအသားထုံးအသားလွှာတို့၌။ အတ္တံ၊ အနတ္တံစစ်ချက် ပေတည်း။

အရိုးအစရှိသောကြွင်းကျန်သောကိုယ်အစုတို့၌လည်း။ အသီး သီးအတ္တံ၊ အနတ္တံစစ်ချက်တို့ကိုဤနည်းအတူသိကြလေ။

ထိုတွင်၊ ပရမတ်ပေါ်မြှုပ်၍ ပညတ်ပေါ်သောနယ်ကြီးသည် အရိဇ္ဈာနယ်ကြီး။ အတ္တဒိဋ္ဌိနယ်ကြီး။ ကိလေသာနယ်ကြီး။ ဒုစ္စရိုက် နယ်ကြီး။ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိနယ်ကြီးတို့ပေတည်း။ ။ ပညတ်ပျောက် ၍ ပရမတ်ပေါ်သောနယ်ကြီးသည်။ ဝိဇ္ဇာနယ်ကြီး။ အနတ္တသမ္မာ ဒိဋ္ဌိနယ်ကြီး။ ကိလေသာပျောက်ကင်းသောနယ်ကြီး။ ဒုစ္စရိုက်လွတ် ငြိမ်းသော နယ်ကြီး။ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိချုပ်ငြိမ်းသော နယ်ကြီးပေ တည်း။

ဤကား။ ပညတ်ပေါ်လျှင်ပရမတ်ပေါ်၊
 ပရမတ်ပေါ်လျှင်ပညတ်ကွယ်ပျောက်ပုံနှင့်။ အတ္တံ၊
 အနတ္တံစစ်တမ်းစစ်ချက်ပြီး၏။

ပရမတ္ထသဒ္ဓါနှင့်ပညတ္တိသဒ္ဓါ

ခွဲခွဲစာအုပ်

ပရမတ္ထသဒ္ဓါနှင့်ပညတ္တိသဒ္ဓါအနက်ခွဲခွဲစာအုပ်သည် အလွန် အ
 ရေးကြီးသောအချက်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်၏အရာဖြစ်၏။ အနတ္တ
 တရားကိုအကြမ်းအားဖြင့် ထင်လျားစေတို့ဖြစ်၏။ ခွဲနည်းကိုပြဆို
 အံ။ ။ ပရမတ္ထသဒ္ဓါ။ ပညတ္တိသဒ္ဓါဟူသောစကား၌၊ ပရမတ္ထဖြစ်
 သောသဒ္ဓါ။ ပညတ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါဟူ၍ အနက်ယူရန်တမျိုး။ ။
 ပရမတ္ထအနက်၌ဖြစ်သောသဒ္ဓါ။ ပညတ်အနက်၌ဖြစ်သောသဒ္ဓါဟူ
 ၍အနက်ယူရန်တမျိုး။ ။ ထိုတွင်။ ခူပါရုံ။ သဒ္ဓါရုံ။ ဝန္ဓာရုံဟူသော
 စကားမျိုးနှိုက်လာသောအသံဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ပရမတ္ထဖြစ်
 သောသဒ္ဓါမည်၏။ ထိုပရမတ္ထသဒ္ဓါသည် သောတဝိညာဏဝိထိ
 ဝိတံတို့၏အာရုံဖြစ်၏။ ။ ထိုပရမတ္ထသဒ္ဓါသည်။ အနက်ကိုသိရန်
 လှူတို့အသုံးပြုကြသော။ အက္ခရာဝဏ္ဏအဖြစ်သို့မရောက်သည်ဖြစ်
 ၍။ အနက်ကိုမပြနိုင်။ ။ သောတဝိညာဏဝိထိဖြင့်။ ထိုပရမတ္ထ
 သဒ္ဓါကိုကြားပြီးသည့်အခါနှိုက်အရာအထောင်မကဖြစ်ပွား၍ချုပ်
 ကြံလေကုန်ပြီးသော ထိုပရမတ္ထ သဒ္ဓါတို့ကို။ တခုတည်းတလုံး
 တည်းပြု၍။ ဤကားက၊ ဖြစ်သည်၊ ခ၊ ဖြစ်သည်။ ဝ၊ ဖြစ်သည်စသည်
 ဖြင့်။ အက္ခရာလုံးဝဏ္ဏလုံးပြုလုပ်၍ ယူကြကုန်သော နောက်လိုက်
 မနောဝိညာဏဝိထိတို့သည်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုအက္ခရာဝဏ္ဏအဖြစ်
 သို့ရော်သောသဒ္ဓါသည်။ ပညတ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါမည်၏။ နာမပညတ္တိ
 သဒ္ဓါခေါ် ၍ဝိဇ္ဇာမာနပညတ္တိသဒ္ဓါလည်းခေါ် ၍။ ။ ထိုနာမပညတ္တိ
 သဒ္ဓါသည်သာလျှင်။ အနက်အရာနှိုက် အသုံးကျ၏။ ဧရေပရမတ္ထ
 သဒ္ဓါသည်။ အသံကောင်းသည်မကောင်းသည်နှိုက် အသုံးကျ၏။
 ဤကား။ ပရမတ္ထသဒ္ဓါ။ ပညတ္တိသဒ္ဓါခွဲနည်းတမျိုးတည်း။ ။ အနက်
 အရာနှိုက်အသုံးကျသောနာမပညတ္တိသဒ္ဓါသည်။ ပရမတ္ထအနက်၌

ဖြစ်သော။ပရမတ္ထသဒ္ဓါ။ပညတ်အနက်၌ဖြစ်သော။ ပညတ္တိသဒ္ဓါဟူ၍ရှစ်မျိုးရှိပြန်၏။ ထိုတွင်။ စိတ္တံ။ ဝိညာဏံ။ မနော။ မာနသံ။ ဖဿော။ဝေဒနာ။ သညာ။စေတနာ။ပထဝီ။အာပေါ။တေဇော။ဝါယော။အစရှိသောနာမပညတ္တိသဒ္ဓါမျိုးသည်။ ပရမတ္ထအနက်ရှိက် ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထသဒ္ဓါမည်၏။ ။သက္ကော။ ပုဂ္ဂလော။ မနုဿော။ဒေဝေါ။ဣတ္ထိ။ ပုရိသောအစရှိသော။ နာမပညတ္တိသဒ္ဓါ မျိုးသည်။ပညတ်အနက်၌ဖြစ်သောကြောင့်။ပညတ္တိသဒ္ဓါမည်၏။အ ဝိဇ္ဇာမာနပညတ္တိသဒ္ဓါခေါ်၏။ ။ဤကား။ ပရမတ္ထသဒ္ဓါ။ပညတ္တိ သဒ္ဓါခွဲပုံတည်း။

ဗုဒ္ဓဟူသော။မဂဓသဒ္ဓါ။အိုးဟူသော မြန်မာသဒ္ဓါများသည်။ ပညတ်အနက်၌ဖြစ်သော ပညတ္တိသဒ္ဓါမည်၏။ ဤစကား၌ပညတ် အနက်ဆိုသည်ကား။အိုးထိန်းသည်၏ ပြုလုပ်ချက်နှင့် ပေါ်၍နေ သော။ အိုးဟူသော သဏ္ဍာန်မျိုးသည်ရှိ၏။ ထိုသဏ္ဍာန်မျိုးကို။ ပညတ်အနက်ဆို၏။ဗုဒ္ဓဟူသော ပညတ္တိသဒ္ဓါသည်။ ထိုအိုးဟူ သောပညတ်အနက်၌ဖြစ်၏။ထိုပညတ်အနက်ကိုဟော၏။ ဟောဆို သည်ကား။တယောက်သောသူက။ဗုဒ္ဓောဟုဆိုလျှင်။တဦးသော သူက။အိုးသဏ္ဍာန်ကိုဆိုသည်ဟုသိ၏။ ဤသို့အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ် စေသည်ကို အနက်ကို ဟောသည်ဟုဆို၏။ ။ဤသို့။ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါ သည်ပညတ်အနက်၌ဖြစ်သောပညတ္တိသဒ္ဓါမည်၏။

ထိုအိုးရှိက်။ပထဝီဓာတ်။ အာပေါဓာတ်။ တေဇောဓာတ်။ ဝါ ယောဓာတ်။ဝဏ္ဏဓာတ်။ ရသဓာတ်။ ဩဇာဓာတ်။ အာဟာရ ဓာတ်။ဟူ၍ ပရမတ္ထ တရား ရှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုပရမတ္ထဓမ္မရှစ်မျိုး ၌ဖြစ်သော။ ပထဝီ။ အာပေါ။တေဇော။ဝါယော။ ဝဏ္ဏ။ဂန္ဓ။ရသ။ ဩဇာဟူသော သဒ္ဓါမျိုးသည် ပရမတ္ထအနက်ရှိက်ဖြစ်သောပရ မတ္ထသဒ္ဓါမျိုးမည်၏။ ။ဤစကား၌ပထဝီဓာတ်ဆိုသည်ကား။ ခက်မာမှု ကြိယာကိုဆို၏။ခက်မာမှုကြိယာဆိုသည်လည်း။ ခပ် သိမ်းသောရုပ်တရားတို့၏ အမာခံကြိယာဆိုလိုသည်။ အာပေါ ဓာတ်စသည်တို့ကိုလည်း။ ထိုနည်းတူ။ ပရမတ်ဓာတ်သဘော

ရင်းကိုသိအောင် တော်ပြီလေ။ ။ ထိုခတ်သဘောရင်းမျိုး ကို ပရမတ္ထ အနက်ဆို၏။ ပထမိအပေါ် အစရှိသော ပရမတ္ထသဒ္ဓါ မျိုးသည်။ ခက်မာမှုအစရှိသော ပရမတ္ထအနက်၌ဖြစ်၏။ ပရမတ္ထ အနက်ကိုဟော၏။ ဟောဆိုသည်ကား ပထမိခတ်ဆိုလျှင်။ ထို အနက်ကို ဆိုသည်ဟုသိရ၏။ ဤသို့သိရသည်ကို ထိုသဒ္ဓါသည် ထိုအနက်ကိုဟောသည်ဟုဆို၏။ ။ ဤအရာ၌။ သသမ္ဘာရစ ကားမျိုးလည်းရှိ၏။ မြေကြီးတရလုံးကို ပထမိဟူ၍ ခေါ်ကြ၏။ ထိုမြေကြီး၌လည်း ခတ်ရှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုခတ်ရှစ်ပါးလုံးကို ပထ မိဆို၏။ သုတ္တန်ဒေသနာတို့၌လည်း။ ဆံပင်။ မွှေးညှင်း။ ခြေသည်း။ လက်သည်း။ သွား။ အရေ။ အသား။ အရိုးစသည်တို့ကို။ ပထမိ ခက်ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။ မြစ်ရေ။ ချောင်းရေစသည်တို့ကို အာ ပေါဟူ၍။ မီးကျိုးမီးတောက်စသည်တို့ကို တေဇောဟူ၍။ တောင် လေမြောက်လေစသည်တို့ကို ဝါယောဟူ၍ ခေါ်ရာတို့နှိုက်လည်း ပထမိနည်းတူယူလေ။ ။ ဤသသမ္ဘာရ သဒ္ဓါသည်။ သမထ ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ၊ အရာတို့မှာ အသုံးပြုရ၏။ အဘိ ဓမ္မာစကားပြောဟောရာနှိုက်မူကားခတ်ရှစ်ပါးကိုခွဲခြား၍ပြော ဟောရသည်။ ။ ဤပရမတ္ထသဒ္ဓါမျိုးသည်။ အဘိဓမ္မာ၌ဟော တော်မူသော ဓမ္မရင်း။ ခတ်ရင်းအလိုအားဖြင့် (၈၂) ပါးသာရှိ ၏။ စိတ်တပါး။ စေတသိက်ငါးဆဲ့နှစ်ပါး။ ရုပ်နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး။ နိဗ္ဗာန် တပါး။ ဤ (၈၂) ပါးပေတည်း။ နိဗ္ဗာန်နှင့်တကွ အလုံးစုံသော။ သတ္တလောက။ သင်္ခါရလောက။ ဩကာသလောက။ ကမ္ဘာအနန္တ စကြဝဠာအနန္တတို့ကို။ ဓမ္မအားဖြင့် ခတ်အားဖြင့် အကျဉ်းချုံး ၍ရရုံးလိုက်သည်ရှိသော်။ ဤဓမ္မ(၈၂) ပါးသာရ၏။ ။ ပြဆိုခဲ့ ပြီးသောအိုး၌။ ခတ်ရှစ်ပါးသည်ပရမတ္ထအနက်မည်၏။ ပထမိ အပေါ်အစရှိသော။ နာမပညတ္တိသဒ္ဓါ ရှစ်ပါးသည်။ ထိုခတ်ရှစ် ပါး၏အသီးအသီးသော အမည်သညာ နာမပညတ်များ ဖြစ်ကြ ၏။ ။ ထိုအိုး၌အိုးဟူသောသဏ္ဍာန်အထူးသည်။ ပညတ်အနက် ဖြစ်၏။ ဃာဇူဟူသောနာမပညတ္တိသဒ္ဓါသည်။ ထိုသဏ္ဍာန်ပညတ်

၏အမည်သညာနာမပညတ်ဖြစ်၏။ ။ ထိုတွင်၊ ပထဝီအပေါ်၊ အစရှိသောပရမတ္ထသဒ္ဓါမျိုးသည်၊ အိုးဟူသော သဏ္ဍာနပညတ် အနက်နှင့် သက်သက်မဆိုင်ပေ။ ။ ဃာဓုဟူသောပညတ္တိသဒ္ဓါ မျိုးသည်။ ထိုပရမတ္ထအနက်တို့နှင့် သက်သက်မဆိုင်ပေ။ ။ ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်အစရှိသည်ဖြင့် ပရမတ္ထသဒ္ဓါနှင့်ပြော ဆိုရာရှိက် အိုးဟူသော သဏ္ဍာန် ပညတ်ကို မထိမငြိ စေအပ်။ ဃာဓုဟူ၍၊ အိုးဟူ၍ပညတ္တိသဒ္ဓါနှင့် ပြောဆိုရာ၌၊ ခက်မာမှု၊ ဖွဲစေး မှု၊ ပူဇေးမှု၊ ထောက်ကန်မှု၊ အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာ။ ရုပ်ဆီ ရုပ်နှစ် ဟူသောဓာတ်ရှစ်ပါးကိုမထိမငြိစေအပ်။ ။ အိုးကို၊ ဃာဓုဟူ၍ ခေါ်ကြသည်မှာ။ အိုးခတ်သားလက်နက်ဖြင့်၊ ခတ်မှုကိုစွဲ၍ ဃာဓုဟု သင်္ကေတပြုကြ၏။ ခပ်သိမ်းသော ပညတ္တိသဒ္ဓါဟူသမျှ တို့သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အကြောင်းနိမိတ် အစွန်းအစကိုစွဲ၍၊ လူအပေါင်း တို့က သင်္ကေတပြုထားကြရာ။ ဖြစ်နေကြကုန်၏။ ။ အကြောင်း နိမိတ်ပင်မရှိသော်လည်း။ ထိုအိုးကိုပင်၊ မနုဿဟူ၍၎င်း။ ဒေဝ ဟူ၍၎င်း၊ အများခေါ်ကြရန်၊ သင်္ကေတပြုလုပ်၍ ထားကြသည်ရှိ သော်။ ထိုအရပ်ဒေသမှာ၊ မနုဿဟူ၍။ ဒေဝဟူ၍ဆိုလျှင်၊ ထို အိုးကို သိနိုင်ကြလေသောကြောင့်။ ထိုအရပ်ဒေသမှာ၊ မနုဿ သဒ္ဓါ။ ဒေဝ သဒ္ဓါများသည်။ အိုးဟူသော အနက်ကိုဟောနိုင်ပြန်၏။ ပညတ္တိသဒ္ဓါမျိုးမည်သည် ပရမတ္ထဓမ္မကို မသိကြသူလူခပ်သိမ်း တို့ပြုလုပ်တိုင်းဖြစ်၍နေသောသဒ္ဓါမျိုးတို့ပေတည်း။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ အယံနဏာဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ ။ ဇနပဒ နိရုတ္တိံ နသေဝေယျ။ သမညံနာတိစာဝေယျဟူ၍လာ၏။ ။ ထို တွင် ဇနပဒနိရုတ္တိဆိုသည်ကား။ ထိုကဲ့သို့သော ပညတ္တိသဒ္ဓါ မျိုးကိုဆိုသည်။ နသေဝေယျဆိုသည်ကား ထိုသို့သောပညတ္တိ သဒ္ဓါမျိုးတို့၏အရာရှိက်အရပ်ဒေသချင်းချင်းခေါ်ဝေါ် ပုံမတူကြ တဲ။ ကွဲလွဲထူးခြားရှိနေကြရာမှာ။ သူ့အခေါ် သာမှန်သည်။ ငါ့အ ခေါ် သာမှန်သည်ဟု၊ အယူသန်၍ အငြင်းသန်၍မနေအပ်။ အရပ် အခေါ်အတိုင်းကိုသာ ခေါ်ဝေါ်လိုက်လျှော ပြောဆိုရမည်ဟူ

လိုသည်။ အဘဲ ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ထိုသဒ္ဓါမျိုးသည် အရပ်နေ သူလူအများခေါ် ရာဖြစ်စတမ်းမျိုးဖြစ်ပေသောကြောင့်တည်း။ ။ သမညံနာတိစာဝေပျဆိုသည်ကား။ ပညတ္တိသဒ္ဓါမျိုးကိုသမညာ ဆိုသည်။ ထိုပညတ္တိသဒ္ဓါမျိုးကိုခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရာနှိုက် ပညတ္တိ သဒ္ဓါမျိုး၏ဆိုင်ရာ၊ ပညတ်အနက်မျှတွင်ရှေ့ အနက်ယူရမည်။ ပရမတ္ထအနက်ဘက်သို့ကျူးလွန်၍ မသွားစေရဟူလိုသည်။ ။

ဗုဒ္ဓဆိုလျှင် ထိုသဒ္ဓါ၏ဆိုင်ရာသည် သဏ္ဍာန မညတ်အနက်မျှ သာဖြစ်ရကား။ သဏ္ဍာနပညတ်ကိုဆိုသည်ဟုသိရာ၏။ အိုးဒွိဂ္ဂိ သောဝတ်ရှစ်ပါးတို့ကို။ ဗုဒ္ဓဆိုသည်ဟု မသိရာ။ သိခဲ့သော် ပညတ္တိသဒ္ဓါဖြစ်လျက်နှင့် ပညတ္တိအနက်တွင်ရှေ့ မနေ၊ ပညတ္တိအ နက်ကိုလွန်ကျူး၍ မဆီမဆိုင်ရာပရမတ္ထဓမ္မဘက်သို့ ပြေးသွား မှားလေ၏။ ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကိုအိုး၏အတ္တဟုစွပ်စွဲခြင်းဖြစ်၏။ သာရ ဟုစွပ်စွဲခြင်းဖြစ်၏ဟုအတ္တဒိဋ္ဌိ၏ အချက်ပေတည်း။ ။ ဤအရာ နှိုက်ဒိဋ္ဌိကိုပရာမာသာဓမ္မာဟူ၍ အဘိဓမ္မာနှိုက်ဟောတော်မူရာ မှာ။ ပရာမာသာဆိုသည်ကား။ ဟုတ်သည့်အတိုင်း ကို ကျူးလွန်၍ မဟုတ်မတရားအမှားအလွဲစွပ်စွဲခြင်းဆိုလိုသည်။ အထက်က ပြခဲ့ သောသမညာအဘိဓာဝနသည်လည်းပရာမာသာပင်တည်း။ ။

ဤဗုဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥဒါဟရုဏ်တရုကို ပြဆိုလိုက်သဖြင့်။ အတ္တဇီဝ။ သတ္တ။ ပုဂ္ဂလ။ မနုဿ။ ဒေဝ ဣတ္ထိ။ ပုရိသရက္ခတိဏ။ ရထ။ သကဇူ မဇ္ဇ။ ဝိဇ္ဇစသည်တို့၌လည်း။ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါဥဒါဟရုဏ်အတိုင်းအကုန် မြော်လေ။ ။ ပရမတ္ထတရားသဘောမည်သည်။ ကြိယာသက် သက်မျှသာဖြစ်ကြ၏။ ထိုကြောင့်ကြိယာမျှထက်ပိုရှိ၍ သဏ္ဍာန် ပညတ်ဒြဗိဝတ္ထုထင်မြင်လာသော်။ အဏုမြူမျှပင်ဖြစ်သော်လည်း သဏ္ဍာန်ပညတ်အနက်ဟူ၍သာမှတ်။ ကာလအားဖြင့်။ တမိနစ်။ တစက္ကံ သန္တာန်အရှည်ထင်မြင်ခဲ့သော်သန္တတိပညတ်အနက်ဟူ ၍သာမှတ်။ ထိုသန္တတိပညတ်ထိုမူကား ဓမ္မဝတ္ထာနုဉာဏ်တွင် မပယ်နိုင်သေး။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏ်သို့ရောက်မှ ပယ်နိုင် သည်။

ထိုသန္တတိပညတ်သည် ဇီဝဒိဋ္ဌိ၏အရာဖြစ်၏။ ဇီဝဟူသည် လည်းအတ္တ၏ အညွန့်အသားပေတည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာဥာဏ် အလုပ်သည် ထိုဇီဝဒိဋ္ဌိ ကိုပယ်ချက်ဟူပေတည်း။ ဇီဝနှင့်အနိစ္စတာ သည်ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။

ဓညဝတီရဟန်းတော်များက။ အောက်ပါအမေးပုစ္ဆာ
(၇) ချက်ကို။ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရား
ကြီးထံ။ အဖြေရေးသားပေးသနားတော်မူပါမည့်
အကြောင်းရှိသေစွာ လျှောက်ပါသည်
ဆရာတော်ဘုရား။

(၁) ရဟန်းတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သောကျောင်းပစ္စည်းများကို ခိုးသူ တို့-ခိုးယူရာနှိုက်၊ ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သောရဟန်းမူကား၊ အစိုးရတရား သူကြီးများထံတရားစွဲဆိုခြင်းကိုမပြု။ ၎င်းရဟန်းအား။ အမြဲကိုး ကွယ်နေသူ-လူဒါယကာတို့ကသာဘရားစွဲဆိုခြင်းကိုပြုသည့်အ တွက်။ အစိုးရ တရားသူကြီးများသည်။ ၎င်းခိုးသူအား အမှုအား လျော်စွာရာဇဒဏ်ကိုပေးအံ့။ ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သောရဟန်းအား။ အာ ပတ်မှလွတ်ကင်းပါမည်လော။

(၂) ရဟန်းတို့သည်။ ရွှေငွေစသည်များကိုရှာနေသူလူဒါယကာ တို့အား။ ချေးငှားအပ်နှံ့ထားရာနှိုက်၊ ၎င်းဒါယကာသည်ဥစ္စာ ရှင်ရဟန်းအားပြန်၍ မပေးမဆပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဆိုင်ရာတရားသူ ကြီးများထံတောင်းခံရာ-တရားသူကြီးများက။ ချေးရင်းငွေနှင့်ကျ ကုန်သော စရိတ်ငွေတို့ပါပေးလျော်စေဟုစီရင်ချက်ချပေးသော ကြောင့်၊ ၎င်းဒါယကာသည်ချေးရင်းငွေနှင့် ကျကုန်သောစရိတ် ငွေတို့ပါ တရားလိုဖြစ်သောရဟန်းအားပေးလျော်ရငြားအံ့။ ချေး ရင်းငွေထက်ပိုရှိသော စရိတ်ငွေကို-ဒဏ်ဟူ၍ ဆိုသင့်ပါမည် လော။

(၃) ဟောင်းနွမ်းယွင်းယိုကွဲပြိုပျက်စီးရှိနေပြီးသော စေတီ
တော်ကိုဖြိုဖျက်၍၊ မဟာရံတံတိုင်းနှင့် ဘုရားရုပ်ပွားဆင်တုမျှ
ကိုသာချန်ထားပြီးလျှင်။ ၎င်းအုဋ်ကျောက်အင်္ဂါတေများကိုအခြား
တရပ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းရပုံထား၍။ ၎င်းအရံတွင်းနှိုက် ဘုရားသိမ်
တော်ဆောက်လုပ်ကောင်းပါမည်လော။

(၄) လူဖြစ်သောဒါယကာတို့သည်၊ ကာလပိုင်းခြား၍ရှစ်ပါး
ဆယ်ပါးသီလများကိုခံယူဆောက်တည်၍နေရာ။ မသာအသုဘ
အလှူစရပ်စသည်နှိုက်ငါးပါးသီလကိုခံယူသော်လည်း။ သီလမ
ပျက်ခံယူကောင်း၏ဟုအချို့အယူရှိကြ၏။ ၎င်းစကားသည်ကျမ်း
ဂန်များနှင့်ညီညွတ်ပါမည်လော။

(၅) ရဟန်းသံဃာတော်များထင်ရှားရှိလျက်။ ဘုရားရုပ်ပွား
ဆင်းတုတော်ထံမှာ သီလခံယူသော်လည်း။ သီလမရဟု အချို့
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ထုတ်ဆိုမိန့်ဟာပြောဆိုကြ၏။ ထိုစကားသည်
ဘုရားအလိုတော်ကျ၊ ဗုဒ္ဓမတည၊ ကျမ်းပြုလိပ်မာ။ အဋ္ဌကထာ
ဆရာ၏အယူနှင့်တူပါမည်လော။

(၆) ချောမောဆန်းကြယ်။ တင့်တယ်လျောက်ပတ်သောစေတီ
တော်မြတ်၏အရံအကာ မဟာရာမတံတိုင်းကို ဖြိုဖျက်၍ ၎င်း
ဘုရားအတွင်းအောက်ခြေအပြင်နှိုက် သမန္တလင်းအခင်းပြုလုပ်
ကောင်းပါမည်လော။

(၇) ဝေရီဝိသဘာဝ—ဝတ္တဖြစ်သောသံဃာသည်။ ကျောင်း
တိုက်အနီးရှိလျက်၊ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝတ်ကိုမကြားဘဲပရိဝတ်
မာနတ်ဆောက်တည်ရာ၊ ဝုဋ္ဌဝါပါဠိအဋ္ဌကထာတို့နှင့်ညီညွတ်ပါ
မည်လော။

(၈) လူအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မိမိနေ
ထိုင်ခဲ့သောကျောင်းကို ငါပိုင်ဆိုင်သောကျောင်းဟု ပြောဆိုကြ
ရာ။ ထိုသူတို့ပိုင်ဆိုင်ထိုက်မပိုင်ဆိုင်ထိုက်ကြောင်းများကို သိလို
ပါသည်ဘုရား။

၁၂၈၂-ခုသီတင်းကျွတ်လဆုတ်(၁၀)က်နေ့

ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဖြေကြားတော်မူသော-ညောင်တီပုဏ္ဏားအဖြေ။

လျှောက်လွှာပါ(၈)ချက်တို့ကွင်း။(၁)ပထမအချက်၌၊ရဟန်းတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သောကျောင်းပစ္စည်းများကို၊ခိုးယူတို့ခိုးယူရာနှိုက်၊ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သောရဟန်းမူကား။ အစိုးရတရားသူကြီးများထံ တရားစွဲဆိုခြင်းကိုမပြု။ ၎င်းရဟန်းအားအမြဲကိုးကွယ် နေသူ၊လူဒါယကာတို့ကသာ။တရားစွဲဆိုခြင်းကိုပြုသည့်အတွက်၊ အစိုးရတရားသူကြီးများသည်၊၎င်းခိုးယူအား၊အမှုအားလျော်စွာ။ ရာဇဒဏ်ကိုပေးအံ့။ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သော ရဟန်းအား။ အာပတ်မှလွတ်ကင်းဖါမည်လော။ ။ဤကားအမေး။

(၁) အဖြေကား။ ။ရဟန်းအားအမြဲကိုးကွယ်နေသူ၊လူဒါယကာတို့ကသာတရားစွဲဆိုရာ၌၊(၁)ပစ္စည်းရှင် ရဟန်းတော်၏စေခိုင်းခြင်းပယောဂနှင့်လွတ်ကင်း၍၊လူဒါယကာတို့က အလိုအလျောက်စွဲဆိုခြင်းတပါး။(၂)ပစ္စည်းရှင်ရဟန်းတော်က။ သင်တို့တရားစွဲကြကုန်သောဟုတိုက်တွန်း၍လူဒါယကာတို့စွဲဆိုခြင်းတပါးဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်(၁)လူဒါယကာတို့ အလိုအလျောက်တရားစွဲဆိုရာ၌၊လူဒါယကာတို့ကတရားစွဲဆိုခြင်းကို ပြုသည့်အတွက်။အစိုးရတရားသူကြီးများက။၎င်းယူခိုးအား။ အမှုအားလျော်စွာ၊ရာဇဒဏ်ထိုပေးသော်လည်းပစ္စည်းရှင်ရဟန်းတော်မှာ။ တစုံတခုမူဖြစ်မရှိ။လွတ်ကင်းလေ၏။ (၂)ရဟန်းတော်၏တိုက်တွန်းချက်နှင့်၊ လူဒါယကာတို့စွဲဆိုရာနှိုက်မူကား။ ရဟန်းတော်ကိုယ်တိုင်စွဲဆိုသည်နှင့်အတူတူပင်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတော်၏ တိုက်တွန်း

ချက်သည်လည်း။ ဥဒ္ဓိဿ။ အနုဒ္ဓိဿဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်၊ ဥဒ္ဓိဿဆိုသည်ကား။ ခိုးသူ၏နာမည်ကို ထုတ်တော် ပြောကြား၍ တိုက်တွန်းခြင်းတည်း။ ။ အနုဒ္ဓိဿဆိုသည်ကား။ ခိုးသူ၏နာမည်ကိုထုတ်တော် ပြောခြင်းကိုမပြုမူ၍ တိုက်တွန်းခြင်းတည်း။ ထိုတွင်၊ ဥဒ္ဓိဿနိုက်။ အစိုးရတရားသူကြီးတို့က။ ငွေဒဏ်ကြေး ဒဏ်တပ်ခဲ့သော်။ ပစ္စည်းရှင်ရဟန်းတော်မှာ ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။ အနုဒ္ဓိဿမှာမူကား။ အစိုးရတရားသူကြီးတို့က။ ခိုးသူအားငွေ ဒဏ်ကြေးဒဏ်တပ်သော်လည်း။ ဘဏ္ဍာစားမထိုက်။ တစ်စုံတစ်ခု မှုပြစ်မရှိဟုမှတ်လေ။

(၁) ပထမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

---

(၂) ဒုတိယအချက်နိုက်။ ရဟန်းတို့သည်။ ရွှေငွေစသည်များကို။ ရှာနေသူလူဒါယကာတို့အား။ ချေးငှား အပ်နှံ ထားရာနိုက်။ ၎င်းဒါယကာသည်။ ဥစ္စာရှင်ရဟန်းအား။ ပြန်၍မပေးမဆပ်ခြင်းကြောင့်ဆိုင်ရာတရားသူကြီးများထံတောင်းခံရာတရားသူကြီးများက။ ချေးရင်းငွေနှင့်။ ကျကုန်သောစရိတ်ငွေတို့ပါ။ ပေးလျော်စေဟု စီရင်ချက်ပေးသောကြောင့်။ ၎င်းဒါယကာသည်။ ချေးရင်းငွေနှင့် ကျကုန်သောစရိတ်ငွေတို့ပါ။ တရားလိုဖြစ်သောရဟန်းအားပေးလျော်ရငြားအံ့။ ချေးရင်းငွေထက်ပိုမိုသော စရိတ်ငွေကိုဒါဏ်ငွေဟူ၍ဆိုသင့်ပါမည်လော။ ။ ဤကားအမေး။

(၂) အဖြေကား။ ။ ချေးရင်းငွေထက်အပိုအမိကုန်ကျသော စရိတ်ငွေကိုဒဏ်ဟူ၍မဆိုသင့်။ အကြောင်းမူကား။ ရာဇဝတ်မှုကိုကြူးလွန်မှုအတွက်။ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ။ ကြိမ်ဒဏ်ဖြစ်စေ။ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေတပ်ရာနိုက်သာ။ ဒဏ်ဟူ၍ဆိုသင့်သည်။ ဤအရာ၌ကား။ တရားနိုင်သူတရားလိုနိုက်။ အပိုအမိကုန်ကျသော တရားစရိတ်ကို။ တရားရှုံးသူတရားခံကကျခံစေဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။

မြန်မာဓမ္မသတ်တို့၌၎င်း။ ဣန္ဒြိယရာဇသတ်တို့၌၎င်း။ ဆုံးဖြတ်မြဲအရိုးအစဉ်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်တရားနိုင်သူ ရဟန်းတော်ကအပိုအမိကုန်ကျသော စရိတ်လျော်ကြေးများကို ခံယူခြင်းငှာမအပ်။ ဈေးငှားအပ်နှံ ရင်းဖြစ်သောငွေကိုသာ ကပ္ပိယနည်းလမ်းအားဖြင့် ခံယူအပ်၏။

(၂) ဒုတိယအဖြေပြီး၏။

(၃) တတိယအချက်၌။ ဟောင်းနွမ်းယွင်းယို။ ကွဲပြိုပျက်စီး ရှိနေပြီးသောစေတီတော်ကိုဖြိုးပျက်၍။ မဟာရံတံတိုင်းနှင့်ဘုရား ရုပ်ပွားဆင်းတုမျှကိုသာ ချန်ထားပြီးလျှင်။ ၎င်းအုဋ်ကျောက်အင်္ဂါ တောများကိုအခြားတရပ်သို့ရှေ့ပြောင်းရပုံထား၍။ ၎င်းအရံတွင်း၌။ ဘုရားသိမ်တော်ဆောက်လုပ်ကောင်းပါမည်လော။ သို့မဟုတ်။ ခဏ္ဍာသိမ်ဆောက်လုပ်ကောင်းပါမည်လော။ ။ ဤကားအမေး။

(၃) အဖြေကား။ ။ အဘိုးတန်ခြင်း။ အကျိုးကျေးဇူးများ ခြင်းနှိုင်းယှဉ်ရာ၏။ နောက်လုပ်သောအဆောက်အဦးက။ အဘိုးမ တန်အကျိုးကျေးဇူးသည်းမများရှိခဲ့သော်။ မဆောက်လုပ်ကောင်း။ နောက်လုပ်သောအဆောက်အဦးက။ အဘိုးသာ၍တန်ခဲ့သော်၎င်း အကျိုးကျေးဇူးသာ၍များခဲ့သော်၎င်း။ ဆောက်လုပ်ကောင်း၏။

(၃) တတိယအဖြေပြီး၏။

(၄) စတုတ္ထအချက်နှိုက်။ လူဖြစ်သောဒါယကာတို့သည်။ ကာလပိုင်းခြား၍ရှစ်ပါး။ ဆယ်ပါးသီလများကိုခံယူဆောက်တည်၍ နေရာ။ မသာအသုဘအလှူစရပ်စသည်နှိုက်။ ငါးပါးသီလကိုခံယူ ကြသူလူအများနှင့်အတူလိုက်၍ငါးပါးသီလကိုခံယူသော်လည်း။ သီလမပျက်ခံယူကောင်း၏ဟု အချို့အယူရှိကြ၏။ ၎င်းစကား သည်ကျမ်းဂန်များနှင့်ညီညွတ်ပါမည်လော။ ။ ဤကားအမေး။

(၄) အဖြေကား။ ၊ ခံယူပြီးသော ရှစ်ပါးဆယ်ပါးသီလများ ပျက်ရန်အကြောင်းနှစ်ပါးသာကျမ်းဂန်များလာ၏။ နှစ်ပါးဆိုသည် ကား။ ကာလ အပိုင်းအခြားအတွင်း၌။ သိက္ခာပုဒ်ကိုလွန်ကျူး၍ ပျက်ခြင်းတပါး။ ကာလအပိုင်းအခြားလွန်၍ပျက်ခြင်းတပါးဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဆယ်ပါးသီလကိုခံယူပြီးသောသူသည်။ ရှစ်ပါးသီ လ။ ငါးပါးသီလများကိုတတန်ခံယူခဲ့သော်၎င်း။ ရှစ်ပါးသီလကိုခံ ယူပြီးသောသူသည်။ ငါးပါးသီလကိုခံယူခဲ့သော်၎င်း။ ခံယူပြီးသော သီလပျက်သည်ဟူ၍။ သီလပျက် အင်္ဂါ၌မလာ။ စင်စစ်မူကား။ နောက်ထပ်မံ၍ခံသောငါးပါးသီလသည်။ ဆယ်ပါးရှစ်ပါးသီလ တို့၌အတွင်းဝင်လျက်ရှိသောကြောင့်။ ဆယ်ပါးရှစ်ပါးတို့ကို။ တ စိတ်တဒေသအားဖြင့်ထောက်ပံ့သကဲ့သို့သာဖြစ်ပေ၏။

(၄) စတုတ္ထပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

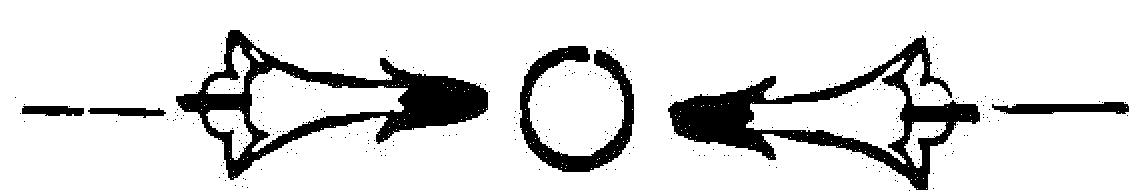
---

(၅) ပဉ္စမအချက်၌။ ရဟန်းသံဃာတော်များထင်ရှားရှိလျက် ဘုရားရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ထံမှာသီလခံယူသော်လည်း။ သီလ မရဟုအချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ထုတ်ဆိုမိန့်ဟာ ပြောဆိုကြ၏။ ထိုစ ကားသည်ဘုရားအလိုတော်ကျ။ ဗုဒ္ဓမတည။ ကျမ်းပြုလိပ်မာ။ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အယူနှင့်တူပါမည်လော။ ။ ဤကားအမေး။

(၅) အဖြေကား။ ၊ လူတို့သီလ၌သီလခံယူသူ၏ နှုတ်ပဋိ ညာဏ်အတွက်ရသည်မဟုတ်-လူတို့အားသီလပေးမှုမည်သည် သိက္ခာပုဒ်အစဉ်ကို။ ကြေမြှန်စွာရရှိခဲ့သော်။ ရဟန်းများအထံသို့မ သွားမူ၍။ စေတီရှိရာသို့မသွားမူ၍မိမိနေရာ၌ပင်လျှင်။ မိမိအလိုအ လျောက်။ နှုတ်မြှောက်၍ဆောက်တည်လျှင်လည်း ရတော့သည်သာ ဖြစ်၏။ ဘုရားရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ထံမှာ ခံရာနှိုက် ဆိုဘွယ်မရှိ။ သီလလည်းရ၏။ ဘုရားကိုရိုသေမှုကုသိုလ်လည်းပွားများ၏။ ထို့

ကြောင့်။ ရဟန်းသင်္ဃာတော်များထင်ရှားရှိလျက်။ ဘုရားရှုပ်ပွား
ဆင်းတုတော်ထံမှာခံယူသော်လည်း။ သီလမရဟု ဆိုကြသော
ပုဂ္ဂိုလ်များ၏စကားသည်။ ကျမ်းဂန်မရှိ။ ယုတ္တိမရ။ မန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့
၏စကားသာတည်း။

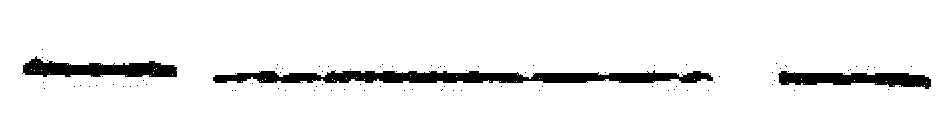
(၅) ပစ္စမပုဆွဲအဖြေပြီး၏။

(၆) ဆဋ္ဌပုဆွဲ၌။ ချောမောဆန်းကြယ်။ တင့်တယ်လျောက်
ပတ်သောစေတီတော်မြတ်၏ အရံအကာ မဟာရာဇ်တံတိုင်းကို
ဖြူဖျက်၍၎င်း၊ ဘုရားအတွင်းအောက်မြေအပြင်နှိုက် သမန္တလင်း
အခင်းပြုလုပ်ကောင်းပါမည်လော။ ။ ဤကားအမေး။

(၆) အဖြေကား။ ။ အကျိုးကျေးဇူးချင်းနှိုင်းယှဉ်ရာ၏။ မ
ဟာရံတံတိုင်းရှိနေသည့် အကျိုးကျေးဇူးအောက်။ သမန္တလင်း
အကျိုးကျေးဇူးကနည်းပါးခဲ့လျှင်မလုပ်ကောင်း။ သမန္တလင်းအ
ကျိုးကျေးဇူးကများမြတ်ခဲ့လျှင်လုပ်ကောင်း၏။

(၆) အဖြေပြီး၏။

(၇) သတ္တမပုဆွဲ၌။ ။ ဝေရီဝိသဘာဝ-ဝဂ္ဂဖြစ်သော
သံဃာသည်။ ကျောင်းတိုက် အနီးရှိလျက်။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
ဝတ်ကိုမကြားဘဲ ငရိဝတ်မာနတ်ဆောက်တည်ရာ။ စူဠဝါပါဠိအ
ဋ္ဌကထာတို့နှင့်ညီညွတ်ပါမည်လော။ ။ ဤကားအမေး။

(၇) အဖြေကား။ ။ ကြားတိုက်သောအရပ်ဒေသဋ္ဌာနဥပစာ
အတွင်း၌ရှိနေခဲ့သော်။ ဝေရီဝိသဘာဝဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အပြစ်မရှိဟု
ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့နှိုက်အနှုတ်မရှိ။ ထို့ကြောင့်။ ကြားထိုက်သော
အရပ်ဒေသဋ္ဌာနဥပစာ အတွင်းဖြစ်ခဲ့သော်။ ဝေရီဝိသဘာဝဖြစ်

သော်လည်းကြားရမည်။ မကြားလျှင် အနာရောစနုဒုက္ကဋ် ရှိစွေ
 ဒုဖြစ်လိမ့်မည် ကြားထိုက် သောဥပစာဆိုသည်ကား။ ရဟန်းတို့
 ၏အဆင်းကိုမြင်သော်၎င်း။ အသံကိုကြားသော်၎င်း။ နီးသည်ဖြစ်
 စေ။ ဝေးသည်ဖြစ်စေ။ ဟစ်ကော် သော်လည်းကြားအပ်၏။ အ
 ဆင်းကိုမမြင်ရာ။ အသံကိုမကြားရာ၌မူကား။ ကျောင်းတိုက်မှအ
 ပနှိုက်ဖြစ်ခဲ့သော်။ တဆွဲနှစ်တောင်ဥပစာသည် ကြားထိုက်သော
 ဥပစာဖြစ်၏။ ကျောင်းတိုက်ထွင်း၌ဖြစ်ခဲ့သော်။ ထိုကျောင်းတိုက်
 တခုလုံးသည်ကြားထိုက်သောဥပစာဖြစ်၏။ ဤဥပစာအတွင်း၌။
 ရဟန်းရှိမှန်းထိသျှက်နှင့် ကြားမူ၍။ အာရုဏ်ဘက် ခဲ့သော်။ ဝတ္တ
 ဘေဒဒုက္ကဋ်လည်းသင့်၏။ ရှိစွေဒလည်းဖြစ်၏။ ရဟန်းရှိမှန်းမ
 ထိ၍မကြားခဲ့သော်။ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်ကားလွတ်၏။ ရှိစွေဒမူ
 ကားဖြစ်တော့သည်သာလျှင်တည်း။ ။ ဋီကာတို့၌မူကား။ နိက္ခိတ္တ
 ဝတ်သားဖြစ်ခဲ့သော်။ ကျောင်းတိုက်အတွင်းနှိုက်ဖြစ်သော်လည်း။
 တဆွဲနှစ်တောင်မျှသာအာရောစနုဒုဓေတ်ဖြစ်သည်ဟု။ ရှင်ပဒုမဝါဒ
 တွင်သွင့်ဆိုကြ၏။ ဆင်ခြင်ကြလေ။

သတ္တမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

(၁) အဋ္ဌမပုစ္ဆာနိုက်။ ။ လူအဖြစ်သို့ရောက် ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ မိမိနေထိုင်ခဲ့သောကျောင်းကို ငါပိုင်ဆိုင်သောကျောင်း
 ဟုပြောဆိုကြရာ။ ထိုသူတို့ပိုင်ဆိုင်ထိုက်မပိုင်ဆိုင်ထိုက်ကြောင်း
 များကိုထိလိုပါသည်။ ။ ဤကားအမေး။

(၁) အဖြေကား။ ။ ထိုကျောင်းသည်ထိုရဟန်း၏ပုဂ္ဂလိက
 အဖြစ်နှင့်ရေစက်ချ၍ လှူသောကျောင်းဖြစ်ခဲ့အံ့။ ။ လူထွက်၍သွား
 သော်လည်း။ ထိုသူ၏သန္တကပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်-ထိုလူထွက်သည်
 ထိုကျောင်းသည်ငါ၏သန္တကဖြစ်သည်ဟုရောင်းချ၍စားခြင်းငှာ
 လည်းမအပ်။ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာလည်းမအပ်။ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတ်
 ဖြစ်၏။ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတ်ဆိုသည်ကား။ ပစ္စည်းရှင်ဒါယကာတို့

က။နောင်သံသရာကျိုးကိုယုံကြည်အားကိုး၍လှူဒါန်းသောပစ္စည်း
 လေးပါးတို့ကိုသင်္ဘာအကျိုး၊ သာသနာအကျိုးမှတစ်ပါးသောအရာ
 နှိုက်။ပေးစွန့်ရောင်းချခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။လောကနှိုက်။အလွဲသုံး
 စားမှုဟုခေါ်၏။ဝိနည်းတော်နှိုက်။ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်ဟုလာ
 ၏။သုတ္တန်တို့နှိုက်မူကား။အလွန် အပြစ်ကြီးသည်ဟုလာ၏။ ထို့
 ကြောင့်။ သဒ္ဓါဒေယျ-လှူဒါန်း၍ထားသော ကျောင်းပစ္စည်းမျိုး။
 ပရိက္ခရာဘဏ္ဍာမျိုး။ ဘုရားဆင်းတု၊ စာထုပ်၊ စာအုပ်စသည်တို့
 ကိုငါ၏ပုဂ္ဂလိကသန္တကဖြစ်သည်ဟု။ အလွဲသုံးစားမှုကိုပြုခြင်း
 ဌာမထိုက်ဆင်ခြင်ကြလေကုန်။

(၈) အဋ္ဌမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

၁၂၈၃-ချ။ဘန်ခူးလဆုတ် (၁၂) ရက်နေ့။
 ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံသျှောက်လွှာစာ။

ဟင်္သာတမြို့အပိုင်၊ ကွင်းကောက်ရွာ။ တောင်ဘက်ကျောင်း
 ကြီးနေ။ ဘုရားတပည့်တော်ရှင်ရာဇိန္ဒ-ရိသေစွာ ရှိခိုးဝပ်တွား
 လျှောက်ထားဝံ့ပါသည် ကျေးဇူးတော်သခင် ဆရာတော်အရှင်
 မြတ်ဘုရား။ ။လျှောက်ထားရန်မှာ။ အောက်ပါ အဓိကရုဏ်း
 များကိုတပည့်များအား သနားတော်မူသောအားဖြင့်။ ဆရာတော်
 ဘုရားအခွင့်သာတော်မူသောအခါ ဝိနိစ္ဆယချပေးတော်မူရန် ရှိ
 သေစွာလျှောက်ဝံ့ပါသည်အရှင်မြတ်ဘုရား။

(၁) အချက်အဓိကရုဏ်းမှာ။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခ သာမဏေ
 တပါးသည်။ ဆရာပေးပြီးသင်္ကန်းကိုချွတ်ပြီးလျှင် လူဝတ်ဝတ်၍
 ၂-ရက် ၃-ရက်နေပြီးမှဆရာ့ထံမှာသင်္ကန်းမတောင်းဘဲ။ မိမိအ
 လျှောက်သင်္ကန်းကို ပြန်ဝတ်နေခြင်း။ ၎င်းသာမဏေ၏ အစစ်ခံ
 ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ ။သင်္ကန်းကို

ချွတ်စဉ်အခါ ဤသင်္ကန်းကို ဆရာ့ထံ မရောက်မီ ခရီးအကြား၌
 ရဟန်းတွေ့လျှင်ရဟန်းထံတောင်း၍ဆည်းမည်။မတွေ့လျှင် မိမိအ
 လျောက်ဝတ်၍ ဆရာ့ထံ ပြန်မည်ဟူသော ဥဿာဟာ မပျက်မ
 ကွက်ရှိပါသည်တုရား။ဝတ်စဉ်မအပ်သည်ကိုမသိပါ။ နေ့ဝတ်ပြီး
 လျှင် ညဉ့်ဝတ်တက်သည့်အခါ သီလပြန်ခံလျှင် သာမဏေဖြစ်
 သည်ဝတ်ကောင်းသည်မှတ်ထင်၍ဆရာအဖြစ်တင်မည်ကြောက်
 သောကြောင့်ဝတ်မိပါသည်တုရား။ ။ ၎င်းအကြောင်းကို ၂-ရက်
 ခန့်ကြာမှသိရပါသည်။ ။ဤအမှုလွန်ကျူးသူသာမဏေကိုဥပ
 သမ္ပဒအဖြစ်ကိုချီးမြှောက်ပေးသင့်မပေးသင့်၊ ဆရာတော်တုရား
 ၏အမိန့်သံနာခံမှတ်သားလို၍ လျှောက်ထားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
 ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်တုရား။

(၂) အချက်လျှောက်ထားရန်မှာ။မင်းဘေးကြောင့်မိမိအလို
 အလျောက် သင်္ကန်းဝတ်လာသောသူသည် မင်းချင်းယောကျ်ား
 ထက်ချပ်ပါနေသဖြင့် နှိပ်စက်ကလုပြုမည် ကြောက်သောကြောင့်
 ရဟန်းကောင်းများနှင့် ဆွမ်းအတူ စားခြင်းစသော သံဝါသများ
 ကိုပြုမိပါသည်။ ခိုးလိုဝှက်လိုလှည့်ဖြားလိုသောစိတ်မရှိပါတုရား။
 ထိုသူသည်။သံဝါသထေရုကာမှာ သက်ဝင်မည် မသက်ဝင်မည်
 ကို အမိန့်သံနာခံ မှတ်သားလို ပါသည် ဆရာတော် အရှင် မြတ်
 တုရား။

ဟင်္သာတဒိစတြိတ်ကွင်းကောက်ရွာ။
ကျောင်းကြီးဘုန်းတော်ကြီးဦးရာဇိန္ဒ အရှင်မြတ်
လျှောက်လွှာစာ။

၎င်းလျှောက်ချက်အရ။၁ ၂၀၃-ခုနှစ်။ဝါဆိုလဆန်း
(၁၀) ရက်။နတ်ကြီးချောင်းကျောင်း
လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးဖြေဆိုချက်။

လျှောက် လွှာပါ စကားရပ်၌။ သင်္ကန်းကိုချွတ်စဉ်အခါ။ ဤ
သင်္ကန်းကို ဆရာ့ထံ မရောက်မီ ခရီးအကြား၌ ရဟန်းတွေ့လျှင်
ရဟန်းထံတောင်း၍ဆည်းမည်။ မတွေ့လျှင်မိမိအလျောက်ဝတ်၍
ဆရာ့ထံပြန်မည်ဟူသော ဥဿာဟမပျက်မကွက်ရှိပါသည်ဟူ
၍ထွက်ဆိုချက် အထင်အရှားပါရှိသောကြောင့်။ ဝတ်မြဲရုံမြဲဖြစ်
သောထိုသင်္ကန်း၌တဘန်ဝတ်ရန်ဥဿာဟရှိသည့်အတွက် ဝတ်
ဆဲအခါ၌လိင်္ဂထေရ်ကအပြစ်မှလွတ်၏ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌက
ထာ၌။ သစေပိကာသာယောသဥဿာဟော။ကာသာယာနိအပနေ
တွာ မေထုနံပဋိသေပိတွာပုနကာသာယာနိနဝါသေတိနေဝ ထေ
ယျသံဝါသကောဟောတိ၊ဟူ၍မိန့်၏။ ။(ခရီးအကြား၌ရဟန်း
တွေ့လျှင်။ ရဟန်းထံတောင်း၍ဆည်းမည်ဟု) ထွက်ဆိုချက်ပါရှိ
ရာ၌။လူဝတ်လဲသောအခါ၌ လူဝတ်လဲသောအကြောင်းကိုရဟန်း
အားပြောကြားမည်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်လည်းပြီးစီး
တော့သည်သာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် ဝတ်ဆဲအခါ၌ သုဒ္ဓစိတ်ရှိ
ကြောင်းထင်ရှားသည်ဖြစ်၍လည်း။ဝတ်ဆဲအခါ၌ လိင်္ဂထေရ်ကအ
ပြစ်မှလွတ်၏ဟုမှတ်။၎င်းလျှောက်လွှာ၌ဝတ်စဉ်အခါမအပ်သည်
ကိုမသိပါ။နေ့အခါနို့က်ဝတ်ပြီးလျှင်။ ညဉ့်အခါ၌ဝတ်တက်သည့်
အခါသိသဖြင့်ခံလျှင် သာမဏေဖြစ်သည် ဝတ်ကောင်းသည်ဟု
မှတ်ထင်ခြင်းများသည်လိင်္ဂထေရ်ကအပြစ်မှလွတ်ကင်းစေတတ်
သောအချက်ကြီးဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌။

အပရောဒဟာရသာမဏောရော။ မဟန္တောဝါပန အဗျတ္တော။
သောပုရိမနယောနေဝဥပ္ပဗ္ဗာဇိတွာ ဗာရေ ဝေန္တ ဝေါရက္ခဏာဒိနိ
ကမ္မာနိကာတုံ နုဇ္ဈန္တိတိ။ တမေနံ ဥာတကာ။ တာနိယေဝ ကာသာ
ယာနိ အန္တောဒေတွာ။ ထာလကံဝါ။ ပတ္တံဝါ။ ဟတ္ထေဒတွာ။ ဝန္တသ
မဏောဝဟောတိတိ ဗာရာနိဟရန္တိ။ သောဝိဟာရံဂန္တိတိ။ နေ
ဝနံ ဘိက္ခု။ ဇာနန္တိ။ အယံဥပ္ပဗ္ဗာဇိတွာ ပုနသယမေဝ ပဗ္ဗဇိတော
တိ။ နာဝိသယံဇာနာတိ။ ယောဝေပဗ္ဗဇတိ။ သောထေယျသံဝါသ
ကောနာမ ဟောတိတိ သစေတံ ပရိပုဏ္ဏဝသံဥပ သမ္မာဒေန္တိ
ဥပသမ္ပန္နော-ဟုမိန့်၏။

ဆရာနှင့်တွေ့သောအခါ မိမိလူဝတ်လဲမှုကို ဆရာအား ပြော
ကြားခြင်းကိုမပြုရန်မူကား။ ။ (၁) သက်သက်လိမ်လည်လို၍
မပြောကြားခြင်း။ (၂) ရှက်၍မပြောကြားခြင်း။ (၃) ကြောက်၍မ
ပြောကြားခြင်းဟူ၍သုံးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင်သက်သက်လိမ်လည်လို
၍မပြောကြားရာ၌ထေရ်ကဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာရှိက်။

အထာဝိသာ ဂဟနကာလေ အာပိက္ခိသာာဒိတိ စိတ္တံဥပ္ပန္နံ
ဟောတိ။ ဝိဟာရဉ္စဂန္တာကုဟိံတွံ အာရုသောဂတောတိဗုတ္တော
နဒါနိမံဇ္ဈမေဇာနန္တိတိ ဝဉ္စတွာနာပိက္ခတိ နာပိက္ခာဒိတိ သဟရုရ
နိက္ခေပေနအယံပိထေယျသံဝါသကောဝ, ဟုမိန့်၏။

ရှက်၍ မပြောကြားရာ၌ကား ထေရ်ကအပြစ်မှလွတ်၏။ ထို့
ကြောင့်ပိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌။ ။ ယောပနမထမံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝေမေ
ဂဟိတာတိ။

သညီကေဝလံ-အတ္တနာ။ အန္တရာအတ္တနော။ သေတဝတ္ထုနိဝါ
သနာဒိဝိပ္ပကာရံပကာသေတုံ။ လဇ္ဇန္တောနကထေတိ။ သောထေယျ
သံဝါသကောနဟောတိ, ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ။ ရှက်၍မပြောကြား
ရာ၌ထေရ်ကအပြစ်မှလွတ်သည်ဟူ၍ဋီကာ၌ဆိုသဖြင့်။ ဆရာကို

ကြောက်၍မပြောကြားရာ၌လည်း၊ ထေနေကအပြစ်မှ လွတ်တော့
သည်သာဟုမှတ်အပ်၏။

(၁) အဖြေပြီး၏။

(၂) အချက်လျှောက်ထားရန်မှာ။ ။မင်းဘေးကြောင့်မိမိအ
လိုအလျောက်သက်နိုးဝတ်လာသောသူသည်၊မင်းချင်းယောကျ်ား
ထက်ချပ်ပါနေသဖြင့်နှိပ်စက်ကလူ ပြုမည်ကြောက်သောကြောင့်။
ရဟန်းကောင်းများနှင့်ဆွမ်းအတူစားသောက်။ သံဝါသများကိုပြု
မိပါသည်။ ခိုးလို၊ ဝှက်လို၊ ဟုညှို့ဖြားလိုသောစိတ်မရှိပါဘုရား။ ထို
လူသည်၊ သံဝါသထေနေကမှာသက်ဝင်မည်မသက်ဝင်မည်ကိုနာ
ခံမှတ်သားလိုပါသည်ဆရာတော်အရှင်မြတ်ဘုရား။ ။ဟူသော
ပုစ္ဆာ၌အဖြေကား။ ။ထိုသူသည်။ သံဝါသထေနေက၌ မသက်
ဝင်၊မသက်ဝင်ပုံကား။ ထိုသူမှာရဟန်းသာမဏေတို့အား ဟုတ်
သည်အတိုင်းပြောကြားပါလျှင်။ ရဟန်းသာမဏေတို့ကအပေါင်း
ခံကြမည်မဟုတ်။ မိမိတကိုယ်တည်းသင်းခွဲ၍ နေပြန်လျှင်လည်း။
မင်းဘေးကလွတ်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသာမဏေများ
နှင့်မပေါင်းလိုပါ။ မင်းဘေးအတွက် သက်သက်ပေါင်းရချေ၏။
သုဒ္ဓစိတ်အမြဲသည်သည်ဖြစ်၍။ သံဝါသထေနေကနှိုက်မသက်ဝင်
လေသတည်း။

ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာနှိုက်။ သံဝါသံနာမိဝါသေတိ။ ယာဝ
သော သုဒ္ဓမာနသော။ ထေယျံ သံဝါသကောနာမ။ တာဝဇေသန
ရစ္စတိ။ ။ဟုမိန့်၏။ ။သုဒ္ဓမာနသော,ဆိုသည်ကား။ရဟန်းသာ
မဏေများနှင့်မပေါင်းလိုဘဲ။မင်းဘေးအတွက်သက်သက်ကြောင့်
ပေါင်းရသည်။မင်းဘေးငြိမ်းလျှင်။ငြိမ်းခြင်း။ရဟန်းသာမဏေတို့
အား။ ဟုတ်သည်အတိုင်းပြောကြားမည်ဟု အကြံရှိသည်ကို ဆို
သတည်း။အသွင်ယူရာနှိုက်၊ဘေးအတွက်သက်သက်နှင့်ယူလျှင်

ထေ့နကမဖြင့်သကဲ့သို့။ ဆွမ်းအတူစားခြင်းစသော သံဝါသကိုပြု
ရာနှိုက်လည်း၊ ဘေးအတုတ်သက်သက်နှင့် ပြုရသည်ဖြစ်ခဲ့လျှင်။
ထေ့နကမဖြစ်နိုင်ဟုဆိုသည်။ ။ ဤကားတေရသကဏ်ဇီကာ
နှိုက်လာသော-ကေစိဝါဒအလိုတည်း။ ။ ဇီကာဆရာ ကြီးတို့
ကားသံဝါသကိုပြုရာနှိုက်။ ဘေးရှိ၍ ပြုရသော်လည်း။ ထေ့နက
အပြစ်မှမလွတ်ဟုဆိုလိုကြကုန်၏။ ဆင်ခြင်၍ယူလေ။

ပြီး၏။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၁-ခု။ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း
(၅) ရက်နေ့-ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားကြီးကျောင်းဘုန်းကြီး
တောင်းပန်လျှောက်ထားချက်ပုစ္ဆာ ၅-ရပ်။

(၁) သဟဇာတာဝိပတိပစ္စည်း၌။ မောဟမူဒွေး-ဟသိတုပ္ပါဒ်
တို့သည်အဘယ်ကြောင့်ပစ္စည်းမထိုက်ပါသနည်း။

(၂) ဝတ္ထာ ရမ္မဏပုရေဇာတ နိဿယနှိုက်အဘိညာဏ် နွေးရ
သင့်မရသင့်။ မရသော်စိထိနှင့်တကွပစ္စည်းတပ်ပုံကံသိလိုပါသည်။

(၃) ပကတူပနိဿ၌-ဗလဝ ဖြစ်သော စိတ်ကိုသာ ပစ္စည်း
ကောက်ပါသည်။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သော စိတ်သည် ပစ္စည်းတပ်သင့်မ
တတ်သင့်။

(၄) ၎င်းပစ္စည်းနှိုက် ပစ္စည်းထိုက်သော အချို့သောပညတ်
ဟူ၍သာဆိုပါသည်။ အဘယ်သို့သောပညတ်သည် ပစ္စည်းထိုက်
သည်။ အဘယ်ကဲ့သို့သောပညတ်သည် ပစ္စည်းမထိုက်သည်ဟု-
ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍မိန့်တော်မူပါ။

(၅) ကမ္ဘာပျက်ရာတွင်-သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၏ ဖြစ်ပုံတည်ပုံ
အခြင်းအရာကိုသိလိုပါသည်ဘုရား။

ဥက္ကံ ပုစ္ဆာကိုကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဖြေဆိုချက်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၁-ခု။တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း
၅-ရက်နေ့ဥက္ကံ ဘုန်းကြီးတောင်းပန်လျှောက်
ထားချက်ပုစ္ဆာ ၅-ရပ်ကိုအစဉ်အတိုင်း
သိသာထင်ရှားရုံအကျဉ်းအားဖြင့်
ဖြေဆိုပေအံ့။

(၁) သဟာဇာတာဓိပတိပစ္စည်းနှိုက်။ မောဟမုဒ္ဒေးဟာသိ
တုပ္ပါဒ်တို့သည် အတယံကြောင့်ပစ္စည်း မထိုက်ပါသနည်း။ ။
အမေး၊

အဖြေကား။ ။ မောဟမုဒ္ဒေးသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဟူသော
မူလတပါးမှကင်းသဖြင့် ရအပ်သောအခွင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အလွန်
အားကြီးသောမောဟနှင့်ယှဉ်သည်တကြောင်း။ သို့လောသို့လော
တွေးတောသောအားဖြင့်။ ရှေ့ရှားတတ်သောဝိစိကိစ္ဆာနှင့် အာရုံ
နှိုက်အလွန်ပြန်လွင့် တတ်သော ဥဒ္ဓစ္စနှင့်ယှဉ်သည် တကြောင်း။
ထိုအကြောင်းများကြောင့်။ အလွန်တုန်လှုပ်ခြင်းရှိ၏။ အလွန်တုန်
လှုပ်ခြင်းရှိသောကြောင့်ဤစိတ်နှစ်ပါးနှိုက်ယှဉ်သောဝိရိယသည်
လည်း စိရိယအဓိပတိကိစ္စမတတ်နိုင်။ စိတ်သည်လည်း စိတ္တအဓိ
ပတိကိစ္စမတတ်နိုင်။ ဟာသိတုပ္ပါဒ်သည် ဘုရားရဟန္တာ တို့အား။
တွေ့ရှိရာ အရေးထူးအခွင့်ထူးတို့နှိုက် ဥာဏ်အထူးဖြစ်ပေါ်မှုကို
အစွဲပြု၍ရုတ်တရက်အားဖြင့်၊ ပြီးမှုရှင်မှုမျှသာဖြစ်ချေ၍။ အာရုံ
၌အနက်အနဲသက်ဝင်မှုမရှိ။ ထို့ကြောင့်။ ထိုစိတ်၌ရှိသော စိရိယ
သည်။ စိရိယာဓိပတိမတတ်။ စိတ်သည်လည်း စိတ္တာဓိပတိမတတ်။
ထို့ကြောင့်သဟာဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၌ မောဟမုဒ္ဒေးဟာသိတုပ္ပါဒ်
တို့သည်။ သဟာဇာတာဓိပတိပစ္စည်းကိုမရထိုက်ကြလေကုန်။

(၂) ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိသျှန္တိ။ အဘိညာဉ်ဇွေးရသင့်
မရသင့်၊ ရသော်စိထိနှင့်တကွပစ္စည်းတပ်ပုံကိုသိလိုပါသည်။ ။
ဤကားအမေး။

အဖြေကား။ ။ အချိုသောနောက်ဖြစ်သုံးချက်ရဇယား၌။
ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိသျှ။ ပစ္စယုပ္ပန်တွင်အဘိညာဉ်ဇွေးမပါ။ ။
မပါခြင်းအကြောင်းကား။ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတ ပစ္စည်းမည်
သည်မရဏသန္ဓေအခါသာရနိုင်၏။ အဘိညာဉ်ဇွေးသည်။ မရဏာ
သန္ဓေဇောက်စွမတပ်နိုင်။ မရဏာသန္ဓေဇာသည် ကာမဇောများ၌
သာဖြစ်နိုင်၏ဟုလုံးပိုက်၍။ ထိုသုံးချက်ရများ၌။ ဝတ္ထာရမ္မဏပု
ရေဇာတနိသျှပစ္စယုပ္ပန်တွင်။ အဘိညာဉ်ဇွေးမပါလေသတည်း။ ။
ရှေးရှေးသောသုံးချက်ရဟောင်းများ၌ကား။ ။ ၎င်းပစ္စယုပ္ပန်တွင်အ
ဘိညာဉ်ဇွေးသည်ပါရှိ၏။ ။ ပါရှိခြင်းအကြောင်းကား။ ။ မရ
ဏာသန္ဓေဇာမည်သည်။ ကာမဇော၌သာ ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်။
ဈာန်ဇော၊ အဘိညာဉ်ဇော များသည်လည်း။ မရဏာသန္ဓေဇော
ဖြစ်နိုင်၏။ အထောက်ကား။ ။ အထခေါအာယသ္မာဒဗ္ဗော မလ္လ
ပုတ္တော။ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ။ ပဒက္ခိဏံကကွာ ဝေဟာသံ
အပ္ပဂ္ဂန္တံအါကာသေ အန္တလိက္ခေပလ္လင်္ဂေနနိသိဒိတွာတေဇေါ
ဓါတံ။ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠဟိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ။ ဥဒါန်းပါဠိပေတ်
စာအုပ်နံပါတ် ၁၁၁။ ကြောင်းရေး-၂၆။ ။ ဝုဠဟိတွာ ပရိနိဗ္ဗာ
ယိတိဣဒ္ဓိဝိတ္တတော ဝုဠဟိတွာ ဘဝင်္ဂိတ္တေန ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ။
၎င်းအဋ္ဌကထာ။ ။ ဤပါဠိအဋ္ဌကထာများကိုထောက်၍။ အဘိ
ညာဉ်ဇောသည်မရဏာသန္ဓေဇောဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုသိအင်၏။ ။
ကောင်းကင်နှိုက်။ ဒဗ္ဗမထေရ်ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေနေရာနှိုက်။ အဘိ။
ညာဉ်စိထိတခဏ်း။ ။ တေဇောကသိုဏ်းများကိုဝင်စား၍။ ထို
များမှထ၍ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာနှိုက်။ အဘိညာဉ်စိထိတခဏ်း။ ထိုတွင်
နောက်အခဏ်းနှိုက်။ ။ ရှေးဦးစွာ အဓိဋ္ဌာန်၏အဓိဋ္ဌာန်ပါဒက-ဈာန်
စိထိတခဏ်းဆောက်တည်မှုဟူသော အဓိဋ္ဌာန်စိထိနှစ်။ အဘိညာဉ်
၏ပါဒကဈာန်စိထိသုံး။ အဘိညာဉ်စိထိလေး။ ထိုတွင်အဓိဋ္ဌာန်

၏ပါဒကဗျာနုပိထိဖြစ်ပုံကား။ ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂပစ္ဆေ ဒနှစ်
 ကြိမ်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ပရိကံ၊ ဥပစာ။ အနုလုံ။ ဂေါတြဘူ။ ရူပါဝ
 စရ ပထမဗျာန်ဇောများစွာ။ ထိုနောင်ဘဝင်အဓိဋ္ဌာန်ပိထိဖြစ်ပုံ
 ကား။ ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ။ နှစ်ကြိမ်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း။
 မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်ဇော ၇-ကြိမ်။ ထိုနောင်ဘဝင်။
 ဤပိထိဖြင့်၊ ငါ၏ကိုယ်မှတောဇောဓာတ်သည် မီးတောက်မီးလျှံ
 ထ၍။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုလောင်စေသတည်းဟုမိဋ္ဌာန်၏။

အဘိညာဉ်၏ ပါဒကဗျာနုပိထိမှာ။ ဂှေးပါဒကဗျာနုပိထိအ
 တိုင်းပင်။ ။ အဘိညာဉ်ပိထိဖြစ်ပုံကား။ ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂ
 ပစ္ဆေဒနှစ်ကြိမ်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ပရိကံ၊ ဥပစာ။ အနုလုံ။ ဂေါတြ
 ဘူ။ မဟာကြိယာပရိကံဇော ၄ ကြိမ်။ ထိုနောင်ဣဒ္ဓိပိဓအဘိညာဉ်
 ဇောတကြိမ်။ ထိုနောင်ဘဝင်တကြိမ်။ ထိုနောင် ပရိနိဗ္ဗာနရုတိ
 တကြိမ်။ ဤကားအဘိညာဉ်ပိထိဖြစ်ပုံတည်း။

ပစ္စည်းတပ်ပုံကား။ ဤပိထိနှိုက်။ အလုံးစုံသောစိတ်သည်၊ ရုတိ
 စိတ်မှပြန်ရေသည်ရှိသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောဘဝင်စိတ်နှင့်
 အတူဥပါဒ်သောဟဒယ ဝတ္ထုတခုကိုသာ မှီကြကုန်၏။ ဤပိထိ
 နှိုက်။ အလုံးစုံသောစိတ်တို့သည်။ ဟဒယဝတ္ထုတခုနှိုက်သာမှီကြ
 ကုန်၏။ ။ အဘိညာဉ်နှင့်တကွသော ပိထိစိတ်တို့ သည်လည်း။
 ဂှေးအဓိဋ္ဌာန်ချက်အတိုင်း။ ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်ကို အာရုံပြုကြ
 ကုန်၏။ ထိုဟဒယဝတ္ထုသည်။ ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်နှိုက် အတွင်း
 ဝင်လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုသည် ဂှေးနှိုက်ဖြစ်၍။
 အဘိညာဉ်နှင့်တကွသော ထိုပိထိစိတ်တို့မှီရာဝတ္ထုလည်းဖြစ်။
 အာရုံပြုရာလည်းဖြစ်သောကြောင့်ဝတ္ထုရမ္မဏပုရေဇောတပစ္စည်း
 မည်၏။

(၃) ပကတူပနိသျှနှိုက်။ ဗလဝဖြစ်သောစိတ်ကိုသာ ပစ္စည်း
 ကောက်ပါသည်။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သောစိတ်သည်။ ပစ္စည်းတပ်သင့်မ
 တပ်သင့်။ ။ ဤကားအမေး။

အဖြေကား။ ။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သောစိတ်သည်ပစ္စည်းမတပ်သင့်။
 မတပ်နိုင်ပုံကား။ ။ လမ်းခရီးသွားရာနှိုက်။ ထိုလမ်းတလျှောက်
 တွင်အဆင်းအမျိုးမျိုး။ အသံအမျိုးမျိုးအစရှိသောအာရုံတို့သည်
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ခြောက်စွါရတို့နှိုက်။ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ထင်
 ခြင်း။ ထိခိုက်ခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်၏။ ငါထိစိတ်တို့သည်လည်း။
 ဘဝင်ခြားလျက်။ မစွဲအောင်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း
 မိမိနေရာသို့ရောက်သောအခါနှိုက်။ ထိုအာရုံတို့တွင်အချို့ကိုသာ
 အမှတ်ရနိုင်၏။ အချို့ကိုအမှတ်မရနိုင်။ ဤကားကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌပေ
 တည်း။ ။ ဤနှိုက်ပြန်၍အမှတ်ရနိုင်ခြင်း။ မရနိုင်ခြင်းသည်ရှေး၌
 ဖြစ်ခဲ့သောစိတ်စိတ်များ၏ဗလဝ၊ ဒုဗ္ဗလအထူးကို အစွဲပြု၍ဖြစ်ရ
 လေသတည်း။ ။ ထိုတွင်ရှေးနှိုက်ဗလဝဖြစ်သောစိတ်သည်သာ
 လျှင်နောက်၌ အမှတ်ရသောစိတ်အား ပကတူပနိဿယပစ္စည်းတပ်
 ၏။ ရှေး၌ဒုဗ္ဗလဖြစ်သော စိတ်သည်ကားနောက်၌ အမှတ်ရသော
 စိတ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်။ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းမတပ်။
 ဤယုတ္တိကိုထောက်၍ လောကနှိုက်ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း ဖြစ်ပုံ
 အလုံးစုံကိုမြင်လေ။

(၄) ၎င်းပစ္စည်းနှိုက်ပစ္စည်းထိုက်သော အချို့သောပညတ်
 ဟူ၍သာဆိုပါသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့ ပညတ်သည် ပစ္စည်းထိုက်
 သည်။ အဘယ်ကဲ့သို့ပညတ်သည်ပစ္စည်း မထိုက်သည်ဟုခွဲခြမ်း
 ဝေဖန်၍မိန့်တော်မူပါ။ ။ ဤကားအမေး။

အဖြေကား။ ။ ကသိုဏ်ပဋိဘာဂနိမိတ်တည်းဟူသောပညတ်
 အထူးသည်။ အထက်အရူပဈာန်ကိုရခြင်းဌာကျေးဇူးပြုနိုင်သော
 ပညတ်အထူးဖြစ်၍။ ထိုကသိုဏ်ပဋိဘာဂနိမိတ် ပညတ်မျိုးကို
 ပစ္စည်းထိုက်သောအချို့သောပညတ်ဟုပြောရိုးဆိုးရိုးရှိကြ၏။ ပုဂ္ဂ
 လောပိ ဥတူပိ ဘောဇနံပိ သေနာသနံပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စ
 ယောဟူ၍ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဟူသောပညတ်
 အထူး။ အရိယသံဃာ၊ ဟူသောပညတ်အထူး။ မာတာပိတုအာစရိ
 ယ၊ ဟူသောပညတ်အထူး။ ဤသို့စသောပုဂ္ဂလပညတ်များသည်

လည်း ပစ္စည်းထိုက်သော ပညတ်ပင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုရန်ရှိ၏။ ပိဋကတ်သုံးပုံတည်းဟူသောအက္ခရာဝဏ္ဏနာမပညတ်တို့သည်လည်း အနက်ကိုသိသောဥပဇာတ်အားလွန်စွာကျေးဇူးပြုနိုင်၏။ လောက၌ ပြောဆို၍နေကြသောနာမပညတ်များသည်ထို အတူပင်တည်း။

(၅) ကမ္ဘာပျက်ရာတွင်၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၏ဖြစ်ပုံတည်ပုံ အခြင်းအရာကိုသိလိုပါသည်ဘုရား။ ။ဤကားအမေး။

အဖြေကား။ ။ကမ္ဘာပျက်ရာ၌မီးပျက်သောကမ္ဘာ၌ ပထမ ဈာန်ဘုံတိုင်အောင်ပါဝင်လေ၏။ ရေပျက်သောကမ္ဘာ၌ ဒုတိယ ဈာန်သုံးဘုံတိုင်အောင်ပါဝင်လေ၏။ လေပျက်သောကမ္ဘာ၌ တတိယ ဈာန်သုံးဘုံတိုင်အောင်ပါဝင်လေ၏။ ဝေဟဇ္ဇိဝါသဘုံ၊ အသည သတ်ဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံတို့သည်ကမ္ဘာပျက် ဘေးမှအခါခပ် သိမ်းလွတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ထိုဘုံ များသည် ကမ္ဘာပျက် ကမ္ဘာတည်မှနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ပုံတည်ပုံ အထူးကို ဆိုဘွယ်မရှိ။ အ တူးကိုဆိုဘွယ်ရှိသည်မှာမူကား။ ဘုရားပွင့်ခြင်းမရှိသော သုည ကမ္ဘာတွေအသင်္ချေကြိုကြိုက်၍၊ နေသောအခါ၌ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ များသည်အဘယ်သို့ဖြစ်၍နေပါသနည်းဟုမေးရန်ရှိ၏။ ။(အဖြေ ကား) သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံတို့တွင် အကနိဋ္ဌဘုံ သည် ကမ္ဘာတ သောင်းခြောက်ထောင် အသက်တမ်းရှိ၏။ လောက၌ ကမ္ဘာတ သောင်းခြောက်ထောင်လွန်၍သုညကမ္ဘာ တွေကြိုကြိုက်သောအ ခါရှိ၏။ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံမှာ ဘုံများသာရှိ၍ဗြဟ္မာမရှိကြကုန်ပြီ။ မင်းတို့၏စံနန်းတော်ဟောင်းများကဲ့သို့ဖြစ်၍ နေသည်ဟု အဋ္ဌက ထာတို့၌ဆိုပေ၏။ ဤသုဒ္ဓါဝါသပြဿနာသည်။ ရှေးအခါ၌သီဟိုဠ် ကျွန်းမှာဖြစ်ဘူ ၏၊ ဖြစ်ဘူးပုံကား။ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ပွင့်တော်မူ ကြရာဇာတိခေတ် ဖြစ်သော စကြဝဠာတသောင်း၌ သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံနှင့်တကွသုံးဆဲ့ဘဘုံ အသီးအသီးရှိကြသကဲ့သို့။ ဇာတိ ခေတ်မှအလွတ်ဖြစ်သော စကြဝဠာအနန္တတို့မှာ သုဒ္ဓါဝါသငါး ဘုံနှင့်တကွသုံးဆဲ့ဘဘုံ အသီးအသီးရှိကြလိမ့်မည်လော။ မရှိ လိမ့်မည်လောဟုအမေးပုစ္ဆာဖြစ်ဘူး၏။ ထိုပုစ္ဆာပြဿနာသည်

မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတရားကြီး
ထံသို့ ရောက် လေ၏။ မင်းတရားကြီးက ငါတို့ ကျေးဇူး ရှင် စံ
ကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုဖြေဆိုရန်လွှဲအပ်၏။ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးသည် အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီအမည်သော အဘိဓမ္မာ
ဝတာရဋီကာအဆိုနှင့် ဖြေဆိုလိုက်လေ၏။ ၎င်းဋီကာအဆိုကား။
ထိုစကြာဝဠာ အနန္တတို့မှာ လည်းသုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံနှင့်တကွ။
သုံးဆဲ့ တ ဘုံ အသီး အ သီး ရှိကြ ၏။ သို့သော်။ သုဒ္ဓါ ဝါသ
ငါး ဘုံ မည် သည်။ အ ရိ ယာ ပုဂ္ဂိုလ် တို့ သာ နေ ရာ ဖြစ် ၏။
ထို့ကြောင့် စ ကြ ဝ ဠာ အ နန္ဒ တို့ မှာ။ အရိ ယာ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ
၍မရှိ။ ထိုသို့ဒ္ဓါဝါသဘုံတို့မှာ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် အဘယ်မှာ ရနိုင်
မည်နည်းဟုဆိုရန်ရှိ၏။ ဤဇာတိခေတ် စကြာဝဠာ တသောင်းမှ
အရိယာဗြဟ္မာများသည်ဝိဝေကသုခအကျိုးငှာသွား၍နေကြသည်
ဟု၎င်းဋီကာအဆိုရှိ၏။ အချို့ ကဆိုကြပြန်၏။ စကြာဝဠာသည်။ အ
နန္ဒဖြစ်၍ သုဒ္ဓါဝါသဘုံသည်လည်းအနန္ဒဖြစ်၏။ ဤဇာတိခေတ်
စကြာဝဠာတသောင်းမှ အရိယာဗြဟ္မာများသည်။ ထိုသုဒ္ဓါပါသ
အနန္တတို့ရှိက်။ အနံ အပြားရောက်နိုင်ခွင့်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဤဇာ
တိခေတ်စကြာဝဠာတသောင်း၌သာ။ သုဒ္ဓါဝါသ၊ ငါးဘုံနှင့်တကွ။
သုံးဆဲ့တဘုံအသီးအသီးရှိကြ၏။ ထိုစကြာဝဠာ အနန္တတို့၌ မူ
ကား။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံဟူ၍မရှိကြပြီ။ ပုထုဇဉ်တို့၏ခနရာ။ ၂၆-ဘုံ
သာရှိကြ၏ဟု ယူသင့်ကြောင်းကိုဆိုကြကုန်၏။ အချို့ကလည်း
ဤသို့ဆိုကြကုန်သေး၏။ ထိုစကြာဝဠာအနန္တတို့မှာလည်းဘုရား
ပွင့်ရာဇာတိခေတ်ပေါင်းတသောင်းစီအသီးအသီးရှိကြ၏။ ဘုရား
လည်းအသီးအသီးပွင့်ကြ၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွသုဒ္ဓါဝါသ
ငါးဘုံနှင့်တကွ။ ၃၁ ဘုံ အသီးအသီးရှိကြ၏ဟုဆိုကြကုန်သေး
၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌မူကား။ ဤဇာတိခေတ်မှတပါး။ စကြာဝဠာအ
နန္တတို့ရှိက်။ ဘုရားတို့၏ပွင့်ခြင်းမရှိကြောင်းကိုဆိုကြ၏။ ဣ
ရာယူကြလေကုန်။

မုန်ရွာမြို့၊ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်။
၁၂၈၀-ပြည့်နှစ်။ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၃) ရက်နေ့။ စစ်ကင်း
တောင်ရိုး၊ စိတ္တသုခချောင်နှိုက်သီတင်းသုံးဘော်မူစဉ်၊ ရန်ကုန်မြို့
သရက်တောကျောင်းတိုက် ဘုန်းကြီးဦးရိပ်နွဲ့ မေးလျှောက်ချက်
ကိုအောက်ပါအတိုင်းဖြေဆိုတော်မူသည်။

(၁) သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟူသောပုဒ်နှိုက်။ သက္ကာယဟူသော ပုဒ်
တစ်စိတ်အရ မည်သည့်ဘုရားကိုတရားကိုယ်အဖြစ်ဖြင့် ကောက်
သင့်ကြောင်း။

(၂) ဘုရားမဟန္တာအရိယာအရှင်မြတ်တို့နှိုက်။ မဂ်ပယ်ပြီး
မှ။ ကြွင်းကျန်ရှိနေသော ပစ္စုပ္ပန်လောကီခန္ဓာစုသည်။ သက္ကာယ
မည်မမည်-ဟူသောအမေးနှိုက်။ အဖြေကား။ ။ကတမောစ
တိက္ခဝေ သက္ကာယော၊ ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာတိ သာဝဝနိယံ၊ ကတမေ
ပဉ္စု၊ သေယျထိဒံ ရူပပါဒါ နက္ခန္ဓော။ ဝေဒနူပါဒါ နက္ခန္ဓော။ သညှူပါဒါ
နက္ခန္ဓော။ သင်္ခါရူပါဒါ နက္ခန္ဓော။ ဝိညာဏှူပါဒါ နက္ခန္ဓော အယံ ဝုစ္စ
ထိပံ တိက္ခဝေ သက္ကာယော။ ။ ခန္ဓဝဂ္ဂံ သံယုတ်ပါဠိတော်။ အန္တိဝဂ်
တတိယသုတ်-ပေါင်-၅၀-ဟံသာဝတီရိုက်။ စာအုပ်မျက်နှာနံ
ပါတ်-၁၁၆-ကြောင်းရေး-၁၂။ ။ သက္ကာယော သက္ကာယောတိ
အာသုသော သာရိပုတ္တဝုစ္စတိ။ ကတမောနုခေါ အာသုသော။ သက္ကာ
ယောတိပဉ္စိမေ အာသုသော။ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓော။ သက္ကာယောဝုတ္တော
ဘဝဘာ။ ကတမေပဉ္စု။ ရူပပါဒါ နက္ခန္ဓော။ ဝေဒနူပါဒါ နက္ခန္ဓော။
သညှူပါဒါ နက္ခန္ဓော။ သင်္ခါရူပါဒါ နက္ခန္ဓော။ ဝိညာဏှူပါဒါ နက္ခန္ဓော
ဣမေခေါ အာသုသောပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓော။ သက္ကာယောဝုတ္တောဘဝ
တာတိ။ ။ သဗ္ဗာယဘနသံယုတ်ပါဠိတော်။ ပေါင်=၅၀-ဟံသာ
ဝတီတိုက်ရိုက်။ စာအုပ်မျက်နှာနံပါတ် ၁၈၈ ကြောင်းရေး-၆။ ။

ဤပါဠိတော်များကိုထောက်၍၊ ပထမပုစ္ဆာအရ။ သက္ကာယဆို သည်ကား။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကိုဆိုသည်ဟုသိအပ်၏။ ။ သက္ကာယဟူသောပုဒ်အနက်မှာလည်း။ ။သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ ဝိဇ္ဇာ မာနဋ္ဌေန သတိခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါဘေကာယေဒိဋ္ဌိ၊ဟူသောအဋ္ဌသာ လိနိပါဠိနှင့်အညီ။သန္တောသံဝိဇ္ဇာမာနောကာယောတိသက္ကာယော၊ ဟုဝိဂြိုဟ်ပြု။ ။သန္တောသံဝိဇ္ဇာမာနော။ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိ သော၊ ကာယော။ ရုပ်အပေါင်းအရ။ နာမ်အပေါင်းအရ တည်း။ ဣတိ၊ထို၊ကြောင့်။သက္ကာယော။ သက္ကာယမည်၏ဟု။ ၎င်းပုဒ်အနက်ကိုမှတ်လေ။

ပထမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ဒုတိယပုစ္ဆာမှာလည်း။ ဘုရားရဟန္တာ အရှင်မြတ် တို့နှိုက် မဂ်ပယ်ပြီးမှ။ ကြွင်းကျန်ရှိနေသောပစ္စုပ္ပန်လောကီ ခန္ဓာစုသည် ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ရုပ်အပေါင်း၊ နာမ်အပေါင်းပင် ဖြစ်လေသောကြောင့် သက္ကာယမည်သည်သာလျှင်ဖြစ်၏။သက္ကာယမည်ဟုမဆိုထိုက်။ ။သို့သော်။ကတမောစတိက္ခဝေသက္ကာယောပစ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိ သာဝစနိယံ၊ဟူသည်နှင့်အညီ။ ဥပါဒါနလေးပါးတို့၏အာရုံဖြစ်သောလောကီခန္ဓာစုသည်သာလျှင်သက္ကာယမည်သင့်ပါသည်။ ။ဘုရားရဟန္တာတို့၌ ဥပါဒါနတို့ကိုပယ်ပြီးဖြစ်လေသောကြောင့်။ဘုရားရဟန္တာတို့၏ခန္ဓာစုသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမဟုတ်ပြီဆိုငြားအံ့။ဘုရားရဟန္တာတို့၌ဥပါဒါန ၄ ပါးမရှိငြားသော်လည်း။ ဘုရားရဟန္တာတို့၏ခန္ဓာစုသည်။ မယ်တော်၊ စမည်းတော်၊ဆွေတော်၊မျိုးတော်၊အစရှိသောသူတပါးတို့၏ဥပါဒါနတို့၏စွဲလမ်းရာအာရုံဖြစ်ကောင်းလျက်ရှိသောကြောင့်။ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ။ဥပမာကား။ရွှေငွေပုလဲပတ္တမြား။ဝတ်စားတန်ဆာအစရှိသည်တို့သည်။ထိုဝတ္ထုတို့၌အတ္တတ္တ

ဥပါဒါန်မရှိကုန်ငြားသော်လည်း၊ လူတို့ကို ဖမ်းရှိသောဥပါဒါန်တို့၏
 စွဲလမ်းရာအာရုံဖြစ်လေသောကြောင့်။ ဥပါဒါန်ကုန်တို့ချည်းသာ
 တည်း။ ။ရဟန္တာရှင်မဟာကစ္ဆည်း၏ကိုယ်ခန္ဓာ၌စွဲလမ်းသော
 ယသသုဋ္ဌေးသားဝတ္ထု။ ဥပ္ပလဝဏ်ရဟန္တာ မထေရ်မ၏ကိုယ်
 ခန္ဓာ၌စွဲလမ်းသောသလသုဋ္ဌေးသားဝတ္ထုများကိုထောက်လေ။ ။
 အချို့သောသူတို့သည်။မြတ်စွာဘုရား၏ခန္ဓာတော်၌ကောသာ၊လော
 မာ၊စသောဒွတ္တိံသာကာရအရတို့သည်လည်း။ လောကီမဟုတ်
 ကုန်လောကုတ္တရာသာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ယူကြကုန်၏။ ထိုအယူမူ
 ကား။အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာနိကာယ် တိုက်ရိုက် ပယ်ဖျက်လျက် ရှိ
 လေ၏။

ဒုတိယပုစ္ဆာအဖြေငြီး၏။

- (၃) သဗ္ဗေသတ္တာမရိဿန္တိ။
- မရဏံတံဟိ ဇီဝိတံ။
- ယထာကမ္မံဂမိဿန္တိ။
- ပုညပါပဖလူပဂါ။

ဟူသောဂါထာ၏အဖွင့်နေတ္ထိပါဠိတော်၌။ ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ တိ အရိ ယာစ။ အနရိ ယာစ။ သက္ကာယ
 ပရိယာပန္နာစ။ သက္ကာယဝိတိဝတ္တာစ၊ဟူသောပါဠိ၌။ သက္ကာယ
 ပရိယာပန္နပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး သက္ကာယဝိတိ
 ဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ကောက်ယူရမည်
 ကို၎င်း၊မရိဿန္တိတိဒ္ဓမ္မိဟိမရဏောဟိ။ဒန္တမရဏောနစ။ အဒန္တမရ
 ဏောစစ၊ဟူသောပါဠိ၌။ဒန္တမရဏ၊အဒန္တမရဏသေခြင်းဟူသည်

မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သေခြင်းမျိုးဖြစ်မည်ကို၎င်း သိလိုပါသည် ဟူသောတတိယအမေး၌။ ။ အဖြေကား။

ယေပိတေဘိက္ခဝေဒေဝါ။ ဒိဗာယုကာဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ သုခဗဟု လာ။ ဥစ္စေသုပိမာနေသုပိဋ္ဌိတိကာ။ တေပိတထာဂတဿဓမ္မဒေ သနံသုတွာ။ ယေဘုယျေနတယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ အ နိစ္စာဝကိရဘောမယံသမာနာနိစ္စမှာတိအမညိမှ။ အဋ္ဌုငါဝကိရ ဘောမယံသမာနာပေဝမှာတိအမညိမှ။ အသဿတာဝကိရဘော မယံသမာနာသဿတမှာတိအမညိမှ။ မယံပိကိရဘော အနိစ္စာ အဋ္ဌုငါ အသဿတာသက္ကာယ ပရိယာပန္နာတိ ဇေမဟိဒ္ဓိကေဒ ခေါဘိက္ခဝေ တထဂတော သဒေဝကဿ လောကဿ ဇေမ ဟေသက္ခေဇေမဟာနုဘာဝေါတိ။

ယဒါဗုဒ္ဓေါအဘိညာယ။ ဓမ္မစက္ကံပဝတ္တယံ။ သဒေဝကဿ လောကဿ။ သက္ကာအပ္ပဋိပုဂ္ဂလော ။ သက္ကာယဿ နိရောဓံ။ သက္ကာယဿာဝသန္တာဝံ။ အရိယံစဋ္ဌင်္ဂိကံမဂ္ဂံ။ ဒုက္ခုပသမဂါပိနံ။ ။ ယေပိဒိဗာယုကာဒေဝါ။ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏောယသသိနော။ ဘိတာ၊ သန္တာ၊ မာပါဒု။ သိဟသေဝိတရေပိဂါ။ ။ အပိတိဝတ္တာသက္ကာ ယံ။ အနိစ္စာကိရဘောမယံ။ သုတွာအရဟတေဝါဝါကျံ။ ဝိပ္ပရတ္တဿ တာဒိနောတိ။ ။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ခဇ္ဇနိယဝဂ်စတုတ္ထသုတ်-နံပါတ်-၆၁။
ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိနေကြသောပုထု ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသက္ကာယပရိယာပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကျွတ်လွတ်ပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သက္ကာယပိတိ ဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍မှတ်လေ။

မရုဏမေးခွန်း၌လည်း။ ကာလမရုဏလိုဒန္ဓမရုဏ ဆိုသည်။ အကာလမရုဏကို-အဒန္ဓမရုဏဆိုသည်ဟုမှတ်ယူလေ။

တတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

(၄) လူများနှင့်။ ခွေးဝက်ကြက်ငှက်စသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပဋိသန္ဓေတည်နေပုံသတ္တာဟာအစဉ်ကိုကျမ်းဂန်များ၌ ခွဲခြမ်း၍ပြ သည်ကိုမတွေ့မိသဖြင့်။ အတူတူပင်ယူရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တခြားစီပင်ယူရမည်ကို၎င်း၊ သိလိုပါသည်ဟူသော စတုတ္ထမေး ခွန်းနှိုက်အဖြေကား။ ။ ၎င်းသတ္တာဟာအစဉ်မှာ။ လူတို့နှိုက်၎င်း။ လူနှင့်အသက်တမ်းတူမျှသောတိရစ္ဆာန်တို့၌၎င်းမှတ်ရမည်။ ။ လူတို့မှာသည်။ ယခုကာလတရားတမ်း၌သာမှတ်ရမည်။ ထို့ထက် အသက်အလွန်ရှည်သောတမ်းအလွန်တိုသော တမ်းများ၌မှာမူ ကား။ ထိုထိုတမ်းအားလျော်စွာယူသင့်သည်။

စတုတ္ထပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

၁၂၀၄-ချ။ ကဆုန်လပြည့်ကျော်(၁)ရက်နေ့စွဲနှင့်ထပ်မံလျှောက် ထားလိုက်သော—စကားအချက်စုတွင်။ တတိယပုစ္ဆာအဖြေမှာ၊ သက္ကာယပရိယာပနွပုဂ္ဂိုလ်။ ၎င်းဝိတိဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဟု နှစ်ရဒုက္ကပြု ၍ဟောတော်မူရကား။ သက္ကာယပရိယာပနွဟူသောပထမပုဒ်ကို သက္ကာယိတပ္ပုရိသ်သမာဉ်ပြုလုပ်၍ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိ သောရုပ်အပေါင်းနာမ်အပေါင်းဟုအနက်ပေး၍၊ ၎င်းနှိုက်အကျုံး ဝင်ရကားဘုရားရဟန္တာအရိယာအရှင်များကိုလည်း သက္ကာယပ ရိယာပနွဟူသောပထမပုဒ်သို့ သွင်းမည်ဆိုလျှင်။ ဤနေ့တ္တိပဋိ တော်နှိုက်မည်ကဲ့သို့ သွင်းသင့်ကြောင်းကို ထပ်မံလျှောက်ထား အသနားခံပါသည်ဟူသော စကားနှိုက် ဘုရားရဟန္တာအရိယာ အရှင်များကိုလည်း သက္ကာယပရိယာပနွ ဟူသောပထမပုဒ်သို့ သွင်းမည်ဆိုလျှင်။ ဟူသောစကားသည်မသင့်။ ။ အကြောင်းမူ ကား။ ထိုထိုဘုရားရဟန္တာအရိယာအရှင်များသည် သက္ကာယပရိ ယာပနွပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်။ သက္ကာယဝိတိဝတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ပေ သောကြောင့်သက္ကာယပရိယာပနွပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ပေ။ သက္ကာ

ယဇ်တိဝတ္ထပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပေသောကြောင့်တည်း။ ။ဤအရာ
 နှစ်ပရိယာပန္နဖြစ်ပုံ၊ ဝိတိဝတ္ထဖြစ်ပုံကို ပြဆိုလိုက်ဦးအံ့။ ဝေါဟာရ
 သည်ဓမ္မဝေါဟာရ၊ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို
 တွင်ဓမ္မဝေါဟာရ ဆိုသည်ကား။ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ အမည်ပေ
 တည်း။ ။ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရဆိုသည်ကား။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အမည်ပေ
 တည်း။ ။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သက္ကာယပရိယာပန္န ဟူသောပထမ
 ပုဒ်ကိုသတ္တဝါဘပွရိသ်သမာသ်ပြုလုပ်၍ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှား
 ရှိသော ရုပ်အပေါင်း နာမ်အပေါင်းဟု အနက် ပေး၍ ဟူသော
 စကားသည် ဓမ္မဝေါဟာရ စကားမျိုးဖြစ်၏။ ဤဓမ္မဝေါဟာရ
 အလိုမှာဘုရားရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ သန္တာန်၌ မဂ်စိတ္တပြုဒ်
 ဖိုလ်စိတ္တပြုဒ်များကိုချန်လှပ်၍ကျန်ရှိသမျှသောဓန္ဒာတော်တရား
 သည်။ တောဘုမ္မကဓမ္မချည်းဖြစ်၏။ လောကီယ ဓမ္မချည်း ဖြစ်၏။
 သက္ကာယဓမ္မချည်းဖြစ်၏။ ။ ဤကားဓမ္မဝေါဟာရအလိုပေတည်း။

ပုဂ္ဂလဝေါဟာရအလိုမှာမူကားထိုဘုရား ရဟန္တာအရှင်များ
 သည်တောဘုမ္မကဓမ္မနို့က်အကျုံးမဝင်သောလောကုတ္တရာဘုံနို့က်
 အကျုံးမဝင်သောမဂ်စိတ္တပြုဒ် ဖိုလ်စိတ္တပြုဒ် တို့ကို အစွဲပြု၍ထို
 ဘုရားရဟန္တာအရှင်များသည် တောဘုမ္မကဘုံသားမဟုတ်။ အနာ
 သဝစတုတ္ထဘုံ သားများဖြစ်ကြ၏။ လောကီယဘုံသားများမဟုတ်
 လောကုတ္တရာဘုံ သားများဖြစ်ကြ၏။ ဥပမာကား ။ ရူပါဝစဗြဟ္မာ
 သန္တာန်နို့က်ဘဝင်စိတ္တပြုဒ်ချန်စိတ္တပြုဒ်များကို ချန်လှပ်၍ကျန်
 ရှိသမျှသာဗြဟ္မာဓန္ဒာတရားသည်။ ကာမာဝစရ ဓန္ဒာချည်းဖြစ်
 ၏။ ။ ဤကားဓမ္မဝေါဟာရအလိုပေတည်း။ ။ ပုဂ္ဂလဝေါဟာ
 ရအလိုမှာမူကား။ ထိုရူပါဝစဗြဟ္မာများသည်ကာမာဝစရဘုံ၌
 အကျုံးမဝင်သောဘဝင်စိတ္တပြုဒ်ချန်စိတ္တပြုဒ်တို့ကို အစွဲပြု၍
 ထိုရူပါဝစဗြဟ္မာများသည်ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ရူပါဝစ
 ရဘုံသားများသာဖြစ်ကြ၏။ ။ ဤကား။ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရအလို
 ပေတည်း။

ဤဥပမာအတူ-ဘုရားဂေဟန္တာအရိယာဟူသော ဝေါဟာရများသည်လည်း။ တောဘုမ္မကဓမ္မဟူသော သက္ကာယနိက္ခိယအကျုံးမဝင်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့ကို အစွဲ ပြု၍ ခေါ်ဝေါ်ကြရသောပုဂ္ဂလဝေါဟာရများဖြစ်ကြ၍။ သက္ကာယပရိယာပန္နဝေါဟာရမျိုးမဟုတ်။ သက္ကာယဝိတိဝတ္တဝေါဟာရ မျိုးသာ အမှန်ဖြစ်ပေသတည်း။ ။ဘုရားဂေဟန္တာ။အရိယာဟူသောလျှောက်ချက်စကားတွင်လည်း။အရိယာဟူသောစကားဖြင့်။သောတာပန်သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုယူရမည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း။ သက္ကာယပရိယာပန္နပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်။ သက္ကာယဝိတိဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်များသာဖြစ်ကြ၏။ ။ဖြစ်ကြပုံကား။ ။သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ဝေါဟာရများသည်။ တောဘုမ္မကဓမ္မဟူသောသက္ကာယန္တအကျုံးမဝင်သော သောတာပတ္တိမဂ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကိုအစွဲပြု၍ခေါ်ဝေါ်ကြရသော ပုဂ္ဂလဝေါဟာရများဖြစ်ကြ၍။ သက္ကာယပရိယာပန္နဝေါဟာရမျိုးမဟုတ်။ သက္ကာယဝိတိဝတ္တဝေါဟာရမျိုးသာ အမှန်ဖြစ်သတည်း။ ။သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း။ ဤနည်းအတူထိလေ။ ။ဤသို့လျှင်။ ဓမ္မဝေါဟာရနှင့်။ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရခြားနားကြပုံကို နေရာကျသိပြီးမှ။ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရနိက္ခိယ။ သက္ကာယပရိယာပန္နပုဂ္ဂိုလ်မျိုး သက္ကာယဝိတိဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်- ၂-ပါးခြားနားပုံကိုလည်းရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်လေသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ယခင်အထက်ဖြေဆိုချက်တွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိရှိနေကြသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သက္ကာယပရိပန္န ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကျွတ်လွတ်ပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သက္ကာယဝိတိဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍သာမှတ်လေ။

(ဆရာတော်မှာကျန်းမမာရှိသည်နှင့် စာပေကျမ်းဂန်ကြည့် ရှုမှုအခွင့်မရသေးရှိနေသောကြောင့်။ အကျယ်ဝိတ္ထာရမဖြေလိုက် ရ။ အကျဉ်းသစ်ပမျှသာဖြေလိုက်ရပေသည်။)

အမိန့်အရ-လယ်တီဝတ္ထိတ။

ခေတ္တစစ်ကိုင်း-ဝိတ္ထသုခချောင်း။

ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်၊ ၁၂၈၀ ပြည့်နှစ်

ဥာဏ်အသင်း၊ မာရ်အသင်း၊ ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းချက်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အမိသီလသိက္ခာ။ အမိဝိတ္တသိက္ခာ။ အမိပညာ သိက္ခာဟူ၍ သိက္ခာ ၃ ပါးရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် သီလသည်။ လူတို့ ၏သီလ၊ ရဟန်းတို့၏သီလဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ လူတို့၏သီလဆိုသည် ကား။ ပဉ္စင်သီလ၊ အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထသီလ။ ဒသင်္ဂသီလဟူ၍ သုံးပါး ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ပဉ္စင်သီလသည်လည်း။ ဝဋ္ဋနိသီတ၊ ဝိ ဝဋ္ဋနိသီတအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင် အပါယ်ဘေးမှ ကင်း လွတ်၍၊ လူ့ဘဝ။ နတ်ဘဝကိုရခြင်းငှာ စောင့်ရှောက်အပ်သော သီလသည် ဝဋ္ဋနိသီတမည်၏။ သံသရာဝင်မှ ကျွတ်လွတ်၍ နိဗ္ဗာန် ကိုရခြင်းငှာ စောင့်ရှောက်အပ်သော သီလသည်။ ဝိဝဋ္ဋနိသီတ မည်၏။ ထိုအတူ အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထသီလ။ ဒသင်္ဂသီလ တို့သည် လည်း။ ဝဋ္ဋနိသီတ၊ ဝိဝဋ္ဋနိသီတ ဟူ၍ နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးစီရှိကြကုန် ၏။ ထိုတွင် ဝဋ္ဋနိသီတ သီလမျိုးသည်။ သီလသာမညာသာမည် ၏။ ဝိဝဋ္ဋနိသီတသီလမျိုးသည်။ ပါရမီသီလမျိုးဖြစ်၍၊ ထိုသီလ

သာမညထက်လွန်ကဲသောကြောင့်။ အမိသိလသိက္ခာမျိုးမည်၏။
 ရဟန်းတို့၏သီလသည်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယသီလ။ အဘိသမာစာရိ
 ကသီလဟူ၍ဝိနည်းပညတ်ဘော်၌လာသောသီလနှစ်မျိုး။ ဣန္ဒြိယ
 သံဝရသီလ။ ပစ္စယသန္နိသီလသီလ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဟူ၍
 သုတ္တန်တို့၌လာသောသီလသုံးမျိုးဟူ၍။ ငါးမျိုးရှိကြ၏။ ထိုတွင်
 ဧဒမာတိကာပါတိမောက်၌လာလောသီလမျိုးသည်။ အာဒိဗြဟ္မစ
 ရိယကသီလမျိုးမည်၏။ ဝိနည်းမဟာဝါစုဇ္ဇဝါပါဠိတော်တို့၌လာ
 သောဥပဏ္ဍာယဝတ်၊ အာစရိယဝတ်အစရှိသောသီလမျိုးသည်။
 ဘိသမာစာရိကသီလမျိုးမည်၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို စောင့်
 ရှောက်ခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလမည်၏။ ပစ္စည်းလေးပါးတို့
 ကို၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ပစ္စယသန္နိသီ
 တသီလမည်၏။ အဓမ္မိယသန္တုဖြစ်သောပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ကြံ
 ရှောင်၍ ဓမ္မိယသန္တုဖြစ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုသာ ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။ ရဟန်းတို့၏သီလသည်မူ
 ကား။ ဝဇ္ဇနိသီတသီလပင်ဖြစ်စေ၊ ဝိဝဇ္ဇနိသီတသီလပင်ဖြစ်စေ
 မြတ်စွာဘုရားသာသနာတွင်း၌သာပေါ်ပေါက်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ လူ
 တို့၏သီလထက်လွန်ကဲထူးမြတ်သောကြောင့်။ အမိသိလသိက္ခာ
 သာမည်၏။ သီလပြီး၏။

သမာဓိဆိုသည်ကား။ ဥပစာရဈာန်နှင့်တကွသော၊ အပ္ပနာဈာန်
 သမာဓိများပေတည်း။ အပ္ပနာဈာန်ဆိုသည်ကား။ စတုက္ကနည်း
 အားဖြင့်၊ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါး။ အရူပါဝစရဈာန်လေးပါးဟူ၍။
 သမာပတ်ရှစ်ပါး။ ဣန္ဒြိယအဘိညာ။ ဒိဗ္ဗသေတအဘိညာ။ စေတော
 ပရိယအဘိညာ။ ပုဗ္ဗေဒိဝါသာနုဿတိအဘိညာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု
 အဘိညာ။ ယထာကမ္မပဏအဘိညာဟူ၍ လောကီအဘိညာ
 ခြောက်ပါး။ ဤသမာပတ်ရှစ်ပါး။ အဘိညာခြောက်ပါးသည်။
 သမာဓိမည်၏။ ထိုတွင်ဣန္ဒြိယအဘိညာဆိုသည်ကား။ နတ်သိ
 ကြားများကဲ့သို့၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ဝဇ္ဇနိယောင်ဖန်ဆင်းခြင်း။ နဂါး
 ယောင်ဖန်ဆင်းခြင်းစသော၊ ဖန်ဆင်းမှုများသည်ရှင်း၊ နတ်သိကြား

များကဲ့သို့၊ကောင်းကင်မြေမိုး၊ပျံလျှိုး သွားလာနိုင်ခြင်းများသည်
၎င်း၊ဣဒ္ဓိဝိခအဘိညာမည်၏၊ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဆိုသည်ကား
နတ်သိကြားတို့၏ နားကဲ့သို့၊ အဝေး၌ရှိသော အသံကိုကြားနိုင်
ခြင်း၊နတ်တို့၏စကားသံကိုကြားနိုင်ခြင်းများသည် ဒိဗ္ဗသောတ
အဘိညာမည်၏၊ စေတောပရိယအဘိညာဆိုသည်ကား၊ သူတ
ပါးတို့၏စိတ်အကြံအစည်ကို သိနိုင်ခြင်းသည်၊ စေတောပရိယ
အဘိညာမည်၏၊ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဆိုသည်ကား၊
ရှေးရှေးသောဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာတို့ကို ပြန်၍ သိနိုင်ခြင်း
သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာမည်၏၊ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာ
ဆိုသည်ကား၊ နတ်သိကြားတို့၏ မျက်စိကဲ့သို့ အဆင်းသဏ္ဍာန်
တို့ကိုမြင်နိုင်ခြင်းသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာမည်၏၊ ယထာကမ္မု
ပဂအဘိညာဆိုသည်ကား၊ သေလွန်၍ သွားသူတို့ကို ဘယ်ဘု
ဘယ်ဘဝ၌ဖြစ်သည်ဟုသိနိုင်မြင်နိုင်ခြင်းသည် ယထာကမ္မုပဂ
အဘိညာမည်၏၊ ဤအဘိညာ သည်ကား၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာ
အထူးပင်တည်း။ ။ဤသမာဓိသည်လည်း၊ဝဇ္ဇနိသိတသမာဓိ
ဝိဝဇ္ဇနိသိတ သမာဓိဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင် ဗြဟ္မာ ပြည်သို့
ရောက်ခြင်းငှာ အားထုတ်၍ရရှိသောသမာဓိသည် ဝဇ္ဇနိသိတ
သမာဓိမည်၏။ ။ဤဝဇ္ဇနိသိတဖြစ်သောအဘိညာခြောက်ပါး
နှင့်တကွသော သမာပတ် ရှစ်ပါးသည် စကြဝဠာအနန္တ၊ ကမ္ဘာ
အနန္တတို့မှာလည်းရှိကြ၏။ ထို့ ကြောင့် သမာဓိသာမညမည်၏။
ယခုဘဝ၌ဝိပဿနာ၏အခြေ၊မဂ်၏အခြေ၊ ဖိုလ်၏အခြေဖြစ်စေ
ခြင်းငှာ အားထုတ်၍ ရရှိသော အဘိညာသမာပတ်များသည်
အဓိစိတ္တသိက္ခာမည်၏။ ။အဓိစိတ္တသိက္ခာပြီး၏။

ပညာဆိုသည်ကား၊ခန္ဓာငါးပါး၊အာယတနတဆဲ့နှစ်ပါး၊ခေတ်
တဆယ့် ရှစ်ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၊ သစ္စာလေးပါး၊ ဗောဓိ
ပက္ခိယတရားတို့၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသောဥာဏ်ပညာသင်္ဃလည်း
ကောင်း၊အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူသော လက္ခဏာရေး သုံးပါးတို့၌
ထိုးထွင်း၍သိနိုင်သော ဥာဏ်ပညာသည်လည်းကောင်း၊ ပညာ

၄၅၀ ဥာဏ်အသင်း။မာရ်အသင်း။ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းချက်။

မည်၏။ဤပညာသည်ပင်လျှင်မြတ်စွာဘုရားသာသနာတွင်းနှိုက်
သာပေါ်ပေါက်နိုင်သော ပညာမျိုးဖြစ်၍ လွန်ကဲ ထူးမြတ် သော
ကြောင့်။အဓိပညာလည်းမည်၏။ ။အဓိပညာသိက္ခာပြီး၏။

လောကုတ္တရာ မပွင်ရှစ်ပါး၌ မူကား၊ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာ
ကမန္တ။သမ္မာအာဇီဝ။ဤမဂ္ဂင်သုံးပါးသည်။အဓိသီလသိက္ခာမည်
၏။ ။သမ္မာဝါယာမ။သမ္မာသတိ။သမ္မာသမာဓိ ဤမဂ္ဂင်သုံးပါး
သည်။အဓိစိတ္တသိက္ခာမည်၏။ ။သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပ။
ဤမဂ္ဂင်နှစ်ပါးသည်အဓိပညာသိက္ခာမည်၏။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာနှိုက်
သီလ။သမာဓိ။ပညာ။သိက္ခာခွဲခွဲလေးပြီး၏။

ဤအရာ၌မေးဘွယ်ရှိ၏။အဘယ်သို့မေးဘွယ်ရှိသနည်း ဟူမူ
ကား။ခန္ဓာငါးပါးအစရှိသည်တို့၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော ပညာ
သည် သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာ၌အကြောင်းအားလျော်စွာရှိနေကြ
သောဓမ္မတာတရားတို့ကိုရှိနေကြသည့်အတိုင်း သိမြင်ကြသည်
ဖြစ်၍။အံ့ဘွယ်သရဲ ထူးကဲသောတန်ခိုးအရာမျိုးမဟုတ်။ ဣဒ္ဓိဝိဓ
အဘိညာဓသောအဘိညာဓြောက်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ အံ့ဘွယ်
သရဲထူးကဲသောတန်ခိုးအရာမျိုးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာအစရှိ
သည်တို့၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော ဥာဏ်ပညာကို အောက်ကျ
သောဒုတိယသိက္ခာ၌ထား၍။ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဓသော။ အံ့ဘွယ်
သရဲထူးကဲသော တန်ခိုးအရာမျိုးကို အထက်ကျသောတတိယ
တန်းထား၍ဆိုသင့်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဤသို့မေးဘွယ်ရှိ၏။

အဖြေကား။ ။ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဓသောတန်ခိုးတို့၏ကိစ္စမည်
သည်လောကကိုလွန်မြောက်သောအရာမဟုတ်။လောက၌သာအ
သုံးကျသော တရားမျိုးပေတည်း။ ထိုစကားမှန်၏။ ထိုအဘိညာ
ဓြောက်ပါးတို့၏ကိစ္စမျိုးသည် နတ်သိကြားတို့၏ ကမ္မဇိဒ္ဓိတန်ခိုး
မျိုးနှင့်မတူကြ။ သူသူငါငါ သတ္တဝါတို့သည် နတ်ဘဝ သိကြား
ဘဝတို့ကိုများစွာရခဲ့လှလေကုန်ပြီ။ကောင်းကင်မြေမိဗ်း။ ပျံလျှိုး
သွားလာနိုင်ဘူးကြလှလေကုန်ပြီ။ လူတို့မကြားနိုင်သော ထိုထို
အသံမျိုးတို့ကိုလည်းကြားဘူးကြလှလေကုန်ပြီ။ သူတပါးတို့စိတ်

အကြီးလည်းသိဘူးကြလှလေကုန်ပြီ။ လွန်လေပြီးသော ရှေးရှေး
 ၁၀။ရှေးရှေးကမ္ဘာတို့ကိုလည်းသိဘူးကြလှလေကုန်ပြီ။ လူတို့မ
 မြင်နိုင်ကြသောအဆင်း သဏ္ဍာန်တို့ကိုလည်း မြင်ဘူးကြလှလေ
 ကုန်ပြီ။သေလွန်၍သွားသူတို့၏ ဖြစ်ရာတဝကိုလည်း သိဘူးကြလှ
 လေကုန်ပြီ။လူ့ ၁၀တို့၌ရသေ့ရဟန်းပြုကြကုန်ပြီးလျှင်။သမာပတ်
 ရှစ်ပါးနှင့်တကွ။ ထိုလောကီအဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတို့သည် ရှိကြ
 ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဣန္ဒြိယအဘိညာ ဝသော
 တန်ခိုးတို့၏ ကိစ္စမည်သည် လောကကို လွန်မြောက် နိုင်သော
 တရားမျိုးမဟုတ်။လောက၌သာ အသုံးကျပေသောတရားမျိုးပေ
 တည်း။ ။ခန္ဓာငါးပါးတို့နှိုက်ကျမ်းကျင်လိမ္မာသောပညာသည်
 သာလျှင်လောကကိုလွန်မြောက်နိုင်သော ပညာမျိုးဖြစ်ပေ၏။ ထို
 စကားမှန်၏။သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။အပါယ်ငရဲနှိုက်တလဲလဲ
 ကျရောက်၍နေကြရသည်ကားအတ္တဒိဋ္ဌိကြီး၏အတတ်ပေတည်း
 ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိကြီးကိုအကြွင်းအကျန်မရှိမပယ်နိုင်သေးသမျှကာလ
 ပတ်လုံး။အထက်ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့မှသော်လည်းအပါယ်ငရဲသို့တလဲ
 လဲကျရောက်၍နေကြရကုန်၏။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာ
 သောပညာသည်သာလျှင်။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိကြီးကိုပယ်သတ်ရာပယ်
 သတ်ကြောင်းလမ်းကောင်းလမ်းမြတ်ကြီးဖြစ်၏။ ။ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိ
 ကြီးကိုအကြွင်းအကျန်မရှိပယ်သတ်နိုင်မှသာလျှင် အပါယ်ငရဲ၌
 တလဲလဲကျမှုသည်။တခါတည်းပျောက်ငြိမ်းလေ၏။ ။သံသရာ
 လောကမှာလည်း။ လွတ်ခွင့်လွတ်သမ်းကြီးပေါက်ရောက်လေ၏။
 ထို့ကြောင့်ဣန္ဒြိယဝသော လောကီအဘိညာများသည်။ အောက်
 ကျသောဒုတိယသိက္ခာမျိုးသာဖြစ်ထိုက်၏။ ။ခန္ဓာငါးပါးအစ
 ရှိသည်တို့၌ကျမ်းကျင်လိမ္မာသောပညာသည်သာလျှင်။ အထက်
 ကျသော တတိယဘန်းမျိုး ဖြစ်ထိုက်၏။ ဤလည်းတရပ်။ တ
 ကြောင်းမှာလည်းဘာသာတရားမျိုးတို့၌ဣန္ဒြိယအစရှိယောလော
 ကီအဘိညာမျိုးကိုသုတ်သိလက္ခဏာပါဠိတော်-ကေဝဠသုတ်။ စာ
 အုပ်နံပါတ်-၁၇၄-၌၊ကေဝဠအမည်ရှိသောသူကြွယ်သားသည်

မြတ်စွာဘုရားကိုဤသို့လျှောက်၏။ အရှင်ဘုရားဤနာဠန္ဒ မြို့ကြီးသည်၊ စည်ပင်သောမြို့ကြီးဖြစ်ပါသည်။ တန်ခိုးအဘိညာနှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းတော်တပါးကိုတန်ခိုးအဘိညာကိုပြု၍၊ တရားဟောရန်ခွင့်ပြုတော်မူပဟု သုံးကြိမ်တိုင်အောင် လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပယ်တော်မူ၏။ ပယ်တော်မူပြီးလျှင်။ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာသည်ဣဒ္ဓိဒေသနာ၊ အာဒေသနာ၊ အနုသာသနိဒေသနာဟူ၍သုံးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်ဣဒ္ဓိဒေသနာဆိုသည်ကား။ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောဣဒ္ဓိဝိတေန်ခိုးကိုပြု၍တရားဟောခြင်းတည်း။ အာဒေသနာဆိုသည်ကား။ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသော စေတောပရိယအဘိညာဖြင့်၊ သူတပါးစိတ်အကြံကိုသိ၍။ သိသည့်အတိုင်းပြောကြား၍တရားဟောခြင်းတည်း။ အနုသာသနိဒေသနာဆိုသည်ကား။ ဤကားအကုသိုလ်တည်း။ ဤကားကုသိုလ်တည်း။ အကုသိုလ်ကိုစွန့်ကြကုန်လော့။ ကုသိုလ်တရားကို ပွားများကြကုန်လော့ဟုတရားရှိသည့်အတိုင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်တိုင်း ဆုံးမသောအားဖြင့်။ တရားဟောခြင်းတည်း။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဣဒ္ဓိဒေသနာ။ အာဒေသနာနှစ်ပါးကိုငါဘုရားကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ ။

ဣမံ ခေါကေဝဋ္ဌ။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေ အာဒိနဝံ သမ္ပဿမာနော၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန အဋ္ဌိယာမိ။ ဟရာယာမိ ဇိဂုစ္ဆာမိ ဣမံ ခေါကေဝဋ္ဌ။ အာမိဒေသနာ။ ပါဠိဟာရိယေ အာဒိနဝံ သမ္ပဿမာနော၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယေန အဋ္ဌိယာမိ။ ဟရာယာမိ။ ဇိဂုစ္ဆာမိ။ ။ ၎င်းသုတ်ပါဠိတော်-စာအုပ်နံပါတ်-၁၇၆။ အနက်ကား။ ။ ကေဝဋ္ဌ၊ ကေဝဋ္ဌလုလင်။ ခေါ။ စင်စစ်။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေ။ တန်ခိုးပြာဠိဟာကိုပြုခြင်း၌။ ဣမံ အာဒိနဝံ။ ဤသို့သောအပြစ်ကို။ သမ္ပဿမာနော။ မြင်သည်ဖြစ်၍။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန။ တန်ခိုးပြာဠိဟာပြုခြင်းမှ။ အဋ္ဌိယာမိ။ ငြီးငွေ့၏။ ဟရာယာမိ။ ရှက်စနိုး၏။ ဇိဂုစ္ဆာမိ။ စက်ဆုပ်၏။ ။ ကေဝဋ္ဌ။ ကေဝဋ္ဌလုလင်။ အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယေန။ စိတ်အကြံကိုညွှန်ပြသောတန်ခိုးပြာဠိဟာ၌။ ခေါ။ စင်စစ်။ ဣမံ အာဒိနဝံ။ ဤသို့သောအပြစ်ကို။ သမ္ပဿမာနော။ မြင်သည်ဖြစ်၍။ အာ

ဒေသနာပါဠိဟာရိယေန။ စိတ်အကြံကိုညွှန်ပြသော တန်ခိုးပြာဠိ
ဟာမှ။ အနုဝိယာမိ။ ငြီးငွေ့၏။ ဟရာယာမိ။ ရှက်စနိုး၏။ ဇိဂုစ္ဆာမိ။
စက်ဆုပ်၏။ ။ဤကားအနက်။

ဤပါဠိတော်၌ ဤသို့သောအပြစ်ဆိုသည်ကား။ လောကနိက္ခန်
ဂန္ဓာရိမည်သောဝိဇ္ဇာမျိုး။ စိန္တာမယမည်သော ဝိဇ္ဇာမျိုးသည် ရှိ
ကြ၏။ ဣဒ္ဓိဝိစတန်ခိုးပြာဠိဟာကို၎င်း၊ အာဒေသနာ တန်ခိုးပြာဠိ
ဟာကို၎င်း၊ လူအပေါင်းတို့အားပြ၍၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကိုဟော
ခဲ့သည်ရှိသော်။ သဒ္ဓါပညာနည်းပါးသောသူအပေါင်းတို့က။ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာသည်။ ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာမျိုး။ စိန္တာမယဝိဇ္ဇာမျိုးပေတည်း။ ထို
ဝိဇ္ဇာမျိုးသည်လည်း။ ကမ္ဘာလောက၌ရှိကြမြဲမွေတာဖြစ်၏။ သံသ
ရာဝင်မှ ကျွတ်ကြောင်းလွတ်ကြောင်းမဟုတ်ဟု မှတ်ယူကြကုန်
ရာ၏။ ဤကားအပြစ်ပေတည်း။ ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့
သောအပြစ်ကိုမြင်တော်မူ၍၊ တန်ခိုးပြခြင်းမျိုးကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ
၏။

ဝိနည်းပါဠိတော်၌မူကား။ ရဟန်း၊ တော်တို့-လူသတ္တဝါတို့အား
တန်ခိုးပြမှုကိုမပြုကြစေရန်။ အာပတ်တပ်၍ပညတ်တော်မူ၏။ ။
နဘိက္ခဝေဂိဟိနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒေသတဗ္ဗံ။
ယောဒေသယျအာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ။ စူဠဝါပါဠိတော်။ ခုဒ္ဒက
ဝတ္ထု၊ ခန္ဓက၊ စာအုပ်နံပါတ်- ၂၁၉။ ကြောင်းရေ-၁၀။ ။ အနက်
ကား။ ။ ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ။ လူတို့၏ကုသိုလ်
တရားများထက်လွန်ကဲသော။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ။ တန်ခိုးပြာဠိဟာ
ပြမှုကို။ ဂိဟိနံ။ သတ္တဝါတို့အား။ နဒေသတဗ္ဗံ။ မပြအပ်။ ယော။
အကြင်ရဟန်းသည်။ ဒေသယျ။ ပြဋ္ဌာန်းအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ဒုက္ကဋ္ဌအ
ပြစ်သို့။ အာပတ္တိ။ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။

ဤပါဠိတော်၌။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဆိုသည်ကား။ သမာပတ်ရှစ်
ပါး။ ဣဒ္ဓိဝိစသောအဘိညာဋြောက်ပါး၊ မင်္ဂလေးပါး၊ ဖိုလ် ၄-ပါး
နိဗ္ဗာန်တရားများပေတည်း။ ထိုအလုံးစုံကိုပင် လူသတ္တဝါတို့အား

ပြခြင်းကိုပယ်တော်မူ၏။ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌။ ငါသည်။ ဘယ်
ဈာန်ကိုရသည်။ ဘယ်သမာပတ်ကိုရသည်။ ဘယ်အဘိညာကိုရ
သည်ဟူ၍မပြောအပ်။ ထိုအတူ။ ငါသည်။ သောတာပန်ဖြစ်သည်။
သကဒါဂါမ်ဖြစ်သည်။ အနာဂါမ်ဖြစ်သည်။ ရဟန္တာဖြစ်သည်။
ငါ၌ဘယ်ကိလေသာ ငြိမ်းပြီဟူ၍မပြောအပ်။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ
ကိုသာပယ်တော်မူသည်မဟုတ်။ အထက်သုတ္တန်၌ လာရှိသည့်
အတိုင်း။ ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာမျိုး၊ ဝိန္ဒာမယဝိဇ္ဇာမျိုး အစရှိသောဝိဇ္ဇာ
မယိဒ္ဓိတန်ခိုးအမျိုးမျိုးကိုလည်းပယ်တော်မူသည်သာတည်း။ ၊
'ထိုတန်ခိုးမျိုးကိုသာ ပယ်တော်မူသည်မဟုတ်သေး။ လောက၌ရှိ
နေကြသောမှော်အတတ်မျိုးတို့ကိုလည်းပယ်တော်မူ၏။

ဤစကားနှိုက်။ မှော်အတတ်မျိုးသည်။ လကျာလမ်း။ လက်ဝဲ
လမ်းဟူ၍နှစ်မျိုးရှိကြ၏။ လကျာလမ်းကို။ နတ်မှော်ဟူ၍လည်း
ခေါ်ကြ၏။ သမာဓိမှော်ဟူ၍လည်းခေါ်ကြ၏။ ။ လက်ဝဲလမ်းကို
ဘိလူးမှော်ဟူ၍လည်းခေါ်ကြ၏။ ကဝေမှော်ဟူ၍လည်းခေါ်ကြ
၏။ ထိုတွင်လကျာမှော်သည်။ ဝေဿဝဏ္ဏမှော်၊ မဟေသယမှော်
စသောအားဖြင့်အလွန်များပြား၏။ ထိုမှတစ်ပါးလည်းဣဒ္ဓိဝိဓအစရှိ
သောအဘိညာတန်ခိုးမျိုးသည်။ သဒ္ဓါ၊ ပညာမရှိကြသောလူသတ္တ
ဝါအပေါင်းတို့ကို။ ဘာသာတရားအရာနှိုက်။ လွန်စွာမှောက်မှား
စေတတ်၏။ မှောက်မှားစေပုံကား။ ။ ဒေဝဒတ္တော ပဉ္စာဘိညော
ဒိဗ္ဗစက္ခုစ။ ပဉ္စန္ဒံ အဘိညာဏံ မတ္တကေဋ္ဌိတံ။ ။ မူလပဏ္ဏာသ
အဋ္ဌကထာ။ သာရောပမသုတ်အတွင်း၌ဆို၏။ ။ အနက်ကား။ ။
ဒေဝဒတ္တော၊ ရှင်ဒေဝဒတ်သည်။ ပဉ္စာဘိညော။ အဘိညာငါးပါး
ကိုရ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုစ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာသည်လည်းပဉ္စန္ဒံ အဘိညာ
ဏံ။ အဘိညာငါးပါးတို့၏။ မတ္တကေ။ အထွတ်အထိပ်နှိုက်။ ဋ္ဌိတံ။
တည်၏။ ။ အနက်။ ။ ထိုရှင်ဒေဝဒတ်သည်။ အဇာတသတ်မင်း
သားအား။ ထိုအဘိညာတို့ကိုပြုလေ၏။ အဇာတသတ်မင်းသား
သည်။ ထိုအဘိညာတို့ကို။ ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ရ၍။ ရှင်ဒေဝဒတ်
သည်။ ရှင်ဂေါတမထက် တန်ခိုးကြီးသည်ဟုမှတ်ယူပြီးလျှင်။ ရှင်

ဒေဝဒတ်အထံသို့၊ရထားငါးရာနှင့်နေ့စဉ်ခစား၏။ဆွမ်းချက်ဝတ်
 ငါးရာအမြဲတည်၏။သဒ္ဓါပညာနည်းပါးကြသောရာဇဂြိုဟ်ပြည်သူ
 ပြည်သားတို့သည်လည်း။ရှင်ဒေဝဒတ်အားများစွာခစားကြကုန်၏
 ထိုအခါရှင်ဒေဝဒတ်သည်။အဇာတသတ်မင်းသားအားဤသို့ပြော
 ဆို၏။ ဒကာတော်မင်းသား။ခမည်းတော်ကိုသတ်၍ရှင်ဘုရင်လုပ်
 လော့။ငါသည်ရှင်ဂေါတမကိုသတ်၍ဘုရားလုပ်မည်ဟုပြောလေ
 ၏။အဇာတသတ်မင်းသားသည် ခမည်းတော်ကိုသတ်၍ မင်းပြု
 လေ၏။ ပိတုဗာတက,ကံကြီးထိုက်လေ၏။ တန်ခိုးအတွက်မှောံ
 မှားချက်ကြီးပေတည်း။ ရှင်ဒေဝဒတ်သည်လည်း။ မြတ်စွာဘုရား
 ကိုသတ်ခြင်းငှာ။ အဇာတသတ်မင်းအား။ လေးသမားငါးရာတို့
 ကိုစေလွှတ်ရမည်ဟုဆိုလေ၏။အဇာတသတ်မင်းသည်။ လေးသ
 မားငါးရာတို့ကိုစေလွှတ်လေ၏။တန်ခိုးအတွက် မှောက်မှားချက်
 ကြီးပေတည်း။ သို့သော်မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးတော်ကြောင့်။ မ
 သတ်နိုင်ကြဘဲတရားတော်ကိုနာခံ၍ ပြန်ကြလေ၏။ တဘန်ဂိဇ္ဈ
 ကုဋ်တောင်ခြေစင်္ကြံတော်မှအထက်၌ ကြီးစွာသောကျောက်လုံး
 ကြီးကိုမောင်းဆင်၍ ထားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား စင်္ကြံကြွစဉ်
 အခါ။မောင်းကိုဖြတ်ချလေ၏။တောင်ခုလတ်၌ရှိနေသောကျောက်
 လုံးကြီးနှစ်ခုသည်ထွက်၍ခုခံသဖြင့် ၊ထိုကျောက်လုံးကြီးသည်
 အောက်သို့ မကျနိုင် ၊ရှိလေ၏။ ကျောက်လုံးချင်း ထိခိုက် ရာမှ
 ကျောက်လွှာငယ်တခုသည်လွင့်စင်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ခြေတော်
 ကြား၌ ထိမှန်လေ၏။ မှန်ရာ၌ သွေးခြည် ဥလေ၏။ ဒေဝဒတ်မှာ။
 လောဟိ တုပ္ပါဒကကံကြီး ထိုက် လေ၏။ ။တဘန် မြတ်စွာ
 ဘုရားကိုသတ်ရန်အနည်းနည်း ကြံဘန်အားထုတ်သော်လည်း။
 မတတ်နိုင်ရှိသောအခါ။ဗုဒ္ဓဘာသာမှဂိုဏ်းခွဲ၍ ဘုရား အသီးအ
 ခြားဘာသာအသီးအခြားလုပ်မည်ဟု ကြံပြီးလျှင်။ သံဃာသင်း
 ခွဲမှုကိုပြုလေ၏။သံဃာဘေဒကကံကြီးထိုက်လေ၏။တန်ခိုးအတွက်
 မှောက်မှားချက်ကြီးပေတည်း။ ။ဤအကြောင်း များကိုကား။
 ဝိနည်းဓူဠဝါပါဠိတော် သံဃာဘေဒကခန္ဓကတွင် အကျယ်လာ

ပေ၏။ ဤသို့လျှင်တန်ခိုး အဘိညာမည်သည်။ လူသတ္တဝါတို့ကို ဘာသာတရားအရာ၌လွန်စွာမှောက်မှားစေတတ်၏။ တန်ခိုးကို အရင်းပြုပြီးလျှင် ကောင်း မြတ်သော ဘာသာကို ပယ်ဖျက်၍။ ဘာသာမှားကြီးအသီးသီးဖြစ်၍ သွားတတ်၏။ ပညာသတိရှိကြ လေကုန်။

ရှေးအခါ၌ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံတွင် မာရ်အသင်း၊ဥာဏ်အသင်း၊ ခန္ဓာအသင်းဟူ၍ဖြစ်ပေါ်ဘူး၏။မာရ်အသင်းဆိုသည်ကား။ငါတို့ သည်ယခုဘဝတွင် မာရ်ငါးပါးကို အောင်နိုင်ကြကုန်ပြီဟု ယူ သောအသင်းပေတည်း။မာရ်ငါးပါးဆိုသည်ကား(၁)ဒေဝပုတ္တ မာရ်တပါး (၂) ကိလေသာမာရ်တပါး (၃) အဘိသင်္ခါရ မာရ် တပါး (၄) ခန္ဓမာရ်တပါး (၅) မစ္စုမာရ်တပါး။ဤကားမာရ်ငါး ပါးတည်း။ထိုသူတို့၏အလိုအားဖြင့်။မာရ်ငါးပါးကိုအောင်ပုံကား (၁)ငါတို့သည်။သေသည်မှနောက်၌နတ်သား။ နတ်သွီးဖြစ်ခြင်း ကိုအလိုမရှိကြကုန်ပြီ။ဤကားဒေဝပုတ္တမာရ်ကို အောင်ပုံတည်း။ (၂)ငါတို့၌ဘဝကိုသာယာသောတဏှာမရှိကြကုန်ပြီ။ ဤကား ကိလေသာမာရ်ကိုအောင်ပုံတည်း။ (၃)ငါတို့သည်ကုသိုလ် ကံအကုသိုလ်ကံကိုမပြုကြကုန်ပြီ။ ဤကားအဘိသင်္ခါရမာရ်ကို အောင်ပုံတည်း။ (၄)ငါတို့သည်သေသည်မှနောက်၌ ဘာ ခန္ဓာအသစ်ကိုအလိုမရှိကြကုန်ပြီ။ ဤကားခန္ဓာမာရ်ကိုအောင်ပုံ တည်း။ (၅) ခန္ဓာမာရ်ကိုအောင်လျှင်။ ဘဝအဆက်ဆက် သေခြင်းမှ ကင်းလွတ် သဖြင့်။ မစ္စုမာရ်ကိုလည်း အောင်လေ တော့သည်။ဤကား ဤသူတို့အလိုအားဖြင့်မာရ်ငါးပါးကိုအောင် ပုံတည်း။

ကျမ်းဂန်အလိုနှင့်(၁)ဒေဝပုတ္တမာရ်ဆိုသည်ကား။ ဝသဝတ္တိ မာရ်နတ်မင်းကိုဆိုသတည်း။ (၂)ကိလေဇမာရ်ဆိုသည်ကား တထောင့်ငါးရာကိလေသာကိုဆိုသတည်း(၃)အဘိသင်္ခါရမာရ် ဆိုသည်ကား။ကုသိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံ ၂ ပါးကိုဆိုသတည်း။ (၄)ခန္ဓမာရ်ဆိုသည်ကား။ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၊အနာဂတ်ခန္ဓာနှစ်ပါးကိုဆို

သတည်း။ ။(၅)မစ္ဆုမာရ်ဆိုသည်ကား။ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သေရခြင်း အနာဂတ်ဘဝ၌သေရခြင်းများကိုဆိုသတည်း။ထိုတွင် (၁)ဒေဝ ပုတ္တမာရ်ကိုအောင်ခြင်းသည်။ မာရ်စစ်သည် ဗိုလ်ပါကိုဖြိုဖျက် သောအားဖြင့်အောင်ခြင်း။မာရ်မင်း၏အရာကိုလွန်သောအားဖြင့် အောင်ခြင်းဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ထိုတွင်မြတ်စွာဘုရားသည်ဗောဓိပင် ရွှေပလ္လင်၌နေတော်မူစဉ်။ ရွှေပလ္လင်ကိုလှယက်ခြင်းငှါ ချီတက်၍ လာသော။ မာရ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းတို့ကို။ ပါရဒီလက်နက် ဖြင့်ဖြိုဖျက်အောင်မြင်တော်မူခြင်းသည်။မာရ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါကို အောင်မြင်ခြင်းမည်၏။လောကီလောကုတ္တရာ။အပ္ပနာဈာန်ကိုဝင် စား၍နေသောသူ၏စိတ်ကို။မာရ်နတ်ကြီးသည်မမြင်နိုင်။မတွေ့နိုင် ထို့ကြောင့်။ထိုအပ္ပနာဈာန်ကိုဝင်စားတော်မူခြင်းသည်။ မာရ်မင်း ၏အရာကိုလွန်သောအားဖြင့်အောင်ခြင်းမည်၏။(၂) ကိလေသာ တို့ကိုမဂ် ၄ ပါးတို့ဖြင့်။အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းသည်။ကိလေသာမာရ် ကိုအောင်မြင်ခြင်းမည်၏။(၃)ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမဲ့ပယ်သ ဖြင့်လည်း။ ကုသိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံတို့ကိုလည်းစွန့်ပယ်နိုင်ခြင်း သည်။ အဘိသင်္ခါရမာရ်ကိုအောင်မြင်ခြင်းမည်၏။ (၄) ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာကိုအောင်မြင်ခြင်းမည်သည်ကား။ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့နှိုက်လက္ခ ဏာရေးသုံးပါးတို့ကို အမြင်ပေါက်သဖြင့်။ ထိုခန္ဓာတို့နှိုက်တွယ် တာလျက်ရှိသော။ ဟဏ္ဍာ။ မာန။ ဒိဋ္ဌိတို့ကိုပယ်နိုင်ခြင်းသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာမာရ်ကိုအောင်မြင်ခြင်းမည်၏။ ယခုလူ့ဘဝ၌သမ္မုတိ သစ္စာဟူသောတဏှာကိုပယ်သဖြင့်။နောက်အနာဂတ်ဘဝ၌။ခန္ဓာ တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုပယ်နိုင်ခြင်းသည် အနာဂတ် ခန္ဓမာရ်ကို အောင်မြင်ခြင်းမည်၏။ (၅) ခန္ဓမာရ်-၂-ပါးကိုအောင်မြင်သည့် အတိုင်း။မစ္ဆုမာရ် ၂ ပါးကိုလည်း အောင်မြင်တော်မူ၏။ ။ဤ ကားကျမ်းဂန်တို့၌လာသောမာရ်ငါးပါးကိုအောင်မြင်ပုံတည်း။

မာရ်အောင်ခဏ်းပြီး၏။

ဥာဏ်အသင်းဆိုသည်ကား။ သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်အသင်း ဟုဆိုလို၏။ ငါကိုသည်။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်ကိုသာ ဘုရားအ စစ်ဟုယုံကြည်၏။ ခန္ဓာတော်ကိုဘုရားအစစ်ဟုမယုံကြည်။ သဗ္ဗ ညုတဥာဏ်တော်ကိုသာ ငါတို့ကိုးကွယ်၏။ ခန္ဓာတော်ကိုငါတို့ မကိုးကွယ်။ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်၊ စေတီတော်၊ ပုထိုးတော်၊ ရုပ် ပွားတော်၊ ဆင်းထုတော်များကိုလည်း။ ငါတို့ မကိုးကွယ်ဟုယူ သောအသင်းပေတည်း။ ။ ထိုအယူသည်မှား၏။ မှားပုံကား သဗ္ဗ ညုတဥာဏ်တော်သည်သာလျှင်။ ခပ်သိမ်းသောတရားကိုအဟုတ် အမှန်သိတော်မူနိုင်၏။ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကိုရှုက် ဆောင်တော်မူသောအခါ၌မူကား။ သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်ကြီး သက်သက်နှင့်ဆောင်ရှုက်နိုင်သည်မဟုတ်။ ခန္ဓာတော်နှင့်ဆောင် ရှုက်ရ၏။ ထို့ကြောင့်။ ခန္ဓာတော်သည်လည်း။ ဝေနေယျသတ္တဝါ တို့၏ ကိုးကွယ်ရာကြီးအစစ်ဖြစ်၏။ ခန္ဓာတော်နှင့်စပ်သောဓာတ် ကော်၊ မွေတော်၊ စေတီတော်၊ ပုထိုးတော်၊ ရုပ်ပွားတော်၊ ဆင်းထု တော်များသည်လည်း။ ဥာဏ်တော်၊ ခန္ဓာတော်များကို အာရုံပြု၍ ကိုးကွယ်သည့်အတွက်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဖြစ်၍။ အကျိုးရှိသည် သာဖြစ်၏။

ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏အကျိုးကို။ ခန္ဓာတော်နှင့်ဆောင်ရှုက် မှုဆိုသည်ကား။ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ရှိနေရာ။ မြို့ရွာနိုင်ငံသို့။ ခန္ဓာ တော်ဖြင့် ဒေသစာရီ သွည့်လည်တော်မူခြင်း။ တရားဓမ္မတို့ကို ဟောတော်မူခြင်း။ ကိုယ်တော်မြတ်အထံသို့ ရောက်လာကြကုန် သောလူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို။ တရားဓမ္မဆုံးမပြော ဟောခြင်းအစရှိသည်တည်း။ ။ အချို့သောသူတို့ကား။ သဗ္ဗညု တဥာဏ်တော်မည်သည်။ ကမ္ဘာလောကကြီး၌အမြဲတည်ရှိ၏။ အ ကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုသဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်ကြီးကို။ မိမိစိတ် သန္တာန်သို့ရောက်အောင်ကျင့်ဆောင်နိုင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလောက ၌ဗုဒ္ဓဘုရားဟူ၍ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ထိုဘုရားသည်။ အသက်ဝိညာဉ် တော်တည်ရှိသမျှကာလပတ်လုံး။ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို ကယ်

တင်နိုင်၏။ အသက်ဝိညာဉ်တော်ချုပ်ဆုံး၍။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါ
 ဋ္ဌမူကား။ ကယ်တင်ခြင်းငှါမတတ်နိုင်ပြီ။ ထို့ကြောင့်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ
 လွန်ပြီးသောဘုရားကို။ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၍အကျိုးမရှိ။ သဗ္ဗ
 ညုတဥာဏ်တော်သည်လည်း။ ထိုဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်သောအ
 ခါနောက်၌ပွင့်တော်မူလတံ့ သောဘုရားလောင်း၏ဆိုင်ရာဖြစ်၏။
 ထို့ကြောင့်နောက်နှုတ်ပွင့်တော်မူလတံ့ သော ဘုရားလောင်းကို
 ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ရခြင်းသည်။ နောင်ဘုရားဖြစ်သော အခါ
 ၌။ ကယ်တင်ပေလိမ့်မည်ဖြစ်၍အကျိုးရှိ၏။ ယခုအခါ၌ရှင်ဂေါတမ
 ဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးဖြစ်၍၊ မည်သူတယောက်ကိုမျှ
 ကယ်တင်နိုင်တော့မည်မဟုတ်။ ရှင်ဂေါတမကို။ ဆည်းကပ်ကိုး
 ကွယ်၍။ အကျိုးမရှိ။ နောင်ပွင့်တော်မူလတံ့ သော အရိမေတ္တယျ
 မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကိုဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လျှင်။ နောင်
 ဘုရားဖြစ်သောအခါကယ်ဆယ်ပေလိမ့်မည်ဖြစ်၍ အကျိုးရှိ၏ဟု
 ယူကြကုန်၏။ ထိုအယူ၌မည်သူတယောက်ကိုမျှ ကယ်တင်နိုင်
 တော့သည်မဟုတ်။ ရှင်ဂေါတမကိုဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၍ အကျိုး
 မရှိဟူသောအယူသည်မှား၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော် ရှင်
 ဂေါတမသည်ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးဖြစ်ပြီးသော်လည်း။ ရှင်ဂေါတမ
 ၏ကယ်တင်မှုကြီးသည်မူကား။ နောင်သာသနာတော် အနှစ်ငါး
 ထောင်ရှိသည်တိုင်အောင်။ လူလောက။ နတ်လောက။ ဗြဟ္မာလော
 ကတို့၌တည်ထွန်းလျက်ရှိ၏။ ရှိပုံကား။ ရှင်ဂေါတမသည်။ သဗ္ဗညု
 တဥာဏ်ကိုရ၍ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်ပြီးလျှင်။ လေးဆွဲငါးနှစ်ပတ်
 လုံးဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို တည်
 ထားတော်မူ၏။ ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာတို့တွင်။ မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ
 ဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာတို့ကိုကောင်းစွာကျင့်ဆောင်ကြသော လူနတ်
 ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်မဂ်ချမ်းသာ။ ဖိုလ်ချမ်းသာ။ နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာတို့ကိုရနိုင်ကြကုန်၏။ ယခုအခါရှင်ဂေါတမ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ
 လွန်ပြီးဖြစ်ပြီးသော်လည်း။ ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်းရှစ်သောင်းလေး
 ထောင်တို့သည်နောင်သာသနာတော်အနှစ်ငါးထောင်တိုင်အောင်

၄၆၈ ဥာဏ်အသင်း၊မာရ်အသင်း၊ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းချက် ၊

တည်ရှိလတ်သည်သာဖြစ်၏။ ဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာတော်တည်ရှိသ
မျှကာလပတ်လုံး၊ မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာတို့ကို
ကောင်းစွာကျင့်ဆောင်ကြသော လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါ အပေါင်း
တို့သည်။ လူချမ်းသာ။ နတ်ချမ်းသာ။ ဗြဟ္မာချမ်းသာ။ မဂ်ချမ်းသာ။
ဖိုလ်ချမ်းသာ။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတို့ကိုရနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုကြောင့်ရှင်
ဂေါတမကယ်တင်မှုသည်။ နောင်သာသနာတော်အနှစ်ငါးထောင်
ရှိသည်တိုင်အောင်လူ့ လောက။ နတ်လောက။ ဗြဟ္မာလောကတို့၌
တည်ထွန်းလျက်ရှိ၏ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ ဥပမာကား။ ရောဂါမျိုး
အနာမျိုးတို့နှိုက်၎င်း။ ဆေးဝါးဓာတ်စာတို့၌၎င်း အလွန်လိမ်မာ
သောဆရာဝန်ကြီးသည်ရှိသတတ်။ ထိုဆရာဝန်ကြီးသည်။ အလွန်
လိမ်မာသည်အလျောက်။ ဆေးကျမ်း။ ဓာတ်ကျမ်းတို့ကိုစီရင်၍
ထားခဲ့ပေရာ၏။ ထိုဆရာဝန်ကြီးသည်သေလွန်၍သွားသော်လည်း။
ထိုဆေးကျမ်း။ ဓာတ်ကျမ်းတို့သည်လောက၌တည်ရှိသမျှကာလ
ပတ်လုံး။ အနာရောဂါရှိသောသူတို့ကို။ ထိုဆရာဝန်ကြီး၏ ကယ်
တင်မှုသည်တည်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ။ နောင်ပွင့်
တော်မူလတ်သောအရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား၏ ကယ်တင်မှု
ဆိုသည်လည်း။ ဤဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာတရားတို့ကိုဟောမူပင်တည်း။
ဒေသနာတရားကိုလွှတ်၍တန်ခိုးတော်နှင့်ကယ်တင်သည်မဟုတ်။
ထိုအခါ၌သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်လည်း။ မိမိနှင့်သက်ဆိုင်ရာ
ဓမ္မက္ခန္ဓာကိုကောင်းစွာ ကျင့်ဆောင်နိုင်မှသာလျှင်။ မဂ်ချမ်းသာ
ဖိုလ်ချမ်းသာ။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ များကို ရနိုင်ကြကုန်၏။ ဘုရားကို
ကြည်ညိုရုံသက်သက်မျှဖြင့်။ မဂ်ချမ်းသာ။ ဖိုလ်ချမ်းသာ။ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာများကိုရနိုင်ကြသည်မဟုတ်။ အရိမေတ္တေယျဘုရားပွင့်
တော်မူမည့်အခါကာလသည်။ အလွန်ဝေးကွာလှသေး၏။ ရှင်ဂေါ
တမသာသနာကွယ်လွန်ပြီးနောက်၌။ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည်။
အထက်သို့တယူဇနာခန့်တက်မှပွင့်တော်မူလတ် ၊ သာသနာနှစ်ခု
တို့၏အကြား၌။ သာသနာပကာလတွင်။ လူ့ဘဝ။ နတ်ဘဝနှင့်ဆိုး
သောဘဝပေါင်းကုဋေများစွာကျင့်လည်ကြရလတ် ၊ သာသနာပ

ကာလ၌ကျင်လည်ကြသည့်အခါ။ ဒိဋ္ဌိအမှောက်အမှားအမျိုးမျိုး၊
ဒုစ္စရိုက်အဓိကအမဲ အမျိုးမျိုး။ အပါယ်ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတို့နှင့်အ
ဘယ်မျှလောက်ကြိုကြိုက်ကြရ လိမ့်ဦးမည်မသိ။ အရိမေတ္တေယျ
ဘုရားကိုအားကိုးရန် အခွင့်သည်။ ဤမျှလောက်ခက်ခဲ လှချေ၏။
အရိမေတ္တေယျ အလောင်းတော် နတ်သားကြီးသည်။ ဤခက်ခဲမှု
ကြီးမှလွတ်မြောက်အောင်ကယ်တင်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ယခုရှိ
နေသော ရှင်ဂေါ တမ၏ ဓမ္မက္ခန္ဓာတော် များသည် သာလျှင်။
ကောင်းစွာ ကျင့်ဆောင်သော သူတို့ကို ဤခက်ခဲမှုကြီးမှ လွတ်
မြောက်အောင်ကယ်တင်နိုင်လိမ့်မည်။ ။ ပညာသတိရှိကြစေကုန်။

ဤသဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်အသင်းသားတို့၏အယူ၌။ သဗ္ဗညု
တဥာဏ်တော်သည်။ အဘယ်၌ကျင်လည်ကျက်စားပါသနည်း
ဟုမေရာ၏။ ပိနည်း။ သုတ္တန်။ အဘိဓမ္မာဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံ၌
ကျင်လည်ကျက်စားသည်။ အထူးအားဖြင့်။ အဘိဓမ္မာချနစ်ကျမ်း
၌ကျင်လည်ကျက်စား၏။ ထို့ကြောင့်။ အဘိဓမ္မာ ချနစ်ကျမ်းကို
တတ်သိလိမ္မာခြင်းရှိသောသူသည်သာလျှင်။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်ကို
တွေ့ရသောသူမည်၏။ အဘိဓမ္မာကိုတတ်သိလိမ္မာခြင်း မရှိသော
သူသည်သဗ္ဗညုတဥာဏ်ကိုမတွေ့။ အဘိဓမ္မာနှင့် ဝေးကွာသော
သူသည်။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်နှင့်အလွန်ဝေးကွာ၏။

အဘိဓမ္မာကိုငြင်းပယ်သောသူသည်။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်
ကိုငြင်းပယ်သောသူမည်၏။ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်
အသင်းနှိုက်။ ထိုအသင်း သားများသည်။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်
ကိုတွေ့ဘူးကြသောသူများဟုတ်၏လော။ မဟုတ်၏လော။ သဗ္ဗညု
တဥာဏ်တော်နှင့် နီးစပ်သောသူများဟုတ်၏လော။ မဟုတ်လော
ဟုစုံစမ်းဘွယ်ရှိချေ၏။ ။ ဥာဏ်တော်အသင်း၌စိစစ်ချက် ပြီ၏။

ခန္ဓာအသင်းဟူရာ၌။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်သည်လည်းပါရှိ
၏။ သီလဂုဏ်တော်သည်လည်းပါရှိ၏။ သမာဓိဂုဏ်တော်သည်
လည်းပါရှိ၏။ ပညာဂုဏ်တော်သည်လည်းပါရှိ၏။ နာမကာယခန္ဓာ
တော်သည်လည်းပါရှိ၏။ ရူပကာယခန္ဓာတော် သည်လည်းပါရှိ

၏။အလုံးစုံကိုပင်ကိုးကွယ်၏။ကိုးကွယ်ခြင်းသည်လည်း သုံးပါးရှိ
၏။သုံးပါးဆိုသည်ကား။ဗုဒ္ဓဘာသာဘဝသို့ရောက်၍။မိမိသန္တာန်
၌ကုသိုလ်တရားတို့၏များစွာဖြစ်ပွားခြင်း။အသိအလိမ္မာတရားတို့
၏များစွာဖြစ်ပွားခြင်း။ဤသို့ မိမိသန္တာန်၌ ရရှိပြီးသော ကျေးဇူး
တော်တို့ကိုမြှောက်ထောက်၍။ အလွန်ကျေးဇူး ကြီးစွာပေးသည်ဟု
ဆည်းကပ်မြတ်နိုး။ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းတပါး။ ရှေ့သို့အသစ်အသစ်
ဖြစ်လတံ့ သောကုသိုလ်ပွားများမှု။အလိမ္မာပွားများမှုတို့ကိုအလို
ရှိ၍။ဆည်းကပ်မြတ်နိုး။ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းတပါး။ မိမိနှိုက်ရရှိပြီး။
ရရှိလတံ့ သောကျေးဇူးတို့ကိုမငဲ့မူ၍။သက်သက်အားဖြင့် သိလ
ဂုဏ်တော် သမာဓိဂုဏ်တော်။ ပညာဂုဏ်တော်တို့ကို။ကြည်ညို
လေးမြတ်သောအားဖြင့်။ဆည်းကပ်မြတ်နိုး။ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းတပါး
ဟူ၍။ ကိုးကွယ်ခြင်း သုံးပါးရှိ၏။ ဤသုံးပါးလုံးသည်။ သူတော်
ကောင်းတို့၏အလေ့အလာကြီးဖြစ်၏။ပညာရှိတို့၏အလေ့အလာ
ကြီးဖြစ်၏။ ။ဤအရာနှိုက်။ ။ကိံတေဝက္ကလိ။ဣမိနာမေပုတိ
ကာယေန ဒိဋ္ဌေနယောဟိဝက္ကလိ ဓမ္မံနပဿတိ။ သောမံနပဿ
တိ။ ယောဓမ္မံပဿတိ။သောမံပဿတိ၊ ဟူ၍လာလော ဝက္ကလိ
သံယုတ်ပါဠိတော်၌ရှင်းလင်းဘွယ်ရှိသည်ကို။ သာသနာပိသော
ဓနိ။ဌက်တွင်းစာအုပ်အဖြေ၌ရှင်းလင်းခဲ့ပြီ။

ခန္ဓာအသင်း၌ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောစကားနှိုက်။အရိယာဆိုသည်ကား။ ။
ဖြူစင်သည်၊စင်ကြယ်သည်ဟုဆိုလို၏။ထိုအရိယာသည်။လောကီ
အရိယာ၊လောကုတ္တရာည်ရိယာဟူ၍ ၂မျိုးရှိ၏။ထိုတွင်လောကီ
အရိယာဆိုသည်ကား။လူဖြစ်စေ။ရသေ့ရဟန်းဖြစ်စေ။ အကြွင်
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဖြူစင်သောသီလရှိ၏။ ဒုက္ခရိုက်တရားတို့ကို ရှောင်
ကြဉ်၏။သုစရိုက်တရားတို့ကိုကျင့်ဆောင်၏။ မေတ္တာ၊ကရုဏာ’

မုဒိတာ၊ဥပေက္ခာဟူသောဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၄ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။
ခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့နှိုက်။ငါ၏ အတ္တဟု စွဲယမ်းသော။
အတ္တဒိဋ္ဌိကို မူကား။ မပယ် နိုင် စွဲလမ်း မြဲ စွဲလမ်း လျက် ရှိ၏။
ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်လော ကိအရိယာ မည်၏။ အဘယ်ကြောင့်
နည်း ဆိုသော်၊ ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ် တရား တို့၌ ငါ၏ အတ္တ
ဟု စွဲ လမ်း ခြင်း သ ည်။ လော ကိ ဘုံ သား လူ အ များ တို့၏
ဓမ္မတာ ဖြစ်၏။ ထို ဓမ္မ တာကို မလွန်နိုင် သော ကြောင့်။ လော
ကိအရိယာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အရိယာစစ် မဟုတ်ဘဲလျက်။ လူ
အများတို့က။ အရိယာဟူ၍ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြ သောကြောင့်။
သမ္မုတိအရိယာလည်းမည်၏။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။အတ္တဒိဋ္ဌိကိုမပယ်
နိုင်သောကြောင့်။ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်လေရာရာအစဉ်ပါရှိ၍နေသော
ဒုစ္စရိုက်ဟောင်းအနန္တကိုလည်းမပယ်နိုင်။အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေသည့်အ
တွက်။ရှေ့သို့ဖြစ်လတံ့သောဒုစ္စရိုက်သစ်တို့ကိုလည်းမပယ်နိုင်။
ဒုစ္စရိုက်ဟောင်း။ ဒုစ္စရိုက် သစ်တို့ကို မပယ်နိုင်သည့် အတွက်
ကြောင့်။ရှေ့သို့ကျရောက်လတံ့သောအပါယ်ဘဝတို့ကိုလည်း မ
ပယ်နိုင်။ယခုဘဝ၌ကျင့်ဆောင်သော ကုသိုလ်၏အစွမ်းကြောင့်။
လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝသို့ကျင်လည်ပြီးလျှင်။ အပါယ်ဘုံဘဝသို့ တ
လည်လည်ကျရောက်မြဲကျရောက်ခွင့်ရှိနေ၏။ ။ဤကား လော
ကိအရိယာ၏အလားပေတည်း။

လောကုတ္တရာအရိယာဆိုသည်ကား။လူဖြစ်စေ။ရသေ့ရဟန်း
ဖြစ်စေ။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြူစင်သောသီလရှိ၏။ဒုစ္စရိုက်တရား
ကိုရှောင်ကြဉ်၏။သုစရိုက်တရားတို့ကိုကျင့်ဆောင်၏။မေတ္တာ၊က
ရုဏာ၊မုဒိတာ၊ဥပေက္ခာဟူသောဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါးနှင့်
ပြည့်စုံ၏။ခန္ဓာငါးပါး။ရုပ်နာမ်တရားတို့၌အနိစ္စဥာဏ်။ဒုက္ခဥာဏ်
အနတ္တဥာဏ်အမြင်ပေါက်၍။ ငါ၏အတ္တဟုစွဲလမ်းသောအတ္တဒိဋ္ဌိ
ကိုလည်းပယ်နိုင်၏။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လောကုတ္တရာအရိယာမည်
၏။အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်၊ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၌
ငါ၏အတ္တဟုစွဲလမ်းခြင်းသည်။လောကိဘုံသား လူအများတို့၏

၄၇၂ ဥာဏ်အသင်း၊မာရ်အသင်း၊ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းချက်၊

ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ထိုဓမ္မဟာကို လွန်နိုင်စွန့်နိုင်သောကြောင့်။ လောကုတ္တရာအရိယာဟူ၍ဆိုအပ်၏။ အထက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သောဘဝတိုင်အောင်အရိယာအစစ်အမြဲဖြစ်လေသောကြောင့်ပရမတ္ထအရိယာလည်းမည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အတ္တဒိဋ္ဌိကိုပယ်နိုင်သောကြောင့်။ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်လေရာရာ အစဉ်ပါရှိ၍နေသောဒုစွရိုက်ဟောင်းအနန္တကိုလည်း အကြွင်းအကျန်မရှိပယ်နိုင်၏။ ဒုစွရိုက်ဟောင်း။ ဒုစွရိုက်သစ်တို့ကိုပယ်နိုင်သည့်အတွက်ကြောင့်။ ရှေ့သို့ကျရောက်လတ်သောအပါယ်ဘဝတို့ကိုလည်း အကြွင်းအကျန်မရှိပယ်နိုင်၏။ အထက်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သည့် ဘဝတိုင်အောင် မြင့်မြတ်သောလူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝတို့၌သာကျင်လည်ရလေ၏။ ။ ဤကားလောကုတ္တရာအရိယာ၏အလားပေတည်း။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ဤလောကုတ္တရာအရိယာကိုသာ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုဟောတော်မူ၏။

အရိယာစစ်တမ်းပြီး၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောစကား၌၊ ရဟန္တာဆိုသည်ကား။ ကိလေသာတရားတို့ကိုအကြွင်းအကျန်မရှိပယ်ခြင်းကြောင့်။ လူနတ်ဗြဟ္မာတို့၏ပူဇော်အထူးကိုခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ဆိုလို၏။ ထိုရဟန္တာသည်လည်း၊ သမ္မုတိရဟန္တာ၊ ပရမတ္ထရဟန္တာဟူ၍ - ၂မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင်သမ္မုတိရဟန္တာဆိုသည်ကား။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဈာန်အဘိညာဉ်တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ကောင်းကင်မြေခိဗ်း၊ ပျံ့လျှိုးသွားလာနိုင်၏။ သူဘဝါးတို့စိတ်အကြံကိုသိနိုင်၏။ ရှေးဘဝ။ နေဘဝတို့ကိုလည်း များစွာမြင်နိုင်၏။ အနိစ္စဉာဏ်ဒုက္ခဉာဏ်အနတ္တဉာဏ်ကိုမူကား မရနိုင်။ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုမျှမပယ်နိုင်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရဟန္တာအစစ်မဟုတ်ပါဘဲလျက်။ လောကီလူအများတို့က ရဟန္တာဟုသမုတ်ကြသော သမ္မုတိရဟန္တာမည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အထက်ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ပင်ရောက်သော်လည်း၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုမျှ

မပယ်နိုင်သောကြောင့်အပါယ်ငဲ့သို့တလည်လည်ကျခွင့်ရှိနေ၏။
ပရမတ္ထရဟန္တာဆိုသည်ကား။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိမှ
စ၍၊ခပ်သိမ်းသောကိလေသာတို့ကို အကြွင်းအကျန်မရှိ ပယ်၏။
ကုသိုလ်ကံ။အကုသိုလ်ကံတို့ကိုလည်းစွန့်နိုင်၏။လှူဘုံ။ နတ်ဘုံ။
ဗြဟ္မာဘုံတို့ရှိကံနောက်တစ်နိမိတ်သန္ဓေနေခွင့်မရှိ။ အနုပါဒိသေ
သနိဗ္ဗာန်သို့သာရောက်လေ၏။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရမတ္ထရဟန္တာ
မည်၏။ဗုဒ္ဓဘာသာရှိကံ။ ထိုပရမတ္ထရဟန္တာကို၊ ရဟန္တာဟူ၍
ဟောတော်မူ၏။

ရဟန္တာစစ်တမ်းပြီး၏။

နိဗ္ဗာန်စစ်တမ်းကိုပြဆိုရာ၏။နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။ မီးဆွဲတပါး
တို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်သောအသစ်တခတ်ကိုနိဗ္ဗာန်ဆို၏။ ထိုစကား၌။
မီးဆွဲတပါးဆိုသည်ကား။(၁)ရာဂမီးတပါး။ (၂)ဒေါသမီးတပါး။
(၃)မောဟမီးတပါး။(၄)ဇာတိမီးတပါး။ (၅)ဇရာမီးတပါး။(၆)
မရဏမီးတပါး။(၇)သောကမီးတပါး။(၈)ပရိဒေဝမီးတပါး။ (၉)
ဒုက္ခမီးတပါး။(၁၀)ဒေါမနုဿမီးတပါး။ (၁၁)ဥပါယာသမီးတ
ပါးဟူ၍၊မီး-၁၁-ပါးရှိ၏။ ။ဤမီး-၁၁-ပါးတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်
သော၊အသစ်တခတ်သည်နိဗ္ဗာန်မည်၏။

တနည်း။ ။နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ကား။သံသရာဝဋ်မှ၊ လွတ်ငြိမ်း
ခြင်းကိုဆိုသတည်း။ဤစကား၌။(က)သံသရာ ဟူသည်အဘယ်
နည်း။(ခ)ဝဋ်ဟူသည်အဘယ်နည်း။ (ဂ)လွတ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည်
အဘယ်နည်း။

(က) သံသရာဆိုသည်ကား။တဘု မှသည်တဘုံသို့။တဘဝ
မှသည်တဘဝသို့။ မရပ်မနား ပြောင်းရွှေ့ပြေးသွား၍ နေကြရ
သည်ကိုသံသရာဆိုသတည်း။ဆိုသံသရာသည်။ (၁)အပါယ်သံ
သရာကြီးတပါး။(၂)ကာမသုဂတိသံသရာကြီးတပါး။(၃)ဗြဟ္မာ

သံသရာကြီးဘဝပါးဟူ၍သံသရာကြီးသုံးချောင်းသုံးသွယ်ရှိ၏။ ထို
တွင်(၁) အပါယ်သံသရာကြီးဆိုသည်ကား။ ငရဲဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊
ပြိတ္တာဘုံ၊ အသုရုကယ်ဘုံ။ ဤအပါယ်လေးဘုံကြီးကိုအပါယ်သံ
သရာကြီးဟုဆိုသတည်း။ ထိုအပါယ်သံသရာကြီးသည်။ လွန်လေ
ပြီးသောအတိတ်အဘို့၌လည်း။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ ဘဝအဆက်
ဆက်အားဖြင့်အစဟူ၍မရှိ။ အနန္တရှည်လျား၏။ နောက်လာလက်
သောအနာဂတ်အဘို့၌လည်း။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ ဘဝအဆက်
ဆက်အားဖြင့်အဆုံးဟူ၍မရှိ။ အနန္တရှည်လျား၏။ ။ အပါယ်သံ
သရာကြီးပြီး၏။

(၂) ကာမသုဂတိသံသရာကြီးဆိုသည်ကား။ လူ့ဘုံ။ နတ်
ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်ဘုံ။ ။ ဤကာမသုဂတိ-၇-ဘုံကြီးကို။ ကာမ
သုဂတိသံသရာကြီးဟုဆိုသတည်း။ ဤကာမသုဂတိသံသရာကြီး
သည်လည်းလွန်လေပြီးသောအတိတ်အဘို့၌။ ကမ္ဘာအဆက်
ဆက်။ ဘဝအဆက်ဆက်အားဖြင့်အစဟူ၍မရှိ။ အနန္တရှည်လျား
၏။ နောက်အနာဂတ်အဘို့၌လည်း။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ ဘဝအ
ဆက်ဆက်အားဖြင့်အဆုံးဟူ၍မရှိ။ အနန္တရှည်လျား၏။ ။ ကာမ
သုဂတိသံသရာကြီးပြီး၏။

(၃) ဗြဟ္မာသံသရာကြီးဆိုသည်ကား။ ရူပဗြဟ္မာ-၁၆-ဘုံ။
အရူပဗြဟ္မာ-၄-ဘုံ။ ဤဗြဟ္မာပေါင်း-၂၀-ကို။ ဗြဟ္မာသံသရာ
ကြီးဟုဆိုသတည်း။ ထိုဗြဟ္မာသံသရာကြီးသည်လည်း။ လွန်လေ
ပြီးသောအတိတ်အဘို့၌။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ ဘဝအဆက်
ဆက်အားဖြင့်အစဟူ၍မရှိ။ အနန္တရှည်လျား၏။ နောက်လာလက်
သောအနာဂတ်ကာလအဘို့၌လည်း။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်။ ဘဝအ
ဆက်ဆက်အားဖြင့်အဆုံးဟူ၍မရှိ။ အနန္တရှည်လျား၏။ ။ ဗြဟ္မာ
သံသရာကြီးပြီး၏။

သံသရာကြီး-၃-ချောင်း-၃-သွယ်ပြီး၏။
—→○←—

(၁) ဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ။အဘန်တလဲလဲလည်၍ နေသည်ကိုဆို၏။ထိုဝဋ်သည်၊သာမညအားဖြင့်၊(၁)ကိလေသဝဋ်တပါး၊(၂)ကမ္မဝဋ်တပါး၊(၃)ဝိပါကဝဋ်တပါးဟူ၍ဝဋ် ၃-ပါးရှိ၏။ ဝိသေသအားဖြင့်မူကား။ အပါယ်သံသရာကြီး၏ ဆိုင်ရာဖြစ်သော ကိလေသဝဋ်၊ကမ္မဝဋ်၊ဝိပါကဝဋ်ဟူ၍သုံးပါးတရပ်။ ကာမသုဂတိသံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဖြစ်သောကိလေသဝဋ်၊ကမ္မဝဋ်၊ဝိပါကဝဋ်ဟူ၍သုံးပါးတရပ်၊ဗြဟ္မာသံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဖြစ်သော ကိလေသဝဋ်၊ကမ္မဝဋ်၊ဝိပါကဝဋ်ဟူ၍သုံးပါးတရပ်ဟူ၍ဝဋ်တရားသုံးပါးသုံးလီရှိ၏။

ထိုတွင်အပါယ်သံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါး၌။ ကိလေသဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ။အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးကိုဆို၏။သက္ကာယဒိဋ္ဌိလည်းခေါ်၏။ ။အတ္တဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ သတ္တဝါတို့၌မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာကြီးကိုငါ၏အတ္တတည်း။ငါ၏ကိုယ်တည်းဟုအစဉ်အမြဲမှတ်ယူစွဲလမ်းမှုကြီးသည်အသီးသီးရှိကြ၏။ ထိုမှတ်ယူ စွဲလမ်းမှုကြီးကိုအတ္တဒိဋ္ဌိဟုဆို၏။ ဤအတ္တဒိဋ္ဌိကြီးသည် အပါယ်သံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာကိလေသဝဋ်မည်၏။

ကမ္မဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ။အတ္တဒိဋ္ဌိတင်းလင်းရှိနေသော၊သတ္တဝါတယောက်တယောက်မှ။ ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းအနန္တတို့သည်၊ဖြစ်လေရာရာဘဝတို့၌အစဉ်အမြဲပါရှိ၍နေကုန်၏။

ရှေ့သို့ဖြစ်လတံ့ ဒုစ္စရိုက်ကံသစ်အနန္တတို့သည်လည်း။ ရှေ့တည်ရှိ၍နေကုန်၏။ဤဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းအနန္တ။ ဒုစ္စရိုက်ကံသစ်အနန္တတို့သည်ကမ္မဝဋ်မည်ကုန်၏။

ဝိပါကဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ။ငရဲသားကိုယ်ခန္ဓာအနန္တ။တိရစ္ဆာန်ကိုယ်ခန္ဓာအနန္တ။ ပြိတ္တာကိုယ်ခန္ဓာအနန္တ။ အသုရကာယ်ကိုယ်ခန္ဓာအနန္တတို့သည်၊ဝိပါကဝဋ်မည်၏။

ဤဝဋ်-၃-ပါးကိုအဘယ်ကြောင့်အပါယ်သံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဟူ၍ဆိုသနည်းဟူမူကား။အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသောပုထုဇဉ်သတ္တ

ဝါတို့ကို၊အပါယ်လေးပါးသို့ဆွဲငင်၍ချုတ်တတ်သောကြောင့်အပါယ်
သံသရာ၏ဆိုင်ရာဟူ၍ဆိုသတံည်း။

ချပုံကား။ ။အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသောသတ္တဝါတို့သည်၊တရံတရ
ကုသိုလ်ကံကြောင့်လူ့ဘဝ၌ဖြစ်ကြကုန်သော်လည်း။ စိတ်ထဲနှု
လုံးထဲနှိုက်အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးနှင့်တကွ ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းအနန္တပါရှိ
လျက်နေသောကြောင့်၊ ထိုကုသိုလ်ကံအစွမ်းကုန်၍ သေဆုံးကြ
သောအခါ၊အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးနှင့်ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းအနန္တတို့က။ထိုလူ
သတ္တဝါတို့ကိုအောက်အပါယ်ငရဲသို့အတွင်ဆွဲငင်၍ချကြကုန်၏။
တရံတရသောကုသိုလ်ကံကြောင့်။နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်ဘဝ
တို့၌ဖြစ်ကြကုန်သော်လည်း။စိတ်ထဲနှုလုံးထဲ၌။ အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးနှင့်
တကွဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်း အနန္တပါရှိလျက်နေသောကြောင့်၊ ထို
ကုသိုလ်ကံအစွမ်းကုန်၍ သေဆုံးကြသောအခါ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကြီး
နှင့်ဒုစ္စရိုက် ကံဟောင်း အနန္တတို့က ထိုနတ် သတ္တဝါ တို့ကို
အောက်အပါယ်ငရဲသို့။အတင်းဆွဲငင်၍ချကြကုန်၏။ ။တရံတရ
သောကုသိုလ်ကံကြောင့်- ၂၀-သောဗြဟ္မာဘု ဗြဟ္မဘဝတို့၌ဖြစ်
ကြကုန်သော်လည်း။စိတ်ထဲနှုလုံးထဲ၌။အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးနှင့်တကွဒုစ္စ
ရိုက်ကံဟောင်းအနန္တပါရှိလျက်နေသောကြောင့်။ ထိုကုသိုလ်အ
စွမ်းကုန်၍ သေဆုံးကြသောအခါ။ အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးနှင့် ဒုစ္စရိုက်ကံ
ဟောင်းအနန္တတို့က။ထိုဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ကိုအောက်အပါယ်ငရဲ
သို့အတွင်ဆွဲငင်၍ချကြကုန်၏။ ။အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ကြ
ကုန်သောလူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည်လည်း။အပါယ်ငရဲမှဘဝ
ပေါင်းတသိန်းနှင့်လည်း မလွတ်နိုင်ကြရ။ ဘဝပေါင်းတသိန်းနှင့်
လည်းမလွတ်နိုင်ကြရ။ဘဝပေါင်းတကုဋေနှင့်လည်း မလွတ်နိုင်
ကြရ။ နက်သည်ထက်နက်သော အပါယ်ငရဲသို့ ဘဝ အဆက်
ဆက်မြုပ်နှစ်၍သွားကြကုန်၏။ဤအရာ၌။ နေသိခသုတ်ဒေသနာ
တော်ကြီးကာဏကန္တပေါပမသုတ်ဒေသနာတော်ကြီးများကိုပြဆို
ရာ၏။ပြဆိုပုံကား။တရံရောအခါမြတ်စွာဘုရားသည်၊လက်သည်း
တော်ပေါ်၌မြေမှုံတို့ကိုတင်ထားပြီးလျှင်၊ ရဟန်းတို့ကိုဤသို့မိန့်

တော်မူ၏။ရဟန်းတို့၊ငါ၏လက်သည်းတော်ပေါ်၌တင်ထားသော
 မြေမှုန့်နှင့်၊မဟာပထဝီမြေအပြင်၌ရှိသော မြေမှုန့်သည်။ အဘယ်
 ကများသနည်းဟုမိန့်တော်မူ၏။ရဟန်းတို့ကဤသို့လျှောက်ကြ၏။
 လက်သည်းတော်ပေါ်၌ တင်ထားသောမြေမှုန့်က အလွန်နည်းလှ
 ပါ၏။မဟာပထဝီမြေအပြင်၌ရှိသော မြေမှုန့်ကအလွန်များလှပါ၏
 ဟုလျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားကဤသို့မိန့်တော်မူ
 ၏။ “ဧဝမေဝခေါ်ဘိက္ခဝေအပ္ပကာတေသတ္တာ။ယေမနုဿာ
 စုတာမနုဿေသုပစ္ဆာဇာယန္တိ။ တေဧဝသတ္တာဗဟုတရာယေမ
 နုဿာစုတာအပါယေသုပစ္ဆာဇာယန္တိ”။ ။ဟူ၍ဟောတော်မူ
 ၏။ ။အနက်ကား။ဘိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့။ဧဝမေဝခေါ်။ဤမြေမှုန့်
 ဥပမာနှင့်တူစွာသာလျှင်။ ယေသတ္တာ။အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။
 မနုဿာ။လူပြည်မှ။စုတာ။ စုတေကြကုန်သည်ရှိသော်။ မနုဿ
 သု။လူပြည်တို့၌။ ပစ္ဆာဇာယန္တိ။ တဘန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေ
 သတ္တာ။ထိုသတ္တဝါတို့သည်။အပ္ပကာ။အလွန်နည်းလှကုန်၏။ ယေ
 သတ္တာ။ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ မနုဿာ။ လူပြည်မှ။ စုတာ။
 စုတေကြကုန်သည်ရှိသော်။ အပါယေသု။ အပါယ်လေးဘုံ တို့၌။
 ပစ္ဆာဇာယန္တိ။တဘန်ဖြစ်ကြကုန်၏။တေဧဝသတ္တာ။ ထိုသတ္တ
 ဝါတို့သည်သာလျှင်။ဗဟုတရာ။အလွန်များလှကုန်၏။ ။ဤကား
 နုခဿိခသုတ်ဒေသနာတော်ကြီးပေတည်း။

တရံရောအခါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ရဟန်းတို့ကိုခေါ်တော်မူ၍
 ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ရဟန်းတို့။ငါ့ဟောလတံ သောစကားကိုစဉ်း
 စားကြကုန်လော့။ ဤမဟာသမုဒ္ဒရာကြီးအတွင်း၌။ လိပ်ငယ်တ
 ကောင်သည်ရှိလေရာ၏။ထိုလိပ်ငယ်သည်။မျက်စိနှစ်ဘက်လည်း
 အစုံပျက်စီးလျက်ရှိရာ၏။ထိုလိပ်ကောက်လည်း။နက်စွာသော
 မေထဲ၌ပျက်၍။ဦးလှည့်မိရာသွားလာ၍နေ၏။ နှစ်ပေါင်းတရာပြည့်
 သောအခါ၌။အထက်ရေအပြင်သို့တကြိမ်ဘကြိမ်မျှသာဦးခေါင်း
 ပေါ်၏။ ဤသမုဒ္ဒရာကြီးအတွင်း၌နက်ပင်လျှင်။ အပေါက်တခုသာ
 ရှိသော။လှည်းထမ်းပိုးတခုသည်ရှိလေရာ၏။ထိုထမ်းပိုးတုံးသည်

၄၇၀ ဥာဏ်အသင်း၊မာရ်အသင်း၊ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းချက်။

လည်း။ ရေလိုက်ရေချောင်းလိုက် မြောချင်တတ်တိုင်း မြော၍နေ
လေရာ၏။ ။ရဟန်းတို့။ထိုထမ်းပိုးတုံးသည်။ လိပ်ကာဏ်းငယ်
ဦးခေါင်းပေါ် ရာအရပ်သို့ဆိုက်ရောက်ပြီးလျှင်။ လိပ်ကာဏ်းငယ်
ဦးခေါင်းသည်။ ထမ်းပိုးတုံး၏အပေါက်နှိုက်စွပ်မိလေရာ၏။ ဤ
ကဲ့သို့စွပ်မိသောအခွင့်သည်။ ကြိုကြိုက်နိုင်ပါမည်လောဟု မေး
တော်မူ၏။ ကြိုကြိုက်နိုင်ရာမရှိပါဘုရားဟု လျှောက်ကြ ကုန်ပြီး
လျှင်။ကမ္ဘာမည်သည်အလွန်အသက်ရှည်လှသည်ဖြစ်ပါ၍။ကမ္ဘာ
မပျက်ဆုံးမီအတွင်းနှိုက်။ မပျက်မစီးတည်ရှိနေကြပါက။ ထိုလိပ်
ကာဏ်းငယ်၏ဦးခေါင်းနှင့် ထိုထမ်းပိုးပေါက်သည်။ တကြိမ်တ
ခါမျှစွပ်မိသော်စွပ် မိရာပါသေး၏ဘုရားဟုလျှောက်ထားကြကုန်
၏။

ထိုအခါ။မြတ်စွာဘုရားကဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ထိုလိပ်ကာဏ်း
ငယ်၏ဦးခေါင်းနှင့်ထိုထမ်းပိုးပေါက်၏ စွပ်မိရန်အရေးသည်။ အ
လွန်ခဲယဉ်းသည်မဆိုလောက်သေး။ ထိုထက် အဆတရာမက။
အဆတထောင်မက။ခဲယဉ်းသောအရာသည်ရှိသေး၏။ အဘယ်
ပါနည်းဆိုသော်။ဤလူ့ပြည်မှသေလွန်၍။အပါယ်ငရဲ၌ကျရောက်
လေသောသူသည်။ ဤလူ့ပြည်သို့ တဘန်ပြန်၍ရောက်နိုင်ရန် အ
ရေးသည်။ ထိုလိပ်ကာဏ်း၏ဦးခေါင်းနှင့် ထိုထမ်းပိုးပေါက်၏စွပ်
မိနိုင်ရန်အရေးထက်။ အဆတရာမက။ အဆတထောင်မက။ ခဲ
ယဉ်းလှ၏ဟု ဟောတော်မူပြီးလျှင်။ ။“တံကိဿဟေတု န
ဟေတ္ထိတိက္ခဝေ။အတ္ထိဓမ္မစရိယာသမစရိယာ ကုသလကိရိယာ
ပုညကိရိယာ။အညမညဃာတိကာဇ္ဇတ္တိတိက္ခဝေဝတ္တတိ” ဟူ၍
အကြောင်းကိုဟောတော်မူ၏။ ။အနက်ကား။ ။တံ။ထိုသို့ရနိုင်
ရန်ခဲယဉ်းသောအမှုသည်။ ကိဿဟေတု။ အဘယ်ကြောင့်နည်း
ဟူမူကား။တိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့၊ဇေဏ္ဍ။ဤကျရောက်လေရာအပါယ်
ဘုံဘဝနှိုက်။ဓမ္မစရိယာ။ သူတော်ကောင်းတရားကို ကျင့်မှုမည်
သည်။ နဟိအတ္ထိ။ မရှိတော့သည်သာလျှင်တည်း။ သမစရိယာ။
ညီညွတ် ငြိမ် သက်သော သုစရိုက်တရား ဆယ်ပါးကို ကျင့်မှု

မည်သည်။ နုဟိအတ္ထိ။ မရှိတော့သည်သာလျှင်တည်း။ ကုသလ
 ကိရိယာ။ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးကိုပြုရန်အခွင့်သည်။
 နုဟိအတ္ထိ။ မရှိတော့သည်သာလျှင်တည်း။ ပုညကိရိယာ။ ဒါန၊
 သီလ၊ စသော ပုည ကြိယဝတ္ထုဆယ်ပါးကိုအားထုတ်မှုသည်။
 နုဟိအတ္ထိ။ မရှိတော့သည်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။
 ဧတ္ထ။ ဤကျရောက်လေရာအပါယ်တုံဘဝ၌။ အညမညဗ္ဗာတိကာ။
 နိုင်ရာနိုင်ရာ။ အချင်းချင်းသတ်စားမှုသည်သာလျှင်။ ဝတ္တတိ။ အမြဲ
 ဖြစ်ပွားချေ၏။ ဤကားအနက်။ ။ ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍။ အ
 ပါယ်ဘဝသို့ကျရောက်လေသောလူအပေါင်းတို့သည်။ လူ့ဘဝ။
 နတ်ဘဝသို့တဘန်ပြန်ရောက်နိုင်ရန်အရေးအလွန်တရာ ကွာဝေး
 ခဲ့ယဉ်းလှကြောင်းသိရ၏။ အပါယ်ဘဝပေါင်း။ သောင်းသိန်းကုဋေ
 အသင်္ချေများစွာကြားပြီးမှ။ လူ့ဘဝနတ်ဘဝသို့ တကြိမ်တခါမျှ
 သာရနိုင်ကြောင်းကိုသိရ၏။ ထို့ကြောင့်။ မနုဿတ္တဘါဝေါ။ လူတို့
 အဖြစ်မည်သည်။ ဒုလ္လဘော။ ရခဲလှ၏ဟူ၍လည်း ပောတော်မူပေ
 ၏။ ဤပါဠိဒေသနာတော်များကို ထောက်ထား၍။ သံသရာ၌ကျင်
 လည်နေကြကုန်သော။ ပုတုဇဉ်သတ္တဝါတို့မှာ။ ကမ္ဘာပျက်၍နေ
 သောအခါ၌ အထက်ဗြဟ္မာပြည်မှာနေကြကုန်၏။ ကမ္ဘာတည်
 ထောင်၍လာသောအခါ၌မူကား။ အထက်ဗြဟ္မာပြည်မှ လျှောက်
 ကုန်၍။ အပါယ်လေးတံ၌သာ အကြာကြီးကြာ၍နေကြကုန်၏။
 လူတုံနတ်တုံသို့တရံတခါမျှသာရောက်လာနိုင်ကြသည်ဟုသိအပ်
 ၏။ ဤကားအပါယ်သံသရာကြီးနှင့်။ အပါယ်သံသရာကြီး၏ဆိုင်
 ရာဝဋ်သုံးပါး၏အလားကိုပြဆိုချက်တည်း။

ကာမသုဂတိသံသရာကြီး၏ ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါး၌။ ကိလေသ
 ဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ကါမတဏှာကြီးကိုဆိုသတည်း။ ကာမတဏှာ
 ကြီးဆိုသည်ကား။ မျက်စိအရသာ အကောင်းကြိုက်ကြီးတပါး။
 နားအရသာ အကောင်းကြိုက်ကြီးငါးပါး။ နှာခေါင်းအရသာ အ
 ကောင်းကြိုက်ကြီးတပါး။ လျှာအရသာ အကောင်းကြိုက်ကြီးတ
 ပါး။ ကိုယ်အင်္ဂါ အရသာအကောင်းကြိုက်ကြီးတပါးဟူ၍ ငါးပါး

၄၇၀ ဥာဏ်အသင်း၊မာရ်အသင်း၊ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းချက်။

ရှိ၏။ထိုကာမတဏှာကြီးသည်လည်း။ အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သောဒိဋ္ဌိ သမ္ပယုတ်တဏှာကြီးတပါး၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်မယှဉ်သော ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်တ ဏှာကြီးတပါးဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ်တဏှာ ကြီးသည်။အတ္တဒိဋ္ဌိရှိ၏။အဘော်သဟဲကြီးဖြစ်၍၊လူသတ္တဝါနတ် သတ္တဝါတို့ကို။အပါယ်ငရဲသို့ချမှင့်။အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်အလားတူလေ၏။ အတ္တဒိဋ္ဌိတွင်ပါဝင်လေ၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်တဏှာကို အသီးတုတ် ဆိုအပ်၏။

ကာမဝဋ်ဆိုသည်ကား။ လူ့ဘဝလူ့ချမ်းသာ။ နတ်ဘဝနတ် ချမ်းသာကို တောင့်တ၍ပြုအပ်သော။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ ကုသိုလ်များကိုဆို၏။ ၊ဝိပါကဝဋ်ဆိုသည်ကား။ လူ့ဘဝ။ လူ ခန္ဓာ။နတ်ဘဝ။နတ်ခန္ဓာတွေကို။ဝိပါကဝဋ်ဆိုသည်။

ဤကား။ကာမသုဂတိသံသရာကြီး၏ ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါးကိုပြ ဆိုချက်တည်း။ဗြဟ္မာသံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါး၌။ ကိလေ သာဝဋ်ဆိုသည်ကား။ ဘဝတဏှာကြီးကိုဆိုသတည်း။ ဘဝတ ဏှာကြီးဆိုသည်ကား။ရူပါဝစရကုသိုလ်ဈာန်တရား။ အရူပါဝစ ရကုသိုလ်ဈာန်တရားများသည်ကမ္မဘဝမည်၏။ ထိုဈာန်တို့၏အ ကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်ခန္ဓာတရားများ သည်။ဥပပတ္တိဘဝ်မည်၏။ ထိုကမ္မဘဝ။ ဥပပတ္တိဘဝ်တို့နှိုက်။ သာယာ သောတဏှာ ကြီး သည်။ဘဝတဏှာမည်၏။ ၊ဤကားကိလေသာဝဋ်ကိုပြဆိုချက် တည်း။ ၊ကမ္မဝဋ်ဆိုသည်ကား။ရူပါဝစရကုသိုလ်ဈာန်တရား အရူပါဝစရကုသိုလ်ဈာန်တရားများကို။ ကမ္မဝဋ်ဟုဆိုသတည်း။ ထိုဈာန်တို့၏ အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်ခန္ဓာတွေကို။ ဝိပါကဝဋ်ဟု ဆိုသတည်း။

ဤကားဗြဟ္မာသံသရာကြီး၏ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါးကိုပြဆိုချက် တည်း။ ၊သံသရာကြီးသုံးပါးနှင့်။ ဝဋ်သုံးပါးသုံးလီကို ပြဆို ချက်ပြီး၏။

နိဗ္ဗာန်သည်။ပထမနိဗ္ဗာန်။ဒုတိယနိဗ္ဗာန်။ တတိယနိဗ္ဗာန်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင်အပါယ်သံသရာ၏ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါးမှ

လွတ်ငြိမ်းမှုသည်၊ပထမနိဗ္ဗာန်မည်၏။ ကာမသုဂတိ သံသရာ၏ ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါးမှလွတ်ငြိမ်းမှုသည်ဒုတိယနိဗ္ဗာန်မည်။ ဗြဟ္မာ သံသရာ၏ဆိုင်ရာဝဋ်သုံးပါးမှလွတ်ငြိမ်းမှုသည် တတိယနိဗ္ဗာန် မည်၏။ပုထုဇဉ်သတ္တဝါတို့မှာမူကား။ပထမနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင် ကြရန်အလွန်အရေးကြီးလှ၏။ ပထမနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြရန်အ ရေးဆိုသည်ကား။အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးကိုအမြစ်အရင်းနှင့်တကွသရဇ္ဈေ ဒပဟာန်ဖြင့် ပယ်ဖြတ်နိုင်ရန်။ အနတ္တဝိပဿနာ အလုပ်ကြီးပေ တည်း။အကြင်အခါနှိုက်။ အနတ္တဝိပဿနာအလုပ်သည် ပေါက် ရောက်ထမြောက်၏။ ထိုအခါမှစ၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ။အတ္တဒိဋ္ဌိကြီး သည်အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးအပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်း သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ ထိုသူမှာ အနမတဂ္ဂသံသရာကာ ပါရှိ၍နေ သောဒုတ္တရိုက်ကံဟောင်းအနန္တတို့သည်အကုန်ချုပ်ငြိမ်းလေကုန် ၏။ဒုတ္တရိုက်ကံသစ်အနန္တတို့သည်လည်း။ အကုန်မျိုးစာတ် ပြတ် လေကုန်၏။အပါယ်သံသရာကြီးမှတခါတည်းကျွတ်လွတ်လေ၏။ ထိုသူမှာလူ့ဘဝ၊နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာ့ဘဝတို့သာကျန်လေ၏။ ဤ၌ အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးချုပ်ငြိမ်းမှု၊ဒုတ္တရိုက်ကံဟောင်းအနန္တတို့၏ချုပ်ငြိမ်း မှု။ဒုတ္တရိုက်ကံသစ်အနန္တတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှု။ နောင်ဖြစ်လတံ့သော အပါယ်ဘဝအနန္တတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှု။ ဤချုပ်ငြိမ်းမှုကြီး လေးပါး သည် ပထမနိဗ္ဗာန်မည်၏။ထိုသူသည်လည်း။ထိုစကား၌ပင်လျှင် ပထမနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုပထမနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ပုထုဇဉ်အဖြစ်မှကျွတ်လွတ်လေ၏။ သောတာပန် အ ရိယာအဖြစ်သို့ရောက်လေ၏။လောကီဘုံသားအဖြစ်မှကျွတ်လွတ် လေ၏။လောကုတ္တရာဘုံသားအဖြစ်။ပထမနိဗ္ဗာန်ဘုံသား အဖြစ် သို့ရောက်လေ၏။နောင်ထဝအဆက်ဆက်တို့မှာလည်း။လူ့ဘဝ၌ ဖြစ်သောအခါ၊ လူ့ချမ်းသာ၊နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးအကျိုးနှစ်ပါးကို၊ စွယ်စုံခံစားရ၏။ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ ဖြစ်သောအခါ။ နတ် ချမ်းသာ၊ဗြဟ္မာချမ်းသာတို့နှင့်တကွ၊နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကိုစွယ်စုံ ခံစားရ၏။ဤစုကား၌။လူ့ချမ်းသာနတ်ချမ်းသာဗြဟ္မာချမ်းသာကြီး

၄၈၂ ဥာဏ်အသင်း။မာရ်အသင်း။ခန္ဓာအသင်းရှင်းလင်းမျက်။

များကိုခံစားရပုံမှာ။ သိသာထင်ရှားပြီနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုအဘယ်
သို့ခံစားရသနည်းဟူမူကား။ ထိုသူသည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိရှိနေကြသော
ပုထုဇဉ်သတ္တဝါတို့ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ။ ဤသူများ သည်။
အပါယ်သံသရာကြီးနှိုက်နစ်မွန်းရန်ရှိနေကြချေ၏။ ငါမှာမူကား။
ထိုအပါယ်သံသရာကြီးမှ လွတ်ငြိမ်းပေပြီဟု ဝမ်းမြောက်ခြင်း
ဖြစ်ရာ၏။ ဤကားဖြစ်လေရာဘုံဘဝတို့ကို ပထမနိဗ္ဗာန်ကြီးကို
ခံစားရပုံတည်း။ ဤပထမနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးသည်။ လေးကျွန်းလုံး
ကိုအစိုးရသော စကြာမန္ဒာတ်မင်းကြီးတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ
ထက်။ အဆရာ ထောင်မက မြင့်မြတ်၏။ ပုထုဇဉ်နတ်မင်းကြီး
ပုထုဇဉ် ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာထက်။ အဆရာ
ထောင်မကမြင့်မြတ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌။

ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန၊
သက္ကဿ ဂမနေနဝါ။
သဗ္ဗလောကာမိ ပစ္စေန၊
သောတာပတ္တိ ဖလံ ဝရံ။ ။

ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။ ။ အနက်ကား။ ပထဗျာ။ လေးကျွန်း
တခွင်။ မြေအပြင်နှိုက်။ ဧကရဇ္ဇေန။ တယောက်ထည်းသောစကြာ
မင်းကြီးဖြစ်ရသည်ထက်၎င်း။ သက္ကဿ။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်သို့။
ဂမနေနဝါ။ နတ်မင်းကြီးအဖြစ်နှင့်ရောက်ရသည်ထက်၎င်း။ သဗ္ဗ
လောကာမိပစ္စေန။ အလုံးစုံသောလောကကိုအစိုးရသော ဗြဟ္မာ
မင်းကြီးဖြစ်ရသည်ထက်၎င်း။ သောတာပတ္တိဖလံ။ သောတာပတ္တိ
ဖိုလ်သို့ရောက်ရခြင်း သည်။ ဝရံ။ မြတ်လှလေ၏။ ။ ဟူ၍ဟော
တော်မူ၏။ ။ အဘယ်ကြောင့်မြတ်သနည်းဆိုသော်။ ထိုပုထုဇဉ်
ဖြစ်ကြသော စကြာမင်းကြီး။ နတ်မင်းကြီး။ ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့မှာ။
အပါယ်သံသရာ ကြီးကရှေ့ ကဆီး ၍နေ၏။ အပါယ်ငဲ့သို့ကျ
ရောက်ခွင့်ကြီးတင်းလင်းရှိနေ၏။ ။ အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးကျွတ် ငြိမ်းပြီး

သောသုမ္မာအပါယ်သံသရာကြီးမှ ကျွတ်လွတ်ပြီးဖြစ်၍မြတ်လေသည်။

ပထမနိဗ္ဗာန်ကြီးပြီး၏။

ပဌမနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ပြီးသော သူသည်။ ဒုတိယနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်းငှာ။လူ့ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာတို့၌၊လက္ခဏာရေး သုံးပါးကိုပွားများအားထုတ်ရာ၏။ ဒုက္ခလက္ခဏာ ထင်မြင်အောင် အရေးကြီးထွ၏။လူ့ခန္ဓာနတ်ခန္ဓာတို့၌၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ ကောင်းစွာ ထင်မြင်သောအခါ။ကာမတဏှာဟူသော ကံလေသာဝင်ကြီးသည်။ အကြွင်းအကျန်မရှိ ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ကာမတဏှာ ချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ရှိသော ကာမကုသိုလ်ကံသည်လည်း။ ကာမတဏှာတည်းဟူတော့ အဘော်သဟဲကင်းသဖြင့်။ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုမပေးနိုင်ကြကုန်ပြီ။ ချုပ်ငြိမ်းသည်မည်ကုန်၏။ အထက် ဗြဟ္မာ သံသရာ ကြီးသာကျန်ရှိ၏။ ထိုသုမ္မာ။ နောင်လာလကံ သော ကာမသုဂတိ သံသရာ အနန္တကြီးသည် အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ထိုသူသည်။ ဒုတိယနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်လေ၏။ထိုချုပ်ငြိမ်းမှု ကြီးသုံးပါးသည်။ ဒုတိယ နိဗ္ဗာန် ကြီးပေတည်း။

ဒုတိယနိဗ္ဗာန်ကြီးပြီး၏။

ဒုတိယနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ပြီးသောသူသည်။ တတိယနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်းငှာ။ဗြဟ္မာခန္ဓာတို့၌၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို ပွားများအားထုတ်ရာ၏။ ဒုက္ခလက္ခဏာကိုထင်မြင်အောင်အရေးကြီးထွ၏။ဒုက္ခလက္ခဏာဆိုသည်ကား။ထိုဗြဟ္မာခန္ဓာတို့၌ရှိသော။ အနိစ္စဘေးကြီး။ဇာတိဇရာရုဇာတဘေးကြီးကိုဆိုသတည်း။ ဗြဟ္မာခန္ဓာ

တို့၌၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကောင်းစွာထင်မြင်သောအခါ၊ ဘဝတဏှာ
 တည်းဟူသောကိလေသာဝဋ်ကြီး။ အကြွင်းအကျန်မရှိ၊ အကုန်
 ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ ထိုဘဝတဏှာကြီးချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့်တပြိုင်နက်
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌အကျိုးပေးတတ်သော။ ကာမကုသိုလ်၊ ရူပကု
 သိုလ်၊ အရူပကုသိုလ်တို့သည်-အကျိုးမပေးတတ်သော။ ကာမကြိ
 ယာ၊ ရူပကြိယာ။ အရူပကြိယာအဖြစ်သို့ရောက်ကြကုန်၏။ ချုပ်
 ငြိမ်းသည်မည်ကုန်၏။ ထိုသူမှာနောင်လာလတ် သောဗြဟ္မာသံသ
 ရာအနန္တကြီးသည်။ အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ ထိုသူသည်တတိ
 ယနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုဘဝပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာကိုယ်မျှသာ ကျန်ရှိ
 ၏။ ထိုခန္ဓာကိုယ်သည်။ ထိုဘဝအဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ၌ ချုပ်ဆုံး
 လေ၏။ ထိုချုပ်ငြိမ်းမှုကြီးသုံးပါးသည်။ တတိယနိဗ္ဗာန်ကြီး ဖြစ်
 ပေသတည်း။

တတိယနိဗ္ဗာန်ကြီးပြီး၏။

ဤကားဗုဒ္ဓဘာသာ၌နိဗ္ဗာန်ကြီး-၃-ပါးကိုပြဆိုချက်ပေတည်း။

သင်္ခတပရမတ်၊ အသင်္ခတပရမတ်။ ဤပရမတ်နှစ်ပါးခွဲနည်းကို
 မေးလျှောက်ချက်နှိုက်။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ။ သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ။ ဝိညာဏပစ္စ
 ယာနာမရူပံ။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ။ သဠာယတနပစ္စယာ
 ဖဿော။ ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ။ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာ။ တဏှာ
 ပစ္စယာဥပါဒါနံ။ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါဘဝပစ္စယာဇာတိ။ ဇာတိ
 ပစ္စယာဇရာ၊ မရဏံ။ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿုပါယာ
 သာသန္တဝဏ္ဏိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒ

ယောဟောတိ။ ။ဤဒေသနာသည်။သင်္ခတပရမတ်အဆက်ပွား
၍နေပုံကိုဟောတော်မူသောဒေသနာတော်ပေတည်း။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို မသိမမြင်မထင်
မလင်းခြင်းတည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာ တရား ထင်ရှား ရှိ နေ ခြင်း
ကြောင့်။သင်္ခ ၂၇။ တဝင်္ဂိပြုပြင်တတ်သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကု
သိုလ်ကံဟူသောသင်္ခ ၂၇တရားတို့သည်။သမ္ဘဝန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။
သင်္ခ ၂၇ပစ္စယာ။သင်္ခ ၂၇တရားထင်ရှားရှိနေခြင်းကြောင့်။ဝိညာဏံ
နောက်တဝတွင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်။ ပဝတ္တိ ဝိညာဏ်တည်း ဟူ
သောဝိညာဏ်-၆-ပါးအကျိုးတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ။ ဖြစ်ကုန်၏။
ဝိညာဏ်ပစ္စယာ။ ဝိညာဏ်-၆-ပါး ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။
နာမရူပံ။ဝိညာဏ်၏ အခြံအရံဖြစ်သော ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ အစရှိ
သောနာမ်တရား၊ ပထဝီအာပေါ၊ အစရှိသောရုပ်တရား။ ဤနာမ
ကာယ၊ ရူပကာယ၊ တရားနှစ်ပါးသည်။ သမ္ဘဝတိ။ ထင်ရှားဖြစ်
ပေါ် ၏။နာမရူပပစ္စယာ။နာမကာယရူပကာယ တရားနှစ်ပါးထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။အဠာယတနံ။လူအများတို့၏သက်ရောက်
ရာရေဆိပ်ကြီးသဘွယ်ဖြစ်သောစက္ခာယတန၊သေတာယတန၊
ဗာနာယတန၊ဇိဝှါယတန၊ ကာယာယတန၊ မနာယတန၊ ဟုဆို
အပ်သော -၆- ပါးသောအာယတနတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ။ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ သဠာယတနပစ္စယာ။ အာယတနတရား-၆-ပါး
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။ဖဿော။ အာရုံကို ထိခိုက် ခြင်း
တည်းဟူသော ဖဿ တရား-၆-ပါးသည်။ သမ္ဘဝတိ။ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ် ၏။ ဖဿပစ္စယာ ဖဿ တရား-၆-ပါး ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်
ခြင်းကြောင့်။ဝေဒနာ။အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်း တည်းဟူ
သော ဝေဒနာတရား=၆-ပါးသည်။ သမ္ဘဝတိ။ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်
၏။ဝေဒနာပစ္စယာ။ ဝေဒနာ-၆-ပါးထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။
တဏှာ။အာရုံနှိုက်တပ်မက်မောခြင်းဟူသော ရူပတဏှာ အစရှိ
သော တဏှာ -၆- ပါးသည်။ သမ္ဘဝတိ။ ထင် ရှား ဖြစ် ပေါ် ၏။
တဏှာ ပစ္စယာ။ တဏှာ-၆-ပါးထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။

ဥပါဒါနံ။ အပြင်း အထန် စွဲလမ်းခြင်း ဟူသော ကာမ ပါဒါနံ
 ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံဟု ဆိုအပ်သော
 ဥပါဒါနံတရားလေးပါးသည်။ သန္တတိ။ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ။
 ဥပါဒါနံတရားလေးပါးထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ တဝေ။ သံ
 သရာ၏အကျိုးစီးပွားဖြစ်သော သုစရိုက်တရား၊ ဒုစရိုက်တရားဟူ
 သော။ ကာမဘဝတရားဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကမ္မဇရုပ်ဟုဆိုအပ်
 သောဥပပတ္တိဘဝတရား ဤဘဝတရား နှစ်ပါးသည်။ သန္တတိ။
 ဖြစ်၏။ တဝပစ္စယာ။ တဝတရားနှစ်ပါးထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်
 ဇာတိ။ ပဋိသန္ဓေအဘန်ဘန်နေရခြင်းတည်းဟူသောဇာတိတရား
 သည်။ သန္တတိ။ ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ။ ဇာတိတရား ထင်ရှားဖြစ်
 ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ။ အဘန်ဘန် အိုရခြင်းတည်းဟူ
 သောဇရာဘရား။ အဘန်ဘန် သေရခြင်းတည်းဟူသော မရဏ
 တရား။ ဤဇရာမရဏဘရားနှစ်ပါးသည်၎င်း။ သောက၊ ပရိဒေဝ၊
 ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿုပါယာသာ။ စိုးရိမ်ပူပန်ရခြင်း အမျိုးမျိုးတည်း
 ဟူသော သောကတရား၊ ပိုကြွေး မြည် တမ်း ရခြင်းတည်း ဟူ
 သောပရိဒေဝတရား၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း တည်းဟူသော ဒုက္ခ
 တရား။ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်းတည်းဟူသောဒေါမနဿတရား။ သက်
 ကြီးရှိုက်ငင် ပင်ပန်းရခြင်း တည်းဟူသော ဥပါယာသတရားတို့
 သည်၎င်း။ သန္တတိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ဇေဝံ။ ဤသို့။ ကေဝလဿ။ ချမ်း
 သာသုခနှင့်မရောမယှက်သက်သက်သော။ ဇေဝဿဒုက္ခက္ခန္ဓဿ။
 ဤဒုက္ခသစ္စာတရားအရ၏။ သမုဒယော။ မပြတ်မစွဲအမြဲဖြစ်ပွား
 ရခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝအသေသဝိရာဂနိရောဓာ။ သင်္ခါရနိရောဓော
 သင်္ခါရနိရောဓာ။ ဝိညာဏနိရောဓော။ ဝိညာဏနိရောဓာ။ နာမရူပ
 နိရောဓော။ နာမရူပနိရောဓာ။ သဗ္ဗာယတနနိရောဓော။ သဗ္ဗာယတ
 နနိရောဓာ။ ဗဿနိရောဓော။ ဝေဒနာနိရောဓော။
 ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာ နိရောဓော။ တဏှာနိရောဓော။
 ဥပါဒါနနိရောဓော။ ဥပါဒါန နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော။ ဘဝ

နိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာဇရာ၊ မရဏံ၊ သောက၊
ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ပါယာသာနိရုတ္တိန္တိ။ ဖေမေတဿကော
ဝလဿဒုက္ခက္ခန္ဓဿနိရောဓောဟောတိ။ ။ ဤ ဒေသနာ သည်။
အသစ်တပရမတ်ကိုဟောတော်မူသောဒေသနာပေတည်း။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ။ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရော
ဓာ၊ နောင်ဘာန်ဖြစ်ပေါ် ရန်အကြွင်းအကျန်မရှိဘဲ အရိယာမဂ်
ဖြင့်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ သစ်၊ ရနိရောဓော။ နောင်ဘဝအသစ်
အသစ်ကိုပြုပြင်တတ်သောကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သစ်၊ ရတရား
တို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ သစ်၊ ရနိရောဓော။ သစ်၊
ရတရားတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓော။ နောင်ဘ
ဝအသစ်ဟုဆိုအပ်သောပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။
ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏနိရောဓာဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။
နာမရူပနိရောဓော။ နာမကာယ၊ ရူပကာယတရားနှစ်ပါးတို့၏ချုပ်
ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ နာမရူပနိရောဓော။ နာမကာယ၊
ရူပကာယ၊ တရားနှစ်ပါးချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာယတနနိရော
ဓော။ အာယတနတရား ၆ ပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ
ဖြစ်၏။ သဗ္ဗာယတနနိရောဓော။ အာယတနတရား- ၆ - ပါးတို့၏ချုပ်
ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဖဿနိရောဓော။ ဖဿတရား- ၆ - ပါးတို့၏ ချုပ်
ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဖဿနိရောဓော။ ဖဿတရား ၆
ပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော။ ဝေဒနာသရား
၆ - ပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာနိရော
ဓာဝေဒနာ။ တရား ၆ ပါးတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ကြောင့်။ တဏှာနိ
ရောဓော။ တဏှာတရား ၆ ပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ။
ဖြစ်၏။ တဏှာနိရောဓော။ တဏှာတရား ၆ ပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း
ကြောင့်။ ဥပါဒါနိရောဓော။ ဥပါဒါနိတရားလေးပါးတို့၏ ချုပ်
ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိရောဓော။ ဥပါဒါနိတရား
လေးပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော။ ဘဝတရား
နှစ်ပါးတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓော။

ဘဝတရား- ၂-ပါးတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်၊ ဇာတိနိရောဓော၊
 ပဋိသန္ဓေအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ
 ဖြစ်၏။ ဇာတိနိရောဓော၊ ပဋိသန္ဓေအသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှုချုပ်ငြိမ်း
 ခြင်းကြောင့်။ ဇရာ၊မရဏံ၊အဘန်ဘန်အိုရခြင်း၊အဘန်ဘန် သေ
 ရခြင်းဟူသောဇရာ၊မရဏံ၊တရားနှစ်ပါး သည်၎င်း။ သောက၊ပ
 ရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿုပါယာသာ။ အဘန်ဘန်စိုးရိမ် ရခြင်း၊
 အဘန်ဘန်ငိုကြွေးရခြင်း၊အဘန်ဘန် ကိုယ်၏ဆင်းရဲရခြင်း၊ အ
 ဘန်ဘန်စိတ်၏ဆင်းရဲရခြင်း၊အဘန်ဘန်သက်ကြီးရှိုက်တင်ငင်
 ပင်ပန်းရခြင်းတို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြစ်ပေါ် ဆုံး
 ကင်းအဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ ချုပ်ငြိမ်းကြ လေကုန်၏။ ဧဝံ။ ဤသို့။ ကေဝ
 လဿ၊ ချမ်းသာသုခနှင့် မဘက်။ သက်သက်သော၊ တေဿ
 ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ။ ထိုဒုက္ခသစ္စာတရားအရ၏။ နိရောဓော၊ချုပ်ငြိမ်း
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

ဤဒေသနာနှိုက်၊အဝိဇ္ဇာသည်သင်္ခတပရမတ်မည်၏။အဘယ်
 ကြောင့်သင်္ခတပရမတ်မည်သနည်းဟူမူ၊ အာသဝသမုဒယော အ
 ဝိဇ္ဇာသမုဒယော၊ဟူသော ပါဠိနှင့်အညီ။အာသဝတည်းဟူသော
 အကြောင်းတရားတို့၏ဖြစ်ပွားမှုကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသည် အသစ်အ
 သစ်ဖြစ်ပေါ်မှုထင်ရှားရှိနေသောကြောင့်။ သင်္ခတပရမတ်ခေါ်ပေ
 သတည်း။

ထိုအဝိဇ္ဇာ၏နောင်တတန်ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြွင်းအကျန်မရှိ၊အရိ
 ယာမဂ်၏အစွမ်းဖြင့်အကုန်အစင်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ အသင်္ခတပ
 ရမတ်မည်၏။ အဘယ်ကြောင့် အသင်္ခတခတ် ပရမတ်မည်သ
 နည်းဟူမူ၊အာသဝနိရောဓာအဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ဟူသောပါဠိနှင့်အ
 ညီ။ အာသဝတည်းဟူသောအကြောင်းတရားတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း
 ကြောင့်။အဝိဇ္ဇာ၏အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသောချုပ်ငြိမ်းမှုဖြစ်
 လေသောကြောင့်။ ထိုချုပ်ငြိမ်းမှုကို အသင်္ခတပရမတ် ခေါ်ပေသ
 တည်း။

နိဗ္ဗာန်၏ဘာဝ, အဘာဝကိုပြခြင်း။

ဤသို့လျှင်။ အဝိဇ္ဇာဟူသော သင်္ခါတပရမတ်၏ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်းဟူသော အဝိဇ္ဇာ၏အဘာဝသည်။ အသစ်တစာတ် ပရမတ်မည်၏။ ။ ဤစကား၌။ အဘာဝဆိုသော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၏ မရှိခြင်းကိုဆို၏။ သန္တိလက္ခဏာအားဖြင့်မူကား။ အရိုးအစဉ်ထင် ရှားရှိသောဘာဝကြီးတပါးပင်ဖြစ်၏။ ။ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းမှုစ သည်တို့၌လည်း။ ဤနည်းအတူ။ အဘာဝနှင့် ဘာဝနှစ်ပါးကိုခြား နား၍သိလေ။

ဤဒေသနာ၌။ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့်သင်္ခါရချုပ်သည်။ သင်္ခါ ရချုပ်ခြင်းကြောင့်ဝိညာဏ်ချုပ်သည်အစရှိသည်ဖြင့်။ အဆင့်အ ဆင့်ဟောတော်မူရသည်မှာလည်း အကြောင်းအကျိုး ဖြစ်ထိုက် သောတရားအစဉ်သို့လိုက်၍ဟောတော်မူခြင်းမျှသာတည်း။ ထို တရားတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှုမှာမူကား။ အရဟတ္တမဂ်ဇနာနီက အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းမှုတွင်တပေါင်းတရတည်းပါလေ၏။ အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းမှု နှင့်တရတည်းသောချုပ်ငြိမ်းမှုဖြစ်လေ၏။ ထိုချုပ်ငြိမ်းမှုသည်ထို ပုဂ္ဂိုလ်ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်မှနေောက်၌။ အနမတဂ္ဂသံသရာနှင့်အမျှ နိဗ္ဗိတဘဝရတည်ရှိလေ၏။ ထိုချုပ်ငြိမ်းမှုတွင် ငရဲဘဝအဆက် ဆက် အနန္တချုပ်ငြိမ်းမှုလည်း ပါဝင်လေ၏။ တိရစ္ဆာန် ဘဝအ ဆက်ဆက် အနန္တချုပ်ငြိမ်းမှု ပြိတ္တာဘဝအဆက်ဆက် အနန္တ ချုပ်ငြိမ်းမှု၊ အသုရကာယဘဝအဆက်ဆက် အနန္တ ချုပ်ငြိမ်းမှု လည်းပါဝင်လေ၏။ ထိုအတူလူ့ဘဝအဆက်ဆက်အနန္တ ချုပ် ငြိမ်းမှု၊ နတ်ဘဝအဆက်ဆက်အနန္တချုပ်ငြိမ်းမှု၊ ဗြဟ္မာဘဝအ ဆက်ဆက်အနန္တချုပ်ငြိမ်းမှုတို့လည်းပါဝင်လေကုန်၏။

အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူသောစကားတွင်။ ဤမျှလောက်ကြီး ကျယ်သော အသင်္ခါတပရမတ်နယ်ကြီးသည် အသိဉာဏ် တွင်ထင်မြင်ထင်လျှားရှိလေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်တွင်။ ရှေ့သို့ အစဉ်ဖြစ်ပွားလတံ့သော သင်္ခါတတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု၏သာ

လျှင်တခုတည်းဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။လွန်လေပြီးသော အတိတ်
 သံသရာ၌၊ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြကုန်ပြီးသောခပ်သိမ်းသောဘုရားပစ္စေ
 ကဗုဒ္ဓါ'ရဟန္တာတို့၏အသစ်တခတ်ပရမတ်နိဗ္ဗာန်ကြီးနှင့်လည်း၊
 တခုတည်းရောမိလေ၏။ယခုဘုရားသာသနာတော်မှာ။ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အသစ်တခတ်ပရမတ်နိဗ္ဗာန်ကြီး၊ နောင်
 အနမတဂ္ဂသံသရာတွင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြကုန်လတ် သောဘုရားပစ္စေ
 ကဗုဒ္ဓါ'ရဟန္တာတို့၏အသစ်တခတ်ပရမတ်နိဗ္ဗာန်ကြီးနှင့်လည်း
 တခုတည်းဖြစ်လေ၏။

ဥပါဒ်စွန်း၊ဘင်္ဂစွန်း၊ရှေ့အစွန်း၊နောက်အစွန်း၊အောက်အစွန်း၊
 အထက်အစွန်း။လက်ဝဲအစွန်း။ လက်ယာအစွန်း မရှိသော အနိ
 မိတ္တတရားဖြစ်၍ပစ္စုပ္ပန်အတိတ်အနာဂတ်ကာလအပြားအားဖြင့်
 လည်းကွဲပြားခြင်းမရှိ။ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်အားဖြင့်လည်းကွဲပြားခြင်း
 မရှိလေ။

ဤကားအနမတဂ္ဂသံသရာတွင်။အစဉ်ထာဝရတည်ရှိသောအ
 သစ်တခတ်ပရမတ်နိဗ္ဗာန်ကြီး၏။သန္တိသဘောဟူသောပရမတ္ထ
 သဘာဝအားဖြင့်ထင်ရှားရှိနေပုံကိုပြဆိုခဏ်းတည်း။

နိဗ္ဗာန်၏အမေးလေးချက်ကိုပြခြင်း။

အဝိဇ္ဇာ၏မရှိခြင်းတည်းဟူသောအဘာဝကို၊နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ဆိုခဲ့
 သော်၊ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။အဘယ်သို့လျှင်ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိ
 ပါသနည်း။အဘယ်သို့လျှင် ပရမသုခဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။ အဘယ်
 သို့လျှင်အနန္တဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံနိုင်ပါသနည်း။ အဘယ်သို့
 လျှင်အပ္ပမေယျဂန္ထိရဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။အမေးလေးချက်။

နိဗ္ဗာန်သည်ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှား
ရှိပုံကိုပြခြင်း။

ထိုအဝိဇ္ဇာ၏အဘာဝဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ သန္တိလက္ခဏာအားဖြင့်အရိုးအစဉ်ထင်ရှားသောဘာဝကြီးတပါး ဖြစ်ပေ၍။ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိပေ၏။

ထင်ရှားရှိပုံကား။ ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရား တို့သည်။ ဘုရားအဖြစ်သို့မရောက်မီ ရှေးကာလ၌။ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးတွင်း၍မသိခြင်းတည်းဟူသောအဝိဇ္ဇာတရားရှိနေကြကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာတရားရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့်။ သင်္ခါရအစရှိသော သံသရာဝဋ် တရား တို့သည်လည်း ရှိနေကြကုန်၏။ အဆုံးဘဝသို့ ရောက်၍အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်ကြီးကို ရကြသောအခါ၌။ ထိုဝိဇ္ဇာတရားသည်အကြွင်းအကျန်မရှိချုပ်ငြိမ်းကွယ်ပျောက် အဘာဝအဖြစ်သို့ရောက်လေ၏။

အဘာဝဟူသော်လည်း။ အဇတာကာသကောင်းကင်ကဲ့သို့။ အချည်းနှီး၊ တုဆွဲ၊ နိရတ္တက၊ အဘာဝမျိုးမဟုတ်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့မှာ။ ထိုခဏမှစ၍ ခပ်သိမ်းသောကိလေသာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဒုတိယဘဝမှစ၍ခပ်သိမ်းသောဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသောသန္တိလက္ခဏာနှင့်တကွ။ အနမတဂ္ဂ သံသရာတွင် အရိုးအစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှားလျက်ရှိနေသော ပရမတ္ထဘာဝကြီးတပါးဖြစ်ပေ၏။ ။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ ဤသို့လျှင်ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏။

နိဗ္ဗာန်သည်ပရမသုခဖြစ်ပုံကိုပြခြင်း။

ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ အဘယ်သို့လျှင်ပရမသုခဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

လူ့ခြမ်းသာအပေါင်းတို့တွင်။ လေကျွန်းလုံးကိုအစိုးရသော စင်္ကြာမင်းတို့၏ချမ်းသည်။ အကြီးအကျယ်ဆုံးသောချမ်းသာဖြစ်

၏။ ထိုစကြာမင်းချမ်းသာသည်။ အနိစ္စမျိုးစင်စစ်ဖြစ်၏။ ပျက်စီးခြင်းသည်လျှင်အဆုံးရှိ၏။ ထိုစကြာမင်းကြီးသည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်၊ တို့မှ။ ကျွတ်လွတ်ခြင်းမရှိသေးသောကြောင့်။ ယခုနေ့စကြာမင်း။ နောက်နေ့၌ခွေးဘဝ၊ ဝက်ဘဝ၊ အစရှိသော အပါယ်ဘဝသို့ကျရောက်ရန်။ ဝဋ်ဒုက္ခဘေးကြီးတင်းလင်းရှိနေ၏။

ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သုခသည်မူကား။ နိစ္စမျိုးဖြစ်၏။ အနမတဂ္ဂသံသရာတွင်။ ဘယ်အခါမှပျက်ဆုံးခြင်းမရှိ။ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့မှ ကျွတ်လွတ်ကြ လေကုန်သောကြောင့်။ ခွေးဘဝ၊ ဝက်ဘဝအစရှိသော အပါယ်ဘဝတို့နှင့်တကွ။ ခပ်သိမ်းသောဘဝသို့ကျရောက်ခြင်းမရှိကြကုန်ပြီဤသို့လျှင်လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စကြာမင်းကြီး၏ အကြီးအကျယ်ဆုံးသောလူချမ်းသာထက်။ ဤအဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သုခသည်။ အဆသိန်းသန်းမက။ သာလွန်မြင့်မြတ်သောပရမသုခကြီးဖြစ်ပေ၏။

နတ်ချမ်းသာအပေါင်းတို့တွင်လည်း။ သိကြားမင်းကြီးနတ်မင်းကြီးတို့၏ချမ်းသာသည်။ အကြီးကျယ်ဆုံးသောချမ်းသာဖြစ်၏။ ဗြဟ္မာချမ်းသာအပေါင်းတို့တွင်လည်း။ မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့၏ချမ်းသာသည်။ အကြီးကျယ်ဆုံးသောချမ်းသာဖြစ်၏။ ဤနတ်မင်းကြီး၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့၏ချမ်းသာသည်။ အနိစ္စမျိုးစင်စစ်သာဖြစ်ကုန်၏။ ပျက်စီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကြကုန်၏။ ထိုသိကြားမင်းကြီး၊ နတ်မင်းကြီး၊ မဟာ ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့မှ။ ကျွတ်လွတ်ခြင်းမရှိကြသေးသောကြောင့်။ ယခုနေ့သိကြားမင်းကြီး၊ နတ်မင်းကြီး၊ မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီး၊ နောက်နေ့၌ နှိုက်ခွေးဘဝ။ ဝက်ဘဝအစရှိကုန်သော အပါယ်ဘဝသို့ကျရောက်ရန် ဝဋ်ဒုက္ခဘေးကြီးတင်းလင်းရှိနေကြကုန်၏။

အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတည်းဟူသောနိဗ္ဗာနသုခသည်မူကား
နိစ္စမျိုးဖြစ်၏။ အနမတဂ္ဂသံသရာတွင်ဘယ်အခါမှ ဖျက်ဆုံးခြင်းမ
ရှိ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသောကိလေသာဝဋ်
ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့မှ ကျွတ်လွတ်ကြလေ ကုန်သောကြောင့်။
ခွေးဘဝ။ ဝက်ဘဝအစရှိသောအပါယ်ဘဝတို့နှင့်တကွ။ ခပ်သိမ်း
သောဘာသို့ကျရောက်ခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။

ဤသို့လျှင်၊ နတ်မင်းကြီး၊ သိကြားမင်းကြီး၊ မဟာဗြဟ္မာမင်း
ကြီးတို့၏အကြီးကျယ်ဆုံးသောနတ်ချမ်းသာဗြဟ္မာချမ်းသာထက်
ဤအဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတည်းဟူသောနိဗ္ဗာနသုခသည်။ အဆံ
သိန်းသန်းမကသာလွန်မြင့်မြတ်သောပရမသုခကြီးဖြစ်ပေ၏။ ။
ဤသို့လျှင်ပရမသုခဖြစ်နိုင်၏။

နိဗ္ဗာန်သည်အနန္တဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်
ပြည့်စုံပုံကိုပြခြင်း။

ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ အဘယ်သို့လျှင်အနန္တဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံ
နိုင်ပါသနည်း။

အနမတဂ္ဂသံသရာရှိက်။ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့တွင်
တခုတခုသောကိလေသာခမ္မ၏အကျိုးယုတ် အကျိုးမဲ့ကြီးသည်
အနန္တကြီးကျယ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းခဲ့သည် ရှိသော်။ ထိုတ
ထောင့်ငါးရာကိလေသာတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှုသည်။ အကုန်လုံးပါဝင်
လေ၏။ ထိုတခုတခုသောကိလေသာခမ္မ၏အကျိုးယုတ်၊ အကျိုးမဲ့
ကြီးအနန္တတို့သည်လည်း အကုန်ချုပ်ငြိမ်းကြလေကုန်၏။ ထိုအ
ကျိုးမဲ့ကြီးအနန္တတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုသည်။ နိဗ္ဗာန်၏ အနန္တဂုဏ်
ကျေးဇူးဖြစ်လေ၏။

ကမ္မဝဋ်အနန္တတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှု။ ဝိပါကဝဋ် အနန္တတို့၏ချုပ်
ငြိမ်းမှုတို့ကိုအစွဲပြု၍လည်း။ နိဗ္ဗာန်၏အနန္တဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုဆို
လေ။ ဤသို့လျှင်နိဗ္ဗာန်သည်အနန္တဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံနိုင်၏။

နိဗ္ဗာန်၏အပ္ပမေယျဂန္ထိရကိုပြခြင်း။

ရူပသင်္ခါ ဝိမုတ္တောခေါ် မဟာရာဇ တထာဂတော အပ္ပမေယျဂန္ထိရော။ သေယျထာပိမဟာသမုဒ္ဒေါ။ ဝေဒနာသင်္ခါဝိမုတ္တော။လ။သညာသင်္ခါဝိမုတ္တော။လ။သင်္ခါရသင်္ခါဝိမုတ္တော။လ။ဝိညာဏသင်္ခါဝိမုတ္တော။လ။ သေယျထာပိ မဟာသမုဒ္ဒေါ။ ဟူသော၊ကောသလသံယုတ်ပါဠိတော်နှိုက်အဓိပ္ပါယ်ကား။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်နှိုက်။ သတ္တဝါဟူသောပညတ်သည်။ သဘောအားဖြင့်ရှိသည်မဟုတ်။ သဘောအားဖြင့်ရှိသော ပရမတ္ထတရားကိုအမှီပြု၍ သိအပ်ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပညတ်တရားမျှသာဖြစ်၏။ ထိုပညတ်သည်လည်း။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်မပီ ၅၅ အဘို့နှိုက်။ သင်္ခါတဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့၏အပေါ်နှိုက်သာလျှင် ထင်မြင်နိုင်၏။ပညတ်နိုင်၏။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည်နောက်၊ အသင်္ခါတဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရမတ္ထတရားသည်ကား။ အလွန်သိမ်မွေ့သောတရားဖြစ်ချေ၍။ထိုတရား၏အပေါ်၌မထင်မြင်နိုင်၊မပညတ်နိုင်။မဟာသမုဒ္ဒရာတွင်းသို့သက်ဆင်းသောသူသည်။ထောက်ရာတည်ရာဟူ၍။ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှမရနိုင်သကဲ့သို့။ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ဆိုက်ရောက်သောသတ္တဝါသည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူသောပညတ်၏ဘည်ရာမှီရာတစ်ခုတစ်ခုသော ထောက်ရာတည်ရာကိုမရသေပြီ၊နိဗ္ဗာန်သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသဘွယ်နက်နဲသကဲ့သို့၊ထိုပညတ်သည်လည်းမဟာသမုဒ္ဒရာသဘွယ်နက်နဲလေ၏။ထိုကြောင့် အပ္ပမေယျဂန္ထိရော သေယျထာပိ-ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်မှတ်ရမည်။

နိဗ္ဗာန်မှာရုပ်ထူးနာမ်ထူးမရှိကြောင်းကိုပြခြင်း။

နိဗ္ဗာန်သုရမရူပဂတိကန္တိဝိညာယတိ-ဟူသောအနုဋီကာပါဌ်မှာလည်း။နိဗ္ဗာန်ကို၊သုရမရုပ်-၁၆-ခုနှင့်၊ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌

အကျုံးဝင်ခြင်းတူသောကြောင့်။ သုခုမရူပဂတိကံဟုဆိုသည်။
နိဗ္ဗာန်သည်။ အလွန်သိမ်မွေ့သောရုပ်နှင့် အလားတူသောကြောင့်
ဆိုသည်မဟုတ်။

နိဗ္ဗာန်ကိုနာမ်ဟုခေါ်ရသည်မှာလည်း။ စိတ်နာမ်စေတသိက်
နာမ်မျိုးဖြစ်၍ခေါ်ရသည်မဟုတ်။ ရုပ်တရားကဲ့သို့ စမ်းသပ်တွေ့
ထိ၍သိနိုင်သောတရားမျိုးမဟုတ်။ အမည်နာမကိုအစဉ်မှီးပြီးလျှင်
အနက်သဘောကို ဆင်ခြင်၍ သိရသောကြောင့်။ နာမ်ဟူ၍ခေါ်
လေသည်။

နိဗ္ဗာန်မှာ။ အမှန်အားဖြင့်။ ဝဋ်ဒုက္ခဘေးတို့မှငြိမ်းခြင်းတည်း
ဟူသောသန္တိသဘောသည်သာလျှင်။ အသစ်တနိဗ္ဗာန်အမည်ဖြစ်
၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်မှာဟည်ရာမှီရာခန္ဓာဟူ၍တစုံတခုမျှမရှိပြီ။ ခန္ဓာမရှိ
သည့်အတွက်ကြောင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတ ဟူ၍လည်း ခေါ်စရာပညတ်
လည်းမရှိပြီ။

သဿတဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကိုပြခြင်း။

အကယ်၍။ ထိုနိဗ္ဗာန်မှာ၊ ထိုခန္ဓာသည်၎င်း။ ထိုပရိနိဗ္ဗုတပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ ဧကန်ရှိသည်ဆိုငြားအံ့။ သဿတဒိဋ္ဌိ အမှန်ဖြစ်၏။
သဿတဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ ထိုခန္ဓာကိုပင်ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္တပြု၍။
ထိုအတ္တနှင့်ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ၌ ချုပ်ဆုံခြင်းမရှိ
ဟူ၍။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဘက်သို့ ကူးပြောင်းတည်နေသည်ဟု
ယူခြင်းသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိမည်၏။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကိုပြခြင်း။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီရှေးအဘိဋ္ဌိ။ ထို
ခန္ဓာကိုပင်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အတ္တဟူ၍စွဲယူခဲ့ပြီးလျှင်။ ထိုအတ္တနှင့်ထို

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံရာတွင် အကုန်ချုပ်ဆုံးလေ၏ဟုယူ
ခြင်းသည်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမည်၏။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကိုပြခြင်း။

ဤအရာ၌။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟူသော အယုတ်တရားနှစ်
ပါးနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသော မဏ္ဍိမပဋိပဒါတို့၏ အထူးကို ပြဆိုရာ၏။
အထူးဆိုသည်ကား။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသို့ မရောက်မီရှေးကာ
လ၌။ ခန္ဓာကိုပင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ အတ္တပြု၍။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှန်ရှိ
၏။ သတ္တဝါသည် အမှန်ရှိ၏။ အတ္တသည် အမှန်ရှိ၏ဟု။ ခိုင်မြဲစွာယူ
ရှိကြသော သူတို့၏ အယူမှာ။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်လျှင်။ သဿတ
ဒိဋ္ဌိသော်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ သို့မဟုတ်၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသော်လည်း ဖြစ်ရာ
၏။ ထိုအယုတ်တရားနှစ်ပါးဟူသော လမ်းလွဲလမ်းမှားကို။ ဘယ်
လိုနည်းနှင့်မှ မရှောင်သာပြီ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ ခန္ဓာပရိ
နိဗ္ဗာန် မစံမီနောက်ကာလကပင်။ ခန္ဓာကိုပင် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏
အတ္တပြု၍။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှန်ရှိ၏။ သတ္တဝါသည် အမှန်ရှိ၏။ အတ္တ
သည် အမှန်ရှိ၏ဟု ခိုင်မြဲသောယူခြင်းဟူသော အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးအရင်း
ခံရှိနေသောကြောင့် ဘည်း။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိ အရင်းခံရှိနေသောသူတို့
မှာ။ သေသောအခါနှင့် စပ်လျှင်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါး
တွင်။ တပါးပါးသို့ ရောက်လေတော့သည်။

ထိုကြောင့် ကထာ ဝတ္ထုပါဠိတော်၌။ ။ ပရိနိဗ္ဗုတော ပုဂ္ဂ
သော အတ္တတ္ထိ။ နတ္ထတ္ထိတိ။ အတ္တတ္ထိတိ အာမန္တာ။ ပရိနိဗ္ဗု
တော ပုဂ္ဂလော သဿတောတိ နဟောဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-ဟူ၍ ၎င်း ။
နတ္ထတ္ထိတိ အာမန္တာ။ ။ ပရိနိဗ္ဗုတော ပုဂ္ဂလော ဥစ္ဆိန္ဒောတိ
နဟောဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-ဟူ၍ ၎င်း။ ။ အစွန်းနှစ်ဘက် မလွတ်နိုင်ချက်
ကိုဟောတော်မူပေ၏။

ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်မစံဒိဇ္ဈေးကာလကပင်။ ထိုခန္ဓာသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အတ္တလည်းမဟုတ်။ သဘာဝဓမ္မသက်သက်သာဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓာမှအလွတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍သတ္တဝါဟူ၍ အတ္တဟူ၍ သဘောအားဖြင့်မရှိပြီဟုသိမြင်သောဥာဏ်သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိမည်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်အမြင်ရှိသောသူတို့မှာ။ အတ္တဒိဋ္ဌိအရင်းခံ မရှိသည်အတွက်ကြောင့်။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်၍။ သဿာတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ရောက်ဘွယ်မရှိပြီ။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ၌ တည်လေ၏။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါကိုပြခြင်း။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါဆိုသည်ကား။ အဝိဇ္ဇာရှိသည်ရှိသော်။ သင်္ခါရစသောဝဋ်တရားတို့သည်။ တဝအဆက်ဆက်ဆက်လက်ဖြစ်ပွား၍ သာနေကုန်၏။ ဥစ္ဆေဒသို့ရောက်သည်မရှိ။ အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်၍။ အဝိဇ္ဇာအကုန်ချုပ်ငြိမ်းလျှင်။ သင်္ခါရစသောဝဋ်တရားတို့သည်။ ထိုတဝမှနောက်၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။ ။ ဤကားမဇ္ဈိမပဋိပဒါတည်း။

ဤမဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်း၌။ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဟူသောအရင်းခံ မရှိသည်အတွက်ကြောင့်။ သေကြသောအခါနှင့်စပ်လျဉ်း၍၎င်း။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၎င်း။ သဿာတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟူသောအကိုင်းအခက်ဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးဖြစ်ပွားဘွယ်မရှိပြီ။ ။ ဤတွင်၍ကားအထူးထူးအထွေထွေမေးခြင်းကိုဖြေဆိုချက်ပြီး၏။

ဤမျှလောက်သောစကားစဉ်ဖြင့်။ လူ၊ ရှင်၊ ရဟန်းတို့၏ဥာဏ်အလင်း ပေါက်မြောက်ရန် ဖြေကြားသော အဖြေ ကျမ်းသည်။ ၁၂၇၆-ခု။ တန်ဆောင်မုန်းလအတွင်း။ ပြီးစီး အောင်မြင်ခြင်းသို့ရောက်၏။

ပြည်သူတို့အတွက်နှိုးဆော်ချက်။

သဗ္ဗကောဝိဒကိစ္စေသု။

ဇနိစ္ဆိန္ဒိယထာပန။

သမ္မာဆန္ဒောမဟာထေရော။

ပဿန္တိတ္ထိယထာပန။ ။

သဗ္ဗကောဝိဒကိစ္စေသု။ အလုံးစုံသောလိမ္မာရေး ကိစ္စကြီးတို့
၌။ မဟာထေရော။ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး
သည်။ ယထာပန သမ္မာဆန္ဒော။ အကြင်သို့မူကား။ အလိမ္မာဥာဏ်
ရကြောင်း။ အလိုကောင်းဆန္ဒတော်ကြီးသည်။ အတ္ထိ။ အမြဲပင်ရှိ
တော်မူ၏။ တထာပနဇနိစ္ဆိန္ဒိယ။ ထိုသို့မူကား၊ အလိမ္မာ ဥာဏ်ရ
ကြောင်း၊ အလိုကောင်းဆန္ဒကြီးရှိတော် မူသည့်အတိုင်း။ ဇနာ။
တိုင်းသူပြည်သား။ လူများအပေါင်းတို့သည်။ ကောဝိဒါယ။ အရာ
ရာတို့ရှိက်အလိမ္မာဥာဏ်ရောင်။ ဝင်းပြောင်ထိန်လင်းကြစေခြင်း
အကျိုးငှါ။ ပဿန္တိ။ ပေါက်ရောက်ထင်မြင်အောင်ကြည့်ရှုနိုင်စေ
ကုန်သတည်း။

ဝန်ထောက်မင်း-ဦးရွှေစံအောင်

လျှောက်ထားစာ။

ဘုရားတပည့်တော် မောင်ရွှေစံအောင် ရှိခိုးလျှောက်ထားပါ
သည်ကျေးဇူးရှင်ဘုရား။

တေနာဟ ကေဠိသစ္စံ နဒုတိယမတ္ထိတိ။ ။ ဟူ၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
ဋီကာဥပသမာနုဿတိအဘွင့်တွင်ပါရှိပါကြောင်း။

မြစ်ရေယဉ်ကဲ့သို့တသန်တည်းစီးလျက်နေသော ရဟန္တာ၏
ပရမတ္ထခန္ဓာအစဉ်တခုကို။ အပြင်ဘက်က နေ၍ရှုသော ဥာဏ်

အား။ ၎င်းခန္ဓာသည်ခဏတ္တယသို့ ရောက်တတ်သော တရားဟု ထင်လိမ့်မည်။ မြစ်ထဲ၌စီးနေသောရေတပေါက်သည်။ တနေရာမှ တနေရာသို့ရှေ့သည်တွင်၊ ပဌမနေရာ၌ဖြစ်သော ရေပေါက်သည် ဒုတိယနေရာသို့ ရောက်သော်၊ ရှေးရေပေါက်ချုပ်၍ နောက်ရေပေါက်ဥပါဒ်သည်ဟု ပြောဆိုရတိသကဲ့သို့။ ခန္ဓာအစဉ် ၌လည်း ပရမတ္ထတရားတို့အစဉ်မပြတ် ပြောင်းလဲရှေ့သွား နေသည်တွင် ရှေးခဏ၌ဖြစ်သောပရမတ္ထတရားတို့သည်ချုပ်ပြီးမှ၊ နောက်ခဏ နှိုက်တရားသစ်ဥပါဒ်သည်ဟုပြောဆိုကြ၏။ ဤအရာ၌သမနန္တရ ပစ္စည်း ဆက်ပုံကို ကောင်း စွာ နားလည်လျှင်၊ ဥပါဒ်။ ဋီ။ ဘင်္ဂဟူသောအခိုက်အတန့် ခဏငယ်တို့သည်လည်း။ မဟာကာလကြီး ကိုစိတ်ဖြင့် ခွဲစိတ်၍ရအပ်သောကာလပညတ်ပင်ဖြစ်ကြောင်းကို သိရလတံ့ ၊ ဤသို့ပညတ်ဖြင့် တင်၍ ဥပါဒ်သည်ဟု ဆိုရသော ကြောင့်၊ ခန္ဓာအစဉ်ကို ဇာတိဓမ္မဟူ၍ ၎င်း။ ဋီ။ ဘင်္ဂတို့ဖြင့်ရင့်ရော် ဖျက်စီးသည်ဟူ၍ ဆိုရသောကြောင့်။ ဝိပရိကာမ ဓမ္မဟူ၍ ၎င်း ခေါ်ဝေါ်ရပြန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုခန္ဓာအစဉ်သည် အကြောင်းနှင့် စပ်၍ ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင် ရသောကြောင့် သစ်တဓမ္မ ဟူ၍ ၎င်း။ ပစ္စည်းတို့နှင့်စပ်လျက် ဖြစ်မည်ဟု ထင်မြင်သောကြောင့် သပစ္စယဓမ္မဟူ၍ ၎င်း။ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရပြန်၏။ ၎င်းပရမတ္ထခန္ဓာ သည် သံဝိဇ္ဇာမာနတရားဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်ဆဲဖြစ် သောပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မဟုထင်ရမည်။

သို့ရာတွင်ထိုခန္ဓာအစဉ်ကိုပင်အတွင်းကနေ၍။ ဝါ။ ထိုးထွင်း၍ သိသော ပဋိဝေဓဥာဏ်အား။ အဇာတ၊ အဝိပရိကာမ။ အသစ်တ၊ အပစ္စယ။ ကာလဝိမုတ်ဟုထင်လိမ့်မည်။ ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ရဟန္တာတပါးသည်၊ ဖိုလ်ဝင်၍နိ ဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကိုအာရုံပြုခိုက်။ ကာလပညတ်။ အာကာသပညတ် စသောပညတ်ဟူသမျှကို လွှတ်၍။ ဝါ။ လွန်၍ အတွင်းကနေ၍ သိလိမ့်မည်။ ဤသို့မိမိအာသဝေါကုန်ပြီးသောခန္ဓာကို မိမိအတွင်းကဝင်၍၊ ဝါ။ ထိုးထွင်း၍ သိသည့်အခိုက်၊ သစ် ၊ ရ၏ အကြောင်း

နိမိတ်တရံတရားကိုအာရုံမပြုပေပြီ။ ထိုကြောင့် အပြင်ကသိမှု၊ အတွင်းကသိမှုဟု ဆိုအပ်သော သိပုံနှစ်မျိုး ကိုလိုက်၍၊ ပရမတ္ထတရားတရားတည်းပင်။ သစ်တ၊ အသစ်တဟု ပရိယာယ်နှစ်မျိုးကို ရသည်။ ထိုနည်းအတူ နိဗ္ဗာန်သည် တရသောတရားဖြစ်ပါလျက် သိပုံနှစ်မျိုးကို လိုက်၍ သဉ္စပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်။ အနုပါဒိ သေသ နိဗ္ဗာန်ဟုပရိယာယ်နှစ်မျိုး ထွက်ပြန်သည်။ ထိုကြောင့် ပရိယာယ် ဝေပုန်ကိုလွှတ်၍ ပရမတ်ဆတ်ဆတ်ဆို ပြောဆိုရမည်ဆိုလျှင်။ ရဟန္တာ၏ ခန္ဓာသည်ပင်နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်သည်ပင် ခန္ဓာဖြစ်တော့ သည်။ ဤသို့ယူမှသာလျှင်။ ။နိဗ္ဗာန်ဗိမ္ဘာ ပဋိပက္ခမေဝ ဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၌လာသောစကားရပ်။ ။နိဗ္ဗာန်ဗိမ္ဘာပဋိပက္ခ ပညာပနတောသရိရသ္မိယေဝ ပညာပေသိ'ဟူ၍ သာရတ္ထဒီပနိ၌ လာသောစကားရပ်။ ။အညောခန္ဓာ။ အညံ့နိဗ္ဗာန်။ အညောပုဂ္ဂလောတိနဟေဝံတ္ထဗ္ဗေ'ဟူ၍ ကထာဝတ္ထုနိဂ်လာသောစကားရပ်။ ။ဣမသ္မိယေဝကဋ္ဌေဝရေဗျာမမတ္တောသမနကောသဝိညာဏကောလောကဋ္ဌေဝ ပညာပေမိ။ လောကသမုဒယဉ္စ။ လောကနိရောဓဉ္စ။ လောကနိရောဓဂါမိနိဗ္ဗာန်ဟူ၍ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌လာသော စကားရပ်တို့နှင့် ညီညွတ်မည်။ ၎င်းစကားတို့နိဂ်လာသဉ္စပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟူ၍မဆိုဘဲ။ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍သာဆိုသည်။ ထိုကြောင့် ပရိယာယ်နိဗ္ဗာန် တစ်စိတ်တဒေသကိုသာမမှတ်သင့်။

ဤသို့ယူသည်ရှိသော် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်နိဂ် ခန္ဓာရှိရာ ရောက်သောကြောင့် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဟူသောစကားနှင့်မဆန့်ကျင် ပြီလောဟုငြားအံ့။ ဆန့်ကျင့်မည်မထင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်ဟူသော စကားသည် အပြင်ဘက်က သိကြရကြ သောသူအပေါင်းအတွက် ပြောဆိုသောစကားဟု မှတ်ရန်ရှိ၏။ အပြင်ဘက်ကသိရှိကြပြီးသောဥပဓိဟုဆိုအပ်သောခန္ဓာကြမ်း ကြီးသည် ချုပ်ငြိမ်းလေငြားသော်လည်း။ အလွန်သိမ်မွေ့ နက်နဲ လှ၍ အတွင်းကသာသိထိုက်သိအပ်သော သန္တိဝန္တ ခန္ဓာ နှစ်၏အ

စဉ်သည်ကားထင်ရှားရှိသည်သာဟုယူရန်သင့်၏။ ဤသို့ထင်ရှား
ရှိသော်လည်း။ ခန္ဓာဟူသောပညတ်ဟောင်းကိုစွန့်၍။ ရူပါဒိသင်္ခါ
ဝိမုတ္တဟု မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ကောသလမင်း
ကြီးအားဟောတော်မူလေသည်။ ဤသို့ဟောခြင်းမှာ အပြင်ဘက်
ကသိသောသူတို့အဖို့ဖြစ်ပေသည်။

ရူပသင်္ခါဝိမုတ္တဆိုသော်လည်း။ အနုဋီကာဆရာက။ နိဗ္ဗာန်
သုခုမရူပဂတိကန္တိ ဝိညာယတိ'ဟု ဆိုသောကြောင့်။ သညာ
သင်္ခါဝိမုတ္တလ။ ဝိညာဏသင်္ခါဝိမုတ္တဟု ဆိုသော်လည်း။ မူလ
ယမိက်အဋ္ဌကထာဆရာအလိုအားဖြင့်။ နာမဓမ္မာတိ စတ္တာရော
အရူပိနောခန္ဓာနိဗ္ဗာနဉ္စဟု ဆိုသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကိုနာမ်ဘက်
သို့ဆွဲ၏။ ထိုကြောင့် ရုပ်နာမ်ကြမ်းမဟုတ် သော်လည်း ရုပ်နာမ်
အလားရှိသော။ ဝါ။ ခန္ဓာဟုမခေါ်ဆိုအပ်သော်လည်း ခန္ဓာအလား
ရှိသောအသင်္ခါတဓာတ်ပရမတ္ထတရားကိုနိဗ္ဗာန်ဟူ၍၎င်း။ နိဗ္ဗာန်၏
ပရိယာယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် တန်းဆာဆင်၍ အပြင်ဘက်ကသိ
ကြသောပုထုဇဉ်လောကီသားတို့အဖို့ဟောရပေသည်။

ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော သန္တိဝန္တခန္ဓာအစဉ်သည် သာသတ
လည်းမဟုတ်။ ဥစ္ဆေဒလည်းမဟုတ်ဖြစ်ပါလျက် အထွယ်ကြောင့်
သာသတရုံဟု ဆရာတို့ဆိုကြပြန်သနည်းဟူမူ။ အတွင်းကဝင်
၍ထိသောသူ၏အသိဥာဏ်မှာ။ ဥပါဒ်။ ဋီ။ ဘင်၊ ဟူသော ပညတ်မ
ထင်သော်လည်း။ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသောကြောင့်။ ရူဝန္တိနိဗ္ဗာ
နသေဝ အဓိဝစနံ ဘဝိတံ အရဟတိဟူသော သဒ္ဓနိတိဆရာ
စကားအရ ရုံဟုခေါ်ထိုက်သည်။ ဤသို့အတွင်းအပြင် သိခြင်း
ဖြင့်ပရမတ်တရတည်းသည် သင်္ခါတ။ အသင်္ခါတဟုနှစ်မျိုး ကွဲနေပုံ
ကိုယူလျှင်သင့်မည်။ မသင့်မည်ကိုသိလိုပါသည်ဘုရား။

ရွှေစံအောင်။

နိဗ္ဗာန်ပုစ္ဆာအဖြေကျမ်း။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နိုင်ငံခြား-ဗုဒ္ဓဘာသာ-သာသနာပြုအသင်းကြီးတွင်အကြီး
အချုပ်ဖြစ်တော်မူသောလယ်တီဆရာတော်ထံမှပေးစာ။

၁၂၇၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၄ ရက်နေ့။

မောင်ရွှေစံအောင် လျှောက်လွှာပါ။ တေနာဟ ဇကဉ္စိသစ္စံ
နဒုတိယမတ္ထိတိ-ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ဥပသမာနုဿတိ-
အဘွင့်စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၉၂-စာကြောင်းရေ ၂၃-၌ အဓိပ္ပါယ်
ကား။ တဏှာ၏အကြွင်းအကျန်မရှိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတရသည်သာ
လျှင်။ ဒုက္ခ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းအမှန်အစစ်ဖြစ်၏။ ဤမှတစ်ပါး။ တိတ္ထိ
ဆရာတို့ဟောအပ်သော-၂-ခုမြောက်ဖြစ်သောဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းခြင်း
အမှန်အစစ်မည်သည်မရှိဟုဆိုလိုသည်။

ပြင်သိ၊ အတွင်းသိဟူသောသိခြင်းနှစ်ပါး၌၊ ပြင်သိဆိုသည်
ကား။ ပုထုဇန်အဖို့၌တည်ရှိကြကုန်သော ဝိပဿပနာ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အနုပောဓဉာဏ်ကိုဆိုသတည်း။ ။အနုပောဓဉာဏ်
ဆိုသည်ကား။ မဂ်ဉာဏ်၏ကိစ္စဖြစ်သော ပဋိဝေဓခေါ် သောထိုး
ထွင်းခြင်းသို့မရောက်မီ၊ ငှေးအဖို့၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကိုအာ
ရုံပြု၍ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဉာဏ်သုံးပါးကိုအနုပောဓခေါ် သည်။

အတွင်းသိဆိုသည်ကား။ မဂ်ဉာဏ်၏ကိစ္စဖြစ်သော ထိုးထွင်း
၍သိခြင်းသို့ရောက်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဋိဝေဓဉာဏ်ကို
ဆိုသတည်း။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရိယာမဂ်ဉာဏ်၏ ခဏ၌ သစ္စာ
လေးပါးကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတည်းဟူသော ပဋိဝေဓဉာဏ်သို့
ရောက်ကြလေကုန်၏။

ထိုတွင်။ ဒုက္ခသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဆိုသည်ကား။ ဒုက္ခသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိနေသောမောဟတရားကိုပယ်သတ်ခြင်းတည်း။

သမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဆိုသည်ကား။ တဏှာကိုပယ်ခြင်းတည်း။

နိရောဓသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဆိုသည်ကား။ ထိုတဏှာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသောနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုခြင်းတည်း။

မဂ္ဂသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဆိုသည်ကား။ မငွေ့ရှစ်ပါးတို့ကိုတလုံးတစည်းတည်းဖြစ်ပေါ်စေခြင်းတည်း။ ။ ဤသို့ကိစ္စလေးပါးသည် မဂ်ဇာတိတပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစီး၍ သွားသည်ရှိသော်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်မှာ ထိုဇာတိတစွာ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဓိကတရားသည်ပျောက်ကင်း၍။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ သစ္စာလေးပါးတရားတို့သည် အခါခပ်သိမ်းအထင်အလင်းဖြစ်၍တည်လေကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘယ်အခါမဆို အလိုရှိသောအခါ အလိုရှိသောသစ္စာကို လွယ်ကူစွာအာရုံပြု၍ ကြည့်ရှုနိုင်၏။ ။ ဤသို့ဖြစ်သည်ကို သစ္စာလေးပါးကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟုဆိုသတည်း။

ဥပမာကား။ တယောက်သောသူမှာ မျက်စိနှစ်ဘက်တို့၌ တိမ်သလာတွေထူထပ်စွာဖုံးလွှမ်း၍နေ၏။ တခုသောအဆင်းကိုမျှ မမြင်ရရှိနေ၏။ တရံသောအခါ။ ထိုသူမှာဝိဇ္ဇာမယပညာလမ်းမှဖြစ်သော အလွန်ကောင်းမြတ်သော မျက်စဉ်းဆေးတခုကို ရလေ၏။ ထိုသူသည်အိပ်ရာ၌ လျောင်း၍ ထိုမျက်စဉ်းကို မျက်စိနှစ်ဘက်၌ ခပ်၍အိပ်လေ၏။ ထိုသူသည်မျက်စိနာဒုက္ခဖြင့်နေ့ရက်များစွာ မအိပ်ရရှိသည်နှင့်။ ထိုမျက်စဉ်းအတွက်ချမ်းသာသုခရသဖြင့် အိပ်စက်၍အပျော်ကြီးပျော်လေ၏။ ထိုမျက်စဉ်း၏ အာနိသင်ကြောင့်။ တိမ်သလာတို့သည် ခဏခြင်းအကုန်ကင်းပျောက်၍ မျက်စိတို့သည်။ မိမွေးတိုင်းဘမွေးတိုင်းအလင်းရကုန်၏။ ထိုသူသည်မူကား။ အိပ်ပျော်ကျူးသည်ဖြစ်၍။ နံနက်မိုးသောက်မှ နိုးလေ၏။

မျက်လုံးတို့သည်မူကား။ ထိုညဉ့် သန်းခေါင်မတိုင်မီကပင်အလင်း
 ရကြကုန်၏။ အလင်းရသည်နှင့်တပြိုင်နက်ထိုသူသည်။ သူ့အများ
 ကဲ့သို့အဆင်းတို့ကိုမြင်စွမ်းနိုင်သောအဖြစ်သို့ရောက်လေ၏။ ထို
 သူမျက်စိမြင်ပြီဟူ၍ဆိုထိုက်လေ၏။ အိပ်ပျော်၍နေသည့်အတွက်
 ကြောင့်မူကား။ ဘယ်အဆင်းကိုမျှအာရုံမပြုရသေး။ ဤဥပမာအ
 တိုင်းမှတ်လေ။

ထိုအတွင်းသိ၊ အပြင်သိနှစ်ပါးတွင်၊ အပြင်သိခေါ်သောအနု
 ဗောဓဥာဏ်၏သိခြင်းသည်၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်မှု၊ ရင့်မှု၊ ပျက်မှုတို့ကို
 ပဋိဝေဓဥာဏ် ပေါက်ရောက်နိုင်ရန် လျော်ကန်စွာမျှသာ သိနိုင်
 လေ၏။ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းအလင်းပေါက်အောင် ထိုးထွင်း၍
 သိနိုင်သည်မဟုတ်သေး။ ။ အတွင်းသိခေါ်သောပဋိဝေဓဥာဏ်
 ၏သိခြင်းသည်ကား။ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်မှု၊ ရင့်မှု၊ ပျက်မှုတို့ကိုဟုတ်မှန်
 သလောက်အလင်းပေါက်အောင်ထိုးထွင်း၍သိနိုင်လေ၏။

ထိုကြောင့်၊ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ တသွင်တည်း စီးလျက်နေ
 သောရဟန္တာ၏ပရမတ္ထခန္ဓာအစဉ်တခုကိုအပြင်ကနေ၍ရှုသော
 ပုထုဇန်ဥာဏ်အား ၎င်းခန္ဓာသည် ခဏတ္တယသို့ ရောက်တတ်
 သောတရားဟုလျော်ကန်စွာထင်မြင်လေ၏။

အတွင်းကနေ၍ ရှုသောအရိယာဥာဏ်အား။ ထိုခန္ဓာသည်၊
 ခဏတ္တယသို့ရောက်မှုနှင့်တကွ အလင်းပေါက်အောင်ထိုးထွင်း၍
 သိမြင်လေ၏။

ထိုအတူ၊ မြစ်ရေ၌စီးသွားသောရေပေါက်ဥပမာကဲ့သို့။ ထို
 ခန္ဓာအစဉ်၌လည်းပရမတ္ထတရားတို့အစဉ်မပြတ် ပြောင်းလဲရွေ
 သွားနေသည်တွင်၊ ဧှေးခဏ၌ဖြစ်သော ပရမတ္ထတရားတို့သည်
 ချုပ်ပြီးမှ နောက်ခဏ၌ တရားသစ်ဥပါဒ်သည်ဟု ဝိပဿနာ
 ယောဂီပုထုဇန်တို့၏ဥာဏ်တွင်၊ အကြမ်းအားဖြင့်သာ ထင်မြင်
 နိုင်၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဥာဏ်၌သာလျှင်၊ ဧှေးခဏ၌ဖြစ်သော
 ပရမတ္ထတရားတို့သည် ချုပ်ပြီးသည်မှနောက်ခဏ၌ တရားသစ်

ဥပါဒ်သည်ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း အလင်းပေါက်အောင် တိုးထွင်းထင်မြင်နိုင်လေ၏။

၎င်းနောက်“ဤအရာ၌။ ဥပါဒ်။ ဌိ။ ဘင်ဟူသော အခိုက်အတန့် ခဏငယ်တို့သည်လည်း။ မဟာကာလကြီးကို စိတ်ဖြင့်ခွဲစိတ်၍ရ အပ်သောကာလပညတ်ပင် ဖြစ်ကြောင်းကိုသိရလတံ့” ဟူသော စကားနှိုက်။ ဥပါဒ်။ ဌိ။ ဘင်ဟူသောအခိုက်အတန့်ခဏငယ်တို့သည်။ အသီးအသီးပရမတ္ထတရားအထူးကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ဝေါ်ရသော ကာလပညတ်တရားတို့ပေတည်း။ ။ ထိုတွင် ပရမတ္ထတရားအထူးဆိုသည်ကား။ စ၍ဖြစ်ပေါ် မှုကို ဇာတိဟုခေါ် ၏။ စ၍ဖြစ်ပေါ် မှုသည်ကား ပရမတ္ထတရားအထူးပေတည်း။ ဇာတိဆိုသည်ကား နာမပညတ်အထူးပေတည်း။ ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင် ချုပ်ခြင်းသို့မရောက်မီတည်နေမှုကို ဌိဟုခေါ် ၏။ တည်နေမှုသည်ကား ပရမတ္ထတရားအထူးပေတည်း။ ဌိဆိုသည်ကား နာမပညတ်အထူးပေတည်း။ ဤတည်နေမှု၌ ရင့်ခြင်းတည်းဟူသော ဇရာတရားကို ပရမတ္ထတရားအထူးဟု ယူလေ၏။ တည်နေမှုအဆုံး၌ ချုပ်ပျက်ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ကို ဘင်ဟုခေါ် ၏။ ချုပ်ပျက်ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်ကား။ ပရမတ္ထတရား အထူး ပေတည်း။ ဘင်ဆိုသည်ကား နာမပညတ်အထူးပေတည်း။ ။ ဤသို့လျှင် ဥပါဒ်။ ဌိ။ ဘင်ဟူသော နာမပညတ်။ ခဏငယ်ဟူသော ကာလပညတ်တို့သည်။ ဇာတိ။ ဇရာ။ မရဏဟူသော ပရမတ္ထတရား အထူးတို့ကိုအစွဲပြု၍ ခေါ်ဝေါ်ပိုင်းခြားကြကုန်၏။ ဤအရာ၌လည်း ပုထုဇန်တို့သည်။ ထိုဇာတိ။ ဇရာ။ မရဏတို့ကိုအကြမ်းအားဖြင့် သာမြင်နိုင်ကြကုန်၏။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင် ထိုဇာတိ။ ဇရာ။ မရဏတို့ကိုမျက်တောင်တခတ်လျှပ်တပြက်အတွင်း မှာပင်များစွာမြင်နိုင်ကြကုန်၏။

၎င်းနောက်“ပညတ်ဖြင့် တင်၍ ဥပါဒ်သည်ဟု ဆိုရသော ကြောင့်ခန္ဓာ အစဉ်ကိုဇာတိဓမ္မဟူ၍၎င်း။ ဌိဘင်တို့ဖြင့်ရင့်ရော်ပျက်စီးသည်ဟု ဆိုရသောကြောင့် ဝိပရိကာမဓမ္မဟူ၍၎င်းခေါ်

ဝေါ်ရပြန်၏။ ထိုခန္ဓာအစဉ်သည်။ အကြောင်းနှင့် စပ်၍ဖြစ်သည် ဟုထင်မြင်ရသောကြောင့် သင်္ခတဓမ္မဟူ၍၎င်း။ ပစ္စည်းတို့နှင့်စပ် လျက်ဖြစ်သည်ဟုထင်မြင်ရသောကြောင့် သပစ္စယဓမ္မဟူ၍၎င်း ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုရပြန်၏၊ ဟူသောစကား၌။ ခန္ဓာအစဉ်၌အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း ဟူသော ပရမတ္ထ သဘောသည် ဧကန္တရှိသည်ဖြစ်၍။ ထိုသဘောအားလျော်သော ဥပါဒ်ဟူသော ပညတ်။ ဇာတိဓမ္မဟူသော ပညတ်တို့သည် ဥာဏ်၌ပေါ်လာရ ကုန်၏။ ထိုအတူ ထိုခန္ဓာအစဉ်၌ ရင့်ရော်ပျက်စီးခြင်းဟူသော ပရမတ္ထသဘောသည် ဧကန္တရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသဘောအားလျော် စွာ။ ဝိပရိကာမဓမ္မဟူသောပညတ်သည် ဧကန္တဥာဏ်၌ပေါ်လာ ရ၏။ ထိုခန္ဓာအစဉ်သည်။ အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဧကန္တစင်စစ်ဖြစ် သည်ဖြစ်၍။ ထိုသဘောအားလျော်စွာ သင်္ခတဓမ္မဟူ၍၎င်း။ သပစ္စ ယဓမ္မဟူ၍၎င်းခေါ်ဆိုရပြန်၏။

၎င်းနောက် “ပရမတ္ထခန္ဓာသည် သံဝိဇ္ဇမာနတရား ဖြစ်သော ကြောင့်ကောင်းစွာဖြစ်ဆဲဖြစ်သောပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မဟုထင်ရမည်၊ ဟူ သောစကား၌။ သံဝိဇ္ဇမာနဟူသောဝေါဟာရသည်ကောင်းစွာဖြစ် ဆဲသော ပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မကိုသာ ဆိုလိုရင်းမဟုတ်။ အတိတ်အနာ ဂတ်ဖြစ်သောကာလသုံးပါး၌ပင်ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်ထင်ရှား ရှိသည်ကိုဆိုသောဝေါဟာရဖြစ်သည်။

၎င်းနောက် “ထိုခန္ဓာအစဉ်ကိုပင် အထွင်းက နေ၍။ ဝါ။ ထိုး ထွင်း၍သိသော ပဋိဝေဓဥာဏ်အား အဇာတ။ အဝိပရိကာမ။ အသင်္ခတ။ အပစ္စယ။ ကာလဝိမုတ်ဟုထင်လိမ့်မည်၊ ဟူသော စကား၌။ ဗာလပုထုဇန်တို့၏ စိတ်မှာသာ သန္တတိပညတ်ဖုံးလွှမ်း မှုကြောင့်အဇာတ။ အဝိပရိကာမ။ အသင်္ခတ။ အပစ္စယဟုထင်ရ၏။ အရိယာတို့၏ဥာဏ်၌မူကား။ ထိုသန္တတိပညတ်ကိုဖောက်ထွင်း နိုင်သောပဋိဝေဓသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ ထိုခန္ဓာအစဉ်သည်အမြဲ လျှင်ဇာတိဓမ္မ။ ဝိပရိကာမဓမ္မ။ သင်္ခတဓမ္မ။ သပစ္စယဓမ္မဟုဟုတ် မှန်တိုင်းထင်ရ၏။

၎င်းနောက်“အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်။ ရဟန္တာတပါးသည် ဖိုလ်ဝင်၍နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို အာရုံပြုခိုက် ကာလပညတ်။ အာကာသပညတ်စသောပညတ်ဟူသမျှကို လွှတ် ၍။ ဝါ။ လွန်၍အတွင်းကနေ၍သိလိမ့်မည်။ ဤသို့မိမိအာသဝေါကုန် ပြီးသောခန္ဓာကို။ မိမိအတွင်းဝင်၍။ ဝါ။ ထိုးထွင်း၍သိသည်အခိုက် သင်္ခါရ၏အကြောင်း နိမိတ်တစုံတရာကို အာရုံမပြုပေပြီ။ ဟူ သောစကား၌။ ဖိုလ်ဝင်သောရဟန္တာသည် ဖိုလ်ဝင်စားဆဲခဏ၌ နိဗ္ဗာန်ကိုသာအာရုံပြု၏။ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုအာရုံမပြု။ နိဗ္ဗာန်သည် ကားအသင်္ခါတရားတည်း။ အရဟတ္တဖိုလ်သည်ကားစိတ်စေ တသိက်တရားအရဖြစ်သောသင်္ခါတတရားပေတည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်ထိုခဏ၌ကာလပညတ်၊ အာကာသပညတ် စသောပညတ် ဟူသမျှ တို့ကို၎င်း။ အရဟတ္တဖိုလ်စသောခန္ဓာဟူသော သင်္ခါတ ပရမတ်တရားတို့ကို၎င်း။ လွှတ်၍။ ဝါ။ လွန်၍။ ပဋိဝေခဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုသာအာရုံပြုလေ၏။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဖိုလ်ဝင်စားဆဲခဏ၌။ မိမိခန္ဓာမှ အလွတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုသာအာရုံပြု၏။ မိမိခန္ဓာကိုအာရုံမပြု။

၎င်းနောက်“အပြင်ကသိမှု။ အတွင်းကသိမှုဟု ဆိုအပ်သော သိပုံနှစ်မျိုးကိုလိုက်၍ ပရမတ္ထတရား တခုတည်းပင်သင်္ခါတ။ အ သင်္ခါတဟုပရိယာယ် နှစ်မျိုးကိုရသည်။ ဟူသော စကား၌အပြင် သိမှုအတွင်းသိမှု နှစ်ပါးကို ရှေး၌ထင်ရှားစွာ ပြဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုသိ မှုနှစ်ပါးသည်သင်္ခါတတရားတို့ကို လျော်ကန်စွာသိမှု။ ထိုးထွင်း၍ သိမှု။ ဤမျှသာခြားနားကြကုန်သည်။ ထိုကြောင့် ပရမတ္ထတရား တခုသည်။ သိပုံနှစ်မျိုးကိုလိုက်၍သင်္ခါတတရား။ အသင်္ခါတတရား ဟုပရိယာယ်နှစ်မျိုးမရှိ။ သင်္ခါတတရားမျိုးသည် ဘယ်အခါမှာမှ အသင်္ခါတဟူသော ပရိယာယ်ကို မရနိုင်။ အသင်္ခါတတရားမျိုး သည်လည်း ဘယ်အခါမှာမှ သင်္ခါတ ဟူသော ပရိယာယ်ကိုမ ရနိုင်လေ။ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ဆိုနိုင်ပါသနည်းဟူမူ။ ဓမ္မ သင်္ဂဏီဒုကမာတို့ကာနှိုက်။ သပဏ္ဍယာဓမ္မာ။ အပစ္စယာဓမ္မာဟူ၍

၎င်း။ သင်္ခတဓမ္မာ။ အသင်္ခတဓမ္မာ ဟူ၍၎င်း ။ နှစ်ဘို့ နှစ်ခုသာ
 လာရှိချေသည်။ သင်္ခတ, အသင်္ခတ, နှစ်မည် ရသော တတိယအ
 ဘို့အရမလာချေ။ ။ အဘိဓမ္မေ အဘာဝေါပိ။ နိသေဝောယေ
 ဝသဗ္ဗထာ။ ဟူသောဋီကာကျော်စကားနှင့်အညီ။ အဘိဓမ္မာတွင်
 တစုံတခုသောနေရာမှာမှမဟောသည်ရှိသော်။ ထိုတရားသည်မ
 ရှိပြီဟုဖြစ်ပယ်ခြင်းဖြစ်လေသောကြောင့်သင်္ခတအသင်္ခတနှစ်မည်
 ရသောတခုသော တရားမျှမရှိဟု ဖြစ်ပယ်အပ်လေသည်။ ။
 သုတ္တန်၌လည်း။ ။ ဧဒေမာဘိက္ခဝေ ဓာတုယော သင်္ခတာစစာ
 တုအသင်္ခတာစစာတု။ ဣမာခေါသိက္ခဝေ ဧဒ္ဒိဓာတုယော။ ။ ဟူ
 ၍နှစ်ဘို့နှစ်ခုသာလာရှိချေသည်။ သင်္ခတ, အသင်္ခတနှစ်မည်ရသော်
 တတိယအဘို့ဟူ၍မလာချေ။ ။ ဤအရာ၌။ ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်
 ပုဂ္ဂလကထာကြီးရှိလေပြီ။

၎င်းနောက်“ပရိယာယ်ဝေဝရ်ကိုလွှတ်၍ ပရမတ်ဆတ်ဆတ်
 ကိုပြောဆိုရမည်ဆိုလျှင်။ ရဟန္တာ၏ခန္ဓာသည်ပင်နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်
 သည်ပင် ခန္ဓာဖြစ်တော့သည်” ဟူသော စကား၌။ ပရိယာယ်
 ဝေဝရ်ဆိုသည်ကား။ အပြင်သိတွင်ပြဆိုခဲ့သော ဥပါဒ်ဋ္ဌိဘင်္ဂဏ
 ငယ်အစဉ်။ ဇာတိဓမ္မ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မ။ သင်္ခတဓမ္မ။ သပစ္စယံဓမ္မကို
 ကိုဆိုလိုသည်။ ။ ပရမတ်ဆတ်ဆတ် ဆိုသည်ကား။ အတွင်း
 သိတွင်ပြဆိုခဲ့သောအဇာတ။ အဝိပရိဏာမ။ အသင်္ခတ။ အပစ္စယ။
 ကာလဝိမုတ်ဘို့ကိုဆိုလို၏။ ဤအဖြေတွင်ရှေ့၌ရှင်းလင်းခဲ့ပြီးဖြစ်
 ၍ရဟန္တာ၏ ခန္ဓာသည်နိဗ္ဗာန်မဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်သည်ရဟန္တာ၏ခန္ဓာ
 မဟုတ်ဟုထင်ရှားလေပြီ။

၎င်းနောက်“ဤသို့ယူမှသာလျှင်။ နိဗ္ဗာန်ဓိန္ဒြိယပဋိပဒ္ဓမေဝ။ ဟူ
 ၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၌ လာသောစကားရပ်။ ။ နိဗ္ဗာန်ဓိဟိခန္ဓေပဋိစ္စ
 ပညာပနတောသရိရသ္မိယေဝပညပေသိ။ ဟူ၍သာရတ္ထ ဒိပနိ၌
 လာသောစကားရပ်။ ။ အညောခန္ဓာ။ အညံနိဗ္ဗာနံ။ အညောပုဂ္ဂ
 လောတိ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ ဟူ၍ကထာဝတ္ထု၌ လာသော စကား
 ရပ်။ ။ ဣမသ္မိယေဝကဋ္ဌေဝရေဗျာမမက္ခေသမနကေသဝိညာ

ဏကောလောကဉ္စေဝ ပညပေသိ လောကသမုဒ ယဉ္စေဝလောက
 နိရောဓဉ္စေ လောကနိရောဓ ဂါမိနိပဒဉ္စေ။ ဟူ၍ သဂါထာဝဂ္ဂသံ
 ယုတ်ပါဠိတော်လာသောစကားရပ်တို့နှင့်ညီညွတ်မည်”ဟူသော
 စကား နှိုက်။ ခန္ဓာသည် ပင်လျှင် နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်သည် ပင်လျှင်
 ခန္ဓာဟုယူခဲ့သည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗာန်မိခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝ။ ဟူသောမိမိ
 ကိုးကားရင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာနှင့်ပင် မညီညွတ်လေ။ မညီညွတ်
 ပုံကား။ ကာယပဋိဗဒ္ဓ ဟူသော စကားမျိုး၌။ ကာယဟူသောစ
 ကားဖြင့်ခြေလက်စသောကိုယ်အင်္ဂါကိုယူရမည်။ ကာယပဋိဗဒ္ဓ
 ဟူသောစကားဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါမဟုတ်သော။ ကိုယ်အင်္ဂါနှင့်စပ်
 သောအဝတ်သက်နိုးစသည်ကိုယူရသည်။ ထိုအတူဤ၌လည်း။
 ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝဟူသောစကားဖြင့် ခန္ဓာမဟုတ်သော ခန္ဓာနှင့်စပ်
 သောတရားကိုနိဗ္ဗာန်ဟုယူရသည်။ ။ခန္ဓာနှင့်စပ်သောတရားဆို
 သည်ကား။ အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ တဏှာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ ကိ
 လေသာတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ နာမ်ရုပ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း
 ဟူသောစကားမျိုး၌။ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသောနိဗ္ဗာန်ကို။ အဝိဇ္ဇာ။
 တဏှာ။ ကိလေသာ။ နာမ်ရုပ်ဟူသောခန္ဓာတို့နှင့် ဘက်စပ်၍သိ
 ရ ပြောဟောရသောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်မိခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝ။ ဟူသော
 စကားကိုဆိုပေသတည်း။ ထိုစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ခန္ဓာသည်နိဗ္ဗာန်
 မဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမဟုတ်ဟုထင်ရှားလေသတည်း။ ။
 နိဗ္ဗာန်မိခန္ဓပဋိဗဒ္ဓပညာပနတောသရီရသ္မိယေဝ ပညပေသိ။
 ဟူသော ဒုတိယစကားသည်။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝဟူသောပထမ
 စကားနှင့်တထပ်ထည်းပင်တည်း။ ။အညောခန္ဓာ။ အညံနိဗ္ဗာန်။
 အညောပုဂ္ဂလောတိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ ဟူသော တတိယစကား
 မှာလည်း။ အညောခန္ဓာ။ အညံနိဗ္ဗာန် ဟူသော စကားနှစ်ရပ်ကား အ
 မှန်ပင်ဖြစ်၏။ အညောပုဂ္ဂလော ဟူသောစကားသည်ကား အမှန်
 မဟုတ်။ ထိုကြောင့် နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟု ပယ်ချက်ထွက်ရ လေ
 သတည်း။ ထိုကြောင့်ရဟန္တာ၏ ခန္ဓာသည်နိဗ္ဗာန်မဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်
 သည်ရဟန္တာ၏ ခန္ဓာမဟုတ်ဟူသော်လည်း။ ဤပါဠိနှင့် မဆန့်

ကျင်လေ။ ။ ဣမသ္မိံယေဝ ကဇ္ဇေဝရေဗျာမမတ္တေ သမနကော သဝိညာဏကလောကဇ္ဇေဝ ဗညပေမိလောကသမု ဒယဇ္ဇေဝ လောကနိရောဓဉ္စ လောကနိရောဓဂါမိနိပဒဉ္စ။ ဟူသော စတုတ္ထ စကားမှာလည်း။ ဣမသ္မိံယေဝကဇ္ဇေဝရေ ဟူသော အာဓာရပုဒ် နှင့်။ လောကဇ္ဇေဝဟူသောပုဒ်။ လောကသမုဒယဉ္စ ဟူသောပုဒ်။ လောကနိရောဓ ဂါမိနိပဒဉ္စ ဟူသော ပုဒ်တို့သည် အပေါင်းအစိတ်အာဓာရအာဓာရ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လောကနိရောဓဉ္စ ပုဒ်သည် ကား။ ခန္ဓပဒိုဗဒ္ဓမေဝဟူသောပုဒ်၌ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း။ တဏှာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းစသည်ဖြင့်။ ခန္ဓာနှင့်စပ်လျက်ရှိသောကြောင့်။ ဣမသ္မိံယေဝ ကဇ္ဇေဝရေ လောကနိရောဓဉ္စပညပေမိ။ ဟူ၍ဟောတော်မူပေ၏။ ထိုကြောင့်ခန္ဓာသည်နိဗ္ဗာန်မဟုတ်နိဗ္ဗာန်သည်ခန္ဓာမဟုတ်ဟု ယူသော်လည်း။ ဤပါဠိနှင့်မဆန့်ကျင်လေ။

၎င်းနောက်“၎င်းစကားတို့၌ သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ မဆိုဘဲ။ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍သာဆိုသည်။ ထိုကြောင့်ပရိယာယ်နိဗ္ဗာန် တစိတ်တဒေသကိုသာမမှတ်သင့်၊ ဟူသော စကား၌။ ပရိယာယ်နိဗ္ဗာန်တစိတ်တဒေသဆိုသည်ကား။ သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ကိုဆိုလို၏။ ထိုသဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သည်ပရိယာယ် နိဗ္ဗာန်မဟုတ်။ မုချဆတ်ဆတ်ပရမတ်နိဗ္ဗာန်ပင်ဖြစ်သတည်း။ ဖြစ်ပုံကား။ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌ အဝိဇ္ဇာစသောကိလေသာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်ပရိယာယ်ချုပ်မဟုတ်။ တဘန်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းအကြွင်းအကျန်မရှိသောပရမတ္ထချုပ်ကြီးပင် ဖြစ်ပေသတည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်တစိတ်တဒေသကိုမမှတ်သင့်။ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်နှင့် တကွ အကုန်လုံးကိုနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ဟု မှတ်သင့်သည်ဟု ဆိုလို၏။ ထိုစကားမှန်လှပေ၏။ ရဟန္တာ၏ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည်မှနောက်၌။ အနန္တရဘဝမှစ၍ နောင်အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ အနာဂတ်ခန္ဓာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုသည်လည်း။ ထိုရဟန္တာ၏ သန္တာန်တွင်အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းမှုနှင့်တရတည်း ပင်ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ထိုအနုပါဒိ သေသံ

နိဗ္ဗာန်ကိုပြောဆိုရာ၌လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကိလေသာ၊ နာမ်
 ရုပ်ဟူသောခန္ဓာတို့နှင့် ဘက်စပ်၍ ပင်ပြောဆို ရလေသတည်း။
 နောင်အနာဂတ်ကို မြော်၍ ပြောရာ၌လည်း။ အနန္တရဘဝမှစ၍
 နောင်ဘဝအဆက်ဆက်တို့သည်။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်
 မှာ အကြွင်းအကျန်မရှိ ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏ဟု။ ဘဝအဆက်
 ဆက်ဟူသောခန္ဓာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြောဆိုရလေသတည်း။ ဤသို့
 ပြောဆိုမှု၌ခန္ဓာနှင့်အမြဲစပ်လျဉ်းလျက် ရှိသောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်မိ
 ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝ ဟူသောစကား။ နိဗ္ဗာန်မိဟိ ခန္ဓပဋိစ္စပညာပန
 တောဟူသော စကားတို့ကို ဆိုကြပေကုန်၏။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး
 သည်မှနောက်၌။ ကိလေသာအာသဝေါကုန်ပြီးသော ထိုရဟန္တာ
 ၏အလွန်သိမ်မွေ့သောခန္ဓာ အစဉ်သည်နောင် အနုမတဂ္ဂသံသ
 ရာနှင့်အမျှ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်နှင့်တတူတကွနိစ္စရူပအဖြစ်ဖြင့်
 ပါရှိ၍နေသောကြောင့်ဆိုသည်မဟုတ်ပေ။ ဤမျှသော စကားရပ်
 တို့ဖြင့်။ “ဤသို့ယူသည်ရှိသော် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် ခန္ဓာရှိရာ
 ရောက်သောကြောင့်။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဟူသောစကားနှင့် မဆန့်ကျင်
 ပြီးလောဟုငြားအံ့။ ဆန့်ကျင်မည် မထင်။ အဘယ်ကြောင့် ဆို
 သော်ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် ဟူသောစကားသည်။ အပြင်ဘက်ကထိကြ
 ရှုကြသောသူအပေါင်းအတွက်ပြောဆိုသောစကားဟု မှတ်ရန်ရှိ
 ၏။ အပြင်ဘက်ကထိရှိကြပြီးသောဥပစာဟု ဆိုအပ်သောခန္ဓာ
 ကြမ်းကြီးသည် ချုပ်ငြိမ်းလေငြားသော်လည်း။ အလွန်သိမ်မွေ့
 နက်နဲလှ၍အတွင်းကသာ သိအပ်သိထိုက်သောသန္တိဝန္တာခန္ဓာ
 ၏အစဉ်သည်ကား။ ထင်ရှားရှိသည်သာဟု ယူရန်သင့်၏။” ဟူ
 သောစကားတို့ကိုဖြေဆိုခြင်းကိစ္စပြီးလေ၏။

၎င်းနောက်၌။ ရူပသင်္ခါဝိမုတ္တော ခေါမဟာရာဇ တထာဂ
 တောအပ္ပမေယျောဂန္တိရော။ သေယျထာပိမဟာသမုဒ္ဒေါ။ ဝေဒ
 နာသင်္ခါဝိမုတ္တော။လ။ သညာသင်္ခါဝိမုတ္တော။လ။ သင်္ခါရသင်္ခါ
 ဝိမုတ္တော။လ။ ဝိညာဏသင်္ခါဝိမုတ္တော။ လ။ သေယျထာပိမဟာ
 သမုဒ္ဒေါ။ ဟူသောကောသလ သံယုတ် ပါဠိတော်၌။ အဓိပ္ပါယ်

ကား။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ သတ္တဝါဟူသောပညတ်သည် သဘောအားဖြင့် ရှိသည်မဟုတ်။ သဘောအားဖြင့် ရှိသော ပရမတ္ထတရားကို အမှီပြု၍ သိအပ် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပညတ်တရား မျှသာဖြစ်၏။ ထိုပညတ်သည်လည်း။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီ ရှေးအဘို့ ၌။ သင်္ခါတဖြစ်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့၏အပေါ်၌သာလျှင် ထင်မြင်နိုင်၏။ ပညတ်နိုင်၏။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသည်နောက် အသင်္ခါတ ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရမတ္ထတရားသည်ကား အလွန်သိမ်မွေ့သောတရားဖြစ်ချေ၍၊ ထိုတရား၏အပေါ်၌မထင် မြင်နိုင်။ မပညတ်နိုင်။ မဟာသမုဒ္ဒရာတွင်းသို့ သက်ဆင်းသောသူသည် ထောက်ရာ တည်ရာဟူ၍ ကစုံတခုမျှမရနိုင်သကဲ့သို့။ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်သော သတ္တဝါသည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟူသောပညတ်၏တည်ရာမှီရာတစုံတခုသောထောက်ရာ တည်ရာကိုမရလေပြီ။ နိဗ္ဗာန်သည်မဟာသမုဒ္ဒရာသဘွယ်နက်နဲသကဲ့သို့။ ထိုပညတ်သည်လည်း။ မဟာ သမုဒ္ဒရာသဘွယ်နက်နဲလေ၏။ ထိုကြောင့်အပ္ပမေယျော ဂန္ထိရောသေယျထာပိဟူ၍ ဟောတော်မူသည်ဟုမှတ်ရမည်။ ပြင်ဘက်သိသောသူတို့အဘို့ဟုမမှတ်ရာ။ ။ နိဗ္ဗာန်သုခုမရူပဂတိကန္တိဝိညာယတိဟူသော အနုဋီကာပါဌ်မှာလည်း။ နိဗ္ဗာန်ကိုသုခုမရုပ်-၁၆-ခုနှင့်။ ဓမ္မာယတန။ ဓမ္မာတံ၌ အကျုံးဝင်ချင်းတူသောကြောင့်။ သုခုမရူပဂတိကံဟု ဆိုလိုသည်။ နိဗ္ဗာန်သည်အလွန်သိမ်မွေ့သောရုပ်နှင့်အလား တူသောကြောင့်ဆိုသည်မဟုတ်။ ။ နိဗ္ဗာန်ကိုနာမ်ဟုခေါ်ရသည်မှာလည်း။ ဝိတ်နာမ်။ စေတသိတ်နာမ်မျိုးဖြစ်၍ခေါ်ရသည်မဟုတ်။ ရုပ်တရားကဲ့သို့ဝမ်းသပ်တွေ့ထိ၍သိနိုင်သောတရားမျိုးမဟုတ်။ အမည်နာမကိုအစဉ်မှီးလျက်အနက်သဘောကိုဆင်ခြင်၍ သိရသောကြောင့် နာမ်ဟူ၍ခေါ်လေသည်။

၎င်းနောက် “ထိုကြောင့်။ ရုပ်နာမ်ကြမ်းမဟုတ်သော်လည်း။ ရုပ်နာမ်အလား ရှိသော။ ဝါ။ ခန္ဓာဟုမခေါ်ဆိုအပ်သော်လည်း။ ခန္ဓာအလားရှိသောအသင်္ခါတဓာတ် ပရမတ္ထတရားကိုနိဗ္ဗာန်ဟူ၍

၎င်းနိဗ္ဗာန်၏ပရိယာယ်အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် တန်းသာဆင်၍ အပြင်ကသိကြသော ပုထုဇန် လောကီသားတို့ အဘို့ ဟောရပေသည်” ဟူသောစကား၌။ နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်နာမ်ကြမ်းလည်း မဟုတ်။ ရုပ်နာမ်အလားလည်းမရှိ။ ရုပ်နာမ်ကြမ်းတို့နှင့် အလွန်ဝေးကွာသောသဘောရှိ၏။ ခန္ဓာဟူ၍လည်းမဆိုအပ်။ ခန္ဓာအလားလည်းမရှိ။ ခန္ဓာအလားနှင့် အလွန်ဝေးကွာသော သဘောရှိ၏။ ရုပ်နာမ်အလားရှိလော့။ ခန္ဓာအလားရှိသော အသစ်တစာတ်ပရမတ်ဟူ၍လည်းမရှိ။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်ကိုပရိယာယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် တန်းသာဆင်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည်။ အပြင်ဘက်ကသိကြသော ပုထုဇန်လောကီသားတို့အဘို့ ဟောရသည် မဟုတ်။ ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိဟူသော တရားဂုဏ်တော်ပုဒ်နှင့် အညီ၊ ကလျာဏ ပုထုဇန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တကွ။ ပဋိဝေခဉာဏ်သို့ ပေါက်ရောက်ပြီးသောအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဘို့ဟောရပေသည်။

၎င်းနောက် “ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောသန္တိဝန္တ ခန္ဓာအစဉ်သည် သသံတလည်းမဟုတ်။ ဥစ္ဆေဒလည်း မဟုတ်ဖြစ်ပါလျက်။ အဘယ်ကြောင့်သသတ။ ဝုဟုဆရာတို့ဆိုကြ ပြန်သနည်းဟူမူ။ အတွင်းကဝင်၍သိသောသူ၏ အသိဉာဏ်မှာ။ ဥပါဒ်။ ဣ။ ဘင်ဟူသောပညတ်မထင်သော်လည်း။ အစဉ်သဖြင့်ဖြစ်နေသောကြောင့်။ ဝုဝန္တိ နိဗ္ဗာနသေဝအဓိဝစနံ ဘဝိတု အရဟတိ၊ ဟူသောသဒ္ဓါနိတိဆရာပကားအရ။ ဝုဟုခေါ်ထိုက်သည်” ဟူသောစကား၌။ သန္တိဝန္တ ခန္ဓာအစဉ်ဆိုသည်ကား။ မိမိ၏အလိုအားဖြင့် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၌တည်ရှိသော။ အလွန်သိမ်မွေ့သော ရုပ်ဝိသေသနာမ်ဝိသေသဟူသောခန္ဓာအစဉ်ကိုဆိုလို၏။ ထိုခန္ဓာအစဉ်သည် ဝဋ်ဒုက္ခဘေးတို့မှငြိမ်းခြင်းဇေးခြင်းဟူသော သန္တိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် သန္တိဝန္တ ခန္ဓာမည်၏။ ထိုခန္ဓာသည်ပင်လျှင်နိဗ္ဗာန်ဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓာသည်ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာတပုဂ္ဂိုလ်လည်းဖြစ်၏ဟုဆိုလိုသည်။

ဒေခြင်း တည်းဟူသော သန္တိသတော သည်သာလျှင် အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်အမှန်ဖြစ်၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်မှာ တည်ရာရှိရာခန္ဓာဟူ၍ တစုံတခု မျှမရှိပြီ။ ခန္ဓာမရှိသည့် အတွက်ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာတ ဟူ၍လည်း ခေါ်စရာ ပညာတ်မရှိပြီ။ အကယ်၍ ထိုနိဗ္ဗာန်မှာ ထိုခန္ဓာသည် ၎င်း။ ထိုပရိနိဗ္ဗာတ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း ဇနနိရှိသည် ဆိုငြားအံ့။ သဿတဒိဋ္ဌိအမှန်ဖြစ်၏။ သဿတဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ ထိုခန္ဓာကို ပင်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္တပြု၍ ထိုအတ္တနှင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာရိ နိဗ္ဗာန်စံရာ၌ ချုပ်ဆုံးခြင်းမရှိမူ၍။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဘက်သို့ ကူးပြောင်းတည်နေသည်ဟု ယူခြင်းသည် သဿတဒိဋ္ဌိမည်၏။ ။ ဤလျှောက်လွှာ၌ “အတွင်းကဝင်၍ သိသောသူ၏အထိဥပဏ်တွင် ထင်မြင်ချက်” ဆိုသမျှသည် သဿတဒိဋ္ဌိ အခြင်း အရာချည်းပေ တည်း။ ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီရှေးအ တို့၌ ထိုခန္ဓာကိုပင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္တဟူ၍ စွဲယူခဲ့ပြီလျှင်။ ထိုအတ္တ နှင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံရာတွင် အကုန်ချုပ်ဆုံးလေ၏ ဟု ယူခြင်းသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမည်၏။

ဤအရာ၌ သဿတဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟူသော အယုတ် တရား နှစ်ပါးနှင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသော မဏ္ဍိမ ပဋိပဒါတို့၏အထူးဆိုပြဆိုရာ ၏ အထူးဆိုသည်ကား။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသို့ မရောက်မီရှေးကာ လ၌။ ခန္ဓာကိုပင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အတ္တပြု၍။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှန်ရှိ ၏။ သတ္တဝါသည် အမှန်ရှိ၏။ အတ္တသည် အမှန်ရှိ၏ဟု ခိုင်မြဲစွာ ယူ ကြသော သူတို့၏အယူမှာ။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်လျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ သော်လည်း ဖြစ်ရမည်။ သို့မဟုတ် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသော်လည်း ဖြစ်ရ မည်။ ထိုအယုတ်တရားနှစ်ပါးဟူသော လမ်းလွဲလမ်းမှားကိုတယ် လိုနည်းနှင့်မှ မရှောင်သာပြီ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ ခန္ဓာပ ရိနိဗ္ဗာန်မစံမီရှေးကာလကပင်။ ခန္ဓာကိုယ်ကို။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ အတ္တပြု၍။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှန်ရှိ၏။ သတ္တဝါသည် အမှန်ရှိ၏။ အတ္တ သည် အမှန်ရှိ၏ဟု ခိုင်မြဲစွာ ယူခြင်းဟူသော အတ္တဒိဋ္ဌိကြီးအရင်း ခံရှိနေသောကြောင့်တည်း။ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိအရင်းခံရှိနေသော သူတို့

မှာသေသောအခါနှင့်စပ်လျှင်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါး
 တွင်တပါးပါးသို့ရောက်လေတော့သည်။ ထိုကြောင့်ကထာဝတ္ထု၊
 ပါဠိတော်နှိုက်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်တောပုဂ္ဂလောအတ္တတ္တိတိ အာမန္တာ။ ပရိ
 နိဗ္ဗာန်တောပုဂ္ဂလောသဿတောတိနပောဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍၎င်း။ ။
 နတ္တတ္တိတိ အာမန္တာ။ ပရိနိဗ္ဗာန်တော ပုဂ္ဂလောဥစ္ဆိန္နောတိ န
 ပောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍၎င်း။ အစွန်း နှစ်ဘက် မလွတ်နိုင် ချက်ကို
 ဟောတော်မူပေ၏။ ။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီရှေးကာလကပင်။ ထို
 ခန္ဓာသည်ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အတ္တလည်း
 မဟုတ်။ သဘာဝဓမ္မသက်သက် သာဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓာမှ အလွတ်
 ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ သတ္တဝါဟူ၍၊ အတ္တဟူ၍သတောအားဖြင့်မရှိပြီဟု
 သိမြင်သောဥပဇာန်သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိမည်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဥပဇာန်အ
 မြင်ရှိသော သူတို့မှာ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ အ ရင်းခံ မရှိသည် အ တွက်
 ကြောင့်။ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်၍သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ရောက်
 ဘွယ်မရှိပြီ။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနှိုက်တည်လေ၏။ ။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဆို
 သည်ကား။ အဝိဇ္ဇာရှိသည်ရှိသော် သ နိရစ္စသော ငဋ်တရားတို့
 သည် ဘဝအဆက်ဆက် ဆက်လက်ဖြစ်ပွား၍သာ နေကုန်၏။
 ဥစ္ဆေဒသို့ ရောက်သည်မရှိ။ အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်၍ အဝိဇ္ဇာအ
 ကုန်ချုပ်ငြိမ်းလျှင် သင်္ခါရစသောဝဋ်တရားတို့သည် ထိုဘဝမှ
 နောက်၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ ဤမဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ လမ်း
 ပေတည်း။ ။ ဤမဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်း၌၊ အတ္တဒိဋ္ဌိဟူသောအရင်း
 ခံမရှိသည် အတွက်ကြောင့်၊ သေကြသောအခါနှင့် စပ်လျဉ်း၍
 ၎င်း၊ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန်စံမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၎င်း။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒ
 ဒိဋ္ဌိဟူသောအကိုင်းအခက်ဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးဖြစ်ပွားဘွယ်ရမပြီ။ ။ ဤ
 အချက်နှိုက်ကြွင်းကျန်သော စကားရပ်မှာ အထူးဖြေဆိုဘွယ်မ
 ရှိတော့ပြီ။

“ဤသို့အတွင်းအပြင်သိခြင်းဖြင့် ပရမတ်တရတည်းသည်
 သင်္ခါရ၊ အသင်္ခါရဟု နှစ်မျိုးကွဲနေပုံကို ယူလျှင် သင့်မည်မသင့်

မည်” ဟူသောနောက်ဆုံးစကား၌၊ ပရမတ္ထဓမ္မတရားတည်းသည် ပင်လျှင်အပြင်သိအစွမ်းဖြင့်သစ်တဖြစ်၏။ အတွင်းသိအစွမ်းဖြင့် အသစ်တဖြစ်၏ဟုဆိုလို၏။ ။အမှန်မှာမူကား။ ခန္ဓာတရားတို့ တွင်တရားသောတရားသည်။ အပြင်မှသိကြသော လောကီသုံ သားတို့၏ဘက်၌သာ ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ဘင်ကို မမြင်နိုင်ကြသည် ဖြစ်၍။ နိစ္စသညာစသော ဝိပလ္လာသ တရားတို့၏ ဖုံးလွှမ်းမှုကြောင့်။ အ သစ်ကအရိပ်အသွင် ထင်မြင်ကြလျက်ရှိ၏။ အနိစ္စသညာဆိုသည် ကား။ ဤသတ္တဝါတို့မှာ မွေးတနေ့ သေတနေ့ဟု အယူရှိကြ၏။ မွေးတနေ့ဆိုသည်ကား။ တသက်လုံးတွင်အစဆုံးနေ့နို့က်ဖြစ်ပေါ် ပေါက်ပွားမှု တကြိမ်သာရှိ၏။ သေတနေ့ ဆိုသည်ကား။ ထိုဘဝ တွင်နောက်ဆုံးနေ့တနေ့၌ သေဆုံးမှု တကြိမ်သာရှိ၏။ ထိုမွေးနေ့ သေနေ့နှစ်ပါးတို့၏အကြားနို့က် နှစ်အသင်္ချေပင်ရှည်သော်လည်း အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပွားမှုဟူ၍လည်းမရှိပြီ။ သေဆုံးမှု ဟူ၍လည်း မရှိလေပြီဟူ၍ ယခု လောကတွင် ဗဟုသုတ မရှိ သောသူအများတို့ မှတ်ထင်သိမြင်၍နေကြသောအရာသည် နိစ္စ သညာ၊ နိစ္စစိတ္တ၊ နိစ္စဒိဋ္ဌိပေတည်း။ ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝများ သည်ပညတ်မျိုးဖြစ်၍ အသစ်တမျိုးပေတည်း။ ခန္ဓာကိုပုဂ္ဂိုလ်ဟူ ၍ စွဲလမ်းခြင်း သည် သစ်တ ဖြစ်သော ခန္ဓာကို အသစ်တ ဖြစ် သောပုဂ္ဂိုလ်ပြုလုပ်၍ ယူခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအတူ ခန္ဓာကိုသတ္တဝါဟူ ၍၊ အတ္တဟူ၍ ဇီဝဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်းသည် သစ်တဖြစ်သောခန္ဓာကို အသစ်တဖြစ်သောသတ္တဝါ၊ အတ္တ၊ ဇီဝဟူ၍ စွဲလမ်း ခြင်း ဖြစ်၏။ ခန္ဓာတရားတို့တွင် တရားသော တရားသည် အတွင်းမှ သိကြ သော ဝိပဿနာယောဂီဖြစ်သော ကလျာဏပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အရိ မူယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘက်၌ကား။ ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ဘင်တို့ကို အလင်းမြင်နိုင် ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိစ္စသညာစသောဝိပလ္လာသတရားတို့ကို တ ဒင်္ဂပဟာန်၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၊ သမုဇ္ဈေဒပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ရှား နိုင်ခြင်းကြောင့်သစ်တအသွင်အလင်းထင်မြင်ကြလျက်ရှိ၏။

ဤသို့လျှင်ဥပါဒ်၊ ဋီတင်တို့နှင့်၏အစဉ်အဆက်ဖြစ်င်တုံပျက်တုံ
 နေကြသော ခန္ဓာတရား တို့သည် ဝိပလ္လာသ အပြည် အစုံရှိနေ
 သောပုထုဇန့်တို့၏ ထင်မြင်ချက်၌သာ၊ အသင်္ခတ အရိပ်အသွင်
 ရှိနေကြကုန်၏။ မိမိတို့၏သဘာဝအားဖြင့်မူကားအတယ်အခါမှာ
 မှအသင်္ခတမဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။ ။ အနုပေခဉာဏ်၊ ပဋိဝေခဉာဏ်
 နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်၌မူကား။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါစ
 သော အသင်္ခတအရိပ်အသွင် ထင်ချက်မရှိကြကုန်ပြီ။ အခါခပ်
 သိမ်းဖြစ်ခြင်း၊ ရင့်ခြင်း။ ပျက်ဆုံးခြင်းဟူသော ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး
 မရုဏ်မီး အမြဲတောက်လောင်၍နေသော သင်္ခတအရိပ် အသွင်
 ထင်ရှားလျက်ရှိနေကြကုန်၏။

ထိုကြောင့် အတွင်းအပြင် သိခြင်းဖြင့် ပရမတ်တရတည်း
 သည် သင်္ခတ။ အသင်္ခတနှစ်မျိုးကွဲရိုးမရှိ။ မိမိတို့၏သဘာဝအား
 ဖြင့်သာလျှင် ခန္ဓာတရားတို့သည် သင်္ခတသာ အမှန်ဖြစ် ကုန်၏။
 တယ်အခါမှာမှ အသင်္ခတအဖြစ်သို့မရောက်ကြကုန်။ ခန္ဓာတရား
 တို့နှင့် သဘောအားဖြင့်အလွန်ဝေးကွာလျက်ရှိသော ဝဋ်ဒုက္ခတို့
 ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ဟုသော သည်မူကား နိဗ္ဗာန်အား
 ဖြင့်အသင်္ခတအဖြစ်၌သာအမြဲတည်၏။ တယ်အခါမှာမှ သင်္ခတအ
 ဖြစ်သို့မရောက်လေပြီ။

ဤအရာ၌ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ဘက်၌
 ခန္ဓာဟူသောရုပ်တရားနာမ်တရားမရှိကြောင်းကိုဤပါဠိတော်တို့
 ဖြင့်ပြဆိုရာ၏။

ဝေဠုခေါင်သော ဘိက္ခုပညောပုစ္ဆိ တဗ္ဗော။
 ကတ္ထအာပေါစပထဝီ၊ တေဇောဝါယောနဂါတိ။
 ကတ္ထဒီဃဉ္စရဿဉ္စ၊ အာဏု'ထူလံသုဘာသုဘံ။
 ကတ္ထနာမဉ္စဂ္ဂပဉ္စ၊ အသေသံဥပရုဇ္ဈဟိတိ။ ။
 တတြဝေယျာကရုဏံဘဝတိ။ ။

ဝိညာဏံအနိဒဿနံ၊ အနန္တံသဗ္ဗထောပတံ၊
 ဣတ္ထအာပေါစပထဝီ၊ တေဇောဝါယောနဂါဓတိ။
 ဣတ္ထဒိဗ္ဗရဿဉ္စ၊ အဏာဗုဏ္ဏလံသုဘာသုတံ။ ။
 ဣတ္ထနာမဉ္စရူပဉ္စ၊ အသေသံဥပရုဏ္ဍတိ။
 ဝိညာဏဿာနံရောဓေန၊ ဣတ္ထတံဥပရုဏ္ဍတိတိ။

ဟူသောဒိဗ္ဗာနိကာယ်၊ သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်၊ ။ကော
 ဝဋ္ဋသုတ်။စာမျက်နှာနံပါတ်-၁၈၁။

အတ္ထိတိက္ခဝေတဒါယတနံ။ ယတ္ထဒေနပထဝီ။ နအာပေါ၊ န
 တေဇော။နဂါယော၊ နအာကာသာနဉ္စယတနံ။ နဝိညာဏဉ္စယ
 တနံ၊ နအာကိဉ္စညာယတနံ။ နနေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နာ
 ယံလောကော။ နပမုလောကော။ နဥတောစန္ဒိမသုရိယာ၊ တတြာ
 ပါဟံတိက္ခဝေနောအာဂတိံ ဝဒါမိ။နဂတိံ၊ နဋ္ဌိတိံ၊ နရတိံ။ နဥပ
 ပတ္တိံ။ အပတိဋ္ဌိံ အပ္ပဝတ္တံ အနာရမ္ဗဏ မေဝတံ။ ဒေသဝဇ္ဇော
 နုက္ခဿာတိ။ ။ဟူသောဥဒါန်းပါဠိတော်၊ပါရုလိဂါမဝဂ်။ တ
 ဒါယဘနသုတ်။စာမျက်နှာနံပါတ်-၁၁၇။ဟံသာဝတီတိုက်တွက်
 စာအုပ်နံပါတ်ဖြစ်သည်။ ။ဤပါဠိတော်များကိုထောက်၍။နိဗ္ဗာန်
 ၌အလွန်သိမ်မွေ့သောခန္ဓာအလားရှိသောတရံတရံသော တရား
 မရှိပြီဟုသိအပ်၏။

ကောဝဋ္ဋသုတ်ပါဠိ၌အနက်ကား။ ။တိက္ခ။ရဟန်း။ ဇေသော
 ပဉ္စော။ဤပြဿနာကို၊ ဇေဝဉ္စခေါ။ ဤသို့လျှင်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ မေး
 အပ်၏။ ။ကတ္ထ။အဘယ်၌။အာပေါစ။ရေဓာတ်သည်၎င်း။ပထဝီ
 စ။မြေဓာတ်သည်၎င်း။တေဇောစ။မီးဓာတ်သည်၎င်း။ ဝါယောစ။
 လေဓာတ်သည်၎င်း။နဂါဓတိ။ထောက်ရာတည်ရာမရနိုင်သနည်း
 ကတ္ထ။အဘယ်၌။ ဒိဗ္ဗာဉ္စ။ အရှည်သည်၎င်း။ ရဿဉ္စ။ အတိုသည်
 ၎င်း။အဏာဗုဏ္ဏ။အသေးသည်၎င်း။ ဝုဏ္ဏ။ အကြီးသည်၎င်း။ သု
 ဘဉ္စ။ တင့်တယ်သောဝတ္ထုသည်၎င်း။ အသုဘဉ္စ။ မတင့်တယ်
 သောဝတ္ထုသည်၎င်း။ နဂါဓတိ။ထောက်ရာတည်ရာ မရနိုင်သ

နည်း။ ကတ္တ၊ အဘယံ၊ နာမဉ္စ၊ နာမ်ခန္ဓာသည်၎င်း။ ဂူပဉ္စ၊ ရုပ်ခန္ဓာ
 သည်၎င်း။ အသေသံ၊ အကြွင်းမရှိ။ ဥပရုဇ္ဈတိ။ ချုပ်သနည်း။ ဣတိ။
 ဤသို့။ ပုစ္ဆိ တဗ္ဗော။ မေးအပ်၏။ ။ တတြ။ ထိုအမေး၌။ ဝေယျာက
 ရဏံ။ အဖြေသည်။ ဘဝတိ။ ဖြစ်၏။ ။ ယံ ဓမ္မဇာတံ။ အကြင်တရား
 သဘောသည်။ ဝိညာဏံ။ အရိယာတို့၏ ဥာဏ်ဖြင့်သာ အထူးသိ
 အင်၏။ အနိဒဿနံ။ ဤကဲ့သို့ ဟုတ္တန်ပြုစရာ ဥပမာလည်းမရှိ။
 အနန္တံ။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ရှေ့အစွန်းနောက်အစွန်း
 လည်းမရှိ။ သဗ္ဗထောပတံ။ ခပ်သိမ်းသော အရုပ်တို့၌ ထွန်းတောက်
 ပလျက်ရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားသဘော၌။ အာပေါစ၊ ရေခတ်သည်
 ၎င်း။ ပထဝီစ၊ မြေခတ်သည်၎င်း။ တေဇောစ၊ မီးခတ်သည်၎င်း။
 ဝါယောစ၊ လေခတ်သည်၎င်း။ နဂါဓတိ၊ ထောက်ရာတည်ရာမ
 ရနိုင်။ ဧတ္ထ၊ ဤတရား၌။ ဒိဗံဉ္စ၊ အရှည်သည်၎င်း။ ရေဿဉ္စ၊ အတို
 သည်၎င်း။ အဏံ၊ အသေးသည်၎င်း။ ထူလဉ္စ၊ အကြီးသည်
 ၎င်း။ သုဘဉ္စ၊ တင့်တယ်သောဝတ္ထုသည်၎င်း။ အသုဘဉ္စ၊ မတင့်
 တယ်သောဝတ္ထုသည်၎င်း။ နဂါဓတိ၊ ထောက်ရာ တည်ရာမရ
 နိုင်။ ။ ဧတ္ထ၊ ဤတရား၌။ နာမဉ္စ၊ နာမ်သည်၎င်း။ ဂူပဉ္စ၊ ရုပ်သည်
 ၎င်း။ အသေသံ၊ အကြွင်းမရှိ။ ဥပရုဇ္ဈတိ။ ချုပ်၏။ ဝိညာဏံ သာ၊ ပဋိ
 သန္ဓေဝိညာဏ်၏။ နိရောဓေ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသောအားဖြင့် ချုပ်
 ခြင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ ချုပ်ခြင်းဟူ
 သောနိဗ္ဗာန်၌။ ဧတံ၊ ဤရေခတ်၊ မြေခတ်အစရှိသော အလုံးစုံ
 သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ။ ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေယျာကရဏံ၊
 အဖြေသည်။ ဘဝတိ။ ဖြစ်၏။

ဤပါဠိတော်၌။ နိဗ္ဗာန်မှာ ရေခတ်၊ မြေခတ်၊ မီးခတ်၊ လေ
 ခတ်များသည် ထောက်ရာ တည်ရာမရဆိုသောကြောင့်။ အလုံး
 စုံသောရုပ်ဟူသမျှသည်။ နိဗ္ဗာန်မှာ မရှိဟု သိအပ်၏။ နိဗ္ဗာန်မှာ
 အရှည်အတို၊ အကြီး၊ အငယ်၊ တင့်တယ်သောဝတ္ထု၊ မတင့်တယ်
 သောဝတ္ထုများသည် ထောက်ရာတည်ရာ မရဆိုသောကြောင့်။
 ပုဂ္ဂိုလ်။ သတ္တဝါ၊ အတ္တ။ ဇီဝစသော ပညတ် များ သည်လည်း

နိဗ္ဗာန်မှာမရှိဟုသိအပ်၏။ နိဗ္ဗာန်မှာ နာမ်ခန္ဓာ။ ရုပ်ခန္ဓာများသည် အကြွင်းမရှိချုပ်ငြိမ်းသည်ဟုဆိုခြင်းကြောင့်။ ရုပ်ကြွင်း။ နာမ်ကြွင်းမဟုတ်သော်လည်း။ ရုပ်နာမ်အလားရှိသော အလွန်သိမ်မွေ့သော တရား အကြွင်းအကျန်ဟူ၍လည်း နိဗ္ဗာန်မှာမရှိ။ ခန္ဓာဟုမခေါ်ဆိုအပ်သော်လည်း။ ခန္ဓာအလားရှိသော အလွန်သိမ်မွေ့သော တရားအကြွင်းအကျန်ဟူ၍လည်း နိဗ္ဗာန်မှာမရှိဟု ဆိုအပ်၏။ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသော နိရောဓသည် နှစ်မျိုးရှိ၏။ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ် ပြီးသော တရား၏ ပျက်ဆုံးခြင်းဟူသော ဘက်နိရောဓလည်း တပါး။ အကြောင်းတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူ၍ ပင်မရှိခြင်းတည်းဟူသော အနုပ္ပါဒ်နိရောဓလည်း တပါး။ ထိုတွင် ဝိညာဏသယံ နိရောဓနေဟူသော ပါဠိ၌ ဘက်နိရောဓကို မလိုအပ်။ အနုပ္ပါဒ်နိရောဓကိုသာ လိုအပ်၏။ ။ ဤပါဠိတော်၌ ဝိညာဏသဒ္ဓါနှစ်ချက်ပါသည်တွင်။ ရှေ့ဝိညာဏသဒ္ဓါ၌ အာရုံကို သိခြင်းဟူသော အနက်ကို မယူအပ်။ အရိယာတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ်၏ဟူသော အနက်ကိုသာ ယူအပ်၏။

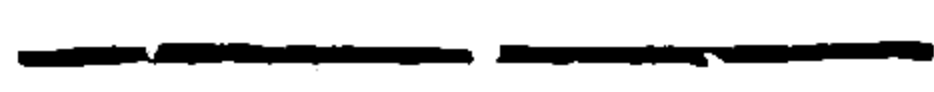
ဥဒါန်းပါဠိ၌ အနက်ကား။ ။ ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ တဒါယတနံ။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဖြိုခိုရာ။ ဒိုက်ခိုးရာ တရား အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် တရား၌။ ပထဝီ။ မြေဓာတ်သည်လည်း။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ အာပေါ။ ဧရဓာတ်သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ထေဇော။ မီးဓာတ်သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါယော။ လေဓာတ်သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အာကာသာနုဇ္ဈာယံ တာနံ။ အာကာသနုဇ္ဈာယတနု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိညာဏဇ္ဈာယတနံ။ ဝိညာဏဇ္ဈာယတနု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ။ အာကိဉ္ဇညာယတနု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ နေဝ သညာ နာသညာယတနံ။ နေဝ သညာ နာသညာယတနု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ လောကော။ ဤ ပစ္စုပ္ပန်လောက မည်သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝရလောကော။ တမလွန်လောက မည်သည်လည်း။

နအတ္ထိ။မရှိ၊ဥတော။ နှစ်ပါးကုန်သော။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ လ။ နေတို့
 သည်လည်း။နသန္တိ။မရှိကုန်၊ ဘိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့။အပိ။ စင်စစ်။
 တတြ၊ထိုတရားအထူး၌။အာဂတိံ။ တခြားတပါးမှ လာရောက်
 ခြင်းကိုလည်း။အဟံ။ငါဘုရားသည်၊ နေဝဒါမိ။မဟော၊ ဂတိံ။
 ထိုမှဘဝတပါးသို့လားခြင်းကိုလည်း။နဝဒါမိ၊ ငါမဟော။ဋ္ဌိတိံ။
 ထိုတရားနှိုက်တည်နေခြင်းကိုလည်း။နဝဒါမိ။ငါမဟော၊ စုတိံ။
 ထိုမှဘဝတပါးသို့ရှေ့ရှားခြင်း ကိုလည်း။ နဝဒါ မိ။ ငါမဟော။
 ဥပပတ္တိံ။ထိုမှရှေ့ရှား၍ဘဝတပါးသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းကိုလည်း။
 နဝဒါမိ။ငါမဟော။တံ။ ထိုတရားအထူးသည်။အပတိဋ္ဌံ။မဟာသ
 မုဒ္ဒရာကဲ့သို့ထောက်တည် ရာသည်လည်း။နအတ္ထိ။မရှိ။အပ္ပဝတ္တံ။
 အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေခြင်းသည်လည်း။ နအတ္ထိ။ မရှိ။ အနာရမ္မဏာ
 မေဝ။ စိတ်စေတသိက်တရားတို့ကဲ့သို့။ တခြားတပါးသောအာရုံ
 ပြုခြင်းမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဒေသဝ ဒေသာဝေ။ ဤတရား
 အထူးသည်သာလျှင်၊ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တော။
 အဆုံးတရားပေတည်း။ ၊အဓိပ္ပါယ်သိသာပြီ။

လျှောက်လွှာ၌။ “ရုပ်နာမ်ကြမ်းမဟုတ်သော်လည်း။ ရုပ်နာမ်
 အလားရှိသော။ဝါ၊ခန္ဓာဟု မဆိုအပ်သော်လည်း ခန္ဓာအလားရှိ
 သောအသင်္ခတဓာတ် ပရမတ်ကို နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဟောရပေသည်
 ဟူသောစကားသည်။အဘိဓမ္မာနှင့်ဆန့်ကျင်၏။ ဆန့်ကျင်ပုံကား။
 အဘိဓမ္မာနှိုက်။ရူပိနောဓမ္မာ။အရူပိနောဓမ္မာဟူ၍ရုပ်ဟုတ်မဟုတ်
 နှစ်တို့နှစ်စုသာလာသောကြောင့်။ ရုပ်ကြမ်းမဟုတ်သော်လည်း။
 ရုပ်ကြမ်းအလားရှိသော နေဝရူပိနာရူပိဟူသော တတိယကော
 ဋီမရှိကြောင်းကိုသိအပ်၏။ ၊စိတ္တာဓမ္မာ။ နောစိတ္တာဓမ္မာဟူ၍
 ၎င်း။စေတသိကာဓမ္မာ။နောစေတသိကာဓမ္မာဟူ၍၎င်း။ စိတ်ခန္ဓာ
 ဟုတ်မဟုတ်၊စေတသိက်ခန္ဓာဟုတ်မဟုတ် နှစ်တို့နှစ်စုသာ လာ
 သောကြောင့်၊ နာမ်ခန္ဓာကြမ်းမဟုတ်သော်လည်း။ နာမ်ခန္ဓာအ

လားရှိသော။နေဝစိတ္တနာပိတ္တ၊နေဝစေတသိက။နာစေတသိကဟူ
သော၊တတိယကောဋိမရှိကြောင်းကိုသိအပ်၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား။မောင်ရွှေစံအောင်၏လျှောက်လွှာကို
ဖြေဆိုချက်ပြီး၏။

ဤဖြေဆိုချက်နှင့်မကျေမလည်ရှိသေးလျှင်ထပ်မံ၍လျှောက်။
သတိပေးချက်။

ဤကဲ့သို့နက်နဲသော တရားအချက်ကြီးများကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌။
အစွန်အဖျားဖြစ်သောဋီကာစကားအတိုအနှောင်းများကို အားကိုး
အားထားမပြုရ။ ပါဠိတော်ကြီးများကိုသာ အားကိုး အားထားပြု
ရာ၏။

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အပတ္တာဓိကရဏံသိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ
နတ္ထိ။ အာပတ္တာဓိကရဏံကုသလံ။ ။ဟူသော ပါဠိတော်သည်။
တိုက်ရိုက်ရှိတိုင်း၊အာပတ်အကုန်အလုံးစုံတို့ကိုခြုံ၍သိအပ်သော
နိတတ္ထဒေသနာပါလော၊သို့တည်းမဟုတ်။ အချို့အဝက်၌သာအ
ချက်ပိသေသနှင့်သိအပ်သောနေယျတ္ထဒေသနာပါလော၊ မေးရန်
ရှိ၍၊အာပတ္တာဓိကရဏံ။လ။ သန္ဓာယဘာသိတဝသေန အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော၊မိန့်။နေယျတ္ထဒေသနာဟူလို။

အာပတ်ကြောင့်နေယျတ္ထ ဒေသနာအဖြစ်ကို သိနိုင်ပါသနည်း
မေးရန်ရှိ၍၊ ဗျတိရေကဥာပကပြုတော်မူလိုရကား။ ။ယသ္မိဟိ

ပထဝီဓဏနာဒိကော အာပတ္တာမိကရဏောကုသလဗိတ္တံအင်္ဂံဟော
 တိ၊ တသ္မိံသတိ၊ နသက္ကာဝတ္တံနတ္ထိ။ အာပတ္တာမိကရဏံကုသ
 လန္တိ၊ မိနံ။ ။ကုသလဗိတ္တံ အင်္ဂံ ဟောတိ၌။ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာ
 ပကဗိတ်ကိုအင်္ဂါဆိုသည်ဟု ဋီကာတို့တွင်ကြ၏။ ။တသ္မိံ၊ ထို
 ကုသိုလ်ဗိတ်အင်္ဂါ ဖြစ်ထိုက်သော ပထဝီဓဏနာဒိကော အာ
 အာပတ္တာမိ ကရဏ်းသည်။ သတိ၊ ရှိသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ရှိသော
 ကြောင့်။ ဟောတုလက္ခဏာတည်း။ ။ဇာတိယာသတိဇရာမရဏံ
 ဟောတီ၊ ဘဝသတိ၊ ဇာတိဟောတိ၊ ၌ကဲ့သို့မှတ်။ ။သာရတ္ထ
 ဒိပနိ၌။ ။တသ္မိံ သတိတိတသ္မိံ ကုသလဗိတ္တံ။ အာပတ္တိဘာဝေ
 နဂဟိတေသတိ၊ ဟုတွင်၍ အဘူတပရိကပ္ပလက္ခဏာကြံ၏။

ကုသိုလ်ဗိတ်သည်၊ အာပတ်ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ နတ္ထိအာပတ္တာ
 မိကရဏံကုသလံ၊ ဟုဟောတော်မူခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း။ ကု
 သိုလ်ဗိတ်အာပတ် မဖြစ်သောကြောင့်သာ။ ထိုသို့ဟောခြင်းငှာ
 တတ်ကောင်း၍ ထိုသို့ဟောတော်မူသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဆိုလို၏။ ။
 ယသ္မိံ၊ ဟူသော အနိယတံနှင့်မထပ်မံသောကြောင့်၊ တအစွဲလည်း
 ပျက်၏။ ။နတ္ထိအာပတ္တာမိကရဏံကုသလံကို။ နိတတ္ထဒေသနာ
 အနေနှင့်ထင်မှတ်စွဲလမ်းရင်း ရှိကြသောကြောင့်။ မိမိအလိုနှင့်ဆွဲ
 ဆွဲငင်ငင်တွင်သည်ဖြစ်၍။ အဓိပ္ပါယ်လည်းချွတ်၏။ ။နသက္ကာ
 ဝုတ္တံဝုတ္တန္တု၊ ဟောလျက်လည်းရှိပြန်ခဲ့ပြန်၏။ ။တသ္မာနယိဒံအင်္ဂပု
 ဟောနကဗိတ္တံသန္ဓာယရတ္တံ။ ကား၊ လဒ္ဓဂုဏ်။ ။ပထဝီဓဏနာ
 သောသဗိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ အာပတ်မျိုးတို့၌ ကုသိုလ်ဗိတ်သည်
 ဧကန္တအင်္ဂပုဟောနကဖြစ်၏။ ကုသိုလ်ဗိတ် အင်္ဂပုဟောနကဖြစ်
 သဖြင့်လည်း။ ထိုဗိတ်နှင့် ယှဉ်သော ကုသိုလ် စေတနာသည်။
 ဧကန္တကုသိုလ်အာပတ်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကုသိုလ်
 အာပတ္တာမိကရဏ်းဧကန္တရှိသည်သာဖြစ်၍။ အင်္ဂပုဟောနကဗိတ်
 ကိုရည်၍ဟောတော်မူခဲ့လျှင်။ နတ္ထိအာပတ္တာမိကရဏံ ကုသလံ
 ဟုမဟောသင့်။ ဟောလျက်ရှိပြန်သောကြောင့် လည်း။ ဤဒေသနာ
 သည်၊ အင်္ဂပုဟောနကဗိတ်ကိုရည်၍ဟောတော်မူသော ဒေသနာ

မဟုတ်ဟုသိအပ်သည်ဟူလို၊ အဖြောင့်အဓိပ္ပာယ်၊ အင်္ဂုပဟောန
ကဓိတ်ကိုမရည်ခဲ့သော်၊ အဘယ်ကိုရည်ပါသနည်းမေးရန်ရှိ၍။
ဣဒံပနသန္ဓာယဝုတ္တံ၊ မိန့်။ ။ဣဒံ။ သရုပ်ကိုထုတ်ပြလိုသောဆရာ
သည်။ ရှေးဦးစွာဝဇ္ဇေတဗ္ဗကိုပြလို၍။ ။ယံတာဝအာပတ္တာမိက
ရဏံလောကဝဇ္ဇံ၊ တံကေန္တတော အကုသလမေဝ။ တတ္ထသိ
ယာအကုသလန္တိဝိကပ္ပေါနတ္ထိ၊ မိန့်။ ။လောကဝဇ္ဇအာပတ်မျိုး
သည်။ ကေန္တအကုသိုလ်အာပတ်မျိုးသာဖြစ်ရကား။ ရံခါအကု
သိုလ်ဟုဆိုရန်ဝိကပ်မရှိ။ ထိုကြောင့်။ လောကဝဇ္ဇအာပတ်မျိုးကို
ရည်၍ဟောသော ဒေသနာလည်းမဟုတ် ဟူလိုသည်။ ။ဤမျှ
သောစကားရပ်တို့ဖြင့်။ ဤဒေသနာတော်သည်။ သဗ္ဗိတ္တကပဏ္ဏတ္တိ
ဝဇ္ဇအာပတ်မျိုးနှင့်လည်းမဆိုင်။ လောကဝဇ္ဇအာပတ်မျိုးနှင့်လည်း
မဆိုင်ဟုပြတော်မူ၏။ အာပတ်-၄-မျိုးတို့တွင်။ အဗိတ္တကပဏ္ဏတ္တိ
ဝဇ္ဇအာပတ်တမျိုးသာကျန်ရှိ၏။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗကိုပြပြီး၍။ ဂဟေတဗ္ဗ
ကိုပြလိုသောကြောင့်။ ယံပနပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ၊ တံယသ္မာသဉ္စိစ္စ ဣမံ
အာပတ္တိံဝိတိက္ကမာမိတိ။ ဝိတိက္ကမန္တသေဝအကုသလံဟောတိ။
အသဉ္စိစ္စပနကိဉ္စိ အဇာနန္တဿသဟသေယျာဒိဝသေန။ အာပဇ္ဇ
တောအဗျာကတံဟောတိ။ တသ္မာတတ္ထသဉ္စိစ္စာသဉ္စိစ္စဝသေန။
ဣမံဝိကပ္ပဘာဝံသန္ဓာယဣဒံဝုတ္တံ၊ အာပတ္တာမိကရဏံ သိယာအ
ကုသလံ။ သိယာအဗျာကတံ။ နတ္ထိအာပတ္တာမိကရဏံကုသလန္တိ၊
မိန့်။ ဤဝါကျ၌။ သဉ္စိစ္စပုဒ်ဖြင့်။ ဝတ္ထုဝိဇာနနဓိတ်ကို။ ဣမံအာ
ပတ္တိံဝိတိက္ကမာမိပုဒ်ဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိဝိဇာနနဓိတ် ဝိတိက္ကမဝိဇာန
နဓိတ်-၂ပါးကိုပြတော်မူသည်။ ။အသဉ္စိစ္စပနကိဉ္စိ အဇာနန္တ
ဿပုဒ်ဖြင့်။ ထိုဓိတ်-၃ ပါးမှကင်းရှင်းသည်ကိုပြတော်မူသည်။ ။
အဗိတ္တက သဗျဋ္ဌာနသော သဟသေယျအစရှိသော။ အဗိတ္တက
ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်တို့၌သာလျှင်။ ရံခါသဉ္စိစ္စပက္ခ၌ သင့်သော
အာပတ်တမျိုး။ ရံခါအသဉ္စိစ္စပက္ခ၌သင့်သောအာပတ်တမျိုး။ ဤ
သို့ အာပတ်နှစ် ဝိကပ်ကိုရအပ်သည်။ နှစ်ဝိကပ်တို့ တွင်လည်း။
သဉ္စိစ္စပက္ခဖြစ်ခဲ့မှု။ အကုသိုလ်အာပတ်သာဖြစ်၏။ အသဉ္စိစ္စပက္ခ

ဖြစ်ခဲ့မှု။ အဗျာကတအာပတ်သာဖြစ်၏။ အကုသိုလ်အာပတ်ဟူ၍ ညွှင်စရာမရှိပြီ။

ပထဝီခနုစသော သစ်တ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်တို့မှာ။ အနာပတ္တိအသဉ္စိစ္စအဇာနန္တဿ။ ဟူ၍ အနာပတ္တိဝါရဒ္ဓိဟောတော် မူသောကြောင့်။ အသဉ္စိစ္စအဇာနန္တပက္ခန္ဓိ။ အာပတ်ပင်မရှိ။ အနာပတ္တိသာဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။ သဉ္စိစ္စအသဉ္စိစ္စနှစ်ဝိကပ်ကုမရအပ်။ လောကဝဇ္ဇတို့တွင်။ သတ္တဝိတ္တကဝဇ္ဇတို့၌။ ထိုအတူအနာပတ္တိ၊ အသဉ္စိစ္စအဇာနန္တဿဟုအနာပတ္တိဝါရလော၏။ သုရာပါနုသိက္ခာပုဒ်၌ကားထိုသို့မလော။ ဤသဉ္စိစ္စအသဉ္စိစ္စနှစ်ဝိကပ်ပင်ရသဇီသကဲ့သို့ရှိ၏။ ဤသုရာပါနုအာပတ်၌အလွန်ဝါဒများပြား၏။

ပါဠိတော်၌ဝါဒါဓိကရုဏ်း၏ပဋိနိဒ္ဒေသ၌။ ယံကုသလဗိက္ခောဝိဝဒတိ။ ဣဒံဂုဏ္ဍတိဝါဒါဓိကရုဏံကုသလံ၊ အစရှိသည်ဖြင့်ဟောတော်မူသကဲ့သို့။ ဤအာပတ္တိမိကရုဏ်း၏ပဋိနိဒ္ဒေသဝါဒ၌လည်း ယံကုသလဗိက္ခောအာပဇ္ဇတိ။ ဣဒံဂုဏ္ဍတိအာပတ္တိမိကရုဏံကုသလံ။ အစရှိသည်ဖြင့်ဟောတော်မူရာပါသည်မဟုတ်လော။ ထိုသို့ဟောတော်မူခဲ့ပါလျှင်။ နိဒ္ဒေသ၌လည်း။ အာပတ္တိမိကရုဏံ သိယံကုသလံသိယာ။ အကုသလံသိယာ။ အဗျာကတံ၊ ဟု ဖြစ်သင့်လေရာ၏။ အဘယ်ကြောင့်ထိုသို့မဟောပါသနည်းမေးရန်ရှိ၍။ သစေပန ယံကုသလဗိက္ခောအာပဇ္ဇတိ။ ဣဒံဂုဏ္ဍတိအာပတ္တိမိကရုဏံကုသလန္တိ ဝဒေယျအဗိတ္တကာနံပန ဇဇ္ဇကလောမ ပဒသော ဓမ္မသမုဋ္ဌာနာနံဝိကုသလတ္တိ အာပဇ္ဇေယျ၊ မိန့်။ ။ ယံ အကြင်အာပတ်သို့။ ကုသလဗိက္ခော။ ကုသိုလ်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံဆဲဖြစ်၍။ အာပဇ္ဇတိ။ ။ ပေး။ စိတ်သည်အာပတ်မှုကိုစေ့ဆော်အားထုတ်သောအာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ်တမျိုး။ ။ အာပတ်သင့်ဆဲအခါ၌ ထင်ရှားရှိ၍နေကာမျှဖြစ်သော သမင်္ဂမတ္တစိတ်တမျိုးဟူ၍ ၂-မျိုးရှိ၏။ ။ ယံကုသလံ ဗိက္ခေနအာပဇ္ဇတိ။ ဣဒံဂုဏ္ဍတိအာပတ္တိမိကရုဏံကုသလံ၊ ဟုကရုဏ်းနှင့်ဆိုရာ၌။ အာပတ်မှုကို စေ့ဆော်သောအာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကအာပတ္တိအင်္ဂ်စိတ်ကိုသာရ၏။ ။ ယံ

ကုသလဝိတ္တောအာပတ္တိ၊ ဟုဟောတော်မူသောပရိဝါပါဠိတော်
 မျိုးတို့၌ကား။ အင်္ဂုဟောနကမိတ်၊ သမင်္ဂမတ္တမိတ်- ၂မျိုးနှင့်ပင်
 ဆက်ဆံ၏။ သမင်္ဂမတ္တမိတ်ဆိုသည်ကား။ ညဉ့်အခါသဟ
 သေယျလောက်သောနေရာ၌။ ရဟန်းသည်လျောင်း၍ အိပ်နေ၏။
 မာတုဂါမသည်ဝင်၍အိပ်၏။ ထိုရဟန်းသည်လည်း မာတုဂါမ
 ဝင်၍ အိပ်သည်ကိုမထိ။ မာတုဂါမ အိပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက်။
 ရဟန်းမှာအာပတ်သင့်၏။ ထိုအာပတ်သင့်ဆဲအခါ၌၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစ
 သည်ကိုနှုတ်ဆုံးသွင်းသော ကုသိုလ်မိတ် ဖြစ်ဆဲသော်လည်းကြိုရာ
 ၏။ ကာမဝိဘက်စသည်တို့ကြီးဘန်သော အကုသိုလ်မိတ်ဖြစ်ဆဲ
 သော်လည်းကြိုရာ၏။ အိပ်ပျော်ဆဲဖြစ်၍ ဘဝင် အဗျာကတ မိတ်
 ဖြစ်ဆဲသော်လည်းကြိုရာ၏။ ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍။ အဗျာက
 တမိတ်ဖြစ်ဆဲသော်လည်းကြိုရာ၏။ ဤမိတ်မျိုးကား အာပတ်မှုကို
 ရှေ့ရှုစေဆော်သော မိတ်မျိုးမဟုတ်၊ သမင်္ဂမတ္တမိတ်မျိုးသာ
 တည်း။ ။ ယံကုသလဝိတ္တောအာပတ္တိ၊ ဣဒံရစ္စတိ အာပတ္တာမိ
 ကရဏံကုသလံဟုဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ ထိုသမင်္ဂမတ္တ
 မိတ်မျိုးကိုပင်အာပတ်ဟူ၍ ဆိုရလိမ့်မည်။ စင်စစ်မူကား၊ ထိုသ
 မင်္ဂမတ္တမိတ်မျိုးသည်။ အာပတ်မဟုတ်။ အင်္ဂုဟောနကဖြစ်သော
 အာပတ္တိ သမုဋ္ဌာပကမိတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတနာ ဓမ္မသည်သာ
 အာပတ်စင်စစ်ဖြစ်၏။ ဋီကာတို့၌ကား၊ အာပတ်၏အင်္ဂါနှင့်အာ
 ပတ်ကိုပဘောဒူပစာပြု၍အာပတ်၏ အင်္ဂါဖြစ်သောမိတ်သည်ပင်
 လျှင်အာပတ်လည်းမည်၏ဟုဆိုကြကုန်၏။ ။ ဆိုဘွယ် အထူး
 မူကား။ အစိတ္တကအာပတ်မျိုးတို့ရှိကား။ အာပတ်သင့်သောအမှုကို
 စေ့ဆော်သောမိတ်သည်လည်း။ အာပတ်၏အင်္ဂါမဟုတ်။ အာ
 ပတ္တိသမုဋ္ဌာပကမဟုတ်။ အင်္ဂုဟောနကမဟုတ်။ အဘဲကြောင့်
 နည်းဟူမူ၊ အစိတ္တကမျိုးဖြစ်၍၊ ထိုသို့သောမိတ်မရှိဘဲနှင့်ပင်သင့်
 သည်သာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သဟသေယျ၌။ မာတုဂါမအိပ်၍နေသည်နှင့် သည်ကိုသိ၍။
 အာပတ် သင့်မည်ကိုသိလျက်နှင့်ပင်။ သင့်ပလေစေဟု လွန်ကြူး

လိုသောစိတ်နှင့်စေ့ဆော်အားထုတ်၍ အိပ်ရာ၌ပင်လျှင်။ ထိုစိတ်သည်အာပတ်၏အင်္ဂါမဟုတ်။ အိပ်သောလျောင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သောရုပ်အရသည်သာ အာပတ်၏အင်္ဂါလည်းမည်၏။ အာပတ်လည်းမည်၏။ ။အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုသော၊ ဇေဋ္ဌကလောမပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာန်ရှိသော၊ အစိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာမျိုးဆိုသည်လည်းဤသဘာဝပျစသည်တို့ပင်တည်း။ ကုသလတ္တံအာပဇ္ဇေယျံ၌။ သမင်္ဂိမတ္တအရာ၌တည်သောကုသိုလ်စိတ်ကိုအာပတ္တာမိကရုဏ်းဟူ၍ဟောခဲ့သည်ရှိသော်။ အစိတ္တကအာပတ်မျိုးသင့်ဆဲခဏ၌ရှိနေသောကုသိုလ်စိတ်ကိုလည်း အာပတ်ဟူ၍ဆိုရရာ၏။ ထိုသို့ဆိုရခဲ့သည်ရှိသော်။ အစိတ္တကမျိုးဖြစ်သော၊ ဇေဋ္ဌကလောမအာပတ်ပဒသော ဓမ္မအာပတ်မျိုးကိုလည်း ကုသိုလ်အာပတ်ဟူ၍ ဆိုရာ၏ဟုလိုသည်။ ။သိုးမွှေးကိုယူဆောင်၍-၃-ယူဇနာကိုကုသိုလ်စိတ်နှင့်လွန်သောအခါ၌၎င်း။ လူသာမဏေကိုကုသိုလ်စိတ်နှင့် ပုဒ်ပြိုင်စာချသောအခါ၌၎င်း။ ကုသိုလ်စိတ်ထင်ရှားရှိနေသောကြောင့်။ ထိုအာပတ်များသည်ကုသိုလ်အာပတ်ပင်ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်လော။ မေးရန်ရှိ၍။ နစတတ္ထဝိဇ္ဇမာနံပိကုသလစိတ္တံ အာပတ္တိယာအင်္ဂံဟောတိ၊ ဝိနိ။ ။ဤနိဂ္ဂံ။ အာပတ္တိယာအင်္ဂံနဟောတိကို။ အာပတ္တိနဟောတိဘိအတ္ထော-ဟု။ ငိုကာတို့ဘွင့်ကြ၏။ တနည်းကား။

အာပတ္တာ မိကရုဏံ သိယာ။ အကုသလံသိယာ အဗျာကတံ နတ္ထိ။ အာပတ္တာမိကရုဏံကုသလံ၌။ သိယာသဒ္ဓါကား။ ဇေဋ္ဌပရိယာဟံတည်း။ သိယာ။ အချိုသောအာပတ်ကား။ ပေး။ အစိတ္တကဖြစ်သောလောက ဝဇ္ဇပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနှစ်မျိုးသည်။ အသဉ္စိစ္စဖြစ်၍-သိယာအဗျာကတံ၌ဝင်၏။ သစိတ္တကဖြစ်သော လောကဝဇ္ဇအာပတ်မျိုးသည်။ သဉ္စိစ္စအကုသလဓမ္မမျိုးဇေဋ္ဌနဖြစ်၍။ သိယာအကုသလံ၌ဝင်၏။ သစိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ အာပတ်မျိုး၌ မူကား။ ပညတ်တော်ကိုသိလျက်ကျူးလွန်၍သင့်သောအာပတ်ဖြစ်အံ့။ သိယာအကုသလံ၌ဝင်၏။ ပညတ်တော်ကိုမူကားမသိ။ ဝတ္ထုပီတိက္က

မမျှကိုသာသိ၍ပြုရာ၌ကား၊ ကုသိုလ်အာပတ်၊ အကုသိုလ်အာပတ်။ အဗျာကတအာပတ်သုံးမျိုးထွက်၍။ ရဟန်းသည်ပညတ်၊ ဝတ္ထု၊ ဝိတိက္ကမ ၃-မျိုးကိုသိလျက်။ မြက်သစ်ပင်ကိုဖျက်ဆီးခဲ့အံ့။ အကုသိုလ်အာပတ်ကန်ဖြစ်၏။ သိယာ အကုသလံ၌ဝင်၏။ ပညတ်သော်ရှိသည်ကိုမသိမူ၍။ တရားကိုကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့်၊ စေတီပြင်မှာ၊ မြက်သစ်ပင်ကို တူးဖြတ်ချတ်ထွင်ရာ၌၊ ပုထုဇဉ်သေက္ခဖြစ်ခဲ့အံ့။ ကုသိုလ်စိတ်သည်အင်္ဂါ။ ကုသိုလ်စေတနာသည်အာပတ်ဖြစ်၏။ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့အံ့။ ကြိယာစိတ်သည်အင်္ဂါ။ ကြိယာစေတနာသည်အာပတ်ဖြစ်၏။ ပုထုဇနသေက္ခဖြစ်၍ မြက်သစ်ပင်တို့ကိုအဒါသနှင့်တူးဖြတ်ချတ်ထစ်ခဲ့အံ့။ အကုသိုလ်စိတ်သည်အင်္ဂါ။ အကုသိုလ်စေတနာသည်အာပတ်ဖြစ်၏။ ဤအကုသိုလ်စိတ်။ အကုသိုလ်စေတနာသည်သည်။ သိယာအကုသလံ၌ဝင်၏။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သမ္ဘိစ္စအဘို့ ရှိသော ကုသိုလ် အာပတ် ကြိယာအာပတ်-၂-မျိုးသည် ကျန်ရှိ၍နေ၏။ ပညတ်တော်ကိုသာမသိသည်။ ဝတ္ထုနှင့် ဝိတိက္ကမကို မူကား။ ကြောင်ကြောင် သိ၍ပြု ကြသော အမှု အာပတ်ရဖြစ်သောကြောင့်။ သမ္ဘိစ္စအဘို့ရှိသည်ဟုဆိုသတည်း။ ။ ပညတ်တော်ကို မသိသော်လည်း ဝတ္ထု ဝိတိက္ကမကို လျက်နှင့် ပညတ်တော်ကိုကြူးလွန်မှုဖြစ်လေသောကြောင့်။ ဝိနည်းဝေါဟာရအားဖြင့်။ သမ္ဘိစ္စအဘို့ရှိသော အာပတ်ရကိုသိယာအကုသလံ၌ပါဝင်သည်ဟု ယူရမည်။ ပေါရာဏဂဗ္ဗိပုန်၌ကား။ ကုသိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ အာပတ်ဖြစ်ခဲ့၍ကောင်းသော အကျိုးကိုမပေးနိုင်သောကြောင့်။ ဝိနည်းဝေါဟာရအားဖြင့်အဗျာကတ ဆိုသည်ဟု ယူလို၏။

အဗျာကတ၏ပဋိနိဒ္ဒေသ၌။ ယံအဇာနန္တော၊ အသဗ္ဗာနန္တော။ အစေတနာဘိဝိတရိတွာဝိတိက္ကမော၊ ဟုလာ၏။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ထိုအမှုရကား။ ဝတ္ထု၊ ဝိတိက္ကမကိုသိလျက် လွန်ကြူးသောဇာနန္တသမ္ဘိစ္စမျှရဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်။ ဂဗ္ဗိပုန် အယူကို ဆင်ခြင် လေ။ ဝိနည်းဝေါဟာရအလိုအားဖြင့်။ ထိုကုသိုလ်ကြိယာရသည်။ အကု

သိုလ်မည်၏ဟု ဆိုခဲ့သော်။ ဝိနည်းအဘိဓမ္မာ ဆန့်ကျင်ရာ၏ဆို
 ငြားအံ့။ ထိုကုသိုလ်ကြိယာရသည်။ အဘိဓမ္မာအလို ကုသိုလ်သ
 ဘောကြိယာသဘောကို စွန့်သည်ကားမဟုတ်။ ပညတ်တော်ကို
 လွန်ကျူးမှုဖြစ်ခဲ့၍၊ ဝိနည်းတော်အလို ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သော အမှုဖြစ်ခဲ့
 ၏။ သဘောကိုမစွန့်သည် အတွက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မာအလို ကု
 သိုလ်ကြိယာပင်အမှန်ဖြစ်၏။ ပညတ်တော်ကိုလွန်ကျူးမှုဖြစ်သည့်
 အတွက်ကြောင့်။ ဝိနည်းတော်အလို အကုသိုလ်ဟုဆိုရ၏။ တပါး
 ကိုတပါး။ ပစ်ပယ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်မဆန့်ကျင်လေ။

ဥပမာကား။ တခုသောစန္ဒကူးနံ့သာတုံးသည်။ မစင်တွင်းမှာ
 ကျ၍နေရာ၏။ သူ-၂-ယောက်မြင်ကြလေရာ။ တယောက်သောသူ
 က။ စန္ဒကူး၏သံဘောကိုမြှော်၍၊ စန္ဒကူးသည်ကောင်းလေစွဟုဆို
 ပေရာ၏။ တယောက်သောသူက။ မစင်မှာနစ်၍နေသည်ကိုမြှော်၍
 စန္ဒကူးသည်မကောင်းလေစွဟုဆိုပေရာ၏။ ၂-ယောက်အဆိုသည်
 ကိုယ့်လမ်းနှင့်ကိုယ်အမှန်ချည်းဖြစ်ကြ၏။ ဆန့်ကျင်သည်မဆိုရ။
 ဤဥပမာကဲ့သို့တည်း။ ဤကား။ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယအကုသ
 လံအစရှိသောပါဠိတော်ကို။ ဝိနည်းတော်အလိုအားဖြင့် သဗ္ဗာပတ္တိ
 သာဓာရဏနိတတ္ထဒေသနာယူ၍ပြောဆိုသောနည်းတည်း။ ။
 တရပ်။

ယခုအခါအလုံးစုံသောအာပတ်ဟူသမျှတို့ကို၊ ကုသလတိက်
 အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်ဝေတန်သောအဋ္ဌကထာကို
 ပြဆိုပေအံ့။ ။ အတ္ထိသိက္ခာပဒံကုသလံ။ အတ္ထိအကုသလံ။ အတ္ထိအ
 ဗျာကတံ။ နတ္ထိသေဝဟိ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တာနိ အဋ္ဌကာမ
 ဝစရကုသလစိတ္တာနိ။ ဒွါဒသအကုသလစိတ္တာနိ။ ဒသကာမာဝစရ
 ကြိယာစိတ္တာနိ။ ကုသလတောစ ကြိယာတောစ။ နွေအဘိညာ
 စိတ္တာနိတိ။ တတ္ထယံကုသလံ။ စိတ္တေနအာပဇ္ဇတိ။ တံကုသလံ ဣတ
 ရေဟိ ဣတရံသဗ္ဗဉ္ဇေတံ အာပတ္တိယံယုဇ္ဇတိ သိက္ခာပဒသိသေန
 ပနအဋ္ဌကထာသုဒေသနာအာရဋ္ဌာ။ ။ ပထမပါရာဇိကပကိဏ္ဍ
 ကကထာအဋ္ဌကထာပါဠိ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌၊ သဗ္ဗဉ္ဇေတံအာပတ္တိယံ

ယုတ္တိ၊ ဟူသော အချုပ်စကားဖြင့်ရှေ့၌ အတ္တိသိက္ခာပဒံ ကုသလံ။
 အတ္တိ အကုသလံ။ အတ္တိ အဗျာကတံ ဟူသော ဝါကျမှာ၊ အတ္တိ အာ
 ပတ္တိကုသလံ။ အတ္တိ အကုသလံ။ အတ္တိ အဗျာကတာဟု ပြင်ဆင်
 ၍ အဖြောင့်ကို သိလေ။ ။ ယံ ကုသလံ စိတ္တေန အာပတ္တိတိ၊ တံ ကုလံ
 ဣတရေဟိ ဣတရံ ဟူသော ဝါကျမှာလည်း ယံ ကုသလံ စိတ္တေန
 အာပတ္တိတိ၊ သာ ကုသလံ ဣတရေဟိ ဣတရံ ဟု အဖြောင့် သိလေ။
 ဣတရေဟိ ဣတရံ ။ ယံ ကုသလံ စိတ္တေန အာပတ္တိတိ။ သာ အကုသ
 လံ။ ယံ အဗျာကတံ စိတ္တေန အာပတ္တိတိ။ သာ အဗျာကတာ၊ ဟု ဘော်
 ဗလ။

နတ္တိံ သေဝဟိ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တာနိကို ထောက်၍။ ယံ
 ကုသလံ စိတ္တေန အာပတ္တိတိ ။ ယံ။ အကြင် ကုသိုလ် စေတနာ တည်း
 ဟူသော အာပတ်သို့ ကုသလံ စိတ္တေန။ ကုသိုလ် စိတ်ဖြင့်။ အာပတ္တိတိ
 ရောက်၏ဟု။ ကြိယာ သာဓက တမကရိုဏ်း အနက်ပေး၍။ အင်္ဂပူ
 ဟောနကစိတ်ဝိသေသကို သာယူအပ်၏။ ။ ယံ။ အကြင် အာပတ်
 သို့။ ကုသလံ စိတ္တေန။ ကုသိုလ် စိတ်နှင့် တကွ။ အာပတ္တိတိ။ ရောက်၏။
 ဟု။ သမာတ္တိ အနက်ပေး၍။ သမင်္ဂီမတ္တစိတ် သာမညကို မယူအပ်။
 နတ္တိ အာပတ္တိာဓိကာရဏံ ကုသလံ ဟူသော ပါဠိတော်ကို။ နိတတ္ထ
 ဒေသနာဟု ခွဲလမ်းမှုရှိသော။ သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာဆရာ ကား။
 သမင်္ဂီမတ္တစိတ်ကို အရ ဆွဲ၍။ အလွဲလွဲ အချော်ချော် ဘွင့်ဆိုလေ၏။
 ယံ ကုသလံ စိတ္တော အာပတ္တိတိ၊ ဆိုလျှင် သမင်္ဂီမတ္တ စိတ်ကို ရ၏။
 ကုသလံ စိတ္တေန အာပတ္တိတိ ဆိုလျှင်။ အင်္ဂပူ ဟောနက စိတ်ကို ရ
 ၍။ ။ ဤ အဋ္ဌကထာ၌ ကား။ ။ အင်္ဂပူ ဟောနကစိတ်ကို သာပြဆို
 ရင်းပေတည်း။ ။ အင်္ဂါနှင့် အာပတ် ထပ်ထူကျ၏။ စိတ်ကား အင်္ဂါ
 စေတနာကား အာပတ် ယူလျှင် ကွဲကြ၏။ သိုးမွေးကို ယူဆောင်၍။
 ဂုဏ်နာကို လွန်မှု။ ပုန်ပြိုင် ရှုတ်ဆို၍ လူသမဏေကို စာချမှတ်
 ၍။ ကုသိုလ်စိတ် ထင်ရှား ရှိလေပါသော်လည်း။ ထိုသို့သော စိတ်မျိုး
 မရှိဘဲ နှင့်ပင် သင့်နိုင်သော အစိတ္တက အာပတ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့်
 ထိုကုသိုလ်စိတ်သည် အာပတ်၏ အင်္ဂါမဟုတ်။ ထိုကုသိုလ်စိတ်နှင့်

ယှဉ်သော ကုသိုလ်စေတနာသည်။ အာပတ်မဟုတ် ဟုလိုသည်။
 စိတ်သည် အာပတ်၏အင်္ဂါဖြစ်ခဲ့လျှင် စိတ်နှင့်ယှဉ်သောစေတနာ
 သည်ဧကန်အာပတ်ဖြစ်တော့သည်ဖြစ်၍။ အင်္ဂါကိုသာအဋ္ဌကထာ
 ဌပခာနုပြု၍ဆို၏။ ။ ငိုကာဆရာတို့၌ကား။ အာပတ်ကိုဆိုလိုရင်း
 အရာဌာန၌။ အင်္ဂါကို အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့်။ အင်္ဂါနှင့်အာ
 ပတ်မခြားကြဟုယူကြကုန်၏။ ထိုအမှုတို့၌။ ကုသိုလ် စိတ်သည်
 အင်္ဂါမဟုတ်ဟုဆို၏။ အဘယ်သည်အင်္ဂါဖြစ်ပါသနည်း။ ရှစ်။ ။
 ကာယဝစီဝညတ္တိဝသေနပနစလိတပ္ပဝတ္တာနံ ကာယဝါစာနံ အ
 ညတရမေဝအင်္ဂံ။ တဇ္ဇရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နက္ခာအဗျာကတံမိနံ။ ။
 ကာယဝစီဝညတ္တိဝသေနစလိတကာယော အင်္ဂံ။ ဝစီဝညတ္တိဝသေန
 ပဝတ္တဝါစာအင်္ဂံဆိုလိုသည်။ ကာယဝညတ်နှင့် သဟဇာတ်ဖြစ်
 သော။ ရူပကာယကိုယ်အင်္ဂါ။ ဝစီဝညတ်နှင့်သဟဇာတ်ဖြစ်သော
 စိတ္တဇသဒ္ဓါဝါစာနှိုက်ကိုယ်အင်္ဂါ။ ဤနှစ်ပါးသည်။ အာပတ်၏အင်္ဂါ
 ဖြစ်၏။ ဤအင်္ဂါ ၂ ပါးသည်။ ရူပက္ခန္ဓာ၌အကျုံးဝင်သောကြောင့်အ
 ဗျာကတသာဖြစ်၏။ ဤအဋ္ဌကထာပါဌ၌။ အာပတ်နှင့်၊ အင်္ဂါထပ်မံ
 လျက်ရှိ၏။ ဝညတ် ၂ ပါးသည်အင်္ဂါ။ သဟဇာတ်ရုပ်ရသံသည် အာ
 ပတ်ဟုယူလျှင်ကွဲကြ၏။ ဝတ္တိန္ဒာနေရာမျိုးဖြစ်၍။ အဋ္ဌကထာဆ
 ရာလည်း။ နှုတ်တက်ရာမိန့်သတည်း။ ။ ထိုကာယဝညတ် ဝစီဝ
 ညတ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကုသိုလ်စိတ်သည်မူကား။ အာပတ်၏
 အင်္ဂါမဟုတ်။ သမင်္ဂီမတ္တအရာ၌တည်လေ၏။ အထိ ၃ မျိုးနှင့်ပြည့်စုံ
 လျက်လွန်ကြားသည်ဖြစ်၍။ အကုသိုလ်စိတ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း။
 ထိုအစိတ္တကမျိုးတို့၌။ စိတ်သည်အင်္ဂါလည်းမဖြစ်ထိုက်။ အာပတ်
 လည်းမဖြစ်ထိုက်။ ရုပ်သည်သာအင်္ဂါအာပတ်ဖြစ်ထိုက်၏။ အစိတ္တ
 ကအာပတ်ခပ်သိမ်းတို့မှာ။ ဤနည်းချည်း။ ထိုကြောင့်မင်လျှင် အ
 စိတ္တကခေါ်ပေသတည်း။

ဤမျှသောစကားရပ်တို့ဖြင့်။ အာပတ္တာမိကရဏံသိယာ။ အကု
 သလံသိယာ။ အဗျာကတံနတ္တိအာပတ္တာမိကရဏံ ကုသလံ၊ ဟူ
 သောပါဠိတော်သည်။ သဗ္ဗိစ္စ၊ အသဗ္ဗိစ္စဟူသော အချက်ဝိသေသ

ကိုပခာနုပြု၍ဟောတော်မူသောနေယျတ္ထပါဠိတော်သာတည်း။ ။
 ထို ၂-ချက်ကိုလည်းတခုတခုသော သိက္ခာပုဒ်၌အလှည့်အလည်
 ဝိကပ်အားဖြင့် ရသည်ကို လိုရင်တည်း။ ထို-၂-ချက် ကိုလည်း။
 အပိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအာပတ်မျိုးတို့၌သာလျှင်ရအပ်၏။ သပိတ္တ
 ကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအာပတ်မျိုး လောကဝဇ္ဇအာပတ်မျိုးတို့၌ မရအပ်
 ထို့ကြောင့် ဤပါဠိတော်ကို။ သဒ္ဓါယအခသိတနေယျတ္ထဒေသနာ
 ဟူ၍သာသိအပ်သည်ဟုဆုံးဖြတ်တော်မူသတည်း။ ။ တရပ်။

ဤသို့လျှင်အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်ကြီးသည် အာပတ္တာဝိကရ
 ဣသိယာ။ လ။ နတ္ထိအာပတ္တာဝိကရဣံ ကုသလံ၊ ဟူသော ပါဠိ
 တော်၏နေယျတ္ထဒေသနာဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ ယင်းပါဠိတော်ဖြင့်
 သိရမည့်အချက် အနက်ဝိသေသကို၎င်း၊ သမထခန္ဓကအဋ္ဌက
 ထာ၌နေရာတကျတွင်ပြတော်မူပေ၏။ ကုသလတိက်အလာအဘိ
 ဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်အဖြောင့်မချနေရာကျသိရမည်
 နိတတ္ထစကားကို။ ဤပကိဏ္ဍကကထာ၌အသေအချာပြဆိုတော်မူ
 ပေ၏။ ။ ထိုသို့အဋ္ဌကထာဆရာတွင်ပြတော်မူပါလျက်။ အရပ်ရပ်
 သောဂဏ္ဍိ ပု န်ဆရာဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာဆရာ၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ
 ဆရာတို့သည်။ နတ္ထိအာပတ္တာဝိကရဣံ ကုသလံ၊ ဟူသော ပါဠိ
 တော်ကို။ နိတတ္ထဒေသနာဟု စွဲလမ်းမှုရှိနေကုန်သည့်အတွက်
 ကြောင့်။ ဤပကိဏ္ဍကကထာအရာ၌၎င်း။ အထက်သမထခန္ဓက
 အဋ္ဌကထာ၌၎င်း။ အတွင်အဆိုချော် ချွတ်တိုင်းပါးလျက်ရှိကြကုန်
 ၏။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဆရာမူကား။ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌ
 ကထာဝယ်။ ဧေးဧေးဂဏ္ဍိ ဆရာ ဋီကာဆရာတို့လက်ထက်နှိုက်
 လည်းမရှိ။ ယခုကာလ၌လည်း မရှိကြသော အာဒိကမ္ဘိကဿအ
 နာတ္ထိဘိဝစနတော၊ အစရှိသော။ မသူတယူ။ မူပျက်ပါဠိပျက်။ ဝါ
 ကျပျက်ဝါကျ ပိုကြီးတို့တွေရှိ၍ နေသည့် အတွက်ကြောင့်၎င်း။
 ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ တို့နှိုက် အသိဥဏ်မပြန့်ဖြူးသည့် အတွက်
 ကြောင့်။ အာပတ်ကိုကုသိုလ်အကုသိုလ်အဗျာကတမချပရမတ်
 ဆိုခဲ့လျှင်။ ဆန့်ကျင်ရန်အမှု။ အကြောင်းတူအကြောင်းယောင်တွေ

ကိုများစွာကြီးပြဆို၍။ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့နှင့်စွဲလမ်းသော ပကိဏ္ဍကဝါဒကို။အားကျ၍ဘွင့်ဆိုလေ၏။

ဤဝိမတိဝိနောဒနိဋိကာဆရာသည်။ ဤအာပတ္တိသဘာဝဝိနိစ္ဆယအရောဋ္ဌ်၎င်း။ ဥဒကုက္ခေပသိမ်။ သတ္တန္တိန္တရသိမ်အရောဋ္ဌ်၎င်း။လွန်စွာအားထုတ်၍ဘွင့်ဆို၏။ဘွင့်ဆိုသမျှသည်လည်းပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ရယ်ဘွယ်အလွန်ကောင်း၏။သတိမူကြလေကုန်။

ပြဆိုခဲ့ ပြီးသောပကိဏ္ဍကထာဋ္ဌ်၎င်း။ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကံထာဋ္ဌ်၎င်း။သမထခန္ဓကအဋ္ဌကထာဋ္ဌ်၎င်း။ ဤ-၃-ဌာနတို့၌ဝိမတိဝိနောဒနိဋိကာသည်ရေစရာမရှိ။ယူစရာမရှိ။ ယုတ္တိတုယုတ္တိယောင်တွေနှင့်။ ပါစင်အောင်လွဲလှ၏။ ။ယုတ္တိတုယုတ္တိယောင်တွေ၏အဖြေကိုအလိုရှိကြလျှင်။ ဒလမြို့-တော်ကူးကြီးရှာသရက်ထောကျောင်းတိုက်ဆရာတော် အရှင်ဇာဂရတောင်းပန်ချက်နှင့် ရေးပေးသောအာပတ္တိသဘာဝဝိနိစ္ဆယမှာကြည့်လေ။

ပြီးပြီ။

၁၂၆၄-ခု။ကဆုန်လဆန်း-၈-ရက်
လယ်တီဆရာတော်။

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတောသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝါဆိုသင်္ကန်းအမေး။

(၁) အာဂုသော။ငါ့ရှင်။ဘဂဝတော။မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံဝဿဝါသိကံနာမ။ အကြင် ဝါဆို သင်္ကန်း မည်သည်ကို။ ပညတ္တံ။ပညတ်တော်မူအပ်၏။ ဒါယကာနံ။ ဝါဆိုသင်္ကန်း ကိုလှူ

ဒါနိုးကြသူ ဒါယကာဒါယိကာမအပေါင်း။ သူတော်ကောင်းတို့ အား။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိယာ။ သဒ္ဓါတရား ပွားများကြစေခြင်း အကျိုးငှာ။ တဿ။ ထိုဝါဆိုသင်္ကန်း၏။ ကာရုဏံ။ အကြောင်းအရာကို။ တေ သင်ငါ့ရှင်အား။ ပုန္နိ သံ။ မေးမြန်းပါအံ့။ ယထာဝရီယံ။ ဝိနည်း ကျမ်းဂန်လာရှိသည်အားလျော်စွာ။ တွံ။ သင်ငါ့ရှင်သည်။ ဗျာက ချောဟိ။ ဖြေဆိုလျှောက်ကြားပါလော့။

(၂) သာဓုသာဓု။ ငါ့ရှင်။ နတ်လူတို့သခင်။ သုံးလောကထိပ် တင်။ သုံးခွင်လုံးမကိုင့်။ သုံးတိုက်လုံးနတ်။ သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌသည် ပညတ်တော်မူပေသောဤဝါဆိုသင်္ကန်းသည်။ ။ ဝဿံ ဝသန္တိ တိဝဿဝါသာ။ ဝဿဝါသနိံ အရဟတီတိဝဿဝါသိကံ။ ။ ဟူ သောဝစနက္ကန္တံလျော်ညီစွာ။ တခုသောတိုက်တာ၌။ ဝါဆိုဝါကပ် ၍။ ဝါမပြတ်ဝါမကျိုး။ ကျင့်သိက္ခာမညှိုးဘဲ။ ပြီးမောက်သောအ ကျင့်ဝတ်နှင့်။ ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သည်သာ ရယူခြင်းငှာ ထိုက်တန်သောဗျူဟန္တိနိမိတ်၊ ဂုဏ်သိမ်ဟိတ်ကြောင့်၎င်း။ ။ ဝဿဝါသနံဣဒန္တိ ဝဿဝါသိကံ။ ဟူသောဝစနက္ကန္တံလျော်ညီ စွာတခုသောတိုက်တာ၌။ ဝါဆိုဝါကပ်၍။ ဝါမပြတ်ဝါမကျိုးသော ရဟန်းတို့၏သာ ပိုင်ဆိုင်ရာသော ပဝတ္တနိမိတ်၊ ဂုဏ်သိမ် ဟိတ် ကြောင့်၎င်း။ ဝဿဝါသိကမည်၏။ ။ ဤသို့သောဝစနက္ကန္တံဝိဂ္ဂဟ ကြောင့်။ ဝဿဝါသိက၊ နာမသညာ-ခေါ်မည်သာသော။ ဤဝါဆို သင်္ကန်းသည်။ ။ အဋ္ဌိမဘိက္ခဝေမာတိကာ။ စိဝရဿဥပ္ပါဒါယ သိမာယဒေတိ၊ ကထိကာယံဒေတိ၊ သိက္ခာပညတ္တိယာဒေတိ။ သံ ဗာဿဒေတိ၊ ဥဘတောသံဗာဿဒေတိဝဿံရဋ္ဌာသံဗာဿဒေ တိ၊ အာဒိဿဒေတိ၊ ပုပ္ဖလဿဒေတိ။ ။ ဟူ၍။ ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်မြတ်၌၊ ပညတ်တော်မူပေသော သင်္ကန်းဖြစ်ရာ။ ရှစ်ဖြာ သောမာတိကာပုန်တို့တွင်။ အဘယ်မာတိကာပုန်မှာ ပါဝင်ပေသ နည်း-ငါ့ရှင်။

(၃) လူမင်းတကာတို့၏ဥက္ကဋ္ဌ။ နတ်မင်းတကာတို့၏ခေါင် ပျားသိကြားမင်းတကာတို့၏ရာဇာဗြဟ္မာမင်းတကာတို့၏မကိုင့်။

အမြိုက်ဥသျှောင်။ သုံးလောကတိုက်ဘောင်၌။ အရိုက်မှောင်ပယ်
ရှားသည့်ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီးသည်။ ပညတ်တော်
မူပေသောသင်္ကန်းဖြစ်ရာ။ ရှစ်ဖြာသောမာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဝသံ
ဂုဋ္ဌာသံဃာသဒေတိ။ ဟူသော မာတိကာပုဒ်မှာ၊ ပါဝင်သောဟူ၍
ဆိုပြီ။ ထိုဝါဆို သင်္ကန်းသည်။ အဘယ်မျှ အပြား ရှိပေသနည်း။
ငါ့ရှင်။

(၄) ဘုန်းတော်အနန္တ။ ကံတော်အနန္တ။ စကြာဝဠာ။ ကမ္ဘာ
မြေရိပ်စား။ ဖြန်းဖြန်းကျိုးမျှ။ တန်ခိုးတော်အနန္တ တို့၏တည်ရာ။ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓ။ အတုလမှန်ကူ။ ဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်စော၏သ
တောတော်အလိုကို။ မပိုမယုတ်။ အဟုတ်အမှန်။ အမြင်သန်သဖြင့်။
ဥာဏ်ဗလဝ။ ကြီးမြင့်တော်မူလှသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ။
သစေသံဃာ^၀ကောစ။ သဒ္ဓါဒေယျော စာတိ။ ဧဒ္ဓိဝရပစ္စယာ
ဟောန္တိ၊ ဟူ၍။ သေနာသန ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကျမ်းမြတ်၌။ မိန့်
ဆိုအပ်သည်နှင့်အညီ။ ဝါဆိုသင်္ကန်းအကျိုးငှာ။ ထာဝရလှူဒါန်း၍
ထားအပ်သောလယ်ယာ ဥယျာဉ် စသည်တို့မှဖြစ်သောသံဃာ^၀က
ဝါဆိုသင်္ကန်းလည်းတမျိုး။ သမယအခါ။ ဆိုက်တိုက်လာမှ။ သဒ္ဓါ
ကုန်အားသမျှ။ လှူဒါန်းကြသောသဒ္ဓါဒေယျဝါဆိုသင်္ကန်းလည်း
တမျိုးဟူ၍။ ဝါဆိုသင်္ကန်းအပြား- ၂ - ပါးရှိသောဟူ၍ဆိုပြီ။ ။
ထိုဝါဆိုသင်္ကန်းကို။ လှူဒါန်းသူဒါယကာဒါယိကာမတို့အား အ
ဘယ်လ။ အဘယ်နေ့မှစ၍။ ရဟန်းတော်တို့က။ နှိုးဆော်သမျှ။ မေး
မြန်းမှုကို။ ပြုရပါသနည်း- ငါ့ရှင်။

(၅) အာသဠိဇုဏ္ဍပက္ခ။ ဗုဒ္ဓမိတောပဋ္ဌာယ။ ဝသဝါသိ
ကံပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ။ ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓမတည။ ကျမ်းပြုသခင်။ အရှင်မဟာ
ဗုဒ္ဓဧဝံသဆရာသည်။ သေနာသနခန္ဓကအဋ္ဌကထာကျမ်းမြတ်။
မိန့်ဆိုအပ်သည်နှင့်အညီ။ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းသူ ဒါယကာဒါ
ယိကာမတို့အား။ ဝါဆိုလဆန်း(၅)ရက်နေ့မှစ၍။ ရဟန်းသံဃာ
တော်တို့က။ နှိုးဆော်သမျှမေးမြန်းမှုကိုပြုရသောဟူ၍ဆိုပြီ။ အ

ဘယ်သို့သောသူတို့အား။ နှိုးဆော်သမှုမေးမြန်းမှုကို ပြုခြင်းငှာ အပ်ပါသနည်း-ငါ့ရှင်။

(၆) ယံတော ပကတိယာ လတ္တတိ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ နှင့်အညီ။ နှစ်စဉ်ထာဝရ။ ဣနေကြဖြစ်သော ဒါယကာဒါယိကာမ တို့ကိုသာ။ နှိုးဆော်သမှုမေးမြန်းမှုကိုပြုခြင်းငှာ အပ်စပ်သော ဟူ၍ ဆိုပြီ။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နှိုးဆော်သမှု။ မေးမြန်းမှုကိုပြုရ ပါသနည်း-ငါ့ရှင်။

(၇) ကဒါစိဟိမနုဿာဒေန္တိ။ အစရှိသော အဋ္ဌကထာပါဌ နှင့်အညီ။ နှစ်စဉ်ထာဝရ။ ဣနေကြဖြစ်သော ဒါယကာဒါယိကာမ တို့ကိုသာ။ နှိုးဆော်သမှု။ မေးမြန်းမှုကိုပြုရသော ဟူ၍ဆိုပြီ။ တိုက် တွင်းရှိသင်္ဘောတော်တို့အား။ ဝါဆိုသင်္ကန်းလက်မှတ်ကို အဘယ် နေ့ရက်မှာပေးအပ်ရပါသနည်း-ငါ့ရှင်။

(၈) အာရဇ္ဈ ဂတာယ။ အသဋ္ဌိယာ ပူရိမကော ဝါဟေ တဗ္ဗော။ ။ ဟူသောပါဠိတော်မြတ်။ မုခပါဠိနှင့်အညီ။ တိုက်နေ မဟာထေရ်သင်္ဘောတို့။ ကျောင်းနေရာချမှတ်။ ဝါဆိုနေ့ရက်မြတ် ဝယ်။ ကပ္ပိယသင်္ကန်းလှူဒါန်းသူဒါယကာ၏။ မည်သညာနာမနှင့်။ စိဝရထည်းရကို။ ငွေစက္ကလွင်လွင်၌။ ရွှေမင်နှင့်ရေးမှတ်၍။ ပေး အပ်ရကြောင်းကိုဆိုပြီ။ အဘယ်ရက်လ။ သမယသည်။ ဘုရားသ ခင်လက်ထက်တော်မှစ၍။ ယနေ့တိုင်ပင်။ ချစ်ရှင်မြတ်စွာ။ သာသ နာဝယ်။ အခါတွင်ဆန်း။ ရွှင်မခန်းသည်။ သင်္ကန်းပွဲသမယဖြစ်ပါ သနည်း-ငါ့ရှင်။

(၉) စိဝရဒါနသမယောနာမ။ အနတ္တတေ ကထိနေဇကော ကတ္တိကမာသော။ ။ ဟူသောပါဠိတော်မြတ်။ မုခပါဠိနှင့်အညီ။ အဇဇာဗ္ဗေ၊ အာကာသေ၊ ငွေတုံရဟတ်။ ရောင်နဝင်းစုံ။ ပြောင်လင်း ထုံ။ စန်းရုံနတ်နှင့်။ နက္ခတ်တံခွန်။ ပုလဲပုနယ်။ ရှုစဖွယ်။ ကြယ်အ မွန်တို့။ အပြန်မြိုင်မြိုင်။ ဗဟိုမြင့်မြိုး။ စွင့်စွင့်မိုး။ တန်ခိုးရောင်ပြိုင်ကြ သည့်။ ဂနိင်အပြင်။ မြိုင်တခွင်ဝယ်။ အိုင်စဉ်တလျှောက်။ ငါးမည် ကြာမျိုး။ ဖြာဖြာမိုး။ ပြိုးပြိုးမောက်လျှင်။ အံ့လောက်အမှု။ ရေအပြင်

လုံး၊ ပြားပိတုန်းသို့။ အုန်းအုန်းသံ ဆူကြ၍။ ပြည်တော်သူပေါင်း။
 ကြာလက်စုံထိန်ဝေနှင့်။ စိန္တေမှာညောင်ရေလောင်း၍။ ဆုတောင်း
 သည့်သမယ။ သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော်တရက်။ ထိုနေ့မှ။
 နောက်လပြည့်တန်ဆောင်မုန်း။ ဤတလလုံးလုံးမှာ။ တပြည်လုံး။ တ
 မြို့လုံး။ အုံးအုံးဆူသိမ့်သိမ့်သဲ။ သာဓက္ကိစ္ဆာပြည်သူတို့။ သက်န်းလှူ
 သတင်းကြွသည့်။ သက်န် ပွဲသမယသည်။ ဘုရားလက်ထက်
 တော်မှစ၍။ ယနေ့တိုင်ပင်။ ချစ်ရှင်မြတ်စွာ။ သဒသနာဝယ်၊ အခါ
 တွင်ဆန်း။ ရှင်မခန်း။ သက်န် ပွဲသမယဖြစ်သောဟူ၍ဆိုပြီ။ ဝါဆို
 သက်န်း။ လှူဒါန်းသူဒါယကာဒါယကာမရှိမှာ။ မိမိတို့ဆောက်
 လုပ်အပ်သော။ ကျောင်းရှိသောဒါယကာလည်းရှိသည်။ ကျောင်း
 ကားမရှိ။ မိမိတို့ပြုလုပ်အပ်သော စေတီပုထိုး ဗောဓိအိမ်၊ သိမ်
 တံဆောင်းရေတွင်း။ ရေကန်စသည်ရှိသော သူလည်းရှိသည်။
 ထာဝရဝတ္ထု။ တစုံထရမျှမရှိသော သူလည်းရှိသည်။ ထိုသူတို့
 သက်န်းကို။ အဘယ်သို့ သက်န်းလက်မှတ်ပေးအပ်ရပါသနည်း—
 ငါ့ရှင်။

(၁၀) သဒ္ဓါဒေယျပစ္စည်း၌။ ဝါဆိုသက်န်းလက်မှတ်ပေးအပ်
 သည်များကိုလျှောက်ဆို၍ သိအပ်ပေပြီ။ ဝါဆိုသက်န်း အကျိုးငှာ။
 ထာဝရလှူဒါန်း၍ ထားသော လယ်ယာ ဥယျာဉ်တို့မှ ဖြစ်သော
 တကြပွားပစ္စည်း။ ဝါဆိုသက်န်းအကျိုးငှာ။ ထာဝရလှူဒါန်း၍
 ကြွေးမြီအတိုးအပွား၊ ချထားသော ဥပနိက္ခေပပစ္စည်း။ ဤသံဃာ်က
 ပစ္စည်းများကို အဘယ်သို့ပြုရပါသနည်း— ငါ့ရှင်။

(၁၁) ထိုသို့သဒ္ဓါဒေယျတမျိုး။ သံဃာ်ကပစ္စည်းတမျိုး။ ဤနှစ်
 မျိုးသော သက်န်းပစ္စည်းတို့၌ တိုက်တာရှိရဟန်းတို့အား။ သက်န်း
 လက်မှတ်ပေးအပ် ချထားရာလော အစီအရင် များကို။ ငါ့ရှင်
 လျှောက်ထား၍ ခြားနားစွာ သိရပေပြီ။ ဤသို့မေးအပ်သော၊ နံပါတ်
 လက်မှတ်ကို ခံယူပြီးသော ရဟန်းသံဃာ်တို့သည်။ ဝါတွင်းသုံးလ
 ပတ်လုံး အဘယ်သို့ပြုကြရပါသနည်း— ငါ့ရှင်။

(၁၂) သစေမနုဿာဝဒန္တိ။ ယဿအမှာတံဝဿဝါထိကံ ပါပုဏာတိသောတေမာသံပါနိယံဥပဋ္ဌာတု။ အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ ကျောင်းကိုသုခသင်ခြင်း။ ကျောင်းတလင်းကို တံမြက်တလင်းလှည်းခြင်း။ စေတီပေါ်ပေါက်ပြင်တို့၌၊ တံမြက်တလင်းလှည်းခြင်း။ ပေါ်ပေါက်ပြင်ကိုနေ့စဉ်နေ့လောင်းခြင်း အစရှိသော ဝတ်နိဗဒ်တို့ကို။ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံးအားထုတ်ကြရ သောဟူ၍ ဆိုပြီ။ ထိုဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ သေနာသနဝတ်။ စေတီယင်္ဂဏဝတ်၊ ပေါ်ပေါက်ဏဝတ်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာအားထုတ်ပြီးမှ။ သင်္ကန်းပွဲနေ့မတိုင်မီအကြား။ အရပ်တပါးသို့။ ပြောင်းသွားသော ရဟန်း။ လူ၏ဘောင်သို့ သက်လျှောသော ရဟန်းတို့သည်။ ထို သင်္ကန်းကိုရခြင်းငှာထိုက်ပါသလော-ငါ့ရှင်။

(၁၃) ထိုသူတို့သည်။ ယူလိုသော်ရခြင်းငှာ ထိုက်ပါသည် ဟူ၍ဆိုပြီ။ ဤတိုက်တာတွင်။ ဒုတိယဝါမှာမှ ဝါဆိုရသောဒုတိယ ဝါသားရဟန်း။ ဝါဆိုပြီးမှဝါကျိုးဝါပျက်ကြသော ဆိန္ဒဝဿ ရဟန်းများသည်။ ထိုသင်္ကန်းကိုယူလိုသော်ရခြင်းငှာထိုက်ပါသ လော-ငါ့ရှင်။

(၁၄) ပစ္ဆိမဝဿပနာယိက ဒိဝသေပန။ သစေ ကာလံ ဧဝံ သေတွာသန္နိပတိတေသံဧဝ။ အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိ နှင့်အညီ။ ဤတိုက်တာတွင်။ ဒုတိယဝါမှာမှ ဝါဆိုရသောဒုတိယ ဝါသားရဟန်းများမှာ။ ပထမဝါသားရဟန်းများနှင့်မခြား။ အတူ ယူထိုက်ရထိုက်ပါသည်။ ဝါကျိုးဝါပျက်သော ရဟန်းတို့မှာပ ကာတိအားဖြင့်။ ရထိုက်သောအခွင့်မရှိ။ ကာတိကဝတ်သော်လည်း ရှိမှအပလောကနကံပြု၍သော်လည်းပေးပါမှရထိုက်ပါသည်ဟူ၍ ဆိုပြီ။ ဤတိုက်တာမှာလှူကြသော ဝါဆိုသင်္ကန်းအစရှိသောသံဃာ ဝိပဗ္ဗည်းဝတ္ထုများကို အခြားတပါးသော တိုက်တာ၌။ ဝါဆိုဝါ ကျွတ်သောရဟန်းတို့သည်။ ဤတိုက်တာ၌ ဝါဆိုဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့နှင့်မပြားမကွဲ။ တာတိုက်ထဲကဲ့သို့။ တလုံးတည်းထဲအ

ညီအမျှရထိုက်ယူထိုက်သောနည်းလမ်းသည်။ ကျမ်းဂန်မှာရှိပါ သလော-ငါ့ရှင်။

(၁၅) ဤသို့လျှင်၊ ဤတိုက်ဤတာ၌ဝါဆိုသောရဟန်းတို့အား သင်္ကန်းလက်မှတ်ပေးအပ်ရာသော အစီအရင်များကို၎င်း၊ သင်္ကန်း လက်မှတ်ကိုခံယူပြီးသောရဟန်းတို့၏ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံးပြုရ သောအစီအရင်များကို၎င်း။ ငါ့ရှင်သျှောက်ထား၍ခြားနားစွာသိ ရပေပြီ။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့နံနက်။ အာရုဏ် တက်သည်မှစ၍။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တိုင်။ ဤတလအတွင်း သင်္ကန်းပွဲသမယသို့ဆိုက်ရောက်သောအခါ။ သင်္ကန်းရှင်ဒူးထကာ တို့သည်။ အဘယ်သို့လျှင်၊ နန်းကြကုန်သနည်း။ ငါ့ရှင်။

(၁၆) အခါနေ့ရက်၊ ချိန်းချက်ရပေါင်း။ ချိတ်ချိတ်ညောင်းမျှ။ ကျောင်းသို့လာ၍လှူဒါန်းနည်းတပါး။ မိမိတို့၏ဝါဆိုသင်္ကန်း။ ကျ ရောက်ရာရဟန်းကို။ စံခန်းနေရာ။ အိမ်ဂေဟာသို့ပင့်၍ လှူဒါန်း နည်းတပါးဟူ၍ ၂ ပါးအပြားရှိသောဟူ၍ဆိုပြီ။ ထိုနည်း ၂ ပါး တို့တွင်။ ကျောင်းတိုက်သို့လာ၍လှူဒါန်းသောနည်းမှာ။ အပိုအဓိ မပါ။ ဝါဆိုဦးအခါက။ စာရင်းချမှတ်။ ပေးအပ်သည့်အတိုင်းသာ လှူဒါန်းသူလည်းရှိလိမ့်မည်။ ညာတိမျိုးဆွေ။ အချွေအရံ။ မိသင်္ဂဟ များပြားလှသော။ ဒကာ့မျက်နှာ့ကြီး။ ဒကာ့မမျက်နှာ့ကြီးဖြစ်ပေ ၍။ နောက်တိုးနောက်ပွား။ အများပါရှိသူလက်ရှိပေလိမ့်မည်။ ထို သင်္ကန်းတို့ကိုအဘယ်သို့ရထိုက်ပါသနည်းငါ့ရှင်။

(၁၇) ထိုနည်း ၂ ပါးတို့တွင်။ ကျောင်းတိုက်သို့လာ၍လှူ။ ဒါန်းသော နည်းကို သျှောက်ဆို၍သိရပေပြီ။ ဝါဆိုသင်္ကန်း။ ကျ ရောက်သည့်ရဟန်းကို။ စံခန်းနေရာ။ အိမ်ဂေဟာသို့ပင့်ဆောင် ခေါ်ယူ၍လှူဒါန်းသောနည်းလမ်းမှာ။ အဘယ်သို့ ရယူထိုက်ပါ သနည်းငါ့ရှင်။

(၁၈) သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် -၁-ရက်နေ့မှစ၍။ တ ပေါင်းလပြည့်နေ့တွင်။ ငါးလအတွင်းနှိုက်ဝါဆိုသင်္ကန်းကို လှူ။

ဒါနိုးပါ၏ဆို၍ထူးသည်ရှိသော်။ အဘယ်သူ ရထိုက်ပါသနည်း ငါ့ရှင်။

(၁၉) တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်နေ့မှစ၍၊ ဝါဆိုလ ပြည့်နေ့တိုင်။ နွေလေးလအတွင်းနှိုက်။ ဝါဆိုသင်္ကန်းထူးဒါနိုးပါ ၏ဆို၍ထူးသည်ရှိသော်။ အဘယ်သို့ပြုအပ်ပါသနည်းငါ့ရှင်။

(၂၀) အချိုအချိုသောဒါယကာတို့သည်၊ ငါကျွတ်သောအ ခါ၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းထူးဒါနိုးပါမည်ဟုစာရင်းချမှတ်ပြီးသည်နောက် တစုံတခုသော အကြောင်းရှိခဲ့၍။ ဝါကျွတ်သည်တိုင်အောင် မ စောင့်စားနိုင်ကြသည်နှင့်။ ဝါတွင်းမှာပင်ထူးကြကုန်၏။ ထိုဒါ ယကာတို့၏ဝါဆိုသင်္ကန်းကို၊ အဘယ်သို့ပြုရပါသနည်းငါ့ရှင်။

(၂၁) သာဓုသာဓု-ငါ့ရှင်။ သုံးခွင်လုံးမကိုဋ်၊ သုံးတိုက်လုံး နတ်။ သုံးရပ်တံ့သူ။ နတ်လူဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏။ အချာအချင်။ အ နုတ္တရ။ ဓမ္မသာမိ။ မုနိသယန္တူ။ ဖြစ်တော်မူပေသော။ သဗ္ဗညုရှင် စောသည်။ ဟောကြားပညတ်တော်မူအပ်သော ဝိနည်းတော်အ လာ။ ဝါဆိုသင်္ကန်း။ ကပ်လှပုံနည်းလမ်းများကို။ ကျမ်းဂန်ပါဠိ။ လာ ရှိတိုင်းအစီအရင်နှင့်။ ငါ့ရှင်ကလျောက်ကြား၍။ အများသဗ္ဗာ။ ဒါယကာဒါယိကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ကောင်းစွာ ကြားထိရပေကုန်ပြီ။ ။ ဓမ္မတန္တိ။ ကျမ်းဂန္တိတို့နှင့်ညီညွတ်စွာ ဖြစ်လာသောယခုနှစ်ဝါဆိုသင်္ကန်းမှာ။ အဘယ်ရှာသူ။ သဒ္ဓါဖြူတို့ ကပ်လှသောသင်္ကန်းဖြစ်ပါသနည်းငါ့ရှင်။

(၂၂) သာဓုသာဓု-ငါ့ရှင်။ ဘုရင်တကာတို့၏အထွဋ်။ တမ္ပတ် ဥသျှောင်။ သောင်းလောကတိုက်ဘောင်၌။ မင်းခေါင်မင်းဖျား။ မင်းတရားကြီးဖြစ်တော်မူပေသော သဗ္ဗညုရှင်စောသည်။ မိန့် ဟောပညတ်။ ထုတ်ပြန်ဟော်မူအပ်သော။ မုခပါဠိဗျာဒိတ်။ ဝိနည်း တော်ရွှေတံဆိပ်ကို။ ကရဝိက်ဌက်မင်း။ ဟောမဝန္တာမြိုင်ရဂုံက။ ခွန်းသံစုံညွှင်းသက္ကံသို့။ ရှင်းလင်းစွာဖြေကြား၍။ အများသဗ္ဗာ။ နားထောင်သူဒါယကာတို့။ ကောင်းမွန်စွာသိကြရသဖြင့်။ မြတ်မုနိ ဘဂဝါ။ စောရှင်ချစ်သာသနာဝယ်။ ကြည်သဒ္ဓါညွတ်ညောင်း။

ဥပုသ်သည်အပေါင်းတို့။ တောင်းပန်ချက်အမှုကို။ ကရုဏာ ရှေ့
ထားလျက်။ တရားကျမ်းဂန်နှင့်အညီ။ လယ်တီတိုက်သစ်တို့။
နေရာကြစီစဉ်အပ်သော။ ဤဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းမှု ကုသိုလ်ကို။
များလှစိုလ်နတ်အပေါင်း။ ဆော် ပဲ တင် ရိုက် ညောင်း အောင်။
သောင်းသောင်းသာရုခေါ် ကြစေ။

ဝါဆိုသင်္ကန်းအမေးပြီး၏။

ဝါဆိုသင်္ကန်းအဖြေ။

(၁) ဇေယတု။ ။အာမတန္တေ။ဘန္တေ။အရှင်ဘုရား။တဂဝ
တာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံဝဿဝါသိကံနာမ။ အကြင်ဝါဆို
သင်္ကန်းမည်သည်ကို။ ပညတ္တံ။ပညတ်တော်မူအပ်၏။ ဒါယကာနံ။
ဝါဆိုသင်္ကန်းကိုလှူဒါန်းကြသူ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာ မအပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့အား။သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိယာ၊ သဒ္ဓါတရားပွားများကြပါ
စေ ခြင်း အကျိုးငှါ။ တဿ၊ ထိုဝါဆိုသင်္ကန်း၏။ ကရဏံ၊ အ
ကြောင်းအရာကို။ တေ။ အရှင်ဘုရားအား။ ယထာဝိနယံ။ဝိနည်း
ကျမ်းဂန်လာရှိသည်အားလျော်စွာ။ အဟံ၊အကျွန်ုပ်သည်။ ဗျာက
ရိဿာမိ။ ဖြေဆိုလျှောက်ကြားပါအံ့။ ယထိန္ဒိတံ။ အလိုတော်ရှိ
တိုင်း။ပုစ္ဆိ။ မေးတော်မူပါလော့။

(၂) အဋ္ဌိမာတိက္ခဒေဝ မာတိကာ။စိဝရဿ၊ဥပ္ပါဒါယ သိမာ
ယဒေတိ။ ကထိကာယဒေတိ။ သိက္ခာ ပညတ္တိယာ ဒေတိ။ သံ
ဗာဿဒေတိ။ ဥဘတော သံဗာဿဒေတိ။ ဝဿံဂုဋ္ဌ သံဗာဿ
ဒေတိ။အာဒိဿဒေတိ၊ပုဂ္ဂလဿဒေတိ။ ။ဟူ၍ဝိနည်းမဟာဝါ
ပါဠိတော်မြတ်နှိုက်။ပညတ်တော်မူပေသောသင်္ကန်းဖြစ်ရာ ရှစ်ဖြာ

သောမာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဝသံဝုဋ္ဌသံဃာဿဒေတိ၊ ဟူသော
မာတိကာပုဒ်မှာပါဝင်ပါသည်ဘုရား။

(၃) သစေသံဃာ^၀ကောသဒ္ဓါဒေယျာစာတိ။ ဧဒ္ဓစိဝရပစ္စယာ
ဟောန္တိ။ ဟူသောသေနာသနန္ဓက အဋ္ဌကထာကျမ်းမြတ်။ မိန့်
အပ်သည်နှင့်အညီ။ ဝါဆိုသင်္ကန်းအကျိုး၌။ ထာဝရဗျူဟာဒါနံ၍
ထားအပ်သော။ လဟ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ် စသည်တို့မှဖြစ်သော သံဃာ^၀
ကဝါဆိုသင်္ကန်းတမျိုး။ သမယအခါ။ ဆိုက်တိုက်လာမှ။ သဒ္ဓါကုန်
အားသမျှ ဗျူဟာဒါနံကြသောသဒ္ဓါဒေယျဝါဆိုသင်္ကန်းတမျိုးဟူ၍။
ဗါဆိုသင်္ကန်းအပြား ၂ ပါးရှိပါသည်ဘုရား။

(၄) အာသဋ္ဌိ ဇုဏ္ဍပက္ခပစ္စဒိတောပဋ္ဌာယ ဝဿဝါသိကံ
ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ဟူသောသေနာသနန္ဓက အဋ္ဌကထာ။ မိန့်အပ်သည်
နှင့်အညီ။ ဝါဆိုသင်္ကန်းဗျူဟာဒါနံ-ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့အား
ဝါဆိုလဆန်း(၆)ရက်နေ့မှစ၍ရဟန်းယဉ်စေတတ်တို့က။ နှိုးဆော်
သမျှ။ မေးမြန်းမှုကိုပြုရပါသည်ဘုရား။

(၅) ယတောပကတိယာလန္တတိ။ ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိ
နှင့်အညီ။ နှစ်စဉ်ထာဝရဗျူဟာဒါနံဖြစ်သောဒါယကာ ဒါယိကာမ
တို့ကိုသာ။ နှိုးဆော်သမျှ။ မေးမြန်းမှုကိုပြုခြင်း၌ အပ်စပ်ပါသည်
ဘုရား။

(၆) ကဒါပိဟိမနုဿာဒေန္တိ။ အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်
အညီ။ နှစ်စဉ်ထာဝရဗျူဟာဒါနံဖြစ်သော်လည်း။ အစာရေစာ
ရှားပါးခြင်းအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ လုံးလုံးမလှ။ နိုင်ကြ
သောနှစ်လည်းရှိပါသည်။ အချို့သူကသာလှ။ နိုင်၍။ အချို့သူက မ
လှ။ နိုင်သောနှစ်လည်းရှိပါသည်။ လှ။ နေကြမလျှော့ပေါ့၍ အချို့အ
ဇက်သာလှ။ နိုင်ကြသောနှစ်လည်းရှိပါသည်။ နိုင်ငံပြည်ရွာ။ သာ
ယာဝပြောလှ၍။ လှ။ နေကြထက်မိ၍လှ။ လိုကြသောနှစ်လည်းရှိပါ
သည်။ တင်ကူး၍ မေးမြန်းခြင်းအမှုကိုမပြုဦးဘဲ။ လှမြဲတိုင်းစာ
ရင်းနှင့်တိုက်တွင်းရှိသံဃာတို့အား။ ဝါဆိုသင်္ကန်းလက်မှတ်ကို
ပေးအပ်ချထားခဲ့သည်ရှိသော်။ သိတင်းဝါကျွတ်ခဲ့၍။ သင်္ကန်းပွဲ

သမယ။ချိန်အခါကျလတ်သော်လည်းလက်မှတ်နှင့်သင်္ကန်း။သူတလှမ်း
ငါတနဲ့။အလွဲလွဲအချော်ချော်၊ ဖြစ်တို့ရန်အရေးကို။ ရှေးဦးကမြင်
မြော၍။နှိုးဆော်သမှု။မေးမြန်းမှုကိုပြုရပါသည်ဘုရား။

(၇) အပဇ္ဇာဂတာယ အာသန္ဓိယာ ပူရိမကော ဂါဟေ
တဗ္ဗော။ ဟူသောပါဠိတော်မြတ်။ မုခပါဌ်နှင့်အညီ။ တိုက်တာနမ
ဟာထေရ်သဃာတို့ ကျောင်းနေရာချမှတ်၊ ဝါဆိုသည့်ရက်မြတ်
ဝယ်။ ကပ္ပိယသင်္ကန်း။ လှူဒါန်းသူဒါယကာ၏ မည်သည့်နာမနှင့်။
စီရေထည်ရေကို။ ငွေစက္ကလွင်လွင်တွင်။ ရှေ့မင်နှင့်ရေးမှတ်၍။
ပေးအပ်ရပါသည်ဘုရား။

(၈) စိဝရဒါနသမယောနာမ။ အနတ္တံတေ ကထိနု ဇေကော
ကတ္တိကမာသော။ ။ ဟူသောပါဠိတော်မြတ်။ မုခပါဌ်နှင့်အညီ။
အဇဇာဗ္ဗေ။ အဘကာသေ။ ငွေဘုံရဟတ်။ ရောင်နေဝင်းစုံ။ ပြောင်
လင်းထူ။ စန်းယုံနတ်နှင့်။ နက္ခတ်တံခွန်။ ပုလဲရနယ်။ ရှုစာဘွယ်
ကြယ်အမွန်တို့။ အဝှန်မြိုင်မြိုင်။ ဗဟိုမြင့်မြိုး။ စွင့်စွင့်မိုး။ တန်ခိုး
ရောင်ပြိုင်ကြသည့်။ ဂနိင်အပြင်။ မြိုင်တခွင်။ အိုင်စဉ်တလျှောက်။
ငါးမည်ကြာမျိုး။ ဖြာဖြာမိုး။ မြိုးမြိုးမောက်လျှင်။ အံလောက်အမှု။
ရေပြင်အလုံး။ ပျားပိတုံးတို့။ အုံးအုံးသံဆူကြ၍။ ပြည်တော်သူ
ပေါင်း။ ကြာလက်စုံထိန်ဝေနှင့်။ ဗိန္ဒေ မှာညောင်ရေလောင်း၍။ ဆု
တောင်းသည့်သမယ။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၁) ရက် ထို
နေ့မှ။ နောက်လပြည့်တန်းဆောင်မုန်း။ ဤတလလုံးလုံး။ တပြည်
လုံး။ တမြို့လုံး။ အုန်းအုန်းဆူထိမ့်ထိမ့်ထဲ။ သာဇတ္တိပြည်သူတို့။
သင်္ကန်းလှူသဘင် နှစ်ကြသည့်။ သင်္ကန်းပွဲသမယသည်။ ဘုရား
လက်ထက်တော်မှစ၍။ ယနေ့ထက်တိုင်ပင်။ ချစ်ရှင်မြတ်စွာ။ သာ
သနာဝယ်။ အခါတွင်ဆန်း။ ရွှင်မခန်းသည့်။ သင်္ကန်းပွဲသမယဖြစ်
ပါသည်ဘုရား။

(၉) တေသံတေသံ သေနာသနေတိက္ခန္နံ။ ဝဿဝါသိကံဂါ
ပေဒတဗ္ဗံ။ ။ ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ်။ မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ။ ဤ
တိုက်ဤတာတွင်။ ကျောင်းရှိသော ဒါယကာတို့၏ သင်္ကန်းကို။

သူ့ကျောင်းနှင့်သူ့ဝယ်အပ်ရပါသည်။ ။မနုဿာထူပံကတွာ
 ဝဿဝါသိကံဂါဟာပေန္တိ။ အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ၊
 ကျောင်းမဟုတ်သောစေတီပုထိုးစသည်ရှိသောသူတို့၏သင်္ကန်း
 ကို။ ထိုစေတီပုထိုးစသည်တို့အနီးအပါးရှိကံ။ ကျောင်းလက္ခဏာ
 ရှိသောသစ်ပင်မဏ္ဍာပ်များမှာ ကပ်၍ပေးအပ်ပါသည်။ “ယေသံ
 ပနသေနာသနံ နတ္ထိ။ ကေဝလံပစ္စယာမေဝ ဒေန္တိ။ ဧဝံသီပစ္စယံ
 အဝဿဝါသိကေ သေနာသနေ ဂါဟေတုံဝဋ္ဋတိ” ။ ဟူသောအ
 ဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ ဤတိုက်ဤတာတွင်းမှာ။ ထာဝရဝတ္ထု။
 ကံပုဒ်မရှိသောသူတို့၏သင်္ကန်းကို။ ကျောင်းဒကာမရှိ၍ ဝါဆို
 သင်္ကန်းမရှိသောကျောင်းမှာဆက်ကပ်လှူဒါန်းရပါသည်တရား။

(၁၀) တတြုပ္ပါဒေပန။ ကပ္ပိယကာရကာပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ ။
 အစရှိသည်ဖြင့်လာသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ ကပ္ပိယကာရ
 က ပြုလုပ်သူတို့ကို မေးမြန်း၍။ ရဟန်းတော် တပါး တပါး လျှင်
 သင်္ကန်းလျှာ ပိတ်ပုဆိုး မည်ရွှေ မည်မျှ ကပ်လှူ ပါမည် ဆိုလျှင်
 ထိုသူတို့အဆိုအတိုင်းပေးအပ်ရပါသည်။ သင်္ကန်းလျှာပိတ်ပုဆိုး
 ကားမရှိ ရှေးငွေအသပြာ။ ပိုက်ဆံဒင်္ဂါး။ ပျောင်းစပါးသာ ရှိပါ
 သည်ဆိုလျှင်။ ထိုရှေးငွေအသပြာ။ ပိုက်ဆံဒင်္ဂါး။ ပျောင်းစပါးဟူ
 သောဝေါဟာရသည်။ စာရင်းလက်မှတ်ပေးအပ်ခြင်းငှါအပ်စပ်
 သောဝေါဟာရမဟုတ်သည်ဖြစ်ပါ၍။ ဆန်ဟူသော ရုဋ္ဌိစကား
 ပိတ်ဖျင်ဟူသောရုဋ္ဌိစကားဖြင့်ရေးသားတင်မှတ်၍ပေးအပ်ရပါ
 သည်တရား။

(၁၁) သစေမနုဿဝဒန္တိ။ ယဿ အမှာကံ ဝဿ ဝါသိ
 ကံပါပုဏ္ဏာတံ။ သောတေမာသံပါနိယံဥပဋ္ဌာပေတု။ အစရှိသော
 အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ ကျောင်းကိုသုင်သင်ခြင်း။ ကျောင်းတ
 လင်းကိုတံမြက်တလင်းလှည်းခြင်း။ စေတီယင်ပြင် ဗောဓိ ယင်
 ပြင်တို့ရှိကံတံမြက်တလင်းလှည်းခြင်း။ ဗောဓိပင်ကို နေ့စဉ် ရေ
 လောင်းခြင်းအစရှိသောဝတ်နိဗဒ်တို့ကို။ ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး
 အားထုတ်ကြရပါသည်တရား။

(၁၂) တောမာသံပါနိယံဥပဋ္ဌပေတွာ ဝိဟာရမဂ္ဂစေတီယင်္ဂ
 ကာဗောဓိယင်္ဂကာနိ ဇေတီတွာ။ ဗောဓိရုက္ခေ ဥဒကံ သိဇ္ဇိတွာ
 ပက္ကန္တော ဝိဗ္ဗမန္တောပိ၊ ဝဿဝါသိကံလဘတိယေဝ။ ။ဟူ
 သောအဋ္ဌကထာပါဠိ မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ။ ဝါတွင်းသုံးလပတ်
 လုံး။ သေနာသနဝတ်။ စေတီယင်္ဂကာဝတ်။ ဗောဓိယင်္ဂကာဝတ်တို့ကို
 ကောင်းမွန်စွာ စားထုတ်ပြီးမှ။ သင်္ကန်းပွဲနေ့မတိုင်မီအကြား။ အ
 ရပ်တပါးသို့ပြောင်းသွားသောရဟန်း။ လူ၏ဘောင်သို့သက်လျှော
 သောရဟန်းတို့သည်။ ထိုသင်္ကန်းကိုယူလိုသော် ရခြင်းငှါထိုက်
 ပါသည်တရား။

(၁၃) ပစ္ဆိမဝဿုပနာယိ ကဒိဝသေပန။ သစေကာလံဂေါ
 သေတွာ။ သန္နိပတိတေသံဗော။ ။အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိ
 နှင့်အညီ။ ဤတိုက်ဤတာတွင်။ ဒုတိယဝါမှာမှဝါဆိုရသော ဒုတိ
 ယဝါသား။ ရဟန်းများမှာ။ ပထမဝါသားရဟန်းများနှင့်မခြား။ အ
 တူယူထိုက်ရထိုက်ပါသည်။ ။ဝါးကျိုးဝါပျက်သောရဟန်းတို့
 မှာ။ ပကတိအားဖြင့်ရထိုက်သောအခွင့်မရှိ။ ကတိကဝတ်သော်
 လည်းရှိမှ။ အပလောကနကံပြု၍ သော်လည်းပေးပါမှ ရထိုက်ပါ
 သည်တရား။

(၁၄) ကတိကာယဒေတိ၊ သမ္ပဟုလာ။ အာဝါသာသမဏံ
 လာဘာဟောန္တိ။ ။အစရှိသောပါဠိတော်မြတ်။ မူခပါဠိနှင့်အ
 ညီ။ ၂ တိုက် ၂ တာပင်ဖြစ်စေ။ ထိုထက်အလွန်ဆယ်တိုက်ဆယ်
 တာပင်ဖြစ်စေအညီအညွတ်ကတိကဝတ်ပြု၍ထားကြသောတိုက်
 တာချင်းချင်းဖြစ်ခဲ့ပါမူ။ တခုသောတိုက်တာမှာ လှူဒါန်းသောဝါ
 ဆိုသင်္ကန်းအစရှိသောသံဃာ့ကပစ္စည်း ဝတ္ထုများကိုတခြားတ
 ပါးသောတိုက်တာ၌။ ဝါဆို ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဤ
 တိုက်တာ နှိုက် ဝါဆို ဝါကျွတ် သောရဟန်းတို့နှင့် မူဖြားမကွဲ။
 တတိုက်ထဲကဲ့သို့။ တလုံးတစည်းထဲအညီအမျှရ ထိုက်ယူသော
 နည်းလမ်းသည်။ ကျမ်းဂန်အထင်အရှားရှိပါသည်တရား။

(၁၅) အခါနေ့ပျက်။ ချိန်းချက်ရပေါင်း။ ချိပ်ချိပ် ငြောင်းမျှ။ ကျောင်းသို့လာ၍လှူဒါန်းနည်းတပါး။ မိမိတို့၏ဝါဆိုသင်္ကန်း ကျ ရောက်ရာရဟန်းကို။ စံခန်းနေရာ။ အိမ်ဂေဟာသို့ ပင့်ယူ၍လှူဒါန်း နည်းတပါးဟူ၍။ ၂-ပါးအပြားရှိပါသည်ဘုရား။

(၁၆) ဣဒံသာဝါသိကံ။ အမှာကံသေနာသနေ ဝဋ္ဌတိက္ခာ နောဒေမာတိ။ ဝဋ္ဌတ္တယသဂါဟိတံတသောဝဇေ။ ပဋိ။ အစရှိ သောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ အပိုအမိမပါ။ ဝါဆိုလဦးက။ စာ ရင်းချမှတ်ပေးသည်အတိုင်းသလှ။ ဒါန်းသူဖြစ်ခဲ့လျှင်။ သို့သင်္ကန်း ကျိပ်ချိပ်သကာ၏ ကျောင်းပေါ်မှာဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သာ ရထိုက်ပါသည်။ ယင်းသို့မဟုတ်။ ဤကျောင်းပေါ်မှာ ဝါဆိုဝါ ကျွတ်သောအရှင်တို့အားလှူဒါန်းပါ၏ဆို၍လှူခဲ့လျှင်။ ထိုကျောင်း ပေါ်မှာဝါကျွတ်သောရဟန်းတို့သာရထိုက်ပေသည်။ သို့တည်းမ ဟုတ်ဤကျောင်းအားလှူပါ၏ဆို၍လှူဒါန်းခဲ့လျှင်တိုက်ရှိသင်္ဘော ပိုင်ဆိုင်ပါသည်ဘုရား။

(၁၇) သလေပန ဥဘောပိဗာရံ နေတွာဘောဇေတွာ သယ မေဝ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ။ ယံယသဒိန္နံ တဒေဝ တဿဟော တိ။ ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ အိမ်သို့ပင့်ဆောင်၍ ဆွမ်းကွမ်းကျွေးမွေး၍ လှူဒါန်းသည်ရှိသော်။ ထိုရဟန်းတို့ သာ မဏေတို့ပင်ရပါသည်ဘုရား။

(၁၈) စိဝရမာသတောပဋ္ဌာယ။ ယာဝ ဟေမန္တိ သာပန္တိ မောဒိဝသော။ အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ ထိုသို့ဆို ၍လှူဒါန်းခဲ့သည်ရှိသော်။ ထိုတိုက်တာအတွင်း။ ကထိန်ခင်းသည် ဖြစ်စေမခင်းသည်ဖြစ်စေ။ ထိုတိုက်တာမှာဝါကျွတ်သောရဟန်း တို့ရထိုက်ပါသည်ဘုရား။

(၁၉) ဂိမ္မာနံပထမဒိဝသတောပဋ္ဌာယ။ ဝဋ္ဌတ္တပနမာတိကာ အာရုဇေတဗ္ဗာ။ အစရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ လွန်ခဲ့ပြီး သောအတိတ်ဝါကိုရည်၍လှူသလော။ သို့တည်းမဟုတ်။ လာလ တံ့သေခါအနာဂါတ်ဝါကိုရည်၍လှူသလောဟုမေးမြန်း၍။ အတိတ်

ဝါဆိုရည်ပါသည်ဆိုခဲ့လျှင်၊ အတိတ်ဝါကျတ်သော ရဟန်းတို့ရ ထိုက်ပါသည်။ အနာဂါတ်ဝါဆိုရည်ပါသည်ဆိုခဲ့လျှင်၊ အလှူခံ ချ်ထားပြီးမှ။ ဝါဆိုနေ့သို့ကျသောအခါ။ ဝေခြမ်း၍ ယူရပါသည် ဘုရား။

(၂၀) ထိုဒါယကာတို့၏ ဝါဆိုသင်္ကန်းကို။ ဝါဆိုနေ့တွင် သင်္ကန်းတော် ခံယူရရှိသော ရဟန်းတို့အား ပေးအပ်ရပါ သည်။ ။ ယေနဂဟိတံတေနဝဿန္တေဒေါနကာတဗ္ဗောကရော တိစေ တံသံဃာကံဟောတိ။ ဟူသော-အစ္စကစိဝရသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ။ ဝါတွင်းအခါတွင် ထိုသင်္ကန်းတော်ကို ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ဝါပျက်ခြင်း။ ဝါကျိုးခြင်း မရှိပေရ။ ကောင်းမွန်စွာစောင့်ထိန်းပျက်ကုန်သည်။ ဝါဆိုသင်္ကန်းဟူသော အမည်ဖြင့်၊ လှူဒါန်းသောသံဃာကံသင်္ကန်းမည်သည်။ ဝါပျက်။ ဝါမကျိုးသောရဟန်းတို့သာ ရထိုက်ပါသည်။ ဝါကျိုးခြင်း ဝါ ပျက်ခြင်းရှိခဲ့သော် သင်္ကန်းကို ပြန်၍ တဘန်ပေးအပ် ရပါသည် ဘုရား။

(၂၁) ဂန္ဓမာဒန။ ဝိတြိနှင့်။ သုဒဿန။ စသည်အမွန်။ ဟောမ ဝန္တာ။ မဟာဂန္ဓင်။ မြိုင်အတုလွတ်။ နဝဒတ်ဘွေဆိုင်။ နတ်ရေအိုင် က။ ထပြိုင်တည်းလွတ်လိုက်သည့်။ ကတွတ်ရှေးယံ။ မြစ်ငယ်မြစ် ကြီးအသီးသီးတို့တွင်၊ အံ့ချိုးမကုန်။ သာမျိုးစုံ။ ယမုန်ဂင်္ဂါ။ စံမာ ဖြင့်။ သလ္လဘဝတီအမည်ရှိသော။ နဒီရေရှင်။ မြစ်စဉ်တလျှောက်။ ကောက်ကောက်စင်းစင်း။ ရပ်ခပင်းငယ်။ သတင်းဖြိုးမော်။ ဟိုး ဟိုးကျော်လျက်။ ရှင်ကော်ဘုရား။ မိန့်ဖော်ကြား။ သုံးပါးသာသနာ။ အဝါပြောင်ပြောင်။ အရောင်ရွန်းရွန်း။ အစဉ်တွန်းလျက်။ တောင် ကျန်းစေယျံ။ သပြေတုံထက်။ မုဂ္ဂါ-လှေကူး။ အထူးကြေညာ။ ရပ်ဂါမာ။ သဒ္ဓါပွင့်လင်း။ နှလုံးစင်းသည့်။ သီတင်းညွှပည်သည် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့ညွှတ်ညောင်းကြည်ဖြူ။ အံ့သ ရာဘေး။ ခန္ဓာနှင့်ဝေးစေတို့။ အရေးယူလျက်။ နိဗ္ဗာသောင်ကမ်း။ ဘေးစသမ်းသည့် ဇေးချမ်းရာမှန်။ ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့။ လျင်မြန်ရောက်

ကြောင်း။ ကုသိုလ်စောမြတ်။ သောမနသ်ကို။ မပြတ်လောင်းလျက်
 အပေါင်းတူစုံ။ မဂ္ဂင်္ဂ်ရှစ်ယာဉ်တော်မှာ။ ရွှင်ပျော်ပျော်အတူဆုံ၍။
 ဓမ္မာဘုံနန်းအမတကိုလှမ်းကြမည်ကြံခဲ့လျက်။ ထူးကဲသည့်ပုည
 ချဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ နေ့ညဉ့်စဉ်မပြတ်။ သင်္ကန်းစိတ်စော
 မြတ်နှင့်။ သောမနသ် ရွှင် ရွှင်။ သူ့ ထက်ငါပြင်ဆင်ရုံစီမံခါယက်
 ချုပ်။ ရွှေဖန်ရေဆိုးအုပ်၍။ ပြုလုပ်လှူဒါန်းသောသင်္ကန်းပါသည်
 ဘုရား။

ဝါဆိုသင်္ကန်းအမေးအဖြေပြီး၏။

လယ်တီပုစ္ဆာအဖြေပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး
 ပထမတွဲ - ဤတွင်ပြီးပြီ။

ဒုတိယတွဲရိုက်ဆဲမှာ။ ။ အလွန်တရာခဲခက်သောပုစ္ဆာရုပ်
 အမျိုးမျိုးနှင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့အပေါ်တွင်။ မောက်မော်စော်
 ကား။ ပလ္လားသော-ဘာသာတပါးတို့၏ကျမ်းစာအယူတို့ကို။ နှာ
 လံမထူနိုင်အောင်။ ဘက်မြှိုင်ယှဉ်ပြု။ နှိပ်နယ်ဖြေရှင်းခြင်းစသော။
 ယထာဓမ္မဝိနိစ္ဆယအမျိုးမျိုးတို့ပါရှိပါသဖြင့်။ ယခုကကြိုဇာင်၍။
 တင်ရင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားတော်မူကြရန်။ တောင်းပန်တော်ပြု
 လိုက်ပါသည်။

မန်နေဂျာ။

လယ်တီတရားသတင်းစာတိုက်။

နံပါတ် ၄၇-၅၁, လမ်း-ရန်ကုန်မြို့။

